BİREYSEL ÖĞRENME STRATEJİLERİNE UYGUN

KPSS - A

HUKUK • İKTİSAT
MALİYE • MUHASEBE

2012 · 2013 · 2014 · 2015 · 2016
2017 · 2018 · 2019 · 2020
2021

Çıkmış Sınav Sorularının
Konu Anlatımlı ve Analizli
Çözümleri

yargı yayınevi

– İÇİNDEKİLER –

KPSS - A • HUKUK ÇIKMIŞ SINAV SORULARI VE ÇÖZÜMLERİ

2012 KPSS Hukuk Soruları 3
2013 KPSS Hukuk Soruları 14
2014 KPSS Hukuk Soruları 23
2015 KPSS Hukuk Soruları 30
2016 KPSS Hukuk Soruları 37
2017 KPSS Hukuk Soruları 44
2018 KPSS Hukuk Soruları 53
2019 KPSS Hukuk Soruları 61
2020 KPSS Hukuk Soruları 69
2021 KPSS Hukuk Soruları 77

2012 KPSS Hukuk Çözümleri 87
2013 KPSS Hukuk Çözümleri 101
2014 KPSS Hukuk Çözümleri 112
2015 KPSS Hukuk Çözümleri 124
2016 KPSS Hukuk Çözümleri 136
2017 KPSS Hukuk Çözümleri 152
2018 KPSS Hukuk Çözümleri 173
2019 KPSS Hukuk Çözümleri 191
2020 KPSS Hukuk Çözümleri 203
2021 KPSS Hukuk Çözümleri 212

KPSS - A • İKTİSAT ÇIKMIŞ SINAV SORULARI VE ÇÖZÜMLERİ

2012 KPSS İktisat Soruları 223
2013 KPSS İktisat Soruları 230
2014 KPSS İktisat Soruları 238
2015 KPSS İktisat Soruları 244
2016 KPSS İktisat Soruları 250
2017 KPSS İktisat Soruları 257
2018 KPSS İktisat Soruları 264
2019 KPSS İktisat Soruları 271
2020 KPSS İktisat Soruları 279
2021 KPSS İktisat Soruları 286

2012 KPSS İktisat Çözümleri 297
2013 KPSS İktisat Çözümleri 308
2014 KPSS İktisat Çözümleri 321
2015 KPSS İktisat Çözümleri 333
2016 KPSS İktisat Çözümleri 344
2017 KPSS İktisat Çözümleri 351
2018 KPSS İktisat Çözümleri 366
2019 KPSS İktisat Çözümleri 381
2020 KPSS İktisat Çözümleri 389
2021 KPSS İktisat Çözümleri 403

KPSS - A • MALİYE ÇIKMIŞ SINAV SORULARI VE ÇÖZÜMLERİ

2012 KPSS Maliye Soruları 417
2013 KPSS Maliye Soruları 425
2014 KPSS Maliye Soruları 432
2015 KPSS Maliye Soruları 437
2016 KPSS Maliye Soruları 443
2017 KPSS Maliye Soruları 449
2018 KPSS Maliye Soruları 457
2019 KPSS Maliye Soruları 464
2020 KPSS Maliye Soruları 472
2021 KPSS Maliye Soruları 480

2012 KPSS Maliye Çözümleri 491
2013 KPSS Maliye Çözümleri 510
2014 KPSS Maliye Çözümleri 528
2015 KPSS Maliye Çözümleri 537
2016 KPSS Maliye Çözümleri 545
2017 KPSS Maliye Çözümleri 557
2018 KPSS Maliye Çözümleri 574
2019 KPSS Maliye Çözümleri 590
2020 KPSS Maliye Çözümleri 603
2021 KPSS Maliye Çözümleri 610

KPSS - A • MUHASEBE ÇIKMIŞ SINAV SORULARI VE ÇÖZÜMLERİ

2012 KPSS Muhasebe Soruları 633
2013 KPSS Muhasebe Soruları 642
2014 KPSS Muhasebe Soruları 652
2015 KPSS Muhasebe Soruları 658
2016 KPSS Muhasebe Soruları 665
2017 KPSS Muhasebe Soruları 672
2018 KPSS Muhasebe Soruları 682
2019 KPSS Muhasebe Soruları 693
2020 KPSS Muhasebe Soruları 705
2021 KPSS Muhasebe Soruları 716

2012 KPSS Muhasebe Çözümleri 727
2013 KPSS Muhasebe Çözümleri 734
2014 KPSS Muhasebe Çözümleri 743
2015 KPSS Muhasebe Çözümleri 750
2016 KPSS Muhasebe Çözümleri 757
2017 KPSS Muhasebe Çözümleri 764
2018 KPSS Muhasebe Çözümleri 773
2019 KPSS Muhasebe Çözümleri 784
2020 KPSS Muhasebe Çözümleri 794
2021 KPSS Muhasebe Çözümleri 805



HUKUK 2012 SORULARI

1. 1982 Anayasası'na göre, yasama dokunulmazlığı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bakanlar ve cumhurbaşkanı yardımcıları yasama dokunulmazlığından faydalanamazlar.

B) Yasama dokunulmazlığının kaldırılması milletvekilliğini sona erdirmez.

C) Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin karara karşı Anayasa Mahkemesine başvurulabilir.

D) Yasama dokunulmazlığı kaldırılan bir milletvekili tekrar seçilirse yargılanabilmesi için dokunulmazlığının yeniden kaldırılması gerekir.

E) Siyasi parti grupları, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapamaz, karar alamaz.

2. 1982 Anayasası'na göre, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan aşağıdaki oylamaların hangisinde nitelikli çoğunluk aranmamaktadır?

A) Kamu Başdenetçisinin seçimi

B) Seçimlerin ertelenmesi kararı

C) Devamsızlık sebebiyle milletvekilliğinin düşürülmesi kararı

D) Yüce Divana sevk kararı

E) Anayasa Mahkemesine üye seçme kararı

3. 1982 Anayasası'na göre, Yüksek Seçim Kurulu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Üyeleri Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

B) Kararları aleyhine başka bir merciye başvurulamaz.

C) Yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur.

D) Seçim konularıyla ilgili şikâyet ve itirazları inceleme görevi vardır.

E) Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi vardır.

YARGI YAYINEVİ

4. 1982 Anayasası'na göre, Anayasa Mahkemesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapma yetkisi vardır.

B) Kanunların Anayasa'ya uygunluğunu denetleme görevi vardır.

C) Yüksek Mahkemeler arasında yer alır.

D) Üyelerinin tümü Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.

E) Siyasi partilerin kapatılması davalarına bakar.

5. Aşağıdaki ifadelerden hangisi, kamu tüzel kişilerinin özelliklerinden biri değildir?

A) Kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur.
B) Yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.
C) Mülkiyetlerinde bulunan malların tamamı kamu malıdır.
D) Kamusal yetki ve ayrıcalıklarla donatılmışlardır.
E) Kamu yararına faaliyette bulunurlar.

6. Merkezî yönetim taşra teşkilatı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) il ve ilçe kanunla kurulur.
B) il yönetimi Anayasa'da öngörülmüştür.
C) ilçe yönetimi Anayasa'da öngörülmüştür.
D) il ve ilçe adlarının değiştirilmesi kanunla olur.
E) Bir ilçenin başka bir ile bağlanması kanunla olur.

YARGI YAYINEVİ

7. I. Konusu suç teşkil eden emir hiçbir suretle yerine getirilmez.
II. Anayasa hükümlerine aykırı emir, yazı ile yenilense bile yerine getirilmez.
III. Yönetmelik hükümlerine aykırı emir, memur tarafından yerine getirilmemeli, aykırılık emri verene bildirilmelidir.
IV. Israr edilen ve yazı ile yenilenen emri yerine getiren memur, emrin yerine getirilmesinden sorumlu değildir.

Kanunsuz emir ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II D)I ve IV E) II ve IV

8. İdari eylem nedeniyle uğranılan zararın giderilmesi için eylem tarihinden 3 ay sonra doğrudan idare mahkemesine açılan tam yargı davasında, mahkemenin vereceği karar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süre aşımından davanın reddine
B) Öncelikle idareye başvurulması için davanın reddine
C) Davayı esastan inceleyerek davanın kabul veya reddine
D) Dava dosyasının görevli idari merciye tevdiine
E) Görev yönünden davanın reddine

9. Aşağıdakilerden hangisine karşı açılacak iptal davası, ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görülmez?

A) Rektör atama işlemine
B) Vali atama işlemine
C) Belediye kurulması işlemin
D) Kamu iktisadi teşebbüsü kurulması işlemine
E) Sokaklarda düğün yapılmamasına ilişkin genel emire

10. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Antalya ilinde bulunan bir taşınmaz için alınan yıkım kararına karşı, taşınmazın maliki olan ve İstanbul'da ikamet eden A dava açmak istemektedir.

Buna göre A, işlemin iptali için aşağıdakilerin hangisinde dava açmalıdır?

A) Ankara idare Mahkemesi
B) Antalya idare Mahkemesi
C) İstanbul idare Mahkemesi
D) Danıştay
E) Ankara Bölge idare Mahkemesi

YARGI YAYINEVİ

11. 5237 sayılı TCK'ye göre, bir suç nedeniyle kişinin yabancı ülkeye geri verilmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Geri vermeye, kişinin bulunduğu yer ağır ceza mahkemesi karar verir.
B) Ağır ceza mahkemesi geri verme talebinin kabul edilebilir olduğuna karar verse de bu kararın yerine getirilip getirilmemesi, Dışişleri ve İçişleri bakanlıklarının görüşü alınarak Adalet Bakanının teklifi ve Cumhurbaşkanının onayına bağlıdır.
C) Geri verme hâlinde, kişi ancak geri verme kararına dayanak teşkil eden suçlardan dolayı yargılanabilir.
D) Türk vatandaşlarına karşı işlenen suçlar bakımından da geri verme talebi kabul edilebilir.
E) Geri verilmesi istenen kişi hakkında koruma tedbirlerine başvurulmasına, Türkiye'nin taraf olduğu ilgili uluslararası sözleşme hükümlerine göre karar verilebilir.

12. Suçun konusunda yanılgıya düşülmesi, aşağıdaki hata türlerinden hangisinin kapsamında değerlendirilir?

A) Maddi unsurlarda hata
B) Hukuka uygunluk nedenlerinde hata
C) Kusurluluğu etkileyen nedenlerin maddi şartlarında hata
D) Saik hatası
E) Yasak hatası

13. Haksızlık teşkil eden fiili işlemesi dolayısıyla kişi hakkında yapılan kınama yargısından ibaret olan ve failin cezalandırılmasını sağlayan ceza hukuku ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kanunsuz suç ve ceza olmaz
B) Ceza sorumluluğunun şahsiliği
C) Kusurluluk
D) Kıyas yasağı
E) Şüphenin sanığın aleyhine yorumlanması

14. Aşağıdakilerden hangisi hâkimin reddi talebinde bulunabilecek kişilerden biri değildir?

A) Cumhuriyet savcısı B) Tanık
C) Sanık D) Müdafi
E) Katılan

15. Aşağıdakilerden hangisi, bir savcı işlemi değildir?

A) Kovuşturmaya yer olmadığına karar vermek
B) iddianame düzenlemek
C) Esas hakkında mütalaa vermek
D) Şüphelinin gözaltına alınmasına karar vermek
E) Tutuklama kararı vermek

YARGI YAYINEVİ

16. Yüklenen suçun, hukuka aykırı fakat bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle işlenmesi durumunda fail hakkında aşağıdakilerden hangisine karar verilir?

A) Beraatine
B) Mahkûmiyetine
C) Davanın reddine
D) Davanın düşmesine
E) Kusuru bulunmadığı için ceza verilmesine yer olmadığına

17. Aşağıdaki işlemlerden hangisi, sınırlı ehliyetsizin bizzat yapabileceği işlemlerden biri değildir?

A) Kendi serbest mallarıyla ilgili işlemler
B) Karşılık olmaksızın kendilerini yükümlülükten kurtaran sözleşmeler
C) Trampa sözleşmesi
D) Alacaklı sıfatıyla kefalet sözleşmesi
E) Soy bağının reddi davası açma

18. Ayşe ile kocası Ali'nin erkek kardeşi Mehmet arasındaki hısımlığın türü bakımından aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) ikinci dereceden yarım kan yan soy hısımlığı
B) Üçüncü dereceden tam kan yan soy hısımlığı
C) Üçüncü dereceden kayın yan soy hısımlığı
D) ikinci dereceden kayın yan soy hısımlığı
E) ikinci dereceden tam kan yan soy hısımlığı

19. Aile konutu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Sağ kalan eş, miras payına mahsuben aile konutunun mülkiyetinin kendisine verilmesini talep edebilir.
B) Aile konutu üzerinde her hâlde eşlerin paylı mülkiyet hakkı vardır.
C) Bir taşınmazın aile konutu niteliğini taşıyabilmesi için mutlaka tapu kütüğüne şerh verilmiş olması gerekir.
D) Malik olmayan eşin onayı olsa bile aile konutunun mülkiyet hakkının devredilebilmesi mümkün değildir.
E) Aile konutu kavramı sadece eşler arasında edinilmiş mallara katılma rejiminin uygulandığı hâllerde karşımıza çıkar.

YARGI YAYINEVİ

20. Miras bırakan Ahmet, 24 Şubat 2012'de öldüğünde geride kızı Ayşe ve oğlu Oktay kalmıştır. Ahmet'in terekesi açıldığında bankada bulunan ₺100.000 haricinde başka bir hak ve borcun bulunmadığı görülür. Ancak Ahmet'in oğlu Oktay, babasının ölümünden 6 ay önce arkadaşı Zeynep'e ₺200.000 bağışladığını belirler.

Bu olay ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ahmet'in net terekesi 300.000'dir.
B) Miras bırakanın ölümünden önceki bir yıl içinde yaptığı bağışlamalar tenkise tabidir.
C) Ayşe ile Oktay'ın saklı pay oranı yasal miras paylarının yarısıdır.
D) Ayşe ve Oktay'ın, babalarının mirasçısı olarak almaları gereken saklı pay miktarı yetmiş beşer bin TL'dir.
E) Ayşe ve Oktay almaları gereken yetmiş beşer bin TL'nin tamamını Zeynep'ten talep edebilirler.

21. Yasal ön alım hakkı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yasal ön alım hakkı, birlikte mülkiyet türlerinden paylı mülkiyette paydaşların sahip olduğu bir haktır.
B) Yasal ön alım hakkı hukuki işlemden kaynaklanan yenilik doğuran bir hak niteliğini taşır.
C) Yasal ön alım hakkı, paydaşlardan birinin payını bir bedel karşılığında paydaşlar dışındaki üçüncü bir kişiye devretmesi hâlinde diğer paydaşlarca kullanılabilir.
D) Cebrî artırmayla satışlarda yasal ön alım hakkı kullanılamaz.
E) Yasal ön alım hakkı, satışın hak sahibi paydaşa bildirildiği tarihin üzerinden 3 ay ve her hâlde satışın üzerinden 2 yıl geçmekle düşer.

22. Komşusu Ahmet'in nüfus cüzdanını gizlice alan Can, üzerine kendi resmini yapıştırıp kendisini Ahmet olarak tanıtarak, Ahmet'e ait tarlayı iyi niyetli Bülent'e satar ve tapuda tescilini gerçekleştirir. Bülent bu tarla üzerinde arkadaşı Mehmet'e bir alım hakkı tanır ve tapuya bu hakkı şerh verirler. Durumu fark eden Ahmet, Bülent ve Mehmet'e karşı dava açar.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ahmet'in açtığı dava sicilin düzeltilmesi davasıdır.
B) Bu dava devam ederken olası hak kayıplarını önlemek için ayni hak iddia eden Ahmet'in, tapu siciline geçici tescilin şerhinin verilmesini talep etmesi gerekir.
C) Bülent, iyi niyetli olmakla birlikte, yolsuz tescile güvenen üçüncü kişi olmadığından tarlanın mülkiyet hakkını kazanmamıştır.
D) Bülent bu olayda ancak tüm koşulları mevcutsa olağan zamanaşımı hükümlerinden yararlanarak mülkiyet hakkını kazanabilir.
E) Mehmet iyi niyetli ise, tapuya şerh verildiği için alım hakkını kazanır.

23. **Aşağıdakilerden hangisi, Türk Borçlar Kanunu'nda yer alan yazılı şekil yerine geçen metinlerden biri değildir?**

A) İmzalı mektup
B) Cep telefonu ile gönderilen mesaj (SMS)
C) Aslı borç altına girenlerce imzalanmış telgraf
D) Teyit edilmiş olan faks mesajı
E) Güvenli elektronik imza atılarak gönderilen ve saklanan belge

YARGI YAYINEVİ

24. **Genel işlem koşulları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Genel işlem koşullarının düzenlendiği çok sayıdaki sözleşme metinlerinin, o koşulların genel işlem koşulu olarak değerlendirilmesi için, özdeş olması zorunludur.
B) Türk Borçlar Kanunu'na göre koşulların kapsamı, yazı türü ve şekli de genel işlem koşulu niteliğini taşımaları bakımından önemli değildir.
C) Bir koşulun genel işlem koşulu sayılabilmesi için ileride çok sayıdaki benzer sözleşmede kullanılmak amacıyla hazırlanmış olması gerekir.
D) Bir sözleşme şartının Türk Borçlar Kanunu'na göre genel işlem koşulu sayılabilmesi için bu koşulun asıl sözleşmede veya sözleşme ekinde yer alması önem taşımaz.
E) Sözleşmeye, sözleşme koşullarının her birinin tartışılarak kabul edildiği yönünde konulacak hükümler tek başına o sözleşme koşullarını genel işlem koşulu olmaktan çıkarmaz.

25. Aşırı yararlanma sonucunda sömürülen kişiye (zarar gören kişiye) Türk Borçlar Kanunu ile tanınmış haklar bakımından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Sömürülen kişi sözleşmeyi, sözleşmenin kurulmasından itibaren 1 yıl içinde iptal edebilir.

B) Sömürülen kişinin sözleşme ile bağlı olmaması Türk Borçlar Kanunu'na göre mümkün olmayıp sadece oransızlığın giderilmesini talep hakkı vardır.

C) Sömürülen kişi, durumun özelliğine göre ya sözleşme ile bağlı olmadığını diğer tarafa bildirebilir ya da sözleşmeye bağlı kalarak edimler arasındaki oransızlığın giderilmesini isteyebilir.

D) Sömürülen kişi, sözleşme ile bağlı olmadığını aşırı yararlanmanın sebebi ne olursa olsun sözleşmenin kurulmasından itibaren 10 yıl içinde ileri sürmelidir.

E) Oransızlığın giderilmesini talep etmede, sömürülen kişiye Türk Borçlar Kanunu ile tanınan kısa süre 2 yıldır.

26. Usta A ile çırağı B, bir binanın dış cephe tadilatını yaparlarken çırak, ustasına uzatmak için eline aldığı çekici aşağıya düşürür ve o sırada aşağıdan geçmekte olan C, kafasına isabet eden çekiç sebebiyle ağır şekilde yaralanır.

Bu olay ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Bu olayda usta A'nın C'ye karşı sorumluluğu adam çalıştıranın sorumluluğu kapsamında değerlendirilir.

B) Adam çalıştıranın sorumluluğunun doğabilmesi için A ile B arasında adam çalıştırma ilişkisinin bulunması gerekir.

C) Adam çalıştıranın sorumluluğu kusursuz sorumluluk türü olduğu için A'nın C'ye karşı sorumluluğunun doğmasında kusurlu olup olmaması önemli değildir.

D) Adam çalıştıranın sorumluluğu özen ilkesine dayandığından kurtuluş kanıtı getirilebilen bir sorumluluktur; A kurtuluş kanıtı getirerek sorumluluktan kurtulabilir.

E) A'nın sorumluluktan kurtulmasında, işletmenin çalışma düzeninin bu zararın doğmasını önleyecek yeterlilikte ve nitelikte olmasını sağlamamış bulunması önemli değildir.

YARGI YAYINEVİ

27. A ve B, 25 Ocak 2012'de yaptıkları sözleşme ile A'nın B'ye 2 ton pirinç teslim etmesini ve teslimatın bir sonraki ayın ortasında yapılmasını kararlaştırırlar.

Bu olaya göre A, 2 ton pirinci hangi tarihte teslim etmelidir?

A) 14 Şubat 2012
B) 15 Şubat 2012
C) 16 Şubat 2012
D) 28 Şubat 2012
E) 29 Şubat 2012

28. **Geçerli olarak kurulmuş olan ve sürekli borç ilişkisi doğuran bir sözleşmenin sonradan ortaya çıkan bir nedenle ileriye etkili olmak üzere sona erdirilmesine ne ad verilir?**

A) Kesin hükümsüzlük
B) Dönme
C) İptal
D) Fesih
E) Eksiklik

29. **Ticari temsilcinin (ticari mümessilin) müvekkil tacir adına ve ticari işletme ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini yapabilmesi için açıkça yetkilendirilmesi gerekir?**

A) Tacirin ticari işletmesine dâhil taşınmazlar üzerinde sınırlı ayni hak kurmak
B) Tacir adına ödünç sözleşmesi yaparak bankadan kredi çekmek
C) Tacir adına bono düzenlemek
D) Avukat olmasa bile ticari işlerle ilgili davalarda, mahkemede taciri temsil etmek
E) İşletmede çalışacak işçiler ile hizmet sözleşmesi akdetmek

YARGI YAYINEVİ

30. **Ticari iş ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Taraflardan biri için ticari sayılan iş, arada sözleşme varsa diğer taraf için de ticari sayılır.
B) Ticaret şirketi tacirin bütün işleri ticari iş niteliğindedir.
C) Ticari bir borca kefalet hâlinde kanunda veya sözleşmede aksi öngörülmemişse müteselsil kefalet söz konusudur.
D) Bir esnaf işletmesini ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari iştir.
E) Ticari bir işte uygulanacak temerrüt faizi oranı sözleşme ile kararlaştırılmamışsa avans faiz oranı üzerinden temerrüt faizi talep edilebilir.

31. **Adi şirkette kâr ve zararın paylaşımı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Kâr ve zarar paylaşım oranları şirket sözleşmesinde belirlenebilir.
B) Kâr ve zarar paylaşımına ilişkin esaslar şirket sözleşmesiyle veya ortaklar kararıyla belirlenmemişse, ortaklar kâr ve zararı sermayeye katılım oranlarına göre paylaşırlar.
C) Ortaklar, kâr ve zarar oranlarını belirleme yetkisini üçüncü bir kişiye bırakabilirler.
D) Zarara katılım oranları belirlenmemişse ortakların kârın paylaşımına ilişkin olarak kararlaştırdıkları oran, zarar hakkında da uygulanır.
E) Adi şirkete sadece emeğini sermaye olarak getiren ortağın, ortaklar arasında etki doğuracak şekilde, zarardan muaf tutulması kararlaştırılabilir.

32. Aşağıdaki haklardan hangisi, anonim şirkette sadece azlık oluşturan pay sahiplerine tanınmış olup pay oranı azlık oluşturmaya yetmeyen pay sahipleri tarafından kullanılamaz?

A) Kâr payı almak
B) Genel kurul toplantısına katılmak
C) Genel kurulda oy kullanmak
D) Genel kurul kararının iptali için dava açmak
E) Mali konularla ilgili genel kurul görüşmelerini erteletmek

33. Poliçe ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Poliçe bedeli hem yazı hem de rakamla gösterilip de iki bedel arasında fark bulunursa rakam ile gösterilen bedel üstün tutulur.
B) Poliçe bedeli yalnız yazıyla veya yalnız rakamla birden çok defa gösterilmiş olup da bedeller arasında fark bulunursa en yüksek olan bedel geçerli sayılır.
C) Poliçede muhatap, ancak senedi kabul ederse ödeme yükümlülüğü altına girer.
D) Poliçedeki imzanın el yazısı ile atılması zorunlu değildir; güvenli elektronik imza yeterlidir.
E) Poliçedeki imza sahiplerinden birinin poliçeden doğan taahhütleri geçersiz olursa poliçede imzası bulunan diğer kişilerin de poliçeden doğan taahhütleri sona erer.

34. Keşide ve ödeme yeri aynı olan çek, 01.02.2012 tarihinde düzenlenmiş ve aynı gün lehtara teslim edilmiştir. Ancak çekin üzerine keşide tarihi olarak 01.06.2012 tarihi yazılmıştır.

Bu çekin geçerli olarak ibraz edilebileceği son gün, aşağıdakilerden hangisidir?

A) 11.02.2012 B) 01.03.2012
C) 01.05.2012 D) 11.06.2012
E) 11.07.2012

35. Genel haciz yoluyla takibe itiraz ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) itiraz, ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren 7 gün içinde dilekçeyle veya sözlü olarak icra dairesine bildirilir.
B) Kısmi itirazda borçlu, itiraz ettiği borç miktarını ayrıca ve açıkça belirtmelidir, aksi takdirde borcun tamamını inkâr ettiği kabul olunur.
C) Takibe itiraz edildiği, masrafı alacaklının yatırdığı avanstan karşılanmak suretiyle 3 gün içinde bir muhtıra ile alacaklıya tebliğ edilir.
D) itiraz eden borçlu, itirazın kaldırılması duruşmasında alacaklının dayandığı senet metninden anlaşılanlar dışında, itiraz sebeplerini değiştiremez ve genişletemez.
E) Borçlu, takibin dayanağı olan senet altındaki imzayı reddediyorsa bunu, itirazında ayrıca ve açıkça bildirmelidir.

YARGI YAYINEVİ

36. Aşağıdakilerden hangisinde, taşınır mallarda satış talep etme süresi doğru olarak verilmiştir?

A) Hacizden itibaren 3 ay içinde
B) Hacizden itibaren 6 ay içinde
C) Hacizden itibaren 9 ay içinde
D) Hacizden itibaren 1 yıl içinde
E) Hacizden itibaren 2 yıl içinde

37. Aşağıdakilerden hangisi İcra ve İflas Kanunu'nun 279. maddesine göre aciz nedeniyle iptal sebeplerinden biri değildir?

A) Para veya mutat ödeme vasıtalarından başka bir yolla yapılan ödemeler
B) Borçlunun teminat göstermeyi evvelce taahhüt etmiş olduğu hâller istisna olmak üzere borçlu tarafından mevcut bir borcu temin için yapılan rehinler
C) Akdin yapıldığı sırada, kendi verdiği şeyin değerine göre borçlunun ivaz olarak pek aşağı bir fiyat kabul ettiği akitler
D) Vadesi gelmemiş bir borç için yapılan ödemeler
E) Kişisel hakların kuvvetlendirilmesi için tapuya verilen şerhler

YARGI YAYINEVİ

38. Dava açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyati haciz yaptırmış olan alacaklı, ihtiyati haczi tamamlayıcı merasim anlamında hangi süre içinde takip talebinde bulunmalı veya dava açmalıdır?

A) 7 gün B) 10 gün
C) 2 hafta D) 3 hafta
E) 1 ay

39. İflas idaresi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) iflas idaresini teşkil edenler, Türk Ceza Kanunu'nun uygulanmasında memur sayılırlar.
B) İflas idaresi iflas masasının kanuni temsilcisidir.
C) İflas idaresine Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve iki yılda bir yenilenen ücret tarifesine göre ücret ödenir.
D) İflas idaresi, yaptığı bütün işlemler ve kendisine yapılan talepler ve beyanlar hakkında bir tutanak düzenlemek zorundadır.
E) İflas idaresi 3 asıl ve 3 yedek üyeden oluşur. Asliye ticaret mahkemesi iflas idaresini oluşturacak kişileri seçer.

40. İflasın, müflisin taraf olduğu davalara etkisi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Şeref ve haysiyete tecavüzden doğan tazminat davaları, iflasın açılmasıyla durmaz.

B) Nafaka davaları mal varlığını ilgilendirdiğinden iflasın açılmasıyla durur; bu davalara ikinci alacaklılar toplantısından 10 gün sonra devam edilebilir.

C) Kişisel durumlara ilişkin davalar, iflasın açılmasıyla durmaz.

D) Vücut üzerine ika olunan zararlardan doğan tazminat davaları iflasın açılmasıyla durmaz.

E) Acele hâller ve kanundaki istisnalar dışında müflisin taraf olduğu hukuk davaları, iflasın açılmasıyla durur ve bu davalara ancak ikinci alacaklılar toplantısından 10 gün sonra devam olunabilir.

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2012 CEVAP ANAHTARI									
1.	A	9.	E	17.	C	25.	C	33.	C
2.	B	10.	B	18.	D	26.	E	34.	D
3.	A	11.	D	19.	A	27.	B	35.	B
4.	D	12.	A	20.	E	28.	D	36.	B
5.	C	13.	C	21.	B	29.	A	37.	C
6.	C	14.	B	22.	E	30.	D	38.	A
7.	A	15.	E	23.	B	31.	B	39.	E
8.	D	16.	E	24.	A	32.	E	40.	B



HUKUK 2013 SORULARI

1. Beş yüz üye ile toplanan TBMM Genel Kurulunda Anayasa Mahkemesi üyeliği için seçim yapılacaktır.

1982 Anayasası'na göre, bir adayın ilk oylamada seçilebilmesi için aranan çoğunluk aşağıdakilerden hangisidir?

A) 139 B) 251 C) 367
D) 330 E) 400

2. **1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ile ilgili hükümlerden biri değildir?**

A) Meclis, yapacağı seçimler dâhil bütün işlerinde üye tam sayısının en az üçte biri ile toplanır.

B) Meclisin, kapalı oturum yapabilmesi mümkündür.

C) Bakanlar Kurulu üyeleri, Meclisin katılamadıkları oturumlarında kendileri yerine oy kullanmak üzere herhangi bir milletvekiline yetki verebilirler.

D) Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir.

E) Meclis, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

YARGI YAYINEVİ

3. **1982 Anayasası'na göre, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Kurul, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

B) Kurul; yirmi yedi asıl üyeden oluşur, yedek üyelik yoktur.

C) Süresi biten Kurul üyelerinin yeniden seçilebilmeleri mümkündür.

D) Adalet bakan yardımcısı, Kurulun tabii üyesidir.

E) Kurul, iki daire hâlinde çalışır.

4. **1982 Anayasası'na göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Meclis Başkanlığı için bir yasama döneminde iki defa seçim yapılır.

B) Başkan seçimi gizli oyla yapılır.

C) Siyasi parti grupları Başkanlık için aday gösteremezler.

D) Başkan, bizzat yönetmediği oturumlarda oy kullanabilir.

E) Başkan, üyesi olduğu siyasi partinin Meclis içindeki veya dışındaki faaliyetlerine katılamaz.

5. 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre, belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etme yetkisi aşağıdakilerden hangisine tanınmıştır?

A) Belediye başkanı
B) Belediye meclisi
C) Belediye encümeni
D) Kaymakam
E) Vali

6. Mahallî idareler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.
B) Cumhurbaşkanının izni ile aralarında birlik kurabilirler.
C) Merkezî idare tarafından üzerlerinde idari vesayet denetimi uygulanır.
D) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre, özel bütçeye tabi idareler arasında yer alırlar.
E) Karar organları seçimle işbaşına gelir.

7. Aşağıdakilerden hangisi, idari kolluğun görev alanı içine girmez?

A) Kara yolu üzerinde trafik denetimi yapmak
B) Kuduz hastalığı görülen bir yerleşim yerini karantinaya almak
C) Ölümlü trafik kazası sonrası gerekli işlemleri yapmak
D) Ormandan kaçak ağaç kesilmesini önlemek için denetim yapmak
E) Maç öncesi stadyuma girenlerin üstlerini aramak

8. İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, dilekçeler aşağıdakilerden hangisine verilemez?

A) İdare mahkemesi başkanlıkları
B) Vergi mahkemesi başkanlıkları
C) Asliye hukuk hâkimlikleri
D) Yurt dışında, Türk konsoloslukları
E) Noterler

9. İdari yargıda duruşma ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Duruşmalar kural olarak alenidir.
B) Duruşma talebi mutlaka dava dilekçesi ile yapılır.
C) Duruşmada taraflara ikişer defa söz verilir.
D) Kanun yollarında da duruşma yapılması mümkündür.
E) Duruşmaları başkan yönetir.

YARGI YAYINEVİ

10. İlk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay 2. Dairesinin verdiği yürütmeyi durdurma kararına karşı itiraz nereye yapılır?

A) Danıştay 1. Dairesi
B) Danıştay 3. Dairesi
C) Danıştay Genel Kurulu
D) Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu
E) Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu

11. I. Kanunilik ilkesi hem ceza hem de güvenlik tedbirleri için geçerlidir.
II. İdarenin düzenleyici işlemleri ile ceza konulamamasına karşılık hangi fiilin suç oluşturacağına ilişkin, kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleri ile de doldurulabilir.
III. Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz.
IV. İşlendiği zaman yürürlükte olan kanuna göre suç sayılan ancak daha sonra yürürlüğe giren kanuna göre suç olmaktan çıkarılan fiilden dolayı verilen cezanın infaz edilmemesi fallin talebine bağlıdır.

Suçta ve cezada kanunilik prensibi ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III
C) I ve IV D) II ve III
E) III ve IV

YARGI YAYINEVİ

12. Türk Ceza Kanunu'nun genel hükümler kısmında yer alan zorunluluk hâli ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Zorunluluk hâli, bir tehlikeden kurtulmak için işlenen fiiller bakımından söz konusu olur.
B) Zorunluluk hâli çerçevesinde işlenen fiille korunmak istenen değer, feda edilen değerle en azından eşit olmalı veya ondan daha üstün olmalıdır.
C) Üçüncü kişinin hakkına yönelik tehlikeyi bertaraf etmek amacıyla işlenen fiiller bakımından da zorunluluk hâli kabul edilmiştir.
D) Zorunluluk hâlinden bahsedilebilmesi için tehlikeden başka suretle korunma imkânı bulunmamalıdır.
E) Zorunluluk hâli çerçevesinde işlenen fiil, her hâlükârda tehlikeye sebebiyet veren kişiye yönelik olmalıdır.

13. Biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturması dolayısıyla tek fiil sayılan suça ne ad verilir?

A) Bileşik suç
B) Zincirleme suç
C) Özgü suç
D) İhmalî suç
E) Seçimlik hareketli suç

14. Duruşmanın kanunda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapılıp yapılmadığının ancak duruşma tutanağıyla ispat edilebilmesi, hangi ceza muhakemesi ilkesinin bir istisnasını oluşturmaktadır?

A) Sözlülük
B) Doğrudan doğruyalık
C) Delil serbestîsi
D) Açıklık
E) Resen araştırma

16. I. İletişimin kayda alınması
II. Şirket yönetimi için kayyım tayin edilmesi
III. Gizli soruşturmacı görevlendirilmesi
IV. Kiralık kasa mevcutlarına el konulması

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre yukarıdaki koruma tedbirlerinden hangilerine, her hâlükârda hâkim veya mahkeme tarafından karar verilir?

A) I ve II B) I, II ve III
C) I ve IV D) II ve III
E) II, III ve IV

YARGI YAYINEVİ

15. Ahmet; iş adamı Bahri'yi, yakınlarından fidye alabilmek amacıyla Ankara'dan kaçırarak İzmir'e götürür. İzmir'de birkaç gün geçirdikten sonra Bahri'yi bu kez İstanbul'a götürür. İstanbul'da kolluk kuvvetlerinin yaptığı bir operasyonla Bahri kurtarılır.

Söz konusu olayda, Ahmet'in işlemiş olduğu "kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" **suçu açısından hangi il veya iller mahkemesi yetkilidir?**

A) Ankara
B) İzmir
C) İstanbul veya Ankara
D) İstanbul
E) İstanbul veya İzmir

17. Ölüm ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ölüm, bir hukuki olay niteliği taşır.
B) Ölüm ile birlikte, ölenin cesedi kendiliğinden eşya niteliği kazanır.
C) Ölüm ile birlikte, evlilik birliği kendiliğinden sona erer.
D) Ölüm ile birlikte, ölenin çocukları üzerindeki velâyet hakkı kendiliğinden sona erer.
E) Ölüm ile birlikte, ölenin bütün hak ve borçları bir kül (bütün) hâlinde kendiliğinden külli halef olan mirasçılarına geçer.

18. Ünlü yazarlarımızdan Cevat Şakir Kabaağaçlı, yazdığı eserlerde "Halikarnas Balıkçısı" adını kullanmıştır.

Buna göre, "Halikarnas Balıkçısı" ifadesinin hukuki niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ticaret unvanı
B) Soyadı
C) Müstear (takma) ad
D) Lakap
E) Öz ad

19. **Terk sebebiyle boşanma davası açılması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Terk fiilinin, ortak hayata son verecek şekilde gerçekleşmesi gerekir.
B) Terk fiilinin, haklı bir sebebe dayanmaması gerekir.
C) Terk sebebiyle ayrı yaşamanın, en az altı ay sürmüş ve devam etmekte olması gerekir.
D) Terk edilen eşin, en erken terk olayını izleyen üçüncü ayın sonunda hâkime başvurarak terk eden eşe ihtarda bulunması gerekir.
E) Terk, mutlak boşanma sebebi olduğundan boşanma davasında hâkim ortak hayatın çekilmez hâle gelip gelmediğini araştırmayacaktır.

YARGI YAYINEVİ

20. Ahmet, yeni aldığı spor arabayla hız denemesi yaparken aracın kontrolünü kaybederek kaza yapmış ve bu kaza sonrasında hayatını kaybetmiştir. Geride annesi Firuze, oğlu Barış, karısı Gülfem ve kız kardeşi Şermin kalmıştır. Ahmet'in net terekesi, 320.000 TL tutarındaki nakitten oluşmaktadır ve ölüme bağlı herhangi bir tasarrufta da bulunmamıştır.

Buna göre; Ahmet'in mirasçıları, mirasçılarının yasal miras payları ve saklı payları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Şermin'in miras payı 160.000 TL'dir.
B) Firuze ve Gülfem mirastan seksener bin TL alacaklardır, Barış ise kalan 160.000 TL'nin sahibi olacaktır.
C) Şermin'in saklı payı 40.000 TL'dir.
D) Barış 240.000 TL, Gülfem ise 80.000 TL yasal miras payına sahiptir; Firuze ve Şermin mirasçı olamazlar.
E) Barış'ın saklı payı 120.000 TL, Gülfem'in saklı payı ise 40.000 TL'dir.

21. Bir eşyanın parçaları bütününden ayrılıp ayrı bir varlık teşkil etmedikçe ayrı bir ayni hak konusu olamazlar.

Bu önermenin temel sebebi, ayni haklara egemen olan ilkelerden hangisidir?

A) Belirlilik
B) Açıklık
C) Güvenin korunması
D) Sınırlı sayı ve tipe bağlılık
E) Hak düşürücü süre ve zamanaşımı işlememesi

22. Tapu sicilinin tutulmasından dolayı devletin sorumluluğu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tapu sicilinin tutulmasından dolayı devletin sorumluluğu, kusursuz sorumluluk türlerinden biridir.

B) Tapu sicilinin tutulmasından dolayı devletin sorumluluğunun söz konusu olması için tapu sicilinin tutulmasından doğan bir zararın bulunması gerekir.

C) Tapu sicilindeki yanlış kaydı düzeltmek için dava açma imkânı olduğu sürece bu kaydın düzeltilmesi için yapılan giderler haricinde devletin sorumluluğuna gidilemez.

D) Devletin sorumluluğunun doğması için tapu sicilinin tutulmasında hukuka aykırılık olması gerekir.

E) Gerekli kaydın yapılmasının ihmal edilmesi, tapu sicilinin tutulması anlamına gelmediğinden devletin sorumluluğu söz konusu olmayacaktır.

23. Taraflar aksine bir anlaşma yapmadığı takdirde para borcunun ifa yeri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Alacaklının, ifa zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilmelidir.

B) Alacaklının, sözleşme kurulduğu andaki yerleşim yerinde ifa edilmelidir.

C) Borçlunun, sözleşme kurulduğu andaki yerleşim yerinde ifa edilmelidir.

D) Borçlunun, ifa zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilmelidir.

E) Sözleşmenin kurulması zamanında para nerede bulunuyorsa orada ifa edilmelidir.

YARGI YAYINEVİ

24. Bir borç ilişkisinin taraflarının anlaşarak borçlanılan edimden başka bir şeyle ifanın gerçekleşmesini kabul etmeleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) İfanın edime uygun olması ilkesine aykırı olacağından bu yönde bir anlaşma yapılması mümkün değildir.

B) Kanun gereği, ifanın alacaklıdan başkasına yapılması mecburiyeti doğmuştur.

C) İfa yerini tutan edim söz konusudur.

D) Aliud (yanlış ifa) söz konusudur.

E) İfaya yönelik edim söz konusudur.

25. Aşağıdaki hukuki işlemlerden hangisi bakımından kanunda öngörülen geçerlilik şekli, adi yazılı şekildir?

A) Motorlu taşıt araçlarına ait satış sözleşmesi

B) Ön alım sözleşmesi

C) Taşınmaz satış vaadi

D) Taşınmaz satış sözleşmesi

E) Miras sözleşmesi

26. Salim ve Gökhan, 14 Ekim 2012 Pazar günü bir sözleşme yaparak borcun yarım ay sonra ifa edilmesini kararlaştırmışlardır. İfa günü ile ilgili başka bir husus kararlaştırılmamıştır.

Buna göre, borcun ifa günü aşağıdakilerden hangisidir?

A) 26 Ekim 2012 Cuma

B) 27 Ekim 2012 Cumartesi

C) 28 Ekim 2012 Pazar

D) 29 Ekim 2012 Pazartesi

E) 30 Ekim 2012 Salı

27. Aslı, vekâlet sözleşmesini Avukat Erkan ile kurmak isterken Avukat Erhan ile kurmuştur.

Buna göre, yukarıdaki olayın hukuki niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözleşmenin niteliğinde yanılma
B) Aldatma
C) Sözleşmenin konusunda yanılma
D) Karşı tarafın kimliğinde yanılma
E) Korkutma

28. **Aşağıdaki kusursuz sorumluluk türlerinden hangisi, tehlike ilkesine dayanmaktadır?**

A) Motorlu taşıt aracı işletenin sorumluluğu
B) Hayvan bulunduranın sorumluluğu
C) Ev başkanının sorumluluğu
D) Adam çalıştıranın sorumluluğu
E) Taşınmaz malikinin sorumluluğu

29. **Türk Ticaret Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi, tacirler arasında diğer tarafı temerrüde düşürmeye ilişkin ihtarın yapılabileceği vasıtalardan biri olarak sayılmamıştır?**

A) Noter aracılığıyla ihtar
B) Taahhütlü mektupla ihtar
C) Telgrafla ihtar
D) Güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi vasıtasıyla ihtar
E) İadeli taahhütlü mektupla ihtar

YARGI YAYINEVİ

30. I. (A) Anonim Şirketi ile akdettiği ticari kredi (ödünç) sözleşmesi
II. (B) Anonim Şirketi Yönetim Kurulu üyesi ile akdettiği tüketici kredisi sözleşmesi
III. Öğretmen (C) ile akdettiği cari hesap sözleşmesi

Bir banka, yukarıdaki sözleşmelerden hangilerini akdederken bileşik faiz şartı koyabilir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

31. **Aşağıdaki sermaye unsurlarından hangisi, anonim şirkete sermaye payı olarak konulabilir?**

A) Marka
B) Hizmet edimleri
C) Kişisel emek
D) Ticari itibar
E) Vadesi gelmemiş alacaklar

32. I. Anonim şirketin alacaklıları, şirketin borçları için pay sahiplerinin şahsi mal varlıklarına başvurabilirler.
II. Anonim şirket, tüzel kişiliği haiz bir şirket türüdür.
III. Anonim şirket, sadece gerçek kişiler tarafından kurulabilir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre, anonim şirketler ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

33. Bono ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bonoda asıl borçlu keşideci olup hamil vadeyi geçirmiş olsa bile zamanaşımı süresi içinde keşideciye başvurabilir.

B) Bonoda kabul yoktur.

C) Bono, beyaz ciroyla devredilemez.

D) Senet metninde vadenin bulunmaması, bononun geçerliliğini etkilemez.

E) Bono, hamile yazılı olarak düzenlenemez.

34. Ciro ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Senedin ön yüzüne muhatap ve keşideci dışındaki kişilerce herhangi bir açıklama yapılmadan atılan imza, ciro hükmündedir.

B) Cironun kimin lehine yapıldığı açıkça gösterilmişse buna "beyaz ciro" denir.

C) Poliçenin, muhataba cirosu batıldır.

D) Poliçenin içerdiği tüm hakları ciro edilene devretmek amacıyla yapılan ciroya, "rehin cirosu" denir.

E) Gecikmiş bir ciro, alacağın temliki hükmündedir.

35. I. İtirazın kesin kaldırılmasını sağlayacak nitelikte bir belgedir.

II. Alındığı tarihten itibaren 2 yıl içinde borçluya karşı takip yapılması hâlinde ödeme emri tebliğine gerek yoktur.

III. Hacze iştirak imkânı verir.

IV. Alacaklıya, iptal davası açma imkânı vermez.

İcra ve İflas Kanunu'na göre, kesin aciz belgesi ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YARGI YAYINEVİ

36. I. Borçlu ile alacaklının, borcun taksitlendirilmesi için icra dairesinde yapacakları on yılı aşmayan sözleşmenin devamı süresince

II. İstihkak davası sırasında

III. Satış talebinin alacaklı tarafından geri alınması durumunda

İcra ve İflas Kanunu'na göre, yukarıdaki hâllerin hangilerinde satış isteme süreleri işlemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

37. İcra ve İflas Kanunu'na göre, dava açılmadan veya takibe başlanmadan önce alınan bir ihtiyati haciz kararı ile ilgili "infaz isteme" **ve** "tamamlayıcı merasim olarak takip talebinde bulunma veya dava açma" **süreleri, sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) 10 gün-7 gün B) 7 gün-2 hafta
C) 7 gün-10 gün D) 10 gün-2 hafta
E) 2 hafta-7 gün

38. İcra ve İflas Kanunu'na göre icra inkâr tazminatı, alacağın yüzde kaçından aşağı olamaz?

A) 10 B) 20 C) 30 D) 40 E) 50

39. İcra ve İflas Kanunu'na göre, kambiyo senetlerine özgü iflas yoluyla takipte gönderilen ödeme emrinin içeriğinde yer alan hususlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Takibin dayanağı olan kambiyo senedindeki imza borçluya ait değilse bunun açıkça beş gün içinde icra mahkemesine bildirilmesi ihtarı, ödeme emrine yazılır.

B) Faizli alacaklarda, faizin miktarı ve işlemeye başladığı gün ödeme emrine yazılır.

C) Alacağın Türk parasıyla tutarı, ödeme emrine yazılır.

D) Beş gün içinde borç ödenmediği, itiraz ve şikâyet edilmediği takdirde alacaklının, ticaret mahkemesinden borçlunun iflasını talep edebileceği ihtarı, ödeme emrine yazılır.

E) Alacak, yabancı para alacağı ise alacağın hangi tarihteki kur üzerinden talep edildiği ve faizi, ödeme emrine yazılır.

40. I. Adi tasfiye usulünde iflas idaresinin seçilmesi

II. Müflise karşı iflas kararından önce başlamış olan haciz yoluyla takiplerin düşmesi

III. İkinci alacaklılar toplantısı

Yukarıdakilerden hangileri, iflas kararı kesinleşmeden yapılamaz?

A) Yalnız B) I Yalnız
C) Yalnız III D) I ve III
E) II ve III

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2013 CEVAP ANAHTARI									
1.	E	9.	B	17.	B	25.	B	33.	C
2.	C	10.	D	18.	C	26.	E	34.	E
3.	B	11.	B	19.	D	27.	D	35.	D
4.	D	12.	E	20.	D	28.	A	36.	C
5.	A	13.	A	21.	A	29.	E	37.	A
6.	D	14.	C	22.	E	30.	A	38.	B
7.	C	15.	D	23.	A	31.	A	39.	A
8.	E	16.	E	24.	C	32.	B	40.	E



HUKUK 2014 SORULARI

1. 1982 Anayasası'na göre, bir cumhurbaşkanlığı kararnamesinin şekil bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla en geç kaç gün içinde dava açılabilir?

A) 10 B) 15 C) 30 D) 45 E) 60

2. 1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesi üyesi olarak seçilemez?

A) Sayıştay üyesi
B) Beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörü
C) Serbest avukat
D) Yükseköğretim Kurulu üyesi
E) Danıştay üyesi

YARGI YAYINEVİ

3. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi, milletvekilliğinin düşmesine yol açacak sebeplerden biri değildir?

A) İstifa
B) Meclis çalışmalarına izinsiz veya özürsüz olarak bir ay içinde toplam beş birleşim günü katılmama
C) Milletvekili seçilmeye engel bir suçtan dolayı kesin hüküm giyme
D) Kısıtlanma
E) Beyan ve eylemleriyle partisinin temelli kapatılmasına sebep olma

4. Aşağıdaki hizmetlerden hangisi ruhsat usulü ile gördürülemez?

A) Eğitim B) Sağlık
C) Bayındırlık D) Taşıma
E) Kolluk

5. Aşağıdakilerden hangisi, birel nitelikli bir kolluk işlemi değildir?

A) Ahmet'in pastanesinin zabıta tarafından üç gün süreyle kapatılması
B) Kar yağışı nedeniyle Ankara'da ilkokulların bir gün süreyle tatil edilmesi
C) Emel'e inşaat ruhsatı verilmesi
D) Bir derneğin, siyasi sembol kullandığı için amblemini değiştirmesi konusunda valilikçe uyarılması
E) Ali'nin taşımacılık izninin iptal edilmesi

6. Aşağıdakilerden hangisi idare hukuku açısından bir kusursuz sorumluluk örneği oluşturur?

A) Acil servise gelen kanamalı hastaya geç müdahale edilmesi

B) Cerrahın yanlış müdahalesi sonucu hastanın vefat etmesi

C) Cemil'in, yol çalışması ardından üstü kapatılmayan çukura düşerek yaralanması

D) Deniz'in, kara yolunda gerekli işaretlemeler bulunmaması nedeniyle geçirdiği trafik kazası sonucu yaralanması

E) Askerî depodaki mühimmatın bilinmeyen bir nedenle patlaması sonucu Asker Hasan'ın vefat etmesi

7. Ankara idare mahkemesinde görülen bir davada Ankara ve Kırıkkale idare mahkemelerinin yargı çevresi sınırlarında tereddüt edilmesi hâlinde, bu sorunu çözmeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

A) Ankara Bölge İdare Mahkemesi

B) Danıştay

C) Adalet Bakanlığı

D) Hâkimler ve Savcılar Kurulu

E) Uyuşmazlık Mahkemesi

YARGI YAYINEVİ

8. İdari yargıda dava açma süreleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İdari işlemlere karşı dava açma süresinin yazılı bildirim tarihinden itibaren başlayacağı kuralı Anayasa'da yer almaktadır.

B) Danıştay içtihatlarına göre dava açma süresi, hak düşürücü süre niteliğindedir.

C) İdari dava açmayı belli bir süreyle sınırlamanın nedenlerinden biri de idari işlemlerde istikrarı sağlamaktır.

D) Davalı tarafından, dava açma süresinin geçtiği ileri sürülmedikçe davanın görülmesine devam edilir.

E) Anayasa'da idari dava açma süreleri somut olarak belirlenmemiştir, sürelerin belirlenmesinde kanun koyucunun takdir yetkisi vardır.

9. Türk Ceza Kanunu'na göre, eşya müsaderesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bulundurulması suç oluşturan eşya, suçun mağduruna ait olsa bile müsadere edilir.

B) Suçun işlenmesinde kullanılmakla birlikte iyi niyetli üçüncü kişilere ait olan eşya müsadere edilemez.

C) Suçun işlenmesinde kullanılan eşyanın müsaderesi, işlenen suça nazaran daha ağır sonuçlar doğuracaksa müsadereye hükmedilmeyebilir.

D) Taksirli bir suçun işlenmesinde kullanılan eşya müsadere edilebilir.

E) Bir şeyin sadece bazı kısımlarının müsaderesi gerektiğinde, tümüne zarar verilmeksizin ayırmak mümkünse sadece bu kısımların müsaderesine karar verilir.

10. Ahmet, bir telefon görüşmesi yapacağını söyleyerek 10 yaşındaki Bahri'den babasının cep telefonunu ister, Bahri de babasının cep telefonunu Ahmet'e verir. Telefonu alan Ahmet, hızla olay yerinden uzaklaşır.

Buna göre, gerçekleşen suç bakımından Ahmet'in sorumluluk statüsü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Azmettiren B) Yardım eden
C) Fail D) Müşterek fail
E) Yan fail

12. **Ceza muhakemesi hukukunda, telekomünikasyon yoluyla iletişimin tespitine soruşturma evresinde karar verebilecek merci ya da merciler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

A) Yalnızca Cumhuriyet savcısı
B) Hakim – Cumhuriyet savcısı
C) Cumhuriyet savcısı – Ağır ceza mahkemesi
D) Yalnızca sulh ceza hâkimi
E) Cumhuriyet savcısı – Kolluk amiri

YARGI YAYINEVİ

11. **Dava ve cezanın düşürülmesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Hükümlünün ölümü, yargılama giderlerine ilişkin olup da ölümünden önce kesinleşmiş olan hükmün infazına engel değildir.
B) Hükümlünün ölümü, henüz infaz edilmemiş adli para cezalarının infazına engel değildir.
C) Sanığın ölümü hâlinde kamu davasının düşürülmesine karar verilir.
D) Genel af hâlinde kamu davası düşer ve hükmolunan cezalar bütün neticeleriyle birlikte ortadan kalkar.
E) Özel af hâlinde hapis cezasının infaz kurumunda çektirilmesine son verilebileceği gibi, infaz kurumunda çektirilecek süresi kısaltılabilir.

13. **Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı hâkimin reddiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Sebebi önceden bilinse de hâkimin reddi duruşmanın her aşamasında istenebilir.
B) Ret talebinde bulunan kişi, öğrendiği ret sebeplerinin tümünü bir defada açıklamakla yükümlüdür.
C) Ret talebinin kabulüne ilişkin kararlar kesindir.
D) Ret talebinin kabul edilmemesine ilişkin kararlara itiraz edilebilir.
E) Ret talebinin kabulüne karar verildiğinde, gecikmesinde sakınca bulunan hâl nedeniyle yapılmış işlemler dışında, duruşma tekrarlanır.

14. Türk Medeni Kanunu'na göre, derneklerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) En az yedi üyeden oluşur.

B) Herkes önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir.

C) Onursal üyeler dâhil her üyenin bir oy hakkı vardır.

D) Zorunlu organları; genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kuruludur.

E) Türkiye'de yerleşme hakkına sahip yabancı kişiler dernek kurabilirler veya kurulmuş olan derneklere üye olabilirler.

15. Aile konutuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Aile konutu olarak kullanılmak üzere kiralanan taşınmazlarda kiracı, eşinin açık rızası olmadıkça kira sözleşmesini feshedemez.

B) Aile konutu, eşlerin birlikte seçmiş oldukları ve kural olarak birlikte yaşadıkları ortak konuttur.

C) Aile konutunun maliki olan eş, diğer eşin açık rızası olmadıkça konut üzerindeki ayni hakkını sınırlayamaz.

D) Aile konutunun tapuya şerh edilmesi, aile konutuyla ilgili hukuki işlemlerde bulunmak isteyenlerin iyi niyet iddialarını önleyici bir fonksiyona sahiptir.

E) Aile konutu, eşlerden biri tarafından kirayla sağlanmışsa diğer eş, kiralayana herhangi bir bildirimde bulunmaksızın kendiliğinden sözleşmeye taraf olur.

YARGI YAYINEVİ

16. Türk medeni hukukunda el yazılı vasiyetnamenin geçerliliğiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Vasiyetnamenin tamamı vasiyetçinin el yazısıyla yazılmalıdır.

B) Vasiyetnameye, yazılış tarihinin kesin olarak tespit edilebilmesini sağlayacak bir kaydın konulması gerekir.

C) Vasiyetname, vasiyetçi tarafından el yazısıyla imzalanmalıdır.

D) Vasiyetname, saklanmak üzere kapalı olarak sulh hukuk mahkemesi hâkimine bırakılmalıdır.

E) Yazıldığı yerin gösterilmesi, vasiyetnamenin geçerlilik şartlarından biri değildir.

17. Tapu Sicil Tüzüğü'ne göre, aşağıdakilerden hangisi ana siciller arasında yer almaz?

A) Tapu kütüğü

B) Kat mülkiyeti kütüğü

C) Aziller sicili

D) Yevmiye defteri

E) Plan

18. Bütünleyici parça ve eklentilerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bir evin çatısındaki kiremitler onun bütünleyici parçasıdır zira ayrıldığı takdirde evin yapısı bozulacaktır.

B) Bir ağacın meyveleri ağaçtan ayrılana kadar bütünleyici parçadır.

C) Ağacın meyveleri ağaçtan ayrıldıktan sonra eklenti hâline gelir.

D) Bir gözlüğün kabı gözlüğün eklentisidir.

E) Bir arazinin üzerindeki bina ve ağaçlar, arazinin bütünleyici parçasıdır.

19. Ceza koşuluyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Sözleşmeyle kararlaştırılmamışsa talep edilemez.

B) Talep edilebilmesi için alacaklının, zararı ispat etmesi gerekmez.

C) Talep edilebilmesi için borçlunun kusurlu olması gerekmez.

D) İfa yerine kararlaştırılabileceği gibi, ifayla birlikte istenecek şekilde de kararlaştırılabilir.

E) Aşırı ise hâkim tarafından indirilmesi kural olarak mümkündür.

20. Ahmet, Sevgi'den olan 10.000 TL'lik alacağını 05.05.2013 tarihinde Burhan'a devretmiştir.

Bu devirle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Devirle birlikte, işlemiş faizler de Burhan'a devredilmiş olur.

B) İşlemiş faizlerin, tarafların anlaşmasıyla devir dışında bırakılması mümkündür.

C) Ahmet, Sevgi'den olan alacağını Burhan'a ivazsız olarak devretmişse alacağın tahsiline ilişkin hiçbir sorumluluğu yoktur.

D) İfa uğruna (ifaya yönelik) devir söz konusu ise Ahmet'in borcu, devir anında değil Burhan'ın alacağı tahsil ettiği anda son bulur.

E) Ahmet, Burhan'a olan borcu nedeniyle Sevgi'den olan alacağını ona devretmişse alacağın varlığından sorumlu olup Sevgi'nin ödeme gücünden sorumlu değildir.

YARGI YAYINEVİ

21. Aşağıdakilerin hangisi bakımından, kusura dayanan haksız fiil nedeniyle sorumluluk söz konusu olamaz?

A) Tüzel kişiler

B) Tüzel kişinin organını oluşturan kişiler

C) Ayırt etme gücünü kendisi geçici olarak ortadan kaldıran kişiler

D) Ayırt etme gücünden sürekli yoksun olan kişiler

E) Hizmet sözleşmesiyle işverene tabi şekilde çalışan işçiler

22. Aşağıdakilerden hangisi zamanaşımı süresine tabi değildir?

A) Sözleşmeden doğan alacak hakkı

B) Haksız fiilden doğan alacak hakkı

C) İrade sakatlığı nedeniyle sözleşmeyi iptal hakkı

D) Sebepsiz zenginleşmeden doğan alacak hakkı

E) Aile hukuku ilişkilerinden doğan nafaka alacağı

23. Aşağıdakilerden hangisi, bir ticari işletmenin şubesinde bulunması gereken unsurlardan biri değildir?

A) Merkezden ayrı bir sermayesinin bulunması

B) İç ilişkilerde merkeze bağlı olması

C) Yer ve yönetim ayrılığı

D) Dış ilişkilerde bağımsız olması

E) Temel faaliyetler yönünden merkeze benzerlik

24. Ticari işe uygulanacak hükümlerin sırası, aşağıdakilerin hangisinde belirtilmiştir?

A) Emredici hükümler – Sözleşme hükümleri – Tamamlayıcı veya yorumlayıcı ticari hükümler – Ticari örf ve âdet – Genel hükümler

B) Emredici hükümler – Genel hükümler – Sözleşme hükümleri – Tamamlayıcı veya yorumlayıcı ticari hükümler – Ticari örf ve âdet

C) Emredici hükümler – Tamamlayıcı veya yorumlayıcı ticari hükümler – Sözleşme hükümleri – Genel hükümler – Ticari örf ve âdet

D) Genel hükümler – Emredici hükümler – Tamamlayıcı veya yorumlayıcı ticari hükümler – Sözleşme hükümleri – Ticari örf ve âdet

E) Genel hükümler – Emredici hükümler – Sözleşme hükümleri – Tamamlayıcı veya yorumlayıcı ticari hükümler – Ticari örf ve âdet

25. Limited şirketlerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Esas sermayesi en az 10.000 TL'dir.

B) En az bir ortakla kurulabilir.

C) Ortak sayısı en fazla elli olabilir.

D) Sadece gerçek kişiler ortak olabilir.

E) Esas sermaye payı karşılığında hisse senedi çıkarılması mümkün değildir.

YARGI YAYINEVİ

26. Bono ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bonodaki düzenleyenin sorumluluğunun kapsamı, poliçedeki düzenleyenin sorumluluğu ile değil, kabul etmiş muhatabın sorumluluğu ile benzerlik göstermektedir.

B) Bonolar, görüldükten belirli bir süre sonra ödenecek vadeli olarak düzenlenemez.

C) Bonolar, kayıtsız ve şartsız belirli bir meblağın ödeneceği vaadini içermelidir.

D) Senet bedelinin hem rakam hem yazıyla gösterilip iki tutar arasında fark bulunması hâlinde, yazıyla gösterilen tutar geçerlidir.

E) Bonolar, hamiline yazılı olarak düzenlenemez.

27. I. Borç ödemeden aciz vesikası

II. Ticari defterler

III. İmzası noterlikçe onaylanmış senetler

IV. Kesin rehin açığı belgesi

Yukarıdakilerden hangileri, itirazın kaldırılmasında kullanılabilecek belgelerden değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) I ve IV D) II ve III

E) III ve IV

28. İcra ve İflas Kanunu'na göre, genel haciz yoluyla takipte itirazla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kural olarak ödeme emrinin tebliğinden itibaren 7 gün içinde yapılır.

B) Kısmi itiraz hâlinde itiraz edilen kısım açıkça gösterilmelidir, aksi takdirde borcun tamamına itiraz edilmiş sayılır.

C) İtirazın kaldırılması duruşmasında borçlu, alacaklının dayandığı senedin metninden anlaşılanlar dışında itiraz sebeplerini değiştiremez ve genişletemez.

D) Gecikmiş itiraz, gecikmeye sebep olan engelin kalktığı günden itibaren 3 gün içinde yapılmalıdır.

E) Süresinde yapılan itiraz, takibi kendiliğinden durdurur.

29. İcra ve İflas Kanunu'na göre, genel iflas yoluyla takipte gönderilen iflas ödeme emrinde aşağıdaki hususlardan hangisi yer almaz?

A) Borçlunun 7 gün içinde mal beyanında bulunması gerektiği

B) Alacaklının kimliği

C) Alacağın miktarı

D) Borcun ve takip giderlerinin 7 gün içinde ödenmesi gerektiği

E) Borçlunun, itirazlarını 7 gün içinde icra dairesine bildirmesi gerektiği

30. İcra ve İflas Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi, alacaklının talebiyle doğrudan doğruya iflas hâllerinden biri değildir?

A) Aleyhine yapılan genel haciz yoluyla takipte borçlunun hiç malının bulunmaması

B) Borçlunun yerleşim yerinin belli olmaması

C) Borçlunun, alacaklılarının haklarını ihlal eden hileli işlemlerde bulunması

D) Borçlunun haciz yoluyla yapılan takipte mallarını saklaması

E) Borçlunun, ödemelerini tatil etmiş olması

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2014 CEVAP ANAHTARI									
1.	E	7.	B	13.	A	19.	C	25.	D
2.	D	8.	D	14.	C	20.	E	26.	B
3.	E	9.	D	15.	E	21.	D	27.	B
4.	E	10.	C	16.	D	22.	C	28.	B
5.	B	11.	B	17.	C	23.	A	29.	A
6.	E	12.	B	18.	C	24.	A	30.	A



HUKUK 2015 SORULARI

1. Herhangi bir sebeple boşalan bakanlığa en geç kaç gün içinde atama yapılır?

A) 3 B) 5 C) 7 D) 10 E) 15

2. 1982 Anayasası'na göre, Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra kaç yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz?

A) 1 B) 5 C) 7 D) 10 E) 15

3. 1982 Anayasası'na göre, meclis soruşturmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Meclis soruşturması önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının en az salt çoğunluğu tarafından verilebilir.

B) Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

C) Meclis soruşturması için oluşturulan komisyon on beş üyeden oluşur.

D) Soruşturma komisyonunun raporu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır.

E) Meclis soruşturması sonucunda ilgilinin Yüce Divana sevk kararı işaret oyla alınır.

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdakilerden hangisi sahipsiz kamu malları arasında yer almaz?

A) Meralar
B) Yer altı suları
C) Fundalıklar
D) Denizler
E) Kayalar

5. İdarenin, kendi görev alanı dışında ancak yasama veya yargı organlarının görev alanına giren konularda işlem tesis etmesi durumunda ortaya çıkan yetki sakatlığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yetki tecavüzü
B) Yetki gaspı
C) Fonksiyon gaspı
D) Ağır ve bariz yetki tecavüzü
E) Fiilî yol

6. Kamu hizmetiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kamu hizmetini kuran makam kural olarak onu kaldırmaya da yetkilidir.

B) Ancak kamu yararı amacına yönelik bir faaliyet, kamu hizmeti hâline getirilebilir.

C) Özel hukuk kişisi tarafından yerine getirilemez.

D) Mahallî idarelerin, mahallî kamu hizmetlerini kurabilmeleri için kanunla yetkilendirilmeleri gerekmez.

E) Kural olarak millî kamu hizmetlerinin kurulmasında yasama organının takdir yetkisi bulunmaktadır.

7. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, yürütmenin durdurulmasıyla ilgili,

I. Sadece ilgili kanun hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilebilir.

II. Yürütmenin durdurulması kararlarında, idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka aykırı olduğu ve işlemin uygulanması hâlinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğu gösterilmelidir.

III. Yürütmenin durdurulması kararına itiraz edilmesi hâlinde itiraz mercii, dosyanın kendisine gelişinden itibaren otuz gün içinde kesin kararını vermek zorundadır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) I ve II D) I ve III

E) I, II ve III

8. Kamu görevlilerinin atanması ve nakilleriyle ilgili davalarda yetkili mahkemeye ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Kamu görevlisinin sadece yeni görev yeri idare mahkemesi yetkilidir.

B) Kamu görevlisinin sadece eski görev yeri idare mahkemesi yetkilidir.

C) Kamu görevlisinin eski veya yeni görev yeri idare mahkemeleri yetkilidir.

D) Kamu görevlisinin eski veya yeni görev yeri bölge idare mahkemeleri yetkilidir.

E) Kamu görevlisinin sadece eski görev yeri bölge idare mahkemesi yetkilidir.

9. Aşağıdakilerden hangisi dava ve cezanın düşmesini gerektiren nedenlerden biri değildir?

A) Dava zamanaşımı

B) Genel af

C) Sanığın ölümü

D) Şikâyetin geri alınması

E) Failin suçu işledikten sonra akıl hastalığına yakalanması

YARGI YAYINEVİ

10. Yaş küçüklüğüyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Fiili işlediği sırada on iki yaşını doldurmamış olan çocukların ceza sorumluluğu yoktur; bu kişiler hakkında ceza kovuşturması yapılamaz.

B) Fiili işlediği sırada on iki yaşını doldurmuş olup da on beş yaşını doldurmamış olanların, işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamaması hâlinde ceza sorumluluğu yoktur.

C) Fiili işlediği sırada on beş yaşını doldurmuş olup da on sekiz yaşını doldurmamış olan kişilerin ceza sorumluluğu bulunmakla birlikte bu kişiler hakkında hükmedilecek cezada indirim yapılması hâkimin takdirindedir.

D) Fiili işlediği sırada on iki yaşını doldurmamış olan çocuklar hakkında çocuklara özgü güvenlik tedbirleri uygulanabilir.

E) Fiili işlediği sırada on sekiz yaşını doldurmamış olanların işlediği suçlar dolayısıyla tekerrür hükümleri uygulanmaz.

11. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre, aşağıdaki suçların hangisinden dolayı yabancı ülke mahkemelerince verilen mahkûmiyet hükmü tekerrüre esas alınabilir?

A) Yağma

B) Hırsızlık

C) Taksirle öldürme

D) Güveni kötüye kullanma

E) Rüşvet

12. Bir suç işlediği gerekçesiyle A hakkında iddianame düzenlenir ve iddianamenin kabulüyle birlikte kamu davası açılır. Yargılamayı yapacak mahkeme, iddianameyi ve çağrı kağıdını A'ya tebliğ eder. Tebligat A'ya 04.05.2015 tarihinde ulaşır.

Buna göre, A hakkında yapılacak yargılamanın duruşması en erken aşağıdaki tarihlerin hangisinde olabilir?

A) 05.05.2015 B) 06.05.2015
C) 07.05.2015 D) 08.05.2015
E) 12.05.2015

13. Tutuklamayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) On beş yaşını doldurmamış çocuklar hakkında üst sınırı beş yılı aşmayan hapis cezasını gerektiren fiillerden dolayı tutuklama kararı verilemez.

B) Sadece adli para cezasını gerektiren suçlarda tutuklama kararı verilemez.

C) Kovuşturma evresinde yargılamayı yapan mahkeme, cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen sanık hakkında tutuklama kararı verebilir.

D) Soruşturma evresinde sulh ceza hâkiminin şüpheli hakkında tutuklama kararı verebilmesi için cumhuriyet savcısının istemi gerekir.

E) Kovuşturma evresinde mahkemenin vermiş olduğu tutuklama kararına itiraz edilemez; bu karar ancak hükümle birlikte temyiz olunabilir.

YARGI YAYINEVİ

14. İspat yüküyle ilgili,

I. Kural olarak taraflardan her biri, hakkını dayandırdığı olguların varlığını ispatla yükümlüdür.

II. Lehine kesin karine mevcut olan tarafın, iddiasının dayanağını oluşturan olguları ispat etme yükümlülüğü yoktur.

III. Hukuk kurallarında ispat yükü davacı tarafa aittir.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

15. Aşağıdaki durumların hangisinde babalık karinesi söz konusu değildir?

A) Evliliğin sona ermesinden itibaren üç yüz gün içinde doğan çocuk
B) Evlilik kurulduktan en az yüz seksen gün sonra doğan çocuk
C) Evlilik kurulduktan birkaç gün sonra doğan çocuk
D) Tanıma yoluyla babası ile arasında soybağı kurulan çocuk
E) Ana ile baba evliyken ana rahmine düşen çocuk

16. Evlatlığın mirasçılığıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Evlatlığın mirasçılığı mahkeme kararıyla kurulan evlatlık bağına dayanır.
B) Evlatlık, evlat edinenin birinci zümre mirasçısıdır.
C) Evlatlık, sadece evlat edinenin mirasçısı olur; evlat edinenin hısımlarına mirasçı olmaz.
D) Evlatlık, evlat edinenin saklı paylı mirasçısıdır.
E) Evlat edinen, evlatlığın yasal mirasçısı olur.

17. Aşağıdakilerden hangisi, taşınmaz mülkiyetinin olağanüstü zamanaşımıyla kazanılmasının zilyetliğe ilişkin şartlarından biri değildir?

A) Davasız sürmüş olması
B) Aralıksız sürmüş olması
C) Yirmi yıl sürmüş olması
D) Taşınmaz mülkiyetini kazanacak olanın malik sıfatıyla zilyet bulunması
E) Taşınmazın mutlaka tapu kütüğünde kayıtlı taşınmaz olması

YARGI YAYINEVİ

18. Aşağıdakilerden hangisi alacaklar üzerinde kurulabilen sınırlı ayni haklardan biridir?

A) İntifa hakkı
B) İpotek hakkı
C) Üst hakkı
D) Kaynak hakkı
E) Eşyaya bağlı irtifak hakkı

19. Kısmi ifayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Edim, niteliği gereği bölünmeye elverişli olsa bile alacaklı kısmi ifayı kabule mecbur değildir.
B) Taraflar kısmi ifa yapılabileceğini önceden kararlaştırmışlarsa alacaklı kısmi ifayı kabule mecburdur.
C) Borçlu, alacaklının kabul etmesi hâlinde borcu kısmen ifa ederse ifa ettiği kısma ait borcundan kurtulur.
D) Borçlunun kısmi ifa talebinde bulunan alacaklıya edimin tamamını arz etmesi hâlinde edimin bütününü kabule yanaşmayan alacaklı, yalnız talep ettiği kısım açısından alacaklı temerrüdüne düşer.
E) Alacaklı, borç kısım kısım vadelere bağlanmış ve henüz borcun tamamı muaccel olmamışsa muaccel kısmın ifasını kabule mecburdur.

YARGI YAYINEVİ

20. Alacaklının temerrüdüyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Alacaklının temerrüdü hâlinde borcun konusu şeyi muhafaza eden borçlu, bu masrafları alacaklıdan talep edebilir.
B) Borçlu, verme borçlarında malı tevdi ederek borcundan kurtulabilir.
C) Alacaklının müteselsil borçlulardan birine karşı temerrüde düşmesi, diğerlerine karşı da temerrüde düşmesine neden olmaz.
D) Borçlu bozulabilecek bir malı, hâkimin izniyle sattırıp satış bedelini tevdi ederek borcundan kurtulabilir.
E) Borçlu, alacaklının yapma borçlarında temerrüde düşmesi hâlinde sözleşmeden dönebilir.

21. Yenilemeyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Borcun konusunun değiştirilmesi yoluyla yapılabilir.
B) Yenilemeyle önceki borç sona erer.
C) Alıcının satım sözleşmesinden doğan para borcunu, ödünç şekline çevirmesi de yenilemedir.
D) Mevcut bir borç için kambiyo taahhüdünde bulunulması, tarafların açık iradeleri olmadıkça yenileme sayılmaz.
E) Mevcut bir borç için yeni bir kefalet sözleşmesiyle kefil gösterilmesi, kural olarak yenileme sayılır.

22. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, haksız fiil sonucu bedensel zarara uğranması hâlinde aşağıdakilerden hangisi talep edilemez?

A) Tedavi giderleri
B) Kazanç kaybı
C) Çalışma gücünün azalmasından ya da kaybedilmesinden doğan zararlar
D) Ekonomik geleceğin sarsılmasından doğan zararlar
E) Destekten yoksun kalma tazminatı

23. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi ticari iş sayılmaz?

A) Tacir Salim'in ticari işletmesini ilgilendiren bir uyuşmazlık sebebiyle avukata vekâlet vermesi
B) Tacir Gökhan'ın ticari işletmede kullanmak üzere perde satın alması
C) Hâkim İbrahim'in çocuğunun okul taksidini ödemek amacıyla bono düzenlemesi
D) Yıldıranlar Taşımacılık Anonim Şirketi'nin, çalışanlarının çocuklarına kreş açmak amacıyla yer kiralaması
E) Tacir Sibel'in kendisi için konut olarak kullanmak amacıyla memur Zehra'nın evini kiralaması

24. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, acenteyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bağımsız tacir yardımcısıdır.
B) Acentenin yaptığı işi meslek edinmiş olması gerekir.
C) Faaliyeti süreklilik arz etmelidir.
D) Acenteye belli bir bölge içinde tekel hakkı tanınır; bu hak sözleşmeyle kaldırılamaz.
E) Bir ticari işletmeyi ilgilendiren sözleşmelere aracılık etme veya bunları tacir adına yapma şeklinde faaliyet gösterir.

YARGI YAYINEVİ

25. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi anonim şirket genel kurulunu doğrudan ya da mahkeme kararıyla toplantıya çağırmaya yetkili değildir?

A) Yönetim kurulu
B) Denetçiler
C) Azlık
D) Tasfiye memurları
E) Pay sahibi

26. Muhatap tarafından ancak ticaret unvanı gösterilen bankaya veya bu bankanın muhatap olması hâlinde müşterisine ödenebilecek olan çek aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teyitli çek
B) Garantili çek
C) Özel çizgili çek
D) Mahsup çeki
E) Vizeli çek

27. 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi icra ve iflâs işlerine bakan memur ve müstahdemlerin göremeyeceği işlerden biri değildir?

A) Nişanlısının menfaati olan işler
B) Kanuni temsilcisi olduğu şahsın menfaati olan işler
C) Kardeşinin çocuğunun menfaati olan işler
D) Müstahdemi bulunduğu şahsın menfaati olan işler
E) Görev yaptığı icra dairesinin bağlı olduğu icra mahkemesi hâkiminin menfaati olan işler

28. 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu'na göre, aşağıdakilerin hangisinde icra inkâr tazminatı öngörülmemiştir?

A) İtirazın kesin kaldırılması
B) İtirazın geçici kaldırılması
C) İtirazın iptali
D) Menfi tespit davası
E) İstirdat davası

29. Aşağıdaki görevlerden hangisi iflâs bürosu tarafından gerçekleştirilir?

A) Basit iflâsta tasfiyeyi gerçekleştirmek
B) Müflisin konkordato ilan etmesi hâlinde tasfiyeyi tatil etmek
C) İflâs idaresinin görevine devam edip etmeyeceğine karar vermek
D) İstihkak iddiaları hakkında karar vermek
E) Birinci alacaklılar toplantısında kullanılan oyların geçerli olup olmadığına karar vermek

30. Aşağıdakilerden hangisi, taraflardan birinin iflâsı nedeniyle kendiliğinden sona erecek sözleşmelerden biri değildir?

A) Satış sözleşmesi
B) Ürün kirası sözleşmesi
C) Vekâlet sözleşmesi
D) Adi şirket sözleşmesi
E) Cari hesap sözleşmesi

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2015 CEVAP ANAHTARI									
1.	E	7.	B	13.	E	19.	D	25.	B
2.	D	8.	C	14.	B	20.	C	26.	C
3.	E	9.	E	15.	C	21.	E	27.	E
4.	A	10.	C	16.	E	22.	E	28.	E
5.	C	11.	A	17.	E	23.	E	29.	E
6.	C	12.	E	18.	A	24.	D	30.	A



HUKUK 2016 SORULARI

1. 1982 Anayasası'na göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Meclis başkanı
B) Kâtip üyeler
C) İdare amirleri
D) Anayasa Komisyonu başkanı
E) Meclis başkanvekilleri

2. 1982 Anayasası'na göre Yargıtay cumhuriyet başsavcısı, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri içinden belirleyeceği kaç aday arasından cumhurbaşkanı tarafından seçilir?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

3. I. Cumhurbaşkanı
II. Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının beşte biri oranındaki üyeler
III. Cumhurbaşkanı yardımcısı
IV. En çok üyeye sahip siyasi parti grubu

1982 Anayasası'na göre yukarıdakilerden hangileri, kanunların şekil bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'nde iptal davası açma hakkına sahiptir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) I, II ve III E) II, III ve IV

YARGI YAYINEVİ

4. Türk idare hukukunda aşağıdakilerden hangisi Danıştayın görevleri arasında yer alır?

A) Nüfusu 2.000'in altına düşen belediyelerin köye dönüştürülmesi hususunda görüş bildirmek
B) Cumhurbaşkanlığı tarafından gönderilen işler hakkında görüş bildirmek
C) Başbakanlık veya Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun tasarı ve teklifleri hakkında görüş bildirmek
D) Merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek
E) Tüzük tasarılarını incelemek

5. Memurların görevden uzaklaştırılmalarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Hakkında disiplin soruşturması açılan memur için soruşturmanın her aşamasında bu tedbire başvurulabilir.
B) Görevden uzaklaştırma kararı vermeye yalnızca mahkeme yetkilidir.
C) Görevinden uzaklaştırılan memurlara bu süre içinde aylıklarının 2/3'ü ödenir.
D) Hakkında verilen görevden uzaklaştırma kararı kaldırılan memurun görevden uzakta geçirdiği süre, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesinde dikkate alınır.
E) Görevden uzaklaştırmanın bir ceza kovuşturması icabından olduğu hâllerde ilgilinin durumu, her iki ayda bir incelenerek göreve dönüp dönmemesi hakkında bir karar verilir.

6. I. İdari işlemin değiştirilmesi
II. İdari işlemin geri alınması
III. İdari işlemin gerekçesinin bildirilmesi
IV. İdari işlemin askıya alınması

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, idari dava açılmadan önce yukarıdaki taleplerden hangileriyle ilgili olarak üst makama yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. **İdari yargılama hukukunda ivedi yargılama usulüyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Dava açma süresi otuz gündür.
B) Yürütmenin durdurulması talebi üzerine verilen karara itiraz süresi kısaltılmıştır.
C) Kanun yoluna başvuru süresi kısaltılmıştır.
D) Davanın karara bağlanabileceği süre sınırlandırılmıştır.
E) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun üst makamlara başvurmayı düzenleyen 11. maddesi hükümleri uygulanmaz.

YARGI YAYINEVİ

8. **5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre tekerrürle ilgili olarak,**

I. Tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için, daha önce işlenmiş bir suçtan dolayı kesinleşmiş bir hapis veya adli para cezası mahkûmiyeti bulunmalıdır.
II. Tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için mahkûmiyete konu ceza infaz edilmiş olmalıdır.
III. Tekerrür hükümleri, kasten işlenen suçlarla taksirle işlenen suçlar ve sırf askerî suçlarla diğer suçlar arasında uygulanmaz.
IV. Fiili işlediği sırada on sekiz yaşını doldurmamış olan kişilerin işlediği suçlar dolayısıyla tekerrür hükümleri uygulanabilir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) II, III ve IV

9. **Aşağıdakilerden hangisi Türk ceza hukukunun doğrudan kaynakları arasında yer almaz?**

A) Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme
B) Askerî Ceza Kanunu
C) Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararları
D) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
E) Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu

10. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi hâkimin davaya bakamayacağı hâllerden biri değildir?

A) Suçtan kendisinin zarar görmüş olması
B) Aynı davada daha önceden sanığın müdafiliğini üstlenmiş olması
C) Sanığın, hâkimin eski eşi olması
D) Dava konusu olayın gerçekleştiği sırada orada bulunması
E) Sanığın, kayın hısımlığından hâkimin üstsoyu olması

11. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, eski hâle getirme ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Eski hâle getirme isteminin kabul edilebilmesi için kişinin, bir süreyi kusuru olmaksızın geçirmiş olması gerekir.
B) Eski hâle getirme dilekçesi, engelin kalkmasından itibaren yedi gün içinde verilmelidir.
C) Eski hâle getirme dilekçesi, kararın yerine getirilmesini durdurmaz ancak mahkeme, yerine getirmeyi erteleyebilir.
D) Eski hâle getirme isteminin kabulüne ve reddine ilişkin kararlar kesindir.
E) Eski hâle getirme dilekçesi, süreye uyulduğunda usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye verilir.

YARGI YAYIN EVİ

12. Adli kontrol tedbirine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Bir tutuklama nedeninin ve kuvvetli suç şüphesinin bulunması gerekir.
B) Adli kontrole ilişkin kararlara itiraz edilemez.
C) Adli kontrol altında geçen süre, kural olarak şahsi hürriyeti sınırlama sebebi sayılarak cezadan mahsup edilir.
D) Soruşturma evresinde, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde cumhuriyet savcısı adli kontrol kararı verebilir.
E) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda adli kontrol tedbiri kapsamında öngörülen yükümlülükler örnek olarak sayılmıştır, şüpheli veya sanık hakkında duruma uygun başka bir yükümlülüğe karar verilebilir.

13. Aşağıdakilerden hangisi mutlak hak türlerinden biri değildir?

A) İntifa hakkı
B) Oturma hakkı
C) Alım hakkı
D) Taşınır rehni
E) Velayet hakkı

14. Çalışmak için Fransa'ya giden A'dan uzun yıllardır hiçbir haber alınamamıştır. A'nın eşi E, A hakkında gaiplik kararı verilmesi için mahkemeye başvurmuştur.

Buna göre,

I. A hakkında gaiplik kararı istenebilmesi için A'dan son haber alma tarihinden itibaren en az beş yıl geçmiş olmalıdır.

II. Gaiplik kararı verilmesi hâlinde bu karar geriye etkili olarak hüküm ifade edeceğinden A, son haber alındığı günden itibaren gaip olmuş sayılır.

III. Gaiplik kararı verilmesi hâlinde A ile E arasındaki evlilik kendiliğinden sona erer.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. A, sevgililer gününde B'nin yapmış olduğu evlenme teklifini kabul etmiş ancak B, bir yılın sonunda evlilik hazırlıklarının zorluklarına dayanamayarak Adan ayrılmıştır.

Buna göre A ve B'nin ayrılmalarıyla ilgili olarak,

I. A ve B'nin nişanlılığı tek taraflı irade beyanı ile sona ermiştir.

II. A'nın manevi tazminat talep edebilmesi için B'nin kusurlu olması gerekir.

III. A'nın ana ve babası veya onlar gibi davranan kimseler, vermiş oldukları alışılmışın dışında kalan hediyelerin geri verilmesini B'den talep edebilirler.

IV. A, nişanın bozulmasında kusurlu olduğunu düşündüğü B'den uygun bir maddi tazminat talep edebilir ancak A'nın ana ve babası veya onlar gibi davranan kimseler talep edemezler.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve III
C) I, II ve III D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

YARGI YAYINEVİ

16. **Aşağıdakilerden hangisi, sadece miras sözleşmesi ile yapılabilen maddi anlamda ölüme bağlı tasarruftur?**

A) Mirastan feragat
B) Mirasçılıktan çıkarma
C) Yedek mirasçı atama
D) Vasiyeti yerine getirme görevlisi atama
E) Vakıf kurma

17. Şule, kuzeni Ayça'nın mezuniyetinde giydiği elbiseyi gizlice dolabından almış ancak bu yaptığından üç gün sonra çok pişman olmuştur. Şule, durumu Ayça'ya anlatmış ve elbiseyi akşam okul çıkışı kendisine bırakacağını söylemiştir. Ayça ise elbiseyi getirmesine gerek olmadığını, onu kendisine hediye ettiğini söylemiştir.

Bu olayda Şule, elbisenin zilyetliğini hangi yolla kazanmıştır?

A) Kısa elden teslim
B) Zilyetliğin havalesi
C) Hükmen teslim
D) Araçların teslimi
E) Teslim

18. I. Alacağı, Türk mahkemelerinde ileri sürme imkânının bulunmaması

II. Borçlunun, alacak üzerinde intifa hakkına sahip olması

III. Alacaklının, dava veya def'i yoluyla mahkemeye başvurması

IV. Borçlunun, borcunu ikrar etmesi

Yukarıdakilerden hangileri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda zamanaşımını durduran hâller arasında sayılmamıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

19. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre hâkim, karar verme sırasında bedensel zararın kapsamını tam olarak belirleyemiyorsa tazminat hükmünü değiştirme yetkisini kararın kesinleşmesinden başlayarak en fazla ne kadarlık süre için saklı tutabilir?

A) 6 ay B) 1 yıl C) 2 yıl
D) 5 yıl E) 10 yıl

20. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, müteselsil borçlulukla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Alacaklı, borçluların hepsinden borcun tamamının ifasını isteyebilir.

B) Alacaklı, borçluların birinden borcun bir kısmının ifasını isteyebilir.

C) Kanun veya sözleşme ile aksi belirlenmedikçe borçlulardan biri, kendi davranışıyla diğer borçluların durumunu ağırlaştıramaz.

D) Borçluların sorumluluğu, borcun kendi hisselerine düşen kısmı ödeninceye kadar devam eder.

E) Müteselsil borçluluk kanundan doğabileceği gibi birden çok borçludan her birinin, alacaklıya karşı müteselsil borçlu olmayı kabul ettiğini bildirmesi hâlinde de doğabilir.

YARGI YAYINEVİ

21. Cemal, kendisine temsil yetkisi verilmemesine rağmen Seda'nın temsilcisi sıfatıyla Murat'la hukuki işlem yapmıştır.

Bu olaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Cemal'in yetkisi olmadığı hâlde temsilci olarak yaptığı işlem ancak onandığı takdirde Seda'yı bağlar.

B) Murat, Seda'dan uygun bir süre içinde bu hukuki işlemi onayıp onamayacağını bildirmesini isteyebilir.

C) Seda'nın açık veya örtülü olarak hukuki işlemi onamaması hâlinde bu işlemin geçersiz olmasından doğan zararın giderilmesi Cemal'den istenebilir.

D) Cemal, işlemin yapıldığı sırada Murat'ın, kendisinin yetkisiz olduğunu bildiğini veya bilmesi gerektiğini ispat etse dahi zararın giderilmesi Cemal'den istenebilir.

E) Şartları mevcutsa sözleşmenin geçersiz olmasından kaynaklanan zararların yanında diğer zararların giderilmesi de Cemal'den istenebilir.

22. Tacir T ile acente A arasında iki yıl önce belirsiz süreli bir acentelik sözleşmesi imzalanmıştır. Haklı bir sebebi olmayan T, sözleşmeyi feshetmek istemektedir.

Buna göre T, ne kadar süre önceden ihbarda bulunmak şartıyla sözleşmeyi feshedebilir?

A) 2 hafta B) 15 gün C) 30 gün
D) 2 ay E) 3 ay

23. Aşağıdakilerden hangisi anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeliğini sona erdiren hâllerden biri değildir?

A) Görev süresinin dolması
B) Azil veya istifa
C) Yönetim kurulu üyesinin iflası
D) Fiil ehliyetinin kısıtlanması
E) Sadakat yükümlülüğünün ihlali

24. Adi şirketle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kuruluşu şekle tabi değildir.
B) Gerçek kişiler ya da tüzel kişiler ortak olabilir.
C) Marka hakkının adi şirkete sermaye olarak konulması hâlinde yazılı şekil kuralı geçerlidir.
D) Tek kişi ile kurulabilir.
E) Taşınmazların adi şirkete sermaye olarak konulması hâlinde resmî yazılı şekil kuralı geçerlidir.

25. I. Görüldükten belirli bir süre sonra ödenmesi gereken poliçeler
II. Adresli ve yerleşim yerli poliçeler
III. Aval verilmiş poliçeler

Türk ticaret hukukuna göre, yukarıdakilerden hangileri için kabule arz yasağı konulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

26. İcra ve iflas hukukunda gecikmiş itirazla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İcra mahkemesine yapılır.
B) Gecikmiş itirazda borçlu, mazeretini gösteren delillerle birlikte itiraz ve sebeplerini bildirmeye mecburdur.
C) Borçlu, paraya çevirme muamelesi bitinceye kadar, engelin kalktığı günden itibaren üç gün içinde gecikmiş itirazda bulunabilir.
D) Gecikmiş itirazın yapılması ile takip kendiliğinden durur.
E) Mazeretin kabulüne karar verilmeden önce, takibin kesinleştiği gerekçesiyle borçlunun malları haczedilmişse alacaklı, gecikmiş itirazın kabulü kararının tefhim veya tebliğinden itibaren yedi gün içinde itirazın kaldırılmasını veya iptalini talep etmezse haciz kalkar.

27. İcra ve iflas hukukuna göre, aşağıdakilerden hangisi ihalenin feshini isteyemez?

A) Borçlu
B) Taşınmaz mal üzerinde ipotek hakkı sahibi
C) Taşınır mal üzerinde rehin hakkı sahibi
D) Satış isteyen alacaklı
E) Pey sürmek suretiyle ihaleye iştirak edenler

YARGI YAYINEVİ

28. İcra ve iflas hukukunda itirazın geçici kaldırılmasına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Geçici kaldırma kararının kesin kaldırmaya dönüşmesini engellemek için, kararın tefhim veya tebliğinden itibaren en geç üç gün içinde borçtan kurtulma davası açılabilir.

B) İtirazın geçici kaldırılmasında basit yargılama usulü uygulanır.

C) Borçlu, itirazın geçici kaldırılması kararının tefhim veya tebliğinden itibaren üç gün içinde mal beyanında bulunmak zorundadır.

D) İtirazın geçici kaldırılması talebinin kabulü ile birlikte borçlu, ilgili senede dayanan takip konusu alacağın % 10'u oranında para cezasına mahkûm edilir.

E) İtirazın geçici kaldırılmasına karar verilir ve ödeme emrindeki süre geçmiş bulunursa alacaklı geçici haciz isteyebilir.

29. Müflisin gerek davacı gerekse davalı olarak taraf bulunduğu ve iflastan önce açılmış olup da devam eden hukuk davaları, kural olarak iflasın açılması ile durur.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa göre, bu durma ne zamana kadar devam eder?

A) İkinci alacaklılar toplanmasından on gün sonraya kadar

B) Birinci alacaklılar toplanmasından on gün sonraya kadar

C) İkinci alacaklılar toplanmasından yirmi gün sonraya kadar

D) İflas davasına bakan mahkemece durma kararı kaldırılıncaya kadar

E) İflas kararının kesinleşmesine kadar

30. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa göre, alacaklının aşağıdakilerden hangisine ilişkin yapacağı itiraz, iflasta sıra cetveline itiraz davasının sebebini oluşturmaz?

A) Kendi alacağına verilen sıra

B) Alacağı hakkında verilen ret kararı

C) Başka bir alacaklının kabul edilen alacağı

D) Alacağı hakkında verilen kısmen kabul kararı

E) Başka bir alacaklının alacağının sırası

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2016 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	7.	B	13.	C	19.	C	25.	D
2.	C	8.	B	14.	B	20.	D	26.	D
3.	B	9.	C	15.	C	21.	D	27.	C
4.	B	10.	D	16.	A	22.	E	28.	A
5.	B	11.	D	17.	A	23.	E	29.	A
6.	A	12.	A	18.	E	24.	D	30.	A



HUKUK 2017 SORULARI

1. 1982 Anayasası'na göre, Anayasa Mahkemesi üyeliğiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye Barolar Birliğinin serbest avukatlar arasından göstereceği dokuz aday arasından üç üyeyi gizli oylamayla seçer.

B) Üyelerin görev süreleri kural olarak on yıldır.

C) Sağlık bakımından görevini yerine getiremeyeceğinin kesin olarak anlaşılması hâlinde bir kimsenin üyeliği kendiliğinden sona erer.

D) Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla dört yıl için bir başkan ve iki başkan vekili seçilir.

E) Yüksek mahkemeler arasından sadece Yargıtay üyelerinin Anayasa Mahkemesi üyesi olabileceği düzenlenmiştir.

2. 1982 Anayasası'na göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun aşandaki işlemlerinin hangisinde özel karar yeter sayısı <u>aranmamaktadır</u>?

A) Meclis soruşturması neticesinde Yüce Divana sevk kararı

B) Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine karar verilmesi

C) Genel af ilanı

D) Anayasa değişiklik teklifinin kabulü

E) Yasama dokunulmazlığının kaldırılması

3. I. Bütçe kanunu

II. Anayasa değişikliğine ilişkin kanun

III. Kesinhesap kanunu

Türk anayasa hukukuna göre, yukarıdakilerden hangileri milletvekilleri tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne <u>sunulamaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III

C) I ve II D) I ve III

E) I, II ve III

4. 1982 Anayasası'na göre, yasama dokunulmazlığı aşağıdakilerden hangisine karşı koruma <u>sağlamaz</u>?

A) Tutulma

B) Tutuklanma

C) Yargılanma

D) Arama

E) Sorguya çekilme

YARGI YAYINEVİ

5. I. İdari işlemlere karşı açılacak davalarda yargı yetkisi, hukuka uygunluk denetimi ile sınırlıdır.
II. Yüksek Askerî Şura kararlarının tamamı yargı denetimi kapsamındadır.
III. İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar.

Yukarıdakilerden hangileri idarenin işlemlerine karşı yargı yoluyla ilgili olarak 1982 Anayasası'ndaki düzenlemelerden biri değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III

6. **Sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olup ona bağlı işletme veya işletmeler topluluğu, Türk idare hukukunda aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?**

A) Kamu idaresi
B) Bağlı ortaklık
C) Kamu iştiraki
D) Müessese
E) İdari kamu kurumu

7. **5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre, belediye adına imtiyaz verilmesine karar verme yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Belediye meclisi
B) Belediye encümeni
C) Vali
D) İl idare kurulu
E) Belediye başkanı

8. **2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, adresi belli olmayanlara özel kanunlarındaki hükümlere göre ilan yoluyla bildirim yapılan hâllerde dava açma süresi, özel kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça son ilan tarihini izleyen günden itibaren kaç gün sonra işlemeye başlar?**

A) 30 B) 20 C) 15 D) 7 E) 1

9. **2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezî ve ortak sınav sonuçları hakkında dava açma süresi kaç gündür?**

A) 7 B) 10 C) 15 D) 30 E) 60

10. I. Savunma süresi bir defaya mahsus en fazla on beş gün uzatılabilir.
II. Yürütmenin durdurulması talebine ilişkin olarak verilecek kararlara itiraz edilemez.
III. Verilen nihai kararlara karşı temyiz yolu kapalıdır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, ivedi yargılama usulü ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

YARGI YAYINEVİ

11. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi zincirleme suç hükümlerinin uygulanabileceği suçlardan biri değildir?

A) Hırsızlık
B) Güveni kötüye kullanma
C) Kasten yaralama
D) Cinsel saldırı
E) Çocukların cinsel istismarı

12. Türk ceza hukukunda, suçun işlenmesi anında var olan ve failin cezalandırılmasına engel olan şahsa bağlı sebepler aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Cezayı kaldıran şahsi sebepler
B) Şahsi cezasızlık sebepleri
C) Objektif cezalandırılabilme şartları
D) Hukuka uygunluk nedenleri
E) Suçun manevi unsuru

13. Türk ceza hukukunda meşru savunmayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Haksız tahrikin sebep olduğu hukuka aykırı bir saldırıya karşı meşru savunma mümkün değildir.
B) Hem icrai hem de ihmalî davranışlara karşı meşru savunmada bulunulabilir.
C) Kişi, gerek kendisinin gerekse üçüncü bir kişinin herhangi bir hakkına yönelik saldırıya karşı meşru savunmada bulunabilir.
D) Meşru savunmada saldırının hukuka aykırı olması yeterli olup ayrıca suç teşkil etmesi gerekli değildir.
E) Yalnızca saldırıyı gerçekleştiren kişiye yönelik savunma niteliğindeki hareketler meşru savunma kapsamında değerlendirilebilir.

YARGI YAYINEVİ

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, ağır ceza mahkemesindeki yargılama sonrası hüküm verilmesi için yapılan müzakere ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Cumhuriyet savcısı hazır bulunamaz.
B) Katılan vekili veya sanık müdafii hazır bulunamaz.
C) Mahkeme başkanı, mahkemesinde staj yapmakta olan hâkim adaylarının müzakere sırasında hazır bulunmalarına izin verebilir.
D) Mahkeme başkanı, mahkemesinde staj yapmakta olan avukat adaylarının müzakere sırasında hazır bulunmalarına izin veremez.
E) Müzakerede ilk olarak kıdemsiz üye oyunu verir.

15. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre, hırsızlık suçunu işlediği, şüphesiyle yürütülen bir soruşturmada şüpheli S'nin parmak izinin alınması, aşağıdaki işlemlerden hangisine örnektir?

A) Fizik kimliğinin tespiti
B) Vücuttan örnek alınması
C) Moleküler genetik inceleme
D) Beden muayenesi
E) Keşif

16. Ceza muhakemesinde fiilin hukuki niteliğinin değişmesiyle ilgili,

I. Ağır ceza mahkemesi, duruşmada fiilin hukuki niteliğinin değiştiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vererek dosyayı asliye ceza mahkemesine gönderemez.

II. Asliye ceza mahkemesi duruşmada fiilin hukuki niteliğinin değiştiği gerekçesiyle re'sen görevsizlik kararı vererek dosyayı ağır ceza mahkemesine gönderebilir.

III. Duruşmada fiilin hukuki niteliğinin değişmesi hâlinde, savcının yeni hukuki nitelendirmeye bağlı olarak iddianame düzenleyip kamu davası açması gerekir.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

17. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi, kişilik hakkında hukuka aykırı saldırı sebebiyle açılabilecek davalardan biri değildir?

A) Saldırıya son verilmesi
B) Saldırı tehlikesinin önlenmesi
C) Saldırıdan elde edilen kazancın vekaletsiz iş görme hükümlerine göre verilmesi
D) El atmanın önlenmesi
E) Maddi ve manevi tazminat

YARGI YAYINEVİ

18. I. Taşınmazın satımı
II. Kamulaştırma
III. Taşınmaz mülkiyetini terk
IV. Miras yoluyla kazanma

Yukarıdakilerden hangileri taşınmaz mülkiyetinin mutlak kaybı sebeplerinden değildir?

A) I ve III B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV
E) II, III ve IV

19. A, maliki olduğu ve kiracısı K'nin elinde bulunan televizyonunu B'ye satar.

Bu olayda satış bakımından zilyetliğin devri şekillerinden hangisi söz konusudur?

A) Araçların teslimi
B) Kısa elden teslim
C) Hükmen teslim
D) Zilyetliğin havalesi
E) Malın teslimi

20. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi bir eşin edinilmiş mallarından değildir?

A) Kişisel mallarının gelirleri
B) Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı ödemeler
C) Çalışmasının karşılığı olan edinimler
D) Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar
E) Manevi tazminat alacakları

21. Türk medeni hukukunda anlaşmalı boşanmaya ilişkin,

I. Evlilik birliği en az iki yıl sürmüş olmalıdır.

II. Eşler, boşanmak için mahkemeye mutlaka birlikte başvurmalıdırlar.

III. Hâkim, evliliğin mali sonuçları ve çocukların durumuna ilişkin olarak taraflarca yapılan anlaşmayı uygun bulmalıdır.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

22. Usulüne uygun şekilde düzenlediği vasiyetnameyle taşınmazını eşi E'ye bırakan M, ileride E'nin ölümünün ardından taşınmazın mülkiyetinin arkadaşı A'ya geçeceğini belirtmiştir.

Bu olayda, A lehine yapılan ölüme bağlı tasarruf aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmaktadır?

A) Art mirasçı atama
B) Yedek mirasçı alama
C) Yükleme
D) Mirastan feragat
E) Vasiyeti yerine getirme görevlisi atama

YARGI YAYINEVİ

23. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, sözleşmelerde şekille ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kanunda sözleşmeler için öngörülen şekil kural olarak geçerlilik şeklidir.

B) Kanunda şekle bağlanmamış bir sözleşmenin taraflarca belirli bir şekilde yapılması kararlaştırılmışa belirlenen şekilde yapılmayan sözleşme, tarafları bağlamaz.

C) Kanunlarda öngörülen istisnalar dışında ön sözleşmenin geçerliliği, ilerde kurulacak sözleşmenin şekline bağlıdır.

D) Yazılı şekilde yapılması öngörülen sözleşmelerde borç altına girenlerin yanında alacaklıların imzalarının da bulunması zorunludur.

E) Sözleşme metniyle çelişmeyen tamamlayıcı yan hükümler hariç olmak üzere, kanunda yazılı şekilde yapılması öngörülen bir sözleşmenin değiştirilmesinde de yazılı şekle uyulması zorunludur.

24. Aşağıdakilerden hangisi Türk borçlar hukukunda kısmi ifayı kabul yükümlülüğünün bulunduğu hâllerden değildir?

A) Sözleşmenin kısmı ifaya izin vermesi
B) Edimin niteliğinin ifanın tek seferde yapılmasına imkân vermemesi
C) Ticari teamülün kısmı ifaya izin vermesi
D) Borçlunun borcun bir kısmına itiraz etmesi durumunda, kalan kısmın ifasının teklif edilmesi
E) Edimin, niteliği itibarıyla bölünebilir olması

25. Bir sözleşmenin kurulduğuna delil olsun diye sözleşme kurulurken bir tarafın diğerine verdiği para olarak ifade edilir. Bu parayı veren taraf sözleşmeden dönme hakkı elde etmiş olmaz.

Türk borçlar hukukuna göre, sözü edilen bu hukuki kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) İfa yerine istenebilecek sözleşme cezası
B) Cayma parası
C) Bağlanma parası
D) Dönme cezası
E) İfayla birlikte istenebilecek sözleşme cezası

26. Borç ilişkisinden doğan haklar, kural olarak sadece alacaklı ve borçlu arasında sonuç doğurur. Alacaklı, bu hakkını sadece borçluya karşı ileri sürülebilir.

Yukarıda verilen bilgi borçlar hukukunun hangi temel ilkesi ile ilgilidir?

A) Nispilik
B) Eşitlik
C) Sözleşme serbestisi
D) İvazlılık (Karşılıklılık)
E) Dürüstlük

YARGI YAYINEVİ

27. **Türk borçlar hukukunda aşağıdakilerden hangisi hukuka aykırılığı ortadan kaldıran bir sebep olarak değerlendirilemez?**

A) Kanunun verdiği bir yetkinin kullanılması
B) Zarar görenin, kişilik hakkına verilecek zarara önceden razı olması
C) Üçüncü bir kışının şahıs varlığına yönelik devam eden saldın karşısında haklı savunmada bulunulması
D) Özel hukuktan doğan bir hakkın kullanılması
E) Zorunluluk hâlinin bulunması

28. **Türk borçlar hukukunda aşağıdakilerden hangisi, asıl borcun sona ermesine bağlanan sonuçlardan değildir?**

A) Borcu temin için kurulan taşınmaz rehni kendiliğinden sona erer.
B) Borcu temin için kurulan taşınır rehni sona erer
C) Kural olarak asıl borca bağlı işlemiş faizleri talep hakkı sona erer.
D) Borcu temin için kurulan kefalet sona erer
E) Kural olarak asıl borca bağlı ceza koşulu sona erer

29. Aşağıdakilerden hangisi ticari defterlerin, ticari davalarda sahibi lehine delil olarak kabul edilebilmesi için aranan şartlardan biri değildir?

A) Dava taraflarının her ikisinin de defter tutma yükümlülüğüne tabi olması
B) Ticari defterlerin açılış ve kapanış onaylarının usulüne uygun şekilde yapılmış olması
C) Defter kayıtlarının birbirini doğrulaması
D) Defter kayıtlarının eksiksiz ve usule uygun tutulmuş olması
E) Defter kayıtları yanında diğer kesin delillerin de bulunması

30. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, tacir sıfatına bağlanan aşağıdaki hukuki sonuçlardan hangisi esnaflar için de geçerli kılınmıştır?

A) Ticaret unvanı seçme ve kullanma
B) Hapis hakkı
C) Basiretli iş adamı gibi hareket etme
D) Ticari defter tutma
E) İşletmesini ticaret siciline tescil ettirme

31. I. Fikrî mülkiyet hakları
II. Kişisel emek
III. Devrolunabilen ve nakden değerlendirilebilen her türlü değer

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, yukarıdakilerden hangileri kollektif şirkete sermaye olarak getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

32. Aşağıdakilerden hangisi adi, ortaklık sözleşmesinin özelliklerinden değildir?

A) Rızai bir sözleşme olması
B) Sürekli bir borç ilişkisi teşkil etmesi
C) Tam iki tarafa borç yükleyen bir sözleşme olması
D) Kural olarak şekle bağlı olmaması
E) Müşterek bir amaç etrafında toplanılması

YARGI YAYINEVİ

33. K, düzenlediği bonoda lehtar olarak L'yi göstermiş ve senedi kendisine teslim etmiştir. Bu bono, görüldükten belirli bir süre sonra ödenecek vadelidir ve L bu bonoyu devretmek istemektedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, L en geç hangi tarihe kadar, ciro hüküm ve sonuçlarını doğuracak şekilde bu bonoyu ciro yoluyla devredebilir?

A) Ödeme gününü takip eden iki iş günü içinde
B) Vadeyi takip eden iki gün içinde
C) Düzenlenme tarihinden itibaren bir yıl içinde
D) Bononun görüldüğü tarihi takip eden üç iş günü içinde
E) Bononun zamanaşımı süresi içinde

34. Türk ticaret hukukuna göre, poliçede avala ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Düzenleyen tarafından aval verilmesi mümkündür.

B) Lehtar tarafından aval verilmesi mümkündür.

C) Ciranta lehine aval verilmesi mümkündür.

D) Aval işlemi sadece senedin ön yüzünde yapılabilir.

E) Kimin lehine verildiği belirtilmeyen aval, düzenleyen için verilmiş sayılır.

35. İcra ve iflas hukukunda şikâyetle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Şikâyet yoluna başvurulması üzerine icra takibi kendiliğinden durur

B) Şikâyetin konusu kural olarak icra ve iflas dairelerinin yapmış oldukları işlemlerdir.

C) Şikâyet yoluna maddi hukuka ilişkin kuralların yanlış uygulanması sebebiyle başvurulamaz.

D) Şikâyet, basit yargılama usulüne göre incelenir.

E) Bir hakkın yerine getirilmemesinden dolayı her zaman şikâyet yoluna başvurulabilir.

YARGI YAYINEVİ

36. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa göre, taşınır malların pazarlık suretiyle satışına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bütün ilgililer isterse taşınırların pazarlık suretiyle satışına karar verilebilir.

B) Borsada fiyatı bulunan mallar için o günün piyasasında mukarrer fiyat teklif edilirse pazarlık suretiyle satış gerçekleştirilebilir.

C) Muhafazası masraflı veya değen süratle düşen taşınır malların pazarlık suretiyle satışına karar verilebilir.

D) Haczedilen taşınır malın değeri, Kanun'da öngörülen miktarın altında ise pazarlık suretiyle satışına karar verilebilir.

E) Altın eşya için maden fiyatının teklif edilmesi durumunda, açık artırma yerine doğrudan pazarlık suretiyle satışına karar verilebilir.

37. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa göre, aşağıdakilerden hangisi üzerinde haciz gerçekleştirilebilir?

A) Devlet malları

B) Öğrenci bursları

C) Asgari ücret düzeyinde maaş alan kimsenin ücreti

D) Vücut üzerine ika edilen zararlar için zarar görene tazminat olarak verilmesi lazım gelen para

E) Borçlu çiftçi ise gelecek mahsul için lazım olan tohumluğu

38. İcra ve iflas hukukuna göre, itirazın kesin kaldırılmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İtirazın kesin kaldırılması talebi, bir dava değildir.

B) Alacaklı, bu yola itirazın kendisine tebliğinden itibaren altı ay içerisinde başvurabilir.

C) Bu yola, borca itiraz edilmesi durumunda başvurulabilir.

D) İcra mahkemesinden talep edilmesi gerekir.

E) İtirazın kesin kaldırılması yolunda borçlu, ödeme emrine itiraz ederken bildirdiği itiraz sebepleri ile bağlı değildir, her türlü itiraz sebebini sonradan da ilen sürebilir.

39. İflasta takas yapılamayacak alacaklarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Müflisin borçlusu, iflas açıldıktan sonra müflisin alacaklısı olmuşsa borcu ile alacağını takas edemez.

B) Müflisin alacaklısı, iflas açıldıktan sonra müflisin borçlusu olmuşsa alacağı ile borcunu takas edemez.

C) Alacaklının alacağı hamiline yazılı bir senede dayanmakta ise bu alacağı ile müflise olan borcunu takas edemez.

D) Anonim şirketin iflası hâlinde ortaklar, konması taahhüt edilen fakat konmamış olan sermaye borçlarını bu şirketten olan alacakları ile takas edemez.

E) Alacaklının alacağı nama yazılı bir senede dayanmakta ise bu alacağı ile müflise olan borcunu takas edemez.

40. İflasın kapanması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İflasın kapanmasına bütün masa mallarının tasfiyesinden, elde edilen paraların alacaklılara dağıtılmasından ve alacağını tamamen alamamış alacaklılara aciz belgesi verilmesinden sonra karar verilir.

B) İflasın kapanması, iflas dairesi tarafından ilan edilir.

C) İflasın kapanması ile birlikte, müflisin müflislik sıfatı sona erer.

D) İflasın kapanmasına mahkeme tarafından karar verilir.

E) İflasın kapanması kararının kesinleşmesi ile birlikte müflise karşı, yeni mal iktisap etmesi durumunda yeni takip yapılabilir.

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2017 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	9.	B	17.	D	25.	C	33.	A
2.	E	10.	D	18.	B	26.	A	34.	D
3.	D	11.	C	19.	D	27.	B	35.	A
4.	D	12.	B	20.	E	28.	A	36.	E
5.	B	13.	A	21.	D	29.	E	37.	C
6.	B	14.	D	22.	A	30.	B	38.	E
7.	A	15.	A	23.	D	31.	E	39.	E
8.	C	16.	C	24.	E	32.	C	40.	C



HUKUK 2018 SORULARI

1. 1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden biri değildir?

A) Genel af ilanına karar vermek

B) Bakanları atamak ve görevlerine son vermek

C) Milletlerarası antlaşmaları onaylamak ve yayımlamak

D) Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine mesaj vermek

E) Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini göndermek, Türkiye Cumhuriyeti'ne gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul etmek

2. 1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi Hâkimler ve Savcılar Kurulunun görevlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak

B) Adlı ve idari yargı hâkim ve savcılarına geçici yetki vermek

C) Adlı ve idari yargı hâkim ve savcılarının yükselme, birinci sınıfa ayırma ve kadro dağıtma işlemlerini yapmak

D) Adlı ve idari yargı hâkim ve savcıları hakkında verilen meslekten çıkarma cezalarına karşı açılan davaları karara bağlamak

E) Adlı ve idari yargı hâkim ve savcılarını görevden uzaklaştırmak

YARGI YAYINEVİ

3. 1982 Anayasası'na göre algıdaki lerden hangisi Cumhurbaşkanlığına aday <u>gösteremez</u>?

A) Siyasi parti grupları

B) 20 milletvekili

C) 100.000 seçmen

D) En son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların yüzde 6'sını almış olan siyasi parti

E) En son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların yüzde 10'unu birlikte almış olan sıvası partiler

4. 1982 Anayasası'na göre bir milletvekilinin, ilk oylamada Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanı seçilebilmesi için <u>en az</u> kaç oy alması gerekir?

A) 301 B) 330 C) 360 D) 367 E) 400

5. Aşağıdakilerin hangisinde idari işlemin yetki unsurunda ortaya çıkan hukuka aykırılık, diğerlerinden farklıdır?

A) Millî Savunma Bakanlığının savaş ilanına karar vermesi
B) Kaymakamın, amacı kanuna aykırı hâle gelen derneğin feshine karar vermesi
C) Belediye başkanının, valinin görevli olduğu bir konuda karar alması
D) Adalet bakanının bir siyasi partinin kapatılmasına karar vermesi
E) İçişleri bakanının, belediyeye verilen görevlerle ilgisi olmayan siyası konularda karar alan belediye meclisini feshetmesi

6. I. Kanun
II. Yönetmelik
III. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

1982 Anayasası'na göre kamu tüzel kişiliği, yukarıdakilerden hangileriyle kurulur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na göre, toplam nüfusu en az kaçtan fazla olan illerin il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir?

A) 500.000 B) 750.000
C) 1.000.000 D) 1.250.000
E) 1.500.000

YARGI YAYINEVİ

8. 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanununa göre yürütmenin durdurulması talebinin reddine ilişkin karara, kararın tebliğini izleyen günden itibaren en geç kaç gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere kural olarak itiraz edilebilir?

A) 30 B) 15 C) 10 D) 7 E) 5

9. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'a göre Uyuşmazlık Mahkemesi, Danıştay ile aşağıdakilerin hangisi arasında doğabilecek görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkilidir?

A) Kırşehir Asliye Hukuk Mahkemesi
B) Batman Vergi Mahkemesi
C) Yüksek Seçim Kurulu
D) Erzurum Bölge İdare Mahkemesi
E) Anayasa Mahkemesi

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi ilk incelemede ele alınacak konulardan biri değildir?

A) Husumet
B) İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı
C) Delil tespiti talebinde bulunulup bulunulmadığı
D) Sûre aşımı
E) İdari merci tecavüzü

11. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre, soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı suçlarla ilgili aşağıdaki iradelerden hangisi yanlıştır?

A) Şikâyet hakkı olan birkaç kişiden birisi altı ay içinde şikâyette bulunmadığı takdirde, bundan dolayı diğerlerinin şikâyet hakkı düşmez.

B) Kamu davasının düşmesi, suçtan zarar gören kişinin şikâyetten vazgeçmiş olmasından ileri gelmiş ve şikâyetten vazgeçen kişi bu sırada şahsı haklarından da vazgeçtiğini ayrıca açıklamış ise artık hukuk mahkemesinde de dava açamaz.

C) Hükmün kesinleşmesinden sonraki şikâyetten vazgeçme, kural olarak cezanın infazına engel olmaz.

D) Kanunda aksi yazılı olmadıkça şikâyetten vazgeçme, onu kabul etmeyen sanığı etkilemez.

E) İştirak hâlinde suç işlemiş sanıklardan biri hakkındaki şikâyetten vazgeçme, diğerlerini kapsamaz.

12. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi işlenen suçtan dolayı yardım eden sıfatıyla sorumlu olmaz?

A) Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullananlar

B) Suçun nasıl işleneceği hususunda yol gösterenler

C) Suç işlemeye teşvik edenler

D) Suç işleme kararını kuvvetlendirenler

E) Suçun işlenmesinden sonra yardımda bulunacağını vaat edenler

13. Aşağıdakilerin hangisinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun teşebbüse ilişkin hükümleri uygulanamaz?

A) Bağlı hareketli suçlar

B) Özgü suçlar

C) Bilinçli taksirle işlenen suçlar

D) Kesintisiz suçlar

E) İtiyadi suçlu tarafından işlenen suçlar

14. Bir soruşturma kapsamında şüpheli A'nın iş yerindeki ses ve görüntüleri kayda alınmıştır.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, uygulanan bu koruma tedbiri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arama

B) Adli kontrol

C) El koyma

D) Teknik araçlarla izleme

E) Gizli soruşturmacı görevlendirilmesi

15. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi duruşma sırasında tanığa doğrudan soru yöneltemez?

A) Cumhuriyet savcısı

B) Müdafi sıfatıyla duruşmaya katılan avukat

C) Vekil sıfatıyla duruşmaya katılan avukat

D) Heyet hâlinde görev yapan mahkemelerde heyeti oluşturan hâkimler

E) Sanık

YARGI YAYINEVİ

16. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, disiplin hapsiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ön ödemeye konu olmaz.
B) Adli sicil kayıtlarına işlenir.
C) Yasal bir neden olmaksızın tanıklıktan çekinen kişiye uygulanabilir.
D) Ertelemeye konu olmaz.
E) Tekerrüre esas olmaz.

17. Sınırlı ehliyetsizlerle ilgili,

I. Kendilerine yapılan karşılıksız kazandırmaları kabul edebilirler.
II. Kefil olabilirler.
III. Yasal temsilcilerinin rızasıyla nişanlanabilirler.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

18. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi evliliğin mutlak butlanına yol açan nedenlerden biridir?

A) Evlenmenin ayrı cinsten iki kişi arasında yapılmamış olması
B) Eşlerden birinin evlenme sırasında evli bulunması
C) Evlenmenin temsilci aracılığıyla yapılması
D) Eşlerden birinin evlenme iradesini açıklamamış olması
E) Evlenmenin, evlendirme memuru önünde yapılmamış olması

19. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi nişanın bozulmasının sonucu olarak kusurlu olan tarafın da ileri sürebileceği bir taleptir?

A) Hediyelerin geri verilmesi
B) Maddi tazminat
C) Manevi tazminat
D) Yoksulluk nafakası
E) İştirak nafakası

20. I. Vasiyetname
II. Miras sözleşmesi
III. Mirasçı atama

Yukarıdakilerden hangileri şekli anlamda ölüme bağlı tasarruflar arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

21. Van Gölü'ne dökülen Erciş'teki bir derenin ağzında av yasağı olmayan dönemde inci kefali avlayan Ferit'in, bu balığın mülkiyetini kazanma biçimi aşağı d akil erden hangisidir?

A) Devren kazanma
B) Kaybedilmiş eşyanın bulunarak mülkiyetin kazanılması
C) İşleme
D) Malların birleşmesi veya karışması sonucu mülkiyeti kazanma
E) Sahiplenme

YARGI YAYINEVİ

22. I. Oturma hakkı
II. Taşınmaz yükü
III. Mülkiyet hakkı

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre, yukarıdakilerden hangileri sınırlı ayni hak niteliği taşır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

23. **6098 sayılı Türk BorçlarKanunu'na göre alacaklının, alacağı için mahkemede dava açmasının söz konusu alacağın zamanaşımına etkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?**

A) Zamanaşımı kesilir.
B) Zamanaşımı süresi, hak düşürücü süreye dönüşür.
C) Zamanaşımı, dava sonuçlanıncaya kadar durur.
D) Zamanaşımına etkisi olmaz.
E) Alacaklı zamanaşımından feragat etmiş olur.

24. **6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre hukuki işlemden doğan temsil yetkisi, aksi taraflarca kararlaştırılmadıkça veya işinözelliginden anlaşılmadıkça aşağıdaki durumların hangisinde sona ermez?**

A) Temsilcinin gaipliğine karar verilmesi
B) Temsil olunanın ölümü
C) Temsilcinin iflas etmesi
D) Temsilcinin evlenmesi
E) Temsil olunanın fiil ehliyetini kaybetmesi

25. I. İmzalı bir mektup
II. Asılları borç altına girenlerce imzalanmış telgraf
III. Güvenli elektronik imzayla gönderilip saklanabilen metinler

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununda aksi öngörülmedikçe yukarıdakilerden hangileri yazılı şekil yerine geçer?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

26. **Aşağıdakilerden hangisi borçlunun temerrüde düşmesine ilişkin koşullardan biri değildir?**

A) Edimin ifası mümkün olmalıdır.
B) Borç muaccel olmalıdır.
C) Borçlu kusurlu olmalıdır.
D) Alacaklı edimi kabule hazır olmalıdır.
E) Borçlunun, edimi ifadan kaçınmayı sağlayan bir hakkı bulunmamalıdır.

27. **6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, ceza koşuluyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Asıl borç herhangi bir nedenle geçersiz ise cezanın ifası istenemez.
B) Alacaklının, kararlaştırılan cezanın ifasını talep edebilmesi için zarara uğramış olması gerekir.
C) Hâkim, kural olarak aşırı gördüğü cezayı kendiliğinden indirir.
D) Alacaklının uğradığı zarar kararlaştırılan ceza tutarını aşıyorsa alacaklı, borçlunun kusuru bulunduğunu ispat etmedikçe aşan miktarı isteyemez.
E) Ceza koşulunun geçersiz olması, asıl borcun geçerliliğini etkilemez.

YARGI YAYINEVİ

28. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre adam çalıştıranın sorumluluğuyla ilgili,

I. Kusur sorumluluğu hâllerinden biridir.

II. Zararın üçüncü bir kişiye verilmiş olması gerekir.

III. Adam çalıştırana kurtuluş kanıtı getirerek sorumluluktan kurtulma imkânı tanınmıştır.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

29. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, ticaret unvanıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Her şube, kendi merkezinin ticaret unvanını şube olduğunu belirterek kullanmak zorundadır.

B) Komandit şirketin ticaret unvanı, komandite ortaklardan en az birinin adı ve soyadı ile şirketi ve türünü gösterecek bir ibareyi içerir.

C) Anonim şirketin ticaret unvanında işletme konusunun gösterilmesi gerekir.

D) Her tacir, ticari işletmesinin açıldığı günden itibaren on beş gün içinde ticari işletmesiyle birlikte seçtiği ticaret unvanını da işletme merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan ettirir.

E) Ticaret unvanı, ticari işletmeden ayrı olarak bir başkasına devredilebilir.

YARGI YAYINEVİ

30. Gerçek kişi tacir Nuri'nin ticareti terk ettiğini ticaret siciline bildirmesi ve mal beyanında bulunması üzerine durum usulüne uygun olarak ilan olunmuştur.

Buna göre, ticareti terk eden tacir Nuri hakkında ilan tarihinden itibaren en fazla ne kadar süre içinde iflas yoluyla takip yapılabilir?

A) 2 ay B) 3 ay C) 6 ay
D) 1 yıl E) 2 yıl

31. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, kollektif şirketle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ortaklar, şirket borçlarından dolayı sınırsız olarak sorumludurlar.

B) Yalnız gerçek kişiler ortak olabilir.

C) Tüzel kişiliği bulunmamaktadır.

D) Ortaklar, şirket borçlarından dolayı müteselsilen sorumludurlar.

E) Azami bir ortak sayısı öngörülmemiştir.

32. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi geçerli bir şirket birleşmesi değildir?

A) Kollektif şirketin devralan şirket olması kaydıyla limited şirketle birleşmesi

B) Limited şirketin devralan şirket olması kaydıyla kooperatifle birleşmesi

C) Kooperatifin devralan şirket olması kaydıyla komandit şirketle birleşmesi

D) Komandit şirketin devralan şirket olması kaydıyla kollektif şirketle birleşmesi

E) Anonim şirketin devralan şirket olması kaydıyla komandit şirketle birleşmesi

33. I. Bono
II. Çek
III. Poliçe

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre, yukarıdakilerden hangileri hamiline yazılı düzenlenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

34. Poliçenin kabulüyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Poliçeyi kabul eden muhatap, poliçenin asıl borçlusu hâline gelir.
B) Poliçe bedelinin kısmen kabulü mümkündür.
C) Kabul beyanı kural olarak kayıtsız ve şartsız olmalıdır.
D) Poliçeyi yalnız lehtar kabule arz edebilir.
E) Muhatabın, poliçenin ön yüzüne yalnız imzasını koyması kabul hükmündedir.

35. Genel haciz yoluyla takipte, icra dairesince takdir edilen kıymete göre haczedilen malların takip konusu alacağı ve takip giderlerini karşılamaya yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde düzenlenen haciz tutanağının niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geçici aciz belgesi
B) Kesin aciz belgesi
C) Geçici rehin açığı belgesi
D) Kesin rehin açığı belgesi
E) Mal beyanı

36. Hacizde tertip ilkesine göre, borçlunun aşağıdaki mal ve haklarından hangisi diğerlerinden daha sonra haczedilir?

A) Yalnız yaz tatillerinde kullandığı evi
B) Yıl boyunca kullandığı motorlu taşıtı
C) İstihkak davasına konu olan arazisi
D) Anonim şirketteki imtiyazlı payları
E) Kiraya verdiği konuttan elde ettiği kıra gelin

37. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi vadesi gelmemiş bir borçtan dolayı ihtiyati haciz istenebilecek hâllerden biri değildir?

A) Borçlunun belirli bir yerleşim yerinin olmaması
B) Borçlunun taahhütlerinden kurtulmak amacıyla mallarını gizlemeye hazırlanması
C) Borçlunun taahhütlerinden kurtulmak amacıyla kaçması
D) Borçlunun borcunun senede bağlanmamış olması
E) Borçlunun taahhütlerinden kurtulmak amacıyla alacaklının haklarını ihlal eden hileli işlemlerde bulunması

YARGI YAYINEVİ

38. Genel haciz yoluyla takipte ödeme emrine, maddi hukuka ya da takip hukukuna dayanan nedenlerle itiraz edilebilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi takip hukukuna dayanan itiraz nedenlerinden biridir?

A) Borcu doğuran sözleşmenin geçersiz olması
B) Alacağın muaccel olmaması
C) Borcun, takıp talebinde gösterilen tutardan daha az olması
D) Borcun zamanaşımına uğramış olması
E) İcra dairesinin yetkisiz olması

39. **2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre, genel iflas yoluyla takipte iflas davasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Basit yargılama usulü uygulanır.
B) Davaya bakmakla icra mahkemesi görevlidir.
C) İflas ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren 1 yıl içinde açılabilir.
D) Davaya bakmaya borçlunun işlem merkezinin bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir.
E) Borçlu iflas ödeme emrine itiraz etmese dahi iflas sonucunu gerçekleştirmek isteyen alacaklının iflas davası açması gerekir.

40. **Aşağıdakilerden hangisi iflasa tabi değildir?**

A) Esnaflar
B) Donatma iştiraki
C) Ticari işletmesi yasal temsilcisi tarafından işletilen küçükler
D) Ticari işletmesini fiilen işletmeye başlamamış ancak ticaret siciline tescil ettirerek durumu ilan etmiş olan kimseler
E) Bir ticari işletmeyi kısmen kendi adına işletenler

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2018 CEVAP ANAHTARI									
1.	A	9.	A	17.	C	25.	E	33.	B
2.	D	10.	C	18.	B	26.	C	34.	D
3.	B	11.	E	19.	A	27.	B	35.	A
4.	E	12.	A	20.	C	28.	A	36.	C
5.	C	13.	C	21.	E	29.	E	37.	D
6.	D	14.	D	22.	B	30.	D	38.	E
7.	B	15.	E	23.	A	31.	C	39.	B
8.	D	16.	B	24.	D	32.	A	40.	A



HUKUK 2019 SORULARI

1. 1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplantı yeter sayısı en az kaç olabilir?

A) 400 B) 360 C) 301
D) 200 E) 151

2. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi kanunların şekil bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla iptal davası açmaya yetkilidir?

A) Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanı
B) Siyasi parti grupları
C) Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubundan her biri
D) En son yapılan genel seçimlerde genel barajı geçen siyasi partiler
E) En az 120 milletvekili

3. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarından biridir?

A) Yazılı soru
B) Denetim komisyonu
C) Faaliyet raporunu değerlendirme
D) Gensoru
E) Kapalı oturum

YARGI YAYINEVİ

4. 1982 Anayasası'na göre aşağıdaki siyasi hak ve ödevlerden hangisi her durumda yalnızca Türk vatandaşlarına tanınmıştır?

A) Kamu denetçisine başvurma hakkı
B) Bilgi edinme hakkı
C) Dilekçe hakkı
D) Vergi ödevi
E) Kamu hizmetlerine girme hakkı

5. I. Mahalle
II. Köy
III. İl özel idaresi

Büyükşehir belediyesi bulunan bir ilde yukarıdakilerin hangileri bulunabilir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi amirin kural olarak sahip olabileceği hiyerarşik yetkilerden biri değildir?

A) Asta emir ve talimat verme
B) Asta disiplin cezası verme
C) Astın yerine geçerek işlem yapma
D) Astın işlemlerini denetleme
E) Astı atama

7. Memurlar için öngörülen grev yasağı, kamu hizmetlerine egemen olan aşağıdaki ilkelerden hangisinin doğrudan sonucudur?

A) Bedelsizlik B) Eşitlik
C) Tarafsızlık D) Süreklilik
E) Uyarlama

8. Aşağıdakilerden hangisine karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları, ilk derece mahkemesi olarak Danıştay da görülmez?

A) Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan merkezî ve ortak sınavların sonuçlarına
B) Bakanlıklarca çıkarılan, ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere
C) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan, ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere
D) Cumhurbaşkanı kararlarına
E) Cumhurbaşkanınca çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri dışındaki düzenleyici işlemlere

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre davanın yanlış hasıma açıldığının ilk incelemede tespiti üzerine verilmesi gereken karar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Davanın reddi
B) Dilekçenin tespit edilecek gerçek hasma tebliği
C) Dilekçenin reddi
D) Davanın açılmamış sayılması
E) Dilekçenin iptali

YARGI YAYIN EVİ

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, bölge idare mahkemeleri tarafından verilen yürütmenin durdurulması talebine ilişkin kararlara karşı aşağıdakilerin hangisine itiraz edilebilir?

A) Danıştay Idari İşler Kuruluna
B) En yakın idare mahkemesine
C) En yakın bölge idare mahkemesine
D) Danıştay Idari Dava Daireleri Kuruluna
E) Danıştay'ın ilgili dava dairesine

11. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre Türkiye'de işlenen suçlar hakkında Türk kanunları uygulanır ve fiil kısmen ya da tamamen Türkiye'de işlenir veya netice Türkiye'de gerçekleşirse suç Türkiye'de işlenmiş sayılır.

Bu durum, kanunun yer bakımından uygulama alanını belirleyen aşağıdaki ilkelerin hangisiyle ilişkilidir?

A) Mülkilik
B) Şahsilik
C) İkame yargı
D) Evrensellik
E) Koruma

12. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre fiili işlediği sırada 18 yaşını doldurmamış veya 65 yaşını bitirmiş olan kişilerin, işledikleri suçtan dolayı mahkûm edildikleri en fazla ne kadar süreli hapis cezaları kural olarak ertelenebilir?

A) 5 yıl B) 3 yıl C) 2 yıl
D) 1 yıl E) 6 ay

13. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun zaman bakımından uygulamasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İşlendiği zaman yürürlükte olan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbirin uygulanamaz.

B) Suçun işlendiği zaman yürürlükte olan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunun hükümler farklı ise failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur.

C) İşlendikten sonra yürülüğe giren kanuna göre suç olmaktan çıkarılan bir fiilden dolayı kimse cezalandıramaz ancak güvenlik tedbiri uygulanabilir.

D) Süreli veya geçici kanunların, yürürlükte oldukları süre içinde işlenmiş olan suçlar hakkında uygulanmasına devam edilir.

E) Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverme ve tekerrürle ilgili olanlar dışında infaz rejimine ilişkin hükümler derhâl uygulanır.

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre ağır ceza mahkemesi hâkimin reddine karar verme yetkisi kural olarak aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Sulh ceza hâkimliğine
B) Bölge adliye mahkemesinin ilgili ceza dairesine
C) Yargıtay'a
D) Cumhuriyet başsavcılığına
E) Hâkimin mensup olduğu mahkemeye

15. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre ihbar ve şikâyet konusu fiilin suç oluşturmadığının herhangi bir araştırma yapılmasını gerektirmeksizin açıkça anlaşılması veya ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda cumhuriyet savcılığınca verilecek karar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kovuşturmaya yer olmadığı
B) Soruşturma yapılmasına yer olmadığı
C) Beraat
D) Kamu davası açılmasının ertelenmesi
E) Yetkisizlik

YARGI YAYINEVİ

16. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi hakimin davaya bakamayacağı durumlardan biri değildir?

A) Mağdur ile arasında evlat edinme bağlantısı olması
B) Sanığın boşandığı eşi olması
C) Sanık ile arasında dördüncü derece kan hısımlığı olması
D) Aynı davada tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlenmiş olması
E) Aynı davada cumhuriyet savcılığı yapmış olması

17. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre ölüm tehlikesi içinde kaybolan ve ölümüne ilişkin kuvvetli olasılık bulunan bir kişi hakkında gaiplik kararı talep edilebilmesi için, ölüm tehlikesinin üzerinden en az ne kadar süre geçmelidir?

A) 10 yıl B) 5 yıl C) 2 yıl
D) 1 yıl E) 6 ay

18. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi evlenmenin mutlak veya nisbi butlanına ilişkin nedenlerden biri değildir?

A) Eşlerden birinin evlenme sırasında geçici bir nedenle ayırt etme gücünden yoksun olması
B) Eşlerden birinin evlenme sırasında evli olması
C) Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlık bulunması
D) Eşlerden binde evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığı bulunması
E) Eşlerin evlendirme memuru önünde evlenmemiş olması

YARGI YAYINEVİ

19. Boşanmaya ilişkin bir davada, ortak hayatın yeniden kurulma olasılığı bulunduğundan ayrılığa karar veriliyor.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre bu kararın süresiyle ilgili,

I. En az 6 aydır.
II. En az 1 yıldır.
III. En fazla 3 yıla kadardır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) II ve III
C) Yalnız III D) I ve III
E) Yalnız II

20. Miras bırakan öldüğünde geride eşi Öztürk ile büyükbabası Orhan kalıyor.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre Öztürk'ün yasal miras payı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1/4 B) 1/2 C) 3/4
D) 7/8 E) 1/1

21. 4721 sayılı Türk Medeni, Kanunu'na göre taşkın yapılarda zarar gören malik taşmayı öğrendiği tarihten başlayarak en fazla kaç gün içinde taşkın yapıya kural olarak itiraz edebilir?

A) 5 B) 7 C) 10 D) 15 E) 30

22. I. Arazi
II. Taşınmazlar üzerindeki bağımsız ve sürekli haklar
III. Kat mülkiyetine konu çıkan bağımsız bölümler

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre yukarıdakilerden hangileri, ilgili koşulların varlığı durumunda tapu siciline taşınmaz olarak kaydedilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

23. İki tarafın iradeleri ile beyanları arasında bilerek ve isteyerek meydana getirdikleri uygunsuzluk aşağıdakilerden hangisidir?

A) Muvazaa B) Aldatma
C) Yanılma D) Latife beyanı
E) Zihnî kayıt

24. Aşağıdakilerin hangisinde sebepsiz zenginleşmeye dayalı iade talebi ileri sürülebilir?

A) Ahlakı bir ödevi yerine getirmek amacıyla hukuken zorunlu olunmayan kimselere ödemede bulunulması
B) Evlenme simsarlığından doğan bir borcun ifa edilmesi
C) Zamanaşımına uğramış bir borcun ifa edilmesi
D) Borçlanılmayan edimin kendisini borçlu sanan kişi tarafından yanlışlıkla ifa edilmesi
E) Kumar ve bahisten doğan bir borcun ifa edilmesi

25. Aşağıdakilerden hangisi parça borcunun konusunu oluşturur?

A) 3. 750 TL
B) 26 ton tahıl
C) 06 GB 556 plakalı otobüs
D) 1 adet kurşun kalem ve silgi
E) Bir antrepodaki tahılların %10'u

YARGI YAYINEVİ

26. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi borcunu sona erdiren nedenler arasında yer almaz?

A) Takas
B) İbra
C) Yenileme
D) Alacaklı ve borçlu sıfatlarının birleşmesi
E) Halefiyet

27. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre öneri ve kabulle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ismarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmadığı için o şeyi alan kişi onu geri göndermekle yükümlüdür.

B) Fiyatını göstererek mal sergilenmesi aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır.

C) Kabul için süre belirlenmişse hazır olan bir kişiye yapılan önen hemen kabul edilmez ise öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

D) Kabul için süre belirlenmişse hazır olmayan bir kişiye yapılan önen, zamanında ve usulüne uygun olarak gönderilmiş bir yanıtın ulaşmasının beklenebileceği ana kadar önereni bağlar

E) Öneren, kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değil ise öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde sözleşme kurulmuş sayılır.

28. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre kanunlardaki istisnalar dışında ön sözleşmenin geçerlilik şekliyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Yazılı şekilde yapılmalıdır.

B) Şekil özgürlüğü kapsamında herhangi bir şekilde yapılabilir.

C) Resmî şekilde yapılmalıdır.

D) İlanda kurulacak sözleşmenin şekline uygun olarak yapılmalıdır.

E) Sözlü şekilde yapılmalıdır.

YARGI YAYINEVİ

29. Aşağıdakilerden hangisi tacirler arasında diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe ve sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbar veya ihtarların yapılacağı yollardan biri olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenmemiştir?

A) Noter aracılığıyla

B) Ticaret odası aracılığıyla

C) Taahhütlü mektupla

D) Telgrafla

E) Güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemiyle

30. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre ticaret unvanının şekliyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kollektif şirketin ticaret unvanı, ortaklardan en az birinin ad ve soyadı ile şirket ve türünü gösterecek bir ibareyi içerir.

B) Ticari işletme işleten derneğin ticaret unvanı kural olarak kendi adıdır.

C) Limited şirketin ticaret unvanında işletme konusunun gösterilmesi gerekir

D) Komandit şirketin ticaret unvanında komandite ortakların ad ve soyadları bulunamaz

E) Anonim şirketin ticaret unvanında gerçek bir kışının ad veya soyadı yer aldığı takdirde şirket türünü gösteren ibareler, baş harflerle veya başka bir şekilde kısaltma yapılarak yazılamaz.

31. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş halka açık olmayan anonim şirketlerin başlangıç sermayesi en az kaç TL olmalıdır?

A) 25 000 B) 100 000
C) 200 000 D) 250 000
E) 500 000

32. Adi şirketle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tüzel kişiliği bulunmaz.
B) 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununda düzenlenmiştir.
C) Sermaye şirketidir.
D) Ortaklar, şirketin malları üzerinde kural olarak el birliğiyle maliktirler.
E) En az 2 kişi tarafından kurulur.

33. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre düzenleme yeri Nevşehir ve ödeme yeri New York olarak gösterilen bir çek, ödeme için muhataba en geç ne kadar süre içinde ibraz edilmelidir?

A) 10 gün B) 15 gün C) 1 ay
D) 3 ay E) 6 ay

YARGI YAYINEVİ

34. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre düzenleme gününden belirli bir süre sonra ödenecek poliçelerde ödememe protestosu, ödeme gününü izleyen en geç kaç iş günü içinde çekilir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 5 E) 7

35. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununca çözümü mahkemeye bırakılan hususlar dışında: icra ve iflas dairelerinin yaptığı işlemlerden kanuna aykırı olanlar ile hadiseye uygun olmayanların iptal veya düzeltilmesi, yerine getirilmeyen veya sebepsiz sürüncemede bırakılan bir hakkın ise yerine getirilmesi amacıyla icra mahkemesinde başvurulabilecek yol aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ödeme emrine itiraz
B) Şikâyet
C) İcranın iadesi
D) İcranın gen bırakılması
E) İcra takibinin iptali

36. Aşağıdakilerden hangisine ilişkin talep kural olarak genel haciz yoluyla takibin konusunu oluşturur?

A) Bir tablonun teslimi
B) Çocuk teslimi
C) Kiralanan taşınmazın ihtiyaç nedeniyle tahliyesi
D) Rehinle temin edilmiş 3 750 TL tutarındaki alacağın tahsili
E) 5. 000 TL tutarındaki alacağın tahsili

37. 2004 sayılı İcra ve iflas Kanunu'na göre genel haciz yoluyla takipte gecikmiş itirazın, kural olarak engelin kalktığı günden itibaren en geç kaç gün içinde ve hangi merciye yapılacağıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) 3 gün ve İcra Mahkemesi
B) 3 gün ve icra dairesi
C) 5 gün ve İcra Mahkemesi
D) 5 gün ve icra dairesi
E) 7 gün ve İcra Mahkemesi

38. İcra hukukunda geçici aciz belgesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Hacze iştirak imkânı sağlar.
B) Borçlunun itirazının kesin kaldırılmasını sağlayan belgelerden bindir.
C) Tasarrufun iptali davası açma imkânı sağlar.
D) Alındığı tarihten itibaren 1 yıl içinde borçluya takip yapılır ise yemden ödeme emn tebliğine gerek yoktur
E) Borcun yemlenmesi sonucunu doğurur.

39. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi iflas idaresinin görevlerinden biri değildir?

A) Üçüncü kişilerin istihkak iddialarına ilişkin karar vermek.
B) İflas masasına giren mal ve haklara ilişkin olarak müflise karşı açılmış davalara devam etmek.
C) Birinci alacaklılar toplantısının karar verdiği acele satışları yapmak.
D) İflas masasının tasfiyesini gerçekleştirmek.
E) Birinci alacaklılar toplantısında kullanılan oyların geçerli olup olmadığına karar vermek.

40. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre iflas idaresi üyeleri aşağıdakilerin hangisi tarafından seçilir?

A) İcra Mahkemesi
B) Asliye Ticaret Mahkemesi
C) İcra dairesi
D) İflas bürosu
E) İflas dairesi

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2019 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	9.	B	17.	D	25.	C	33.	D
2.	E	10.	C	18.	E	26.	E	34.	B
3.	A	11.	A	19.	B	27.	A	35.	B
4.	E	12.	B	20.	C	28.	D	36.	E
5.	A	13.	C	21.	D	29.	B	37.	A
6.	C	14.	E	22.	E	30.	D	38.	C
7.	D	15.	B	23.	A	31.	B	39.	E
8.	A	16.	C	24.	D	32.	C	40.	A



HUKUK 2020 SORULARI

1. 1982 Anayasasına göre olağanüstü hâl süresi, her defasında kural olarak en fazla kaç ay uzatılabilir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 6

2. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi, Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla yargılayabileceği kişiler arasında yer almaz?

A) Anayasa Mahkemesi üyeleri
B) Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeleri
C) Hava kuvvetleri komutanı
D) Millî savunma bakanı
E) Sahil güvenlik komutanı

3. 1982 Anayasası'na göre 301 milletvekili, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki sayı veya çoğunlukların hangisini her koşulda ifade eder?

A) Üye tam sayısının salt çoğunluğunu
B) Toplantı yeter sayısını
C) Genel karar yeter sayısını
D) Toplantıya katılanların salt çoğunluğunu
E) Basit çoğunluğu

YARGI YAYINEVİ

4. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi, siyasi partilerin mali denetimini yaparken aşağıdakilerin hangisinden yardım sağlar?

A) Yüksek Seçim Kurulu
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi
C) Yargıtay
D) Sayıştay
E) Hazine ve Maliye Bakanlığı

5. 1982 Anayasası'na göre, kamu hizmetleriyle ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında düşünce bildirme görevi Aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Cumhurbaşkanı
B) Danıştay
C) Kamu İhale Kurumu
D) Türkiye Büyük Millet Meclisi
E) İçişleri Bakanlığı

6. Aşağıdakilerden hangisinin kamulaştırma yapma yetkisi yoktur?

A) Elazığ İl Özel İdaresi
B) Sosyal Güvenlik Kurumu
C) Bingöl Üniversitesi
D) Türk Silahlı Kuvvetleri Mehmetçik Vakfı
E) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

7. Kamu iktisadi teşebbüsleri aşağıdakilerin hangisi tarafından kurulur?

A) Ticaret Bakanlığı
B) Cumhurbaşkanı
C) Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu
D) Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu
E) Ekonomik ve Sosyal Konsey

8. Bir kişiyi veya nesneyi hukuk kuralarınca önceden belirlenmiş genel, objektif ve kişilik dışı bir statüye sokan veya böyle bir statüden çıkaran idari işlemlere ne ad verilir?

A) Şart işlem
B) Kolektif işlem
C) Karma işlem
D) Belirleyici işlem
E) Emredici işlem

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisine ilişkin yanlışlıklarda, yanlışlıkların düzeltilmesi talep edilemez?

A) Hüküm fıkrasındaki hesaplamalara
B) Tarafların iddialarının sonucuna
C) Tarafların sıfatlarına
D) Mahkemenin görev ve yetkisine
E) Tarafların ad ve soyadlarına

YARGI YAYINEVİ

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na güre, ilk incelemede aşağıdakilerin hangisi diğerlerinden önce incelenir?

A) Süre aşımı
B) Husumet
C) İdari merci tecavüzü
D) Ehliyet
E) Dilekçenin, Kanun'un 3. ve 5. maddesine uygunluğu

11. Aşağıdakilerin hangisi 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda tanımlanmamıştır?

A) Kovuşturma
B) Silah
C) Çocuk
D) Gece vakti
E) İtiyadi suçlu

12. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa göre; bir kimsenin işlediği bir fiille birden fazla farklı suçun oluşmasına neden olması ve bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılması, aşağıdakilerin hangisiyle ifade edilir?

A) Özgü suç
B) Kesintisiz suç
C) Bağlı hareketli suç
D) Gerçek içtima
E) Fikrî içtima

13. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre hükmedilen en fazla ne kadar süreli hapis cezası, kısa süreli hapis cezasıdır?

A) 2 ay B) 3 ay
C) 6 ay D) 1 yıl
E) 2 yıl

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, ifade ve sorguyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Şüpheli veya sanık, susma hakkı kapsamında olduğu için kimliğine ilişkin soruları cevaplandırmakla yükümlü değildir.
B) Şüpheli veya sanığa, yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanuni hakkı olduğu söylenir.
C) Müdafi hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz.
D) Şüphelinin aynı olayla ilgili ifadesinin yeniden alınması ihtiyacı doğarsa bu işlem, kural olarak ancak cumhuriyet savcısınca yapılabilir.
E) Yasak usullerle elde edilen ifadeler, rızayla verilmiş olsa dahi delil olarak değerlendirilemez.

YARGI YAYINEVİ

15. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre aşağıdakilerin hangisi, ağır ceza mahkemesindeki bir duruşmada kendisine doğrudan soru yöneltilebilecek kişiler arasında yer alır?

A) Cumhuriyet savcısı
B) Tanıklar
C) Müdafi veya vekil sıfatıyla duruşmaya katılan avukatlar
D) Ağır ceza mahkemesi heyetinin başkan dışındaki üyeleri
E) Ağır ceza mahkemesi başkanı

16. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu na göre, aşağıdakilerden hangisi şüpheli veya sanığın adli kontrol kapsamında tabi tutulabileceği yükümlülükler arasında yer almaz?

A) Yurt dışına çıkılmaması
B) Hertürlü veya bazı taşıtların kullanılmaması ve gerektiğinde sürücü belgesinin kaleme makbuz karşılığı teslim edilmesi
C) Konutun terk edilmemesi
D) Hâkim tarafından belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurulması
E) İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması

17. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre, vakfın zorunlu organı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Danışma organı
B) Yönetim organı
C) Denetim organı
D) Disiplin organı
E) Genel kurul organı

18. Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları arasındaki hısımlığa ne ad verilir?

A) Tam kan yan soy hısımlığı
B) Üst soy-alt soy kan hısımlığı
C) Kayın hısımlığı
D) Yarım kan yan soy hısımlığı
E) Yapay hısımlık

19. Timuçin Hakmen ile Nur Kantar evleniyor.

Bu evlilik sonucu Nur Hanım'ın soyadı;

I. Hakmen,
II. Kantar Hakmen
III. Hakmen Kantar

ibarelerinden hangileri olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III

YARGI YAYINEVİ

20. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi boşanma nedenleri arasında yer almaz?

A) Eşlerden birinin zina etmesi
B) Eşlerden birinin diğerine ağır derecede onur kırıcı davranışta bulunması
C) Eşlerden birinin küçük düşürücü suç işlemesi nedeniyle onunla birlikte yaşamasının diğer eşten beklenememesi
D) Evlilik birliğinin, eşlerden ortak hayatı sürdürmeleri beklenemeyecek derecede temelinden sarsılması
E) Evlendirmeye yetkili memur önünde yapılan evlilikte kanunun aradığı diğer şekil kurallarına uyulmaması

21. İstihkak davasıyla ilgili,

I. Mülkiyet hakkına **dayanarak açılır.**
II. Yalnızca taşınırlar bakımından açılır.
III. Yalnızca taşınmazlar bakımından açılır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III

22. Aşağıdakilerden hangisi miras bırakanın, saklı pay sahibi mirasçısı değildir?

A) Torunu B) Eşi
C) Dedesi D) Evlatlığı
E) Annesi

23. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda, borcu sona erdiren aşağıdaki nedenlerin hangisi yer almaz?

A) İkale
B) Sonraki ifa imkânsızlığı
C) Alacaklı ve borçlu sıfatlarının birleşmesi
D) Borcun yenilenmesi
E) Takas

24. Muvazaayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Görünürdeki işlem kural olarak hükümsüzdür.
B) Borçlu, yazılı borç tanımasına güvenerek alacağı kazanan üçüncü kişiye; bu işlemin muvazaalı olduğu savunmasında bulunamaz.
C) Taraflar muvazaayı yazılı delille ispat edebilirler.
D) Gizli işlem her durumda geçersizdir.
E) Üçüncü kişiler muvazaayı her türlü delille ispat edebilirler.

YARGI YAYINEVİ

25. Bir sözleşmede aşırı yararlanmadan söz edebilmenin objektif koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zarar görenin düşüncesizliği
B) Zarar görenin zor durumda kalmış olması
C) Karşılıklı edimler arasında açık oransızlık olması
D) Karşılıklı edimlerin aynı cinsten olması
E) Zarar görenin deneyimsizliği

26. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, aşağıdakilerin hangisi hukuka aykırılığı kaldıran hâllerden biri değildir?

A) Kanunun verdiği yetkinin kullanılması
B) Zarar görenin kusuru
C) Haklı savunma
D) Zorunluluk hâli
E) Zarar görenin rızası

27. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre, sözleşmelerin şekliyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Sözleşmelerin geçerliliği, Kanun'da aksi öngörülmedikçe hiçbir şekle bağlı değildir.

B) Kanunda yazılı şekilde yapılması öngörülen sözleşmelerin değiştirilmesinde, yazılı şekle uyulması kural olarak zorunludur.

C) Yazılı şekilde yapılması öngörülen sözleşmelerde borç altına girenlerin imzalarının bulunması gerekir.

D) Görme engellilerin imzalarında, talepleri hâlinde şahit aranır.

E) Sözleşmeler için Kanunda öngörülen şekil, kural olarak ispat şeklidir.

28. Öneriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Açık veya örtülü olabilir.

B) İki taraflı hukuki işlem niteliği taşır.

C) Ismarlanmamış şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz.

D) Öneriyle bağlı olmama hakkı saklı tutulabilir.

E) Herkese açık öneride bulunulabilir.

YARGI YAYINEVİ

29. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre ticari işletmesi bağlamında mal satan tacirden fatura alan kişi, aldığı tarihten itibaren en geç kaç gün içinde fatura içeriği hakkında itirazda bulunmazsa bu içeriği kabul etmiş sayılır?

A) 2 B) 5 C) 7 D) 8 E) 10

30. Aşağıdakilerden hangisi tacir olmanın hüküm ve sonuçlarından biri değildir?

A) Ücret ve faiz talep etme hakkı

B) Ticaret unvanı seçme ve kullanma yükümlülüğü

C) İşletme adı alma ve kullanma yükümlülüğü

D) Basiretli iş adamı gibi davranma yükümlülüğü

E) Hapis hakkını kullanmada kolaylıktan yararlanma

31. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, diğer koşullar sağlansa dahi aşağıdakilerin hangisi anonim şirkete sermaye olarak konulamaz?

A) Fikrî mülkiyet hakları

B) Vadesi gelmiş alacaklar

C) Taşınır mallar

D) Hizmet edimleri

E) Sanal ortamlar

32. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre aşağıda verilenlerden hangisinin, devralan şirket olarak diğerleriyle geçerli şekilde birleşmesi mümkün değildir?

A) Kooperatif şirket
B) Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket
C) Limited şirket
D) Halka açık olmayan anonim şirket
E) Kolektif şirket

34. Aşağıdaki kayıtlardan hangisi, bir senedin bono niteliği kazanmasına engel değildir?

A) 3.750 İngiliz sterlini ödeyeceğim.
B) 3.750 TL'yi dört taksitle ödeyeceğim.
C) 37,5 gram altını aynen tevdi edeceğim.
D) 3.750 avro veya 3.750 TL tevdi edeceğim.
E) Ozan mezun olduğu takdirde 3.750 TL ödeyeceğim.

YARGI YAYINEVİ

33. Aşağıdakilerden hangisi bononun özelliklerinden biri değildir?

A) Niteliğine aykırı düşmedikçe poliçeyle ilgili bazı hükümlerin bonoya uygulanabilmesi
B) Kambiyo senedi niteliği taşıması
C) Güvenli elektronik imzayla düzenlenebilmesi
D) Düzenleme tarihini içermesi zorunluluğu
E) Kime veya kimin emrine ödenecek ise onun adını içermesi zorunluluğu

35. Hakkında yürütülen genel haciz yoluyla takipte ödeme emrine itiraz etmeyen Melih, kesinleşen takip sonucu, aslında borçlu olmadığı 4.600 TL'yi cebrî icra tehdidi altında tamamen ödemek zorunda kalıyor.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre Melih, ödeme tarihinden itibaren en geç ne kadar süre içinde istirdat davası açabilir?

A) 2 yıl B) 1 yıl C) 6 ay
D) 3 ay E) 2 ay

36. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi, haczi tamamen caiz olmayan mal ve haklardan biri değildir?

A) Devlet malları
B) Çiftçi olan borçlunun gelecek mahsul için gereken tohumluğu
C) Öğrenci bursları
D) Borçlu ve ailesinin 2 aylık yiyecek ve yakacakları
E) Çalışanların ücretleri

37. Genel haciz yoluyla takipte itirazın kesin kaldırılması talebi hakkında karar verme görevi aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) İcra dairesi
B) İcra mahkemesi
C) Asliye hukuk mahkemesi
D) Sulh hukuk mahkemesi
E) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesi

38. 2004 sayılı icra ve iflas Kanunu'na göre genel haciz yoluyla takipte taşınır malların satışı, kesin hacizden itibaren en fazla ne kadar süre içinde talep edilir?

A) 2 ay B) 3 ay C) 6 ay
D) 1 yıl E) 2 yıl

YARGI YAYINEVİ

39. İflasın kaldırılması aşağıdaki mercilerin hangisinden talep edilir?

A) Asliye ticaret mahkemesi
B) İcra mahkemesi
C) Sulh hukuk mahkemesi
D) İflas idaresi
E) İflas dairesi

40. İflasın açılmasıyla birlikte müflisin haczedilebilen bütün mal ve haklarının oluşturduğu topluluğu ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) İflas bürosu
B) Konkordato
C) Alacaklılar toplanması
D) Tereke
E) İflas masası

KPSS 2020 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	9.	D	17.	B	25.	C	33.	C
2.	E	10.	C	18.	C	26.	B	34.	A
3.	A	11.	A	19.	D	27.	E	35.	B
4.	D	12.	E	20.	E	28.	B	36.	E
5.	B	13.	D	21.	A	29.	D	37.	B
6.	D	14.	A	22.	C	30.	C	38.	C
7.	B	15.	B	23.	A	31.	D	39.	A
8.	A	16.	E	24.	D	32.	E	40.	E



HUKUK 2021 SORULARI

1. **2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na göre siyasi partiler, kanunda belirtilen şartları taşıyan en az kaç kişi tarafından kurulur?**

A) 7 B) 10 C) 20 D) 30 E) 50

2. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda değişiklik teklifini görüşmek üzere 440 üye ile toplanmıştır.

1982 Anayasasına göre bu teklifin kabul edilebilmesi için en az kaç üyenin kabul oyu gerekir?

A) 139 B) 151 C) 184
D) 221 E) 301

3. **Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasası'nda, 1971 yılında yapılan değişikliklerden değildir?**

A) Bakanlar kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.
B) Anayasa değişikliklerinin sadece şekil yönünden denetlenebileceği hükmü eklenmiştir.
C) Eşitlik ilkesi getirilmiştir.
D) Bütün temel hak ve hürriyetler için geçerli genel sınırlama sebepleri getirilmiştir.
E) Devlet memurlarının sendika kurma hakkı ortadan kaldırılmıştır.

4. **1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâllerde çıkarılacak Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Kanun hükmündedir.
B) Resmî Gazete'de yayımlanır.
C) Kişi hakları ve ödevleri bu kararnamelerle düzenlenebilir.
D) Bu kararnamelere karşı Anayasa Mahkemesinde dava açılamaz.
E) TBMM'nin onayına sunulmaz.

YARGI YAYINEVİ

5. I. Eskişehir Emniyet Müdürlüğü
II. Yozgat İl Özel İdaresi
III. Yenimahalle Belediyesi

İçişleri Bakanlığı ile yukarıdakilerin hangileri arasında hiyerarşi ilişkisi bulunur?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi bağımsız idari otoriteler olarak da adlandırılan düzenleyici ve denetleyici kurumlardan biridir?

A) Kamu Görevlileri Hakem Kurulu
B) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
C) Atatürk Kültür. Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
D) Kamu Denetçiliği Kurumu
E) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu

8. 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'a göre aşağıdakilerden hangisi incelenemeyecek dilekçeler arasında ver almaz?

A) Belli bir konuyu içermeyenler
B) Konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilenler
C) Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar
D) Dilekçe sahibinin imzası bulunmayanlar
E) Dilekçe sahibinin iş veya ikametgâh adresi bulunmayanlar

YARGI YAYINEVİ

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre ivedi yargılama usulünde dava açma süresi kaç gündür?

A) 60 B) 45 C) 30 D) 15 E) 10

7. 1982 Anayasası'na göre merkezî idarenin, mahallî idareler üzerinde kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde sahip olduğu idari vesayet yetkisi aşağıdaki amaçlardan hangisini içermez?

A) Mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi
B) Kamu görevlerinde birliğin sağlanması
C) Kamu hizmetlerinde kârlılığın sağlanması
D) Toplum yararının korunması
E) Mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, idari davalar arasında bağlantı bulunması veya bulunmaması yönündeki bölge idare mahkemesi kararına karşı başvuru yoluyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Karar kesindir, itiraz edilemez.
B) 15 gün içinde en yakın bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir.
C) 15 gün içinde Danıştaya itiraz edilebilir.
D) 7 gün içinde en yakın bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir.
E) 7 gün içinde Danıştaya itiraz edilebilir.

11. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Daha önce hapis cezasına mahkûm edilmemiş olmak koşuluyla fiili işlediği tarihte 18 yaşını doldurmamış bulunanların mahkûm edildiği 1 yıl veya daha az süreli hapis cezası, seçenek yaptırımlardan birine çevrilir.

B) Bilinçli taksir hariç olmak üzere taksirli suçlardan dolayı hükmolunan hapis cezası uzun süreli de olsa diğer koşulların varlığı hâlinde adli para cezasına çevrilebilir.

C) Suç tanımında hapis cezası ile adli para cezasının seçenek olarak öngörüldüğü hâllerde hapis cezasına hükmedilse bile bu ceza seçenek yaptırım olarak adli para cezasına çevrilebilir.

D) Daha önce hapis cezasına mahkûm edilmemiş olmak koşuluyla fiili işlediği tarihte 65 yaşını bitirmiş bulunanların mahkûm edildiği 1 yıl veya daha az süreli hapis cezası, seçenek yaptırımlardan birine çevrilir.

E) Daha önce hapis cezasına mahkûm edilmemiş olmak koşuluyla mahkûm olunan 30 gün ve daha az süreli hapis cezası, seçenek yaptırımlardan birine çevrilir.

12. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre aşağıdaki suçlardan hangisine zincirleme suç hükümleri uygulanabilir?

A) İşkence
B) Yağma
C) Kasten öldürme
D) Kasten yaralama
E) Cinsel saldırı

13. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi hâkimin, işlenen suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında temel cezayı belirlerken somut olayda göz önünde bulunduracağı hususlardan biri değildir?

A) Failin yaş küçüklüğü
B) Suçun işlenmesinde kullanılan araçlar
C) Suçun konusunun önem ve değeri
D) Suçun işlendiği zaman ve yer
E) Failin kast veya taksire dayalı kusurunun ağırlığı

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre kovuşturmanın görevli ve yetkili olan mahkemenin bulunduğu yerde yapılması kamu güvenliği için tehlikeli olursa davanın naklini aşağıdakilerden hangisi Yargıtaydan ister?

A) Adalet bakanı
B) Davaya bakan mahkeme
C) Yüksek görevli mahkeme
D) Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı
E) Bölge adliye mahkemesi

15. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisinin duruşmada hazır bulunmaması her zaman hukuka kesin aykırılık hâli oluşturmaz?

A) Hükme katılacak hâkimler
B) Cumhuriyet savcısı
C) Zabıt kâtibi
D) Zorunlu müdafi
E) Sanık

YARGI YAYINEVİ

16. I. Yargılamanın yenilenmesi
II. Kanun yararına bozma
III. Karar düzeltme

Yukarıdakilerden hangileri 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda düzenlenen olağanüstü kanun yollarındandır?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

17. **4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre diğer şartların varlığı hâlinde;**

I. ölüm tehlikesi içinde kaybolma,
II. uzun zamandan beri haber alınamama,
III. ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolma

nedenlerinin hangilerine dayalı olarak gaiplik kararı verilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III

18. **4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre dernek ve vakıfların organlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?**

A) Vakfın zorunlu organları yönetim ve denetim organıdır.
B) Derneğin zorunlu organlarının görev, yetki ve sorumlulukları ihtiyari organlarına devredilebilir.
C) Derneğin zorunlu organları yönetim, denetim ve disiplin kuruludur.
D) Vakfeden, vakıf senedinde zorunlu organlar dışında gerekli gördüğü başka organları da gösterebilir.
E) Dernekler, zorunlu organları dışında başka organlar oluşturamazlar.

YARGI YAYINEVİ

19. I. Çocuk
II. Baba
III. Ana

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre yukarıdakilerden hangileri babalık davası açma hakkına sahiptir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

20. **4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre bir kimsenin olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple evlenmesine hâkim tarafından izin verilebilmesi için en az kaç yaşını doldurmuş olması gerekir?**

A) 13 B) 14 C) 15 D) 16 E) 17

21. **Aşağıdakilerden hangisi mutlak hak niteliği taşımaz?**

A) Mülkiyet hakkı
B) İrtifak hakları
C) Rehin hakları
D) Taşınmaz yükü
E) Alacak hakkı

22. Miras bırakan Tuğrul'un terekesi 200.000 TL olup mirasçıları, eşi Sena ile oğlu Murat'tır.

Buna göre Murat'ın saklı payı kaç TL'dir?

A) 37.500 B) 50.000
C) 75.000 D) 100 000
E) 150 000

23. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre kanunen geçerli bir açıklama yapılmadığı veya makbuzda bir açıklık bulunmadığı durumda vadesi gelmemiş birden çok borcu bulunan borçlunun yaptığı ödeme, hangi borç için yapılmış sayılır?

A) Güvencesi en az olan borç için yapılmış sayılır.
B) Vadesi ilk önce gelecek borç için yapılmış sayılır.
C) Miktarı en fazla olan borç için yapılmış sayılır.
D) Faizi en yüksek olan borç için yapılmış sayılır.
E) Tüm borçlara orantılı olarak mahsup yapılır.

24. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre;

I. borcun tamamının muaccel olması,
II. borcun poliçeye dayanması,
III. borçlunun birden çok olması,
IV. borcun tamamının belli olması

koşullarından hangilerinin birlikte varlığı hâlinde alacaklı, kural olarak kısmen ifayı reddedebilir?

A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

YARGI YAYINEVİ

25. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre hukuka veya ahlaka aykırı bir yapma veya yapmama fiilini sağlamak amacıyla konulan koşulun hukuki sonucu kural olarak aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bu koşula bağlı hukuki işlem geçerlidir, ancak iptal edilebilir.
B) Bu koşula bağlı hukuki işlem kesin hükümsüz olur.
C) Koşuldan doğan borç eksik borç olur, hukuki işlem geçerliliğini korur.
D) Koşul kesin hükümsüz olur, hukuki işlem kalan hükümleriyle geçerliliğini korur.
E) Koşul yazılmamış sayılır, hukuki işlem geçerliliğini korur.

26. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre müteselsil alacaklılıkla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kanunun belirlediği veya borçlunun alacaklılardan her birine borcun tamamını isteme hakkını tanıdığı durumlarda doğar.
B) Borçlu, alacaklılardan birine yaptığı ifayla, bütün alacaklılara karşı kural olarak borcundan kurtulmuş olur.
C) Borçlu kural olarak dilediği alacaklıya ifada bulunabilir.
D) Kural olarak alacaklılardan her birinin edim üzerindeki hakları eşittir.
E) Kendi payından fazlasını elde eden alacaklı, payını alamamış olan diğer alacaklılara karşı kural olarak kefil gibi sorumludur.

27. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi zaman aşımını kesen sebeplerden değildir?

A) Borçlunun borcunu ikrar etmesi
B) Alacaklının noterden ihtarname göndermesi
C) Borçlunun rehin vermesi
D) Alacaklının dava yoluyla mahkemeye başvurması
E) Alacaklının icra takibinde bulunması

28. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aksine bir anlaşma bulunmadığı durumlarda borçların ifa yeriyle ilgili,

I. Para borçları, alacaklının sözleşmenin kurulduğu sıradaki yerleşim yerinde ifa edilir.
II. Parça borçlan, sözleşmenin kurulduğu sırada borçlunun bulunduğu yerde ifa edilir.
III. Para ve parça borçları dışındaki bütün borçlar, doğumları sırasında borçlunun yerleşim yerinde ifa edilir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve III
E) II ve III

YARGI YAYINEVİ

29. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi tacir sıfatı taşımaz?

A) Amacına ulaşmak için ticari işletme işleten kamu yararına çalışan dernek
B) Kendi kuruluş kanunu gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek üzere devlet tarafından kurulan kuruluş
C) Kendisine ait ticari işletmesi velisi tarafından işletilen on üç yaşındaki Ada
D) Ticari işletme işleten memur Şule
E) Ticari işletmesini ticaret siciline tescil ettirerek durumu ilan etmiş olan ancak fiilen işletmeye başlamamış olan Serkan

30. Bir ticari işletmeyi devreden, devralan ile birlikte işletmenin borçlarından dolayı ne kadar süre boyunca müteselsil sorumlu olur?

A) 6 ay B) 1 yıl C) 2 yıl
D) 5 yıl E) 10 yıl

31. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre cumhurbaşkanı, Kanun'da belirlenen limited şirket en az esas sermaye tutarını kaç katına kadar artırmaya yetkilidir?

A) 2 B) 3 C) 5 D) 8 E) 10

32. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi, anonim şirket yönetim kurulu üyeleri için öngörülmüş yasaklardan değildir?

A) Üye pay sahibi değilse şirkete nakit borçlanma yasağı
B) Şirket ile rekabet yapma yasağı
C) Şirket ile kendi adına işlem yapma yasağı
D) Şirketin ticari sırları hakkında bilgi edinme yasağı
E) Menfaat çatışması olan hâllerde yönetim kurulundaki görüşmelere katılma yasağı

33. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda kaç tip kambiyo senedinin varlığı kabul edilmiştir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

34. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre bir poliçenin vadesinin bulunmamasının sonucuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Poliçe niteliğinden sıyrılarak emre yazılı ödeme vaadi sayılır.
B) Görüldükten belirli bir süre sonra ödenecek poliçe sayılır.
C) Düzenlenme gününden belirli bir süre sonra ödenecek poliçe sayılır.
D) Belirli bir günde ödenecek poliçe sayılır.
E) Görüldüğünde ödenecek poliçe sayılır

YARGI YAYINEVİ

35. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre haczin yerine getirilmesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İcra dairesi, talepten itibaren 3 gün içinde haczi yapar.
B) İcra müdürü haczi kendi yapabileceği gibi yardımcı veya kâtiplerinden birine de yaptırabilir.
C) Borçlu haciz sırasında malın bulunduğu yerde bulunmaz ve hemen bulundurulması mümkün olmazsa hacız ertelenir.
D) Talep edilirse borçlu kilitli yerler ile dolapları açmaya ve mallarını göstermeye mecburdur.
E) Haczi yapan memur, borçlunun üzerinde kıymetli şeyleri sakladığını anlar ve borçlu bunları vermekten kaçınırsa borçlunun şahsına karşı zor kullanabilir.

36. Genel haciz yoluyla takipte ödeme emrine itirazın yapılacağı merci kural olarak aşağıdakilerden hangisidir?

A) İcra mahkemesi
B) İcra dairesi
C) Asliye hukuk mahkemesi
D) Sulh hukuk mahkemesi
E) Asliye ticaret mahkemesi

37. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre genel haciz yoluyla takipte istihkak davasına bakmakla görevli merci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asliye ticaret mahkemesi
B) İcra dairesi
C) Sulh hukuk mahkemesi
D) İcra mahkemesi
E) Kadastro mahkemesi

38. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre alacaklının kabulü aranmaksızın borcun taksitle ödenmesinin koşullarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Taksitle ödeme taahhüdü satış talebinden önce yapılmalıdır.
B) Borçlunun alacağa yeter miktarda malı haczedilmiş olmalıdır.
C) Öngörülen ödeme süresi 3 ayı geçmemelidir.
D) İlk taksit 1 ay içinde ödenmelidir.
E) Taksitler en geç aydan aya olmalıdır.

39. Alacaklı A, borçlu B hakkında ödemelerini tatil etmiş olması dolayısıyla doğrudan doğruya iflas yoluna başvurmak istemektedir.

Buna göre Anın doğrudan doğruya iflas talebini ileri süreceği merci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asliye ticaret mahkemesi
B) İcra dairesi
C) İcra mahkemesi
D) İflas idaresi
E) İflas dairesi

40. İflas takibi sonunda düzenlenen sıra cetvelinde bir alacaklının kendi alacağına verilen sıraya karşı koymasının hukuki yolu ve mercii aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asliye ticaret mahkemesinde sıra cetveline karşı şikâyet
B) Asliye ticaret mahkemesinde sıra cetveline karşı itiraz
C) İcra mahkemesinde sıra cetvelinin iptali davası
D) İcra mahkemesinde sıra cetveline karşı şikâyet
E) Asliye ticaret mahkemesinde sıra cetvelinin yanlış düzenlendiğine dair tespit davası

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2021 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	9.	C	17.	D	25.	B	33.	C
2.	D	10.	A	18.	D	26.	E	34.	E
3.	C	11.	C	19.	C	27.	B	35.	C
4.	E	12.	E	20.	D	28.	C	36.	B
5.	A	13.	A	21.	E	29.	A	37.	D
6.	B	14.	A	22.	C	30.	C	38.	D
7.	C	15.	E	23.	A	31.	E	39.	A
8.	B	16.	B	24.	B	32.	D	40.	D



ÇIKMIŞ SORULAR

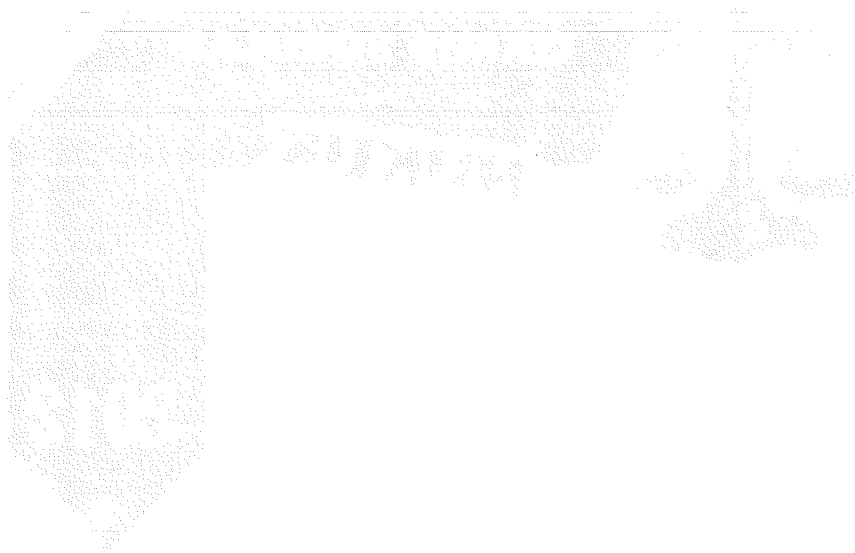
HUKUK

2012

2021

KPSS-A

ÇÖZÜMLERİ





HUKUK 2012 ÇÖZÜMLERİ

1. Yasama dokunulmazlığı milletvekillerinin yasama faaliyetlerini tamamen özgür ve baskıdan uzak bir ortamda yapabilmeleri, ayrıca bu faaliyetlerin engellenmesinin keyfi gerekçelerle ve hukuk yolu üzerinden yapılmasını önlemeye yöneliktir. Yasama dokunulmazlığının kaldırılması sadece TBMM kararı ile alınabilmektedir. 1982 Anayasasının 83. maddesi yasama dokunulmazlığını açıklamaktadır. Bu maddeye göre; Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifiyle meclis tarafından başka bir karar alınmadıkça, bunları meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar. Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasa'nın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam, durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez. Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

Anayasa'nın 85. maddesinde yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına karşı iptal başvurusu yapılabileceği öngörülmüştür. Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasından veya milletvekilliğinin düşmesinden sonra meclis genel kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın, Anayasaya, kanuna veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilir. Konu ile ilgili karar 15 gün içinde verilir.

Ayrıca Anayasa'ya göre bakanlar ve cumhurbaşkanı yardımcıları da yasama dokunulmazlığından faydalanır. Milletvekilinin kendi talebi ile yasama dokunulmazlığı kaldırılmaz, sadece TBMM kararı ile kaldırılabilir. Milletvekilliğinin sona ermesi ile dokunulmazlığın son bulması dışında, dokunulmazlığı kaldırılan vekilin milletvekilliği devam eder. Bu bilgilere göre A seçeneğinde yer alan ifade Anayasa'da öngörülmüş bir ifade değildir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

2. Anayasaya göre belirli işlemlerde belli çoğunluklar aranmaktadır. Bunlar basit, salt ve nitelikli çoğunluktur. Basit çoğunluk; kabul edilmiş oylardan en fazla oy miktarının alınması ile elde edilen çoğunluk türüdür. Salt çoğunluk; kabul edilmiş oyların yarısından bir fazla oy miktarının alınması ile elde edilen çoğunluktur. Nitelikli çoğunluk; kabul edilen oylar arasında yasalarda belirtilen oranlarda alınan oy miktarı ile elde edilir. Anayasaya göre belirli kararların kabulü özel oy oranlarının alınmasına bağlıdır. Bu durumda Anayasada belirtilen nitelikli çoğunluklar sağlanmadan alınan kararlar geçersizdir. 1982 Anayasası'na göre nitelikli oy oranlarıyla kabul edilen kararlar:

Üye tam sayısı esas alınmak şartıyla;

2/3 çoğunluk:

- TBMM başkan seçimi 1. Ve 2. Tur oylama
- Kamu Başdenetçi seçimi 1. Ve 2. Tur oylama
- Anayasa Mahkemesi üye seçimi 1. Tur oylama
- HSK üye seçimi 1. Tur oylama
- Anayasa değişikliği kabulü
- CB yüce divana sevki
- CB Yardımcısı yüce divana sevki
- Bakan yüce divana sevki

3/5 çoğunluk:

- Genel ve özel af kanunu
- Anayasa değişikliği kabulü
- HSK üye seçimi 2. Tur oylama
- Seçimlerin yenilenmesi
- CB Yardımcısı hakkında meclis soruşturması açılması
- Bakan hakkında meclis soruşturması açılması
- CB hakkında ceza soruşturması açılması

Salt Çoğunluk:

- TBMM başkan seçimi 3. Tur oylama
- Kamu başdenetçi seçimi 3. Tur oylama
- Anayasa Mahkemesi üye seçimi 2. Tur oylama
- Devamsızlık nedeniyle milletvekili düşürülmesi
- İade edilen kanunun aynen kabulü
- CB hakkında ceza soruşturması açılması önergesi
- Bakan hakkında meclis soruşturması açılması teklifi
- CB Yardımcısı hakkında meclis soruşturması açılması teklifi

CEVAP: B

3. Yüksek Seçim Kurumu'nun görev ve yetkilerinin genel hükümleri Anayasa'nın 79. maddesinde belirtilmiştir. Bu maddeye göre; seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma; seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulu'na aittir. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir merciiye başvurulamaz. Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler. Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştay'dan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler. A seçeneğinde belirtilen ifadenin Anayasa'da belirtilmediği, yukarıda yer alan kanun maddesi incelendiğinde ortaya çıkmaktadır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

4. Anayasa Mahkemesi'nin temel görevi, yasama organının kimi işlemlerinin Anayasa'ya uygunluğunu denetlemek ve bireysel başvuruları karara bağlamaktır. Anayasa Mahkemesi'nin görevleri doğrudan Anayasa'da sınırlı sayıda belirtilmiştir. 1982 Anayasası'nın başta 148. maddesi olmak üzere ilgili diğer maddelerinde Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkileri ifade edilmiştir. Bu yetkiler;

- Anayasamızın 148. maddesinin birinci fıkrasına göre, "Anayasa Mahkemesi, kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler(ve bireysel başvuruları karara bağlar/2010 Değişikliği ile eklenmiştir); Anayasa değişikliklerini ise yalnızca şekil bakımından inceler ve denetler
- Anayasanın 148. maddesinde belirtilmiş yetkilileri görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar
- Anayasamızın 69. maddesine göre, siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesi'nce kesin karar bağlanır
- Anayasamızın 69. maddesine göre Siyasi partilerin mali denetimini yapar
- 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 104'üncü maddesine göre Siyasi partilerle ilgili ihtar istemlerini karara bağlar
- Anayasamızın 85. maddesine göre "yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olması halinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın; Anayasaya, kanuna veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilir. Anayasa Mahkemesi, iptal istemini on beş gün içerisinde kesin karara bağlar
- Anayasamızın 85. maddesine göre "milletvekilliğinin düşmesine 84. maddenin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarına göre karar verilmiş olması halinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın; Anayasaya, kanuna veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilir. Anayasa Mahkemesi, iptal istemini on beş gün içerisinde kesin karara bağlar
- 1982 Anayasası'nın 158. maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla düzenlenir. Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.

Anayasa Mahkemesi'nin üye seçimi Anayasa'nın 146. maddesinde belirtilmiştir. 2017 yılında yapılan değişiklikten sonra, toplam üye sayısı 15 olan Anayasa Mahkemesi'nin 3 üyesi TBMM tarafından; geri kalan 12 üye ise Cumhurbaşkanı tarafından seçilmektedir.

CEVAP: D

YARGI YAYIN EVİ

5. Kamu tüzelkişisi devlet tarafından anayasaya, kanuna, cumhurbaşkanlığı kararnamesine ya da kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan, kamu gücüne dayanan, kamu yararı faaliyetleri gören kişi ve mal örgütlenmeleridir. Tanımdan da anlaşılacağı üzere kamu tüzelkişilikleri devlet tarafından kurulurlar. Anayasa'nın 123. maddesi bu hususu açıklamaktadır. Ayrıca devlet tarafından kurulmuş olmak, tek başına kamu tüzelkişiliğe kavuşmuş olmak anlamına gelmez. Kamu gücü ve bu gücün getirdiği ayrıcalıklarla donatılmış olması gerekliliği de vardır. Devlet tarafından ve kamu gücü ayrıcalıkları ile kurulmuş olmak, kamu tüzelkişisini birlikte sahip olması gereken özelliklerdir. Dernekler, ilk ve orta öğretim kurumları, sendikalar gibi devlet tarafından yapılan idari işlemlerle kurulan yapıların, kamu gücüne dayanma ve bu gücü kullanabilme kabiliyetleri olmadığından dolayı kamu tüzelkişisi değildirler.

Kamu tüzelkişiliğinin bir diğer kriteri olan, kamu ayrıcalıkları ile donatılmak da belirleyici özelliklerden biridir. Kamu tüzelkişiliği gibi özel hukuk tüzel kişileri de devlet tarafında kurulurlar. Bu noktada ayrımın doğmasına sebep olan faktör kamu ayrıcalıkları ile donatılmış olmaktır. Kamu ayrıcalıkları ile donatılmış olmak tek yanlı idari işlemlerin, karşı tarafın rızası olmaksızın gerçekleştirilebilmesidir. Tek yanlı idari işlemler yapabilme, re'sen icra, zorunlu üyelik, zorunlu aidat, vergi muafiyeti, borçlar konusunda özel hukuk yöntemlerinin(mallarının haczedilememesi, iflasının istenememesi vb...) uygulanamaması gibi özellikler kamu tüzel kişilerinin kamu ayrıcalıkları ile donatıldığı anlamına gelir.

Kamu tüzelkişiliklerinin sahip oldukları kamu ayrıcalıklarını sayarken, borçlar özel hukukunda yer alan uygulamalara tabi kalamayacaklarını belirtmiştik. Bu, onların haiz oldukları kişi ve mal toplulukları olan kamu tüzel kişiliklerinden kaynaklanmaktadır. Buradan hareketle, kamu tüzelkişilerinin gelirleri kamu geliri sayılır, kamu tüzelkişiliklere haciz uygulanamaz, iflasları istenemez ve sahip oldukları mallar kamulaştırmaya tabi tutulamaz. Ancak C seçeneğinde yer alan "Mülkiyetlerinde bulunan malların tamamı kamu malıdır" ifadesi doğru değildir. Kamu tüzelkişileri belirli mallara sahip olabilir, ancak kamu tüzelkişilerinin mülkiyetindeki tüm mallar kamu malı değildir. Özel kullanımlar sebebi ile tahsis usulü mallar da kamu tüzelkişiliğinin kullanımı altında olabilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

6. Türkiye'deki idari yapılanma 1982 Anayasası'nda açıklanmıştır. Öncelikli olarak idarenin bütünlüğü ilkesi gereği esaslar 123. maddede "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır" şeklinde açıklanmıştır. Merkezden yönetim ilkesi ise Türkiye'de idarenin başkent ve taşra teşkilatı olarak ikiye ayrılmasıdır. Bu husus, Anayasa'nın 126. maddesinde açıklanır. Bu maddeye göre; Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır. İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır. Kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla, birden çok ili içine alan merkezi idare teşkilatı kurulabilir. Bu teşkilatın görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

Anayasa, illerin idari biçimine yer vermiş, ancak ilçelerle ilgili bir ifadede bulunmamıştır. Bu durum, ilin merkezi yönetimdeki ana örgütleniş birimi olmasından kaynaklıdır. İllerde görevli en yüksek mülki amir validir. Vali, atanma şekli ve özlük hakları düşünüldüğünde istisnai bir memurluktur. Cumhurbaşkanı kararı ile atanan vali, İçişleri Bakanlığı'na bağlı çalışır. 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'na göre illerin özellikleri:

- İlin kurulması kanunla yapılır
- İlin Kaldırılması kanunla yapılır
- İllerin merkezlerinin belirtilmesi kanunla yapılır
- İllerin adlarının değiştirilmesi kanunla yapılır
- İl ve ilçe sınırlarının değişikliği İçişleri Bakanlığı'nın kararı üzerine Cumhurbaşkanı'nın onayı ile yapılır

Bu bilgilere göre bakıldığında C seçeneğinde yer alan "İlçe yönetimi Anayasa'da öngörülmüştür ifadesi Anayasa ve kanun maddelerinde yer almamaktadır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

7. Amir, astlarına yürütülen görevle ilgili hiyerarşik olarak emir verme yetkisine sahiptir. Verilen emrin hukuka aykırı olması halinde buna kanunsuz emir denir. Anayasa'nın 137. maddesi kanunsuz emir ile ilgilidir. Bu maddeye göre;

Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Askeri hizmetlerin görülmesi ve acele hallerde kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

Bu bilgilere göre soruda verilen yalnızca II. öncül kanunsuz emir ile ilgili hükümlere uymamaktadır.

CEVAP: A

8. Tam yargı davaları; idari eylem, idari işlem ve idari sözleşmelerden doğan zararların ve kişisel hakları doğrudan doğruya ihlal edilen kişilerin; uğradıkları zararın karşılanması maksadıyla idari yargıya başvurdukları dava çeşididir. Kişisel haklarının ihlal edildiği iddiasıyla ve şartıyla açılan bu davalar sübjektif nitelikte olup, idareye borç yükletilmesi amacı taşır.

Tam yargı davası üç sebepten dolayı açılabilir. İdari işlemlerden dolayı, idari işlemin icrasından dolayı ve idari eylemden dolayı kaynaklanan zararlardan ötürü tam yargı davası açabilir. Bu noktada vurgulamamız gereken unsur, söz konusu davaları açmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi, yeni bir işlem yapılması veya idareye zararının tazmini için başvurması yapılmasının gerekli olduğudur.

İdari işlemden kaynaklı zararlarda, hak ihlalinin fark edilmesinden itibaren altmış gün içinde hem iptal hem de tam yargı davası açabilir. İkinci olarak; ilgili hak ihlalinin fark edilmesinden itibaren altmış gün içinde sadece iptal davası açabilir. Bu iptal davasının sonucunun tebliğinden itibaren altmış gün içinde de tam yargı davası açabilir. Üçüncü olarak da hak ihlalinin fark edilmesinden itibaren altmış gün içinde doğrudan tam yargı davası açabilir.

İdari işlemin icrasından kaynaklı zararlarda, icra tarihinden itibaren altmış gün içinde doğrudan tam yargı davası açabilir.

İdari eylemlerden kaynaklı zararlarda, İdari eylemlerden hakları ihlal edilmiş olanların idari dava açmadan önce, bu eylemleri yazılı bildirim üzerine veya başka suretle öğrendikleri tarihten itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde ilgili idareye başvurarak haklarının yerine getirilmesini istemeleri gereklidir. Bu başvuru üzerine idare bir ön karar alır. Bu isteklerin kısmen veya tamamen reddi halinde, bu konudaki işlemin tebliğini izleyen günden itibaren veya istek hakkında altmış gün içinde cevap verilmediği takdirde bu sürenin bittiği tarihten itibaren, dava süresi içinde dava açılabilir. İdari başvuru yoluna gidilmeyip ön karar alınmaksızın dava açılması durumunda idari merci tecavüzü ortaya çıkar. Bu durumda dava dosyası görevli idari merciiye tevdii edilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

9. 2575 sayılı kanunun 24 maddesi; Danıştay'ın ilk derece mahkemesi görevlerini belirlemiştir. Bu maddeye göre ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görülecek davalar şunlardır:

- Cumhurbaşkanı kararlarına
- Bakanlıkların düzenleyici işlemleri ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere
- Danıştay İdari Dairesince (2004 yılında Danıştay İdari Dairesince şeklinde değiştirilmiştir) veya İdari İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere,
- Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,
- Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine,

Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülmeyen kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davaları karara bağlar. Ayrıca:

- Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceler ve karara bağlar.

Bu bilgilerden hareketle E seçeneğinin, Danıştay'ın ilk derece mahkemesi olarak baktığı davalardan biri olmadığı görülmektedir.

CEVAP: E

10. İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 32. maddesinde taşınmaz malların idarelerine karşı açılacak davalarda yetkili mahkemeleri tanımlamıştır. Buna göre:

- İmar, kamulaştırma, yıkım, işgal, tahsis, ruhsat ve iskan gibi taşınmaz mallarla ilgili mevzuatın uygulanmasında veya bunlara bağlı her türlü haklara veya kamu mallarına ilişkin idari davalarda yetkili mahkeme taşınmaz malların bulunduğu yer idare mahkemesidir
- Köy, belediye ve özel idareleri ilgilendiren mevzuatın uygulanmasına ilişkin davalarla sınır uyuşmazlıklarında yetkili mahkeme, mülki idari birimin, köy, belediye veya mahallenin bulunduğu yahut yeni bağlandığı yer idare mahkemesidir.

Soruda talep edilen, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, Antalya'da bulunan bir taşınmazın yıkım kararına karşı, İstanbul'da ikamet eden kişinin açacağı dava iptal davası; davanın açılacağı yer ise taşınmazın bulunduğu Antalya İdare mahkemesi olacaktır.

CEVAP: B

11. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 18. maddesi yabancıların geri verilmesine ilişkin madde mülga edilmiştir. Bu konudaki düzenleme 6706 sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanununda yer almaktadır. Bu kanuna göre Yabancı bir ülkede işlenen veya işlendiği iddia edilen bir suç nedeniyle hakkında ceza kovuşturması başlatılan veya mahkumiyet kararı verilmiş olan bir yabancı, talep üzerine, kovuşturmanın yapılabilmesi veya hükmedilen cezanın infazı amacıyla geri verilebilir. Ancak, geri verme talebine esas teşkil eden fiil;

- Türk kanunlarına göre suç değilse
- Düşünce suçu veya siyasi ya da askeri suç niteliğinde ise
- Türkiye Devleti'nin güvenliğine karşı, Türkiye Devleti'nin veya bir Türk vatandaşının ya da Türk kanunlarına göre kurulmuş bir tüzel kişinin zararına işlenmişse
- Türkiye'nin yargılama yetkisine giren bir suç ise
- Zamanaşımına veya affa uğramış ise
- Üst sınırı bir yıldan az hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren suçlar ise

Geri verme talebi kabul edilmez. Geri verme talebi şartları gerçekleşirse bu talep hakkında karar vermeye, kişinin bulunduğu yer ağır ceza mahkemesi yetkilidir. Kişinin bulunduğu yer belli değilse, Ankara ağır ceza mahkemesi yetkilidir. Ağır ceza mahkemesince iade talebinin kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi hâlinde, bu kararın yerine getirilmesi, Dışişleri ve İçişleri bakanlıklarının görüşü alınarak Adalet Bakanının teklifi ve Cumhurbaşkanının onayına bağlıdır. Mahkemenin kararına temyiz yolu açıktır. İade edilecek suçlunun kötü muameleye maruz kalacağı ya da talep edilmesine neden olan suç dışında yargılanacağı şüphesi varsa, iade gerçekleşmez. Ayrıca

YARGI YAYINEVİ

6706 sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu 11. madde gereğince Türk vatandaşları iade edilmez. Suç işlenmeden önce, suç işlenirken ya da geri verme işlemi gerçekleşmeden vatandaşlık bağının var olması durumunda suçlu iade edilmez.

Türk vatandaşlarına karı işlenen suçlar bakımından geri verme durumu, kanunlarda kabul edilemeyecek geri verme nedenlerindendir.

CEVAP: D

12. Genel olarak hata kavramı, bir özne tarafından gerçeğin bilinememesinden ya da gerçeğin yanlış anlaşılmasından kaynaklı olarak meydana gelen zihinsel bir olgunun maddi alana yansımasıdır. Türk Ceza Kanunu'nda da hata sonucu suçun oluşması durumunda uygulanacak kurallar düzenlenmiştir. TCK'nin 30. maddesine göre maddi unsurda hata; fiilin icrası sırasında suçun kanuni tanımındaki maddi unsurları bilmeyen bir kimse, kasten hareket etmiş olmaz. Bu hata dolayısıyla taksirli sorumluluk hali saklıdır. Örneğin alkollü birinin kendi evi sanarak başkasının evine girmeye çalışması sonrası, söz konusu kişi konut dokunulmazlığının ihlali yüzünden cezalandırılmayacaktır. Aynı şartlar altında girmeye çalıştığı evin kendi evi olmasının suç olmaması gibi; bu şartlarda gerçeği yanlış değerlendirmesi sonucu gerçekleşen fiil de TCK'de suç olarak nitelendirilmemektedir. Hata unsurunda bir diğer nokta; av sırasında av hayvanı sanılarak bir insana ateş edip onun ölümüne neden olan kişinin bu hatasında taksiri varsa ve adam öldürme kanunda taksirle işlenebilen suçlar kategorisinde tanımlandığı için fail, taksirle adam öldürme suçundan yargılanacaktır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

13. Ceza hukukunda kusurluluk; kişinin bir eylemi ile ilgili olarak hangi iradi davranış ve hangi algı ile o eylemi gerçekleştirdiğinin durumunun değerlendirilmesi; ayrıca içinde olduğu durumun ceza kanunları açısından ne şekilde düzenlendiği ile ilgili bir kavramdır. Ceza hukukunda isnat yeteneği olan, yani gerçekleştireceği eylemin anlamını kavrayabilen kişinin bilerek ve isteyerek gerçekleştirdiği eylem kusurdur. "Kusursuz suç ve ceza olmaz" şeklinde belirtilen kusurluluk ilkesi ceza hukukunun temel ilkelerindendir. Kanunilik ilkesi ile failin suç esnasındaki haksız eylemlerini gerçekleştirdiği şartlar değerlendirilir, ancak bu eylemler kanunda sınıflandırılmış ve belirtilmiş suçlardan ise kişinin kusurluluğunu ortadan kaldırmaz ve söz konusu eylemler suçunu teşkil eder. Kusurluluk ilkesinin temel özellikleri:

- Kusursuz kişiye ceza verilemez
- Ceza, kusurun oranını aşamaz. Cezalandırabilmenin üst sınır failin kusur derecesidir.
- Ceza hukukunda objektif sorumluluğa yer verilemez. Kusurluluk suçun subjektif unsurlarındandır
- Kimse başkasının eyleminden dolayı cezalandırılamaz, ceza sorumluluğu bireyseldir

Bu bilgilere göre soru değerlendirildiğinde soruda talep edilen ilke, kusurluluk ilkesidir.

CEVAP: C

14. Ceza muhakemeleri Kanunu'nun 24. maddesinde hakimin reddini gerektiren sebepler düzenlenmiştir. Bu maddeye göre hakimin davaya bakamayacağı haller ve tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı hakimin reddi istenebilir denmektedir. Söz konusu kanuna göre hakimin reddini talebini edebilecek kişiler:

- Cumhuriyet savcısı
- Şüpheli
- Sanık veya bunların müdafii
- Katılan ya da vekili

olarak düzenlenmiştir. Bu bilgilere göre B seçeneğinde verilmiş olan tanık, hakimin reddi talebinde bulunamayacak kişilerdendir.

CEVAP: B

15. Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olaylarda ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebilir. Tutuklamanın yapılabilmesi için, verilmesi beklenen suç ya da güvenlik tedbirinin ölçülü olması gerekir. Tutuklama nitelik itibari ile kişinin hak ve özgürlerinin sınırlandığı en ağır güvenlik tedbiridir. Ölçülülük ilkesi gereği bu tedbirin sanığa atılı bulunan suça istinaden yapılması gerekir. Tutuklamanın bu özelliğinden dolayı karar hakimler tarafından verilir. Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hakimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen mahkemece karar verilir. Bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterilir ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukuki ve fiili nedenlere yer verilir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

16. Ceza hukukunda kusurluluk; kişinin bir eylemi ile ilgili olarak hangi iradi davranış ve hangi algı ile o eylemi gerçekleştirdiğinin durumunun değerlendirilmesi; ayrıca içinde olduğu durumun ceza kanunları açısından ne şekilde düzenlendiği ile ilgili bir kavramdır. Ceza hukukunda isnat yeteneği olan, yani gerçekleştireceği eylemin anlamını kavrayabilen kişinin bilerek ve isteyerek gerçekleştirdiği eylem kusurdur. Ancak bazı suçlar işlenirken var olan durumlar, kusurluluğu kaldırıcı ya da azaltıcı şekilde cereyan edebilir. Kusurluluğu kaldıran ya da azaltan hallerde failin eylemi suç teşkil etme özelliğini korur ancak bu eylemi sebebiyle ceza almaz. Aşağıda yer alan durumlarda kişinin kusurluluğu tamamen ya da kısmen kalktığı için, söz konusu kişinin ceza sorumluluğu azalmakta ya da tamamen ortadan kalkmaktadır.

- Yaş Küçüklüğü
- Akıl Hastalığı
- Sağır ve Dilsizlik
- Zorunluluk hali
- Haksız Tahrik
- Hata
- Hukuka Aykırı Bağlayıcı Emrin Yerine Getirilmesi
- Cebir ve Şiddet
- Korkutma ve Tehdit
- Geçici Nedenler, Alkol ve Uyuşturucu Etkisinde Olma

Bu bilgilere göre soru değerlendirildiğinde, suçun hukuka aykırı olduğu halde bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle işlendiğinde CMK madde 223 de yer alan 'Kusuru bulunmadığı için ceza verilmesine yer olmadığına' kararı verilecektir.

CEVAP: E

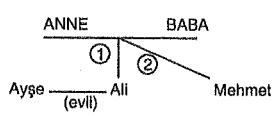
17. Sınırlı ehliyetsizler bazı hukuki işlemleri yasal temsilcisinin onayı gerekmeksizin yapabilirler. Bunlar;

- Kendilerini borç altına sokmayan işlemler (Karşılık olmaksızın kazandırıcı işlemler)
- Yönetimi kendilerine bırakılan serbest malları ile ilgili işlemler.
- Bir meslek ya da sanatla uğraşmalarına izin verilmişse, bu işin gerektirdiği işlemler.
- Başkasını temsil ederek, temsil ettiği şahıs adına yaptıkları işlemler
- Karşılıksız olarak kendilerini yükümlülükten kurtaran sözleşmeler
- Alacağını güvenceye almak için kefil almak. (Kefil olmak ile karıştırılmamalıdır zira sınırlı ehliyetsiz için kefil olmak yasak bir işlemdir.)
- Kişiye sıkı sıkıya bağlı işlemlerdir.

Trampa sözleşmesi iki tarafı borç altına sokan bir sözleşme olduğundan sınırlı ehliyetsiz yasal temsilcisinin onayı olmadan bu sözleşmeyi yapamaz.

CEVAP: C

18.



- Evlilik beraberinde kayın hısımlığını doğuracağından Ayşe ile Mehmet kayın hısmıdır. Ayşe ile Mehmet'in akrabalığı; 2. dereceden yan-soy kayın hısımlığı olarak ifade edilir.

CEVAP: D

19. Aile konutu, eşlerin birlikte yaşamını sürdürdüğü yerdir. Bir konutun aile konutu sayılabilmesi için eşlerin burada yaşamını sürdürmesi yeterlidir, bu durumun tapuya şerhi zorunlu değildir. Sağ kalan eş, miras payına mahsuben aile konutunun mülkiyetinin kendisine verilmesini talep edebilir.

CEVAP: A

20.

- Miras bırakan Ahmet öldüğünde geride kızı Ayşe ve oğlu Oktay kalmıştır. Ahmet'in başka mirasçısı olmadığından Ayşe ve Oktay mirastan eşit düzeyde pay alacaktır.
- Murisin ölümünden önceki bir yıl içinde yapmış olduğu karşılıksız tasarruflar mirasçıların saklı paylarını ihlal ediyorsa tenkise tabidir. Buna göre Ahmet'in net tenekesi hesaplanırken bankada bulunan 100.000TL'sine, Zeynep'e yapmış olduğu 200.000TL tutarındaki bağışlama da eklenecektir. Sonuç olarak Ahmet'in net terekesi 300.000TL'dir. Bu durumda Ayşe ve Oktay 150'şer bin TL alması gerekirken sadece bankada bulunan 100.000 TL' yi yarıya bölerek 50'şer bin TL alabilmişlerdir.
- Murisin alt soyunun saklı pay oranı yasal miras payının 1/2'sidir. Saklı pay, üzerinde tasarruf edilemeyecek miktardır. Ayşe ve Oktay'ın yasal miras payları 150'şer bin TL, buna bağlı olarak saklı payları 75'şer bin TL'dir. Toplam saklı pay 150.000 TL'dir. Ancak muris mirasçılara sadece 100.000 TL bırakmıştır. Bu durumda Ayşe ve Oktay almaları gereken 50'şer bin TL'yi zaten bankadaki hesaptan aldıklarından geri kalan 25'er bin TL için yani toplamda 50.000 TL için Zeynep' e başvurabilirler.
- 75'şer bin TL'nin tamamı için Zeynep' e başvuramazlar.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

21. Yasal önalım hakkı, paydaşlardan birinin kendi payını bir bedel karşılığında üçüncü bir kişiye devretmesi halinde diğer paydaşlar tarafından kullanılabilir. Diğer paydaşlar payı alan üçüncü kişiye karşı dava açarak bu hakkı kullanabilir ve payı geri alabilirler.

Yasal önalım hakkı yalnızca paylı mülkiyette söz konusu olur ve bu hak hukuki işlemden değil kanundan doğar. Bu hakkın hukuki işlemden doğduğunu ifade eden B seçeneği yanlıştır.

Yasal önalım hakkı, payın paydaşlardan birine satılması, payın bağışlanması, payın cebri artırma ile satılması, payın miras olarak kalması ve payın kamulaştırılması gibi durumlarda kullanılamaz.

Yasal önalım hakkı, satışın hak sahibi paydaşa noter aracılığıyla bildirilmesinden itibaren 3 ay ve her halde satışın üzerinden 2 yıl geçmekle düşer.

CEVAP: B

22. Can, sahte nüfus cüzdanı ile kendisini Ahmet gibi tanıtıp Ahmet'e ait taşınmazı iyiniyetli Bülent'e satıp tapuda tescilini gerçekleştirmiştir.

Buna göre Bülent tapu siciline değil sahtekâr Can'a güvenmiştir. Bülent tarlanın mülkiyetini direkt olarak kazanamaz ancak şartları gerçekleşirse 10 yılın sonunda olağan zamanaşımı yoluyla mülkiyeti kazanabilir.

Taşınmazın asıl maliki Ahmet, sicilin düzeltilmesi davası açabilir. Dava görüldüğü sırada olası hak kayıplarını engellemek için geçici tescilin şerhinin verilmesini isteyebilir.

Mehmet'in tarla üzerinde almış olduğu alım hakkını kazanması mümkün değildir. Çünkü alım hakkı sözleşmeden doğan kişisel bir haktır ve bu durumda kazanılması mümkün değildir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

23. Türk Borçlar Kanunu'na göre yazılı şekil yerine geçen metinler;

- İmzalı mektup
- Asılları borç altına girenlerce imzalanmış telgraf
- Teyif edilmiş olan faks mesajı
- Güvenli elektronik imza atılarak gönderilen ve saklanabilen belgelerdir.

CEVAP: B

24. Genel işlem koşulları, ileride çok sayıdaki benzer sözleşmede kullanılmak amacıyla hazırlanan metinlerdir. Metnin kapsamı, yazı türü ve şekli genel işlem koşulu niteliğini taşımasını engellemez. Bunun yanı sıra koşulun asıl sözleşmede ya da sözleşme ekinde yer alması da genel işlem koşulu olmasına engel değildir.

Sözleşme koşullarının her birinin tartışılarak kabul edildiği yönünde konulacak hükümler tek başına o sözleşme koşullarını genel işlem koşulu olmaktan çıkarmaz.

Genel işlem koşullarının düzenlendiği çok sayıdaki sözleşme metinlerinin, o koşulların genel işlem koşulu olarak değerlendirilmesi için özdeş olmaları gerekmez.

CEVAP: A

25. Aşırı yararlanmaya maruz kalan kişi durumun özelliğine göre ya sözleşmeyi iptal ettirebilir ya da sözleşme ile bağlı kalarak edimler arasındaki oransızlığın giderilmesini isteyebilir. Şahıs düşüncesizlik ya da deneyimsizliğinden dolayı aşırı yararlanmaya (gabin) maruz kalmışsa deneyimsizliğini ya da düşüncesizliğini öğrendiği anda itibaren, zor durumda kalmasından dolayı aşırı yararlanmaya maruz kalmışsa zor durumun ortadan kalkmasından itibaren 1 yıl içinde ve her halde 5 yıl içinde sözleşmeyi iptal ettirebilir.

CEVAP: C

26. **A Seçeneği:** Usta A'nın C'ye karşı sorumluluğu adam çalıştıranın sorumluluğu kapsamında değerlendirilir. Çünkü çırak B, A ile sözleşme ilişkisi içinde olmayan birine zarar vermiştir. C ile A arasında eğer sözleşme ilişkisi olsaydı A'nın sorumluluğu yardımcı kişinin fiilinden sorumluluk kapsamında değerlendirilecekti. (A Seçeneği doğrudur)

B Seçeneği: Adam çalıştıranın sorumluluğunun doğabilmesi için adam çalıştıran (A) ile çalışan (B) arasında bir istihdam ilişkisi var olmalıdır. (B seçeneği doğrudur)

C Seçeneği: Adam çalıştıranın sorumluluğu bir kusursuz sorumluluk türü olduğu için A'nın C'ye karşı sorumlu olabilmesi için kusurlu olması gerekmez. (C seçeneği doğrudur)

D Seçeneği: Adam çalıştıran kurtuluş kanıtı getirerek sorumluluktan kurtulabilir. (D seçeneği doğrudur)

E Seçeneği: Adam çalıştıranın kurtuluş kanıtı getirerek sorumluluktan kurtulması için, işletmenin çalışma düzeninin bu zararın doğmasını önleyecek yeterlilikte ve nitelikte olması önemlidir. Bu durumun aksini söyleyen E seçeneği yanlıştır.

CEVAP: E

27. Bir sözleşmede borcun ifası için bir ayın başlangıcı veya sonu belirlenmişse, bundan ayın birinci ve sonuncu günü; ayın ortası belirlenmişse, bundan da ayın onbeşinci günü anlaşılır. Ayın kaç çektiğinin bu durumlarda herhangi bir önemi yoktur.

Olaya göre sözleşme 25 Ocak 2012' de yapılmış ve ifa zamanı olarak sonraki ayın ortası kararlaştırmıştır. Buna göre edimler şubat ayının 15. günü ifa edilir.

CEVAP: B

28. Geçerli olarak kurulmuş olan ve sürekli borç ilişkisi doğuran bir sözleşmenin sonradan ortaya çıkan bir nedenle ileriye etkili olmak üzere sona erdirilmesine fesih denir. Fesih ile dönme birbirine karıştırılmamalıdır. Fesih sözleşmeyi ileriye etkili olarak, dönme ise geçmişe etkili olarak sona erdirir.

CEVAP: D

29. Ticari temsilci (mümessil) tacire bağlı yardımcılar arasında en geniş yetkilerle donatılmış olandır. İşletmeye ilişkin olağan yönetim işlerini yapabilir ancak bazı işlemler için özel olarak yetkilendirilmesi gerekir. Bu işlemler;

- Ticari işletmeye ait taşınmazları satmak ya da sınırlı aynı hakla sınırlandırmak
- Tacir adına işletme konusu dışında işler yapmak
- Ticaret unvanı seçmek
- İşletmeyi devretmek, rehnetmek ya da feshetmek
- İşletmeye ortak olmak

CEVAP: A

30. **A Seçeneği:** Taraflardan biri için ticari sayılan iş, kanunda aksine hüküm yoksa diğeri için de ticari sayılır. (A Seçeneği doğrudur)

B Seçeneği: Gerçek kişi tacir işlem yaptığı anda bu işlemin işletmesiyle ilgili olmadığını karşı tarafa açıkça bildirirse borç ticari borç değil adi borç sayılır. Bunun dışındaki durumlarda gerçek kişi tacirin işlemleri ticari iştir. Tüzel kişi tacirin ise yaptığı tüm işlemler ticari iştir. Ticaret şirketi de bir tüzel kişi tacir olduğundan bütün işleri ticari iş niteliğindedir. (B Seçeneği doğrudur)

C Seçeneği: Ticari bir borca kefalet halinde kanunda veya sözleşmede aksi öngörülmemişse müteselsil kefalet söz konusudur. (C Seçeneği doğrudur)

YARGI YAYINEVİ

D Seçeneği: Bir esnaf işletmesini ilgilendiren işlemler kural olarak ticari iş sayılmaz. Ancak soruda bu durumun aksi ifade edilmiştir. (D Seçeneği yanlıştır.)

E Seçeneği: Ticari bir işte sözleşme sırasında faiz kararlaştırılmamışsa bile avans faiz oranı üzerinden temerrüt faizi talep edilebilir. (E Seçeneği doğrudur)

CEVAP: D

31. Adi şirkette ortakların kâr ve zarara ilişkin paylaşım oranları şirket sözleşmesinde belirlenebilir ya da ortaklar bu oranları belirleme yetkisini bir üçüncü kişiye bırakabilir. Kâr ve zarara ilişkin paylaşım oranları belirlenmemişse ortakların sermayeye katılım oranlarına bakılmaksızın kâr ve zarar **eşit** olarak paylaştırılır. Tüm bunların yanı sıra yalnızca kâra ilişkin paylaşım oranı belirlenmişse, kâr için belirlenen paylaşım oranı zarar için de aynen uygulanır.

Adi şirkete sadece emeğini sermaye olarak getiren ortağın, ortaklar arasında etki doğuracak şekilde, zarardan muaf tutulması kararlaştırılabilir.

CEVAP: B

32. Azlık, halka kapalı anonim şirketlerde sermayenin onda birine, halka açık anonim şirketlerde sermayenin yirmide birine sahip olan paydaşları ifade eder.

Şıklarda yer alan kâr payı almak, genel kurul toplantısına katılmak, genel kurulda oy kullanmak ve genel kurul kararlarının iptali için dava açmak tüm pay sahiplerinin bireysel olarak kullanabileceği haklardır. Mali konularla ilgili genel kurul görüşmelerini ertelemek ise yalnızca %10 sermayeye sahip azlığa verilmiş bir haktır. Bu oranın altındakiler bu hakkı kullanamaz.

CEVAP: E

33. Poliçe bedeli hem yazı hem de rakamla gösterilip iki bedel arasında fark bulunursa yazı ile gösterilen bedel üstün tutulur. Poliçe bedeli yalnız yazıyla veya yalnız rakamla birden çok defa gösterilmiş olup da bedeller arasında fark bulunursa en düşük olan bedel geçerli sayılır.

Poliçenin geçerli olabilmesi için imzanın el yazısı ile borç altına giren kişi tarafından atılmış olması gerekir. Bunun yanı sıra poliçede imzaların bağımsızlığı ilkesi geçerlidir. Buna göre imza sahiplerinin birinin poliçeden doğan taahhütleri geçersiz olsa bile, diğer imza sahiplerinin taahhütleri geçerlidir.

Poliçede muhatap, ancak senedi kabul ederse ödeme yükümlülüğü altına girer

CEVAP: C

34. Keşide ve ödeme yeri aynı olan çeklerde ibraz süresi düzenlenme tarihinden itibaren 10 gündür. Soruya göre çekin üzerinde düzenlenme tarihi 01.06.2012 olarak yazılmıştır. Buna göre çekin ibrazı en geç 11.06.2012 tarihine kadar yapılabilir.

CEVAP: D

35. Genel haciz yoluyla takipte borca kısmi itiraz yapan borçlu, itiraz ettiği borç miktarını açıkça ve ayrıca belirtmelidir. Aksi takdirde borçlunun borca **hiç itiraz etmediği** kabul olunur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

36. Hacizde satış isteme süresi kesin hacizden itibaren başlar ve taşınır mallar için 6 ay, taşınmaz mallar için 1 yıldır. Bu durum İİK' da 02.07.2012 tarihinde yapılan değişiklikle hükme bağlanmıştır. Soru değişiklikten önceki durum baz alınarak sorulmuştur. Değişiklikten önce taşınırlar için bu süre 1 yıl, taşınmazlar için 2 yıldı. (Sorunun sorulduğu yılda yanıt D seçeneği olarak ilan edilmiş ancak değişiklikle birlikte yanıt B Seçeneği olmuştur.)

CEVAP: D

37. Hacizden ya da iflastan önce borçlunun malları üzerindeki tasarruf yetkisi kısıtlanmaz. Borçlu bu durumda malları üzerinde tasarrufta bulunup alacaklılara zarar verebilir. Alacaklı bunu engellemek adına iptal davası açıp malı üçüncü kişilerin elinde olsa bile sattırıp bedelini alabilir.

İptal edilebilecek olan tasarruflar;

1. Karşılıksız tasarruflar
2. Alacaklıya zarar vermek amacıyla yapılan tasarruflar
3. Aciz nedeniyle yapılan tasarruflar

- Para veya mutat ödeme vasıtalarından başka bir yolla yapılan ödemeler.
- Borçlunun teminat göstermeyi evvelce taahhüt etmiş olduğu haller istisna olmak üzere borçlu tarafından olduğu haller istisna olmak üzere borçlu tarafından mevcut bir borcu temin için yapılan rehinler.
- Vadesi gelmemiş borçlar için yapılan ödemeler
- Kişisel hakların kuvvetlendirilmesi için tapuya verilen şerhler.

Akdin yapıldığı sırada, kendi verdiği şeyin değerine göre borçlunun ivaz olarak pek aşağı bir fiyat kabul ettiği akitler karşılıksız tasarruf sebebiyle iptal edilebilir, aciz sebebiyle değil.

CEVAP: C

38. Dava açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyati haciz yaptırmış olan alacaklı **7 gün** içinde borçluya karşı takip talebinde bulunmak ya da dava açmak zorundadır. Aksi durumda ihtiyati haciz de hükümsüz hale gelir.

CEVAP: A

39. Birinci alacaklılar toplantısında gösterilen altı aday arasından icra mahkemesi üç aday seçer ve iflas idaresi oluşur. E seçeneğinde iflas idaresinin üyelerinin Asliye ticaret mahkemesi tarafından seçildiğini ifade eden bilgi yanlıştır.

CEVAP: E

40. Müflis hakkında iflastan önce açılan ve halen devam eden takipler ve davalar durur. Bunlara ikinci alacaklılar toplantısından 10 gün sonra devam edilir. Ancak istisnai olarak bazı davalar durmaz. Bunlar;

- Vücut bütünlüğüne yönelik saldırıdan doğan zararlar için açılan davalar
- Aile hukukuna ilişkin davalar
- Ceza davaları
- Nafaka davaları
- Rehnin paraya çevrilmesi yoluyla yapılan takiplere ilişkin davalar
- Tahliye davaları

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ



HUKUK 2013 ÇÖZÜMLERİ

1. 2017 yılında yapılan değişiklikten sonra, toplam üye sayısı 15 olan Anayasa Mahkemesi'nin 3 üyesi TBMM tarafından; geri kalan 12 üye ise Cumhurbaşkanı tarafından seçilmektedir. Bu üç aday gizli oylama ile seçilmek üzere; üyelerin ikisi Sayıştay Genel Kurulu'nun kendi başkan ve üyeleri arasından, diğer aday ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından seçmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta, her üyelik için üçer aday olmak üzere toplamda dokuz aday gösterilir. Seçilecek her Anayasa Mahkemesi üyeliği için; ilk oylamada 600 milletvekili oy sayısının 2/3'ü olan 400'ü alan aday seçilmiş olur. 400 oy alan adayın çıkmaması durumunda ikinci oylamada salt çoğunluk (301) aranır. Bu turda da gereken oy sağlanmamışsa, ikinci oylamada en çok oy alan iki aday üçüncü tura kalır ve en çok oyu alan aday üyeliğe seçilir. Burada vurgulamamız gereken nokta; ilk oylamada seçime kaç milletvekilinin katıldığı değil; toplam milletvekili oy sayısının üçte ikisinin oyunun alınıp-alınmadığıdır.

CEVAP: E

2. A seçeneğinde verilen "Meclis, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır" ibaresi Anayasa'nın 96. maddesinde açıklanmış olup, karar kabulü için salt çoğunluk aranmaktadır. B seçeneğinde yer alan "Meclisin kapalı oturum yapması mümkündür" ibaresi, meclis iç tüzüğünce; başbakan, bakan, siyasi parti ya da 20 milletvekilinin yazılı talebi üzerine yapılabilecek şekilde düzenlenmiştir. D ve E seçeneklerinde yer alan ifadeler ise anayasanın 93. maddesinde "Toplanma ve Tatil" başlığı altında ele alınmış olup, doğru ifadelerdir. C seçeneğinde bulunan "Bakanlar kurulu üyeleri, meclisin katılamadıkları oturumlarında kendileri yerine oy kullanmak üzere herhangi bir milletvekiline yetki verebilirler" ifadesi yanlış verilen seçenektir. Çünkü 2017 anayasa değişikliği ile milletvekillerinin bakan olmasına imkan kalmamıştır ve böylece TBMM'de oy kullanmaları mümkün değildir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

3. 2017 yılında yapılan referanduma göre Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun yapısında ve işleyişinde değişikliklere gidilmiştir. HSK, adli ve idari hakim ve savcıları mesleğe kabul eden, HSK'nın kadro yapısını düzenleyen, terfi ve görevlendirmelerine karar veren, disiplin yönetmeliğini uygulayan kurumdur. Anayasada Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun yapısı ve işleyişi 159. maddede ele alınarak düzenlenmiştir. Anayasanın 159. maddesine göre; A seçeneğinde yer alan "Kurul, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar", C seçeneğinde yer alan "Süresi biten Kurul üyelerinin yeniden seçilebilmeleri mümkündür", D seçeneğinde yer alan "Adalet bakan yardımcısı, Kurulun tabii üyesidir" gelmiştir. 2017 sonrası "Kurul, Genel Kurul ve iki daire şeklinde çalışır. Dairelerin başkanları ve dairelerde görev yapacak üyeler Genel Kurul tarafından seçilir" şeklinde yapısal bir değişikliğe

uğramıştır. Soruda yanlış verilen ifade B seçeneğinde yer almaktadır. HSK, 2017 değişiklikleri ile 11 üyeden oluşan bir yapıya dönüşmüştür.

CEVAP: B

4. 2010 referandumunda da TBMM Başkanlık Divanı ile ilgili değişikliklere gidilmiştir. 2010 değişikliği ile daha önce de bir yasama döneminde iki seçim yapılır ancak ilk seçim iki yıllık bir dönem için; ikinci seçim ise kalan üç yıllık dönem için yapılırdı. A seçeneğinde yer alan "Meclis Başkanlığı için bir yasama döneminde iki defa seçim yapılır" ibaresi doğru olmakla birlikte; "İlk seçilenlerin görev süresi iki, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder" biçiminde düzenlenmiştir. Anayasada 94. madde altında işlenen Başkanlık Divanı kurallarına göre başkanlık seçimi gizli oy esasına dayanmakta ve siyasi parti grupları başkanlık için aday gösteremektedir. Başkan ve başkanvekillerinin siyasi partilerle olan ilişkilerinin çerçeveleri de anayasada belirtilmiştir. Buna göre; başkan ve başkan vekilleri, bağlı oldukları siyasi parti ve parti grubunun meclis içinde ve dışındaki faaliyetlerine katılamamaktadırlar. D seçeneğinde yer alan ifadenin aksine; TBMM Başkanının tarafsızlığı ilkesi gereği başkan ya da oturumu yöneten başkanvekili oy kullanamamaktadır. Anayasada tarafsızlığı vurgulanan Cumhurbaşkanına vekillik etmesi de TBMM başkanının tarafsızlığını gerektiren bir diğer durumdur.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

5. 5393 numaralı Belediye Kanunu'nu incelendiğinde B seçeneğinde yer alan Belediye Meclisi ve C seçeneğinde yer alan Belediye Encümeni'nin görevleri arasında idari konular da mevcuttur. Belediye meclisi taşınmaz alım-satımı, tahsis usulleri, takası veya kanunda belirtilmiş süreler çerçevesinde kullanımına karar verebilmektedir. Belediye Encümeni de belediye başkanının hazırladığı gündemle toplanır. Taşınmazlarla ilgili taşınmaz mal satımı, trampası, tahsisi ve kanunda belirtilmiş süreler çerçevesinde kiralanmasına karar verebilir. Buna ek olarak Belediye meclisinin aldığı kararların yürürlüğe girmesi, idarenin başı olan belediye başkanınca onaylanması ile olur. Ancak belediye başkanının uygun bulmadığı belediye meclisi kararları, yeniden görüşülmek üzere meclise geri iade edilebilir. Meclis bu kararları tekrar görüşmeden belediye başkanının onayına sunar ya da karar tekrar görüşüldükten sonra değişikliğe uğramadan salt çoğunlukla meclisten geçerse, başkan onaylamak veya idari yargıya başvurmak yoluna gidebilir. Aynı şekilde mülki idare amirlerinden olan vali ve kaymakam da ilgili kararlar hakkında idari yargıya başvurabilir. İdari olarak düşünüldüğünde; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni, Vali ve Kaymakam'ın Belediye başkanı üzerinde yukarıda anlatıldığı gibi etkili olabileceği görülse de soruda vurgulanan "belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etme yetkisi" 5393 sayılı belediye kanununun 38. maddesinde Belediye Başkanına verilmiştir.

CEVAP: A

6. Mahalli idareler, anayasada ele alınmış, ayrıca kanun ve yönetmeliklerle de mevzuatta tanımlanmıştır. Anayasa, kanun ve yönetmeliklerle sınırları çizilmiş olan il, belediye ya da köylerde karar organları seçmenler tarafından seçilerek mahalli idareler meydana getirilmiştir. Sorumuza baktığımız zaman A seçeneğinde verilen "Kuruluş ve görevleri kanunla belirlenmiştir" ifadesi, başlangıçta yaptığımız tanıma uygundur. Bunun sebebi; Anayasa'nın 127. maddesinde vurgulanmış olan mahalli idarelerin, merkez idaresinin vesayetinde olmasıdır. Aynı zamanda soruda C seçeneğinde verilen ifade de bu olduğundan, C seçeneği doğru olarak verilen ifadelerdendir. B seçeneğinde yer alan ifade ise "Cumhurbaşkanının izni ile aralarında birlik kurabilirler" şeklindedir ve bu tanım da kanunlarla çizilmiş mahalli idareler tanımının içerisindedir. Ayrıca Cumhurbaşkanı onayının gerekliliği de yine C seçeneğinde verilen "İdari Vesayet" ile açıklanabilir. 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 5 maddesinde; Kurulacak birlik ile ilgili bilgilerin tüm ayrıntılarıyla belirtilmesi istenmekte ve birlik üzerinde merkezi idarenin kontrolü sağlanmaya çalışılmaktadır diyebilmekteyiz. E seçeneğinde verilen "Karar organları seçimle işbaşına gelir" ifadesi de Anayasa'da tanımlanmış bir diğer ifadedir. D seçeneğinde verilen ifade yanlıştır. Mahalli idareler özerk yapılar olduğundan dolayı bütçeleri özel bütçe kapsamı içinde değildir. Özel bütçeye tabi kurumlar 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda açıklanmış olup, mahalli idareler bu bütçe içinde yer almamıştır.

CEVAP: D

7. Kamu gücüne sahip makamlarca kamu düzenini sağlamaya ve korumaya yönelik faaliyetlere kolluk faaliyeti denmektedir. Kolluk faaliyetleri, idari kolluk ve adli kolluk olmak üzere ikiye ayrılır. Adli kolluk; kanunların suç saydığı eylemlerin işlenmesinden sonra ve adli kovuşturma amacıyla yürütülen bir faaliyet olmasına karşılık; idari kolluk, kanunların suç saydığı bir eylem henüz işlenmeden önce ve de kamu düzenini tehdit eden veya tehlikeye düşüren durumların ortaya çıkması halinde yürütülen bir faaliyettir. İdari kolluk önleyici çalışmalar yürüten, adli kolluk ise bastırıcı niteliği önde gelen kolluk türüdür. İdari kolluk idare hukukuna tabi olup, uyuşmazlıkların idari mahkemede görüldüğü; adli kolluk ise ceza hukukuna tabi olup, uyuşmazlıklar adli yargıda çözülmektedir. Soruda da görüleceği üzere A, B, D ve E seçenekleri önleyici; yani kamu düzeni yara almadan önce alınan önlemlerin uygulandığı kolluk faaliyetleri iken; C seçeneğinde yer alan "Ölümlü trafik kazası sonrası gerekli işlemleri yapmak" ifadesi suç teşkil edebilecek bir durumdan sonra uygulanan kolluk faaliyetidir.

CEVAP: C

8. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 4. maddesi dilekçelerin verilebileceği yerleri ifade edilmektedir. "Dilekçeler ve savunmalar ile davalara ilişkin her türlü evrak, Danıştay veya ait olduğu mahkeme başkanlıklarına veya bunlara gönderilmek üzere idare veya vergi mahkemesi başkanlıklarına, idare veya vergi mahkemesi bulunmayan yerlerde Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın asliye hukuk hakimliklerine veya yabancı memleketlerde Türk konsoloslıklarına verilebilir. 2577 sayılı Kanun'a göre soru incelendiğinde dilekçenin verilebileceği yerler arasında noterler bulunmamaktadır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

9. Soruda verilen seçenekler ele alındığında A seçeneğinde yer alan "Duruşmalar kural olarak alenidir" ifadesi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 18. maddesinde belirtilmiş olup, bu duruma istisna teşkil edecek durumlar; genel ahlak ile kamu güvenliğinin zarar görebileceği durumlardır. Aynı maddede yer alan bir diğer açıklama da C seçeneğinde yer alan "Duruşmada taraflara ikişer defa söz verilir" cümlesidir ve bu yüzden doğru bir ifadedir. D seçeneğinde yer alan "Kanun yollarında da duruşma yapılması mümkündür" ifadesi; yargılamada çıkan karara itiraz edilmesi ve temyize başvurulmasında tarafların istemi ve Danıştay ya da Bölge İdare Mahkemeleri'nin kararına bağlı olarak yapılabilir. Yine İYUK'un 18. maddesinde duruşmaları başkanın yöneteceği belirtilmiştir. Soruda yanlış olarak verilen ifade B seçeneğinde yer alan "Duruşma talebi mutlaka dava dilekçesi ile yapılır" ifadesidir. İYUK'un 17. maddesine göre duruşma talebi dava dilekçesi ile yapılabilmekte; ayrıca Danıştay, mahkeme ve hakim de gerekli gördüğünde duruşma yapılmasını isteyebilmektedir. Bu yüzden B seçeneği yanlıştır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. Soruda, yüksek mahkeme organı olan Danıştay'ın ilk derece sıfatıyla verdiği bir kararın yürütmesinin durdurulması istenmiştir. Normal şartlar altında İdare Mahkemesinin verdiği karara itiraz edilecek mercii Bölge İdare Mahkemesi'dir. Ancak davaya bakan mahkeme Danıştay olduğundan dolayı Bölge İdare Mahkemesi bir alt mahkeme konumunda olur. A seçeneğinde verilen "Danıştay 1. Dairesi" idari bir birim olduğundan ve mahkemelere bakmadığından dolayı yanlıştır. B seçeneğinde verilen "Danıştay 3. Dairesi" de "Danıştay 2. Dairesi" kararlarına itiraz edilecek birim değildir. C seçeneğinde verilen Danıştay Genel Kurulu ise Danıştay'ın yapılanması ile ilgili kararların alındığı, itiraz ve yargılama yapılmayan birimdir. E seçeneğinde yer alan "Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu" aynı ya da benzer durumlarda farklı Danıştay kararları verilen durumlardaki karışıklığın giderilmesi için başvurulan merciidir. Soruda doğru verilen birim 'Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'dur. Danıştay idari daire ve kurulları arasında çıkacak görev uyuşmazlıkların çözüm yeri 2575 sayılı kanunun 38. maddesi gereğince 'Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'dur.

CEVAP: D

11. Soru kökünde verilen 'Kanunilik Prensibi' TCK 2. maddesinde "Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz" biçiminde tanımlanmıştır. Bu tanıma göre I. olarak verilen öncül hem ceza hem de güvenlik tedbirleri için geçerlidir. II. öncülde verilen ifadeye göre TCK içerisinde suç olarak tanımlanmamış eylemlerde Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, tüzük veya yönetmelik uyarınca kimsenin suçlanamayacağı açıklanmış olup, ceza veya güvenlik tedbirine neden olacak eylemin kanunda açıkça belirtiliyor olması gerektiğinden dolayı ifade yanlıştır. III. öncülde yer alan "Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz" ifadesi de TCK 2. maddede belirtilmiştir. Bir olayın cezaya ya da güvenlik tedbirine neden olup-olmayacağının bağımsız olarak yorumlanması gerekliliğinden ötürü bu madde kanunda belirtilmiştir. IV. Öncülde verilen "İşlendiği zaman yürürlükte olan kanuna göre suç sayılan ancak daha sonra yürürlüğe giren kanuna göre suç olmaktan çıkarılan fiilden dolayı verilen cezanın infaz edilmemesi failin talebine bağlıdır" ifadesi de TCK'nin 7. maddesinde açıklanmıştır. Bu maddeye göre infaz, failin talebine göre yapılmamaktadır. Geçmişte kanunda suç olarak yer almayan bir fiil, işlendikten sonra yürürlüğe giren kanunla suç sayılmışsa fail cezalandırılamaz ve ona güvenlik tedbiri uygulanamaz. Ancak bir fiil yüzünden ceza alan ya da güvenlik tedbiri uygulanan kişinin eylemi, kanunun değişmesiyle suç olmaktan çıkarılırsa hükümler yeni kanuna göre uygulanır. TCK'ye göre doğru olan öncüller I ile III'tür.

CEVAP: B

12. Söz konusu soruda yer alan zorunluluk hali ifadesi TCK'nin 25. maddesinde "Meşru savunma ve zorunluluk hali hali" başlığı altında işlenmiştir. Zorunluluk tanımı; 'Gerek kendisine gerek başkasına ait bir hakka yönelik olup, bilerek neden olmadığı ve başka suretle korunmak olanağı bulunmayan ağır ve muhakkak bir tehlikeden kurtulmak veya başkasını kurtarmak zorunluluğu ile ve tehlikenin ağırlığı ile konu ve kullanılan vasıta arasında orantı bulunmak koşulu ile işlenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez' biçimindedir. Bu tanıma göre seçenekler ele alındığında; A seçeneğinde belirtilen ifade tehlikenin gerekliliği, zorunluluk hali tanımında "ağır ve muhakkak bir tehlike" biçiminde tarif edilmiştir. B seçeneğinde anlatılan ifade de tanımımızla uyumludur. Var olan küçük bir tehlike sebebi ile büyük bir zarar verilmesi orantılı bulunmadığından zorunluluk hali ilkesine uygun değildir. C seçeneğinde yer alan ifade de zorunluluk hali tanımında "Gerek kendisine gerek başkasına ait bir hakka yönelik" biçiminde 25. maddede yer bulmuştur. D seçeneğinde yer alan "Zorunluluk halinden bahsedilebilmesi için tehlikeden başka suretle korunma imkanı bulunmamalıdır" ifadesi de kanunda açıklanmıştır. Örneğin silahlı biri tarafından yaşam hakkı tehlikeye giren şahsın, kaçma şansı varken kaçmaya çalışmadan silahlı kişiye zarar vermesi zorunluluk hali ilkesi ile açıklanamaz. E seçeneği soruda yanlış olarak verilen ifadedir. Zorunluluk tanımına baktığımızda "bir tehlikeden kurtulmak veya başkasını kurtarmak zorunluluğu ile" ifadesinden yola çıkarak üçüncü bir kişiye zarar verilmesinin cezaya yol açmayabileceği açıklanmıştır. Örneğin dağda mahsur kaldığı için bir dağ evinin kilidini kırarak içeri giren ve hayatta kalmak için içerideki yemekleri yiyen biri de zorunluluk hali halinde sayılır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

13. B seçeneğinde yer alan zincirleme suç TCK'nin 43. maddesinde aynı suçun aynı kişiye karşı farklı zamanlarda tekrarlanması tanımıyla ele alınmıştır. C seçeneğinde belirtilen "Özgü suç" kavramı ise sadece belli statüde kişilerin işleyebileceği görevi kötüye kullanma, işkence, rüşvet gibi suçları ifade eder. D seçeneğinde yer alan "İhmali suç"; kanunda belli bir durumda belli bir hareketin yapılması emredildiği halde bu eylemin yapılmadığı durumlarda işlenen suçlardır. E seçeneğinde baktığımızda "Seçimlik hareketli suç"; suçun birden fazla hareketle oluşacağı durumlarda hareketlerden herhangi birinin yapılması halinde suçun meydana geleceği hükmünü koymuşsa suç seçimlik hareketli bir suçtur. Örneğin uyuşturucu veya uyarıcı maddenin satılması, nakledilmesi, depolanması... A seçeneğinde verilen ve doğru yanıtı barındıran "Bileşik suç" ifadesinin tanımı ise TCK 42. maddede "Biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturması dolayısıyla tek fiil sayılan suça bileşik suç denir" biçimindedir. Tanım incelendiğinde soruda verilen öğelerin bu tanımda geçtiği görülebilir.

CEVAP: A

14. Söz konusu soru 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre hazırlanmış bir sorudur. A seçeneğinde yer alan "Sözlülük İlkesi" gereğince karara temel kabul edilecek noktalar, duruşmada sözlü olarak söylenenler üzerinden değerlendirilir. B seçeneğinde yer alan "Doğrudan doğruyalık" ilkesi mahkemenin delillerle arada herhangi bir vasıta olmaksızın yani ilk elden temas ederek hükmünü kurması demektir. D seçeneğinde belirtilen "Açıklık" ilkesi; genel ahlak ve kamu güvenliğinin korunması ya da sanığın yaşının küçüklüğü gibi nedenlerden dışında duruşmaların kamuya açık yapılmasıdır. E seçeneğinde verilen "Resen araştırma" ilkesi duruşma ile ilgili hakimin araştırma talep edebileceği ile alakalıdır. C seçeneğinde yer alan ifadede bulunan "Delil serbestisi" ilkesine göre, soruda verilen "Duruşmanın kanunda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapılıp yapılmadığının ancak duruşma tutanağıyla ispat edilebilmesi" mümkündür. CMK'ye göre delillerin elde edilmesinin kanuna uygunluğu, ortaya konan delilin dava sürecine etki edecek mahiyette olması, delilin mantığa uygunluğu ve davanın süresinin uzatılması maksadı taşımaması dışındaki tüm hallerde deliller kabul edilmektedir. Bu durumda duruşma tutanağı; yargılamanın sağlıklı ilerlediğine veyahut da ilerlemediğine delil teşkil edeceğinden kullanılabilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

15. Bu soru CMK'nin yetki kurallarına göre düzenlenmiş konuyu içermektedir. Yetki kuralları CMK'de 4. bölümde ele alınmıştır. CMK 12. maddeye göre genel kural olarak yetkili mahkeme suçun işlendiği yer mahkemesi olarak düzenlenmiştir. Ancak suçun işlendiği yer kelimesinden anlaşılması gereken şey, suç tipine göre de değişiklik göstermektedir. Suçun işlendiği yer dendiğinde; tamamlanmış suçlarda suçun işlendiği, teşebbüs halinde kalmış suçlarda son icra hareketinin yapıldığı, kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda son suçun işlendiği yer anlaşılmalıdır. Soruda Ahmet'in işlediği suç "Kesintisiz suç" kapsamındadır. Kesintisiz suç; hukuki olmayan bir davranışın hemen bitmeyip bir süre devam etmesi demektir. CMK 13. maddeye göre ise "Suçun işlendiği yer belli değilse, şüpheli veya sanığın yakalandığı yer, yakalanmamışsa yerleşim yeri mahke-

mesi yetkilidir" ifadesi yer almaktadır. Bu bilgiler ışığında değerlendirildiğinde Ahmet kişisinin yargılanması ile ilgili yetkili mahkeme D seçeneğinde bulunan İstanbul mahkemesidir.

CEVAP: D

16. Türk Ceza Muhakemesi Kanununa bakıldığında koruma tedbirlerini hakim, savcı ve kolluk alabilmektedir. Koruma tedbirleri, maddi gerçekliğe ulaşabilmek için kullanılan ve mahkeme sonucunda verilecek kararların uygulanmasına yardım edecek geçici olan araçlardır. Bazı işlemlerin gecikmeden yapılması davalarda önemli sonuçlar doğurabilmekte ve bu yüzden koruma tedbirleri savcı talebiyle de uygulanmaktadır. Gecikme durumu öneme haiz konularda dahi belli tedbirlere sadece hakim karar vermektedir. Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda ele alınmış bu konular; tutuklama, zorla getirme, adli kontrol, gaipler hakkında zorla getirme, gözlem altına alma, disiplin hapsi, avukat bürolarında arama ve el koyma, taşınmazlara el koyma, hak ve alacaklara el koyma, bilgisayarlarda, Şirket işlerinin yürütülmesi için kayyım atama gibi tedbirlerdir. Yine Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda, gecikmesinin sakınca yaratabileceği durumlarda savcılara da bazı tedbir yetkisi verilmiştir. Bu yetkiler; keşif, arama, el koyma, postada el koyma, iletişimin bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koyma gibi tedbirlerdir. Kolluk görevlilerinin koruma tedbiri yetkileri sınırlıdır. Örneğin olay yerinde görevini yapmalarını engelleyen kişileri tutuklamak gibi tedbir amaçlı fiillerde bulunabilirler. Bu bilgiler ışığında öncüller kontrol edildiğinde her halükarda hakim veya mahkeme tarafından karar verilen koruma tedbirleri E seçeneğinde bulunan II, III ile IV'tür.

CEVAP: E

17. Ölüm gerçek kişiliği sona erdiren bir hukuki olaydır. Ölüm ile birlikte, evlilik birliği de ölenin çocukları üzerindeki velayet hakkı da sona erer. Bunun yanı sıra ölenin tüm hak ve borçları bir bütün halinde mirasçılarına geçer.

Ölüm ile birlikte, ölenin cesedi kural olarak eşya niteliği **kazanmaz.** Ancak ölen şahıs para karşılığı olmamak üzere ölümünden sonra organlarının bağışlanmasına müsade edebilir.

CEVAP: B

18. Cevat Şakir Kabaağaçlının eserlerinde "Halikarnas Balıkçısı" ifadesini kullanması müstear (takma) ad olarak nitelendirilir. Müstear ad ile lakap birbirine karıştırılmamalıdır.

Müstear ad kişinin kendi isteği ile kullanmış olduğu bir ad olmasına rağmen, lakap şahsa üçüncü kişiler tarafından verilen bir ad ya da sıfattır.

CEVAP: C

19. Terk, eşin ortak hayattan ayrılmasıdır ve bu fiilin, ortak hayata sen verecek şekilde, haklı bir nedene dayanmaksızın gerçekleşmesi gerekir.

Terk edilen eşin bu sebebe dayanarak boşanma davası açabilmesi için terk sebebiyle ayrı yaşamanın, en aç altı ay sürmüş ve devam etmekte olması gerekir. Terk edilen eş en erken terk olayını izleyen dördüncü ayın sonunda hakime başvurarak terk eden eşe ihtarda bulunmalıdır. Bunun ardından hakim terk eden eşe iki ay içinde eve dönmesi için uyarıda bulunur. Eş buna rağmen eve dönmezse bu sürenin sonunda boşanma davası açılabilir.

Terk, mutlak boşanma sebebi olduğundan boşanma davasında hâkim ortak hayatın çekilmez olduğuna ilişkin inceleme yapmaz.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

20. Olaya göre Ahmet'in oğlu Barış, Ahmet'in birinci zümre mirasçısıdır. Annesi Firuze ve kız kardeşi Şermin ikinci zümre mirasçıdır. Eğer murisin birinci zümre mirasçısı varsa ikinci zümreye miras geçmez. Eş ise tüm zümrelerle birlikte farklı paylarda mirasçı olur. Bu durumda Ahmet' in terekesinden yalnızca oğlu Barış ve eşi Gülfem pay alacaktır. Eş 1. zümre ile mirasçı olduğundan mirastan 1/4 pay alacak geri kalan miras Barış'ın olacaktır. Bu durumda Barış'ın miras payı 240.000 TL, Gülfem'in miras payı ise 80.000 TL olacaktır.

Altsoyun saklı pay oranı miras payının yarısı, eşin saklı pay oranı ise alt soy ile birlikte mirasçı ise miras payının tamamıdır. Buna göre Ahmet'in saklı payı 120.000TL, Gülfem'in saklı payı 80.000 TL' dir.

CEVAP: D

21. Bir eşyanın parçaları bütününden ayrılıp ayrı bir varlık teşkil etmedikçe ayrı bir ayni hak konusu olamaz. Bu durum **belirlilik** ilkesi ile ifade edilir.

Buna göre bir eşyanın tamamı üzerinde kurulan ayni hak bütünleyici parçasını da kapsar.

CEVAP: A

22.
- Tapu sicilinin tutulmasından dolayı devletin sorumluluğu bir kusursuz sorumluluk halidir.
- Devletin sorumluluğunun doğabilmesi için tapu sicilinin hatalı tutulması sonucu bir zarar meydana gelmelidir. Aksi halde devletin sorumluluğuna gidilemez.
- Asıl malikin tapu sicilindeki yanlış kaydı düzelttirmek için dava açıp hak kaybını önleyebilme imkânı olduğu sürece bu kaydın düzeltilmesi için yapılan giderler haricinde devletin sorumluluğuna gidilemez.
- Devletin sorumluluğunun doğabilmesi için tapu sicilinin tutulmasında hukuka aykırılık olması gerekir.
- **Gerekli kaydın yapılmasının ihmal edilmesi** ya da kaydın kanuna aykırı biçimde yapılması tapu sicilin hukuka aykırı tutulduğu anlamına gelir ve hukuka aykırılık var ise devletin sorumluluğu da doğar.

CEVAP: E

23. Taraflar aksine bir anlaşma yapmadığı takdirde kanun gereği;
- Para borçları, alacaklının ifa zamanındaki yerleşim yerinde
- Para borcu dışındaki cins borçları, borçlunun yerleşim yerinde
- Parça borçları, sözleşme yapıldığı sırada sözleşme konusu parçanın bulunduğu yerde ifa edilir.

(Para borcu da bir cins borcudur.)

CEVAP: A

24. Bir borç ilişkisinin taraflarının anlaşarak borçlanılan edimden başka bir şeyle ifanın gerçekleşmesini kabul etmeleri **ifa yerini tutan edim** olarak ifade edilir. İfa yerini tutan edimde verilen şeyin asıl edimden farklı bir değerde olması, borçluya ya da alacaklıya değer farkı isteme imkanı tanımaz.

CEVAP: C

25. Borçlar Kanunu'na göre;
- Motorlu taşıt araçlarına ait satış sözleşmesi, noterde resmi yazılı şekilde yapılır.
- Önalım sözleşmesi, adi yazılı şekilde yapılır.
- Taşınmaz satış vaadi, resmi yazılı şekilde yapılır.
- Taşınmaz satış sözleşmesi, tapuda resmi yazılı şekilde yapılır.
- Miras sözleşmesi, noterde resmi yazılı şekilde yapılır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

26. Borçlar Kanunu'na göre yarım aydan her halükârda **15 günlük** süre anlaşılır. Olaya göre sözleşme 14 Ekim 2012'de yapılmış ve yarım ay sonra borçlar ifa edilecektir. Buna göre sözleşmenin yapıldığı tarihin hemen ardından 15 gün sayılacaktır. 15 Ekim'den itibaren 15 gün sayıldığında ifa günü 29 Ekim 2012 tarihine denk gelmektedir. 29 Ekim 2012, resmi tatil olduğundan ifa günü 30 Ekim 2012 olarak hesaplanır.

CEVAP: E

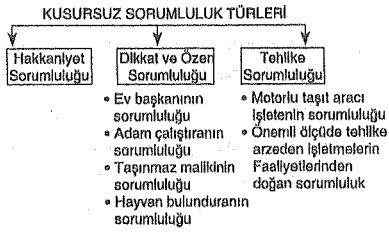
27. Olayda esaslı hata hallerinin bir türü olan kişide yanılma söz konusudur. Kişide yanılma karşı tarafın kimliğinde yanılma ve kişinin niteliğinde yanılma olmak üzere iki şekilde gerçekleşir.

Olaya göre sözleşme Avukat Erkan ile kurulacakken hata sonucunda Avukat Erhan ile kurulmuştur. Erkan ve Erhan'ın ikisinin de avukat olması kişinin niteliğinde yanılma durumunu olanaksız kılar çünkü şahısların ikisinin de niteliği aynıdır yani ikisi de avukattır. Bu durumda Erkan ile yapılacak sözleşme Erhan ile yapıldığından karşı tarafın kimliğinde yanılma söz konusudur.

Örneğin Coğrafya öğretmeni Ahmet ile sözleşme yapılacakken Tarih öğretmeni Ahmet ile sözleşme yapılırsa bu durum kişinin niteliğinde yanılma olarak ifade edilir.

CEVAP: D

28.



Tablo incelendiğinde Motorlu Taşıt Aracı İşletenin Sorumluluğunun tehlike sorumluluğu kapsamında olduğu görülecektir.

CEVAP: A

29. TKK'ye göre tacirler arasında diğer tarafı temerrüde düşürmeye ilişkin veya sözleşmeyi feshetme yada sözleşmeden dönmeye ilişkin ihtar ve ihbarlar;

- Noter aracılığıyla
- Taahhütlü mektupla
- Telgrafla
- Güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılabilir.

İadeli taahhütlü mektupla ihtar tacirler arasında kullanılabilecek bir yol değildir.

CEVAP: E

30. TTK'ye göre bileşik faiz uygulanabilecek durumlar;

- Cari hesap sözleşmeleri (Sözleşmenin üç aydan fazla olması ve sözleşmenin iki tarafının da tacir olması şartıyla)
- Her iki taraf içinde ticari nitelikte olan ödünç sözleşmeleri

I. Her iki taraf içinde ticari nitelikte sayılan bir ödünç sözleşmesi sayıldığından bileşik faiz şartı **konulabilir.**

II. (B) Anonim şirketi yönetim kurulu üyesinin akdettiği tüketici kredisi sözleşmesi ticari nitelikte olmadığından bileşik faiz şartı **konulamaz.**

II. Öğretmen C, tacir olmadığı için cari hesap sözleşmesi yapılsa da bileşik faiz şartı **konulamaz.**

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

31. Anonim şirket bir sermaye şirketi olduğundan kuruluş aşamasında, hizmet edimleri, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar gibi doğrudan parasal nitelik taşımayan unsurlar şirkete sermaye payı olarak konulamaz. Ancak fikri ve sınai haklar (Marka, patent...) sermaye payı olarak konulabilir.

CEVAP: A

32. I. Anonim şirket tüzel kişiliğe sahip bir şirket türüdür ve aynı zamanda sermaye şirketi niteliği taşıdığından şirket alacakları, şirketin borçları için pay sahiplerinin şahsi malvarlıklarına başvuramazlar.

II. Anonim şirket tüzel kişiliğe sahiptir ve tacir sıfatı şirkete aittir.

III. Anonim şirket bir veya daha fazla gerçek ya da tüzel kişi ile kurulabilir.

CEVAP: B

33. Bonoda asıl borçlu keşideci (düzenleyen) olup hamil vadeyi geçirmiş olsa bile zamanaşımı süresi içinde keşideciye başvurabilir. Bonoda keşideci ve lehtar arasında ikili bir ilişki vardır, muhatap yoktur. Muhatap olmadığı için bonoda kabul de yoktur.

Bono, hamiline yazılı olarak düzenlenemez. Bir bono eğer vadeli olarak düzenlenmemişse görüldüğünde ödenecek bono sayılır. Yani vadenin bulunmaması bononun geçerliliğini etkilemez. Bononun beyaz ciroyla devri de mümkündür.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

34. Ciro, kural olarak senedin arka yüzüne yapılır. Senedin arka yüzünde yer kalmazsa "Alonj" isminde bir kağıt senede eklenir ve ciro buraya yapılır. Ancak cironun senedin arka yüzüne yapılması kesin bir şekil şartı değildir. Muhatabın veya düzenleyenin imzaları hariç olmak üzere, poliçenin yüzüne atılan her imza aval şerhi sayılır.

Beyaz ciro, her hamilin hak sahibi sayıldığı cirodur.

Beyaz ciroda, cironun kimin lehine yapıldığı açıkça gösterilmez. Bunun yanı sıra poliçenin muhataba cirosu mümkündür, senedi batıl hale getirmez.

Poliçenin içerdiği tüm hakları ciro edene devretmek amacıyla yapılan ciroya tam ciro denir.

Süresi geçirildikten sonra yapılmış ciro, alacağın temliki (devri) hükmündedir.

CEVAP: E

35. İcra takibi sonucunda alacaklıya alacağının bir kısmı ödenmezse, bu ödememe durumu için icra dairesi tarafından verilen belgeye kesin aciz belgesi adı verilir.

Kesin aciz belgesi itirazın kesin kaldırılmasını sağlar. Bu durum alacaklı elindeki belge ile daha sonradan borçluya takip yaptığı sırada borçlunun borca itiraz etmesi ile mümkün olur. Bunun yanı sıra kesin aciz belgesi hacze iştirak imkânı verir. Yani alacaklı bir başkasının koydurduğu hacze iştirak edebilir. (I ve III. Öncül doğru)

Alacaklı kesin aciz belgesini aldığı tarihten itibaren **1 yıl** içinde borçluya karşı takip yaparsa, ödeme emrine gerek yoktur. Alacaklı elindeki aciz vesikası ile iptal davası açabilir. (II. ve IV. öncül yanlış)

CEVAP: D

36. İcra iflas Kanunu'na göre alacaklının satış istemesine ilişkin sürelerin işlemediği durumlar;

- Alacaklı ile borçlu borcun taksitlendirilmesi konusunda sözleşme yapmışlarsa (Taksit süresi 10 yılı aşamaz)
- İstihkak davası görülüyorsa
- Geçici veya ihtiyati haciz kesin hacze dönüşmemişse satış isteme süreleri işlemez.

Satış talebi alacaklı tarafından geri alınmışsa satış isteme süreleri işlemeye devam edecektir.

CEVAP: C

37. İhtiyati haciz kararının verilmesinden itibaren **10 gün** içinde alacaklı ihtiyati hacizin uygulanmasını (infazını) istemelidir.

Borçluya karşı daha önceden dava açmadan yada takip yapmadan ihtiyati haciz kararı aldıran alacaklı **7 gün** içinde ihtiyati hacizi tamamlamak adına gerekli takipleri yapmalı ya da dava açmalıdır.

CEVAP: A

38. Borçlu, alacaklının göndermiş olduğu ödeme emrine haksız yere itiraz etmişse icra inkâr tazminatı ödemekle yükümlü olur. İcra tazminatı alacağın **%20**'sinden az olamaz.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

39. Alacaklının alacağı bir kambiyo senedine bağlı ise ve borçlu da iflasa tabi ise kambiyo senetlerine özgü iflas yoluyla takip yapılabilir. Bu yolla yapılan takiplerde senede ilişkin bilgiler takip talebine yazılır ve bu talep icra dairesine verilir. İcra müdürü buna bağlı olarak borçluya bir ödeme emri gönderir. Faizli alacaklarda faizin miktarı ve işlemeye başladığı gün, alacağın Türk parası ile tutarı ve yine alacak yabancı para alacağı ise alacağın hangi tarihteki kur üzerinden talep edildiği bilgisi ile birlikte faizi ödeme emrine yazılır.

Bunun yanı sıra beş gün içinde borç ödenmediği, itiraz ve şikâyet edilmediği takdirde alacaklının, ticaret mahkemesinden borçlunun iflasını talep edebileceği, ödeme emrine yazılır.

Kombiyo senedine ya da borca dair her türlü itiraz ve şikayetin açıkça beş gün içinde **icra dairesine** bildirileceği, ödeme emrine yazılır. Ancak A seçeneğinde bu durumun icra dairesine bildirileceği yerine icra mahkemesine bildirileceği ifade edilmiştir.

CEVAP: A

40. İflas kararı kesinleşmedikçe hem ikinci alacaklılar toplantısı yapılamaz hem de müflise karşı iflas kararından önce başlatılmış olan haciz yoluyla takipler düşmez. Bu takipler ancak iflasın kesinleşmesi ile düşecektir.

Ancak iflas kararı kesinleşmeden adi tasfiye usulünde iflas idaresi seçilebilir.

CEVAP: E



HUKUK 2014 ÇÖZÜMLERİ

1. 1982 Anayasası'na göre bir cumhurbaşkanlığı kararnamesi hakkında şekil açısından anayasaya aykırılık iddiasında bulunabilmek için gerekli süre, CBK'nin Resmi Gazete'de yayımını izleyen 60 gündür.

   UYARI: 1982 Anayasası'nda yapılan 2017 yılı değişikliği ile "Kanun Hükmünde Kararnameler" kaldırılmış bunun yerine "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" güçlendirilerek kabul edilmiştir. Anayasanın yeni haline göre iptal davası ile ilgili bilinmesi gereken şunlardır:

   - Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açabilme hakkı, Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve üye tamsayısının en az beşte biri tutarındaki üyelere aittir.
   - Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya içtüzüğün Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak altmış gün sonra düşer.

   CEVAP: E

2. 1982 Anayasası'na göre Yükseköğretim Kurulu kendi üyeleri arasından Anayasa Mahkemesi üyeliği için aday gösteremez. Çünkü YÖK, kendi üyesi olmayan akademisyenler arasından aday gösterir.

   CEVAP: D

3. 1982 Anayasası'na göre milletvekilliğini düşüren sebepler şunlardır:

   - İstifa
   - Kesin hüküm giyme ve kısıtlanma
   - Milletvekilliği ile bağdaşmayan işlerde ısrar etme
   - Meclis çalışmalarına bir ay içinde toplam beş birleşim katılmama

   CEVAP: E

4. **Ruhsat usulü:** İdare ile özel şahıs arasında bir sözleşmeye değil, bir kamu hizmetinin topluma sunulması konusunda başvuru yapmış olan özel şahsa, bu kamu hizmetinin düzenlenmesinden ve kontrolünden sorumlu olan idare tarafından izin verilmesi ve ruhsat çerçevesinde o hizmeti sunmasının resmileştirilmesine dayanan bulunduğu bir usuldür. Bu usul çerçevesinde özel şahıs izin – ruhsat almadan o hizmeti topluma sunarak kazanç elde edemeyecektir. Özel öğretim kurumu açmak, özel toplu taşıma hizmeti sunmak, doğal kaynakların aranması, çıkarılması, işletilmesi, taşınması ve satılması ruhsat usulü ile yapılabilen hizmetlerdir.

   CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

5. Birel (Bireysel) İşlem

Birel veya bireysel işlem, belli bir kişi ya da nesneye yönelen, münferit bir durumla ilgili somut ve özel bir düzenleme içerir. Birel işlem kişisel bir düzenlemedir ve bir kere uygulanmakla tükenir. Birel işlemlerin hepsi özel niteliktedir, belli bir kişiye, nesneye ya da olaya uygulanması sonucu yalnız bunlar için geçerli bir durum yaratırlar. Birel işlemler özel durumlara ilişkin düzenlemelerdir. Birel işlemler prensip olarak ilgililere tebliğ yoluyla duyurulurlar. Ancak ilgililerin fazla sayıda olması halinde ilân yoluyla da duyurulabilir (Örneğin, sınav sonuçlarının öğrencilere duyurulması). İdari işlemin ilgililerinin idare tarafından bilinemediği durumlarda da işlem ilân yoluyla duyurulabilir.

Kar tatili ilan edilmesi Vali tarafından "genel emir" ile gerçekleştirilir. Genel emir ise bireysel değil düzenleyici bir idari işlemdir.

CEVAP: B

6. Memurun yargı kararına uymaması neticesinde kişinin zarara uğraması durumunda hizmet içi kişisel kusur söz konusudur. Ambulansın olay yerine zamanında ulaşamaması halinde ise hizmetin geç işlemesi söz konusudur. Bu da idarenin kusurlu sorumluluk hallerinden biridir. Metro faaliyetinin tamamlanamaması ve de yolun bozuk olması durumları hizmetin kötü işlemesi halleridir; kusurlu sorumluluğa girerler. Askeri cephanenin patlaması sonucunda erin yaralanmasında ise idare ancak kusursuz sorumluluk hallerinden biri olan mesleki risk ilkesine dayandırılarak sorumlu kabul edilebilir ve de tazminat öder.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

7. Aynı görev alanında yer alan ancak farklı coğrafi bölgelerde bulunan mahkemelerin kendilerini yetkili sayması veya saymaması durumu yetki uyuşmazlığı olarak ifade edilir. Burada farklı olasılıklar meydana gelebilir.

Olasılık 1: Aynı bölgedeki idare mahkemeleri arasında görev uyuşmazlığı: Bu durumda ortaya çıkan görev uyuşmazlıkları BİM tarafından çözülür.

Olasılık 2: Aynı bölgedeki vergi mahkemeleri arasında yetki uyuşmazlığı: Bu durumda ortaya çıkan yetki uyuşmazlıklarını bulundukları görev çevresindeki BİM tarafından çözülür.

Olasılık 3: Farklı bölgede yer alan idare mahkemeleri veya vergi mahkemeleri arasındaki yetki uyuşmazlığı Danıştay tarafından çözülür.

CEVAP: A

8. İdari yargıda dava açma süresi kamu düzeninden olup "hak düşürücü süre" olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle yargılamanın her aşamasından re'sen incelenir. İdari yargıda dava açma süresi, Danıştay'da ve idare mahkemelerinde altmış, vergi mahkemelerinde otuz gündür. İdari uyuşmazlıklarda dava açma süresi yazılı bildirimin yapıldığı tarihi izleyen günden başlar. Sürelerin başlamasında yazılı bildirim o kadar önemlidir ki bu hüküm anayasada belirtilmiştir.

CEVAP: D

9. Eşya Müsaderesi TCK'nin 54. maddesine göre; "İyiniyetli üçüncü kişilere ait olmamak koşuluyla, kasıtlı bir suçun işlenmesinde kullanılan ya da suçun işlenilmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın müsaderesine karar verilir. Suçun işlenilmesinde kullanılmak üzere hazırlanan eşya, kamu güvenliği, kamu sağlığı ve genel ahlak açısından tehlikeli olması durumunda müsadere edilir."

CEVAP: D

10. TCK md.37/2 hükmüne göre,"Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur. Kusur yeteneği olmayanları suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişinin cezası üçte birden yarısına kadar arttırılır."

CEVAP: C

11. Ceza sorumluluğu şahsidir. Bu ceza sorumluluğunun başka kişilere geçmemesi bizzat kişinin üstünde kalmasıdır. Kanun sanığın ölümü halinde kamu davasının (Ceza davasının) düşmesine karar verilir demiştir. Yine Hükümlünün ölümü de hapis cezalarını ve henüz infaz edilmemiş adli para cezalarını ortadan kaldırır.

Türk Ceza Kanununda öngörülen düşme sebeplerinin varlığı (Sanığın ölümü, af, zamanaşımı, şikayetten vazgeçme, uzlaşma, ön ödeme) ya da soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması hallerinde (Takibi şikayete bağlı suçlarda 6 aylık şikayet süresi geçmişse), davanın düşmesine karar verilir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

12. Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması durumunda, hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhal hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır.

UYARI: 24/11/2016 tarihli ve 6763 sayılı Kanunun 26 ncı maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan **"ağır ceza mahkemesi" ibaresi "hâkim"** şeklinde, değiştirmiştir.

CEVAP: B

13. Tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı bir hâkimin reddi

- İlk derece mahkemelerinde sanığın sorgusu başlayıncaya kadar,
- Duruşmalı işlerde bölge adliye mahkemelerinde inceleme raporu üyelere açıklanıncaya kadar,
- Yargıtay'da, görevlendirilen üye veya tetkik hâkimi tarafından yazılmış olan rapor üyelere açıklanıncaya kadar istenebilir.
- Duruşmasız diğer işlerde, inceleme başlayıncaya kadar hâkim reddedilebilir.

- Sonradan ortaya çıkan veya önceden mevcut olmakla beraber sonradan öğrenilen tarafsızlığı şüpheye düşürecek sebeplerde duruşma veya inceleme bitinceye kadar da hâkimin reddi istenebilir. Ancak bu istemin, ret sebebinin öğrenilmesinden itibaren yedi gün içinde yapılması şarttır.

CEVAP: A

14. Dernek, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin, kazanç paylama dışında, kanunlarla yasaklanmamış belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek maksadıyla kendilerinden ayrı ve bağımsız bir hak süjesi oluşturmak üzere bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmeleri sonucunda oluşan kişi topluluğu biçimindeki tüzel kişidir. Dernekleri şirketlerden ayıran en önemli unsur manevi amaçlarla kurulmuş olmalarıdır.

Dernekler "bildirim sistemi" ile kurulduğundan önceden izin almaya gerek yoktur. Derneklerin fiil ehliyetlerini kazanabilmeleri için zorunlu organlarını oluşturmuş olmaları gerekir. Bu zorunlu organlar:

- Genel kurul
- Yönetim kurulu
- Denetim kuruludur.

Dernek üyeleri derneğin kararlarında oy kullanma hakkına sahiptirler ancak "onursal üyeler" oy kullanamaz.

CEVAP: C

15. Aile konutu, eşlerin beraberce seçmiş oldukları, bütün yaşam faaliyetlerini gerçekleştirdiği, yaşantılarına buna göre yön verdikleri yaşama alanıdır. Kanun hükmüne göre, "aile konutu ile ilgili hukuki işlemlerin eşlerden biri tarafından diğerinin katkısı olmadan yapılması mümkün değildir".

- Aile konutunun mülkiyeti eşlerden birine ait aitse, konutun maliki olan eş diğer eşin açık rızası bulunmadıkça konutu başkalarına devredemez veya üzerindeki hakları sınırlayamaz. Buna karşın haklı bir neden olmaksızın kendisine rıza verilmeyen eş, hâkimin müdahalesini isteyebilir.
- Aile konutu kira sözleşmesiyle sağlanmış ise, kiracı sıfatına sahip eş, diğer eşin açık rızası olmadıkça kira sözleşmesini feshedemez. Bu durumda da uygun koşullar altında hâkime başvurmak mümkündür. Ali konutu eşlerden biri tarafından kira sözleşmesiyle sağlanmış ise, sözleşmenin tarafı olmayan eş, kiralayana (ev sahibine) yapacağı bildirimle kira sözleşmesinin tarafı haline gelir. Bu bildirim sonucu kiracı sıfatına sahip eşle birlikte kiralayana karşı müteselsil sorumlu olur.
- Eşlerden biri, diğer eşin açık rızası bulunmadıkça, aile konutu ile ilgili kira sözleşmesini feshedemez, aile konutunu devredemez veya aile konutu üzerindeki hakları sınırlayamaz. Bu konuyla ilgili önceden verilmiş soyut ve genel bir izin yeterli değildir; rıza sonradan icazet olarak da verilebilir. Verilecek izin herhangi bir şekil şartına tâbi değildir. İzin verilmeden yapılan tasarruf geçersizdir.
- Aile konutu üzerinde tasarrufa yetkili olan eş, diğer eşin iznini veya

YARGI YAYINEVİ

hâkimin bu konudaki yetkilendirmesini almaksızın aile konutu üzerinde borçlandırıcı bir işlem yapacak olursa, tapuda adına tescil yapılan üçüncü kişinin iyi niyeti korunmaz. Yapılan bu tescil yolsuz tescil hükmündedir. Bundan dolayı, adına yolsuz tescil yapılan üçüncü kişiden, tapudaki söz konusu yolsuz tescile iyiniyetle güvenerek ayni hak kazanan kişilerin bu kazanımları korunur. Böylesi bir durumun önüne geçebilmek için tasarruf yetkisine sahip olmayan diğer eşin konutun "aile konutu olduğunu tapuya şerh ettirmesi gerekir". Şerh yapıldıktan sonra üçüncü kişilerin iyi niyeti korunmayacaktır. Tapuya yapılacak şerh, "gerçek olmayan bir tasarruf sınırlaması şerhidir. Yani burada ki şerh, konutun aile konutu sayılmasını değil, üçüncü kişilerin iyiniyetini ortadan kaldırmak amacıyla yapılır. Bundan dolayı kurucu değil bildirici etkiye sahiptir.

CEVAP: E

16. El yazılı vasiyetnamenin geçerli olabilmesi için vasiyetnamenin bizzat vasiyetçi tarafından baştan aşağı bireysel el yazısıyla yazılması, yine el yazısıyla (ay ve gün dâhil) düzenleme tarihi eklenerek imzalanması gerekir. Medeni Kanun da şu ifadelerle bu durumu şöyle dile getirir: *"El yazılı vasiyetnamenin yapıldığı yıl, ay ve gün gösterilerek başından sonuna kadar mirasbırakanın el yazısıyla yazılmış ve imzalanmış olması zorunludur."* El yazısı için kullanılan aletin niteliği veya vasiyetnamenin neyin üzerine yazıldığı hiçbir önem taşımaz. *Örneğin vasiyetname bir tebeşir, ruj vb. şeylerle duvar, peçete, masa üzerine yazılabilir.* Aynı şekilde vasiyetnamenin hangi dilde yazıldığının da bir önemi yoktur. İmza kısaltılarak, paraf olarak, hatta salt "anneniz" veya "babanız" gibi lakaplarla ve SK gibi harflerle bile atılabilir. Parmak izi ile de düzenleme yapmak mümkündür. Ancak dijital imza ve kaşe kullanılamaz. İmza ile ilgili dikkat edilmesi gereken bir başka nokta da şudur: İmza vasiyetnamenin içine konduğu zarfın üstüne de atılabilir.

Vasiyetçi isterse, el yazısıyla düzenlediği vasiyetnamesini saklanması için açık veya kapalı olarak herhangi bir memura, kuruma veya dostuna emanet edebilir. Ancak unutulmamalı ki, vasiyeti bir yere tevdi etmek asla bir zorunluluk değildir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

17. TAPU SİCİLİNİN UNSURLARI

- ANA SİCİLLER
  - Tapu Kütüğü
  - Kat Mülkiyeti Kütüğü
  - Yevmiye Defteri
  - Planlar
- YARDIMCI SİCİLLER
  - Aziller Sicili
  - Düzeltmeler Sicili
  - Kamu Orta Malları Sicili
- TAPU SİCİLİ BULUNMAYAN YERLERDE TUTULAN DEFTERLER
  - Zabıt Defteri
  - Kat Mülkiyeti Zabıt Defteri
  - İpotek Kayıt Defteri
  - Firhirst Defteri

CEVAP: C

18. Bütünleyici Parça (Mütemmim Cüz)

Medeni Kanuna göre bütünleyici parça, "yerel adetlere göre asıl şeyin temel unsuru olan ve o şey yok edilmedikçe, zarara uğratılmadıkça veya yapısı değiştirilmedikçe ondan ayrılmasına olanak bulunmayan parçadır."

O halde, bağımsız eşya niteliğini taşıyan asıl eşyayı oluşturmak üzere birleşen eşyalara bütünleyici parça denir. Bu anlamıyla *örneğin, bir gözlüğün camı henüz gözlüğe takılmadan gözlükçüde ise, bütünleyici parça değil, bağımsız bir eşyadır. Ancak gözlüğe takılıp asıl şeyle maddi bağlantı kurulunca, gözlük camı gözlüğün bütünleyici parçası olur.* Aynı şekilde, bina olma niteliğini veren, belirli bir arazi parçasıyla birleştirilmiş olan tuğla, taş, beton ve demir binanın, binaya ev olma niteliğini veren, binayla birleştirilmiş olan kapılar, pencereler, lavabolar vs. binanın, bunun gibi, motor, direksiyon otomobilin bütünleyici parçalarını oluşturur. O halde bütünleyici parçalar, bir araya gelerek oluşturdukları yeni eşya sonucunda bağımsız eşya olma özelliklerini yitirirler.

Kanundan Ötürü Bütünleyici Parça Niteliğindeki Eşyalar

Medeni Kanun, bütünleyici parça sayılmak için gerekli şartların varlığını aramaksızın, bazı eşyaları doğrudan kendisini bütünleyici parça saymıştır.

- **Arazi üzerindeki yapılar ve dikili bitkiler:**

  Üst hakkına dayanılarak inşa edilen yapılar ile başkasının arazisinden geçirilen mecralar dışında kalan bina ve bitkiler kural olarak arazinin malikinden başka birinin olamazlar. Taşınır nitelikli yapılar (çadır, baraka vb.) bu kapsam dışındadır.

- ***Kaynaklar:*** *Bulundukları arazinin bütünleyici parçasıdır.*

- ***Doğal Ürünler:*** *Doğal ürünler ayrılıncaya kadar asıl şeyin bütünleyici parçasıdır. Doğal üründen kasıt, dönemsel olarak elde edilen doğal veya hukuki ürünler ile bir şeyin özgülendiği amaca göre âdetler gereği ondan elde edilmesi uygun görülen diğer verimlerdir. Ağacın meyvesi, ineğin sütü, koyunun yünü gibi şeyler doğal üründür.*

Kural olarak doğal ürünler, asıl eşyadan ayrılıncaya kadar onun bütünleyici parçasını oluşturur. Ancak asıl eşyadan ayrıldıkları andan itibaren bağımsız taşınır eşyaya dönüşürler.

Eklenti (Teferruat)

Eklenti, asıl şey malikinin anlaşılabilir arzusuna veya yerel âdetlere göre, işletilmesi, korunması veya yarar sağlaması için asıl şeye sürekli olarak özgülenen ve kullanılmasında birleştirme, takma veya başka bir biçimde asıl şeye bağlı kılınan taşınır maldır. Gözlük ve kabı, televizyon ve kumandası gibi durumlarda eklenti söz konusu olur.

CEVAP: C

19. CEZA KOŞULU

Alacaklı, borçlunun edimi sözleşme koşullarına göre ifa etmeme ihtimaline karşı alacağını güvence altına almak için çeşitli yöntemler uygulayabilir. Bu yöntemler arasında en çok uygulanan "rehin, kefalet" gibi teminat sözleşmeleridir. Yani alacaklı borç ifa edilmediğinde, ya rehni paraya çevirerek ya da kefile başvurarak zararlarını tazmin etmeye çalışacaktır. Ancak bu işlemler ve diğer yöntemler prosedür anlamıyla ve zaman itibariyle olumsuz sonuçlara da yol açabilir. Bu zorluklarla karşılaşmak istemeyen alacaklılar, zararı ispat şartına bağlı olmayan bir yaptırımı sözleşmeye koyarak kendilerini daha güvende hissedebilirler. İşte ce-

YARGI YAYINEVİ

za koşulu bu anlamda uygulanan bir yöntemdir. Bu anlamıyla ceza koşulu, borçlunun alacaklıya karşı mevcut bir borcu hiç veya gereği gibi ifa etmemesi halinde ödemeyi üstlendiği, hukuki işlem ile belirlenmiş ekonomik değeri olan bir edimdir. Bir başka ifadeyle ceza koşulu, borçlunun borcunu ihlal etmesi halinde alacaklıya ödemeyi kabul ettiği cezadır. Ceza koşulunun en önemli işlevi; borçluyu doğru dürüst ifada bulunmaya yöneltici (zorlayıcı) olmasıdır. Ceza koşulu zararı tazmin amacı değil, sözleşmeden doğan borcun ifasını sağlama amacı taşır. Ceza koşulunun bir diğer yararı da ifa etmeme halinde alacaklının uğramış olduğu zararı ispat etme zorunda kalmamasıdır.

Ceza koşulu, seçimlik ceza koşulu, ifaya eklenen ceza koşulu ve ifayı engelleyen ceza koşulu olmak üzere üçe ayrılır.

1. Seçimlik ceza koşulu

Sözleşmenin hiç veya gereği gibi ifa edilmemesi halinde ödenmek üzere bir ceza kararlaştırılmışsa, aksi sözleşmeden anlaşılmadıkça alacaklı, ya borcun ya da cezanın ifasını isteyebilir. Seçimlik ceza koşulunda alacaklı seçimlik bir yetkiye sahiptir. Buna göre, borçlunun asıl edimi hiç veya gereği gibi ifa etmemesi halinde ya asıl edimin ifasını ister ya da bundan vazgeçerek ceza koşulunun ödenmesini talep edebilir.

2. İfaya eklenen ceza koşulu

Borcun belirlenen zaman veya yerde ifa edilmemesi halinde ödenmek üzere ceza kararlaştırılmışsa alacaklı, hem ifayı hem de cezayı talep eder.

3. İfayı engelleyen ceza koşulu

Borçlu alacaklı ile yaptığı anlaşmada dilerse sözleşmeden dönmeyi ve alacaklıya sadece belirlenen cezayı ödemeyi kararlaştırabilir. Bu tür ceza koşulunda borçlu cezayı ödeyerek sözleşmeden dönebileceği ya da onu feshedebileceği gibi, alacaklı da sadece cezanın ödenmesini isteyebilir.

Borçlunun Aşırı Cezanın İndirilmesini İsteme Hakkı

Taraflar cezanın miktarını serbestçe belirleyebilirler. Ancak, kararlaştırılan ceza miktarı bazı hallerde borçlunun ekonomik kişilik hakkını, ticari faaliyetini ihlal edecek, olumsuz yönde etkileyecek ölçüde aşırı olabilir. Bu durumda aşırı ceza koşulu, borçluyu sadece sınırlı olarak bağlar. BK'ye göre hâkim, aşırı gördüğü ceza koşulunu takdir yetkisini kullanarak kendiliğinden indirir. TTK'ye göre, tacir sıfatını haiz borçlunun hâkimden aşırı ceza koşulunun indirilmesini isteyemeyeceği hükmünü içermektedir. Ancak, tacir sıfatını haiz borçlu, sözleşmenin içerdiği ceza koşulu miktarının ekonomik mahvına neden olacak derecede yüksek olduğu, bu nedenle ticari kişilik hakkına, adalet ve hakkaniyete aykırı bulunduğu gerekçesiyle tamamen kaldırılmasını isteyebilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

20. ALACAĞIN DEVRİ

Alacağın devri, borç ilişkisinden doğan belli bir talep hakkının devrine yönelik bir işlemdir. Bir başka ifadeyle alacağın devri, mevcut bir alacağın alacaklısının değişmesi işlemidir. Yani alacaklının bir borç ilişkisinden doğan alacağını borçlunun rızasına gerek olmadan bir sözleşmeye dayanarak üçüncü bir kişiye devretmesidir.

Alacağın devrine borçlu katılmaz; bu nedenle devre borçlunun rıza göstermesi gerekmediği gibi, böyle bir devirden haberdar olması da gerekmez.

Alacağın devrinde, bir borç ve özellikle sözleşme ilişkisi nedeniyle meydana gelmiş olan hukuki durum ve sıfat devredilmez. Yani devir yapılmış olmasına rağmen alacağı devreden hala sözleşmenin alacaklı tarafıdır. Burada alacaklı taraf olma sıfatı değil sadece alacak hakkı devredilmiştir.

Alacağın devri hukuka ve ahlâka aykırı olmamalıdır. Ayrıca taraflardan birinin iradesinin sakat olması halinde devir işleminin iptal edilmemesi de gerekir. Alacağın devri sözleşmesi, yazılı şekilde yapılmalıdır. Yazılı şekilden maksat, adi yazılı şekildir. Bu şekle uyulmadan yapılan devir geçersiz, yani hükümsüzdür.

Alacağın devri her şeyden önce asıl hakkı, yani alacak hakkı ile buna bağlı yan hakları kapsar. Devir kapsamı içinde yer alan yan haklar arasında özellikle işlemiş faizlerle teminat hakları bulunur. Alacaklının kişiliğine özgü olmayan öncelik hakları da devir kapsamına girer. Devreden ayrıca devralana alacak senedi ile ispat aracı niteliğindeki delilleri teslim etmek ve hakkını kullanması için gerekli olan bilgileri de vermek zorundadır.

Devreden Alacaklının Garanti Yükümlülüğü

1. Alacağın İvazsız Devri

Alacak devrinin ivazsız (karşılıksız) yapıldığı veya tarafların iradelerine bakılmaksızın kanun gereği ivazsız gerçekleştiği hallerde, devredenin hiçbir garanti yükümlülüğü yoktur.

2. Alacağın İvazlı Devri

Devrin ivaz karşılığı yapıldığı durumlarda devreden, alacağı devralana karşı alacağın varlığını ve borçlunun ödeme gücünü garanti etmiştir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

21. Yapılan hareketin haksız fiil olarak değerlendirilebilmesi için hukuka aykırı olması yeterli değildir. Fiili işleyen kişinin aynı zamanda kusurlu da olması gerekir. Kusurlu sorumluluğun esası *"kusurlu zarar veren bundan sorumludur"* ilkesine dayanır. O halde haksız fiilen esasen kusura dayanan sorumluluk olarak düzenlendiği kabul edilebilir. Buradan da, meydana gelen zararda, zarar verenin kusuru yoksa sorumluluğunun olmayacağı kuralı çıkarılabilir.

Haksız fiillerde hâkim olan ilke kusur sorumluluğudur. Hukuka aykırı hareketin varlığı haksız fiilin maddi (objektif) unsurunu oluştururken, kusur manevi (sübjektif) unsurunu oluşturmaktadır.

Kişinin fiili yaparken içinde bulunmaması gereken irade onu verdiği zararın ödenmesini gerektiren bir davranış yükümlülüğü içine sokar. Zararın ödenmesini gerektiren irade, bir kimsenin bazen hukuka aykırılık konusunda istekli olması, bazen de hukuk kurallarına uyma konusunda yeterli dikkat ve özeni göstermemesi şeklinde karşımıza çıkar. Bu şartlar altında kusur, iradenin hukuka aykırı bir sonuca yönelmesi veya hukuka aykırı bir sonucun önlenmesi veya meydana gelmemesi için gerekli dikkat ve özenin gösterilmemesi şeklinde ortaya konabilir. Bu anlamda, her ne şekilde olursa olsun kusur bir iradenin varlığına dayalıdır. O halde, kusurlu davranabilmek için ayırt etme gücüne sahip olmak şarttır.

CEVAP: D

22. İrade bozukluğu halleri olan "yanılma, aldatma, korkutma" durumlarında uygulanan sürenin niteliği "hak düşürücü" süre olmasıdır.

CEVAP: C

23. Şube:

Türk Ticaret Kanunu'nda merkez kavramının tanımı yapılmadığı gibi şube kavramının da bir tanımı yapılmamıştır. Ancak ticaret sicili yönetmeliğinin 118. maddesinin 1. fıkrasında "*bir ticari işletmeye bağlı olup ister merkezin bulunduğu sicil çevresi içinde isterse başka bir sicil çevresi içinde olsun bağımsız sermayesi ve ya muhasebesi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kendi başına sinai veya ticari faaliyetin yürütüldüğü yerler ve satış mağazaları şubedir.* " şeklinde tanımlanmıştır.

- Şubeler merkezin kullandığı ticaret unvanını şube olduklarını belirterek kullanmak zorundadırlar.
- Türkiye merkezli şubeler ve unvanları bulundukları yer ticaret siciline şube oldukları belirtilerek tescil ve ilan olunurlar.
- Merkezleri Türkiye dışında bulunan şubeler de yerli şubeler gibi tescil ve ilan olunurlar. (Yabancı merkezli şubeler kendi ülkelerindeki ticaret unvanı hükümlerine tabi kalabilirler.)
- Her şubeye bir temsilci tayin edilmesi zorunludur.
- Bir ticari işletme devredileceği zaman devrin kapsamına kural olarak şubeler de girer.
- Şubeler merkezden ayrı olarak bulundukları yerdeki ticaret ve sanayi odalarına kaydolmak zorundadır.
- Şubelerin hukuki işlemlerinden dolayı açılacak davalar merkezin bulunduğu yerde açılabileceği gibi şubenin bulunduğu yerde de açılabilir.
- Şubeler iç işlerinde merkeze bağlı, dış işlerinde ise bağımsızdır.
- Sermaye bakımından merkeze bağlıdır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

24. TTK m. 1/2'ye göre; "Mahkeme, hakkında bir ticari hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve adete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir." Kanundaki bu hükümden özellikle "ticari hüküm" kavramına dikkat etmek gerekir. Zira uygulanacak hükmün "ticari hüküm" olup olmadığının tespiti gerekir. Buna göre, TTK'da yer alan hükümler ile TTK dışında kalan ve bir ticari işletmeyi ilgilendiren özel hükümler "ticari hüküm"dür. Uyuşmazlığa uygulanacak ticari hüküm sırası ise şöyledir;

a. Emredici hükümler
b. Sözleşme hükümleri
c. Yedek hükümler
d. Ticari örf ve adetler
e. Genel hükümler

CEVAP: A

25. LİMİTED ŞİRKET

- Tüzel kişiliği ve tacir sıfatı vardır.
- Sermaye şirketidir.
- Ticaret unvanı kullanır. (unvanda faaliyet konusu ve şirketin türü yazılmalıdır.)
- En az 1, en çok 50 gerçek veya tüzel kişi ile kurulabilir.
- Sermaye tutarı en az 10.000 TL'dir.
- Pay sahipleri sermaye olarak nakdi veya ayni değerler getirebilir.

CEVAP: D

26. BONO (EMRE YAZILI SENET)

TTK'da kambiyo senetleri başlığı altında düzenlenen kambiyo senedi türü olan bono, poliçe kadar geniş bir düzenleme alanı bulamamıştır. Buradan çıkarılan sonuç bono, poliçeden türemiş ve birçok özelliği poliçeye benzeyen bir kambiyo senedidir. Buna karşılık ülkemizde ticari hayatta en çok karşımıza çıkan ticari senet bonodur. Birçok özellik bakımından poliçeye benzeyen bonoda, poliçeden farklı olarak ikili bir ilişki vardır. Bononun unsurları şu şekildedir:

ZORUNLU UNSURLAR

- "Bono" veya "emre yazılı senet" ibaresi
- Kayıtsız şartsız bir bedel ödeme VAADİ
- Düzenleyenin adı ve imzası
- Lehtarın adı soyadı
- Düzenleme tarihi

ALTERNATİF UNSURLAR

- Düzenleme yeri
- Ödeme yeri

İSTEĞE BAĞLI UNSURLAR

- Vade
- Aval kaydı
- Sorumsuzluk kaydı
- Menfi emre kaydı
- Araya girme kaydı

Poliçede olduğu gibi bonoda da vade bulunması gereken bir unsur değildir. Taraflar aralarında anlaşarak vade belirleyebileceği gibi vade yazmaya da bilirler. Bono üzerinde hiç vade yazılmamışsa bu bono "görüldüğünde ödeme vadeli" olarak kabul edilir.

CEVAP: B

27. İtirazın kesin olarak kaldırılmasını sağlayan belgeler (İİK. m. 68-68/a)

- İmzası borçlu tarafından ikrar edilmiş (tanınmış) bir adi senet (fotokopi veya faks senet değildir)
- İmzası noterlikçe onaylı senet
- Borçlunun resmi daireler veya memurlar huzurunda borç ikrarında bulunması (borçlunun borcunu kabul ettiği bir icra tutanağı, konkordato projesi, konkordato komiseri tarafından tutulan ve borçlunun borcunu kabul ettiğini gösteren tutanak gibi).
- Kredi kurumlarının düzenledikleri belgeler (kredi sözleşmeleri ve bunlarla ilgili süresinde itiraz edilmeyen hesap özetleri ile ihtarnameler gibi).
- Resmi dairelerin ve yetkili makamların yetkileri dâhilinde ve usulüne göre verdikleri belgeler (borç ödemeden aciz belgesi, kesin rehin açığı belgesi gibi).

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

28. Ödeme Emrine İtiraz

Borçlu, kendisine gönderilen ödeme emrine karşı, borcun doğmadığı, borcun sona erdiği, zamanaşımına uğradığı, vadesinin gelmediği, şarta bağlı olduğu veya senet altındaki imzanın kendisine ait olmadığı, borcunun ödeme emrinde belirtildiği kadar olmadığı gibi itirazları bulunuyorsa, bunları ödeme emrine itiraz yoluyla **7 gün** içinde icra dairesine bildirmelidir.

İtiraz süresinin kesin olması kuralının istisnası, *gecikmiş itirazdır.* Borçlu, kusuru olmaksızın bir engel sebebiyle süresinde ödeme emrine itiraz edemezse, bu itirazını sonradan yapabilir.

Örneğin, borçlunun ödeme emrinin tebliği sırasında ağır hasta olması, bir afetle karşılaşması, tebligatı alamayacak uzun bir seyahate çıkması durumu böyle bir engel sayılır. **Gecikmiş itiraz, icra dairesinin bulunduğu yerdeki icra mahkemesine**, borçlunun haczedilmiş malları paraya çevrilinceye kadar, engelin ortadan kalktığı günden itibaren **3 gün** içinde yapılmalıdır. **İtiraz, imzaya itiraz ve borca itiraz şeklinde ikiye ayrılır.**

- **İmzaya İtiraz**

  Alacaklının bir **adî senede** dayanarak takip yapması durumunda, borçlu bu senet altındaki imzanın kendisine ait olmadığı yönünde itiraz ederse bu, imzaya itirazdır. Resmî senetler için bu şekilde itiraz mümkün değildir. Takibin dayanağı bir resmî senet ise ve altında borçlunun imzası bulunmakla birlikte borçlu, bu imzanın kendisine ait olmadığını iddia ediyorsa, bu durumda ödeme emrine imzaya itiraz şeklinde karşı koyamaz, yapacağı şey genel mahkemelerde bir sahtelik davası açmaktır.

Borçlu, imzaya itirazını ayrıca ve açıkça belirtmelidir; aksi halde senet altındaki imzayı kabul etmiş sayılır. Örneğin, sadece borca itiraz etmiş olan veya itirazından imzaya itiraz ettiği anlaşılamayan borçlu, takip konusu senet altındaki imzayı kabul etmiş sayılır.

- **Borca İtiraz**

  Borçlunun imzaya itiraz dışındaki diğer tüm itirazları, borca itiraz niteliğindedir. Bu itirazlar maddi hukuktan kaynaklanan itirazlar olabileceği gibi takip hukukundan kaynaklanan itirazlar da olabilir. Örneğin, borcun ödendiği, zamanaşımına uğradığı maddi hukuka ilişkin bir itirazken, icra dairesinin yetkisine ya da **derdest (görülmekte olan)** bir takip bulunduğuna ilişkin itiraz takip hukukundan kaynaklanan bir itirazdır.

Borçlu borca itiraz ederken, bunu ayrıca ve açıkça belirtmek zorunda değildir; sadece "itiraz ediyorum" demesi yeterlidir. Ancak borca ***"kısmî itirazda"*** bulunan borçlunun, itiraz ettiği borç miktarını ayrıca ve açıkça belirtmesi gerekir; aksi halde ödeme emrine itiraz etmemiş sayılır. **Örneğin, "borcum bu kadar değildir" şeklindeki itiraz, geçersizdir.**

Borçlu sadece İTİRAZ EDİYORUM derse veya borçlunun imzaya itiraz ettiği açıkça anlaşılmıyor ise borçlunun sadece BORCA İTİRAZ ETTİĞİ kabul edilir. Bunun sonucu ise borçlunun bu belgedeki imzanın kendisinin olduğunu kabul ettiği ancak sadece belgede yazılı borca ilişkin itirazının bulunduğu kabul edilir.

Borca itiraz eden borçlu daha sonra yargılama aşamalarında imzaya İTİRAZ EDEMEZ. Zira belge altındaki imzanın kendisinden sadır olduğu İMZAYA İTİRAZ ETMEMESİ ile kendisi tarafından da KABUL EDİLMİŞ olur. Borçlu hem borca hem de imzaya iti-

YARGI YAYINEVİ

raz etmiş ya da yetkiye ve imzaya itiraz etmiş ise bu durumda öncelik İMZAYA İTİRAZINDIR. Borçlunun her iki halde de imzaya itiraz ettiği kabul edilir.

CEVAP: B

29. İflas, kişinin bütün malvarlığına el konulması sonucunu doğuran bir durumdur. Bu nedenle iflas ödeme emrinde borçlunun "mal beyanında" bulunması gerektiği ihtarı yer almaz.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

30. Alacaklının talebi ile doğrudan doğruya iflas sebepleri şunlardır.

- Borçlunun yerleşim yerinin belli olmaması
- Borçlunu taahhütlerinden kurtulmak için kaçması
- Borçlunun mallarını saklaması
- Borçlunun ödemelerini tatil etmesi
- Borçlunun, alacaklılarının haklarını ihlal eden hileli işlemlerde bulunması

CEVAP: A



HUKUK 2015 ÇÖZÜMLERİ

1. 2017 Anayasa değişiklikleri sonrasında bu hususta herhangi bir anayasa hükmü kalmadığı için soru çözülememiştir.

2. Herhangi bir mahkemede görülmekte olan bir davada uygulanacak kanun ya da cumhurbaşkanlığı kararnmesinin, davaya bakmakta olan mahkemece kendiliğinden veya davanın taraflarınca, Anayasa'ya aykırı olduğu iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne götürülmesidir. Görülmekte olan bir dava da mahkeme kendiliğinden ya da davanın taraflarından birinin itirazı üzerine davada uygulanacak normun Anayasaya aykırı olduğunu düşünürse, Anayasaya aykırılık iddiasının çözümlenmesi için dosyayı Anayasa Mahkemesine gönderir ve Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır. Anayasa Mahkemesi, itirazın, kendisine ulaşmasından başlamak üzere 5 ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse ilgili mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, ilgili mahkeme buna uymak zorundadır. Anayasa Mahkemesi iptal (itiraz) istemini ret ederse aynı kanun ya da kanun hükmünde kararname 10 yıl süreyle bu yolla Anayasa Mahkemesi'nin önüne getirilemez.

CEVAP: D

YARGI YAYIN EVİ

3. 1982 Anayasası madde 106: "Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak göstereceklerı adaylar arasından, her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır ve dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Bu kişilerin görevde bulundukları sürede, görevleriyle ilgili işledikleri iddia edilen suçlar bakımından, görevleri bittikten sonra da beşinci, altıncı ve yedinci fıkra hükümleri uygulanır.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erer.

CEVAP: E

UYARI: 2017 yılında yapılan anayasa değişikliği ile meclis soruşturması aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında anayasa hükümleri uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir.
- Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, Cumhurbaşkanına karşı sorumludur.
- Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının **salt çoğunluğunun** vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir.
- Meclis, önergeyi **en geç bir ay** içinde görüşür ve üye tamsayısının **beşte üçünün** gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.
- Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak **onbeş kişilik** bir komisyon tarafından soruşturma yapılır.
- Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu **iki ay** içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.
- Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren **on gün** içinde dağıtılır ve dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının **üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk** kararı alabilir.
- Yüce Divan yargılaması **üç ay** içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır. Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erer.

YARGI YAYINEVİ

4. Sahipsiz mallar herkesin doğrudan doğruya ortak yararlanmasına nitelikleri gereği açık olan mallardır. Kişilerin bu mallardan yararlanabilmeleri için özel bir idari işleme gerek yoktur. Kural olarak kamuya ait sular ile kıyılar, tepeler, dağlar, buzullar gibi tarıma elverişli olmayan yerler ve bunlardan çıkan kaynaklar, kimsenin mülkiyetinde değillerdir ve özel mülkiyete konu olmazlar.

   Meralar; meyilli, engebeli ve taban suyunun derinde olduğu yem bitkilerinin bulunduğu alanlara ve hayvancılık amacı ile kullanılan alanlara verilen isimdir. Meralar, sahipli taşınmazlardır ve köy tüzel kişiliğine alttir.

CEVAP: A

5. İdare tarafından tesis edilen bir işlemin bütün unsurlarının hukuka uygun olması gerekir. Bu unsurlardan herhangi birinin bulunmaması söz konusu işlem sakatlanmış olur. Soru incelendiğinde "fonksiyon gaspının" sorgulandığı anlaşılır.

Fonksiyon Gaspı: İdarenin görevli olmadığı başka bir devlet organının göre alanı içine giren konularda işlem tesis etmesidir.

CEVAP: C

6. **Kamu hizmetlerinin genel özellikleri şöyle sıralanabilir:**

- Bir faaliyetin kamu hizmeti sayılmasında asli yetki yasama organına (TBMM) aittir. Yani bir hiz- metin kamu hizmeti sayılıp sayılmamasında siyasal organların takdir yetkisi vardır.
- Kamu hizmetleri kanunla kurulur, kanunla kaldırılır.
- Kamu hizmetleri, idare tarafından veya idarenin yakın denetimi ve gözetimi altında özel kesim tarafından yürütülür.
- Kamu hizmetlerinin finansmanı vergilerle karşılanır
- Bir faaliyetin kamu hizmeti sayılabilmesi için tekel konusu olması gerekmemesi.
- Kamu hizmetlerinden yararlanmanın paralı olabileceği gibi parasız da olabilmesi mümkündür.
- Kamu hizmetlerinin mutlaka kamu hukuku kurallarına göre yürütülmesi zorunlu değildir.
- Kamu hizmetlerinin doğrudan doğruya kamu kuruluşlarınca yürütülmesi zorunlu değildir.

NOT: Kamu hizmetlerinin özel hukuk sözleşmeleriyle gördürülmesi usulü ilk kez 1999 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle öngörülmüştür.

CEVAP: C

7. Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süreci geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın durdurulabilir. Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkansız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur.

CEVAP: B

8. Kamu görevlilerinin atanması ve nakilleriyle ilgili davalarda yetkili mahkeme ilgili kamu görevlisinin yeni veya eski görev yerinin bulunduğu yerdeki idare mahkemesidir.

CEVAP: C

9. **Dava ve cezaları ortadan kaldıran haller şu şekildedir:**

a. Sanığın veya Hükümlünün Ölümü
b. Af
c. Zamanaşımı
d. Şikâyetten Vazgeçme
e. Uzlaşma
f. Ön Ödeme

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

10. TCK ancak fizyolojik ve psikolojik yönden belli bir gelişme düzeyine ulaşan kimselerin tam anlamıyla isnat yeteneğine sahip olabileceğini kabul ederek, 18 yaşından küçüklerin ya tamamen yeteneksiz olduklarını veya tam olmayan bir yeteneğe sahip olduklarını kabul etmiştir. Buna göre:

a. **Fiili İşlediği Sırada 12 Yaşını Doldurmamış Çocuklar**: Ceza Sorumlulukları yoktur. Bu çocuklarla ilgili ceza kovuşturması yapılamaz. Ancak haklarında çocuklara özgü güvenlik tedbirleri uygulanabilir.

b. **Fiili İşlediği Sırada 12 Yaşını Doldurmuş 15 Yaşını Doldurmamış Çocuklar**: Eğer çocuk fiilinin suç olduğunu ve fiilinin anlam ve önemini anlayamıyorsa yine ceza sorumluluğu yoktur. ancak haklarında çocuklara özgü güvenlik tedbirleri uygulanır. Eğer anlayabiliyorsa çocuk cezalandırılır ancak ceza kendisine indirilerek verilir.

c. **Fiili İşlediği Sırada 15 Yaşını Doldurmuş 18 Yaşını Doldurmamış Olanlar:** Kanun bunların anlama ve kavrama yeteneğinin tam olduğunu kabul eder ancak henüz ergin olmadıklarından bu çocuklara da cezaları indirilerek verilir.

d. **Fiili İşlediği Sırada 18 Yaşını Doldurmuş Olanlar**: Fiili işlediği sırada on sekiz yaşını doldurmuş olanların isnat edilebilirliği tamdır ve bunlar işlenen suç için kanunun öngördüğü ceza ile cezalandırılırlar.

CEVAP: C

11. Tekerrür, bir suçtan dolayı kesin hükümle mahkûm olduktan sonra kişinin yeniden suç işlemesidir. Yabancı mahkemelerin vermiş olduğu mahkûmiyetler kural olarak tekerrüre esas alınmaz. Ancak aşağıdaki suçlardan dolayı yabancı ülke mahkemelerince verilen hükümler tekerrüre esas olur:

- Kasten öldürme
- Kasten yaralama
- Yağma
- Dolandırıcılık
- Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti
- Parada veya kıymetli damgada sahtecilik

CEVAP: A

12. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre; İddianamenin sanığa tebliği ve sanığın çağrılmasına ilişkin hükümler şunlardır:

(1) İddianame, çağrı kâğıdı ile birlikte sanığa tebliğ olunur.

(2) Tutuklu olmayan sanığa tebliğ olunacak çağrı kâğıdına mazereti olmaksızın gelmediğinde zorla getirileceği yazılır.

(3) Tutuklu sanığın çağrılması duruşma gününün tebliği suretiyle yapılır. Sanıktan duruşmada kendisini savunmak için bir istemde bulunup bulunmayacağı ve bulunacaksa neden ibaret olduğunu bildirmesi istenir; müdafii de sanıkla birlikte davet olunur. Bu işlem, tutuklunun bulunduğu ceza infaz kurumunda cezaevi kâtibi veya bu işle görevlendirilen personel yanına getirilerek tutanak tutulmak suretiyle yapılır.

(4) Yukarıdaki fıkralar gereğince, çağrı kâğıdının tebliğiyle duruşma günü arasında en az bir hafta süre bulunması gerekir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

13. Henüz kesin bir kararla mahkum olmayan failin hâkim kararıyla özgürlüğünden mahrum edilmesidir.

Tutuklama kararı verilemeyecek haller:

- İşin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması halinde,
- Sadece adli para cezasını gerektiren suçlarda.
- Vücut dokunulmazlığına karşı kasten işlenenler hariç olmak üzere hapis cezasının üst sınırı iki yıldan fazla olmayan suçlarda tutuklama kararı verilemez.
- On beş yaşını doldurmamış çocuklar hakkında üst sınırı beş yılı aşmayan hapis cezasını gerektiren fiillerden dolayı tutuklama kararı verilemez. Soruşturma evresinde C. Savcısının istemi üzerine sulh ceza mahkemesi, kovuşturma evresinde ise görevli hâkim veya mahkeme tutuklama kararı verilebilir. Tutuklama kararına itiraz süresi 7 gündür. Soruşturma evresinde tutuklama kararı verebilir. Hâkimin tutuklama isteminin reddine ilişkin kararına karşı itiraz edilebilir. Fail hakkında tutuklama kararı verilmişse, en geç otuzar gün aralarla hakim tarafından tutuklama kararı değerlendirilir ve yenilenebilir. Bu karara karşı da itiraz edilebilir. Tutuklu kişi, tutukluluğunu devam ettiği herhangi bir zamanda tutukluluk durumunun incelenmesini ve tahliyesini hâkimden isteyebilir. Mahkemenin bu talebe ilişkin ret kararına itiraz edilebilir. C. Savcısı şüphelinin adli kontrol altına alınarak serbest bırakılmasını mahkemeden isteyebileceği gibi, soruşturma aşamasında re'sen de şüpheliyi serbest bırakabilir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

14. **İspat**, "iddia yükü" çerçevesinde varlığı veya yokluğu ileri sürülen maddi olgunun gerçekliğini ve asılsızlığını inandırıcı biçimde ortaya koymaktır. Medeni Kanunun altıncı maddesi *"taraflardan her birinin hakkını dayandırdığı maddi olguların varlığını ispatla yükümlü olduğunu"* belirtmektedir. Bir başka ifadeyle **davacı iddiasını, davalı da savunmanı dayandırdığı olgunun varlığını kanıtlama ödevini taşır.**

İspat yüküne uymamanın sonucu davada haksız çıkmaktır. Yoksa yüküme aykırılıktan ötürü herhangi bir yaptırımla karşılaşmak ve bu arada tazminat ödemek değildir.

Aşağıdaki durumların ispatı gerekmez.

- Herkesçe bilinen ve tanınan olgular (örneğin bir kamu görevlisinin tam ehliyetli olduğunun ileri sürülmesi)
- Mahkeme önünde ikrar (kabul – itiraf) edilen iddialar
- İddia olumsuz bir olayın ispatını gerekli kılıyorsa
- Yargılamanın yapılmadığı haller (sulh, kabul, feragat)
- Kanuni karinenin var olduğu haller

Karinelerin hükmü, **iddiasını bir karineye dayandıran tarafı "ispat yükünden kurtarması veya ispat yükünü tersine çevirmesidir**. Lehine "kesin" veya "adi" karine yani kanuni karine mevcut olan taraf, artık iddiasının dayanağını oluşturan olguları ispat zorunda olmayacak, sadece karinenin dayandığı olguların olayda kendi lehine olarak mevcut olduğunu ispat etmekle yetinecek, böylece de iddiasının doğru olduğu kanıtlanmış olacaktır.

CEVAP: B

15. Karine: Mevcut ve bilinmekte olduğu kabul edilen belirli bir olaydan veya olgudan bilinmeyen bir olayın veya olgunun varlığı sonucuna ulaşmaktır. İddiasını kanuni bir karineye dayandıran kişi bu iddiasını ispat etmekten kurtulur. Karinenin varlığı somut olayda ispatlandığında, hakim, yasa hükmünde öngörülen ve karine ile ulaşılan sonucun gerçekleştiğini kabul eder. Yani hakim, kanuni karinelerde, fiili karinelerden farklı olarak karine sonucu ile bağlıdır. Aksi ispat edilemeyen karinelere "kanuni karine", aksi ispat edilebilen karinelere ise "adi karine" adı verilir. Analık karinesi, tapu kayıtlarının herkes tarafında biliniyor olması gibi karineler kesin karineyken; babalık karinesi, ölüm/gaiplik karineleri, iyiniyet karinesi, mülkiyet karinesi gibi karineler ise adi karinedir.

TMK babalık karinesi şu şekilde açıklamıştır: 'Evlilik devam ederken veya evliliğin sona ermesinden başlayarak üçyüz gün içinde doğan çocuğun babası kocadır.' Bununla birlikte evlenmeden başlayarak en az yüzseksen gün geçtikten sonra ve evliliğin sona ermesinden başlayarak en fazla üçyüz gün içinde doğan çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüş sayılır bu durumda da babalık karinesine ilişkin hükümler uygulanır. Aayrıca bir diğer babalık karinesinin uygulanacağı alan da 'Tanıma' yoluyla babalık hükmünün verilmesidir. Belirtilen durumlar sonucunda C seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır

CEVAP: C

16. Mirasbırakanın Evlatlığının ve Evlatlığın Alt Soyunun Yasal Mirasçılığı

- Evlatlık ve altsoyu, mirasbırakanın kan hısmı olmamasına rağmen kanun gereği kan hımsıymış gibi mirasçı olurlar. Kan hısmı gibi mirasçı olurlar. Bu durumda evlatlık ve altsoyu mirasbırakanın birinci zümre mirasçısı olur.
- Evlatlık ve altsoyunun yasal mirasçılığı normal kan hısımlığından biraz farklıdır. Öyle ki, bu mirasçılıkta evlat edinenden evlatlığa doğru tek taraflı, yukarıdan aşağı bir mirasçılık söz konusu olur. Yani Evlatlık ve altsoyunun evlat edinene yasal mirasçısı olmasına karşılık, evlat edinen ve hısımları evlatlığın yasal mirasçısı değillerdir.
- Evlat edinmeden doğan hısımlık sadece evlat edinen ile evlatlık arasında kurulduğundan, evlatlık, evlat edinenin üst soyunun mirasçısı olamaz.
- Evlat edinme, evlatlığın kendi kan hısımları ile arasındaki mirasçılık bağını kesmediğinden evlatlık ile öz ana babası arasındaki mirasçılıkta devam eder. Evlat edinen, evlatlığın yasal mirasçısı olmadığı için, kendisini evlat edinen kimseden başka hiçbir yakını bulunmayan evlatlığın ölümünde mirası, iradi mirasçısı da yoksa son yasal mirasçı sıfatıyla devlete kalacaktır.

CEVAP: E

17.

	OLAĞAN ZAMANAŞIMI İLE KAZANMA	OLAĞANÜSTÜ ZAMANAŞIMI İLE KAZANMA
Taşınmaz Türü	Tapuya kayıtlı özel mülkiyete konu taşınmaz olmalı	Tapuya kayıtlı olan/olmayan özel mülkiyete konu taşınmaz olmalı. Taşınmaz tapuya kayıtlı ise maliki ya tapu kütüğünden anlaşılamamakta veya yirmi yıl önce hakkında gaiplik kararı verilmiş bir kimse adına kayıtlı bulunmalı
Zilyedliğin Niteliği	Malik sıfatına dayalı zilyedlik	Malik sıfatına dayalı zilyedlik

YARGI YAYINEVİ

Zilyedliğin süresi	Davasız ve Aralıksız 10 yıl sürmelidir	Davasız ve Aralıksız 20 yıl sürmelidir
İyiniyet şartı	Zilyedin iyiniyetli olması gerekir	Zilyedin iyiniyetli olup olmaması aranmaz
Mahkeme Kararı	Mahkeme kararına gerek yoktur	Tescil için mahkemenin karar vermesi gerekir
İlan	İlan yapılmaz	Tescil davasına bakan hâkim, bu davanın konusunu gazete ile bir defa ve ayrıca taşınmazın bulunduğu yerde uygun araç ve aralıklarla en az üç defa ilan etmek zorundadır. Son ilandan itibaren üç ay içinde tescil talebine itiraz eden çıkmazsa hâkim tescile karar verir.

CEVAP: E

18. İntifa hakkı

İntifa hakkı, hak sahibine konusu olan mal üzerinde tam bir kullanma ve yararlanma yetkisi verir. İntifa hakkı sürekli olmayan bir haktır. Yani intifa hakkı gerçek kişiler lehine kurulmuşsa ancak hak sahibinin ömrü boyunca devam edebilirken, tüzel kişiler lehine kurulmuşsa en çok yüz yıl için kurulabilir. İntifa hakkının konusu taşınır, taşınmaz, hak veya malvarlığı olabilir. Mülkiyet hakkından sonraki en geniş yetkileri tanıyan sınırlı ayni haktır.

İntifa hakkı;

Taşınırlar

Taşınmazlar

Haklar

Malvarlığı üzerinde kurulabilir ve konusu üzerinde intifa hakkı sahibine tam yararlanma (kullanma vs. gibi) yetkisini sağlar.

İntifa hakkı;

Taşınırlarda zilyedliğin (kullanımın) devri

Alacaklarda alacağın devri

Taşınmazlarda tapu kütüğüne tescil ile kurulur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

19. Kısmi İfa

Bir edimin, tarafların iradesiyle meydana gelen sözleşme hükümlerine göre ifası esastır. Kural muaccel (vadesi gelen) borcun tamamının ifa edilmesidir. Alacaklı kısmi ifayı kabul etmek zorunda değildir. Alacaklı kısmen ifayı kabul ederse, borç o kısım kadar sona erer.

Alacaklının kısmi ifayı red hakkının gerçekleşmesi için aşağıdaki şartların mevcut olması gerekir.

Edim bir bütün olarak ifası gereken bir edim olmalıdır.

Borcun tamamı muaccel olmalıdır.

Borcun tamamı çekişmesiz olmalıdır.

Kısmen ifa, niteliği itibariyle bölünebilen edimlerde veya para borçlarında söz konusu olur. Bölünemeyen edimlerin yerine getirilmesinde (örneğin bir hayvanın tesliminde) edimin niteliği icabı kısmen ifa mümkün değildir. Faiz ödemesinde bulunulması halinde bu durum kısmi ifa sayılmaz.

Kural olarak alacaklı kısmi ifayı kabul etmek zorunda değildir. Ancak aşağıdaki hallerde alacaklı kısmi ifayı kabul etmek zorundadır.

Sözleşme uyarınca borçlu kısmen ifaya yetkili kılınmışsa,

Edimin miktar veya niteliği (20.000 ton buğdayın teslimi) bir defada ifaya olanak vermiyorsa,

Alacaklının kısmen ifayı reddetmesi (borçlunun edimin tamamına yakın bir kısmını, örneğin 100.000 liralık borcun 95.000 lirasını ödemeyi önermesi) hakkın açıkça kötüye kullanılması niteliğinde ise,

Borçlunun kısmi ifaya kanunen yetkili olması (poliçede muhatabın kısmi ödeme yapmaya yetkili olması)

CEVAP: D

20. Alacaklının temerrüdü, borçlu tarafından borca uygun olarak ifası teklif edilen bir edimin, alacaklı tarafından haklı bir neden olmadan kabul edilmemesidir. Borca uygun olarak teklif edilen bir ifanın, alacaklı tarafından haklı bir neden olmaksızın kabul edilmemesi, borca aykırı bir davranıştır. Bu nedenle, alacaklının temerrüdü de borca aykırı bir davranıştır.

Alacaklının temerrüdünden sonra da borcun konusu olan şeyi özenle saklama durumunda olan borçlunun sorumluluğu hafifler.

Alacaklınnı temerrüdüyle birlikte borçlunun temerrüdü sona erer. Temerrüt faizi işlemeye devam etmez.

Temerrüt durumda olan alacaklı ifa isteğinde bulunan borçluya karşı ödemezlik def'inden yararlanamaz.

Alacaklı, müteselsil borçlulardan birine karşı temerrüde düşerse, diğerlerine karşı da temerrüde düşmüş olur.

Alacaklının temerrüde düşmesi borçlunun borçtan kurtulmasına ve borcunun sona ermesine yol açmaz. Dolayısıyla borçlunun borcu ifa yükümlülüğü aynen devam eder.

Borç konusunun tevdi edilmesi suretiyle borçtan kurtulma olanağı, sadece verme borçları için mümkündür. Tevdi etmekten kasıt, borcun konusu olan şeyin (örneğin paranın, radyonun, kitabın vb.) alacaklıdan başkasına teslim edilmesidir. Yapma borçlarında tevdi söz konusu olamayacağından borçlu sözleşmeden dönebilir.

Tevdi "ifa yerinde" olmalıdır. Tevdi edilecek şeyin nereye tevdi edileceğini (bırakılacağını) ifa yerindeki hâkim belirler.

Kural olarak tevdi yeri ancak mahkeme kararıyla belirlenir. Ancak bu kurala kanunda bir istisna getirilmiştir. Buna göre, tevdi edilecek şey ticari eşya niteliğindeyse, borçlu, hâkime başvurmaksızın, ticari malı ifa yerindeki resmi veya özel bir ardiyeye bizzat tevdi edebilir.

Eşyanın tevdi edilmesi ile borçlu, borcundan kurtulur.

Borçlu, tevdi edilen borç konusunu geri aldığında, alacak bütün fer'ileriyle birlikte aynen devam eder.

Borç konusunun tevdi edilmesi ile oluşan masraflar alacaklıya aittir. Aynı şekilde borç konusunun tevdi edilmesiyle birlikte hasar da alacaklıya geçer.

Borç konusu olan şeyin niteliği tevdi edilmeye elverişli ya da tevdiin eşyaya zarar vermesi ihtimalinden dolayı, alacaklının kabulde temerrüde düştüğü borç konusunun satılması suretiyle bedelinin tevdi edilmesini öngörmüştür.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

21. Borcun Yenilenmesi

Yenileme, bir borcun yerine yenisinin geçmesi suretiyle eski borcun sona erdirilmesi amacıyla yapılan sözleşmedir.

Borcun yenilenmesi için her şeyden önce taraflar arasında eski bir borç mevcut olmalıdır. Aynı şekilde taraflar arasındaki borcun geçerli ve mevcut bir borç olması da aranan bir başka unsurdur. Bu nedenle, geçersiz borçlar; özellikle hukuka veya ahlâka aykırı işlemlerden doğan borçlar ile doğumu imkânsız borçlar yenilemeye konu olmaz.

NOT: Zamanaşımına uğramış eksik borçlarla ahlâki ödevlerden doğan borçlar yenilenebilir. İptal edilebilir ve özellikle irade sakatlığı altında yapılan borçlarda, borç iptalden önce geçerli olduğundan yenileme mümkündür.

Taraflar arasında mevcut ve geçerli bir borç olmasının yanı sıra borçlunun sözleşme ile yeni bir edim üstlenmesi ve böylece yeni bir borcun doğması gerekir. Yeni borç da geçerli bir borç olmalıdır. Yeni borcun doğması geçerlik yönünden bir şekil koşuluna bağlıysa bu şekle uyulması gerekir.

Yenileme ile alacaklı ve borçlu eski borç ve alacağı ortadan kaldırdıklarından her ikisinin de fiil ehliyetine sahip olmaları gerekir. Yenilemenin meydana getirdiği ilk ve en önemli sonuç eski borcu sona erdirmesidir. Bu nedenle eski borca ait ödemezlik def'iler de ortadan kalkar. Bundan dolayı, eski borca ait ödemezlik def'i ile zamanaşımı def'i yeni borç için ileri sürülemez. Aynı şekilde, yenileme ile eski borç ve alacağa bağlı faiz, ceza koşulu, rehin gibi yan haklar da sona erer.

NOT:

- Mevcut bir borç için kambiyo taahhüdünde bulunması,
- Yeni bir alacak senedinin düzenlenmesi,
- Çeşitli kalemlerin bir cari hesaba sadece kaydedilmiş olması,
- Yeni bir kefalet senedi düzenlenmesi, tarafların açık yenileme iradeleri olmadıkça yenileme sayılmaz.

CEVAP: E

22. Bedensel bütünlüğün zedelenmesinin yol açtığı tüm masraflar zarar gören açısından zarar teşkil eder. Borçlar Kanununa göre bedensel bütünlüğün zedelenmesi durumunda uğranılan zararlar dört bent halinde sıralanmıştır. Bunlar:

a. Tedavi giderleri
b. Kazanç kaybı
c. Çalışma gücünün azalmasından ya da yitirilmesinden doğan kayıplar
d. Ekonomik geleceğin sarsılmasından doğan kayıplar

NOT: Bedensel zararın kapsamı, karar verme sırasında tam olarak belirlenemiyorsa hâkim, kararın kesinleşmesinden başlayarak **iki yıl** içinde, tazminat hükmünü değiştirme yetkisini saklı tutabilir.

CEVAP: E

23. Bir işin, adi veya ticari iş olarak nitelendirilmesinin önemi, o işe hangi hükümlerin uygulanacağı konusunun belirlenmesidir. Çünkü adi işlerle, ticari işlere uygulanacak kanun hükümleri ve dolayısıyla sonuçları oldukça farklıdır. Adi işlere genel hükümler uygulanırken, ticari işlere ticari hükümler uygulanır.

Hangi işlerin ticari iş olarak kabul edileceği bazen açık olmayabilir. Bu nedenle ticari işlerin belirlenebilmesi için birtakım unsurları doğru şekilde yorumlamak gerekir. TTK'ya göre ticari işin belirlenmesi şu kıstaslara bağlıdır:

a. TTK'de belirtilen işler

Yasal düzenlemeye göre TTK'de düzenlenmiş olan hususlar ticari iştir. Bu anlamda önemli birkaç örnek verelim.

- Sigorta işleri
- Taşıma işleri
- Haksız rekabet
- Kambiyo senetleri (poliçe, bono ve çek)
- Hisse senetlerine ilişkin işlemler
- Çatma

b. Ticari işletmeyi ilgilendiren işlem ve fiiller

Madde hükmüne göre, bir ticari işletmeyi ilgilendiren her türlü işlem ve fiiller ticari iş olarak kabul edilir.

Örnek: Tacirin işletmesi için makine alması, işletmesi için yer kiralaması, işletmeyi ilgilendiren bir uyuşmazlık nedeniyle avukata vekâlet vermesi gibi işler ticari işletmeyi ilgilendirdiğinden ticari iştir.

c. Ticari iş karinesi

Bu karineye göre "bir tacirin borçlarının ticari olması asıldır." Bu hüküm tüzel kişi tacir için mutlak surette uygulanırken, gerçek kişi tacir için bunu söylemek o kadar da kolay değildir. Yani tacirin niteliğine göre bir ayrım yapmamız gerekiyor. Şöyle ki:

- **Tacir Tüzel Kişi Tacir ise:** Tüzel kişi tacir insana özgü davranışlarda bulunamayacağı gibi, insan için gerekli ihtiyaçları söz konusu olmaz. Bu nedenle tüzel kişi tacirin yaptığı tüm işler ticaridir diyebiliriz.
- **Tacir Gerçek Kişi Tacir ise:** Tacirin gerçek kişi olması durumunda işimiz tüzel kişi tacirde olduğu kadar kolay değil. Gerçek kişi tacirin işlerinin ticari iş olup olmadığı sorununu şu şekilde çözeceğiz.

TACİRİN BEYANI	HALİN İCABI (Durumun Gereği)
Tacir işlemi yaparken yaptığı işlemi işletmesi için değil de kendi özel ihtiyaçları için yaptığını açıklamışsa yapılan işlem ticari iş değildir. *Örnek: Tacir evinde kullanmak için televizyon almışsa yapılan iş tacir için adi iş niteliğindedir.*	Tacirin yaptığı iş doğası gereği ticari nitelik taşımıyorsa yapılan iş adi iştir. *Örnek: Tacirin evlenmesi, boşanması, evlat edinmesi gibi işler doğası gereği adi iştir.*

d. Bir taraf için ticari sayılan işin diğer taraf için de ticari iş kabul edilmesi

Taraflardan yalnız biri için ticari nitelikte olan sözleşmeler, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, sözleşmenin diğer tarafı içinde ticari iş sayılır.

CEVAP: E

24. ACENTELİK UNSURLARI

- Tacirin bağımsız yardımcısıdır.
- Bir ticari işletmeyi ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etme veya bunları tacir adına yapma faaliyetini üstlenir.
- Acentenin müvekkil (tacir) ile olan ilişkisi süreklidir.
- Acentelik işi meslek edinilmesi gereken bir iştir.
- Gerçek veya tüzel kişi olabilir.
- Acente, başkası adına sözleşme yapsa bile, kendi adına faaliyette bulunan bir tacirdir.
- Acenteye tanınan tekel hakkı sözleşmeyle kaldırılabilir.

CEVAP: D

25. Genel Kurul toplantıları ile ilgili bilinmesi gereken şunlardır:

TOPLANTIYA ÇAĞRININ ŞEKLİ

- Esas sözleşmede belirtilen şekilde,
- İnternet sitesinde ve
- Türkiye Sicil Gazetesi'nde yapılacak ilanla toplantı çağrısı yapılır. Çağrı, toplantı tarihinden en az 2 hafta önce iadeli taahhütlü mektupla yapılır. Genel kurul, usulüne uygun yapılamayan çağrı ile toplanıp karar alırsa, bu kararlar iptal edilir.

TOPLANTIYA ÇAĞRI YAPMAYA YETKİLİ OLANLAR

- Yönetim kurulu
- Tasfiye halinde tasfiye memurları
- Pay sahipleri (Pay sahiplerinin çağrı veya gündeme madde konulmasına ilişkin istemleri yönetim kurulu tarafından reddedildiği veya isteme yedi iş günü içinde olumlu cevap verilmediği takdirde, aynı pay sahiplerinin başvurusu üzerine, genel kurulun toplantıya çağrılmasına şirket merkezinin bulun-

YARGI YAYINEVİ

duğu yerdeki asliye ticaret mahkemesi karar verebilir. Mahkeme toplantıya gerek görürse, gündemi düzenlemek ve Kanun hükümleri uyarınca çağrıyı yapmak üzere bir kayyım atar. Kararında, kayyımın, görevlerini ve toplantı için gerekli belgeleri hazırlamaya ilişkin yetkilerini gösterir. Zorunluluk olmadıkça mahkeme dosya üzerinde inceleme yaparak karar verir. Karar kesindir.

- Azlık (Halka kapalı anonim şirketlerde sermayenin %10'unu (onda biri) halka açık anonim şirketlerde ise sermayenin %5'ini (yirmide biri) oluşturan pay sahipleridir. Azlık, toplantı çağrısını noter aracılığıyla yönetim kuruluna iletir. Yönetim kurulu çağrıyı kabul ettiği takdirde, genel kurul en geç kırk beş gün içinde yapılacak şekilde toplantıya çağrılır; aksi hâlde çağrı istem sahiplerince yapılır.)

TOPLANTIYA KATILANLAR

- Pay sahipleri
- Yönetim Kurulu üyeleri
- Temsilciler
- Murahhas üyeler (İcra yetkisine sahip üye)
- Denetçiler
- Bakanlık temsilcisi

CEVAP: B

26. ÇEK TÜRLERİ

Garantili Çek

Bankaların, bazı çekler yönünden karşılığını araştırmaksızın belirli bir miktara kadar çek hamiline ödeme yaptığı çeklere "garantili çek" denir. Garantili çekte, bir banka ile müşterisi arasında açık veya örtülü bir çek anlaşması uyarınca banka, müşterisinden çeklerini onun hesabından veya kendisine tanınan kredi limitine kadar ödemek yükümü altına girmektedir. Müşteri, banka çek hesabındaki mevduat ya da bankanın kendisine tanıdığı kredi limitini aşmamaya özen göstermelidir. Aksi taktirde çek karşılıksız çıkar.

Banka Çeki

Bankalar tarafından ya kendi üzerlerine ya da başka bir bankaya hitaben düzenlenen çeklerdir. Banka çeki, düzenleyicisi ve muhatabı aynı banka, lehtarı ise, hesap sahibi "çek amiri" veya hesap sahibinin gösterdiği kişi olan, bedeli çek amirinin hesabından veya amirin bu çek için bankaya yatırdığı paradan karşılanan çektir.

Teyitli Çek

Düzenleyenin çeki lehtara vermeden önce, banka tarafından çek üzerine "karşılığı vardır" ve benzeri kayıtların düşülmesi suretiyle tedavüle çıkarılan çektir. Bu tip çekin karşılıksız çıkma ihtimali yoktur. Zira muhatap banka ibraz süresi içinde çekin karşılığını hamil lehine bloke eder.

Çekin Vizesi

Herhangi bir çekin karşılığının olup olmadığına dair yapılan işleme çekin vizesi denir. Karşılık varsa hamile bildirilir. Fakat teyitli çekten farklı olarak çekin vizesinde çekin karşılığı hamil lehine bloke edilmez.

Çizgili Çek

Çekin yanlışlıkla veya diğer sebeplerle yetkisiz bir kişiye ödenmesini önlemek ve böylece çekin daha güvenli olmasını sağlamak amacıyla hazırlanan çeklere "çizgili çek" denir. Çizgili çekin özelliği normal çeklerden farklı bir ödeme sistemine tabi olmaları ve çeki çalan, bulan veya zorla alan kişilerin çeki kolayca tahsil edememeleri, tahsil edilmesi halinde de bunun kolaylıkla tespit edilebilmesidir.

YARGI YAYINEVİ

a. **Genel çizgili çek:** İki çizgi arasına "banka" sözcüğü ve benzeri yazılırsa buna genel çizgili çek denir. Bu tip çekte bedel herhangi bir bankaya veya muhatabın bir müşterisine ödenir.

b. **Özel çizgili çek:** İki çizgi arasına belirli bir bankanın ticaret unvanının yazıldığı çeklerdir. Çek bedeli ancak ticaret unvanı yazılı bankaya veya bu banka muhatap ise onun müşterisine ödenir.

CEVAP: C

27. İİK'ye göre icra – iflas işlerine bakan memur ve müstahdemler;

İcra memur ve müstahdemleri,

- kendisinin,
- karısının veya kocasının, nişanlısının ya da kan ve kayın hısımlığı bulunan altsoy veya üstsoyunun ya da üçüncü derece dâhil olmak üzere bu dereceye kadar olan kan ve kayın hısımlarının,
- kanuni mümessil veya vekili ya da müstahdemi bulunduğu bir şahsın menfaati olan işleri göremezler.

CEVAP: E

28. İcra İnkâr Tazminatına hükmedilebilmesi için:

- İlamsız icra takibi bulunmalıdır,
- Borçlunun 7 günlük süre içerisinde itiraz etmiş olması gerekmektedir,
- Alacaklının 1 yıl içerisinde İTİRAZIN İPTALİ DAVASI AÇMIŞ olması gerekmektedir,
- Alacaklının davanın açılışında açıkça icra inkâr tazminatı talebinde bulunmuş olması gerekmektedir,
- Mahkemece borçlunun itirazının haksızlığına karar verilmiş olunması gerekmektedir, (ayrıca kötü niyetli olması şartı aranmaz)
- Alacaklının açtığı davanın mahkemece kabulü gerekmektedir,
- Alacak miktarının açıkça belirli olması gerekmektedir.
- İstirdat davası dışındaki davaların açılmış olması gerekir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

29. Birinci alacaklılar toplantısında kullanılan oyların geçerli olup olmadığına karar vermek "iflas bürosunun" görevidir.

CEVAP: E

30. İflasın kural olarak sözleşmeler üzerinde etkisi yoktur. Ancak bazı sözleşmeler iflas ile sona ererler. Bunlar:

- Ürün sözleşmesi
- Vekâlet sözleşmesi
- Adi şirket sözleşmesi
- Cari hesap sözleşmesi
- Acentelik sözleşmesi

CEVAP: A



HUKUK 2016 ÇÖZÜMLERİ

1. TBMM Başkanlık Divanı;

TBMM Başkanı

Başkanvekilleri

Kâtip Üyeler ve

İdare Amirlerinden oluşur.

Başkanlık Divanı, meclisteki siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında Divana katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur.

CEVAP: D

2. **Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekilinin Seçimi:**

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekili, Yargıtay Büyük Genel Kurulunun, kendi üyeleri içinden göstereceği adaylar arasından Cumhurbaşkanı tarafından seçilir. Yargıtay Büyük Genel Kurulu, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı adaylarını belirlemek için üye tamsayısının çoğunluğu ile toplanır. Adaylar gizli oyla tespit edilir. İlk oylamada en çok oy alan beş üye aday gösterilmiş olur. İlk oylamada oy alanların sayısı beşten az ise, aynı gün yapılacak diğer oylamalarla noksan adaylar tamamlanır. Aday tespiti için yapılan oylamada; oyların eşitliği nedeniyle beşten fazla aday belirlenmesi halinde, eşit oy alan adaylardan Yargıtay üyeliğinde kıdemli olanı, kıdem eşitliği halinde ise yaşlı olanı aday gösterilmiş sayılarak beş aday tespit edilir. Oylama sonucu, liste halinde Yargıtay Birinci Başkanlığınca Cumhurbaşkanına sunulur. Cumhurbaşkanı listenin sunuluşundan itibaren onbeş gün içinde gösterilen adaylar arasından Cumhuriyet Başsavcısını seçer, seçim sonucu ilgililere duyurulur ve Resmi Gazete'de yayınlanır. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekili de yukarıdaki usul ve esaslara göre aday gösterilir ve seçilir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekilinin görev süreleri dört yıldır. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler. Yargıtay Büyük Genel Kurulu, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekilinin görev sürelerinin bitmesinden veya yaş haddi nedeniyle emekli olacakları tarihlerden yirmi gün önce; bunların dışında bir nedenle bu görevlerde boşalma olduğu takdirde boşalmayı izleyen onbeş gün içinde bu madde uyarınca adaylarını belirler. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekilinin görev sürelerinin bitmesi veya yaş haddi nedeniyle emekliye ayrılmaları halinde, yeni seçilen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekili, eskilerin görev süresinin bitmesi veya emekliye ayrılmalarını, diğer hallerde seçimin Resmi Gazete ile yayınlanmasını izleyen ilk işgününde göreve başlar.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

3.

Şekil Denetimi		
Anayasa değişiklikleri (Şekil denetimi 3 şekilde yapılır.)		
Teklif yeter sayısına uyulmuş mu?	**Karar yeter sayısına uyulmuş mu?**	**İvedilikle görüşme yasağına uyulmuş mu?**
• Anayasa değişikliklerine yönelik şekil denetimine ilişkin iptal davası 10 gün içerisinde; – Cumhurbaşkanı ve – $\frac{1}{5}$ (120) milletvekili tarafından açılır.		

Kanun	İçtüzük
Şekil denetimine yönelik iptal davası 10 gün içinde • Cumhurbaşkanı • $\frac{1}{5}$ (120) milletvekilince açılır.	Şekil denetimine yönelik iptal davası 60 gün içerisinde; • Cumhurbaşkanı • $\frac{1}{5}$ (120) milletvekili • En çok üyeye sahip 1. SPG • En çok üyeye sahip 2. SPG
Her ikisinin de şekil denetimleri son oylamanın gereken çoğunlukla yapılıp yapılmadığının incelenmesi ile sınırlanmıştır.	

Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri
2011 denetimine yönelik iptal davası 60 gün içerisinde • Cumhurbaşkanı • $\frac{1}{5}$ (120) milletvekili • En çok üyeye sahip 1. SPG • En çok üyeye sahip 2. SPG

CEVAP: B

4. DANIŞTAY'IN GÖRVLERİ

- İdare Mahkemeleri ile vergi mahkemelerinden verilen kararlar ve ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülen davalarla ilgili kararlara karşı temyiz istemlerini inceler ve karara bağlar.
- Bu Kanunda yazılı idari davaları ilk ve son derece mahkemesi olarak karara bağlar.
- Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında düşüncesini bildirir.
- Cumhurbaşkanlığı tarafından gönderilen işler hakkında görüşünü bildirir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

5. Görevden Uzaklaştırma

Hakkında disiplin soruşturması veya ceza kovuşturması olan memurun söz konusu soruşturma ve kovuşturmanın sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için görevle ilişiğinin geçici olarak kesilmesidir. Bu nedenle de görevden uzaklaştırma BİR TEDBİRDİR ve DİSİPLİN CEZASI DEĞİLDİR.

Devlet Memurları Kanununun 138'inci maddesine göre görevden uzaklaştırmaya yetkili makamlar şunlardır:

- Atamaya yetkili amirler
- Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri
- İllerde valiler
- İlçelerde kaymakamlar

Disiplin soruşturması nedeniyle görevden uzaklaştırma kararı en çok 3 ay için verilebilir. Süre sonunda soruşturma halen sonuçlandırılmamış olsa bile amir tarafından memur en geç 10 iş günü içerisinde görevine başlatılmalıdır.

Ceza kovuşturması nedeniyle görevden uzaklaştırma kararı mahkemece hüküm verilene kadar alınabilir. Ancak böyle bir durumda amir her 2 ayda bir durumu gözden geçirerek göreve iade ya da uzaklaştırma kararının devamına ilişkin ara kararlar almak zorundadır. Bu durumda da amir görevden uzaklaştırma tedbirinin amacına ulaşması halinde en geç 10 iş günü içerisinde memuru görevine iade etmelidir.

Görevden uzaklaştırmanın sonuçlarını aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Görevden uzaklaştırılan memurun aylığının 1/3'ü kesilir ve kendisine aylığının 2/3'ü ödenir
- Görevden uzaklaştırılan memurun görevden uzak kaldığı sürede kıdemi işlemez
- Görevden uzaklaştırılan memurun, memuriyete ilişkin yükümlülükleri devam eder
- Görevden uzaklaştırma memuriyeti sona erdirmez.

Aşağıdaki hallerde ise görevden uzaklaştırma kararı kaldırılır:

- Memur hakkında memuriyetten çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına hükmedilmiş ise
- Memurun ceza yargılaması sonucu hakkında beraat kararı verilmiş ise
- Memurun ceza yargılaması devam ederken hükmün kesinleşmesinden evvel genel af ile dava düşmüş ise
- Memurun ceza yargılaması sonucu aldığı ceza memuriyetine engel bir hüküm içermiyorsa
- Memurun ceza yargılaması sonucu aldığı ceza ertelenmiş ise

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

6. Süreyi Durduran Hal: Üst Makama Başvurma

İlgililer idari dava açmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması için üst makama, üst makam yoksa aynı makama, dava açma süresi içinde, yani 60 gün içinde, başvurabilirler. Bu başvurma, dava açma süresini durdurur. 60 gün içinde cevap verilmezse, ister reddedilmiş sayılır.

CEVAP: A

7. Yapılan yasal düzenlemelerle "ivedi yargılama usulü" olarak tabir edilen yeni bir usul öngörülmüştür. İvedi yargılama usulü aşağıda sayılan işlemlerden doğan uyuşmazlıklar hakkında uygulanır.

- İhaleden yasaklama kararları hariç ihale işlemleri.
- Acele kamulaştırma işlemleri.
- Özelleştirme Yüksek Kurulu kararları.
- Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca yapılan satış, tahsis ve kiralama işlemleri.
- Çevre Kanunu uyarınca, idari yaptırım kararları hariç çevresel etki değerlendirilmesi sonucu alınan kararlar.
- Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca Bakanlar Kurulu kararları.

Niteliği itibariyle hızlı bir yargılama sürecine ihtiyaç gösteren birtakım uyuşmazlıklar için öngörülmüş bulunan bu usulde dava açma süresi ve İYUK'ta taraflar ve mahkeme işlemleri için öngörülmüş çeşitli süreler kısıtlanarak karar verme süreci hızlandırılmıştır. Aynı sebeplerle bu davalardaki temyiz incelemesi de farklı bir usule tabi tutulmuştur. Buna göre, Danıştay evrak üzerinde yapığı inceleme sonunda, maddi vakıalar hakkında edini-

len bilgiyi yeterli görürse veya temyiz sadece hukuki noktalara ilişkin ise yahut temyiz olunan kararda maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise işin esası hakkında karar verir. Aksi halde gerekli inceleme ve tahkikatı kendisi yaparak esas hakkında yeniden karar verir. Ancak, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan temyizi haklı bulduğu hallerde kararı bozmakla birlikte dosyayı geri gönderir. Temyiz üzerine verilen kararlar kesindir. Temyiz istemi en geç iki ay içinde karara bağlanır. Karar en geç bir ay içinde tebliğe çıkarılır.

CEVAP: B

8. Tekerrür, bir kişinin işlediği suçtan dolayı mahkûm olduktan sonra yeni bir suç işlemesi veya önceki suçundan dolayı gerçekleşen cezalandırmadan sonra yeni bir suç işlemesi olarak tanımlanmaktadır.

Tekerrür, kişinin diğer suçlulara nazaran daha tehlikeli olduğunu gösteren bir durum olarak değerlendirildiğinden, cezayı artıran bir neden değil, güvenlik tedbiri uygulanmasını gerektiren bir neden olarak düzenlenmiştir. Bu nedenle tekerrür halinde fail açısından diğer suçlulara nazaran özel infaz rejimi kabul edilmiş, ayrıca cezanın infazından sonra da devam eden bir denetimli serbestlik tedbiri rejimi öngörülmüştür.

Tekerrürden söz edebilmek için failin daha önceden işlediği bir suç sebebiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir ceza mahkûmiyetinin bulunması gerekmektedir. Bu mahkûmiyetin niteliği cezai olması gerekir. Bu nedenle güvenlik tedbirleri, idari cezalar, disiplin cezaları tekerrüre esas olmaz.

Kesinleşmiş bir ceza mahkûmiyeti olmadıkça ne kadar çok suç işlenmiş olursa olsun tekerrür hükümleri uygulanmaz.

YARGI YAYINEVİ

Davanın zamanaşımına uğraması halinde ortada bir mahkûmiyet hükmü bulunmadığından tekerrür dolayısıyla ceza artırılamaz.

Tekerrürün ikinci asli şartı belirli bir süre içinde yeniden bir suç işlenmiş olmasıdır.

Mükerrirlere özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri, CGTİK'nin 108.maddesinde şu şekilde düzenlenmiştir.

(1) Tekerrür hâlinde işlenen suçtan dolayı mahkûm olunan;
   a) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının otuz dokuz yılının,
   b) Müebbet hapis cezasının otuz üç yılının,
   c) Süreli hapis cezasının dörtte üçünün,

   İnfaz kurumunda iyi hâlli olarak çekilmesi durumunda, koşullu salıverilmeden yararlanılabilir.

(2) Tekerrür nedeniyle koşullu salıverme süresine eklenecek miktar, tekerrüre esas alınan cezanın en ağırından fazla olamaz.

(3) İkinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanması durumunda, hükümlü koşullu salıverilmez.

(4) Hâkim, mükerrir hakkında cezanın infazının tamamlanmasından sonra başlamak ve bir yıldan az olmamak üzere denetim süresi belirler.

(5) Tekerrür dolayısıyla belirlenen denetim süresinde, koşullu salıverilmeye ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Hâkim, mükerrir hakkında denetim süresinin uzatılmasına karar verebilir. Denetim süresi en fazla beş yıla kadar uzatılabilir.

   Önceki cezaya konu eylem suç olmaktan çıkarılmışsa,

   * Önceki ceza henüz kesinleşmemişse,

* Yaptırıma çevrilmiş veya güvenlik tedbirine hükmedilmiş ise,
* Ön ödemeye bağlanmış ise
* Genel affa uğramış ise,
* Uzlaşma varsa,
* Şikâyet süresinde geri alınmışsa,
* Dava zamanaşımı varsa
* Kasıtlı suçlarla taksirli suçlar ve sırf askeri suçlarla diğer suçlar arasında tekerrür kuralları uygulanmaz.
* Kasten öldürme, kasten yaralama, yağma, dolandırıcılık, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti ile parada veya kıymetli damgada sahtecilik suçları hariç olmak üzere; yabancı ülke mahkemelerinden verilen hükümler tekerrüre esas olmaz.
* Fiili işlediği sırada 18 yaşını doldurmamış olan kişinin işlediği suçlar dolayısıyla tekerrür hükümleri uygulanmaz.

CEVAP: B

9. CEZA HUKUKUNUN KAYNAKLARI

Doğrudan (Asıl) Kaynaklar	Tali Kaynaklar
Anayasa	Mahkeme Kararları
Kanun	Doktrin
Uluslararası Antlaşmalar	

CEVAP: C

10. Hâkimin Davaya Bakamayacağı Durumlar

Bu durumlar CMK 22'de şöyle sıralanmıştır:

Hâkim;

- Suçtan kendisi zarar görmüşse,
- Sonradan kalksa bile şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlilik, vesayet veya kayyımlık ilişkisi bulunmuşsa,
- Şüpheli, sanık veya mağdurun kan veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyundan biri ise,
- Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlât edinme bağlantısı varsa,
- Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında üçüncü derece dâhil kan hısımlığı varsa,
- Evlilik sona ermiş olsa bile, şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında ikinci derece dâhil kayın hısımlığı varsa,
- Aynı davada Cumhuriyet savcılığı, adlî kolluk görevi, şüpheli veya sanık müdafiliği veya mağdur vekilliği yapmışsa,
- Aynı davada tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlenmişse, hâkimlik görevini yapamaz.

CEVAP: D

11. Eski Hale Getirme

Hak düşürücü süreler geçince artık ceza muhakemesi işlemi yapılamaz. Bununla birlikte bazı koşulların varlığı halinde bu süre geçirilmiş olsa bile o işlemin yapılabilmesi mümkündür. İşte hak düşürücü süreyi kusursuz olarak geçirmiş olan kişinin o işlemi yapabilme imkânını sağlayan kuruma "eski hale getirme" denir.

Eski hale getirme bir kanun yolu değildir. Çünkü verilmiş bir kararın denet-

YARGI YAYINEVİ

lenmesi söz konusu değildir. Dolayısıyla aktarma, yayılma, durdurma gibi etkileri bulunmaz.

Eski hale getirme dilekçesi, engelin kalkmasından itibaren 7 gün içinde verilmelidir. Eskil hale getirme dilekçesi, süresi içinde usul işlemi yapılsaydı esasa hangi mahkeme hükmedecek idiyse, o mahkemeye verilir ve eski hale getirme dilekçesi hakkında da o mahkeme karar verir.

İnceleme dosya üzerinden yapılır. Eski hale getirme talebinin kabulüne dair kararlar kesindir. Ancak, reddine ilişkin olan karar aleyhine itiraz yoluna başvurulabilir.

Eski hale getirme talebinde bulunulması kararın yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak mahkeme, yerine getirmenin ertelenmesine karar verebilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

12. Adli Kontrol

Adli kontrol, ilgiliyi özgürlüğünden yoksun kılmamakla birlikte gözlemeyi ve denetlemeyi olanaklı kılan tedbirlere tabi kılmaktadır; böylece kişinin kaçması riski azaltılırken hürriyetten tümü ile yoksun kılmanın zararları da ortadan kaldırılmış olmaktadır. Adli kontrol kurumu, şüpheliyi hürriyetten yoksun hale getirmemekle birlikte, aynı sonuçların elde edebileceği hallerde adli kontrole hükmetmek gerekecektir.

Adli kontrol uygulanmasına karar verilebilmesi için,

- Tutuklama şartları gerçekleşmiş olmalıdır. Tutuklama şartlarının gerçekleşmemesi durumunda adli kontrol kararı verilemez.
- Adli kontrol tutuklama yasağı öngörülen hallerde de uygulanabilir.

Adli kontrol bakımından önemle dikkat edilmesi gereken bir husus da, tutuklama yerine geçen bir tedbir olmasına rağmen, tutuklamadan farklı olarak, adli kontrolde geçen sürenin, sonuçta verilecek cezadan kural olarak mahsup edilememesidir. Adli kontrol kararı Cumhuriyet savcısının istemi ve sulh ceza hâkiminin kararı ile soruşturma evresinin her aşamasında alınabilir. Kovuşturma evresinde de hakim veya mahkeme tarafından bu karar verilebilir ayrıca adli kontrol kararlarına itiraz edilebilir.

CMK'de düzenlenmiş bulunan adli kontrol yükümlülükleri şunlardır:

- Yurt dışına çıkmamak,
- Hâkim tarafından belirlenen yerler, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak,
- Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dâhil, tedavi veya muayene tedbirlerine tabi olmak ve bunları kabul etmek,
- Şüphelinin parasal durumu göz önünde bulundurularak, miktarı ve bir defada veya birden çok taksitlerle ödeme süreleri, Cumhuriyet savcısının isteği üzerine hâkimce belirlenecek bir güvence miktarını yatırmak
- Silah bulunduramamak veya taşıyamamak, gerektiğinde sahip olunan silahları makbuz karşılığında adli emanete teslim etmek,
- Aile yükümlülüklerini yerine getireceğine ve adli kararlar gereğince ödeme ye mahkûm edildiği nafakayı düzenli olarak ödeyeceğine dair güvence vermek,
- Konutunu terk etmemek,
- Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek,
- Belirlenen yer veya bölgelere gitmemek.

CEVAP: A

13. Mutlak haklar, sahibine maddi ve maddi olmayan mallar ile şahıslar üzerinde en geniş yetkileri veren ve hak ihlal edildiğinde herkese karşı ileri sürülebilen haklardır. Mutlak hakların herkese karşı ileri sürülebilmesi, bunlara herkesin uyma zorunluluğu anlamına gelir. İntifa, oturma, geçit gibi sınırlı ayni haklar ile velayet gibi kişiye bağlı haklar, rehin, ipotek ve taşınmaz yükü gibi haklar mutlak haklardandır.

Nisbi haklar ise sadece ilgili kişi ya da kişilere karşı ileri sürülebilir ve etkili olur. Bu nedenle alacak hakkı, alım, önalım, geri alım hakları nisbi nitelikli haklardandır.

CEVAP: C

14. Gaiplik Karinesi

Bazı hallerde kişinin ölümüne kesin gözle bakacak bir durumda kaybolması söz konusu olmamakla beraber sağ olup almadığı konusunda kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Keza bu durumda da görünürde ceset yok ancak kişinin ölümü kesin olmamakla beraber muhtemeldir.

Böyle durumlarda kişinin medeni durumunun belirlenmesi birçok kişinin faydasınadır. Bunların başında o kişinin (gaipliği istenen kişinin) eşi, muhtemel mirasçıları, alacaklıları, borçluları, hazine gelir.

Medeni Kanuna göre, ölüm tehlikesi içinde kaybolma veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa ...., kişinin gaipliğine karar verilmesi hâkimden istenebilir. Görüldüğü gibi durumu bilinmeyen kişi hakkında iki durumdan her birinde gaiplik kararı verilmesinin hâkimden istenebileceğini öngörülmektedir.

Gaiplik kararının en önemli hükmü, doğurduğu hukuki sonuçların geçmişe etkili olmasıdır. Gaiplik kararı, verildiği andan itibaren değil, kararın verilmesini gerektiren olayların gerçekleştiği andan itibaren hukuki sonuçları doğurmaya başlar. Bir başka ifadeyle gaiplik kararı, hükümlerini, gaipten alınan son haber tarihinde ya da ölüm tehlikesi içinde kaybolma anında meydana getirir, o tarihlere kadar geriye gider. Kişinin bu tarihler itibariyle ölmüş olduğu kabul edilir.

1. Aile Hukukuyla İlgili Hüküm ve Sonuçlar

Gaiplik kararının verilmesiyle birlikte gaibin mevcut evliliği kendiliğinden ortadan kalkmaz; çünkü gaibin kesinlikle öldüğü söylenemez. Gaibin eşi, evliliğin feshini, gaiplik başvurusuyla birlikte veya ayrıca açacağı bir davayla istemek durumundadır. Evlilik birliği sonlandırıldıktan sonra gaibin geri gelmesi halinde eski eşle yeniden birleşebilmesi için, yeni bir evlenme sözleşmesinin yapılması zorunludur.

2. Miras Hukukuyla İlgili Hüküm ve Sonuçlar

Hakkında gaiplik kararı verilen kişinin terekesi, tıpkı gerçekten ölmüş gibi mirasçılarına geçer. Bununla beraber, kişinin gaipliğine karar verilmiş olsa dahi, yine de gaibin günün birinde çıkıp gelmesi olasılığı unutulmamalıdır. Gaiplik kararı ile birlikte gabin malvarlığının mirasçılarına geçeceğini belirtmiştik. Gaibin mirası, ölümde olduğu gibi mirasçılarına hemen verilmez. Gaibin terekesi mirasçılara güvence (teminat) göstermeleri karşılığında teslim edilir. Mirasçılar terekeye kanunda belirtilen süreler boyunca geçici zilyet olurlar. Bu güvence aşaması normal olarak gaibin çıkıp gelmesi veya sağ

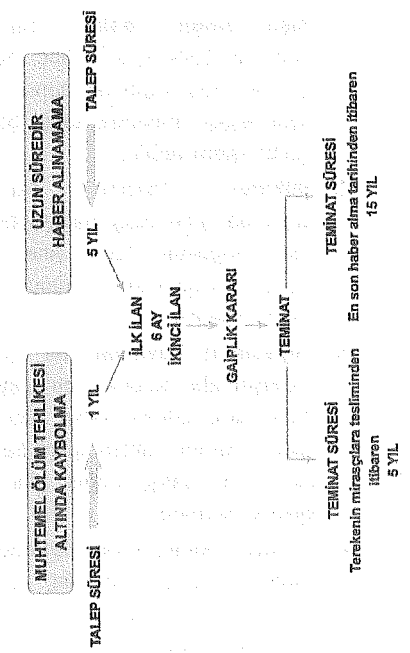
YARGI YAYINEVİ

olduğunun öğrenilmesi anında sona erer. *Bu durumda, gaibin mirasına güvence karşılığında el koymuş olanlar, mirası gaibe geri vermekle yükümlüdürler.* Güvence aşamasının bir başka son bulma hali ise kanundan kaynaklanır. Bu durumda, *gaip yüz yaşına vardığı anda güvence süreleri kendiliğinden sona erer.*

Bu güvence (teminat) süreleri ise kanunda şu şekilde düzenlenmiştir:

- Uzun süreden beri haber alınamama halinde, en son haber alma tarihinden itibaren on beş yıl.
- Ölüm tehlikesi içinde kaybolma halinde ise, tereke mallarının mirasçılara teslim edildiği andan itibaren beş yıldır.

Söz konusu on beş ve beş yıllık güvence (teminat) sürelerinin sona ermesinden sonra, güvenceler ortadan kalkar, mirasçıların gaibin terekesini (malvarlığını) kazanımları kesin hale gelir.



CEVAP: B

15. Nişanlılık ilişkisinin sona ermesi nişanlı tarafların kişisel durumları değişikliğe uğrar ve eski halini alır. Genellikle nişanlılar, nişanlanmanın ortaya çıkardığı yakınlığın gereği ya da genellikle yakınlığın derecesini artırmak ve karşı tarafı memnun etmek amacıyla birbirlerine çeşitli hediyeler verirler. İşte nişanlılık ilişkisinin sona ermesinin en önemli sonucu da bu verilen hediyelerin akıbetinin ne olacağıdır?

Medeni Kanunun bu konu ile ilgili düzenlemesine göre, "nişanlılık evlenme dışındaki bir sebeple sona ererse, nişanlıların birbirlerine veya ana ve babanın ya da onlar gibi davrananların diğer nişanlıya vermiş oldukları alışılmışın dışındaki hediyeler, verenler tarafından geri istenebilir." Verilen hediyeler aynen veya misli olarak geri verilemiyorsa sebepsiz zenginleşme hükümleri uygulanır.

Geri verilmesi söz konusu olacak hediyeler, nişan nedeniyle ve nişanlanma sırasında veya nişanlılığın devam ettiği süreç içerisinde verilmiş olmalıdır. İadesi istenen hediyelerin sahip olması gereken bir diğer özellik de, bu hediyelerin "alışılmışın (mutad) dışında hediye" olması gerekir. Bu alışılmış hediyelerin neler olduğu yöresel örf ve âdete göre belirlenir. Objektif bir unsur belirlemek gerekirse, hediyenin değerinin günün koşullarına göre fahiş (çok yüksek) değere sahip olması onu alışılmış hediye olmaktan çıkarır.

Hediyelerin geri verilmesini isteme hakkı nişanlılardan başka, onların ana ve babaları ile ana baba gibi davranan kimselere (amca, teyze gibi) tanınmıştır.

Nişanlıların ana babaları ile onlar gibi hareket edenlerin dışında kalan üçüncü kişilerin nişanlılara vermiş oldukları hediyelerin geri verilmesi, ancak sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre istenir.

YARGI YAYINEVİ

Hediyelerin geri verilmesi davası, ancak hediyeyi verenler tarafından diğer nişanlıya, eğer nişanlı ergin değilse babasına karşı açılabilir.

Medeni Kanun nişanlılardan birinin, haklı bir sebep olmaksızın tek taraflı olarak nişanı bozması veya nişanın bozulmasına kusurlu davranışıyla sebebiyet vermiş olması yüzünden meydana gelmiş olan zararların giderilmesi bakımından, diğer nişanlıya tazminat isteme hakkı tanımıştır.

Nişanlılık ilişkisi ölüm veya tarafların anlaşmasıyla sona ermişse, tazminat istenemez

Tazminat isteme hakkına sahip olanlar, kusursuz veya az kusurlu nişanlı, ana ve babası ile ana baba gibi davranan diğer kişilerdir.

Manevi tazminat isteme hakkı kişiye sıkı sıkıya bağlı haklardandır. Bu nedenle, ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar yasal temsilcilerinin iznine muhtaç olmadan manevi tazminat davasını bizzat açabilirler. Bu hak kişiye sıkı sıkıya bağlı olduğu içindir ki, kural olarak başkalarına devredilemeyeceği gibi, mirasçılara da geçmez. Ancak kanunun istisna düzenlemesine göre, "manevi tazminat istemi, karşı tarafça kabul edilmiş olmadıkça devredilmez; miras bırakan tarafından ileri sürülmüş olmadıkça mirasçılara geçmez."

Medeni Kanun nişanlılığın sona ermesinden doğan talepleri "bir yıllık zamanaşımı" süresine tâbi tutmuştur.

CEVAP: C

16. Mirastan Feragat Sözleşmesi: Mirasbırakan muhtemel bir mirasçısı ile yaptığı sözleşmeyle onun mirasçılığını engeller. Bu nedenle olumsuz miras sözleşmesi olarak da tanımlanır. Mirastan feragat sözleşmesi karşılıklı da yapılabilir, bu durumda, her iki taraf karşı taraftaki miras hakkından feragat eder. Karşılıklı feragatte iki sözleşme yapmaya gerek yoktur. Mirastan feragat sözleşmesi, karşılık gözetilerek yapılmışsa, altsoy için de hüküm ve sonuç doğurur. İvazsız feragat sözleşmesi kural olarak feragat edenin altsoyunu kapsamaz; onun çocuklarının mirasçılığını ortadan kaldırmaz. Sadece miras sözleşmesi ile yapılır.

CEVAP: A

17. ZİLYEDLİĞİN TESLİMSİZ DEVRİ

1. **Kısa elden Teslim:** Taraflar arasında önce kira, ödünç, bağış gibi bir işlem yaptıktan sonra yine aynı kişiler arasında satış, bağış gbi bir işlem yapılır.
2. **Hükmen Teslim:** Taraflar arasında önce satış, bağış gibi bir işlem yaptıktan sonra yine aynı kişiler arasında kira, ödünç rehin gibi bir işlem yapılır.
3. **Zilyedliğin Havalesi:** Bir kimse mülkiyetinde bulunan bir eşyayı önce kira, ödünç, rehin gibi bir işlemle teslim ettikten sonra başka bir kişiye satış, bağış gibi bir işlemle devreder.
4. **Emtiayı Teslim Eden Senetlerin Devri:** Eşyanın kendisi teslim edilmemiş, eşyayı temsil eden senetler devredilmiştir.

CEVAP: A

18. Zamanaşımını Durduran Sebepler

- Velayet devam ettiği sürece çocukların ana veya babalarına karşı olan alacakları için,
- Vesayet devam ettiği sürece, vesayet altında bulunanların, vasiden veya vasiyet işlemleri sebebiyle Devletten olan alacakları için,
- Evlilik süresince eşlerin birinin diğerinden olan alacakları için,
- Hizmet ilişkisi süresince "ev hizmetlilerinin" onları çalıştıranlardan olan alacakları için,
- Borçlu, alacak üzerinde intifa hakkına sahip olduğu için,
- Alacağı, Türk mahkemelerinden ileri sürme olanağının bulunmadığı sürece,
- Alacaklı ve borçlu sıfatının aynı kişide birleşmesinde, birleşmenin ileride geçmişe etkili olarak ortadan kalkması durumunda, bu durumun ortaya çıkmasına kadar geçecek sürede,

Zamanaşımını Kesen Sebepler

- Borçlunun borcunu ikrar etmesi
- Borçlunun para borçlarında faiz ödemesinde bulunması
- Borçlunun para borcuna karşılık olmak üzere bir miktar kısmi ödemede bulunması
- Borçlunun borcu için kefil göstermesi
- Alacaklının dava açması veya hakeme başvurması
- Alacaklının borçlu aleyhine icra takibinde bulunması
- Alacaklının iflas masasına başvurması

CEVAP: E

19. Beden bütünlüğünün ihlali sebebiyle uğranılan zararların tazmini davalarında TBK. m. 75 hâkime, kararını iki yıl içinde gözden geçirme yetkisini saklı tutar tarzda karar verebilmesi imkânını tanımaktadır. Bu hükme göre: "Bedensel zararın kapsamı, karar verme sırasında tam olarak belirlenemiyorsa hâkim, kararın kesinleşmesinden başlayarak 2 yıl içinde tazminat hükmünü değiştirme yetkisini saklı tutabilir".

CEVAP: C

20. Müteselsil borçluluk aynı borç ilişkisinde birden çok borçlunun borçtan birlikte sorumluluğunu içeren borçluluk halidir.

A. Şartları

- Borçlular birden fazladır.
- Borçlulardan her biri adeta borcun tek borçlusu gibi borcun (daha geniş ifadeye edimin) tamamından sorumludur.
- Alacaklı, edimin yerine getirilmesini dilediği borçludan talep edebilir.
- Borçlulardan herhangi biri ifada bulunduğunda diğer borçlular da yapılan ifa kadar borçtan kurtulur.

Müteselsil borçluluğun hüküm ve sonuçları ile ilgili olarak şu noktalara dikkat edilmelidir:

- Alacaklı, borcun tamamının veya bir kısmının ifasını, borçluların hepsinden ya da yalnız birinden isteyebilir.
- Borçluların sorumluluğu, borcun tamamı ödeninceye kadar devam eder.
- Alacaklının borçlulardan birinden ifa talebinde bulunması, başka bir borçlunun ifada bulunmasını engellemez.

YARGI YAYINEVİ

- Alacaklının müteselsil borçlulardan birine karşı dava açması ya da icra takibinde bulunması diğerlerine başvuru yapmasını engellemez.
- Kanun veya sözleşme ile aksi belirtilmedikçe, müteselsil borçlulardan biri kendi fiili ile diğerlerinin durumunu ağırlaştıramaz.
- Müteselsil borçlulardan birinin zamanaşımından sonradan feragat etmesi diğer müteselsil borçlular için hüküm ifade etmez.
- Alacaklı tarafından borçlulardan birine yapılan temerrüt ihtarı, diğer borçluların da temerrüde düşmesine sebep olmaz; her bir borçluya ayrıca ihtarda bulunulması gerekir.
- Borçlulardan biri, ifa veya takasla borcun tamamını ya da bir kısmını sona erdirmişse, diğer borçlularda bu oranda borçtan kurtulmuş olur.
- Alacaklı diğerlerinin zararına olacak şekilde borçlulardan birinin durumunu iyileştiremez. Aksi halde sonuçlarına katlanmak zorundadır.
- Aksi kararlaştırılmadıkça veya borçlular arasındaki hukuki ilişkinin niteliğinden anlaşılmadıkça, borçlulardan her biri, alacaklıya yapılan ifadan, birbirlerine karşı eşit paylarla sorumludurlar.
- Müteselsil borçlulardan biri kendisine düşen paydan fazla ifada bulunursa, ödediği fazla miktarı diğer borçlulardan isteme hakkına (rücu hakkına) sahiptir.
- Müteselsil borçlulardan birinden alınamayan miktar, diğer borçlular arasında eşit olarak paylaştırılır.
- Diğerlerine rücu hakkına sahip olan borçlulardan her biri, ifa ettiği miktar oranında alacaklının haklarına halef olur.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

21. Bir kimsenin yetkisi olmadığı halde *(bu durum çeşitli nedenlere dayalı olabilir: Kişinin hiç temsil yetkisi olmayabilir, temsilci kendisine verilen temsil yetkisinin sınırlarını aşmış olabilir, temsilci temsil olunanın talimatlarına aykırı olarak işlem yapmış olabilir, vb.)* başka bir kişi adına bir hukuki işlem veya sözleşme yapması halinde yetkisiz temsil ortaya çıkar.

Yetkisiz Temsilin Sonuçları

- Yetkisiz temsilde, yetkisiz temsilcinin yaptığı sözleşme aslında kurulmuştur, ancak temsil olunanı bağlamaz. Temsil olunan yapılan işlemi isterse onayabilir, ama onun böyle bir zorunluluğu yoktur. Onama verilinceye kadar sözleşme *askıda hükümsüzdür.* Üçüncü kişi, temsil olunan tarafından açık veya örtülü olarak reddedilinceye kadar sözleşme ile bağlıdır. Üçüncü kişi, yetkisiz temsilci ile yaptığı işlem için, adına işlem yapan kişiden yani temsil olunandan, uygun bir süre içinde bu hukuki işlemi onayıp onamayacağını bildirmesini isteyebilir. Bu süre içinde işlemin onanması durumunda, diğer taraf bu işlemle bağlı olmaktan kurtulur. Temsil olunanın bu süre içinde sessiz kalması kabul değil ret anlamındadır.
- Yetkisiz temsil ilişkisinde, yetkisiz temsilcinin yaptığı işlem, temsil olunanı bağlamayacağı gibi onun aleyhinde bir tazminat yükümlülüğü de meydana getirmez. Yetkisiz temsilci sözleşmeyi kendi adına yapmadığını üçüncü kişiye bildirdiği için o da sözleşmenin tarafı olmaz. Böylelikle yetkisiz temsilci ile temsil olunan, üçüncü kişi ile yapılan sözleşmeyle borçlu ve alacaklı sıfatını kazanmaz. Ancak yetkisiz temsilcinin sözleşmenin

tarafı olmaması, onun üçüncü kişinin uğradığı zararları tazmin etmeyeceği anlamına gelmez.

- İşleme onama verilmediği takdirde yetkisiz temsilci, üçüncü kişinin sözleşmenin kurulmamış olmasından dolayı uğradığı zararları (MENFİ ZARAR) tazmin etmek zorundadır. Bu durumda temsilcinin kusurlu olup olmamasının önemi yoktur. Temsilci yetkisiz olduğunun bilincinde olarak üçüncü kişiyle hukuki işlem yaparsa, bir başka ifadeyle kusurlu hareket ederse üçüncü kişi bu defa MÜSPET ZARARLARININ DA tazmin edilmesini isteyebilir.

Temsil olunun, sözleşmeye onay vermediği takdirde taraflar verdiklerini sebepsiz zenginleşme veya istihkak hükümlerine göre isteyebilirler.

CEVAP: D

22. Belirsiz süreli sözleşmelerde taraflardan biri 3 ay önceden fesih ihbarında bulunarak sözleşmenin sona ermesini isteyebilir.

CEVAP: E

23. Yönetim Kurulu Üyeliğinin Sona Ermesi

- Görev süresinin dolması
- Azil
- İstifa
- Yönetim kurulu üyesinin iflası
- Fiil ehliyetinin kısıtlanması

CEVAP: E

24. Adi şirket ile ilgili genel bilgiler şunlardır:

Borçlar Kanunu'na tabi olan adi şirketlerin tüzel kişilikleri bulunmamaktadır. Bu nedenle kendilerine ait mal varlıkları olamayacağı gibi hukuki eylem ve işlemlerde de bulunamazlar.

İki veya daha fazla gerçek/tüzel kişinin müşterek bir amaca ulaşmak için emeklerini ve mallarını birleştirmeyi kabul ettikleri bir sözleşme ile kurulur.

Ortakların sermaye miktarı şirket sözleşmesinde gösterilmemişse, eşit olarak katıldıkları varsayılır.

Müşterek gayenin gerçekleşmesine elverişli olmak üzere kanuna, ahlaka ve adaba aykırı bulunmayan her şey adi şirketlere sermaye olarak konulabilir.

Kural olarak adi şirketin yönetimi, bütün ortaklara aittir. Ancak, bu durum güçlükler yaratabileceğinden, yönetim yetkisi ortaklardan birine veya harici bir veya birkaç kişiye bırakılabilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

25. Kabul, kambiyo senetlerinden sadece poliçede olan bir işlemdir. Çekte kabul yasağı vardır. Bonoda ise ikili bir ilişki mevcut olup, senedi düzenleyen, poliçeyi kabul etmiş muhatap gibi sorumlu tutulmaktadır. Poliçede muhatap, senedin düzenlenmesi anında sorumluluk altında değildir; onun sorumluluğu, poliçenin üstüne kabulü ifade eden imzasını atması ile doğar. Başka bir ifadeyle, muhatap, poliçeyi kabul edinceye kadar kambiyo ilişkisinin dışındadır. Kabul, muhatabı poliçe ilişkisine sokan soyut bir taahhüttür. Poliçeyi kabul edip etmemek tamamen muhatabın isteğine bağlıdır. Kabul kural olarak kayıtsız şartsız olmalıdır. Poliçenin kabul için ibrazı, kural olarak isteğe bağlıdır; hamil isterse kabul için ibraz eder veya ibraz etmez, bekler ve vade geldiğinde ödeme için ibraz eder. Poliçe lehdarın eline geçtiği andan itibaren vadenin dolmasına kadar kabule arz edilebilir. Kabule arzın isteğe bağlı olma kuralının en önemli istisnasını "kabule arz yasağı" oluşturur. Bu durumda poliçe kabule arza sunulamaz. Bu durumlar şunlardır:

Görüldükten belli süre sonra vadeli poliçeler,

İkametgâhlı poliçeler (adresli ve yerleşim yerli poliçe),

Kabul için ibrazın keşideci ve/veya cirantalarca zorunlu kılınmış olması.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

26. Takibe Gecikmiş İtiraz

Özel durumların varlığı sonucu borçlu takibe (yetkiye, imzaya veya borca) itiraz edememiş ise bu durumda İİK borçluya gecikmiş itirazda bulunma imkanı tanımıştır. Gecikmiş itiraz sebeplerinin varlığı halinde borçlu bu sebeplerin ortadan kalkmasından itibaren 3 GÜN İÇİNDE gecikmiş itirazını yapmalıdır.

Borçlu haczedilen malların satışı sonucunda paraya çevrilmesi aşaması TAMAMLANANA KADAR gecikmiş itiraz yapabilme imkânı bulunmaktadır. Fakat paraya çevrilme aşaması tamamlandıktan sonra artık GECİKMİŞ İTİRAZ YAPILAMAYACAKTIR.

Paraya çevrilme aşamadan sonra borçlu şartları varsa ancak genel mahkemelerde İSTİRDAT (Geri Alma) DAVASI açabilir

Gecikmiş itiraz İCRA DAİRESİNE DEĞİL – İCRA MAHKEMESİNE yapılacaktır. İcra dairesine yapılan gecikmiş itiraz HÜKÜMSÜZDÜR.

Borçlu gecikmiş itirazında icra mahkemesine hem gecikme durumuna ilişkin kusuru olmadığına veya elinde olmayan nedenlere ilişkin delillerini sunacaktır hem de takibe ilişkin itiraz sebeplerini ileri sürecektir.

Diğer taraftan gecikmiş itiraz, (normal) itiraz gibi TAKİBİ KENDİLİĞİNDEN DURDURMAZ. İcra mahkemesi gerekli görürse yargılama süresince TAKİBİN DURMASINA KARAR VEREBİLİR. İcra mahkemesi gecikmiş itirazı BASİT YARGILAMA USULÜNE GÖRE çözümler.

Gecikmiş itirazı yerinde görür ise TAKİBİN DURMASINA KARAR VERİR, itirazı yerinde görmez ise takibin devamına karar verir.

CEVAP: D

27. Haczedilen malların satışı için yapılan ihalenin ardından ilgililer ihalenin kanuna aykırılığını ileri sürerek ihalenin feshini İCRA MAHKEMELERİNDEN talep edebilirler. İcra mahkemesince ihalenin feshi sonucu verilen kararın MADDİ ANLAMDA KESİN HÜKÜM ETKİSİ bulunmaktadır. İhalenin yapılmasından sonra ihalenin feshinin istenmesi halinde ihale KESİNLEŞMİŞ OLMAZ. İhalenin feshi kural olarak ihalenin yapılmasından itibaren 7 GÜNDÜR.

İHALENİN FESHİ SEBEPLERİ	• Arttırmaya hazırlık döneminde kanuna ve usule aykırılık • Arttırma esnasında kanuna ve usule aykırılık • İhaleye fesat karıştırılmış olunması • İhaleye konu malın esaslı niteliklerinde alıcının hataya düşürülmüş olunması
İHALENİN FESHİNİ TALEP EDEBİLECEKLER	• Satış isteyen alacaklı • Borçlu • Tapu sicilindeki ilgili kişiler • İhaleye katılıp pey ileri süren kişiler

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

28. İtirazın Geçici Olarak Kaldırılması Başvurusu

Eğer alacaklının genel haciz yoluyla ilamsız icra takibi ***adi bir senede*** dayanıyorsa ve borçlu tarafından bu adi senede istinaden yapılan takipte gönderilmiş olan ödeme emrinde **İMZAYA İTİRAZ** edilmiş ise, icra dairesince 3 gün içerisinde düzenlenen muhtıranın alacaklıya tebliğinden itibaren alacaklı 6 AY İÇERİSİNDE icra mahkemesinde İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASI başvurusu yapabilir.

Eğer alacaklı süresinde (6 ay içinde) itirazın GEÇİCİ kaldırılması başvurusu yapmış ise tıpkı itirazın kesin kaldırılması başvurusunda açıklandığı üzere, icra mahkemesi BASİT YARGILAMA USULÜNE göre yargılamasını yapar ancak inceleme MUTLAKA DURUŞMALI olmak zorundadır.

Yapılan duruşma gününü bildirir tebligata rağmen borçlu haklı bir nedeni olmaksızın duruşmaya gelmez ise icra mahkemesi başkaca bir hususu incelemeksizin itirazın geçici kaldırılmasına ve borçlunun da alacağın %10'u oranında para cezasına mahkûm edilmesine karar verir.

- Eğer borçlu duruşmaya gelir de senet altındaki imzayı kabul ederse bu durumda mahkemenin önündeki bu ikrar ile takibe konu adi senet İİK m. 68'de belirtilen "imzası borçlu tarafından ikrar edilmiş adi senet" hükmünde olur.

Böylelikle alacaklının açmış olduğu itirazın GEÇİCİ kaldırılması incelemesi kendiliğinden itirazın KESİN kaldırılması incelemesine dönüşür ve icra mahkemesi artık itirazın KESİN kaldırılmasına karar verir.

- Eğer borçlu duruşmaya gelir ve imza inkârını sürdürür ise mahkeme borçlunun imza örneklerini alarak incelemeye gönderir. Gelen sonuca göre

imzanın borçludan sadır olduğu ortaya çıkarsa, yargılama sonucunda icra mahkemesi alacaklıyı haklı görür ve itirazın GEÇİCİ kaldırılması talebini kabul eder.

- Borçluyu alacağın %10'u oranında para cezasına mahkum eder.
- Ayrıca alacaklı tarafından talep edilmiş olması kaydıyla borçluyu alacağın % 20'sinden aşağı olmamak üzere tazminata mahkûm edecektir.

Borçlu, kararın tefhim/tebliğ tarihinden itibaren 3 gün içinde de MAL BEYANINDA bulunmak zorundadır.

- Eğer borçlu duruşmaya gelir ve imza inkârını sürdürür ise mahkeme borçlunun imza örneklerini alarak incelemeye gönderir. Gelen sonuca göre imza borçludan sadır olmamış ise yargılama sonucunda icra mahkemesi borçluyu haklı görür ve itirazın GEÇİCİ kaldırılması talebini reddeder.
- Ayrıca borçlu tarafından talep edilmiş olması kaydıyla alacaklıyı alacağın % 20'sinden aşağı olmamak üzere tazminata mahkûm eder.

Bu durumda alacaklı artık takibe devam edemez. Ancak icra mahkemesinin kararı maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmemektedir.

BORÇLU, İcra mahkemesinin kararının kendisine tefhim/tebliğinden itibaren 7 gün içinde Genel Mahkemelerde Borçtan Kurtulma Davası açabilir. Eğer borçlu 7 gün içinde borçtan kurtulma davasını ise takip durmaya devam eder ve dava sonucuna kadar da hacizler geçici haciz olarak kalmaya devam eder. Eğer borçlu 7 gün içinde borçtan kurtulma davası açmaz ise bu durumda takip kesinleşir ve geçici hacizler kesin hacze dönüşür.

CEVAP: A

29. Müflisin davacısı ya da davalısı olup da iflasın açılmasından önce başlamış ve devam eden hukuk davaları DURUR. Bu davalar ikinci alacaklılar toplantısının yapılmasından 10 gün sonra da kaldıkları yerden devam ederler. Bunun nedeni söz konusu davaların takip edilip edilmeyeceğinin ancak ikinci alacaklılar toplantısında alacaklıların alacağı bir karar ile belirlenecek olmasıdır. Durma süresi boyunca bu davalara ilişkin olarak zamanaşımı ve hak düşürücü süreler işlemeyecektir. Eğer söz konusu davalara devam kararı alınırsa, bu davalara müflis adına davalı veya davacı olarak iflas idaresi katılacaktır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

30. İflas İDARESİ, ilandan itibaren 1 aylık süre içerisinde müflisten alacaklı olduğunu bildiren alacaklıların, alacaklarının var olup olmadığı, gerçek olup olmadığı incelemesini ve bu kişilerin bildirimlerini süresinde yapıp yapmadığını kontrol eder. Bu aşamadan sonra bunların bir listesini yapar, bu listeye sıra cetveli denilmektedir. Alacaklı sıfatı bulunmayan veya alacağı kabul edilmeyerek sıra cetveline girmeyen ya da eksik giren, sırada olması gerektiği yerde olmadığını düşünen alacaklılar sıra cetveline karşı şikayet ve itiraz yollarına başvurabileceklerdir.

SIRA CETVELİNE KARŞI YARGI YOLU

Sıra Cetveline Karşı Şikayet Yolu

- Sıra cetveline karşı şikayet iflas İDARESİNİN sıra cetvelini hazırlarken kanunda belirtilen kurallara uymaması veya sıra cetvelinde sıraya ilişkin maddi hatalar yapması durumunda alacaklıların başvurabildiği bir yoldur.
- Burada bir alacaklı, ALACAĞIN ESAS VE MİKTARINA İLİŞKİN OLMAYACAK şekilde sıradaki yerine veya bulunması gerektiğini düşündüğü sıraya kabul edilmemesine, sıra cetvelinin açık olmamasına, ilan edilmemiş olmasına, masaya bir alacağın yazdırılmasının unutulmuş olmasına, reddedilen bir alacağın red gerekçesinin yazılmamış olmasına dair sebeplerle bu yola başvurabilmektedir.[1]
- Yine müflis ve istihkak iddia eden üçüncü kişi de sıra cetveline karşı şikayet yoluna başvurabilir.[2]
- Esasen iflas İDARESİNİN işlemini şikayet olduğu için burada başvuru makamı İCRA MAHKEMESİ olmaktadır.
- Sıra cetveline karşı şikayet başvurusu, sıra cetvelinin ilanından itibaren 7 GÜN İÇİNDE yapılmalıdır.
- İcra mahkemesince yapılan inceleme sonucunda talep reddedilirse sıra cetveli kesinleşir.
- İcra mahkemesi, sıra cetveline şikayeti kabul ederse bu durumda yapılan usule aykırılıkları düzelttirir.

Sıra Cetveline Karşı İtiraz Davası

- Bu davada bir alacaklı bir başka alacaklının sırasına, alacağına veya alacak miktarına ilişkin karşı koymaktadır
- Bu dava icra mahkemesinde değil iflas kararını veren TİCARET MAHKEMESİNDE açılır.
- Bu dava sıra cetvelinin ilanından itibaren 15 gün içinde açılmalıdır.
- Burada kesin yetki söz konusu olmayıp dava herhangi bir yer ticaret mahkemesinde de açılabilir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

1 ERCAN, 2011, s. 352.

2 ERCAN, 2011, s. 352.



HUKUK 2017 ÇÖZÜMLERİ

1. 1982 Anayasası'nda yapılan 2017 değişikliği ile Anayasa Mahkemesi on beş üyeden kurulur. Üyelerin 12'si Cumhurbaşkanı, kalan 3 üyesi ise TBMM tarafından seçilir.

12 üyeyi Cumhurbaşkanı;

- üç üyeyi Yargıtay,
- iki üyeyi Danıştay genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden;
- en az ikisi hukukçu olmak üzere üç üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan ve yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden;
- dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hakim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer.

3 üyeyi TBMM;

- iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulu'nun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden,
- bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer.

Üyeler 12 yıl için seçilirler. Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez.

Anayasa Mahkemesi üyeleri kendi aralarından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için bir Başkan ve iki başkanvekili seçer. Süresi bitenler yeniden seçilebilir.

Buna göre A, B, C ve E şıklarında yer alan ifadeler yanlış, D şıkkında yer alan ifade doğrudur.

CEVAP: D

2. 1982 Anayasasına göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun yasama dokunulmazlığını kaldırma işleminde özel karar yeter sayısı aranmamaktadır. **Yasama dokunulmazlığının kaldırılması Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun basit çoğunluk (toplantıya katılanların salt çoğunluğu) ile alacağı bir karardır.** Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun toplanması ve karar alması için belli çoğunluklar aranmaktadır. Bunları inceleyecek olursak; toplantı yeter sayısı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bir toplantıya başlayabilmesi için hazır bulunması gereken milletvekili sayısını ifade eder. Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının en az 3'te 1'i ile toplanır. Yani 200 milletvekilinin toplantıda hazır bulunması gerekir. Bu sayı sağlanamazsa birleşime 1 saat ara verilir, buna rağmen yine gerekli sayı sağlanamazsa birleşimin kapatılması zorunludur. Türkiye Büyük Millet Meclisi, kural olarak toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. 1982 Anayasası'yla kabul edilen hükme göre, kabul oyları Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz. Yani karar yeter sayısı 151'den az olamaz. Nitelikli çoğunluk basit çoğunluk değil özel karar yeter sayılarıdır.

YARGI YAYINEVİ

Nitelikli çoğunluk aranan haller:

Salt Çoğunluk (301)

- Meclis Başkanı seçiminin 3. turu
- Kamu Başdenetçi seçiminin 3. turu
- Devamsızlık nedeniyle milletvekilliğinin düşürülmesi
- Cumhurbaşkanınca iade edilen kanunun TBMM tarafından aynen kabulü

Beşte Üç Çoğunluk (360)

- Genel ve özel af kanunu oylaması
- Anayasanın değiştirilmesi kabulü

Üçte İki Çoğunluk (400)

- Meclis Başkanı seçiminin 1. ve 2. turu
- Anayasanın değiştirilmesi

Buna göre A, B, C ve D şıklarında özel karar yeter sayıları aranırken; E şıkkında yer alan işlem de özel karar yeter sayısı aranmaz.

CEVAP: E

3. Kanun veya yasa, bir anayasal hukuk sisteminde, yetkili organlarca meydana getirilen hukuk kurallarıdır. Anayasamıza göre, kanun "önermeye" kural olarak milletvekilleri yetkilidir.

Bütçe kanunu ve kesin hesap kanunu kanun teklifi ise sadece cumhurbaşkanı tarafından TBMM'ye sunulabilir.

CEVAP: D

4. 1982 Anayasası'na göre seçimden önce veya sonra, bir suç işlediği ileri sürülen milletvekilleri meclisten karar alınmadıkça, tutulamaz, sorgulanamaz, **tutuklanamaz ve yargılanamazlar. "Arama" yasama dokunulmazlığı kapsamında yer almaz.**

- Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali
- Seçimden önce soruşturmasına başlamış olmak şartıyla Anayasanın 14. maddesindeki durumlar yasama dokunulmazlığı kapsamı dışındadır.

Yasama dokunulmazlığı, TBMM Genel Kurulu tarafından basit çoğunluğun alacağı karar ile kaldırılır. Dokunulmazlığın kaldırılması kararlarına karşı ilgili milletvekili ya da başka bir milletvekili 7 gün içinde Anayasa Mahkemesinden iptalini isteyebilir. Anayasa Mahkemesi kararını 15 gün içinde açıklar. Dokunulmazlığın kaldırılması milletvekilliği sıfatını sona erdirmez; ancak milletvekilliği sona erdiğinde dokunulmazlıkta biter.

CEVAP: D

5. Yargı dışı denetim yolları ile idari bir işlem ve eylemin hem hukuka uygunluğu hem de yerindeliği denetlenir. Oysa yargı denetimi ile idari eylem ve işlemin sadece hukuksal denetimi yapılır. Yargı dışı denetim türlerinin idarenin eylem ve işlemlerinin denetlenmesinde yetersiz kaldığı gerçeği karşısında yargı denetiminin önemi, hukuk devleti açısından öne çıkmaktadır. İdarenin kendi bünyesindeki denetim yollarının etkisinin, yargı organlarınca yapılacak denetim yollarından daha az olacağı düşünülebilir. Bu noktada yargı denetiminin idare üzerinde uygulanan en etkili ve nesnel denetim yolu olduğu söylenebilir. İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar. İdarenin eylem ve işlemleri kural olarak yargı denetimine tabidir. Ancak,

a. Cumhurbaşkanının Tek Başına Yaptığı İşlemler

YARGI YAYINEVİ

b. Yüksek Askeri Şura'nın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma işlemleri

c. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kararları (meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar hariç) gibi işlemler yargı denetimi dışında tutulmuştur.

CEVAP: B

6. Kamu iktisadi teşebbüsü (KİT) "Teşebbüs"; iktisadî devlet teşekkülü (İDT) ile kamu iktisadî kuruluşu (KİK)'in ortak adıdır.

İktisadî devlet teşekkülü (İDT) "Teşekkül": Sermayesinin tamamı Devlet'e ait, iktisadî alanda ticarî esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan, kamu iktisadî teşebbüsüdür.

Kamu iktisadi kuruluşu (KİK) "Kuruluş"; Sermayesinin tamamı veya bir bölümü Devlet'e ait olan ve tekel niteliğindeki mallar ile temel mal ve hizmet üretmek ve pazarlamak üzere kurulan, kamu hizmeti niteliği ağır basan kamu iktisadî teşebbüsüdür.

Müessese; İktisadi devlet teşekkülüne yada kamu iktisadi kuruluşuna bağlı işletme veya işletmeler topluluğudur.

Bağlı ortaklık; Sermayesinin yüzde elliden fazlası İDT veya KİK'e ait kuruluştur.

İştirak; Sermayesinin %15'i ile %50'si arasındaki bir oranı İDT veya KİK'e ait anonim şirketlerdir.

CEVAP: D

7. Belediye Kanunu'na göre belediye adına imtiyaz verilmesine karar verme yetkisi "Belediye Meclisine" aittir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

8. Dava açma süresi:

1. Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay'da ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.
2. Bu süreler;

a. İdari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirimin yapıldığı,

b. Vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda: Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği; Tarihi izleyen günden başlar.

3. Adresleri belli olmayanlara özel kanunlarındaki hükümlere göre ilan yoluyla bildirim yapılan hallerde, özel kanununda aksine bir hüküm bulunmadıkça süre, son ilan tarihini izleyen günden itibaren onbeş gün sonra işlemeye başlar.
4. İlanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler. Düzenleyici işlemin iptal edilmemiş olması bu düzenlemeye dayalı işlemin iptaline engel olmaz.

Sürelerle ilgili genel esaslar:

1. Süreler, tebliğ, yayın veya ilan tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlar.
2. Tatil günleri sürelere dâhildir. Şu kadarki, sürenin son günü tatil gü-

nüne rastlarsa, süre tatil gününü izleyen çalışma gününün bitimine kadar uzar.

3. Bu Kanunda yazılı sürelerin bitmesi çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa bu süreler, ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır.

CEVAP: C

9. Merkezî ve ortak sınavlara ilişkin yargılama usulü:

1. Millî Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezî ve ortak sınavlar, bu sınavlara ilişkin iş ve işlemler ile sınav sonuçları hakkında açılan davalara ilişkin yargılama usulünde:

a. Dava açma süresi on gündür.

b. Bu Kanunun 11 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.

c. Yedi gün içinde ilk inceleme yapılır ve dava dilekçesi ile ekleri tebliğe çıkarılır.

ç. Savunma süresi dava dilekçesinin tebliğinden itibaren üç gün olup, bu süre bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç gün uzatılabilir. Savunmanın verilmesi veya savunma verme süresinin geçmesiyle dosya tekemmül etmiş sayılır.

d. Yürütmenin durdurulması talebine ilişkin olarak verilecek kararlara itiraz edilemez.

e. Bu davalar dosyanın tekemmülünden itibaren en geç on beş gün içinde karara bağlanır. Ara kararı verilmesi, keşif, bilirkişi incelemesi ya da duruşma yapılması gibi işlemler ivedilikle sonuçlandırılır.

f. Verilen nihai kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren beş gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir. g) Temyiz dilekçeleri üç gün içinde incelenir ve tebliğe çıkarılır. Bu Kanunun 48 inci maddesinin bu maddeye aykırı olmayan hükümleri kıyasen uygulanır.

ğ. Temyiz dilekçelerine cevap verme süresi beş gündür.

h. Danıştay evrak üzerinde yaptığı inceleme sonunda, maddi vakalar hakkında edinilen bilgiyi yeterli görürse veya temyiz sadece hukuki noktalara ilişkin ise yahut temyiz olunan kararda maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise işin esası hakkında karar verir. Aksi hâlde gerekli inceleme ve tahkikatı kendisi yaparak esas hakkında yeniden karar verir. Ancak, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan temyizi haklı bulduğu hâllerde kararı bozmakla birlikte dosyayı geri gönderir. Temyiz üzerine verilen kararlar kesindir.

ı. Temyiz istemi en geç on beş gün içinde karara bağlanır. Karar en geç yedi gün içinde tebliğe çıkarılır.

CEVAP: B

10. İvedi yargılama usulü:

1. İvedi yargılama usulü aşağıda sayılan işlemlerden doğan uyuşmazlıklar hakkında uygulanır:

a. İhaleden yasaklama kararları hariç ihale işlemleri.

b. Acele kamulaştırma işlemleri.

c. Özelleştirme Yüksek Kurulu kararları.

d. 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca yapılan satış, tahsis ve kiralama işlemleri.

YARGI YAYINEVİ

e. 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca, idari yaptırım kararları hariç çevresel etki değerlendirmesi sonucu alınan kararlar.

f. 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca alınan Bakanlar Kurulu kararları.

2. İvedi yargılama usulünde:

a. Dava açma süresi otuz gündür.

b. Bu Kanunun 11 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.

c. Yedi gün içinde ilk inceleme yapılır ve dava dilekçesi ile ekleri tebliğe çıkarılır.

d. Savunma süresi dava dilekçesinin tebliğinden itibaren on beş gün olup, bu süre bir defaya mahsus olmak üzere en fazla on beş gün uzatılabilir. Savunmanın verilmesi veya savunma verme süresinin geçmesiyle dosya tekemmül etmiş sayılır.

e. Yürütmenin durdurulması talebine ilişkin olarak verilecek kararlara itiraz edilemez.

f. Bu davalar dosyanın tekemmülünden itibaren en geç bir ay içinde karara bağlanır. Ara kararı verilmesi, keşif, bilirkişi incelemesi ya da duruşma yapılması gibi işlemler ivedilikle sonuçlandırılır.

g. Verilen nihai kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

h. Temyiz dilekçeleri üç gün içinde incelenir ve tebliğe çıkarılır. Bu Kanunun 48 inci maddesinin bu maddeye aykırı olmayan hükümleri kıyasen uygulanır.

ı. Temyiz dilekçelerine cevap verme süresi on beş gündür.

i. Danıştay evrak üzerinde yaptığı inceleme sonunda, maddi vakıalar hakkında edinilen bilgiyi yeterli görürse veya temyiz sadece hukuki noktalara ilişkin ise yahut temyiz olunan karardaki maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise işin esası hakkında karar verir. Aksi hâlde gerekli inceleme ve tahkikatı kendisi yaparak esas hakkında yeniden karar verir. Ancak, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan temyizi haklı bulduğu hâllerde kararı bozmakla birlikte dosyayı geri gönderir. Temyiz üzerine verilen kararlar kesindir.

j. Temyiz istemi en geç iki ay içinde karara bağlanır. Karar en geç bir ay içinde tebliğe çıkarılır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

11. Zincirleme Suçlar

Bu suç türü tamamen kanun koyucunun bir tercihinin ürünüdür. Kanun koyucu bu tercihi yapmasaydı, diğer birçok yabancı ülke kanununda olduğu gibi, fail aynı suçu birden fazla işlemiş olmaktan dolayı cezalandırılacaktı. Nitekim zincirleme suç; kanunun aynı hükmünün aynı suç işleme kararına bağlı olarak değişik zamanlarda birden fazla ihlal edilmesi halinde ortaya çıkan suç türü olarak tanımlanır. Ancak TCK 43.maddesi fail, tek bir suç işlemiş gibi cezalandırılır, fakat cezası artırılır demektedir.

Zincirleme Suçun Şartları Şunlardır:

- Aynı suçun birden fazla kez işlenmesi
- Suçların değişik zamanlarda işlenmesi
- Suçların aynı kişiye karşı işlenmesi
- Suçların, aynı suç işleme kararıyla işlenmesi
- İşlenen suçların kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve yağma suçlarından biri olmaması

CEVAP: C

12. Suçun unsurlarından birinin eksikliği suçu ve suçun doğal neticesi olan cezayı ortadan kaldırır. Gerek genel gerekse özel ceza kanunları suçun unsurlarının dışında suç ve cezayı ortadan kaldıran sebeplere yer vermiştir. Şahsi cezasızlık sebeplerinde amaç failin herhangi bir eyleminin cezalandırılmasında hukuki yarar görülmemesi veya suç konusu eylemin zaruri olmasından kaynaklanmaktadır.

Şahsi cezasızlık sebepleri esasen suçu ortadan kaldırmaz failin suça konu eyleminin cezalandırılmasına engel olur. Failin eylemi hakkında yürütülen hazırlık soruşturmasında hazırlık soruşturmasının patronu olan cumhuriyet savcısı şahsi cezasızlık sebebini devreye sokarak failin ya hiç ceza almamasını ya da cezasında indirim yapılmasını temin eder.

CEVAP: B

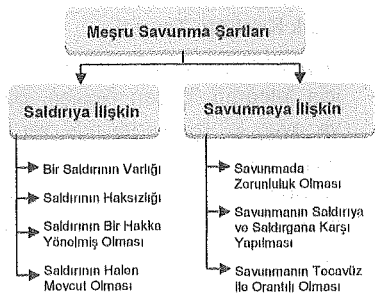
YARGI YAYINEVİ

13. Meşru Savunma

Hukuka uygunluk sebebi olan meşru savunma hakkı TCK 25/1'de şöyle düzenlenmiştir; "gerek kendisine ve gerek başkasına ait bir hakka yönelmiş, gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak olan haksız bir saldırıyı o anda hal ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetmek zorunluluğu ile işlenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez".

Meşru Savunmanın Şartları

Genel kabul gören meşru savunma şartları, saldırı ve savunmaya ilişkin şartlar olarak sınıflandırılır.



Kendi haksız hareketi nedeniyle saldırıya uğrayanın saldırıdan kurtulmak için yaptığı savunmanın meşru olup olmadığı konusu tartışılmıştır. Bir kimsenin saldırıya sebep olması, kendini savunmamasına yol açmaz. Tahrik, yapılan karşı hareketi meşrulaştırmaz, sadece hafifletir. Bu bakımdan örneğin, zina halinde yakaladığı eşini öldürmek için harekete geçene karşı, zina yapan eş, kendini savunabilir.

CEVAP: A

14. Müzakereye katılacak hâkimler

1. Müzakerede ancak karara ve hükme katılacak hâkimler bulunur.
2. Mahkeme başkanı, mahkemesinde staj yapmakta olan hâkim ve avukat adaylarının müzakere sırasında hazır bulunmalarına izin verebilir.

Müzakerenin yönetimi

1. Müzakereyi mahkeme başkanı yönetir.
2. Oyların toplanması (1) Mahkeme başkanı, kıdemsiz üyeden başlayarak oyları ayrı ayrı toplar ve en sonra kendi oyunu verir. (2) Mahkeme başkan ve üyelerinden hiçbiri herhangi bir konu veya sorun üzerinde azınlıkta kaldığını ileri sürerek oylamaya katılmaktan çekinemez. (3) Oylar dağılırsa sanığın en çok aleyhine olan oy, çoğunluk meydana gelinceye kadar kendisine daha yakın olan oya eklenir.

CEVAP: D

15. Fizik Kimliğin Tespiti

Şüpheli veya sanığın kimliğinin tespiti için fotoğrafı, beden ölçüleri, parmak ve avuç içi izi, bedeninde yer almış olup teşhisini kolaylaştıracak diğer özellikleri ile sesi ve görüntülerinin kayda alınmasına fiziki kimliğin tespiti denir.

Kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararı verilmesi hallerinde söz konusu kayıtlar dosyadan çıkarılıp yok edilir.

CMK'de düzenlenen fizik kimliğin tespiti için gerekli olan şartlar şunlardır:

- Üst sınır iki yıl veya daha fazla hapis cezası gerektiren bir suç söz konusu olmalıdır.
- Bu suçtan dolayı şüpheli veya sanığın ortaya çıkarılması için fizik kimliğin tespiti gerekli olmalıdır.
- Savcının kararı bulunmalıdır.

CEVAP: A

16. Suçun niteliğinin değişmesi halinde bu konuda sanığın bilgilendirilmesi ve gerektiğinde savunma için ek süre verilmesi isnadı öğrenme hakkı ve savunma hakkının da bir sonucudur. Suçun niteliğinin değişmesi, suçun manevi ya da maddi unsurunun değişmesi şeklinde ortaya çıkabilir.

Suçun hukuki niteliğinin değişmesi durumunda,

Ağır ceza mahkemesi, duruşmada fiilin hukuki niteliğinin değiştiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vererek dosyayı asliye ceza mahkemesine gönderemez.

Asliye ceza mahkemesi duruşmada fiilin hukuki niteliğinin değiştiği gerekçesiyle kendiliğinden görevsizlik kararı vererek dosyayı ağır ceza mahkemesine gönderebilir.

Duruşmada fiilin hukuki niteliğinin değişmesi halinde, savcının yeni hukuki nitelendirmeye bağlı olarak iddianame düzenleyip kamu davası açması gerekmez.

CEVAP: C

17. Kişilik hakları, kişinin maddi, manevi ve iktisadi bütünlüğü üzerindeki tüm varlığını geliştirmeye yönelik olan, herkese karşı ileri sürülebilen, kişiye sıkı sıkıya bağlı mutlak haklardır. Kişilik haklarının haczi yapılamayacağı gibi, iflas masasına girmez, başkalarına devredilmez, mirasçılara geçmez ve ölümle sona erer.

Kişilik Haklarına Yapılan Saldırılarda Açılan Davalar

Şekli	Davanın Amacı	Hukuka Aykırılık	İhlal Edenin Kusuru
Önleme	Ortaya çıkacak saldırının önlenmesi	Gerekli	Aranmaz
Durdurma	Mevcut, devam eden saldırıyı durdurma	Gerekli	Aranmaz
Tespit	Saldırının hukuka aykırılığının tespiti	Gerekli	Aranmaz
Maddi Tazminat	Tazminata hükmetme	Gerekli	Kural olarak aranır
Manevi Tazminat	Tazminata hükmetme	Gerekli	Kural olarak aranır
Kazancı Geri Verme (Vekâletsiz İş Görme)	Kazancın geri verilmesi	Gerekli	Aranmaz

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

18. Taşınmaz mülkiyet hakkını sona erdiren sebepleri, mutlak ve nisbi sebepler olarak ikiye ayırmak mümkündür. Mülkiyet hakkının mutlak sona ermesinde, sadece sona erme anına kadar hak sahibi olan kişinin mülkiyet hakkı değil, o eşya üzerindeki mülkiyet hakkı genel olarak, herkes yönünden sona erer. Buna karşılık, mülkiyet hakkının nisbi sona ermesinde, eşya üzerinde sadece o ana kadarki hak sahibinin mülkiyet hakkı sona ererken, başka birinin mülkiyet hakkı doğar. Böylece mülkiyet hakkı kesintisiz olarak devam eder.

Mutlak Sona Erme Sebepleri	Nisbi Sona Erme Sebepleri
Arazinin tamamen yok olması	
Terk (in)	Hukuki İşlem
Kamulaştırma	Miras
	Cebri İcra
	Hâkimin Kararı

CEVAP: B

19. Zilyedliğin Teslimsiz Devri

Zilyedliğin teslimsiz devrine ilişkin hükümlerde düzenlenen, fiili bir durum olarak zilyedliğin değil, "zilyedlik hakkının" devri söz konusudur, bu nedenle fiili anlamda bir teslimin gerçekleşmesine gerek yoktur.

a. Zilyedliğin Hükmen Teslim Yolu İle Devri

Zilyedliğin taraflar arasındaki zilyedlik sözleşmesine dayanarak ve eşyanın fiili durumunda herhangi bir değişiklik meydana gelmeden devredilmesidir.

Zilyedliğin hükmen teslim ile devrinde, kişi, genellikle asli zilyedliğini bir başkasına devrederek fer'i zilyed halini alır. Örneğin, (A) maliki olduğu evi (B)'ye satmış ancak sattığı bu evde kiracı olarak oturma konusunda (B) ile anlaşmışlarsa (A) ilk başta evin maliki sıfatıyla asli zilyed durumundayken, sattığı evde bu defa kiracı sıfatını aldığı için fer'i zilyed olmuştur.

b. Zilyedliğin Havalesi Yoluyla Devri

Zilyedliğin bu yolla devredilmesinde zaten aynı eşya üzerinde daha önce kurulmuş bir dereceli zilyedlik mevcuttur. Taraflar zilyedlik sözleşmesiyle, daha önce mevcut olan dereceli zilyedlikteki dolaylı zilyedliğin devredildiği ve üçüncü kişinin bundan böyle yeni zilyed için dolaysız zilyed olarak kalmakta devam edeceği hususunda anlaşırlar. Bu anlaşma ile birlikte devredenin dolaylı zilyedliği yeni zilyede geçer. Bir başka ifadeyle, dolaylı zilyedin bu zilyedliğini sözleşme ile dolaysız zilyedden başka birine devretmesi sonucu oluşur. Örneğin (A), (B)ye kiraladığı yazlık evini (C)ye satar ve zilyedliği havale yoluyla devrederse, (A) artık dolaylı zilyed olmaktan çıkar, yazlık evin dolaylı zilyedi durumuna alıcı (C) geçer; yazlık evin kiracısı (B) ise, bu satışa rağmen dolaysız zilyedliğini devam ettirir.

c. Zilyedliğin Eşyayı Temsil Eden Senetlerin Teslimi Yoluyla Devri

Emtiayı temsil eden senetler (emtia senetleri), umumi mağazalara (antrepo) veya taşıyıcıya teslim edilmiş olan eşyaları gösteren ve bunları temsil eden senetlerdir. Bu senetler üzerinde yapılan bütün tasarruf işlemleri, eşyalar hakkında sanki bizzat onlar üzerinde yapılmış gibi hüküm ifade eder. Emtiayı temsil eden senetler üç türden oluşur.

- **Konşimento:** Deniz taşımacılığında eşyanın taşınmak üzere taşıyana teslim edildiğini gösteren kıymetli evrak vasfı olan senettir.

YARGI YAYINEVİ

- **Taşıma Senedi:** Kara taşımacılığında eşyanın taşınmak üzere taşıyana teslim edildiğini gösteren kıymetli evrak vasfı olan senettir.
- **Makbuz Senedi:** Umumi mağazalar tarafından kendilerine saklanmak üzere teslim edilen eşya karşılığında verilen kıymetli evrak vasfı olan ve eşya üzerindeki mülkiyet hakkını gösteren senede makbuz senedi, eşya üzerindeki rehin hakkını gösteren senede ise rehin senedi (varant) denir.

Bu senetler eşyayı temsil eder nitelikte oldukları için, senedi fiili hâkimiyet altında bulundurmak, aynı zamanda senette gösterilen eşya üzerinde zilyedlik hakkına sahip olunduğu anlamına gelir. Bundan dolayı, senetlerin devriyle, eşyaların zilyedlik hakkı ve onunla birlikte senette gösterilen mülkiyet veya rehin hakkı da devredilmiş olduğundan, eşyanın ayrıca fiilen teslimine gerek yoktur.

d. Zilyedliğin Kısa Elden Teslimi

Zilyedliğin kısa elden devrinde yeni bir zilyedliğin kurulması, mevcut bir zilyedliğin devri söz konusu olmaz; sadece önceden kurulan zilyedliğin türünde bir değişiklik meydana gelir. Yani eşya kimin fiili hâkimiyeti altında ise, yine onun fiili hâkimiyetinde kalmaya devam eder ve taraflar yaptıkları sözleşmeyle zilyedlik türünde bir değişiklik meydana getirirler. Bu devir türünde, genellikle asli dolaylı zilyed kendi zilyedliğini, fer'i dolaysız zilyede devreder. Örneğin (A), (B)ye kiraladığı, ödünç ya da rehin verdiği otomobilini yine aynı kişiye (B)ye satar veya bağışlarsa zilyedlik kısa elden teslim ile devredilmiş olur.

CEVAP: D

20. Evlilik Birliğinde Mal Rejimleri

Yasal Mal Rejimi

- Edinilmiş mallara katılma rejimi
- Eşler başka bir mal rejimi seçmemişler ise yasal mal rejimi kendiliğinden uygulanır.
- Evlenmeden önce veya sonra mal rejimi seçilebilir, değiştirilebilir.
- Evlenme başvurusu sırasında seçtikleri mal rejimini yazılı bildirebilir veya sonradan mal rejimi sözleşmesi yapabilirler. Bu sözleşme noterde onaylama veya düzenleme biçiminde yapılır.

Seçimlik Mal Rejimi

1. Mal ayrılığı rejimi
2. Paylaşmalı mal ayrılığı rejimi
3. Mal ortaklığı rejimi

Olağanüstü Mal Rejimi

1. Mahkeme kanalıyla var olan mal rejiminin mal ayrılığı rejimine çevrilmesidir.

Sebepleri:

- Diğer eşin borca batıklığı
- Diğer eşin menfaatinin tehlikeye düşmesi
- Diğer eşin bir tasarruf işlemi için rızasını haksız bir şekilde vermemesi
- Diğer eşin, malları hakkında bilgi vermekten kaçınması
- Diğer eşin ayırt etme gücünden sürekli yoksun kalması

2. Eşlerden birinin iflası durumunda ise rejim, kendiliğinden mal ayrılığı rejimine döner.

Edinilmiş Mallara Katılma Rejimi (Yasal Mal Rejimi)

Edinilmiş mallara katılma rejimi, "edinilmiş mallar ile eşlerden her birinin kişisel mallarını" kapsar.

YARGI YAYINEVİ

A. Edinilmiş Mallar

Edinilmiş mal, her eşin bu mal rejiminin devamı süresince karşılığını vererek elde ettiği malvarlığı değerleridir. Eşler aralarında başkaca bir mal rejimi belirlememişlerse, evlenme sözleşmesinin tamamlandığı andan itibaren aralarında yasal mal rejimi olarak edinilmiş mallara katılma rejimi kabul edilmiş sayılır.

Bir malın, daha doğrusu bir malvarlığı değerinin edinilmiş mal sayılabilmesi için, edinilmiş mallara katılma rejiminin yürümeye başladığı günden sona erdiği ana kadar geçen süreç içinde edinilmiş olması ve malvarlığı değerinin emek karşılığında edinilmiş olması gerekir.

Kanunda edinilmiş mal olarak kabul edilen malvarlığı değerleri şunlardır:

- Eşin çalışmasını karşılığı olan edinimler,
- Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurumu ve kuruluşlarının veya personele yardım amacıyla kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı ödemeler,
- Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar,
- Kişisel malların gelirleri, (örneğin kendisine miras yoluyla geçmiş olan bir apartman dairesinin getirisi olan kira geliri)
- Edinilmiş malların yerine geçen değerler. (örneğin bir eşin mal rejimi devam ederken satın almış olduğu otomobili satarak bedeliyle satın aldığı arsa)

B. Kişisel Mallar

- Medeni Kanunda belirtilen kişisel nitelikli mallar;
- Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya,
- Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri,
- Manevi tazminat alacakları,
- Kişisel malların yerine geçen değerler.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

21. Boşanma Sebepleri

Özel Boşanma Sebepleri

1. **Zina:** Mutlak boşanma sebebidir! Eşlerden biri zina ederse diğeri boşanma dava açabilir. Zinanın bir kere olması yeterlidir.

   Süre: Öğrenme anından itibaren 6 ay her halde 5 yıl) – Affederse "o nedenle" dava hakkı kalmaz.

2. **Hayata kast, pek kötü veya onur kırıcı davranış:** (Mutlak boşanma sebebidir) Eşlerden her biri diğeri tarafından hayatına kastedilmesi veya kendisine pek kötü davranılması ya da ağır derecede onur kırıcı bir davranışta bulunulması sebebiyle boşanma davası açabilir.

   Süre: Öğrenme anından itibaren 6 ay her halde 5 yıl – Affedilmesi halinde dava hakkı kalmaz.

3. **Suç işleme ve haysiyetsiz hayat sürme: (Nispi boşanma sebebidir)**

   Eşlerden biri küçük düşürücü bir suç işler veya haysiyetsiz bir hayat sürer ve bu sebeplerden ötürü onunla birlikte yaşaması diğer eşten beklenemezse, bu eş her zaman boşanma davası açabilir.

4. **Terk: (Mutlak boşanma sebebidir)**
Eşlerden biri, evlilik birliğinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemek maksadıyla diğerini terk ettiği ya da haklı bir sebep olmadan ortak konuta dönmediği takdirde ayrılık, en az altı ay sürmüş ve bu durum devam etmekte ve istem üzerine hâkim tarafından yapılan ihtar sonuçsuz kalmış ise, terk edilen eş boşanma davası açabilir.
Diğerini ortak konutu terk etmeye zorlayan veya haklı bir sebep olmaksızın ortak konuta dönmesini engelleyen eş de terk etmiş sayılır. Terk eden eşe ihtar çekilir. İhtar 4. ay bitmeden ihtar çekilemez. Başvuru üzerine hâkim veya noter, esası incelemeye girişmeksizin yapacağı ihtarda terk eden eşe iki ay içinde ortak konuta dönmesi gerektiğini ihtar ederek dönmemesi halinde ihtarda bulunan eşin boşanma davasını açacağı uyarısında bulunur.
5. **Akıl hastalığı: (Nispi boşanma sebebidir)**
Eşlerden biri akıl hastası olup da bu yüzden ortak hayat diğer eş için çekilmez hâle gelirse, eş boşanma davası açabilir.

Genel Boşanma Sebepleri

1. **Evlilik birlikteliğinin sarsılması** – Evlilik birliği, ortak hayatı sürdürmeleri kendilerinden beklenmeyecek derecede temelinden sarsılmış olursa, eşlerden her biri boşanma davası açabilir. Davacının kusuru daha ağır ise, davalının açılan davaya itiraz hakkı vardır. Bununla beraber bu itiraz, hakkın kötüye kullanılması niteliğinde ise ve evlilik birliğinin devamında davalı ve çocuklar bakımından korunmaya değer bir yarar kalmamışsa boşanmaya karar verilebilir.
2. **Eşlerin anlaşmaları** – Evlilik en az 1 yıl sürmüşse eşlerin birlikte başvurması ya da bir eşin diğerinin davasını kabul etmesi halinde, evlilik birliği temelinden sarsılmış sayılır.

Şartları:

- Evlilik en az 1 yıl sürmüş olmalı
- Eşlerin boşanmak üzere birlikte başvurmaları veya bir eşin diğerinin davasını kabul etmesi
- Hâkimin tarafları bizzat dinlemesi
- Hâkimin, boşanmanın malî sonuçları ile çocukların durumu hususunda taraflarca kabul edilecek düzenlemeyi uygun bulması şarttır. Hâkim, tarafların ve çocukların menfaatlerini göz önünde tutarak bu anlaşmada gerekli gördüğü değişiklikleri yapabilir. Bu değişikliklerin taraflarca da kabulü hâlinde boşanmaya hükmolunur. Bu hâlde tarafların ikrarlarının hâkimi bağlamayacağı hükmü uygulanmaz.

3. **Ortak hayatın yeniden kurulamaması** - Boşanma sebeplerinden herhangi biriyle açılmış bulunan davanın reddine karar verilmesi ve bu kararın kesinleştiği tarihten başlayarak üç yıl geçmesi hâlinde, her ne sebeple olursa olsun ortak hayat yeniden kurulamamışsa evlilik birliği temelden sarsılmış sayılır ve eşlerden birinin istemi üzerine boşanmaya karar verilir.

CEVAP: D

22.

Yedek Mirasçı Atama	Mirasbırakan, belirli bir kişinin, kendisinden önce ölüm, mirası ret, mirastan yoksunluk vb. nedenlerle mirasçı olamaması durumunda, onun yerine geçecek yedek bir veya birkaç kişiyi iradi mirasçı olarak atamasıdır. Örnek: Ölümümde gelinim herhangi bir nedenle mirasçım olamazsa, onun yerine, gelinimin kız kardeşi mirasçım olsun.
Art Mirasçı Atama	Mirasbırakanın, önce birisi, sonra ötekisi, art arda mirasçı olacak biçimde iki kişiyi külli veya cüz'i halef olarak atamasıdır. Art mirasçının mirasbırakanın öldüğü anda doğmuş olması veya ana rahmine düşmüş olması aranmaz. Mirasbırakanın henüz doğmamış veya ana rahmine düşmemiş olan bir kimseyi art mirasçı olarak ataması da mümkündür. Örnek: Mirasbırakan yaptığı vasiyetnamede oğlu (B)'ye çiftliğini bırakmış, oğlunun ölümü halinde çiftliğin onun oğluna veya doğacak ilk oğluna bırakmasını istemiştir.

CEVAP: A

23. Sözleşmelerde Şekil

Bir iradeyi dışa açıklamak üzere kullanılan kalıp veya araca şekil denir. İrade beyanı dış dünyaya söz, yazı veya işaretlerle aktarılabilir. İşte bu aktarım biçimlerinin her biri birer şekli ortaya koyar. İradeyi açıklayan beyan sahibi, iradesini dilediği şekilde açıklamakta serbesttir. Bu durumda "şekil serbestîsinden" bahsedilir. Kural iradenin açıklanmasında serbestlik olmakla birlikte bazı hallerde iradesini açıklayan tarafın uymak zorunda olduğu şekil türleri de vardır. Bu durumda da şekle uyma zorunluluğu ortaya çıkar.

Borçlar Kanunu "Sözleşmenin geçerliliği, kanunda aksi öngörülmedikçe, hiçbir şekle bağlı değildir" hükmüyle şekil özgürlüğünü benimsemiştir. Sözleşmenin geçerliliğinden maksat, sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını geçerli olarak meydana getirmesidir. Özetle Türk Hukukunda şekil özgürlüğü kural, şekil zorunluluğu ise istisnadır.

Sözleşmenin yapılmasında güdülen amaca göre ayırım yapıldığında şekil, geçerlilik ve ispat şekli olarak ele alınabilir.

Yapılması istenen sözleşmenin hüküm doğurabilmesi için kanun veya taraflar aralarında belirli bir şekle uyulması mecburiyeti getirmişse buna **"geçerlilik (sıhhat, sağlık) şekli"** denir. sözleşme belirtilen şekle uygun yapılmadıkça geçerli kabul edilmez. Örneğin kanun gereği kefalet sözleşmesi, taşınmaz satımı yazılı olmadıkça geçerli olmayacaktır. Şekle uyma zorunluluğu kanundan kaynaklanabileceği gibi tarafların kararlaştırdıkları iradi şekilden de kaynaklanabilir.

Şekle bağlı sözleşmenin şekle bağlı olmadan yapılması sözleşmeyi geçersiz kılarken şekle bağlı olmadan yapılabilecek bir sözleşmenin şekle bağlı yapılmasına engel yoktur. İspat açısından yazılı yapılan sözleşmelerde genellikle sorunla karşılaşılmaz. Sözlü yapılan sözleşmelerde ispat açısından ciddi problemler çıkabilir. Bu nedenle sözleşmelerin geçerlilik şartı olmadığı durumlarda bile yazılı yapılmasında özellikle ispat açısından yarar vardır. Özetle, uyuşmazlık halinde işlemin is-

YARGI YAYINEVİ

pat edilebilmesi için belli bir şekilde yapılmış olması aranıyorsa, bu şekil **"ispat şeklidir."**

Bir sözleşmede tarafların her ikisinin de imzalarının bulunması şart değildir. Burada önemli olan, sözleşmenin borçlu tarafından imzalanmış olmasının şart olduğudur. Örneğin, bir satım ya da kira sözleşmesinde daha öncede belirttiğimiz gibi her iki tarafta borçlu olduğu için tarafların her ikisinin de imzalarının bulunması şarttır. Buna karşılık, bağış sözleşmesinde sadece bağışı yapan taraf borç altına girdiğinden diğer tarafın imzasına gerek yoktur.

Kanunun öngördüğü şekle uygun olarak yapılmayan bir sözleşme geçerli değildir. Borçlar Kanununa göre, kanunda sözleşmeler için öngörülen şekil, kural olarak geçerlilik şeklidir. Öngörülen şekle uyulmadan yapılan sözleşmeler hüküm doğurmaz. Şekle uyulmaması nedeniyle hükümsüz olan sözleşmede, başka bir sözleşmeye ilişkin şekle uyulmuş ise ve eğer tarafların yaptıkları sözleşmenin hükümsüzlüğünü bilmiş olsalardı şekline uyulan diğer sözleşmeyi yapacakları kabul edilebiliyorsa ve bu sözleşme için aranan geçerlilik şartları tamamsa, şekil noksanı sebebiyle hükümsüz sözleşmenin, şekline uyulan sözleşmeye çevrilmesi ve böylece hüküm doğurması kabul edilmektedir. Bu duruma sözleşmenin tahvili (dönüştürülmesi) denir.

CEVAP: D

24. Bir edimin, tarafların iradesiyle meydana gelen sözleşme hükümlerine göre ifası esastır. Kural muaccel (vadesi gelen) borcun tamamının ifa edilmesidir. Alacaklı kısmi ifayı kabul etmek zorunda değildir. Alacaklı kısmen ifayı kabul ederse, borç o kısım kadar sona erer.

Alacaklının kısmi ifayı red hakkının gerçekleşmesi için aşağıdaki şartların mevcut olması gerekir.

Edim bir bütün olarak ifası gereken bir edim olmalıdır.

Borcun tamamı muaccel olmalıdır.

Borcun tamamı çekişmesiz olmalıdır.

Kısmen ifa, niteliği itibariyle bölünebilen edimlerde veya para borçlarında söz konusu olur. Bölünemeyen edimlerin yerine getirilmesinde (örneğin bir hayvanın tesliminde) edimin niteliği icabı kısmen ifa mümkün değildir. Faiz ödemesinde bulunulması halinde bu durum kısmi ifa sayılmaz.

Kural olarak alacaklı kısmi ifayı kabul etmek zorunda değildir. Ancak aşağıdaki hallerde alacaklı kısmi ifayı kabul etmek zorundadır.

Sözleşme uyarınca borçlu kısmen ifaya yetkili kılınmışsa,

Edimin miktar veya niteliği (20.000 ton buğdayın teslimi) bir defada ifaya olanak vermiyorsa,

Alacaklının kısmen ifayı reddetmesi (borçlunun edimin tamamına yakın bir kısmını, örneğin 100.000 liralık borcun 95.000 lirasını ödemeyi önermesi) hakkın açıkça kötüye kullanılması niteliğinde ise,

Borçlunun kısmi ifaya kanunen yetkili olması (poliçede muhatabın kısmi ödeme yapmaya yetkili olması)

CEVAP: E

25. Bir sözleşmenin kurulduğuna delil olması amacıyla bir tarafın diğerine verdiği paraya "bağlanma parası" (pey akçesi) denir. Bağlanma parası bir yandan sözleşmenin yapıldığına kanıt olarak verilen parayı ifade ederken bir yandan da ispat kolaylığı sağlar. Bağlanma parası ile ceza koşulu birbirinden farklıdır. Bağlanma parasında bir miktar para borçlu tarafından alacaklıya daha sözleşme yapılırken verildiği halde, ceza koşulunda böyle bir paranın ödenmesi sadece üstlenilmektedir.

YARGI YAYINEVİ

Taraflar aksini kararlaştırmamışsa bağlanma parası, kural olarak esas alacaktan düşülür. Bu durumda bağlanma parası, bunu alan kimsede kalır.

Sözleşme kurulurken bir tarafın diğer tarafa verdiği paranın bağlanma parası mı yoksa cayma parası mı olduğu konusunda tereddüt doğarsa, bunun bağlanma parası olarak verildiği kabul edilir.

Bağlanma parası verilen sözleşme geçersizse veya sonradan ortadan kalkarsa, yerine getirilmiş diğer edimler gibi bağlanma parası olarak verilen para da sebepsiz zenginleşme veya özel bir iade borcunun ifası talebiyle geri istenebilir.

CEVAP: C

26. Borçlar Hukukuna Hâkim Olan İlkeler

Sözleşme Özgürlüğü İlkesi	Sözleşme taraflarının dilediği konuda, dilediği kişiyle, dilediği şekilde sözleşme yapabilmesini ifade eder. Bu ilke gereği sözleşme tarafları eşit güçlere sahiptirler.
Nispilik İlkesi	Borç ilişkilerinden doğan alacak hakkı hukuki nitelik itibariyle nispi bir haktır. Alacaklı, bu hakkı, sadece borçluya karşı ileri sürebilir. Üçüncü kişiler, borç ilişkisiyle kural olarak borç altına girmedikleri, bir hak kazanamadıkları için, bu hakkın onlara karşı ileri sürülmesi, istisnai haller dışında söz konusu olmaz.
Dürüstlük İlkesi	Medeni Kanuna göre "herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır." Bu ilke uyarınca borç ilişkisinin taraflarını oluşturan alacaklı ve borçlu, dürüstlük kuralına uygun davranmak zorundadır.
Kusurlu Sorumluluk İlkesi	İstisna olan kusursuz sorumluluk halleri dışında, ortaya çıkan zararların tazmin edilebilmesi için failin kusurlu olmasının şart olduğunu ifade eden ilkedir.
Üçüncü Kişi Aleyhine Borç Kurulamaması İlkesi	Kural olarak bir sözleşmenin tarafı olabilmek için kişinin bizzat kendisinin iradesini açıklaması gerekir. Bundan dolayı, istisna haller dışında hiç kimse sözleşme veya başka bir sebeple borç altına sokulamaz.
Karşılıklılık (İvazlılık) İlkesi	Borçlar Hukuku, sözleşmeden doğan borç ilişkilerinde karşılık ilkesini kabul etmiştir. Buna göre alacaklı ve borçlu taraflar birbirlerine karşı birtakım edimleri yerine getirmekle yükümlüdürler.

YARGI YAYINEVİ

Borçlunun Yerleşim Yerinde İfa İlkesi	Kural olarak borçlu, borçlandığı edimi kendi yerleşim yerinde ifa etmek zorundadır. Burada söz konusu yerleşim yeri, borcun doğumu sırasındaki yerleşim yeridir. Para ve parça borçları dışındaki borçlar bu kural gereği borçlunun yerleşim yerinde ifa edilmelidir.

CEVAP: A

27. Sonucunda bir zarar ortaya çıkmasına rağmen bazı fiiller belirli şartlarda hukuka aykırı fiiller olarak kabul edilmemiştir. Bu sebepler zarar veren bir fiilin hukuka aykırı fiil olarak nitelendirilmesini önlediği gibi hukuka aykırılık unsurunun gerçekleşmesini de önlemiş olur. Bu sebepleri aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz.

- Haklı Savunma (Meşru Müdafaa)
- Zorunluluk (Zaruret) Hali
- Üstün Nitelikli Özel ve Kamu Yararı
- Yasal Yetkinin Kullanılması
- Kişinin Hakkını Kendi Gücüyle Koruması

CEVAP: B

28. Borç İlişkisinin İçerdiği Yan Haklar

Bu haklar, alacak hakkının amacına hizmet eden, fakat bu haktan ayrı nitelikteki haklardır. Yan haklar, alacak hakkının bir parçası değildir. Yan haklar, "alacak hakkını genişleten" ve "alacak hakkını garanti eden" yan haklar olmak üzere ikiye ayrılırlar. Genişleten yan haklar, faiz, gecikme tazminatı, ifaya eklenen ceza koşuludur. Garanti eden haklar ise, kefalet, rehin ve hapis hakları gibi haklardır. Yan haklar, asıl hakka bağlı olan, asıl hak mevcut ve geçerli olduğu takdirde kullanılabilen haklardır. Bir başka ifadeyle yan haklar asıl hakkın akıbetine tabidir. Yani asıl hak olan alacak hakkı geçerli değilse yan haklarda geçerli değildir. Asıl hak sona ererse, yan haklarda sona erer. Örneğin, ahlaka aykırı bir sözleşme ile ortaya çıkan borç ödenmemiş ve vadesinde ödenmediği için bu geçersiz sözleşmeye faiz işletilmişse, asıl hak olan alacak hakkı geçersiz olduğu için faiz de geçersiz olacaktır. Ancak dikkat edilmesi gereken önemli nokta Medeni Kanun gereği borcu temin için kurulan taşınmaz rehni (ipotek) alacaklının talebi ile son bulur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

29. Ticari Defterlerin İspat Aracı Olması

Ticari defterlerin delil olmasına ilişkin şartlar Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda düzenlenmiştir.

a. Ticari Defterlerin Sahibi Lehine Delil Olması

Ticari defterlerin lehe delil olabilmesi için:

- Her iki tarafın da defter tutma yükümlülüğüne tabi olması,
- Ticari defterlerin eksiksiz ve usulüne uygun tutulmuş olması,
- Defterdeki kayıtların birbirini doğrulaması,
- Karşı tarafın aynı şartlara uygun olarak tutulmuş ticari defterlerindeki kayıtların bu kayıtlara aykırı olmaması,
- Defter kayıtlarının aksinin herhangi bir kesin delille ispatlanmamış olması gerekmektedir.

b. Ticari Defterlerin Sahibi Aleyhine Delil Olması

Kanuna uygun suretle tutulmuş ticari defterler lehe delil olabileceği gibi aleyhe de delil olabilir. Ticari defterlerin aleyhe delil olabilmesi için esas itibariyle özel bir şart aranmamıştır.

Ancak kanuna uygun surette tutulmamış ticari defterler sahibi lehine delil olamazken aleyhine delil olabilir.

CEVAP: E

30. Tacir Olmanın Sonuçları

Genel Sonuçları

- Ticari işletmeyi 15 gün içinde ticaret siciline tescil ettirmek
- Ticaret unvanını kullanmak
- Defter ve belge tutmak
- Odalara kayıt yaptırmak
- İflasa tabi olmak
- Basiretli olmak
- Ücret ve cezada indirim talep edememek
- Ücret ve faize hak kazanmak
- Yapılan iş karşılığında fatura vermek. (Alan kişi fatura içeriğine 8 gün içinde itiraz etmezse kabul etmiş sayılır.)
- Yapılan iş karşılığında teyit mektubu vermek. (Teyit mektubu alan kişi, içeriğe 8 gün içinde itiraz etmezse, teyit mektubunu kabul etmiş sayılır.)
- Tacirin borçlarının ticari olması asıldır.

Özel Sonuçları (iki tarafında tacir olması durumunda)

- Satış ve trampalarda özel hükümler uygulanır.
- Hapis hakkı doğar.
- Uyuşmazlıkları ticari defter ve belge ile kanıtlamak zorundadır.
- Tacirler arasında, diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbar ve ihtarlar; noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgraf veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı e-posta sistemi ile yapılır. Bu şekle uymak ispat şartıdır.

Esnaflar için de uygulanacak ticari hükümler şunlardır;

- İşletme adı kullanabilme
- Ücret ve faiz isteme hakkı
- Hapis hakkı
- Ticari işletme rehni kurabilme

CEVAP: B

31. Kollektif şirket TTK m. 211 ve devamındaki maddelerde düzenlenmiş şahıs şirketi niteliğinde bir ticaret şirketidir. Şirket tüzel kişiliği vardır ve bu sebeple şirkete getirilen sermayeler üzerinde, şirket tüzel kişiliğinin hakkı vardır. Bu şirket türünde sermaye belirleyici role sahip değildir.

Kollektif şirket TTK m. 211'de "ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla, gerçek kişiler arasında kurulan ve ortaklardan hiçbirinin sorumluluğu şirket alacaklılarına karşı sınırlanmamış olan şirkettir" şeklinde tanımlanmıştır.

Unsurları

- Tüzel kişiliği ve tacir sıfatı vardır.
- Ticari işletme işletmek amacıyla kurulur.
- Müşterek ticaret unvanı kullanılır. (Ticaret unvanında ortaklardan en az birinin adı soyadı ve şirketin türü belirtilmelidir.)
- En az iki gerçek kişi ile kurulur (tüzel kişi ortak olamaz).

YARGI YAYINEVİ

- Ortakların 3. kişilere karşı sorumluluğu sınırlanamaz. Şirket alacaklıları şirket borçlarından dolayı kural olarak ilk önce şirket malvarlığına başvurmalıdır. Ortakların sorumluluğu 2. derecede sınırsız sorumluluktur. İç ilişki bakımından ortakların sorumluluğunu sınırlamak mümkündür; ancak 3. kişilere karşı ileri sürülemez.

Kollektif şirkette sermaye türü herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmamıştır. İktisadi değer taşıyan her şey (emek, ticari itibar, para, alacak, kıymetli evrak, mal vb) sermaye olarak getirilebilir. Ayrıca getirilen sermayenin miktarı veya oranı da farklı olabilir. Yani sermaye payları birbirine eşit olmak zorunda değildir.

CEVAP: E

32. Adi Şirket

Borçlar Kanunu'na tabi olan adi şirketlerin tüzel kişilikleri bulunmamaktadır. Bu nedenle kendilerine ait mal varlıkları olamayacağı gibi hukuki eylem ve işlemlerde de bulunamazlar. Her türlü işlemleri ortakları tarafından yerine getirilir.

- Adi şirketin tüzel kişiliği de tacir sıfatı da yoktur.
- Adi şirket sözleşmesi herhangi bir şekle bağlı değildir.

Tanım: İki veya daha fazla kimsenin müşterek bir amaca ulaşmak için emeklerini ve mallarını birleştirmeyi kabul ettikleri bir sözleşmedir.

Kuruluşu: Adi şirketin kurulması hiçbir kayda ve formaliteye tabi değildir. Yazılı veya sözlü bir mutabakat (anlaşma) ile kurulabilirler. Adi şirketin tüzel kişiliği bulunmadığından sadece ortakların sorumluluğu bulunur bu nedenle tam iki tarafa borç yüklemez.

CEVAP: C

33. Ciro, senet, lehdarın eline geçtiği andan ödememe protestosu keşide edildiği ve ya bu protestoyu keşide etmek için tanınan vadeyi izleyen iki iş günlük süre sona erdiği ana kadar yapılabilir. Bu süre geçtikten sonra yapılan cirolar, alacağın temliki hükmündedir. Ciroya, bu nedenle tarih konmalıdır. Poliçenin hamili kim ise tedavül süresince herkese ciro edebilir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

34. Aval Kaydı

Bir kambiyo senedinin garanti altına alınması için yapılan taahhüde aval denir. Aval kambiyo senetlerine özgü bir tür kefalettir. Aval verene "avalist", lehine aval verilene de "avalat" denilmektedir.

Aval verme, bir teminat niteliğinde olduğundan, lehine aval verdiği kişi hangi şartlarla poliçeden sorumlu ise avalist de borçtan o şekil ve kapsamda sorumlu olur. Ancak avalist borcun tamamı için aval vermek zorunda değildir. Bu nedenle kısmi avallik söz konusu olabilir.

Lehine aval verilenin borcu, zamanaşımı nedeniyle sona erse, avalistin de borcu sona erer. keşideciye veya cirantaya aval verenler, son hamile karşı 1 yıllık zamanaşımı süresine tabidirler. Poliçe bedelini ödeyen cirantanın başvuru hakkı, düzenleyene, kendisinin üstündeki diğer cirantalara ve onlara aval verenlere karşı altı ayda zamanaşımına uğrar.

Avalist, borcu ödemekle, lehine aval verdiği kimselerin haklarını değil, sadece poliçeden doğan hakları kazanır. Bir başka ifadeyle avalist, lehine aval verdiği kişinin halefi olamaz.

Avalistin Hakları

- Poliçenin kabul edilmemesi veya ödenmemesi halinde çekilen protestonun avaliste de ihbar edilmesi gerekir.
- Avalist, poliçeye "protestosuz veya masrafsız" kaydını koyabilir.
- Avalist, kendisiyle hamil arasındaki mevcut ilişkiden doğan kişisel defileri, hamile karşı ileri sürebilir. Banu karşın, aval verdiği kiseye ait defileri hamile karşı ileri süremez.
- Avalist ödediği poliçe borcundan dolayı, lehine aval verdiği kişiye karşı sorumlu olan diğer kişilere (lehtar, ciranta, düzenleyen gibi) başvurarak ödediği tutarı; faiz, masraf ve komisyon ücretiyle birlikte talep edebilir.

Aval kaydı bir tür kefalet olsa da Borçlar Kanunu'nda düzenlenmiş kefillikten çok farklı özelliklere sahiptir.

Aval kaydı yasanın düzenlediği şekle uygun yapılmalıdır. Yani mutlaka senet üzerine (alonj üzerine de olabilir) yapılmalıdır.

Aval kaydı bedelin tamamı için olabileceği gibi bir kısmı için de olabilir.

Aval kaydı düzenleyen ciranta, muhatap, araya giren veya başka bir avalist lehine de verilebilir.

Muhatap ve düzenleyenin imzaları hariç poliçe yüzüne atılan her imza aval kaydı sayılır.

Senedin ön yüzündeki kimin lehine ne için atıldığı belirli olmayan imzalar düzenleyen lehine konulmuş aval kaydıdır.

Avalistin garanti ettiği borç, şekil veya herhangi bir sebepten batıl dahi olsa aval kaydı geçerlidir. (TTK m. 702/2)

Lehine aval verilen kişinin sahip olduğu mutlak def'iler kural olarak aval veren tarafından ileri sürülemez. Ancak istisnai olarak senedin şekline bağlı def'iler avalist tarafından da ileri sürülebilir.

CEVAP: D

35. Şikâyet

İcra ve iflâs daireleri, cebri icranın yürütülmesinde birinci derecede görevlidirler. Bu dairelerde çalışan icra veya iflâs müdürlerine, icra ve iflâs takibinde geniş yetki ve görevler verilmiştir. Kendilerine geniş yetkiler verilmiş olan ve geniş anlamda yargı mercileri içinde yer alan icra ve iflâs memurlarının, bu yetkilerini kötüye kullanmalarını önleyebilmek için bir denetime tâbi tutulmalarının gereği açıktır. Ancak her ne kadar denetim yapılsa da bazı aksaklıkların yaşanması muhtemeldir. Bu nedenle **icra organlarının işlemlerinden hoşnut olmayan kimselerin başvuruda bulunmaları için düzenlenen kanuni yol "şikâyet" olarak tanımlanır. Şikâyet bir hukuki çare olmakla birlikte, bir dava değildir;** bu sebeple davaya ilişkin kurallar şikâyet yolunda tamamen uygulanmaz.

Şikâyet İcra/İflas organlarının işlemlerine karşı yapılır. Dikkat edilmesi gereken hususu kayyımın işlemelerine karşı yoluna başvuru yapılamaz.

Şikâyet, şikâyete konu işlemi yapmış olan **icra dairesinin bağlı bulunduğu icra mahkemesince incelenir ve karara bağlanır.**

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

36. Pazarlık suretiyle satış:

Aşağıdaki hallerde satış pazarlık suretiyle yapılabilir:

1. Bütün alakadarlar isterse,
2. Borsa veya piyasada fiyatı bulunan kıymetli evrak veya diğer mallar için o günün piyasasında mukarrer fiyat teklif edilirse,
3. Artırmada maden kıymetini bulmamış olan altın ve gümüş eşyaya bu kıymet verilirse,
4. 113 üncü maddenin ikinci fıkrasında gösterilen haller bulunursa, (İcra memuru kıymeti süratle düşen veyahut muhafazası masraflı olan malların satılmasına her zaman karar verebilir)
5. Mahcuz malın tahmin edilen değeri birmilyar lirayı geçmezse.

CEVAP: E

37. Haczi mümkün olmayan mallar ve haklar:

1. Devlet malları ile mahsus kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen mallar,
2. Ekonomik faaliyeti, sermayesinden ziyade bedenî çalışmasına dayanan borçlunun mesleğini sürdürebilmesi için gerekli olan her türlü eşya,
3. Para, kıymetli evrak, altın, gümüş, değerli taş, antika veya süs eşyası gibi kıymetli şeyler hariç olmak üzere, borçlu ve aynı çatı altında yaşayan aile bireyleri için lüzumlu eşya; aynı amaçla kullanılan eşyanın birden fazla olması durumunda bunlardan biri,
4. Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan arazi ve çift hayvanları ve nakil vasıtaları ve diğer eklenti ve ziraat aletleri; değilse, sanat ve mesleki için lüzumlu olan alat ve edevat ve kitapları ve arabacı, kayıkçı, hamal gibi küçük nakliye erbabının geçimlerini temin eden nakil vasıtaları,
5. Borçlu ve ailesinin idareleri için lüzumlu ise borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği veyahut üç keçi veya koyunu ve bunların üç aylık yem ve yataklıkları,
6. Borçlunun ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacakları ve borçlu çiftçi ise gelecek mahsül için lazım olan tohumluğu,
7. Borçlu bağ, bahçe veya meyva veya sebze yetiştiricisi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan bağ bahçe ve bu sanat için lüzumlu bulunan alat ve edevat, Geçimi hayvan yetiştirmeye münhasır olan borçlunun kendisi ve ailesinin maişetleri için zaruri olan miktarı ve bu hayvanların üç aylık yem ve yataklıkları,
8. Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinde malül olanlara bağlanan emeklilik maaşları ile bu hizmetlerden birinin ifası sebebiyle ailelerine bağlanan maaşlar ve ordunun hava ve denizaltı mensuplarına verilen uçuş ve dalış tazminat ve ikramiyeleri, Askeri malüllerle, şehit yetimlerine verilen terfi zammı ve 1485 numaralı kanun hükmüne göre verilen inhisar beyiye hisseleri,
9. Bir muavenet sandığı veya cemiyeti tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar,
11. Vücut veya sıhhat üzerine ika edilen zararlar için tazminat olarak mutazarrırın kendisine veya ailesine toptan veya irat şeklinde verilen veya verilmesi lazım gelen paralar,
12. Borçlunun haline münasip evi,
13. Öğrenci bursları.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

38. Borçlu, kendisine gönderilen ödeme emrine karşı, borcun doğmadığı, borcun sona erdiği, zamanaşımına uğradığı, vadesinin gelmediği, şarta bağlı olduğu veya senet altındaki imzanın kendisine ait olmadığı, borcunun ödeme emrinde belirtildiği kadar olmadığı gibi itirazları bulunuyorsa, bunları ödeme emrine itiraz yoluyla 7 gün içinde icra dairesine bildirmelidir.

İtiraz süresinin kesin olması kuralının istisnası, gecikmiş itirazdır. Borçlu, kusuru olmaksızın bir engel sebebiyle süresinde ödeme emrine itiraz edemezse, bu itirazını sonradan yapabilir.

İtiraz, imzaya itiraz ve borca itiraz şeklinde ikiye ayrılır.

Borçlu itirazda bulunurken sebep bildirmek zorunda değildir. Ancak, borçlu bildirmiş olduğu itiraz sebepleri ile bağlı olup kural olarak bunları daha sonra değiştirip, genişletemez. İcra dairesinde yapılan itirazlarda, itiraz sebepleri ile bağlılık, sadece itirazın kaldırılması için icra mahkemesinde yapılan incelemede geçerli olup, itirazın iptali için genel mahkemelerdeki yargılamada geçerli değildir.

Borçlu, itirazında bildirmiş olduğu itiraz sebepleri ile bağlıdır.

Borçlu, hiç bir sebep bildirmeden sadece itiraz etmişse ve takip adi bir senede dayanıyorsa, senetteki imzayı ikrar etmiş sayılır; daha sonra imzayı inkâr edemez.

İtirazında sebep bildirmeyen ya da belirli sebeplere dayanan borçlu, daha sonra icra mahkemesinde itirazın kaldırılması aşamasında, sadece alacaklı tarafından ibraz edilen senet metninden anlaşılabilen borca itiraz sebeplerini ileri sürebilir; bunun dışında yeni bir itiraz sebebi ileri süremez.

İtiraz üzerine takip durur. Takibe devam edilmesi için bu itirazın hükümden düşürülmesi gerekir. Bunu sağlamak için kanun, iki yol öngörmüştür. Birincisi itirazın iptali davası, ikincisi ise itirazın kaldırılması yoludur.

İtirazın Kesin/Geçici Kaldırılması Yolu	İtirazın İptali Davası
Süre: 6 Ay İçerisinde	**Süre:** 1 Yıl İçerisinde
Dava: İtirazın Kaldırılması	**Dava:** İtirazın İptali
Mahkeme: İcra Mahkemesi	**Mahkeme:** Genel Mahkemeler
Yetki: Takibin Yapıldığı İcra Dairesinin Bulunduğu Yer Mahkemesi	**Yetki:** Davanın Konusuna Göre Yetkili Yer Mahkemesi Hmk'ya Göre Belirlenir.

İtirazın Kesin Kaldırılması (Borca İtirazın Kaldırılması)

Alacaklının, genel haciz yolu ile ilamsız takibe gönderttiği ödeme emrine borçlunun borca itiraz ederek takibi durdurması üzerine, elinde İİK m.68'de öngörülen belgelerden birisi bulunan alacaklı, borca itirazın kendisine tebliğinden itibaren 6 ay içinde icra mahkemesine başvurarak itirazın kesin olarak kaldırılmasını isteyebilir.

Yargılama Sonucunda

1. **Talep Kabul Edilirse:** Yargılama sonucunda icra mahkemesi alacaklıyı haklı görür ve itirazın kaldırılması talebini kabul eder ise alacaklı duran takibe devam edilmesini ve haciz yapılmasını icra dairesinden isteyebilir. Zira itirazın kaldırılması talebinin kabulü ile **takip kesinleşmiş olur. ayrıca alacaklının talebinin bulunması halinde,** borçlu alacağın %20'sinden az olmamak üzere tazminata mahkûm edilir. Yine borçlu, kararın tefhim/tebliğ tarihinden itibaren 3

YARGI YAYINEVİ

gün içinde de **Mal Beyanında Bulunmalıdır.**

2. **Talep Reddedilirse:** Yargılama sonucunda icra mahkemesi borçluyu haklı görür ve itirazın kaldırılması talebini reddeder ise bu durumda alacaklı artık takibe devam edemez. Ayrıca **borçlunun talebinin bulunması halinde**, alacaklı alacağın %20'sinden az olmamak üzere tazminata mahkûm edilir.

CEVAP: E

39. Alacaklı alacağını müflisin kendinde olan alacağı ile takas edebilir. Aşağıdaki hallerde takas yapılamaz.

1. Müflisin borçlusu iflas açıldıktan sonra müflisin alacaklısı olursa;
2. Müflisin alacaklısı iflas açıldıktan sonra müflisin veya masanın borçlusu olursa;
3. Alacaklının alacağı hamile yazılı bir senede dayanmakta ise.
4. Anonim, limited ve kooperatif şirketlerin iflasları halinde esas mukavele gereğince verilmesi lazım gelen hisse senedi bedellerinin henüz ödenmemiş olan kısımları veya konması taahhüt edilen ve fakat konmamış olan sermayeler bu şirketlerin borçlarıyla takas edilemez.

CEVAP: E

40. Paralar dağıtıldıktan sonra idare iflasa hükmeden mahkemeye son bir rapor verir. Mahkeme iflasın idaresinde hata ve noksan görürse icra mahkemesine bundan haber verir. Mahkeme, tasfiyenin bittiğini anladıktan sonra kapanma kararı verir. İflâsın kapanması hakkında verilen hükme karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi kararına karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir. İstinaf ve temyiz incelemeleri, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre yapılır. İflas dairesi kapanmayı ilan eder.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ



HUKUK 2018 ÇÖZÜMLERİ

1. Cumhurbaşkanının Görevleri

2017 anayasa değişikliği ile yapılan yeni düzenlemeyle cumhurbaşkanının daha önce var olan "yasamaya", "yargıya", "yürütmeye" ilişkin görevleri ayrımı sona erdirilmiştir.

- Cumhurbaşkanı devletin başıdır.
- Yürütme yetkisi cumhurbaşkanına aittir.
- Cumhurbaşkanı, devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletinin birliğini temsil eder; anayasanın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.
- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.
- Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında meclise mesaj verir.
- Kanunları yayımlar.
- Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.
- Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesi ile Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.
- Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atar ve görevlerine son verir.
- Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları cumhurbaşkanı kararnamesi ile düzenler.
- Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.
- Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar.
- Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.
- Millî güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi adına, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.
- Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.
- Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.
- Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilir.

CEVAP: A

2. Hâkimler ve Savcılar Kurulu görevleri:

- Yargıtay üyelerini seçmek
- Danıştay üyelerinin 3/4'ünü seçmek
- Adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını:
- mesleğe kabul etme,
- atama ve nakletme,
- geçici yetki verme,

YARGI YAYINEVİ

- yükselme ve birinci sınıfa ayırma,
- kadro dağıtma,
- meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme,
- disiplin cezası verme,
- görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar;
- Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

CEVAP: D

3. 2017 Anayasa değişikliği ile cumhurbaşkanı adayı;
   - Siyasi parti grupları,
   - En son yapılan genel seçimlerde geçerli oyların tek başına veya birlikte en yüzde beşini almış siyasi partiler,
   - En az yüz bin seçmenin imzasıyla gösterilebilir.

CEVAP: B

4. **TBMM Başkanlık Seçimi**

   1. Tur: TBMM üye tamsayısının 2/3'ünün oyunu alan aday başkan seçilir. Çoğunluk sağlanamazsa ikinci tura geçilir.

   2. Tur: TBMM üye tamsayısının 2/3'ünün oyunu alan aday başkan seçilir. Çoğunluk sağlanamazsa üçüncü tura geçilir.

   3. Tur: TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğunu alan aday başkan seçilir, yoksa 4. tura geçilir.

   4. Tur: En çok oy alan iki aday katılır, bunlar arasından fazla oy alan aday TBMM Başkanı seçilir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

5. İdari işlemler, herhangi bir organ, makam veya kamu görevlisi tarafından değil, Anayasa ve kanunların yetkili kıldığı organ, makam ve kamu görevlileri tarafından alınırlar.

   Öncellikle idare görevli olduğu bir konuda ya da alanda karar almalıdır. İdarenin (yürütmenin) görevli olmadığı bir alanda karar alma yetkisi genel olarak düşünürsek yasama ya da yargı organına aittir. İşte idarenin genel olarak kendi görev alanına girmeyen bir konuda yani yasama ve yargı organının görev alanına giren bir konuda karar almasıyla ortaya çıkan yetki sakatlığına fonksiyon (görev) gaspı adı verilir. Fonksiyon gaspıyla sakat işlem yok hükmündedir.

   - İdarenin (yürütme) başka bir devlet organının görev alanı içine giren bir konuda karar alması da aynı şekilde fonksiyon gaspıdır.
   - Örneğin İçişleri Bakanının bir belediye başkanının görevini kötüye kullandığı gerekçesiyle Danıştay'ın (yargının) görevini gasp ederek belediye başkanının görevine son vermesi fonksiyon gaspına (görev gaspı) örnektir.

     İdarenin görevli olduğu bir konuda işlem tesis edebilmesi için kararın idare adına irade açıklamaya yetkili merciler tarafından alınmış olması gerekir. Bu kavrama idare hukukunda kişi yönünden yetki diyoruz.
   - Bu nedenle idareye tamamen yabancı olan bir kimsenin alacağı bir karar, idari karar sayılamayacağı gibi idare adına irade açıklamaya yetkili olmayan mercilerinde alacağı kararlar idari karar sayılamazlar.
   - İdare adına irade açıklayabilecek olan idari mercilerin sayısı belirli ve sınırlıdır. İdare adına irade

açıklamaya yetkili merciler idari makam olarak adlandırılmaktadır. Buna göre, merkezi idaredeki makamlar, başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, Başbakan ve bakanlar ve taşra teşkilatında ise, yetki genişliği ilkesi nedeniyle valilerdir. Mahalli idareler ve hizmet yerinden yönetim kuruluşları adına ise bu kuruluşların karar organları idari karar alma yetkisine sahiptir. İşte bu saydığımız makamlar dışında idare içinde kimsenin idari karar alma yetkisi yoktur.

- Son olarak idari kararın geçerli olabilmesi için idari kararı alan kamu görevlilerinin temyiz kudretine sahip olması gerekir. Temyiz kudretine sahip olmayan kamu görevlilerinin aldığı idari kararların da geçerliliği yoktur. İşte idarenin görev alanına giren bir konuda idare adına irade açıklamaya yetkili olmayan bir merciin ya da kamu görevlisinin karar alması kişi yönünden yetkisizlik olarak adlandırılır ve bu sakatlığa yetki gaspı adı verilir. Yetki gaspıyla sakat idari işlemler yok hükmündedir.

  İdarenin görevli olduğu bir konuda irade açıklamaya yetkili makamların sadece kendi görev alanlarına giren konularda karar alması gerekir. Örneğin Sağlık Bakanı, Sağlık Bakanlığı adına irade açıklamaya yetkilidir ancak Sağlık Bakanı, Milli Eğitim Bakanlığının görev alanına giren bir konuda karar verirse konu yönünden yetkisizlik sorunu ortaya çıkar.

İşte idarenin görev alanına giren bir konuda irade açıklamaya yetkili bir makamın (karar almaya yetkili makamın) kendi görev alanı dışında bir konuda karar alması konu yönünden yetkisizlik olarak adlandırılır ve ortaya çıkan sakatlığa da yetki tecavüzü adı verilir. Yetki tecavüzü kendi içinde açık ve bariz yetki tecavüzü ve hafif yetki tecavüzü olmak üzere ikiye ayrılır.

- Astın üst yerine, üstün ast yerine karar alması durumlarında çoğu zaman hafif yetki tecavüzü görülür. Örneğin, Valinin kaymakam yerine karar alması ya da kaymakamın vali yerine karar alması. Bu gibi durumlarda işlem yok hükmünde değildir, işlemin ya idarece geri alınması ya da idari yargı yerlerince iptali gerekir
- İdari iş bölümü ve yetki esaslarına tamamen aykırı bir biçimde yapılan idari işlemlerde açık ve bariz yetki tecavüzü söz konusu olur ve bu işlemler yok hükmündedir. Örneğin, bir bakanlığın başka bir bakanlığın görev alanına giren konuda idari karar alması durumunda ortada açık ve bariz yetki tecavüzü vardır.

İdari makamlar, sadece kendi coğrafi sınırları içinde yetkilerini kullanabilirler. Örneğin, mahalli idare organları sadece kendi coğrafi alanlarıyla sınırlı olarak idari kararlar alabilirler. İşte Ankara Valiliğinin, Kırıkkale ili sınırı içinde yetkisini kullanması yer yönünden yetkisizlik oluşturur.

- İdari makamların sahip oldukları yetkiyi kullanabilecekleri süreyi ifade eden kavram ise zaman yönünden yetki olarak adlandırılır. Anayasa ve kanunlar idari makamların karar alma yetkisini bazen zaman bakımından sınırlamışlardır. Buna göre;
- Bir kere, bir kamu görevlisinin sahip olduğu yetkileri kullanabilmesi için atanması ve göreve başlaması gerekir. Ataması tam olarak tamamlanmayan bir kamu görevlisi-

YARGI YAYINEVİ

nin aldığı kararlar zaman yönünden yetkisizlik nedeniyle sakattır.
- İkinci olarak kamu görevlileri izinli bulundukları süre içinde yetkilerini kullanamazlar.

CEVAP: C

6. 1982 Anayasası'nda yapılan 2017 yılı değişikliği ile kamu tüzel kişiliği kanunla ve cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kurulur.

CEVAP: D

7. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 4. Maddesine göre "Toplam nüfusu 750.000'den fazla olan illerin il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir."

CEVAP: B

8. Yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar; Danıştay dava dairelerince verilmişse konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurullarına, bölge idare mahkemesi kararlarına karşı en yakın bölge idare mahkemesine, idare ve vergi mahkemeleri ile tek hakim tarafından verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir. İtiraz edilen merciler, dosyanın kendisine gelişinden itibaren yedi gün içinde karar vermek zorundadır. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

CEVAP: D

9. Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunun 14.maddesine göre;

Dilekçeler, Danıştay'da daire başkanının görevlendireceği bir tetkik hakimi, idare ve vergi mahkemelerinde ise mahkeme başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından:

a) Görev ve yetki,
b) İdari merci tecavüzü,
c) Ehliyet,
d) İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı,
e) Süre aşımı,
f) Husumet,
g) 3 ve 5 inci maddelere uygun olup olmadıkları, Yönlerinden sırasıyla incelenir.

CEVAP: C

11. Bazı istisnai suçlarda Cumhuriyet Savcısı ancak mağdurun şikayeti olursa kamu davası açabilir. Bu tip suçlara takibi şikâyete bağlı suç denir. (Sövme, Karşılıksız çek keşide etme, sarkıntılık gibi suçlar takibi şikâyete bağlı suçtur.) Şikâyet ile ilgili, özellikler şu şekildedir:

- Şikâyet suçun mağdurunun Cumhuriyet Savcısından kamu davası açılmasını istemesidir.
- Şikâyetten vazgeçilmesi mümkündür. Şikâyetten vazgeçme kamu davasını düşürür.
- Şikâyetten hükmün kesinleşmesine kadar vazgeçilebilir. Hüküm kesinleştikten sonra şikâyetten vazgeçme mümkün değildir.
- Şikâyet ve şikâyetten vazgeçme bir şekle tabi değildir.
- Takibi şikâyete bağlı suçlarda yetkili kimse 6 ay içinde şikâyette bulunmazsa soruşturma ve kovuşturma yapılamaz. Yani şikâyet süresi 6 aydır. Zamanaşımı süresini

geçirmemek koşuluyla bu süre, şikâyet hakkı olan kişinin fiili ve failin kim olduğunu bildiği veya öğrendiği günden itibaren başlar.

- Suç mağduru birden fazla olabilir. Birinin 6 aylık süreyi geçirmesi diğerlerinin şikayet hakkını etkilemez.
- İştirak halinde suç işlemiş sanıkların biri hakkında şikayetten vazgeçme diğerlerini de kapsar.
- Kanunda aksi yazılı olmadıkça vazgeçme kabul etmeyen sanığı etkilemez yani kamu davası düşmez devam eder.
- Şikâyetten vazgeçmenin geri dönüşü yoktur. Vazgeçmeden vazgeçme olmaz.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

12. Şerikliğin bir diğer şekli de yardım etmedir (m. 39). Yardım etme, bir başkasının kasten işlemekte olduğu suçun kasten desteklenmesini ifade eder. Failin, suç teşkil eden fiilî işlerken, bir başkası tarafından desteklendiğinin, kendisine yardım edildiğinin bilincinde olmasına gerek yoktur. Yardımda bulunanın kasten hareket etmesi gerekir; suçun icrasına taksirle yardımda bulunma cezalandırılmaz. Bu kast, suç teşkil eden fiilîn işlenişine ve bu fiilîn işlenişine katkıda bulunmaya yönelik olmalıdır (çifte kast). Diğer taraftan işlenişine yardımda bulunulan suçun en azından teşebbüs aşamasına vardırılmış olması gerekir. Bir suçun işlenmesine yardımda bulunma, maddi ve manevi olmak üzere iki tarzda mümkündür.

aa) Maddi Yardım: Maddi yardım, suçun işlenmesinde kullanılan araçları sağlamak yahut suçun işlenmesinden önce veya işlenmesi sırasında yardımda bulunarak icrasını kolaylaştırmak şeklinde olabilir. En geç suç tamamlanıncaya kadar yardım mümkündür. Dolayısıyla suç tamamlanmadan önce yardımın yapılması gerekir. Yardım, hazırlık hareketlerine ilişkin de olabilir. Örneğin, kasten öldürme suçunun işlenmesi için silah temin edilmesi, hazırlık hareketi olup; silah temin eden suç ortağı yardım edendir. Yardım olmaksızın suç işlenemeyecek idiyse o zaman yardım etme değil müşterek faillik söz konusu olur.

bb) Manevi Yardım: Manevi yardım, failin suç işleme doğrultusundaki kararını kuvvetlendirmekten, takviye etmekten ibarettir. Manevi yardım şekilleri şunlardır: suç işlemeye teşvik etmek, suç işleme kararını kuvvetlendirmek, suçun işlenmesinden sonra yardımda bulunmayı vaat etmek, suçun nasıl işleneceği konusunda yol göstermek.

- **Suç İşlemeyi Teşvik Etmek:** Suç işlemeyi düşünen ancak henüz kesin karar vermemiş bulunan kişinin kararını vermesini sağlamak şeklinde ortaya çıkan yardım türüdür. Örneğin, Yaparsan iyi olur, iyi yapıyorsun yap devam et demek.
- **Suç Kararını Kuvvetlendirme:** Suç işleme kararını vermiş bir kişiyi icraya geçmeye yöneltmek halidir. Örneğin, Gün bu gündür bas tetiğe ya da sen onu şimdi vurmazsan o seni sonra vurur demek.
- **Suçun İşlenmesinden Sonra Yardımda Bulunmayı Vaat Etmek:** Suç işlemeden önce faile suç işlediğinde yardım edeceğini söylemektir. Örneğin Yakalanırsan hapiste ben sana bakarım. Sana iki günde pasaport alır yurt dışına kaçırırım gibi şeyler söylemek.

- **Suçun Nasıl İşleneceği Konusunda Yol Göstermek:** Kişinin suçu işlemesinden önce suçu nasıl işleneceği konusunda bilgi vermek ve yöntem göstermek şeklinde ortaya çıkar. Örneğin, Eve şuradan gir, şurasına vur, şuradan bıçaklarsan bir daha iflah olmaz, şu yoldan geçerken sıkıştır orda kimse olmaz yakalanmazsın demek gibi.

CEVAP: A

13. **Bilinçli Taksir (Öngörülü Taksir)** Sonucun fail tarafından öngörülmüş olmasına rağmen istenmeyerek gerçekleştirilmesidir. Bu hâlde taksirli suça ilişkin ceza üçte birden yarısına kadar artırılır. Yani bilinçli taksir cezayı ağırlaştıran genel bir nedendir.

Taksirle İlgili Önemli Hususlar

- Taksirle işlenen suçlarda belirlenecek ceza failin kusurunun ağırlığına göre belirlenir. Zararın ağırlığına göre belirlenmez.
- Birden fazla kişinin taksirle işlediği suçlarda, herkes kendi kusurundan dolayı sorumlu olur. Her failin cezası kusuruna göre ayrı ayrı belirlenir.
- Taksirli suçlarda gönüllü vazgeçme, teşebbüs ve iştirak mümkün değildir.
- Taksirli hareket sonucu neden olunan netice, münhasıran failin kişisel ve ailevî durumu bakımından, artık bir cezanın hükmedilmesini gereksiz kılacak derecede mağdur olmasına yol açmışsa ceza verilmez; bilinçli taksir hâlinde verilecek ceza yarıdan altıda bire kadar indirilebilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

14. **TEKNİK ARAÇLARLA İZLEME**

Şüpheli veya sanığın kamuya açık yerlerdeki ve işyerindeki faaliyetleri delil etme amacıyla teknik araçlarla izlenebilir. Bu tedbirin uygulanabilmesi için somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebepleri bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi gerekir. Bu tedbir ancak kanunda sayılı suçlar (insan ticareti, kasten öldürme, uyuşturucu imali, sahtecilik, fuhuş vb) için kullanılabilir. Elde edilen deliller ancak bu suçların soruşturması veya kovuşturması için kullanılabilir; kanunda sayılmayan suçlara ilişkin tesadüfen elde edilen delillerin muhakemede kullanılması mümkün değildir) Teknik araçlarla izlemeye hâkim, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilir. Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlar yirmi dört saat içinde hakim onayına sunulur. Hâkim kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde kayıtlar derhal imha edilir. Teknik araçlarla izleme kararı en çok üç haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir hafta daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hakim yukarıdaki sürelere ek olarak her defasında bir haftadan fazla olmamak ve toplam dört haftayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verebilir.

CEVAP: D

15. Doğrudan Soru Yöneltme Cumhuriyet savcısı, müdafi veya vekil sıfatıyla duruşmaya katılan avukat; sanığa katılana, tanıklara, bilirkişilere ve duruşmaya çağrılmış diğer kişilere, duruşma disiplinine uygun olarak doğrudan soru yöneltebilirler. Sanık ve katılan da mahkeme başkanı veya hâkim aracılığı ile soru yöneltebilir. Yani sanık veya katılanın doğrudan soru yöneltme hakkı yoktur.

CEVAP: E

16. Disiplin hapsi: Kısmî bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış olan fiil dolayısıyla verilen, seçenek yaptırımlara çevrilemeyen, önödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartla salıverilme hükümleri uygulanamayan, ertelenemeyen ve adlî sicil kayıtlarına geçirilmeyen hapsi, ifade eder.

CEVAP: B

17. Fiil ehliyeti unsurlarından ayırt etme gücüne sahip olan ancak küçük ya da kısıtlanmış olan kişiler sınırlı ehliyetsizdirler.

a. Kendi başlarına yapabilecekleri işlemler

Bu başlıkta yer alan işlemler kişiyi borç altına sokmayan, sadece ona yarar sağlayan onun menfaatine olan hukuki işlemlerdir.

Karşılıksız Kazanma Sağlayan İşlemler
Ayırt etme gücüne sahip küçük ve kısıtlılar, kendilerine hukuki yarar sağlayan işlemleri yapmak için yasal temsilcilerinin rızasını almak zorunda değildirler. Bu işlemleri bizzat yapabilirler. Bu işlemlere ahlâka aykırı olmayan ve şartsız bağışları kabul etme, alacaklı sıfatıyla kefalet sözleşmesi yapma, ibra anlaşması gösterilebilir.

Kendi Serbest Mallarıyla İlgili İşlemler
Serbest mallar, kanundan ya da yasal temsilcileri tarafından sınırlı ehliyetsizin yönetimine bırakılmış olan mallardır. Sınırlı ehliyetsizler bu malların yönetimiyle ilgili işlemleri kendilerini borç altına sokacak nitelikte olsa dahi yasal temsilcilerinin rızasını almadan yapabilirler.
Bir Meslek veya Sanatla Uğraşma
Sınırlı ehliyetsiz kişiye bir meslek veya sanatla bağımsız olarak uğraşmasına izin verilmişse, küçük veya kısıtlı meslek ve sanatın normal olarak yürütülmesi için gerekli olan bütün işlemleri bizzat yapabilir.
Temsilci Olma
Sınırlı ehliyetsiz olan küçük veya kısıtlı, yasal temsilcisinin rızasını almaksızın bir başkasının adına hukuki işlemler yapabilir. Burada ki temsil yetkisi doğrudan doğruya temsildir.
Kişiye Sıkı Sıkıya Bağlı Hakları Kullanma
Kişiye sıkı sıkıya bağlı haklar, temsilci yoluyla kullanılamayan, başkasına devredilemeyen, kişinin ayrılmaz bir parçası olduğu için bizzat o kişi tarafından kullanılması gereken haklardır. Kişilik hakları, velayet hakkı, nişanlanma, evlenme, boşanma, manevi tazminat davası açma, ergin kılınmayı talep etme, soy bağının reddi gibi haklardan oluşur. Ancak kanun koyucu kişiye sıkı sıkıya bağlı haklardan çok önemli sonuçlar doğurmaya elverişli olan bazılarının kullanılmasını istisnai olarak yasal temsilcinin rızasına tâbi tutmuştur. Yasal temsilcinin rızasına bağlı olarak kullanılabilecek olan kişiye sıkı sıkıya bağlı haklar özellikle şunlardır: Ergin kılınma, nişanlanma, evlenme, evlenmeye izin, evlatlığa alınma.

YARGI YAYINEVİ

UYARI: Sınırlı ehliyetsize yapılan bağışlama ahlâka aykırı amaç güdüyor veya ona manevi bakımdan ağır yükümlülükler yüklüyorsa yasal temsilci sınırlı ehliyetsizi bu bağışlamayı kabulden men edebilir. Bunun yanı sıra şart ve yükümler içeren bağışlamalar, bağışlanana hukuki anlamda birtakım borçlar yüklediğinden, sınırlı ehliyetsiz böyle bir bağışlamayı yasal temsilcisinin rızası olmadan kabul edemez.

b. Yasak İşlemler

Medeni Kanun "Yasak İşlemler" başlığı altında birtakım işlemlerin hem sınırlı ehliyetsiz tarafından hem de yasal temsilcileri tarafından yapılmasını mutlak anlamda yasaklamıştır. Bu işlemler:

- Önemli bağışlarda bulunmak
- Kefil olmak
- Vakıf kurmak
- Rekabet yasağı (Borçlar Kanunu)

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

18. Evlenmenin Yokluğu Halleri

- Aynı cinsten kişilerin evlenmesi
- Evlenmenin, evlendirme memurunun önünde yapılmamış olması
- İki trafın evlendirme memurunun önünden aynı anda hazır bulunmaması

MUTLAK BUTLAN SEBEPLERİ
Eşlerden birinin evlenme sırasında evli olması
Bu kuralın varlık sebebi çok eşliliğin önüne geçmektir. Mevcut bir evlilik varlığını sürdürürken yapılan ikinci evlilik kural olarak kesin hükümsüzdür. Ancak kanun koyucu bu durumda yani hâlihazırda bir evlilik varken yapılan ikinci evlilik durumunda, ikinci evliliğin butlanına karar verilmeden önce birinci evlilik herhangi bir nedenle sona erer-se ve ikinci evlenmedeki diğer eş iyiniyetli ise, artık ikinci evliliğin butlanına karar verilemez.
Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli olarak ayırt etme gücünden yoksun olması
Ayırt etme gücünün bulunmaması hukuki işlem yapma ehliyetini tamamen ortadan kaldırdığından daha öncede belirttiğimiz üzere kesin evlenme engelleri arasındadır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta ayırt etme gücünden sürekli olarak yoksun bulunmaktır. Aksi halde yani ayırt etme gücünün geçici kaybı mutlak değil nisbi butlan nedenidir.
Akıl hastalığı
Akıl hastaları ancak hastalıklarının evlenmeye engel olmadığını gösteren bir sağlık kurulu raporu varsa evlenebilirler. Kanun hükmüne göre, böyle bir raporu olmadan, evliliğe engel bir akıl hastalığı olan kişinin evliliği mutlak butlan ile batıldır.
Hısımlık
Medeni Kanuna göre 3. derece dâhil kan hısımları ile kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoyu veya altsoyu arasında ve evlat edinen ile evlatlığın veya bunlardan biri ile diğerinin altsoyu ve eşi arasında evlilik yasaktır.

NİSBİ BUTLAN SEBEPLERİ
Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk
Burada yukarıda mutlak butlan durumunda olduğu gibi sürekli değil geçici bir yoksunluk söz konusudur. Örneğin, sarhoşluk nedeniyle ya da uyuşturucu madde etkisi sürerken yapılan evlilikler gibi.
İrade sakatlıkları
İrade bozukluğu nedenleri olan yanılma, aldatma veya korkutma nedeniyle iradenin istenmeyerek açıklanması ile yapılan evlilikler bu başlıkta değerlendirilir.
Yasal temsilcinin izninin bulunmaması
Evlenme erginliğini kazanmış, ayırt etme gücüne sahip küçüklerin ve kısıtlıların evlenebilmeleri için yasal temsilcilerinin izninin bulunması gerektiği MK'de belirtilmiştir. Bu izin belgesi evlendirme memuruna verilmedikçe evlendirme memuru, evlendirmeyi yapmayacaktır. Buna rağmen evlilik izin alınmadan bir şekilde yapılmışsa, yasal temsilci dava açarak evliliği geçersiz hale getirebilir.

CEVAP: B

19. Nişanlılık ilişkisinin sona ermesiyle nişanlı tarafların kişisel durumları değişikliğe uğrar ve eski halini alır. Genellikle nişanlılar, nişanlanmanın ortaya çıkardığı yakınlığın gereği ve karşı tarafı memnun etmek amacıyla birbirlerine çeşitli hediyeler verirler. İşte nişanlılık ilişkisinin sona ermesinin en önemli sonucu da bu verilen hediyelerin akıbetinin ne olacağıdır?

Medeni Kanunun bu konu ile ilgili düzenlemesine göre, *"nişanlılık evlenme dışındaki bir sebeple sona ererse, nişanlıların birbirlerine veya ana ve babanın ya da onlar gibi davrananların diğer nişanlıya vermiş oldukları alışılmışın dışındaki hediyeler, verenler tarafından geri istenebilir."* Verilen hediyeler aynen veya misli olarak geri verilemiyorsa sebepsiz zenginleşme hükümleri uygulanır.

Geri verilmesi söz konusu olacak hediyeler, nişan nedeniyle ve nişanlanma sırasında veya nişanlılığın devam ettiği süreç içerisinde verilmiş olmalıdır. İadesi istenen hediyelerin sahip olması gereken bir diğer özellik de, bu hediyelerin "alışılmışın (mutad) dışında hediye" olmasıdır.

Hediyelerin geri verilmesini isteme hakkı nişanlılardan başka, onların ana ve babaları ile ana baba gibi davranan kimselere (amca, teyze gibi) tanınmıştır.

Hediyelerin geri verilmesi davası, ancak hediyeyi verenler tarafından diğer nişanlıya, eğer nişanlı ergin değilse velisine karşı açılabilir.

Hediyelerin geri verilmesi talebinde bulunabilmek için kusur şartı aranmaz.

CEVAP: A

20. Ölüme Bağlı Tasarrufun Türleri

Türler	
Şekli Anlamda Ölüme Bağlı Tasarruflar	**Maddi Anlamda Ölüme Bağlı Tasarruflar**
• Miras sözleşmesi • Vasiyetname	• Mirasçı atama • Vasiyet bırakma • Yükleme • Art mirasçı atama • Yedek mirasçı atama • Vakıf kurma • Mirasçılıktan çıkarma gibi.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

21. Sahiplenme (İhraz)

Sahiplenme, sahipsiz bir taşınır üzerinde malik olmak iradesiyle zilyedlik kurulması suretiyle mülkiyet hakkının kazanılmasıdır.

- **Sahiplenmenin söz konusu olabilmesi için eşyanın sahipsiz bir eşya olması gerekir.** Yani eşyanın sahipsiz eşya olabilmesi için, ya o ana kadar hiç kimsenin mülkiyetinde bulunmamış olması ya da sahibi tarafından mülkiyeti kaybetme kast ve niyetiyle terk edilmiş olması gerekir. Bu nedenledir ki, sahibi tarafından kaybedilen ya da rızası olmaksızın elinden çıkan eşyalar sahipsiz değildir. *Örneğin, (A) kendisine ait telefonu çöpe atarsa, eşya üzerindeki hâkimiyetini kendi iradesi ile sonlandırmış olduğundan telefon artık sahipsiz eşya iken, telefon (B) tarafından çalınır ya da (A) telefonu bir yerde unutur veya düşürürse, eşya kendi iradesi ile elinden çıkmadığı için bu durumda sahipsiz eşya olmayacaktır.*
- **Malik olma niyeti bulunmalıdır.** Bir eşyanın sahiplenme yoluyla ile kazanılabilmesi için sadece eşyanın sahipsiz eşya niteliğinde olması yeterli değildir. Bunun yanında sahiplenme yoluyla hak kazananın, bu eşyanın maliki olma iradesini taşıması yani eşya üzerinde asli zilyedlik kurma iradesine sahip olması gerekir.

CEVAP: E

22. Ayni hak, kişilere eşyalar üzerinde herkese karşı ileri sürebilecekleri bazı yetkiler veren mutlak bir haktır. Ayni hakkı oluşturan bu yetkiler, "kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma" yetkileridir. Mülkiyet, bu yetkilerin üçünü de kapsar.

Sınırlı ayni haklar, mülkiyet hakkının dışında kalan ayni haklardır. Yani sınırlı ayni haklar, hak sahibine eşya üzerinde belirli ve sınırlı yetkiler tanırlar. Özetle, mülkiyet hakkı hak sahibine (malike), tam bir egemenlik sağlarken, sınırlı ayni haklar bu anlamıyla, "kısmi ya da sınırlanmış bir egemenlik olarak karşımıza çıkar." Bu hakların içerikleri; bunların türlerine göre, eşyayı kullanma, eşyadan yararlanma ve eşya üzerinde tasarrufta bulunma yetkilerden sadece bir veya bir kaçından oluşur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

23. ZAMANAŞIMININ KESİLMESİ

Zamanaşımının kesilmesi, borçlunun veya alacaklının veya hâkimin belli fiillerinin soncu olarak, işlemiş bulunan zamanaşımı süresinin yanması ve kesilmeye neden olan olaydan itibaren yeni bir zamanaşımı süresinin işlemeye başlamasıdır.

Zamanaşımını kesen sebepler

- Borçlunun borcunu ikrar etmesi
- Borçlunun para borçlarında faiz ödemesinde bulunması
- Borçlunun para borcuna karşılık olmak üzere bir miktar kısmi ödemede bulunması
- Borçlunun borcu için kefil göstermesi
- Alacaklının dava açması veya hakeme başvurması
- Alacaklının borçlu aleyhine icra takibinde bulunması
- Alacaklının iflas masasına başvurması

CEVAP: A

24.

Temsil Yetkisinin Geri Alınması (Azil)
Verilen bir temsil yetkisinin geri alınamaması temsil olunan için oldukça önemli sorunların ortaya çıkmasına neden olur. Bu nedenle temsil olunan temsil yetkisini her zaman geri alabilir veya sınırlandırabilir. Burada dikkat edilmesi gereken birkaç önemli nokta var. • "Temsil yetkisi, temsilcinin üçüncü kişilerle işlem yapmasından önce geri alınmış olmasıdır." Aksi halde yani üçüncü kişiyle işlem yapıldıktan sonra geri alınması hukuki sonuç doğurmaz. • Temsil yetkisinin verildiği üçüncü kişilere bildirilmişse, geri almanın da bildirilmesi gerekir. Aksi halde yetkinin geri alındığının açıklanması hüküm ifade etmez, burada üçüncü kişilerin iyiniyetleri korunur.
İstifa
Temsil ilişkisi tek taraflı bir ilişki olduğundan temsilci her zaman bu ilişkiye son verebilir. Ayrılma da yenilik doğuran bir hak olduğundan şarta bağlanamaz.
Ölüm, Gaiplik, Fiil Ehliyetinin Kaybı
Aksi kararlaştırılmış olmadıkça tarafların ölümü temsil ilişkisini sona erdirir. Aynı şekilde tarafların gaipliğine, iflasına karar verilmesi veya fiil ehliyetlerini kaybetmiş olmaları da temsil ilişkisini sonlandırır. Dikkat edilmesi gereken husus, ayırt etme gücünün var olması şartıyla, temsilcinin kısıtlanmış olması temsil ilişkisini sona erdirmez. Oysa temsil olunanın kısıtlanması bu ilişkiyi sonlandırır.
İflas
Temsil olunan veya temsilcinin iflası temsil yetkisini sona erdirir. Ancak bu kural emredici olmadığından aksi düzenlenebilir.
Tüzel Kişiliğin Sona Ermesi
Aksi kararlaştırılmış olmadıkça, tüzel kişiliğin sona ermesi temsil yetkisini sona erdirir.
Sürenin veya İşin Bitmesi
Öngörülen sürenin dolması, verilen işin tamamlanması temsil ilişkisini sona erdirir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

25. Tarafların sözleşme kurmaya yönelik olan iradelerinin yazılı şekilde ifade edilmesidir. Yazının üzerine yazıldığı madde ve ne ile yazıldığının bir önemi yoktur. Bu anlamıyla metin; kâğıda, tahtaya, taşa yazılmış olabileceği gibi, daktilo, bilgisayar çıktısı vb.de olabilir.

- Metnin yazıldığı aracın da ne olduğu önemli değildir, sürekli ve dayanıklı bir madde üzerine yazılmış olması yeterlidir.
- Metnin kim tarafından ya da hangi dilde yazıldığının da bir önemi yoktur. Metnin yazıldığı kâğıdın sonradan yırtılması, yanması, kaybolması halinde sözleşme geçerli kalır, yeter ki bu husus ispat edilebilsin.

Borçlar Kanununa göre kanunda aksi öngörülmedikçe;

- İmzalı mektup,
- Asılları borç altına girenlerce imzalanmış telgraf,
- Teyit edilmiş olmaları kaydıyla faks ya da benzer iletişim araçlarıyla gönderilen mesajlar,
- Güvenli e-imza ile gönderilip saklanabilen metinler yazılı metin yerine geçer.

CEVAP: E

26. "Borçlunun temerrüdü, muaccel bir borcun borçlu tarafından borç ilişkisine uygun olarak yerine getirilmemesini ifade eder. Borcun gereği gibi ifa edilmemesinde, borç yerine getirilmektedir, ancak, ifa sözleşmeye uygun değildir. Borçlunun temerrüdünde ise, borçlu borcu hiç ifa etmemektedir."

BORÇLUNUN TEMERRÜDÜNÜN KOŞULLARI

I. Borç Muaccel Olmalı

Borçlunun temerrüdünden söz edebilmek için aranan en önemli şart borcun muaccel hale gelmiş olmasıdır.

II. Alacaklı Borçluya İhtarda Bulunmuş Olmalı

Alacaklı muaccel olmuş borcun alacaklı tarafından ifa edilmesi için alacaklıya ihtarda bulunmalıdır. Yani alacaklı borçluya borcunu öde demelidir.

İhtar, alacaklı veya yetkili temsilcisi tarafından, borçluya ya da yetkili temsilcisine yapılabilir.

NOT: İhtarın geçerliliği her hangi bir şekil şartına bağlı değildir. Bu anlamıyla ihtar yazılı yapılabileceği gibi sözlü de yapılabilir. Ancak, TTK'ye göre; tacirler arasında diğer tarafı temerrüde düşürmek için ve ihtarın geçerli olabilmesi için, ihtarın;

- Noter aracılığıyla,
- Taahhütlü bir mektupla,
- Telgrafla veya
- Güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılması şarttır.

UYARI: İhtar yapılmaya gerek olmayan haller

Aşağıdaki hallerde ihtar yapılmaksızın borçlu temerrüde düşmüş sayılır.

Tarafların anlaşmasıyla borcun ifa edileceği gün kesin olarak belirlenmişse (kesin vade; örneğin, 23 Nisan 2018 tarihinde borç ödenecektir denmişse) o günün ifa yapılmaksızın sona ermesiyle ihtara gerek olmaksızın borçlu temerrüde düşmüş sayılır.

Sözleşmede taraflardan birine ifa gününü yani vadeyi belirleme hakkı tanınmışsa, bildirilen ifa tarihinde edimi yerine getirmeyen borçlu ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşmüş sayılır.

Haksız fiillerden doğan tazminat borçlarında, ihtara gerek olmaksızın, haksızın fiilin işlendiği tarihte borçlu temerrüde düşmüş sayılır.

Sebepsiz zenginleşmede, zenginleşmenin gerçekleştiği tarihte, ihtara ihtiyaç olmaksızın borçlu temerrüde düşmüş sayılır. Ancak sebepsiz zenginleşen iyiniyetliyse temerrüt için ihtar zorunludur.

III. İfanın Mümkün Olması

Borçlunun temerrüde düşmesi için borcun ifasının da mümkün olması gerekir. Borçlu temerrüde düşmeden önce, borcun ifası herhangi bir nedenle imkânsızlaşmışsa, borçlunun temerrüdüne ilişkin hükümler uygulanmaz.

IV. Kusur Şartının Aranmaması

Borçlunun temerrüde düşmüş sayılması için borcunu ödememede kusurlu olup olmamasının bir önemi yoktur. Yani borçlu kusurlu olmasa da temerrüde düşmüş sayılır.

CEVAP: C

27. Alacaklı, borçlunun edimi sözleşme koşullarına göre ifa etmeme ihtimaline karşı alacağını güvence altına almak için çeşitli yöntemler uygulayabilir. Bu yöntemler arasında en çok uygulanan "rehin, kefalet" gibi teminat sözleşmeleridir. Yani alacaklı borç ifa edilmediğinde, ya rehni paraya çevirerek ya da kefile başvurarak zararlarını tazmin etmeye çalışacaktır. Ancak bu işlemler ve diğer yöntemler prosedür anlamıyla

YARGI YAYINEVİ

ve zaman itibariyle olumsuz sonuçlara da yol açabilir. Bu zorluklarla karşılaşmak istemeyen alacaklılar, zararı ispat şartına bağlı olmayan bir yaptırımı sözleşmeye koyarak kendilerini daha güvende hissedebilirler. İşte ceza koşulu bu anlamda uygulanan bir yöntemdir.

Ceza koşulunun öne çıkan özellikleri şunlardır.

- Ceza koşulunun asli işlevi; borçluyu doğru dürüst ifada bulunmaya yöneltici (zorlayıcı) olmasıdır.
- Ceza koşulu zararı tazmin amacı değil, sözleşmeden doğan borcun ifasını sağlama amacı taşır.
- Alacaklının zarara uğraması ve zararını ispat etmesi şart değildir.
- Ceza koşulu, asıl alacağı kuvvetlendirme amacı güder. Bu bakımdan ceza koşulu, kuvvetlendirilecek asıl borcun mevcut olmasını gerektirir. Asıl borç yoksa ceza koşulu da söz konusu olmaz. Bu niteliği itibariyle ceza koşulu asıl borca bağlı bir yan borçtur. Asıl borç geçerli olarak meydana gelmemişse veya sonradan ifa, ibra, takas veya yenileme yoluyla ortadan kalkmışsa, yan nitelikteki ceza koşulu da meydana gelmez veya ortadan kalkar.
- Ceza koşuluna bağlanmış borcun konusu her türlü edim olabilir.
- Taraflar ceza miktarını serbestçe belirleyebilirler.

CEVAP: B

28. Adam Çalıştıranın Sorumluluğu (İstihdam Edenlerin Sorumluluğu) (TBK. 66)

Günümüzün çalışma hayatı işlerin artık tacir tarafından tek başına görülmesini ve yürütülmesini zor hatta imkânsız kılar. İşte bu sorumluluk, adam çalıştıranın işlerine katkıda bulunan kişilerin (çalışanların) davranışlarından doğan zararların adam çalıştıran kişi (işveren, patron) tarafından karşılanmasını, adam çalıştıranın sorumlu olmasını düzenler. Bu nedenle adam çalıştıranın sorumluluğu bir kusursuz sorumluluk halidir.

"Burada sorumluluğun esasını teşkil eden unsur, başkalarını emri altında çalıştıran kimsenin (istihdam edenin), kendisine yükletilmiş özen gösterme yükümlülüğünü yerine getirmemiş olmasıdır. Kanunun aradığı özen, emri altında çalışanların işlerini görürken üçüncü kişilere zarar vermemeleri hususunda durumun ve işin gerektirdiği bütün dikkat ve özendir. Bu bakımdan, adam çalıştıranın içinde bulunduğu kişisel durumun dikkate alınmadığı, objektif bir yükümlülük söz konusudur.

CEVAP: A

29. Şubeler, bağlı olduğu merkezin kullandığı ticaret unvanını şube olduğunu belirterek kullanmak zorundadır.

- Ticaret unvanı, tacirin, ticari işletmesine ilişkin işlemleri yaparken kullandığı isimdir. Bir başka ifadeyle ticaret unvanı taciri üçüncü kişilere tanıtmaya yarayan kavramdır. Bu anlamıyla ticaret unvanını sadece tacirler kullanır. İfadeyi zıt anlamıyla yorumlarsak, esnaflar ticaret unvanı kullanamaz. Yine ifade edilmesi gereken bir başka önemli husus, tacir, ticaret unvanı kullanmak zorundadır ve kullandığı ticaret unvanını ticaret siciline 15 gün içinde tescil ettirmelidir.
- Ticaret unvanı devir kapsamı dışında bırakılabilir; ancak işletmeden ayrı tek başına devredilemez.

YARGI YAYINEVİ

Kollektif Şirket

- **Ortaklardan en az birinin adı-soyadı + şirketin türü**
- Örneğin; Mazhar Fuat Özkan Kollektif Şirketi

Adi Komandit Şirket

- **Sınırsız (komandite) ortaklardan en az birinin adı-soyadı + şirketin türü**
- Örneğin; Zeki Müren Komandit Şirketi
- Sınırlı (komanditer) ortağın adı soyadı unvanda kullanılırsa, o da 3. kişilere karşı sınırsız sorumlu olur.

Anonim Şirket

- **Faaliyet Konusu + Şirketin Türü**
- Örneğin; Tekstil A. Ş., İnşaat Anonim Ortaklığı
- Gerçek kişi adı veya soyadı unvanda kullanılırsa, şirket türünde kısaltma yapılamaz.
- Örneğin; Emel Sayın Turizm A. Ş. olamaz.
- Anonim şirketlerin ticaret unvanında ilgili özel mevzuat gereğince bazı kelimelerin bulunması şarttır. Buna göre:
  - Holdinglerin ticaret unvanında "Holding" kelimesi bulunmak zorundadır.
  - Bankaların ticaret unvanında "Banka" kelimesi bulunmak zorundadır.
  - Yatırım ortaklıklarının unvanı "Yatırım Ortaklığı" ibaresini içermelidir.
  - Umumi mağazacılıkla iştigal eden anonim şirketlerin unvanında "Umumi Mağazalar" kelimesi yer almalıdır.
  - Sigorta acenteliği yapacak şirketlerin unvanında "Sigorta" ifadesi ile birlikte "Acentelik" veya "Aracılık" ifadelerinden biri kullanılmak zorundadır.

Limitet Şirket

- **Faaliyet konusu + şirketin türü**
- Örneğin; Gıda Ltd. Şti., İnşaat Limitet Şirketi
- Gerçek kişi adı veya soyadı unvanda yer alırsa, şirket türünde kısaltma yapılamaz.
- Örneğin; Muazzez Abacı Gıda Ltd. Şti. olmaz.

Kooperatif

- **Faaliyet konusu + Kooperatif ibaresi**
- Örneğin; Yapı İşleri Kooperatifi
- Kooperatiflerin ticaret unvanında, kamu kurum ve kuruluşlarının adlarına yer verilmez. Örneğin, "Erzurum Büyükşehir Belediyesi Tüketim Kooperatifi" veya "Atatürk Üniversitesi Yapı Kooperatifi" şeklinde bir unvan oluşturulması yasaktır. Buna karşılık, sınırlı sorumluluk esasının benimsendiğini göstermek üzere kooperatiflerin unvanına "Sınırlı Sorumlu" veya "S.S" ibaresi ilave edilebilir. S.S İlbey Yapı Kooperatifi" gibi.

Dernek

- Kamuya yararlı olmayan (tacir sıfatını kazanabilmiş) derneklerin ticaret unvanı derneğin adıdır. Dernek adı kısaltılabilir ancak ticaret unvanı olarak kullanıldığı yerlerde kısaltma yapılamaz. Örneğin; Yenimahalle Erzurumlular Kültür ve Dayanışma Derneği, YEKDER (ticaret unvanı olarak kullanılıyorsa kısaltma yapılamaz)

YARGI YAYINEVİ

• Kamuya yararlı derneklerde ise (tacir sıfatını kazanamamış) ticaret unvanı derneğin adının da bulunması koşuluyla ticari işletmenin unvanıdır. Örneğin; Kızılay Afyonkarahisar Madensuyu İşletmesi
Vakıf
• Kamuya yararlı olmayan (tacir sıfatını kazanabilmiş) vakıfların ticaret unvanı vakfın adıdır. Vakıf adı kısaltılabilir; ancak ticaret unvanı olarak kullanıldığı yerlerde kısaltma yapılamaz. Örneğin; Lösemili Çocuklar Vakfı, LÖSEV (ticaret unvanı olarak kullanılıyorsa kısaltma yapılamaz.) • Kamuya yararlı vakıflarda ise (tacir sıfatını kazanamamış) ticaret unvanı vakfın adının bulunması koşuluyla ticari işletmenin unvanıdır. Örneğin; Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesi

CEVAP: E

30. Türk Ticaret Kanununa göre ticareti bir nedenle terk eden kişi, terkin ilanından itibaren 1 yıl daha iflasa tabi olmaya devam eder.

CEVAP: D

31. **Tanım:** Kollektif şirket TTK m. 211'de "ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla, gerçek kişiler arasında kurulan ve ortaklardan hiçbirinin sorumluluğu şirket alacaklılarına karşı sınırlanmamış olan şirkettir" şeklinde tanımlanmıştır.

YARGI YAYINEVİ

Ortak Amaç	Kollektif şirkette ortak amaç olarak mutlaka bir ticari işletmek olmalıdır.
Tüzel Kişilik	Tüzel kişiliğe sahip olduğundan hak ve borçlar şirket üzerinde doğar. Tüzel kişiliğinin olmasının sonucu olarak, kendi yerleşim yeri, davacı / davalı olabilme ehliyeti vardır.
Sermaye	Asgari sermaye miktarı belirtilmemiştir. Emek dâhil her unsur sermaye olarak getirilebilir.
Ticaret Unvanı	Tüzel kişiliğe sahip olduğundan kendi adına ticaret unvanı da vardır. Unvan; ortaklardan en birinin adı - soyadı ve şirketin türünden oluşur.
Ortakların Niteliği	Sadece GERÇEK kişiler ortak olabilir.
Ortakların Sorumluluğu	Tüzel kişiliğe sahip olduğundan borçlardan dolayı şirket, malvarlığı ile öncelikle sorumludur. Bu nedenle ortaklar 2. dereceden sınırsız sorumludur.
Tacir Sıfatı	Tüzel kişiliğe sahip olduğundan tacir sıfatı şirketin bizzat kendisine aittir.

CEVAP: C

32.

GEÇERLİ BİRLEŞMELER
Sermaye Şirketleri
• Sermaye şirketi ile birleşebilir. • Kooperatifle birleşebilir. • Devralan şirket olmaları koşuluyla şahıs şirketi ile birleşebilir.
Şahıs Şirketleri
• Şahıs şirketleri ile birleşebilir. • Devrolunan şirket olmaları koşuluyla kooperatiflerle birleşebilir. • Devrolunan şirket olmaları koşuluyla sermaye şirketleriyle birleşebilir.
Kooperatifler
• Kooperatiflerle birleşebilir. • Sermaye şirketleri ile birleşebilir. • Devralan şirket olmaları koşuluyla şahıs şirketleri ile birleşebilir.

CEVAP: A

33.
- **Nama Düzenlenemeyecek Kıymetli Evraklar:** Banka bonoları, Banka Garantili bonolar, Finansman bonoları
- **Emre Düzenlenemeyecek Kıymetli Evraklar:**
  - Pay senetleri
  - İpotekli borç senetleri
  - İrat senetleri
  - Rehinli tahvil
  - Katılma İntifa senetleri
- **Hamiline Düzenlenemeyecek Kıymetli Evraklar:**
  - Makbuz senedi
  - Varant
  - Poliçe
  - Bono

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

34. Kabul yalnızca poliçe için var olan bir kavramdır. Muhatabın senet bedelini vadesinde ödeyeceğine ilişkin taahhüdüne "kabul" denir. Muhatap ancak kabul ile poliçedeki borç ilişkisine dahil olur.

Kabul tek taraflı soyut ve kayıtsız şartsız bir yazılı taahhüttür. Kabulün kayıtsız şartsız olmasının istisnası kısmi kabuldür.

Poliçeyi muhataba kabule götürme yetkisi herhangi bir hamile yasa gereği verilmiştir. Yani muhatap kabule arz için bizzat hamilin gelmesini isteyemez.

Muhatap kabul beyanından sonra beyanın üzerini çizerse kabulden dönmüş sayılır.

Kabul beyanı kural olarak poliçenin ön yüzüne yapılır. Muhatap poliçenin ön yüzüne yalnızca imza atmış dahi olsa kabul anlamına gelir. Ancak arka yüze yalnızca imza atılması kabul anlamında değildir. Ayrıca belirtilmelidir.

NOT: Kabule arz yasağını yalnızca düzenleyen koyabilir. Cirantaların kabule arz yasağı koyma yetkisi yoktur.

CEVAP: D

35.

HACİZ TÜRLERİ
Kesin Haciz
Takibin kesinleşmesinden sonra alacaklının talebi üzerine yapılır. Alacaklı bu haciz üzerine satış isteme yetkisine sahip olur.
Geçici haciz
İmzaya itirazın geçici kaldırılması kararından sonra alacaklının talebi üzerine yapılır. Alacaklıya satış isteme yetkisi vermez.
İlave Haciz
Hacze iştirak durumunda alacaklının talebi üzerine yapılır. Alacaklıya satış isteme yetkisi verir.

Tamamlama Haczi
Haczedilen malların borcu karşılamadığının anlaşılması üzerine paraların paylaştırılması aşamasında icra müdürünce re'sen yapılır. İcra müdürü re'sen satış yapar.
İhtiyati Haciz
Para alacağının güvence altına amacıyla alacaklının talebi üzerine yapılır. Alacaklıya satış isteme yetkisi vermez.

CEVAP: A

36. Hacizde Tertip

Haciz yapılırken belirli bir sıranın takip edilmesi gerekir. Hacizde tertip (sıra) aşağıdaki şekilde gerçekleştirilir.

Önce çekişmesiz malların haczi yapılır. Burada önce taşınırlar yetmezse taşınmazlar haczedilir.

Sonra çekişmeli malların haczi yapılır. Burada da önce taşınırlar yetmezse taşınmazlar haczedilir.

CEVAP: C

37. İhtiyati Haciz

İhtiyati haciz, para alacaklarına ilişkin mevcut veya müstakbel takibin sonucunun güvence altına alınması için mahkeme kararı ile borçlunun malvarlığına el konulmasını sağlayan geçici bir hukukî korumadır.

İhtiyati haciz hiçbir süre ile sınırlı olmaksızın, alacaklı kamu idaresinin "mahalli en büyük memurunun kararı" ile ivedilikle uygulanıyor. Buna göre ihtiyati haciz istenmesini gerektirecek durumlar şöyle:

- Teminat istenmesini gerektiren durumlar (Türkiye'de ikâmet etmeyen kamu borçlusu ve vergi usul kanunu kapsamındaki kamu alacakları açısından teminat istenmesi hali),
- Borçlunun ikâmetgahının olmaması,
- Borçlunun kaçması, kaçma ihtimali olması, hileli yollara başvurması,
- Borçlunun teminat veya kefil göstermemesi - kabul edilmemesi,
- Borçlunun eksik veya hiç mal bildiriminde bulunmaması,
- Para cezası gerektiren durumdan dolayı kamu davası açılmış olması,
- İptali istenen hükümsüz tasarrufların varlığı.

CEVAP: D

38.

MADDİ HUKUKA DAYANAN İTİRAZ SEBEPLERİ Burada borçlunun itirazı alacağa ilişkindir.
Alacağın hiç doğmamış olması
Alacağın iddia edilen miktardan az olması
Alacağı doğuran sözleşmenin geçersiz olması
Alacağın muaccel olmaması
Borcun sona ermiş olması
Alacağın zamanaşımına uğramış olması
TAKİP HUKUKUNA DAYANAN İTİRAZ SEBEPLERİ Burada borçlunun itirazı alacaklının takip yapma yetkisi bulunmadığına ilişkindir.
Yetki itirazı
Alacaklının aynı alacak için daha önce takip yapması ve bu takibin devam ediyor olması

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

39. İFLAS DAVASI

- Basit yargılama usulü uygulanır.
- Dava, Asliye Ticaret Mahkemesinde görülür.
- Ödeme emrinin tebliğinden itibaren 1 yıl içinde açılmalıdır.
- Borçlunun işlem merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemede açılır.
- Dava sonuçlanmadan önce feragat etmek mümkündür.

CEVAP: B

40. İFLASA TABİ KİŞİLER

- Tacirler
- Ticareti terk edenler 1 yıl süreyle iflasa tabi olurlar
- Kollektif şirket ortakları
- Komandite ortaklar
- Banka yöneticileri ve denetçiler
- Donatma iştiraki
- Ticari işletmesi yasal temsilcisi tarafından işletilen küçükler
- Ticari işletmesini fiilen işletmeye başlamamış ancak ticaret siciline tescil ettirerek durumu ilan etmiş olan kimseler.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ



HUKUK 2019 ÇÖZÜMLERİ

1. 1982 Anayasası'na göre TBMM, üye tam sayısının en az üçte biri ile toplanır. TBMM 600 vekilden oluşur ve üçte biri 200 olmaktadır.

CEVAP: D

2. 1982 Anayasası'na göre kanunlara karşı şekil bakımından iptal davası açma yetkisi cumhurbaşkanına ve TBMM üye tam sayısının beşte birine aittir. Diğer deyişle en az 120 milletvekili imzası gereklidir.

CEVAP: E

3. 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yolları yazılı soru, genel görüşme, meclis araştırması ve meclis soruşturmasıdır.

CEVAP: A

4. 1982 Anayasası'na göre vatani hizmet, kamu görevlerine girme hakkı, seçme hakkı, seçilme hakkı, siyasi partilere üyelik hakkı sadece Türk vatandaşlarına tanınmıştır.

CEVAP: E

5. 2014 yılı yerel seçimleri itibariyle büyükşehir belediyesi olan illerde il özel idareleri kapatılmış ve büyükşehir belediyelerine devredilmiştir. Bununla birlikte köyler de kaldırılmış ve her birisi birer mahalleye dönüştürülmüştür.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

6. Hiyerarşi yetkisi kapsamında hiyerarşik amir, astın işlemlerini geri alabilir, değiştirebilir, düzeltebilir veya kaldırabilir. Astı denetleyebilir, atama, nakil ve tayin yapabilir, emir ve talimat verebilir, disiplin cezası verebilir, terfi sağlayabilir. Ancak yerine geçerek onun yetkisini kullanamaz yani işlem tesis edemez. Bu duruma ikame yasağı denilmektedir.

CEVAP: C

7. Kamu hizmeti sunumunda uyulması gereken dört temel ilke vardır ve bu ilkeler kanunlarda yer almayıp, içtihatlar ile belirlenmiştir. Bunlar, süreklilik, eşitlik, bedelsizlik ve değişkenliktir.

Bunlardan süreklik ilkesini inceleyelim:

Yapılmasında kamu yararı bulunan faaliyetler, yani kamu hizmetleri sürekli ve düzenli bir biçimde yürütülmelidir. Bu faaliyetlerin sürekli ve düzenli olmaması durumunda kamu yararının gerçekleşmemesi gibi bir tehlike vardır.

Süreklilik unsuru her bir kamu faaliyetinde nitelik değiştirebilir. Sürekliliğin 7 gün 24 saat olması gerekmez; örneğin eğitim hizmeti 7/24 yürümez; yılın belli aylarında; haftanın belli günlerinde; günün belirli saatlerinde gerçekleşir. Ancak bu durum sürekli olmadığını göstermez, eğitim hizmeti düzenli olarak sunulmaktadır. İdarenin yakın denetim ve gözetimi altında, özel kişilerin yürüttüğü faaliyetlerde de bu ilke uygulanır. (özel hastane, özel okul gibi) Bu ilkenin sonucu olarak 'memurlara diğer kamu görevlilerine grev yasaktır' kuralı ortaya çıkmıştır. Yine bu ilke sonucunda, imtiyaz sözleşmelerinde hizmetin aksaması durumunda idare işletmeye geçici olarak el koyabilir.

Kamu hizmetlerinin her alanında bu ilke geçerlidir.

CEVAP: D

8. Danıştay'da ilk derece mahkemesi olarak açılacak davalar 2575 sayılı Kanun'un 24. maddesinde yer almaktadır. Buna göre:

"Danıştay ilk derece mahkemesi olarak:

a) Cumhurbaşkanı kararlarına,

b) Cumhurbaşkanınca çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri dışındaki düzenleyici işlemlere,

c) Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,

d) Danıştay İdari Dairesince veya İdari İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere,

e) Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,

f) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine,

Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülmeyen kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davaları karara bağlar.

2. Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceler ve karara bağlar."

MEB ve ÖSYM tarafından yapılan merkezi ortak sınavlar için ise idare mahkemelerinde dava açılır.

CEVAP: A

9. 2577 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde "Dilekçeler, Danıştayda daire başkanının görevlendireceği bir tetkik hakimi, idare ve vergi mahkemelerinde ise mahkeme başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından:

a) Görev ve yetki,

b) İdari merci tecavüzü,

c) Ehliyet,

d) İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı,

e) Süre aşımı,

f) **Husumet,**

g) 3 ve 5 inci maddelere uygun olup olmadıkları,

Yönlerinden sırasıyla incelenir." denilmektedir.

15'inci maddesinde ise "Danıştay veya idare ve vergi mahkemelerince yukarıdaki maddenin 3 üncü fıkrasında yazılı hususlarda kanuna aykırılık görülürse, 14 üncü maddenin;

YARGI YAYINEVİ

a) 3/a bendine göre adli yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine; idari yargının görevli olduğu konularda ise görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesine,

b) 3/c, 3/d ve 3/e bentlerinde yazılı hallerde davanın reddine,

c) 3/f bendine göre, davanın hasım gösterilmeden veya yanlış hasım gösterilerek açılması halinde, dava dilekçesinin tespit edilecek GERÇEK HASMA TEBLİĞİNE,

d) 3/g bendinde yazılı halde otuzgün içinde 3 ve 5 inci maddelere uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak yahut (c) bendinde yazılı hallerde, ehliyetli olan şahsın avukat olmayan vekili tarafından dava açılmış ise otuzgün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla dava açılmak üzere dilekçelerin reddine,

e) 3/b bendinde yazılı halde dilekçelerin görevli idare merciine tevdiine,

karar verilir."

CEVAP: B

10. 2577 sayılı Kanun madde 27/7: "Yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar; Danıştay dava dairelerince verilmişse konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurullarına, **bölge idare mahkemesi kararlarına karşı en yakın bölge idare mahkemesine**, idare ve vergi mahkemeleri ile tek hakim tarafından verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir. İtiraz edilen merciler, dosyanın kendisine gelişinden itibaren yedi gün içinde karar vermek zorundadır. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir."

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

11. Mülkilik; Failin ve mağdurun hangi ülke vatandaşı olduğuna bakılmaksızın, suç nerede işlenmiş ya da netice nerede gerçekleşmiş ise o ülkenin kanunlarına göre cezalandırılmasını ifade eden sisteme denir. Yani kişi Türkiye'de veya Türk toprağı sayılan yerlerde suç işleyip başka bir ülkeye kaçtıktan sonra o ülkede veya başka bir ülkede yargılansa bile mülkilik sistemi gereğince izin, talep ve herhangi bir şikayete gerek olmaksızın Türkiye'de yeniden yargılanacaktır fakat yeniden yargılanan kişi için TCK madde 16 gereğince yabancı ülkede gözaltında, gözlem altında, tutuklulukta veya hükümlülükte geçirdiği süre, aynı suçtan dolayı Türkiye'de verilecek cezadan mahsup edilcektir.

- Elçilik, büyükelçilik ve konsolosluk binaları ve bahçelerinde işlenen suçlar, bulunduğu ülkenin ceza hukuku sistemine göre yargılanır. Çünkü bunlar o ülkenin toprağıdır.

CEVAP: A

12. TCK 51. maddeye göre: 'İşlediği suçtan dolayı iki yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm edilen kişinin cezası ertelenebilir. Bu sürenin üst sınırı, fiili işlediği sırada onsekiz yaşını doldurmamış veya altmışbeş yaşını bitirmiş olan kişiler bakımından üç yıldır.' denilmektedir.

Erteleme kararının verilebilmesi için kişinin; daha önce kasıtlı bir suçtan dolayı üç aydan fazla hapis cezasına mahkûm edilmemiş olması, suçu işledikten sonra yargılama sürecinde gösterdiği pişmanlık dolayısıyla tekrar suç işlemeyeceği konusunda mahkemede bir kanaatin oluşması gerekmektedir. Ayrıca cezanın ertelenmesi, mağdurun veya kamunun uğradığı zararın aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi koşuluna da bağlı tutulabilir. Para cezaları ve Güvenlik tedbirleri ertelenemez.

CEVAP: B

13. TCK 7. maddeye göre 'İşlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. (A şıkkı) İşlendikten sonra yürürlüğe giren kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı da kimse cezalandırılamaz ve hakkında güvenlik tedbiri uygulanamaz. (C şıkkı) Böyle bir ceza veya güvenlik tedbiri hükmolunmuşsa infazı ve kanuni neticeleri kendiliğinden kalkar. Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur. (B şıkkı) Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç; infaz rejimine ilişkin hükümler, derhal uygulanır. (E şıkkı) Geçici veya süreli kanunların, yürürlükte bulundukları süre içinde işlenmiş olan suçlar hakkında uygulanmasına devam edilir. (D şıkkı)

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

14. Hâkimin reddi, hakimin davaya bakamayacağı hâllerde yada tarafsızlığını şüpheye düşürecek diğer sebeplerden dolayı istenebilir. Red isteminde bulunabilecekler ise şunlardır; Cumhuriyet savcısı, şüpheli, sanık veya bunların müdafii; katılan veya vekili. Tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı bir hâkimin reddi, ilk derece mahkemelerinde sanığın sorgusu başlayıncaya; duruşmalı işlerde bölge adliye mahkemelerinde inceleme raporu ve Yargıtayda görevlendirilen üye veya tetkik hâkimi tarafından yazılmış olan rapor üyelere açıklanıncaya kadar istenebilir. Diğer hâllerde, inceleme başlayıncaya kadar hâkimin reddi istenebilir. Sonradan ortaya çıkan veya öğrenilen sebeplerle duruşma veya inceleme bitinceye kadar da hâkimin reddi istenebilir. Ancak bu istemin, ret sebebinin öğrenilmesinden itibaren yedi gün içinde yapılması şarttır. Hâkimin reddi, mensup olduğu mahkemeye verilecek dilekçeyle veya bu hususta zabıt kâtibine bir tutanak düzenlenmesi için başvurulması suretiyle yapılır.

Hakimin reddi istemine karar verecek mahkeme ise CMK 27. maddeye göre şu şekildedir: 'Hâkimin reddi istemine mensup olduğu mahkemece karar verilir. Ancak, reddi istenen hâkim müzakereye katılamaz. Bu nedenle mahkeme teşekkül edemezse bu hususta karar verilmesi; reddi istenen hâkim asliye ceza mahkemesine mensup ise bu mahkemenin yargı çevresi içerisinde bulunan ağır ceza mahkemesine, Reddi istenen hâkim ağır ceza mahkemesine mensup ise o yerde ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye, son numaralı daire için 1 numaralı daireye; o yerde ağır ceza mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde ise, en yakın ağır ceza mahkemesine, alttir.' denilmektedir.

CEVAP: E

15. TCK'ye göre soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı suçlarda şikayet hakkı failin veya fiilin öğrenilmesinden itibaren 6 ay içinde yapılmalıdır. Bu süre geçmiş ise soruşturma ve kovuşturma yapılamaz. Şikayetin konusu kişi değil eylemdir. Şikayetten vazgeçme de mümkündür fakat kural olarak vazgeçme onu kabul etmeyen sanığı etkilemez. Suça ilişkin ihbar veya şikâyet, Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk makamlarına yapılabilir. Yurt dışında işlenip ülkede takibi gereken suçlar hakkında Türkiye'nin elçilik ve konsolosluklarına da ihbar veya şikâyette bulunulabilir. İhbar veya şikâyet yazılı veya tutanağa geçirilmek üzere sözlü olarak yapılabilir.

CMK 158. Maddeye göre: 'İhbar ve şikâyet konusu fiilin suç oluşturmadığının herhangi bir araştırma yapılmasını gerektirmeksizin açıkça anlaşılması veya ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda soruşturma yapılmasına yer olmadığına karar verilir. Soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar, varsa ihbarda bulunana veya şikâyetçiye bildirilir Bu karara karşı itiraz edilebilir.' denilmektedir.

CEVAP: B

16. Hakimin davaya bakamayacağı durumlar kanunda sınırlı olarak sayılmıştır. CMK 22. maddeye göre bu durumlar şunlardır: 'Hâkim;

a) Suçtan kendisi zarar görmüşse,
b) Sonradan kalksa bile şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlilik, vesayet veya kayyımlık ilişkisi bulunmuşsa,
c) Şüpheli, sanık veya mağdurun kan veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyundan biri ise,
d) Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlât edinme bağlantısı varsa,
e) Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında üçüncü derece dahil kan hısımlığı varsa,
f) Evlilik sona ermiş olsa bile, şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında ikinci derece dahil kayın hısımlığı varsa,
g) Aynı davada Cumhuriyet savcılığı, adlî kolluk görevi, şüpheli veya sanık müdafiliği veya mağdur vekilliği yapmışsa,
h) Aynı davada tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlenmişse, Hâkimlik görevini yapamaz.' denilmektedir.

Bu bilgiler ışığında sanık ile arasında dördüncü derece kan hısımlığı olması hakimin davaya bakamayacağı haller arasında yer almaz. Ayrıca hakimin nişanlısının davasına bakması da hakimin davaya bakamayacağı haller arasında yer almaz

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

17. Gaiplik kararı iki durumun varlığı halinde verilebilir bu durumlar şunlardır: Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılığın varlığı. Gaiplik kararında yetkili mahkeme, kişinin Türkiye'deki son yerleşim yeri; eğer Türkiye'de hiç yerleşmemişse nüfus sicilinde kayıtlı olduğu yer; böyle bir kayıt da yoksa anasının veya babasının kayıtlı bulunduğu yer mahkemesidir. Gaiplik kararı Sulh hukuk mahkemesi tarafından verilir. TMK'nin 33 Maddesine göre 'Gaiplik kararının istenebilmesi için, ölüm tehlikesinin üzerinden en az bir yıl veya son haber tarihinin üzerinden en az beş yıl geçmiş olması gerekir.' denilmektedir

CEVAP: D

18. Evliliğin Butlanı; geçerlilik unsurlarındaki eksiklik iken yokluğu ise kurucu unsurlardaki eksikliktir. Bu durumda evliliğin farklı cinsten iki kişi ile yapılmamış olması, tarafların olumlu cevapları vermemesi ya da evliliğin resmi memur önünde yapılmamış olması evliliğin yokluğuna neden olacaktır. Evlenmenin butlanına ilişkin nedenler ise TMK 145. maddesine göre şunlardır:

- Eşlerden birinin evlenme sırasında evli bulunması,
- Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun bulunması, (Geçici sebeple ayırt etme gücünden yoksunluk nisbi butlan sebebidir)
- Eşlerden birinde evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığı bulunması,
- Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

19. Ayrılık ile boşanma farklı şeylerdir. Boşanmada eşler hem fiilen hem de hukuki olarak ayrılırken; ayrılık durumunda ise sadece fiili olarak ayrılırlar hukuki olarak evlilikleri ve birbirlerine olan yükümlülükleri devam eder. Boşanma davası açmaya hakkı olan eş, dilerse ayrılık isteyebilir. Ayrılık davalarında yetkili mahkeme, eşlerden birinin yerleşim yeri veya davadan önce son defa altı aydan beri birlikte oturdukları yer mahkemesidir. Ayrılık davası açılınca hâkim, davanın devamı süresince gerekli olan, özellikle eşlerin barınmasına, geçimine, eşlerin mallarının yönetimine ve çocukların bakım ve korunmasına ilişkin geçici önlemleri re'sen alır. Dava yalnız ayrılığa ilişkinse, boşanmaya karar verilemez. Dava boşanmaya ilişkinse, ancak ortak hayatın yeniden kurulması olasılığı bulunduğu takdirde ayrılığa karar verilebilir. TMK 171. maddesine göre: 'Ayrılığa bir yıldan üç yıla kadar bir süre için karar verilebilir. Bu süre ayrılık kararının kesinleşmesiyle işlemeye başlar.' denilmektedir.

CEVAP: B

20. Mirasçılık kural olarak kan hısımlığına dayanır. Evlâtlık ve altsoyu, evlât edinene kan hısımı gibi mirasçı olurlar. Türk Medeni Kanunu'na göre zümre sistemi şu şekildedir:

- Birinci zümre mirasçıları; miras bırakanın altsoyudur.
- İkinci zümre mirasçıları; miras bırakanın anne ve babası ve onların altsoylarıdır.
- Üçüncü zümre mirasçıları; miras bırakanın büyükanne ve büyükbabası ve onların altsoylarıdır.

TMK 499. maddesine göre e;

- Mirasbırakanın altsoyu ile birlikte mirasçı olursa, mirasın dörtte biri,
- Mirasbırakanın ana ve baba zümresi ile birlikte mirasçı olursa, mirasın yarısı,
- Mirasbırakanın büyük ana ve büyük babaları ve onların çocukları ile birlikte mirasçı olursa, mirasın dörtte üçü, bunlar da yoksa mirasın tamamı eşe kalır.

CEVAP: C

21. TMK'nin 725. maddesine göre: 'Bir yapının başkasına ait araziye taşırılan kısmı, eğer yapıyı yapan malik taşırılan arazi üzerinde bir irtifak hakkına sahip bulunuyorsa, ona ait taşınmazın bütünleyici parçası olur. Böyle bir irtifak hakkı yoksa, zarar gören malik taşmayı öğrendiği tarihten başlayarak onbeş gün içinde itiraz etmediği, aynı zamanda durum ve koşullar da haklı gösterdiği takdirde, taşkın yapıyı iyiniyetle yapan kimse, uygun bir bedel karşılığında taşan kısım için bir irtifak hakkı kurulmasını veya bu kısmın bulunduğu arazi parçasının mülkiyetinin kendisine devredilmesini isteyebilir.' denilmektedir. Bu durumda zarar gören malikin itiraz hakkı 15 gündür.

CEVAP: D

22. Taşınmazlar üzerindeki hakları göstermek üzere tapu sicili tutulur. Bu siciller şunlardır:

ANA SİCİLLER: 1- Tapu Kütüğü 2- Kat Mülkiyeti Kütüğü 3- Yevmiye Defteri 4- Resmî Belgeler 5- Planlar

YARDIMCI SİCİLLER: 1- Aziller Sicili 2- Düzeltmeler Sicili 3- Kamu Orta Malları Sicili 4- Tapu Envanter Defteri 5- İdari Sınırlar Kayıt Defteri

TMK 998. maddesine göre tapu siciline taşınmaz olarak şunlar kaydedilir:

1. Arazi,
2. Taşınmazlar üzerindeki bağımsız ve sürekli haklar,
3. Kat mülkiyetine konu olan bağımsız bölümler.

CEVAP: E

23. Muvazaa, tarafların üçüncü kişileri kandırmak amacıyla gerçek iradelerine uymayan bir işlem yapmaları, fakat görünürdeki bu işlemin kendi aralarında geçerli olmayacağı hususunda anlaşmalarıdır.

CEVAP: A

24. Eksik borçlar, borç yerine getirilmediği takdirde, alacaklı tarafından dava ve cebri icra konusu yapılamayan borçlardır. Eksik borçlar ifa edilirse, bu tamamen geçerli bir ifadır ve sebepsiz zenginleşme teşkil etmez. Yani sebepsiz zenginleşmeye dayalı iade talep edilemez.

Eksik Borç Türleri:

- Zamanaşımına uğramış borçlar
- Kumar ve bahisten doğan borçlar
- Evlenme simsarlığından doğan borçlar
- Ahlaki ödevlerden doğan borçlar

A-B-C ve E seçeneklerinde yer alanlar eksik borç olduğundan ötürü sebepsiz zenginleşmeye dayalı iade talebinde bulunulamaz.

Borçlanılmayan edimin kendisini borçlu sanan kışı tarafından yanlışlıkla ifa edilmesi, durumda ise kişi kendisini borçlu sanarak yerini getirdiğini ispat ederse sebepsiz zenginleşmeye dayalı iade talebinde bulunabilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

25. Borcun konusu, ayırıcı özellikleriyle belirlenmiş ise bu durumda parça borcu söz konusudur.

C seçeneğinde yer alan "06 GB 556" plakalı otobüs özellikle belirtildiği için bu durumda parça borcu konusu olmuş demektir. Çünkü herhangi bir otobüs değil, özellikle belirtilen plakalı otobüs borcu söz konusudur.

CEVAP: C

26. Borcu sona erdiren sebepler:

- İfa (Ödeme)
- İbra
- Yenileme (Tecdit)
- Alacaklı ve borçlu sıfatının birleşmesi
- İfa imkansızlığı
- Takas

CEVAP: E

27. Sözleşme, iki tarafın karşılıklı ve birbirine uygun irade açıklamalarından oluşur. Bu irade açıklamalarından ilkine öneri(icap), ikincisine ise kabul denmektedir. Fiyatını göstererek mal sergilenmesi aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır. Ismarlanmayan şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz. Bu şeyi alan kişi, onu geri göndermek veya saklamakla yükümlü değildir. Kabul için süre belirlenmemişse hazır olan bir kişiye yapılan öneri hemen kabul edilmez ise öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur. Kabul için süre belirlenmemişse hazır olmayan bir kişiye yapılan öneri, zamanında ve usulüne uygun olarak gönderilmiş bir yanıtın ulaşmasının beklenebileceği ana kadar önereni bağlar. Öneren, kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değil ise önen uygun bir sürede reddedilmediği takdirde sözleşme kurulmuş sayılır. Kabul, öneri ile birebir aynı olmalıdır, herhangi bir ekleme, çıkarma yapılmamalıdır. Herhangi bir ekleme, çıkarma yapılırsa bu kabul değil, yeni bir öneri sayılır.

CEVAP: A

28. Bir sözleşmenin ileride yapılması taahhüdünü içeren sözleşmelere ön sözleşme denir.

Ön sözleşme, ileride yapılacak asıl sözleşmenin şekline tabidir. Ön sözleşme, ileride yapılacak sözleşmenin esaslı unsurlarını taşımalıdır.Ön sözleşme taraflar için, asıl sözleşmenin yapılmasını talep etme hakkı yükler. Bir sözleşmenin, ön sözleşme sayılabilmesi için ileride yapılacağı vaad edilen hukuki işlemin borç doğurucu bir nitelik taşıması gerekir.

CEVAP: D

29. Her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir. Bu yüzden tacirler aralarındaki ticari konuları yazılı olarak kayıt altına alınmış şekilde yaparlar. TTK md 18-3 'e göre Tacirler arasında;

- Diğer tarafı temerrüde düşürmeye,
- Sözleşmeyi feshe,
- Sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar veya ihtarlar
- Noter aracılığıyla,
- Taahhütlü mektupla,
- Telgrafla veya
- Güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılır.

Bu dört yöntemden başka bir şekli yoktur. Dikkat edilmesi gereken eski kanundaki "iadeli taahhütlü mektup" kavramı kaldırılmış olup sadece "taahhütlü mektup" ile yapılmaktadır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

30. Her tacir, ticari işletmesine ilişkin işlemleri, ticaret unvanıyla yapmak ve işletmesiyle ilgili senetlerle diğer belgeleri bu unvan altında imzalamak zorundadır.

Tescil edilen ticaret unvanı, ticari işletmenin görülebilecek bir yerine okunaklı bir şekilde yazılır. Tacirin işletmesiyle ilgili olarak düzenlediği ticari mektuplarda ve ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgelerde tacirin ticaret unvanı gösterilir. Her tacir, ticari işletmenin açıldığı günden itibaren on beş gün içinde, ticari işletmesini ve seçtiği ticaret unvanını, işletme merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan ettirir. Her tacir kullanacağı ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı sicil müdürlüğüne verir. Tacir, tüzel kişi ise unvanla birlikte onun adına imzaya yetkili kimselerin imzaları da sicil müdürlüğüne verilir.

Gerçek kişi olan tacirin ticaret unvanı TTK 46'ncı maddeye uygun olarak yapabileceği ekler ile kısaltılmadan yazılacak adı ve soyadından oluşur.

Kollektif şirketin ticaret unvanı, bütün ortakların veya ortaklardan en az birinin adı ve soyadıyla şirketi ve türünü gösterecek bir ibareyi içerir.

Adi veya sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ticaret unvanı, komandite ortaklardan en az birinin adı ve soyadıyla şirketi ve türünü gösterecek bir ibareyi içerir. Bu şirketlerin ticaret unvanlarında komanditer ortakların adları ve soyadları veya ticaret unvanları bulunamaz.

Anonim, limited ve kooperatif şirketler, işletme konusu gösterilmek şartıyla, ticaret unvanlarını serbestçe seçebilirler.

Ticaret unvanlarında, "anonim şirket", "limited şirket" ve "kooperatif" kelimelerinin bulunması şarttır. Bu şirketlerin ticaret unvanında, gerçek bir kişinin adı veya soyadı yer aldığı takdirde, şirket türünü gösteren ibareler, baş harflerle veya başka bir şekilde kısaltma yapılarak yazılamaz.

Ticari işletmeye sahip olan dernek, vakıf ve diğer tüzel kişilerin ticaret unvanları, adlarıdır.

Donatma iştirakinin ticaret unvanı, ortak donatanlardan en az birinin adı ve soyadını veya deniz ticaretinde kullanılan geminin adını içerir. Soyadları ve gemi adı kısaltılamaz. Ticaret unvanında ayrıca donatma iştirakini gösterecek bir ibare de bulunur.

Bir ticaret unvanına Türkiye'nin herhangi bir sicil dairesinde daha önce tescil edilmiş bulunan diğer bir unvandan ayırt edilmesi için gerekli olduğu takdirde, ek yapılır.

Tek başlarına ticaret yapan gerçek kişiler ticaret unvanlarına bir şirketin var olduğu izlenimini uyandıracak ekler yapamazlar.

"Türk", "Türkiye", "Cumhuriyet" ve "Millî" kelimeleri bir ticaret unvanına ancak Cumhurbaşkanı kararıyla konabilir.

Her şube, kendi merkezinin ticaret unvanını, şube olduğunu belirterek kullanmak zorundadır. Bu unvana şube ile ilgili ekler yapılabilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

31. Tamamı esas sözleşmede taahhüt edilmiş bulunan sermayeyi ifade eden

- Esas sermaye 50. 000 (ellibin) Türk Lirasından ve
- Sermayenin artırılmasında yönetim kuruluna tanınmış yetki tavanını gösteren **kayıtlı sermaye** sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketlerde başlangıç sermayesi 100. 000 (yüzbin) Türk Lirasından aşağı olamaz.

Bu en az sermaye tutarı **Cumhurbaşkanınca** artırılabilir.

Bu Kanun anlamında kayıtlı sermayeli anonim şirketlerde

- Başlangıç sermayesi, kuruluşta ve sisteme ilk geçildiğinde haiz olunması zorunlu sermayedir;
- Çıkarılmış sermaye ise, çıkarılmış payların tümünün itibarî değerlerinin toplamını temsil eder.

Halka açık olmayan anonim şirketler gerekli şartları artık haiz olmadıkları takdirde, Ticaret Bakanlığından izin alarak kayıtlı sermaye sisteminden çıkabilecekleri gibi, bu sisteme alınırken aranan nitelikleri kaybettiklerinde, istemleri bulunmasa bile aynı Bakanlık tarafından sistemden çıkartılırlar.

CEVAP: B

32. Adi şirket (adi ortaklık) Borçlar Kanunu 620- 645 md de tanımlanmıştır.

Adi ortaklık sözleşmesi, iki ya da daha fazla gerçek veya tüzel kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere birleştirmeyi üstlendikleri sözleşmedir.

Adi ortaklıkların yazılı bir sözleşmeye dayanması, bunların tescil ve ilan edilmesi gerekmez. Yazılı bir sözleşme ve tescil olmadığı için Adi ortaklıkların tüzel kişiliği bulunmaz.

Tüzel kişilik olmadığı için her ortak kendi başına tacirdir ve ortaklığın tüm borçlarından ortakların her biri 1. dereceden sınırsız ve müteselsil borçludur.

Adi şirketler şahıs şirketi hükmündedir. Adi şirketlerin tüzel kişiliği olmamasından kaynaklanan tacir sıfatı olmadığı için iflas etmezler fakat her ortak iflasla mükelleftir.

Tüzel kişiliğin olmamasının bir başka yaptırımı da ortaklık mallarının elbirliği malik sıfatı ile ortaklara ait olmasıdır.

Bir ortaklık, kanunla düzenlenmiş ortaklıkların ayırt edici niteliklerini taşımıyorsa, bu bölüm hükümlerine tabi adi ortaklık sayılır.

Sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa katılım payları, ortaklığın amacının gerektirdiği önem ve nitelikte ve birbirine eşit olmak zorundadır.

CEVAP: C

33. Çekte açıklık yoksa muhatabın ticaret unvanı yanında gösterilen yer ödeme yeri sayılır. Muhatabın ticaret unvanı yanında birden fazla yer gösterildiği takdirde, çek, ilk gösterilen yerde ödenir. Böyle bir açıklık ve başka bir kayıt da yoksa, çek muhatabın merkezinin bulunduğu yerde ödenir. Düzenlenme yeri gösterilmemiş olan çek, düzenleyenin adı yanında yazılı olan yerde düzenlenmiş sayılır. Bir çek,

- Düzenlendiği yerde ödenecekse on gün;
- Düzenlendiği yerden başka bir yerde ödenecekse bir ay içinde muhataba ibraz edilmelidir.
- **Ödeneceği ülkeden başka bir ülkede düzenlenen çek,**

YARGI YAYINEVİ

- Düzenlenme yeri ile ödeme yeri aynı kıtada ise bir ay ve
- Ayrı kıtalarda ise üç ay içinde muhataba ibraz edilmelidir.

Bu bakımdan, bir Avrupa ülkesinde düzenlenip de Akdeniz'e sahili bulunan bir ülkede ödenecek olan ve aynı şekilde Akdeniz'e sahili olan bir ülkede düzenlenip bir Avrupa ülkesinde ödenmesi gereken çekler aynı kıtada düzenlenmiş ve ödenmesi şart kılınmış sayılır.

Fıkralarda yazılı süreler, çekte yazılı olan düzenlenme tarihinin ertesi günü başlar.

CEVAP: D

34. Belirli bir günde veya düzenlenme gününden ya da görüldükten belirli bir süre sonra ödenecek bir poliçenin hamili, poliçeyi ödeme gününde veya onu izleyen iki iş günü içinde ödenmek üzere ibraz etmelidir.

Belirli bir günde veya düzenlenme gününden ya da görüldükten belirli bir süre sonra ödenmesi şartını içeren bir poliçeden dolayı çekilecek ödememe protestosunun, ödeme gününü izleyen iki iş günü içinde çekilmesi zorunludur. Görüldüğünde ödenmesi şart olan bir poliçeden dolayı çekilecek ödememe protestosu, ikinci fıkrada kabul etmeme protestosu için gösterilen süreler içinde çekilir.

Bu süreler hak düşürücü süreler olduğu için bu şartlara uymamanın yaptırımı da başvuru borçlularına karşı geriye dönük başvuru haklarını kaybederler.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

35. Şikayete, takip hukukuna ilişkin kuralların hatalı uygulanması üzerine başvurulur. Şikayet bir dava değildir. Şikayet konusu işlemin icra veya iflas dairesince yapılmış olması gerekir.

Şikayet sebepleri:

- İşlemin hukuka aykırı olması
- Kamu düzenine aykırılık
- İşlemin hadiseye uygun olmaması
- Bir hakkın yerine getirilmesi
- Bir hakkın sebepsiz sürüncemede bırakılması

CEVAP: B

36. Genel haciz yolu ile takibe sadece para veya teminat alacakları için başvurulur. Alacağın ilam ya da ilam niteliğinde bir belgeye bağlı olması şart değildir. Yani belge şartı yoktur. Rehin varsa bu yola başvurulmaz.

CEVAP: E

37. Borçlu elinde olmayan bir sebeple süresinde itiraz edemezse, bu itiraz sonradan gecikmiş de olsa yapılabilir. Gecikmiş itiraz, engelin kalktığı tarihten itibaren 3 gün içinde İcra Mahkemesine yazılı olarak yapılır. İtiraz sebepleri ile birlikte sürenin elde olmayan nedenlerden ötürü kaçırıldığı ispatlanır. Gecikmiş itiraz takibi kendiliğinden durdurmaz. Burada hakimin takdiri söz konusudur.

CEVAP: A

38. Borç ödemeden geçici aciz belgesi, borcun tamamı alınamayıp bir kısmı alınabilirse, alınamayan kısım için verilir. Sadece tasarrufun iptali davası açma hakkı verir.

CEVAP: C

39. İflas idaresi, birinci alacaklılar toplantısında gösterilen altı aday arasından İcra Mahkemesince seçilen üç kişiden oluşur. İflas idaresi kararlarını oy çokluğu ile alır. İflas masasını, iflas idaresi temsil eder. Üçüncü kişilerin istihkak iddialarına ilişkin karar vermek, iflas masasına giren mal ve haklara ilişkin olarak müflise karşı açılmış davalara devam etmek, Birinci alacaklılar toplantısının karar verdiği acele satışları yapmak, İflas masasının tasfiyesini gerçekleştirmek, sıra cetveli hazırlamak, ikinci alacaklılar toplantısı, ilan yoluyla toplantıya davet etmek, iflasta tasarrufun iptali davasını açmak iflas idaresinin görevlerindendir.

Ancak, birinci alacaklılar toplantısında kullanılan oyların geçerli olup olmadığına karar vermek iflas bürosunun görevidir.

CEVAP: E

40. İflas idaresi, birinci alacaklılar toplantısında gösterilen altı aday arasından İcra Mahkemesince seçilen üç kişiden oluşur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ



HUKUK 2020 ÇÖZÜMLERİ

1. Anayasa madde 119: "Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması, tabiî afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

   Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi **her defasında dört ayı geçmemek üzere** süreyi uzatabilir. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz."

   CEVAP: D

2. Anayasa madde 148: "Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcıvekilini, Hakimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar."

   CEVAP: E

3. TBMM 600 üyeden oluşur ve bu sayı sabit olup, buna "TBMM üye tamsayısı" denir. Salt çoğunluk ise bir sayının yarısından bir fazlasıdır. Bu yüzden TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğu 301 olmaktadır.

   CEVAP: A

4. Anayasa madde 69: " Siyasi partilerin gelir ve giderlerinin amaçlarına uygun olması gereklidir. Bu kuralın uygulanması kanunla düzenlenir. Anayasa Mahkemesince siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlar kanunda gösterilir. Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken **Sayıştaydan** yardım sağlar. Anayasa Mahkemesinin bu denetim sonunda vereceği kararlar kesindir. "

   CEVAP: D

5. Anayasa madde 155: "**Danıştay**, davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir"

   CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

6. Anayasa madde 46: " **Devlet ve kamu tüzel kişileri**; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir."

Vakıflar, kamu tüzel kişiliğine sahip değildirler ve bu yüzden kamulaştırma yapamazlar.

CEVAP: D

7. 233 sayılı KHK madde 3: " Teşebbüsler Cumhurbaşkanınca kurulur. "

CEVAP: B

8. Bir kişiyi veya nesneyi hukuk kurallarınca önceden belirlenmiş genel,objektif ve kişilik dışı bir statüye sokan veya böyle bir statüden çıkaran idari işlemlere şart işlem denir. Objektif işlemler olarak da bilinirler.

CEVAP: A

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu madde 30: " İki tarafın adı ve soyadı ile sıfatı ve iddiaları sonucuna ilişkin yanlışlıklar ile hüküm fıkrasındaki hesap yanlışlıklarının düzeltilmesi de istenebilir."

CEVAP: D

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu madde 3: "Dilekçeler, Danıştayda daire başkanının görevlendireceği bir tetkik hakimi, idare ve vergi mahkemelerinde ise mahkeme başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından:

a) Görev ve yetki,
b) İdari merci tecavüzü,
c) Ehliyet,
d) İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı,
e) Süre aşımı,
f) Husumet,
g) 3 ve 5 inci maddelere uygun olup olmadıkları,

Yönlerinden sırasıyla incelenir."

CEVAP: C

11. Kovuşturma, davanın başlangıcından hüküm verilene kadar geçen süreçtir. Yani muhakeme sürecine ilişkin bir kavramdır. Bu yüzden 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yer alır. Diğer kavramlar ise 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer alır.

CEVAP: A

12. Bir kimsenin işlediği bir fiille birden fazla farklı suçun oluşmasına neden olması ve bunların en ağır ezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılması fikri ictimanın gereğidir.

CEVAP: E

13. Türk ceza hukukuna göre 1 yıla kadar olan hapis cezaları kısa süreli hapis cezasıdır. 1 yıldan fazla olanlar ise uzun süreli hapis cezasıdır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu madde 147: (1) Şüphelinin veya sanığın ifadesinin alınmasında veya sorguya çekilmesinde aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Şüpheli veya sanığın kimliği saptanır. Şüpheli veya sanık, kimliğine ilişkin soruları **doğru olarak cevaplandırmakla yükümlüdür.**

b) Kendisine yüklenen suç anlatılır.

c) Müdafi seçme hakkının bulunduğu ve onun hukukî yardımından yararlanabileceği, müdafiin ifade veya sorgusunda hazır bulunabileceği, kendisine bildirilir. Müdafi seçecek durumda olmadığı ve bir müdafi yardımından faydalanmak istediği takdirde, kendisine baro tarafından bir müdafi görevlendirilir.

d) 95 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, yakalanan kişinin yakınlarından istediğine yakalandığı derhâl bildirilir.

e) Yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanunî hakkı olduğu söylenir.

f) Şüpheden kurtulması için somut delillerin toplanmasını isteyebileceği hatırlatılır ve kendisi aleyhine var olan şüphe nedenlerini ortadan kaldırmak ve lehine olan hususları ileri sürmek olanağı tanınır.

g) İfade verenin veya sorguya çekilenin kişisel ve ekonomik durumu hakkında bilgi alınır.

h) İfade ve sorgu işlemlerinin kaydında, teknik imkânlardan yararlanılır.

i) İfade veya sorgu bir tutanağa bağlanır. Bu tutanakta aşağıda belirtilen hususlar yer alır:

1. İfade alma veya sorguya çekme işleminin yapıldığı yer ve tarih.
2. İfade alma veya sorguya çekme sırasında hazır bulunan kişilerin isim ve sıfatları ile ifade veren veya sorguya çekilen kişinin açık kimliği.
3. İfade almanın veya sorgunun yapılmasında yukarıdaki işlemlerin yerine getirilip getirilmediği, bu işlemler yerine getirilmemiş ise nedenleri.
4. Tutanak içeriğinin ifade veren veya sorguya çekilen ile hazır olan müdafi tarafından okunduğu ve imzalarının alındığı.
5. İmzadan çekinme hâlinde bunun nedenleri."

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu madde 248: "(1) Şüphelinin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilâç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma gibi bedensel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz.

(2) Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez.

(3) Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez.

(4) Müdafi hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz.

(5) Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilir."

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

15. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu madde 201: "(1) Cumhuriyet savcısı, müdafi veya vekil sıfatıyla duruşmaya katılan avukat; sanığa, katılana, tanıklara, bilirkişilere ve duruşmaya çağrılmış diğer kişilere, duruşma disiplinine uygun olarak doğrudan soru yöneltebilirler. Sanık ve katılan da mahkeme başkanı veya hâkim aracılığı ile soru yöneltebilir. Yöneltilen soruya itiraz edildiğinde sorunun yöneltilmesinin gerekip gerekmediğine, mahkeme başkanı karar verir. Gerektiğinde ilgililer yeniden soru sorabilir.

(2) Heyet halinde görev yapan mahkemelerde, heyeti oluşturan hâkimler, birinci fıkrada belirtilen kişilere soru sorabilir. "

CEVAP: B

16. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu madde 109: "Bir suç sebebiyle yürütülen soruşturmada, 100 üncü maddede belirtilen tutuklama sebeplerinin varlığı halinde, şüphelinin tutuklanması yerine adlî kontrol altına alınmasına karar verilebilir.

(2) Kanunda tutuklama yasağı öngörülen hallerde de, adlî kontrole ilişkin hükümler uygulanabilir.

(3) Adlî kontrol, şüphelinin aşağıda gösterilen bir veya birden fazla yükümlülüğe tabi tutulmasını içerir:

a) Yurt dışına çıkamamak.

b) Hâkim tarafından belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak.

c) Hâkimin belirttiği merci veya kişilerin çağrılarına ve gerektiğinde meslekî uğraşlarına ilişkin veya eğitime devam konularındaki kontrol tedbirlerine uymak.

d) Her türlü taşıtları veya bunlardan bazılarını kullanamamak ve gerektiğinde kaleme, makbuz karşılığında sürücü belgesini teslim etmek.

e) Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dahil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek.

f) Şüphelinin parasal durumu göz önünde bulundurularak, miktarı ve bir defada veya birden çok taksitlerle ödeme süreleri, Cumhuriyet savcısının isteği üzerine hâkimce belirlenecek bir güvence miktarını yatırmak.

g) Silâh bulunduramamak veya taşıyamamak, gerektiğinde sahip olunan silâhları makbuz karşılığında adlî emanete teslim etmek.

h) Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim tarafından miktarı ve ödeme süresi belirlenecek parayı suç mağdurunun haklarını güvence altına almak üzere aynî veya kişisel güvenceye bağlamak.

i) Aile yükümlülüklerini yerine getireceğine ve adlî kararlar gereğince ödemeye mahkûm edildiği nafakayı düzenli olarak ödeyeceğine dair güvence vermek.

j) Konutunu terk etmemek.

k) Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek.

l) Belirlenen yer veya bölgelere gitmemek."

CEVAP: E

17. Medeni Kanunda, vakıfların zorunlu organı olarak sadece "yönetim kurulundan" bahsedilmiştir. Yönetim kurulu, tek bir kişiden oluşabileceği gibi bir kuruldan da oluşabilmektedir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

18. Türk Medeni Kanununa göre evlenme ile eşlerden her biri, diğer eşin kan hısımları ile, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olurlar.

CEVAP: C

19. Evlenen kadın, kanun dolayısı ile kocasının soyadını alır(I numaralı öncül). Kadın isterse kendi soyadını da kocasının soyadının önünde kullanabilir (II numaralı öncül).

CEVAP: D

20. Boşanma sebepleri " mutlak boşanma sebepleri ve nispi boşanma sebepleri" olarak ikiye ayrılmaktadır.

Mutlak boşanma sebepleri:

- Zina(A seçeneği)
- Hayata kast,
- Pek kötü muamele(B seçeneği),
- Terk,
- Eşlerin boşanmak için anlaşmış bulunması
- Ayrılık

Nispi boşanma sebepleri:

- Suç işleme(C seçeneği),
- Haysiyetsizce yaşam sürme,
- Akıl hastalığı
- Evlilik birliğinin sarsılması(D seçeneği)

CEVAP: E

21. İstihkak davası, malikin, eşya üzerinde haksız zilyetliği bulunan kişiye karşı , mülkiyet hakkına dayanarak açtığı davadır. Mülkiyet hakkına dayandığı için ayni nitelikte bir davadır. Herhangi bir süreye tabii değildir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

22. Saklı pay mirasçıları ve saklı pay oranları:

- Altsoy (A seçeneği) ve evlatlık (D seçeneği) için yasal miras payının 1/2'si,
- Anne (E seçeneği) ve babadan her biri için yasal miras payının 1/4'ü,
- Sağ kalan eş (B seçeneği), altsoy veya ana ve baba zümresiyle birlikte mirasçı olması durumunda yasal miras payının tamamı; diğer durumlarda yasal miras payının 3/4'üdür.

CEVAP: C

23. Borcu sona erdiren nedenler:

- İfa
- İbra
- Yenileme (Tecdit) (D seçeneği)
- Alacaklı ve borçlu sıfatının birleşmesi (C seçeneği)
- İfa imkansızlığı (Sonraki kusursuz imkansızlık) (B seçeneği)
- Takas (E seçeneği)

CEVAP: A

24. Tarafların, üçüncü kişileri kandırmak amacıyla, gerçek iradelerine uymayan bir işlem yapmaları fakat yaptıkları bu işlemin kendi aralarında bir hüküm ifade etmemesi konusunda anlaşmalarına muvazaa denir. Mutlak ve nispi muvazaa olarak iki türü bulunmaktadır. Nispi muvazaa da, üçüncü kişileri aldatmak amacıyla görünürde hukuki işlem yapan taraflar, bu işlem ile gerçek iradelerine uyan başka bir işlemi gizlemek istemişlerdir. Bu durumda iki işlem vardır. Görünürdeki işlem ve gizli işlem. Görünürdeki işlem, kesin hükümsüzdür (A seçeneği). Gizli işlem ise , kural olarak geçerlidir (D seçene-

ği). Ancak, şekil şartlarına aykırı ise,gizli işlem de geçersizdir. Borçlu, yazılı borç tanımasına güvenerek alacağı kazanan üçüncü kişiye; bu işlemin muvazaalı olduğu savunmasında bulunmaz (B seçeneği). Taraflardan birisi, işlemin muvazaalı olduğunu ispat etmek isterse, görünürdeki işlem hangi şekilde yapılmışsa, o şekle uyularak ispatlamak zorundadır (C seçeneği) . Görünürdeki işlemin tarafı olmayan üçüncü kişiler, bu işlemin muvazaalı olduğunu her türlü delil ile ispat edebilirler (E seçeneği).

CEVAP: D

25. Taraflardan birinin zor durumda kalmasından, düşüncesizliğinden veya deneyimsizliğinden(sübjektif unsur) yararlanmak amacıyla, edimler arasında bariz bir oransızlık (objektif unsur) mevcut ise bu durumda aşırı yararlanma (gabin) söz konusudur.

CEVAP: C

26. **Hukuka aykırılığı ortadan kaldıran sebepler:**

- Kamu kudretinden doğan bir yetkinin kullanılması (A seçeneği)
- Özel hukuktan doğan bir hakkın kullanılması
- Zarar görenin önceki rızası (E seçeneği)
- Kendi hakkını kullanmak için kuvvet kullanma
- Üstün nitelikli özel menfaat
- Üstün nitelikli kamu menfaati
- Meşru müdafaa (Haklı savunma) (C seçeneği)
- Zaruret hali (Zorunluluk hali) (D seçeneği)

CEVAP: B

27. Kanunda aksine bir hüküm yoksa, sözleşmelerin geçerliliği herhangi bir şekle bağlı değildir (A seçeneği) Bu kuralın tek istisnası ise geçerlilik şeklidir. Kanunda şekle tabii tutulmuş bir sözleşme aynı şekle bağlı kalarak değiştirilir (B seçeneği). Yazılı şekilde yapılması öngörülen sözleşmelerde sadece borç altına tarafın imza atması yeterlidir (C seçeneği). Görme engellilerin talepleri halinde imzalarında şahit aranır (D seçeneği). Aksi takdirde görme engellilerin imzalarını el yazısı ile atmaları yeterli olacaktır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

28. Bir sözleşmenin kurulması için gerekli olan irade beyanlarından ilkine öneri denir. Öneri, karşı tarafı sözleşme yapmaya davet eden tek taraflı bir hukuki işlemdir. Öneri, karşı tarafa yapılmış olmalıdır. Ancak, mutlaka belli bir kişiye yapılmasına gerek yoktur. Öneri, genele de yapılabilir. Öneri, sözleşmenin bütün esaslı unsurlarını taşımalıdır. Öneren kişi önerisinde ciddi olmalı ve bağlı olma iradesi taşımalıdır.

CEVAP: B

29. TTK 21/b fıkrasına göre her tacir fatura ve teyit mektuplarına sekiz gün içinde itiraz etmesi gerekmektedir. İtiraz etmediği taktirde fatura ve teyit mektubunun içeriğini kabul etmiş sayılacaktır.

CEVAP: D

30. Tacir Olmanın Hüküm ve Sonuçları şunlardır:

İflasa tabi olma

Ticaret siciline tescil edilme

Mesleki odalara kayıt olma

Ticaret unvanı seçme ve kullanma zoruniuluğu

Ticari iş karinesine tabi olma

Ticari örf ve adete tabi olma

Ticari defter tutma

Basiretli iş adamı gibi davranma

Sözleşmede yazmazsa bile Ücret ve faiz isteme

Mahkemeden Ücret ve cezanın indirilmesini isteyememe

Yaptığı iş ve hizmetler karşılığı Fatura ve teyit mektubu verme verme

Faturalar ve teyit mektubuna 8 gün içerisinde itiraz etme

İhbar ve ihtarları kanunun öngördüğü belli şekilde yapma (TTK 18/3 e göre Tacirler arasında, diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar veya ihtarlar noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılır.

Hapis hakkını kullanmakta kolaylıktan yararlanma

Unutulmamalıdır ki tacirler ticaret unvanı kullanmak zorundadır ve işletme adı kullanma yükümlülüğü yoktur. İsterse kullanır isterse kullanmaz.

CEVAP: C

31. Anonim şirketler sermaye şirketlerinden biridir ve sermaye şirketlerinde sadece para ve parasal değeri olan takası mümkün ve vadesi gelmiş her tür alacak sermaye olarak konulabilir. Fakat hiçbir şekilde emek, ticari itibar vadesi gelmemiş alacaklar ve üzerinde rehin veya haciz bulunan taşınır ve taşınmaz değerler sermaye olarak konulamaz. Çünkü sermaye şirketlerinde emek ve ticari itibara gerek duyulursa parası ile bu hizmetleri en profesyonel kurumlardan istediği gibi ücret karşılığı alabilecektir. Bu yüzden kişilerin şahsi ticari itibar ve emeklerine ihtiyacı yoktur.

CEVAP: D

32. Kanuna göre devralan şirket olmak koşulu ile diğer şirketlerle birleşebilecek şirketler sadece sermaye şirketleridir (Paylı komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketler) . Sermaye şirketleri bir başka sermaye şirketi veya bir şahıs şirketi ile sorunsuz birleşebilir. Fakat şahıs şirketleri (Kollektif ve Adi komandit şirketler) birleşme konusunda sadece şahıs şirketleri ile devralan veya devrolan ayrımı olmadan birleşebilir. Şahıs şirketinin sermaye şirketini devralması kanunen de mümkün değildir.

CEVAP: E

33. Bonolar bir kambiyo senedi türü olduğu için kambiyo senetlerinin tüm şartlarını taşımak zorundadır.

Bonoda muhatap bulunmaz.

Tam fiil ehliyetine (Medeni haklarını kullanma ehliyetine) sahip olan herhangi bir kişi kambiyo senedi düzenleyebilir.

Kambiyo senetlerinin konusu sadece paradır. Para harici herhangi bir taşınır veya taşınmaz kambiyo senedine konu olamaz.

Kambiyo senedinin geçerli olabilmesi için Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen şekil şartlarına haiz olması gerekir. Şekil şartlarındaki herhangi bir eksiklik senedin kambiyo niteliğini bozacaktır.

YARGI YAYINEVİ

Kambiyo senetlerinde senet ödenmediğinde senette imzası bulunanlar arasında hamile karşı müteselsil sorumluluk esası geçerlidir.

Bonolarda keşideci senedi el ile imzaladığı an senedin asli borçlusudur.

Kambiyo senetlerinde tarafların imzalarının geçerliliği birbirinden bağımsızdır. Örneğin imzalardan birinin sahte olması diğer imzaların geçerliliğini etkilemez, bu kişiler senetten sorumlu olaya devam ederler.

Kambiyo senetlerinde yapılan herhangi bir sahtekatlık, resmi evrakta yapılan sahtekarlık sayılır ve buna göre cezalandırılır.

Kambiyo senetleri sebepten soyut (illetten mücerret) senetlerdir ve bu unsuru bozacak kayıtlar senedin kambiyo niteliğini bozar.

Kambiyo senetleri şarta bağlanamaz.

Kambiyo senetleri uluslararası niteliktedir (ulusal değil!!!)

Bonoların da el ile imzalanması geçerlilik şartıdır. El imzası haricinde elektronik imza, baskı, mühür, kaşe, parmak izi vs gibi başkaca bir araçla atılması mümkün değildir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

34. Kambiyo senetlerinin tümünde senetteki hak mecburen bir para alacağı olmak zorundadır ve meblağ net olmak zorundadır. Senet yabancı bir para birimi üzerine düzenlenebilir. İlla ki aynen ödeme kaydı yoksa o günkü değeri karşılığı ülke parası ile ödenebilir.

Kambiyo senetleri kesinlikle şarta bağlanamaz ve senedin mücerretliğini (soyutluluğunu) bozacak (Borcun kaynağını belirtecek) kayıtlar yazılamaz.

Senedin meblağında çelişki yaratacak meblağlar bulunmamalıdır. Şıklar incelendiğinde 3750 İngiliz sterlini ödeyeceğim kaydı konulabilir çünkü meblağ nettir. Senette yabancı bir para birimi de yazılabilir.

37.5 gr altın aynen tevdi edilmesi kambiyo senetlerine uygun değildir fakat 37.5 gr altının vade günündeki para değeri yazsa geçerli olacaktı fakat herhangi bir taşınır veya taşınmaz veya başkaca bir menkul senede yazılamayacaktır.

3750 tl'nin dört taksitte ödenmesi mümkün değildir çünkü kambiyo senetlerinde birbirini takip eden vadeler yazılamaz. Vade ve meblağ tektir. Ayrıca bu tür bir şarta da bağlanamaz.

3750 avro veya 3750 tl tevdi edeceğim şeklinde yazılamaz çünkü meblağ muayyen (Belirli) ve tek olmak zorundadır. Borç 3750 avo mudur yoksa 3750 tl midir belli değildir çünkü kur değeri de aynı değildir. Borç 3750 avro ile mi kapanacak yoksa 3750 tl ile mi? yani belli olmayan meblağlar senet üstüne yazılamaz.

Senetteki borcun kişinin mezun olmasına veya maaşı almasına veya başkaca bir şarta bağlanması da mümkün değildir.

CEVAP: A

35. Borçlu, menfi tespit davası açmamış veya borçlu olmadığı bir parayı icra takibinin kesinleşmesi nedeniyle cebri icar tehdidi ile icra dairesine ödeme yapmış ise bu ödemenin kendisine iadesi için bedelin icra dairesine ödenmesinden itibaren 1 yıl içerisinde genel mahkemelerde istirdat davası açabilir.

CEVAP: B

36. İcra İflas Kanununa göre haczedilemeyen mallar:

- Devlet malları (A seçeneği)
- Ekonomik faaliyeti ,sermayesinden ziyade bedeni çalışmasına dayanan borçlunun mesleğini sürdürebilmesi için gerekli olan her türlü eşyası
- Borçlu ve aynı çatı altında yaşayan aile bireyleri için gerekli olan eşyalar
- Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zorunlu olan arazi, çift hayvanları ve nakit vasıtaları,diğer eklenti ve ziraat aletleri; borçlu çiftçi değilse, mesleği için lüzumlu olan alet ve edevat ve kitapları
- Borçlunun ailesinin idareleri için lüzumlu ise borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği veyahut üç keçi veya koyunu ve bunların üç aylık yem ve yatakları
- Borçlunun ve ailesinin iki aylım yiyecek ve yakacakları (D seçeneği) ve borçlu çiftçi ise gelecek mahsul için lazım olan tohumluğu (B seçeneği)
- Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinde malul olanlara bağlanan emeklilik maaşları ile bu hizmetlerden birinin ifası sebebiyle ailelerine bağlanan maaşlar ve ordunun hava ve denizaltı mensuplarına verilen uçuş ve dalış tazminat ve ikramiyeleri
- Bir yardımlaşma sandığı veya derneği tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar
- Vücut veya sıhhat üzerine ika edilen zararlar için tazminat olarak zarar görenin kendisine veya ailesine toptan veya irat şekilde verilen veya verilmesi lazım gelen paralar
- Borçlunun haline münasip evi
- Öğrenci bursları (C seçeneği)

Çalışanların maaşlarının bir kısmı haczedilebilir. Memur ise asgari 1/4'ü; işçi ise azami 1/4'ü haczedilebilir.

CEVAP: E

37. İtirazın kesin kaldırılması talebi İcra Mahkemesinden talep edilir.

CEVAP: B

38. Taşınır malların satışı, kesin hacizden itibaren 6 ay içerisinde istenir. Bu süre içerisinde satış istenme ise haciz düşer.

CEVAP: C

39. İflasın kaldırılmasında, iflasa karar veren asliye ticaret mahkemesi görevli ve yetkilidir.

CEVAP: A

40. İflasa karar verme anı (İflasın açılması) ile müflisin haczedilebilen tüm mal, hak ve alacaklarının oluşturduğu topluluk, iflas masasını ifade eder.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ



HUKUK 2021 ÇÖZÜMLERİ

1. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu madde 8/1: "Siyasî partiler, partiye üye olma yeterliğine sahip en az **otuz** Türk vatandaşı tarafından kurulur"

CEVAP: D

2. Soruda yer alan kanunun kabulü ve değişikliği için nitelikli çoğunluk gerekmemektedir. Bu yüzen toplantıya katılanların salt çoğunluğunun kararı yeterlidir. 440 sayısının salt çoğunluğu 221'dir.

CEVAP: D

3. 191 Anayasası'nda 1971 yılında yapılan değişiklikler şunlardır:

- Bakanlar kuruluna KHK çıkarma yetkisi verilmiştir
- Bakanlar kurulu ver ve benzer maki yükümlülükleri saptanmasında yetkili kılınmıştır
- MGK'nin, Bakanlar kuruluna yardımcı olmak iken "tavsiye veren" kurum konumuna getirilmiştir
- Anayasa Mahkemesi, anayasa değişikliklerini sadece şekil yönünden inceleyebileceği hükmü getirilmiştir
- Üniversitelerin özerkliği kısıtlanmıştır
- TRT'nin özerkliği kaldırılmıştır
- Sıkıyönetim sebepleri artırılmıştır
- Memurların sendika hakkı kaldırılmıştır
- Bütün temel hak ve hürriyetler için geçerli genel sınırlama sebepleri getirilmiştir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. 1982 Anayasası madde 119: "Olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, 104 üncü maddenin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesinde belirtilen sınırlamalara tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Kanun hükmündeki bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır, aynı gün **Meclis onayına sunulur**.

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar."

CEVAP: E

5. İçişleri Bakanlığı Devlet KTK bünyesindedir. Bu yüzden sadece bağlı kuruluşu olan ve kendi kamu tüzel kişiliği olmayan Emniyet Genel Müdürlüğü ve taşra birimleri üzerinde İçişleri Bakanlığı hiyerarşik yetkilere sahiptir.

İl özel idaresi ve belediyelerin kamu tüzel kişiliği bulunduğu için bunların üzerindeki yetkisi idari vesayet ilişkisidir.

CEVAP: A

6. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar 5018 sayılı Kanun'a ekli III sayılı cetvelde yer alırlar.
   1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
   2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
   3) Sermaye Piyasası Kurulu
   4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
   5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
   6) Kamu İhale Kurumu
   7) Rekabet Kurumu
   8) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
   9) Kişisel Verileri Koruma Kurumu
   10) Nükleer Düzenleme Kurumu
   11) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

   CEVAP: B

7. 1982 Anayasası madde 127'ye göre : "Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir."

   CEVAP: C

8. **3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun**

   Madde 4:"Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerde, dilekçe sahibinin adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir."

   Madde 6: "Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerden;

   a) Belli bir konuyu ihtiva etmeyenler,

   b) Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar,

   c) 4 üncü maddede gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayanlar,

   İncelenemezler."

   CEVAP: B

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre ivedi yargılama usulünde dava açma süresi 30 gündür

   CEVAP: C

10. **2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu;**

    Madde 40: "1.Bölge idare mahkemesi bağlantılı dava dosyalarını öncelikle ve ivedilikle inceler ve kararını verir. Bölge idare mahkemesince verilen karar, bağlantının bulunduğu yolunda ise, yetkili mahkeme kararda belirtilmek suretiyle dosyalar yetkili mahkemeye gönderilir. Durum ayrıca diğer mahkemeye de duyurulur. Yetkili kılınan mahkeme durumu ilgililere bildirir.

    2. Bölge idare mahkemesince verilen karar bağlantı olmadığı yolunda ise, dosyalar ilgili mahkemelere geri gönderilir."

    Madde 41: "Bağlantı iddiaları mahkemelerce kabul edilmediği takdirde, bu hususta verilen ara kararı taraflara tebliğ edilir. Taraflar, tebliğ tarihini izleyen onbeş gün içerisinde, aynı yargı çevresindeki mahkemeler için o yer bölge idare mahkemesine, 38 nci maddenin 2 ve 3 ncü fıkrasındaki durumlarla ilgili davalar için Danıştaya başvuruda bulunabilirler. Başvuru üzerine bölge idare mahkemesi veya Danıştay görevli dairesince durum, yukarıdaki maddelerde yazılı usullere göre incelenerek karara bağlanır."

YARGI YAYINEVİ

Madde 42: "1. İdare ve vergi mahkemeleri, idari yargının görev alanına giren bir davada görevsizlik veya yetkisizlik sebebiyle davanın reddine karar verirlerse dosyayı Danıştaya veya görevli ve yetkili idare veya vergi mahkemesine gönderirler.

a) Görevsizlik sebebiyle gönderilen dosyalarda Danıştay, davayı görevi içinde görmezse dosyanın yetkili ve görevli mahkemeye gönderilmesine karar verir.

b) Görevsizlik veya yetkisizlik sebebiyle dosyanın gönderildiği mahkeme kendisini görevsiz veya yetkisiz gördüğü takdirde, söz konusu mahkeme ile ilk görevsizlik veya yetkisizlik kararını veren mahkeme aynı bölge idare mahkemesinin yargı çevresinde ise, uyuşmazlık bölge idare mahkemesince, aksi halde Danıştayca çözümlenir.

2. Görev ve yetki uyuşmazlıklarında Danıştay ve bölge idare mahkemesince verilen kararlar ilgili mahkemelere bildirilir ve bu husus taraflara tebliğ olunur.

3. Danıştay ve bölge idare mahkemesince görev ve yetki uyuşmazlıkları ile ilgili olarak verilen kararlar kesindir.

4. Bu madde hükümleri gereğince verilen kararlar ile görevli ve yetkili kılınan mahkemeye yeniden dava açılması halinde harç alınmaz."

CEVAP: A

11. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Madde 50- (1) Kısa süreli hapis cezası, suçlunun kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlenmesindeki özelliklere göre;

a) Adlî para cezasına,

b) Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle, tamamen giderilmesine,

c) En az iki yıl süreyle, bir meslek veya sanat edinmeyi sağlamak amacıyla, gerektiğinde barınma imkanı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etmeye,

d) Mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle, belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanmaya,

e) Sağladığı hak ve yetkiler kötüye kullanılmak suretiyle veya gerektirdiği dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranılarak suç işlenmiş olması durumunda; mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle, ilgili ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınmasına, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanmaya,

f) Mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle ve gönüllü olmak koşuluyla kamuya yararlı bir işte çalıştırılmaya,

çevrilebilir.

(2) Suç tanımında hapis cezası ile adlî para cezasının seçenek olarak öngörüldüğü hallerde, hapis cezasına hükmedilmişse; bu ceza artık adlî para cezasına çevrilmez.

(3) Daha önce hapis cezasına mahkûm edilmemiş olmak koşuluyla, mahkûm olunan otuz gün ve daha az süreli hapis cezası ile fiili işlediği tarihte onsekiz yaşını doldurmamış veya altmışbeş yaşını bitirmiş bulunanların mahkûm edildiği bir yıl veya daha az süreli hapis cezası, birinci fıkrada yazılı seçenek yaptırımlardan birine çevrilir.

YARGI YAYINEVİ

(4) Taksirli suçlardan dolayı hükmolunan hapis cezası uzun süreli de olsa; bu ceza, diğer koşulların varlığı halinde, birinci fıkranın (a) bendine göre adlî para cezasına çevrilebilir. Ancak, bu hüküm, bilinçli taksir halinde uygulanmaz.

(5) Uygulamada asıl mahkûmiyet, bu madde hükümlerine göre çevrilen adlî para cezası veya tedbirdir.

(6) Hüküm kesinleştikten sonra Cumhuriyet savcılığınca yapılan tebligata rağmen otuz gün içinde seçenek tedbirin gereklerinin yerine getirilmesine başlanmaması veya başlanıp da devam edilmemesi halinde, infaz hâkimliği kısa süreli hapis cezasının tamamen veya kısmen infazına karar verir ve bu karar derhal infaz edilir. Bu durumda, beşinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(7) Hükmedilen seçenek tedbirin hükümlünün elinde olmayan nedenlerle yerine getirilememesi durumunda, infaz hâkimliğince tedbir değiştirilir.

CEVAP: C

12. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Madde 43- "(1) Bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda bir kişiye karşı aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda, bir cezaya hükmedilir. Ancak bu ceza, dörtte birinden dörtte üçüne kadar artırılır. Bir suçun temel şekli ile daha ağır veya daha az cezayı gerektiren nitelikli şekilleri, aynı suç sayılır.Mağduru belli bir kişi olmayan suçlarda da bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Aynı suçun birden fazla kişiye karşı tek bir fiille işlenmesi durumunda da, birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve yağma suçlarında bu madde hükümleri uygulanmaz"

CEVAP: E

13. Madde 61- (1) Hakim, somut olayda;

a) Suçun işleniş biçimini,

b) Suçun işlenmesinde kullanılan araçları,

c) Suçun işlendiği zaman ve yeri,

d) Suçun konusunun önem ve değerini,

e) Meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığını,

f) Failin kast veya taksire dayalı kusurunun ağırlığını,

g) Failin güttüğü amaç ve saiki,

Göz önünde bulundurarak, işlenen suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırı arasında temel cezayı belirler."

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Madde 19- "Kovuşturmanın görevli ve yetkili olan mahkemenin bulunduğu yerde yapılması kamu güvenliği için tehlikeli olursa, davanın naklini Adalet Bakanı Yargıtaydan ister."

CEVAP: A

15. (1) Duruşmada, hükme katılacak hâkimler ve Cumhuriyet savcısı ile zabıt kâtibinin ve Kanunun zorunlu müdafiliği kabul ettiği hâllerde müdafiin hazır bulunması şarttır. Müdafiin mazeretsiz olarak duruşmaya gelmemesi veya duruşmayı terk etmesi halinde duruşmaya devam edilebilir.

(3) Bir oturumda bitmeyecek davada, herhangi bir nedenle bulunamayacak üyenin yerine geçmek ve oya katılmak üzere yedek üye bulundurulabilir."

CEVAP: E

16. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda düzenlenen olağanüstü kanun yolları şunlardır:

- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itirazı
- Bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığının itirazı
- Kanun yararına bozma
- Yargılamanın Yenilenmesi

CEVAP: B

17. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 32. maddesine göre; Ölüm tehlikesi içinde kaybolan (I numaralı öncül) veya kendisinden uzun süredir haber alınamayan (II numaralı öncül) bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verebilir.

CEVAP: D

18. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 72.maddesine göre; Derneğin zorunlu organları, genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kuruludur. Dernekler zorunlu organları dışında başka organlar da oluşturabilirler. Ancak, bu organlara zorunlu organların görev, yetki ve sorumlulukları devredilemez.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 109.maddesine göre; Vakfın bir yönetim organının bulunması zorunludur. Vakfeden, vakıf senedinde gerekli gördüğü başka organları da gösterebilir.

CEVAP: D

19. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 301. maddesine göre; Çocuk ile baba arasındaki soy bağının mahkemece belirlenmesini ana (III numaralı öncül) ve çocuk (I numaralı öncül) isteyebilirler.

CEVAP: C

20. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 124.maddesine göre; hâkim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple **on altı** yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir.

CEVAP: D

21. Mutlak hak, sahibi tarafından, hakkı ihlal eden herkese karşı ileri sürülebilen haklardır. Ayni haklar, kişilere eşyalar üzerinde doğrudan doğruya hakimiyet sağlayan mutlak haklardır. Ayni haklar, herkese karşı ileri sürülebilen dolayısı ile herkes tarafından ihlali mümkün olan mutlak haklardandır.

Ayni hakla, mülkiyet hakkı ve sınırlı ayni haklar olmak üzere ikiye ayrılır. Sınırlı ayni haklar da kendi içerisinde, irtifak hakkı, taşınmaz yükü ve rehin hakları(taşınır rehni ve taşınmaz rehni) olmak üzere üçe ayrılır.

Alacak hakkı ise alacaklının borçludan edimi talep eden nispi bir haktır.

CEVAP: E

22. Ölen kişini yasal mirasçıları, altsoyu, anne-baba ve bunların altsoyu, büyükanne ve büyükbaba ve bunların alt soyu, evlatlık ve altsoyları, sağ kalan eş ve devlettir. Altsoy 1.zümre mirasçısıdır. Sağ kalan eş ve alt soyun birlikte mirasçı olmaları durumunda miras payı şöyledir: Sağ kalan eşin miras payı mirasın 1/4'ü (soruya göre 50.000), altsoyun mirası ise mirasın 3/4'ü (soruya göre 150.00) kadardır. Miras bırakanın saklı pay mirasçıları, altsoy, anne ve baba, sağ kalan eştir. Altsoyun saklı pay miras oranı ise yasal miras payının yarısı (75.000) kadardır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

23. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 102.maddesine göre; Kanunen geçerli bir açıklama yapılmadığı veya makbuzda bir açıklık bulunmadığı durumda ödeme, muaccel borç için yapılmış sayılır. Birden çok borç muaccel ise ödemenin, borçluya karşı ilk olarak takip edilen borç için yapılmış olduğu kabul edilir. Takip yapılmamış ise ödeme, vadesi ilk önce gelmiş olan borç için yapılmış olur.

Birden çok borcun vadesi aynı zamanda gelmişse, mahsup orantılı olarak; borçlardan hiçbirinin vadesi gelmemişse ödeme, **güvencesi en az olan borç** için yapılmış sayılır.

CEVAP: A

24. Bölünebilir edimlerde borcun miktarı belirli (IV numaralı öncül) ve tamamı muaccel (I numaralı öncül) olduğu taktirde, alacaklı kısmi ifayı reddedebilir ve bu durumda temerrüde düşmüş olmaz.

CEVAP: B

25. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 176.maddesine göre; Bir koşul, hukuka veya ahlaka aykırı bir yapma veya yapmama fiilini sağlamak amacıyla konulmuşsa, bu koşula bağlı hukuki işlem **kesin olarak hükümsüzdür**.

CEVAP: B

26. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 169.maddesine göre; Müteselsil alacaklılık, borçlunun, alacaklılardan her birine borcun tamamını isteme hakkını tanıdığı veya kanunun belirlediği durumlarda doğar.

Borçlu, alacaklılardan birine yaptığı ifayla, bütün alacaklılara karşı borcundan kurtulmuş olur.

Alacaklılardan birinin icraya veya mahkemeye başvurmuş olduğu kendisine bildirilmedikçe, borçlu onlardan dilediği birine ifada bulunabilir.

Aksi kararlaştırılmadıkça veya alacaklılar arasındaki hukuki ilişkinin niteliğinden anlaşılmadıkça, alacaklılardan her birinin edim üzerindeki hakları eşittir.

Kendisine düşen paydan fazlasını elde eden alacaklı, **bu fazlalığı payını alamamış olan diğer alacaklılara ödemekle yükümlüdür**.

CEVAP: E

27. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 154.maddesine göre; Aşağıdaki durumlarda zamanaşımı kesilir:

1. Borçlu borcu ikrar etmişse, özellikle faiz ödemiş veya kısmen ifada bulunmuşsa ya da rehin vermiş veya kefil göstermişse.
2. Alacaklı, dava veya def'i yoluyla mahkemeye veya hakeme başvurmuşsa, icra takibinde bulunmuşsa ya da iflas masasına başvurmuşsa.

CEVAP: B

28. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 89.maddesine göre; Borcun ifa yeri, tarafların açık veya örtülü iradelerine göre belirlenir. Aksine bir anlaşma yoksa, aşağıdaki hükümler uygulanır;

1. Para borçları, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde,
2. Parça borçları, sözleşmenin kurulduğu sırada borç konusunun bulunduğu yerde,
3. Bunların dışındaki bütün borçlar, doğumları sırasında borçlunun yerleşim yerinde,

ifa edilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

29. Türk Ticaret Kanunu'nda tacir, gerçek ve tüzel kişi tacir olarak iki grupta düzenlenmiştir. Bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa, kendi adına işleten kişiye tacir denir. Ticari işletmenin kişi tarafından mutlaka tek başına işletilmesi şart değildir. Adi şirket ortakları teker teker tacir sayılırlar. İşletmeyi başkası adına işleten kişi tacir sayılmaz o işletmenin tacir yardımcısı olarak görülür. Tacir olabilmek için illa ki kendi işletme şartı vardır. Hasılat kirası ile bir işletmeyi işleten kişi de tacir sayılır. Bir ticari işletmeyi kurup açtığını, sirküler, gazete, radyo, televizyon ve diğer ilan araçlarıyla halka bildirmiş veya işletmesini ticaret siciline tescil ettirerek durumu ilan etmiş olan kimse, fiilen işletmeye başlamamış olsa bile tacir sayılır. Bir ticari işletme açmış gibi ister kendi adına ister adi bir şirket veya hukuken var sayılmayan diğer bir şirket adına ortak sıfatıyla işlemlerde bulunan kimse, iyi niyetli üçüncü kişilere karşı tacir gibi sorumlu olur. Fakat tek başına tacir olmaz sadece sorumluluk bazında tacir gibi yükümlülüklerine katlanır haklardan ve diğer tacirlik nimetlerinden faydalanamaz. Unutulmaması gereken temel konu küçük ve kısıtlı kimseler de tacir olur. Miras yolu ile kendilerine işletme kalan kişiler tacir sıfatına haizdir. Küçük ve kısıtlılara ait ticari işletmeyi bunların adına işleten yasal temsilci, tacir sayılmaz. Tacir sıfatı, temsil edilene aittir. Ancak yasal temsilci ceza hükümlerinin uygulanması yönünden tacir gibi sorumlu olur. Kişisel durumları ya da yaptığı işlerin niteliği nedeniyle yahut meslek ve görevleri dolayısıyla, kanundan veya bir yargı kararından doğan bir yasağa aykırı bir şekilde ya da başka bir kişinin veya resmî bir makamın iznine gerek olmasına rağmen izin veya onay almadan bir ticari işletmeyi işleten kişi de tacir sayılır.

YARGI YAYINEVİ

Amacına ulaşmak için işletme işleten kamu yararına dernek ve vakıfların kendisi tacir olmaz fakat tacirlik sıfatı işletilen işletmenin üzerinde olacaktır. Bu yüzden Amacına ulaşmak için ticari işletme işleten kamu yararına çalışan dernek tacir olmaz.

CEVAP: A

30. Ticari işletmesini devreden tacir, devri ticaret siciline tescil ettirdiği andan itibaren devralan, devredenin ticari işletmeyle bağlantılı borçlarını devralmış olur. Bu durum TBK'daki borcun dış üstlenmesinden farklı olarak devreden tacir borçtan kurtulamaz, iki (2) yıl süre ile bu borçlardan müteselsil olarak sorumlu kalmaya devam eder. Devreden için öngörülen bu iki yıllık süre, muaccel borçlar için ticaret siciline tescil tarihinden; daha sonra muaccel olacak müeccel borçlar için ise muacceliyet tarihinden işlemeye başlayacaktır

CEVAP: C

31. TTK m. 580 e göre Limited şirketlerin esas sermayesi en az on bin (10,000) TL olmak zorundadır ve bu tutar Cumhurbaşkanı tarafından on (10) katına kadar artırılabilir

CEVAP: E

32. Yönetim Kurulu üyesi, kendisi veya başkası adına, şirket ile bir işlem yapamaz. Bu yasak genel kurul kararı ile ortadan kaldırılabilir. Yasağa uyulmadığı takdirde işlem askıda hükümsüz olup ortaklık işlemin kendisi yönünden geçersizliğini öne sürebilir fakat yönetim kurulu üyesi bunu ileri süremez

Pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyeleri ile yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olmayan kanunda sayılan yakınları şirkete nakit borçlanamaz. Bu kişiler için şirket kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devrala-

maz. Aksi hâlde, şirkete borçlanılan tutar için şirket alacaklıları bu kişileri, şirketin yükümlendirildiği tutarda şirket borçları için doğrudan takip edebilir

Yönetim kurulu üyesi, şirketin ortaklık konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendisi veya başkası hesabına yapamaz. Bunun yanında aynı tür işlerle uğraşan bir ortaklığa sınırsız sorumlu ortak sıfatıyla da giremez. Rekabet etmeme yükümlülüğü (rekabet yasağı), genel kurul tarafından verilen izinle kaldırılabilir.

Yönetim kurulu üyesi, kendisinin şirket dışı kişisel menfaatiyle veya alt ve üst soyundan birinin ya da eşinin yahut üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından birinin, kişisel ve şirket dışı menfaatiyle şirketin menfaatinin çatıştığı konuların görüşüleceği yönetim kurulu toplantısına katılamaz. Bu yasak, dürüstlük kuralı gereği olan durumlarda da uygulanır. Şüpheli hâllerde kararı yönetim kurulu verir; bu oylamaya da ilgili üye katılamaz. Menfaat çatışması yönetim kurulu tarafından bilinmiyorsa ilgili üye bunu açıklamak ve yasağa uymak zorundadır

Bilgi alma ve inceleme hakkı, TTK da tanımlanmıştır. Her üye, şirketin iş ve işlemleri hakkında soru sorabilir, bilgi isteyebilir, inceleme yapabilir. Bir üyenin bilgi, belge, defter, yazı vb.'nin yönetim kuruluna getirtilmesi, üyelerce incelenmesi, tartışılması, bir konu ile ilgili çalışandan veya yöneticiden bilgi alınması reddedilemez (m. 392/1). Üyelerin bu maddeden kaynaklanan hakları kısıtlanamaz ve kaldırılamaz fakat ana sözleşme ve yönetim kurulu kararı ile bilgi alma ve inceleme hakları genişletilebilir Üyeler ve diğer yöneticiler de yönetim kurulunda bilgi vermekle yükümlüdür; bir üyenin bu konudaki talebi reddedilemez ve sorusu yanıtsız bırakılamaz

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

33. Kambiyo senetleri TTK da sayılmış ve sınırlı sayı ilkesine bağlanmıştır. Üç (3) tür kambiyo senedi vardır bunlar Bono-Poliçe ve Çek'tir.

CEVAP: C

34. Kambiyo senetlerinden birisi olan poliçelerde ve bonolarda vade zorunlu bir unsur olmayıp ihtiyari unsurdur. Eğer bir poliçe veya bonoda keşideci vade kısmını boş bırakmışsa bu senedin geçersizliği anlamına gelmeyecektir. Bu tür vadenin yazılmadığı durumlarda bono veya poliçeler "görüldüğünde ödenecek vade" olarak değerlendirilir.

CEVAP: E

35. 2004 sayılı icra ve İflas Kanununun 79.maddesine göre; İcra dairesi talepten nihayet üç gün içinde haczi yapar.

80. maddesine göre; İcra memuru haczi kendi yapabileceği gibi yardımcı veya katiplerinden birinede yaptırabilir.

Borçlu haciz sırasında malın bulunduğu yerde bulunmaz ve hemen bulundurulması mümkün olmazsa haciz, **gıyabında yapılır**.

Talep vukuunda borçlu kilitli yerleri ve dolapları açmağa vesair eşyayı göstermeğe mecburdur. Bu yerler icabında zorla açtırılır.

Haczi yapan memur, borçlunun üzerinde para, kıymetli evrak, altın veya gümüş veya diğer kıymetli şeyleri sakladığını anlar ve borçlu bunları vermekten kaçınırsa, borçlunun şahsına karşı kuvvet istimal edilebilir.

CEVAP: C

36. Borçlu ödeme emrine itiraz etmek istiyorsa, bu itirazını takip talebinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içerisinde **icra dairesine** yazılı veya sözlü olarak yapmalıdır.

CEVAP: B

37. 2004 sayılı icra ve İflas kanununa göre istihkak davasına bakmakla görevli merci icra mahkemesidir.

CEVAP: D

38. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 111.maddesine göre; Borçlu alacaklının satış talebinden evvel borcunu muntazam taksitlerle ödemeği taahhüt eder ve birinci taksiti de derhal verirse icra muamelesi durur.

Şu kadar ki borçlunun kafi miktar malı haczedilmiş bulunması ve her taksitin borcun dörtte biri miktarından aşağı olmaması ve nihayet aydan aya verilmesi ve müddetin üç aydan fazla olmaması şarttır.

CEVAP: D

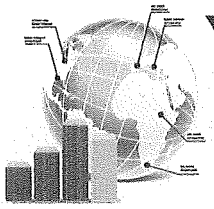
YARGI YAYINEVİ

39. Takipsiz (doğrudan) iflas yolunda alacaklı ya da borçlu, borçlunun işlem merkezindeki Asliye ticaret mahkemesinde iflas davası açar ve borçlunun iflası talep edilir.

CEVAP: A

40. Alacaklı kendi sırasına itiraz etmek isterse, sıra cetvelinin tebliğinden itibaren yedi gün içerisinde **icra mahkemesine şikayet** yoluyla başvuru yapabilir.

CEVAP: D



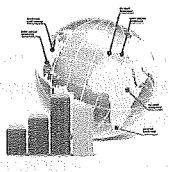
ÇIKMIŞ SORULAR

İKTİSAT

2012

2021

KPSS-A SORULARI



İKTİSAT 2012 SORULARI

1. **Klasik ve Marksist iktisadın benimsediği artık kavramı, üretimin toplam değerinden aşağıdakilerden hangisinin çıkarılmasıyla elde edilen bir değerdir?**

A) Toplam üretim maliyeti
B) Katma değer
C) İş gücü maliyeti
D) Sermaye maliyeti
E) Toprak rantı

2. **John Bates Clark'ın Bölüşüm Teorisi'ne göre, toprak rantını belirleyen temel etken aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Farklı topraklar arasındaki verimlilik farkları
B) Toprağın marjinal verimi
C) Üretiminde toprak kullanılan malların tüketiciye sağladığı marjinal fayda
D) Toprağın, artık yaratan tek verimli faktör olması
E) Toprağın miktarının sabit olması

3. **f(K, L) = min{K, 2L} şeklinde verilen bir üretim fonksiyonunda ikame esnekliği katsayısı kaçtır?**

A) 0 B) $\frac{1}{2}$ C) 1 D) 2 E) ∞

YARGI YAYINEVİ

4.

1. mal	$\varepsilon_y < 0$
2. mal	$0 < \varepsilon_y < 1$
3. mal	$1 < \varepsilon_y$

Talebin gelir esnekliğinin ε_y ile gösterildiği durumda, tabloda verilen mallarla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

	1. mal	2. mal	3. mal
A)	Lüks	Düşük	Zorunlu
B)	Düşük	Zorunlu	Lüks
C)	Düşük	Lüks	Zorunlu
D)	Zorunlu	Lüks	Düşük
E)	Zorunlu	Düşük	Lüks

5. **Tüketici dengesinin sağlandığı durumda, aşağıdakilerden hangisi her mal için aynıdır?**

A) Tüketilen malların marjinal faydaları
B) Tüketilen malların marjinal ikame oranları
C) Tüketilen malların fiyatları ile marjinal faydalarının çarpımları
D) Tüketilen malların marjinal faydalarının fiyatlarına oranları
E) Tüketilen malların marjinal faydalarının tüketicinin gelirine oranları

6. Malların fiyatları yüzde 50 ve tüketicinin geliri yüzde 25 oranında artarsa bütçe doğrusu için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Eğimi artar.
B) Eğimi azalır.
C) Eğimi değişmez.
D) Sağa kayar.
E) Konumu değişmez.

7. Talep fonksiyonunun sıfırına dereceden homojen olduğu durumla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi kesin olarak doğrudur?

A) Gelir iki kat artarsa tüketici, fayda düzeyinin sabit kalması için harcamalarını iki kat artırır.
B) Tüketici, gelirinin tamamını harcamaz.
C) Fiyatlar sabitken gelir iki katına çıkarsa her mala olan talep iki katına çıkar.
D) Gelir sabitken fiyatlar iki katına çıkarsa her mala olan talep yarıya düşer.
E) Fiyatlar ve gelir ikiye katlanırsa tüketim değişmez.

8. Bir monopolcü Q birim mal arz ettiğinde piyasada oluşan fiyat P = 10 – Q olmaktadır. Monopolcünün marjinal maliyeti tö'dirve üretim yaptığı takdirde lisans ücreti olarak devlete ₺18 ödemesi gerekmektedir.

Buna göre monopolcünün, kârını en yükseğe çıkarmak için kaç birim üretim yapması gerekir?

A) 6 B) 4 C) 3 D) 2 E) 0

YARGI YAYINEVİ

9. Cournot ve Bertrand oligopol modelleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Firmalar üretim miktarlarını Cournot modelinde aynı zamanda belirlerken, Bertrand modelinde farklı zamanlarda belirler.
B) Firmalar üretim miktarlarını Bertrand modelinde aynı zamanda belirlerken, Cournot modelinde farklı zamanlarda belirler.
C) Firmalar Cournot modelinde fiyatı belirlerken, Bertrand modelinde üretim miktarlarını belirler.
D) Firmalar Cournot modelinde üretim miktarlarını belirlerken, Bertrand modelinde fiyatı belirler.
E) Firmalar Cournot modelinde tam bilgiye sahipken, Bertrand modelinde eksik bilgiye sahiptir.

10. Satın alınan mal miktarı değiştikçe farklı fiyatın uygulandığı fiyat politikasına ne ad verilir?

A) 1. dereceden fiyat farklılaştırması
B) 2. dereceden fiyat farklılaştırması
C) 3. dereceden fiyat farklılaştırması
D) İki kısımlı fiyatlandırma
E) Marj fiyatlaması

11. Aşağıdakilerden hangisi, tam rekabet piyasalarında görülmez?

A) Firmaların fiyat kabul edici olması
B) Malların homojen olması
C) Faktör akışkanlığının tam olması
D) Marj değerinin 1'den büyük olması
E) Tam bilgi olması

12. Bir malın Giffen malı olarak tanımlanabilmesi için ikame etkisi, gelir etkisi ve toplam etki hangi yönlerde oluşmalıdır?

	İkame etkisi	Gelir etkisi	Toplam etki
A)	Pozitif	Negatif	Pozitif
B)	Negatif	Negatif	Negatif
C)	Negatif	Pozitif	Pozitif
D)	Pozitif	Pozitif	Pozitif
E)	Negatif	Pozitif	Negatif

13. Yalnız bir mal tüketen bir tüketicinin toplam fayda fonksiyonu $ax - x^2$ dir. (x miktarı gösterirken, a pozitif bir katsayıdır.)

Bu tüketicinin doyum noktası 2 birim olduğuna göre, a kaçtır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

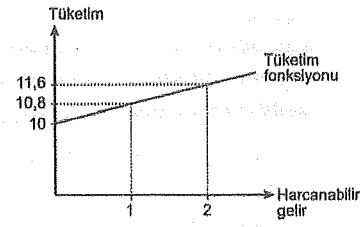
14. Bir ekonomide, gazete fiyatları ₺1'den ₺2'ye yükseldiğinde talep edilen miktarın 1 milyondan 500 bine düştüğü gözlemlenmiştir.

Buna göre, gazete için talebin fiyat esnekliği mutlak değer olarak kaçtır?

A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{3}{2}$ D) 2 E) 4

YARGI YAYINEVİ

15.



Şekilde verilen doğrusal tüketim fonksiyonuna göre,

I. Otonom tüketim 10'dur.
II. Marjinal tüketim eğilimi 0,8'dir.
III. Harcanabilir gelir 3 olsaydı tüketim 12,4 olurdu.
IV. Harcanabilir gelir 100 olsaydı tasarruflar 10 olurdu.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) I, II ve III
E) I, II, III ve IV

16. Paranın dolaşım hızının gayrisafi yurt içi hasıla (GSYİH) deflatörüne oranı, aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) Reel GSYİH/Para arzı
B) Nominal GSYİH / Para arzı
C) Para arzı/Reel GSYİH
D) Para arzı / Nominal GSYİH
E) Nominal GSYİH / Reel GSYİH

17. Yatırımın faize duyarlılığı artarsa aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

A) Harcama çarpanı artar.
B) IS eğrisi daha dik olur.
C) IS eğrisi daha yatık olur.
D) LM eğrisi daha dik olur.
E) LM eğrisi daha yatık olur.

18. Yapışkan Ücret Modeli'ne göre, fiyat düzeyinin beklenenden daha yüksekte oluştuğu durumda aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

A) Toplam arz eğrisi negatif eğimli olur.
B) Reel ücretler azalır.
C) Hasıla artar.
D) iş gücü talebi artar.
E) Nominal ücretler değişmez.

19. Harcanabilir kişisel gelirin artması aşağıdakilerden hangisine sebep olur?

A) Uyarılmış tüketimin azalmasına
B) Uyarılmış tasarrufun artmasına
C) Otonom tüketimin artmasına
D) Otonom tasarrufun artmasına
E) Marjinal tüketim eğiliminin artmasına

20. Aşağıdakilerden hangisi, toplam arz eğrisini sağa kaydırır?

A) Fiyatlar genel düzeyindeki artış
B) Petrol fiyatlarındaki artış
C) Nominal ücretlerdeki artış
D) Vergi oranlarındaki artış
E) İş gücü verimliliğindeki artış

YARGI YAYINEVİ

21. İkiz açıklar kavramı, aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

A) Bütçe açığı ile tasarruf açığı
B) Bütçe açığı ile dış ticaret açığı
C) Dış ticaret açığı ile tasarruf açığı
D) Bütçe açığı ile enflasyonist açık
E) Tasarruf açığı ile enflasyonist açık

22. Kapalı bir ekonomide toplam vergilerin, otonom vergiler ve reel gayrisafi yurt içi hasılaya bağlı vergiler olarak ikiye ayrıldığı kabul edilmiştir. Toplam vergiler 100, otonom vergiler 50 ve reel gayrisafi yurt içi hasıla 200 birimdir.

Buna göre, bu ekonomideki marjinal vergi haddi kaçtır?

A) $\frac{1}{10}$ B) $\frac{1}{8}$ C) $\frac{1}{4}$ D) $\frac{1}{2}$ E) 1

23. Klasik Model'e göre genişletici maliye politikasının, özel sektör harcamasını hükümet alımlarındaki artış kadar azaltmasına ne ad verilir?

A) Paranın yansızlığı
B) Fisher etkisi
C) Pigou etkisi
D) Tam engelleme
E) Nominal ücret katılığı

24. Üretim teknolojisi veri iken sadece emek faktörü ile üretim yapılan bir ekonomide, emek miktarı ile toplam üretim arasındaki ilişki tabloda gösterilmiştir.

Emek miktarı	Toplam üretim
1	10
2	19
3	25
4	28

Buna göre bu ekonomiyle ilgili,

I. Emeğin marjinal ürünü azalmaktadır.
II. Üretimde, azalan verimler kanunu geçerlidir.
III. Dördüncü emeğin marjinal ürünü en yüksektir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

25. Ters U şeklindeki bir getiri eğrisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Vade arttıkça faiz önce artar, sonra azalır.
B) Vade arttıkça faiz önce azalır, sonra artar.
C) Vade arttıkça faizler değişmez.
D) Vade arttıkça faizler azalır.
E) Vade arttıkça faizler katlanarak artar.

YARGI YAYINEVİ

26. Devletin para basma suretiyle satın aldığı reel mal ve hizmet miktarına ne ad verilir?

A) Enflasyon
B) Devalüasyon
C) Senyoraj geliri
D) Stagflasyon
E) Sterilizasyon

27. Aşağıdakilerden hangisi, enflasyonun maliyetleri arasında sayılamaz?

A) Gelir ve servet dağılımını bozması
B) İşsizliği artırması
C) Yatırım kararlarının ertelenmesine yol açması
D) Kaynak dağılımını bozması
E) Nakit tutma maliyetini artırması

28. Aynı risklilik düzeyinde, aynı ölçüde likit olan ve aynı şekilde vergilendirilen tahvillerin değişik vadelerdeki faiz oranlarını gösteren eğriye ne ad verilir?

A) J eğrisi
B) Laffer eğrisi
C) Getiri eğrisi
D) Phillips eğrisi
E) Zamanlar arası farksızlık eğrisi

29. Yurt içinde üretilmeyen bir malın ithalatına uygulanan vergilere ne ad verilir?

A) Engelleyici tarife
B) Spesifik tarife
C) Koruyucu tarife
D) Hasılat tarifesi
E) Bileşik tarife

30. Aşağıdakilerden hangisi, serbest bölgelerin kuruluş amaçlarından biri değildir?

A) Yabancı sermaye girişlerine uygun ortam hazırlamak
B) Gümrük gelirlerini artırmak
C) İhracatı artırmak
D) Ticari ve sınai faaliyetleri teşvik etmek
E) Transit malların diğer ülkelere satışını kolaylaştırmak

31. Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi'ne göre, bir ülkenin belirli bir malda karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu durumda, o malla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Emek/Sermaye oranının değişken olduğu bir maldır.
B) Emek mobilitesinin göreli olarak düşük olduğu bir maldır.
C) Emek mobilitesinin göreli olarak yüksek olduğu bir maldır.
D) Emek verimliliğinin göreli olarak düşük olduğu bir maldır.
E) Emek verimliliğinin göreli olarak yüksek olduğu bir maldır.

YARGI YAYINEVİ

32. Doğal kaynakların dünya fiyatının artmasının, bu doğal kaynakların üretimini yapan ülkelerde geleneksel sanayi üretiminin azalmasına neden olması aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

A) Hollanda Hastalığı
B) Linder Hipotezi
C) Aşamalı Gelişme Teorisi
D) Lokomotif Teorisi
E) Metzler Paradoksu

33. I. Kişi başına düşen gelir
II. Gelir dağılımı eşitsizliği
III. İşsizlik oranı
IV. Enflasyon

Kuznets'in Ters U Eğrisi'ne göre, yukarıdakilerden hangileri arasında bir ilişki vardır?

A) I ile II B) I ile III
C) I ile IV D) I lile III
E) III ile IV

34. Aşağıdaki endekslerden hangisi, yoksulluğu ölçmek için kullanılmaz?

A) Kafa Sayısı Endeksi
B) Sen Endeksi
C) Foster-Greer-Thorbecke Endeksi
D) Lorenz Endeksi
E) Yoksulluk Açığı Endeksi

35. Az gelişmiş ülkelerin, fert başına sermayenin ve fert başına çıktının düşük olduğu bir durumdan çıkmaya çalışsa da yeniden başlangıç durumuna dönmesine ne ad verilir?

A) Koşulsuz yakınsama
B) Koşullu yakınsama
C) Yoksulluk tuzağı
D) Altın kural
E) Feldstein-Horioka bulmacası

36. "Az gelişmiş ülkeler yeterli kaynaklara sahip değildir ve aynı zamanda bu kıt kaynaklardan yararlanmayı da bilmemektedir. Bu nedenle az gelişmiş ülkeler dengesiz büyümek zorundadır." **şeklinde ifade edilen Dengesiz Büyüme Doktrini'nin en önemli savunucusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hirschman B) Kuznets
C) Lewis D) Rostow
E) Kaldor

37. TC Merkez Bankası Ödemeler Dengesi istatistiklerine göre, 2011 yılı sonunda yıllık cari işlemler açığı kaç milyar ABD doları olmuştur?

A) 46,6 B) 66,3 C) 77,2
D) 81,8 E) 89,4

YARGI YAYINEVİ

38. Yurt dışındaki yatırımlardan elde edilen kâr ve faiz gelirleri, ödemeler dengesi içinde aşağıdakilerin hangisinde gösterilir?

A) Sermaye hesabı
B) Finans hesabı
C) Net hata ve noksan
D) Cari işlemler hesabı
E) Portföy hesabı

39. Aşağıdakilerden hangisi, tezgâh üstü bir piyasadır?

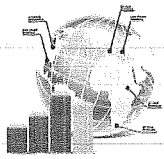
A) TCMB açık piyasası
B) TCMB interbank para piyasası
C) İMKB tahvil ve bono piyasası
D) İstanbul altın borsası
E) Bankalar arası repo piyasası

40. I. Türkiye Kalkınma Bankası
II. Türkiye İhracat Kredi Bankası
III. İlbank

Yukarıdakilerden hangileri, kamu sermayeli kalkınma ve yatırım bankaları arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve II

KPSS 2012 CEVAP ANAHTARI									
1.	C	9.	D	17.	C	25.	A	33.	A
2.	B	10.	B	18.	A	26.	C	34.	D
3.	A	11.	D	19.	B	27.	B	35.	C
4.	B	12.	C	20.	E	28.	C	36.	A
5.	D	13.	D	21.	B	29.	D	37.	C
6.	C	14.	B	22.	C	30.	B	38.	D
7.	E	15.	E	23.	D	31.	E	39.	E
8.	E	16.	A	24.	B	32.	A	40.	E



İKTİSAT 2013 SORULARI

1. "Normal" **ya da** "doğal" **faiz oranı ile** "banka" **ya da** "piyasa" **faiz oranı arasındaki farkın iktisadi dalgalanmalara yol açtığını ileri süren iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) David Ricardo
B) Joseph Schumpeter
C) Knut Wicksell
D) Philip Wicksteed
E) Irving Fisher

2. **Aşağıdakilerden hangisi, Klasik İktisadi Düşünce Okulu'nun temel kabullerinden biri değildir?**

A) Para bir servet biçimidir.
B) Para her zaman yansızdır.
C) Her arz, kendi talebini yaratır.
D) Ekonomi, her zaman tam istihdamdadır.
E) İktisadi analizin temel zaman birimi, uzun dönemdir.

3. A ve B malları ikame, A ve C malları ise tamamlayıcı mallardır.

A malının fiyatı artarsa aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

A) A malının talep eğrisi sola kayar.
B) B malının talep eğrisi sağa kayar ve fiyatı yükselir.
C) B malının talep eğrisi kaymaz ama fiyatı yükselir.
D) C malının talep eğrisi sağa kayar ve fiyatı yükselir.
E) C malının talep eğrisi kaymaz ama fiyatı yükselir.

YARGI YAYINEVİ

4. İki mal tüketen A ve B tüketicilerinden A'nın farksızlık eğrileri orijine göre içbükey, B'nin farksızlık eğrileri orijine göre kesin dışbükeydir.

Her iki tüketici de (2,4) ve (4,2) mal sepetlerinden onar birim fayda elde ediyorsa (3,3) mal sepetinden elde ettikleri fayda düzeyi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

	A	B
A)	12	8
B)	8	12
C)	12	10
D)	8	10
E)	12	12

5. I. Normal maldır.
II. Giffen maldır.
III. Düşük maldır.

Gelir ve ikame etkileri aynı yönde olan bir mal için yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

6. Yalnız X ve Y mallarını tüketen bir tüketicinin bütçe doğrusu, X malının fiyatının artması ve Y malının fiyatının düşmesi sonucu önceki konumuna göre nasıl değişir? (X malı yatay eksende, Y malı dikey eksende bulunmaktadır.)

A) Paralel olarak sağa kayar.
B) Paralel olarak sola kayar.
C) Daha dik olur.
D) Daha yatık olur.
E) Konumu değişmez.

7. Eşürün eğrilerinin belli bir girdi düzeyindeki eğimi aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) Marjinal teknik ikame oranına
B) Azalan verimler kanununa
C) Marjinal ürüne
D) İkame esnekliğine
E) Üretim esnekliğine

8. Yalnız emek girdisi kullanarak $Q(L) = L^{0,5}$ üretim fonksiyonuna göre üretim yapan bir firmanın girdi fiyatı 2 TL ve çıktı fiyatı 16 TL iken en yüksek kârı elde etmek için ne kadar çıktı üretmesi gerekir? (L, emek miktarı)

A) 0 B) 2 C) 4
D) 6 E) 16

YARGI YAYINEVİ

9. Tam rekabet piyasasında endüstrinin kısa ve uzun dönem arz eğrileri doğrusal ise bu eğriler karşılaştırıldığında aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?

A) Kısa dönem arz eğrisi hem daha dik hem de daha esnektir.
B) Kısa dönem arz eğrisi daha dik, uzun dönem arz eğrisi ise daha esnektir.
C) Kısa dönem arz eğrisi hem daha yatık hem de daha esnektir.
D) Kısa dönem arz eğrisi daha yatık, uzun dönem arz eğrisi ise daha esnektir.
E) Kısa ve uzun dönemde arz esnekliği aynıdır.

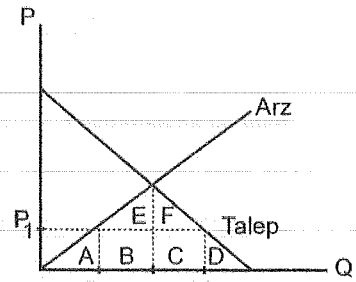
10. Ürettiği malın fiyatı P olduğunda piyasa talep eğrisi $Q = 24 - 2P$ olan bir monopolün maliyet fonksiyonu $TC = 3 + Q^2$ ise kârını en yükseğe çıkardığı zaman marjinal hasılatı nedir?

A) 4 B) 8 C) 12
D) 16 E) 14

11. Firmaların karşı karşıya olduğu talep eğrisinin bir noktada kırıldığını ve o noktada dirsekli olduğunu varsayan oligopol modeli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edgeworth B) Cournot
C) Bertrand D) Stackelberg
E) Sweezy

12.



Bir ülke P dünya fiyatından serbest ithalat 1 yapmakta iken ithalatın tümüyle yasaklandığı bir durumda bu yasağın neden olacağı dara kaybı aşağıdakilerden hangisidir?

A) A+B+C+D+E+F
B) A+B+C+D+E
C) F+C+D
D) E+F
E) F

13. Bir mal piyasasında fiyat P TL iken talebi $Q_d(P) = 24 - P$ ve arzı $Q_s(P) = 2P$ fonksiyonları göstermektedir.

Hükûmet bu mal için 6 TL fiyat tavanı uygularsa aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkar?

A) 2 birim arz fazlası olur.
B) 6 birim arz fazlası olur.
C) Arz talebe eşit olur.
D) 2 birim talep fazlası olur.
E) 6 birim talep fazlası olur.

YARGI YAYINEVİ

14. Ücret artışının ikame etkisi gelir etkisinden daha küçükse aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Emek arz eğrisi pozitif eğimlidir.
B) Emek arz eğrisi negatif eğimlidir.
C) Emek talep eğrisi pozitif eğimlidir.
D) Emek talep eğrisi negatif eğimlidir.
E) Emek arzı, emek talebinden daha büyüktür.

15. Sadece A ve B malları üretilen bir ekonomide 2010 ve 2011 yıllarındaki fiyatlar ve üretim miktarları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

	2010		2011	
	Üretim miktarı	Fiyat	Üretim miktarı	Fiyat
A	200	10	150	20
B	100	50	120	40

Buna göre;

I. 2011 yılında nominal GSYH artmıştır.
II. 2011 yılında reel GSYH artmıştır.
III. 2011 yılı GSYH deflatörü 1'den büyüktür.

ifadelerinden hangileri doğrudur? (2010, baz yıldır.)

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

16. Aşağıdakilerden hangisi bir stok değişkendir?

A) Gelir
B) Harcama
C) Sermaye miktarı
D) Yatırım
E) Bütçe açığı

17. Aşağıdakilerden hangisi, mal ve para piyasasının eşanlı dengede olduğu fiyat düzeyi-hasıla bileşimlerini gösterir?

A) Toplam arz eğrisi
B) IS eğrisi
C) LM eğrisi
D) Taylor Kuralı eğrisi
E) Toplam talep eğrisi

18. Denk bütçe çoğaltanının tanımı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Devlet bütçesinde gelirleri ve giderleri aynı oranda artıran özel yatırım harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya etkisini gösteren çoğaltandır.
B) Devlet bütçesinde gelirler ve giderler sabitken otonom tüketim harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya etkisini gösteren çoğaltandır.
C) Devlet bütçesinde giderler sabitken bütçede gelirleri artırmanın gayrisafi yurt içi hasılaya etkisini gösteren çoğaltandır.
D) Devlet bütçesinde gelir ve giderleri aynı miktarda artırmanın gayrisafi yurt içi hasılaya etkisini gösteren çoğaltandır.
E) Devlet bütçesinde giderler sabitken bütçede gelirleri artırmanın dış ticaret dengesine etkisini gösteren çoğaltandır.

YARGI YAYINEVİ

19. Etkin ücretler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Emek arzı ile talebini eşitleyen ücret düzeyinden yüksek olup işsizlik oranının artmasına neden olurlar.
B) Emek arzı ile talebini eşitleyen ücret düzeyinden yüksek olup işsizlik oranının azalmasına neden olurlar.
C) Emek arzı ile talebini eşitleyen ücret düzeyine eşit olup işsizlik oranının azalmasına neden olurlar.
D) Emek arzı ile talebini eşitleyen ücret düzeyinden düşük olup işsizlik oranının artmasına neden olurlar.
E) Emek arzı ile talebini eşitleyen ücret düzeyinden düşük olup işsizlik oranının azalmasına neden olurlar.

20. Kısa dönemde fiyatların yapışkan olduğu durumda, nominal para arzındaki artış aşağıdakilerden hangisine yol açar?

A) Reel para arzı düşer.
B) Fiyatlar genel düzeyi düşer.
C) Üretim düzeyi artar.
D) İşsizlik oranı artar.
E) Nominal faiz oranı yükselir.

21. Sermayenin marjinal etkinliği ve faiz oranı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Sermayenin marjinal etkinliği, faiz oranından her zaman büyüktür.
B) Sermayenin marjinal etkinliği, faiz oranından her zaman küçüktür.
C) Sermayenin marjinal etkinliği, faiz oranına her zaman eşittir.
D) Sermayenin marjinal etkinliği faiz oranından büyük ise yatırım yapmak kârlıdır.
E) Sermayenin marjinal etkinliği faiz oranından küçük ise yatırım yapmak kârlıdır.

22. Beklenen enflasyon oranının % 9, beklenmeyen enflasyon oranının % 1 olduğu bir ekonomide gerçekleşen reel faiz oranı % 2 olduğuna göre, nominal faiz oranı % kaçtır?

A) 3 B) 7 C) 8 D) 11 E) 12

23. İktisat politikasını yönetenlerin, politika sonuçlarını tahmin ederken kişilerin bekleyişlerinin değişmeyeceğini varsayan modelleri kullanmasına yönelik yapılan eleştiriye ne ad verilir?

A) Lucas Kritiği
B) İmkânsız Üçlü
C) Ockham'ın Usturası
D) Leontief Paradoksu
E) Terkip Hatası

YARGI YAYINEVİ

24. Stokları beklemediği biçimde artan bir firma hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Planlanan yatırımı artmıştır.
B) Planlanan yatırımı azalmıştır.
C) Gerçekleşen yatırım, planlanan yatırıma eşittir.
D) Gerçekleşen yatırım, planlanan yatırımdan küçüktür.
E) Gerçekleşen yatırım, planlanan yatırımdan büyüktür.

25. Aşağıdakilerden hangisi, tahvil talep eğrisinin sağa kaymasına yol açar?

(Tahvil fiyatları dikey eksende yer almaktadır.)

A) Servetin azalması
B) Beklenen faiz oranının artması
C) Beklenen enflasyon oranının artması
D) Diğer varlıklara göre tahvilin likiditesinin artması
E) Diğer varlıklara göre tahvilin riskliliğ derecesinin artması

26. Aşağıdakilerden hangisi, ticari banka bilançolarının aktifinde yer alırken TCMB analitik bilançosunun pasifinde yer alır?

A) Ticari bankaların zorunlu rezervleri
B) Ticari bankaların verdiği tüketici kredileri
C) TCMB'nin verdiği reeskont kredileri
D) Ticari bankaların sahip olduğu devlet iç borçlanma senetleri
E) Ticari bankaların aldığı sendikasyon kredileri

27. Paranın kullanılmadığı, malların mallarla değiştirildiği bir takas ekonomisinde 20 tane mal vardır.

Buna göre, bu ekonomideki göreli fiyat sayısı aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) 19 B) 20 C) 45
D) 190 E) 450

28. Bir yatırımcı, nominal değeri 1.000 TL olan bir yıl vadeli iskontolu bir tahvili 800 TL'ye satın almıştır.

Buna göre, bu tahvil için vadeye kadar verim % kaçtır?

A) 4 B) 14 C) 25
D) 40 E) 50

29. A ve B mallarının üretimi için sadece emeğe ihtiyaç duyulmaktadır. X ve Y ülkelerinde bu mallardan bir birim üretebilmek için gerekli emek miktarı saat cinsinden aşağıdaki tabloda verilmiştir:

	A	B
X ülkesi	4 saat	3 saat
Y ülkesi	1 saat	2 saat

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Y ülkesi, A malı üretiminde mutlak üstünlüğe sahiptir.
B) Y ülkesi, B malı üretiminde mutlak üstünlüğe sahiptir.
C) Y ülkesi, A malı üretiminde karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.
D) Y ülkesi, B malı üretiminde karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.
E) Y ülkesinde üretilebilecek B malı miktarı, A malı miktarından daha çoktur.

YARGI YAYINEVİ

30. I. Tarifeler
II. İthalat kotaları
III. Kambiyo denetimi
IV. Gönüllü ihracat kısıtlamaları

Yukarıdakilerden hangileri, dış ticarete müdahale için kullanılan araçlardandır?

A) I ve II B) I, II ve III
C) I, II ve IV D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

31. **Üyeleri arasında ticareti serbestleştirip üçüncü ülkelere karşı ortak tarife uygulanmasını sağlayan, ayrıca emek ve sermaye gibi üretim faktörlerinin üye ülkeler arasında serbest dolaşımını gerektiren ekonomik bütünleşme türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tercihli ticaret anlaşması
B) Serbest ticaret bölgesi
C) Gümrük birliği
D) Ortak pazar
E) İkili serbest ticaret anlaşması

32. **İki mal ve iki üretim faktörlü bir modelde; tam istihdam koşulları altında, tek bir üretim faktörünün arzı arttığında o üretim faktörünün yoğun olarak kullanıldığı malın üretiminin artacağını, diğer malın üretiminin ise azalacağını ortaya koyan teorem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rybczynski
B) Stolper-Samuelson
C) Leontief
D) Singer-Prebisch
E) Monopolcü rekabet

33. Gini Katsayısı aşağıdakilerden hangisini belirlemek için kullanılır?

A) İşsizlik oranı
B) Gelir dağılımı eşitsizliği
C) Nüfusun büyüme oranı
D) Dış ticaretin büyüme oranı
E) Sermaye birikim oranı

34. Kalkınmakta gecikmiş ülkelerin, gelişmiş ülkelerde geliştirilen teknolojilerden yararlanabileceğini ve bunun için özgün kurumlar kurmaları gerektiğini öne süren iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Harrod B) Lewis
C) Gerschenkron D) Marx
E) Kuznets

35. Geri bağlantılı sektörün tanımı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) İhracatın üretim esnekliğinin birden yüksek olduğu sektördür.
B) İstihdamın üretim esnekliğinin birden yüksek olduğu sektördür.
C) İthalatının gelir esnekliğinin birden yüksek olduğu sektördür.
D) Üretim arttığında birçok sektörden girdi talebi artan sektördür.
E) Sermaye-hasıla oranı yüksek olan sektördür.

YARGI YAYINEVİ

36. Aşağıdakilerden hangisi, W.W. Rostow'un "büyümenin aşamaları" kuramındaki "kalkışa hazırlık aşamasındaki toplum" tasvirine uymaz?

A) Ulaştırma yatırımlarının gerçekleştirilmesine çalışılır.
B) Siyasi, sosyal ve kültürel yapıda köklü zihniyet değişimleri gözlenir.
C) Toprağa dayanan elit tabakanın siyasi ve sosyal otoritesi azalır.
D) Kâr güdüsüyle hareket eden girişimciler ticaret ve sanayinin gelişmesinde önemli roller üstlenir.
E) Sosyal güvenliği yayarak ve gelir dağılımını düzelterek refah devleti kurulur.

37. 24 Ocak 1980 kararları ile başlatılan politika paketi aşağıdakilerden hangisini içermemektedir?

A) İthalatın serbestleştirilmesi
B) Faiz hadlerinin düşürülmesi
C) Reel ücret ve maaşların düşürülmesi
D) Tarımda fiyat destekleme politikasının kapsam ve etkisinin azaltılması
E) Günlük kur uygulanması

38. Türkiye'de, 2002-2010 yılları arasında ödemeler dengesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Mal ticaret dengesi bazı yıllar açık vermiş, hizmetler dengesi bazı yıllar açık vermiş, cari işlemler dengesi bazı yıllar açık vermiştir.

B) Mal ticaret dengesi bazı yıllar açık vermiş, hizmetler dengesi devamlı açık vermiş, cari işlemler dengesi bazı yıllar açık vermiştir.

C) Mal ticaret dengesi devamlı açık vermiş, hizmetler dengesi devamlı açık vermiş, cari işlemler dengesi devamlı açık vermiştir.

D) Mal ticaret dengesi devamlı açık vermiş, hizmetler dengesi bazı yıllar fazla vermiş, cari işlemler dengesi bazı yıllar açık vermiştir.

E) Mal ticaret dengesi devamlı açık vermiş, hizmetler dengesi devamlı fazla vermiş, cari işlemler dengesi devamlı açık vermiştir.

39. Türkiye'de 2005-2010 döneminde istihdam oranı aşağıdaki aralıkların hangisindedir?

A) % 40-49 B) % 50-59
C) % 60-69 D)% 70-79
E) % 80-89

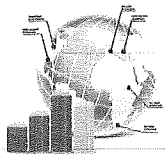
40. I. 1998-1999
II. 2000-2001
III. 2003-2004
IV. 2008-2009

Yukarıdaki dönemlerden hangileri, Türkiye ekonomisi açısından kriz sürecini yansıtmaktadır?

A) I ve II B) I ve IV
C) I, II ve IV D) I, III ve IV
E) I, II, III ve IV

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2013 CEVAP ANAHTARI									
1.	C	9.	B	17.	E	25.	D	33.	B
2.	A	10.	B	18.	D	26.	A	34.	C
3.	B	11.	E	19.	A	27.	D	35.	D
4.	B	12.	D	20.	C	28.	C	36.	E
5.	A	13.	E	21.	D	29.	D	37.	B
6.	C	14.	B	22.	E	30.	E	38.	E
7.	A	15.	E	23.	A	31.	D	39.	A
8.	C	16.	C	24.	E	32.	A	40.	C



İKTİSAT 2014 SORULARI

1. I. Arz esnekliği
II. Talep esnekliği
III. Vergi miktarı

Bir piyasada hükûmet tarafından uygulanacak spesifik verginin, malın fiyatını ne kadar artıracağı yukarıdakilerden hangilerine bağlıdır?

A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

2. **Engel eğrisinin eğimi sıfıra eşitse aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?**

A) Talebin gelir esnekliği sıfıra eşittir.
B) Talebin gelir esnekliği birden büyüktür.
C) Talebin fiyat esnekliği sıfıra eşittir.
D) Talebin fiyat esnekliği bire eşittir.
E) Talebin fiyat esnekliği birden büyüktür.

3. **$U(X, Y) = XY^2$ fayda fonksiyonuna sahip bir tüketici, her iki maldan da dörder birim tüketmekle X malından 1 birim ve Y malından k birim tüketmek arasında kayıtsız kalıyorsa k kaçtır?**

A) 2 B) 4 C) 8
D) 16 E) 64

YARGI YAYINEVİ

4. Bir malın fiyatı P iken malın arzını $Q_S(P) = P$ ve mala olan talebi $Q_D(P) = 80 - P$ fonksiyonları göstermektedir.

Bu mal piyasasında, üretici fazlası ile tüketici fazlası toplamının alabileceği en yüksek değer kaçtır?

A) 400 B) 800 C) 1.200
D) 1.600 E) 3.200

5. Bir firmanın K birim sermaye ve L birim emek kullanıldığında üreteceği mal miktarı $f(K,L) = KL$ üretim fonksiyonuyla verilmektedir. Emek ve sermayenin fiyatları eşit olup w ile gösterilmektedir.

Bu firmanın Q birim malı üretebileceği en düşük maliyet aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) $w\sqrt{Q}$ B) $2w\sqrt{Q}$
C) $\frac{Q\sqrt{w}}{2}$ D) $Q\sqrt{w}$
E) $20\sqrt{w}$

6. I. Üretilen malın satış fiyatı
II. Girdi fiyatları
III. Firmanın üretim fonksiyonu

Tam rekabet piyasasında faaliyet gösteren bir firmanın elde edeceği <u>en yüksek</u> kâr düzeyi yukarıdakilerden hangilerine bağlıdır?

A) Yalnız II B) Yalnız III
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

7. Tam rekabet piyasasında, dengede aşırı kâr elde eden bir firmanın ortalama hasılatı (AR), ortalama toplam maliyeti (ATC) ve malın satış fiyatı (P) ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) P > AR > ATC
B) P = AR < ATC
C) P > ATC > AR
D) P = AR > ATC
E) P = ATC > AR

8. Negatif eğimli ve doğrusal bir talep fonksiyonuna sahip bir monopolün toplam hasılat fonksiyonu (TR) ve marjinal hasılat fonksiyonu (MR) ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) TR içbükeydir ve MR artmaktadır.
B) TR içbükeydir ve MR azalmaktadır.
C) TR dışbükeydir ve MR sabittir.
D) TR dışbükeydir ve MR azalmaktadır.
E) TR dışbükeydir ve MR artmaktadır.

9. Üretiminde marjinal maliyeti (MC) sabit olan bir malın, üretimi negatif dışsallık meydana getirmektedir.

Bu malın piyasada oluşacak üretim miktarı (q), sosyal olarak etkin üretim düzeyi (q^S) ve marjinal sosyal maliyeti (MSC) ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) $q = q^S$ ve MC = MSC
B) $q < q^S$ ve MC < MSC
C) $q < q^S$ ve MC > MSC
D) $q > q^S$ ve MC < MSC
E) $q > q^S$ ve MC > MSC

YARGI YAYINEVİ

10. Adam Smith'in "doğal fiyat" kavramı, aşağıdakilerin hangisinde doğru ifade edilmiştir?

A) Kısa dönemde, arz ve talep miktarlarına göre belirlenen piyasa fiyatıdır.
B) Uzun dönemde, üretim maliyetlerini yansıtan fiyattır.
C) Uzun dönemde, arz miktarlarına göre belirlenen piyasa fiyatıdır.
D) Kısa dönemde, arz miktarlarına göre belirlenen fiyattır.
E) Uzun dönemde, bir üretim faktörünün marjinal verimliliğine göre belirlenen fiyattır.

11. Bir ülkede, bir yılda dış ticaret fazlası meydana gelmişse aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle</u> gerçekleşmiştir?

A) Toplam tasarruf, ihracatı aşmış; toplam yatırım, ithalatı aşmıştır.
B) Toplam yatırım, ihracatı aşmış; toplam tasarruf, ithalatı aşmıştır.
C) Toplam yatırım, toplam tasarrufu aşmış; ihracat ithalatı aşmıştır.
D) Toplam tasarruf, toplam yatırımı aşmış; ihracat ithalatı aşmıştır.
E) Toplam yatırımla ithalatın toplamı, toplam tasarrufla ihracatın toplamını aşmıştır.

12. Marjinal tasarruf eğiliminin 0,2 ve marjinal vergi haddinin 0,25 olduğu bir ekonomide hükûmet alımlarındaki 1.000 TL'lik bir artış, denge reel gayrisafi millî hasıla düzeyini kaç TL artırır?

A) 1.000 B) 1.250 C) 1.500
D) 2.000 E) 2.500 1

13. Aşağıdakilerden hangisi IS-LM modeline göre, bir ekonomide yaşanan talep şokunun etkilerinden biri olamaz?

A) Gelecek hakkındaki iyimser beklenişler sonucu IS eğrisinin sağa kayması
B) İhraç mallarına olan talebin düşmesi sonucu IS eğrisinin sola kayması
C) Savaş nedeniyle kamu harcamalarının artması sonucu IS eğrisinin sağa kayması
D) Yeni kredi kartı uygulamasının yaygınlaşması sonucu LM eğrisinin sola kayması
E) Savaş nedeniyle vergilerin artması sonucu IS eğrisinin sola kayması

14. I. Yatırım, faize tam duyarsız olduğunda
II. Para talebi, faize tam duyarsız olduğunda
III. Likidite tuzağı olduğunda

IS-LM modeline göre yukarıdaki durumların hangilerinde, genişletici maliye politikası uygulanması sonucu dışlama meydana gelmez?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYIN EVİ

15. Tam rekabetin hâkim olduğu iki ülkede üreticiler karşılıklı ticaret yapmaktadır ve iki ülke arasında tek fiyat kanunu geçerlidir.

Buna göre,

I. İki ülke arasında ulaşım masrafı yoktur.
II. İki ülke arasında karşılıklı tarife uygulanmaktadır.
III. İki ülke arasındaki reel döviz kuru bire eşittir.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

16. Tobin'in yatırımlara ilişkin "q teorisi"ne göre, aşağıdaki önermelerden hangisi yanlıştır?

A) q değeri kurulu sermayeyi yenileme maliyetinin, kurulu sermayenin piyasa değerine oranıdır.

B) q değeri birden büyükse firma kurulu sermaye stokunu artırır.

C) Hisse senedi fiyatları arttığında yatırımlar artar.

D) Kurumlar vergisi artırıldığında yatırımlar azalır.

E) Faiz haddindeki azalma q değerini artırır.

17. I. Para arzının artması
II. Döviz kurunun artması
III. Reel ücret artışı
IV. Dünya piyasalarında ham madde fiyat artışı

Yukarıdaki olaylardan hangileri, maliyet enflasyonuna yol açar?

A) Yalnız I B) I ve II
C) III ve IV D) I, II ve IV
E) II, III ve IV

18. Klasik modele göre, uzun dönemde aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Kamu harcamalarının artması, hasılayı artırır.

B) Kamu harcamalarının artması, hasılayı azaltır.

C) Nominal para arzının artması, fiyat düzeyini artırır.

D) Nominal para arzının artması, fiyat düzeyini düşürür.

E) Nominal para arzının artması, fiyat düzeyini değiştirmez.

YARGI YAYINEVİ

19. *Ceteris Paribus*, para arzı artış hızı ve senyoraj geliri arasındaki ilişkiyle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Para arzı artış hızı arttıkça senyoraj geliri sürekli artar.

B) Para arzı artış hızı arttıkça senyoraj geliri sürekli azalır.

C) Para arzı artış hızı arttıkça senyoraj geliri önce artar, sonra azalır.

D) Para arzı artış hızı arttıkça senyoraj geliri önce azalır, sonra artar.

E) Para arzı artış hızı ile senyoraj geliri arasında bir ilişki yoktur.

20. Aşağıdakilerden hangisi, Fisher'in "Klasik Miktar Teorisi"nin dayandığı varsayımlardan biri değildir?

A) Gelir ve harcamalar arasında eş anlılık mevcuttur.

B) Paranın gelir dolanım hızı sabittir.

C) Para talebinin faiz esnekliği sıfıra eşittir.

D) Fiyatlar esnektir.

E) Para talebinin gelir esnekliği sıfıra eşittir.

21. Türkiye'de 2001-2002 yıllarında yapılan yasal düzenlemeler sonucu TCMB'nin bağımsızlığı konusundaki en önemli değişiklik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hazine ile olan kredi ilişkisine son verilmesi
B) Merkez Bankası guvernörünün görev süresinin uzatılması
C) Merkez Bankası bünyesinde yeni genel müdürlükler oluşturulması
D) Merkez Bankasının ticari bankalar üzerindeki denetim yetkisinin güçlendirilmesi
E) Zorunlu karşılık sisteminde yeni uygulamaya geçilmesi

22. Ricardo'nun "Karşılaştırmalı Üstünlük Modeli" ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tek üretim faktörü emektir.
B) İş gücü ülke içinde tam hareketlidir.
C) Ülkeler arasında iş gücü hareketliliği vardır.
D) Tam uzmanlaşmaya dayanır.
E) Statik bir modeldir.

23. Neoklasik dış ticaret teorisinde kullanılan toplumsal farksızlık eğrileri aşağıdakilerden hangisini ifade etmektedir?

A) Dış ticarete kayıtsız kalan nüfus miktarını
B) Bir ülkedeki talep koşulları ve refah düzeyini
C) Ülkeler arası nispi fiyatları
D) Ülkelerin sahip oldukları üretim faktörü miktarlarını
E) Bir ülkenin belirli bir sektör için üretim fonksiyonunu

YARGI YAYINEVİ

24. Net karşılıksız transferler, ödemeler dengesinde aşağıdaki hesapların hangisinde yer alır?

A) Cari işlemler
B) Sermaye
C) Resmî rezerv hareketleri
D) Doğrudan yatırımlar
E) Yatırım gelirleri

25. Aşağıdakilerden hangisi, 1989 yılında John Williamson tarafından adlandırılan "Washington Uzlaşısı"nın temel unsurları arasında yer almaz?

A) Faiz oranlarının serbestleştirilmesi
B) Özelleştirme ve deregülasyon
C) Mülkiyet haklarının güvence altına alınması
D) Rekabetçi kur politikası
E) Büyüme oranları arasındaki yakınsamanın sağlanması

26. Üretim fonksiyonu $y = k^{1/2}$ şeklinde olan bir ekonomide üretilen çıktının % 20'si tasarruf edilmekte ve her yıl sermaye stokunun % 5'i aşınmaktadır. (Nüfus artış hızı sıfırdır.)

Bu ekonomide Solow modeline göre, durağan durum dengesinde işçi başına sermaye miktarı kaç birimdir?

A) 4 B) 9 C) 16 D) 25 E) 95

27. I. Sermaye ve emek arasında tam ikame vardır.

II. Planlanan tasarruf, çıktının sabit bir oranıdır.

III. Emek arzı sabit bir hızda büyümektedir.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri, Harrod-Domar büyüme modelinin varsayımları arasında yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) II ve III

28. Türkiye'de 1963-1980 dönemiyle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Sanayi ürünleri ihracatına dayalı bir büyüme esas alınmıştır.

B) Sanayi üretimi içinde ara ve yatırım mallarının payı artmıştır.

C) Tarım ürünleri ihracatına dayalı bir büyüme esas alınmıştır.

D) İthalata bağımlılığı ve döviz ihtiyacını azaltan bir ithal ikameci üretim yapısı ortaya çıkmıştır.

E) Sanayi üretimi dünya pazarlarında rekabet edebilecek düzeye ulaşmıştır.

YARGI YAYINEVİ

29. Aşağıdakilerden hangisi, 2008 ve sonrasında ortaya çıkan küresel kriz karşısında Türkiye'de alınan tedbirler arasında yer almaz?

A) Yabancı para zorunlu karşılık oranlarının düşürülmesi

B) Hisse senedi kazançlarında yerli yatırımcıya uygulanan stopajın sıfıra indirilmesi

C) KOBİ'lere kredi desteği verilmesi

D) İmalat sanayi ürünleri ithalatında uygulanan miktar kısıtlamalarının artırılması

E) Gelişmişlik düzeyi dikkate alınarak illerde farklı vergi indirimi uygulamasına gidilmesi

30. Türkiye'nin belirli bir tarihte dış varlık ve yükümlülükleri aşağıdakilerden hangisi aracılığıyla izlenebilir?

A) Uluslararası yatırım pozisyonu

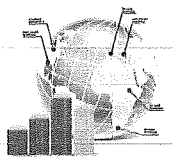
B) Sermaye hesabı

C) Dış ticaret analitik bilançosu

D) TCMB bilançosu

E) Cari işlemler hesabı

KPSS 2014 CEVAP ANAHTARI									
1.	E	7.	D	13.	D	19.	C	25.	E
2.	A	8.	B	14.	C	20.	E	26.	C
3.	C	9.	D	15.	B	21.	A	27.	A
4.	D	10.	B	16.	A	22.	C	28.	B
5.	B	11.	D	17.	E	23.	B	29.	D
6.	E	12.	E	18.	C	24.	A	30.	A



İKTİSAT 2015 SORULARI

1. Bir malın fiyatı P iken arzı $Q_S = \frac{1}{3}P$ ve mala olan talep $Q_D = 100 - P$ olmaktadır.

Mal piyasası dengede iken mala uygulanacak t lira spesifik vergi malın denge fiyatını ne kadar artırır?

A) 0 B) $\frac{t}{4}$ C) $\frac{t}{2}$ D) t E) 2t

2. I. Uygulanan taban fiyat düzeyine
II. Arz eğrisinin eğimine
III. Talep eğrisinin eğimine

Bir mal piyasası dengede iken bu mala uygulanan taban fiyatın ortaya çıkaracağı dara kaybı yukarıdakilerden hangilerine bağlıdır?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

3. Yalnızca X ve Y mallarını tüketen bir tüketici

$U(x, y) = x^{1/3}y^{2/3}$

şeklinde bir fayda fonksiyonuna sahiptir.

Malların fiyatları aynı ise tüketicinin dengede tükettiği Y malı, X malının kaç katıdır?

A) 1 B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{3}{2}$ D) 2 E) 3

YARGI YAYINEVİ

4. **İki malın olduğu bir ekonomide bir tüketici faydasını en yükseğe çıkardığında köşe dengesi söz konusu ise aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?**

A) Tüketicinin farksızlık eğrilerinin eğimi sıfırdır.
B) Tüketicinin farksızlık eğrilerinin eğimi sonsuzdur.
C) Tüketicinin farksızlık eğrilerinin eğimi pozitiftir.
D) Tüketicinin bütçe doğrusunun eğimi pozitiftir.
E) Tüketici sadece bir mal tüketmektedir.

5. **$f(K, L) = K^aL^b$ şeklindeki bir üretim fonksiyonu, ölçeğe göre artan getiriye sahipse a aşağıdakilerin hangisinden <u>kesinlikle</u> büyüktür?** (a, b > 0)

A) $\sqrt{b}$ B) $\frac{1}{b}$ C) 1 – b
D) b E) b^2

6. I. Toplam ürün artmaktadır.
II. Ortalama ürün artmaktadır.
III. Girdinin marjinal ürünü, ortalama ürününden daha büyüktür.

Bir girdi kullanan bir üretim sürecinde girdinin marjinal ürünü pozitif ve artıyorsa yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

7. Tam rekabet piyasasında fiyatı 6 TL olan bir malı üreten firma Q birim ürettiğinde toplam değişken maliyetini $TVC(Q) = Q^2$ fonksiyonu göstermektedir.

Buna göre, firmanın elde edebileceği en yüksek kâr 4 TL ise firmanın toplam sabit maliyeti kaç TL'dir?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

8. **Cournot modeliyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Firmalar üretecekleri miktarları belirler.
B) Malın satış fiyatı tüm firmaların üretecekleri miktarlara bağlıdır.
C) Dengede firmaların üretim miktarları farklı olabilir.
D) Firmaların tepki fonksiyonları kesişmez.
E) Firmaların marjinal maliyet fonksiyonları farklı olabilir.

9. % 50 ihtimalle sıfır, % 50 ihtimalle 1.000 TL veren bir piyango bileti için A kişisi 300 TL ödemeye razı iken B kişisi 500 TL ödemeye razıdır.

Buna göre, A ve B kişilerinin riske karşı tutumları sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Riskten kaçınan; riske kayıtsız
B) Risk sever; riske kayıtsız
C) Risk sever; riskten kaçınan
D) Riske kayıtsız; riskten kaçınan
E) Riske kayıtsız; risk sever

YARGI YAYINEVİ

10. **Aşağıdakilerden hangisi, Fizyokrat düşünür F. Quesnay'nin "ekonomik tablo" yaklaşımının iktisadi analize yaptığı katkılar arasındadır?**

A) "Azalan marjinal fayda" düşüncesinin, talep koşullarını belirlediği düşüncesi
B) Ölçeğe göre getiri analizinin, sermaye birikimi üzerinde önemli etkide bulunduğu düşüncesi
C) Sermaye talebinin, sermayenin marjinal verimliliğine bağlı olduğu düşüncesi
D) Ekonominin, birbiriyle karşılıklı bağımlılık ilişkisi içinde bulunan üretim süreçlerinden oluştuğu düşüncesi
E) Her arzın kendi talebini yarattığı düşüncesi

11. **Marjinal tüketim eğilimi ve otonom tüketimi pozitif birer sabit olan bir hanehalkının sıfırdan büyük olan harcanabilir geliri iki katına çıkarsa aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?**

A) Tasarruf miktarı da iki katına çıkar.
B) Tasarruf miktarı, iki katından daha yüksek bir düzeye çıkar.
C) Tasarruf miktarı, iki katından daha düşük bir düzeye çıkar.
D) Uyarılmış tasarruf miktarı, iki katından daha yüksek bir düzeye çıkar.
E) Uyarılmış tasarruf miktarı, iki katından daha düşük bir düzeye çıkar.

12. Harcama çarpanının 2 olduğu bir ekonomide, para arzı % 10 artarsa klasik modele göre fiyat düzeyi ve hasıladaki artış yüzdeleri aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

	Fiyat düzeyi	Hasıla
A)	0	0
B)	5	0
C)	5	5
D)	10	0
E)	10	10

13. I. Para talebinin hasılaya olan duyarlılığı arttıkça eğimi artar.

II. Para talebinin faiz haddine duyarlılığı arttıkça eğimi artar.

III. Negatif eğimlidir.

LM eğrisiyle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

14. Zaman tutarsızlığı veya dinamik tutarsızlık görüşü, aşağıdakilerden hangisini ifade etmektedir?

A) Bugün her zaman geleceğe tercih edildiğinden, hanehalkını tasarrufa yöneltmenin yolu faiz oranını düşürmektir.

B) Bugünkü ve gelecekteki hükûmet alımları veri iken hükûmetin bugün vergilerde bir indirim yapması kişisel tasarrufları etkilemez.

C) Bir politikanın uygulamaya konması ile etkilerinin ortaya çıkması arasındaki zamansal gecikme, politikanın etkilerini ortadan kaldıracaktır.

D) Hanehalkı bugünkü tüketim kararlarını verirlerken gelecekte, tüm yaşamları boyunca elde edecekleri gelir beklentilerini dikkate almak zorundadır.

E) Politika otoritesi, ilan ettiği politikayı başarılı kılabilmek için zaman içerisinde bu politikadan sapmak zorunda kalabilmektedir.

YARGI YAYINEVİ

15. Mundell-Fleming modeline göre, sermaye hareketliliğinin tam olduğu küçük bir ekonomide dalgalı kur rejimi altındaki ithalat kısıtlama politikası hasıla düzeyini ve net ihracatı nasıl etkiler?

	Hasıla	Net ihracat
A)	Artar	Artar
B)	Artar	Değişmez
C)	Azalır	Artar
D)	Değişmez	Artar
E)	Değişmez	Değişmez

16. İçeridekiler-dışarıdakiler modeliyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Yurt dışından faktör gelirlerinin yurt dışına ödenen faktör gelirlerine eşitlendiğini ispat eder.

B) Göçmen işçilerin, bulunduğu ülkede işçi ücretlerini düşürmesini açıklar.

C) İşsizlik oranında artışın, işçi ücretlerini çok etkilememesini açıklar.

D) Kurumsal nüfusun, toplam nüfus içindeki oranını açıklar.

E) Ticarete konu olan malın yurt içi fiyatının yurt dışındaki fiyatına yakınsadığını gösterir.

17. I. Enflasyonu hızlandırmayan işsizlik oranı

II. Potansiyel çıktı düzeyine karşılık gelen işsizlik oranı

III. Gayri-iradi işsizlik oranı

"Doğal işsizlik oranı" **kavramı yukarıdakilerden hangilerini ifade etmektedir?**

A) Yalnız I B) Yalnız III

C) I ve II D) II ve III

E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

18. Aşağıdakilerden hangisi, klasik yaklaşımda para arzı ile toplam talep ilişkisini doğru yansıtır?

A) Para arzı artar - faiz oranı artar - fiyatlar düşer - toplam talep artar

B) Para arzı artar - faiz oranı düşer - yatırım talebi yükselir - toplam talep artar

C) Para arzı artar - fiyatlar artar - faiz oranı artar - toplam talep düşer

D) Para arzı artar - yatırım talebi düşer - faiz oranı artar - toplam talep artar

E) Para arzı artar - fiyatlar artar - yatırım talebi yükselir - toplam talep düşer

19. Bir ekonomide, para arzı % 8 ve reel gelir % 2 artarken enflasyon oranı % 4 olarak gerçekleşmiştir.

Fisher denklemi çerçevesinde, bu ekonomide paranın dolanım hızı yaklaşık olarak nasıl değişmiştir?

A) % 4 azalmıştır.

B) % 2 azalmıştır.

C) % 6 azalmıştır.

D) % 2 artmıştır.

E) % 4 artmıştır.

20. Aşağıdakilerden hangisi, para kurulunun sağlaması gereken özelliklerden biri değildir?

A) Döviz kurunu sabit tutması

B) Merkez bankasının döviz rezervi kadar yerli para basabilmesi

C) Para kurulunun tüm yükümlülükleri karşılayacak kadar döviz rezervi olması

D) Son başvuru mercii olması

E) Hazinenin borçlanma senetlerinden bulundurmaması

21. Para basma tekeline sahip olunması nedeniyle elde edilen gelire ne ad verilir?

A) Senyoraj
B) Parasal genişleme
C) Emisyon
D) Dolaşımdaki nakit
E) Marjinal parasal gelir

22. A ve B ülkesinde X ve Y malının bir iş gününde üretilebilen miktarları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

	X malı	Y malı
A ülkesi	80	40
B ülkesi	10	20

Bu tabloya göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) A ülkesi her iki malda da üstünlüğe sahip olduğu için bu ülkeler ticaret yapamaz.
B) A ülkesi her iki malda da mutlak üstünlüğe sahiptir.
C) A ülkesi X malı üretiminde karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.
D) A ülkesinde X malı göreli olarak daha ucuzdur.
E) B ülkesi Y malı üretiminde uzmanlaşmalıdır.

23. Bir malın fiyatı P TL olduğunda arzını $Q_S = 2P$ ve talebini $Q_D = 48 - P$ fonksiyonları göstermekte ve bu mal yurt dışından 10 TL'ye ithal edilebilmektedir.

Buna göre, malın ithalatına 6 birimlik kota uygulanırsa fiyatı kaç TL olur?

A) 10 B) 12 C) 14
D) 15 E) 16

24. I. Enflasyon
II. GSYH seviyesinde değişme
III. Petrol fiyatlarındaki artış

Yukarıdakilerden hangileri bir ülkenin ödemeler bilançosu açıklarını oluşturabilecek unsurlar arasında yer alabilir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

25. Sürdürülebilir kalkınma teriminin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabit sermaye stoku ile beşerî sermaye stokunun dengeli arttığı kalkınma
B) Ulusal değerlerin korunduğu kalkınma
C) Kişi başına gelir artışının sürdürüldüğü kalkınma
D) Sabit sermaye, beşerî sermaye ve doğal kaynakların azalmadığı kalkınma
E) Kişi başına doğal kaynak kullanımının arttığı kalkınma

26. Harrod-Domar modelinde denge sağlanmış iken millî gelir 200 birim, sermaye stoku 400 birim ve marjinal tasarruf eğilimi 0,4 ise fiilî büyüme oranı yüzde kaç olur?

A) 5 B) 10 C) 15
D) 20 E) 25

27. Tasarruf oranı aynı ve nüfus artış oranları eşit olan iki ekonomide fert başına gelirlerin eşitleneceği aşağıdakilerden hangisinin öngörüsüdür?

A) Keynes'in gelir-harcama modeli
B) Harrod'un büyüme kuramı
C) Mutlak gelir hipotezi
D) Neoklasik büyüme kuramı
E) İçsel büyüme kuramı

28. Aşağıdakilerden hangisi 1970'lerde yaşanan petrol fiyatlarındaki artışların Türkiye ekonomisine etkilerinden biri değildir?

A) İhracatın ithalatı karşılama oranının gerilemesi
B) Döviz sıkıntısının ortaya çıkması
C) Kısa vadeli dış borçların artması
D) Eksik kapasite kullanımının gözlenmesi
E) Mal ve hizmet üretiminde ithalata bağımlılığın artması

29. 1934-1938 Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın öncelikli amacı aşağıdakilerden hangisidir?

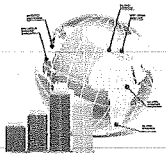
A) Temel ihtiyaçların yerli üretimle karşılanması
B) Ulaşım altyapısının ülke geneline yaygınlaştırılması
C) Devletin tarım dışı üretim alanlarında tekel konumuna getirilmesi
D) Mahallî idare yatırımlarına ağırlık verilmesi
E) Temel ham maddelerin ithalatının kolaylaştırılması

30. Türkiye ekonomisinde 1990-1993 döneminde bütçe açığı ithalatı hangi yönden etkilemiştir?

A) Bütçe açığını karşılamak için artırılan vergiler, ithalatı azaltmıştır.
B) Bütçe açığını karşılamak için hazinenin borçlanması, faiz oranlarını düşürerek ithalatı azaltmıştır.
C) Bütçe açığını karşılamak için yapılan özelleştirme uygulamaları ithalatı artırmıştır.
D) Bütçe açığını karşılamak için teşvik edilen ihracat, ithalatı geriletmiştir.
E) Bütçe açığını karşılamak için yapılan iç borçlanma faiz oranlarını artırarak sıcak para girişine ve TL'nin değerlenmesine yol açarak ithalatı artırmıştır.

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2015 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	7.	D	13.	A	19.	B	25.	D
2.	E	8.	D	14.	E	20.	D	26.	D
3.	D	9.	A	15.	E	21.	A	27.	D
4.	E	10.	D	16.	C	22.	A	28.	E
5.	C	11.	B	17.	C	23.	C	29.	A
6.	E	12.	D	18.	B	24.	E	30.	E



İKTİSAT 2016 SORULARI

1. Q miktarı, P ise fiyatı göstermek üzere, bir malın talep fonksiyonu $Q_D = 26 - 3P$ ve arz fonksiyonu $Q_s = 10 + 5P$ şeklindedir.

Piyasa dengesinin sağlandığı durumda fiyat (P) ve miktarın (Q) alacağı değerler aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) P=20; Q=2 B) P=3; Q=10
C) P=2; Q=10 D) P=2; Q=20
E) P=10; Q=10

2. Bir mala olan talebinin gelir esnekliği 2 olan bir tüketici geliri 100 TL iken bu maldan 10 birim tüketmektedir.

Tüketicinin geliri 20 TL artarsa bu maldan tüketimi kaç birim artar?

A) 1 B) 2 C) 4
D) 8 E) 16

YARGI YAYINEVİ

3. Geliri sabit olan ve yalnızca X ve Y malları arasında tercih yapan bir tüketici için $\frac{MU_X}{P_X} > \frac{MU_Y}{P_Y}$ eşitsizliği geçerlidir. Başka bir deyişle, tüketicinin X malına harcadığı son liranın sağladığı marjinal fayda, Y malına harcadığı son liranın sağladığı marjinal faydadan büyüktür.

Bu tüketicinin optimal mal talebinde bulunabilmesi için aşağıdakilerden hangisini yapması gerekir?

A) Tükettiği mal miktarlarını değiştirmemelidir.
B) X malından tükettiği miktarı azaltmalıdır.
C) Y malından tükettiği miktarı artırmalıdır.
D) X malından tükettiği miktarı artırmalıdır.
E) Hem X hem de Y malından tükettiği miktarı artırmalıdır.

4. **Bir tüketicinin marjinal fayda fonksiyonu azalan bir fonksiyon ve x tüketim düzeyinde sıfır değerini alıyorsa x tüketim düzeyinde tüketicinin toplam faydasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>kesinlikle</u> söylenebilir?**

A) Negatiftir.
B) Pozitiftir.
C) Alabileceği en yüksek değeri alır.
D) Sıfıra eşittir.
E) Alabileceği en düşük değeri alır.

5. I. Ölçeğe göre getiri tüm girdiler belli bir oranda arttığında, çıktı düzeyinin artış oranıyla ilgilidir.

II. Bir girdinin marjinal ürünü diğer girdiler sabitken o girdi daha çok kullanıldığında çıktı düzeyindeki artışla ilgilidir.

III. Bir girdinin marjinal ürünü pozitifse o üretim sürecinde ölçeğe göre artan getiri söz konusudur.

Ölçeğe göre getiri ve marjinal ürün kavramlarıyla ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

6. Bir firma Q birim üretim yaptığında toplam maliyetini $TC(Q) = 4 + \sqrt{Q}$ fonksiyonu göstermektedir.

Bu firmanın marjinal maliyetiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Sabittir.
B) Pozitiftir ve üretim düzeyi yükseldikçe artmaktadır.
C) Pozitiftir ve üretim düzeyi yükseldikçe azalmaktadır.
D) Negatiftir ve üretim düzeyi yükseldikçe artmaktadır.
E) Negatiftir ve üretim düzeyi yükseldikçe azalmaktadır.

7. Tam rekabet, monopolcü rekabet ve monopol piyasalarında firmaların uzun dönemdeki kârlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

	Tam rekabet	Monopolcü rekabet	Monopol
A)	Sıfır	Sıfır	Sıfır
B)	Sıfır	Pozitif	Sıfır
C)	Pozitif	Sıfır	Pozitif
D)	Sıfır	Sıfır	Pozitif
E)	Pozitif	Pozitif	Pozitif

YARGI YAYINEVİ

8. Q birim üretim yaptığında toplam maliyeti $TC(Q) = a + Q^2$ olan tam rekabetçi bir firmanın elde edebileceği en yüksek kâr sıfıra eşitse firmanın ürettiği malın satış fiyatı kaçtır?

A) $4\sqrt{a}$ B) $2\sqrt{a}$ C) a
D) $2a^2$ E) $4a^2$

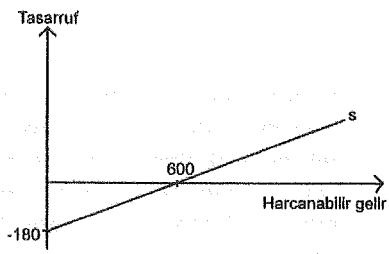
9. Piyasa başarısızlığının sebebi aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Faktör akışkanlığının tam olması
B) Eksik rekabet
C) Bilgi asimetrisi
D) Kamu malları
E) Dışsallıklar

10. Marjinalist yaklaşıma göre, aşağıdaki argümanlardan hangisi yanlıştır?

A) Bir malın fiyatı, o malın tüketilmesi sonucu elde edilen fayda tarafından belirlenir.
B) Ücretler, emeğin son biriminin verimliliği tarafından belirlenir.
C) Kârlar, sermayenin son biriminin verimliliği tarafından belirlenir.
D) Rantlar, toprağın son biriminin verimliliği tarafından belirlenir.
E) Değer, öznel faktörler tarafından belirlenir.

11.



Tasarruf fonksiyonu (S) yukarıdaki şekilde gösterilen bir kişinin harcanabilir geliri 1.000 TL artarsa tüketim miktarı kaç TL artar?

A) 200 B) 500 C) 600
D) 700 E) 800

12. I. Artan oranlı gelir vergisi
II. İşsizlik sigortası
III. Vergilerin düşürülmesi

Yukarıdakilerden hangileri, otomatik istikrarlandırıcı olarak işler?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

13. IS-LM modeline göre para arzındaki bir artışın; IS eğrisi, LM eğrisi ve toplam talep eğrisi üzerindeki etkileri aşağıdakilerden hangisi olacaktır?

	IS eğrisi	LM eğrisi	Toplam talep eğrisi
A)	Sağa kayar	Sağa kayar	Sağa kayar
B)	Değişmez	Sağa kayar	Sağa kayar
C)	Değişmez	Sağa kayar	Değişmez
D)	Sağa kayar	Değişmez	Değişmez
E)	Sağa kayar	Değişmez	Sağa kayar

14. Rasyonel bekleyişler kuramına göre, devletin genişletici para politikasının kısa dönemde hasılayı etkileme şartı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Genişletici maliye politikasıyla beraber uygulanması
B) Bağımsız bir merkez bankası tarafından uygulanması
C) İhracatı teşvik eden tedbirlerle birlikte uygulanması
D) Saydam bir şekilde uygulanması
E) Toplumun beklemediği bir politika şeklinde uygulanması

15. Mundell-Fleming modeline göre, tam sermaye hareketliliğinin olduğu küçük bir ekonomide uygulanan genişletici para politikasının esnek döviz kuru varsayımı altında nihai etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dünya faiz oranı düşer.
B) Yurt içi faiz oranı yükselir.
C) IS eğrisi sola kayar.
D) Ödemeler bilançosu eğrisi sağa kayar.
E) Ulusal gelir düzeyi yükselir.

16. Faiz oranında artışın hane halkının tüketim seviyesini artırabileceği sonucuna varan tüketim teorisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ömür boyu gelir (yaşam döngüsü) hipotezi
B) Mutlak gelir teorisi
C) Ricardocu eşdeğerlik hipotezi
D) Sürekli gelir hipotezi
E) Nispi gelir hipotezi

17. I. Fiilî enflasyon beklenen enflasyondan yüksek olursa işçilerden firmalara bir gelir transferi olur.
II. Fiilî enflasyon beklenen enflasyona eşit olursa borç alanlar ile borç verenler arasında bir gelir transferi olmaz.
III. Fiilî enflasyon beklenen enflasyondan küçük olursa borç alanlardan borç verenlere doğru bir gelir transferi olur.

Diğer şartlar sabitken yukarıda belirtilen enflasyonun yarattığı gelir transferi bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

18. Yeni Klasik görüşü Yeni Keynesyen görüşten ayıran <u>en önemli</u> fark aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeni Klasik görüş, rasyonel beklentiler hipotezini kabul ederken Yeni Keynesyen görüş adaptif beklentiler hipotezini kabul etmektedir.
B) Yeni Klasik görüş, hem para hem de maliye politikasının istihdam ve çıktıda değişme yarattığını kabul ederken Yeni Keynesyen görüş para politikasının istihdam ve çıktıyı etkilemediğini, bu yüzden de maliye politikasının kullanılması gerektiğini ileri sürmektedir.
C) Yeni Klasik görüş, nominal fiyat ve ücretlerin esnek olduğunu kabul ederken Yeni Keynesyen görüş, nominal fiyat ve ücretlerin yapışkan olduğunu ileri sürmektedir.
D) Yeni Klasik görüş, nominal fiyat ve ücretlerin esnek olduğunu kabul ederken Yeni Keynesyen görüş, nominal fiyatların yapışkan, nominal ücretlerin ise tümüyle katı olduğunu ileri sürmektedir.
E) Yeni Klasik görüş, kısa dönemde beklenmeyen politikaların etkili olduğunu kabul ederken Yeni Keynesyen görüş, beklenen politikaların yalnızca uzun dönemde etkili olduğunu ileri sürmektedir.

19. Bir merkez bankasının likiditenin son kaynağı olma fonksiyonunu üstlenmesine neden olan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rezerv yaratma gücüne sahip olması
B) Sermayesinin tamamının devlete ait olması
C) İflas etme olasılığının bulunmaması
D) Kâr amacı gütmesi
E) Güçlü bir sermayeye sahip olması

20. Tobin'in q teorisine göre, para politikasının üretim hacmi üzerindeki etkisi aşağıdakilerden hangisi aracılığı ile ortaya çıkmaktadır?

A) Hisse senedi fiyatları
B) Beklenen enflasyon
C) Sermayenin marjinal verimliliği
D) Eksik bilgilenme maliyetleri
E) Banka kredilerinin azalması

21. Aşağıdakilerden hangisi, Milton Friedman'ın para talebi fonksiyonunda yer alan değişkenlerden biri değildir?

A) Reel servet
B) Fiyat düzeyi
C) Beşerî olmayan servet
D) Beklenen enflasyon oranı
E) Paranın likidite derecesi

YARGI YAYINEVİ

22. Aşağıdakilerden hangisi, Heckscher-Ohlin modelinin varsayımlarından biri değildir?

A) Girdi miktarları ülkelerde sabittir.
B) Girdiler sektörler arasında tam akışkandır.
C) Üretimin ölçeğe göre getirisi sabittir.
D) Farklı ülkelerdeki tüketicilerin mallar üzerindeki tercihleri aynıdır.
E) Girdiler ülkeler arasında tam akışkandır.

23. Yerleşik olmayan firma X, yerleşik firma Y ile ortaklaşa ülkede Z firmasını kurarak kendi sermaye payı olarak Z firmasına 3 milyon dolar değerinde makine ihraç etmiş ve Z firmasının döviz mevduat hesabına 5 milyon dolar transfer etmiştir.

Buna göre, bu işlemler Y ülkesinin ödemeler dengesine nasıl kaydedilir?

A) İthalat hesabına -3 milyon dolar, doğrudan yatırım hesabına +8 milyon dolar, diğer yatırımlar hesabına +5 milyon dolar eklenir.
B) İthalat hesabına -3 milyon dolar, portföy yatırımları hesabına -8 milyon dolar, diğer yatırımlar hesabına -5 milyon dolar eklenir.
C) İthalat hesabına +3 milyon dolar, portföy yatırımları hesabına -8 milyon dolar, doğrudan yatırım hesabına +5 milyon dolar eklenir.
D) İthalat hesabına -3 milyon dolar, doğrudan yatırım hesabına +8 milyon dolar, diğer yatırımlar hesabına -5 milyon dolar eklenir.
E) İthalat hesabına +2 milyon dolar, doğrudan yatırım hesabına -5 milyon dolar, diğer yatırımlar hesabına +3 milyon dolar eklenir.

24. X ülkesi Y ülkesine karşı hem pirinç üretiminde hem de otomobil üretiminde mutlak üstünlüğe sahipken, Y ülkesi X ülkesine karşı pirinç üretiminde karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.

Ricardo modeline göre, bu iki ülke arasında gerçekleşecek ticaretle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) X ülkesi hem pirinç hem de otomobil ihraç eder.
B) X ülkesi hem pirinç hem de otomobil ithal eder.
C) X ülkesi pirinç, Y ülkesi otomobil ihraç eder.
D) X ülkesi pirinç, Y ülkesi otomobil ithal eder.
E) X ülkesi her iki üründe de mutlak üstünlüğe sahip olduğu için ticaret gerçekleşmez.

25. I. Yatırımlar yıpranan miktardan fazladır.
II. Yatırım miktarı sıfırdır.
III. Kişi başı sermaye miktarında zamanla bir değişim olmamaktadır.

Solow modeline göre, durağan durumla ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri kesinlikle doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

26. Harrod'un büyüme modelinde yer alan, gerekli büyüme oranı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İş gücünün tam istihdamını sağlayan büyüme oranıdır.
B) Dış ticarette dengeyi sağlayan büyüme oranıdır.
C) Tüm faktör piyasalarında arz talep dengesini gerçekleştiren büyüme oranıdır.
D) Sermaye stoku artış oranı ile nüfus artış oranını eşitleyen büyüme oranıdır.
E) Yatırımların kapasite artırıcı etkisiyle talep uyarıcı etkisini eşitleyen büyüme oranıdır.

YARGI YAYINEVİ

27. Aşağıdakilerden hangisi, Rostow'un büyümenin aşamaları yaklaşımının olgunlaşma aşamasındaki toplumunu tasvir ederken ele alınan konular içinde yer almaz?

A) Millî gelirin % 10-20 kadarı üretken yatırımlara aktarılır.
B) Yeni sanayi alanlarında hızlı bir yükselme gerçekleşirken, eskilerinde bir düşme meydana gelir.
C) Modern teknoloji her alana yayılmaya başlar.
D) Kent nüfusu azalır.
E) Ekonomiye yeni önder sektörler hâkim olur.

28. Aşağıdakilerden hangisi, 1947 yılında hazırlanan Türkiye Kalkınma Planının (Vaner Planı) temel özellikleri arasında yer almaz?

A) Kalkınma sürecinde özel girişime önem verir.

B) Sanayi sektöründen çok; tarım, ulaştırma ve enerji sektörlerine öncelik verir.

C) Liberal iktisatçılardan oluşan bir kadro tarafından hazırlanmıştır.

D) Dış yardım arayışlarının bir parçası olarak tasarlanmıştır.

E) İthal ikameci ve korumacı bir sanayileşme sürecine vurgu yapar.

29. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de özelleştirme uygulamalarının amaçlarından biri değildir?

A) Devletin sınai ve ticari faaliyetlerini en aza indirme

B) Serbest piyasa ekonomisini geliştirme

C) Özel sektör faaliyetleri için sağlam ve güvenli bir iş ortamı yaratma

D) Ekonomide devlet payını azaltma

E) Kamu iktisadi teşebbüslerine sağlanan finansal desteği artırabilmek için gelir elde etme

30. Aşağıdaki kamu iktisadi teşebbüslerinin hangisi 1950-1960 döneminde kurulmuştur?

A) Türkiye Kömür İşletmeleri

B) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü

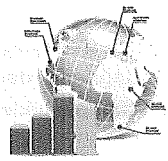
C) Türkiye Sanayi ve Maadin Bankası

D) Etibank

E) Elektrik İşleri Etüd İdaresi

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2016 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	7.	D	13.	B	19.	A	25.	C
2.	C	8.	B	14.	E	20.	A	26.	E
3.	D	9.	A	15.	E	21.	E	27.	D
4.	C	10.	A	16.	A	22.	E	28.	E
5.	B	11.	D	17.	E	23.	D	29.	E
6.	C	12.	B	18.	C	24.	D	30.	A



İKTİSAT 2017 SORULARI

1. Aşağıdaki iktisatçılardan hangisi Alman tarihçi okulu temsilcilerinden biri değildir?

A) Werner Sombart
B) Max Weber
C) Gustav Schmoller
D) Wilhelm Roscher
E) Alvin Hansen

2. Aşağıdakilerden hangisi marjinalizmin temel ilkelerinden biri değildir?

A) Değerin subjektif bir kategori olması
B) Ekonomik analizde makro birimlerin ön planda olması
C) Tümdengelim yönteminin benimsenmesi
D) Bireylerin rasyonel iktisadi davranış sergilemesi
E) Ekonomide asgari devlet müdahalesinin benimsenmesi

3. Oligopol piyasalarında firmaların maliyetlerindeki farklılıklara rağmen fiyat istikrarını açıklayan yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cournot modeli
B) Bertrand modeli
C) Sweezy modeli
D) Chamberlin modeli
E) Edgeworth modeli

YARGI YAYINEVİ

4. Aşağıdakilerden hangisi gelir dağılımındaki eşitsizlikleri ölçmeye yarayan yöntemlerden biri değildir?

A) Lorenz eğrisi
B) Gini katsayısı
C) Yüzde paylar analizi
D) Dalton-Atkins ölçütü
E) Marjinal ürün geliri

5. Malların istekleri karşılama özelliğine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Para B) Haz
C) Tüketim D) Fayda
E) Üretim

6. Talep denklemi $Q_d = 40-2P$ ve arz denklemi $Q_s = 20 + 2P$ olan bir mal için hükümet 10 birim taban fiyat belirlerse kaç birim arz fazlası oluşur? (Q_d; talep miktarını, Q_s; arz miktarını ve P; fiyatı göstermektedir.)

A) 10 B) 20 C) 30
D) 40 E) 50

7. Tasarruf paradoksu, iktisatta sık yapılan aşağıdaki yanlışlardan hangisine örnektir?

A) Terkip (genelleme) hatası
B) Yanlış neden hatası
C) Fırsat maliyetinin göz ardı edilmesi
D) Batık maliyetin göz ardı edilmemesi
E) *Ceteris paribus* varsayımının göz ardı edilmesi

8. Talep fonksiyonu $Q_d = A-5P$ olan bir malın fiyatı 2 iken talebin fiyat esnekliği –1 ise A değeri kaçtır?

(Q_d; talep miktarını ve P; fiyatı göstermektedir. A, sıfırdan büyük bir parametredir.)

A) 5 B) 10 C) 15 D) 20 E) 25

9. Üretim teknolojisinin ve girdilerin miktarlarının veri olduğu ve girdilerin tam olarak kullanıldığı bir ekonomide, üretilebilecek maksimum mal bileşimlerini gösteren eğri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Üretim imkânları eğrisi
B) Üretim kâr eğrisi
C) Üretim maliyet eğrisi
D) Üretim talep eğrisi
E) Üretim kısıt eğrisi

YARGI YAYINEVİ

10. 100 TL'nin iki kişi arasında paylaştırıldığı aşağıdaki dağılımlardan hangisi Pareto optimum özelliklerini taşır?

	1. kişi (TL)	2. kişi (TL)
A)	100	0
B)	10	30
C)	50	40
D)	45	45
E)	90	9

11. İkame esnekliğinin sonsuz olduğu bir durumda emeğin fiyatı 1 TL ve sermayenin fiyatı 2 TL olsun.

Buna göre maliyet minimizasyonu yapan bir firmanın toplam maliyeti 20 TL ise bu firma kaç birim emek ve sermaye kullanmıştır?

	Emek	Sermaye
A)	20	0
B)	0	10
C)	6	7
D)	2	9
E)	8	6

12. Bir firma, arz ettiği çıktı düzeyini artırdıkça toplam hasılatı artıyorsa firmanın marjinal hasılatıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) Pozitiftir.
B) Negatiftir
C) Sıfıra eşittir.
D) Çıktı düzeyi arttıkça marjinal hasılat artar.
E) Çıktı düzeyi arttıkça marjinal hasılat azalır.

13. Bir X malının fiyatındaki %10'luk artış, Y malının tüketim miktarında %5 azalmaya neden oluyorsa çapraz talep esnekliği kaçtır?

A) –2 B) –0,5 C) 0,5
D) 1 E) 2

14. X ve Y malları bir tüketici için kusursuz ikame mallar ise tüketicinin fayda fonksiyonu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) $U = XY^2$ B) $U = X + XY$
C) $U = X + Y$ D) $U = XY + Y$
E) $U = \frac{X}{Y}$

15. Ulusal paranın yabancı ülke paraları karşısındaki (ortalama) değişimini gösteren endeks aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nominal efektif döviz kuru endeksi
B) Nominal değer kazancı endeksi
C) Nominal değer kaybı endeksi
D) Reel efektif döviz kuru endeksi
E) Reel değer kazancı endeksi

16. Esnek hızlandıran modeline göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Hasıla arttıkça yatırım artar.
B) Kısmı intibak teriminin değeri arttıkça yatırım artar.
C) Genişletici maliye politikası, yatırımı engellemek yerine artırabilir.
D) Faiz arttıkça kısmı intibak değeri artar.
E) Faizin yatırımı etkilemesi açısından basit hızlandıran modeli ile aynıdır.

YARGI YAYINEVİ

17. Aşağıdakilerden hangisi, fiyatlar genel düzeyinde beklenmedik bir düşüşün, refahın borçlulardan borç verenlere doğru yeniden dağılması neticesiyle toplam harcamayı azaltacağını öne sürer?

A) Euler teoremi
B) Etkin ücret teorisi
C) Borç deflasyonu
D) Pigou etkisi
E) Mundell-Tobin etkisi

18. I. Yarı zamanlı çalışanlar
II. Çalışmak isteyip iş bulma ümidini kestiği için iş aramaktan vazgeçenler
III. İş arayıp iş bulamayan yeni mezunlar

Yukarıdakilerden hangileri işsizlik haddinin, resmî verilerin yansıttığından daha büyük olabilmesine sebep olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

19. Aşağıdakilerden hangisi üretim faktörlerinin fiilî olarak üretime katılmasını ifade eder?

A) Emek B) İşgücü
C) İşsizlik D) İşgücü oranı
E) İstihdam

20. Bir ekonomide para piyasasının ana gösterge iktisadi değişkeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Döviz kurları
B) Borsa endeksi
C) Tahvil fiyatları
D) Enflasyon oranı
E) Faiz oranı

21. İktisadi büyümeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi diğerlerine göre <u>daha</u> verimli bir göstergedir?

A) Tüketici fiyat endeksi
B) Nominal deflatör
C) Reel deflatör
D) Nominal GSYH
E) Reel GSYH

YARGI YAYINEVİ

22. Farklı makro iktisadi modellerle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

A) Neoklasik model - Emek değer teorisi
B) Keynesyen model - Görünmez el prensibi
C) Neokeynesyen sentez - IS-LM modeli
D) Yeni klasik model - Phillips eğrisi
E) Reel iktisadı dalgalanmalar teorisi - Fiyat ve ücret katılığı

23. Basit Keynesyen modeli, çerçevesinde harcama çarpanı, transfer ödemeleri çarpanının 2 katı ve marjinal vergi oranı da 0,2 ise harcama çarpanı kaçtır?

A) $\frac{4}{3}$ B) $\frac{5}{3}$ C) $\frac{6}{3}$
D) $\frac{7}{3}$ E) $\frac{8}{3}$

24. Aşağıdakilerden hangisi, *ceteris paribus*, para piyasası dengesini temsil eden LM eğrisinin sola kaymasına yol açar?

A) Para arzındaki artış
B) Para talebindeki otonom artış
C) Para talebinin gelire duyarlılığındaki artış
D) Para talebinin faize duyarlılığındaki artış
E) Para çarpanındaki artış

25. Mutlak satın alma gücü teorisinin geçerli olduğu bir durumda reel döviz kuru kaçtır?

A) –1 B) –0,5 C) 0
D) 0,5 E) 1

26. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası analitik bilançosuna göre aşağıdakilerden hangisi rezerv para tanımı içinde yer almaz?

A) Emisyon
B) Bankalar mevduatı
C) Fon hesapları
D) Banka dışı kesimin mevduatı
E) Açık piyasa işlemleri

27. Aşağıdakilerden hangisi ekonomik konjonktürün genişleme aşamasında tahvil piyasasında ortaya çıkan değişimlerden biri değildir?

A) Tahvil arzının artması
B) Tahvil talebinin artması
C) Tahvil fiyatının düşmesi
D) Tahvil faiz oranının yükselmesi
E) Tahvil fiyatının artması

YARGI YAYINEVİ

28. Aşağıdakilerden hangisi satın alma gücü paritesi teorisinin varsayımlarından biri değildir?

A) Ülkelerin ürettiği mallar homojendir.
B) Uluslararası mal piyasaları tam rekabetçi yapıya sahiptir.
C) Dış ticarette işlem maliyetleri ihmal edilebilecek düzeydedir.
D) Ülkeler arasında ticaret engelleri yoktur.
E) Reel döviz kuru her zaman sıfıra eşittir.

29. Türk iş adamlarının yurtdışında gerçekleştirmiş olduğu doğrudan yatırımlar ilgili dönemin ödemeler bilançosunda aşağıdaki hesaplardan hangisi altında kaydedilir?

A) Cari işlemler
B) Mal ticareti
C) Karşılıksız transferler
D) Sermaye
E) Tek taraflı transferler

30. I. Koruyucu tarife
II. Engelleyici tarife
III. Hasılat (gelir) tarifesi

Yukarıdakilerden hangileri yurt içi üretime bir koruma sağlar?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

31. Türkiye'de yatırım yapmış sermaye elde ettiği kâr veya faiz gelirini yurt dışına transfer ettiğinde bu akım, ödemeler bilançosunda aşağıdaki hesaplardan hangisi altında kaydedilir?

A) Gelir dengesi
B) Hizmetler dengesi
C) Sermaye hesabı
D) Finans hesabı
E) Net hata noksan

32. Sanayi malları ihracatı 150 milyar dolar ve ithalatı 250 milyar dolar olan bir ülkenin Grubel-Lloyd indeksine göre hesaplanan endüstri içi ticaret değeri kaçtır?

A) 0,20 B) 0,25 C) 0,40 D) 0,50 E) 0,75

33. Gelişmekte olan bir ekonomide kişi başına düşen millî gelirin uzun dönem yıllık ortalama büyüme hızı %7 olarak hesaplanmıştır.

Bu ekonomide kişi başına düşen millî gelirin 2 kat artması için yaklaşık kaç yıl geçmesi gerekir?

A) 16 B) 12 C) 10 D) 8 E) 6

YARGI YAYINEVİ

34. Aşağıdakilerden hangisi beşerî sermayenin tanımına giren makro iktisadi değişkenlerden biridir?

A) Gelir dağılımı
B) Üniversiteli nüfusun toplam nüfusa oranı
C) Doğrudan yabancı yatırımlar
D) Portfolyo yatırımları
E) İşsizlik haddi

35. Aşağıdakilerden hangisi Jones'un ülkelerin büyüme deneyimlerinden yola çıkarak ileri sürdüğü stilize gerçeklerden biri değildir?

A) Ülkelerin kişi başına hasıla düzeyleri arasında önemli farklılıklar bulunmakladır.
B) Ülkelerin büyüme hızları arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır.
C) Emek girdisinin hasıladaki payı istikrarsızdır.
D) Ülkelerin büyüme hızları zaman içerisinde sabit değildir.
E) Ülkelerin küresel ölçekte gelir dağılımındaki nispi konumları sabit değildir.

36. Büyümenin temel faktörlerinden birinin fiziksel sermaye olduğu bilinmektedir ve fiziksel sermayenin sermaye birikim denklemi doğrultusunda hareket ettiği kabul edilir.

Buna göre 2010 yılı sonunda fiziksel sermaye stokunun 100 milyar TL, amortisman oranının %5 ve 2011 yılı boyunca yapılan sermaye yatırımlarının 10 milyar TL olduğu varsayılırsa 2011 yılı sonunda elde edilen fiziksel sermaye stoku kaç milyar TL'dir?

A) 95 B) 100 C) 105 D) 110 E) 115

37. Türkiye'de örtük enflasyon hedeflemesi hangi yıllar arasında uygulanmıştır?

A) 1990 - 1995
B) 2000 - 2001
C) 2002 - 2005
D) 2006 sonrası dönem
E) 2012 - 2016

38. Türkiye ekonomisi için yapısal nedenlerden veya üretim maliyetlerinden kaynaklanan fiyat hareketlerini gözlemleyebilmek için aşağıdaki göstergelerden hangisini takip etmek gerekir?

A) Üretici fiyat endeksi
B) Reel döviz kuru
C) Çekirdek enflasyon
D) Tüketici fiyat endeksi
E) İmalat sanayi kapasite kullanım oranı

39. Türkiye'de 2013 yılı için P80/P20 göstergesinin 7,7 olması gelir eşitsizliğiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisini vermektedir?

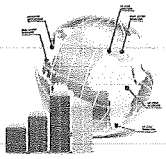
A) Gelirden en çok pay alan grup ile en az pay alan grup arasında 7,7 kat fark vardır.
B) Kişi başı gelir 2012 yılına güre %7,7 artmıştır.
C) Gelirden en az pay alan %20'lık dilimin payı %7,7'dir.
D) Gelirden en çok pay alan %20'lık dilimin payı %7,7'dir.
E) Gelirden en çok pay alan %20'lık dilimin payı %7,7 oranında artmıştır.

40. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye'deki iktisadi gelişmelerden biri değildir?

A) Dünya Bankası ve IMF'ye üye olunması
B) Yabancı sermayeye yönelik kanunlar çıkarılması
C) Devlet elindeki petrol arama tekelinin kaldırılması
D) İthalatta liberasyon uygulamasına geçilmesi
E) Değişken kur sistemine geçilmesi

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2017 CEVAP ANAHTARI									
1.	E	9.	A	17.	C	25.	E	33.	C
2.	B	10.	A	18.	B	26.	E	34.	B
3.	C	11.	A	19.	E	27.	E	35.	C
4.	E	12.	A	20.	E	28.	E	36.	C
5.	D	13.	B	21.	E	29.	D	37.	C
6.	B	14.	C	22.	C	30.	B	38.	A
7.	A	15.	A	23.	B	31.	A	39.	A
8.	D	16.	E	24.	B	32.	E	40.	E



İKTİSAT 2018 SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Keynesci iktisat anlayışında yer almaz?

A) Piyasalar her zaman temizlenir, yani piyasa dengesizlikleri yoktur.

B) Fiyatlar ve ücretler tümüyle katı olmasa da yapışkandır.

C) Beklentiler rasyonel bir biçimde oluşturulur.

D) Ekonomik karar birimleri maksimizasyon davranışı içerisindedir.

E) Piyasa istikrarsızlıklarına karşı kamu müdahalesi yapılabilir.

2. Birbirlerinden bağımsız olarak marjinal fayda ilkesini keşfeden ve neo-klasik marjinalist okulun başlangıcını oluşturan üç iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Smith - Malthus - Ricardo

B) Sraffa - Chamberlin - Robinson

C) Jevons - Walras - Menger

D) Mill - Bentham - Senior

E) Sismondi - Owen - Schmoller

3. Bir monopolcü marjinal maliyetinin 3 katı bir fiyatlandırma yapıyorsa Lerner endeksi değeri kaçtır?

A) $\frac{1}{3}$ B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{1}{4}$

D) $\frac{2}{3}$ E) $\frac{3}{4}$

YARGI YAYINEVİ

4. Tam rekabetçi bir firmanın $3q^2 + 10q + 20$ şeklinde bir toplam maliyet fonksiyonu ile karşı karşıya olduğunu varsayalım.

Bu malın piyasa fiyatı 46 ise denge üretim düzeyi kaçtır?

(q; çıktı miktarını göstermektedir.)

A) 2 B) 4 C) 6

D) 8 E) 10

5. Hükûmetin öncelikle ülkedeki en fakir %20'lik dilimde yer alan bireylerin faydasını maksimize etmeyi hedeflemesi gerektiğini öne süren görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rawis kuralı

B) Marks kuralı

C) Keynes kuralı

D) Chamberlin kuralı

E) Stackelberg kuralı

6. Birim esnekliğe sahip bir A malının piyasa dengesi sağlanmışken bu malın talebinde meydana gelen azalışa karşılık arzı da aynı oranda artmıştır.

Yeni denge durumunda aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkar?

A) Denge fiyatı artar, denge miktarı azalır.

B) Denge fiyatı azalır, denge miktarı artar.

C) Denge fiyatı değişmez, denge miktarı artar.

D) Denge fiyatı azalır, denge miktarı değişmez.

E) Denge fiyatı değişmez, denge miktarı azalır.

7. Talebin Qd = 40 – 2P ve arzın Qs = 10 + P olarak verildiği bir piyasada, taban fiyat uygulaması sonucunda 6 birimlik arz fazlası ortaya çıkmış ise, uygulanan taban fiyat düzeyi kaç birimdir?

A) 8 B) 10 C) 12
D) 14 E) 16

8. Talep fonksiyonu Qd = 20 4P olan bir malın fiyatı 3 ise talebin fiyat esnekliği kaçtır? (Qd = talep miktarını, P; fiyatı göstermektedir.)

A) –1 B) $-\frac{2}{3}$ C) $-\frac{3}{2}$
D) $-\frac{3}{4}$ E) $-\frac{4}{3}$

9. Tüketicilerin bir maldan talep ettikleri miktar ile o malı satın alan tüketici sayısı arasında negatif ilişki olması durumu aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

A) Züppe etkisi
B) Ahlaki riziko
C) Sürü psikolojisi
D) Giffen etkisi
E) Asimetrik bilgi

YARGI YAYINEVİ

10. Merkezi hükûmetin, yararsız dışsallığın olduğu mal veya hizmete vergi uygulayarak üretimi optimal seviyeye çekme politikası aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lafferci vergilendirme
B) Paracı vergilendirme
C) Coase vergilendirme
D) Pigoucu vergilendirme
E) Walrascı vergilendirme

11. Q = aL şeklinde verilen doğrusal üretim fonksiyonuna sahip bir firmanın toplam maliyet fonksiyonuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur? (a > 0)

A) Önce azalarak, sonra artarak artar.
B) Önce artarak, sonra azalarak artar.
C) Önce artar, sonra azalır.
D) Önce azalır, sonra artar.
E) Sabit hızla artar.

12. Aşağıdakilerden hangisi bir firmanın hâlihazırda üstlendiği ve geri almasının mümkün olmadığı maliyet türünü tanımlar?

A) Açık maliyet
B) Örtük maliyet
C) Batık maliyet
D) Fırsat maliyeti
E) İktisadi maliyet

13. Bir X malının fiyatında meydana gelen bir artış Y malının tüketim miktarında bir artışa neden oluyorsa, iki mal arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

A) Tamamlayıcı mallar
B) İkame mallar
C) İlişkisiz mallar
D) Kamu malları
E) Serbest mallar

14. Kardinal fayda teorisine göre, kardinal fayda fonksiyonunun kesinlikle içbükey olmasıyla sağlanan varsayım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kardinal fayda varsayımı
B) Tüketicinin rasyonelliği varsayımı
C) Azalan marjinal fayda varsayımı
D) Marjinal ikame oranı varsayımı
E) Azalan eş fayda varsayımı

15. Sabit döviz kuru sisteminin benimsendiği bir ekonomide, Merkez Bankası, piyasada 1$ = 1,380 TL'den işlem gören döviz kurunu 1$ = 1,238 TL olarak yeniden belirlemiştir.

Merkez Bankasının uygulamış olduğu bu politika, aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

A) Stagflasyon
B) Devalüasyon
C) Enflasyon
D) Revalüasyon
E) Deflasyon

YARGI YAYINEVİ

16. I. Beklenen yaşam süresindeki farklılıklar
II. Nüfusun yaş yapısındaki farklılıklar
III. Sosyal güvenlik sistemindeki farklılıklar

Ömür boyu gelir hipotezine göre yukarıdakilerden hangileri ülkeler arası tasarruf farklarını açıklayabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

17. Klasik modele göre ekonomide parasal bir değişikliğin reel değişkenler üzerinde etkili olmamasına ne ad verilir?

A) Rasyonel bekleyişler
B) Paranın yansızlığı
C) Para politikası kuralı
D) Para politikasının zaman tutarsızlığı
E) Pigou etkisi

18. Çekirdek enflasyonunun hesaplanmasında aşağıdaki endekslerden hangisinde gıda ve enerji fiyatları arındırılmaktadır?

A) Tüketici fiyat endeksi
B) Üretici fiyat endeksi
C) Toptan eşya fiyat endeksi
D) Geçinme endeksi
E) GSYH deflatörü

19. Aşağıdakilerden hangisi işsizlik ve enflasyon oranlarının toplamını ifade eder?

A) Fiyat endeksi
B) İktisadi hoşnutsuzluk endeksi
C) Tüketici fiyat endeksi
D) Üretici fiyat endeksi
E) Döviz kuru endeksi

20. Para talebinin gelire duyarlılığı (k) ve para talebinin faize duyarlılığı (h), LM eğrisinin eğimini etkilemektedir.

Buna göre dikey eksende faiz, yatay eksende hasıla olan bir şekil için aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) k büyüdükçe ve h küçüldükçe, LM eğrisi dikleşir.
B) k ve h büyüdükçe, LM eğrisi dikleşir.
C) k küçüldükçe ve h büyüdükçe, LM eğrisi dikleşir.
D) k büyüdükçe ve h küçüldükçe, LM eğrisi yatıklaşır.
E) k büyüdükçe ve h küçüldükçe, LM eğrisi negatif eğimli bir eğri hâline gelir.

21. Aşağıdakilerden hangisi faktör gelirlerine ilave ve faktör gelirlerinden kesinti yapılarak elde edilen gelirdir?

A) Millî gelir
B) Kişisel gelir
C) Harcanabilir gelir
D) Nominal millî gelir
E) Reel millî gelir

YARGI YAYINEVİ

22.
- Piyasalar temizlenir.
- Beklentiler rasyoneldir.
- Ekonomik birimlerin ekonomi konusundaki bilgileri tam değildir.

Bu özelliklere sahip iktisadi model aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lucas modeli
B) Laffer modeli
C) Friedman modeli
D) Walras modeli
E) Keynes modeli

23. Ekonomide marjinal tüketim eğilimi 0,8 iken otonom kamu harcamaları ve otonom vergiler 100'er birim artarsa, hasıladaki değişim ne olur?

A) Değişmez.
B) 500 birim artar.
C) 100 birim artar.
D) 500 birim azalır.
E) 100 birim azalır.

24. Aşağıdakilerden hangisi firmaların sahip oldukları ham madde, ara mal ve nihai mal artışlarını ifade eder?

A) Otonom yatırım
B) Uyarılmış yatırım
C) Net yatırım
D) Brüt yatırım
E) Stok yatırım

25. Baumol-Tobin para talebi modeline göre nominal para talebinin optimum düzeyi aşağıdakilerden hangisine bağlı değildir?

A) Fiyatlar genel düzeyi
B) Reel gelir düzeyi
C) Faiz oranı
D) Birim reel işlem maliyeti
E) Beklenen faiz oranı

26. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de mali kesim içinde yer almaz?

A) Kamu bankaları
B) Kamu idareleri
C) Menkul kıymet borsaları
D) Sigorta şirketleri
E) Yatırım fonları

27. Bölümlere Ayrılmış Piyasalar Teorisi'ne göre, getiri (verim) eğrisinin eğimi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

A) Ele alınan tahvilin arz ve talebine
B) Kısa vadeli faiz oranıyla ilgili beklentilere
C) Likidite primine
D) Risk primine
E) Hisse senedi fiyatlarına

YARGI YAYINEVİ

28. Faiz oranı paritesi koşulu aşağıdakilerden hangisini içermez?

A) Yurt içi nominal faiz oranını
B) Yurt dışı nominal faiz oranını
C) Nominal döviz kurunun cari düzeyini
D) Nominal döviz kurunun ileride beklenen düzeyini
E) Nominal döviz kurunun geçmişteki değerini

29. Uygulanan tarife politikasının ithal edilen malın yurt içi fiyatını düşürmesine ne ad verilir?

A) Yeni korumacılık
B) Metzler paradoksu
C) Ticaret saptırma
D) Stolper-Samuelson teoremi
E) Fakirleştirici büyüme

30. Bir ülkede yurt içinde üretilmeyen bir mal için birim ithalat başına 100 TL tarife uygulanmakta olsun.

Bu tarife türü için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Koruyucu - Spesifik tarife
B) Engelleyici - Ad valorem tarife
C) Hasılat - Ad valorem tarife
D) Koruyucu - Bileşik tarife
E) Hasılat - Spesifik tarife

31. Bretton Woods döviz kuru sistemi dünyada hangi yıllar arasında uygulanmıştır?

A) 1827 - 1870 B) 1870 - 1914
C) 1914 - 1944 D) 1944 - 1973
E) 1973 - 1994

32. Dış ticareti açıklamaya yönelik Hecksher-Ohlin teorisine göre dış ticaretin kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ülkelerin farklı üretim faktörü zenginlikleri
B) Coğrafi yakınlık
C) Teknolojik yenilikler
D) Gelir dağılımındaki farklılıklar
E) Benzer talep yapıları

33. Schumpeter'e göre iktisadi büyümenin gerçek nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) İş bölümü
B) Uzmanlaşma
C) Dış ticaret
D) Yenilikler
E) Üretim faktörü miktarındaki artış

YARGI YAYINEVİ

34. Aşağıdakilerden hangisi Malthus'un iktisadi büyüme konusundaki politika önermelerinden biridir?

A) Bir ekonomide sağlık alanında yapılacak reformların büyümeye olumlu etkisi olmaz.
B) Gelir dağılımının adil olması ülkelerin büyüme performansları açısından önemlidir.
C) Teknolojik ilerleme iktisadi büyümenin en temel belirleyicisidir.
D) Bir ekonomide dış ticaret hacminin zaman içerisinde artmasının büyüme açısından bir anlamı yoktur.
E) Ülkelerin beşerî sermaye düzeylerinin iktisadi büyüme açısından bir önemi yoktur.

35. Solow büyüme modeline göre tüketimi maksimize eden durağan durum sermaye düzeyine ne ad verilir?

A) Sermayenin etkinliği
B) Emeğin etkinliği
C) Mutlak yakınsama
D) Ricardocu denklik
E) Altın kural

36. Harrod-Domar büyüme modeli çerçevesinde gerçekleştirilen ikiz açık analizine göre, az gelişmiş bir ülkenin ekonomik büyüme performansını sınırlandıran faktörler aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Emek miktarı - Sermaye stoku
B) Tasarruf haddi - Döviz miktarı
C) Tüketim düzeyi - Yatırım stoku
D) İhracat miktarı - İthalat miktarı
E) Dış ticaret açığı - Bütçe açığı

37. Vadesine 2 yıl kalmış, 3 ayda bir kupon ödemesi olan ve çok işlem gören devlet tahvilinin ikincil piyasadaki faiz oranı iç borçlanma açısından aşağıdaki faiz oranlarından hangisini göstermektedir?

A) Manşet faiz
B) Gösterge faiz
C) Reel faiz
D) Negatif faiz
E) Faiz koridoru

38. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 2006 yılından itibaren uyguladığı enflasyon hedeflemesi rejiminde, temel politika enstrümanı olarak kullandığı faiz oranı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gösterge faiz
B) Reel faiz
C) 6 aylık vadeli mevduat faizi
D) Gecelik borç verme faizi
E) 1 hafta vadeli repo ihale faizi

39. 2010 yılında Türkiye için temel toplumsal ve iktisadi göstergelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

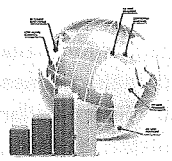
A) Okuryazarlık oranı %90'ın üstüne çıkmıştır.
B) Tarımsal üretimin GSYH içindeki payı %25 seviyesindedir.
C) Kentleşme oranı %75 seviyesindedir.
D) Toplam nüfus 70 milyonun üzerine çıkmıştır.
E) Doğumda ortalama yaşam beklentisi 70 yılın üzerine çıkmıştır.

40. Türkiye'de 1930'lu yıllarda ne tür bir iktisat politikası izlendiği söylenebilir?

A) Genişletici maliye politikası
B) Genişletici para politikası
C) Devalüasyon politikası
D) Liberal ticaret politikası
E) Denk bütçe politikası

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2018 CEVAP ANAHTARI									
1.	A	9.	A	17.	B	25.	E	33.	D
2.	C	10.	D	18.	A	26.	B	34.	A
3.	D	11.	E	19.	B	27.	A	35.	E
4.	C	12.	C	20.	A	28.	E	36.	B
5.	A	13.	B	21.	B	29.	B	37.	B
6.	D	14.	C	22.	A	30.	E	38.	E
7.	C	15.	D	23.	C	31.	D	39.	B
8.	C	16.	E	24.	E	32.	A	40.	E



İKTİSAT 2019 SORULARI

1. Klasik iktisadi düşünceye göre kapitalist piyasa ekonomisi için temel kural aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tam rekabet koşullarında ekonomi, daima kendiliğinden tam istihdam üretim ve gelir düzeyinde dengededir.

B) Eksik istihdam seviyesinde çalışan bir ekonomiyi tam istihdam düzeyine, hükümetin uygulayacağı genişletici maliye politikası taşır.

C) İşçilerde bulunan para yanılgısı, kısa dönemde uygulanan para politikasının üretim ve gelir üzerinde etkili olmasını sağlar.

D) Hükümetin gerçekleştireceği sürpriz iktisat politikaları, ekonomi üzerinde etkin olmasını sağlar.

E) Teknoloji seviyesinde meydana gelen rastgele değişmeler, konjonktürel dalgalanmaların temel sebebini oluşturur.

2. I. Devletin iktisadi faaliyetlere müdahale etmemesi

II. Paranın servetin kaynağı sayılmaması

III. Tarım sektörünün üretken olan ve üretim artışını sağlayan tek uğraş olarak kabul edilmesi

Yukarıdakilerden hangileri fizyokratik iktisadi düşüncenin ilkeleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II

C) I ve III D) II ve III

E) I, II ve III

3. Aşağıdaki ifadelerden hangisi Cobb-Douglas üretim fonksiyonuna sahip iki armanın bulunduğu Edgeworth üretim kutusunda; üretimde etkin girdi dağılımlarını yansıtan üretim sözleşme eğrisi üzerindeki tüm noktalarda geçerlidir?

A) Sadece tek bir girdi kullanılır.

B) Firmaların eş ürün eğrileri birbiriyle kesişmez.

C) Firmaların eş ürün eğrileri birbirine teğettir.

D) Girdilerin marjinal ürünleri eşittir.

E) Eş ürün eğrileri pozitif eğimlidir.

4. Pozitif dışsallıkların var olduğu bir piyasada,

I. Piyasada oluşacak çıktı düzeyi, sosyal olarak etkin çıktı düzeyinden daha düşüktür.

II. Piyasada oluşacak fiyat sosyal olarak etkin fiyat düzeyinden daha yüksektir.

III. Marjinal dışsal maliyet fonksiyonu negatif değerler almaktadır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III

C) I ve II D) II ve III

E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

5. Tersine dönen (geriye bükülen) emek arz eğrisine sahip bir işçinin, bu eğrinin negatif eğimli bölgesinde yer alması durumunda aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Boş zaman düşük bir maldır.
B) Gelir etkisi, ikame etkisinden büyüktür.
C) İkame etkisi, gelir etkisinden büyüktür.
D) Ücret haddi arttıkça boş zaman talebi azalmaktadır.
E) Ücret haddi arttıkça emek arzı artmaktadır.

6. Normal bir A malının talep eğrisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) A malının fiyatındaki bir artış A malının talep eğrisini sağa doğru kaydırır.
B) Tüketicinin gelirinde meydana gelen bir artış A malının talep eğrisini sola doğru kaydırır.
C) Tüketici sayısında meydana gelen bir azalış A malının talep eğrisini sağa doğru kaydırır.
D) Nüfus artışı A malının talep eğrisini sağa doğru kaydırır.
E) A malı ile ilgili olumlu beklentiler A malının talep eğrisini sola doğru kaydırır.

7. Bir piyasa için talep fonksiyonu Qd = 20 – 2P ve arz fonksiyonu Qs = –4 + 2P'dir.

Buna göre piyasadaki toplam fazla (refah) kaçtır?

A) 22 B) 24 C) 32 D) 36 E) 40

YARGI YAYINEVİ

8. Fiyatı düşen bir malın, diğer mallara göre daha ucuz hâle gelmesi sonucu, tüketicinin diğer mallardan satın aldığı miktarı azaltarak fiyatı düşen maldan daha çok satın almaya yönelmesini ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) İkame etkisi
B) Gelir etkisi
C) Fiyat etkisi
D) Çapraz fiyat etkisi
E) Ucuzluk etkisi

9. Aşağıdakilerden hangisi piyasa başarısızlığının nedenlerinden biri değildir?

A) Piyasa gücü
B) Eksik bilgi
C) Mülkiyet haklarının belirli olması
D) Dışsallıklar
E) Kamu malları

10. Oligopolcü bir piyasada firmaların, fiyat ve üretim konusunda açık bir biçimde anlaştıkları durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Serbest anlaşma
B) Lobi anlaşması
C) Hileli anlaşma
D) Örtük anlaşma
E) Kartel

11. Tekelci bir firmanın, malı için talep eğrisi $Q = 120 - P$ ve maliyet fonksiyonu $C(Q) = 2Q^2$'dir.

Buna göre monopol dengesinde firma tarafından yapılacak üretim miktarı kaçtır?

A) 20 B) 42 C) 60
D) 75 E) 82

12. Tek bir firmanın bulunduğu bir piyasada firmanın ürettiği malı değişik bölgelerdeki tüketicilere farklı fiyatlardan satmasına ne ad verilir?

A) Monopolde birden fazla tesisin olması
B) Monopolde fiyat farklılaştırma
C) Monopolde rekabet oluşturma
D) Monopolde piyasaları yanıltma
E) Monopolde satış miktarını artırma

13. Aşağıdakilerden hangisi asimetrik bilgi kaynaklı piyasa başarısızlığına yol açar?

A) Müşterilerin bir malı en düşük fiyattan satın alma arayışında olmaları
B) Firmaların tekelleşme faaliyetinde bulunması
C) Sağlık sigortalı bireylerin, sigortasız oldukları duruma göre sağlıklarına daha az dikkat etmeleri
D) Girişimcilerin risk alması
E) Piyasada düşük kaliteli ürünlerin ticaretinin yapılması

YARGI YAYINEVİ

14. Talebin fiyat esnekliği ile toplam harcama arasındaki ilişki göz önüne alındığında aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

A) Talebin fiyat esnekliğinin 1'den küçük olduğu düzeyde toplam harcama eğrisi artandır.
B) Talebin fiyat esnekliğinin 0'a eşit olduğu düzeyde toplam harcama 0'dır.
C) Talebin fiyat esnekliğinin 1'e eşit olduğu düzeyde toplam harcama eğrisi maksimumdur.
D) Talebin fiyat esnekliğinin 1'den büyük olduğu düzeyde toplam harcama eğrisi artandır.
E) Talebin fiyat esnekliğinin sonsuz olduğu düzeyde toplam harcama sıfırdır.

15. Fedakârlık haddiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Bütçe açığını %1 düşürmek için vergi oranlarının ne kadar yükseltilmesi gerektiğini gösterir
B) Issızlık oranını %1 düşürmek için vergi gelirlerinin ne kadar yükseltilmesi gerektiğini gösterir
C) Can açığı %1 düşürmek için döviz kurunun ne kadar değer kaybetmesi gerektiğini gösterir.
D) Enflasyon oranını %1 düşürmek için reel hasılada ne kadarlık bir azalmaya katlanılması gerektiğini gösterir.
E) Hasılayı %1 yükseltmek için çalışma süresinin ne kadar yükseltilmesi gerektiğini gösterir.

16. 2015 yılında GSYH'si, nihai satışlardan daha düşük olan bir ekonomiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Negatif stok yatırımı vardır.
B) Stoklardaki değişme sıfırdır.
C) Pozitif brüt yatırımı vardır.
D) Üretilenden daha az nihai mal satın alınmıştır.
E) Sadece sabit yatırım yapılmaktadır.

17. I. Dış şoklar
II. Savaş ve ihtilaller
III. Zayıf hükümetler

Yukarıdakilerden hangileri bütçe açığına sebep olarak hiperenflasyonu tetikleyen nedenler arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

18. Keynesyen Teori'ye göre tüketim fonksiyonu C = 300 + 0,8Yd olan bir ekonomide tusarruf fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir? (Yd: Harcanabilir gelir)

A) S = 300 + 0,2Yd
B) S = –300 + 0,8Yd
C) S = –300 + 0,2Yd
D) S = 400 + 0,2Yd
E) S = 200 + 0,2Yd

YARGI YAYINEVİ

19. Yeni Klasik Model'in geçerli olduğu varsayımıyla Merkez Bankası, para arzını iletişim konusu yapmadan artırmıştır.

Bu durumda toplam arz toplam talep modeline göre, söz konusu para arzı artışının gelir ve fiyat düzeylerine muhtemel etkileriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Gelir ve fiyat düzeyleri hem kısa hem de uzun dönemde artar.
B) Kısa dönemde hem gelir hem de fiyat düzeyleri artar ancak uzun dönemde sadece fiyat düzeyi artar.
C) Hem kısa hem de uzun dönemde gelir ve fiyat düzeylerinde değişme olmaz.
D) Her iki dönemde de sadece fiyat düzeyi artar, gelir düzeyinde değişme olmaz.
E) Her iki dönemde de sadece gelir düzeyi artar, fiyat düzeyinde değişme olmaz.

20. Birbirinden farklı ülkeler için ihracat talep esnekliği (ex) ve ithalat talep esnekliği (em) değerleri şöyledir:

I. A ülkesi: ex = 0,4 em = 0,4
II. B ülkesi: ex = 0,2 em = 0,9
III. C ülkesi: ex = 0,5 em = 0,3
IV. D ülkesi: ex = 0,6 em = 0,6

Başlangıçta tüm ülkelerde ticaret dengesi sağlanmışken, yerli paranın nominal değerinde kayıp yaşanması durumunda yukarıdakilerden hangilerinin ticaret dengesi olumlu etkilenir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV
C) I ve IV D) II ve IV
E) I, II ve III

21. Aşağıdaki yatırım teorilerinin hangisinde şirketlerin borsadaki hisse senedi değeri analize katılır?

A) Tobin'in Q Teorisi
B) Hızlandıran Modeli
C) Neoklasik Yatırım Teorisi
D) Keynesyen Yatırım Teorisi
E) Monetarist Yatırım Teorisi

22. Bir birey veya kesim için doğru olan şeyin ekonominin tümü için doğru olduğu şeklindeki düşünme biçimine iktisat literatüründe verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tahmin hatası
B) Terkip hatası
C) Teşhis hatası
D) Belirlenme sorunu
E) Belirsizlik sorunu

YARGI YAYINEVİ

23. Aşağıdakilerden hangisi makroekonominin araştırma alanına giren ve aynı zamanda sorun oluşturan temel konular arasında yer almaz?

A) Gelir ve istihdam düzeyi
B) Fiyat düzeyinin istikrarı
C) Piyasa arzı
D) Ekonomik büyüme
E) Bütçe açıkları ve kamu borçları

24. Kapsanmamış Faiz Haddi Paritesi'ne göre aşağıdakilerden hangisi yerel paranın değer kaybetmesine yol açmaz?

A) Yerel merkez bankasının, faiz oranını azaltacağını duyurması
B) Yerel merkez bankasının, sıkı para politikası uygulayacağına ilişkin piyasalara sinyal vermesi
C) Yabancı merkez bankasının, faiz oranını artıracağını duyurması
D) Yabancı merkez bankasının, politika faizim gerçek anlamda artırması
E) Yabancı faiz oranlarının artacağına ilişkin beklentilerin olması

25. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) kullandığı para politikası araçları arasında yer almaz?

A) Ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti
B) Rezerv opsiyonu mekanizması
C) TCMB politika faizi
D) TCMB analitik bilançosu dış varlıklar kalemi
E) Faiz koridoru

26. İki ülkeli bir modelde göreli satın alma gücü paritesine göre, nominal döviz kurundaki değişim aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) İki ülkenin fiyat düzeyleri arasındaki farka
B) İki ülkenin enflasyon oranları arasındaki farka
C) İki ülkenin büyüme oranları arasındaki farka
D) İki ülkenin beklenen döviz kurları arasındaki farka
E) İki ülkenin borsa endeksleri arasındaki farka

27. Faiz oranlarının %10 olduğu bir ekonomide iki yıl vadeli 121 TL'lik basit borcun birinci yıl sonunda ödenmesi hâlinde bugünkü değeri kaç TL'dir?

A) 90 B) 100 C) 110 D) 130 E) 150

28. IS-LM Modeli'nde *ceteris paribus* para talebinin faize duyarlılığı azaldıkça aşağıdakilerden hangisi geçerli olur?

A) Maliye politikasının etkinliği değişmez.
B) Maliye politikasının etkinliği artar.
C) Para politikasının etkinliği azalır.
D) Para politikasının etkinliği değişmez.
E) Maliye politikasının etkinliği azalır.

YARGI YAYINEVİ

29. A ülkesi X malı açısından küçük bir ülkedir. X malına ilişkin şu bilgiler verilmiştir:

- Yurt içi talep fonksiyonu: Qd = 100 – P
- Yurt içi arz fonksiyonu = Qs = –50 + 2P
- Dünya fiyatı: Pw = 30 TL

Buna göre X malının ithalatının 30 birim olması için hükümetin uygulaması gereken birim başı tarife kaç TL'dir?

A) 2,5 B) 5 C) 10 D) 15 E) 20

30. Aşağıdakilerden hangisi Faktör Donatım Teorisi'nin test edilmesi sonucu Amerika'nın emek yoğun malları ihraç edip sermaye yoğun malları ithal etmesiyle ortaya çıkan çelişkiyi *(Leontief Paradoksu)* ortadan kaldırmak için yapılan açıklamaları içerir?

A) Ölçüm yapılırken sermaye katsayılarının düşük ve tarım katsayılarının yüksek olması
B) İhracat ve ithalat istatistiklerinin savaş sonrası dönem olması nedeniyle güvenilir olması
C) Ölçüm yapılırken sermaye katsayılarının yüksek ve tarım katsayılarının düşük olması
D) Emek yoğun malların daha ucuz üretilmesine bu mallara yönelik iç talebin artması
E) Amerikan işçisinin dünyanın diğer işçilerine göre daha az yetenekli olması

31. Döviz satış kuru 1,6 TL ve döviz alış kuru 1,4 TL iken kur marjı yüzde kaçtır?

A) 2,5 B) 5 C) 7,5
D) 10 E) 12,5

32. Genelde bütün üretim faktörlerinin, özelde emeğin serbest dolaşımını öngören bölgesel bütünleşme türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tercihli ticaret anlaşması
B) Serbest ticaret bölgesi
C) Gümrük birliği
D) Ortak pazar
E) Tercihli yatırım anlaşması

33. Aşağıdakilerden hangisi azgelişmiş ülkelerin temel özelliklerinden biri değildir?

A) Kişi başına düşen gelirin düşüklüğü
B) Doğal kaynakların fazlalığı
C) Sermaye birikiminin yetersizliği ve verimin düşüklüğü
D) Yüksek ithalat bağımlılığı
E) Hızlı nüfus artışı

YARGI YAYINEVİ

34. I. Sermaye yetersizliği
II. İstihdamın büyük bir kısmının tarım sektöründe yer alması
III. Tarım sektörünün ithalat ihtiyacının sermaye sektörüne göre daha fazla olması

Yukarıdakilerden hangileri kalkınmanın başlangıç aşamasında az gelişmiş ülkelerde tarım sektörüne öncelik verilmesinin nedenleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

35. I. Ölçeğe göre sabit getiri
II. Tam rekabet şartlarının geçerliliği
III. Dışsallıkların olmaması

Yukarıdaki varsayımlardan hangileri Neoklasik Büyüme Modeli'nin yapı taşını oluşturur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

36. Aşağıdakilerden hangisi iktisadi büyüme literatüründe geçen büyüme modellerinden biri değildir?

A) Malthus Modeli
B) Solow Modeli
C) Harrod-Domar Modeli
D) IS-LM Modeli
E) AK Modeli

37. I. Doğurganlık hızının azalması
II. Ortalama yaşam süresinin uzaması
III. Kaba ölüm hızının düşmesi

Yukarıdaki faktörlerden hangileri Türkiye nüfusunun yaşlanmasına yol açmaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

38. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de 24 Ocak 1980'de uygulamaya konulan ekonomik istikrar tedbirlerinden biri değildir?**

A) Döviz alım satımının serbestleştirmesi
B) Fiyatların piyasa koşullarında belirlenmesi
C) Faiz oranlarının serbest bırakılması
D) Kamu sektörünün ağırlık kazanması
E) Destekleme alımlarının sınırlandırılması

39. **1923-1929 arası dönemde Türkiye'de hangi ekonomi politikası öncelikli ve yoğun olarak uygulanmıştır?**

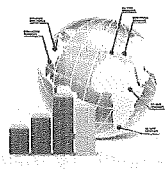
A) Devletçilik
B) Karma ekonomik düzen
C) Planlı kalkınma
D) Tarıma dayalı sanayileşme
E) Liberal iktisat

40. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye ekonomisinde uygulanan Planlı Dönem'in (1960-1980) özellikleri arasında yer almaz?**

A) Kamu sektörü, kamu gelirlerini artırmak amacıyla reel ekonomide faaliyet gösterir.
B) Özel kesim yanında kamu kesimi de üretim sektörlerinde yer alır.
C) Ekonomik kararların alınmasında piyasa mekanizması etkindir.
D) Kamu kesimi ile özel kesim birbirinin rakibi değil, tamamlayıcısıdır.
E) Beş yıllık kalkınma planları; kamu kesimi için emredici, özel kesim için yol göstericidir.

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2019 CEVAP ANAHTARI									
1.	A	9.	C	17.	E	25.	D	33.	B
2.	E	10.	E	18.	C	26.	B	34.	B
3.	C	11.	A	19.	B	27.	C	35.	E
4.	E	12.	B	20.	D	28.	E	36.	D
5.	B	13.	C	21.	A	29.	C	37.	E
6.	D	14.	A	22.	B	30.	A	38.	D
7.	C	15.	D	23.	C	31.	E	39.	E
8.	A	16.	A	24.	B	32.	D	40.	A



İKTİSAT 2020 SORULARI

1. İş bölümünün doğuracağı uzmanlaşmanın ulusların zenginleşme sürecini hızlandıracağı düşüncesini savunan Klasik iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Adam Smith
B) David Ricardo
C) John Stuart Mill
D) Thomas Malthus
E) Friedrich List

2. Fizyokratik düşüncenin kurucusu olarak kabul edilen düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

A) John Maynard Keynes
B) François Quesnay
C) Walt Rostow
D) Karl Marx
E) Thomas Mun

3. Diğer faktörler sabitken, bir malın fiyatı artınca arz edilen miktarı azalıyorsa bu malın arz eğrisi nasıl bir eğridir?

A) Doğrusal arz eğrisi
B) Esnek arz eğrisi
C) Giffen arz eğrisi
D) Tersine dönen arz eğrisi
E) Esnek olmayan arz eğrisi

YARGI YAYINEVİ

4. $(MP_L / w) > (MP_K / r)$ ise optimum girdi bileşimi için firmanın izleyeceği yol aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

(MP_L; emeğin marjinal verimini, MP_K; sermayenin marjinal verimini, w; ücreti r; sermayenin maliyetini göstermektedir.

A) Kullanılan emek miktarı azaltılmalıdır.
B) Kullanılan emek miktarı artırılmalıdır.
C) Kullanılan sermaye miktarı artırılmalıdır.
D) Her iki girdi de sabit tutulmalıdır.
E) Üretimde sadece sermaye kullanılmalıdır.

5. Aşağıdakilerden hangisindeki bir değişim talep eğrisinin kaymasına yol açmaz?

A) İkame malların fiyatlarında
B) Tamamlayıcı malların fiyatlarında
C) Tüketici gelirinde
D) Zevk ve tercihlerde
E) İlgili malın fiyatında

6. Talebin çapraz fiyat esnekliğiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi her zaman doğrudur?

A) İkame mallarda talebin çapraz fiyat esnekliği sıfırdan küçüktür.

B) Talebin çapraz fiyat esnekliğinin negatif olduğu mallarda bir malın fiyatı arttığında diğer malın talebi azalır.

C) İlişkisiz mallarda talebin çapraz fiyat esnekliği tanımsızdır.

D) Tamamlayıcı mallar için talebin çapraz fiyat esnekliği birden büyüktür.

E) Tamamlayıcı mallarda talebin çapraz fiyat esnekliği sıfır ile bir arasındadır.

7. Talebin Qd = 100 - P, arzın Qs = 50 + P olarak verildiği bir piyasada hükûmet, tavan fiyatı 20 TL olarak belirlemiştir.

Böyle bir durumda piyasaya arz edilen malların tümünü ele geçiren bir karaborsacının belirleyeceği karaborsa fiyatı kaç TL'dir?

(Qd; talep edilen miktarı, Qs; arz edilen miktarı ve P; fiyatı göstermektedir.)

A) 20 B) 25 C) 30 D) 35 E) 40

8. Bir monopol piyasasındaki denge fiyat 100 TL, firmanın marjinal maliyeti ise 40 TL'dir.

Buna göre talebin fiyat esnekliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) –0,6 B) –0,85 C) –1,5 D) –1,67 E) –1,75

YARGI YAYINEVİ

9. I. Girdi fiyatları
II. Çıktı fiyatı
III. Toplam maliye

Yukarıdakilerden hangileri eş maliyet doğrusunun eğimini etkiler?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

10. Taksi sahiplerinin alternatif hizmet sağlayıcılarına karşı yaptıkları eylemler ve kamuoyu oluşturma çabaları nasıl adlandırılır?

A) Bedavacılık
B) Rant kollama
C) Dışsallık
D) Üretimde rekabet
E) Ahlaki tehlike

11. Aşağıdakilerden hangisi faktör fiyatları sabitken bir malın çeşitli miktarlarının minimum maliyetle üretildiğini gösteren optimal faktör bileşimi noktalarının geometrik yerini tanımlar?

A) Eş ürün eğrisi
B) Anlaşma eğrisi
C) Genişleme yolu
D) Zarf eğrisi
E) Firmanın iç dengesi

12. Aşağıdakilerden hangisi tam kamusal mala bir örnektir?

A) Kurşun kalem
B) Eğitim hizmetleri
C) Paralı köprü
D) Denizdeki balıklar
E) Millî savunma

13. Bir piyasa için talep fonksiyonu Qd = 20 – 2P ve arz fonksiyonu Qs = –4 + 2P'dir.

Buna göre bu piyasadaki tüketici fazlası kaçtır?

(Qd; talep edilen miktarı, Qs; arz edilen miktarı ve P; fiyatı göstermektedir.)

A) 12 B) 14 C) 16 D) 18 E) 20

14. **Üretiminde negatif dışsallık olan ve çevre kirliliğine sebep olan bir mal aşağıdaki piyasaların hangisinde üretilirse en az kirlilik oluşur?**

A) Tam rekabet
B) Aksak rekabet
C) Düopol
D) Oligopo
E) Monopol

15. Basit kapalı bir ekonomide otonom tüketim harcamaları 200 TL, basit çarpan katsayısının değeri 5 ve marjinal vergi oranı 0'dır.

Bu ekonomide Keynesyen Model'e göre tasarruf fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

A) S = -200 + 0,8Y
B) S = 1150 + 0.2Y
C) S = -200 + 5Y
D) S = -1150 + 0,2Y
E) S = -200 + 0,2Y

YARGI YAYINEVİ

16. **Aşağıdakilerden hangisi harcanabilir geliri veren eşitliktir?**

A) Gayri Safi Millî Hasıla - Amortismanlar
B) Net Millî Hasıla - Dolaylı Vergiler + Sübvansiyonlar
C) Millî Gelir - Sigorta Primleri - Kurumlar Vergisi -Dağıtılmayan Kârlar + Transferler
D) Kişisel Gelir - Dolaysız Vergiler
E) Ücret + Rant + Kâr + Faiz

17. **Klasik Yaklaşım AS-AD Modeli'nde hükümet harcamalarının artması durumunda aşağıdakilerin hangisi gerçekleşir?**

A) Fiyatlar artarken millî gelir sabit kalır.
B) Fiyatlar ve millî gelir azalır.
C) Fiyatlar sabitken millî gelir artar.
D) Fiyatlar ve millî gelir sabit kalır.
E) Fiyatlar ve millî gelir artar.

18. **Gelir Harcama Modeli'nde planlanmış yatırımlar ile planlanmamış yatırımlar açısındaki fark aşağıdakilerden hangisine eşittir?**

A) Özel sektör yatırımları
B) Yerel yönetimlerin yaptığı yatırımlar
C) Konut inşa harcamaları
D) Arzulanmayan stok değişimleri
E) Doğrudan yabancı yatırımlar

19. Faizler yükseldikçe elde tutulmak istenen para miktarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Para miktarı artar çünkü elde para tutmak giderek kârlı hâle gelir.
B) Para miktarı artar çünkü insanlar daha fazla tahvil tutmak ister.
C) Para miktarı azalır çünkü insanlar daha fazla tahvil almak ister.
D) Para miktarı azalır çünkü elde para tutmak daha kârlı hâle gelir.
E) Para miktarı azalır çünkü elde para tutmanın maliyeti azalır.

20. IS-LM Modeli kapsamında yapılan bir analizde tam istihdam denge gelir düzeyinin altında fiilî bir gelir düzeyinde olan ekonomide genişletici para ve maliye politikaları uygulanmaktadır.

Söz konusu politika bileşiminin denge gelir düzeyine ve faiz oranına etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Denge gelir düzeyi ve faiz oranı artar.
B) Denge gelir düzeyi artar, faiz oranı azalır.
C) Denge gelir düzeyi azalır, faiz oranı artar.
D) Denge gelir düzeyi ve faiz oranı azalır.
E) Denge gelir düzeyi artar, faiz oranındaki değişme belirsizdir.

YARGI YAYINEVİ

21. Bir ülkede iç borç çevirme oranının %100'den büyük olması ne anlama gelir?

A) İç borç ödemesi yapabilmek için yapılan iç borçlanmanın ödemeden küçük olması
B) İç borç ödemesi yapabilmek için yapılan dış borçlanmanın ödemeden büyük olması
C) İç borç ödemesi yapabilmek için gerekli tutarın toplanan vergilerden küçük olması
D) İç borç ödemesi yapabilmek için yapılan iç borçlanmanın ödemeden büyük olması
E) İç borç ödemesi yapabilmek için yapılan toplam (iç+dış) borçlanmanın ödemeden büyük olması

22. Ekonomideki geçici şokların doğal istihdam oranı üzerinde kalıcı etkileri olabileceğini ifade eden teorik yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

A) J Eğrisi Etkisi
B) Marshall-Lerner Koşulu
C) Lipsey Modeli
D) Fisher Etkisi
E) Histeri Hipotezi

23. Aylık fiyat artışlarının %50'nin üzerine çıkması hâlinde karşılaşılacak enflasyon türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ilımlı enflasyon
B) Hızlı enflasyon
C) Sürünen enflasyon
D) Hiper enflasyon
E) Dört nala enflasyon

24. Ricardocu Denklik Teoremi'ne göre, vergiler sabitken kamu harcamalarının artırılması veya kamu harcamaları sabitken vergilerini düşürülmesi sonucu ortaya çıkan bütçe açığı kamu borçlanmasıyla finanse edildiğinde aşağıdakiterden hangisi gerçekleşir?

A) Servet etkisi nedeniyle özel tüketimi artırır.
B) Özel kesim harcamaları üzerinde herhangi bir etki meydana getirmez.
C) Faiz artışları yoluyla dışlama etkisi meydana getirir.
D) Özel yatırımları, maliyetlerin azalması ve getirilerin artması yoluyla teşvik eder.
E) Vergi artışlarına yol açarak kamu bütçe dengesini sağlamaya çalışır.

25. Aşağıdakilerden hangisi para talebine gelen otonom bir artış karşısında finanssal piyasalardaki tepkiyi tanımlar?

	LM eğrisi	Para talebi eğrisi
A)	Sağa kayar	Sağa kayar
B)	Sola kayar	Sola kayar
C)	Sola kayar	Sağa kayar
D)	Değişmez	Değişmez
E)	Sağa kayar	Değişmez

YARGI YAYINEVİ

26. Aşağıdakilerden hangisi sermaye piyasası aracıdır?

A) Banka bonosu
B) Hisse senedi
C) Banka garantili bono
D) Varlığa dayalı menkul kıymet
E) Repo / ters repo

27. Aşağıdakilerden hangisi parasal tabanı verir?

(BR; borçlanılmış rezervleri: NBR, borçlanılmamış rezervleri ve MB; parasal tabanı göstermektedir.)

A) MB = NBR + BR
B) MB = NBR - BR
C) MB = NBR / BR
D) MB = NBR (NBR + BR)
E) MB = 1 - (NBR + BR)

28. Aşağıdaki değişkenlerden hangisi hem tahvil talep eğrisinin hem de tahvil arz eğrisinin kaymasına yol açar?

A) Özel sektör yatırımlarının kârlılığındaki değişme
B) Tahvilin risk düzeyindeki değişme
C) Tahvilin likiditesindeki değişme
D) Beklenen enflasyondaki değişme
E) Kamu kesiminin borçlanma ihtiyacındaki değişme

29. Aşağıdakilerden hangisi dış ticarette korumacılık taraftarlarının gerekçelerinden biri değildir?

A) Millî güvenlik
B) Bebek endüstriler
C) İşsizliğin önlenmesi
D) Ödemeler dengesi
E) Tüketicinin korunması

30. Teknolojik açık teoremine göre, teknolojik olarak gelişmiş ülkeler ile daha azgelişmiş ülkeler arasındaki teknolojik açığın kapanamamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaparak öğrenme
B) Ülkelerarası ücret farklılıkları
C) Engelleyici tanfeler
D) Sabit kur rejimleri
E) Ticaret hadlerinin katılığı

31. Gümrük tarifelerinin sadece nihai mal üzerine değil aynı zamanda ham madde ve ara malı üzerine uygulanmasıyla yurt içi sanayinin ne ölçüde korunup korunmadığı aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

A) Nominal koruma oranı
B) Otonom koruma oranı
C) Kanuni koruma oranı
D) Etken koruma oranı
E) Spesifik koruma oranı

YARGI YAYINEVİ

32. Ülkelerin aralarında ticareti kısıtlayan her türlü engeli kaldırarak dünya ticaretini serbestleştirmeleri dünya refahı üzerine önemli katkıda bulunur. Ancak ülkelerin hâlen dış ticareti kısıtlayıcı politika uyguladıkları ve bölgesel anlamda entegrasyona giderek sadece kendi aralarında ticareti serbestleştirdikleri de görülür.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

A) Kutuplaşma teorisi
B) İkinci en iyi teorisi
C) Entegrasyon teorisi
D) Ticari küreselleşme
E) Kısmı küreselleşme

33. Aşağıdakilerden hangisi 2005 yılında kabul edilerek sanayileşmiş ülkelerin sera gazı emisyonlarını azaltma taahhütlerini daha katı hâle getirmiştir?

A) Yeşil Devrim
B) Johannesburg Zirvesi
C) Washington Uzlaşısı
D) Kyoto Protokolü
E) Rio Konferansı

34. Bir ekonomiyi kısır döngüden çıkararak büyüme sürecine sokacak olan oyguya "büyük itiş" adını veren ve kalkınma yazınının öncülerinden olan iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Paul Rosenstein-Rodan
B) Albert Hirschman
C) Amartya Sen
D) Karl Marx
E) Walt Rostow

35. Aşağıdakilerden hangisi Solow Sürprizi veya Solow Paradoksu olarak bilinen durumu ifade eder?

A) Tasarruf-yatırım oranındaki bir artışın geliri azaltacağı
B) Tasarruf oranındaki bir artışın geliri arttıracağı
C) Tasarruf-yatırım oranındaki bir artışın durağan durum çıktı düzeyini arttıracağı
D) Tasarruf-yatırım oranındaki bir artışın durağan durum çıktı düzeyini azaltacağı
E) Tasarruf oranındaki bir artışın emek başına tüketimi arttıracağı

36. Aşağıdakilerden hangisi bir ülkenin uzun dönem ekonomik büyümesini etkileyen faktörlerden biri değildir?

A) Teknolojik gelişme
B) İş gücü artışı
C) Sermaye artışı
D) Doğal kaynak artışı
E) Fiyatlar genel düzeyi

37. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu hangi yılda faaliyete geçmiştir?

A) 1980 B) 1987 C) 2000
D) 2001 E) 2006

38. Türkiye'de 2000 yılında uygulamaya konulan Enflasyonu Düşürme Programımda çıpa olarak kullanılan makro ekonomik gösterge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Parasal taban
B) Kamu kesimi ücretleri
C) Döviz kuru
D) Gayrisafi yurt içi hasıla
E) İşsizlik oranı

39. Aşağıdakilerden hangisi 2000-2010 döneminde Türkiye'de imalat sanayisinin yaşadığı sorunlardan biri değildir?

A) Yetersiz iç talep
B) Girdi maliyetlerinin yüksekliği
C) Altyapı yetersizliği
D) İş veriminin düşüklüğü
E) Sermaye yetersizliği ve finansman sorunu

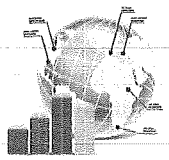
YARGI YAYINEVİ

40. I. Sivil ve asker bürokratlar
II. Sanayiciler
III. Dış kredi çevreleri

1961 Anayasası'ndaki planlama anlayışı yukarıdakilerden hangileri tarafından desteklenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

KPSS 2020 CEVAP ANAHTARI									
1.	A	9.	A	17.	A	25.	C	33.	D
2.	B	10.	B	18.	D	26.	B	34.	A
3.	D	11.	C	19.	C	27.	A	35.	C
4.	B	12.	E	20.	E	28.	D	36.	E
5.	E	13.	C	21.	D	29.	E	37.	C
6.	B	14.	E	22.	E	30.	A	38.	C
7.	C	15.	E	23.	D	31.	D	39.	A
8.	D	16.	D	24.	B	32.	B	40.	E



İKTİSAT 2021 SORULARI

1. I. Marjinal Fayda Analizi
II. Genel Denge Teorisi
III. Matematiksel İktisat

Lozan Okulu kurucusu Leon Walras yukarıdaki alanların hangilerine katkıda bulunmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

2. **Malthus'a göre nüfus artışının, rant ve gıda fiyatlarına etkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?**

A) Rant artar, gıda fiyatları artar.
B) Rant artar, gıda fiyatları azalır.
C) Rant artar, gıda fiyatları değişmez.
D) Rant azalır, gıda fiyatları azalır.
E) Rant azalır, gıda fiyatları artar.

3. Eski çamaşır makinesi motoru parçalarından ikinci el çamaşır makinesi motoru üretimi yapan firmalar, bu motorların piyasa fiyatları %20 oranında düşünce motor üretimlerini yarı yarıya düşürmektedir

Bu motorların arz esnekliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sıfırdır.
B) Birdir.
C) Birden büyüktür.
D) Sonsuzdur.
E) Sıfır ile bir arasındadır.

YARGI YAYINEVİ

4. Hükümet, üreticileri korumak ve desteklemek amacıyla gerekli durumlarda piyasa fiyatının belirli bir seviyenin altına düşmemesini garanti eden uygulamalar yapar.

Aşağıdaki uygulamaların hangisi bu ifadeye uygundur?

A) Taban fiyat uygulaması
B) Prim sistemi uygulaması
C) Kısa dönem fiyat uygulaması
D) Tüketim vergisi
E) Tavan fiyat uygulaması

5. Rekabetçi bir piyasada arz eğrisi Qs = –20 + 2P ve talep eğrisi Qd = 80 – 2P olarak verilmiştir.

Hükümetin birim başına 10 TL satış vergisi uygulaması durumunda üreticiye yansıyan birim başı vergi miktarı aşağıdakilerden hangisidir?

(Qd; talep edilen miktarı, Qs; arz edilen miktarı, P; fiyatı göstermektedir.)

A) 0 B) 2 C) 5 D) 8 E) 10

6. X ekonomisinde benzin fiyatları uzun bir süredir sürekli düşmektedir.

Diğer tüm değişkenler sabitken, aşağıdakilerden hangisi X ekonomisi benzinli araç sektöründe gerçekleşmesi olası bir durumu ifade eder?

A) Benzinli araçların arz eğrisi sağa kayar, denge fiyat ve denge miktar azalır.
B) Benzinli araçların talep eğrisi sağa kayar, denge fiyat ve denge miktar artar.
C) Benzinli araçların arz eğrisi sola kayar, denge fiyat artar ve denge miktar azalır.
D) Benzinli araçların talep eğrisi sola kayar, denge fiyat ve denge miktar azalır.
E) Benzinli araçların talep eğrisi değişmez, denge fiyat sabit kalır ve denge miktar artar.

7. A ülkesi tütün üretiminin yapıldığı başlıca ülkelerden biridir. 2020 yılında A ülkesinin tütün üretimi yapılan bölgelerinde doğa koşullarının iyi geçmediği, az yağışın görüldüğü bir mevsim yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi 2020 yılı doğa koşullarının A ülkesinin tütün piyasasındaki denge fiyat ve denge miktar üzerindeki etkisini açıklar?

A) Denge fiyat artar, denge miktar artar.
B) Denge fiyat azalır, denge miktar artar.
C) Denge fiyat artar, denge miktar sabit kalır.
D) Denge fiyat artar, denge miktar azalır.
E) Denge fiyat sabit kalır, denge miktar artar.

8. X malı satan bir firma, malın fiyatını belirli bir oranda yükselttiğinde satış hasılatı artmaktadır.

Buna göre X malının talep esnekliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi her zaman doğrudur?

A) $e_d = 0$ B) $e_d < 1$ C) $e_d = 1$
D) $e_d > 1$ E) $e_d = \infty$

9. **Birbirinden bağımsız davranan oyuncuların kendileri için en iyi stratejiyi seçmelerine rağmen iş birliği yapmaları durumuna göre daha kötü bir sonuca ulaştıkları oyun aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dominant strateji
B) Misilleme
C) Mahkumların açmazı
D) Maximin
E) Minimax

10. **Kısa dönemde bir firmanın ortalama maliyetinin minimum olduğu üretim hacmi aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?**

A) Tam kapasite
B) Eksik kapasite
C) Aşırı kapasite
D) Maksimum kapasite
E) Yedek kapasite

YARGI YAYINEVİ

11. Zarf eğrisi aşağıdaki kavramlardan hangisinin yerine kullanılır?

A) Uzun dönem ortalama maliyet eğrisi
B) Kısa dönem ortalama maliyet eğrisi
C) Uzun dönem toplam maliyet eğrisi
D) Kısa dönem toplam maliyet eğrisi
E) Kısa dönem marjinal maliyet eğrisi

12. Sermayenin fiyatı ve ücret haddi 1'er TL ise $Q = K^{1/2}L^{1/2}$ üretim fonksiyonu ile $Q_0 = 9$ birim çıktı üretme kısıtı altında maliyetini minimize etmek isteyen bir firmanın toplam maliyeti kaç TL'dir?

(K; sermayeyi, L; emeği göstermektedir.)

A) 6 B) 9 C) 12 D) 15 E) 18

13. Tam rekabet piyasasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Piyasada az sayıda alıcı ve satıcının yer alması tam rekabet piyasasında atomisite koşuluyla tanımlanır.
B) Tam rekabet piyasasında, mal ve hizmetlerin kısmen de olsa birbirinden farklı özelliklere sahip olması tüketici faydasını artıran bir unsurdur.
C) Tam rekabet koşullarında piyasaya giriş ve çıkış engeli kamu otoritesi tarafından düzenlenebilir.
D) Tam rekabet piyasasında mal ve hizmetlerin içeriğine dair sınırlı bilgi paylaşımı şirketlerin rekabeti açısından önemlidir.
E) Tam rekabet piyasasında herhangi bir alıcı ya da satıcı malın fiyatını etkileyememektedir.

YARGI YAYINEVİ

14. Bir piyasada üretimde negatif dışsallığın varlığı aşağıdaki sorunlardan hangisine yol açar?

A) Optimal seviyenin üzerinde üretim
B) Artan belirsizlik ve yatırımlarda azalma
C) Özel sektörün dışlanması
D) Yetersiz tüketim
E) Monopolcü rantı

15. Harcama yöntemiyle Gayri Safi Yurt İçi Hasıla hesaplanırken aşağıdaki kalemlerden hangisi dikkate <u>alınmaz</u>?

A) Stoklarda meydana gelen değişmeler
B) Ruhsatı yeni alınan bir evin satışı
C) İkinci el araba piyasasında bir arabanın satışı
D) İthal edilen bir arabanın satışı
E) Kaçak yolla yapılan bir evin kayda geçirilmesi

16. Keynesyen Gelir Harcama Modeli çerçevesinde, marjinal vergi haddi ve marjinal ithalat eğiliminin pozitif ve birden küçük olduğu bir ekonomide, denge millî gelir düzeyinde bütçe dengesi sağlanmış ve net ihracat pozitif bir değer almıştır.

Bu durumda devletin kamu harcamalarını arttırarak uygulayacağı genişletici maliye politikasının sonuçlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) Toplam talep ve dış ticaret fazlası artar, bütçe açığı ortaya çıkar.
B) Toplam talep azalır, bütçe açığı ortaya çıkar, net ihracat artar.
C) Toplam talep artar, bütçe açığı ortaya çıkar, net ihracat azalır.
D) Toplam talep artar, bütçe fazlası oluşur, net ihracat artar.
E) Toplam talep azalır, bütçe dengesi korunur, dış ticaret fazlası değişmez.

17. **Mal piyasasında denge durumunu temsil eden IS eğrisinin sağındaki bir nokta için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

A) Mal talep fazlası vardır.
B) Mal arz fazlası vardır.
C) Mal talep fazlası mal arz fazlasına eşittir.
D) Toplam harcama hasıladan büyüktür.
E) Toplam harcama mal arz fazlasına eşittir.

YARGI YAYINEVİ

18. **Aşağıdaki durumlardan hangisi LM eğrisinin daha yatık olmasına yol açar?**

A) Yatırımların faize duyarlılığının yüksek olması
B) Para talebinin faize duyarlılığının yüksek olması
C) Çoğaltan katsayısının değerinin düşük olması
D) Para talebinin gelire duyarlılığının yüksek olması
E) Yatırımların faize duyarlılığının düşük olması

19. **Aşağıdakilerden hangisi kısa dönem toplam arz eğrisinin pozitif eğimli olmasını açıklayamaz?**

A) Yapışkan Fiyat Modeli
B) Yapışkan Ücret Modeli
C) Klasik Makroiktisat Modeli
D) Eksik Bilgi Modeli
E) Yeni Keynesyen Makroiktisat Modeli

20. **Aşağıdakilerden hangisi toplam talebin sağa kaymasına neden olur?**

A) Ülkenin ihraç mallarına olan talebin düşmesi
B) Savaş nedeniyle kamu harcamalarının artması
C) Gelecek hakkında kötümser beklenişler
D) Vergi oranlarının artması
E) Kredi kartı uygulamasının kısıtlanması

21. İşsizlik oranının doğal işsizlik oranına eşit olduğu ve uyarlayıcı beklevişlere tabi bir ekonomide şimdiki enflasyonun önceki dönem enflasyonuna eşit olarak gerçekleşmesine ne ad verilir?

A) Hızlandırma hipotezi
B) Çekim hipotezi
C) Fedakârlık haddi
D) Enflasyon ataleti
E) Dezenflasyon

22. Keynes'in Likidite Tercihi Teorisi'ne göre, aylık 1000 TL gelir elde eden ve bu geliri bir ay boyunca düzenli olarak harcayan bir kişinin talep ettiği ortalama para miktarı kaç TL'dir?

A) 50 B) 100 C) 250
D) 400 E) 500

YARGI YAYINEVİ

23. İşsizlik oranı ile reel GSYH'nin büyüme oranı arasındaki yakın ilişkiyi ortaya koyan Okun Yasası'na göre işsizlik oranındaki yıllık değişme (İOYD)

İOYD = –0,5 (g – %3)

denklemine eşittir.

Buna göre herhangi bir ekonomideki yıllık işsizlik oranı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

(g: reel GSYH'nin yıllık büyüme oranını göstermektedir.)

A) g, % 3'un altına indiğinde yıllık işsizlik oranı azalır.
B) g, % 3'un üzerine çıktığında yıllık işsizlik oranı artar.
C) g, % 3 olduğunda yıllık işsizlik oranı sabit kalır.
D) g, % 5 olduğunda yıllık işsizlik oranı %0 5 artar.
E) g, % 1 olduğunda yıllık işsizlik oranı %1 azalır.

24. Merkez bankası için dönem başında optimal-uygun olan bir durum veya politikanın dönem sonunda optimal-uygun olamayabileceğini ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zaman tutarsızlığı
B) Tam enflasyon hedeflemesi
C) Enflasyon vergisi
D) İktisadı dalgalanma
E) Nominal GSYH hedeflemesi

25. Bir şirkete ait sermayenin belli oranını temsil eden ve sahiplerine o oranda ortaklık hakkı sağlayan, belirli şekil ve şartlara sahip menkul kıymete ne ad verilir?

A) Tahvil
B) Finansman bonosu
C) Katılma intifa senedi
D) Eurobond
E) Hisse senedi

26. Finansal krizlerin üçüncü aşaması olan borç deflasyonu aşamasında, ters (hatalı) seçim ve ahlaki tehlike (risk) sorunlarını büyüten temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Faiz oranlarındaki artış
B) Belirsizlikteki artış
C) Fiyatlar genel düzeyinde beklenmedik artış
D) Fiyatlar genel düzeyinde beklenmedik azalış
E) Ekonomik faaliyetlerdeki azalış

27. I. Yerel paraya %100 yabancı rezerv desteği sağlama
II. Bütçe açıklarını finanse etmek için para basma
III. Devalüasyon

Bir ülkede tam para kurulu uygulaması varken yukarıdakilerden hangilerinin yapılması mümkün <u>değildir</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

28. Aşağıdaki para talebi yaklaşımlarından hangisinde reel para talebi ile sürekli gelir arasında pozitif bir ilişki kurulmuştur?

A) Fisher yaklaşımı
B) Keynesçi yaklaşım
C) Friedman yaklaşımı
D) Cambridge yaklaşımı
E) Baumol-Tobin yaklaşımı

29. B. Linder tarafından ortaya atılan Tercihlerde Benzerlik Hipotezi'ne göre sanayi mallarının ticareti ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Potansiyel ihraç ve ithal malları yurt içi talep tarafından belirlenir.
B) Dış ticaret talep yapıları birbirine benzer ülkeler arasında yapılır.
C) Tercihlerde benzerlik arz yönlü bir temele dayanır.
D) Ticaretin büyük bir kısmı endüstri-içi ticaret şeklindedir.
E) Fert başına gelir, tercihlerdeki benzerliğin en önemli göstergesidir.

30. Bir ekonomide aşağıdakilerin hangisinde net değişim ticaret haddi o ekonominin aleyhine gelişir?

A) İthal fiyat endeksi sabitken ihraç fiyat endeksi artarsa
B) İhraç fiyat endeksi sabitken ithal fiyat endeksi düşerse
C) İhraç fiyat endeksi artışı ithal fiyat endeksi artışından daha çok olursa
D) İhraç fiyat endeksi artışı ile ithal fiyat endeksi düşüşü aynı oranda olursa
E) İhraç fiyat endeksi düşüşü ithal fiyat endeksi düşüşünden daha çok olursa

31. Aşağıdakilerden hangisi Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi'nin eksikliklerinden biri değildir?

A) Dinamik bir model olması
B) Bir arz modeli olması
C) İş gücü verimlilik farklarının nedenlerini açıklayamaması
D) Sabit maliyetlere dayanması
E) Emek değer teorisine dayanması

32. I. İktisadi Birlik
II. Tercihli Ticaret Anlaşması
III. Gümrük Birliği
IV. Serbest Ticaret Bölgesi
V. Ortak Pazar

Bu iktisadi birleşme türlerinin dar kapsamlıdan geniş kapsamlıya doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) IV - V - I - III - II
B) II -V - IV - I - III
C) III - IV - V - II - I
D) II - IV - III - V - I
E) IV - II - V - I - III

33. I. Sosyal güvenlik sistemi
II. Fiyat politikaları
III. Vergiler

Yukarıdakilerden hangileri gelirin yeniden dağılımını sağlayan araçlar arasında yer alır?

A) Yalnız II B) Yalnız III
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

34. Büyüme teorilerinde yoksul ülkelerin sanayileşmiş ülkelerden daha hızlı büyüyüp büyüyemeyeceği ve yaşam standartlarının bir birine yaklaşıp yaklaşamayacağı konusu aşağıdakilerden hangisiyle tanımlanabilir?

A) Kalkınma yarışı
B) Ekonomik gelişme
C) Kutuplaşma
D) Ekonomik yakınsama
E) Ekonomik düalizm

35. Bir ekonomide uzun dönem büyümenin kaynağının beşerî sermaye olduğunu ileri süren büyüme modeli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Solow Büyüme Modeli
B) Malthus Büyüme Modeli
C) Ricardo Büyüme Modeli
D) Harrod Domar Büyüme Modeli
E) Lucas Büyüme Modeli

36. Solow-Swan modelinde "k" değişkeni emek başına sermayeyi, f(k) ifadesi de üretim fonksiyonunu göstermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Solow-Swan Modeli varsayımları arasında yer almaz?

A) k arttıkça üretim azalan oranda arlar.
B) k sıfır iken f(k) sıfır olur.
C) k sonsuza gittikçe emek başına sermayenin marjinal verimi sıfıra yaklaşır.
D) k sıfıra yaklaştıkça emek başına sermayenin marjinal verimi sıfıra yaklaşır.
E) k artarken emek başına sermayenin marjinal verimi azalır.

37. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi iktisadi gelişmelerinden biri değildir?

A) Türkiye İktisat Kongresinin yapılması
B) Dünya Ekonomik Büyük Buhranı
C) Aşarın kaldırılması
D) Lozan Barış Antlaşması
E) Varlık vergisinin konulması

38. Aşağıdakilerden hangisi 1950'li yılların başlarında Türkiye ekonomisinde yaşanan yapısal dönüşüm sürecinde gerçekleşmiştir?

A) Kamu iktisadi teşebbüslerinin özelleştirilmesi
B) Ekonominin dışa açılımının desteklenmesi
C) Serbest döviz kuru rejimine geçilmesi
D) Dış ticaret dengesinin fazla vermesi
E) Sanayi sektörünün toplam üretimdeki payının azalması

39. I. KOBİ'lere kredi desteği sağlanması
II. Kısa vadeli sermaye hareketlerine ek vergi konulması
III. Vergi borçlarının taksitlendirilmesi

Yukarıdakilerden hangileri 2008 Küresel Krizi'ne karşı Türkiye ekonomisinde uygulamaya konulan politika önlemleri arasında yer alır?

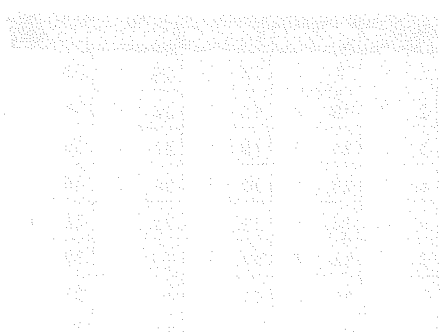
A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

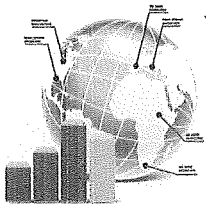
40. Aşağıdakilerden hangisi 1962'den sonra uygulamaya konulan Beş Yıllık Kalkınma Planları'nın özellikleri arasında yer alır?

A) Kamu ve özel sektör kesimleri için eşit derecede etkilidir.
B) Planlarda GSMH için hedeflenen yıllık büyüme hızına ulaşılması temel amaçtır.
C) Ekonomik kalkınmanın sadece orta ve uzun dönemli aşamaları planlanmıştır.
D) Tarım sektörünü geliştirmek öncelikli amaçlardan biridir.
E) Hizmet sektörünü geliştirmek öncelikli amaçlardan biridir.

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2021 CEVAP ANAHTARI									
1.	E	9.	C	17.	B	25.	E	33.	E
2.	A	10.	A	18.	B	26.	D	34.	D
3.	C	11.	A	19.	C	27.	D	35.	E
4.	A	12.	E	20.	B	28.	C	36.	D
5.	C	13.	E	21.	D	29.	C	37.	E
6.	B	14.	A	22.	E	30.	E	38.	B
7.	D	15.	C	23.	C	31.	A	39.	D
8.	B	16.	C	24.	A	32.	D	40.	B





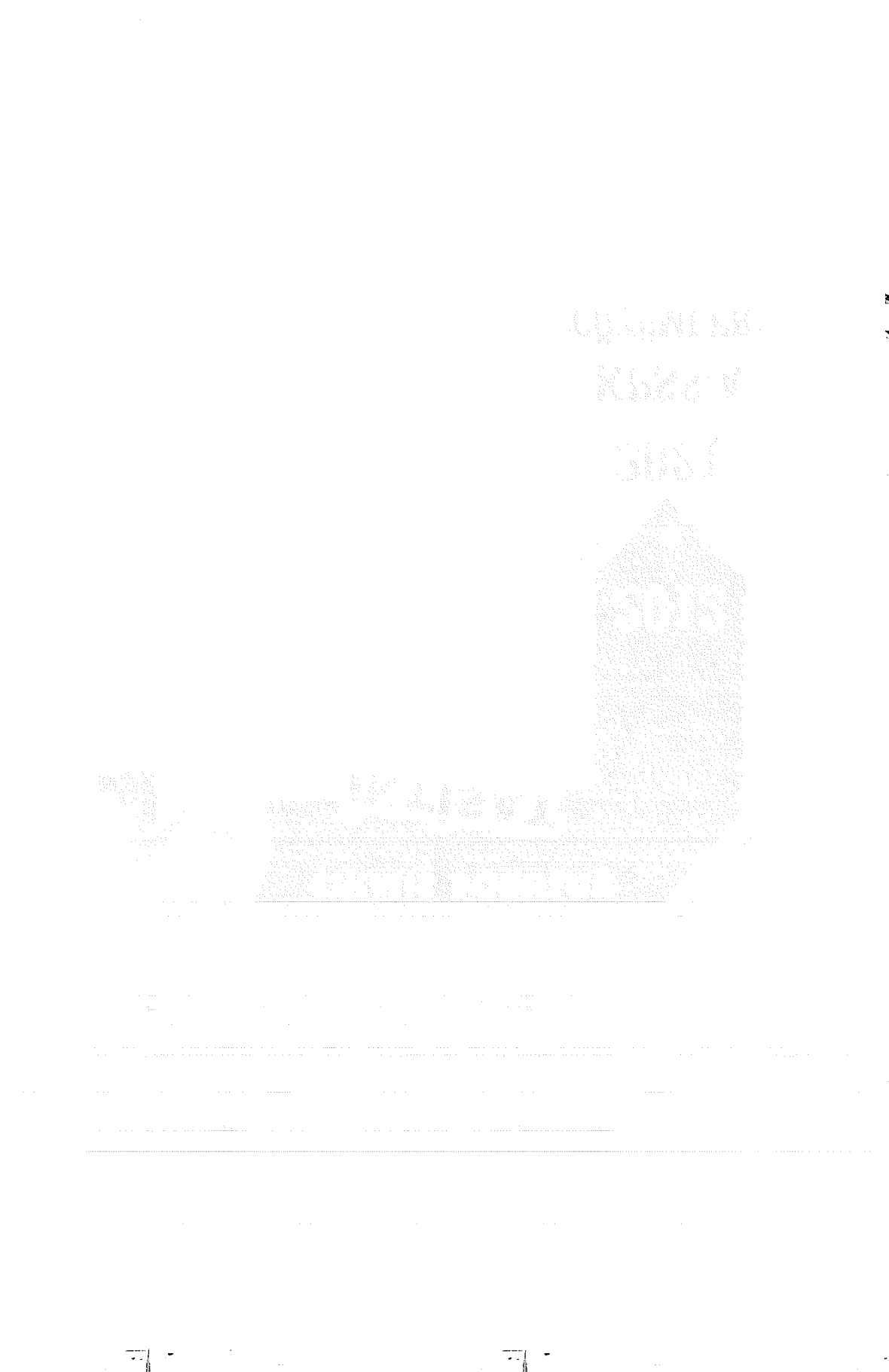
ÇIKMIŞ SORULAR

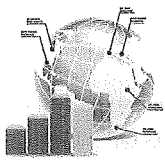
İKTİSAT

2012 ♦ 2021

KPSS-A

ÇÖZÜMLERİ





İKTİSAT 2012 ÇÖZÜMLERİ

1. Klasik iktisatta emek değer yasası:

Ricardo malların değerini belirleyen şeyin o malın üretilmesi için gerekli emek zaman olduğunu ilk kez ileri süren iktisatçıdır. Yine bu görüşe göre bir malın değerinin içinde hem canlı (üretken) emek hem de ölü emek (sermaye) bulunmaktadır. Klasik iktisadi kuram Marksist iktisat teorisinden farklı olarak malın değirinin içinde artık değer denilen olguyu görmez-değerlendirmez.

Artık Değer:

Marx, artık değer kuramı ile kapitalist sistemde rant, kâr ve faiz gibi gelir türlerinin emek karşılığı olmayan kazançların gayri ahlakliliğini ispat etmek istemektedir. Artık değer, bir malın değeri ile o malı üretmek için tüketilen faktörlerin değeri arasındaki farktır.

Artık değerin miktarı üç faktöre bağlıdır. Bunlar; işgücünün uzunluğu, emeğin verimi ve işçinin reel ücretini oluşturan malların miktarıdır. Bu faktörlerin her biri tek tek veya topluca kapitalist tarafından değiştirilebilir ve artık değerin miktarı ve oranı artırılabilir.

Üretimin Toplam Değeri:

İşgücü Maliyeti:

Artık Değer:

Üretimin Toplam

Değeri – İşgücü Maliyeti = Artık Değer

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

2. J. Bates Clark, marjinal fayda kavramı ile marjinal prodüktivite kavramını geliştirerek marjinal prodüktivite kavramına dayalı bir bölüşüm taorisi oluşturmuştur.

Gelir bölüşüm teorisini marjinal verim esasına göre açıklamıştır.

Toprak rantını belirleyen temel faktör, toprağın marjinal verimidir.

CEVAP: B

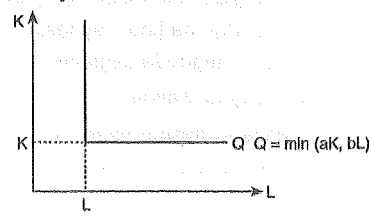
3. Soruda, f(K,L) = min [K,2L] şeklinde verilen üretim fonksiyonu, Leontief tipi bir üretim fonksiyonudur.

Genel gösterimi;

$Q = F(K,L) = \min(\alpha K, \beta L)\ a, b > 0$

Leontif Tipi Üretim Fonksiyonunda:

- Faktörlerarası tam tamamlayıcılık ilişkisi söz konusudur.
- Marjinal teknik ikâme oranı (MRTS) ve ikâme esnekliği sıfırdır.
- Eşürün eğrileri, dik açı yapan L biçimindedir.



K: Sermaye

L: işgücü

CEVAP: A

4. M: Tüteticinin geliri

Q: Tüketicinin talep miktarı

Buna göre, talebin gelir esnekliği:

$$\varepsilon_y = \frac{\%\Delta Q}{\%\Delta M}$$

Talebin gelir esnekleğinde sonuç pozitif veya negatif çıkabilir.

$\varepsilon_y > 0 \Rightarrow$ Normal mal $\rightarrow 0 < \varepsilon_y < \Rightarrow$ Zorunlu mal; $\rightarrow \varepsilon_y > 1 \Rightarrow$ Lüks mal

$\varepsilon_y < 0 \Rightarrow$ Düşük mal

Dolayısıyla;

$\varepsilon_1 < 0$	**Düşük mal**	**1. Mal**
$0 < \varepsilon_1 < 1$	**Zorunlu mal**	**2. Mal**
$1 < \varepsilon_1$	**Lüks Mal**	**3. Mal**

CEVAP: B

5. Kardinalist (Sayısalcı) yaklaşımın savunucularından birisi olan Gossen, tüketim ile fayda arasındaki ilişkiyi Gossen Yasaları ile açıklamıştır.

- **I. Gossen Yasası:** Diğer malların tüketimi sabitken, bir malın tüketim miktarı sürekli arttırıldığında her ilâve birimin sağlandığı fayda (marjinal fayda) azalır. Buna Azalan Marjinal Fayda Prensibi adı verilir.
- **II. Gossen Yasası:** Birden fazla mal tüketen tüketici için tüketici dengesi, her mala harcanan son liraların marjinal faydası birbirine eşit olduğunda sağlanır.

MU: Marjinal Fayda

P: Malların fiyatını ifade etmek üzere n tane mal tüketen tüketici için denge koşulu;

$$\frac{MU_x}{P_x} = \frac{MU_y}{P_y} = \text{----} = \frac{MU_n}{P_n}$$

CEVAP: D

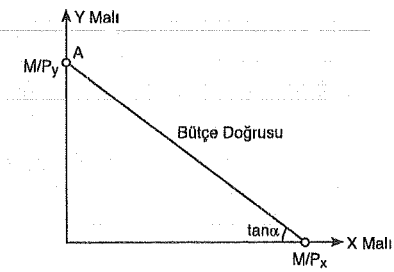
6. M: Tüketici bütçesi

X malı $\rightarrow P_X$: X malının birim fiyatı

Y malı $\rightarrow P_Y$: Y malının birim fiyatı

m: Bütçe doğrusunun eğimi

$$m = \frac{M/P_y}{M/P_x} \Rightarrow m = \frac{P_x}{P_y} \text{ ile hesaplanır.}$$



Yukarıda belirtiğimiz üzere, bütçe doğrusunun eğimi fiyatların birbirine oranına eşittir. Buna göre, soruya dönersek;

- Tüketici gelirindeki değişimin (%25↑) eğim üzerinde etkisi yoktur.
- Malların fiyatları aynı oranda arttığı için (%50↑), bütçe doğrusunun **eğimi değişmez.**

$$m = \frac{1{,}5P_x}{1{,}5P_y} = -\frac{P_x}{P_y}$$

CEVAP: C

7. Tüketici seçimlerindeki bir diğer önemli nokta, tüketici sadece reel fırsatları değerlendirir. Sıfırıncı dereceden homojen talep veya matematiksel terimlerle aşağıdaki şekilde ifade edilir.

$x(\alpha p, \alpha w) \equiv x(p, w)$

Bu bir özdeşliktir. Bu özdeşlik p ve w un her hangi bir değeri için geçerlidir. Tüketicinin talep tercihi x(p; w) iken fiyatlar p ve gelir w, $\alpha > 0$ bir kat sayı ile çarpılırsa tüketicinin talep tercihleri değişmez yani $x(\alpha p, \alpha w) \equiv x(p, w)$ şeklini alır. Bunun nedeni fiyatlar ve gelir aynı kat sayı ile çarpıldığı için gelir kümesinin satın alabildiği mal miktarları değişmez.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

8. Q:Arz Miktarı

P = 10 – Q: Fiyat

MC = Marjinal Maliyet

LU = 18: Lisans Ücreti

TR: Toplam Gelir

MR: Marjinal Gelir

Tüketici ürettiği her birim için devlete lisans ücreti ödemek durumunda olduğuna göre, fiyattan bu lisans ücreti çıkarılarak toplam gelir hesaplanmalıdır.

$P = (10 - Q) - 18$

$P = Q - 8$

$TR = P \cdot Q$

$TR = (-Q - 8) \cdot Q$

$TR = -Q^2 - 8Q$ Toplam gelir fonksiyonu.

Üretici dengesi MR = MC ile sağlanır.

$$\frac{\partial TR}{\partial Q} = MR = -2Q - 8 \Rightarrow MR = MC$$

$\Rightarrow -2Q - 8 = 2 \Rightarrow 2Q = 10$

$\Rightarrow Q = -5$ olur.

$Q \geq 0$ sağlanmalıdır, üretim miktarı ve fiyat gibi değişkenleri negatif olamaz, yani monopol üretim yapmamalıdır. Yani Q = 0 olmalıdır.

CEVAP: E

9. Cournot Modeli, oligopol teorilerinin ilkidir. Piyasada homojen mal üreten (maden suyu) iki firma vardır. Firmalar sıfır maliyetle üretim yapmaktadırlar.

Firmalar Üretim rekabeti yaparlar.Bir firma kâr maksimizasyonunu sağlayan üretim düzeyini belirlerken diğer firmanın üretimini değiştirmeyeceğini varsayar. Ancak her seferinde rakip üretim miktarını değiştirir.

Bertrand Modeli, Cournot Modeli üzerine kurulmuş bir modeldir. Bu modelde de iki firma olduğu düşünülür.

Bertrand modelinde, firmaların miktar rekabeti değil, **fiyat rekabeti** yaptığı varsayılır. Kâr maksimizasyonunu amaçlayan firma, rakibinin fiyatını değiştirmeyeceğini varsayar. Ancak her seferinde fiyat düşürme rekabeti devam eder.

Bertrand modelinde, her firma piyasa talebinin tamamını karşılayabilecek kapasiteye sahiptir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

10. Monopolcü kârını daha da artırabilmek için ürettiği malın farklı birimlerini farklı fiyatlardan satabilir. Buna fiyat farklılaştırması denir. Amaç, tüketici rantını ele geçirmektir.

Fiyat Farklılaştırması Türleri

Birimler arası fiyat farklılaştırması (I. Dereceden fiyat farklılaştırması): Monopolcü ürettiği malın her birimini en yüksek fiyattan satın almak isteyene satmasıdır. Böylece ürettiği her birim malı rezervasyon fiyatından satar. Bütün tüketici fazlasını alır. Tüketici rantı 0'dır.

Miktarlar arası fiyat farklılaştırması (II. dereceden fiyat farklılaştırması): Satın alınan mal miktarı değiştikçe farklı fiyat uygulamasıdır. Satın alınan mal miktarı arttıkça birim fiyat düşürülür.

Alıcılar arası fiyat farklılaştırması (III. Dereceden fiyat farklılaştırması): Farklı gelir gruplarına farklı fiyattan aynı malı veya hizmeti satma durumudur. Sinemada veya toplu taşımada tam bilet, öğrenci bileti gibi uygulamalar örnek gösterilebilir.

CEVAP: B

11. Piyasadaki hiçbir firmanın fiyat üzerinde bir etkisi yoktur. Yani firmalar fiyatı veri olarak alırlar.

Özellikleri

Piyasada çok sayıda alıcı ve satıcı vardır. **(Atomisite özelliği).**

Her firma aynı özellikte ürün üretir **(Homojenlik özelliği).**

Piyasadaki aktörler tam bilgiye sahiptir. **(Şeffaflık özelliği).**

Piyasaya giriş ve çıkışlar tamamen serbesttir. **(Mobilite özelliği).**

Mobilite (Akışkanlık) özelliği: Tam rekabet piyasasındaki mobilite özelliği; alıcıların satıcıların, mal ve hizmetler ile üretim faktörlerinin tam bir hareket serbestisine sahip olmaları anlamına gelmektedir.

Ancak tam rekabet piyasasının özellikleri marj değerine ilişkin bir özellik yer almamaktadır.

CEVAP: D

12. Her giffen mal bir düşük maldır. Buna göre; giffen malın fiyatı düştüğünde tüketici, nispi olarak diğer mallara göre daha ucuz hale gelen giffen malın tüketimini artırır. Bu etki **ikâme etkisidir.**

Giffen malda, ikâme etkisi fiyat düşüşü ile ters yönde değişmiştir. Dolayısıyla **ikâme etkisi negatiftir.**

Giffen malın fiyatı düştüğünde tüketicinin bu mal cinsinden reel geliri artar. Geliri artan tüketici bu maldan olan tüketim miktarını azaltır. Bu etki **gelir etkisidir.** Giffen malda gelir etkisi fiyat düşüşü ile aynı yönde değişmiştir. Dolayısıyla **gelir etkisi pozitiftir.**

Ancak giffen malda pozitif gelir etkisi, negatif ikâme etkisinden daha büyüktür. Dolayısıyla **toplam etki pozitif** olacaktır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

13. U: Fayda fonksiyonu

MU: Marjinal fayda

Tek mal tüketen bir tüketici için toplam faydanın maksimum olduğu noktada marjinal fayda sıfır olur. Yani fayda fonksiyonunun birinci türevi sıfır olur. Bu noktada tüketici 2 birim (x) mal tüketerek fayda maksimizasyonunun sağlamaktadır.

$U = ax - x^2 \Rightarrow MU = a - 2x$

$\Rightarrow a - 2x = 0 \Rightarrow a - 2(2) = 0 \Rightarrow a = 4$

CEVAP: D

14. e_P: Talebin fiyat esnekliği

Q: Talep edilen miktar

P: Birim fiyat

P: 1 TL

P_2 = 2 TL

Q_1 = 1000 adet (1000'e bölünmüş)

Q_2 = 500 adet (1000'e bölünmüş)

işlem kolaylığı için

$$e_P = \frac{\%\Delta P}{\%\Delta P} = \frac{\frac{Q_2 - Q_1}{Q_1}}{\frac{P_2 - P_1}{P_1}}$$

$$\Rightarrow e_P = \frac{\frac{500 - 1000}{1000}}{\frac{2-1}{1}}$$

$$\Rightarrow e_P = \frac{-\frac{500}{1000}}{1} \Rightarrow e_P = -\frac{1}{2}$$

CEVAP: B

15. C: Tüketim

C_o: Otonom Tüketim

Y_D: Harcanabilir Gelir.

c: Marjinal Tüketim Eğilimi

S: Tasarruf

Tüketim Fonksiyonu: $C = C_0 + cYD$

I. Grafiğe göre; tüketim fonksiyonunu, tüketim eksenini kestiği yer otonom tüketim miktarını verir. Yani grafiğe göre $C_0 = 10$'dur.

II. $c = \frac{\Delta C}{\Delta YD} \Rightarrow$ Grafikteki verilere göre;

$c = \frac{0,8}{1} \Rightarrow c = 0,8$

III. $C = C_o + cYD \Rightarrow C = 10 + 0,8 \cdot 3$

$\Rightarrow C = 10 + 2,4 \Rightarrow C = 12,4$

IV. $C = 10 + 0,8 \cdot 100 \Rightarrow C\ 0\ 90$

$YD = C + 5 \Rightarrow 100 = 90 + 5$

$\Rightarrow S = 10$

Görüldüğü gibi soruda verilen tüm veriler doğrudur.

CEVAP: E

16. Paranın miktar denklemi:

M: Para Arzı

V: Paranın dolaşım hızı

P: Fiyatlar genel seviyesi

Y: Reel GSYİH

$M \cdot V = \overrightarrow{P \cdot Y}$ → Nominal GSYİH

$\Rightarrow V = \frac{\text{Nominal GSYİH}}{\text{Para Arzı}}$

$\text{GSYİH Deflatörü} = \frac{\text{Nominal GSYİH}}{\text{Reel GSYİH}}$

Buradan;

$\frac{\frac{\text{Nominal GSYİH}}{\text{Para Arzı}}}{\frac{\text{Nominal GSYİH}}{\text{Reel GSYİH}}} \Rightarrow = \frac{\text{Reel GSYİH}}{\text{Para Arzı}}$

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

17. IS eğrisinin eğimi

IS eğrisinin eğimini yani diklik, yatıklık derecesinin bağlı olduğu 2 koşul vardır.

1. Yatırım talebinin faiz esnekliği
2. Çarpan kat sayısı

$m = \frac{1}{k * b}$

m = eğim

k = harcama çarpanı

b = yatırımın faize duyarlılığı

- Yatırımın faiz esnekliği ne kadar büyükse IS eğriside o kadar yatık olacaktır. Yani esneklik yüksekse, faizdeki küçük bir değişme daha fazla milli gelir artışına yol açar.
- Çarpan kat sayısı (k) ne kadar büyük olursa IS eğriside o ölçüde yatık olacaktır. Yani faiz indirimine bağlı olarak artan yatırımlar çarpan kat sayısının büyük olması sonucu, milli geliri çok daha fazla arttıracaktır.

CEVAP: C

18. Yeni Keynesyen Yaklaşımın savunucularından S. Fischer, kısa dönem toplam arz eğrisinin pozitif eğimli olmasını yapışkan ücret modeli ile açıklar.

Modelde, ücret düzeyinin kısa dönemde yapışkan olduğu kabul ediilr. Çünkü ücretler sözleşme dönemi boyunca sabittir.

İlk taraf nominal ücreti W, hedeflenen reel ücreti w, fiyat düzeyi beklentileri Pe olarak belirlenirse

$W = wxP_e$

Nominal Ücret = (Hedeflenen reel ücret) x (Beklenen fiyat düzeyi)

Firmalar yeni işçi almadan önce gerçekleşen fiyat düzeyini öğrenirler ve reel ücretler şu şekle dönüşür.

$W/P = wx(P_e/P)$

Reel Ücret

$$= \left(\begin{matrix}\text{Hedeflenen}\\ \text{reel ücret}\end{matrix}\right) * \frac{\text{Beklenen fiyat düzeyi}}{\text{Gerçekleşen fiyat düzeyi}}$$

Buna göre, fiyat düzeyi, beklenen fiyat düzeyinden daha yüksek olursa;

- Reel ücretler azalır.
- Firmaların işgücü talebi artar.
- Hasıla artar.
- Nominal ücretler değişmez.
- Fiyat artışıyla birlikte hasıla artışı devam ettiği için toplam arz eğrisi pozitif eğimli olur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

19. Tüketim Fonksiyonu

$C = Co + cY^d$

Co: Otonom tüketim harcamaları; gelirden bağımsız tüketim harcamalarıdır.

$Co > 0$

c: Marjinal Tüketim Eğilimi: Marjinal tüketim eğilimi gelirinin ne kadarının harcandığını belirler.

$0 < c < 1$

Tasarruf Fonksiyonu

$S = So + sY^d$

So: Otonom tasarruf harcamaları; gelirden bağımsız tasarruflardır.

$So < 0$

s: Marjinal Tasarruf Eğilimi: Marjinal tasarruf eğilimi gelirin ne kadarının tasarruf edildiğini belirler.

$0 < s < 1$

Harcanabilir gelir tasarruf ve tüketimin toplamına eşittir.

$Y^d = C + S$

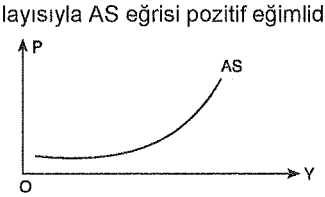
$c + s = 1$

Harcanabilir gelirin artışı gelire bağlı (uyarılmış) tüketim ve tasarrufun artmasına neden olur.

CEVAP: B

20. Toplam Arz Eğrisi (AS), bir ekonomide çeşitli fiyat düzeylerinde üreticilerin satmak istedikleri tüm mal ve hizmet miktarını gösteren eğridir.

Toplam üretim ile fiyatlar arasında doğru yönlü ilişki söz konusudur. Dolayısıyla AS eğrisi pozitif eğimlidir.



AS'yi Sağa Kaydıran Nedenler

- Maliyetlerde azalma
- Girdi fiyatlarının azalması
- Ücretlerin azalması
- İşgücü verimliliğindeki artış
- Sermaye artışı
- Nüfus artışı
- Teknolojik gelişme

CEVAP: E

21. İkiz açık kavramı, 1980'lerin başında ortaya çıkmıştır. Devlet topladığı vergiden daha fazla harcama yaparsa, yani bütçe açık verirse, bu açığı finanse etmek için ülke içinde özel kesimden ya da diğer ülkelerden borç almak zorunda kalır. Özel sektörün tasarruf fazlası yoksa bütçe açığı ancak dış açıkla kapatılabilir.

Dolayısıyla ikiz açık kavramı, **bütçe açığı ve dış ticaret açığını** ifade eder.

CEVAP: B

22. T: Toplam vergiler (100)

T_0: Otonom vergileri (5)

Y: Milli gelir (200)

t: Marjinal vergi haddi (?)

Vergi denklemi:

$$T = T_0 + t \cdot Y \Rightarrow 100 = 50 + t \cdot 200$$

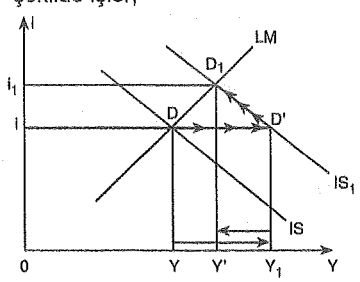
$$\Rightarrow 50 = t \cdot 200$$

$$\Rightarrow t = \frac{1}{4}$$

CEVAP: C

23. Genişletici Maliye Politikası Uygulaması

Ekonomi D noktasında, i faiz oranı ve Y gelir düzeyinde dengede iken kamu harcamaları artırıldığında süreç şu şekilde işler;



1. Kamu harcamalarındaki artış önce mal piyasası üzerinde etkinsi gösterir. IS doğrusu IS_1 şeklinde sağa kayar. Çarpan mekanizmasının işlemesi neticesinde gelir düzeyi Y'den Y_1 düzeyine yükselir. Faiz oranlarında ise henüz bir değişme olmamıştır. Ekonomi geçici olarak D' noktasında dengeye gelir.
2. Para talebi ile gelir arasında doğru yönlü ilişki olduğundan, gelir düzeyindeki artış para talebindeki artış faizleri yükseltmeye başlar. Faizler, i düzeyinden i_1 düzeyine yükselir.
3. Faiz oranlarındaki yükselme hem yatırımların hem de tüketim harcamalarının azalmasına neden olur. Tüketim ve yatırımlardaki azalma toplam talebin azalmasına ve neticede milli gelirin azalmasına neden olur. Y_1 düzeyinde olan milli gelir düzeyi Y' düzeyine düşer.

Genişletici maliye politikası uygulandığında yükselen faiz oranlarının milli gelirdeki artışın bir kısmını ortadan kaldırmasına **"kısmi dışlama etkisi"** denilmektedir.

Genişletici maliye politikası uygulandığında yükselen faiz oranlarının milli gelirdeki artışın tamamını ortadan kaldırmasına **"tam dışlama etkisi"** denilmektedir.

CEVAP: D

24.

Emek miktarı (L)	Toplam üretim (TP_L)	Marjinal Ürün (MP_L)
1	10	10
2	19	9
3	25	6
4	28	3

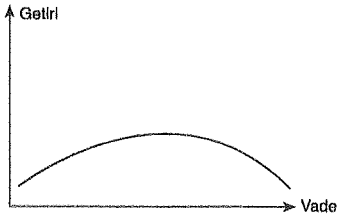
$$MP_L = \frac{\Delta TP_L}{\Delta L}$$

Emeğin marjinal ürünü azalmaktadır ve üretimde azalan verimler kanunu geçerlidir. Ancak dördüncü emeğin marjinal ürünü en yüksek değil en düşüktür.

CEVAP: B

25. Aynı risk, likidite ve vergi özellilerine sahip devlete ait borçlanma senetlerinin vadeleri ile faiz oranları arasındaki ilişkiyi gösteren eğriye **getiri eğrisi** denir.

Dikey eksende getiri, yatay eksende vade yer almak üzere Ters U şekilndeki bir getiri eğrisi aşağıdaki gibidir.



Buna göre; vade uzadıkça getiri önce artar sonra azalır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

26. Sorunun cevabı senyoraj geliridir.

Senyoraj, en basik anlamda paranın üretim maliyeti ile üzerinde yazılı değer arasındaki farktır. Bu fark devletin kasasına gelir olarak girmektedir.

Böylece devlet vergi toplamadan ya da borçlanmadan harcamalarının bir kısmını karşılayabilmektedir. Kaynağı devletin para basımı üzerindeki monopolcü gücü, mali sistem ve maliye politikası üzerindeki kontrolüdür.

CEVAP: C

27. Enflasyonun bir ekonomiye ve toplumu yüklediği maliyeti beklenen ve beklenmeyen enflasyon maliyetleri olarak iki gruba ayrılır.

1. Beklenen Enflasyon Maliyetleri:

- Enflasyon vergisi: Enflasyon vergisi, genişletici para politikasının elinde nakit bulunduranlar üzerindeki negatif etkisidir.
- Menü Maliyetleri: Fiyatlar sürekli değiştiği için, fiyat etiketlerinin ve fiyat listelerinin sürekli değiştirilmesi menü maliyeti olarak adlandırılır.
- Ayakkabı Eskitme Maliyeti: Ekonomik birimlerin daha az nakit tutarak katlanacakları ilâve maliyettir.

2. Beklenmeyen Enflasyon Maliyeti

- Gelir dağılımda bozulmaya neden olur.
- Borçlunun lehine, alacaklının aleyhine bir durumdur.
- Yatırım kararlarının ertelenmesine yol açar.
- Kaynak dağılımı bozulur.

Soruda B seçeneğinde verilen işsizliğin artması enflasyonun maliyeti değil, enflasyonla mücadelenin bir sonucudur.

CEVAP: B

28. 25. soruda da açıkladığımız üzere, aynı risk, likidite ve vergi özelliklerine sahip tahvillerin vadeleri ile getirileri arasındaki ilişkiyi gösteren eğri, getiri eğrisidir.

CEVAP: C

29. Gümrük vergilerinin çoğunluğu hem koruma hem gelir etkisi doğururlar. Fakat bu amaçtan tek birisine hizmet eden vergiler de vardır. Örneğin, yurt içinde üretimi hiç yapılamayan mallardan alınan vergi yalnız gelir sağlamak için konmuştur. Bu vergilere Hasılat tarifesi denilir.

CEVAP: D

30. Serbest bölgelerin kuruluş amaçları:

İhracat için yarıtım ve üretimi artırmak,

Yabancı sermaye yatırımlarını ve teknoloji girişini sağlayarak dış ticareti artırmak,

Dış finansman ve ticaret imkânlarından daha fazla yararlanmak,

Transit malların diğer ülkelere satışını kolaylaştırmak

Döviz girişini artırmak

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

31. Karşılaştırmalı Üstünlük:

David Ricardo'nun kuramıdır ve uzmanlaşma ile serbest ticaret taraflara daha fazla fayda sağlar varsayımına dayanır.

Ricardo'nun modelinde maliyetler sabit olarak belirlenmiştir.

Ancak, üretim maliyet ilişkilerine bakıldığında, maliyetler her zaman sabit değildir, artan ve azalan şekilde değişmektedir.

Emek-değer teorisine dayanır.

Ülkeler arasındaki işgücü verimliliği farkının nedenleri açıklanmış değildir.

İşgücü ülke içinde tam hareketli ülkeler arasında tam hareketsizdir. Arz yanlı bir teoridir.

CEVAP: E

32. Sorunun cevabı Hollanda Hastalığı (Kaynakların Laneti'dır.)

Ekonomi yazınında Hollanda Hastalığı doğal kaynak gelirlerinden dolayı ülkedeki yerel paranın aşırı değerlenmesi ve bunun sonucunda bozulan ticaret koşulları sonucunda ülke ekonomisinde baş gösteren yüksek cari açık ve işsizlik sorunsalını tanımlar. Bu durum Hollanda'da 70'li yılların başında Kuzey Denizinde petrol bulunduktan sonra yaşandığı için bu ülkenin adı ile anılır.

CEVAP: A

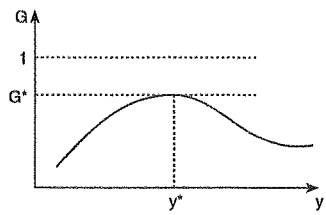
33. **(Kuznets Eğrisi (Kuznets Curvet:**

kuznets'in 1955 yılında ortaya attığı hipoteze göre gelir düzeyi arttıkça gelir dağılımındaki adaletsizlikte önce artmakta daha sonra ise azalmaktadır. Gelir dağılımı ve gelir düzeyini gösteren eğri Kuznets eğrisi olarak ifade edilmektedir.

Kuznets Ters U Hipotezi (Kuznets Reverse U Theory):

1955 yılında geliştirdiği hipoteze göre gelir düzeyi arttıkça eşitsizlik önce artmakta daha sonra azalmaktadır. Bu ilişki ters U hipotezi olarak ifade edilir.

Kuznets Ters U Eğrisi



- G: Gini Kat sayısı $0 < G < 1$
- y: Kişi Başına Gelir.
- y^*: Eşik Gelir Düzeyi
- G^*: Eşik Gelir Düzeyi Gini Kat sayısı

CEVAP: A

34. Yoksulluğu ölçmede kullanılan endeksler:

1. Kafa sayısı Endeksi: Yoksulluk sınırı altında kalan nüfusun toplam nüfusa oranıdır.
2. Yoksulluk Açığı Endeksi: Yoksulların, yoksulluk sınırından ortalama uzaklığının ölçülmesidir.
3. Sen Endeksi: İlk iki endeks ve Gini kat sayısının bileşiminden elde edilir.
4. Foster-Greer-Thorbecke Endeksi: Farklı bölgelerdeki yoksul grupların ağırlıklı ortalamasıdır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

35. Sorunun cevabı Yoksulluk Tuzağıdır. Aynı Zamanda Yoksulluğun Kısır Döngüsü olarak ifade edilir.

R. Nurkse tarafından geliştirilenu döngüye göre, az gelişmiş ülkeler yoksul oldukları için yoksuldurlar. Yani, yoksulluğun mevcudiyetinin ve devamının nedeni yine yoksulluktur.

Az gelişmiş ülkelerde hem üretim miktarının düşük olması hem de yüksek oranlı nüfus artışı nedeniyle kişi başına düşen gelir düzeyi bu döngünün başlangıç noktasıdır. Gelir düzeyi düşük olan bireylerin ya da işçilerin yaptıkları tasarruflar da yetersizdir. Bireysel tasarruflar da yetersizdir. Bireysel tasarruflarının yetersiz olması makro düzeyde işgücü başına düşen sermaye miktarının yetersiz olması sonucunu doğurur. Bu durumda verimlilik düşer. Sonuçta üretim azalır ve yine düşük gelir düzeyi sağlanır.

CEVAP: C

36. Hirschman'a göre; az gelişmiş ülkeler sadece kaynakların kıtlığıyla değil, bu kaynakların bir araya getirilmesi ve işletecek yeteneğin ve karar mekanizmasının eksikliğiyle karşı karşıyadır. Bu nedenle ülkeler dengesiz büyümek zorundadır.

CEVAP: A

37. Küresel kriz sonrası süreçte gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomilerindeki büyüme dinamiklerinde yaşanan ayrışma, Türkiye gibi riskliğini göreli olarak düşük ülkelere olan sermaye akımlarını hızlandırmışır. Hızlanan sermaye akımları bir yandan kredi kanalıyla iç talebi canlandırırken, diğer yandan Türk lirasını aşırı değerlenmesine yol açarak ithal mallara

olan talebi desteklemiştir. Diğer taraftan, yurt dışı talepte kriz sonrası süreçte gözlenen yavaş toparlanma eğilimi sonucunda iç ve dış talep arasındaki ayrışma belirginleşmiştir. Bu gelişmeler paralelinde Türkiye'de cari işlemler dengesi 2011 yılında hızla genişleyerek 77.2 milyar ABD doları seviyesine yükselmiştir.

CEVAP: C

38. Her ekonominin uluslararası her türlü ekonomik işlemlerinin (mal-hizmet alışverişi, sermaye akımları, resmi rezerv akımları) kaydının yapıldığı bilançolara Ödemeler Dengesi/ Hesabı/ Bilançosu ismi verilmektedir ve Ödemeler Dengesi dörk ana hesaptan oluşmaktadır:

- Cari İşlemler Hesabı,
- Sermaye Hesabı,
- Resmi Rezervler Hesabı ve
- Net Hata ve Noksan Hesabı

Cari İşlemler Hesabı; dış ticaret dengesi, görünmeyenler dengesi ve karşılıksız transferler olmak üzere üç alt hesap içerir. Dış ticaret dengesi; mal ihracat ve ithalatın, görünmeyenler dengesi; hizmet ihracatı ve ithalatı ile faiz ve kâr ödeme ve gelirlerini (yani hükümetin borç para faiz ödemeleri de burada yer alır) ve son olarak karşılıksız transferler de hükümet hibelerini ve yurtdışındaki işçilerin döviz transferlerini içermektedir.

Dolayısıyla, yurt dışındaki yatırımlardan elde edilen kâr ve faiz gelirleri ödemeler bilânçosunun cari işlemler hesabı içerisinde yer alır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

39. **Tezgühüstü Piyasa:** Borsa dışında menkul kıymetlerin alınıp satıldığı piyasalardır.

Borsa: Menkul kıymet alan ve satanların veya bunların brokerlarının alım satım işlemlerini gerçekleştirdikleri belirli fiziki mekandır.

Tezgahüstü Piyasalar

- Tezgahüstü Hisse Senedi Piyasaları
- Bankalararası Türk Lirası Piyasası
- Bankalararası Repo Piyasası
- Bankalararası Tahvil Piyasası
- Bankalararası Döviz Piyasası
- Serbest Altın Piyasası

CEVAP: E

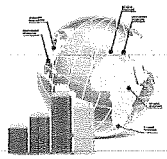
40. Yatırım ve Kalkınma Bankaları:

Yeni yatırım imkânlarının araştırılması, projelendirilmesi, yatırımcılara teknik ve mali desteğin sağlanması ve menkul kıymet borsalarının gelişimini sağlamak için kurulan bankalardır.

Türkiye'de Kamu Sermayeli Yatırım ve Kalkınma Bankaları:

- İller Bankası
- Türk Eximbank
- Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş

CEVAP: E



İKTİSAT 2013 ÇÖZÜMLERİ

1. **Neo-Klasik Para Teorisi**

K. Wicksell'in ödünç verilebilir fonlar Teorisi

Wicksell'e göre genel fiyat düzeyi para miktarına göre değil, faiz haddine göre değişir. Ona göre paranın istikrarı için ödünç verilebilir fon talebi ile ödünç verilebilir fon arzına göre oluşan piyasa faiz haddinin sermayenin verimine eşit olan doğal faiz haddine eşit olması gerekir. Bankalar faiz haddini doğal faiz haddinden düşük kabul ederlerse fiyat seviyesi yükselir. Bankalar faiz haddini, doğal faiz haddinden yüksek tespit ederlerse fiyat düzeyi düşer.

Wicksell'e göre, doğal faiz oranı ile banka faiz oranı arasında oluşacak bu fark konjoktürel dalgalanmalara neden olur.

CEVAP: C

2. **Klasik Okul:**

- Klasik iktisatçılar, fizyokratların doğal düzen fikrinden etkilenmiş ve onun yerine görünmez eli ikame etmişlerdir.
- Klasik iktisadın ortaya çıkmasında diğer önemli gelişmeler ise teknolojik gelişmeler ve sanayileşmedir.
- Klasikler, üretim artmadan artan parasal genişlemeyi değersiz kabul etmişlerdir.
- En önemli, üretim faktörü olarak emek benimsenmiştir.

Önemli temsilcileri: Adam Smith, David Ricardo, Thomas Robert Malthus, Jean Baptiste Say ve John Stuart Mill.

Klasik Okulun Temel Kabulleri:

- Tam rekabet koşulları geçerlidir.
- Her arz kendi talebini yaratır.
- Ücret - faiz ve fiyatlar esnektir.
- Uzun dönem analiz yapılır.
- Miktar kuramı geçerlidir.
- Devlet müdahalesi gereksizdir.
- Düşük oranlı vergi savunulur.
- Para politikası araçları kullanılmalıdır.
- Tarafsız maliye ve denk bütçe ilkesi geçerlidir.
- Para tüldür.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

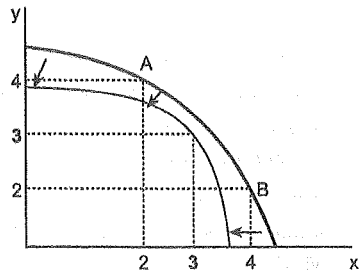
3. **İkame Mal:** İhtiyaçların karşılanmasında birbirinin yerine kullanılabilen mallardır.

Tamamlayıcı Mal: İhtiyaçların karşılanmasında birlikte kullanılan mallardır.

- A ve B malları, ikame mallar olmasından kaynaklı eğer A'nın fiyatı artıyorsa tüketici A yerine ikamesi olan B malını tercih edecek ve B malının talebi artacak, talep eğrisi sağa kayacaktır.
- Talep eğrisinin sağa kayması yani B malına olan talebin artması B malının fiyatının yükselmesine sebep olacaktır.
- B malının talep eğrisi sağa kayar ve fiyatı yükselir.

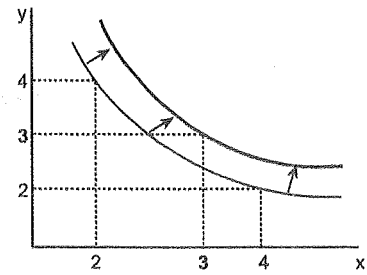
CEVAP: B

4.



A tüketicisi (2,4) ve (4,2) koordinatlarında her iki mal sepetlerinden tüketim gerçekleştirip 10 birim fayda elde etmektedir.

Ancak (3,3) noktalarıyla tüketim yapılması şekilde görüldüğü gibi farklı bir kayıtsızlık eğrisini işaret edecektir. Yeni oluşan kayıtsızlık eğrisi ise daha düşük bir fayda seviyesini anlatacaktır. Dolayısıyla oluşan yeni durumda elde edilen fayda 10 birimden kesinlikle daha düşük olacaktır.



B tüketicisi ise tipik bir kayıtsızlık eğrisi üzerinde tüketim gerçekleştirmektedir. Yine (3,3) noktalarıyla belirtilen tüketici davranışı farklı bir kayıtsızlık eğrisini anlatır. Kayıtsızlık eğrisinin dış bükey olması nedeniyle belirtilen (3,3) noktası ilk kayıtsızlık eğrisinin daha üstünde yani daha yüksek bir fayda seviyesini anlatacaktır. Dolayısıyla yeni oluşacak fayda seviyesi 10 birimden daha fazla olacaktır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

5. **Fiyat Değişimlerinin Yarattığı Gelir ve İkame Etkisi: Hicks ve Slutsky Yaklaşımı**

İkame Etkisi: Fiyatı düşen malın diğer mallara oranla daha ucuz hale gelmesi sonucu tüketicilerin diğer mallardan satın aldıkları miktarı azaltarak fiyatı düşen maldan daha fazla satın almalarıdır.

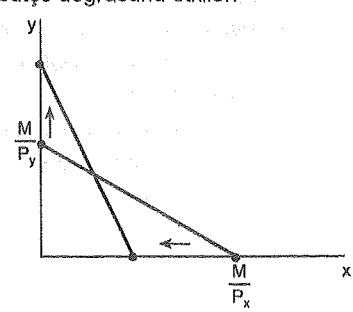
Gelir Etkisi: Fiyattaki düşüş nedeniyle reel geliri artan tüketicinin satın aldığı her maldan daha fazla satın almasıdır.

- Gelir ve ikame etkilerinin toplamı toplam etkiyi anlatır.
- Gelir ve ikame etkileri her mal türünde farklı bir işarete sahip olabilir.

	İ.E	G.E	T.E
Normal Mal	Negatif	Negatif	Negatif
Düşük Mal	Negatif	Pozitif	Negatif
Giffen Mal	Negatif	Pozitif	Pozitif

CEVAP: A

6. Fiyat değişiminin etkisi tükeci dengesinde bütçe doğrusunun eğimini etkileyebilir. Dolayısıyla fiyat değişimi bütçe doğrusunu etkiler.



X malın fiyatının artması bütçe doğrusunu sola kaydırırken, Y malının fiyatının düşmesi bütçe doğrusunu Y ekseni üzerinde yukarı doğru kaydıracaktır. Dolayısıyla oluşan yeni durumda bütçe doğrusunun eğimi artar ve daha dik olur.

CEVAP: C

7.

- Üreticiye aynı üretim düzeyini sağlayan çeşitli faktör bileşimlerinin geometrik yerine eş-ürün eğrisi denir.
- Eş ürün eğrileri orijine göre dış bükey eğrilerdir. Üretici bir girdinin kullanım miktarını arttırıyorsa diğer girdinin kullanım miktarını azaltacaktır.
- Girdilerden biri 1 birim arttırıldığında aynı çıktı seviyesinde kalabilmek için diğer girdiden hangi miktarda vazgeçmesi gerektiğini gösteren orana marjinal teknik ikame oranı denir.
- Marjinal teknik ikame oranı aynı zamanda eş-ürün eğrisinin eğiliminde verecektir.

$$MRTS = -\frac{\Delta K}{\Delta L}$$

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

8. Üretim fonksiyonu = $Q(L) = L^{0,5} = TP_L$

girdi fiyatı (ücret) = $w = 2$

çıktı fiyatı (P) = 16 → Tam rekabet koşulları gereği malın fiyatı aynı zamanda marjinal hasılata eşittir.

$MR = P = 16$

faktör piyasasında denge → MRP = MFC

MRP = Marjinal ürün değeri

MFC = Marjinal faktör maliyeti

$MRP = MP_L \times MR$

Emeğin toplam ürününün türevi emeğin marjinal ürününü verir.

$TP_L = L^{0,5}$ ise $MP_L = 0,5L^{-\frac{1}{2}}$

$MRP = MFC$ $\quad Q = (16)^{0,5}$

$\downarrow \quad \searrow \quad Q = 4$

$MP \times MR = W$

$0,5L^{-\frac{1}{2}} \times 16 = 2$

$L = 16$

CEVAP: C

9. Dönemlere göre arz eğrisinin eğimini analiz edelim;

Çok kısa dönem: Hiçbir üretim faktörünün miktarının değiştirilemediği dönemdir. Arz eğrisi yatay eksene diktir.

Kısa Dönem: Üreticinin sadece bir faktörün miktarının değiştirilebildiği dönemdir. Arz eğrisinin esnekliği birden küçüktür.

Uzun Dönem: Tüm girdilerin miktarlarının değiştirilebildiği dönemdir. Arz eğrisinin esnekliği yüksektir.

CEVAP: B

10. Talep fonksiyonu: $Q = 24 - 2P$

Toplam maliyet: $TC = 3 + Q^2$

Ters talep fonksiyonunu düz talep fonksiyonuna çevirelim. Ardından toplam hasılatı (TR) bulup oradan marjinal hasılata ulaşalım.

$$Q = 24 - 2P \rightarrow P = 12 - \frac{Q}{2}$$

$$TR = P \times Q$$

$$TR = \left(12 - \frac{Q}{2}\right) \times Q$$

$$TR = 12Q - \frac{Q^2}{2}$$

$$MR = 12 - Q$$

Toplam maliyetin türevini alıp marjinal maliyete ulaşalım. Ardından MR = MC eşitliğini yakalayıp marjinal hasılat değerine ulaşalım

$TC = 3 + Q^2 \rightarrow MC = 2Q$

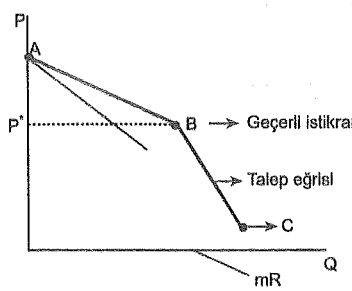
$MC = MR \rightarrow 12 - Q = 2Q \rightarrow Q = 4$

$MR = 12 - Q \rightarrow 12 - 4 = 8 \rightarrow MR = 8$

CEVAP: B

11. Amerikalı iktisatçı Paul Sweezy tarafından 1939 yılında geliştirilen ve dirsekli talep eğrisi diye nitelendirilen modeldir.

Firma kendisi fiyat yükseltirse, rakip firmaların kendisini takip etmeyeceğini, ancak fiyatı düşürürse diğer firmaların onu takip edeceğini düşünür. Sweezy modelinde, rakip firmaların fiyattaki değişmeye tepkilerinin asimetrik olduğu varsayılır.



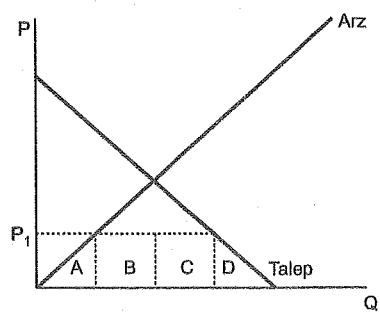
- AB bölümü BC bölümüne göre daha esnektir.
- Sweezy modeli geçerli fiyatın nasıl oluştuğunu açıklamaz.
- Bu fiyatın neden istikrarlı olduğunu açıklar.

CEVAP: E

12. İthalat yasakları, ithalatı katolarla kısıtlamanın en son şeklidir. Yasaklanan malın ülkeye girişi tamamen engellenmektedir.

İthalat Yasaklarının Nedenleri

- Döviz kaynaklarından tasarruf sağlamak
- Yerli sanayi dış rekabetten korumak
- Dış açıkların kapatılmasına katkı sağlamak



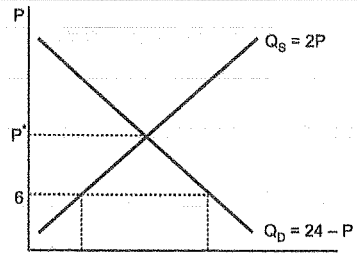
- P_1 dünya fiyatında serbest ticaret yapılması ülke içi fiyata oranla daha yüksek bir talep yaratırken ülke içi üretimin yani arzın azalmasını sağlar. İthalata getirilecek yasaklama ise yeniden ülke içi fiyatın yükselmesine bu durumda talepte bir azalışa ve arzda bir artışa neden olacaktır. E + F bölgesi oluşan yeni durumda hem tüketici hemde üretici adına kaybı anlatırken bu bölgeyi dara kaybı diye tanımlamamız mümkündür.

CEVAP: D

13. Talep fonksiyonu = $Q_D = 24 - P$

Arz Fonksiyonu = $Q_s = 2P$

Belirlenen tavan fiyatı = 6



$Q_S = 2P \Rightarrow 2 \cdot (6) = Q_S = 12$

$Q_D = 24 - P \Rightarrow 24 - 6 = Q_D = 18$

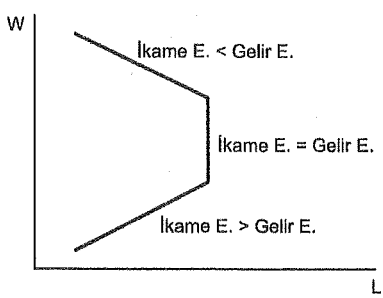
$Q_D - Q_S = 18 - 12 = 6$

Belirlenen tavan fiyatını arz ve talep denklemlerinde yerine yazarak gerçekleşen arz ve talep miktarına ulaşılabilir.

- Bu durum sonucunda 18 birim talep söz konusuyken 12 birim arz söz konusudur.
- 6 birimlik bir talep fazlası oluşmuştur.

CEVAP: E

14



- Ücret arttığında birey için boş kalmanın fırsat maliyeti artar. Bu yüzden ücret düzeyindeki artışın boş zaman üzerindeki ikame etkisi azaltıcı yöndedir. Boş zaman bir olarak değerlendirildiği için, ücret artışı sonucu artan gelir bu malın talebinin artmasına neden olacaktır. Dolayısıyla gelir etkisi boş zamanı artttırma yönünde işler. İkame etkisinin gelir etkisinden küçük olduğu durumda şekilde de görüldüğü üzere negatif eğimlidir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

15. Soruda verilen önermeleri teker teker değerlendirelim;

I. 2011 yılında Nominal GSYİH artmıştır.

- Nominal GSYİH'yi bulabilmek için üretilen mal miktarı ve fiyatları çarpmak gerekir tabloya göre;

	2010		2011	
	Üretim miktarı	Fiyat	Üretim miktarı	Fiyat
A malı	**200**	**10**	**150**	**20**
B malı	**100**	**50**	**120**	**40**

A malı için;

2010 yılında 200 x 10 = 2000

B malı için; $\Rightarrow$ 7000

2010 yılında 100 x 50 = 5000

A malı için;

2011 yılında 150 x 20 = 3000

B malı için; $\Rightarrow$ 7800

2011 yılında 120 x 40 = 4800

2010'dan 2011 geçerken GSYİH artmıştır.

II. 2011 yılında reel GSYİH artmıştır.

- Reel GSYİH'yi hesaplayabilmek için baz yıl fiyatlarından yararlanmak gerekir. Soru bize 2010 yılının baz yıl olduğunu açıklıyor.

A malının baz yıl fiyatı, 10

A malının 2011 yılı üretim miktarı, 150

$\Rightarrow 150 \times 10 = 1500$

B malının baz yıl fiyatı, 50

B malının 2011 yılı üretim miktarı, 120

$\Rightarrow 50 \times 120 = 6000$

$6000 + 1500 = 7500 \rightarrow$ 2011 yılı reel GSYİH

- Reel GSYİH 2011 yılında artmıştır.

III. 2011 yılı GSYİH deflatörü 1'den büyüktür.

$$\text{GSYİH Deflotörü} = \frac{N \cdot GSYİH}{R \cdot GSYİH}$$

$$= \frac{7800}{7500} = 1{,}04$$

- 2011 yılı GSYİH deflotörü 1 den büyüktür.
- Dolayısıyla üç önermede doğrudur.

CEVAP: E

16. **Stok Değişken:** Değeri zamanın belli bir anında belirlenen değişkendir.

Örn: Sermaye, servet, fiyat, amortismanlar, para arzı, stoklar

Akım Değişken: Belirli bir zaman dilimi için ölçülen değişkendir.

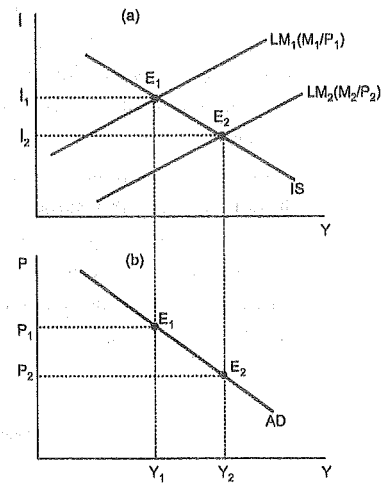
Örn: İhracat, yatırım, milli gelir, vergiler, aylık gelir.

- Sermaye miktarı stok değişkendir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

17.



- Mal ve para piyasasındaki eşanlı denge bize toplam talep eğrisini verir.
- Bu durumu grafik yardımıyla açıklayalım şekil (a)'da nominal para arzı M_1 fiyat düzeyi P_1 ve dolayısıyla da reel para arzı M_1/P_1 iken mal ve para piyasalarında eşanlı denge E, (I_1Y_1) noktasında sağlanmıştır.

Fiyat düzeyinin P_1 den P_2 düşmesi reel para arzının artmasına yol açarak LM eğrisi sağa kayar. Yeni denge E_2 noktasında sağlanır. Bu durum şekil (b)' de fiyat düzeyi ile hasıla arasındaki ilişkiyle gösterilmiştir.

Şekil (b)' de yer alan ve alternatif fiyat ve hasıla düzeylerini ilişkilendiren negatif eğimli eğri, AD toplam talep eğrisidir. AD eğrisi üzerindeki E_1 ve E_2 noktaları mal ve para piyasasındaki eşanlı dengeyi yansıtır.

CEVAP: E

18.
- Devlet bütçesinde gelir ve giderleri aynı miktarda artırmanın gayrisafi yurtiçi hasılaya etkisini gösteren çoğaltana denk bütçe çoğaltanı denir.
- Denk bütçe çoğaltanı 1'e eşittir. Bunun nedeni, hem kamu harcamaları hem de vergiler arttırıldığı için harcama çarpanı ve vergi çarpanı aynı anda işleyecektir.

$\Delta G = \Delta T \rightarrow$ Denk Bütçe Çoğaltanı

$\frac{1-C}{1-C} = 1$

CEVAP: D

19. Etkin ücret, ücret yapışkanlığını açıklayan kavramlardan biridir. Buna göre işçilere ödenen denge noktasından daha yüksek olan ücret işçilerin daha yüksek hayat standartlarına kavuşmalarına ve bana bağlı olarak verimliliğin artacağı temeline dayanmaktadır. Firma işçiye ne kadar yüksek ücret öderse işçinin bağlılığı o kadar artacaktır. Firma buna bağlı olarak yeni işçi işe alma maliyetinden kurtulacaktır. Bu nedenle emek arz ve talebinin dengeye geldiği noktanın üstünde belirlenen etkin ücret sonucu verimliliği düşük olan işçileri firma işe almayacaktır. Bu durum işsizlik oranının artmasına neden olur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

20.
- Kısa dönemde toplam arz eğrisi (AS) pozitif eğimlidir. Bu durumun üç temel nedeni vardır. 1) İşçi yanılma modeli (M. Friedman) 2) Firma Yanılma Modeli (B. Lucas) 3) Yapışkan ücret modeli (S. Fischer)
- Şimdi soruya dönelim. Nominal para arzındaki artış toplam talep (AD) eğrisinin sağa kaymasına bu durumda fiyatlar genel düzeyinin yükselmesine ve buna bağlı olarak reel ücretin düşmesine neden olacaktır. Ancak yapışkan ücret modeli gereği emek talebi artacak bu durum çıktı miktarının artmasına neden olacaktır.
- $P\uparrow$, $M\downarrow$, $L_D\uparrow$, Üretim$\uparrow$

CEVAP: C

21. Bir yatırımcı gerçekleştireceği yatırım kararın, verirken sermayenin marjinal etkinliği ile faiz haddini kıyaslamalıdır.
- Eğer sermayenin marjinal etkinliği faiz haddinden büyükse yatırım yapma kararı alır.

CEVAP: D

22. Reel faiz Haddi = Nominal faiz Haddi - Enflasyon Haddi

- Soruda Beklenen ve Beklenmeyen enflasyonu beraber vermiştir. Bu durumda Beklenen ve Beklenmeyen enflasyonun toplamı gerçekleşen enflasyon haddini verecektir. O halde soruya dönecek olursak;

%2 = Nominal faiz Haddi – %10

Nominol faiz Haddi = %12

CEVAP: E

23. Günümüzde makro iktisadi analizin makul-sağlam bir mikro iktisadi temel üzerine inşa edilmesi gerektiği konusunda iktisatçılar arasında bir uzlaşma vardır. 1960'larda olmayan bu uzlaşmanın nedeni 1995 yılında Nobel İktisat ödülü alan Amerikalı iktisatçı Robert E. Lucas'ın 1976 yılında makro ekonomik modellere yönelttiği Lucas Kritiği denilen analizdir. Lucas kritiğine göre bir ekonomide hükümet yeni bir politika izlediğinde, iktisat politikasını yönetenler bu politikanın etkilerini iktisadi değişkenler arasındaki mevcut ilişkilerin gelecekte de devam edeceği varsayarak tahmin ederler. Oysa hükümetin izlediği yeni bir politika tüketicilerin - firmaların ve işçilerin bekleyişlerini etkilemek suretiyle, iktisadi değişkenler arasındaki mevcut ilişkilerin değişmesine yol açar. Bu yüzdende yeni bir iktisat politikasının etkilerini doğru biçimde tahmin edebilmek için, yeni politikanın karar birimlerinin bekleyişlerini bireysel davranışları nasıl etkilediğini açıkça hesaba katmak gerekir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

24. Firmalar normal üretim süreçlerinde belli oranda stok bulundurabilirler. Eğer stoklarda beklenmeyen bir oranda artış yaşanıyorsa bu firmanın planlanan yatırımlarından daha fazla yatırım yaptığını yani gerçekleşen yatırımların planlanan yatırımlardan büyük olduğunu anlatır.

CEVAP: E

25. Tahvil talebini belirleyen faktörler

1) Servet: Servetin artması tahvil talebini artırır ve sağa koyar.

2) Beklenen Getiri: Eğer tahvilin beklenen getirisinde bir artış varsa tahvil talebi artar ve sağa koyar.

3) Risk: Riskten hoşlanmayan bir aktif olan tahvil, risk azaldıkça talebide artar ve sağa koyar.

4) Likidite: Tahvilin likiditesi ne kadar yüksekse talebide o kadar artar ve sağa koyar.

CEVAP: D

26. T.C Merkez Bankasının Analitik Bilanço Kalemleri

Aktifler	Pasifler
1. Dış varlıklar	**1. Toplam Döviz Yükümlülükleri**
2. İç varlıklar	a. Dış yükümlülükler
a. Nakit İşlemler	b. İç Yükümlülükler
aa. Kamuya açılan Nakit Krediler	**2. Merkez Bankası Parası**
ab. Bankalara açılan Nakit Krediler	**A. Rezerv Para**
ac. Diğer Kalemler	a. Emisyon
b. Değerleme Hesabı	b. Bankalar Mevduatı
	ba. Bankaların Zorunlu Karşılıkları
	bb. Bankalar Serbest İmkanı
	c. Fon hesapları
	d. banka Dışı Kesimin Mevduatı
	B. Diğer Merkez Bankası Parası
	a. Açık Piyasa işlemleri
	b. Kamu Mevduatı
	TOPLAM İÇ YÜKÜMLÜLÜKLER
	(Merkez Bankası Parası + İç döviz Yükümlülükleri)

CEVAP: A

27. Takas ekonomilerinde N tane mal var ise kaç tane fiyatın gerekli olduğunu gösteren formül;

$\frac{N\cdot(N-1)}{2}$ dir.

Soru bize 20 farklı malın varlığında oluşan fiyat sayısını sormakta;

$\frac{20(20-1)}{2}=190$

CEVAP: D

28. Bugünkü değer: Belirli bir faiz oranından gelecekte elde edilecek bir parasal değerin içinde bulunan anda-ki değeridir.

$PV=\frac{FV}{(1+i)^n}$ — n: Yıl sayısı; PV: Bugünkü değer; i: Faiz oranı

$800=\frac{1000}{(1+i)^1} \Rightarrow 1000 = 800 + 800i$

$200 = 800i$

$\frac{1}{4} = i$

$i = \%25$

CEVAP: C

29. Ricardo'nun Karşılaştırmalı Üstünlük Modeli

Ricardo'ya göre uluslararası ticareti mutlak üstünlüklere dayandırmaya gerek yoktur. Uluslararası ticaret için üzerinde durulması gereken ülkelerin bazı malları ucuza üretmeleri yani bu mallarda üstünlük sahibi olmaları değildir. Önemli olan üstünlüklerin derecesidir. Bir ülke diğeriyle kıyaslandığında hangi malların üretiminde daha fazla bir üstünlüğe sahipse o mallarda uzmanlaşmalıdır.

Şimdi soruya dönelim. Soruda X ve Y ülkelerin A ve B mallarını üretmek için kullanılan emek miktarını saat cinsinden açıklamıştır.

	A	B
X ülkesi	4 saat	3 saat
Y ülkesi	1 saat	2 saat

Bu duruma göre Y ülkesi her iki malın üretiminde de mutlak üstünlüğe sahiptir.

Ancak karşılaştırmalı üstünlüğe göre değerlendirdiğimizde ise Y ülkesi A malının üretiminde X ülkesine göre daha avantajlı X ülkesi ise B malının üretiminde Y ülkesine göre daha avantajlıdır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

30. Dış ticarete müdahale için kullanılan araçlar aynı zamanda dış ticaret politikasının araçları olarak da isimlendirilebilir.

Dış ticaret politikası araçları

1. Gümrük tarifeleri
2. Tarife dışı araçlar

a) Miktar Kısıtlamaları

b) Tarife benzeri faktörleri (örn: Kambiyo Denetim)

c) Görünmez engeller

d) Gönüllü ihracat kısıtlamaları

3. İhracatin özendirilmesi
4. Bağlı ticaret

Dolayısıyla soruda belirtilen bütün önermeler dış ticarete müdahale için kullanılan araçlardır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

31. Günümüzde iktisadi birleşme veya ekonomik bütünleşme hareketleri farklı şekiller almaktadır. Bunların başlıcaları;

1. Tercihli Ticaret Antlaşmaları: Burada anlaşmaya üye olan ülkeler tek yanlış veya karşılıklı olarak belirli mallar üzerindeki gümrük tarifelerinde indirimde bulunurlar.

2. Serbest Ticaret Bölgesi: Birliğe üye ülkeler aralarındaki ticarette gümrük tarifelerini ve miktar kısıtlamalarını kaldırmakta fakat birlik dışında kalanlara karşı her biri kendi özel tarifesini uygulamaktadır.

3. Gümrük Birliği: Hem üyelerin kendi aralarındaki ticarette gümrük tarifeleri ve kotalar kaldırılmakta hem de birlik dışında kalanlara ortak bir tarife uygulanmaktadır.

4. Ortak Pazar: Üyeler aralarındaki ticareti serbestleştirdikleri gibi aynı zamanda emek, sermaye ve üretim faktörlerini de bölge içinde serbest dolaşımı sağlamaktadır.

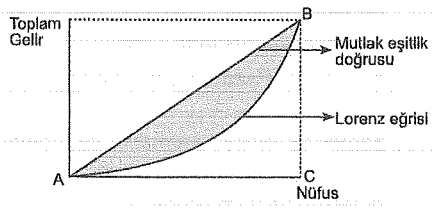
5. İktisadi Birlik: Böyle bir aşamaya geçilmiş olabilmesi için tek bir para ve bankacılık sistemi, ortak mali politikalar ve tüm birlik çapında ortak ekonomik politikaları belirleyecek ve uygulayacak ülkeler üstü bir organın kurulmuş olması gerekir.

CEVAP: D

32. **Rybczynski Teoremi:** İki mallı iki faktörlü bir modelde tam çalışma koşulları altına eğer tek bir faktörün arzı artırılacak olursa, onu yoğun olarak kullanan malda üretim genişler, diğer malda ise daralır. Rybczynski teoremi özellikle iktisadi büyümenin dış ticaret üzerindeki etkilerinin incelenmesinde analitik yönden büyük önem taşır.

CEVAP: A

33. Lorenz Eğrisi: Gelir dağılımındaki eşitsizliği ölçmek için kullanılan eğridir.



- Mutlak eşitlik doğrusu gelir dağılımının tamamen adaletli olduğunu anlatır.
- Lorenz eğrisi mutlak eşitlik doğrusundan uzaklaştıkça gelir dağılımı adaletsizliği artar.
- Gini kat sayısı ise bu eşitsizliği matematiksel ifade eden kavramdır.
- Gini katsayası taralı alanın ABC üçgenine oranı şeklinde bulunur.
- Gini katsayısı 0 ile 1 arasında bir değer alır ve gelir dağılımı eşitsizliğini anlatır. 0'a yaklaştıkça adaletsizlik azalır.

CEVAP: B

34. Farklılaştırılmış Sistem: (Alexander Gerschenkon)

- Teknoloji açığı ile sosyal yetenek açığının birlikte var olmasından hareket ederek, sosyal yeteneğin gelişmesiyle teknolojiyi yakalama sürecinin aynı anda meydana geldiğini vurgular.
- Geç kalmış ülkeler, sanayileşmesini kendileri yaratmasına gerek kalmadan ileri ülkeler tarafından daha önce yaratılan teknolojik ve kurumsal gelişmelerden faydalanarak başlatabilirler.
- Modelde her ülkenin farklı kurumsal biçimde sanayileşmeyi yakalamaya çalışması söz konusudur.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

35. Dengesiz Büyüme Kuramı: (A.O. Hirschman)

Hirschman'a göre geri kalmış yoksul ülkeler, dengeli kalkınma teorilerinin öngördükleri gibi bütün sektörlerde eş zamanlı bir kalkınma hamlesini gerçekleştirecek ne sermaye miktarına, ne de arz ve talep yönüyle piyasa genişliğine sahiptirler. Büyüme ve yoksulluktan kurtulma, ancak seçilmiş sektörlerden yayılarak gerçekleşebilir. Kalkınma çizgisel bir süreç değil, hamleler isteyen bir dizi kopuştur.

Bu dengesizlik sürecinde öne çıkarılması gereken endüstriler, diğer endüstrilerde yeni yatırımları teşvik edebilecek niteliğe sahip olmalıdır. Bu durum Hirschman "ileri ve geri bağlantılar" olarak tanımlamaktadır. Bir endüstrinin ileri bağlantısı, bu endüstrinin çıktılarını kullanan yeni endüstrilerin ortaya çıkmasını sağladığı zaman söz konusu olmaktadır. Geri Bağlantılar ise bir endüstrinin kullandığı girdileri üreten endüstrilerde yatırımları artırıcı etkisi olduğunda ortaya çıkmaktadır.

CEVAP: E

36. Tarihsel Büyüme Aşamaları Teorisi (W.W. Rostow)

- Rostow tüm toplumları 5 grupta sınıflandırmıştır.

1. Geleneksel Toplum

- Üretim sınırlı düzeydedir.
- Kaynakların büyük kısmı tarıma ayrılır
- Yatırımlar oldukça düşüktür.
- Toplumsal açıdan hareketlilik az, toplumsal yapıya aile kabile bağları hakimdir.
- Siyasal güç toprak sahiplerinin elindedir.

2. Kalkışa Hazırlık Aşaması

- Sabit sosyal sermaye yatırımları (örnek: ulaştırma yatırımları) yapılır.
- Siyaset sosyal ve kültürel alanlarda köklü yapısal değişmeler.
- Eski elit tabakanın yerini alacak yeni elit tabakanın oluşması
- Toprak reformu ve tarımdan sanayi sektörüne transfer

3. Kalkışa Geçme Aşaması

- Üretken yatırımların milli gelir içindeki payının artması
- Yüksek hızla gelişen imalat sanayinin kurulması
- Özel sektör yatırımlarının artması
- Önder sektörlerin oluşması
- Tarım sektöründe köklü değişmeler

4. Olgunlaşma Aşaması

- Kendi kendini besleyen dinamik toplumsal yapı
- Modern teknoloji her alana yayılır.
- İthal edilen mallar artık yurtiçinde üretilir.
- Sanayinin yapısı ağır sanayiden daha sofistike sektörlere kayar.

5. Kitlesel Tüketim Aşaması

- Yeni önder sektörler dayanıklı tüketim malları ve hizmet sektörleridir.
- Ülkeler bu aşamada ya refah devleti olma yolunda ilerlerler yada Dünya ölçeğinde etkin bir ülke olmak isterler.
- Soruda belirtilen "E" şıkkı görüldüğü gbii kalkışa hazırlık aşamasının değil kitlesel tüketim aşamasının bir özelliğidir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

37. 24 Ocak 1980 Kararları ve Liberal Ekonomiye Geçiş

- 1970'lerden sonra Türkiye'de fiyat istikrarı bozulmaya başlamıştır.
- Bu dönemde ortalama enflasyon oranı %18'i aşmıştır.
- Bunun en önemli nedeni 1974'den itibaren dünya petrol fiyatlarında yaşanan yükselişin ödemeler bilançosu üzerine yüklediği dolaylı ve dolaysız yüktür.
- Döviz Darboğazı yaşanmıştır.
- Enflasyonist baskılar artmıştır.
- İşsizlik artmıştır.
- Üretimde azalma yaşanmıştır.
- Karaborsa oluşmuştur.

Bu bunalımdan çıkmak için IMF gözetiminde hazırlanan ve bazı Latin Amerika ülkelerinde uygulanan ortodoks istikrar programları yürürlüğe konulmuştur. Bu program aynı zamanda reform ve değişim politikalarınıda içermektedir.

Uygulanan Politikalar

1. Enflasyonu kontrol altına almak
2. Devletin ekonomiye müdahalesini azaltmak
3. Dış ticaretin serbestleştirilmesi ve yabancı sermayenin teşvik edilmesi
4. İthalatın serbestleştirilmesi
5. Doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının teşviki
6. Faiz hadlerinin serbest piyasada oluşturulması
7. Ücretler ve sendikal faaliyetler.

- "B" şıkkında belirtilen faiz düşürülmesi söz konusu değil faizin serbest piyasada belirlenerek negatif faiz uygulamasına son verilmesi hedeflenmektedir.

CEVAP: B

38.

Mal Ticaret Dengesi

	Mal ihracatı (milyon $)	Mal ithalatı (milyar $)
2002	36.1	51.6
2003	47.3	69.3
2004	63.2	97.5
2005	73.5	116.8
2006	85.5	139.6
2007	107.3	170.1
2008	132	202
2009	102.1	140.9
2010	113.9	185.5

Yıllar bazında değerlendirildiğinde mal ihracatında da mal ithalatında da bir artış olmasına rağmen ithalattaki artış daha büyük olmasından kaynaklı mal ticaret dengesi devamlı açık verir.

Hizmetler Dengesi

	Hizmet İhracatı (milyar $)	Hizmet İthalatı (milyar $)
2002	36.1	51.6
2003	47.3	69.3
2004	63.2	97.5
2005	73.5	116.8
2006	85.5	139.6
2007	107.3	170.1
2008	132	202
2009	102.1	140.9
2010	113.9	185.5

Hizmetler yıllar bakımından değerlendirildiğinde ise ihracatın ithalattan büyük olması Hizmetler dengesinin fazla verdiğini göstermektedir.

Cari Transferler

	Cari Transferler: Borç (milyon $)	Cari Transferler: Kredi (milyon $)
2002	-4	2477
2003	-61	1081
2004	-38	1155
2005	-21	1475
2006	-337	2245
2007	-542	2785
2008	-678	2791
2009	-534	2889
2010	-656	2104

Cari işlemler dengesine gelindiğinde ise her üç kalemin toplanması sonucu Mal ticareti ve Cari Transferlerin açık veriyor olmasından kaynaklı Cari işlemler dengesi de açık verecektir.

CEVAP: E

39. **Türkiye'de 2005-2010 döneminde istihdam oranı**

2005	41.5%
2006	41.5%
2007	41.5%
2008	41.7%
2009	41.2%
2010	43%

Soruda şıklara bakacak olduğumuzda "A" şıkkı %40 - 49 aralığı doğru cevap alacaktır.

CEVAP: A

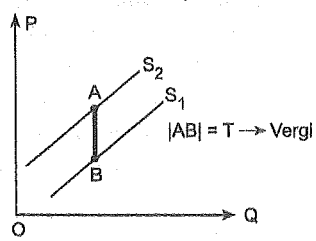
40. 2003-2004 yılları haricinde sorudaki diğer önermeler Türkiye açısından önemli kriz dönemlerini yansıtmaktadır.

CEVAP: C

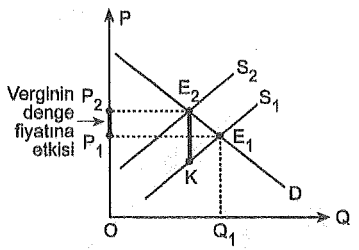
YARGI YAYINEVİ

İKTİSAT 2014 ÇÖZÜMLERİ

1. **Spesifik vergi:** Birim mal başına alınan vergidir ve malın arz fiyatını vergi kadar artırarak malın arz eğrisini paralel olarak sola kaydırır.



Üreticiye yüklenen verginin tamamı ya da bir kısmı malın denge fiyatına yansıtılarak tüketiciye ödettirilebilir. Bu olaya verginin yansıması denir.



E_1 dengesinde devlet müdahalesi yoktur ve malın denge fiyatı P_1 denge miktarı Q_1 dir. Devlet spesifik vergi ile piyasaya müdahale ettiğinde malın arz eğrisi paralel sola kayar. Yeni denge noktası olan E_2 de malın denge fiyatı P_2 ye artmıştır.

Grafikte;

$|E_2K|$ = İki arz eğrisi arasındaki dik mesafe birim verginin tamamıdır.

$|P_1P_2|$ = Verginin denge fiyatında yarattığı artıştır.

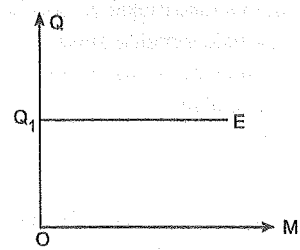
- Eğer $|E_2K|$ olan vergi miktarı daha yüksek olsaydı verginin denge fiyatında yaratacağı artış daha çok olurdu.
- Eğer arz eğrisi daha esnek olsaydı verginin daha büyük kısmı tüketici tarafından ödenecek ve fiyattaki artış daha çok olacaktı.
- Eğer talep eğrisinin esnekliği daha küçük olsaydı yine verginin büyük kısmı tüketici tarafından ödenecek ve denge fiyatı daha çok artacaktı.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

2. **Talebin Gelir Esnekliği (e_m):** Bir maldan talep edilen miktarın tüketicinin gelirindeki değişmelere duyarlılığını ölçer ve şu formülle hesaplanır.

$e_m = \frac{\Delta Q}{\Delta M} : \frac{M_1}{Q_1}$ formülde $\frac{\Delta Q}{\Delta M}$ ifadesi engel fonksiyonunun eğimidir.



Engel eğrisi çizilirken yatay eksene gelir (M) ve dikey eksene miktar (Q) yazılır. Soruda engel eğrisinin eğiminin sıfır olduğu söylendiğine göre engel eğrisi yataydır. Şimdi gelir esnekliği formülünü kullanalım. (Formülü kullanırken şuna dikkat edelim. Çizdiğimiz grafikte miktar değişmemekte yani $\Delta Q = 0$)

$$e_m = \frac{\Delta Q}{\Delta M} \cdot \frac{M}{Q}$$

$$e_m = 0 \cdot \frac{M_1}{Q_1}$$

$\Delta Q = 0$ olduğu için

$\frac{\Delta Q}{\Delta M}$ = eğim = 0 olur.

$e_m = 0$

Demek ki eğimi sıfır olan engel eğrisinin gelir esnekliği de sıfırdır.

CEVAP: A

3. Soruda verilen fayda fonksiyonu $U = XY^2$ biçiminde ve biliyorsunuz ki U: fayda X ve Y ise tüketilen mal miktarlarını temsil etmektedir.

Soruya göre tüketici X = 4 ve Y = 4 birim mal tüketmekte ve belli bir fayda düzeyi elde etmekte fonksiyonda X ve Y değerlerini yerine yazıp fayda düzeyini bulalım.

$U = 4 \cdot 4^2$

$U = 64$

Tüketici 64 util fayda elde etmektedir. ve tüketici için X = 4 ve Y = 4 mal bileşimi ile X = 1 ve Y = k birim mal bileşimi aynı faydayı sağlıyor olduğundan U = 64, X = 1 fonksiyonda yerine yazılırsa k değeri bulunabilir.

$U = xy^2$

$64 = 1 \cdot y^2$

$\sqrt{y^2} = \sqrt{64}$

$y = 8 = k$

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Sorudaki veriler;

$Q^S = P$

$Q^D = 80 - P$

Üretici fazlası ile tüketici fazlası sorulmuş

Üretici fazlası: Üreticinin malını satmaya razı olduğu minimum fiyat ile sattığı fiyat arasındaki farktır.

Tüketici fazlası: Tüketicinin malı almaya razı olduğu maximum fiyat ile aldığı fiyat arasındaki farktır.

Tüketici ve üretici fazlasını bulmak için öncelikle malın piyasa denge fiyatını (yani alış-veriş fiyatını) bulmalıyız.

$Q^D = Q^S$

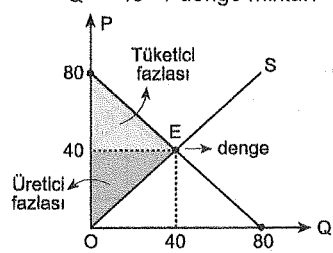
$80 - P = P$

$2P = 80$

$P = 40$ TL $\rightarrow$ denge fiyatı

$Q^S = P$

$Q^S = 40 \rightarrow$ denge miktarı



$Q^S = P$ arz fonksiyonu grafikte orijinden çıkan doğrudur.

$Q^S = 80 - P$

P = 0 iken Q = 80 $\rightarrow$ Talep eğrisinin miktar eksenini kestiği nokta

Q = 0 iken P = 80 $\rightarrow$ Talep eğrisinin fiyat eksenini kestiği nokta

Grafikte denge fiyat çizgisi ile talep eğrisi arasındaki dik üçgen alanı tüketici fazlasıdır.

$$\text{Tüketici fazlası} = \frac{40 \cdot 40}{2} = 800$$

Grafikte denge fiyat çizgisi ile arz eğrisi arasında kalan dik üçgen alanı üretici fazlasıdır.

Üretici fazlası = $\frac{40 \cdot 40}{2} = 800$

Tüketici fazlası + Üretici fazlası = 800 + 800 = 1600

CEVAP: D

5. Bu soruda üreticinin uzun dönem dengesi sorulmuştur. Soruda Q = KL şeklinde Cobb-Douglas tipi üretim fonksiyonu verilmiş ve emek ve sermayenin fiyatının eşit olduğu ifade edilmiştir.

($P_L = P_K = w$)

Ve firmanın Q birim malı minimum maliyetle ürettiğinde ortaya çıkacak maliyet sorulmuştur.

Maliyet minimizasyon koşulumuz;

$\frac{MP_L}{MP_K} = \frac{P_L}{P_K}$ şeklindeydi.

(**Not:** Bu koşulu Cobb-Douglas üretim fonksiyonunda kullanıyoruz.)

$Q = KL$

$MP_L = \frac{\Delta Q}{\Delta L} = K$

$MP_K = \frac{\Delta Q}{\Delta K} = L$

$\frac{K}{L} = \frac{w}{w}$

$K = L \rightarrow$ dengede emek ve sermaye birbirine eşit miktardadır.

Şimdi maliyet fonksiyonunu yazalım.

$C = P_L \cdot L + P_K \cdot K$

$C = w\sqrt{Q} + w\sqrt{Q}$

$C = 2w\sqrt{Q}$ firmanın minimum maliyetidir.

$P_L = P_K = w \rightarrow$ soruda verilmiştir.

$Q = KL$ ve $K = L$ olduğuna göre

$Q = L^2$

$L = \sqrt{Q}$ dolayısıyla $K = \sqrt{Q}$ olur.

CEVAP: B

6. Tam rekabet piyasasında faaliyet gösteren bir firmanın kâr maximizasyon koşulu; fiyatın marjinal maliyete eşit olmasıdır. (P = MC)

O halde üretilen malın satış fiyatı ve marjinal maliyeti etkileyen unsurlar firmanın kâr düzeyini de etkileyecektir.

- Soruda ilk öncül olan üretilen malın satış fiyatı (P) kâr maximizasyonu P = MC eşitliğinde sağlandığına göre kâr düzeyini etkiler.
- İkinci öncül olan girdi fiyatı yine kâr max koşulunda yer alan MC'yi etkiler ve dolayısıyla diğer koşullar sabitken kâr düzeyini etkiler. Girdi fiyat artışı MC'yi artırır. Aynı zamanda firmanın toplam maliyeti de artar ve kâr düzeyi azalır.
- Üçüncü öncül üretim fonksiyonu ise firma maliyetleri ile ilişkilidir.

$MC = \frac{\Delta TVC}{\Delta Q} = \frac{\Delta(P_L L)}{\Delta Q} = P_L \cdot \frac{\Delta L}{\Delta Q} = P_L \cdot \frac{1}{MP}$

formülünde de gördüğümüz gibi MC marjinal ürünün tersinin girdi fiyatı ile çarpımıdır.

Dolayısıyla üretim fonksiyonunu etkileyen bir unsur dolaylı olarak maliyeti etkileyecek buradan da kâr düzeyi etkilenecektir.

Sonuç: 3 öncül de kâr düzeyini etkiler.

CEVAP: E

7. Tam rekabetçi bir firmanın denge koşulu fiyatın marjinal maliyete eşit olmasıdır. (P = MC)

Herhangi bir firmanın kâr/zarar yorumu yapılırken ya TR ve TC ya da ortalama hasılat (AR) ve ortalama maliyet (AC) arasındaki ilişkiye bakılır.

AR > AC ise aşırı kâr

AR < AC ise zarar

AR = AC ise normal kâr söz konusudur.

Unutmamanız gereken bir husus ise tüm piyasalarda fiyatın ortalama hasılata eşit olmasıdır. (P = AR)

Soruda tam rekabetçi firmanın aşırı kâr elde ettiği belirtildiğine göre AR > AC'dir. Ve P = AR olduğuna göre P = AR > AC şeklinde de ifade edilebilir.

Aynı zamanda firma dengede olduğuna göre P = MC'dir.

Sonuç; $\underbrace{MC = \overbrace{P = AR}^{\text{Tüm piyasalarda}}}_{\text{Denge}} > \underbrace{AC}_{\text{aşırı kâr}}$ ilişkisi söz konusudur.

Seçeneklerde; P = AR > AC doğru seçenektir.

CEVAP: D

8. Herhangi bir firmanın toplam hasılat (TR) ve marjinal hasılatı (MR) ters talep fonksiyonu yardımıyla bulunur. Dolayısıyla talep fonksiyonunun biçimi TR ve MR'nin biçiminin belirleyicisidir.

Soruya göre talep fonksiyonu negatif eğimli ve doğrusal olduğuna göre ters talep fonksiyonunu P = a – bQ şeklinde yazabiliriz.

P = a – bQ fonksiyonu yardımıyla TR'yi bulalım.

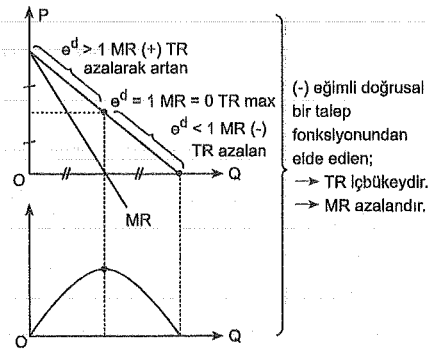
TR = P · Q

TR = (a – bQ)Q

TR = aQ – bQ^2 şeklindedir. Bu fonksiyon azalarak artan ve maximum olduktan sonra azalan bir fonksiyondur. Yani grafik çan eğrisi = ters U = iç bükey şeklindedir.

$MR = \frac{\Delta TR}{\Delta Q} \Rightarrow$ TR'nin Q'ya göre türevi marjinal hasılattır.

MR = a – 2bQ şeklindedir. Yani marjinal hasılat fonksiyonu doğrusal ve azalandır.



CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

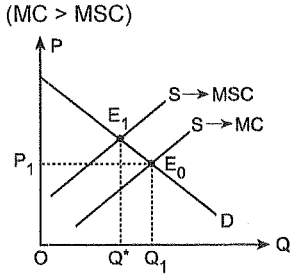
9. Üretimde negatif dışsallık; Bir firmanın başka bir firmaya ya da tüketiciye doğrudan yüklediği maliyettir.

Dışsallıkların varlığı durumundaki bir malın özel maliyeti ve sosyal maliyeti farklılaşır.

Bir malın; marjinal sosyal maliyeti (MSC) marjinal özel maliyeti (MC) ile marjinal dışsal maliyetin (MEC) toplamıdır.

Marjinal sosyal maliyet = Marjinal özel maliyet + marjinal dışsal maliyet

Eğer üretimde negatif dışsallık var ise malın üretimi esnasında diğer firma ya da tüketicilerde maliyete katlanacağından özel maliyetin yanında bir de dışsal maliyet ortaya çıkar. Bu durumda marjinal sosyal maliyet marjinal özel maliyet (MC)'ten büyük olur. (MC > MSC)



Marjinal maliyet ve talep eğrisinin birbirini kestiği E_0 dengesinde piyasada üretilen mal miktarı Q_1 dir. Bu mal üretiminde negatif dışsallık sonucu marjinal sosyal maliyet, marjinal özel maliyetin üzerinde belirlenmiştir. E_1 dengesi dışsallığın ödendiği etkin üretimi (Q^*) ifade eden dengedir.

Sosyal olarak etkin üretim Q^* piyasada üretilen miktarın altında yer almaktadır.

O halde üretimde negatif dışsallık söz konusu ise

- piyasada oluşan üretim miktarı > etkin üretim

  $q > q^s$
- marjinal maliyet < marjinal sosyal maliyet

  $MC < MSC$

CEVAP: D

10. Adam Smith, fiyatı 2 şekilde inceler:

1. **Doğal Fiyat:** Malların üretiminde harcanan emek miktarına eşittir. Yani malın uzun dönemde üretim maliyetine eşittir.
2. **Piyasa Fiyatı:** Malların arz ve taleplerinin eşitlendiği piyasa dengesinde belirlenen fiyattır.

CEVAP: B

11. Sorunun çözümüne sızıntı - enjeksiyon eşitliğiyle ulaşılabilir.

$$\underbrace{C + S + T + M}_{\text{Sızıntılar}} = \underbrace{C + I + G + X}_{\text{Enjeksiyonlar (Katılımlar)}}$$

(C: Tüketim, S: Tasarruf, T: Vergiler, I: Yatırım, G: Kamu harcamaları, X: İhracat, M: İthalat)

$$\underbrace{S - I}_{\text{Özel sektör dengesi}} = \underbrace{G - T}_{\text{Bütçe dengesi}} + \underbrace{X - M}_{\text{Dış denge}}$$

Dış ticaret fazlası durumunda $X > M$'dir.

$X > M$ ise $S > I$'dır.

$X = M$ ise $S = I$'dır.

$X < M$ ise $S < I$'dır.

Sonuç olarak bütçe dengesi veri iken dış ticaret fazlası ($X > M$) durumunda, toplam tasarruf toplam yatırımı aşmıştır ($S > I$).

CEVAP: D

12. Hükümet alımlarındaki 1000 TL'lik artış, denge reel gayrı safi milli hasıla düzeyini çarpan katı kadar arttırır.

Bu durumda harcama çarpanı hesaplanır:

$$k = \frac{1}{1 - c(1 - t)}$$

(k: Harcama çarpanı, c: Marjinal tüketim eğilimi, t: Marjinal vergi haddi)

$$k = \frac{1}{1 - 0{,}8(1 - 0{,}25)}$$

$k = 2{,}5 \rightarrow$ Harcama çarpanı

$\Delta Y = k \cdot \Delta G$

$\Delta Y = 2{,}5 \cdot 1000$

$\Delta Y = 2500 \rightarrow$ Reel GSMH'deki artış

CEVAP: E

13. **Talep Şoku:** Ekonomide mal veya hizmet talebinin artması ve azalmasına neden olan ve ansızın, sürpriz bir şekilde gerçekleşen olaylardır.

Olumlu (pozitif) talep şokları; faiz indirimleri, vergi indirimleri, hükümet teşvikleri, geleceğe yönelik iyimser bekleyişlerin oluşması, döviz kurunun ani değişimine bağlı olarak ihracat ve ithalatın değişmesi, savaş dönemlerinde kamu harcamalarının artması gibi toplam harcamaları (toplam talebi) arttırma etkisi olan değişikliklerdir.

Olumsuz (negatif) talep şokları; doğal afetler, borsa çökmeleri, savaş koşullarında vergilerin arttırılması, geleceğe yönelik kötümser beklenişlerin oluşması gibi toplam harcamaları (toplam talebi) azaltma etkisi olan değişikliklerdir.

Olumlu talep şokları reel sektör değişkenlerinden kaynaklanıyorsa IS eğrisi sağa kayar.

Olumlu talep şokları parasal sektör değişkenlerinden kaynaklanıyorsa LM eğrisi sağa kayar.

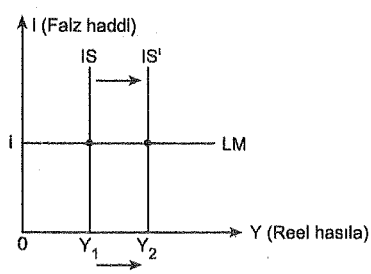
Olumsuz talep şokları ise IS ve LM eğrilerini sola kaydırır.

Sorunun D şıkkında, yeni kredi kartı uygulamasının yaygınlaşması sonucu toplam harcamaların artması ve LM eğrisinin sağa kayması gerekir.

CEVAP: D

14. **Dışlama Etkisi:** Genişletici maliye politikası uygulanması sonucu, yükselen faiz haddine bağlı olarak özel kesim yatırımlarının azalmasını ifade eder. Yani; devlet eliyle yatırımcılar özel kesimden dışlanmış olur.

Likidite tuzağında dışlama etkisi oluşmaz. Çünkü likidite tuzağında para talebinin faize tam duyarlı olduğu ve yatırımların faize tam duyarsız olduğu varsayılır. Bu durumda LM eğrisi yatay çizilir ve genişletici maliye politikasıyla IS eğrisi sağa kaydığında, faizler değişmezken reel hasıla artar.



Sorunun I nolu ifadesinde belirtildiği gibi yatırım faize tam duyarız olduğunda IS eğrisi düşey çizilir ve dışlama etkisi oluşmaz.

III nolu ifadede belirtildiği gibi, likidite tuzağında ise para politikası etkisiz, maliye politikası ise tam etkindir, dışlama etkisi doğurmaz.

CEVAP: C

15. **Tek Fiyat Kanunu:** Piyasalarda aynı mallar için tek fiyat oluşacağını ifade eden kanundur. Tam rekabetin hakim olduğu etkin piyasalarda tüketiciler fiyatı düşük olan mala, üreticiler ise fiyatı yüksek olan mala yönelirler. Böylece arz-talep mekanizmasının işlemesiyle fiyatı düşen malın fiyatı yükselecek, fiyatı yüksek olan malın fiyatı düşecektir ve sonuç olarak malların fiyatları eşitlenecektir.

Bu durumda iki ülke arasındaki reel döviz kuru bire eşittir.

CEVAP: B

16. **Tobin'in q Teorisi:** Amerikalı iktisatçı J. Tobin tarafından geliştirilmiştir. Bu teori ile hisse senedi fiyatlarıyla yatırım arasındaki ilişki incelenmiştir.

$$q = \frac{\text{Mevcut sermayenin piyasa değeri}}{\text{Mevcut sermayenin yenileme maliyeti}}$$

- $q > 1$ olduğu durumda, firmalar sahip oldukları sermaye stoğunu büyüterek, yatırım yaparlar. (B şıkkı)
- $q = 1$ olduğu durumda yatırım yapmak konusunda kararsız kalırlar.
- $q < 1$ olduğu durumda yatırım yapmayı tercih etmezler.

C şıkkındaki ifadeye göre, hisse senedi fiyatları arttığında, yani mevcut sermayenin piyasa değeri arttığında, firmalar hisse senedi satarak reel yatırımlarını arttırırlar. (Makine vs. alırlar.)

D şıkkındaki ifadeye göre, kurumlar vergisi arttırıldığında, mevcut sermayenin yenileme maliyeti artacağından, yatırımlar azalır.

E şıkkındaki ifadeye göre, faiz haddindeki azalma, borçlanmanın maliyetini azaltacağından, mevcut sermayenin yenileme maliyeti azalır ve q değeri artarak yatırımlar artar.

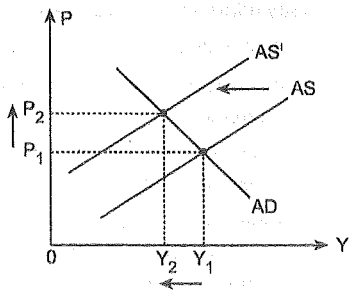
CEVAP: A

17. **Maliyet Enflasyonu:** Üretim maliyetlerindeki artışın neden olduğu enflasyondur.

Maliyet enflasyonuna yol açan etmenler şöyle sıralanabilir:

- Döviz kurunun artması sonucu ithal girdi maliyetlerinin artması
- Reel ücret artışına bağlı olarak işgücü girdisinin maliyetinin artması
- Dünya piyasalarında ham madde fiyatlarının artması
- Kötü hava koşulları
- Girdilerin verimliliklerinde meydana gelen düşüşler.

Üretim maliyetlerinin artması sonucu toplam arz eğrisi (AS) sola kayar ve fiyatlar yükselerek, ekonomi stagflasyon sürecine girer.



AS: Toplam arz

AD: Toplam talep

P: Fiyatlar genel düzeyi

Y: Reel hasıla

CEVAP: E

18. Klasik modele göre, "miktar teorisi" geçerlidir. Fisher tarafından geliştirilen miktar teorisine göre, nominal para arzının arttırılması sonucu uzun dönemde sadece fiyat düzeyi artar.

$M \cdot V = P \cdot Y \rightarrow$ Mübadele (değişim) denklemi

M: Nominal para arzı

V: Paranın dolanım hızı

P: Fiyatlar genel düzeyi

Y: Reel hasıla

Klasik modelde V ve Y'nin uzun dönemde sabit olduğu varsayılır. Nominal para arzı (M) arttırıldığında, fiyat düzeyi (P) aynı oranda artar.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

19. Monetarist yaklaşıma göre, senyoraj ve enflasyon vergisi devletin (merkez bankasının) para yaratma konusundaki tekel hakkını kullanarak, para arzını arttırmak suretiyle elde ettiği reel gelirdir.

Hükümet gereksinim duyduğu fonu iç borçlanma yoluyla finanse ettiğinde pozitif bir faiz ödemek durumunda iken, Merkez Bankası'nın para yaratımı ile finanse ettiğinde sıfır faizle bir borç kullanmış olmaktadır.

Devletin elde edebileceği senyoraj gelirinin enflasyon vergisi bölümü ve reel balans bölümü vardır. Reel para balansları, dolaşımdaki para ve banka rezervlerinden oluşmaktadır. Devlet para arzını arttırdığında, artan enflasyona bağlı olarak halkın elde tuttuğu para miktarı (reel balansları) giderek azalacağından, devletin senyoraj geliri azalacaktır.

Para arzının arttırılmasına bağlı olarak enflasyonist ortamda elde edilen enflasyon vergisi artarken, ekonomik birimlerin elde tuttukları paranın reel değeri azalacağından, para talebi azalır. Bu durum, senyoraj gelirini azaltıcı bir etki yapar.

Sonuç olarak, para arzındaki artış tamamen kamu kesimi için bir senyoraj gelirine dönüşmez. Bunun nedeni, belli bir süre sonra enflasyon baskısının senyoraj gelirini azaltmasıdır.

CEVAP: C

20. I. Fisher'in "Klasik Miktar Teorisi"ne göre, paranın değeri piyasadaki miktarına bağlıdır. Piyasadaki para miktarının (para arzı) arttırılması sonucu mal ve hizmetlerin fiyatları artar ve bu durumda paranın değeri düşer. Üretilen mal ve hizmet miktarının (Y) ve paranın dolanım hızının (V) değişmediği varsayımıyla, para miktarındaki (M) artış oranı fiyatlardaki (P) artış oranına eşittir.

$M \cdot V = P \cdot Y \rightarrow$ Değişim (Mübadele denklemi)

M: Para miktarı

V: Paranın dolanım hızı

P: Fiyatlar genel düzeyi

Y: Üretim miktarı

Fisher'e göre, ekonomik birimlerin parayı sadece işlem güdüsüyle talep ettiği varsayımıyla para talebinin gelir esnekliği çok yüksektir. Buna karşın, para talebinin faiz esnekliği sıfırdır.

Para talebinin faiz esnekliği, spekülatif para talebi analizini geliştiren Keynes tarafından incelenir.

Fisher'e göre fiyatların tam esnek olduğu ve ekonominin tam istihdam gelir düzeyinin (Y) kaçınılmaz olduğu varsayımıyla, para miktarı ne kadar artarsa fiyatlar da o kadar artar.

CEVAP: E

21. Türkiye'de 5 Mayıs 2001 tarihinde yürürlüğe giren 4651 sayılı yasa ile TCMB'nin bağımsızlığı ilan edilmiştir. Bu yasayla, Merkez Bankası'nın temel amacı olan fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikasını ve kullanacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisinin belirleyeceği kararlaştırılmıştır.

Ayrıca, Merkez Bankası'nın Hazine'ye avans verme yükümlülüğü kaldırılmıştır. Yani; Hazine ile olan kredi ilişkisine son verilmiştir.

CEVAP: A

22. Klasik iktisatçı D. Ricardo tarafından geliştirilen "Karşılaştırmalı Üstünlük Modeli", ülkeler arasındaki karşılıklı ticaretin sonuçlarını inceler. Buna göre; karşılıklı serbest ticaret, dünya kaynakların etkin kullanımı ve ülkelerin refah seviyelerinin artması sonuçlarını doğurur.

Karşılaştırmalı Üstünlük: Bir ülkenin bir malı diğer ülkeye göre daha düşük fırsat maliyetiyle üretebilmesini ifade eder.

Karşılaştırmalı üstünlük modelinin varsayımları şöyle sıralanabilir:

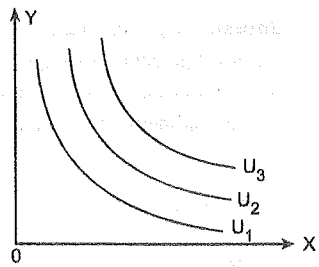
- İki ülke karşılıklı ticaret yapar.
- Her ülkede üretim emek faktörüyle gerçekleştirilir.
- Emek faktörü için azalan verim yasası geçerlidir.
- Emek faktörü (işgücü) ülke içinde tam hareketli, ülkeler arasında tam hareketsizdir.
- Ülkeler arasında taşıma maliyetlerinin olmadığı varsayılır.
- Talep koşulları analize dahil edilmez, arz teorisidir.

CEVAP: C

23. Bergson tarafından geliştirilen toplumsal refah fonksiyonu, toplum refahı ile kişisel refahlar arasındaki ilişkiyi ifade eder. Bergson'a göre kişilerin refahındaki değişmeler, toplum refahını aynı yönde etkiler.

Samuelson tarafından geliştirilen "toplumsal farksızlık eğrileri", eksenlerde mal miktarları gösterilerek çizilir ve Bergson'un "toplumsal refah fonksiyonuna" karşılık gelir.

Kişisel farksızlık eğrilerinde olduğu gibi, toplumsal farksızlık eğrilerinin orijinden uzaklaşması, tüketilen (talep edilen) mal miktarlarının ve toplum refahının artmasını ifade eder.



CEVAP: B

24. Net karşılıksız transferler, ödemeler bilançosunda cari işlemler hesabının alt hesaplarından biridir.

Ödemeler bilançosu (ödemeler dengesi) hesapları aşağıdaki gibidir:

I. Cari İşlemler Hesabı
   - Mal ve Hizmetler Hesabı
   - Gelirler Hesabı
   - Cari Transferler Hesabı

II. Sermaye ve Finans Hesapları
   - Sermaye Hesabı
   - Finans Hesapları
     - Doğrudan Yatırımlar
     - Portföy Yatırımları
     - Finansal Türevler
     - Diğer Yatırımlar
     - Rezerv Varlıklar

III. Net Hata ve Noksan

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

25. Washington Uzlaşısı, dünyada 1980'li yıllarda etkin olarak uygulanmaya başlayan neoliberal politikaların bir sonucudur.

Washington Uzlaşısı (konsensüsü) 1989 yılında John Williamson tarafından geliştirilmiştir. Amerikan Kongresi, Hazinesi, IMF ve Dünya Bankası gibi bileşenleri olan bu uzlaşı, dünyada uygulanacak olan 10 maddeden oluşur. Buna göre dünya ülkelerinde uygulanacak olan "yapısal uyum programları" belirlenmiştir ve ülke farkı gözetmeksizin tüm ülkelerde aynı sırayla uygulanması kararlaştırılmıştır.

Washington Uzlaşısı maddeleri şöyle sıralanabilir:

- Maliye disiplini
- Kamu harcamalarının yeniden düzenlenmesi
- Vergi reformu
- Finansal serbestleştirme
- Tek tip ve rekabetçi döviz kuru
- Ticaret serbestleştirmesi
- Doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına açıklık
- Özelleştirme
- Deregülasyon
- Mülkiyet haklarının güvence altına alınması

CEVAP: E

26. Solow modeline göre, durağan durum dengesinde işçi başına sermaye miktarı şöyle hesaplanır:

$$s \cdot y = (n + d)k$$
$$0{,}20 \cdot k^{1/2} = (0 + 0{,}05)k$$
$$0{,}20k^{1/2} = 0{,}05k$$
$$\frac{0{,}20}{0{,}05} = \frac{k}{k^{1/2}}$$
$$4 = k^{1/2}$$
$$k = 16$$

s : İşçi başına tasarruf

y : işçi başına gelir

n : nüfus artış hızı

d : Sermayenin yıpranma payı

k : İşçi başına sermaye

CEVAP: A

27. Harrod-Domar büyüme modeli, Post Keynesyen büyüme modeli olarak da ifade edilebilir.

Keynes'in kısa dönemli statik analizini uzun dönemli olarak genişleten Roy F. Harrod ve Evsey D. Domar tarafından geliştirilmiştir.

Harrod-Domar büyüme modeli, tam istihdam düzeyindeki bir ekonomide dengeli büyüme koşulları üzerine yoğunlaşmıştır.

Harrod-Domar büyüme modelinin varsayımları şöyle sıralanabilir:

- Sermaye ve emek girdileri kullanılarak tek bir mal üretilir.
- Üretilen mal hem tüketim hem de yatırım amacı ile kullanılır.
- Üretilen malın tüketilmeyen kısmı sermaye stokuna ilave edilir. Yani; tasarruf-yatırım eşitliği sağlanır.
- Üretim sürecinde sermaye ve emek girdilerinin ikamesi mümkün değildir.
- Modelde Leontief tipi üretim fonksiyonu geçerlidir ve sermaye-emek oranı (K/L) sabittir.
- Modelde teknoloji sabit kabul edilir.
- Tasarruf oranı s ile gösterilir. Marjinal ve ortalama tasarruf eğilimleri birbirine eşittir.
- Emek arzının n gibi sabit hızda büyüdüğü ve n büyüme hızının model dışında belirlendiği (dışsal olduğu) kabul edilir.
- Sermayenin yıpranma payının olmadığı kabul edilir. Ekonomide gayrı safi yatırımlar net yatırıma eşittir. Dolayısıyla, sermaye stokunda meydana gelen artışın yatırımlara eşit olduğu kabul edilir.

Modelde üç büyüme hızı tanımlanmıştır.

- **Gerekli büyüme hızı:** Tasarruf-yatırım eşitliğinin sermayenin tam kullanılmasıyla birlikte gerçekleşmesini sağlayan çıktı büyüme hızıdır.

  $$\text{Gerekli büyüme hızı} = \frac{s}{V}$$

  s: Tasarruf oranı

  V: Sermaye-hasıla oranı (K/Y)
- **Fiili büyüme hızı:** Fiilen gerçekleşen çıktı büyüme hızıdır.
- **Doğal büyüme hızı:** Emek piyasasında tam istihdamı sağlayan büyüme hızıdır.

CEVAP: A

28. Türkiye ekonomisinde 1963-1980 yılları arasında "ithal ikameci sanayileşme stratejisi" uygulanmıştır. 1963 itibariyle uygulamaya giren birinci beş yıllık kalkınma planı, "kolay ikame stratejisi" olarak adlandırılabilir. 1968 itibariyle başlayan ikinci beş yıllık kalkınma planı ise "ileri ikame stratejisi"nin uygulandığı bir plandır. 1973 itibarıyla uygulanmaya başlayan üçüncü beş yıllık kalkınma planında özellikle ara ve yatırım mallarının üretimi planlanmıştır.

YARGI YAYINEVİ

1980 itibarıyla Türkiye'de 24 Ocak kararlarıyla "ihracata yönelik sanayileşme stratejisi" uygulanmaya başlamış ve ithalat serbest hale getirilerek, ihracatı arttırmak hedeflenmiştir.

Sonuç olarak;

1963-1980 yılları arasında devletçi politikalar uygulanmıştır ve Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kurulmuştur. Bu dönemde, Türkiye'nin dış ticaret açığı tekrar artmıştır.

CEVAP: B

29. 2008 yılında ABD'nin konut piyasasında patlak veren krizin finansal bir krize ve ardından küresel bir krize dönüşmesi sonucu dünyada finansal sermaye yön değiştirmiştir. Ardından finansal kırılganlığı artan ülkelerde çeşitli tedbirler alınmıştır.

Türkiye'de 2008 ve sonrasında ortaya çıkan küresel kriz karşısında alınan tedbirler şöyle sıralanabilir:

Merkez Bankası tarafından alınan önlemler:

- MB'nin döviz depo piyasasındaki arıcılık faaliyetlerine yeniden başlaması kararlaştırılmıştır. Böylece bankalar arasında döviz likiditesini arttırmak hedeflenmiştir.
- Bankaların MB'den alabilecekleri döviz depolarının vadesini uzatmış ve borç verme faiz haddini indirmiştir.
- Bankaların yabancı para yükümlülüklerindeki zorunlu karşılık oranını indirmiştir.
- Yabancı para zorunlu karşılıkları faiz ödenmesi uygulamasına son vermiş, TL zorunlu karşılıkların faiz oranını ise arttırmıştır. Böylece TL mevduatı ve kredileri teşvik edilmiştir.
- MB ihracat reeskont kredilerine kullanım kolaylığı getirmiştir.
- Temel fonlama aracı olan "bir hafta vadeli repo" işlemlerine ilave olarak 3 aya kadar vadeli repo işlemlerini de kullanmaya başlamıştır.
- MB faiz oranlarını kademeli olarak indirmiştir.

Bankacılık Düzenleme Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından alınan önlemler:

- Bankaların kâr dağıtımına sınırlama getirilmiş öz kaynakları güçlendirilmiştir.
- Bankalara ödenmeyen kredilerin yeniden yapılandırılabilmesine imkan tanınmıştır.
- Finansal şirketlerin tahsil edemedikleri alacaklarına karşılık ayırmaları zorunluluğu esnetilmiş ve böylece bu şirketlerin öz sermayeleri arttırılmıştır.

Hükümet tarafından alınan önlemler:

- Vadesi geldiği halde ödenmemiş tüm vergilerin tahsili düşük faizli taksitlendirilmiştir.
- Hisse senetlerinden elde edilen kazançlar için stopaj oranı %0'a indirilerek, vergilemedeki yerli-yabancı ayrımı sona erdirilmiştir.
- "Varlık barışı" ilan edilerek, yurt dışındaki para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil gibi menkul kıymetlerin çok düşük vergilerle yurt içine getirilmesi hedeflenmiştir.
- KOBİ'lere çeşitli kaynaklardan (KOSGEB, kamu bankaları) kredi destekleri verilmiştir.
- Çiftçilere Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından düşük faizle yatırım ve işletme kredisi imkanı getirilmiştir.

YARGI YAYINEVİ

- Organize sanayi bölgesi ve küçük sanayi sitelerinin inşaatlarının yapılması için, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından verilen kredinin faiz oranları indirilmiştir. Kredilere ilişkin ödemesiz süre bir yıldan iki yıla çıkarılmıştır.
- İhracat performansı yüksek olan kuruluşlara Eximbank tarafından verilen kredilerin kapsam ve limitleri arttırılmıştır.
- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlarda (faiz gelirlerinde) uygulanan stopaj oranı %0'a indirilmiştir. Böylece vergilemedeki yerli-yabancı ayrımı sona erdirilmiştir.
- Karşılıksız çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtların, ilgili kanun yürürlüğe girdikten sonra (Ocak 2009) borcun, 6 ay içinde ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde Merkez Bankası'nda tutulan kayıtların silinmesi kararlaştırılmıştır.
- İndirimli kurumlar vergisi uygulaması getirilmiştir.
- Gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi işveren hissesi desteği ve enerji desteğinin uygulama süresi bir yıl uzatılmıştır. (Ocak 2009 itibarıyla)
- Özel iletişim vergisi oranı indirilmiştir.
- İşsizlik sigortası kanununa geçici bir madde eklenerek, kısa çalışma ödeneğinin süresi ve miktarı arttırılmıştır.
- AR-GE personeli için sağlanan gelir vergisi teşviki, işverene yönlendirilmiştir.
- Çekten cayma hakkının kullanımına son verilmiştir.
- Taşıt araçları için uygulanan ÖTV oranları indirilmiştir.
- Bazı beyaz eşya ve elektrikli ev aletleri için ÖTV oranları %0'a indirilmiştir.
- Konut satışlarında uygulanacak KDV oranı indirilmiştir.
- Tüketici kredilerinde KKDF kesintisi oranı indirilmiştir.
- Birçok ürün grubunda KDV oranı indirilmiştir.
- Çiftçi ve sanayicilere ek kredi imkanları sağlanmıştır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

30. **Uluslararası Yatırım Pozisyonu:** Bir ekonomideki yerleşik kişilerin yurt dışındaki yerleşiklerle finansal alacakları ve yükümlülüklerinin yanında, altın şeklindeki finansal varlıklarının belli bir tarihteki stok değerini gösteren ve aylık olarak yayınlanan istatistiki bir tablodur. Kısaca; ülkenin yurt dışından alacaklarıyla, yurt dışına borçlarının net farkını işaret eder.

CEVAP: A

1. Hükümetin uyguladığı spesifik vergi öncelikle malın arz fiyatını artırır. Yani vergi uygulandıktan sonra malın arz fonksiyonu değişir ve arz eğrisi sola kayar.

Soruyu çözebilmek için vergi öncesi denge fiyatını bulalım.

- $Q^D = 100 - P \rightarrow$ talep fonksiyonu

  $Q^S = \frac{1}{3}P \rightarrow$ arz fonksiyonu

  $Q^D = Q^S \rightarrow$ vergiden önce piyasa dengesi

  $$100 - P = \frac{1}{3}P$$

  $$\frac{1}{3}P + P = 100$$

  $$\frac{4P}{3} = 100$$

  $$4P = 300$$

  $P = 75$ vergi öncesi fiyat.

- Hükümet piyasaya vergi ile müdahale edince malın arz fonksiyonu değişecektir. Birim mal başına alınan vergi = t olduğuna göre vergiden sonra arz fonksiyonunu bulalım.

  $$Q_t^s = \frac{1}{3}(P - t)$$

  $$\boxed{Q_t^s = \frac{1}{3}P - \frac{1}{3}t}$$ vergiden sonraki arz fonksiyonu vergi sonrası denge

  $$Q^D = Q_t^s$$

  $$100 - P = \frac{1}{3}P - \frac{1}{3}t$$

  $$\frac{1}{3}P + P = 100 + \frac{1}{3}t$$

  $$\frac{4P}{3} = \frac{300 + t}{3}$$

  $$4P = 300 + t$$

  $$P = 75 + \frac{t}{4}$$

  Vergiden sonraki denge fiyatı vergiden önce 75 TL'ye satılan mal vergi uygulandıktan sonra $75 + \frac{t}{4}$ TL olduğuna göre malın denge fiyatı $\frac{t}{4}$ TL artmıştır.

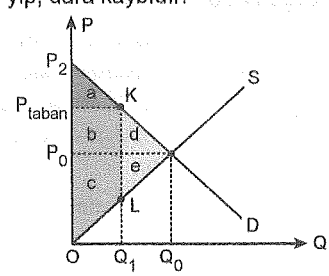
CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

2. Dara kaybı, toplam rant (tüketici ve üretici rantlarının toplamı) alanının azalması sonucu ortaya çıkan refah kaybıdır.

Arz ve talep eğrilerinin kesiştiği noktada oluşan tam rekabetçi piyasa dengesinde toplam rant maksimumdur. Dara kaybı yoktur.

Hükümet bu piyasaya taban fiyat ile müdahale ettiğinde malın fiyatını denge fiyatının üzerinde belirleyecek ve toplam rant alanı azalacak ekonomide hiçbir birimin eline geçemeyen bir kayıp oluşacaktır. İşte bu kayıp, dara kaybıdır.



Grafikte taban fiyat öncesi;

Tüketici Rantı → a + b + d alanı
Üretici Rantı → + c + e alanı
Toplam Rant → a + b + d + c + e alanı kadardır ve maksimumdur.

Hükümet taban fiyatı P_{taban} düzeyinde belirledikten sonra;

Tüketici Rantı → a alanıdır ve azalmıştır
Üretici Rantı → + b + c alanıdır
Toplam Rant → a + b + c alanıdır.

Dara kaybı = Devlet müdahalesinden önceki toplam rant – Devlet müdahalesinden sonraki toplam rant

Dara kaybı = $(\cancel{a}+\cancel{b}+d+\cancel{c}+e)-(\cancel{a}+\cancel{b}+\cancel{c})$

Dara kaybı = d + e alanıdır.

Dara kaybı olarak gösterdiğimiz alan;

- Taban fiyatının düzeyine bağlıdır. Taban fiyatın daha yüksek olması dara kaybını artıracaktır.
- Talep eğrisinin eğim (veya esnekliğine) bağlıdır.
- Arz eğrisinin eğim (veya esnekliğine) bağlıdır.

Arz eğrisinin eğimi arttıkça dara kaybının miktarı da artar.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

3. Fayda fonksiyonu $U = Ax^{\alpha}y^{\beta}$ şeklinde (Cobb - Douglas tipi) ise tüketicinin denge fayda maksimizasyon koşulu;

$$\frac{MU_x}{MU_y} = \frac{P_x}{P_y}$$

Malların marjinal faydaları (MU) oranı, fiyatları oranına (P_x/P_y) eşit olmalıdır.

Soruda; $U = x^{1/3}y^{2/3}$ ve malların fiyatlarının aynı ($P_x = P_y$) olduğu söylenmiştir. O halde $\frac{P_x}{P_y}$ oranı = 1 olacaktır.

$$MU_x = \frac{\Delta U}{\Delta x} = \frac{1}{3}x^{-2/3}y^{2/3}$$

$$MU_y = \frac{\Delta U}{\Delta y} = \frac{2}{3}x^{1/3}y^{-1/3}$$

Bulduğumuz verileri denge koşulunda yerine yazalım:

$$\frac{MU_x}{MU_y} = \frac{P_x}{P_y}$$

$$\frac{\frac{1}{3}x^{-2/3}y^{2/3}}{\frac{2}{3}x^{1/3}y^{-1/3}} = 1$$

$$\frac{y}{2x} = 1$$

2x = y olacaktır.

Yani dengede tüketilen y malı miktarı x malının 2 katıdır.

CEVAP: D

4. **Dahili Denge:** Tüketicinin dengede, faydasını maximize ettiği durumda 2 mal tüketmesidir.

Köşe Dengesi: Tüketicinin dengede faydasını maximize ettiği durumda tek mal tüketmesidir.

Soruda hangisi kesinlikle doğrudur şeklinde geldiğine göre tüketici sadece bir mal tüketmektedir.

CEVAP: E

5. **Ölçeğe Göre Getiri:** Girdiler belli bir oranda artırıldığında üretimin hangi hızla artacağını ifade eden kavramdır.

$Q = AK^{\alpha}L^{\beta}$ şeklindeki Cobb-Douglas tipi üretim fonksiyonunda ise üslerin toplam ölçeğe göre getiri bilgisini verir. Yani K ve L %1 artırıldığında ürünün % $\alpha + \beta$ kadar artacağını söyleyebiliriz.

$\alpha + \beta > 1$ ise ölçeğe göre artan getiri

$\alpha + \beta <$ ise ölçeğe göre azalan getiri

$\alpha + \beta = 1$ ise ölçeğe göre sabit getiri sözkonusudur.

Soruda verilen üretim fonksiyonu;

$Q = K^aL^b$ şeklinde ve ölçeğe göre artan getiriye sahip olduğuna göre;

$a + b > 1$ olacaktır. Bu durumda

$a > 1 - b$ olur.

CEVAP: C

6. Bir girdinin kullanıldığı üretim sürecinde girdinin marjinal ürünü (MP) girdi bir birim artırıldığında ürünün ne kadar değişeceğini ifade eder.

Soruyu bir tablo yardımıyla çözelim.

L → girdinin miktarı

TP → toplam ürün

AP → ortalama ürün

L	MP	TP	$AP = \frac{TP}{L}$
1	20	20	20
2	44	64	$\frac{64}{2} = 32$
3	50	114	$\frac{114}{3} = 38$
⋮	⋮	⋮	⋮

Tablo halinde verilen örnekten de anlaşılacağı gibi toplam ürün marjinal ürünlerin toplamıdır.

Yani;

L=2 iken $TP = MP_1 + MP_2 = 20 + 44 = 64$

L=3 iken $TP = MP_1 + MP_2 + MP_3$

$= 20 + 44 + 50 = 144$

- O halde marjinal ürün (+) ve artan ise toplam ürün artmaktadır. (I. öncül doğru)

  Tabloda girdi arttıkça MP pozitif artmakta aynı zamanda ortalama üründe artmaktadır. (II. öncül doğru)
- Tabloya dikkatlice bakıldığında her girdi düzeyi için MP > AP'dir. (III. öncül de doğrudur.)

CEVAP: E

7. Tam rekabetçi firmaya ilişkin soruda verilenler;

P = 6 TL

$TVC = Q^2$

$T.Kâr_{max} = 4$ TL

TFC (Toplam sabit maliyeti) = ?

Tam rekabetçi firma en yüksek (maksimum kârı) 4 TL ise firma dengededir. Firmanın denge koşulu ise fiyatın marjinal maliyete eşit olmasıdır.

$P = MC \quad MC = \frac{\Delta TVC}{\Delta Q} \quad TVC = Q^2$

olduğuna göre MC = 2Q'dur.

P = 6 TL ve MC = 2Q

P = MC

6 = 2Q

Q = 3 firmanın kârını maximize eden üretim düzeyidir.

★ Toplam kâr = Toplam hasılat (TR) – Toplam Maliyet (TC) sırasıyla TR ve TC'yi bulalım.

- TR = P x Q

  TR = 6 x 3

  TR = 18

YARGI YAYINEVİ

- $TC = TVC + TFC$

  $TC = Q^2 + TFC \quad Q = 3$

  $TC = 3^2 + TFC$

  $TC = 9 + TFC$

★ Toplam kâr = TR – TC

$4 = 18 - (9 + TFC)$

$4 = 18 - 9$

$4 = 9 - TFC$

$TFC = 5$

CEVAP: D

8. **Cournot Modeli:** Oligopol piyasasında firma davranışını açıklamaya ilişkin anlaşmasız oligopol modelidir. Modelin temel varsayımı; her bir firma kârını maximize eden üretim miktarını belirlerken rakibinin o andaki üretim düzeyini değiştirmeyeceğini düşündüğü varsayımıdır.
   - Yani firmalar arasında miktar rekabeti vardır.
   - Varsayımlara bağlı olan bu modelin daha iyi anlaşılabilmesi için Cournot modeli, maliyet = 0 varsayımı ile kitaplara geçmiştir. Ancak bu basitleştirici varsayımdır. Model, maliyetleri farklı ve sıfır olmayan firmalar için de geçerlidir.

     (Not: Çoğu öğrenci modelin maliyet sıfır varsayımın değişmez bir özellik olarak almakta ve bunun üzerinden düşünerek yanlış yapmaktadır. Firmaların maliyetleri belli bir düzeyde ve farklı olabilir.)
   - Firmaların maliyetleri farklı ise denge üretimleri de farklı olacaktır.
   - İki firmanın üretim miktarı piyasada satış fiyatını belirleyecektir.

   Dolayısıyla A, B, C ve E seçenekleri doğrudur.

YARGI YAYINEVİ

D seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır. Firma tepki (reaksiyon) fonksiyonu firmanın MR = MC denge noktasında ortaya çıkan fonksiyonudur ve bu fonksiyonların kesiştiği nokta denge üretiminin belirlendiği noktadır.

CEVAP: D

9. A ve B kişilerinin riske karşı tutumlarını saptayabilmek için, piyango biletinin beklenen getirisini hesaplamak gerekir.

   Beklenen getiri = %50 · 0 + %50 · 1000

   = 500

   A kişisi beklenen getirisi 500 TL olan piyango biletine 300 TL ödemeye razı olduğuna göre, riskten kaçınan (risk sevmeyen) bir oyuncudur.

   B kişisi beklenen getiriye eşit olan 500 TL ödemeye razı olduğuna göre, riske kayıtsız bir tutuma sahiptir. Yani; ne risk sever ne de riskten kaçınan olarak tanımlanır.

CEVAP: A

10. **Ekonomik Tablo:** Fizyokrasi akımının kurucusu olan Francois Quesnay tarafından kaleme alınan eserdir. Quesnay bu eserinde, üretimdeki tek üretken sektörün tarım olduğunu savunur. Toprağın yarattığı artık değeri bu tablo ile gösteren Quesnay, vergilerin tarımdan alınması gerektiğini savunur.

    Ekonomik tablo yaklaşımına göre, ekonomik sistem, birbiriyle karşılıklı bağımlılık ilişkisi içinde bulunan üretim süreçlerinden oluşur. Ve hanehalkı ve firmalar arasındaki gelir-harcama akımı, ekonomik sistemin temelini oluşturur.

CEVAP: D

11. Keynesyen tasarruf fonksiyonu şöyle yazılır:

$S = S_O + sY_D$

S: Tasarruf

S_O: Otonom tasarruf

s: Marjinal tasarruf eğilimi

Y_D: Harcanabilir gelir

Ortalama tasarruf eğilimi (APS): Harcanabilir gelirin kaçta kaçının tasarrufa ayrıldığını gösterir.

$$APS = \frac{S}{Y_D}$$

$$APS = \frac{S_O + sY_D}{Y_D}$$

$$APS = \frac{S_O}{Y_D} + \frac{sY_D}{Y_D}$$

$$APS = \frac{S_O}{Y_D} + s$$

APS'nin $\frac{S_O}{Y_D} + s$ ifadesinde görülür ki;

Y_D arttığında APS artar. Çünkü otonom tasarruf (S_O) negatif bir değerdir.

Sonuç olarak; Harcanabilir gelir (Y_D) arttığında toplam tasarrufun, harcanabilir gelir içindeki payı artar. Yani; harcanabilir gelir iki katına çıkarsa tasarruf miktarı iki katından daha yüksek bir düzeye çıkar.

CEVAP: B

12. Klasik modele göre, "paranın yansızlığı" varsayımı geçerlidir. Bu varsayıma göre, para arzı arttırıldığında reel değişkenler (hasıla) etkilenmez, sadece nominal değişkenler (fiyat düzeyi) etkilenir.

$M \cdot V = P \cdot Y \rightarrow$ Mübadele denklemi

M: Para arzı

V: Paranın dolanım hızı

P: Fiyat düzeyi

Y: Reel hasıla

Sorunun verilerine göre, para arzı %10 artarsa, hasıla artmazken, fiyat düzeyi %10 artacaktır.

CEVAP: D

13. **LM Eğrisi:** Para piyasası dengesinin sembolü olan LM eğrisi, para arzını para talebine eşitleyen faiz haddi-reel hasıla bileşenlerinden oluşan pozitif eğimli bir eğridir.

LM eğrisinin eğimi $\frac{k}{h}$ 'ye eşittir.

k: Para talebinin hasılaya olan duyarlılık katsayısı

h: Para talebinin faiz haddine olan duyarlılık katsayısı

Sonuç olarak; para talebinin hasılaya olan duyarlılığı (k) arttıkça LM eğrisinin eğimi artarken, para talebinin faiz haddine duyarlılığı (h) arttıkça LM eğrisinin eğimi azalır.

Sorunun I, II ve III nolu ifadelerinden sadece I doğrudur.

CEVAP: A

14. **Zaman tutarsızlığı (Dinamik tutarsızlık):** İzlenen para politikalarında karşılaşılan en önemli sorundur. Para politikasının etkisi, hemen ortaya çıkmaz. Dolayısıyla para politikasının bir kurala bağlı olarak uygulanması gerektiğini savunanlar çoğunluktadır. Çünkü, uygulanan politikanın etkisi, istenmeyen bir zamanda ortaya çıkarsa, arzulanmayan sonuçlar oluşabilir. Dolayısıyla para otoritesi, hedeflediği sonuca ulaşabilmek için, politika değişikliğine gitmek zorunda kalabilir.

Sonuç olarak; para otoritesi (Merkez Bankası), ilan ettiği politikayı başarılı kılabilmek için zaman içerisinde bu politikadan sapmak zorunda kalabilmektedir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

15. Mundell Fleming modeli: Keynesyen IS-LM modeline uluslar arası sermaye hareketleri de dahil edilerek mal ve para piyasalarındaki dengeyi inceleyen modeldir.

Bu model, 1960'larda geliştiren iktisatçıların isimleriyle anılır.

Mundell Fleming modelinde, genel denge analizi yapılırken IS ve LM eğrilerinin yanında BP eğrisi de analize dahil edilir.

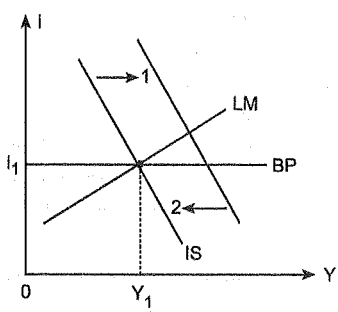
IS eğrisi; mal piyasası denge eğrisidir.

LM eğrisi; para piyasası denge eğrisidir.

BP eğrisi; ödemeler dengesi eğrisidir.

Uluslararası sermaye hareketliliğinin tam olduğu durumda BP eğrisi yatay çizilir. İthalat kısıtlama politikası, ithalatı azaltacağından IS eğrisi sağa kayar. Bu durumda faiz haddi artar ve ülkeye sermaye (döviz) girişi gerçekleşir. Döviz girişine bağlı olarak döviz kuru düşeceğinden yerli para değer kazanır ve bu durumda ithalat artar. Böylece IS eğrisi bu defa da sola kayar.

Sonuç olarak; BP eğrisi yatay iken, dalgalı kur rejimi altında ithalat kısıtlama politikası faiz haddini, net ihracatı ve hasılayı değiştirmez.



CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

16. İçerdekiler-dışarıdakiler modeli, ücret katılıklarını açıklar. Bu modele göre, işsizlik oranı artsa da sayıları artan işsizler çalışanların deneyimlerine sahip olmadıklarından, içerdekilerle değiş-tokuş edilemezler.

Bu nedenle; çalışanların, dışarıdaki işsizlerle tehdit edilerek ücretlerinin düşürülmesi mümkün değildir.

Sonuç olarak; işsizlik oranındaki artış, işçi ücretlerini çok etkilemez.

CEVAP: C

17. Doğal İşsizlik Oranı: Emek piyasasında emek arz ve talep dengesi tam olarak sağlanmış olsa bile mevcut olan işsizlik oranıdır.

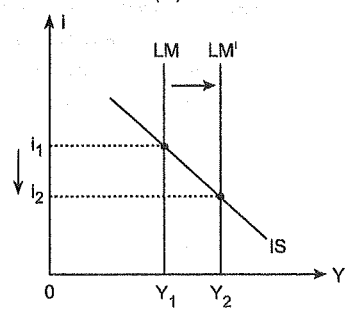
Doğal işsizlik, M. Friedman tarafından geliştirilen ve makroekonomik analizlerde kullanılan bir kavramdır.

Doğal işsizlik; gönüllü işsizlik, friksiyonel işsizlik ve yapısal işsizliği kapsar. Ve potansiyel (tam istihdam) çıktı düzeyine karşılık gelirken, enflasyonu hızlandırmaz.

CEVAP: C

18. Klasik yaklaşımda LM eğrisi düşey çizilir. Bunun nedeni; paranın tamamının işlem (harcama) güdüsüyle elde tutulduğunun varsayılmasıdır.

Bu durumda para arzı artarsa LM eğrisi sağa kayar, faiz haddi (i) düşer ve yatırım talebi artarken toplam talep ve reel hasıla (Y) artar.



CEVAP: B

19. Fisher denklemine göre, parasal (nominal) gelirin toplam harcamaya eşit olduğu ifade edilir.

$$\underbrace{M \cdot V}_{\text{Toplam harcama}} = \underbrace{P \cdot Y}_{\text{Nominal gelir}}$$

M: Para miktarı (Para arzı)

V: Paranın dolanım hızı

P: Fiyatlar genel düzeyi

Y: Üretim miktarı (Reel gelir)

$$M \cdot V = P \cdot Y$$

$$\%8 + V = \%4 + \%2$$

$$V = -\%2$$

Görülür ki, para arzı %8 ve reel gelir %2 artarken enflasyon oranı %4 olarak gerçekleşmiş ise paranın dolanım hızı %2 azalmıştır.

CEVAP: B

20. **Para Kurulu;** döviz kuru rejimlerinden biridir. Para kurulu uygulamasında, ulusal paranın değeri yabancı bir para birimine veya yabancı para birimlerinden oluşan bir sepete karşı sabitlenir. Bu durumda, parasal tabanın sadece yabancı para karşılığında yapılan işlemlerle değişmesine izin verilir.

1998 yılında ortaya çıkan ve dünya ekonomilerini büyük ölçüde etkileyen Asya krizinin ardından "Para Kurulu" rejimi gündeme gelmiştir. Merkez bankacılığı sistemine bir alternatif olarak geliştirilen bu rejimde, Merkez Bankası'nın para arzı üzerindeki kontrolü tamamen ortadan kalkar. Bu sistemde Merkez Bankası, sadece döviz ve döviz cinsi varlıklar karşılığında sabit kur üzerinden piyasaya para arz etmekle yükümlüdür ve bunun dışında hiçbir görevi bulunmamaktadır.

Bu sistemde parasal taban, özel sektör veya kamu sektörü yerli para ihtiyacını karşılamak için para kurulu-na sabit kurdan döviz sattığı zaman artar.

Aynı zamanda dış ödemelerde kullanmak veya spekülasyon amacıyla döiz satın aldıkları zaman da parasal taban azalır.

Para kuruluna geçiş için temel koşul; bütçe açıklarının kontrol altına alınmasıdır. Diğer koşul ise, sağlam bir mali sektörün bulunmasıdır.

Sonuç olarak, para kurulunun yeterli döviz rezervine sahip olması gerekir ve MB'nin son başvuru mercii olması özelliği ortadan kalkar.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

21. **Senyoraj:** Genel anlamda paranın üretim maliyeti ile üzerinde yazılı değer arasındaki farktır. Senyoraja, hükümranlık hakkı da denilmektedir.

Para otoritesinin para arzını arttırması sonucu senyoraj geliri artar. Ancak, belli bir süre sonra enflasyonist baskının oluşmasıyla para talebi azalacağından, senyoraj geliri azalır.

CEVAP: A

22. Soruda verilen tabloya göre A ve B ülkelerinde X ve Y mallarının bir iş gününde üretilen miktarları şöyledir:

	X malı	Y malı
A ülkesi	**80**	**40**
B ülkesi	**10**	**20**

A. Smith'in mutlak üstünlük teorisine ve D. Ricardo'nun karşılaştırmalı üstünlük teorisine göre şu sonuçlara ulaşılabilir:

- A ülkesi her iki malda da mutlak üstünlüğe sahiptir.
- A ülkesi X malında karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir. Yani; A ülkesinde X malı göreli olarak daha ucuzdur.
- B ülkesi Y malında karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.

Sonuç olarak;

A. Smith'in mutlak üstünlük teorisine göre bu ülkeler karşılıklı ticaret yapamaz.

Ancak; D. Ricardo'nun karşılaştırmalı üstünlük teorisine göre A ülkesi X malında uzmanlaşır, B ülkesi ise Y malında uzmanaşır.

Yani; A ülkesi X malını ihraç ederek Y malını ithal eder. B ülkesi Y malını ihraç ederek X malını ithal eder.

CEVAP: A

23. Piyasa arz fonksiyonu $Q_s = 2P$ ve piyasa talep fonksiyonu $Q_D = 48 - P$ fonksiyonlarıyla gösterilen malın ithalatı, hükümet tarafından 6 birimle sınırlandırılmıştır.

Malın ithalatına kota uygulanması sonucu, malın yurt içi fiyatı, dış dünya fiyatının (10 TL) üzerine çıkacaktır.

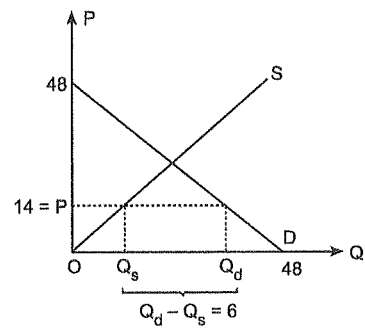
Düşük dış dünya fiyatından yurt içinde arz edilen miktarın, talep miktarını karşılayamayan kısmı ithal edilecekken, kota sonrası talep miktarı ile arz miktarı arasındaki fark; 6'ya eşitlenmelidir.

$Q_D - Q_s = 6$

$48 - P - 2P = 6$

$42 = 3P$

$P = 14 \rightarrow$ Kota sonrası yurt içi fiyat



CEVAP: C

24. **Ödemeler Bilançosu:** Bir ülkenin genellikle bir yıllık dönem için yerleşikleriyle dış dünya arasındaki ekonomik ilişkilerin ve ödemelerin kaydedildiği istatistiki bir rapordur.

Ödemeler bilançosu verileri 3 ana hesap grubu altında toplanır.

1. Cari İşlemler Hesabı
2. Sermaye ve Finans Hesapları
3. Net Hata ve Noksan

Standart ödemeler bilançosu aşağıdaki gibidir:

1. Cari İşlemler Hesabı
   - A. Mal ve Hizmetler Hesabı
     - Mal Ticareti Hesabı
     - Hizmetler Ticareti Hesabı (Görünmez Ticaret)
   - B. Gelirler Hesabı
   - C. Cari Transferler Hesabı
2. Sermaye ve Finans Hesapları

YARGI YAYINEVİ

A. Sermaye Hesabı
B. Finans Hesapları
   - Doğrudan Yatırımlar
   - Portföy Yatırımları
   - Finansal Türevler
   - Diğer Yatırımlar
   - Rezerv Varlıklar
3. Net Hata ve Noksan (İstatistiki fark)

Ödemeler bilançosunun açık veya fazla vermesi, makro ekonomi üzerinde önemli etkiler yaratır. Milli gelir, istihdam düzeyi, yatırımlar, tasarruflar, toplam talep, toplam arz, faiz oranları, toplam harcamalar, kalkınma ve büyüme hızı, enflasyon, döviz kurları, dış borçlar gibi temel makro ekonomik parametreler, ödeme bilançosu dengesizliklerinden etkilenir.

Ödemeler bilançosu açıklarını oluşturabilecek unsurlar şöyle sıralanabilir:

1. Yapısal nedenler; enflasyon, düşük kur, verimlilik düşüklüğü, zevk ve tercihler, ithal ikamesine dayalı sanayileşme
2. İktisadi dalgalanmalar
3. Arızi nedenler
4. İstikrar bozucu spekülasyonlar

Yapısal nedenler içinde enflasyon çok önemlidir. Bir ekonomide uygulanan genişletici politikalar harcamaları arttırırken enflasyon doğurur. Harcamaların artması ithalatı arttıracağından ödemeler bilançosu açığı ortaya çıkar. Ayrıca yurt içindeki yüksek enflasyon nedeniyle düşük fiyatlı ithal mallarına yönelim kaçınılmaz olarak gerçekleşir.

Ayrıca Merkez Bankası'nın döviz piyasasına müdahaleleri sonucu yerli paranın aşırı değerlenmesiyle (düşük kur) ithalat artıp, ihracat azalacağından ödemeler bilançosu açığı ortaya çıkar.

İthal ikamesine dayalı sanayileşme stratejisi gelişmekte olan ülkelerde izlenir. Ancak yeterli bir kalkınma hızı sağlayabilmek için makine ve ara malları ithal etmek zorunda olduklarından döviz harcamaları yüksektir. Dolayısıyla gelişmekte olan ülkelerde döviz kaynaklarının (ihracat) kıt olması, dış borçları ve yüksek döviz harcamaları nedeniyle ödemeler bilançosu açığı ortaya çıkar.

Üretimde verimliliği düşük olan ülkelerin uluslar arası piyasalardaki rekabet gücü azdır. Dolayısıyla ihracat gelirleri (döviz gelirleri) düşüktür. Bu nedenle de ödemeler bilançosu açığı ortaya çıkar.

Halkın zevk ve tercihlerinin, gösteriş etkisiyle lüks ithal malları lehine değişmesiyle de gelişmekte olan ülkelerde ödemeler bilançosu açığı ortaya çıkar.

İktisadi dalgalanmalar, iktisadi canlanma ve iktisadi durgunluk şeklinde gerçekleşir. İktisadi canlanma dönemlerinde harcamalar ve talep artarken, ithal mallarına olan talep de artacağından ödemeler bilançosu açığı ortaya çıkar. Ayrıca canlanma döneminde iç tüketimdeki artış nedeniyle ihracatta da azalma gözlenir.

Arızi nedenler, beklenmedik şekilde ortaya çıkan ve ülkenin denetimi dışında gerçekleşen olaylardır. Bu nedenler şöyle sıralanabilir:

- Petrol fiyatlarının aniden yükselmesi
- Kötü hava koşulları
- Su baskını, kuraklık, deprem
- Ülkenin veya ticari ortaklarının savaşa girmesi
- Uluslararası ambargolar

Bu durumda üretimin azalması nedeniyle ihracatın azalması ve ithalatın daha pahalı hale gelmesi sonucu, ödemeler bilançosu açığı ortaya çıkar.

YARGI YAYINEVİ

İstikrar bozucu spekülasyonlar, kısa vadeli sermayenin ülkeye girişi ve çıkışı sonucu ödemeler dengesizliklerine neden olur. Döviz kuru yükseldiğinde ve faiz oranları reel olarak düştüğünde sermaye çıkışı (döviz çıkışı) olur ve ödemeler bilançosu açığı ortaya çıkar.

Sonuç olarak, enflasyon ve GSYH'deki artışlar ithalatı arttıracağından, petrol fiyatlarındaki artış sonucu ithalat daha pahalı hale geleceğinden I, II ve III nolu ifadelerin hepsi, ödemeler bilançosu açıklarını oluşturabilecek unsurlar arasında yer alır.

CEVAP: E

25. Sürdürülebilir Kalkınma: Bugünün gereksinimlerini, gelecek kuşakların gereksinimlerini karşılama yeteneğinden ödün vermeden karşılayan kalkınma olarak tanımlanır. Bu tanımlama ilk kez, 1987 yılında Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu tarafından hazırlanan Brundtland Raporu'nda yapılmıştır.

Sürdürülebilir kalkınma sabit sermaye, beşeri sermaye ve çevresel kaynakların tahribatını mümkün olan en düşük seviyede gerçekleştiren kalkınmadır.

CEVAP: D

26. Harrod-Domar modelinde fiili büyüme oranı şöyle hesaplanır:

$$g = \frac{s}{V}$$

g: Fiili büyüme oranı

s: Marjinal tasarruf eğilimi

V: Sermaye-hasıla katsayısı (K/Y)

$$g = \frac{0,4}{\frac{400}{200}} = \frac{0,4}{2} = 0,2\ (\%20)$$

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

27. Neoklasik büyüme modeli: Solow tarafından 1956 yılında geliştirilmiştir ve Cobb-Douglas tipi üretim fonksiyonunda ölçeğe göre sabit getiriyle ve her iki girdi için de (L, K) azalan verim yasasının geçerli olduğu varsayımıyla geliştirilen bir modeldir. Ayrıca emek ve sermaye girdilerinin birbirini ikame edebildiği ve teknoloji düzeyinin sabit olduğu varsayılır.

Modelde "yakınsama hipotezi" geçerlidir. Aynı şartlar altında az gelişmiş ülkeler, gelişmiş ülkelere göre daha hızlı büyürler.

Solow modelinde işçi başına sermaye düzeyindeki değişimin (Δk) sıfır olduğu gelir düzeyi, "durağan durum dengesi" olarak tanımlanır.

$\Delta k = sy \cdot (n + d)k$

Δk: İşçi başına sermaye birikimindeki değişme

sy: İşçi başına yatırım

n: Nüfus artış hızı

d: Sermayenin yıpranma payı

(n + d)k: İşçi başına sermayedeki yıpranma ile nüfus artışı nedeniyle işçi başına sermayede meydana gelen azalma.

- sy > (n + d)k ise işçi başına sermaye miktarı artar.
- sy < (n + d)k ise işçi bşına sermaye miktarı azalır.
- sy = (n + d)k ise işçi başına sermaye değişmez. ($\Delta k = 0$; durağan durum dengesi)

  Durağan durum dengesinde işçi başına büyüme sıfıra eşit olur.
- İşçi başına tüketimi maksimum kılan durağan durum sermaye düzeyine; "sermayenin altın kuralı" denir.

Solow modeline göre, bir ülkede tasarruf eğilimi (s) ne kadar yüksek olursa, o ülkede durağan durum işçi

başına sermaye düzeyi ve çıktı düzeyi o kadar yüksek olacaktır.

Ancak, nüfus artış hızı büyümeyi olumsuz yönde etkileyecektir. Nüfus artış hızının yüksek olan ülkeler, daha yavaş büyürler.

Soruda tasarruf oranının (s) ve nüfus artış oranının (n) aynı olduğu iki ekonomi sorulmuştur. Bu iki ekonomi, Neoklasik büyüme modeline göre aynı gelir düzeyinde durağan durum dengesine ulaşacaklardır.

CEVAP: D

28. 1970'li yıllarda dünya ekonomisine damgasını vuran petrol krizleriyle petrol fiyatları artmış ve dünya stagflasyon olgusuyla tanışmıştır.

Türkiye ekonomisinde 1970 yılında gerçekleştirilen %66 oranındaki devalüasyon ile birlikte ihracatın arttırılması ve döviz gelirlerinin arttırılması hedeflenmiştir. Bunun sonucu olarak, işçi döviz gelirleri yükselmiş, ihracat artmış ve 1973'te ödemeler dengesi uzun süredir ilk defa fazla vermiştir.

Ancak 1971 ve 1973 petrol şoklarının etkileri ilk etapta ertelense de 1970'lerin sonu itibarıyla bu etkiler katlanarak yaşanmıştır.

Petrol krizlerinin etkileri şöyle sıralanabilir:

- Dövize çevrilebilir mevduat hesaplarına kur garantisinin kaldırılması ve dövizin yurt dışı çıkışlarına kısıtlama getirilmesi,
- Toplam dış borçlarda, özellikle kısa vadeli dış borçlarda rekor düzeyde artışların yaşanması,
- Enflasyonun üç haneli seviyelere ulaşması,
- İhracatın tıkanması,
- Döviz rezervlerinde azalma ve 1978'de devalüasyon (1$ = 25000 TL),
- Ödemeler dengesinde rekor açıklar,
- KİT ürünlerine zamlar,
- Döviz sıkıntısı nedeniyle ithalat kısıtlamaları,
- 1979'da devalüasyon (1$ = 47.000 TL),
- Büyümede duraklama

Sonuç olarak 1970'lerde yaşanan petrol krizleri, 24 Ocak 1980 kararlarını zorunlu hale getirmiştir.

CEVAP: E

29. 1934-1938 yılları arasında uygulanan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı ile Türkiye ekonomisinde devletçi politikalar somut olarak uygulanmaya başlamıştır.

Bu planda öncelikli amaç; temel ihtiyaçların yerli üretimle sağlanmasıdır. İthal ikameci sanayileşme stratejisiyle döviz tasarrufu sağlamak ve dış ödemeler dengesini sağlamak hedeflenmiştir. Böylece yerli paranın değerinin korunması da bir diğer hedeftir.

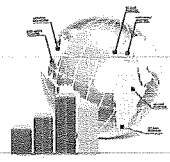
CEVAP: A

30. 1989'da yürürlüğe giren 32 sayılı kararın ardından Türkiye ekonomisinde finansal serbesti kararlaştırılmıştır. Dolayısıyla 1990-1993 dönemi "dış finansal serbestlik" dönemi olarak adlandırılır.

Bu dönemde yabancı sermayenin yerli finansal varlıklara yatırım yapmasının önündeki tüm engeller kaldırılmıştır. Dolayısıyla ülkeye sıcak para girişi artmış ve döviz kuru düşerek, TL'nin aşırı değerlenmesi sonucu ithalat artmıştır. 1993 yılının son çeyreğinde yaşanan ani döviz çıkışı sonucu döviz kurunun yükselmesiyle 5 Nisan 1994 kararları yürürlüğe girmiştir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ



İKTİSAT 2016 ÇÖZÜMLERİ

1. Piyasa dengesinin sağlandığı durum arz ve talep denklemlerinin birbirine eşit olduğu fiyat ve miktar düzeyini göstermektedir.

Arz Denklemi Talep Denklemi

$Q_S = 10 + 5P \Leftrightarrow Q_D = 26 - 3P$

$\Rightarrow 10 + 5P = 26 - 3P$

$8P = 16$

(Fiyat) $P = 2$

Herhangi bir denklemde fiyat (P) yerine yazılarak miktar bulunur.

$Q_S = 10 + 5 \cdot P \Rightarrow 10 + 5 \cdot 2$

$Q_S = Q_D = 20$

$P = 2 \qquad Q = 20$

CEVAP: D

2. **Talebin Gelir Esnekliği;**

Gelirde meydana gelen yüzde değişim sonucu tüketim miktarında meydana gelen yüzde değişimi ifade eder.

$e_d = 2$

M_1(Gelir) = 100 Q(Miktar) = 10

$M_2 = 120 \Rightarrow 100 + 20$(TL Artış)

(1) (2) (3)

$$e_d = \frac{\%\Delta Q}{\%\Delta M} = \frac{\frac{Q_2 - Q_1}{Q_1}}{\frac{M_2 - M_1}{M_1}} = \frac{\Delta Q}{\Delta M} \cdot \frac{M_1}{Q_1}$$

Gelir esnekliği sorularında verilen ifadelere göre, (1), (2) veya (3) nolu yoldan sonuca gidebiliriz.

Soruda M_1, M_2, Q_1 Parometreleri verilmiş olup Q_2 parometresi sorulmaktadır. Bu yüzden (2) nolu çözümü kullanmalıyız.

$$\frac{\frac{Q_2 - Q_1}{Q_1}}{\frac{M_2 - M_1}{M_1}} = \frac{\frac{Q_2 - 10}{10}}{\frac{120 - 100}{100}} = 2$$

$$\frac{Q_2 - 10}{1\not{0}} \cdot \frac{1\not{0}\not{0}}{\underset{2\not{0}_2}{120 - 100}}$$

$$\frac{Q_2 - 10}{2} = 2 \Rightarrow Q_2 - 10 = 4$$

$Q_2 = 14$

Dikkat!

Soruda Q_2 değil miktardaki artış sorulmaktadır.

$Q_2 - Q_1 = 14 - 10 = 4$ Birim artmıştır.

CEVAP: C

3. **Optimal Mal Talebi;**

Tüketici faydasının maximuma ulaştığı denge tüketim miktarlarını ifade eder.

2 mal tüketen tüketici için fayda maksimizasyon koşulu

$\left(\frac{MU_x}{P_x} = \frac{MU_y}{P_y}\right)$ 'dir.

Soruda verilen;

$\left(\frac{MU_x}{P_x} > \frac{MU_y}{P_y}\right)$

durumunda eşitliğin sağlanabilmesi için;

$\downarrow\left(\frac{MU_x}{P_x}\right) > \left(\frac{MU_y}{P_y}\right)\uparrow$

olmalıdır.

YARGI YAYINEVİ

Tüketici teorisinde tüketicinin geliri ve fiyatlar sabit olduğundan bu eşitsizlik Marjinal faydaların artıp-azalması ile sağlanabilir.

$$\left(\frac{MU_x}{P_x} > \frac{MU_y}{P_y}\right)$$

olduğundan; (fiyatlar sabit)

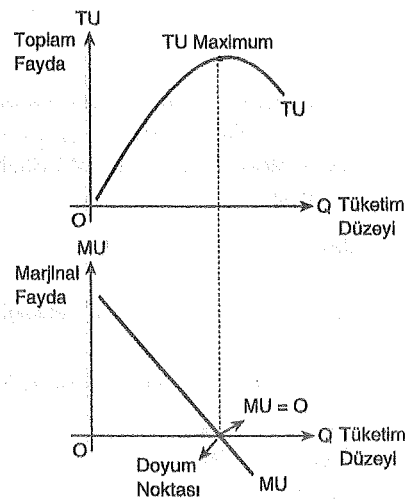
(1) MU_x azaltılmalı
X malı tüketimi ARTARSA
MU_x azalır

(2) MU_y arttırılmalı
Y malı tüketimi AZALTILIRSA
MUY artar.

CEVAP: D

4. Tek mal tüketen bir tüketici için fayda maximizasyonu;

Toplam fayda maksimum iken Marjinal Fayda'nın sıfır olduğu noktada sağlanır.



Sonuç; Marjinal fayda sıfır değerini alıyorsa toplam fayda alabileceği en yüksek değeri alır.

CEVAP: C

5. I. Ölçeğe göre getiri; girdiler belli bir oranda arttığında çıktı düzeyinin artış oranını vermektedir.

II. Marjinal ürün; tek bir girdi kullanıldığı durumda girdideki son birim değişimin toplam üretimdeki yarattığı değişimi ifade etmektedir.

III. Öncülde marjinal ürün ile ölçeğe göre getiri ilişkisi kurulmaya çalışılmıştır. Fakat bu ilişki marjinal ürünün Kısa dönem, ölçek analizinin Uzun dönem analizlerde kullanılması nedeniyle yanlış bir ilişkidir.

Bu yüzden doğru öncüller I ve II. öncüllerdir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

6. Marjinal Maliyet; üretilen son ürünün maliyetidir ve toplam maliyet fonksiyonunun türevine eşittir.

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q}$$

$$TC = 4 + Q^{1/2}$$

$$\frac{\Delta TC}{\Delta Q} = \frac{1}{2} \cdot Q^{-1/2}$$

$$MC = \frac{1}{2\sqrt{Q}} \text{ olur.}$$

- Marjinal maliyet pozitiftir.
- Üretim düzeyi (Q) arttıkça marjinal maliyet azalır.

CEVAP: C

7. Tam Rekabet ve Monopolcü Rekabet piyasalarında kısa dönemde bütün kâr-zarar durumları görülebilirken; mobilite varsayımı gereği her iki piyasada da UZUN DÖNEMDE NORMAL KÂR (SIFIR KÂR) elde edilir.

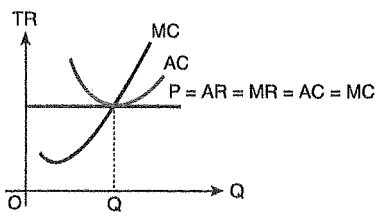
Monopol ve Oligopol piyasalarında ise hem kısa hem de uzun dönemde AŞIRI KÂR (Pozitif kâr) elde edilir.

$$(\text{KÂR})_{\pi} \Rightarrow \frac{\text{TRP}}{\text{Sıfır}} \quad \frac{\text{MRP}}{\text{Sıfır}} \quad \frac{\text{MP}}{\text{Pozitif}}$$

CEVAP: D

8. Kar sıfıra eşit ise NORMAL KÂR durumu söz konusudur.

$TR = TC = 0 \Rightarrow AR = AC$ olur.



NORMAL KÂR

$P = AR = MR = AC = MC$

$$\text{FİYAT} = \frac{\text{ORT}}{\text{HASILA}} = \frac{\text{MARJ}}{\text{HASILA}} = \frac{\text{ORT}}{\text{MALİYET}} = \frac{\text{MARJ}}{\text{MALİYET}}$$

Soruya dönelim;

$TC = a + Q^2$ iken

MC = AC olsun. (NORMAL KÂR)

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} \qquad AC = \frac{TC}{Q}$$

$$MC = 2Q \qquad AC = \frac{a}{Q} + Q$$

$$MC = AC$$

$$2Q = \frac{a}{Q} + Q$$

$$Q = \frac{a}{Q}$$

$Q^2 = a \Rightarrow Q = \sqrt{a}$ olur.

$P = AC = MC \Rightarrow$ (NORMAL KÂR)

$p = 2Q$ (MC) $\quad Q = \sqrt{a}$ ise

$P = 2\sqrt{a}$ olur.

CEVAP: B

9. **PİYASA BAŞARISIZLIĞININ SEBEPLERİ**

- EKSİK REKABET KOŞULLARI
- ASİMETRİK BİLGİ
- KAMUSAL MALLAR
- DIŞSALLIKLAR

Faktör akışkanlığının tam olması istenen bir durumdur.

CEVAP: A

10. Marjinalist iktisatçılara göre; bir malın fiyatı, o malın tüketilmesi sonucu elde edilen fayda (TOPLAM FAYDA) tarafından değil;

Son tüketimden elde edilen fayda, (MARJ FAYDA) tarafından belirlenir.

CEVAP: A

11. Harcanabilir gelirdeki artışın tüketimi ne kadar etkileyeceğini gösteren kat sayıya MARJİNAL TÜKETİM EĞİLİMİ adı verilir.

$$MPC = \frac{\Delta C}{\Delta Y_D} \text{ ile bulunur.}$$

Soruda tasarruf fonksiyonu verildiğinden;

MPC + MPS = 1} Denklemi kullanılır.

Marjinal Tüketim Eğilimi	Marjinal Tasarruf Eğilimi

$$MPS = \frac{\Delta S}{\Delta Y_D} = s$$

YARGI YAYINEVİ

$S = S_O + sY_D \Rightarrow S = -C_O + (1 - c)\,Y_D$

$S_O = -180$ $\qquad C_O = 180$

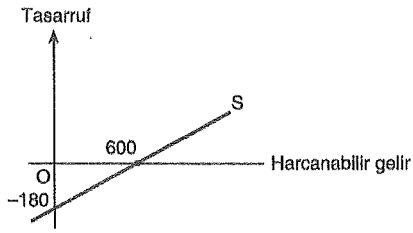
$s = \dfrac{\Delta S}{\Delta Y_D}$ $\qquad c = \dfrac{\Delta C}{\Delta Y_D}$

$s = \dfrac{180}{600} = \dfrac{3}{10}$ $\qquad c = 1 - s$

$s = 0{,}3$ $\qquad c = 0{,}7$

$c = \dfrac{\Delta C}{\Delta Y_D} \Rightarrow 0{,}7 = \dfrac{\Delta C}{1000}$

$\Delta C = 700$ olur.



CEVAP: D

12. OTOMATİK İSTİKRARLANDIRICI (STABİLİZATÖR):

Ekonomik dengenin sağlanması ve sürdürülmesinde kendiliğinden devreye giren, dengeyi sağlayıcı etkiler yaratan mali ya da sosyo-ekonomik kavramlardır.

ÇEŞİTLERİ;

- Artan oranlı vergiler
- İşsizlik sigortası ödemeleri
- Bütçe açık-fazlaları
- Birey-aile-kurum tasarrufları
- Zirai yardimlar

Ayrıca Klasik Sistemde FAİZ,

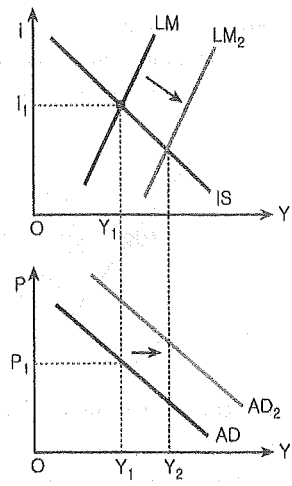
Keynesyen sistemde TRANSFER ÖDEMELERİ VE VERGİ ORANLARI otomatik stabilizatör görevini üstlenirler.

Fakat vergilerin düşürülmesi maliye politikası araçlarındandır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

13.



Para arzındaki artış şekilde göründüğü gibi LM ve AD eğrilerini SAĞA KAYDIRIR fakat IS eğrisi maliye politikaları sonucu yer değiştirir.

(Toplam Talep)

IS	LM	AD
Değişmez	Sağa Kayar	Sağa Kayar.

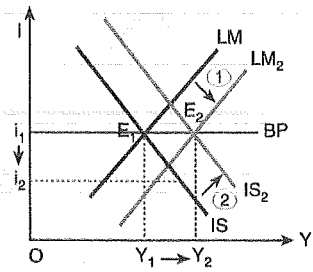
CEVAP: B

14. Rasyonel Bekleyişler Kuramı'na göre uygulanan ekonomi politikalarının hasılayı etkileyebilmesi, uygulanacak politikanın önceden haber verilmeyen ŞOK POLİTİKA'lar olmasına bağlıdır.

Beklenmeyen politikalar hasılayı etkilerken, beklenen politikaların reel ekonomi üzerinde herhangi bir etkisi olmayacaktır.

CEVAP: E

15. Tam Sermaye Hareketliliği ve Serbest Döviz kuru varsayımı altında uygulanan Genişletici Para Politikasının etkilerini şekil yardımıyla görelim;



Genişletici Para Politika Sonucu;

1. LM eğrisi sağa kayar.
2. Faizler düşer-sermaye çıkışı yaşanır.
3. Ödemeler bilançosu AÇIK verir.
   BP < O
4. DÖVİZ TALEBİ > DÖVİZ ARZI
   (Yabancı para ülke dışına çıktı)
5. Dövizin fiyatı (KUR) yükselir.
6. ER↑ ihracat ARTAR, ithalat AZALIR.
   (Net ihracat (NX) ARTAR.)
7. Net ihracatın artması IS EĞRİSİNİ de sağa kaydırır.

Sonuç Olarak;

YURT İÇİ HASILA ARTAR ($Y_1 - Y_2$)

Uygulanan Politika ETKİNDİR.

Not Kısayol:

Tam Sermaye Hareketliliği

	Maliye Politikası	Para Politikası
Sabit Kur	ETKİN	ETKİNSİZ
Esnek Kur	ETKİNSİZ	ETKİN

Tam Sermaye Hareketsizliği

	Maliye Politikası	Para Politikası
Sabit Kur	ETKİNSİZ	ETKİNSİZ
Esnek Kur	ETKİN	ETKİN

CEVAP: E

16. MODİGLİANİ'ye ait ÖMÜR BOYU GELİR HİPOTEZİ'nde

Faiz oranlarında yaşanan artış tüketimi artırırken, yaşanan azalış ise tüketimi azaltır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

17. Fiili Enf P

Beklenen Enf P^E olsun.

Öncülleri tek tek inceleyecek olursak;

I. $P > P^E \Rightarrow$ fiyatlar genel seviyesi artarsa
   Reel ücretler azalır

$\left(\frac{W}{P\uparrow}\right)\downarrow$

Reel ücretlerin azalması işçilerin aleyhine işverenin lehine sonuç doğurur. Bu yüzden I. öncül doğrudur.

II. Fiili (Gerçekleşen) enf. ile beklenen enf. birbirine eşit olursa borç alanlar ve borç verenler arası gelir transferi yaşanmaz.
   Bu yüzden II. öncül doğrudur.

III. $P < P^E \Rightarrow$ Fiyatlar genel seviyesi azalırsa

Borç verenler borç alanlar karşısında avantajlı duruma geçecek borç alanlardan borç verenlere doğru bir gelir transferi yaşanacaktır. Bu yüzden III. öncül doğrudur.

CEVAP: E

18. Yeni Klasik Görüş

- Fiyat ve ücretler esnektir.
- Piyasalar sürekli temizlenir.

Yeni Keynesyen görüş

- Fiyat ve ücretler katıdır-rijittir-yapışkandır.
- Piyasalar sürekli temizlenmez.

Not: Soruda D şıkkı öğrencilerin kafasında büyük bir soru işareti olarak durmaktadır.

Fakat cümlenin sonundaki Tümüyle ifadesi o şıkkı doğru cevap olmaktan çıkarmaktadır.

Çünkü nominal ücretler aşağı doğru katıdır. Tümüyle ifadesi yanlıştır.

CEVAP: C

19. Likiditenin son kaynağı olma fonksiyonu Merkez Bankalarının rezerv Yaratma gücüne sahip olmalarından kaynaklanır.

Rezerv Yaratma - PARA BASMA

CEVAP: A

20. Tobin'in yatırım modelinde yatırımlar hissesenedi fiyatları ile ilişkilendirilmiştir.

Tobin'in Q değeri

$$= \frac{\text{Sermayenin Piyasa Değeri}}{\text{Sermayenin Yenileme Maliyeti}}$$

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

21. Modern Miktar Teorisi'nde para talebi aşağıdaki değişkenler ile ilişkilendirilmiştir.

Reel Servet

Sürekli Gelir

Beşeri olmayan Servet

Beklenen-Gerçekleşen Enflasyon

Para dışı varlıkların getirileri

CEVAP: E

22. Heckscher-Ohlin Modelinin Varsayımları-FAKTÖR DONATIM TEORİSİ

- Girdi miktarları sabittir.
- Ülkeler faktör donatımı açısından birbirlerinden farklıdır.
- Girdiler ülke içerisinde tam hareketli (Sektörler Arası), Ülkeler arası tam hareketsizdir.
- Talep koşulları aynıdır.
- Ölçeğe göre getiri sabittir.

CEVAP: E

23. Şıklar incelendiğinde,

X Firması	Y Firması
İHRACAT HESABI (Makine ihracı) +3 Milyon Dolar	**İTHALAT HESABI (Makine İthalatı) –3 Milyon Dolar**
DOĞRUDAN YATIRIM HESABI +8 Milyon Dolar	**DOĞRUDAN YATIRIM HESABI –8 Milyon Dolar**
DİĞER YATIRIM HESABI +5 Milyon Dolar	**DİĞER YATIRIM HESABI –5 Milyon Dolar**

CEVAP: D

24. Soruda verilen bilgiler ışığında tablo hazırlayıp yorumlayalım. (Rakamlar belirli bir mantık ile rastgele seçilmiştir.)

	PİRİNÇ	OTOMOBİL
X Ülkesi	**10**	**20**
Y Ülkesi	**5**	**4**

Bu durumda,

1. X ülkesi her iki malın üretiminde de mutlak üstünlüğe sahip olduğundan Adam Smith'e göre dış ticaret yapılamaz.
2. Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisine göre, ise;

X ülkesi görece daha üstün olduğu otomobil üretiminde uzmanlaşıp otomobil ihrac etmelidir.

Y ülkesi görece daha üstün olduğu pirinç üretiminde uzmanlaşıp pirinç ihraç etmelidir.

CEVAP: D

25. Durağan Durum Dengesi, uzun süre devam edecek olan ekonomik durumu ifade eder.

Durağan Durum Dengesinde kişi başına sermaye miktarı değişmemektedir.

CEVAP: C

26. Gerekli büyüme oranı yatırımlar ile tasarrufları ve yatırımların kapasite artırıcı etkisi ile talep uyarıcı etkisini eşitleyen büyüme oranıdır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

27. Olgunlaşma aşamasında kent nüfusu azalır ifadesi yanlıştır. Bu durum geleneksel toplum aşamasının belirleyici bir özelliğidir. Aksine olgunlaşma aşamasında kent nüfusu ARTAR.

CEVAP: D

28. Vaner Planı

1947 yılına kadar uygulamada olan devletçi, ithal ikameci, korumacı, müdahaleci anlayışın terk edilip Liberal Politikalara eklemleme süreci başlamıştır.

CEVAP: E

29. Özelleştirmenin Amaçları Şöyle Sıralanabilir.

- Devletin ekonomideki payını en aza indirme
- Serbest piyasa ekonomisine işlerlik kazandırma
- Özel sektör için sağlam ve güvenli iş ortamı yaratma
- Bütçeye gelir sağlama

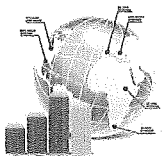
Fakat sağlanan gelir KİT'lerin desteklenmesi için kullanılmamıştır.

Çünkü özelleştirme ve KİT anlayışları taban tabana zıt kavramlardır.

CEVAP: E

30. Türkiye Kömür İşletmeleri 22 Mayıs 1957 yılında kurulmuştur.

CEVAP: A



İKTİSAT 2017 ÇÖZÜMLERİ

1. Alman Tarih Okulu, Klasik İktisat Okulu'nu eleştirerek, iktisadi çözümlemelerin ancak tarih araştırmalarıyla, tarihsel gelişimin bilinmesiyle doğru ve anlamlı olabileceğini savunmuşlardır.

Bu okul genel yapısıyla ekonomik müdahaleden yana görüş bildirmiş ve denge kavramına karşı çıkmıştır.

Alman Tarih Okulu'nun kurucusu, 1843 yılındaki yayınıyla Wilhelm Roscher kabul edilir. Ancak bu okulun temsilcilerinin kendi içinde uyumlu olmadıkları da temel eleştiridir.

W. Roscher, K. Knies, B. Hildebrand, G. Schmoller, W. Sombart, M. Weber, Alman Tarih Okulu'nun temsilcileridir.

Schomeller ve öğrencileri G. Hassen, A. Meritzen, G. Friedrich Kruapp, yaklaşımlarını "tarih okulu" değil, "tarihsel etik okul" olarak adlandırmışlardır. Bu iktisatçılar, 1872'de Sosyal Politika Birliği adlı derneği kurarak, devlet - sanayi - emek ilişkilerini ele alıp Bismarck'ın ekonomi politiğine destek vermişlerdir. Bu durum onların sandalye sosyalisti, akademi sosyalisti olarak adlandırılmalarına yol açmıştır.

Alvin Hansen, Keynes'in geliştirdiği ve 1970'lere kadar geniş oranda uygulanan Keynesyen İktisadın, işsizlik ve enflasyonun birlikte artması (stagflasyon) karşısında gelen eleştirilere verilen cevaplar temelinde oluşan Neo - Keynesyen Sentez Okulu'nun temsilcilerindendir.

Neo - Keynesyen sentez, Keynesyen makro yaklaşımıyla neo - klasik okulun mikro yaklaşımını kısa ve uzun dönemli dalgalanmalar ayrımıyla bağdaştırmaya çalışan görüştür.

1937 yılında J. R. Hicks, Keynesgil görüşü açıklayan IS - LM Modeli'ni geliştirerek Keynes sisteminde tam istihdam olmadan talep yanlı dengenin yaratılabileceğini açıklamıştır.

J. Hicks'in ortaya attığı, F. Modigliani'nin geliştirdiği, A. Hansen'in tanıttığı IS - LM Modeli'ne göre, kısa dönemde Keynes'in görüşleri geçerlidir ancak uzun dönemde Walras görüşüne uygun tam istihdam dengesi sağlanacaktır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

2. Neo-Klasikler tarafından geliştirilen marjinalizm, klasiklere, karşı çıkan bir fikir akımıdır.

Klasik iktisatçılar genel olarak bir ürünün değerini, maliyet fiyatları ile, yani o ürüne harcanan emek miktarı ile açıklamışlardı. Ürüne ne kadar çok emek harcanırsa ürünün değeri de o derece artardı. Bu bakımdan değer, objektif ölçülere dayanırdı.

Oysa marjinalistler, subjektif faktörlere veya talebe önem vermişler ve böylece değeri belirleyen faktörler de değişmiştir.

Neo-klasikler veya marjinalistlerin başlıca özelikleri şöyle sıralanabilir:

- Zaman bakımından daha çok enstantene durumları (bir anlık) dikkate almışlardır.

- Marjinal kavramını getirmişler ve konuları marjinal olarak incelemişlerdir. Bu yolla maksimum faydayı araştırmışlardır. Ancak her tüketicinin fayda derecesi farklı olduğundan, subjektif değer üzerinde durmuşlardır.
- Klasikler gibi parayı da bir aracı olarak görmüşler, nötr saymışlardır.
- Kayıtsızlık eğrileriyle, marjinal faydayı ve tüketimi açıklamaya çalışmışlardır.
- Klasiklerin arza verdikleri önemi kabul etmekle birlikte, daha çok talep faktörü üzerinde çalışmışlardır.
- Değeri, marjinal fayda ile açıklamışlardır.
- Objektif değerler (fiyatların maliyetlere eşitliği) yanında subjektif değerleri de (tercihler) dikkate almışlardır.
- Klasiklerin benimsediği tümdengelim yöntemini benimsemişlerdir.
- İktisadi bilimlerin rasyonel davranış sergilediklerini (homo economicus) kabul etmişlerdir.
- Marjinalistler (Neo-Klasikler) özetle, iktisadi (ekonomik) analizde mikro birimleri ön planda tutmuşlardır.

CEVAP: B

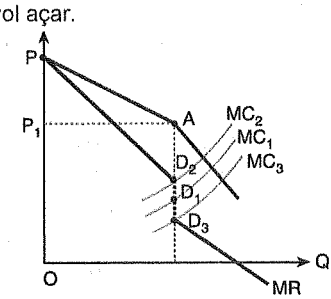
3. Oligopol modelleri iki başlık altında incelenir;

I. Rekabetçi (anlaşmasız) modeller
1. Cournot modeli
2. Bertrand modeli
3. Edgeworth modeli
4. Chamberlin modeli
5. Stackelberg modeli
6. Sweezy modeli

II. Anlaşmalı oligopol modelleri
1. Kartel modeli
2. Fiyat liderliği modeli

Yukarıda bahsettiğimiz modellerden biri olan sweezy modeli oligopol piyasasında fiyatın nasıl belirlendiğini değilde belirlenen bu fiyatın değişmeyeceğine yorum getiren bir modeldir.

Bu modelde bir firma fiyat düşürdüğünde rakipleride düşürür ancak firma fiyat artırdığında rakipleri artırmaz. Sweezy modelinin bu temel varsayımı firma malına talep eğrisinin dirsekli olmasına yol açar. Talep eğrisinin dirsekli olması, talep eğrisinden türetilen marjinal hasılat eğrisinin tam da bu dirsek noktasından kesikli olmasına yol açar.



Grafikte firmanın malına olan talep eğrisi A noktasında dirsek yapmıştır. Marjinal Maliyet MC_1, MC_2 veya MC_3 düzeylerinden herhangi biri olsa bile firmanın denge noktasındaki (D_1, D_2 veya D_3) fiyatı değişmez. Yani oligolpolcü maliyetteki değişmeye fiyatını değiştirerek tepki göstermemiştir. Bu anlamda fiyatın istikrarlı olduğu bir modeldir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

4. Gelir dağılımının ölçülmesinde kullanılan yöntemler şöyledir;

   1. **Lorenz Eğrisi:** Vergilerin kişisel gelir dağılımı üzerindeki etkisini gösteren Lorenz eğrisi, dikey eksende gelirin yüzdesi yatay eksende nüfusun yüzdesinin gösterdiği bir geometriksel yöntemdir.
   2. **Gini Katsayısı:** Lorenz eğrisi ile mutlak eşitlik doğrusu arasında kalan alanın, mutlak eşitlik doğrusunun altında kalan toplam alana oranlanmasıyla hesaplanan cebirsel bir yöntemdir. Gini katsayısı 0 ile 1 arasında değer alır. 0'a yaklaştıkça gelir dağılımı iyileşirken 1'e yaklaştıkça bozulur.
   3. **Kuznets Ters "U" su:** Dikey ekseninde Gini katsayısı, yatay eksende kişi başına gelirin bulunduğu geometriksel yöntemdir. Kişi başına gelir arttıkça gelir dağılımı önce bozulur, sonra iyileşir.
   4. **Pareto Katsayısı:** Gelir düzeyi artan kişilerin bir üst gelir grubuna dahil olma olasılıklarını gösteren katsayıdır.
   5. **Dalton - Atkins Ölçüsü:** 0 ile 1 arasında bir değer olan Atkins katsayısına göre, gelir dağılımının üst kısımlarında sıfıra yaklaşırki bu durumda gelir dağılımı toplumun umurunda olmazken, gelir dağılımının alt kısımlarında bire yaklaştığı durumda ise toplum gelir dağılımına önem vermektedir.
   6. **Yüzde Paylar Analizi:** Bir ülkenin toplam nüfusu 5 gruba ayrılarak, her grubun toplam gelirden aldıkları payların hesaplanması yöntemidir. Paylar arasındaki fark gelir dağılımı hakkında bilgi verir. Bu bilgiler ışığında sorunun E seçeneğinde yer alan "Marjinal Ürün Geliri" bir gelir dağılımı ölçümü yöntemi değildir.

   CEVAP: E

5. Malların istekleri karşılama özelliğine fayda denir. Seçeneklerde yer alan haz ise istenilen bir şeyi elde etmekten doğan hoşnut olma duygusudur. Fayda iktisadın ilgi alanı iken haz ise bir duygudur ve psikolojinin konusudur.

   CEVAP: D

6. Taban fiyat; Devletin bir malın işlem göreceği asgari fiyatı belirlemesidir. Soruda verilen 10 birim taban fiyatı talep ve arz denklemlerinde yerine yazalım;

   $Q^D = 40 - 2P$

   $Q^D = 40 - 2(10)$

   Q^D = 20 birim → Belirlenen taban fiyattan talep miktarı

   $Q^S = 20 + 2P$

   $Q^S = 20 + 2(10)$

   Q^S = 40 → Belirlenen taban fiyattan arz miktarı

   $Q^S > Q^D$ → arz fazlası = $Q^S - Q^D$

   arz fazlası = 40 – 20

   arz fazlası = 20 birimdir.

   CEVAP: B

7. Tasarruf parodoksu özetle bireylerin kendi refah düzeylerini yükseltmek için yaptıkları tasarrufların, ekonomideki toplam tasarrufları azaltması sonucuna neden olmasıdır. Keynes'in geliştirdiği bu kavrama göre, tasarrufların artması, tüketim harcamalarını azaltır, bu da gelir seviyesini düşürür. Düşen gelir seviyesi ise yatırımları azaltır ve bu durumda toplam tasarruflar azalır.

YARGI YAYINEVİ

Terkip hatası; birey için akılcı olan iktisadi kararların toplum açısından akılcı olmaması yada başlangıçta birey için doğru olan iktisadi kararın ters sonuç vermesini ifade eder.

Terkip hatasına verilen tipik örnekler; tasarruf paradoksu, king kanunu, devalüasyonun net ihracat gelirlerini arttırması görüşüdür.

CEVAP: A

8. Talep denklemi; $Q^D = A - 5P$

Malın Fiyatı $\rightarrow P = 2$

Talebin fiyat esnekliği $\rightarrow e^d = -1$

Talebin fiyat esnekliğini şu formül ile hesaplayabiliriz;

$e^d = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$ şimdi sorudaki verileri formülde yerine yazalım;

$-1 = -5 \cdot \frac{2}{A-(5\times 2)}$

$1 = \frac{10}{A-10}$

$A - 10 = 10$

$A = 20$

CEVAP: D

9. Teknoloji ve girdi miktarları veri iken girdilerin tam olarak kullanıldığı bir ekonomide üretilebilecek maximum mal bileşimlerini gösteren eğri "Üretim İmkanları Eğrisi" dir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Pareto optimumu; rekabetçi bir ekonomide tüketimde ve üretimde dışsallıkların olmadığı durumda bir kişinin refahının artırılmasının, bir başkasının refahının azaltılması durumunda mümkün olacağını açıklar. Dolayısıyla Pareto optimalite koşulu sağlanmış ise kaynaklar etkin bir şekilde dağılmıştır. İlgili soruda 100 TL'lik bir kaynağın 2 kişi arasında nasıl dağıtılırsa pareto optimumunun sağlanacağı sorulmaktadır. Bu durumda 100 TL'nin tamamının bireylere verilmesi gerekmektedir. Tek tek bireylerin eline kaç TL geçtiğinin bir önemi yoktur. Yani bu soru cevaplanırken soruda verilen 100 TL'nin tamamının dağıtılması temel hususdur.

Seçeneklerden sadece A seçeneği bu duruma uygundur.

1. kişi $\rightarrow$ 100 TL

2. kişi $\rightarrow$ 0 TL

Diğer seçenekte incelendiğinde 100 TL'nin tamamı kullanılmıştır.

CEVAP: A

11. İkame esnekliğinin sonsuz olması girdilerin (K ve L) tam ikame olduğu anlamına gelir. Girdiler tam ikame olduğunda ise eş ürün eğrileri doğrusaldır. Aynı zamanda üretim fonksiyonu da doğrusaldır.

$(Q = aK + bL)$

İlgili soruda firmanın maliyet minimizasyonu yaptığı durumda kullandığı emek ve sermaye miktarı sorulmuş ancak soruda üretim fonksiyonu verilmemiştir.

K ve L girdileri tam ikame ise maliyet minimizasyonu (Denge) durumu eşürün eğrisi ve eşmaliyet kısıtının eğimine bağlıdır. Eşürün eğrisinin eğimi marjinal teknik ikame oranı (MRTS)'dir. Eşmaliyet kısıtının eğimi ise girdilerin fiyatlarının birbirine oranı (P_L / P_K) dır.

Eşürün eğrisi bu soruya göre doğrusal olduğuna göre MRTS sabittir ve üretici dengesi bu durumda 3 başlıkta incelenir;

1. MRTS > $\frac{P_L}{P_K}$ ise denge;

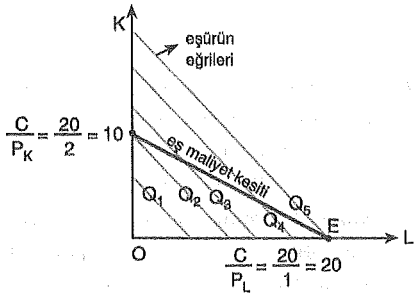
Eğer MRTS > $\frac{P_L}{P_K}$ ise eşürün eğrisinin eğimi, eşmaliyet kısıtının eğiminden büyüktür yani eşürün eğrisi eşmaliyet kısıtına göre dikçedir.

Sorudaki verilere göre eşmaliyet kısıtını çizebiliriz:

C → Mali olanak = 20 TL

P_L → emeğin fiyatı = 1 TL

P_K → sermayenin fiyatı = 2 TL



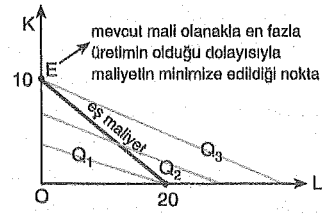
Grafiktede gördüğümüz gibi mevcut mali olanakla en fazla ürün E noktasında sağlanmakta üretici maliyetini minimize ederek dengeye gelmektedir.

Sonuç: MRTS > $\frac{P_L}{P_K}$ ise (K ve L tam ikame girdiler) Üretici 20 birim emek, 0 sermaye ile maliyetini minimize eder.

2. MRTS < $\frac{P_L}{P_K}$ ise denge;

MRTS < $\frac{P_L}{P_K}$ ise eşürün eğrisinin eğimi eşmaliyet kısıtının eğiminden küçüktür yani eşürün eğrisi eşmaliyet kısıtından daha yatıktır.

Şimdi sorudaki verilere göre eşmaliyet kısıtını çizelim ve eşürün eğrilerini ise daha yatık çizelim.



Sonuç: K ve L tam ikame girdiler ve

MRTS < $\frac{P_L}{P_K}$ ise üretici dengede

K = 10 birim, L = 0 girdi bileşimini kullanır.

3. MRTS = $\frac{P_L}{P_K}$ ise denge;

Eğer MRTS = $\frac{P_L}{P_K}$ ise eşürün eğrisi ve eşmaliyet kısıtının eğimi aynı olduğu için bu eğriler çakışır ve birden çok denge noktası oluşur.

Sonuçta bu sorunun seçeneklerine baktığımızda;

A seçeneği MRTS > $\frac{P_L}{P_K}$ durumunda doğru

B seçeneği MRTS < $\frac{P_L}{P_K}$ durumunda doğru olabilecek seçeneklerdir.

Soruda üretim fonksiyonu verilmediği için MRTS bulunmamaktadır. Soru hatalıdır ve iptal edilmesi gerekmektedir. Ancak!! ÖSYM doğru seçenek olarak A seçeneğini vermiştir. Muhtemelen bu seçeneği doğru kabul etmesinin nedeni Emeğin ucuz olmasıdır. Ancak bu oldukça eksik ve yanlış bir bakış açısıdır.

CEVAP: A

12. Marjinal hasılat; firmanın satış miktarı 1 birim arttığında toplam hasılatta meydana gelen değişimdir. Yada marjinal hasılat, toplam hasılat fonksiyonunun eğimidir. Soruda çıktı düzeyi arttıkça toplam hasılatında arttığı belirtilmiştir. Dolayısıyla toplam hasılat fonksiyonu pozitif eğimlidir. eğim = marjinal hasılat olduğuna göre demek oluyorki marjinal hasılat pozitiftir.

CEVAP: A

13. Çapraz talep esnekliği; diğer malın fiyatındaki %'sel değişimin ilgili malın talep miktarını % kaç değiştireceğini ölçer ve şu formülle hesaplanır.

$$e_{xy} = \frac{\%\Delta Q_y}{\%\Delta P_x}$$

İlgili soruda $\%\Delta P_x = \%10$

$\%\Delta Q_y = -\%5$

verileri formülde yerine yazarsak;

$$e_{xy} = \frac{\%5}{+\%10}$$

$$e_{xy} = -\frac{1}{2} = -0,5$$

CEVAP: B

14. Soruda birbiri yerine tam olarak geçebilen mallar kusursuz ikame mallar olarak verilmiş. 2 malı bir ekonomide tüketicinin fayda fonksiyonu bu mallar arasındaki ikame ilişkisine göre yazılır. Soru bize X ve Y mallarının tam ikame olduğunu söylediğine göre fayda fonksiyonu doğrusal olmalıdır.

Yani U = X + Y fayda fonksiyonu tam ikame mallar için yazılabilecek doğrusal bir fayda fonksiyondur.

CEVAP: C

15. Bir ülkenin parasının yabancı ülke parası karşısındaki değerine "döviz kuru" denir. Nominal döviz kuru; ülkeler arasındaki fiyat farklılıkları hesaba katılmaksızın döviz piyasasında döviz arz ve talebine bağlı olarak oluşur.

CEVAP: A

16. ÖSYM tarafından iptal edilmiştir.

YARGI YAYINEVİ

17. Sorunun seçeneklerinin her biri iktisat terminolojisindeki kavramlardır. Bunları sırasıyla tanımlayacak olursak sorunun cevabını da vermiş oluruz.

Euler Teoremi: Üretim fonksiyonunun birinci dereceden homojen olduğu bir durumda, her üretim faktörüne marjinal verimliliğine eşit olacak bir ödeme yapılırsa üretiminden elde edilen toplam gelirin faktörler arasında eşit dağılacağını açıklayan teoremdir.

Etkin Ücret Teoremi: Emek piyasasında oluşan denge (piyasa) ücretinin üzerinde ödenen ücrettir.

Borç Deflasyonu: Fiyatlar genel düzeyindeki beklenmedik bir düşüşün, borçlulardan borç verenlere doğru yeniden dağıtılması sonucunda toplam harcamayı azaltmasıdır. I. Fisher tarafından 1929 Krizinden sonra geliştirilmiştir.

Pigou Etkisi: Fiyatlar genel düzeyindeki değişmelerle mal ve hizmetlere yapılan toplam harcamalar arasındaki ters yönlü ilişkiyi servete dayandırarak açıklayan etkidir.

Mundull - Tobin Etkisi: Beklenen enflasyondaki bir değişimin, nominal faiz oranını bu değişim kadar değiştirmediği durumda, tüketim harcamaları ve tasarrufların değişerek paranın reel değişkenleri etkileyebileceğini gösteren etkisidir.

Soruda verilen tanım sorunun C seçeneğinde yer alan borç deflasyonunun tanımıdır ve cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

18. Sorunun birinci öncülünde yer alan yarı zamanlı çalışanlar yani günde 1 saat veya haftada 2 gün gibi çalışanlar, tam zamanlı çalışmadıkları halde tam zamanlı çalışıyor gibi işsizlik hesabında yer aldıklarından işsizlik oranının **olduğundan daha düşük görünmesine yol açarlar.**

İkinci öncülde yer alan çalışmak isteyip iş bulma ümidini kestiği için iş aramaktan vazgeçenler "ümitsiz işsizler" olarak tanımlanırki bu kesim iş gücünün dışına çıkmış olarak nitelendirildiğinden işsizlik hesaplanmasına dahil edilmezler. O vakit resmi işsizlik rakamlarının **olduğundan daha düşük görünmesine yol açarlar.**

Üçüncü öncülde yer alan iş arayıp iş bulamayan yeni mezunlar (yani siz KPSS ye hazırlanan üniversite mezunu öğrenciler) zaten işsizlik hesabına dahil edilirler. O vakit resmi işsizlik rakamlarının daha düşük görünmesine yol açamazlar.

Bu bilgiler ışığında soruda verilen I ve II öncül resmi işsizlik rakamlarının olduğundan düşük görünmesine yol açtığından cevap I ve II diyen B seçeneğidir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

19. Soruda yapılan tanım istihdam kavramının geniş anlamda yapılan tanımdır. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir. Diğer kavramlar;

Emek (İşgücü): İnsanın fiziksel ve zihinsel çabasıdır.

İşsizlik: Çalışma istek ve yeteneğinde olan bireylerin cari ücret düzeyinde iş arayıp bulamadığı ekonomik ortamdır.

İşgücü Oranı: Toplam işgücünün, kurumsal olmayan sivil nüfusa oranının 100 ile çarpılmasıyla bulunan orandır.

CEVAP: E

20. Her türlü değişim aracı olarak kullanılabilen tüm varlıklara **para** denilir. Fakat günümüzde para, değişim aracı olma fonksiyonunun yanında finansal bir aktif olarak da değerlendirilebildiğinden paranın fiyatı faizdir. Paranın fiyatı olarak tanımlanan faiz oranı; para piyasasında para arzı ile para talebinin eşitlendiği noktada belirlenirki bu faiz borç alış verişlerinde kullanılır. Bu açıklamalar ışığında paranın ana göstergesi **faiz oranıdır.** O vakit sorunun doğru cevabı E seçeneğidir.

CEVAP: E

21. **Ekonomik (İktisadi) Büyüme:** Bir ülkenin üretim miktarındaki artış olarak tanımlanır. Bir ülkenin toplam üretim miktarının ölçüsü o ülkenin GSYH değeridir. Ancak GSYİH üretim yöntemiyle ölçülürken iki farklı biçimde ölçülür. Bunlar;

1. **Nominal GSYH:** Hesaplama yapılan (Cari Yıl) fiyatlarıyla ölçülen GSYH'dır.

$$N \cdot GSYH_{(t)} = \sum_{i=1}^{n} P_i^{(t)} x\ q_i^{(t)}$$

N · GSYH hesabında kullanılan fiyat (P) ve üretim miktarı (q) hesaplama yapılan yıl (t) değerleridir. Dolayısıyla farklı iki yılın Nominal GSYH değerinde farklılık yaratan unsurlar hem fiyat (P) hemde üretim miktarı (q) dır. Bu nedenle Nominal GSYH hem fiyat (P) hem de üretim miktarı (q) değişimini içerir ki bu nedenle ekonomik büyüme hesaplanmasında kullanılması gerçekçi olamaz.

2. **Reel GSYH:** Baz alınan bir yılın fiyatlarıyla ölçülen GSYH'dır.

$$R \cdot GSYH_{(t)} = \sum_{i=1}^{n} P_i^{(\text{Baz yıl})} x\ q_i^{(t)}$$

R · GSYH hesabında kullanılan fiyat (P) baz yıl (yani sabit bir yıl) değeriyken, üretim miktarı (q) hesaplama yapılan yıl (t) değeridir. Dolayısıyla iki farklı yıl için hesaplanan Reel GSYH'nın farklı çıkmasının nedeni sadece ilgili (cari) yılların üretim miktarları (q) dır. Çünkü yıllar farklı olsa bile fiyat (p) değişmeyecektir. O vakit Reel GSYH, sadece üretim miktarı (q) değişimini içermesi nedeniyle ekonomik büyümenin göstergesi olarak kullanılabilecek verimli bir değişkendir.

Ekonomik Büyüme Oranı(t) = $\frac{R \cdot GSYH_{(t)} - R \cdot GSYH_{(t-1)}}{R \cdot GSYH_{(t-1)}} \times 100$

formülünde R · GSYH kullanılmasının nedeni de R · GSYH yapılan yılın üretim miktarının verimli ölçütüdür. Dolayısıyla doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

22. Sorunun seçeneklerinde verilen eşleştirmelerden sadece C seçeneğindeki eşleştirme doğrudur. Diğer seçeneklerdeki eşleştirmelerin doğrusu şu şekilde olacaktır.

Emek Değer Teorisi: Klasik Dış Ticaret Teorisinin görüşüdür ve bir malın üretim değerinin üretiminde kullanılan işgücü miktarı ile ölçüleceğini ifade eder.

Görünmez El Prensibi: Klasik iktisadi düşüncenin temel prensiplerinden biridir ve herhangi bir ekonomik sorunun aktörlerinin (otomatik stabilizatörlerin) kendiliğinden devreye girerek sorunu çözeceğini ve dolayısıyla devletin ekonomiye müdahale etmemesi gerekliliğidir.

IS - LM Modeli: Neo Keynesyen sentez olarak bilinen IS - LM Modeli para piyasası dengesi (LM) ve mal piyasası dengesi (IS) nin eşanlı sağlandığı makro ekonomik denge analizidir. HICKS ve HANSEN tarafından geliştirilen bir modeldir.

Philips Eğrisi: 1950'lerde A. W. Philips tarafından yapılan analizi çerçevesinde, enflasyon oranı (dikey eksen) ile işsizlik oranı (yatay eksen) arasındaki ters yönlü ilişkiyi gösteren eğridir. Bu konuda farklı iktisadi düşüncelerin çalışmaları olmuştur.

Fiyat ve Ücret Katılığı: Fiyat ve ücretlerin esnek olmaması, rijit (yapışkan veya katı) olmasıdır. Bu konuda farklı iktisadi düşüncelerin çalışmaları olmuştur. Ancak soruda belirtilen Reel iktisadi dalgalanmalar teorisi aynen klasik iktisadi düşünce gibi fiyat ve ücretlerin esnek olduğu görüşünü savunmuşlardır.

CEVAP: C

23. Soruda verilenlere bakıldığında ekonomi dışa kapalı ancak devlet var dolayısıyla kullanacağımız çarpan katsayıları 3 kesimli ekonomi için olacaktır. Buradan hareketle harcama çarpanı (k);

$k = \frac{1}{1-c(t-t)}$ formülünden hesaplanır. Bu formülde bize c(marjinal tüketim eğilimi) ve t (vergi oranı) gerekmektedir. Soruda t = 0,2 olarak verildiğine göre öncelikle c'yi bulmalıyız.

> Harcama çarpanı formülünde; kesirli ifadenin üst kısmındaki "1" yerine "c" yazılırsa transfer çarpanı (k_{TR}) na ulaşılır.

O vakit; harcama çarpanı transfer çarpanının iki katı ise;

$k = 2 \cdot k_{TR}$ olacak

$$\frac{1}{1-c(1-t)} = 2\left(\frac{c}{1-c(1-t)}\right)$$

$$\frac{1}{1-c(1-0,2)} = \frac{2c}{1-c(1-0,2)}$$

$1 = 2c$ den $c = \frac{1}{2} = 0,5$ olurki şimdi de c'yi 0,5 olarak harcama çarpanıda yerine koyalım;

$$k = \frac{1}{1-0,5\underbrace{(1-0,2)}_{0,8}} = \frac{1}{1-\underbrace{(0,5\times 0,8)}_{0,4}}$$

$$= \frac{1}{1-0,4}$$

$$= \frac{1}{0,6}$$

$$= \frac{10}{6}$$

$$= \frac{5}{3}$$

CEVAP: B

24. LM eğrisini sola kaydıran iki temel etken vardır. Bunlar;

1. Reel Para Arzının Azalması:

$$\text{Reel Para Arzı} = \frac{\text{Nominal Para Arzı (M)}}{\text{Fiyatlar Genel Düzeyi (P)}}$$

Reel Para Arzı, Nominal Para Arzı ile doğru, fiyatlar genel düzeyi (P) ile ters yönlü ilişkidedir. O vakit, nominal para arzı azalırsa Reel para arzı azalacak ve LM eğrisi sola kayacaktır. Ancak seçeneklerde bu durum yoktur. Reel Para Arzını ters yönde etkileyen diğer etken fiyatlar genel düzeyi atarsa Reel para arzı yine azılır ve LM eğrisi sola kayar ki bu durumda yine seçeneklerde yoktur.

2. Para Talebinin Artması:

$M^d = M_0^d + kY - hi$ → Para talebi fonksiyonu

- M_0^d → Otonom para talebi
- k → Para talebinin gelire duyarlılığı
- Y → Reel milli gelir
- h → Para talebinin faize duyarlılığı
- i → Nominal faiz oranı

Fonksiyonda bahsi geçen üç değişken LM doğrusunu kaymasına yol açar. Bu değişkenler;

Para talebinin faize duyarlılığı (h) ve para talebinin gelire duyarlığı (k) LM nin eğimini etkiler. Ancak Otonom Para Talebi (M_o^d) LM doğrusunun konumunu etkileyerek sağa veya sola kaydırır. Otonom para talebi (M_o^d) artarsa LM doğrusu sağa, azalırsa LM doğrusu sola kayar. Sorunun seçenekleri içerisinde yer alan B seçeneği otonom para talebinin artması olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

25. Reel döviz kuru; iki ülkenin mallarının karşılıklı göreli fiyatını ifade eder.

Reel döviz kuru şöyle hesaplanır:

$$R = e \cdot \frac{P_{dış}}{P_{iç}}$$

R: Reel döviz kuru

e: Nominal döviz kuru

$P_{dış}$: Yabancı ülke fiyat düzeyi

$P_{iç}$: Ulusal fiyat düzeyi

(Fiyat düzeyleri için iki ülkenin tüketici fiyatları endexi (TÜFE) kullanılabilir.)

Reel döviz kurunun artması yurt içi fiyat düzeyinin yurt dışı fiyat düzeyine göre düşmesi anlamına gelir. Karşılaştırmalı olarak bakıldığında yurt içindeki mal sepeti ucuzlar, yurt dışındaki mal sepeti ise pahalılaşır. Yabancılar, ülkemizden daha fazla mal satın alabilir hale gelirken, biz yabancılardan daha az mal satın alabiliriz. Bu durum, TL'de reel değer kaybı olarak adlandırılır.

Reel döviz kurunun düşmesi ise tersi durum olarak TL'de reel değer artışı olarak adlandırılır.

Reel kur hesaplanmaları "satın alma gücü paritesi" ile yakından ilgilidir.

Satın alma gücü paritesi: Farklı para birimleri arasındaki satın alma gücünü eşitleyerek, ülkeler arasındaki fiyat farklarını gidermek için kullanılan orandır. Belirli bir mal ve hizmet sepetinin farklı ülkelerde kendi para birimleri üzerinden birbirlerine oranlanması ile hesaplanır.

Mutlak satın alma gücü paritesi, "Tek fiyat kanunu"na dayanmaktadır. Bu teoriye göre, uluslararası mal piyasalarında tam rekabet şartlarının geçerli olduğu, dolayısıyla malların homojen olduğu ve aynı fiyattan alınıp satıldığı varsayılır. Ayrıca, uluslararası ticarette herhangi bir engelin olmadığı ve taşıma maliyetlerinin de ihmal edildiği varsayılır.

Mutlak satın alma gücü paritesinin geçerli olduğu durumda reel döviz kuru 1'e eşittir.

Bir malın (x) Rusya'daki fiyatı 10 Dolar, Türkiye'deki fiyatı 20 Dolar ve TL Dolar kurunun da piyasada 1 Dolar = 2 Dolar olduğunu varsayalım. Bu durumda, reel döviz kuru şöyle hesaplanır.

$$R = e \cdot \frac{P_{dış}}{P_{iç}}$$

$$R = 2 \cdot \frac{10}{20}$$

$$R = 1$$

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

26. TCMB analitik bilançosundaki kalemler, TCMB bilançosunun varlık ve yükümlülüklerinde yer alan ayrıntılı kalemlerin birbirleriyle netleştirilmesi ve belirli gruplar altında toplanması ile elde edilmektedir. Analitik bilanço hazırlanırken, para politikası uygulamasında gösterge niteliğinde olan kalemler elde edilmeye çalışılmaktadır.

TCMB analitik bilançosunda aktif kalemler "Dış Varlıklar" ve "İç Varlıklar", pasif kalemler ise "Toplam Döviz Yükümlülükleri" ve "Merkez Bankası Parası"ndan oluşmaktadır.

AKTİF	PASİF
I. Dış Varlıklar	I. Toplam Döviz
II. İç Varlıklar	II. Merkez Bankası
A. Nakit İşlemler	A. Rezerv Para
– Hazine borçları	– Emisyon
– Bankalara açılan krediler	– Bankalar mevduatı
– TMSF'ye açılan nakit krediler	– Bankalar zorunlu karşılıkları
– Diğer kalemler	– Bankalar serbest mevduatı
B. Değerleme Hesabı	– Fon Hesapları
C. IMF Acil Yardım Takip Hesabı	– Banka dışı kesim mevduatı
	B. Diğer Merkez Bankası Parası
	– Açık Piyasa İşlemleri
	– Kamu Mevduatı

Görüldüğü gibi, açık piyasa işlemleri Rezerv Para tanımı içinde yer almaz.

Rezerv Para = Emisyon + Bankalar Mevduatı + Bankalar Zorunlu Karşılıkları + Bankalar Serbest Mevduatı + Fon Hesapları + Banka Dışı Kesim Mevduatı

CEVAP: E

27. ÖSYM tarafından iptal edilmiştir.

28. Satın alma gücü paritesi, ülkeler arasındaki verileri ortak bir birime dönüştürerek, ülkeler arası karşılaştırmalarının daha gerçekçi bir şekilde yapılmasını sağlayan alternatif bir döviz kuru hesaplama yöntemidir.

YARGI YAYINEVİ

Satın alma gücü paritesi, tek fiyat kanuna dayanmaktadır. Tüm ülkelerde tam rekabet piyasası koşullarının geçerli olduğu, üretilen malların homojen olduğu, dış ticarette işlem ve taşıma maliyetlerinin ihmal edilecek düzeyde olduğu ve ülkeler arasında hesaplanan reel döviz kurunun her zaman 1'e eşit olduğu varsayılır.

CEVAP: E

29. Ödemeler bilançosu ya da ödemeler dengesi, ülkelerin belirli bir dönem içerisindeki dış ekonomik ve mali ilişkilerinin durumunu gözler önüne serer. Bir ülkenin dış ödemeler bilançosundaki denge ya da dengesizlik, o ülkenin uluslararası ödeme gücündeki iyileşme ya da bozulmaları yansıtır, dolayısıyla da çoğu kez ülkenin uluslararası alandaki ekonomik ve mali itibarının bir göstergesi olarak yorumlanır. Türkiye'nin ödemeler bilançosu 4 ana hesaptan oluşur. Bu hesaplar şöyle sıralanabilir:

- Cari işlemler hesabı
- Sermaye ve finans hesapları
- Net hatalar ve noksanlar
- Rezerv varlıklar

Bunlardan ilk ikisi otonom, diğerleri ise denkleştirici nitelikteki işlemleri kapsar.

ÖDEMELER BİLANÇOSU

I. CARİ İŞLEMLER DENGESİ

A. DIŞ TİCARET DENGESİ

İhracat

İthalat

Parasal olmayan altın

Limanlardan sağlanan mallar

B. HİZMETLER DENGESİ
Taşımacılık
İnşaat hizmetleri
Sigorta hizmetleri
Finansal hizmetler
Resmi hizmetler
C. GELİR DENGESİ
Ücret Ödemeleri
Yatırım Gelirleri
Doğrudan yatırımlar
Portfolyo yatırımları
Diğer yatırımlar (faizler)
D. CARİ TRANSFERLER
İşçi gelirleri
Bağışlar
II. SERMAYE VE FİNANS HESAPLARI
A. SERMAYE HESABI
B. FİNANS HESAPLARI
Doğrudan yatırımlar
Portfolyo yatırımları
Diğer yatırımlar (banka kredileri)
III. NET HATA VE NOKSAN
IV. REZERV VARLIKLAR
IMF nezdinde varlıklar
Resmi rezervler

Üretimde bulunmak amacıyla yabancıların ülkede yaptıkları ya da yerli firmaların yurt dışında gerçekleştirdikleri ve "dolaysız yabancı sermaye" diye adlandırılan yatırımlar, sermaye hesabının uzun vadeli sermaye hareketleri alt kalemine kaydedilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

30. Devletin dış ticarete müdahale için kullandığı geleneksel araç, gümrük tarifeleridir.

Dış ticaret politikasının araçları şöyle sıralanabilir:

1. Gümrük tarifeleri
2. Tarife dışı araçlar
   - Miktar kısıtlamaları
   - Tarife benzeri faktörler
   - Görünmez engeller
   - Gönüllü ihracat kısıtlamaları
3. İhracatın özendirilmesi
4. Bağlı ticaret

Koruyucu tarife ve engelleyici (yasaklayıcı) tarife, ithal edilen malın yurt içi fiyatını yükselterek yurt içindeki üreticileri, düşük dış dünya fiyatından korumaya yönelik olarak uygulanır. Böylece yurt içinde üreticilerin toplam rantı artar.

CEVAP: B

31. Yurt içindeki yabancı sermaye şirketlerinin faaliyetlerinden kazanıp yurt dışına transfer ettikleri kârlar, ülkeye yapılan uzun ve kısa süreli yabancı mali yatırımların geliri olarak dışarıya gönderilen paralar (faizler ve temettüler) veya dış borçlara ödenen faizler, ödemeler bilançosunun cari işlemler ana hesabının "gelir dengesi" alt kalemine kaydedilir.

Kısaca; uluslararası faktör gelir ve giderleri bu hesapta izlenir.

CEVAP: A

32. Endüstri içi ticaret; belirli bir endüstri kapsamında, farklılaştırılmış malların ihraç ve ithal edilmesidir. Böylece söz konusu endüstride ülkeler arasında karşılıklı olarak iki yönlü ticaret ortaya çıkar.

Grubel - Lloyd yaklaşımı, endüstri içi ticaretin ölçüm yöntemlerinden biridir. Buna göre, endüstri içi ticaret endeksi aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$T = 1 - \frac{|X-M|}{X+M}$$

X : İhracat

M : İthalat

Endeks 0 ile 1 arasında değerler alır. Eğer ülke söz konusu malı sadece ihraç veya ithal ediyorsa (karşılıklı ticaret yoksa) endeks sıfıra eşittir. Eğer aynı malın ithalatı ve ihracatı birbirine eşitse endeks 1'e eşittir ve bu durumda endüstri içi ticaret maximum düzeyde demektir.

$$T = 1 - \frac{|150-250|}{150+250}$$

$$T = 1 - 0{,}25 = 0{,}75$$

CEVAP: E

33. Bir ekonomide her yıl aynı büyüme oranının yakalanması durumunda, milli gelirin kaç yıl sonra ikiye katlanacağını gösteren basit formül, "70 Kuralı" olarak tanımlanır.

Buna göre; $\frac{70}{\text{büyüme oranı}}$ oranı ile yanıta ulaşılabilir.

$$\frac{70}{7} = 10$$

CEVAP: C

34. Beşeri sermaye; işgücünü oluşturan bireylerin üretken olarak çalışmaları ve karşılaşıldığında yüksek gelir elde etmelerine olanak sağlayacak eğitim sürecinde kazanılmış üretken bilgi, beceri ve yeteneklerinden oluşan sermaye türüdür.

Bir toplumda, üniversiteli nüfusun, toplam nüfusa oranının artması, beşeri sermayenin büyümesi anlamına gelir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

35. Stilize gerçekler (olgular) büyüme sürecinin nitelik özelliklerini ifade eder.

1961 yılında Kaldor tarafından geliştirilen stilize gerçekler şöyle sıralanabilir:

1. Kişi başına sermaye sürekli artmaktadır.
2. Sermayenin getiri oranı istikrarlıdır.
3. Sermaye / Hasıla katsayısı istikrarlıdır.
4. Uzun dönemde sermaye ile emek arasında gelir bölüşümü istikrarlıdır.
5. Uzun dönemde çeşitli ülkelerde üretkenlik farklı oranlarda artmaktadır.
6. Ortalama büyüme oranı, başlangıç gelir düzeyinin bir fonksiyonudur.
7. Dış ticaret hacminin büyüme oranı ile reel gelirin büyüme oranı arasında güçlü bir ilişki vardır.
8. Nüfus artış hızı ile kişi başına gelir düzeyi arasında negatif bir ilişki vardır.

9. Sermaye ve işgücü, zengin bölge ve ülkelere doğru göç etmektedir.
10. Kişi başına fiziki sermaye birikimi, kişi başına reel artışını tek başına açıklamakta yetersizdir. Dolayısıyla ülkeler arasındaki büyüme oranı farklılıkları Solow "artık"ı veya toplam faktör verimliliği ile açıklanmaktadır.
11. Kişi başına düşen reel gelir bakımından ülkeler arasında büyük ve giderek artan farklılıklar vardır. (Iraksama hipotezi)
12. Sermaye birikimi sürekli bir olgudur, ancak büyüme göreli ve tarihsel bir olgudur.
13. Kişi başına gelir düzeyi bakımından önder ülke olma konumları geçicidir.
14. Ulusal iktisat politikaları, kişi başına gelir düzeyi yanında uzun dönemli büyüme oranı üzerinde de etkilidir.

C. I. Jones ve P. Romer 2010 yılında Kaldor'un stilize gerçeklerine 6 sitilize gerçeklik daha ilave etmişlerdir.

Bunlar şöyle sıralanabilir:

1. Ülkelerin büyüme hızları zaman içerisinde sabit değildir.
2. Ülkelerin büyüme hızları arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır.
3. Ülkelerin kişi başına gelir düzeyleri arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır.
4. Ülkelerin kişi başına beşeri sermaye düzeyleri arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır.
5. Ülkelerin küresel ölçekte gelir dağılımındaki nispi konumları sabit değildir.
6. Ülkelerin beşeri sermayesinin artmasına karşın, emek girdisinin hasıladaki payı istikrarlı bir şekilde azalmaktadır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

36. Ülkede 2010 yılındaki 100 milyar TL'lik fiziksel sermaye stokunun %5'i aşınmaktadır.

100 · 0,05 = 5 milyar TL

Sonuç olarak 2010 yılında 100 – 5 = 95 milyar TL 2011 yılında aktarılmıştır.

2011 yılı sonunda gerçekleşen fiziksel sermaye stoku;

10 + 95 = 105 milyar TL'dir.

CEVAP: C

37. Türkiye'de TCMB eliyle 2002-2005 yılları arasında örtük enflasyon hedeflemesi stratejisi uygulanmış ve 2006 itibari ile açık enflasyon hedeflemesi stratejisi uygulanmaya başlamıştır.

Örtük enflasyon hedeflemesi açık enflasyon hedeflenmesine geçiş mahiyetinde olup, temel politika aracı parasal taban idi.

Açık enflasyon hedeflenmesi ise temel araç olarak, kısa vadeli faiz oranını kullanan bir para politikası stratejisidir.

CEVAP: C

38. Türkiye'de kullanılan fiyat endekslerinden biri olan tüketici fiyatları endeksi (TÜFE), tüketim mallarından oluşan bir sepetin maliyetindeki artışları yansıtır ve enflasyonun temel göstergesidir.

Üretici fiyatları endeksi (ÜFE) ise, üretim mallarından oluşan bir sepetin maliyetindeki artışları yansıtır ve açıktır ki, ÜFE'deki artışlar, TÜFE'deki artışların, yani enflasyonun habercisidir.

CEVAP: A

39. P80 / P20 göstergesi, bir ekonomideki gelir eşitsizliğini (adaletsizliğini) ölçen endekslerden biridir ve en yüksek gelire sahip % 20'lik grubun gelirinin, en düşük gelire sahip % 20'lik gurubun gelirine oranı biçiminde hesaplanır.

Dolayısıyla bu oranın 7,7'ye eşit olması durumunda gelirden en çok pay alan grup ile en az pay alan grubun geliri arasında 7,7 kat fark vardır.

CEVAP: A

40. Türkiye'de değişken (esnek) kur uygulamasına 2001 tarihli "Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı"nın uygulanmaya başlamasıyla geçilmiştir. Çıkarılan yasayla TCMB (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası) bağımsız hale getirilmiştir. Bu demektir ki Merkez Bankası'nın Hazine'ye avans verme yükümlülüğünün yanında kur taahhüdü yükümlülüğü de kaldırılmıştır ve temel koşullarından biri esnek kur sistemi olan enflasyon hedeflenmesi stratejisi uygulanmaya başlamıştır.

Dünya Bankası ve IMF'ye 1946'da üye olunmuştur.

Yabancı sermayeyi teşvik kanunlarından ilki 1927'de ikincisi 1954 yılında çıkarılmıştır.

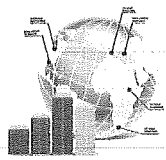
Devlet elindeki petrol tekelinin kaldırılmasını ve yabancı sermayenin bu sektöre girmesini teşvik eden Petrol Kanunu 1954 yılında çıkarılmıştır.

1950 itibari ile genel olarak Türkiye ekonomisinde ve ithalatta da liberalizasyon uygulamasına geçilmiştir.

İkinci Dünya Savaşı 1939-1945 yılları arasında gerçekleşmiştir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ



İKTİSAT 2018 ÇÖZÜMLERİ

1. Yeni Keynesci iktisat anlayışı, 1970'lerde ortaya çıkan Yeni Klasik İktisata cevaben geliştirilmiştir. Yeni Keynesci İktisat anlayışının öncüleri, Keynesyenlerin tüm fikirlerini paylaşmasalar da istikrar politikalarının ekonominin daha iyi performans göstermesine yardımcı olacağı yönündeki temel inancı sürdürmüşlerdir.

Yeni Keynesci İktisatta temel olarak Keynesyen makroekonominin savunusu yapılmıştır. Bunun için de ücret-fiyat katılığının mikroekonomik temelleri incelenmiş ve Keynesyen iktisada mikro temeller sağlanmaya çalışılmıştır.

Yeni Keynesci İktisat anlayışına göre;

- Nominal fiyatlar ve ücretler katıdır.
- Fiyat ve ücretler esnek olsa da piyasa dengesi (Walrasgil denge) sağlanamayabilir, piyasaların temizlenmesi kural değildir.
- Eksik enformasyon, piyasa başarısızlığına neden olur.
- Rasyonel beklentiler söz konusu olsa da atıl kaynaklar ve dengede olmayan piyasalar mevcut olabilir.
- Ücret yapışkanlıkları (katılıkları) emek piyasalarının temizlenmesine engeldir.
- Ücret yapışkanlıklarının nedenleri; etkin ücret teorileri, içerdekiler-dışardakiler modelleri ve örtük sözleşmeler teorileriyle açıklanır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

2. 1870'li yıllarda W. S. Jevons, C. Menger ve L. Walras, birbirlerinden habersiz olarak "azalan marjinal fayda" ilkesini ortaya atmışlardır. Malların değerini belirleyen ve ölçen temel unsurun "marjinal fayda" olduğunu savunan bu yaklaşım sonraları "marjinal devrim" olarak adlandırılmıştır.

Azalan marjinal fayda yasası, Neoklasik iktisadın temel ilkelerinden biri sayılmıştır. Marshall, Wicksteed, Wicksell, Cassel, Cournot, Edgeworth, Pareto, J. B. Clark ve Böhm-Bawerk gibi iktisatçılar bu temel ilkeden hareket ederek, Neoklasik iktisadın diğer ilkelerini geliştirmişlerdir.

Marjinalistlere göre tüketilen bir malın faydası, o malın tüketilen miktarıyla birlikte artar, ancak bu artış azalan bir oranda olmaktadır.

CEVAP: C

3. Monopolcü firmanın kârını maximize ettiği durumda malının satış fiyatı (P) marjinal maliyetinden (MC) büyüktür (P > MC) Monopol gücünü ölçen formül ise Lerner endeksi olarak da isimlendirilir ve şu şekildedir.

$$L = \frac{P - MC}{P}$$

Soruya göre firmanın satış fiyatı marjinal maliyetinin 3 katıdır.

P = 3MC eşitliğini formülde yerine yazalım ve Lerner endeksini bulalım.

$$L = \frac{3MC - MC}{3MC}$$

$$L = \frac{2\cancel{MC}}{3\cancel{MC}}$$

$$\boxed{L = \frac{2}{3}}$$

CEVAP: D

4. Tam rekabetçi firmanın denge koşulu; malın satış fiyatının marjinal maliyete (MC) eşit olmasıdır.

P = MC

P = 46 TL olarak soruda verilmiş.

$TC = 3q^2 + 10q + 20$ maliyet fonksiyonunun q'ya göre türevi de marjinal maliyettir.

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta q} = 6q + 10$$

P = MC

46 = 6q + 10

6q = 36

q = 6 denge üretim miktarıdır.

CEVAP: C

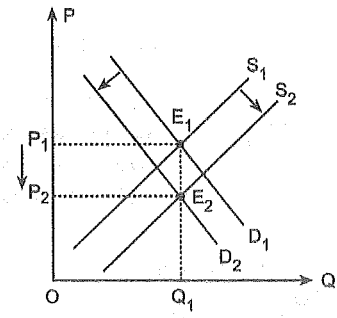
5. Adil gelir dağılımına ilişkin dört önemli tartışma vardır. Bunlar;

- **Doğal kanun:** Her bireyin emeğinin karşılığını aldığı gelir dağılımı adildir.
- **Faydacılık:** Tüm kişilerin içinde bulundukları durumdan elde ettikleri faydaların toplamını maximize eden gelir dağılımı adil bir gelir dağılımıdır.
- **Rawisyon eşitlik:** Rawis'e göre her ortalama insan daha eşitlikçi gelir dağılımını tercih eder. Hükümetten öncelikle en fakir % 20'nin durumunu iyileştirmeyi amaçlayan politikalar izlemelidir. Yani hükümet en fakir olanların faydasını maximize etmelidir. Bu duruma Rawls kuralı da denir.
- **Özgürlükçülük:** Hükümetin gelir dağılımına müdahalesine karşı çıkarlar. Kazanç haksız elde ediliyorsa hükümet müdahale hakkına sahiptir. Tersi durumda müdahale etmemelidir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

6. A malı talebi azaldığına göre talep eğrisi sola arzı arttığına göre arz eğrisi sağa kaymıştır. Bu azalış ve artış aynı oranda olduğuna göre grafikte arz ve talebi eşit miktarda kaydırmayız.



Grafikte piyasa E_1 noktasında dengede iken aynı anda aynı miktarda talep eğrisi sola, arz eğrisi sağa kayarsa yeni denge E_2 noktasında oluşur. Bu noktada malın denge fiyatı azalmış denge miktarı ise değişmemiştir.

CEVAP: D

7. **Taban Fiyatı:** Devletin bir malın piyasada işlem göreceği asgari (minimum) fiyatı belirlemesidir. Bu fiyat denge fiyatının üzerinde olmalıdır ki etkin bir uygulama olsun. En önemli sonucu arz fazlası ortaya çıkarmasıdır. Soruda arz fazlası ($Q^S > Q^D$) 6 birim olarak verilmiş. O halde;

$Q^S - Q^D = 6$ olmalıdır.

$Q^S = 10 + P$, $Q^D = 40 - 2P$ fonksiyonlarını yerine yazalım ve taban fiyatı bulalım.

$10 + P - (40 - 2P) = 6$

$10 + P - 40 + 2P = 6$

$3P - 30 = 6$

$3P = 36$

$P = 12$ taban fiyattır.

CEVAP: C

8. Talebin fiyat esnekliği; bir maldan talep edilen miktarın fiyat değişmelerine karşı duyarlılığını ölçer ve şu formül ile hesaplanır.

$$e^d = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

Formülde $\frac{\Delta Q}{\Delta P} = 1$ eğimdir ve doğrusal bir talep fonksiyonunda p'nin önündeki katsayıdır.

$Q^D = 20 - 4P$ fonksiyonunda

$\frac{\Delta Q}{\Delta P} = -4$ olacaktır.

- $P = 3$ ise $Q^D = 20 - 4 \cdot 3$

$Q^D = 20 - 12$

$Q^D = 8$ birim olacaktır.

Bu verileri formülde yerine yazarak esneklik değerini bulalım.

$$e^d = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

$$e^d = -4 \cdot \frac{3}{8}$$

$e^d = -\frac{3}{2}$ olacaktır.

CEVAP: C

9. Bir maldan talep edilen miktar bazen diğer tüketicilerin davranışına bağlıdır.

Tüketicilerin bir maldan talep ettikleri miktarın o malı kullanan tüketici sayısı arttıkça azalmasına züppe (snop) etkisi denir. Züppe etkisine göre talep miktarı ve o malı kullanan tüketici sayısı arasında negatif bir ilişki vardır.

Not: Talep edilen miktar o malı kullanan tüketici sayısı artıkça artıyorsa gösteriş (bandwagon) etkisi söz konusudur.

CEVAP: A

10. Yararsız dışsallık; bir firmanın başka bir firmaya veya tüketiciye doğrudan yüklediği maliyettir. Yararsız dışsallık durumunda sosyal maliyet ve özel maliyet farklılaşır ve firma gerektiğinden az maliyete katlandığı için üretim optimal üretimin üzerindedir.

Hükümet yararsız dışsallığın söz konusu olduğu mala vergi uygulayarak üretimin optimal düzeyde olmasını sağlayabilir. Bu durumda uygulanan vergiye Pigoucu vergilendirme denir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

11. Firmanın üretim fonksiyonu Q = aL şeklinde doğrusaldır. Fonksiyona göre firmanın kullandığı girdi ve L'ye ödenen fiyat (para) firmanın toplam maliyetidir.

$TC = P_L L \rightarrow$ firmanın toplam maliyet fonksiyonudur.

$Q = aL \rightarrow L = \frac{Q}{a}$ biçimindedir.

O halde;

$TC = P_L \cdot \frac{Q}{a}$

$TC = \frac{P_L Q}{a}$ şeklindedir. P_L ve a sabit sayılardır ve dolayısıyla TC fonksiyonu da doğrusaldır ve sabit hızla artan bir fonksiyondur.

CEVAP: E

12. **Açık maliyet:** Firma tarafından o firmanın sahibi olmayanlara üretime katkıları karşılığında fiilen yapılan ödemelerdir.

Örtük maliyet: Firmanın sahibi olanlara üretime katkıları karşılığında yapılması gereken ödemelerdir.

Fırsat maliyeti: Bir şeyi elde etmek için vazgeçilmek zorunda kalınan en iyi alternatiftir.

İktisadi maliyet: Açık ve örtük maliyetlerin tamamıdır.

Batık maliyet: Bir firmanın hali hazırda üstlendiği ve geri alınmasının mümkün olmadığı maliyetlerdir. Örneğin firma kurulurken satın alınan girdiler firma kapanma kararı alındığında tekrar satılamıyorsa söz konusudur.

CEVAP: C

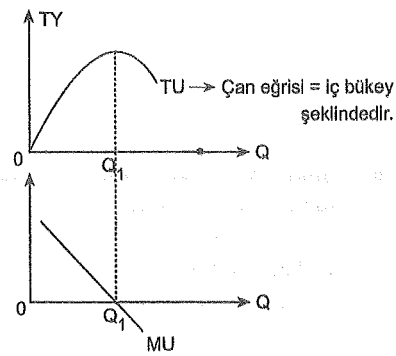
13. Birbiri yerine kullanılabilen mallara ikame mal denir. (Bulgur - pirinç, çay - kahve gibi) Örneğin X ve Y ikame mal ise ve X malı fiyatı artmışsa tüketici X malını almak yerine Y malını tercih edecek dolayısıyla Y malı tüketim miktarı artacaktır.

CEVAP: B

14. Faydanın ölçülebilir olduğunun varsayıldığı kardinal fayda teorisi marjinal fayda, toplam fayda ilkeleri üzerine inşa edilmiştir.

Bu kurama göre bir malın tüketilen ek biriminin faydası (marjinal fayda) azalandır ve marjinal fayda kişinin her ilave birim mal tüketmesi sonucu toplam faydada meydana gelen değişikliğe eşittir.

Bir tüketicinin her ilave birimden elde ettiği faydanın azalmasına azalan marjinal fayda ilkesi arttıkça azalarak artacak, maximum olduktan sonra azalacaktır. Yani fayda fonksiyonu çan eğrisi biçiminde yani, ters U = içbükey olacaktır.



CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

15. Revalüasyon: Bir ülkenin parasının değerinin, dövize, altına, ... göre yükseltilerek yeniden ayarlanmasıdır. Revalüasyon kelimesinin anlamı; değerinin yükseltilmesidir.

Revalüasyon sonucu ihracat zorlaşacağından ihracat geliri azalır, ithalat kolaylaşacağından ithalat geliri artar. Bu nedenle revalüasyon, ödemeler bilançosundaki fazlalığı gidermek için kullanılan bir işlemdir. Böylece ödemeler bilançosundaki fazlalık nedeniyle oluşabilecek olan enflasyon da engellenebilir. Merkez Bankası ihtiyaçtan fazla döviz ve altın biriktirmişse, bu aşırı birikmiş rezervlere karşılık yapılacak emisyon yüzünden ülkede enflasyon olmaması için revalüasyon yapabilir. Revalüasyon, sabit kur sisteminin geçerli olduğu ülkelerde kullanılır. Esnek kur sistemine sahip olan ülkelerde ise para politikası kullanımı daha doğrudur.

Sorunun verilerine göre bir ekonomide döviz kuru 1$ = 1.380 TL'den 1$ = 1.238 TL'ye değiştirilmiştir. Yani; ülke parasının değeri, Amerikan Dolarına göre yükseltilmiştir. Tersinden söylemek gerekirse; Amerikan Dolarının değeri, Türk Lirasına göre düşürülmüştür. Bu işlemin adı; revalüasyondur.

CEVAP: D

16. Ömür Boyu Gelir Hipotezi (Yaşam Boyu Gelir Hipotezi); Modigliani, Ando ve Brumberg'in geliştirdiği, genel kabul görmüş tüketim teorilerinden biridir. Bu hipotez ile servet değişkeni, Keynes'in Mutlak Gelir Hipotezi'ne ilave edilmiştir.

Ömür boyu gelir hipotezine göre birey, tüketimini planlarken sadece mevcut cari gelirini değil, gelecek dönemlerde (ömür boyu) elde etmeyi umduğu geliri dikkate alır. Bu hipoteze göre tüketim sadece bugünkü gelirin değil, ömür boyu elde edilmesi planlanan gelirin bir fonksiyonudur.

Bireyin gelirinin en yüksek olduğu dönemler orta yaş dönemleridir. Bu dönemde kişi tasarruf yapar. Emekli olduktan sonra geliri düşeceği için, yaşam standardını devam ettirmek gayesiyle daha önce yapmış olduğu tasarrufları harcar.

Böylece birey, yaşamı boyunca istikrarlı bir tüketim düzeyini tutturur. Yani; gelirdeki değişmeler, tüketim düzeyini etkilemez. Tüketimi etkileyen unsurlar, gelir dışı değişkenlerdir. Bu duruma; "tüketim düzleştirmesi" denir.

Soruda, farklı ülkelerde tüketicilerin tasarruf birikimlerinin farklı olmasının nedenleri sorulmuştur. I, II ve III nolu ifadeler tasarruf farklarını açıklayan unsurlardır.

Beklenen yaşam süresi arttıkça çalışılan yıllar ve tasarruf birikimi de artacaktır.

Nüfusun yaş ortalaması arttıkça da aynı etki ortaya çıkacak ve hem çalışılan yıllar hem de emeklilik hayatının süresi artacağından tasarruf birikimi artacaktır.

Sosyal güvenlik sisteminin bileşenleri; işsizlik sigortası, sağlık sigortası ve emekli aylığı olmak üzere sıralanabilir. Bu üç temel hakkı güvence altına alan kurumsallaşmış bir sosyal güvenlik sistemi, bireylerin tasarruf birikimini azaltmalarına neden olacaktır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

17. Paranın yansızlığı; Para arzında meydana gelecek bir artışın, uzun dönemde sadece fiyatları aynı oranda arttıracağını ve reel hasılayı ve faiz oranları gibi diğer değişkenleri etkilemeyeceğini ileri süren hipotezdir.

Paranın yansızlığı, Klasik iktisatçıların ileri sürdükleri bir kavramdır ve "paranın nötralitesi" olarak da ifade edilir.

Kısaca; parasal bir değişikliğin reel değişkenler üzerinde etkili olmamasına, sadece parasal bir değişken olan fiyatlar genel düzeyini etkilemesine; "paranın yansızlığı" denir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

18. Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE): Gıda, ulaşım, konaklama, sağlık ve haberleşme gibi malları ve hizmetleri içeren mal sepetindeki fiyat değişimlerini ölçen bir endekstir.

TÜFE, enflasyon veya deflasyon dönemlerini tanımlamak için en sık kullanılan endekstir.

TÜFE'nin temel amacı, tüketime konu olan ve önceden belirlenmiş mal ve hizmetlerin fiyatlarındaki değişimi ölçerek, enflasyonu hesaplamaktır.

TÜFE hesaplanırken, yurt içinde ikamet edenler, yabancı ziyaretçiler ve şirketlerin ülkede yaptığı tüm tüketim harcamaları dikkate alınır. Tüketime konu olmayan mal ve hizmetler kapsam dışında tutulur.

TÜFE hesaplamasına konu olan mal ve hizmetler yıllık olarak güncellenir.

2017 yılı TÜFE sepetinde 414 kalem mal ve hizmet bulunmaktadır.

TÜFE ana harcama grubu ağırlıkları aşağıdaki gibidir:

- Gıda ve alkolsüz içecekler: %21,77
- Alkollü içecekler ve tütün: %5,87
- Giyim ve ayakkabı: %7,33
- Konut: %14,85
- Ev eşyası: %7,72
- Sağlık: %2,63
- Ulaştırma: %16,31
- Haberleşme: %4,12
- Eğlence ve kültür: %3,62
- Eğitim: %2,69
- Lokanta ve oteller: %8,05
- Diğer mal ve hizmetler: %5,04

Mal ve hizmet gruplarının ağırlıkları toplamı %100'e eşittir.

TÜFE'nin hesaplandığı dönemde ilgili mal ve hizmet gruplarının değişen fiyatları, ağırlıkları ile çarpılır ve ağırlıklı fiyat bulunur. Tüm mal ve hizmet gruplarının ağırlıklı fiyat ortalamaları hesaplanarak TÜFE bulunur. TÜFE'deki değişiklikler, yaşam maliyetiyle ilgili fiyat değişikliklerini değerlendirmek için kullanılır. Sonuç olarak TÜFE'deki değişim oranı enflasyon oranıdır.

Çekirdek enflasyon ise; TÜFE hesaplanırken kullanılan mal sepetinden gıda ve enerji fiyatları çıkartılarak hesaplanır. Yani; çekirdek enflasyon özel kapsamlı bir TÜFE göstergesidir.

Enerji ve gıda fiyatlarının dışsal şoklara duyarlılığı ve oynaklığı fazla olduğundan, dönemsellik ve mevsimsellik gibi unsurları dışlamak amacıyla "çekirdek enflasyon" hesaplanır.

Soruda sözü edilen çekirdek enflasyon, çekirdek enflasyon göstergelerinden sadece biridir. TCMB, farklı mal ve hizmet gruplarını TÜFE sepetinden çıkartarak, birden fazla çekirdek enflasyon göstergesi oluşturmaktadır. Bu göstergeler; "özel kapsamlı TÜFE göstergeleri" olarak adlandırılır.

CEVAP: A

19. İktisadi Hoşnutsuzluk (Mutsuzluk) Endeksi: Belli bir dönemde hesaplanan işsizlik oranı ve enflasyon oranlarının toplamını ifade eder.

CEVAP: B

20. LM Eğrisi: Para piyasası dengesinin sembolüdür ve para arzını para talebine eşitleyen faiz haddi-reel gelir (i – Y) bileşenlerinden oluşur.

LM eğrisi, dikey eksende faiz haddinin (i) ve yatay eksende reel gelirin (Y) bulunduğu bir düzlemde pozitif eğimli çizilir.

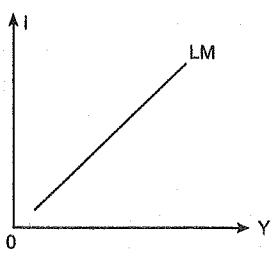
LM eğrisinin fonksiyonu şöyle elde edilir:

$M = L$

$M = kY - hi$

$kY = M + hi$

$$\boxed{Y = \frac{1}{k}M + \frac{h}{k}i} \rightarrow \text{LM eğrisi fonksiyonu}$$



Doğrusal bir fonksiyonun eğimi, yatay eksende gösterilen değişkenin katsayısına eşit olduğundan, LM denklemi fonksiyonunun tersi şöyle yazılır:

$$i = -\frac{1}{h}M + \frac{k}{h}Y$$

Görülür ki; LM eğrisinin eğimi, yatay eksende gösterilen reel hasılanın (Y) katsayısına eşittir.

$$\text{LM eğrisinin eğimi} = \frac{k}{h}$$

k: Para talebin reel gelire duyarlılık katsayısı

h: Para talebinin faiz haddine duyarlılık katsayı

Sonuç olarak; k büyüdükçe ve h küçüldükçe, LM eğrisinin eğimi artar, yani LM eğrisi dikleşir.

CEVAP: A

21. Kişisel Gelir (KG): Faktör gelirlerine ilave ve faktör gelirlerinden kesinti yapılarak elde edilen gelirdir.

Faktör gelirleri toplamına ise milli gelir (MG) denir.

MG = ücret + faiz + rant + kâr

KG = MG – Kurumlar vergisi – Dağıtılmayan kârlar – Sigorta primleri + Transferler

CEVAP: B

22. R. Lucas, Keynesyen modelin yetersiz kalması karşısında 1970'lerde geliştirilen Yeni Klasik İktisat anlayışının önde gelen isimlerindendir.

Yeni Klasik İktisat anlayışı, üç temel görüş üzerine inşa edilmiştir:

- Firma Yanılması Modeli (Lucas Arz Eğrisi)
- Piyasaların sürekli temizlendiği varsayımı
- Rasyonel beklentiler hipotezi

Lucas modeline göre, kısa dönemde piyasa arz eğrisinin pozitif eğimli çizilmesinin nedeni; gerçekleşen enflasyonun beklenen enflasyondan büyük oranda gerçekleşmesidir.

YARGI YAYINEVİ

Eğer **gerçekleşen enflasyon = beklenen enflasyon** eşitliği sağlanırsa, firma yanılması modeli geçersizdir ve tüm iktisadi birimler rasyonel beklentiye sahiptir. Bu durumda piyasalar kendiliğinden temizlenir ve tam istihdam gelir düzeyine piyasa mekanizması içinde ulaşılır.

Lucas arz denklemi şöyle yazılır:

$$Y = Y^* \cdot \frac{\text{gerçekleşen enflasyon}}{\text{beklenen enflasyon}}$$

Y: Reel gelir düzeyi

Y^*: Tam istihdam (potansiyel) reel gelir düzeyi

CEVAP: A

23. Otonom kamu harcamalarının aynı tutarda otonom vergilerle karşılanması durumunda, hasıladaki değişim, kamu harcamalarındaki artış kadar gerçekleşir. Çünkü bu durumda denk bütçe harcama çarpanı devreye girer ve bu çarpan basit bir ekonomik modelde 1'e eşittir.

Harcama çarpanı: $k = \frac{1}{1-c}$

$$k = \frac{1}{1-0,8}$$

$$k = 5$$

Vergi çarpanı: $k_T = -\frac{c}{1-c}$

$$k_T = -\frac{0,8}{1-08}$$

$$k_T = -4$$

Denk bütçe harcama çarpanı = $k + k_T$

$$= \frac{1}{1-c} - \frac{c}{1-c}$$

$$= 1$$

Denk bütçe harcama çarpanı şöyle de hesaplanabilir:

$k + k_T = 5 - 4 = 1$

Bu durumda kamu harcamaları ve vergiler 100'er birim artarsa, hasıladaki değişim şöyle hesaplanır:

$\Delta G \cdot k = \Delta Y$

$100 \cdot 1 = 100$

ΔG: Kamu harcamalarındaki artış

k: Denk bütçe harcama çarpanı

ΔY: Reel hasıladaki artış

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

24. **Yatırım:** Bir ekonomide firmaların sermaye stokuna yaptıkları net ilaveleri ifade eder.

Otonom yatırım: Keynesyen analizde reel hasıla dışındaki değişkenlere bağlı olarak değişen yatırım harcamalarını ifade eder.

Uyarılmış yatırım: Keynesyen analizde reel hasılaya bağlı olarak değişen yatırım harcamalarını ifade eder.

Brüt yatırım: Firmaların bina, makine teçhizat ve stoklar için yapılan harcamalar ile hanehalkı tarafından konut inşaatı için yapılan harcamalar toplamını ifade eder.

Brüt yatırım = Sabit yatırım + Stok yatırım

Stok yatırım: Firmaların sahip oldukları ham madde, ara mal ve nihai mal birikimini ifade eder.

Net yatırım = Brüt yatırım – Amortisman yatırımları

CEVAP: E

25. Baumol-Tobin Para Talebi Modeli: W. Baumol ve J. Tobin tarafından sırasıyla 1952 ve 1956 yıllarında birbirinden bağımsız bir biçimde yeni bir para talebi modeli olarak geliştirilmiştir.

Bu modelde kişiler ve firmalar, Keynes'in likidite tercihi teorisinden farklı olarak işlem, ihtiyat ve spekülasyon güdüleriyle para talep etmek yerine, sadece işlem güdüsüyle para talep ederler. Kişi, aylık kazancının örneğin yarısını ilk iki haftadaki harcamalarını finanse etmek için cüzdanında veya vadesiz mevduat hesabında tutabilir. Aylık kazancının diğer yarısı ile de hazine bonosu alabilir. Böylece ayın son iki haftasında harcayacağı gelirini elinde tutmak yerine, değerlendirmiş olur. Ayın üçüncü haftasının başında, ayın başında aldığı hazine bonosunu satarak, üçüncü ve dördüncü haftalardaki harcamalarını finanse eder.

Baumol Tobin modelinde nominal para talebinin maliyetini minimize eden optimum düzeyi aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$n^* = \left(\frac{iY}{2b}\right)^{1/2}$$

n^*: Nominal para talebinin optimum düzeyi

i: Nominal faiz haddi

Y: Reel gelir (Y/P)

b: İşlem maliyeti (atıl fonlarla tahvil satın almanın kişilere işlem başına yüklediği birim maliyet, her işlemde ödenen komisyon ücreti, her işlemde bankaya gitmek için harcanan zamanın parasal değeri

Sonuç olarak, para talebinin optimum düzeyi (n^*); i, Y ve b'ye bağlıdır.

CEVAP: E

26. Mali Kesim: Bir ülkede iktisadi faaliyetlerin finansmanında rol oynayan tüm kurumların kapsamına girdiği kesimdir. Bu kurumlar, bankalar, mali aracı ve sigorta şirketleri, yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, menkul kıymet borsaları gibi kurumlardır. Kamu idareleri ise belirli kamu hizmetlerini yerine getirmek üzere kurulan kuruluşlardır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

27. Bölümlere ayrılmış piyasalar teorisi bir faiz teorisidir. Bu teoriye göre, farklı vadeli iki tahvil birbirinin ikamesi olamaz. Örneğin, bazı yatırımcılar sermaye kaybı riskinden dolayı uzun vadeli tahvilleri tercih etmeyebilirler.

Temel olarak, kısa ve uzun vadeli tahvillerin aynı piyasalarda, o piyasalardaki arz ve talep koşullarına göre ele alınmaları gerekir. Yani; kısa ve uzun dönem faizler arasında herhangi bir ilişki bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, farklı vadelere sahip tahvil piyasaları tamamen ayrışmış ve bölünmüştür. Bu nedenle, çeşitli vadelere sahip tahvillerin faiz oranları getirileri sadece o vadeye sahip tahvillerin arz ve talepleri tarafından belirlenir.

Getiri eğrisinin artan, azalan, yatay eğime sahip olup olmayacağı, tahvil arz ve talebine bağlı olduğunu ifade eden vade yapısı teorisi, bölünmüş piyasalar teorisidir.

CEVAP: A

28. Faiz Oranı Paritesi: Ülkedeki faiz oranı ile dış ülkelerdeki faiz oranı farkına eşit ölçüde prim yapan vadeli döviz kurudur.

Sermaye hareketlerinin serbest olması koşuluyla, iki ülkedeki borç senetlerinin arasındaki farkın, döviz kurlarındaki değişmelerle karşılanarak eşitleneceğini öngören kavram; faiz oranı paritesidir. Uluslar arası mal piyasalarında arbitraj sonucu mal fiyatlarının birbirine eşitlenmesi gibi, ödünç verilen fonların sağladığı faiz oranlarının da uluslararası düzeyde eşitlenmesini ifade eder.

Örneğin, faiz oranları dışarıda yüksek iken arbitraj amacıyla kısa süreli fonlar yurt dışına aktarılır. Bu durumda ülke içinde döviz kuru yükselir. Yani; faiz oranının daha düşük olduğu ülkede nominal döviz kurunun yükselmesi veya yükseleceği beklentisiyle vadeli kurun yükselmesi, ülkeler arasındaki faiz farkını ortadan kaldırır.

Sonuç olarak; faiz oranı paritesi yurt içi ve yurt dışı nominal faiz oranı farkına ve nominal döviz kurunun ari düzeyine ve beklenen değerine bağlı olarak, ülkeler arasındaki faiz oranlarını birbirine eşitler.

CEVAP: E

29. Metzler Paradoksu: Gümrük tarifesi koyan ülkenin büyük ülke olması durumunda, küçük ülkenin pazar payını kaybetmemek için satış fiyatlarını düşürmesi sonucu oluşur. Bu durumda tarifeler, ithal malına tarife uygulayan ülkenin iç piyasasında, ithal malının fiyatını eskisinden daha ucuz hale getirir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

30. İthalata yönelik olarak uygulanan gümrük tarifeleri şöyle sınıflandırılabilir:

Spesifik Tarife: İthalatta birim ve ağırlık gibi malların fiziki nitelikleri üzerinden alınan vergilerdir. İthal edilen bir birim mal başına 100 TL tarife uygulaması spesifik tarifeye örnektir.

Ad Valorem Tarife: İthal edilen malın değeri üzerinden belli bir oranda alınan vergilerdir. İthal edilen malın fiyatının (değerinin) %10'u oranında alınan vergi, ad valorem tarifeye örnektir.

Spesifik tarife, enflasyonda ad valorem tarife kadar dış koruma etkisi sağlamaz. Çünkü spesifik vergiler, ithal edilen malın birimi başına sabit bir tutarda alındığı için fiyatlar yükseldikçe verginin fiyata oranı düşer. Oysa ad valorem vergiler, değer üzerinden alındıklarından artan fiyatlara aynı oranda uygulanırlar, yani verginin dahili üreticiyi koruma gücü değişmez.

Spesifik vergiler daha çok aynı kalitedeki standart ürünlere (tarım ürünleri ve madenler gibi), ad valorem vergiler ise kalite ve fiyat farklarının önemli olduğu mallara (ileri teknoloji içeren sanayi ürünleri gibi) uygulanırlar.

İthalata uygulanan gümrük vergilerinin koruyucu etkisi; dahili (yerli) üreticiyi daha düşük maliyetle üretebilen yabancı üreticiye karşı korumasını ifade eder. Çünkü gümrük tarifeleriyle yurt içi fiyatı artan ithal mal ile yerli malların rekabeti kolaylaşır.

Gümrük tarifesinin ithal malının düşük dış dünya fiyatı ile yüksek yurt içi fiyatı arasındaki farka eşit düzeyde uygulanması sonucu, ithalat tümden engellenmiş olur. Bu durumda yurt içindeki dahili üreticiye tam bir koruma sağlanmış olur. Bu derece yüksek olan gümrük vergilerine "engelleyici (yasaklayıcı tarife" denir.

Soruda sözü edilen tarife spesifik tarifedir. Ancak yurt içinde üretilmeyen bir mal için ithalat başına tarife uygulandığından, malın dahili üreticisini koruyucu etkisi veya engelleyici etki ortaya çıkmaz.

Sonuç olarak uygulanan tarifenin türü devletin vergi hasılatını arttıran, yani gelir etkisi doğuran hasılat-spesifik tarifedir.

CEVAP: E

31. Bretton Woods Sistemi: 1944 yılında ABD'nin Bretton Woods kasabasında, 2. Dünya Savaşı'nın müttefiklerinin öncülüğünde 44 ülkenin katılımıyla gerçekleşen Bretton Woods Toplantısı'nda kararlaştırılan sistemdir.

BW sistemine IMF sistemi de denir ve sistemin işleyişi, sabit fakat ayarlanabilir kur sistemiyle gerçekleşmiştir.

BW sistemiyle tüm ülke paraları Amerikan dolarına, Amerikan doları ise altının değerine bağlanmıştır. Dolayısıyla tüm ülke paraları dolaylı olarak altının değerine bağlanmıştır.

1 ons altın = 35 Amerikan doları eşitliğinin kabul edildiği bu sistemin denetleyicisi olarak Uluslararası Para Fonu (IMF) kurulmuştur.

Dünyadaki kur sistemleri tarihsel olarak şöyle sıralanabilir:

19. yüzyıl - 1914: Altın Para Standardı

1929-1944: Buhran Dönemi

1944-1973: Bretton Woods Sistemi (Altın-Döviz Standardı)

1973 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ülkeleri paralarını birbirine bağlayıp, dolar karşısında dalgalanmaya bırakmışlardır. Bu tarihlerde diğer sanayileşmiş ülkelerin paraları da bağımsız olarak dalgalanmaya bırakılmış ve böylece Bretton Woods sistemi yıkılmış, dalgalı kur sistemine geçilmiştir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

32. Hecksher-Ohlin Teorisi: 20. yüzyılın başında E. Hecksher ve B. Ohlin tarafından geliştirilmiştir ve D. Ricardo'nun Karşılaştırmalı Üstünlük teorisinin devamı niteliğinde olan bir teoridir.

Bu teoriye göre, ülkeler arasındaki ticaretin yönünü, bileşimini ülkelerin faktör donatımları belirler.

Sonuç olarak; üretimin iki faktörle gerçekleştiği varsayımıyla bir ülke hangi faktöre yoğun olarak sahipse, o faktörü kullanarak ürettiği malda üstünlüğe sahiptir. Dolayısıyla o malda uzmanlaşıp ihraç ederken, diğer malı ithal eder. Bu teoriye göre dış ticaretin kaynağı, ülkelerin farklı üretim faktör zenginliklerine sahip olmalarıdır. Örneğin; ülkelerden biri emek faktörü zengini ve diğeri sermaye faktörü zengini ise karşılıklı ticaret, dünya kaynaklarının etkin kullanımına hizmet eder.

CEVAP: A

33. A. Schumpeter'e göre iktisadi büyümenin gerçek nedeni; yeniliklerdir.

Schumpeter'in geliştirdiği "yaratıcı yıkım" tezine göre, yeni ürün ve süreçler eskilerinin yerini alır.

Schumpeter, yaratıcı yıkım özelinde yenilik kavramını ele alırken, dinamik bir gelişme modeli geliştirmiştir. Gelişmeyi, denge çizgisinin aşılması ve yeni bir denge çizgisine yönelmek olarak tanımlayan Schumpeter'e göre, bunu başarabilecek tek faktör, girişimcidir.

Yeniliklere öncülük eden dinamik girişimciler sayesinde girişimcilerin kârı artar.

Schumpeter'e göre yenilikler aşağıdaki gibi ortaya çıkmaktadır:

- Yeni ürün ve hizmetin üretimi
- Yeni bir üretim metodunun uygulanması
- Yeni bir piyasanın oluşması
- Yeni hammadde ve yarı mamul kaynaklarının elde edilmesi
- Yeni bir organizasyonun gerçekleştirilmesi

CEVAP: D

34. T. R. Malthus'un büyüme teorisine göre;

- Nüfus geometrik, gıda maddeleri ise aritmetik bir şekilde artar. Önlem alınmadığı taktirde ikisi arasındaki fark giderek açılır.
- Nüfus artış oranındaki yükselmenin nedeni, ölüm oranlarının düşüklüğüdür.
- Tarım kesiminde azalan verimler kanunu geçerlidir.
- Toprak miktarı ve teknoloji veri iken, nüfusun belli bir oranda artması, çıktıyı aynı oranda değil daha düşük bir oranda arttırır ve böylece kişi başına çıktı azalır.
- Ölüm oranı, kişi başına çıktının negatif fonksiyonudur. Kişi başına çıktı arttıkça, insanlar daha iyi beslenir ve sağlık hizmetlerinden daha fazla yararlanırlar.
- Doğum oranı ise, kişi başına çıktı miktarından bağımsızdır. Doğum oranı sosyolojik etkilere bağlı olarak artar.
- Çocuğa bakamayacak düzeyde geliri düşük olanlar evlenmemelidir.
- Doğum kontrol yöntemleri de yasaklanmalıdır.
- Salgın hastalık, savaş, kıtlık vs. büyük felaketler gibi ölüm oranını arttıran etmenler, nüfusu azaltması nedeniyle pozitif etmenlerdir.

Malthus'un büyüme modelinin sağlık, gelir dağılımı ve teknolojik ilerleme alanlarında önemli politika önermeleri vardır.

Bu önermeler şöyle sıralanabilir:

- Sağlık alanındaki ilerlemeler, ölüm oranlarını azalttığı gerekçesiyle kişi başına çıktıyı azaltır. Yani; **bu alandaki reformların büyümeye olumlu etkisi olmaz.**
- Hükümetin gelir dağılımındaki adaletsizliği düzeltmek amacıyla toprak sahiplerinden işgücüne kaynak aktarması, daha fazla insanın fakirleşmesine neden olur. Çünkü bu durumda işçiler daha sağlıklı beslenecek ve doğum oranları artacaktır. Ve bu durumda kişi başına çıktı düzeyi azalır.
- Hükümetin gelir dağılımını iyileştirmeye yönelik reformlarının da büyümeye olumlu etkisi olmaz.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

35. Solow büyüme modeline göre, tüketimi maksimize eden durağan durum sermaye düzeyine; "Altın Kural" denir.

Solow tarafından 1956 yılında geliştirilen model, neoklasik büyüme modeli olarak da adlandırılır.

Soloq büyüme modelinin varsayımları şöyle sıralanabilir:

- Ekonomide homojen tek bir mal üretilmektedir.
- Ekonomi dışa kapalıdır ve devlet yoktur, dışsallıklar oluşmaz.
- Cobb Douglas tipi üretim fonksiyonu geçerlidir ve ölçeğe göre sabit getiriyle üretim yapılır. Emek ve sermaye girdileri için azalan verim yasası geçerlidir.
- Ekonomi tam istihdamdadır, tam rekabet koşullarında yatırım = tasarruf eşitliği geçerlidir.
- Emek ve sermaye girdileri ikame edilebilir.
- Yakınsama hipotezi geçerlidir. Aynı koşullarda az gelişmiş ülkeler, gelişmiş ülkelere göre daha hızlı büyürler.
- Teknoloji düzeyi sabittir. Teknoloji dışsal bir değişken olarak kabul edilir.

Solow modelinde üretim fonksiyonu aşağıdaki gibidir:

$Y = f(K, L) = K^a \cdot L^{1-a}$

İşçi başına üretim fonksiyonu, üretim fonksiyonunun her iki tarafı işgücü miktarına bölünerek bulunur. Şöyle ki:

$$\frac{Y}{L} = f\left(\frac{K}{L}, \frac{L}{L}\right)$$

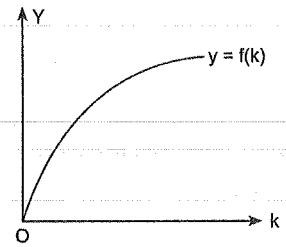
$$\frac{Y}{L} = f\left(\frac{K}{L}\right)$$

$y = f(k) \rightarrow$ İşçi başına üretim fonksiyonu

Y: İşçi başına çıktı düzeyi

k: İşçi başına sermaye miktarı

YARGI YAYINEVİ



Sermaye için azalan verimler yasası geçerli olduğu için, işçi başına üretim fonksiyonu azalarak artan eğime sahiptir. Çünkü sermayenin marjinal ürünü giderek azalacağından, işçi başına sermaye miktarı (k) bir birim arttığında işçi başına çıktı miktarı (y), sermayenin marjinal ürünü kadar artar.

İşçi başına üretim fonksiyonunun eğimi; o noktadaki sermayenin marjinal ürününe eşittir.

Solow modelinde işçi başına sermaye birikimi aşağıdaki gibi yazılır:

$\Delta k = sy - (n + d)k$

Δk: İşçi başına sermaye düzeyindeki değişim

sy: İşçi başına yatırım (tasarruf = yatırım)

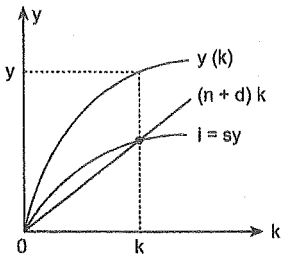
n: Nüfus (işgücü) artış oranı

d: Aşınma (yıpranma) oranı

Yukarıdaki formüle göre, işçi başına sermaye düzeyindeki değişim (Δk), işçi başına yatırım (sy) ile yıpranma ve nüfus artışı nedeniyle işçi başına sermayede meydana gelen azalma [(n + d)k] arasındaki farka eşittir.

- $sy > (n + d)k$ olduğu durumda işçi başına sermaye miktarı artar ve işçi başına büyüme gerçekleşir. Buna; "sermaye derinleşmesi" denir.
- $sy < (n + d)k$ olduğu durumda işçi başına sermaye miktarı azalır.
- $sy = (n + d)k$ olduğu durum, işçi başına sermayenin değişmediği durumdur. ($\Delta k = 0$) Bu duruma; "durağan durum dengesi" denir.

Durağan durum dengesinde işçi başına sermayenin değişmediği (sabit kaldığı) yatırım düzeyine "gerekli yatırım" veya "başa baş yatırım" denir.



y: İşçi başına üretim (çıktı)

k: İşçi başına sermaye

i: İşçi başına yatırım

s: Tasarruf eğilimi

n: Nüfus artış oranı

d: Yıpranma oranı

Yukarıdaki grafikte e noktası, durağan durum denge noktasıdır.

$e \rightarrow sy = (n + d)k$

e noktasında işçi başına yatırım (i = sy), işçi başına sermayede yıpranma ve nüfus artışı nedeniyle meydana gelen azalmaya eşittir.

Durağan durumda çıktı miktarı, sermaye ve işgücü artmasına rağmen, işçi başına büyüme sıfırdır ($\Delta k = 0$)

- **Sermayenin altın kuralı:** İşçi başına tüketimi maksimum kılan durağan durum sermaye düzeyini ifade eder. Altın kural; sermayenin marjinal ürünün yıpranma ve nüfus artış oranı toplamına eşit olmasıyla sağlanır.
- Solow modelinde tasarruf düzeyi, durağan durum sermaye stokunun ve dolayısıyla işçi başına çıktı düzeyinin (y = f(k)) temel belirleyicisidir.
- Solow modelinde tasarruf oranının (s) yükselmesi durumunda, işçi başına çıktı düzeyi artar. Ancak bu büyüme, yeni bir durağan durum dengesine kadar sürecektir. Yani; büyüme sürekli değildir.
- Tasarruf oranındaki artışın uzun dönemde durağan durum çıktı miktarını ve sermaye stokunu arttırmasına, "Solow paradoksu" denir.
- Solow modelinde nüfus artış oranının (n) yükselmesi durumundan, işçi başına çıktı ve işçi başına sermaye azalır. Nüfus artışı büyümeyi olumsuz etkiler.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

36. Harrod Domar büyüme modeli çerçevesindeki ikiz açık analizine göre, az gelişmiş bir ülkenin büyüme performansını sınırlandıran temel faktörler; tasarruf haddi ve döviz miktarıdır.

İkiz açık: Bir ekonomide belli bir dönemde bütçe açığı ve cari açığın birlikte görüldüğü durumu ifade eder.

Harrod-Domar modeline göre; büyümeyi sağlayan temel faktör, yatırımlardır. Ancak tasarruf fonksiyonunun yanında ayrıca yatırım fonksiyonu tanımlanmaz. Çünkü tasarruf (S) = yatırım (I) eşitliği kabul edilir ve S = sY olarak ifade edilir.

Tasarruf oranı (s) arttıkça büyüme oranının artacağı savunulur. Çünkü büyüme oranı $\frac{s}{V}$ ile hesaplanır. (V: Sermaye-hasıla katsayısı)

CEVAP: B

37. Gösterge Faiz: TC Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen, ikincil piyasada en çok işlem gören, likiditesi yüksek, vadesine yaklaşık 2 yıl kalmış olan ve 3 veya 6 ayda bir faiz (kupon) ödemesi yapan devlet tahvilinin faizidir.

Bu faiz oranı, tahvil piyasasındaki arz ve talebe göre belirlenir. Genellikle "faizler arttı" veya "faizler azaldı" gibi piyasa yorumları bu faiz oranı üzerinden yapılmaktadır.

CEVAP: B

38. 1 hafta vadeli repo ihale faizi: Merkez Bankası tarafından belirlenen politika faiz oranıdır. Merkez Bankası bu faiz oranı üzerinden bankaların repo taleplerini karşılar. Bankalar, ellerindeki tahvil ve bonoları teminat verip Merkez Bankası'ndan para alarak repo yaparlar. Böylece kendilerine fon oluşturmuş olurlar. Politika faizi, yıl içinde genellikle aylık periyotlarda Para Politikası Kurulu toplantılarında açıklanır.

Sonuç olarak; 1 hafta vadeli repo, açık piyasa işlemlerinden biridir. Merkez Bankası, 1 hafta sonra geri satma taahhüdüyle bankalardan tahvil, bono satın alır ve böylece piyasaya fon (likidite) sağlamış olur.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

39. Cumhuriyet döneminde 2000'li yılların başına kadar tarımsal üretimin GSYH içindeki yüzdelik payı, çift haneli gerçekleşmiştir.

Yıllar	GSYH'de tarımın payı (%)
1923	43,1
1930	46,8
1940	44,8
1950	40,9
1960	37,5
1970	30,7
1980	24,2
1990	16,3
2000	10,1
2001	8,8
2002	10,3
2003	9,9

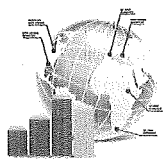
2003 itibarıyla tarımsal üretimin GSYH'deki payı sürekli olarak tek haneli oranlarda kalmıştır. Örneğin 2010 yılında bu oran %8,4, 2017'de ise 6,1'dir.

CEVAP: B

40. Türkiye'de 1930'lu yıllar devletçiliğin hakim olduğu ve ithal ikameci sanayileşme stratejisinin uygulandığı yıllardır. Döneme damgasını vuran gelişme; Birinci beş yıllık sanayi planının uygulanmasıdır.

1930 yılında TCMB'nin kurulmasının ardından sıkı para politikası uygulanmış ve fiyat istikrarı sağlanmıştır. Ayrıca denk bütçe politikası başarılı bir biçimde uygulanarak bütçe açığı engellenmiştir.

CEVAP: E



İKTİSAT 2019 ÇÖZÜMLERİ

1. Klasik iktisadi düşünce akımının temel varsayımları şu şekildedir;

- Ekonomi daima tam istihdam gelir seviyesinde dengededir.
- Ekonomide tam rekabet koşulları geçerlidir.
- Mal piyasaları ile para piyasaları arasında bir ilişki bulunmamaktadır.
- İktisadi analizde uzun dönem kullanılmaktadır.
- Bütün piyasalar kendiliğinden dengeye geldiğinden devlet müdahalesine gerek duyulmamaktadır.
- Her arz kendi talebini yaratır "Say Yasası" önermesi geçerlidir.
- Para sadece işlem amacıyla kullanılmaktadır.
- Serbest piyasa varsayımı geçerlidir. Bu yüzden "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" önermesi geçerlidir.
- "Denk bütçe" ve "kaynak dağılımını etkilemeyen vergi" görüşü savunulur.
- Paranın dolaşım hızı sabittir.
- Ücret, faiz haddi ve fiyatlar esnektir.

CEVAP: A

2. Fizyokratik iktisadi düşüncenin ilkeleri şunlardır;

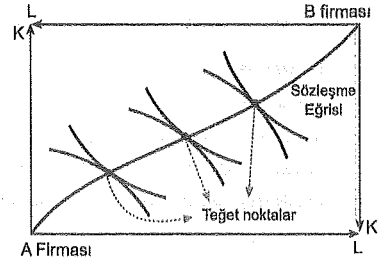
- İktisadi zenginliğin kaynağı tabiattır. (II. öncül)
- Üretimde tek verimli alan tarım sektörüdür. (III. öncül)
- Vergi sadece toprak sahiplerinden alınmalıdır.
- Devlet müdahalesine karşı çıkan ilk iktisadi düşünce akımıdır. (I. öncül)
- Serbest ticaret temel ilkedir.
- Toplumsal ve ekonomik kurallar doğal bir kanun gücüyle oluşur.

CEVAP: E

3. Cobb Dauglas üretim fonksiyonuna sahip iki firmanın bulunduğu Edgeworth üretim kutusunda (Kutu Diagramı) üretimde etkinliği gösteren sözleşme eğrisi üzerindeki tüm noktalarda;

- İki firma bulunmaktadır.
- İki girdi bulunmaktadır (emek, sermaye)
- Firmaların eş ürün eğrileri birbirine (teğettir)

Not: Teğetlik kesişmenin özel bir durumudur. Teğet noktasında iki eş ürün eğrisinin eğimleri birbirine eşittir.



CEVAP: C

4. Dışsallık; Bir karar biriminin başka bir karar birimine, fiyat mekanizması dışında doğrudan sağladığı fiyatlandırılamayan ve pazarlanamayan yarara veya ödetilemeyen maliyete denir.

YARGI YAYINEVİ

Dışsallık ilk defa Knut Wicksell tarafından ele alınmış daha sonra A. Marshall tarafından geliştirilmiştir.

Üretimde pozitif dışsallıkların var olduğu bir piyasada;

- Piyasa etkinliği bozulur. → Çıktı düzeyi, etkin çıktı düzeyinden düşüktür. (I. öncül)
- Fiyat düzeyi, etkin fiyat düzeyinden yüksektir. (II. öncül)
- Marjinal dışsal fayda pozitif değer alır.
- Marjinal dışsal maliyet negatif değer alır. (III. öncül)

CEVAP: E

5. Tersine dönen emek arz eğrisinin eğimini belirleyen iki unsur bulunmaktadır.

I. İKAME ETKİSİ

Ücret arttığında boş zamanın fırsat maliyeti artacağından kişiler çalışmayı boş zamana tercih ederek emek arzlarını artırırlar.

Ücret (w)↑ Emek Arzı (L)↑

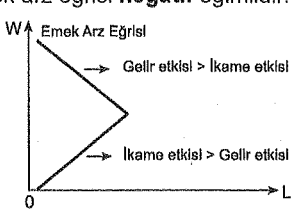
Emek arz eğrisi **pozitif** eğimlidir.

II. GELİR ETKİSİ

Ücret belirli bir düzeyden sonra hala artırıyorsa kişiler gelirleri arttığı için değerli olan boş zamanı çalışmaya tercih ederek emek arzlarını azaltırlar.

Ücret (w)↑ Emek Arzı (L) ↓

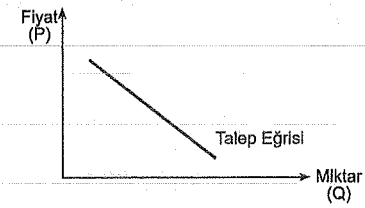
Emek arz eğrisi **negatif** eğimlidir.



CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

6. Normal bir A malının talep eğrisi aşağıdaki gibi negatif eğimlidir.



Talep eğrisini sağa kaydıran sebepler;

- Tüketicinin gelirinin artması
- Zevk ve tercihlerin A malı lehine değişmesi
- İkame mal fiyatının artması
- Tamamlayıcı mal fiyatının azalması
- Nüfusun artması
- Olumlu beklentiler

Not: Malın kendi fiyatı değişirse, talep eğrisi üzerinde yukarı - aşağı hareketlenme yaşanır. Eğri sağa sola kaymaz.

CEVAP: D

7. Soruda verilenler;

Talep fonksiyonu; $Q_D = 20 - 2P$

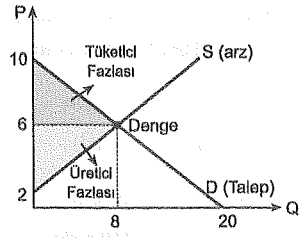
Arz fonksiyonu; $Q_S = -4 + 2P$

Toplam fazla; üretici ve tüketici fazlalarının (rant) toplamıdır.

Tüketici fazlası; tüketicinin ödemeye razı olduğu fiyat ile piyasa fiyatı arasında kalan pozitif farka denir. Talep eğrisinin altı, denge fiyatının üzerinde kalan alan

Üretici fazlası; denge fiyatı ile üretici fiyatı arasında kalan pozitif farka denir. Arz eğrisinin üstü, denge fiyatının altında kalan alan

Grafik yardımı ile soruyu çözelim;



Talep Eğrisi;

$Q_D = 20 - 2P$

P = 0 iken Q = 20

Q = 0 iken P = 10

Arz Eğrisi;

$Q_S = -4 + 2P$

P = 0 iken Q = –4

Q = O iken P = 2

Piyasa Dengesi;

$$Q_D = Q_S$$
$$20 - 2P = -4 + 2P$$
$$24 = 4P$$
$$6 = P$$
$$20 - 2\cdot(6) = Q_D\ Q_S$$

$20 - 12 = Q_D = Q_S = 8$

Üçgenin alanı toplam fazlayı verir.

$\frac{(10-2)\cdot 8}{2} = \frac{64}{2} = 32$ olur.

CEVAP: C

8. Fiyat Etkisi (Toplam Etki) = İkame Etkisi + Gelir Etkisi

Yukarıdaki eşitlik Slutsky Eşitliği olarak bilinmektedir.

İkame Etkisi: Bir malı diğer mallara göre (nispi) fiyatı azaldığında daha ucuz hale gelmesi sonucu tüketicinin diğer mallardan satın aldığı miktarı azaltarak fiyatı düşen maldan daha çok satın almaya yönelmesini ifade eder.

Gelir Etkisi: Bir malın fiyatı azıldığında ortaya çıkan reel gelir artısı sonucu tüketicinin, malın cinsine göre bu mala yönelik tüketimini artırması veya azaltmasını ifade eder.

CEVAP: A

9. Piyasa Başarısızlığı: Piyasalar klasik iktisadi düşünceye göre sürekli kendiliğinden dengeye gelmektedir. Fakat bazı durumların piyasada yaşanması sonucu piyasalar kendiliğinden dengeye gelememektedir. Bu tür durumlara piyasa başarısızlığının nedenleri denmektedir.

- Eksik Rekabet (Piyasa Gücü)
- Dışsallıklar
- Kamusal Mallar
- Eksik Bilgi (Bilgi Asimetrisi)

CEVAP: C

10. Oligopol piyasalarında firmalar anlaşmalı ve anlaşmasız oligopol olmak üzere iki başlıkta ele alınmaktadır.

ANLAŞMALI OLİGOPOLLER

Açık Anlaşma

- Kartel (Hukuki değil)
- Tröst (Hukuki)

Örtük (Zımni) Anlaşma

- Hakim firma fiyat önderliği
- Barometrik fiyat önderliği
- Maliyet avantajlı fiyat önderliği

ANLAMSIZ OLİGOPOLLER

- Cournot düopol
- Bertrant düopol
- Edgeworth düopol
- Stackelberg düopol
- Chamberlin düopol
- Sweezy

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

11. Monopolcü için denge karının maksimize olduğu yerde sağlanır.

Kar Max Koşulu

Marjinal Gelir = Marjinal Maliyet

MR	MC
Talep Eğrisi → $Q = 120 - P$ **Doğrusal talep eğrisine çevirerek eğiminin iki katı alınır ve marjinal gelir bulunur.** $P = 120 - Q$ **MR = 120 – 2Q olur.**	**Toplam Maliyet =** $2Q^2$ **MC = Toplam maliyet fonksiyonu türevi alınarak bulunur.** $TC = 2Q^2$ **MC = 4Q olur.**

$$MR = MC$$
$$120 - 2Q = 4Q$$
$$120 = 6Q$$
$$Q = 20 \text{ olur.}$$

CEVAP: A

12. Monopolcü firma düşük üretim ve yüksek fiyat uygulaması sonucu oluşan dara kaybını ele geçirmek için sattığı malın fiyatın; satın alınan mal miktarına, satıldığı bölgeye, zamana ve gruba göre farklılaştırır.

Bu duruma fiyat farklılaştırma adı verilir.

CEVAP: B

13. Asimetrik bilgi piyasa başarısızlığına iki şekilde sebep olur.

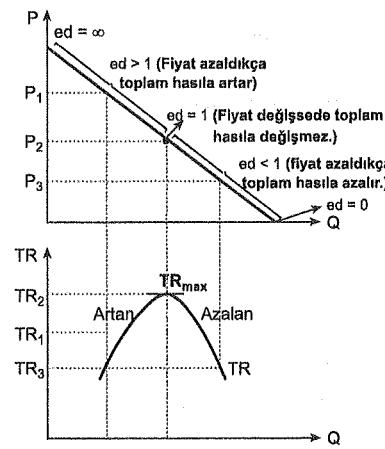
1. **Ters Seçim:** Bireylerin eksik bilgi sebebiyle aldanması
2. **Ahlaki Riziko (Risk):** Bireylerin eksik bilgi sebebiyle aldatılması

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

14. Talebin fiyat esnekliği ile toplam harcama (hasılat) arasında aşağıdaki gibi bir ilişki bulunmaktadır.

Esneklik (ed)	Fiyat (P)	Toplam Harcama (TH)
ed < 1	**Artarsa**	**Artar**
	Azalırsa	**Azalır**
ed > 1	**Azalırsa**	**Artar**
	Artarsa	**Azalır**
ed = 1	**Azalırsa**	**Değişmez**
	Artarsa	



CEVAP: A

15. Fedakarlık haddi enflasyon oranını düşürmek için reel hasıladan ne kadarlık bir azalmaya katlanılması gerektiğini ifade eder.

CEVAP: D

16. Gayri safi yurtiçi hasılası nihai satışlardan daha küçük olan bir ekonomide stoklar azalır ve negatif stok yatırımı oluşur.

CEVAP: A

17. Soruda verilen tüm öncüller enflasyonu, işsizliği ve istikrarsızlığı artırarak hiperenflasyona sebep olabilir.

CEVAP: E

18. Soruda verilenler;

Tüketim Fonksiyonu:

$C = 300 + 0{,}8\ Y_D$

- C: Toplam tüketim
- 300: Otonom tüketim (Eksi tasarruf)
- 0,8: Marjinal Tüketim Eğilimi (1–Marjinal Tasarruf Eğilimi)
- Y_D: Harcanabilir gelir

Bu verilere göre tasarruf fonksiyonu;

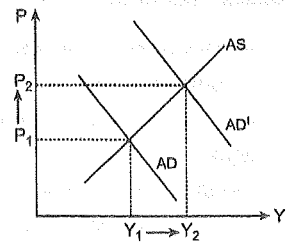
$S = -300 + 0{,}2\ Y_D$ olur.

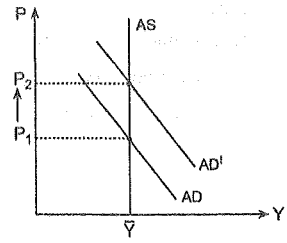
Not: $C = Co + c \cdot Y_D$

$S = -Co + (1 - c) \cdot Y_D$

CEVAP: C

19. Yeni klasik modelde önceden haber verilmeden uygulanan para politikaları kısa dönemde fiyatları ve üretimi değiştirebilir. Fakat uzun dönemde toplam arz eğrisi dikey eksene paralel olduğundan fiyatlar değişse de üretim (hasıla) etkilenmez.





CEVAP: B

20. **Develüasyon:** Yerli paranın yabancı para karşısında değerinin düşürülmesidir.

Hükümetler develüasyona başvurarak dış ticaret açıklarını kapamayı hedeflemektedirler. Develüasyonun amacına ulaşabilmesi için gerekli olan koşul Marshall-Lerner koşuludur.

Marshall-Lerner Koşulu

$ex + em > 1$

- ex: İhraç mallarının kur esnekliği
- em: İthal mallarının kur esnekliği

B ülkesi ve D ülkesi bu bilgiler ile incelendiğinde bu koşula uymaktadır.

B ülkesi	D ülkesi
ex=0,2 , em=0,9	**ex=0,6 , em=0,6**
ex + em=1,1 > 1	**ex + em=1,2 > 1**

CEVAP: D

21. **Tobin'in Q Teorisi:** Hisse senetleri ve hisse senedi fiyatları ile yatırımlar arasındaki ilişkinin incelendiği teoridir.

CEVAP: A

22. **Terkip Hatası (Genelleme Hatası):** Bir birey veya firma için doğru olan şeyin ekonominin tümü için doğru olduğu şeklindeki düşünme biçimine verilen addır. Bu durum iktisatta parodoksların varlığı ile eleştirilmiştir. (**ÖRN:** Giffen Paradoksu, Elmas-Su Paradoksu, Leontief Paradoksu vb.)

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

23. Makro iktisadın araştırma alanında aşağıda verilenler bulunmaktadır.

Gelir - İstihdam - Fiyat Düzeyi - Büyüme - Kalkınma - Bütçe Açığı - Dış Ticaret Açığı - İşsizlik vb.

Piyasa arzı mikro iktisadın alanına girmektedir.

CEVAP: C

24. Kapsanmamış faiz haddi paratesi gibi faiz haddi paratelerinin tamamında geçerli olan en genel kural az olanın değerli olması kuralıdır.

Bu sebeple sıkı para politikası yerli paranın dolaşım miktarını azaltacağından yerli paranın değeri artar.

Diğer şıklar incelendiğinde tamamının yerli paraya değer kaybettireceği görülmektedir.

CEVAP: B

25. Para Politikası Araçları

Genel Araçlar

- APİ (Açık Piyasa İşlemleri)
- Reeskont Politikası
- Zorunlu Rezerv Politikası
- Kredi Tavanı

Özel Araçlar

- Ağırlıklı Ortalama Fonlama
- Politika Faizi
- Faiz Koridoru
- Farklılaştırılmış Reeskont
- Selektif Kontrol
- Devlet Tahvili Alma Zorunluluğu (Bankalar)
- Moral Takviyesi
- Boş Konuşma
- Gösterge Faiz

NOT: Dış varlıklar kalemi bilançoda yer almaktadır. Politika aracı değildir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

26. Satın alma gücü paritesi yaklaşımı: Nominal döviz kurlarının yanı sıra iki ülkenin enflasyon oranları arasındaki farkı da göz önünde bulundurarak yapılan kıyaslama yöntemidir.

Bu yöntemde;

- Nominal kur bire eşittir.
- Ulaşım maliyeti yoktur.
- İki ülke analiz edilir.
- Nominal kurdaki değişim enflasyon farkına eşittir.

CEVAP: B

27. Net Bugünkü Değer Yöntemi:

$$\frac{\text{Gelecekteki Değer}}{1+\text{faiz oranı}}$$

yöntemi ile hesaplanmaktadır.

Buna göre;

$$\frac{121}{1+0,1} = \frac{121}{1,1} = 110 \text{ olur.}$$

CEVAP: C

28. Politika Etkinlikleri:

1. Maliye politikası etkinleşir.

- IS eğrisi dikleştikçe

  b → Yatırım faiz esnekliği azaldıkça

- LM eğrisi yatıklaştıkça

  h → Para talebinin faiz esnekliği arttıkça

2. Para politikası etkinleşir.

- LM eğrisi dikleştikçe

  h → Para talebinin faiz esnekliği azaldıkça

- IS eğrisi yatıklaştıkça

  b → Yatırım faiz esnekliği arttıkça

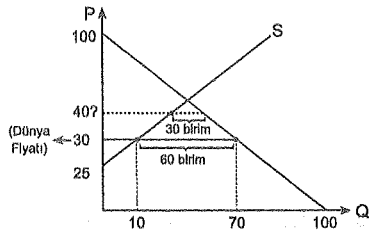
CEVAP: E

29. Soruda verilenler

Talep fonksiyonu: $Q_D = 100 - P$

Arz fonksiyonu: $Q_S = -50 + 2P$

Dünya fiyatı: 30 TL



Grafikte soru işaretli noktanın bulunması için talep fonksiyonundan arz fonksiyonu çıkarılmalı ve yeni ithalat miktarı olan 30'a eşitlenmelidir.

$Q_D - Q_S = 30$

$100 - P - (-50 + 2P) = 30$

$100 - P + 50 - 2P$

$150 - 3P = 30 \Rightarrow 3P = 120 \Rightarrow P = 40$

Soruda birim başı tarife istendiğinden;

$40 - 30 = 10$ olur.

CEVAP: C

30. **Leontief Paradoksu:** Faktör donatım teorisinin Amerika'da test edilmesi sonucu Amerika'nın dış ticaret verilerinin bu teoriye uygun olmaması sonucunu ifade eden çalışmadır.

Bu paradoksa yapılan eleştirilerde;

- Sermaye katsayılarının düşük, tarım katsayılarının büyük olması
- İnceleme yapılan yılların savaş sonrası dönem olması
- Doğal kaynakların göz ardı edilmesi

gibi sebepler bulunmaktadır.

CEVAP: A

31. Kur marjı tıpkı monopoldeki kâr marjı gibi hesaplanmaktadır.

$\frac{P - MC}{P} \Rightarrow$ Kâr marjı

$\frac{\text{Satış Kuru} - \text{Alış Kuru}}{\text{Satış Kuru}} \Rightarrow$ Kur marjı

(Mark-Up fiyatlama monopolcü güç)

$\frac{1,6 - 1,4}{1,6} = 0,125$ olur.

CEVAP: E

32. **Ortak Pazar:** Pazara ortak olan ülkelerin, malların ve hizmetlerin yanı sıra üretim faktörlerinin de dolaşımını serbestleştiren Ekonomik Birleşme (Entegrasyon) türüdür.

CEVAP: D

33. Az gelişmiş ülkelerin temel özellikleri arasında verilen diğer seçenekler bariz şekilde sayılabilirken, doğal kaynakların fazlalığı yer almamaktadır.

CEVAP: B

34. Az gelişmiş ülkelerde kalkınmanın başlangıç aşamasında tarım sektörüne ağırlık verilmektedir.

Sebepleri arasında aşağıdakiler sayılmaktadır.

- Gelirin düşük olması
- Sermayenin yetersiz olması
- İthal ihtiyacının düşük olması
- İstihdamın büyük kısmının tarım sektöründe yer alması

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

35. **Neoklasik Büyüme Modeli (Solow) Varsayımları**

- Kapalı ekonomi ve tam rekabetli piyasalar (II. öncül)
- Karar birimleri rasyoneldir.
- Dışsallıklar yoktur. (III. öncül)
- Teknolojik gelişme dışsal kabul edilmiştir.
- Ölçeğe göre sabit getiri söz konusudur. (I. öncül)
- Azalan verimler konusu geçerlidir.

CEVAP: E

36. Büyüme modelleri arasında aşağıdakiler sayılmaktadır.

Klasik Büyüme Modelleri

- A. Smith Modeli
- Malthus Modeli
- D. Ricardo Modeli
- Schumpeter Modeli
- K. Marks Modeli

Dışsal Büyüme Modelleri

- Horrod Domar Modeli
- Solow Modeli

İçsel Büyüme Modelleri

- Romer Modeli
- Rebelanun Ak Modeli
- Lucas Modeli
- Borro Modeli
- Grenwood Modeli
- Jovanaviç Modeli

CEVAP: D

37. Soruda verilen tüm öncüller ülke nüfusunda yaşlanmaya yol açmaktadır.

- Doğurganlığın azalması
- Yaşam süresinin uzaması
- Kaba ölüm hızının azalması

CEVAP: E

38. 24 Ocak 1980 kararları Neoliberal görüşle hazırlanmıştır. Bu sebeple kamu sektörüne ağırlık verilmesi bu dönemde görülmemektedir.

CEVAP: D

39. 1923-1929 arası dönemde Türkiye'de Liberal İktisat politikası yoğun olarak uygulanmıştır.

CEVAP: E

40. 1960-1980 arası planlı kalkınma döneminde Türkiye Ekonomisinde aşağıda sıralanan durumlar yaşanmıştır:

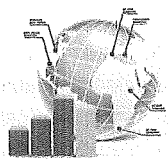
- Kamu kesimi fiili olarak üretimde yer almıştır.
- Kamu ile özel sektör birbirlerinin tamamlayıcısı konumundadır.
- Beş yıllık kalkınma planları uygulanmıştır.
- Müdahaleci ithal ikameci bir politika izlenmiştir.

NOT: Belirtilen dönem Türkiye ekonomisi ile ilgili veriler piyasa mekanizmasının etkin olmadığını ve kamu gelirlerini artırmak amacıyla devletin üretim yapmadığını bize apaçık göstermektedir. Bu sebeple kanaatimce soru hatalıdır.

Hem A şıkkı hem de C şıkkı dönemi özelliklerini yansıtmamaktadır. (ÖSYM'nin kabul ettiği cevap anahtarı A'dır.)

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ



İKTİSAT 2020 ÇÖZÜMLERİ

1. Merkantilistlerin aksine dünya toplam servetinin sabit olmadığını düşünen Adam Smith'e göre iş bölümü ve uzmanlaşma ile ulusların verimliliğini arttıran dış ticaret, hem ticaret yapan iki ülkenin hem de dünyanın toplam refahını arttırır.

Temel Varsayımları:

- İki ülke ve iki mallı bir analizdir.
- Ülkelerde tam rekabet koşulları geçerli olup homojen mal üretilmektedir.
- Ticarette para kullanılmaz. Mal, mal ile değiştirilmekte ve bu nedenle fiyatlar parasal değil nispidir.
- Maliyeti oluşturan tek üretim faktörü emek olup "emek değer teorisi" geçerlidir.
- İç ve dış ekonomide devlet müdahalesi bulunmamaktadır.(Gümrük tarifesi, kota, kısıtlama yoktur).

CEVAP: A

2. 18.yüzyılın ikinci yarısında Merkantilizme tepki olarak ortaya çıkmıştır. Fizyokratik düşünce sistemine göre devlet iktisadi ve sosyal alana müdahale etmemelidir. Çünkü her şey doğal düzen içinde dengeye gelir.(Laissez faire, laissez passer: Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler). Bu düşünce sisteminin kurucusu olarak kabul edilen isim Fraçois Quesnay'dir. En önemli eseri de "Ekonomik Tablo"dur.(1758)

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

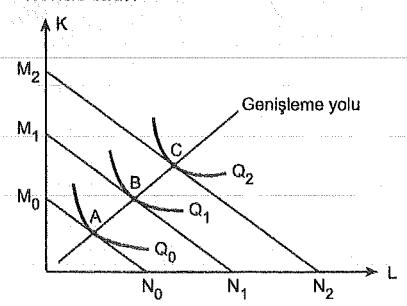
3. Arz eğrisinin istisnası tersine dönen arz eğrisidir. Bu istisnai durum faktör piyasaları konusunda tersine dönen emek arz eğrisi ile karşımıza çıkmıştır.

Emek, mal ve hizmetlerin üretimi, için harcanan çabalar bütünüdür. Üretim sürecine emeği ile katılan kişilerin davranışları ise emek arzını belirler. Ücret ise emeğin üretimden aldığı paydır. Eğer ücretler artarsa emek arzı yani çalışmak isteyen kişilerin sayısı ya da çalışılmak istenilen süre artar, belli bir ücret düzeyinden sonra azalır. Bu duruma tersine dönen emek arzı denir.

Ücretlerde bir artış olduğu zaman bireyler aynı saat çalışmalarına karşın daha fazla gelir elde edecekler ve daha çok mal ve hizmet satın alabileceklerdir. Eğer boş zaman normal bir mal ise yani artan gelir ile birlikte boş zaman talebi de artıyorsa bu durumda daha fazla boş zaman tercih edilecektir. Bireyler, ücretler yükseldikçe belli bir noktaya kadar daha fazla emek arz ederler. Çünkü boş zamanın fırsat maliyeti artar. Birey, dinlenmek yerine daha çok çalışmayı tercih eder. Ücretler arttıkça ikame etkisi dolayısıyla birey daha fazla emek arz eder. Ücretler yükseldiği için bireylerin gelirinde bir artış meydana gelir. Geliri artan birey kazandığı parayı harcamak isteyecek ve boş zamana ihtiyaç duyacaktır. Ücret artınca çalışma isteğinde meydana gelen azalma gelir etkisi nedeniyledir.

Soruya dönecek olursak; bir malın fiyatı artınca(emeğin fiyatı olan ücret) arz edilen miktarı(çalışma isteği) aza-

lıyorsa tersine dönen arz eğrisi söz konusudur.



CEVAP: D

4. Eş ürün eğrisinin eş maliyet doğrusuna teğet olduğu noktada üretici dengesi sağlanır. Yani üretici dengedeyken girdilerin marjinal verimlilikleri, girdi fiyatlarına eşittir. Üretici dengesinde optimum girdi bileşimi söz konusudur. Üretici denge koşulu aşağıdaki gibidir:

$$\frac{MPL}{w} = \frac{MPK}{r} \rightarrow \frac{MPL}{MPK} = \frac{w}{r}$$

Soruda $\frac{MPL}{w} > \frac{MPK}{r}$ şeklinde verilen ifade üretici dengesinde dengesizliği belirtir ve optimum girdi bileşimi (üretici dengesi) için kullanılan emek miktarı arttırılmalıdır. Kullanılan emek miktarı artarsa emeğin marjinal verimliliği azalır ve üretici dengesi tekrar sağlanır. Ya da diğer alternatif kullanılan sermaye miktarı azaltılır ve dolayısıyla sermayenin marjinal verimliliği artar, üretici dengesi yeniden sağlanır.

CEVAP: B

5. Belirli bir maldan belli bir zamanda o malın fiyatı dışındaki faktörler sabitken çeşitli fiyatlardan satın alınmak istenen mal miktarına talep denir. Talebi etkileyen faktörler:

- İlgili malın fiyatı
- İkame malın fiyatı
- Tamamlayıcı malın fiyatı
- Gelir
- Beklentiler
- Zevk ve tercihler
- Tüketici sayısı(nüfus)

İlgili malın fiyatı dışındaki faktörlerin değişmesi yani artması ya da azalması talep eğrisinin sağa ya da sola kaymasına neden olur. Ancak ilgili malın fiyatı değişirse talep eğrisi üzerinde bir harekete neden olur. Yani talep değil talep edilen miktar değişir.

CEVAP: E

6. Talebin çapraz talep esnekliği ($e_ç$), iki mal arasındaki ilişki hakkında bilgi verir.

- $e_ç > 0$ ise mallar, ikame mallardır. İkame malın fiyatı artarsa ilgili malın talep eğrisi sağa kayar yani talebi artar.
- $e_ç = 0$ ise mallar, ilişkisiz mallardır.
- $e_ç < 0$ ise mallar, tamamlayıcı mallardır. Tamamlayıcı malın fiyatı artarsa ilgili malın talep eğrisi sola kayar yani talebi azalır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

7. Tavan fiyat, devletin malın piyasada işlem göreceği en yüksek fiyat belirlemesidir. Mutlaka piyasa denge fiyatının altında belirlenir. Tavan fiyat uygulaması tüketiciyi korumayı amaçlar. Tavan fiyat uygulamasının sonuçlarından biri de karaborsadır. Karaborsacı tavan fiyattan ilgili malı satın alır ve daha yüksek fiyattan satın almaya razı olanlara satarak haksız kazanç elde eder. Devlet, karaborsayı engellemek için tayınlama yoluna giderek herkesin alacağı mal miktarını belirleyebilir.

Soruda Verilenler:

$Q_D = 100 - P$ ve $Q_S = 50 + P$

$P_{tavan} = 20$ TL

- Öncelikle piyasa denge fiyatını bulalım:

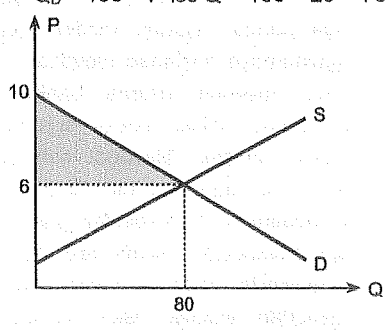
$Q_D = Q_S$

$100 - P = 50 + P$

$50 = 2P$ ise $P = 25$

Arz ya da talep denkleminde bulduğumuz denge fiyatını yazarak denge miktarını bulalım:

$Q_D = 100 - P$ ise $Q = 100 - 25 = 75$



- Tavan fiyat sonrası arz ve talep edilen miktarları bulalım:

$Q_D = 100\text{-}P$

$Q_S = 50 + P$

$Q_D = 100 - 20$

$Q_S = 50 + 20$

$Q_D = 80$

$Q_S = 70$

- Uygulanan tavan fiyat politikası sonrasında arz edilen miktar 70 birim, talep edilen miktar 80 birimdir. Arz edilen miktar hangi fiyat düzeyinden satılacaktır? Talep denkleminde politika sonrası arz edilen miktarı denklemde yerine yazarsak karaborsa fiyatını buluruz:

$Q_D = 100 - P$

$70 = 100 - P$

$P = 30$

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

8. **Kural:** Monopolcü malın üretim düzeyini belirler, malın fiyatı ise piyasa talebi tarafından belirlenir.

İstisna: Monopolcü malın fiyatını belirler, malın üretim düzeyi piyasa koşullarında belirlenir. Bu durum MR = MC denge koşulu esneklikle ilişkilendirilerek açıklanır. Monopolcü ürettiği malın fiyatını belirlerken marjinal maliyete talep esnekliğinin tersi kadar bir fiyat marjı uygular. Monopolde fiyat marjinal maliyetten ne kadar büyük olursa monopolcünün fiyat belirleme gücü (Lerner Endeksi) o kadar yüksek olur.

$$\text{Lerner Endeksi} = \frac{P - MC}{P} = \frac{1}{ed}$$

- Yukarıda verilen Lerner Endeksi formülü ile talep esnekliğini bulabiliriz. Soruda monopol denge fiyatı P = 100 TL, marjinal maliyet

$$\frac{P - MC}{P} = \frac{1}{ed} >> \frac{100 - 40}{100} = \frac{1}{ed}$$

ise 1,67

MC = 40 olarak verilmiş ve talebin fiyat esnekliği sorulmuştur.

CEVAP: D

9. Eş maliyet doğrusu, var olan maliyet imkanları ile elde edilecek maksimum girdi bileşimlerinin geometrik yeridir. Eş maliyet doğrusu üzerinde tüm noktalarda maliyet imkanlarının tamamı kullanılmıştır. Eş maliyet doğrusunun eğimini etkileyen unsurlar:

Girdi Fiyatları(Emek ve Sermaye): Emeğin fiyatı (Ücret) azalırsa eş maliyet doğrusu emek girdisi ekseninde sağa kayar yani eğimi azalır. Sermayenin fiyatı (faiz) azalırsa eş maliyet doğrusu sermaye ekseninde sağa kayar yani orijinden uzaklaşır ve eğimi artar.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Seçenekleri açıklayalım:

A seçeneği: ***Bedavacılık:*** Kamusal malların arzına ilişkin ortaya çıkan sorunlardan bir tanesidir. Kamusal mal veya hizmetlerden yararlananların yararlanma düzeyinin ne olduğunun ayırt edilememesi sonucunda maliyetlerin kullanıcılara tam olarak yansıtılamamasıdır. Yani kullanıcıların kaynakları ortaklaşa kullanmalarına rağmen maliyeti başkalarına yansıtmaları durumunu ifade eder.

B seçeneği: ***Rant Kollama:*** Rant, kazanılmış gelirdir. Rant sağlama ile rant kollama arasında önemli bir fark vardır. Rant sağlama ya da elde etme en azından mülkiyet hakkının mevcut olduğu bir toplum düzeninde meşrudur. Rant kollama gayri meşru bir eyleme verilen addır. Soruda bahsedilen taksi sahiplerinin alternatif hizmet sağlayıcılarına karşı yaptıkları eylemler ve kamuoyu oluşturma çabaları rant kollamaya örnektir. Rant kollama kavramını ilk defa iktisat biliminde kullanan Amerikalı iktisatçı Anne Krueger'dir. " Rant Kollayan Toplumun Politik İktisadı" adlı makalesinde çıkar ve baskı gruplarının ithalat izni için alınan lisans belgelerini elde etmek için giriştikleri faaliyetleri rant kollama olarak adlandırmıştır.

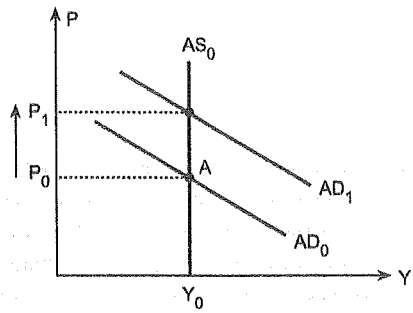
C seçeneği: ***Dışsallık:*** Piyasa fiyatlarını etkilememekle birlikte toplum refahının artmasına veya azalmasına yol açan her türlü etkidir.

D seçeneği: ***Üretimde Rekabet:*** Küreselleşme olgusu ve yeni düzen arayışları ekonomik ve sosyal değişikliklere neden olmuştur. Özellikle üretimde kalite, maliyet ve teknolojik avantaj ön plana çıkmıştır. Bu dönüşüm rekabet stratejilerini de değişime sürüklemiştir.

E seçeneği: ***Ahlaki Tehlike:*** Belirli bir ilişki içinde bulunan tarafların farklı bilgiye sahip olmasını ifade eder. Doğru bilgiye sahip tarafa bir güç unsuru, yanlış bilgiye sahip tarafa ise bir zafiyet unsuru vardır. Özellikle hizmet sektöründe gözlemlenir. Türkiye'de bankacılık sektöründe görülmüştür. 1994 yılında yaşanan krizden sonra uygulanmaya başlanan mevduata sınırsız güvence sistemi bankacılık sektöründe ahlaki tehlike sorununa neden olmuştur. Mevduat sahipleri, sınırsız mevduat sigortası sisteminde mevduatlarını %100 devlet güvencesine güvenerek yüksek faiz getirisi beklentisiyle iyi-kötü banka ayrımı yapmadan yüksek riskli bankalara yönlendirmişlerdir. Zayıf piyasa disiplini ve mevzuattan kaynaklı sıkıntılar nedeniyle bankalar aşırı risk alarak çalışmaya başlamışlarıdır. Sonuçta asimetrik bilgi ahlaki tehlike sorununu ortaya çıkarmış ve 2001 yılında bankacılık sektöründe krize neden olmuştur.

CEVAP: B

11. Üretici dengesi, eş maliyet doğrusu ile eş ürün eğrisinin teğet oldukları noktada sağlanır. Bu nokta en düşük maliyetli üretim faktörlerinin bileşimini gösterir. Firmanın bütçesinde meydana gelen değişiklikler yeni eş maliyet doğruları dolayısıyla yeni denge noktaları oluşturmaktadır. Bu denge noktalarının birleştirilmesiyle firmanın genişleme yolu bulunur.



Genişleme yolu firmanın ölçeğini büyütürken hangi teknoloji ile üretim yaptığını gösterir. Firmanın genişleme yolu sermaye faktörüne doğru yönelirse sermaye yoğun bir genişleme, emek faktörüne doğru yönelirse emek yoğun bir genişleme içerisindedir.

CEVAP: C

12. Bir bireyin tüketiminin başka bir bireyin tüketiminin azalmasına sebep olmadığı ve ortak olarak yararlanılabilen mallara kamusal mal denir. Tam kamusal mal, devlet ve kamu kesimi tarafından sunulan mallardır. Faydaları bölünemez, fiyatlandırılamaz, tüketimde rekabet yoktur. Toplumun tamamına sunulur. Adalet, güvenlik, diplomasi, deniz feneri gibi. E seçeneğinde yer alan "milli savunma" tam kamusal mallara örnektir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

13. Tüketici fazlası(rantı), tüketicinin ödemeye razı olduğu en yüksek fiyat ile ödediği fiyat arasındaki farktır. Tüketicinin ödemeye razı olduğu en yüksek fiyat, talep eğrisinin fiyat eksenini kestiği noktadır. Tüketicinin ödediği fiyat ise piyasa fiyatıdır. Soruda verilenler:

$Qd = 20 - 2P$ $Qs = -4 + 2P$

Talep denkleminde Q = 0 için P değeri bulunur. Bu değer tüketicinin ödemeye razı olduğu en yüksek fiyattır:

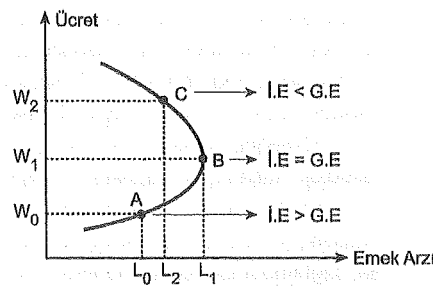
$20 - 2P = 0$ ise $P = 10$ olarak bulunur.

Arz ve talep denklemleri eşitlenerek piyasa denge miktarı ve fiyatı bulunur:

$Qd = Qs$

$20 - 2P = -4 + 2P$

$24 = 4P$ ise 6 ve $Q = 8$



Tüketici fazlası grafiksel olarak piyasa denge fiyatının üzerinde, talep eğrisinin altında kalan alandır. Taralı üçgenin alanı bize tüketici fazlasını verecektir:

Üçgenin Alanı

$$= \frac{\text{Taban x Yükseklik}}{2} = \frac{8x4}{2} = 16$$

CEVAP: C

14. Bir kişi veya kurumların üretim faaliyetinin diğer kişi ya da kurumların üretim fonksiyonuna bağımsız değişken olarak girerek olumlu / olumsuz etkilemesi durumunda üretim dışsallığı oluşmaktadır. Elma bahçesi yanına konulan kovanlardaki arıların, ağaçların çiçeklerinden faydalanırken tozlaşmayı hızlandırması ile elma üretimini artırması "üretimde pozitif dışsallık", gübre kullanımının yer altı sularını kirletmesi, korunmasız zehirli tarım ilaçları kullanan çiftçinin sağlığına verdiği zararlar "üretimde negatif dışsallık" örneğidir.

Üretiminden oluşan dışsallığın diğer boyutunda da herhangi bir üreticinin üretiminin diğer bir tüketicinin tüketim fonksiyonuna bağımsız değişken olarak girmesi ve olumlu / olumsuz etki yaratması durumunda oluşan dışsallık söz konusudur. Bu dışsallıklar; "pozitif veya negatif tüketim dışsallığı yaratan üretim" olarak ortaya çıkmaktadır. Örneğin, üretici firmaların yeni teknoloji kullanarak yaptıkları üretim sonucunda ürünün fiyatının düşmesi üreticilerin tüketicilere pozitif dış fayda sağlamasına neden olurken, üretime konu ürünlerde gerekli standartlara uymama, standartların belirlenememesi veya kalitesiz üretim nedeniyle tüketiminin azalması, üretimin yarattığı bir negatif dışsallıktır.

Piyasa ekonomisinde, pozitif dışsallık yayan mal ve hizmetlerin toplum için gerekli düzeyin altında; negatif dışsallık yayan mal ve hizmetlerin de toplum için gerekli miktarın üzerinde üretildiği görülmektedir. Bu gibi durumlarda etkin kaynak kullanımında sapmalar olabilmektedir. Piyasa mekanizmasının, olumlu ve olumsuz dışsallığa yol açan mal ve hizmetlerin üretimi yönünden neden olduğu bu etkinsizlikler ayrıca gelir dağılımı ve istikrar amaçlarını da olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle devlet, olumlu ve olumsuz dışsallıkları içselleştirerek piyasa mekanizmasında etkinliği sağlamaya çalışmaktadır.

Çevre kirliliğine sebep olan bir mal monopol piyasasında üretilirse rekabet olmayacak ve devlet izniyle kurulacaktır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

15. Harcanabilir gelir, tüketim ve tasarruf amacıyla kullanılır. Harcanabilir gelirin tüketim amacıyla kullanılmayan kısmı tasarruftur. Keynesyen modelde tüketimi belirleyen en önemli unsur harcanabilir gelirdir ve dolayısıyla tasarrufu belirleyen önemli unsur da harcanabilir gelirdir.

Tasarruftaki değişmenin harcanabilir gelirdeki değişmeye oranına marjinal tasarruf eğilimi(s) denir. Harcanabilir gelirdeki 1 liralık değişimin tasarrufta kaç liralık değişmeye yol açacağını gösterir. Harcanabilir gelir, tüketim ve tasarruf amacıyla kullanıldığı için marjinal tüketim eğilimi(c) ve marjinal tasarruf eğilimi(s) toplamı daima bire eşittir. ($c + s = 1$)

Keynesyen modelin tasarruf ve harcanabilir gelir arasında kuruduğu ilişkiye tasarruf fonksiyonu denir ve denklem biçiminde ifade edilebilir:

$$Y = C + S$$

- C_0: Otonom tasarruftur. Harcanabilir

$$Y = C_0 + cY + S$$

$$S = Y - C_0 - cY$$

gelir sıfırken bile gerçekleştirilen tasarruftur. (-) işaretli olmasının nedeni gelir sıfır olsa da geçmiş dönemlerin tasarrufları kullanılarak tüketim yapılmasıdır.

$S = -C_0 + (1 - c)Y$

$S = -C_0 + sY$

- sY: Uyarılmış tasarruftur. Harcanabilir gelire bağlı olarak

Değişen tasarruftur.

Soruda verilenler doğrultusunda basit çarpanı yazalım: ve marjinal vergi oranı(t) = 0 olarak verilmiştir. Marjinal tüketim eğilimini (c) bulalım:

c + s = 1 ifadesi kullanılarak marjinal tasarruf eğilimini (s) bulabiliriz:

0,8 + s = 1 ise s = 0,2

Tasarruf fonksiyonunu bulalım:

$S = -C_0 + sY$ ise $S = -200 + 0,2Y$

CEVAP: E

16. Bir ülkede, o ülke vatandaşlarının bir yılda gelir vergisi sonrası eline geçen gelire harcanabilir gelir denir. Kişisel gelirden diğer tüm kesintiler ve dolaysız vergiler düşürüldüğünde harcanabilir gelire ulaşılır.

GSMH

– Amortisman

SAFİ MİLLİ HASILA

– Dolaylı Vergiler

MİLLİ GELİR

– Kurumlar vergisi

– Dağıtılmayan Karlar

– SGK kesintileri

+ Transfer Gelirleri

+ Temettü Gelirleri

+ Borç Faizi

KİŞİSEL GELİR

– Dolaysız Vergiler

– Diğer Tüm Kesintiler

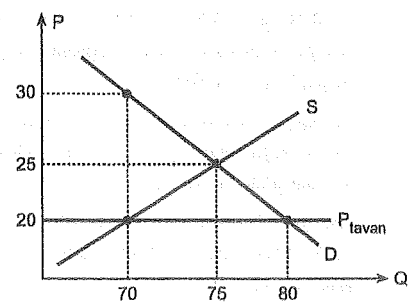
HARCANABİLİR GELİR(C+S)

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

17. Klasik yaklaşıma göre ekonomi tam istihdamdadır. Tam istihdamdan sapıldığında görünmez el yani esnek fiyat, ücret ve faiz mekanizması sayesinde tekrar dengeye dönülür. Devlet müdahalesine gerek yoktur. Hükümetin kamu harcamalarını arttırması toplam talebi arttırmaya yönelik bir politikadır. Dolayısıyla toplam talep eğrisi(AD) sağa kayar. Toplam talep arttığı için firmalar daha çok üretim yapmak ister ve girdi talebi artar. Daha fazla üretim için girdi talebini arttıran firmalar cari ücret düzeyini de arttırırlar. Çünkü Klasik okula göre işsizliğin türü iradidir yani cari ücret düzeyini beğenmeyen ve bu sebeple işsiz olan kişiler vardır. Cari ücret düzeyini arttıran firmalar için maliyetler de artar. Artan maliyetler fiyatlar genel seviyesinin artmasına neden olur.

Kısaca; ekonomi tam istihdamdadır. Ve atıl girdi yoktur. Toplam talebin artması fiyatlar genel seviyesinin artmasına neden olur. Toplam talebi genişletici politika çarpan mekanizması işlemediği için üretim artışına sebep olmaz. Sadece fiyatlar genel seviyesi artar. Devlet müdahalesi etkin değildir.



CEVAP: A

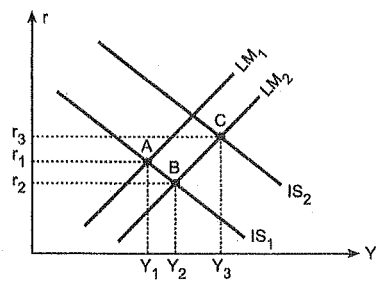
18. Gelir harcama modeline göre planlanmış yatırımlar ile planlanmamış yatırımlar arasındaki fark istenmeyen(arzulanmayan) stok değişimlerini verir.

CEVAP: D

19. Faiz, borç vermek isteyenler açısından bir getiridir. Buna göre faiz oranı yükseldiğinde tahvil talebi (ödünç verilebilir fon arzı) artar. Dolayısıyla para miktarı azalır. Faiz oranı düştüğünde borç vermek isteyenler açısından getiri azalacağı için tahvil talebi de azalır. Para miktarı artar. Kısaca tahvil talebi faizin artan fonksiyonudur.

CEVAP: C

20.



Genişletici para politikası LM_1 eğrisini sağa doğru kaydırır (LM_2). Genişletici maliye politikası ise IS_1 eğrisini sağa doğru kaydırır(IS_2).

Genişletici para politikası sonucu LM eğrisi sağa kaymış, faiz oranı azalmış ve milli gelir düzeyi artmıştır.

Genişletici maliye politikası sonucu IS eğrisi sağa kaymış, faiz oranı ve milli gelir seviyesi artmıştır.

Uygulanan politika karması sonucunda denge gelir düzeyi kesinlikle artmış ancak denge faiz oranındaki değişme belirsizdir. Soruda parasal genişleme mali genişlemeden büyük mü küçük mü belirtilmemiştir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

21. İç borç, devletin ülke sınırları içinde kişi ve kurumlara ulusal para cinsinden borçlanmasıdır. Yani satın alma gücünün özel ve kamu kesimi arasında el değiştirmesidir.

İç borç çevirme oranı, devletin bir dönemde yaptığı iç borçlanma toplamını aynı dönemde yaptığı iç borç (anapara + faiz) ödemeleri toplamına bölündüğünde bulunan orandır.

İç borç oranının 100'ün üzerine çıkması devletin piyasaya ödediğinden daha fazlasını piyasadan borçlanması demektir. Bu oranın yükselmesi sonucunda özel kesim daha az borçlanıp daha az yatırım yapıyor anlamına gelir. Çünkü borç verilebilir fonların hepsini kamu kesimi almakta ve faizlerin yükselmesine neden olmaktadır. Bu durumda da özel kesim borçlanma piyasasından dışlanmaktadır. (crowding out etkisi)

CEVAP: D

22. **Histeri Hipotezi:** Doğal işsizlik oranı histeri etkisinin teorik çerçevesini oluşturur. Doğal işsizlik oranı hipotezinde, ekonomide meydana gelen şoklar karşısında işsizlik oranlarının doğal seviyesinin değişmeyeceği yani işsizliğin doğal oranında geçici bir etkiye neden olacağı ileri sürülmüştür. Özellikle 1970'li yıllarda doğal işsizlik oranının yükselmesinin nedenlerini açıklamada çeşitli görüşler ortaya atılmış ve Histeri Hipotezi bu görüşlerden biridir.

Geçici şokların işsizlik oranı üzerinde çok kronik veya geçici etkilere sahip olduğunu ifade eden işsizlikteki Histeri kavramı ilk kez 1972 yılında Phelps tarafından ortaya atılmıştır.

CEVAP: E

23. Bir ekonomide ortalama fiyatlar genel düzeyinde meydana gelen sürekli artışlara enflasyon denir.

- **Ilımlı (Sürünen-Rahvan-Sinsi) Enflasyon:** Fiyat artışları ılımlıdır. %3'ün üzerindeki enflasyon oranları sürünen enflasyon olarak ifade edilir. Ulusal paraya güven vardır ve para ikamesi yoktur. Tasarruflar, ulusal para cinsinden ve vadesiz hesaplarda tutulabilir.
- **Hızlı(Aşırı-Dört Nala-Yüksek) Enflasyon:** Fiyatların artış oranı çift haneli rakamlara ulaşmıştır. Elde para tutmak veya vadesiz hesaplarda para tutmak satın alma gücünü aşındırır. Tasarrufları enflasyon oranından daha yüksek getiri sağlayan yatırım araçlarına yönlendirilir.
- **Hiperenflasyon:** Enflasyon oranları aylık hesaplanmaya başlar. Çünkü fiyat artışları aylık %50'nin üzerine çıkmıştır. Ücret ve faiz sözleşmeleri kısa dönemler için yapılır. Para, değer saklama fonksiyonunu tamamen yitirmiştir. Para ikamesi başlar.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

24. Ricardocu Denklik Teoremine göre devletin karar ve uygulamalarının kişi ve kurumların ekonomiye ilişkin kararları üzerindeki etkisinin ölçülmesinde bakılması gereken gösterge reel kamu harcamalarıdır. Devlet vergi indirimi yaparak kişilerin elinde daha çok harcama imkanı bıraktığında bu kişiler, ortaya çıkacak bütçe açığının borçla kapatılacağını, bu borçların da ileride vergi artışıyla karşılanacağını tahmin ederler ve ellerinde para tutarak harcama yapmaz, tasarruf ederler. Teoreme göre vergileri indirmek beklendiği gibi piyasaya harcama olarak çıkmaz. Bununla birlikte devletin kamu açıklarını kapatmak için borç verilebilir fonlar piyasasına girmesiyle yarattığı ilave talep sonucu faiz oranları artar ve bu da özel kesimin borçlanma talebini yani yatırımları azaltır (crowding out). Bireyler rasyonel davrandıkları için uzun dönemde kamu açıklarının vergilerle kapatılacağını tahmin ederler ve yeni vergileri karşılayabilmek için harcamalarını azaltarak tasarruflarını arttırırlar. Bu tasarrufları borç verilebilir fonlar piyasasına arz ederler. Devletin borçlanma talebiyle piyasaya girmesi sonucu artan faiz oranları bireylerin fon arzıyla birlikte düşmeye başlar ve özel sektör dışlanmış olur. Dolayısıyla bu teori vergi indirimlerinin etkisinin nötr olacağını ileri sürer.

CEVAP: B

25. Para talebi, iktisadi ajanların ellerinde tutmak istedikleri para miktarıdır. Para talebi; nominal gelirin artan, faizin ise azalan fonksiyonudur. Faiz oranlarındaki değişme para talep eğrisi üzerinde harekete neden olurken nominal gelirin artması para talep eğrisini sağa ya da sola kaydırır.

LM eğrisi para piyasası dengesini gösterir. Yani para arzı ile para talebinin eşitlendiği noktada para piyasası dengededir. Dolayısıyla para talebi ve para arzı değişmeleri LM eğrisini de etkileyecektir. LM eğrisinin bir bütün olarak yer değiştirmesine;

- Reel para arzındaki değişme
- Para talebindeki otonom değişmeler neden olmaktadır.

NOT: Para talebinde meydana gelen otonom değişmeler para ikamesi, kredi kartı kullanımı, Finansal yenilikler, tahvillerin riskliliği ve finansal araçların getiri, servet düzeyi.

Örneğin; tahvilin riskliliği artarsa para talebi artar ve para talep eğrisi sağa kayar. Faiz oranı yükselir ve LM eğrisi sola kayar.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

26. Piyasalar vade yapılarına göre para piyasaları ve sermaye piyasaları olmak üzere ikiye ayrılır:

1. **Para Piyasaları:** Vadesi en az bir yıl olan finansal araçların işlem gördüğü piyasalardır. Riski düşük, likiditesi yüksek piyasadır. Örneğin; bonolar, yatırım fonları, repo, ters repo burada işlem görür.
2. **Sermaye Piyasası:** Uzun vadeli, riski yüksek, likiditesi düşük piyasalardır. Tahviller, hisse senetleri, kar-zarar ortaklık belgeleri, katılma belgeleri, borç ortaklık senetleri burada işlem görür.

CEVAP: B

27. Parasal taban, Merkez Bankasının para arzını kontrol edebilmek için yarattığı bir büyüklüktür. Parasal tabanın bir kısmı halkın elinde, bir kısmı da serbest rezerv olarak bankalarda ve zorunlu rezerv olarak Merkez bankasında tutulmaktadır. Bu tanıma göre;

Parasal Taban (MB) = Nakit (APİ) + Rezerv

Parasal tabanı iki bileşene ayırabiliriz: Merkez Bankasının tam olarak kontrol edebildiği bölüm ve kontrol gücünün zayıf kaldığı bölüm. Tam olarak kontrol edebildiği bölüm açık piyasa işlemlerini kullanarak yarattığı kısım borçlanılmamış rezerv olarak adlandırılmaktadır. Buna göre diğer kısım da borçlanılmış rezerv olarak adlandırılmaktadır. Parasal taban, borçlanılmış rezerv ve borçlanılmamış rezervlerin toplamından oluşur.

CEVAP: A

28. Tahvil talebinde bulunanlar tasarruf sahipleridir. Tahvil talebinin azalması borç vermek isteyenlerin sayısının azaldığını, tahvil talebinin artması ise borç vermek isteyenlerin sayısının arttığı anlamına gelir. Tahvil talebini etkileyen faktörler:

- Servet
- Beklenen faiz oranı
- Beklenen enflasyon
- Likidite
- Risklilik

Mali piyasalara fon arz etmek ise tahvil arzıdır. Tahvil arzını etkileyen faktörler:

- Yatırımların karlılığı
- Bütçe açığı
- Enflasyon beklentisi

CEVAP: D

29. Dış Ticarette Korumacılığı Savunanların Dayandığı Sebepler:

a) Milli güvenlik (milli güvenlik ile ilgili endüstrilerin kurulması ve geliştirilmesi)

b) Genç(bebek) endüstri(ileride gelişip karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olması beklenen endüstrilerin optimum üretim düzeyine ulaşıncaya kadar tarifeler ile dış rekabete karşı korunması)

c) strateji(sanayileşmiş ülkelerin, korumacı önlemlerle gelecekte hızlı büyüme için kilit kabul edilen sektörleri özendirerek karşılaştırmalı üstünlük yaratması)

d) Dampinge karşı koruma(diğer ülkelerin yaptıkları dampinge karşı anti-damping vergileri ile yerli üreticileri korumak)

e) Ödemeler bilançosunun iyileştirilmesi ve istihdam yaratma

f) Ticaret hadlerinin iyileştirilmesi

g) Ulusal pazarlık gücünün arttırılması

CEVAP: E

30. Teknolojik açık teoremine göre hiç bir ülke aynı anda aynı teknolojiye sahip olamaz. Dış ticaretin büyük bir bölümü yeni mal ve üretim sürecine dayalıdır. Bir malın ilk kez üretilmesi ile diğer ülkeler tarafından taklit edilmesi arasında bir süre vardır. Arada geçen bu süre "yaparak öğrenme" süresidir. Bu sebepten teknolojik olarak gelişmiş ülkeler ile daha az gelişmiş ülkeler arasındaki teknolojik açık kapanmaz. Az gelişmiş ülkeler ürünü üretmeyi öğrendiklerinde gelişmiş ülkeler daha ileri teknoloji ile yeni ürün üretmiş olurlar.

Ana Fikir: Yeniliği ilk bulan monopolcü ve ilk ihracatçı olur. Bu analize göre sürekli ihracat yapmak için sürekli yenilik yapmak gerekir.

CEVAP: A

31. Gümrük tarifelerinin temel amaçlarından birisi de ilgili malı üreten firmaları dış rekabete karşı korumaktır. Bu malların ne ölçüde korunup korunmadığını gösteren oran ise "Etken Koruma Oranı"dır. Bir ülkenin sahip olduğu firmaya sağlanan gerçek korumanın ölçüsü olarak yalnızca nihai mallar üzerindeki tarife oranını almak doğru değildir. Bunun için hem nihai mal hem de nihai malın üretiminde kullanılan girdilerin tarife oranlarını birlikte değerlendirmek gerekir. Bu şekilde tarife uygulamasına dayanarak hesaplanan gerçek koruma oranı etken koruma oranıdır. Sadece nihai mal üzerine uygulanan koruma oranlarına nominal tarife oranı denir. Etken koruma oranı, nominal koruma oranından daha yüksektir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

32. Gümrük birliklerinin durağan etkileri ilk kez 1950'li yıllarda Viner tarafından incelenmiştir. Bu incelemeden çıkarılan sonuç gümrük birliklerinin serbest ticaret doğrultusunda olumlu bir etki olmakla beraber her zaman ülkelerin refahını arttırmayabileceğidir. Bu sonuç aynı zamanda ikinci en iyi teori düşüncesinin geliştirilmesine katkı sağlamıştır.

Birinci en iyi teori; tam rekabet ve serbest ticaret, dünya refahını en yüksek seviyeye çıkarmak için en iyi politikadır. Ancak özel maliyet ve sosyal maliyet arasındaki farkın ortadan kalktığı tam rekabet piyasası gerçek hayatta monopoller, hükümet müdahaleleri ve üretimdeki dışsallıklar sebebiyle her zaman gerçekleşmez.

İkinci en iyi teori; tam rekabet koşullarının geçerli olmadığı durumda, sadece serbest ticaret uygulaması her zaman pareto optimum koşulları sağlayamamaktadır. Bu durumda piyasa kısıtlamalarını dengeleyecek yeni kısıtlayıcı önlemlerin alınması, ülke refahı açısından daha yararlı olmaktadır. Teoriye göre belirli koşullar altında yani sosyal maliyetin özel maliyetten büyük olması durumunda ithalat kısıtlamaları sosyal refahı arttıracaktır.

CEVAP: B

33. Seçenekleri açıklayalım:

Yeşil Devrim: Daha fazla ürün elde etmek amacıyla tohum ıslahı, makineleşme, kimyasal gübre ve sulama gibi çeşitli teknolojilerin tarımda kullanılmasıdır. Bu uygulamada kullanılan tohumlara "mucize tohumlar" denir. Bu yaklaşım 1950-1970 yılları arasında ABD ve diğer sanayileşmiş ülkelerin çoğunda kullanılmıştır.

Johannesburg Zirvesi(Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi 26 Ağustos-4 Eylül 2002): Çevre sorunlarının sınır ötesi etkileri ve küresel boyut kazanması, bu sorunların çözümünde çok yönlü işbirliğini ve uluslararası eşgüdümü gerekli kılmıştır. Bu sebeple çevre konuları ile ilgili teşkilatlar ve bölümler oluşturarak çevre sorunlarının tespiti ve çözümleri yolunda politikalar belirlenmiş, kurallar ve ilkeler geliştirerek bu yönde eylem planları uygulanmaya konulmuştur.

Washington Uzlaşısı: 1989 yılı itibariyle Latin Amerika ülkelerine Washington'daki kimi kurumların tavsiye ettiği politikaların ortak noktalarını vurgulamak için John Williamson tarafından ortaya atılmıştır. ABD ve diğer G-8 ülkeleri tarafından kabul edilen IMF, dünya bankası ve dünya ticaret örgütü tarafından dayatılan neo liberal ekonomi politikalarıdır.

Başlıca Kriterleri;

- mali disiplin.
- mülkiyetin korunması.
- kamu harcamalarının azaltılması.
- kamu teşebbüslerinin özelleştirilmesi.
- vergi reformu.
- ticaretin serbestleştirilmesi.
- finansal reform.
- uluslararası ticaretin önündeki engellerin kaldırılması.
- sermaye hareketlerinin liberalleştirilmesi

Kyoto Protokolü: iklim değişikliğiyle mücadelede ileriye dönük temel bir adım teşkil etmiştir. Bununla birlikte, sera gazı emisyonlarının küresel ölçekte artmaya devam etmesi ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin giderek daha fazla hissedilir hale gelmesi üzerine, gelişmiş ülkelerin bağlayıcı

YARGI YAYINEVİ

yükümlülükler üstlenmeleri için BMİDÇS'ye taraf ülkeler mevcut Sözleşme'nin niteliğini güçlendirmek amacıyla, Kyoto Protokolü'nü (KP) müzakere etmeye başlamışlardır. İki buçuk yıl süren müzakereler sonucunda, Protokol, Sözleşme'nin 1997 yılında Kyoto'da yapılan 3. Taraflar Konferansı'nda kabul edilmiş, 2005 yılında yürürlüğe girmiştir. Ülkemiz Protokol'e 2009 yılında taraf olmuştur. Protokol'e halen 191 ülke ve AB taraftır.

Rio Konferansı: 1992 yılında Rio de Janeiro'da düzenlenmiş olan "Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı" sonucunda, katılımcı ülkeler, insanın çevreyi etkilediği alanlarda küresel, ülkesel ve yerel olarak atılacak adımları ve alınacak önlemleri tespit eden, ekonomik büyüme, sosyal adalet ve çevrenin korunmasını temel alan Gündem 21 (Agenda 21) belgesini kabul etmişlerdir. Anılan belgenin ve Rio'da üzerinde uzlaşılmış olan prensiplerin uygulanmasına verilen uluslararası destek, 2002 yılında Johannesburg'da düzenlenmiş olan "Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi"nde teyit edilmiştir.

CEVAP: D

34. P. N. Rosentein ve Rodan 1943 yılında yayınladığı "Doğu ve Güney Doğu Avrupa'nın Sanayileşme Sorunları" adlı makalesinde pek çok sektörün birlikte hareket etmesinden doğacak bir karlılıktan bahsetmiştir. Bu teze göre ülke ani ve tüm sektörleri kapsayacak şekilde yatırım yapmalıdır. Küçük küçük ve bazı belirli sektörlere yatırımlarla kalkınmayı sağlama başarısızdır. Tüm sektörlere yatırım yapılması yatırımların verimliliğini arttıracak ve ekonomiyi kısır döngüden çıkaracaktır.

CEVAP: A

35. Robert Solow, 1956 yılında Harrod-Domar modelini eleştirerek Neo Klasik Büyüme Modeli adı verilen, denge temelli piyasa yanlısı yeni bir model geliştirmiştir. Tasarruf-yatırım haddindeki artışın kısa dönemde işçi başına büyümeyi sağlarken uzun dönemde durağan çıktı ve sermaye stokunu arttırması "Solow Paradoksu" olarak adlandırılmıştır.

CEVAP: C

36. Kişi başına reel hasılada meydana gelen sürekli artışa "iktisadi büyüme" denir. İktisadi büyümeye neden olan unsurlar:

- Üretim faktörlerinde meydana gelen artış
- Teknolojik gelişme
- Verimlilik artışı
- Uzmanlaşma

CEVAP: E

37. Kurum, finansal piyasalardaki denetim ve gözetim sisteminin etkinliğinin arttırılması ve bağımsız karar mekanizmalarına kavuşturulması yönündeki politikalar uyarınca, 23.06.1999 tarihli ve 23734 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip bir otorite olarak kurulmuş ve Ağustos 2000'de faaliyetlerine başlamıştır. 01.11.2005 tarihli ve 25983 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 5411sayılı Bankacılık Kanunu ile de bağımsızlık, etkinlik ve kapasite açısından güçlendirilmiştir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

38. 2000 yılında uygulamaya konulan Enflasyonla mücadele programı temelde daraltıcı para, daraltıcı maliye ve döviz kuru politikaları ve yapısal reformlara dayanır. Programda para ve döviz ile ilgili çalışmalar Merkez Bankasınca yürütülmüş ve bu süreçte Merkez Bankası döviz kuru çapasına dayalı enflasyonu düşürme programı uygulamıştır.

CEVAP: C

39. Türkiye imalat sanayiinin yapısındaki temel problemlerin başında ileri teknolojili ürünlerin üretimdeki payının düşüklüğü gelmektedir. Teknolojik ilerleme olmadan yüksek gelirli ülkeleri yakalayacak uzun dönemli bir büyüme sağlamak ise mümkün değildir.

Türkiye'de sanayi faaliyetlerinin getirisinin sanayi dışı faaliyetlere kıyasla daha düşük olması, bankacılık sektörünün kredi davranışlarından da gözlenmektedir. Türkiye'de bankacılık sektörünün davranışlarında önemli bir değişim göze çarpmaktadır. Bankacılık sektörünün kullandırdığı krediler içinde imalat sanayii şirketlerinin payı 2000'deki yüzde 50 düzeyinden, 2012'de yüzde 20'ler düzeyine kadar gerilemiştir. Bu durum özellikle imalat sanayiinde faaliyet gösteren KOBİ'leri olumsuz etkilemektedir. Büyük sanayi şirketlerinin bir kısmı yurtdışından borçlanma imkânı bulabilirken, aynı imkânın KOBİ'ler için geçerli olmaması önemli bir sorundur. Kredi davranışlarındaki bu durum, Türkiye'de sanayi dışı faaliyetlerin getirisinin, sanayi faaliyetlerinden daha yüksek olduğu bulgusunu teyit etmektedir.

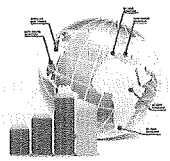
YARGI YAYINEVİ

Türkiye'deki en yüksek verimliliğe sahip sektör olan imalat sektörünün, 2000-2010 arasında istihdam payında düşüş yaşanması dikkat çekicidir. 2004'de Türkiye'deki işgücünün % 19'u imalat sanayiinde çalışırken, bu oran 2010'de yüzde 18,1'e inmiştir. İmalat sanayiinde işçi başına katma değer ise 2004'deki 5.271 TL düzeyinden, 2010'da 6.429 TL düzeyine yükselmiştir. Son dönemde, yüksek getirilerden dolayı birçok sanayi grubunun tercih etmekte olduğu inşaat ve gayrimenkul faaliyetlerinin istihdam içindeki payı ise yüzde 41 artarak 2004'deki yüzde 4,9 düzeyinden 2011'de yüzde 7'ye ulaşmıştır. Bu veriler, önümüzdeki dönemde, imalat sektörünün ekonomiye olan katkısını artırabilmesinin, hem işgücü piyasasındaki niteliksel dönüşüme hem de sektörler arasındaki getiri oranlarının değişmesine bağlı olduğuna işaret etmektedir.

CEVAP: A

40. 1950-1960 döneminde yaşanan istikrarsızlık 1960'lı yıllarda planlama kavramını gündeme getirmiş ve 1961 Anayasasında bu kavram yer almıştır. İktisadi kalkınma planlarını hazırlama ve yürütme görevi Devlet Planlama Teşkilatına verilmiştir. Planlama anlayışı sivil ve bürokratlar, sanayiciler ve dış kredi çevreleri tarafından desteklenmiştir.

CEVAP: E



İKTİSAT 2021 ÇÖZÜMLERİ

1. Matematik okul diye anılan Lozan Okulu'nun kurucusu olan Leon Walras, Salt Politik İktisadın Unsurları (1874) ve Uygulamalı Politik İktisat Çalışmaları (1898) adlı eserleriyle tanınmıştır. Çözümlemelerini matematiksel fonksiyon ve denklemler sistemi ile açıklamıştır. Tüketilen mal miktarı ile sağlanan fayda arasındaki ters ilişkiyi yorumlarken, faydanın mal miktarının azalan bir fonksiyonu olduğunu açıklamıştır. Ayrıca Walras, tüketicilerin tükettikleri malların marjinal faydalarını malların fiyatları oranına eşitledikleri noktada, mübadele değerlerinin oluştuğunu, bunun aynı zamanda kıtlık olgusunu da açıkladığını da belirtmiştir.

   Walras iktisadi karar birimleri ile piyasaların işleyişi arasında ilinti kurmak amacıyla fayda, arz-talep ve denge fiyatı fenomenleri arasında bir bağlantı kurmaktadır. Walras'a göre, reel insanlar metaları arzulamaktadırlar ve bu arzuların tatmini fayda sağlamaktadır ve her metayla fayda arasında da fonksiyonel bir ilişki bulunmaktadır. Yani Walras tüketicilerin, fiyatlar ve gelirleri veri iken, faydalarını maksimize ettiklerini varsayarak, bu fayda fonksiyonlarından bireysel talep ve arz fonksiyonlarını türetmektedir.

   Dolayısıyla cevap; I, II ve III olmaktadır.

   CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

2. 1798 yılında Malthus, "Nüfus İlkesi Üzerine Bir Deneme" adlı çalışmasında nüfus artışı ve gıda üretimi arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Malthus, nüfusun katlanarak artış gösterdiğini, ancak gıda üretiminin artma potansiyelinin doğrusal olduğunu ifade etmektedir. Burada esas husus, üreme oranlarının her zaman toprağın tarımsal taşıma kapasitesini aşmasıdır. Yani nüfus arttıkça gıda fiyatları dolayısıyla rant artar.

   CEVAP: A

3. Üreticiler, fiyat değişiklikleri doğrultusunda üretimlerini arttırma veya azaltma kararı alabilirler. Bu karar maldan mala değişiklik gösterdiği gibi aynı malın farklı fiyatları karşısında da değişmektedir. Fiyat değişmeleri karşısında arzın duyarlılık veya tepki dereceleri arz esnekliği kavramı ile ifade edilmektedir. Arz esnekliği; fiyattaki değişme yüzdesinin arzdaki değişme yüzdesine oranlanması ile ölçülmektedir. Soruda bize verilen bilgiler piyasa fiyatı düşünce üretimin de yarı yarıya düştüğüdür. Dolayısıyla söz konusu mala ilişkin arz esnekliği birden büyüktür. Yani üreticilerin fiyat değişmelerine tepkisi büyüktür.

   CEVAP: C

4. Devlet, serbest rekabet şartlarını ve fiyatlarda istikrarı sağlamak, monopollerle mücadele etmek, üretici ve tüketicileri korumak, hazineye gelir sağlamak vb. sebeplerle doğrudan veya dolaylı olarak piyasaya müdahale etmektedir. Bu müdahale yöntemlerinden biri olan taban fiyat uygulaması; devletin, üreticileri korumak ve desteklemek amacıyla gerekli durumlarda piyasa fiyatının belirli bir seviyenin altına düşmesini garanti eden uygulamalarıdır.

CEVAP: A

5. • Öncelikle vergi uygulaması öncesi denge fiyat ve denge miktarını bulalım:

$$Qs = Qd$$
$$-20 + 2P = 80 - 2P$$
$$4P = 100$$
$$P = 25 \text{ (denge fiyatı)}$$
$$-20 + 2 \cdot (25) = Qs$$
$$Qs = 30 \text{ (denge miktarı)}$$

• Vergi uygulaması sonrası denge fiyat ve miktarı bulalım:

$$-20 + 2P\ (P + 10) = 80 - 2P$$
$$-20 + 2P + 20 = 80 - 2P$$
$$2P = 80 - 2P$$
$$4P = 80$$
$$P = 20 \text{ (denge fiyatı)}$$
$$80 - 2\ (20) = Qd$$
$$Qd = 40 \text{ (denge miktarı)}$$

Soruda da belirtildiği üzere tam rekabet piyasası koşulları geçerlidir. Tam rekabet piyasasında talep eğrisi yatay eksene paraleldir ve esnekliği sonsuzdur. Firmalar piyasa fiyatını etkileyemez çünkü piyasa fiyatı veridir. Dolayısıyla firmaların vergi nedeniyle maliyeti artarsa bunu fiyata yansıtamazlar. Bu durumda verginin tamamı üreticiye yansır. Vergi öncesi denge fiyatı 25 TL, vergi sonrası denge fiyatı ise 20 TL'dir. Aradaki fark yani 5 TL üreticiye yansır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

6. Benzinli araç ve benzin tamamlayıcı mallardır. Dolayısıyla benzin fiyatlarının düşmesi benzinli araçlara olan talebi arttırır. Benzinli araç sektörüne ait talep eğrisi sağa kayar, denge miktarı ve denge fiyatı artar.

CEVAP: B

7. Doğa koşullarının iyi geçmemesi tütün hasılatının düşmesine ve dolayısıyla arz eğrisinin sola kaymasına neden olur. Arz eğrisinin sola kaymasıyla denge miktarı azalır ve denge fiyatı artar.

CEVAP: D

8. Toplam hasılat fiyat ve miktarın çarpılması suretiyle elde edilir. Dolayısıyla talebin fiyat esnekliği ile toplam hasılat arasında bir ilişki söz konusudur. Toplam hasılatını arttırmak isteyen firma esnekliğin bire eşit olduğu noktaya yaklaşmalıdır. Eğer firma X malı fiyatını belirli oranda yükselttiğinde satış hasılatı artıyorsa ilgili firma kesinlikle talebin fiyat esnekliğinin birden küçük olduğu noktada üretim yapıyordur.

CEVAP: B

9. Birbirinden bağımsız davranan oyuncuların kendileri için en iyi stratejiyi seçmelerine rağmen iş birliği yapmaları durumuna göre daha kötü bir sonuca ulaştıkları oyun mahkumların açmazıdır. Amerikan iktisatçı A.W.Tucker tarafından geliştirilmiştir. Oyuna göre her suçlu rasyonel düşünür ve suçu minimize etmeyi amaçlar. Her suçlu da diğerinin rasyonel düşündüğünün farkındadır. Bu oyunda itiraf etmek her iki oyuncu açısından en iyi sonuç değildir. Ancak oyuncular itiraf etmeyi tercih etmişlerdir. Nedeni ise iş birliği imkanlarının olmaması ve birbirlerine güvenmemeleridir.

CEVAP: C

10. Kısa dönemde bir firmanın üretim kapasitesi ortalama maliyet eğrisi yardımıyla açıklanabilir.

Tam kapasite: Firmanın ortalama maliyet eğrisinin minimum olduğu noktasına isabet eden üretim düzeyidir.

Atıl kapasite: Firmanın tam kapasite altında üretimde bulunduğu üretim düzeylerini tanımlar.

Aşırı kapasite: Firmanın tam kapasite üzerindeki üretim düzeylerini ifade eder.

Maksimum kapasite: Kısa dönemde firmanın üretebileceği maksi¬mum ürün miktarını karşılayan kapasitedir.

CEVAP: A

11. **Uzun dönem ortalama maliyet:** Kısa dönem ortalama maliyet eğrilerinin minimum noktalarına teğet olan zarf şeklinde bir eğridir. Bu sebepten zarf eğrisi olarak da bilinir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

12. Eş ürün eğrisi ve eş maliyet doğrusunun birbirine teğet olduğu noktada firma maliyet minimizasyonu yapmıştır. Bu noktada marjinal teknik ikame oranı, girdi fiyatları oranına eşittir. Yani emeğe harcanan her TL'nin değerine eşit olduğunda toplam maliyet minimize edilmektedir.

Eş ürün eğrisinin eğimi $= \frac{MP_L}{MP_K} = MRTS$

Eş maliyet doğrusunun eğimi $= \frac{P_L}{P_K} = \frac{w}{r}$

$\frac{MP_L}{MP_K} = \frac{P_L}{P_K} \Rightarrow$ Maliyet minimizasyonu

Soruda verilen üretim fonksiyonu Cobb-Dougles üretim fonksiyonudur. 9 birim çıktı kısıtı altında firmanın minimum toplam maliyeti sorulmaktadır.

$Q = K^{1/2} L^{1/2}$ ise

$$\frac{MP_L}{MP_K} = \frac{1/2K^{-1/2} L^{1/2}}{K^{1/2} 1/2L^{-1/2}} = \frac{K}{L}$$

Toplam Maliyet (TC) = $w \cdot L + r \cdot K$ şeklinde hesaplanır.

Verilen üretim fonksiyonunda yerine koyma yöntemiyle maliyet minimizasyonunda K ve L değerleri bulunabilir.

- $K = L$
- $Q = 9$
- $Q = K^{1/2} L^{1/2}$

olduğunu biliyoruz. L gördüğümüz yere K yazalım:

$Q = K^{1/2} \cdot K^{1/2}$

$Q = (K^2)^{1/2}$

$9 = K$

L = 9 olarak bulunur.

$TC = 1 \cdot 9 + 9 \cdot 1 = 18$

CEVAP: E

13. Tam rekabet piyasasının varsayımları aşağıdaki gibidir:

1. Piyasada Çok Sayıda Alıcı ve Satıcının Bulunması: Firmalar piyasada oluşan fiyatı veri kabul eder ve o fiyattan istediği miktarda mal satabilir. Bir firmanın piyasa payı çok küçük olduğundan piyasa fiyatı bu satışlardan etkilenmez. Dolayısıyla tam rekabet piyasasında bir firma kâr maksimizasyonu için fiyatı veri alır ve ne kadar üreteceğini seçer.
2. Malın Homojen Olması: Piyasadaki mallar tam ikamedir. Dolayısıyla alıcılar malların homojen (aynı) olması nedeniyle satıcılar arasında bir ayrım yapmaz.
3. Alıcı ve Satıcıların Piyasaya İlişkin Tam Bilgiye Sahip Olması: Alıcı ve satıcılar piyasadaki fiyatlar ve miktarlar ile ilgili tam bilgiye sahiptir.
4. Piyasaya Giriş ve Çıkışın Serbest Olması: Bir firmanın piyasaya girmesine veya piyasadan çıkmasına ekonomik, yasal veya teknolojik herhangi bir engel bulunmamalıdır.

CEVAP: E

14. Bir ekonomide tam rekabet koşullarının bütünüyle gerçekleşmesi hâlinde bile dışsal ekonomiler, piyasa ekonomisinin tek başına optimal kaynak dağılımını sağlamasına engel olur. Kavram olarak dışsallık bir ekonomik birimin (üretici – tüketici – devlet) almış olduğu veya alacağı karar ve uygulamalardan dolayı diğer ekonomik birimleri olumlu veya olumsuz etkilemesi olayıdır. Dolayısıyla dışsallık olumlu da olumsuz da meydana gelebilir. Negatif dışsallıklar nedeniyle firma bazı maliyetlere katlanmadığından, gereğinden fazla üretim yapabilecektir.

CEVAP: A

15. Harcama Yöntemi: Faktör sahiplerinin üretilen mal ve hizmetlere yaptıkları harcamaların toplamından oluşur. Harcama yöntemiyle GSYİH hesaplanırken aşağıda verilenler hesaplamalara dahil edilmez:

* Kayıt dışı, yasa dışı ekonomik faaliyetler
* Üretime ayrılan zaman ya da boş zaman ve tatil
* Zamanla mal ve hizmetlerin kalitesinde meydana gelen iyileşmeler
* Teknolojik gelişmeler
* Sosyal ve beşeri anlamda yaşam kalitesi
* Çevre kirliliği gibi üretim sürecinde oluşan negatif dışsallıklar
* Finansal işlemler

CEVAP: C

16. Devletin kamu harcamalarını arttırarak izlediği genişletici maliye politikası sonucu toplam talep eğrisi sağa kayar ve toplam talep artar. Net ihracat azalır ve bütçe açığı ortaya çıkar.

CEVAP: C

17. Mal piyasası dengesini temsil eden IS eğrisinin sağındaki bir noktada mal arz fazlası vardır. Tasarruflar yatırımlardan büyüktür ve çıktı düzeyi azalır.

CEVAP: B

18. LM eğrisinin eğimini para talebinin gelir esnekliği ve para talebinin faiz esnekliği belirler. Para talebinin faiz esnekliği arttıkça LM eğrisi dikleşir, azaldıkça yatıklaşır. Ayrıca para talebinin faiz esnekliği azaldıkça LM eğri-

YARGI YAYINEVİ

si yatıklaşır, arttıkça LM eğrisi dikleşir.

CEVAP: B

19. Kısa dönem toplam arz eğrisinin;

* Monetaristlere göre pozitif eğimli olma nedeni "İşçi Yanılma Modeli",
* Yeni Klasiklere göre pozitif eğimli olma nedeni "Firma Yanılma Modeli",
* Yeni Keynesyenlere göre pozitif eğimli olma nedeni "Yapışkan Ücret- Fiyat Modeli"dir.

CEVAP: C

20. IS ve LM eğrilerinin konumunu belirleyen unsurlar toplam talep eğrisinin(AD) de konumunu belirler. Dolayısıyla para ve maliye politikaları AD eğrisinin konumunu belirler.

Otonom yatırım, tüketim, transfer, kamu harcamaları artarsa IS eğrisi sağa dolayısıyla AD eğrisi sağa kayar. Ayrıca otonom vergiler ve fiyatlar genel seviyesi azalırsa; otonom net ihracat artar ve olumlu beklentiler varsa IS eğrisi dolayısıyla AD eğrisi sağa kayar. Özetle genişletici para ve maliye politikaları AD eğrisini sağa; daraltıcı para ve maliye politikaları AD eğrisini sola kaydırır.

CEVAP: B

21. **İşsizlik** oranının doğal işsizlik oranına eşit olduğu ve uyarlayıcı beklevişlere tabi bir ekonomide şimdiki enflasyonun önceki dönem enflasyonuna eşit olarak gerçekleşmesine **enflasyon ataleti** denir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

22. Keynes'in likidite tecrihi teorisine göre faiz oranları, para piyasasında belirlenmektedir. Keynes, bireylerin değer saklama amacıyla iki tür varlık tuttuklarını varsaymıştır, tahvil ve para. Dolayısıyla birey 500 TL para talep etmektedir.

Keynes döneminde bankaların mevduatlara verdiği faiz göz ardı edilebilir büyüklüktedir. Dolayısıyla, para tutmanın getirisi olmadığını varsaymıştır. Bu yüzden para tutmanın fırsat maliyeti olarak nitelendirdiği faiz oranı arttıkça para tutmak daha maliyetli hale gelecek ve para talebi azalacaktır. Öyleyse, talep edilen para miktarı faiz oranları ile negatif yönlü bir ilişki içerisinde ve para talebi eğrisi aşağı doğru eğimlidir. Modelde para arzının ise tümüyle Merkez Bankası tarafından kontrol edildiği varsayılmıştır ve egzojen kabul edilmiştir. Dolayısıyla para arzı eğrisi yatay eksene dik bir eğridir.

CEVAP: E

23. Okun Yasası; Arthur Okun tarafından, 1962 yılında, Amerika Birleşik Devletleri'nin İkinci Dünya Savaşı sonrası (1948-1960) verileriyle yapılan çalışmada, işsizlik oranındaki değişme ile gerçekleşen ve potansiyel Gayrı Safi Yurtiçi Hâsıla (GSYH) arasındaki fark arasındaki ters yönlü ilişkiyi tanımlayan bir önerme ileri sürmesiyle gündeme gelmiştir. Amerikan ekonomisine ilişkin büyüme ile işsizlik rakamlarını inceleyen Arthur Okun, reel büyüme oranının yüksek olduğu yıllarda işsizlik oranının düştüğünü, aksine reel büyüme oranının düşük düzeyde kaldığı hatta negatif olduğu yıllarda, işsizlik oranının arttığını saptamıştır. Arthur Okun'un reel büyüme oranı ile işsizlik arasındaki ilişkiyi, bir formülle ifade etmiştir: $\Delta u = -0.5 * (u - 2.25)$

Formülün ifade ettiği şey; reel büyüme hızının %2.25'in üzerine çıktığı yıllarda, %2.25'in üzerindeki her %1'lik ekonomik büyümenin, işsizlik oranını 0.5 puan azalttığıdır. Örneğin; milli gelirde %4.25'lik artış olduğu bir yılda, işsizlik oranı %1 oranında azalmaktadır (Δu = −0.5 * (%4.25 − %2, 25) = −%1). Gelişmekte olan ülkeler için yapılan bu tür çalışmalarda, nüfus artış hızı fazla olduğundan, reel büyüme hızından çıkarılması gereken oran %2.25'lik orandan daha yüksek ve her ilave %1'lik reel büyüme hızı nedeniyle işsizlik oranındaki azalma da % 0.5'den daha az olacaktır.

CEVAP: C

24. Merkez bankalarının uyguladığı politikaların amaçlarının ve söz konusu politikaları uygulamak için kullandıkları araçların kamuoyu tarafından bilinmesi, para politikası ve mali politikaların daha etkin olmasını sağlamaktadır. Ayrıca kamuoyunun söz konusu politikaları daha iyi anlaması merkez bankalarının sorumluluklarının ve kredibilitelerinin artmasına neden olmaktadır

Zaman-tutarsızlığı problemini ilk defa ortaya koyan Kydland ve Prescot'a göre, merkez bankası eğer bir politika kuralını yerine getiriyorsa, mevcut olan enflasyon eğilimini elimine edebilecektir. Geraats para politikası şeffaflığını analiz ederken Kydland ve Prescott'un bu fikrini yeniden ele alır. Geraats ilk olarak merkez bankası hareketiyle "oyun"un zamanlamasını değiştirir, ikinci olarak gelecek enflasyonla ilgili özel sektör beklentilerini şekillendirir. Böylece enflasyon eğilimini azaltmaya tepki veren şoklar hakkında daha şeffaf olmanın bir merkez bankası için gerekli olduğunu gösterir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

25. Bir şirkete ait sermayenin belli oranını temsil eden ve sahiplerine o oranda ortaklık hakkı sağlayan, belirli şekil ve şartlara sahip menkul kıymete **hisse senedi** denir.

CEVAP: E

26. Borç deflasyonu, para biriminin değeri yükseldiğinde ve fiyat seviyesi düştüğünde borcun gerçek değerindeki artış nedeniyle kredi temerrütlerinde ve banka iflaslarında bir artış nedeniyle ekonomide genel bir gerilemenin meydana gelebileceğine dair bir ekonomik teoridir. 20. yüzyıl ekonomisti Irving Fisher'dan kaynaklandı. Borç deflasyonunun özü, fiyatlar ve ücretler fiyat seviyesiyle birlikte düştüğünde, ancak borçların ve faiz ödemelerinin nominal boyutu sabitlendiğinde, borçluların ödünç aldıklarını geri ödeme kabiliyetleri üzerinde artan bir baskı ile karşılaşmalarıdır. Borç deflasyonunun yaygın olarak varsayılan tehlikesi, temerrüde düşen borçlar bankalar ve diğer alacaklılar tarafından yazılan ve ekonomideki genel para ve kredi hacminde bir azalmaya yol açtığı için deflasyonist bir spirale yol açabilmesidir. bir kısır döngüde daha da fazla borç deflasyonuna yol açar.

CEVAP: D

27. Parasal güvenilirliğin ve buna bağlı olarak mali sistemde istenilen istikrarın sağlanmadığı ülkelerde parasalcı bir yaklaşımla para arzını kontrol etmek amacıyla parasal güvenilirliği yeniden sağlamayı amaçlayan para kurulu sistemi merkez bankacılığı sistemine kıyasla basit bir işleyişe sahiptir. Para kurulu sistemi, genel olarak parasal taban yaratmada uygulanan bir politika kuralıdır.

Para kurulu sisteminde, kurul önceden belirlenmiş sabit kurdan ulusal parayı, sınırlama olmadan talep halinde rezerv paraya dönüştürmek zorundadır. Bunun için de en az %100 oranında rezerv para tutmak zorundadır. Ayrıca sabit kurun sürdürülebilmesi için bütçeyi dengeleyecek geniş anlamda vergi reformu, özelleştirme, kamu sektörünün enflasyonist finansmanının önlenmesi, devlet yardımlarının kaldırılması ve önceden ilan edilen döviz kurundan yerli parayı rezerv paraya dönüştürmeye hazır olması gibi önlem politikasını uygulaması gerekir.

CEVAP: D

28. Milton Friedman tarafından geliştirilen Modern Miktar Kuramına göre para talebi bireylerin sürekli gelirleri ve para dışındaki varlıklarının beklenen getirisinin bir fonksiyonudur.

CEVAP: C

29. Tercihlerde benzerlik hipotezi, 1961 yılında Staffan Burenstam Linder tarafından ileri sürülmüştür. Linder, dış ticaret teorisinde talebe ilk kez yer veren iktisatçılardan biridir. Linder teorisi, tamamen arz faktörlerine bağlı olan faktör donatımı teoreminin yerini almıştır. Linder, tercihlerde benzerlik teorisinin işleyiş mekanizmasını şu şekilde açıklamıştır: Sanayi ürünleri ticareti, özellikle benzer tercihlere ve gelir düzeyine sahip ülkeler arasında yoğunlaşmaktadır. Başka bir ifade ile, zevkleri birbirine benzer ülkeler arasında daha canlı ticaret ilişkileri kurulmaktadır. Bu anlamda tercihlerde benzerlik teorisi, homojen olmayan, zevklerin ve ölçek ekonomilerinin önemli olduğu sanayi ürünleri ticaretini açıklamaktadır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

30. Net Değişim Ticaret Haddi(H) = İhracat fiyatları indeksi/ İthalat fiyatları indeksi

H= Fx / Fm

Eğer ithalat fiyatları sabitken ihracat fiyatları artıyorsa veya ihracat fiyatları artarken ithalat fiyatları azalıyorsa, yahut her ikisi de artarken, ihracat fiyatlarındaki artış daha büyük oluyorsa, o zaman bu mal alışverişinde o ülke dış ticaret hadleri nedeniyle kazançlı çıkıyor demektir.

Net değişim ticaret hadlerinin bir ülkenin aleyhine dönmesi o ülkenin dış ticaret fiyatlarındaki gelişmeden zarara uğraması anlamına gelir. Bir birim ithalatı elde edebilmek için öncekinden fazla miktarda ihraç malı vermesi gerekecektir.

CEVAP: E

31. Karşılaştırmalı üstünlük ilkesine dayanan Ricardo Modeli, ticaretin nedenlerini ve sonuçlarını açıklamak için son derece etkin bir model olmakla birlikte bu modelin gerçeğe uygulanması hususunda birçok sınırlamalar mevcuttur. İlk olarak, Ricardo modeli tam uzmanlaşmayı öngörür ancak gerçek dünyada bu tür vakaları bulmak zordur. Bunun nedeni ise, modelin, üretim faktörünü Emek- Değer kuramına dayandırmasıdır. Dolayısıyla, emeği tek bir maliyet unsuru olarak kabul etmektedir.

Ricardo modeli, uluslararası ticaretin ulusal refah düzeyini arttırdığını açıklamakta ancak bir ülkedeki gelir dağılımının nasıl sağlandığını açıklamamaktadır.

Ölçek getirilerinin değişmediği varsayımına dayanan Ricardo modeli, ölçek ekonomilerinin önemli bir uluslararası ticaret kaynağı olabileceğini göz ardı etmektedir.

Ricardo modeli sürekli bir denge halini ve tam uzmanlaşmayı gerektirdiğinden, ülkelerin çeşitli endüstriyel alanlarındaki üretkenliğini kısıtlamaktadır. Bu durum da, ithal edilen malların ithalatçı ülkede neredeyse hiçbir zaman üretilmeyeceği ve karşılanabilecek durumda olsa bile işgücü gereksinimlerinin pek gözlenemeyeceği anlamına gelmektedir.

İşsizliğin her ülke için sabit bir gerçeklik olması nedeniyle, kullanılan emek üretim faktörünün tamamen işe yaradığını varsaymaktadır. Bu durum ekonomik olarak yanlıştır. Buna ek olarak, sermayenin, üretimde ve karar verme sürecinde, belki de emekten daha önemli bir rolü olduğu için, ihtiyaç duyulan tek bir faktörün ve emeğin olduğunu düşünmek oldukça basittir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

32. Dünya Ticaret Örgütü dünya üzerinde dış ticaretin serbestleştirilmesi amaçlarken bazı bölgesel yaklaşımlarda ülkelerin kendi aralarındaki dış ticareti serbestleştirmek amacıyla farklı uygulamalara gittikleri gözlemlenebilmektedir.

1- **Tercihli Ticaret Anlaşması:** En dar kapsamlı ticari işbirliği uygulamasıdır. Antlaşmaya taraf ülkeler tek yanlı ya da karşılıklı olarak birbirlerinin mallarına düşük gümrük tarifeleri uygularlar.

2- **Serbest Ticaret Bölgesi:** Bu uygulamada ülkeler kendi aralarındaki ticarette gümrük tarifelerini ve miktar kısıtlamalarını kaldırmakta; fakat bölge dışındaki ülkelere özel tarife uygulamaktadır.

3- **Gümrük Birliği:** Uygulamada ülkelerin kendi aralarındaki ticarette gümrük tarifeleri talar ve eş etkili vergiler kaldırılmakta; ancak birlik dışında kalan ülkelere tek bir gümrük tarifesi uygulanmaktadır.

4- **Ortak Pazar:** Gümrük Birliğinden daha ileri bir birlik türüdür. Bu uygulamada gümrük birliği yanında emek ve sermayeye serbest dolaşım hakları verilmektedir.

5- **İktisadi Birlik:** iktisadi birleşmenin en ileri halidir. İktisadi birlikte ortak pazar yanında ekonomik mali ve para politikalarının tek elden yürütülmesi söz konusudur. Bu aşamaya gelebilmek için tek para ve bankacılık sisteminin varlığı ve tüm birlik çapında ortak mali politikaları belirleyecek ve uygulayacak organların varlığı şarttır.

CEVAP: D

33. Bir toplumda, belirli bir dönemde yaratılan mal ve hizmetlerin toplamını ifade eden milli gelirin kişiler ya da sosyal gruplar arasında paylaşılma biçimini belirleyen toplumsal ilişkilere bölüşüm ilişkileri adı verilir. Bölüşüm ilişkileri sonucunda kişi ve gruplara düşen gelire ise gelir dağılımı denilmektedir. Gelir dağılımı politikası araçları:

- Ücret politikası
- Fiyat politikası
- Servet politikası
- Maliye politikası

CEVAP: E

34. Ekonomik gelişme düzeyleri açısından başlangıçta geride olan az gelişmiş ülkelerin, daha hızlı büyüyerek ve verimlilik düzeylerini arttırarak, süreç sonucunda gelişmiş ülkelerle olan gelişmişlik farklarını kapatmalarına veya azaltmalarına **ekonomik yakınsama** denir.

CEVAP: D

35. Beşeri sermaye faktörünün ekonomik büyüme ile ilişkisini açıklayan bir içsel büyüme modeli Lucas (1988) tarafından geliştirilmiştir. Bu modelde beşeri sermaye büyümenin itici motoru olarak gösterilmektedir. Lucas'a göre beşeri sermaye birikimi büyümesinden daha ziyade, fiziksel sermaye birikimi büyümesi ekonomik büyümeye katkıda bulunmaktadır. Modelin öngörülerinden bir diğeri de, farklı beşeri sermaye ve fiziksel sermaye sahip ekonomiler arasındaki geçiş dinamiklerine ilişkindir.

CEVAP: E

36. Solow-Swan modeline göre, büyüme süreci şu şekilde gerçekleşmektedir: gelir ve sermaye birbiriyle fonksiyonel ilişki çerçevesinde bağlı olması nedeniyle (s: tasarruf oranı) sermaye miktarındaki değişme, gelir seviyesine bağlıdır. Belli bir Y seviyesinde sermayenin marjinal verimliliği düştüğü için, sermayenin üretim artısına olan etkisi göreceli olarak azalacaktır. Bunun bir sonucu olarak sermaye birikimi giderek daha zor bir süreç hâline dönüşecek ve nihayet uzun dönemde sıfır büyümeye yol açacaktır. Model uluslararası çerçeveye uyarlandığında, uzun dönemde ülkelerin kişi başına milli gelirlerinin birbirine yaklaşacağı (yakınsayacağı) sonucuna ulaşılmaktadır.

Ölçeğe göre sabit getirinin olduğu kabul edilir ve üretim fonksiyonu olarak Cobb-Douglas üretim fonksiyonu kullanılmıştır. Sermaye ve işgücü arasında ikameye de olanak sağlamayan Cobb-Douglas üretim fonksiyonu, ekonometrik modellerin uygulandığı çalışmalarda çok kullanılan basit bir üretim fonksiyonudur. Solow'un oluşturduğu modele göre, ekonomideki sermaye birikimi, marjinal tasarruf eğilimi ile toplam gelire bağlıdır ve $K = s\ Y$ şeklinde ifade edilir.

k veya sermaye/işgücü oranının değişim hızı, artan nüfus karşısında sermaye/işgücü oranını sabit tutabilmek için ihtiyaç duyulan net işgücü başına tasarruf veya yatırım miktarıyla belirlenir. İşgücü başına yatırım (veya tasarruf) n. k'dan daha büyük olduğunda sermaye stoku işgücünden daha hızlı büyüyecek ve sermaye/işgücü oranında bir artışa yol açacaktır. Eğer işgücü başına tasarruf oranı n. k'dan daha az ise işgücü sermaye stokundan daha hızlı artacak ve sermaye/işgücü oranı düşecektir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

37. 11 Kasım 1942 tarihli ve 4305 Sayılı Varlık **Vergisi Kanunu**: Refik Saydam'ın yerini alan Şükrü Saraçoğlu, önceki hükümetin aksine daha liberal politikalar uygulamıştır. Çıkarılan varlık vergisiyle, olağanüstü koşullardan doğan sermaye kazançlarının vergilendirilmesi öngörülmüş, vergi tabanı ve oranını saptama yetkisi "takdir komisyonlarına" bırakılmıştır. Varlık vergisi ile aşırı ticari kazançların vergilendirilmesi amaçlanmış ve özellikle gayrimüslim azınlıklardan alınmıştır. Varlık vergisi uygulaması 1943 yılında sınırlandırılmış ve 1944 yılında kaldırılmıştır.

Diğer seçeneklerde yer alan gelişmelerin hepsi Atatürk Dönemi'ne ait gelişmelerdir.

CEVAP: E

38. 1950-1960 dönemi, özel girişimciliğe dayalı serbest piyasa ekonomisine geçileceği ve devletin ekonomideki üstünlüğünün azaltılacağı sözü verilerek başlamıştır. 1954 yılına kadar da liberal ancak dağınık politikalar uygulanmıştır. Dış ve iç faktörler nedeniyle ekonomi istikrarsızlığa sürüklenmiştir. Bu durum müdahaleci ve kontrolcü politikaları beraberinde getirmiştir.

1950-1960 döneminde genişlemeci para ve maliye politikaları uygulanmış; bütçe denkliğine önem verilmemiştir. Devletin gelenek haline getirdiği borçlanma yolları, iç borçlanma ve Merkez Bankası kaynakları olmuştur. Özellikle 1953 yılından sonra genişlemeci para ve maliye politikaları, iç talep genişlemesine neden olmuş ve enflasyonist baskıyı artırmıştır.

Müdahaleci politikaları eleştiren hükümet, 1953 yılında liberal politikalardan vazgeçmiş; dağınık iktisat politikalarıyla istikrarın sağlanamayacağının farkına varmış ve yeni yasal düzenlemeler getirmiştir. Bunlardan en ilginç olanı 1940'lı yıllarda çıkarılan ve daha sonra kaldırılan **Milli Koruma Kanunu**'nun 1956 yılında yeniden yürürlüğe konulmasıdır. Bu Kanun'la birlikte fiyat kontrolleri artmış, plansız ve programsız uygulanan devletçi politikalar gündeme gelmiştir.

1950-1960 döneminde yaşanan plansız ve düzensiz iktisadi gelişme politikası ilk dönemlerde olağanüstü iç ve dış faktörlerin etkisiyle olumlu sonuçlar vermiştir. Ancak dönemin yarısından sonra özellikle 1954 yılından sonra ekonomi yavaş yavaş bunalıma sürüklenmiştir. 1956-1958 döneminde ağırlaşan ekonomik bunalım, 1960 yılından sonra planlı ekonomi dönemine geçişin sosyal ve psikolojik ortamını hazırlamıştır.

CEVAP: B

39. 2008 Küresel Krizi'ne karşı Türkiye ekonomisinde uygulamaya konulan politika önlemleri:

- Otomotivde ÖTV'nin üç ay süre ile indirilmesi,
- Faiz oranlarının indirilmesi,
- Sanayide kullanılan elektrikte uygulanan indirimli gece tarifesinin hafta sonları ve diğer resmi tatil günlerini kapsayacak şekilde uygunlaştırılması,
- Yeni konutların satışından alınan KDV'nin üç ay süreyle %8'e indirilmesi,
- Beyaz eşya ve elektronik eşyada ÖTV'nin üç ay süre ile indirilmesi,
- SSK işveren primlerinde 5 puanlık indirim yapılması,
- Eximbank kredilerinin artırılması ve sermayesinin güçlendirilmesi,
- Merkez Bankasının döviz mevduat munzam karşılıklarını düşüre-

YARGI YAYINEVİ

rek bankacılık sistemine kaynak yaratılması,
- Vergi alacaklarının taksitlendirilmesi,
- KOBİ'lere faizsiz kredi sağlanması,
- Yurt dışında olan Türklerin paralarının Türkiye'ye getirilmesine yönelik çalışmalar yapılması,
- Hisse senedi alım-satımında uygulanan stopaj oranının indirilmesi,
- İşsizlik ödeneğinin ve kısa çalışma ödeneğinin artırılması (işsizlik maaşı uygulaması),
- Girişimcilik ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi,
- İŞKUR mesleki eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi,
- İstihdam artışında prim desteğinin sağlanması.

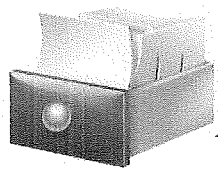
NOT: Türkiye'de finansal krizin etkisi, finans sektörü hariç, bütün sektörlerde küçülme şeklinde hissedildi.Türkiye'de kriz öncesi sahip olunan küresel likidite sayesinde, finansman sorunu yaşanmamış ve bankalar kriz boyunca yüksek kar oranları açıklamışlardır.

CEVAP: D

40. Kalkınma planlarının özellikleri:
- Kalkınma planları makro düzeydedir yani ekonomiyi tüm sektörleriyle ele almaktadır.
- Tarım, sanayi ve hizmetler sektörüne ilişkin hedefler bulunmaktadır.
- Ekonominin kısa, orta ve uzun vadede yapısal değişimini planlamayı amaçlamaktadır.
- Her plan hazırlandığı dönemin özelliklerini taşır.
- Kamu kesimi için emredici, özel kesim için yol göstericidir.
- Ekonominin makro büyüklükleri ile ilgili değişkenler arasında karşılıklı ilişkiler kurulur.
- Kalkınma planları ekonomik ve toplumsal yapıyı veri alır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ



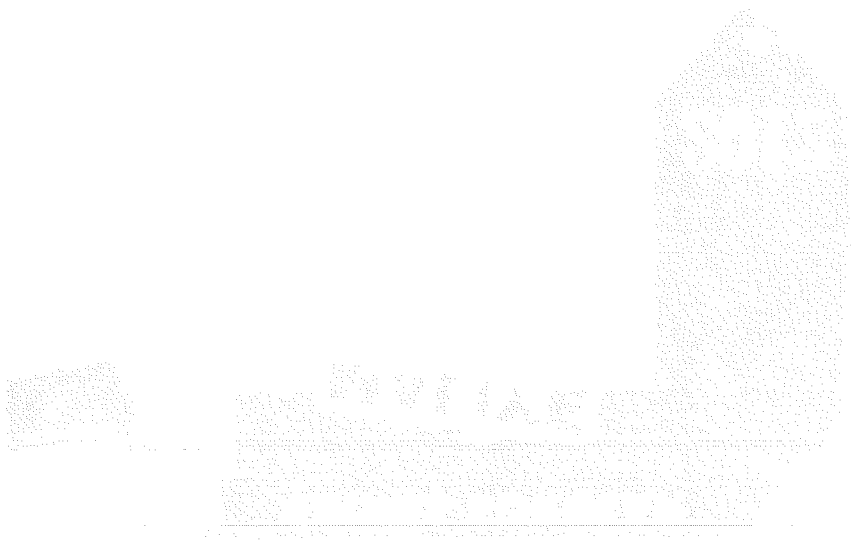
ÇIKMIŞ SORULAR

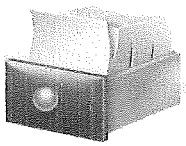
MALİYE

2012

2021

KPSS-A SORULARI





MALİYE 2012 SORULARI

1. **Kamu ekonomisinde kullanılan** "ayağı ile oy vermek" **kavramıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?**

   A) Kişilerin, sunulan hizmetleri dikkate alarak oy vermesidir.

   B) Kişilerin, gönüllü olarak sandık başına gitmesidir.

   C) Merkezî yönetimden beklediğini alamayan seçmenin, yerel yönetimlerde başarılı kişilere yönelmesidir.

   D) Yerel yönetimin, istediği hizmetleri vermesini sağlayamayan vatandaşın en uygun yerel üretim birimine göçmesidir.

   E) Merkezî yönetim ile yerel yönetimin sundukları hizmetlerin farklılaştırılarak etkinliğin sağlanmasıdır.

2. **Toplumsal yönden vergi ile fayda arasındaki ilişkiyi,** "Kişilerin vergi ödemekle katlandıkları özverilerin toplamı, ortak hareket etmekle sağladıkları toplam faydaya eşit olmalıdır." **biçiminde özetleyen iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Von Wiser

   B) Eugen Böhm-Bawerk

   C) Emil Sax

   D) William Jevons

   E) Leon Walras

3. Leviathan, kendi ağırlığı altında ezilen mitolojik bir deniz canavarıdır.

   Buna göre, Thomas Hobbes'un kullandığı Leviathan kavramının maliye teorisindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Devletin kamu harcamaları ile adalet dağıtması

   B) Büyük bir kamu sektörünün ciddi sorunlar yaratması

   C) Gelir adaletinin vergilerle sağlanması

   D) Hacimce küçük olan devletin yeterli kamu hizmeti sunamaması

   E) Aşırı artan vergilerin adaletsizlik yaratması

4. **Verimi son derece düşük olduğu hâlde konusunu gizlemenin son derece güç olması nedeniyle uygulaması kolay olan vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Motorlu taşıtlar vergisi

   B) Emlak vergisi

   C) Baş vergisi

   D) Gelir vergisi

   E) Damga vergisi

YARGI YAYINEVİ

5. Vergilemede, muafiyet ve istisna arasındaki temel farkla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Muafiyet vergi mükellefini, istisna ise vergi konusunu vergi dışı bırakır.

B) Muafiyet özel tüketim vergisinde, istisna ise gelir vergisinde geçerlidir.

C) Muafiyet gelir vergisinde, istisna ise katma değer vergisinde geçerlidir.

D) Muafiyet vergi konusuyla, istisna ise vergiyi doğuran olayla ilgilidir.

E) Muafiyet vergi borcunun tamamını, istisna ise vergi borcunun bir kısmını ortadan kaldırır.

6. Vergilemede eşitlik ilkesi çerçevesinde, toplum için bir bütün olarak verginin uygunluğunu göz önüne alan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eşit mutlak fedakârlık

B) Eşit oranlı fedakârlık

C) Maksimum toplam fedakârlık

D) Eşit marjinal fedakârlık

E) En az toplam fedakârlık

YARGI YAYINEVİ

7. Aşağıdakilerden hangisi, sınıf usulü vergi tarifesinin temel sakıncalarından biridir?

A) Alt gelir gruplarının vergi yükünü artırarak adaletsizlik yaratması

B) Üst gelir gruplarından daha az vergi alınması dolayısıyla adaletsizlik yaratması

C) Harcanabilir gelir açısından gelir dağılımını tersine çevirebilmesi

D) Vergi sonrası gelir açısından alt ve üst gelir grubu arasında aşırı fark yaratması

E) Vergi öncesi gelir dağılımını olumsuz etkilemesi

8. Belirli bir yaşa gelmiş ve çalışmakta olan kimselerden maktu olarak alınan baş vergisinin doğurabileceği sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sınıf usulü artan oranlılık

B) Gizli artan oranlılık

C) Dilim usulü artan oranlılık

D) Tersine artan oranlılık

E) Dik artan oranlılık

9. Aşağıdaki tabloda bir vergi tarifesi verilmiştir.

Vergi matrahı (t)	Vergi oranı (%)
100	10
200	15
300	20
400	25
500	30

Buna göre, bu vergi tarifesinde uzunluk farkı kaçtır?

A) 5 B) 20 C) 100 D) 300 E) 400

10. Etkin vergiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Herkesten, gücüne göre alınan vergidir.
B) Mükellefte davranış değişikliğine yol açmayan vergidir.
C) Fiyatlar üzerinde etkili olan vergidir.
D) Devlete en yüksek geliri sağlayan vergidir.
E) Toplama maliyeti düşük olan vergidir.

11. Kamu harcamalarının, olağanüstü olaylara bağlı olarak katlanılabilir vergi yükü yoluyla artışını açıklayan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Wagner Yasası
B) Görünüşte Artış Yasası
C) Baumal Hipotezi
D) Peacock-Wiseman Hipotezi
E) Ortanca Seçmen Hipotezi

12. Aşağıdakilerden hangisi, kamu harcamalarının görünüşte artış nedenlerinden biri değildir?

A) Paranın satın alma gücünün düşmesi
B) Bütçe sistemlerinin gayrisafi usule doğru evrilmesi
C) Kamu hizmetlerinin parayla gördürülmesi
D) Oy hakkının yaygınlaşması sonucunda seçmen taleplerinin artması
E) Kişi başına yapılan harcama aynı kaldığı hâlde nüfusun artması

YARGI YAYINEVİ

13. Özel kesime ait bir arazi veya binanın kamu kesimi tarafından kamulaştırılması nedeniyle ortaya çıkan harcama, aşağıdakilerden hangisinin kapsamına girer?

A) Reel harcama
B) Yatırım harcaması
C) Kalkınma carileri
D) İktisadi transfer
E) Sermaye oluşumu için yapılan transfer

14. Tüketicinin alacağı mal ve eşyaların fiyatını veya göreceği hizmetlerin bedelini azaltmak amacıyla yapılan iktisadi yardımlar aşağıdakilerden hangisinin kapsamına girer?

A) Dolaysız transferler
B) Dolaylı transferler
C) Sermaye transferleri
D) Gelir transferleri
E) Verimli transferler

15. Nüfus artışının, saf kamu mallarına yapılan harcamalar üzerindeki etkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Toplam harcamayı etkilemez.
B) Toplam harcamayı artırır.
C) Toplam harcamayı azaltır.
D) Kişi başına harcamayı artırır.
E) Kişi başına harcamayı değiştirmez.

16. Sermaye teşkili için yapılan transferler ile sosyal transferler arasındaki temel farkla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Sermaye teşkili için yapılan transferler yatırım niteliğinde, sosyal transferler ise cari nitelikte kamu harcamalarıdır.

B) Sermaye teşkili için yapılan transferler firmalara yapılan, sosyal transferler ise kişilere yapılan transferlerdir.

C) Sermaye teşkili için yapılan transferler bir dönem için, sosyal transferler ise birden fazla dönem için yapılır.

D) Sermaye teşkili için yapılan transferler için bütçeden ödenek ayrılmazken, sosyal transferler için bütçeden ödenek ayrılır.

E) Sermaye teşkili için yapılan transferler karşılıklı, sosyal transferler ise karşılıksız transferlerdir.

17. Devlet borçlarının mecburi değiştirilmesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Tahvil sahibi yüksek faizli tahvili verip düşük faizli tahvili almak zorundadır.

B) Tahvil sahibi kısa vadeli tahvili verip uzun vadeli tahvili almak zorundadır.

C) Tahvil sahibi ya düşük faizli tahvili ya da erken ödemeyi kabul eder.

D) Düşük faizli tahvili kabul etmemesi hâlinde geçmiş faiz kazançlarını kaybedeceğinden, tahvil sahibi gelecekteki faizden vazgeçer.

E) Uzun vadeli tahvili kabul etmemesi hâlinde anaparasını kaybedeceğinden, tahvil sahibi değişikliğe razı olur.

YARGI YAYINEVİ

18. İhraç faizi yüzde 3 olan bir tahvilin yüzde 10 iskontoyla satılması hâlinde gerçek faiz yaklaşık olarak yüzde kaç olur?

A) 2,5 B) 3,3 C) 4,4 D) 5,3 E) 7,7

19. Aşağıdakilerden hangisi, dalgalı borçlarda kullanılan araçlardan biri değildir?

A) Hazine bonoları

B) Hazine kefaletini haiz bonolar

C) Müteahhit bonoları

D) Kısa vadeli avanslar

E) Kuponlu tahviller

20. Anapara tutarına dokunmadan borç yükünün hafifletilmesi için başvurulan tedbir aşağıdakilerden hangisidir?

A) Konversiyon B) Tahkim C) Konsolidasyon D) İtfa E) Amortisman

21. İhtiyari tahkimle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Devletin, kendi iradesiyle kısa vadeli borç senedini uzun vadeli borç senediyle değiştirmesidir.

B) Alacaklının, elindeki kısa vadeli senedi uzun vadeli senetle değiştirmekte serbest bırakılmasıdır.

C) Alacaklının, kısa vadeli senedi satarak uzun vadeli senet satın almasıdır.

D) Devletin, kısa vadeli borçlarını itfa ederek tahville borçlanmaya gitmesidir.

E) Devletin, düşük faizli borç senedini yüksek faizli borç senediyle değiştirmesidir.

22. Hazine kefaletini taşıyan bonolar aşağıdakilerin hangisi tarafından borçlanma amacıyla kullanılır?

A) Hazine Müsteşarlığı

B) Merkezî yönetim birimleri

C) Ticari bankalar

D) İktisadi faaliyette bulunan özel bütçeli kuruluşlar

E) Merkez Bankası

23. Bütçenin kaynak tahsis niteliği aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

A) Kamu kurumlarına ödenek tahsis edilmesi

B) Belirli gelir kaynaklarının yerel yönetimlere bırakılması

C) Bazı gelir kaynaklarının belirli hizmetlere tahsis edilmesi

D) Belirli hizmetlerin finansman kaynağının belirlenmesi

E) Kamu ve özel kesim arasında paylaşılan kaynakların etkin kullanımı

YARGI YAYINEVİ

24. Bütçenin hukuki işlevinin temel unsuru aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bütçe görüşmelerinin yıl sonunda yapılması

B) Bütçe tahminlerinin bağlayıcı olması

C) Bütçenin bir kanun olması

D) Bütçenin bir kanun hükmünde kararname olması

E) Bütçenin Cumhurbaşkanı tarafından onaylanması

25. Kamu hizmetlerinin cinsi ve tutarı ile bu hizmetleri karşılayacak kamu gelirlerinin toplanması hakkında karar verme yetkisine ne ad verilir?

A) Bütçenin mali işlevi

B) Hükümranlık hakkı

C) Bütçenin siyasal işlevi

D) Bütçe hakkı

E) Denetim hakkı

26. Tevzin ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına önceden yetki verilmesidir.

B) Bütçede yer alan kamu gelir ve gider tahminlerinin denk olmasıdır.

C) Bütçede yer alan tahminlerin yıllık olarak yapılmasıdır.

D) Devletin gelir ve giderlerinin geleceğe yönelik olarak tahmin edilmesidir.

E) Bütçede yer alan tahminlerin ilgili dönemin ekonomik şartlarıyla uyumlu olmasıdır.

27. Aşağıdakilerden hangisi, bütçenin temel unsurlarından biri değildir?

A) Taahhüt B) Tahdit
C) Tasdik D) Tahmin
E) Tevzin

28. Bütçe denkliğini, bir iktisadi konjonktür dönemi süresince sağlamanın gereğini savunan bütçe kuramı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Klasik Bütçe Kuramı
B) Devrî Bütçe Kuramı
C) Denk Bütçe Kuramı
D) Telafi Edici Bütçe Kuramı
E) Sıfır Temelli Bütçe Kuramı

29. Cumhurbaşkan'ına aşağıdaki konulardan hangisiyle ilgili değişiklik yapma yetkisi verilemez?

A) Verginin konusu
B) Verginin oranları
C) Verginin istisnaları
D) Vergi muafiyeti
E) Vergi indirimleri

30. Vergi Usul Kanunu'na göre, yapılan vergi stopajını vergi dairesine yatırma yükümlülüğü aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Fiilî mükellef
B) Müteselsil sorumlu
C) Vergi sorumlusu
D) Vergi taşıyıcısı
E) Vergi yüklenicisi

YARGI YAYINEVİ

31. Aşağıdaki durumların hangisinde, ikmalen tarh koşulları oluşmuş sayılır?

A) Mükellefin, kanuni süresi geçmiş olmasına rağmen beyanname vermemiş olması
B) Tasdiki zorunlu bir defterin tasdik edilmemiş olması
C) Tutulması zorunlu bir defterin tutulmamış olması
D) Mükellefin, süresinde vermiş olduğu beyannameye rağmen matrah farkına yol açmış olması
E) Mükellefin, beyannamesinde matraha ilişkin bilgileri vermemiş olması

32. Vergi borcunun vadesinde ödenmesi veya hacze gidilmesi hâlinde çok zor durumda kalabilecek vergi borçlusu için uygulanabilecek tecil süresi en çok kaç aydır?

A) 3 B) 12 C) 24
D) 36 E) 48

33. 20 Eylül 2011 tarihinde tebliğ edilen vergi ihbarnamesine karşı mükellefin dava açabileceği en son tarih aşağıdakilerden hangisidir?

A) 20 Ekim 2011 B) 15 Ekim 2011
C) 10 Ekim 2011 D) 4 Ekim 2011
E) 27 Eylül 2011

34. Aşağıdakilerin hangisinde, resen tarh edilen bir verginin kesinleşmesi söz konusu olmaz?

A) Mükellef, davasından feragat etmişse

B) Mükellef, dava açma sürecini kaçırmışsa

C) Mükellef, vergi mahkemesi kararına karşı temyiz yoluna gitmemişse

D) Mükellef, karar düzeltme yoluna başvurmamışsa

E) Vergi mahkemesi mükellefin aleyhine karar vermişse

35. Mali uyumun miktarına ilişkin Ortodoks Kural ile Keynesyen Telafi Edici Yaklaşım arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ortodoks Kural kamu açığının tümden ortadan kaldırılmasını savunurken, Keynesyen Telafi Edici Yaklaşım bunun gerekli olmadığını, hatta daraltıcı etkisi olacağını savunur.

B) Ortodoks Kural bütçe denkliğini savunurken, Keynesyen Telafi Edici Yaklaşım bütçe denkliğinin çoğaltan yoluyla enflasyonist olacağını savunur.

C) Ortodoks Kural kamu açıklarının tedricî olarak düşürülmesini savunurken, Keynesyen Telafi Edici Yaklaşım kısa sürede düşürülmesini savunur.

D) Ortodoks Kural mali uyumun daraltıcı olacağını savunurken, Keynesyen Telafi Edici Yaklaşım genişletici olacağını savunur.

E) Ortodoks Kural mali uyumun enflasyonist olacağını savunurken, Keynesyen Telafi Edici Yaklaşım deflasyonist olacağını savunur.

YARGI YAYINEVİ

36. İşsizlik sigortasının otomatik istikrarlandırıcı özelliği hangi mekanizmayla ortaya çıkar?

A) işsizlik sigortası fonunda biriken paraların devlete harcama gücü kazandırması

B) işsizlik sigortası maaşlarının daralma döneminde telafi edici etki yaratması

C) işsizlik sigortası primlerinin daralma döneminde telafi edici etki yaratması

D) işsizlik sigortası maaşlarının enflasyonist dönemde daraltıcı etki yaratması

E) işsizlik sigortası primlerinin enflasyonist dönemde genişletici etki yaratması

37. Belirli bir refah düzeyini yakalamak için mal ve hizmet tüketimine yönelen düşük gelirli kesimin tasarruflarının düşük olması, maliye politikasının hangi amaçları arasında çatışma yaratır?

A) Fiyat istikrarı - Tam çalışma

B) Sosyal haklar - Kamu yararı

C) Bireysel refah - Gelir dağılımı

D) iktisadi kalkınma - Bireysel refah

E) Tam çalışma - iktisadi kalkınma

38. Devletin, finansal kaynakları stratejik sanayi sektörlerine tahsis etmesiyle ekonomik büyümenin hızlanacağını savunan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Monetarizm
B) Keynesyen Yaklaşım
C) Merkezî Planlama
D) Müdahaleci Maliye Teorisi
E) Kalkınmacı Devlet Teorisi

39. Toplam kamu gelirleri ile faiz dışındaki kamu giderleri arasındaki fark aşağıdakilerden hangisidir?

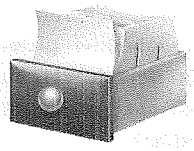
A) Bütçe fazlası
B) Operasyonel açık
C) Birincil bütçe dengesi
D) Bütçe açığı
E) Kamu kesimi borçlanma gereksinimi

40. Maliye politikası araçlarının çarpan etkisine göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Belirli bir tutardaki devlet harcaması, aynı tutardaki verginin daraltıcı etkisinden daha genişleticidir.
B) Belirli bir tutardaki transfer ile aynı tutardaki verginin toplam etkisi pozitiftir.
C) Belirli bir yatırım harcamasının aynı miktardaki vergiyle finanse edilmesi gelir üzerinde etki yaratmaz.
D) Belirli bir kamu tüketim harcamasının aynı miktarda vergiyle finanse edilmesi gelir üzerinde negatif etki yaratır.
E) Belirli bir transfer tutarının aynı miktarda borçlanmayla finanse edilmesi daraltıcı etki yaratır.

YARGI YAYIN EVİ

KPSS 2012 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	9.	E	17.	C	25.	D	33.	A
2.	C	10.	B	18.	B	26.	B	34.	E
3.	B	11.	D	19.	E	27.	A	35.	A
4.	C	12.	D	20.	A	28.	B	36.	B
5.	A	13.	E	21.	B	29.	A	37.	D
6.	E	14.	B	22.	D	30.	C	38.	E
7.	C	15.	A	23.	E	31.	D	39.	C
8.	D	16.	E	24.	C	32.	D	40.	A



MALİYE 2013 SORULARI

1. Petrol araması yapan bir kuruluşun belli bir alanda petrol bulduğu zaman diğer araştırmacı kurumlara da değerli ve kullanışlı bilgiler sunması aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

A) Üreticiden üreticiye olumsuz dışsallık
B) Üreticiden üreticiye olumlu dışsallık
C) Üreticiden tüketiciye olumlu dışsallık
D) Üreticiden tüketiciye olumsuz dışsallık
E) Tüketiciden tüketiciye olumsuz dışsallık

2. Ödenen vergi sonucunda mükelleflerin toplam faydalarındaki azalışın aynı olmasını savunan yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eşit Fedakârlık Yaklaşımı
B) Eşit Oranlı Fedakârlık Yaklaşımı
C) En Az Fedakârlık Yaklaşımı
D) Ödeme Gücü Yaklaşımı
E) Yararlanma Yaklaşımı

YARGI YAYINEVİ

3. Vergilerin gelir etkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Kişilerin, vergi sonrası geliri düşük bulmaları hâlinde çalışmaktan vazgeçmeleridir.
B) Kişilerin, vergi sonrası geliri yüksek bulmaları nedeniyle dinlenmeyi tercih etmeleridir.
C) Devletin vergilerle finanse ettiği yatırımlar dolayısıyla millî gelirin artmasıdır.
D) Vergiden dolayı geliri azalan kişilerin, bu kaybı telafi etmek için daha çok çalışmalarıdır.
E) Vergiden dolayı artan kamu tasarruflarıyla finanse edilen cari harcamaların kişi başına düşen geliri artırmasıdır.

4. Pareto iyileştirmesi oluşturan değişmelerin, herhangi bir eşitlik ölçüsü üzerindeki etkisine bakılmaksızın benimsenmesi gerektiğini ifade eden pareto ilkesi aşağıdakilerden hangisine dayanır?

A) Toplumcu değer
B) Katma değer
C) Kamusal değer
D) Bireyselci değer
E) Devletçi değer

5. Bütçe gelirlerinden biri olarak verginin alınması süreci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tahakkuk - Tarh - Tebliğ - Tahsil
B) Tarh - Tahakkuk - Tebliğ - Tahsil
C) Tarh - Tebliğ - Tahakkuk - Tahsil
D) Tebliğ - Tahakkuk - Tarh - Tahsil
E) Tebliğ - Tarh - Tahakkuk - Tahsil

6. Kurumlar vergisinin vergi esnekliğinin artması, aşağıdakilerden hangisi ile doğrudan ilişkilidir?

A) Kurum kazançlarının, gelir düzeyini yakından izlemesi
B) Beyan usulüne göre tarh edilmesi
C) Mükellef kitlesinin sınırlı oluşu
D) Tek oranlı olması
E) Kurumların vergi yükünün yüksek olması

7. Aşağıdakilerden hangisi devletin, egemenlik haklarına dayanarak elde ettiği gelirlerden biri değildir?

A) Vergi
B) Para cezaları
C) Fon gelirleri
D) Mamelek gelirleri
E) Emisyon

YARGI YAYINEVİ

8. Mükellefin, fiyatın içerisine gizlendiği için, ödediği dolaylı verginin farkına varmaması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Mali baskınlık
B) Aşırı yük
C) Vergi yansıması
D) Mali yansıma
E) Mali anestezi

9. Çeşitli kaynaklardan elde edilen gelirlerin, ayrı kategoriler olarak ele alınıp her kategori için öngörülmüş tarifeye göre vergilendirilmesi aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Global vergileme
B) Üniter vergileme
C) Sedüler vergileme
D) Toplu vergileme
E) Safi vergileme

10. Aşağıdakilerden hangisi, dolaysız vergiler arasında yer almaz?

A) Gelir vergisi
B) Kurumlar vergisi
C) Genel harcama vergisi
D) Katılma payı
E) Veraset ve intikal vergisi

11. Reel harcamalar ile transfer harcamaları arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

A) Reel harcamaların parasal, transfer harcamalarının ayni olarak yapılması
B) Reel harcamalar mal ve hizmet alımı karşılığı yapılırken transfer harcamalarının karşılıksız olması
C) Reel harcamaların hizmet amaçlı, transfer harcamalarının sosyal amaçlı olarak yapılması
D) Reel harcamalar hizmetin değeriyle ölçülürken transfer harcamalarının parasal olarak ölçülmesi
E) Reel harcamaların mal alımı, transfer harcamalarının hizmet alımı olması

12. Aşağıdakilerden hangisi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre yapılan ekonomik sınıflandırmanın bir unsuru değildir?

A) Personel giderleri
B) Sermaye giderleri
C) Borç verme
D) Yedek ödenekler
E) Özel ödenekler

13. Bütçe usullerinin değişmesinin, kamu harcamalarının büyüklüğü üzerindeki etkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Gerçek artışa neden olur.
B) Reel etkisini artırır.
C) Görünüşte değişmesine neden olur.
D) Nominal etkisini değiştirir.
E) Millî gelire oranla azaltır.

YARGI YAYINEVİ

14. Bürokrasinin niçin hep genişlediğini, birim hizmet maliyetini yükselttiğini ve büroları aşırı büyüttüğünü açıklayan bürokrasi modelini geliştiren iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) A. Wagner B) A. Hansen
C) M. Olson D) J. Buchanan
E) W. Niskanen

15. Üreticinin maliyetlerini azaltmak için yapılan vergi iadeleri, aşağıdakilerden hangisinin kapsamında yer alır?

A) Dolaylı transferler
B) Dolaysız transferler
C) Sermaye transferleri
D) Karşılıklı transferler
E) Sosyal transferler

16. Radyasyona karşı korunmak amacıyla yapılan harcamalar, aşağıdaki kamu harcama sınıflandırma kategorilerinden hangisinin kapsamında yer alır?

A) Kurumsal sınıflama
B) Ekonomik sınıflama
C) Organik sınıflama
D) Fonksiyonel sınıflama
E) Finansman tipi sınıflama

17. Düşük faizli devlet tahvillerinin yüksek faizli devlet tahvilleri ile değiştirilmesine ne ad verilir?

A) Taksitli borç değiştirme
B) Devlet tahvillerinin başa baş fiyatından değiştirilmesi
C) Tersine borç değiştirme
D) Konsolidasyon
E) Fark ödeme suretiyle borç değiştirme

18. Yazılı değeri 1.000 TL olan ve % 12 faiz oranıyla piyasaya sürülen bir devlet tahvilinin gerçek faiz haddi % 13,3'e çıkmışsa bu tahvil kaç TL'den satışa çıkarılmıştır?

A) 600 B) 800 C) 900
D) 1.000 E) 1.100

19. Türkiye'de borçların geri ödenmesinde sıkıntıya düşülmesi üzerine 1958 yılında yapılan işlem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Konsolidasyon B) Moratoryum
C) Konversiyon D) Tahkim
E) Borcun reddi

20. 6 ay vade ve % 5 faiz oranı ile ihraç edilen 100 TL'lik hazine bonosunun bileşik faizi yüzde kaçtır?

A) 5,00 B) 5,25 C) 10,00
D) 10,25 E) 15,00

YARGI YAYINEVİ

21. Borç yükünün normal veya normal dışı yollara başvurularak hafifletilmesi, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

A) Borç servisi
B) Moratoryum
C) Tahkim
D) Konsolidasyon
E) Erteleme

22. Bir yıl ve daha kısa vadeli borç verilebilir fonları arz edenlerle bu tür kısa vadeli fonları talep edenlerin bir araya geldikleri piyasa aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sermaye piyasası
B) Menkul kıymet piyasası
C) Para piyasası
D) Tezgâh dışı piyasa
E) Tezgâh üstü piyasa

23. Kesin hesap kanun teklifini hazırlayan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cumhurbaşkanlığı
B) Sayıştay
C) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
D) Strateji ve Bütçe Başkanlığı
E) Hazine ve Maliye Bakanlığı

24. Bütçenin temel niteliklerinden olan sınırlama ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Bütçenin, önceden belli bir zaman dönemi için hazırlanmasıdır.
B) Bütçede ayrılan ödeneklerin vergi gelirleri ile sınırlı olmasıdır.
C) Bütçeyle, hükûmete sınırlı bir yetkinin verilmesidir.
D) Harcama yetkisinin bütçe ile sınırlandırılmasıdır.
E) Vergi toplama yetkisinin bütçe ile sınırlandırılmasıdır.

25. Aşağıdakilerden hangisi, bütçeleme ilkelerinden biri değildir?

A) Yıllık olma ilkesi
B) Gelirlerin önceliği ilkesi
C) Genellik ilkesi
D) Sorumluluk ilkesi
E) Alenilik ilkesi

26. 1215 tarihli Magna Carta Libertatum ile getirilen en önemli yenilik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kralın, köylülerden ve çiftçilerden vergi toplayamaması
B) Kralın, sınırsız vergi toplama hakkına sahip olması
C) Vergi toplama yetkisinin kral yerine maliye bakanına verilmesi
D) Vergi toplama yetkisinin kraliyet ailesinden alınması
E) Kralın, meclisin onayı olmadan vergi toplayamaması

YARGI YAYINEVİ

27. Bütçenin denk olmasını savunan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Klasik görüş
B) Modern görüş
C) Keynesyen görüş
D) Liberal görüş
E) Anayasal iktisat görüşü

28. Aşağıdakilerden hangisi, genel bütçeli idareler arasında yer almaz?

A) Türkiye Büyük Millet Meclisi
B) Sayıştay
C) Hazine ve Maliye Bakanlığı
D) Orman Genel Müdürlüğü
E) Türkiye İstatistik Kurumu

29. Aşağıdakilerin hangisinde, tahsil esası geçerli değildir?

A) Avukatlık kazancı
B) Ticari kazançlar
C) Ücret
D) Noterlik kazancı
E) Mali müşavirlik kazancı

30. Kamu gücüne dayalı olarak, kamu harcamalarının finansmanında kullanılmak üzere belirli bir hizmetin veya işin görülmesi için yetkili makamlarca verilen iznin karşılığında alınan para aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vergi
B) Harç
C) Şerefiye
D) Parafiskal ödeme
E) Resim

31. Aşağıdakilerden hangisi, tahsil zaman aşımını kesen nedenlerden biri değildir?

A) Borçluya haciz tatbiki
B) Borçlunun borca itiraz etmesi
C) Borçluya ödeme emri tebliği
D) Borcun teminata bağlanması
E) Borçlunun mal bildiriminde bulunması

32. Dar mükellefiyete tabi bir kurumun vergilendirilmesine ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Sadece Türkiye'de elde ettiği kazançlar üzerinden vergilendirilir.
B) Vergi borcu hesaplanarak başka ülkelerde ödediği vergiler mahsup edilir.
C) Gelir vergisinden muaf olmakla birlikte katma değer vergisi öder.
D) Sadece harcamaları üzerinden vergi öder.
E) Mal ve hizmet alımında özel tüketim vergisinden muaftır.

33. Aşağıdakilerden hangisi, bir idari işlem değildir?

A) Tarh
B) İhtiyati haciz
C) Ödeme emri
D) İhtiyati tahakkuk
E) Tahakkuk

34. Aşağıdakilerden hangisi, vergi mahremiyeti kapsamına girmez?

A) Mükellefin beyanı üzerine hesaplanan verginin açıklanması
B) Mükellefin servetine ilişkin bilgilerin açıklanması
C) Mükellefin iş yerine ilişkin bilgilerin açıklanması
D) Mükellefin mesleğine ilişkin bilgilerin açıklanması
E) Mükellefin hesap durumuna ilişkin bilgilerin açıklanması

YARGI YAYINEVİ

35. Gelirler politikası ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Vergi gelirlerini artırmak amacıyla uygulanan politikadır.
B) Kamu gelirlerini azaltan nedenleri ortadan kaldırmak için yapısal reformların belirlenmesidir.
C) Enflasyonu kontrol altına almak için ücret ve fiyatların oluşum sürecine doğrudan müdahale edilmesidir.
D) Kamu gelirlerinin kompozisyonunun, vergilemede etkinlik ilkesi doğrultusunda düzenlenmesidir.
E) Faktör gelirlerini yeniden düzenleyerek millî geliri artıracak önlemlere ilişkin yapılan düzenlemelerdir.

36. Monetarist yaklaşıma göre, genişleyici bir makroekonomik politika aşağıdakilerden hangisine neden olmaz?

A) Başlangıçta işsizlik oranının geçici olarak düşmesi
B) İşçilerin parasal ücretlerinin artması
C) Phillips eğrisinin uzun dönemde yatık bir hâl alması
D) Uzun dönemde doğal işsizlik oranına ulaşılması
E) İşçilerin enflasyon beklentilerinin, yüksek ücret taleplerine neden olması

37. Aşağıdakilerden hangisi, mali gelenekçiliğin zayıflamasına neden olan faktörlerden biri değildir?

A) Tüketici devlet anlayışından süzgeç devlet anlayışına geçilmesi
B) Hazinenin, piyasa mekanizması yoluyla geliri yeniden dağıtması
C) Hazinenin, hakiki transferler yoluyla geliri yeniden dağıtması
D) Kamu girişimlerinin her zaman özel girişimlerden daha az verimli olması
E) Kamu harcamaları ve vergilerin tarafsız olmaması

38. Tüketim eğilimi 0,8 ve gelir vergisi oranı 0,2 iken 100.000 TL'lik bir kamu harcamasının millî gelir üzerindeki etkisi yaklaşık olarak kaç TL'dir?

A) 100.000 B) 178.000
C) 278.000 D) 400.000
E) 500.000

39. Kamu harcamalarının, tüketim malları talebini artırarak yatırımlarda artışa neden olması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

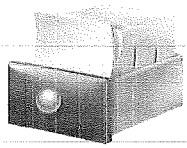
A) Hızlandıran etkisi
B) Telafi edici etki
C) Çarpan etkisi
D) Teşvik etkisi
E) Çoğaltan etkisi

40. Tam çalışma düzeyindeki millî gelirden cari millî gelir çıkarılarak elde edilen değerin, paranın dolaşım hızına bölünmesi aşağıdakilerden hangisini verir?

A) Enflasyon döneminde devletin yapacağı ek harcama
B) Durgunluk döneminde devletin yapacağı ek harcama
C) Enflasyon döneminde devletin toplayacağı ek vergi
D) Durgunluk döneminde devletin toplayacağı ek vergi
E) Enflasyon döneminde devletin yapacağı ek borçlanma

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2013 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	9.	C	17.	C	25.	B	33.	E
2.	A	10.	D	18.	C	26.	E	34.	A
3.	D	11.	B	19.	B	27.	A	35.	C
4.	D	12.	E	20.	D	28.	D	36.	C
5.	C	13.	C	21.	A	29.	B	37.	D
6.	A	14.	E	22.	C	30.	E	38.	C
7.	D	15.	A	23.	E	31.	B	39.	A
8.	E	16.	D	24.	A	32.	A	40.	B



MALİYE 2014 SORULARI

1. Saf kamu mallarında bireylerin gerçek taleplerini belirtmekten kaçınmalarına neden olan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hizmetin başkalarına nasıl olsa sunulacağını tahmin etmeleri
B) Bu hizmetlerde marjinal maliyet fiyatlamasına gidilmesi
C) Ödenen vergi ile yararlanılan hizmet arasında doğrudan bir bağ olması
D) Kaynak dağılımı etkinliğinin tam olması
E) Bürokrasiye olan güvensizlik

2. Savaşla ilgili harcamalar hariç tutulduğunda kamu harcamalarının millî gelire oranla oldukça istikrarlı bir seyir izlediğine dikkat çeken maliyeci aşağıdakilerden hangisidir?

A) A. Wagner B) A. Peacock
C) A. Hansen D) J. Wiseman
E) R. Musgrave

3. Talebin fiyat esnekliği yüksek olan mallardan düşük, düşük olan mallardan ise yüksek vergi alınması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Mali kural
B) Dalton kuralı
C) Ramsey kuralı
D) Vergi esnekliği
E) Vergi erozyonu

4. Vergi gerçekte düz oranlı olduğu hâlde, matrahın düzeyi dikkate alınmaksızın her mükellefin vergi matrahına aynı miktarda indirim uygulanmasıyla ortaya çıkan sonuç aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

A) Sınıf usulü artan oranlılık
B) Dilim usulü artan oranlılık
C) Tersine artan oranlılık
D) Gizli artan oranlılık
E) Azalan oranlılık

5. Verginin, belli bir dönem içinde karşılanması gereken kamu giderleri açısından yeterli finansmanı sağlamaya yönelik olması aşağıdaki ilkelerden hangisiyle ifade edilir?

A) Genellik ilkesi
B) Belirlilik ilkesi
C) Verimlilik ilkesi
D) Uygunluk ilkesi
E) Etkinlik ilkesi

6.

Matrah (TL)	Vergi oranı (%)
0 - 1.000	10
1.001 - 3.000	20
3.001 - 5.000	30
5.001 ve üstü	40

Yukarıdaki vergi tarifesinde yükseklik farkı kaçtır?

A) 10 B) 30 C) 1.000
D) 4.000 E) 5.000

YARGI YAYINEVİ

7. Osmanlı Dönemi'nde Müslüman olmayanlardan, askerlik hizmeti yapmamalarına karşılık kesin veya yükümlünün mali gücüne göre alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aşar B) Haraç
C) Şerefiye D) Cizye
E) Katılma payı

8. Oran farklılaşmasına gidilmediği hâlde üst gelir grubunun tasarruf eğiliminin yüksek olması nedeniyle azalan oranlıya dönüşen vergi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Katma değer vergisi
B) Kurumlar vergisi
C) Kişisel gelir vergisi
D) Emlak vergisi
E) Motorlu taşıtlar vergisi

9. Safi bütçe usulünden gayrisafi bütçe usulüne geçişin kamu harcamaları üzerindeki etkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Gerçek azalışa neden olur.
B) Görünüşte azalışa neden olur.
C) Gerçek artışa neden olur.
D) Görünüşte artışa neden olur.
E) Gerçek veya görünüşte bir etki meydana getirmez.

YARGI YAYINEVİ

10. Aşağıdakilerden hangisi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre bütçe harcama sınıflaması değildir?

A) Kurumsal sınıflama
B) Program sınıflama
C) Fonksiyonel sınıflama
D) Ekonomik sınıflama
E) Finansman tipi sınıflama

11. Aşağıdakilerden hangisi, yatırım harcamaları arasında yer almaz?

A) Yapı ve tesis giderleri
B) Makine ve teçhizat alımları
C) Yatırım carileri
D) Taşıt alımları
E) Büyük onarım giderleri

12. Aşağıdakilerden hangisi, kamu harcamalarının hem görünüşte hem de gerçek artışına neden olur?

A) Genel fiyat düzeyindeki yükselişler
B) Nüfus artışları
C) Devletin işlevlerindeki artışlar
D) Savaş ve benzeri olağanüstü şartlar
E) Kamu hizmetlerinin maliyetinin yükselmesi

13. Kupon ödemeleri, 3 ay vadeli hazine bonosu ihalelerine göre belirlenen tahviller aşağıdakilerden hangisidir?

A) İskontolu senetler
B) Enflasyona endeksli senetler
C) Sabit faizli, kuponlu devlet tahvilleri
D) Değişken faizli devlet tahvilleri
E) Teminatsız devlet tahvilleri

14. Kısa vadeli borçların diğer ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Proje kredileri
B) Teminatsız borçlar
C) Şartlı borçlar
D) Millî borçlar
E) Dalgalı borçlar

15. Birden çok banka veya kredi kuruluşunun bir araya gelerek çeşitli hükümler çerçevesinde ortaklaşa kredi açmaları işlemi, aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Konsolidasyon
B) Moratoryum
C) Off-shore
D) Sendikasyon
E) Konversiyon

16. Aşağıdakilerden hangisi, borç yönetiminin temel unsurlarından biri değildir?

A) Borç sözleşmesi
B) Borç yükü
C) Faiz oranı
D) Borcun vadesi
E) Borç stoku

17. Aşağıdakilerden hangisi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ekli (III) sayılı Cetvel'de yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlardan biri değildir?

A) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
B) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
C) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
D) Sermaye Piyasası Kurulu
E) Yükseköğretim Kurulu

YARGI YAYINEVİ

18. Aşağıdakilerden hangisi, klasik bütçeleme sistemine ilişkin bir özelliktir?

A) Çok yıllı bütçeler yapılması
B) Ödeneklerin idari birimler arasında dağıtılması
C) Kamu harcamaları konusunda hedefler belirlenmesi
D) Kamu harcamalarıyla ilgili etkinlik denetimi yapılması
E) Bütçenin uygulanması sonucunda oluşan çıktıların önem taşıması

19. Eylül ayının ilk haftasının sonuna kadar Resmî Gazete'de yayımlanması gereken Orta Vadeli Program, aşağıdakilerden hangisi tarafından onaylanır?

A) Çevre ve Şehircilik Bakanı
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi
C) Hazine ve Maliye Bakanı
D) Cumhurbaşkanı
E) Strateji ve Bütçe Başkanı

20. Bütçede yer alan bir kurumun bütçe ödenekleri ile bütçe gerçekleşmeleri arasında son üç yıl içinde önemli farklar olduğu, kurumun yıl sonu bütçe harcamalarının, bütçe ödeneklerinin ortalama yüzde 30 altında kaldığı tespit edilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki bütçe ilkelerinden hangisine uyulmadığı söylenebilir?

A) Genellik ilkesi
B) Subjektif doğruluk ilkesi
C) Denklik ilkesi
D) Mali kural ilkesi
E) Objektif doğruluk ilkesi

21. **Devletlerin, nerede yaşarsa yaşasın tabiiyetlerinde olan kişilerden vergi almak istemesi aşağıdaki ilkelerden hangisiyle açıklanır?**

A) Mülkiyet ilkesi
B) İkametgâh ilkesi
C) Yerellik ilkesi
D) Kaynak ilkesi
E) Şahsilik ilkesi

22. **Aşağıdakilerden hangisi, gayrimenkul sermaye iratları için öngörülmüş bir vergi güvenlik önlemidir?**

A) İştirak kazançları istisnası
B) Telif kazancı istisnası
C) Emsal kira bedeli
D) Transfer fiyatlandırması
E) Esnaf muaflığı

YARGI YAYINEVİ

23. **Aşağıdakilerden hangisi vergi hukukunun yasama, yürütme ve yargıdan doğan kaynakları arasında yer almaz?**

A) Örf ve âdetler
B) Muktezalar
C) Mahkeme kararları
D) Kanun hükmünde kararnameler
E) Tüzükler

24. **Hâlen uygulanmakta olan aylık gecikme zammı oranı yüzde kaçtır?**

A) 0,5 B) 1,0 C) 1,60 D) 2,0 E) 2,4

25. **Aşağıdakilerden hangisi, vergi borcunu sona erdiren hâllerden biri değildir?**

A) Tecil
B) Terkin
C) Tarh zaman aşımı
D) Tahsil zaman aşımı
E) Ödeme

26. **Aşağıdakilerden hangisi, Post-Keynesyen yaklaşımın maliye politikası önerilerinden biri değildir?**

A) Cari ekonomik koşullardan bağımsız olarak geleneksel kamusal faaliyetleri gerçekleştirmek
B) Kamu harcamaları yoluyla toplam talebi düzenlemek
C) Sosyal harcamalar yoluyla gelir dağılımını iyileştirmek
D) Düz oranlı vergilerle etkinliği sağlamak
E) Artan oranlı vergilerle gelir dağılımını iyileştirmek

27. Aşağıdaki gelir dağılımı türlerinden hangisi millî gelirin ücret, faiz, rant ve kâr arasındaki dağılımını ifade eder?

A) Kişisel gelir dağılımı
B) Fonksiyonel gelir dağılımı
C) Sektörel gelir dağılımı
D) İkincil gelir dağılımı
E) Bölgesel gelir dağılımı

28. Bir ülkede, kamu harcamaları 350 milyar TL'den 400 milyar TL'ye, vergi gelirleri ise 300 milyar TL'den 380 milyar TL'ye çıkmıştır.

Bu ülkede çarpan değerinin 2,5 olması hâlinde mali kaldıraç etkisi kaçtır?

A) -75 milyar TL
B) 75 milyar TL
C) 125 milyar TL
D) -200 milyar TL
E) 325 milyar TL

29. Her ikisinde de bütçe açığı veya fazlası olmadığı hâlde kamu harcamalarının millî gelire oranı A ekonomisinde % 35 ve B ekonomisinde % 40 ise maliye politikasının etkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

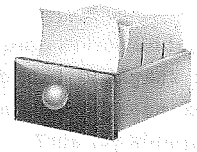
A) A ve B'de aynıdır.
B) A'daki etki B'dekinden büyüktür.
C) B'deki etki A'dakinden büyüktür.
D) Vergilerin büyüklüğü bilinmeden değerlendirilemez.
E) Cari ve yatırım harcaması ayrımı bilinmeden değerlendirilemez.

30. Aşağıdakilerden hangisi, stagflasyon döneminde uygulanabilecek politikalardan biri değildir?

A) Gelirler politikası
B) Vergi temelli gelir politikası
C) İndeksleme
D) Üretim teşvikleri
E) Anti-enflasyonist para politikası

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2014 CEVAP ANAHTARI									
1.	A	7.	D	13.	D	19.	D	25.	A
2.	E	8.	A	14.	E	20.	B	26.	D
3.	C	9.	D	15.	D	21.	E	27.	B
4.	D	10.	C	16.	A	22.	C	28.	A
5.	C	11.	C	17.	E	23.	A	29.	C
6.	B	12.	B	18.	B	24.	C	30.	E



MALİYE 2015 SORULARI

1. Bir iktisadi birimin ekonomik faaliyetlerinden diğer iktisadi birimlerin maliyete katılmadan fayda sağlamasına ne ad verilir?

A) Kamusal fayda
B) Kamusal zarar
C) Dışsal zarar
D) Dışsal fayda
E) Özel zarar

2. Erdemli mal kavramını ilk defa kullanan iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buchanan B) Musgrave
C) Niskanen D) Tullock
E) Coase

3. Devletin bir vasi gibi hareket etmesi dolayısıyla vesayet altındaki mal ve hizmetler olarak da adlandırılan mallar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Saf kamu malları
B) Yarı kamusal mallar
C) Doğal tekel malları
D) Erdemli mallar
E) Kulüp malları

YARGI YAYINEVİ

4. Devletin yaptığı bayındırlık hizmetleri sonucu gayrimenkullerinde değer artışı olan kişilerden alınan paylar aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Katılım payları
B) Harç
C) Şerefiye
D) Resim
E) Parafiskal gelir

5. Normalde vergilendirilmesi gereken bazı konuların tamamen veya kısmen vergi dışında tutulması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Muafiyet B) İstisna
C) Emanet D) İltizam
E) Terkin

6. Marjinal vergi oranının, ortalama vergi oranından düşük olduğu vergi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Artan oranlı vergi
B) Azalan oranlı vergi
C) Sabit oranlı vergi
D) Gizli artan oranlı vergi
E) Düz oranlı vergi

7. Ödenen vergiler ile kişilere yansıyan vergilerin toplamından, kamu hizmetlerinden sağlanan miktar ile yansıtılan vergiler toplamının çıkarılmasıyla bulunan miktarın gelire oranı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplam vergi yükü
B) Kişisel vergi yükü
C) Net vergi yükü
D) Gerçek vergi yükü
E) Sektörel vergi yükü

8. I. Kamu makamları tarafından yapılması
II. Belirli usullere göre yapılması
III. Parasallık ilkesine göre yapılması
IV. Ekonomik hayata müdahalenin amaçlanması
V. Sosyal hayata müdahalenin amaçlanması

Klasik maliyecilere göre kamu harcamalarının tanımında yukarıdakilerden hangileri yer almaz?

A) I ve II B) III ve IV
C) IV ve V D) I, II ve IV
E) III, IV ve V

9. Türk bütçe sisteminde, genel bütçe dışındaki idarelere yatırım amaçlı yapılan transferler aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

A) Sermaye transferleri
B) Mali transferler
C) İktisadi transferler
D) Sosyal transferler
E) Siyasal transferler

YARGI YAYINEVİ

10. Kamu iktisadi teşebbüslerine görev zararı ödemeleri, aşağıdaki ekonomik sınıflandırma kategorilerinden hangisinin kapsamında yer alır?

A) Personel giderleri
B) Mal ve hizmet alım giderleri
C) Cari transferler
D) Sermaye transferleri
E) Sermaye giderleri

11. Aşağıdaki durumların hangisinde çarpan katsayısının etkisi büyür?

A) Marjinal tasarruf eğilimi azaldıkça
B) Marjinal tüketim eğilimi düştükçe
C) Toplam tüketim harcamaları azaldıkça
D) Marjinal tasarruf eğilimi yükseldikçe
E) Toplam tasarruflar arttıkça

12. Devlet iç borçlanma senetlerinin, üzerlerinde yazılı değerin altında bir fiyatla satışa çıkarılması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Primli ihraç
B) Başa başın altında ihraç
C) Teminatlı ihraç
D) Gönüllü borçlanma
E) Borç amortismanı

13. Aşağıdakilerden hangisi vadesiz borçlanmanın temel özelliğidir?

A) Devletin anaparayı değil, yalnızca faizini ödemeyi taahhüt etmesi
B) Anaparanın hiçbir zaman ödenmemesi
C) Faizlerin çok düşük olması
D) Devletin anaparayı istediği zaman ödeyerek borcu itfa edememesi
E) Kısa vadeli bütçe açıklarını finanse etmek üzere kullanılması

14. Devletin gelir ve giderlerinin yer ve zaman bakımından denkleştirilmesi olarak tanımlanan hazine nakit yönetimine ilişkin son dönemde geliştirilen modern nakit yönetimi ilkeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Ödeme vadelerini izleyerek ödeme vadesi geldiğinde gerekli nakdi hazırlamak
B) Gerekli olduğu zamanda borçlanmak ve bu şekilde kamu borçlanma maliyetini en aza indirmek
C) Nakit fazlalıklarının gerekli teminatlar karşılığında verimli yatırımlarda değerlendirilmesini sağlayarak riskleri en aza indirmek
D) Kamu mevduatlarının merkez bankası veya ticari bankalarda hiçbir getiri elde etmeden veya çok düşük getirilerle birikmesinden kaçınmak
E) Dış tasarrufları kullanmaya yönelik bir borçlanma stratejisi geliştirerek iç tasarruflar üzerindeki baskıyı azaltmak

YARGI YAYINEVİ

15. Uluslararası Para Fonunun (IMF), geçmiş makro performansı başarılı olan ülkelere 6 ay ila 1 yıl içinde limitsiz olarak kullandırılabilecek bir imkân sağlaması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Stand-by düzenlemesi
B) Genişletilmiş fon kolaylığı
C) Esnek kredi kolaylığı
D) Acil yardım planı
E) Performans kredi imkânı

16. Mali mevzuatta yeri olmayan, ödeneğin üstünde harcanan paranın ödenekleştirilip kullanım izninin verildiği ödenek türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ek ödenek
B) Yedek ödenek
C) Özel ödenek
D) Tamamlayıcı ödenek
E) Örtülü ödenek

17. Aşağıdakilerden hangisi bütçeleme ilkelerinden biri değildir?

A) Doğruluk ilkesi
B) Açıklık ilkesi
C) Kararlılık ilkesi
D) Adem-i tahsis ilkesi
E) Sorumluluk ilkesi

18. Aşağıdakilerden hangisi düzenleyici ve denetleyici kurumlar arasında yer almaz?

A) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
B) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
C) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
D) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu
E) Kamu Denetçiliği Kurumu

19. Bütçelerden beklenen amaçlardan biri de bütçelerin bir mali planlama aracı olma niteliğine sahip olmalarıdır.

Buna göre, özellikle bu amaç için 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kurumsal düzeyde bütçe hazırlığında kullanılan doküman aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mali Durum ve Beklentiler Raporu
B) Stratejik Plan
C) Faaliyet Raporu
D) Genel Uygunluk Bildirimi
E) Kesin Hesap Kanunu

20. Bütçe hakkı doğrultusunda mali kuralların uygulanmasındaki temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hesap verilebilirliği sağlamak
B) Mali piyasalarda hükûmetlere olan güveni artırmak
C) İradi politikaların yarattığı etkisizlikleri ortadan kaldırmak
D) Hükûmetlerin bütçeyle ilgili yetkilerini sınırlandırmak
E) Kaynak tahsisinde etkinliği sağlamak

YARGI YAYINEVİ

21. Vergi borcunu postayla gönderdiği çek ile ödeyen mükellefin ödeme tarihi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çekin vergi dairesine geldiği tarih
B) Çekin postaya verildiği tarih
C) Çekin bankaya verildiği tarih
D) Paranın vergi dairesinin hesabına geçtiği tarih
E) Çekin mükellef tarafından düzenlendiği tarih

22. Velayet altında bulunan on sekiz yaşından küçük bir kişinin, gelir vergisi beyannamesinin verilmemesi nedeniyle kesilecek vergi ziyaı cezası karşısındaki durumuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Ceza küçüğe kesilir; küçük, cezayı veliye rücu edemez.
B) Ceza küçüğe kesilir; küçük, cezayı veliye rücu eder.
C) Ceza veliye kesilir; veli cezayı küçüğe rücu eder.
D) Ceza veliye kesilir; veli cezayı küçüğe rücu edemez.
E) Ceza hem veliye hem de küçüğe yarı yarıya kesilir.

23. Aşağıdakilerden hangisinin yapılabilmesi için sulh yargıcının kararı gerekir?

A) Yoklama
B) İstihbarat arşivi oluşturma
C) Arama
D) Bilgi toplama
E) Vergi incelemesi

24. Örtülü sermaye dağıtımına ilişkin hükümler aşağıdakilerden hangisine uygulanabilir?

A) Gelir vergisi mükellefi
B) Katma değer vergisi mükellefi
C) Kurumlar vergisi mükellefi
D) Özel tüketim vergisi mükellefi
E) Emlak vergisi mükellefi

25. Anne A'nın, sahip olduğu iş yerini kızı B'ye kiralaması durumunda vergilendirme rejimiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) B, intikal vergisi öder.
B) B, veraset vergisi öder.
C) A, intikal vergisi öder.
D) A, emsal kira bedeli esasına göre vergi öder.
E) A'nın, emsal kira bedeli esasına göre vergilendirilmesi söz konusu değildir.

26. Sadece otonom vergilere yer veren kapalı bir ekonomide marjinal tasarruf eğiliminin 0,20 olduğu varsayılırsa 100 milyon TL'lik bir vergi artışı millî gelir düzeyini nasıl etkiler?

A) 100 milyon TL artırır.
B) 400 milyon TL azaltır.
C) 400 milyon TL artırır.
D) 500 milyon TL artırır.
E) 500 milyon TL azaltır.

YARGI YAYINEVİ

27. Çeşitli devlet politikalarının ne kadar iyi yürüdüğü ve belli amaçlara daha iyi ulaştıracak yeni politikaların tasarımı konusunda yargıya varılması aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilidir?

A) Pozitif iktisat
B) Pareto optimum
C) Kamu kesimi
D) Karma ekonomi
E) Normatif iktisat

28. Maliye ve para politikalarının göreli etkisine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Spekülasyon güdüsüyle para talebi faize çok duyarlı ise maliye politikası daha az etkilidir.

B) Yatırım talebi faize çok az duyarlı ise maliye politikası daha etkilidir.

C) Spekülasyon güdüsüyle para talebi faize çok az duyarlı ise para politikası daha az etkilidir.

D) Yatırım talebi faize çok duyarlı ise para politikası daha az etkilidir.

E) Para talebinin faize duyarlılığı, yatırım talebinin faize duyarlılığından büyük ise her iki politika da etkisiz olur.

29. Gelişmekte olan ülkelerde geleneksel sıkı maliye politikaları ile enflasyonun beklenen ölçüde kontrol altına alınamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Talep kaynaklı enflasyon

B) Enflasyonun yapısal niteliği

C) Kamu harcamalarının büyüklüğü

D) Vergilerin saptırıcı niteliği

E) Bütçe açıklarının büyüklüğü

30. Bütçe açıklarının 50 milyar TL'den takip eden yılda 30 milyar TL'ye düşmesinin etkisine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Bütçe açık verdiği için genişletici etki yaratır.

B) Bütçe açığı azaldığı için önceki yıla göre daraltıcı etki yaratır.

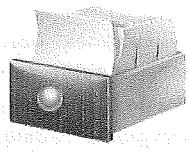
C) Bütçe açık verdiği için daraltıcı etki yaratır.

D) Bütçe açığı azaldığı için önceki yıla göre genişletici etki yaratır.

E) Bütçe her durumda açık verdiği için etki değişmez.

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2015 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	7.	D	13.	A	19.	B	25.	D
2.	B	8.	C	14.	E	20.	D	26.	B
3.	D	9.	A	15.	C	21.	D	27.	E
4.	C	10.	C	16.	D	22.	D	28.	B
5.	B	11.	A	17.	C	23.	C	29.	B
6.	B	12.	B	18.	E	24.	C	30.	B



MALİYE 2016 SORULARI

1. Vergilemeden sağlanan marjinal liranın mükellefe olan maliyeti ile bu harcamaların meydana getireceği sosyal fayda eşit olana kadar harcamaların artabileceğini savunan maliyeciler aşağıdakilerden hangisidir?

A) Downs ve Adams
B) Buchanan ve Tullock
C) Baumol ve Tullock
D) Pigou ve Dalton
E) Peacock ve Wiseman

2. Devletin kamu ekonomisi içinde üstlendiği roller ve sunduğu hizmetler açısından bakıldığında, koruyucu devlet ile müdahaleci devlet arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ulusal güvenlik
B) Kamu düzeni
C) Genel kamu hizmetleri
D) Adalet hizmeti
E) Ekonomik ve sosyal hizmetler

3. Kamu hizmeti ağır basan kamu tekellerinin, zarar etmemek ve sadece normal bir kâr elde etmek için izlemesi gereken fiyat politikası aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ortalama maliyet fiyatlaması
B) Marjinal maliyet fiyatlaması
C) Toplam maliyet fiyatlaması
D) Ortalama sabit maliyet fiyatlaması
E) Toplam sabit maliyet fiyatlaması

YARGI YAYINEVİ

4. Çift yansıma aşağıdakilerin hangisinde doğru ifade edilmiştir?

A) Satıcının kârı üzerinden alınan verginin tüketiciye yansıması
B) Fiyata yansıtılan verginin satıcının kârını artırması
C) Üreticiden alınan verginin perakendeciye yansıması
D) Ham maddeden alınan verginin üreticiye yansıması
E) Bir kişinin kendisine yansıyan vergiyi bir başkasına yansıtması

5. Aşağıdakilerden hangisi vergilemede ayırma ilkesinin dayandığı görüşlerden biri olamaz?

A) Emek gelirlerinin bir sürekliliği olduğu hâlde sermaye gelirlerinin istikrarsız olması
B) Emek gelirlerinin daha büyük çabalarla elde edilmesi
C) Sermayenin gelir yaratma kapasitesinin daha yüksek olması
D) Sahibine sağladığı itibar nedeniyle sermayenin daha fazla gelir imkânı sağlaması
E) Emekten elde edilen gelirlerden vergi kaçırmanın daha zor olması

6. Aşağıdakilerin hangisinde vergi, hem spesifik hem de advalorem esasa göre alınmaktadır?

A) Gelir vergisi
B) Katma değer vergisi
C) Motorlu taşıtlar vergisi
D) Veraset ve intikal vergisi
E) Kurumlar vergisi

7. Dönem başı vergi yükünün % 20 ve dönem sonu vergi yükünün % 25 olduğu durumda, söz konusu dönem için vergi yükündeki artış oranı kaçtır?

A) 0,08 B) 0,8 C) 1,25
D) 1,5 E) 12,5

8. Aşağıdakilerden hangisi, iktisadi transferler kapsamında yer alır?

A) Kamu iktisadi teşebbüslerine yapılan transferler
B) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne yapılan transferler
C) Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan transferler
D) Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna yapılan transferler
E) Karayolları Genel Müdürlüğüne yapılan transferler

YARGI YAYINEVİ

9. Kamu sağlığını iyileştirmek üzere yapılan harcamalar ile satın alma gücü zayıf olan kesimlere yapılan yardımlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Birincisi transfer harcaması, ikincisi reel harcamadır.
B) Birincisi reel harcama, ikincisi transfer harcamasıdır.
C) Her ikisi de reel harcamadır.
D) Her ikisi de transfer harcamasıdır.
E) Hangi kaynaktan yapıldığına göre harcama sınıflandırması değişir.

10. Kamu harcamalarının yöneldiği devlet faaliyetlerine göre sınıflandırılması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) İşlevsel sınıflandırma
B) Organik sınıflandırma
C) Sağlanan faydaya göre sınıflandırma
D) İktisadi sınıflandırma
E) Finansal sınıflandırma

11. Monetaristlere göre kamu harcamalarındaki artış aşağıdakilerden hangisi yoluyla finanse edilirse kamu harcamalarının millî gelir üzerindeki genişletici etkisi <u>en fazla</u> olur?

A) Vergiler
B) Firmalardan borçlanma
C) Merkez bankasından borçlanma
D) Bankalardan borçlanma
E) Harçlar

12. **Türkiye'de bir dönem uygulanan tasarrufu teşvik fonuna yatırılan paralar, aşağıdakilerden hangisinin kapsamında yer alır?**

A) Teminatsız borçlar
B) İhtiyari borçlar
C) Zorunlu borçlar
D) Teminatlı borçlar
E) Kısa vadeli borçlar

13. **Kamu borçlanmasına ilişkin teorik tartışmalarda, devletin borçlanırken cari harcamaları için değil sadece sermaye harcamalarını finanse etmek için borçlanması gerektiğini ifade eden kural aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Faiz dışı denge kuralı
B) Ramsey kuralı
C) Cari denge kuralı
D) Piyasa riski kuralı
E) Altın kural

14. **Borç tahkimi, aşağıdaki iktisadi konjonktürlerden hangisine uygun bir işlemdir?**

A) Enflasyonist dönem
B) Deflasyonist dönem
C) Durgunluk dönemi
D) İşsizliğin yüksek olduğu dönem
E) Büyümenin negatif olduğu dönem

15. **Piyasa faiz oranlarının düşmesi üzerine devletin eski tahvillerin yerine düşük faizli yeni tahvil vermesi, aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?**

A) Konsolidasyon
B) Monetizasyon
C) Moratoryum
D) Konversiyon
E) İtfa

YARGI YAYINEVİ

16. **Aşağıdakilerden hangisi, bütçe hukukunun yürütme organından doğan kaynakları arasında yer almaz?**

A) Cumhurbaşkanlığı kararnameleri
B) Anayasa
C) Cumhurbaşkanı kararları
D) Yönetmelikler
E) Tebliğler

17. **5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre kamu görevlilerinin, kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?**

A) Zimmet B) İrtikap C) Rüşvet
D) İltimas E) Kamu zararı

18. Ülkemizde gelir bütçesinin tahmininde kullanılan yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ortalama artışa göre artırma yöntemi
B) Ortalama yöntem
C) Bir önceki yıl yöntemi
D) Doğrudan doğruya takdir yöntemi
E) Otomatik yöntem

19. Aşağıdakilerden hangisi Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi eklerinden biri değildir?

A) Orta vadeli programı da içeren bütçe gerekçesi
B) Yıllık ekonomik rapor
C) Vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli
D) Kamu borç yönetimi raporu
E) Bütçe çağrısı

20. Parlamentolar bütçe hakkına ilişkin yetkiyi aşağıdaki ilkelerden hangisini doğrudan hayata geçirerek kullanırlar?

A) Yıllık olma
B) Objektif doğruluk
C) Saydamlık
D) Önceden izin
E) Genellik

21. Vergi mahkemesinin, tarafların talep ve rızalarına bakmaksızın bilirkişi incelemesine karar verebilmesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Delil serbestisi
B) Taraflarca hazırlama
C) Ekonomik yaklaşım
D) Resen araştırma
E) Vergilerin yasallığı

22. Tahakkuku tahsile bağlı vergilerde dava açma süresi ne zamandan itibaren başlar?

A) Vadenin son gününden
B) Tahsilatın yapıldığı tarihi izleyen günden
C) Vadenin başlangıç gününden
D) Tahakkuk fişinin düzenlendiği tarihten
E) Beyannamenin verildiği günden

23. Ankara'daki bir vergi dairesine bağlı olan mükellefin, vergi mahkemesinde dava açma süresi geçtikten sonra yaptığı düzeltme talebi reddolunmuştur.

Maliye Bakanlığına yaptığı şikâyeti de reddedilen mükellef bakımından şikâyetin reddi işlemiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Şikâyetin reddi kesin sonuç doğurduğundan başvurulacak yol yoktur.
B) Danıştayda dava açabilir.
C) Ankara vergi mahkemesinde dava açabilir.
D) Vergi Dava Daireleri Kuruluna başvurabilir.
E) İdare mahkemesinde dava açabilir.

YARGI YAYINEVİ

24. Bir ticari işletmenin faaliyetinin durdurulması neticesinde, elde kalan stokların ve demirbaşın satılmasından elde edilen kazanç aşağıdaki gelir unsurlarından hangisi kapsamında yer alır?

A) Değer artışı kazancı
B) Arızi kazanç
C) Ticari kazanç
D) Menkul sermaye iradı
E) Serbest meslek kazancı

25. I. Zirai kazanç
II. Serbest meslek kazancı
III. Ücret
IV. Gayrimenkul sermaye iradı

Asgari geçim indirimi yukarıdaki gelir unsurlarından hangilerine uygulanır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) II ve IV

26. Aşağıdakilerden hangisi, kişisel gelir vergisinin otomatik stabilizatörlük fonksiyonunu yerine getirebilmesi için gerekli şartlardan biri değildir?

A) Genel bir vergi olması
B) Tarifenin artan oranlı olması
C) Götürü usulle tarh edilmesi
D) Fazla kaçakçılık olmaması
E) Mükelleflerin önemli kısmının en düşük gelir diliminde bulunmaması

27. Stagflasyonla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) 1970'li yıllarda ortaya çıkmıştır.
B) Gelirler politikası stagflasyonla mücadele araçlarındandır.
C) Vergi temelli politikalar stagflasyonla mücadele araçlarındandır.
D) Nedenleri arasında eksik rekabet koşulları sayılmaktadır.
E) Keynesyen yaklaşımı doğrulamaktadır.

YARGI YAYINEVİ

28. IS-LM modelinde sermaye hareketleri tam serbestliğe sahip ve sabit döviz kuru rejimi uygulanmakta ise aşağıdaki politikalardan hangisinin uygulanması hâlinde millî gelir değişmeyecektir?

A) Vergilerin azaltılması
B) Para arzının artırılması
C) Kamu alımlarının artırılması
D) Kamu alımlarının azaltılması
E) Kamu transfer harcamalarının artırılması

29. Aşağıdakilerden hangisi denk bütçe çarpan kuramının varsayımlarından biri değildir?

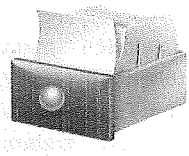
A) Kamu harcamalarından yararlananlarla vergi mükelleflerinin marjinal tüketim eğilimlerinin aynı olması
B) Faiz oranlarının değişmemesi
C) Kamu harcamalarının sadece mal ve hizmet alımına yönelik olması
D) Kamu harcamalarındaki artışın özel kesim harcamalarını olumsuz etkilememesi
E) Kamu harcamalarının transfer harcamalarını da içermesi

YARGI YAYINEVİ

30. Keynesyen iktisadi düşüncede para politikasının etkin olmamasının altında yatan temel neden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Likidite tuzağı B) Dışlama
C) Çarpan D) Hızlandıran
E) Dışsallıklar

KPSS 2016 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	7.	C	13.	E	19.	E	25.	B
2.	E	8.	A	14.	A	20.	D	26.	C
3.	A	9.	B	15.	D	21.	D	27.	E
4.	B	10.	A	16.	B	22.	B	28.	B
5.	A	11.	C	17.	E	23.	C	29.	E
6.	C	12.	C	18.	D	24.	A	30.	A



MALİYE 2017 SORULARI

1. Kişilerin bilgi yetersizlikleri, irrasyonel olmaları ya da gelir düzeylerinin düşüklüğü dikkate alınarak devlet tarafından sunulması uygun görülen mallar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ortak mallar
B) Erdemli mallar
C) Yarı kamusal mallar
D) Kulüp malları
E) Tam kamusal mallar

2. Aşağıdakilerden hangisi kamusal mal ve hizmetlerde görülen bedavacılık davranışının özelliklerinden biri değildir?

A) Bireylerin kamu mallarının finansmanına katılmada gönüllü olmadıkları ve hiçbir katkıda bulunmadıkları durumda ortaya çıkar.
B) Bireyler kamusal mal ve hizmetlere olan taleplerini açıklamak istemezler.
C) Devletin, kamu mallarının arzı için herkesten vergi toplaması bedavacılık problemini engeller.
D) Bedavacılık davranışının olduğu bir yapıda marjinal dönüşüm oranı marjinal ikame oranına eşittir.
E) Bedavacılık davranışında "Yararlanan yararlandığı ölçüde öder" prensibi geçerli değildir.

3. Aşağıdakilerden hangisi Kamu sektörünün ekonomiye müdahale nedenlerinden biri değildir?

A) Bilgi eksikliğinin giderilmesi
B) Kamusal malların sunumu
C) Dışsallıkların içselleştirilmesi
D) Aksak rekabetçi oluşumların engellenmesi
E) İş gücüne katılım oranının düşürülmesi

4. Rawlscı sosyal refah fonksiyonuna göre, toplumsal refah aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) Toplumda en iyi durumda olan kişinin refahına
B) Toplumda en kötü durumda olan kişinin refahına
C) Bireylerin refahlarının toplamına
D) Bireylerin refahlarının çarpımına
E) Bireylerin ortalama refahına

YARGI YAYINEVİ

5. 1982 Anayasası'nın 73. maddesinde yer alan "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır." hükmü vergilemenin aşağıdaki sınırlarından hangisiyle ilgilidir?

A) Hukuki B) Siyasi
C) İktisadi D) Mali
E) Psikolojik

6. Vergiyi ödeyen yükümlünün verginin geri ödenmesini talep etme, hakkına sahip olmaması verginin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ifade edilir?

A) Kesinlik B) Süreklilik
C) Cebrîlik D) Karşılıksızlık
E) Yasallık

7. Vergi oranları ile vergi hasılatı arasındaki ilişkiyi ortaya koyan Laffer Eğrisi'yle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yüksek vergi oranları bireylerin çalışma arzusunu azaltır
B) Belirli bir noktadan sonra vergi oranlarındaki artış vergi hasılatını azaltır.
C) Gelir vergisinin oranı %100 olduğunda vergi hasılatı sıfır olur.
D) Vergi oranları arttıkça vergiden kurtulma çabaları da artar.
E) Optimal vergi oranı aşıldığında verginin gelir etkisi ikame etkisinden fazla olur.

8. Bir malın tüketicisinden maktu vergi alındığında tüketici fiyatı 4 TL artmış üretici fiyatı 6 TL azalmış ve denge miktarı 100 birim azalarak 500 birim olarak gerçekleşmişse aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Maktu vergi birim başına 10 TL'dır.
B) Tüketicinin ödediği vergi 2000 TL'dır.
C) Arz esnekliği, talep esnekliğinden küçüktür.
D) Üreticinin ödediği vergi 3300 TL'dir.
E) Toplam vergi hasılatı 5000 TL'dır.

9. Aşağıdakilerden hangisi vergilendirmede fayda yaklaşımına yönelten eleştirilerden biri değildir?

A) Vergi belirli bir hizmetin karşılığı değildir.
B) Kamu hizmetlerinden sağlanan faydanın ölçülebilirliği oldukça zordur.
C) Bireyler kamusal malların talebinde asimetrik bilgiye sahiptir.
D) Ödenen vergi ile alınan hizmet arasında bağlantı kurmak zordur.
E) Geliri olan herkes vergi ödemek zorundadır.

10. Aşağıdakilerden hangisi tek aşamalı vergi türüne örnek gösterilemez?

A) İstihsal vergisi
B) Toptan satış vergisi
C) Yayılı muamele vergisi
D) Perakende satış vergisi
E) İthalat muamele vergisi

YARGI YAYINEVİ

11. Kamu harcamalarının artışını sektörler arası verimlilik farkına dayandıran yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peacock yaklaşımı
B) Wagner yaklaşımı
C) Buchanan yaklaşımı
D) Baumol yaklaşımı
E) Rostow yaklaşımı

12. Aşağıdakilerden hangisi, maliye literatüründe "Kamu Harcamalarının Artışı Kanunu" diye nitelendirilen görüşü ortaya atan Adolf Wagner'e göre, kamu harcamalarının her yıl millî gelirdeki artış oranından daha fazla artmasına yol açan nedenlerden biri değildir?

A) Sanayileşme
B) Sosyal gelişmeler
C) Altyapının geliştirilmesi
D) Hızlı kentleşme
E) Savunma harcamalarındaki artış

13. Kapalı bir ekonomide reel kamu harcamalarındaki artışın talep üzerinde oluşturduğu çarpan etkisinin değeri aşağıdakilerden hangisi ile gösterilir?

(c: marjinal tüketim eğilimi)

A) $\frac{c}{1-c}$ B) $\frac{-1}{1-c}$ C) $\frac{1}{1+c}$
D) $\frac{-c}{1-c}$ E) $\frac{1}{1-c}$

14. Kamu harcamalarının ekonomik etkileriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Can harcamaların kısılması, enflasyonla mücadelede etkin bir araçtır.
B) Yatırım harcamalarının kısılması, kısa dönemde fiyatlar genel seviyesinin düşmesini sağlar.
C) Deflasyon döneminde yapılan kamu harcamaları, toplam talebi azaltır.
D) Enflasyonist ortamda özellikle hanelerin harcanabilir gelirini etkileyen transfer harcamalarının kısılması, enflasyon oranının düşürülmesine yardımcı olur.
E) Deflasyonist ortamda özellikle hanelerin harcanabilir gelirini etkileyen transfer harcamalarının artması, ekonomi üzerinde genişletici etkiye sahiptir.

15. Aşağıdakilerden hangisi gerçek kamu harcamasıdır?

A) Emeklilere ödenen aylıklar
B) İşsizlere ödenen yardımlar
C) Devletin borç faizi ödemeleri
D) Öğrencilere ödenen burslar
E) Personele ödenen maaşlar

YARGI YAYINEVİ

16. Devletin yeni yaptıracağı bir havalimanı için danışmanlık firmasına etüt ve fizibilite raporu hazırlatması ve ödemede bulunması durumunda ortaya çıkan harcama aşağıdakilerden hangisine örnektir?

A) Yatırım harcamaları
B) Sermaye transferi
C) Transfer harcamaları
D) Kalkınma carileri
E) Diğer cariler

17. Devletin bir vadeye bağlamadığı, borçlunun sadece faizi ödemek zorunda olup anapara ödeme zamanını seçmede serbest olduğu uzun vadeli borç çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süresiz istikraz
B) Hazine kefaletim haiz bono
C) Hazine bonosu
D) Dış dalgalı borç
E) Süreli istikraz

YARGI YAYINEVİ

18. Konsolidasyonla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Gönüllü ya da zorunlu olarak uygulanabilir.
B) Vadesi gelmiş borç senetlerinin vadeleri uzatılır.
C) Kamuya olan güveni zedeler.
D) Borç yükünü artırır.
E) Durgunlukla mücadelede kullanılır.

19. 4749 sayılı Kamu Finansmanı Ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a göre iç ve dış borç ayrımında aşağıdaki kriterlerden hangisi kabul edilmiştir?

A) Borç verenin uyruğu
B) Piyasa uyruğu
C) Para birimi cinsi
D) Alacaklının uyruğu
E) Cebri olup olmaması

20. Bir ülkenin belirli bir dönemdeki toplam borç stokunun, o dönemdeki gayri safi yurt içi hasılasına oranı aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Borç yükü
B) Borç yönetimi
C) Borç servisi
D) Borçlanma
E) Borç swapı

21. Aşağıdakilerden hangisi devletin iç borçlanmaya başvurma nedenlerinden biri değildir?

A) Mevcut vergilerin oranlarının artırılması veya yeni vergiler konmasının ekonomik, teknik ve siyasi bakımdan mümkün olmaması

B) Devletin gelir ve giderleri arasında zaman yönünden ortaya çıkan dengesizliklerin giderilmesi

C) Ekonomide ortaya çıkan istikrarsızlıklarla mücadelede mali araç olarak kullanılması

D) Vadesi gelen iç borçları ödeme olanağının bulunmaması durumunda eski borçların ödenmesi amacıyla yeniden iç borçlanmaya başvurulması

E) Ülkede sermaye yetersizliğinin aşılması ve dış ödemelerin finanse edilmesi

22. Tahvil bedelinin vadesi geldiğinde istikrarlı bir yabancı para cinsinden hesaplanarak ödenmesi aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Altın garantisi

B) Kambiyo garantisi

C) Fiyat endeksleri garantisi

D) Konversiyon yapılmayacağı garantisi

E) Tahvil değerinin piyasada düşmesini önleme garantisi

YARGI YAYINEVİ

23. I. Genel bütçeli idareler
II. Özel bütçeli idareler
III. Mahallî idareler
IV. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar
V. Sosyal güvenlik kurumları

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre, yukarıdakilerden hangileri merkezî yönetim bütçesi kapsamında yer alır?

A) I ve II B) I, II ve III
C) I, II ve IV D) III, IV ve V
E) I, II, III ve IV

24. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?

A) Strateji ve Bütçe Başkanlığı

B) Cumhurbaşkanlığı

C) Hazine ve Maliye Bakanlığı

D) TBMM

E) Sayıştay

25. Türkiye'de bütçe dışı fonlar, aşağıda birlikte verilen bütçe ilkelerinden hangisine aykırı bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır?

A) Genellik ve samimiyet

B) Genellik ve bütçe denkliği

C) Birlik ve samimiyet

D) Genellik ve birlik

E) Yıllık olma ve açıklık

26. Aşağıdakilerden hangisi harcama sürecinin başlangıcı olan harcama talimatının bir unsuru değildir?

A) Hizmet gerekçesi
B) İşin konusu ve tutarı
C) işin süresi
D) İşin kullanılabilir ödeneği
E) Ödeme zamanı

27. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de bütçe hesaplarının kapatılmasında uygulanan jestiyon usulünün istisnalarından biri değildir?

A) Yedek ödenek
B) Mahsup işlemleri
C) Bütçe emaneti
D) Avansın kapatılması
E) Kredinin kapatılması

28. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile uygulamasına geçilen yeni bütçe sürecinde, merkezî yönetim bütçe kanunu teklifine eklenen dokümanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Yıllık ekonomik rapor
B) Vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzer uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli
C) Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri
D) Stratejik planlar
E) Orta vadeli programı da içeren bütçe gerekçesi

YARGI YAYINEVİ

29. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre, ikmalen ve re'sen tarh edilen vergiler aşağıdakilerden hangisiyle ilgililere tebliğ edilir?

A) İhbarname
B) Tahakkuk fişi
C) Yoklama fişi
D) Düzeltme fişi
E) Tekalif cetveli

30. Aşağıdakilerden hangisi 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na tabi değildir?

A) Gelir vergisi
B) Kurumlar vergisi
C) Emlak vergisi
D) Katma değer vergisi
E) Gümrük vergisi

31. A'nın vadesinde ödemediği vergi için zaman aşımı süresi 01.01.2014 tarihinde başlamış olup kendisine bu vergiyle ilgili 05.05.2015 tarihinde ödeme emri tebliğ edilmiştir.

Buna göre zaman aşımı süresi ne zaman sona erer?

A) 31.12.2018 B) 05.05.2019
C) 31.12.2019 D) 05.05.2020
E) 31.12.2020

32. Birinci sınıf tacirin satış yapmasına rağmen henüz tahsil etmediği hasılattan doğan geliri için vergi ödemek zorunda olması aşağıdaki ilkelerden hangisinin bir sonucudur?

A) Ödeme gücü ilkesi
B) Tahsil ilkesi
C) Tahakkuk ilkesi
D) Yasallık ilkesi
E) Safi hazine ilkesi

33. Katma değer vergisinde vergiyi doğuran olay bakımından su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar ne tür işlemdir?

A) Hizmet işlemidir.
B) Mal teslimidir.
C) Hizmet sayılan hâllerden bindir.
D) Teslim sayılan hâllerden biridir.
E) Hem mal teslimi hem hizmet işlemidir.

34. Aşağıdakilerden hangisi kurumlar vergisi mükellefi değildir?

A) Anonim şirket
B) Limited şirket
C) Kooperatif
D) Demek
E) İktisadi kamu kuruluşu

35.

Birincil açık	5 milyar TL
Nominal faiz ödemeleri	15 milyar TL
Reel faiz ödemeleri	5 milyar TL
Vergi gelirleri	110 milyar TL
Vergi dışı gelirler	30 milyar TL

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre, bütçe performansının ölçülmesinde kullanılan operasyonel açık düzeyi kaç milyar TL'dir?

A) 5 B) 10 C) 20 D) 45 E) 140

36. Aşağıdaki politikalardan hangisi durgunlukla mücadelede etkili değildir?

A) Cari harcamaların artırılması
B) Yatırım harcamalarının artırılması
C) Vergi istisnalarının kapsamının daraltılması
D) Harcamalar üzerinden alınan vergilerin oranında indirim yapılması
E) Sosyal transfer harcamalarının artırılması

37. İşsizlik sigortası ödemeleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Ekonominin daralma döneminde düşme eğilimi gösterir.
B) Otomatik stabilizatör özelliği taşımaz.
C) Sosyal devlet anlayışı ile uyuşmaz.
D) Ekonominin genişleme döneminde düşme eğilimi gösterir.
E) Ekonomik istikrara katkısı yoktur.

YARGI YAYINEVİ

38. Mali sürüklenme gözlemlenen bir ekonomiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Tam istihdam bütçe fazlası artış gösterir.
B) Ekonomi aşırı ölçüde istikrar kazanır.
C) Toplam talep giderek azalır.
D) Vergi hasılatları artış gösterir.
E) İradı maliye politikası uygulanmaktadır.

39. Bir ülke, ithalatı ikame edecek bir sanayileşme programı uygulamaya karar vermişse aşağıdaki maliye politikalarından hangisi bu amaca hizmet etmez?

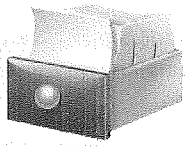
A) İçeride üretilen sanayi mallarının ithalatı üzerine yüksek ithalat vergileri koymak
B) Sanayi kârı üzerinden alınan vergileri düşük tutmak
C) İçeride üretilmeyen ithal ara ve yatırım malları üzerine yüksek ithalat vergileri koymak
D) Maliye politikasını diğer sektörlerden sanayiye kaynak aktaracak şekilde ayarlamak
E) Sanayi kesimine teşvik vermek

40. Tam sermaye hareketliliği ve esnek kur söz konusu olduğunda maliye politikasının etkisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Maliye politikası tam etkindir.
B) Maliye politikası kısmen etkindir.
C) Maliye politikası hiç etkin değildir.
D) Maliye politikası para politikasına göre daha etkindir.
E) Kısmi dışlama yaşanmaktadır.

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2017 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	9.	E	17.	A	25.	D	33.	B
2.	D	10.	C	18.	E	26.	E	34.	D
3.	E	11.	D	19.	B	27.	A	35.	B
4.	B	12.	E	20.	A	28.	D	36.	C
5.	A	13.	E	21.	E	29.	A	37.	D
6.	A	14.	C	22.	B	30.	E	38.	E
7.	E	15.	E	23.	C	31.	E	39.	C
8.	D	16.	A	24.	B	32.	C	40.	C



MALİYE 2018 SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi piyasa aktörleri arasındaki bilginin türdeş olmamasının ortaya çıkardığı sorunlardan biridir?

A) Pareto artışı B) Ters seçiş
C) Mali aldanma D) Mali rant
E) Aşırı yük

2. Samuelson, tam kamusal malı dışlanamama ve rakip olmama özelliklerini birlikte sağlayan mal olarak tanımlamıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi tam kamusal mal olarak nitelendirilemez?

A) Dış temsil hizmetleri
B) Genel idare hizmetleri
C) Ulusal savunma hizmetleri
D) Yükseköğretim hizmetleri
E) İç güvenlik hizmetleri

3. Aşağıdakilerden hangisi dışsallıkların içselleştirilmesinde kullanılan piyasa çözümlerinin başarısız olma nedenlerinden biri değildir?

A) Etkin pazarlığı önleyici anlaşma maliyetleri
B) Dışsallığı azaltmanın maliyetine katılma isteksizliği
C) Mülkiyet haklarının tesisine ilişkin problemler
D) Sürece dâhil olan ajan sayısının fazlalığı
E) Özel mülkiyetin varlığına izin verilmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi gelir dağılımının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden biri değildir?

A) Lorenz eğrisi
B) Laffer eğrisi
C) Kuznets katsayısı
D) Açlık sınırı
E) Dalton-Atkinson ölçütü

5. Aşağıdakilerden hangisi matrahına göre ad valorem nitelikli bir vergi değildir?

A) Gelir vergisi
B) Kurumlar vergisi
C) Veraset ve intikal vergisi
D) Gümrük vergisi
E) Motorlu taşıtlar vergisi

6. Bazı ülkelerde yıllık beyan esasına tabi bildirim ve pdemelerde vergiyi doğuran olay ile verginin ödenmesi Sırasındaki süreyi kısaltmak amaçjyl.a, kazandıkça öde (pay as you earn) diye adlandırılan bir yöntem uygulanmaktadır.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisinin olumsuz etkisini gidermeyi amaçlamaktadır?

A) Mali aldanma
B) Olivera-Tanzi etkisi
C) Vergi alerjisi
D) Mali sürüklenme
E) Vergi rekabeti

YARGI YAYINEVİ

7. Verginin kapitalizasyonu aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

A) Taşınır veya taşınmaz mallar üzerine yeni bir vergi konulması sonucunda malların sermaye değerinin düşmesi

B) Taşınır veya taşınmaz mallar üzerindeki vergilerin artırılması sonucunda malların piyasa değerinin düşmesi

C) Taşınır veya taşınmaz mallar üzerine yeni bir vergi konulması ile malların fiyatının artması

D) Taşınır veya taşınmaz mallar üzerindeki verginin kaldırılması sonucunda malların sermaye değerinin artması

E) Taşınır veya taşınmaz mallar üzerindeki verginin düşürülmesi sonucunda malların sermaye değerinin düşmesi

8. Aşağıdakilerden hangisi Kaldor tarafından önerilen ve gelir yerine harcamaların vergilendirilmesine dayanan genel harcama vergisinin özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Artan oranlı bir vergidir.

B) Gayrişahsi bir vergidir.

C) Vergi istisnalarına yer vardır.

D) Yıllık harcamaların toplamı üzerinden hesaplanır.

E) Beyana dayalı bir vergidir.

YARGI YAYINEVİ

9. Aşağıdakilerin hangisinde vergi yansımasının aşamaları doğru sırayla verilmiştir?

A) Ödeme - vurgu - devretme - yerleşme

B) Ödeme - devretme - vurgu - yerleşme

C) Yerleşme - vurgu - ödeme - devretme

D) Vurgu - devretme - ödeme - yerleşme

E) Ödeme - yerleşme - vurgu - devretme

10. Aşağıdakilerden hangisi devletin mülk ve teşebbüs gelirlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Kamu iktisadi teşebbüslerinin kâr gelirleri

B) Para ve vergi cezalarından elde edilen gelirler

C) Resmî yayın-basımevlerinden elde edilen gelirler

D) Devlete ait gayrimenkullerden elde edilen gelirler

E) Kamuya ait varlıkların kira gelirleri

11. Devletin istisna, muafiyet ve vergi indirimleri yoluyla vazgeçtiği gelir nedeniyle geniş anlamda bir kamu harcamasını ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vergi maliyeti

B) Gerçek harcama

C) Sosyal harcama

D) Vergi kapasitesi

E) Vergi harcaması

12. Aşağıdakilerden hangisi kamu harcamalarının sınıflandırılma nedenleri arasında yer almaz?

A) Kamu harcama türleri hakkında sağlıklı bilgi sahibi olmak
B) Kamu harcamalarının iktisadi ve mali sonçlarını görmek
C) Bütçe plan ilişkilerinde uyum sağlayarak devlet muhasebesinin temelini oluşturmak
D) Kamu harcamalarının kamu hizmetlerinin görülmesinde gerekli olduğunu bilmek
E) Kamu harcamalarından mali bir araç olarak bilinçli bir şekilde yararlanmak

13. Wagner Yasası'na göre kamu harcamalarının gelir esnekliğiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) 1'den büyüktür.
B) 1'e eşittir.
C) 1'den küçüktür.
D) 0'a eşittir.
E) 0'dan küçüktür.

14. Hızlandıran mekanizması aşağıdakilerden hangisini analiz etmek için kullanılmaktadır?

A) Tüketim harcamalarının para arzı üzerindeki etkisini
B) Yatırım harcamalarının transfer harcamaları üzerindeki etkisini
C) Yatırım harcamalarının para talebi üzerindeki etkisini
D) Tüketim harcamalarının yatırım harcamaları üzerindeki etkisini
E) Para arzının yatırım harcamaları üzerindeki etkisini

YARGI YAYINEVİ

15. Aşağıdakilerden hangisi kamu harcamalarının gerçek artış nedenlerinden biridir?

A) Para ekonomisinin yaygınlaşması
B) Bütçede harcamaların gösterilme yöntemlerinin değişmesi
C) Ekonomik hayatta devletin aktif rol alması
D) Paranın satın alma gücünün değişmesi
E) Kamu harcamalarına paralel şekilde nüfusun artması

16. Aşağıdakilerden hangisi maliye politikası hedefleri doğrultusunda üreticiye verilen iktisadi bir sübvansiyonun yaratması beklenen genel etkilerden biri değildir?

A) Ek gelir sağlaması
B) Maliyetleri düşürmesi
C) Üretim miktarında artışa yol açması
D) Fiyatları artırması
E) Firmanın denge koşullarını değiştirmesi

17. Kamu borçlanma süreçlerinde konversiyonun etkileriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Faiz yükünü azaltır.
B) Devlete olan güveni artırır.
C) Başa başın altında konversiyonda borç miktarı artar.
D) Borçlanmak giderek zorlaşır.
E) Kısa vadeli bütçe dengesini olumlu etkiler.

18. I. İç borçlar mutlaka senede bağlı borçlardan oluşur.
II. Hazinenin geçici nakit ihtiyacını karşılamak için yapılır.
III. Borçlanma aracı olarak yurt içinde ihraç edilen borçlanma senetleri kullanılabilir.

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a göre, devlet iç borcuyla ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

19. **Devletin iç borçlanma yoluyla piyasadan kaynak toplaması ve bu kaynakları harcamaya dönüştürmemesinin ekonomiye olan doğrudan etkisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Enflasyonist etki
B) Deflasyonist etki
C) Nötr etki
D) Likidite artış etkisi
E) Stagflasyonist etki

20. **6 ay vadeli ve 1.000 TL bedelli devlet iç borçlanma senedinin bugün 900 TL ödenip alınması durumunda aşağıdaki senetlerden hangisinin alımı gerçekleşmiş olur?**

A) Sabit kuponlu senet
B) Değişken kuponlu senet
C) İskontolu senet
D) Fiyat endeksli senet
E) Dövize endeksli senet

YARGI YAYINEVİ

21. **Aşağıdakilerden hangisinin harcamalarındaki artış kamu kesimi borçlanma gereğini artırırken merkezî yönetim bütçe açığını etkilemez?**

A) Türkiye Büyük Millet Meclisi
B) Sosyal Güvenlik Kurumu
C) Millî Eğitim Bakanlığı
D) Sayıştay
E) İçişleri Bakanlığı

22. **Aşağıdaki kaynakların hangisinden yapılan borçlanma, ekonomi üzerinde daima genişletici bir etki yaratır?**

A) Özel kişiler
B) Ticari bankalar
C) Merkez Bankası
D) Sosyal güvenlik kurumları
E) Özel firmalar

23. **Aşağıdakilerin hangisinde bütçe ödeneklerinin kullanılması sürecinde, harcama yetkililerinin geniş takdir yetkisi vardır?**

A) Torba bütçe sistemi
B) Klasik bütçe sistemi
C) Performans esaslı bütçe sistemi
D) Program bütçe sistemi
E) Sıfır tabanlı bütçe sistemi

24. Bütçe denkliğinden tamamen vazgeçmeden ekonominin içinde bulunduğu konjonktürel duruma göre bütçe açığı veya fazlası verilmesi gerektiğini savunan yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devri bütçe teorisi
B) Telafi edici bütçe görüşü
C) Millî bütçe teorisi
D) Klasik bütçe sistemi
E) Geleneksel bütçe teorisi

25. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile mali hizmetler birimi tarafından yapılan kontrollere ne ad verilir?

A) Dış denetim
B) İç denetim
C) Ön mali kontrol
D) Sistem kontrolü
E) Performans denetimi

26. Aşağıdakilerden hangisi sağlık hizmeti sunan bir kamu kurumunun performans esaslı bütçelemede kullanabileceği sonuç göstergelerinden biridir?

A) Hasta başına düşen yatak sayısı
B) Ortalama hasta yatış günü
C) Aşılanan çocuk sayısı
D) Çocuk ölümlerindeki azalma oranı
E) Sağlık hizmetinden yararlanan birey sayısı

YARGI YAYINEVİ

27. Aşağıdaki dokümanlardan hangisi bütçe hazırlık sürecinde yer almaz?

A) Orta vadeli program
B) Bütçe gerekçesi
C) Yatırım genelgesi
D) Vergi harcamaları cetveli
E) Faaliyet raporu

28. Kamu harcama hukuku çerçevesinde mal ve hizmet temini sürecine ilişkin,

I. ödeme emri belgesi düzenlenme,
II. harcama talimatı verme,
III. gerçekleştirme görevlisi iş ve işlemleri,
IV. muhasebe birimine gönderme

işlemlerinin doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

A) I - II - III - IV B) I - III - IV - II
C) II - I - III - IV D) II - III - I - IV
E) IV - I - II - III

29. I. Sergi ve panayır istisnası
II. Risturn istisnası
III. PTT acentaları kazanç istisnası
IV. Eğitim ve öğretim işletmeleri kazanç istisnası

Yukarıdakilerden hangileri 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda düzenlenen istisnalardandır?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) I, II ve IV E) I, III ve IV

30. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre, gayrimenkullerin tahliyesi veya kiracılık hakkının devri karşılığında alınan tazminatlar aşağıdaki kazanç veya iratlardan hangisinin kapsamına girer?

A) Ticari kazanç
B) Gayrimenkul sermaye iradı
C) Diğer kazanç ve iratlar
D) Menkul sermaye iratları
E) Serbest meslek kazançları

31. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Kontrol edilen yabancı kurum kazancı
B) Transfer fiyatlandırması
C) Örtülü sermaye
D) Zarar mahsubu
E) Girişim sermayesi

32. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre zaman aşımı süresinin son yılı içinde tarh ve tebliğ edilen vergilerde düzeltme zaman aşımı süresi, hatanın yapıldığı tarihten başlayarak kaç yıldan az olamaz?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 5 E) 6

YARGI YAYINEVİ

33. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre tek bir fiille özel usulsüzlük kabahati ile birlikte vergi ziyaına da neden olunması hâlinde aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

A) Özel usulsüzlük veya vregi ziyaı cezalarından en ağır olanı kesilir.
B) Vergi ziyaı cezasına ilave olarak özel usulsüzlük cezasının dörtte biri kesilir.
C) Sadece vergi ziyaı cezası kesilir.
D) Sadece özel usulsüzlük cezası kesilir.
E) Özel usulsüzlük ve vergi ziyaı cezaları ayrı ayrı kesilir.

34. Aşağıdakilerden hangisi bir işletme adına kayıtlı olmasına rağmen amortismana tabi tutulmaz?

A) Boş arazi B) Bina
C) Bilgisayar D) Kamyon
E) Cep telefonu

35. Aşağıdakilerden hangisi maliye politikası amaçları arasındaki çatışmalardan biri değildir?

A) Enflasyonla mücadelede dolaylı vergilerin artırılmasının gelir dağılımını bozması
B) Borçlanmanın azaltılmasının ekonomik büyümeyi frenlemesi
C) Enflasyonla mücadele için sıkı maliye politikası uygulanmasının ekonomik büyümeyi yavaşlatması
D) Durgunlukla mücdaelede açık bütçe politikası ile kamu harcamalarının finansmanı sonucunda özel yatırımların dışlanması
E) Durgunlukla mücadele için uygulanan talep artırıcı maliye politikalarının işsizliği azaltması

36. Yüksek enflasyonun yaşandığı ülkelerde bütçe performansının daha iyi ölçülmesi amacıyla hesaplanan ve faiz ödemelerinin parasal düzeltmesi olarak kabul edilen bütçe açığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Operasyonel açık
B) Birincil açık
C) Geleneksel bütçe açığı
D) Kamu tasarruf açığı
E) Nominal açık

37. Aşağıdakilerden hangisinin ortadan kaldırılmasında açık bütçe politikası kullanılabilir?

A) Enflasyon B) Deflasyon
C) Stagflasyon D) Revalüasyon
E) Slampflasyon

38. Aşağıdakilerden hangisi gelişmekte olan ülkelerdeki gelir dağılımı eşitsizliklerinin temel kaynaklarından biri değildir?

A) Sermaye ve toprak gibi üretim faktörlerinin dağılımında eşitsizliklerin olması
B) Eğitim olanakları konusunda eşitsizliklerin olması
C) Düşük gelir gruplarında nüfus artış oranının yüksek olması
D) Enflasyon ve işsizlik gibi makroekonomik istikrarsızlıkların süreklilik arz etmesi
E) Yabancı sermaye yatırımlarının fazla olması ve emek yoğun teknolojilerin kullanılması

YARGI YAYINEVİ

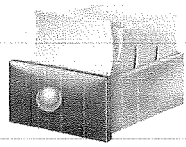
39. Mundell-Fleming modelinde tam sermaye hareketliliği ve serbest döviz kuru varlığında, genişletici maliye politikası uygulanması sonucu meydana gelen ilk etki aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yurt içi faiz oranı artar ve yerli para değer kazanır.
B) Yurt içi faiz oranı düşer ve yerli para değer kazanır.
C) Yurt içi faiz oranı değişmez ve yerli para değer kaybeder.
D) Yurt içi faiz oranı artar ve yerli para değer kaybeder.
E) Yurt içi faiz oranı düşer ve yerli para değer kaybeder.

40. Bir ekonomide maliye politikası işlemine gerek duyulan zaman ile bu işlem için harekete geçme kararı arasındaki gecikme aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Teşhise ilişkin gecikme
B) Yasal gecikme
C) Uygulamaya ilişkin gecikme
D) Etkilemeye ilişkin gecikme
E) Otomatik istikrar sağlamaya ilişkin gecikme

KPSS 2018 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	9.	A	17.	B	25.	C	33.	E
2.	D	10.	B	18.	D	26.	D	34.	A
3.	E	11.	E	19.	B	27.	E	35.	E
4.	B	12.	D	20.	C	28.	D	36.	A
5.	E	13.	A	21.	B	29.	E	37.	B
6.	B	14.	D	22.	C	30.	C	38.	E
7.	D	15.	C	23.	A	31.	C	39.	A
8.	B	16.	D	24.	A	32.	A	40.	A



MALİYE 2019 SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi tam kamusal malların özelliklerinden biri değildir?

A) Faydanın bölünememesi
B) Pazarlanamaması
C) Finansmanının zora dayalı olması
D) Tüketiminde rekabet olması
E) Siyasal süreçlerle üretilmesi

2. Doğal tekellerde yakın mesafe posta hizmetlerinin daha düşük bedelle verilirken daha uzak mesafe hizmetlerinin yüksek bedelle verilmesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

A) Çapraz sübvansiyon
B) Pigoucu sübvansiyon
C) Birim sübvansiyon
D) Marjinal maliyet fiyatlaması
E) Ortalama maliyet fiyatlaması

3. Aşağıdakilerin hangisinde Pigoucu ve Paretocu sosyal refah fonksiyonlarına ilişkin önermeler doğru olarak verilmiştir?

A) Paretocu yaklaşım devletin doğrudan üretici olarak piyasaya girmesini, Pigoucu yaklaşım ise devletin ekonomiye hiçbir şekilde müdahale etmemesini savunur.
B) Pigoucu yaklaşım düz oranlı vergileri, Paretocu yaklaşım ise gizli artan oranlı vergileri savunur.
C) Pigoucu yaklaşım kamu gelirlerinin ağırlıklı olarak baş vergisinden oluşması gerektiğini, Paretocu yaklaşım ise ağırlığın gelir vergilerinden oluşması gerektiğini savunur.
D) Pigoucu yaklaşım sosyal refahın maksimum kılınması için devletin, geliri tam olarak eşit dağıtmasını savunurken Paretocu yaklaşımın, gelirin yeniden dağılımına ilişkin bir önermesi yoktur.
E) Pigoucu yaklaşım kamu iktisadi teşebbüslerinin özelleştirilmesini. Paretocu yaklaşım ise kalkınmacı devlet anlayışını savunur.

YARGI YAYINEVİ

4. Eski kalkınmacı devlet ile yeni kalkınmacı devlet yaklaşımları arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eski kalkınmacı devlet yaklaşımı ulus devleti önemserken, yeni kalkınmacı devlet yaklaşımı ulus devleti reddeder.

B) Eski kalkınmacı devlet yaklaşımı kurumsal yapıyı önemsemezken, yeni kalkınmacı devlet yaklaşımı kurumsal yapıyı önemser.

C) Eski kalkınmacı devlet yaklaşımı ithal ikameci stratejiyi benimserken, yeni kalkınmacı devlet yaklaşımı küresel ölçekte rekabetçiliği öne çıkarır.

D) Eski kalkınmacı devlet yaklaşımı serbest piyasa ekonomisini önemserken, yeni kalkınmacı devlet yaklaşımında serbest piyasa ekonomisine müsaade edilmez.

E) Eski kalkınmacı devlet yaklaşımı piyasa temelli devlet müdahalesini öne çıkarırken, yeni kalkınmacı devlet yaklaşımı doğrudan müdahaleyi savunur.

5. Gümrük vergilerinde ithalatçıya ithalat sonrasında ödediği vergiyi, kanunen malı satarken fiyatına ekleme hakkı tanınması aşağıdakilerden hangi yansıma türüne girmektedir?

A) Biçimsel B) Kanuni
C) Fiilî D) Mutlak
E) Efektif

YARGI YAYINEVİ

6. Talep esnekliği daha az olan malların vergilerinin göreli olarak artırılması durumunda verginin refah kaybının daha az olacağını ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mali sürüklenme
B) Ramsey kuralı
C) Ricardian denklik
D) Olivera -Tanzi etkisi
E) Wagner kanunu

7. Verginin üzerine konulduğu şey, olay, fiil, işlem veya duruma ne ad verilir?

A) Vergi yükü
B) Vergi nispeti
C) Vergi mükellefi
D) Vergi matrahı
E) Verginin konusu

8. J. S. Mill, vergide eşitliğin sağlanabilmesi için elverişsizliklerin eşitlenmesini ve mükelleflerin gelirlerini, vergi uygulamasından önceki pozisyonlarını ve aralarındaki oransal ilişkilerini koruyacak şekilde vergi uygulanması gerektiğini ileri sürmüştür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi J. S. Mill'in ifade ettiği yaklaşımdır?

A) Tersine artan oranlılık
B) Düz oranlılık
C) Artan oranlılık
D) Ayırma prensibi
E) En az geçim indirimi

9. Aşağıdakilerden hangisi vergilemenin mali ilkeleri arasında sayılmaz?

A) Düşük maliyet
B) Esneklik
C) Açıklık
D) Uygunluk
E) Samimiyet

10. Bir litre alkolsüz içecek üzerinden alınan 2 TL vergi aşağıdakilerden hangisinin kapsamına girer?

A) Ad valorem vergi
B) Subjektif vergi
C) Spesifik vergi
D) Objektif vergi
E) Ric'i vergi

11. Aşağıdakilerden hangisi verimli harcamalar kapsamında değerlendirilemez?

A) Millî geliri artıran harcamalar
B) Dışlama etkisi oluşturan harcamalar
C) Kendi kendini amorti edebilen harcamalar
D) Ekonominin genel üretkenliğini artıran harcamalar
E) Kamu gelirlerinde artış sağlayan harcamalar

YARGI YAYINEVİ

12. Aşağıdakilerden hangisi kamp harcamalarının görünüşte artış nedenlerinden biri değildir?

A) Paranın satın alma gücünün düşmesi
B) Bütçe sistemlerinin gayrisafi usule doğru değişimi
C) Kamu hizmetlerinin parayla gördürülmesi
D) Oy hakkının yaygınlaşması sonucunda seçmen taleplerinin ve hizmetlerinin artması
E) Kışı başına yapılan harcama aynı kaldığı hâlde nüfusun artması

13. Bir kamu yatırımının doğrudan ve dolaylı maliyetlerinin toplamı aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Sabit maliyet
B) Değişken maliyet
C) Sosyal maliyet
D) Özel maliyet
E) Kuruluş maliyeti

14. Aşağıdakilerden hangisi Leviathan Modeli'nin özelliklerinden biri değildir?

A) Kamusal Seçiş Teorisi'nin temel varsayım ve hipotezlerine dayanır.
B) Kamu kesiminin büyümesi politik nedenlere bağlıdır.
C) Devletin gereğinden fazla harcama yapması kamu kesiminin büyümesine yol açar.
D) Seçmenler malı yanılsama içinde oy verirler.
E) Bürokratlar kamu bütçesini azaltarak fayda maksimizasyonu için uğraşırlar.

15. Aşağıdakilerden hangisi fonksiyonel sınıflandırmanın oluşturduğu zorluklardan biridir?

A) Her bir hizmet grubu için yapılan giderler dikkate alınmaktadır.
B) Herhangi bir hizmet için yapılan giderler, diğer hizmetleri de etkileyebilmektedir.
C) Öngörülen amaçlara yönelik hizmetler yapılmaktadır.
D) Hizmetlerin maliyetleri görülmekte ve maliyet karşılaştırmaları yapılabilmektedir.
E) Kaynaklar etkin bir şekilde kullanılmaktadır.

16. Faydası ve etkisi gelecek dönemlere yayılan beşeri sermayeye yönelik eğitim ve sağlık harcamaları aşağıdakilerden hangisinin kapsamına girmektedir?

A) İktisadi transfer harcamaları
B) Yatırım harcamaları
C) Kalkınma carileri
D) Mali transfer harcamaları
E) Sosyal transfer harcamaları

17. Merkez Bankasının, hazineye avans verme ve birinci piyasada kamu borçlanma senedi alması kaç yılında yasaklanmıştır?

A) 1994 B) 1998 C) 2001
D) 2009 E) 2011

YARGI YAYINEVİ

18. Devletin geri ödeme taahhüdünde bulunmadığı borçlar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Konsolide borçlar
B) İtfa süresi belirsiz borçlar
C) Gen ödenmeyecek alacaklar
D) Kısa vadeli borçlar
E) Dalgalı borçlar

19. Hazinenin; yatırımcıların istedikleri zaman satın alabilecekleri uzun vadeli değişken faizli tahvilleri, Merkez Bankasına depoladığı borç senedi ihraç yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İhale yöntemi
B) Çoklu fiyattan ihale yöntemi
C) Tekli fiyattan ihale yöntemi
D) Satışa arz yöntemi
E) Halka arz yöntemi

20. Tasarruf sahiplerinin kira sertifikasıyla elde ettikleri gelir aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kira geliri payı
B) Faiz geliri payı
C) Katılım payı
D) Sermaye payı
E) Kâr payı

21. Aşağıdakilerden hangisi konyersiyon türlerinden biri değildir?

A) Basit usulde konversiyon
B) Başa baş altı konversiyon
C) Aşamalı konversiyon
D) Fark ödemeli konversiyon
E) Tap yöntemli konversiyon

22. İşlemlerin taraflar arasında karşılıklı anlaşma yoluyla gerçekleştiği ve organik bir yapı altında toplanmayan piyasalar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Borsa dışı menkul kıymet piyasaları
B) Tahvil ve bono piyasası
C) Piyasa yapıcılığına dayalı piyasa
D) Para piyasası
E) Sermaye piyasası

23. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre merkezî yönetim kapsamındaki idarelerle sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçlarını gösteren genel faaliyet raporu, aşağıdakilerden hangisi tarafından hazırlanır?

A) Cumhurbaşkanlığı
B) Hazine ve Maliye Bakanlığı
C) Sayıştay
D) Üst yöneticiler
E) Harcama yetkilileri

YARGI YAYINEVİ

24. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de uygulanan Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Program Bütçe sisteminin unsurları arasında yer almaz?

A) Stratejik plan
B) Program
C) Bütçe
D) Faaliyet raporları
E) Sistem analizi raporları

25. Aşağıdakilerden hangisi ödenek tekliflerinin hazırlanmasında dikkate alınması gereken ilkelerden biri değildir?

A) Teklifler kurum hedefleri ve somut hizmet önceliklerine göre hazırlanır.
B) Ödenek teklifleri hizmet maliyetine göre ayrıntılı veriler dikkate alınarak yapılır.
C) Bütçe teklifleri hazırlanırken tüketici fiyatları endeksindeki artış ve GSYH büyüme oranı dikkate alınır.
D) Bütçe teklifleri ekonomik sınıflandırmaya göre yapılır.
E) Döner sermaye gelirleri ile bütçe kaynakları birlikte kullanılarak yürütülen hizmetlerde, döner sermayeler aracılığıyla karşılanabilecek hizmetler için bütçeden ödenek talebinde bulunulmaz.

26. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun geçici bütçe kanunu düzenlemeleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması hâlinde geçici bütçe kanunu çıkarılır.

B) Geçici bütçe ödenekleri bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir.

C) Geçici bütçe kanununun çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerleme oranında artırılarak uygulanır.

D) Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe uygulaması sona erer.

E) Geçici bütçe uygulaması altı ayla sınırlıdır.

27. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre, kamu gelir ve giderlerinin yılı ve mahsup dönemiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterilir.

B) Bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir.

C) Kamu hesapları malı yıl esasına göre tutulur.

D) Bütçe giderlerine ilişkin mahsup işlemleri, mali yılın bitimini izleyen üç ay içinde yapılır.

E) Tahakkuk ettirilecek giderler devlet muhasebesi kayıtlarında ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde gösterilir.

YARGI YAYINEVİ

28. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre, Hazine adına tescil edilen taşınmazlar aşağıdakilerden hangisi tarafından yönetilir?

A) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

B) Hazine ve Maliye Bakanlığı

C) Cumhurbaşkanlığı

D) Sayıştay

E) İçişleri Bakanlığı

29. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre ikmalen. re'sen ve idarece yapılan tarhiyatlarda dava konusu yapılmaksızın kesinleşen gergilere, kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren son yapılan tarhiyatın tahakkuk tarihine kadar aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

A) Gecikme faizi

B) Gecikme zammı

C) Pişmanlık zammı

D) Tecil faizi

E) İzahat zammı

30. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre elektronik ortamda tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen kaçıncı günün sonunda yapılmış sayılır?

A) 1 B) 3 C) 5 D) 7 E) 30

31. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'a göre; vergi borcunu vadesinde ödemediği için kendisine öderce emri tebliğ edilen bir kişi, tebliğ tarihinden itibaren en geç kaç gün içinde ödeme emrine karşı dava açabilir?

A) 3 B) 7 C) 15 D) 30 E) 60

32. Almanya'da yaşayan T.C. vatandaşı A'nın, vefatı nedeniyle, Almanya'da sahip olduğu evi Türkiye'de yaşayan eşi T.C. vatandaşı B'ye miras kalmıştır. A'nın başka mirasçısı yoktur.

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'na göre, B'ye miras yoluyla intikal eden ve değeri istisna tutarının üzerinde olan gayrimenkulun vergilendirilmesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Evin değerinin tamamı beyannameye dâhil edilir ve hesaplanan verginin tamamı ödenir.
B) Miras kalan gayrimenkul için veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmez.
C) Evin değerinin yarısı beyannameye dâhil edilir ve hesaplanan verginin tamamı ödenir.
D) Evin değerinin tamamı beyannameye dâhil edilir ve hesaplanan verginin 1/3'ü ödenir.
E) Evin değerinin tamamı beyannameye dâhil edilir ve hesaplanan verginin 1/4'ü ödenir.

YARGI YAYINEVİ

33. I. Köy muhtarlarının ücretleri
II. Cezaevinde çalışan hükümlüye verilen ücret
III. Özel hizmette çalışan dadının ücreti

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre yukarıdakilerin hangileri gelir vergisinden istisnadır?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

34. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre, genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanabilmek için mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla kaç yaşını doldurmamış olmak gerekir?

A) 18 B) 27 C) 28 D) 29 E) 30

35. Kamu harcamalarındaki artışın tüketim malları talebini artırarak yeni yatırımlara yol açması sonucunda millî gelirin artması, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

A) Çarpan etkisi
B) Otonom yatırım
C) Hızlandıran etkisi
D) Malı zorlama
E) Uyarılmış yatırım

36. Bir firma gelirinin faiz gelirinden daha yüksek vergilendirilmesi hâlinde, firma davranışının öncelikle ne yönde etkilenmesi beklenir?

A) Borçlanma ile finansman, öz sermayeye tercih edilir.
B) Öz sermaye ile finansman, borçlanmaya tercih edilir.
C) Halka arzlar artar.
D) Firmaların araştırma ve geliştirme harcamaları artar.
E) Firmaların emek istihdamı artar.

37. Genişletici mali daralmam iktisadi büyümeyi artırması, gelişmekte olan ülkelerde aşağıdaki aktarım mekanizmalarının hangisi üzerinden çalışır?

A) Özel sektör yatırımlarındaki artış
B) Kamu yatırımlarındaki artış
C) Hane halkı harcamalarındaki artış
D) Kamu istihdamındaki artış
E) Faktör verimliliğindeki artış

38. Faiz dışı kamu harcamalarının kamu gelirlerinden farkı olarak tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Operasyonel açık
B) Bütçe açığı
C) Birincil bütçe dengesi
D) Bütçe fazlası
E) Kamu kesimi borçlanma gereksinimi

YARGI YAYINEVİ

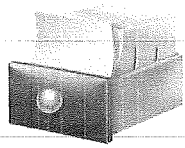
39. Her arzın kendi talebini yarattığını dolayısıyla üretim yapıldığı sürece iktisadi bir sorun çıkmayacağını ve devlet müdahalesinin gerekli olmadığını savunan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Modern maliye görüşü
B) Klasik maliye görüşü
C) Kalkınmacı devlet görüşü
D) Fonksiyonel maliye görüşü
E) Keynesyen yaklaşım

40. Aşağıdakilerden hangisi negatif vergi uygulamasına ilişkin alternatif yaklaşımlardan biri değildir?

A) Fakirlik boşluğu yaklaşımı
B) Peacock-Wiseman yaklaşımı
C) Vergi indirimi yaklaşımı
D) Asgari gelir düzeyi yaklaşımı
E) Negatif vergi oranı yaklaşımı

KPSS 2019 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	9.	E	17.	C	25.	D	33.	E
2.	A	10.	C	18.	B	26.	E	34.	D
3.	D	11.	B	19.	D	27.	D	35.	C
4.	C	12.	D	20.	A	28.	A	36.	A
5.	B	13.	C	21.	E	29.	A	37.	E
6.	B	14.	E	22.	A	30.	C	38.	C
7.	E	15.	B	23.	A	31.	C	39.	B
8.	B	16.	C	24.	E	32.	A	40.	B



MALİYE 2020 SORULARI

1. Sağlık sigortası yaptıran birinin sürekli sağlıksız yiyecekler tüketmesi aşağıdaki piyasa başarısızlıklarından hangisiyle ilişkilidir?

A) Dışsallıklar
B) Ahlaki tehlike
C) Ölçek ekonomileri
D) Doğal tekeller
E) Ters seçim

2. Aşağıdakilerden hangisi doğal tekellerin temel özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Azalan maliyete sahip sektörlerde rastlanmaktadır.
B) Ölçek ekonomileri söz konusudur.
C) Telefon, su ve elektrik sektörlerinde görülür.
D) Kapsam ekonomileri gözlemlenmesi imkânsızdır.
E) Marjinal maliyet fiyatlandırması zarara yol açar.

YARGI YAYINEVİ

3. Aşağıdakilerden hangisi Refah İktisadı'nın İkinci Temel Teoremi'ni ifade eder?

A) Rekabetçi bir piyasada kaynakların otomatik olarak pareto etkin dağılmasıdır.
B) Toplumda hiç kimsenin refahı azaltılmadan en az bir kişinin refahının artırılmasıdır.
C) Etkinliği bozmadan götürü vergi ve transferlerle daha farklı bir gelir dağılımının tesis edilmesidir.
D) Pareto optimallik koşullarının bütün sektörlerde sağlanmasıdır.
E) Rekabetçi bir piyasada üretimde ve tüketimde etkinliğin sağlanmasıdır.

4. Aşağıdakilerden hangisi iktisadi kalkınma ve büyüme ile gelir dağılımı arasındaki ilişkiyi ortaya koyar?

A) Tiebout Hipotezi
B) Ramsey Kuralı
C) Lorenz Eğrisi
D) Laffer Eğrisi
E) Kuznets'in Ters U Hipotezi

5. Aşağıdakilerden hangisi devletin egemenlik hakkına dayanarak elde ettiği gelirlerden biridir?

A) Şerefiye gelirleri
B) Teşebbüs gelirleri
C) İhtiyari borçlanma gelirleri
D) Mülk gelirleri
E) Bağış ve yardımlar

6. Kamu maliyesi teorisinde ayni nitelikteki bir verginin tahsilatının bir bedel karşılığında üçüncü kişilere bırakılması usulü aşağıdakilerden hangisidir?

A) İhale usulü
B) Temsilciler aracılığıyla tahsil usulü
C) Emanet usulü
D) Verginin kaynakta kesilmesi usulü
E) İltizam usulü

7. Arz esnekliğinin talep esnekliğinden küçük olduğu durumda, maktu bir vergi alınması hâlinde üretici ve tüketici rantlarındaki değişimle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Üretici ve tüketici rantlarındaki azalma birbirine eşittir.
B) Tüketici rantındaki azalma üretici rantındaki azalmadan büyüktür.
C) Üretici rantındaki azalma tüketici rantındaki azalmadan büyüktür.
D) Tüketici rantında azalma olmaz.
E) Üretici rantında azalma olmaz.

8. Yanında çalıştırdığı kişilerin maaşlarını ödemeden önce brüt maaşlar üzerinden gelir vergisi kesintisi yapmakla yükümlü kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vergi mükellefi
B) Vergi sorumlusu
C) Vergi yükümlüsü
D) Fiilî mükellef
E) Vergi yüklenicisi

YARGI YAYINEVİ

9. Aşağıdakilerden hangisi vergilemede ayırma ilkesini ifade eder?

A) Aynı büyüklükteki emek ve sermeye gelirlerinin aynı oranda vergilendirilmesidir.
B) Sermaye gelirlerinin aynı büyüklükteki emek gelirlerine göre daha düşük oranda vergilendirilmesidir.
C) Emek gelirlerinin aynı büyüklükteki tarım gelirlerine göre daha yüksek oranda vergilendirilmesidir.
D) Emek gelirlerinin aynı büyüklükteki sermaye gelirlerine göre daha düşük oranda vergilendirilmesidir.
E) Sermaye gelirlerinin aynı büyüklükteki tarım gelirlerine göre daha yüksek oranda vergilendirilmesidir.

10. Kamu harcamaları arttıkça kişilerin ödeyecekleri vergilerin de artması sonucu bir bireyin kamu malından tüketeceği her ekstra birim için yapması gereken ödeme aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Vergi kalkanı
B) Vergi takozu
C) Vergi çengeli
D) Vergi fiyatı
E) Vergi baskısı

11. Reel harcamalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Devletin üretim faktörü satın almadan yaptığı harcamalardır.
B) Ekonominin genel verimini arttırmaya yöneliktir.
C) Yatırım ve cari harcamalar olarak ikiye ayrılır.
D) Tam istihdam düzeyinde reel harcamaların artışı özel kesimi dışlayabilir.
E) Doğrudan olduğu gibi dolaylı yolla da sermaye oluşumuna katkı sağlar.

12. I. Sağlık Bakanlığı
II. Sosyal Güvenlik Kurumu
III. Türkiye Büyük Millet Meclisi

Yukarıdakilerden hangilerinin harcamaları dar anlamda kamu harcamaları kapsamında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

13. Transfer harcamalarının etkilerine yönelik aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kişilere yapılan karşılıksız transfer harcamaları dar gelirlilere yönelik olursa gelir dağılımı adaletine katkı sağlar.
B) İşletmelere yapılan sübvansiyonlar mal ve hizmet fiyatlarının düşmesi yoluyla gelir dağılımının düzeltilmesine katkı sağlar.
C) İşletmelere yapılan sübvansiyonlar genellikle üretimin arttırılması sonucunu doğurur.
D) Karşılıklı yapılan transfer harcamalarının etkisi reel harcamaların etkisiyle benzerlik taşır.
E) Ekonomik istikrar için deflasyon döneminde transfer harcamalarının azaltılması gerekir.

14. Kamu kesiminin emek yoğun üretim yapısının, verimlilik artışının üzerinde ücret artışına dolayısıyla kamu harcamaları artışına neden olduğunu ifade eden yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Wagner Kanunu
B) Peacock-Wiseman Yaklaşımı
C) Baumol Hipotezi
D) Maksimizasyon Yaklaşımı
E) Politik Aşamalar Tezi

15. Musgrave tarafından önerilen ye kamu harcamaları ile vergilerdeki değişimlerini toplam talep üzerindeki etkilerinin ağırlıklı toplamını ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çarpan etkisi
B) Hızlandıran etkisi
C) Vergi çarpanı
D) Malı kaldıraç
E) Denk bütçe çarpanı

16. Vergilerle karşılanan kamu tüketim harcamalarının millî gelirin %25'ini geçmemesi gerektiğini savunan hipotez aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Alan Peacock
B) Colin Clark
C) Adolph Wagner
D) James M. Buchanan
E) Kenneth J. Arrow

17. Aşağıdakilerden hangisi Klasik iktisatçıların borçlanma hakkındaki görüşlerinden biri değildir?

A) Olağanüstü bir finansman kaynağıdır.
B) Altyapı yatırımları için borçlanmaya başvurulabilir.
C) Gelecek nesiller üzerinde yük yaratmaz.
D) Borç faizleri diğer bütçe harcamalarını baskılar.
E) Borçlanma bütçe denkliğini bozar.

YARGI YAYINEVİ

18. Hazineye doğrudan bir nakit girişi sağlamayan ancak senet verilen kurum ile hazine arasında borç-alacak ilişkisi doğuran borç senetleri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dövize endeksli devlet tahvilleri
B) Özel tertip devlet tahvilleri
C) Gelire endeksli senetler
D) Değişken faizli devlet tahvilleri
E) İskontolu senetler

19. 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yer alan ve hazine garantileri kapsamında ortaya çıkan yükümlülüklerin hazine nakit yönetiminde aksamaya neden olmaması için oluşturulmuş düzenleme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Risk hesabı
B) Kısa vadeli avans
C) Satıcı kredileri
D) Garantisiz borçlanmalar
E) Hazine bonoları

20. Borç tahvillerinin üzerinde gösterilen faiz oranına nominal faiz oranı denir. Bazı durumlarda tahvillerin gerçek faiz oranı nominal faiz oranından farklı olabilir.

Buna göre Aşağıdakilerden hangisi, gerçek faiz oranının nominal faiz oranından farklı olmasına neden olan unsurlardan biri değildir?

A) Tahvillerin başa başın altında ihracı
B) Tahvillerin primli oluşu
C) Tahvillerin çıkarılma tarihi
D) Tahvillerin piyangolu oluşu
E) Tahvillere tanınan vergi istisnası

21. Sargent ve Wallace'ın Hoş Olmayan Monetarist Aritmetik diye adlandırdıkları analize göre; bütçe açığı-borç-faiz sarmalı sürecinde başlangıçta borçlanma ile finanse edilen bütçe açıkları, sonrasında hangi kaynakla finanse edilmek zorundadır?

A) Para basma
B) Vergiler
C) Özelleştirme
D) İhracat
E) Yurt dışı borçlanma

22. Devlet borçlarının para basılarak finanse edilmesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanır?

A) Konversiyon
B) Konsolidasyon
C) Moratoryum
D) Monetizasyon
E) Formül esnekliği

23. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde uygulanan analitik bütçe sınıflandırması kapsamında yer alan gider sınıflandırma türlerinden biri değildir?

A) Kurumsal sınıflandırma
B) Fonksiyonel sınıflandırma
C) Ekonomik sınıflandırma
D) Program sınıflandırma
E) Finansman tipi sınıflandırma

YARGI YAYINEVİ

24. Mali yıl sona erse de ödeneklerin tamamı kullanılıncaya ve gelirlerin tamamı toplanıncaya kadar bütçe hesaplarının kapatılmaması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Jestiyon yöntemi
B) Egzersiz yöntemi
C) Devrî bütçe
D) Telafi edici bütçe
E) Bütçe emaneti

25. Aşağıdakilerden hangisi bütçenin mali saydamlık ilkesine uygun olarak hazırlanması ve uygulanması amacıyla yapılması gerekenlerden biri değildir?

A) Görev, yetki ve sorumlulukların açık olarak tanımlanması
B) Mali istatistiklerin uluslararası standartlara uygun bir şekilde düzenli olarak yayımlanması
C) Kamu idarelerinde uluslararası standartlara ve genel kabul görmüş standartlara uygun bir muhasebe sisteminin olması
D) Kamu kaynakları kullanılarak sağlanan teşvik ve desteklerin önceden belirlenmiş raporlama standartlarında düzenli olarak yayımlanması
E) Bütçe gelir ve gider işlemlerinin hazine birliği ilkesine uygun olarak yürütülmesi

26. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi merkezî yönetim kapsamında yer alan özel bütçeli kamu idarelerinden biri değildir?

A) Kamu Denetçiliği Kurumu
B) Ankara Üniversitesi
C) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
D) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
E) Savunma Sanayi Başkanlığı

27. İl özel idaresi bütçe tasarısı aşağıdakilerin hangisi tarafından kabul edilir?

A) Vali
B) İl encümeni
C) Il genel meclisi
D) İçişleri bakanı
E) Cumhurbaşkanı

28. Her bütçe döneminde kurum bütçelerinin program bazında yürütülen hizmetlerinin hiç yapılmamış gibi yeniden gözden geçirilerek ele alındığı ve faaliyetler için karar paketlerinin oluşturulduğu bütçe sistemi Aşağıdakilerden hangisidir?

A) Klasik bütçe sistemi
B) Sıfır tabanlı bütçe sistemi
C) Torba bütçe sistemi
D) Plan-program bütçe sistemi
E) Performans esaslı bütçe sistemi

YARGI YAYINEVİ

29. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre, esnaf muaflığı kapsamındaki bir kişiden vergi alınması aşağıdaki vergi hatalarından hangisine örnektir?

A) Mükellefin şahsında hata
B) Matrahta hata
C) Vergilendirme döneminde hata
D) Mevzuda hata
E) Mükellefiyetle hata

30. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre, mücbir sebeple ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Mücbir sebepten yararlanabilmek için mücbir sebep hâli bilinmeli ya da ilgililer tarafından ispat edilmelidir.
B) Mücbir sebepler Kanun'da tek tek ve ismen sayılan hâllerle sınırlıdır.
C) Sahibinin iradesi dışındaki nedenlerle defter ve belgelerinin elinden çıkmış olması mücbir sebeplerdendir.
D) Mücbir sebep hâli ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez.
E) Mücbir sebeplerden birinin bulunması hâlinde tarh zaman aşımı, işlemeyen süre kadar uzar.

31. 193 sayılı gelir vergisi kanununa göre, özel eğitim ve orta öğretim özel okullarının işletilmesinden elde edilen kazançlar kaç vergilendirme dönemi istisnadır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

32. A, üç mimarın kurduğu X Mimarlık Kolektif Şirketinin faaliyetleri sonucunda elde ettiği yıllık kazancından %25 oranında pay almaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre, A'nın bu kazancı aşağıdaki gelir unsurlarından hangisi kapsamında yer alır?

A) Ticari kazanç
B) Serbest meslek kazancı
C) Ücret
D) Menkul sermaye iradı
E) Diğer kazanç ve iratlar

33. I. Eğitim hizmetleri
II. Radyo ve televizyon hizmetleri
III. Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre yukarıdakilerden hangileri vergiden istisnadır?

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

34. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre bina ve arazide emsal kira bedeli, yetkili özel mercilerce veya mahkemelerce takdir veya tespit edilen bir değerin bulunmaması durumunda, Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenen vergi değerinin yüzde kaçıdır?

A) 1 B) 2 C) 5 D) 7 E) 10

YARGI YAYINEVİ

35. Keynes'e göre aşağıdakilerden hangisi 1929 Büyük Buhranı'na yol açan temel faktördür?

A) Yüksek işsizlik
B) Toplam talep yetersizliği
C) Para arzının istikrarsızlığı
D) Dış talebin istikrarsızlığı
E) Ücretlerin esnekliği

36. Aşağıdakilerden hangisinin otomatik stabilizatörlük gücü en azdır?

A) Kişisel bir harcama vergisi
B) Genel bir muamele vergisi
C) Kurumlar vergisi
D) Servet vergisi
E) Artan oranlı kişisel gelir vergisi

37. Enflasyonla mücadelede kamu harcama politikası çerçevesinde, aşağıdaki harcamalardan hangisinde kısıntıya gitmek diğerlerine göre daha kolaydır?

A) Yatırım
B) Eğitim
C) Personel
D) Sosyal amaçlı transfer
E) Sağlık

38. Aşağıdakilerden hangisi maliye politikası amaçlarından biri değildir?

A) Ekonomide enflasyonist ve deflasyonist eğilimlerin kontrol edilmesi
B) Ekonominin tam istihdam seviyesine çıkarılması
C) Toplum tarafından kabul edilebilir bir gelir dağılımının sağlanması
D) Ekonomideki verimsiz kamu harcamalarının elimine edilmesi
E) Ekonomide dengeli büyüme hızının sağlanması ve korunması

YARGI YAYINEVİ

39. Formül esnekliğiyle ilgili,

I. Ekonomide belli göstergelerden hareketle türü ve dozajı önceden belirlenmiş önlemlerin devreye girmesidir.
II. İktisadi dalgalanmalarla mücâdelede kullanılan salt bir iradi politika aracıdır.
III. İktisadi dalgalanmalarla mücadelede kullanılan salt bir otomatik istikrar aracıdır.

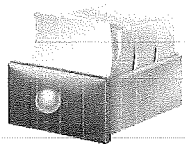
ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III

40. Aşağıdakilerden hangisi stagflasyonla mücadelede başarı sağlar?

A) Kamu harcamalarının artırılması
B) Vergi oranlarının düşürülmesi
C) Daraltıcı para politikası uygulanması
D) İşsizlik sigortası kesintilerinin yükseltilmesi
E) Mikro temelli politikalarla uyumlu maliye politikası uygulanması

KPSS 2020 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	9.	D	17.	C	25.	E	33.	B
2.	D	10.	D	18.	B	26.	D	34.	C
3.	C	11.	A	19.	A	27.	C	35.	B
4.	E	12.	D	20.	C	28.	B	36.	D
5.	A	13.	E	21.	A	29.	E	37.	A
6.	E	14.	C	22.	D	30.	B	38.	D
7.	C	15.	D	23.	B	31.	D	39.	A
8.	B	16.	B	24.	B	32.	B	40.	E



MALİYE 2021 SORULARI

1. Kamusal malların etkin üretim düzeyine yönelik geliştirilen Samuelson Modeli ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Birden fazla birey için kamusal mal talebi incelenir.

B) Kamusal malda talep dikey toplam yoluyla bulunur.

C) Kamusal malın üretim miktarı değişir.

D) Bireylerin kamusal mal için ödemeye hazır oldukları tutar vergi-fiyat olarak adlandırılır.

E) Kamusal malın optimal üretim miktarı bulunmaya çalışılır.

2. Düzeltici verginin alınmasındaki birincil amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gelir dağılımındaki dengesizliği azaltmak

B) Negatif dışsallıkları içselleştirmek

C) İstihdamı artırmak

D) Durgunluğu azaltmak

E) Doğal tekelleri engellemek

3. Aşağıdakilerden hangisi mali yanılsamanın kaynakları arasında ver almaz?

A) Vergi sisteminin karmaşıklığı

B) Vergi mükelleflerinin gelir düzeyi

C) Vergilerdeki otomatik artışlar

D) Vergilerin artan orantılığı

E) Vergileme yerine borçlanma ve para basmanın tercih edilmesi

YARGI YAYINEVİ

4. Kamu sektöründe X-Etkinsizliği'nin ortaya çıkmasındaki temel neden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kamu sektörünün fiyatlanamaz cinsten mal ve hizmet üretmesi nedeniyle piyasa koşullarının geçerli olmaması

B) Bürokrasinin kamunun ürettiği mal ve hizmetler üzerinde tekel hakkına sahip olması ve kaynakların etkin kullanımına ilişkin rekabetçi piyasaların bulunmaması

C) Kamu sektöründe üretilen mal ve hizmetlerin bölünemez nitelikte olması nedeniyle fiyatlama yapılamaması

D) Bürokraside riskten kaçınma davranışının baskın olması nedeniyle maliyetlerin düşük tutulması

E) Siyasal otoritenin seçmeni memnun etmek için kamu fiyatlarını düşük düzeyde belirlemesi

5. Vergi miktarının götürü olarak tespitiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Mükellef grupları itibarıyla vergi miktarı takdir edilir.

B) Yatay ve dikey adalet ilkelerine uygundur.

C) Ödeme gücü ilkesine uygundur.

D) Verimlilik ilkesine uygundur.

E) Uygulanması zor ve işlem maliyetleri yüksektir.

6. Vergi yükünün dağılımı, vergi yansımasını belirleyen önemli faktörlerden arz ve talep esnekliklerine bağlıdır.

Açıklamaya göre, bir malın talep esnekliği arz esnekliğinden büyükse üreticiden maktu vergi alınması hâlinde aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

A) Üretici ödediği vergiyi yansıtamaz.
B) Verginin çoğunu fiilen tüketici öder.
C) Net refah kaybının çoğunu tüketici yüklenir.
D) Vergi yükünün çoğunu üretici yüklenir.
E) Üreticinin net refah kaybı sıfır olur.

7. **Servet vergilemesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Bir kişinin sahip olduğu tüm servet unsurları üzerinden alınan vergi, genel servet vergisidir.
B) Bir kişinin sahip olduğu servet unsurlarının bir kısmı üzerinden alınan vergi, özel servet vergisidir.
C) Veraset ve intikal vergisi servet transferinden alınan bir vergidir.
D) Motorlu taşıtlar vergisi sübjektif nitelikli bir servet vergisidir.
E) Emlak vergisi dolaysız bir servet vergisidir.

8. **Vergilemenin neden olduğu etkinlik kaybı aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?**

A) Brüt vergi yükü
B) Net vergi yükü
C) Marjinal vergi yükü
D) Aşırı vergi yükü
E) Gerçek vergi yükü

YARGI YAYINEVİ

9. **Vergi harcamasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?**

A) Devletin vergi toplama masraflarıdır.
B) Harcamalar üzerinden alınan vergilerdir.
C) Vergi yükünü kısmen ya da tamamen kaldıran yasal düzenlemelerdir.
D) Vergi uyum maliyetleridir.
E) Mükellefin vergileme dolayısıyla katlandığı maliyetlerdir.

10.

Vergi matrahı dilimleri (TL)	Vergi oranı (%)
0 - 10.000	10
10.001 - 15.000	15
15.001 - 20.000	20
20.001 - 25.000	25
25.001 - 50.000	35

Yukarıdaki vergi tarifesi tablosuna göre yükseklik farkı kaçtır?

A) 5B) 15 C) 25 D) 35 E) 45

11. **Devletin tüketim malları alımına yönelik giderleri ve sermaye oluşumuna yönelik giderleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

A) Cari - Transfer
B) Transfer -Yatırım
C) Cari - Yatırım
D) Transfer - Cari
E) Cari - Kalkınma carisi

12. Devlet 1.000.000 TL'lik yol yapım işini özel bir firmaya ihale etmiştir. İhale bedelinin ödenmesiyle, işi alan firma ve çalışanları ile diğer tedarikçiler ve onların çalışanları 1.000.000 TL'yi bölüşeceklerdir.

Marjinal tüketim eğiliminin 0,75 olduğu bir durumda, 1.000.000 TL'lik kamu harcamalarındaki artışın GSYH üzerindeki çarpan etkisi kaç TL olur?

A) 250.000 B) 750.000
C) 1.250.000 D) 3.000.000
E) 4.000.000

13. **Aşağıdakilerden hangisi bir transfer harcamasıdır?**

A) Yapı ve tesis giderleri
B) Emekli maaşları
C) Öğretmen maaşları
D) Küçük onarım giderleri
E) Makine ve teçhizat alımları

14. Kamu harcamaları, kamu tüzel kişilerinin yaptıkları harcamalardır.

Bu tanımlama aşağıdaki kriterlerden hangisine göre yapılmıştır?

A) Ekonomik B) Hukuki
C) Siyasi D) Mali
E) İşlevsel

YARGI YAYINEVİ

15. **Aşağıdaki kamu harcamalarından hangisi kalkınma carileri kapsamında değerlendirilir?**

A) Borç faizi ödemeleri
B) Yoksullara yönelik ayni yardımlar
C) Öğretmen istihdamının artırılması
D) Kamulaştırma bedeli ödenmesi
E) Yeni bir demir-çelik fabrikası açılması

16. I. Efektif harcamalar
II. Reel harcamalar
III. Faktör harcamaları

Yukarıdakilerden hangileri kamu harcamaları sınıflandırmasındaki gerçek harcamalar kalemiyle aynı anlama gelir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

17. **Herhangi bir yasa, mahkeme kararı veya borçlu ile alacaklı arasında anlaşma olmaksızın; borçlunun tek taraflı kararıyla vadesi gelmiş borçlara ilişkin ödemenin durdurulması aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?**

A) Moratoryum
B) Konsolidasyon
C) Konversiyon
D) İtfa
E) Amortisman

18. Hazine, belirli miktar ve vadelerle çıkaracağı tahvilleri sürekli olarak satışa hazır tutar. Yatırımcılar istedikleri zaman satın alabilecekleri uzun vadeli değişken faizli tahvilleri Merkez Bankasından alana kadar, bu tahvillerin mülkiyeti Hazineye aittir. Merkez Bankası satışlara başladıktan sonraki süreçte sadece aracı ve depolayıcı görevini görmektedir. Bu tahvillere 3 ay, 6 ay veya yılda bir faiz ödenebilmekte, vadeleri ise 1 ile 5 yıl arasında değişmektedir.

Açıklamada verilen borçlanma aracı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hesaben tahviller
B) Tahkim tahvilleri
C) İkraz tahvilleri
D) Iskontolu senetler
E) Tap sistemiyle ihraç edilen borçlanma senetleri

19. **Hükümet, bütçe açığının yüksek boyutlara ulaşması nedeniyle kamu çalışanlarının maaşının bir kısmını ödeyemeyip bunun yerine devlet tahvili ya da hazine bonosu verirse aşağıdaki borçlanma türlerinden hangisi gerçekleşir?**

A) İsteğe bağlı borçlar
B) Zorunlu borçlar
C) Teminatlı borçlar
D) Kısa vadeli borçlar
E) Teminatsız borçlar

20. **Borç verene karşı krediyi kullanan kuruluşun borçlu olduğu krediler aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Devirli krediler
B) Tahsisli krediler
C) Program kredileri
D) Savunma kredileri
E) Teknik krediler

21. **Borçlanan ülkeye verilecek toplam kredinin birden fazla banka tarafından bölüşülmesi aşağıdaki kredilerin hangisine örnektir?**

A) Sendikasyon kredisi
B) Refinansman kredisi
C) Bağlı kredi
D) Serbest kredi
E) İhracat kredileri

22. **Aşağıdakilerden hangisi borçların sürdürülebilirliğini tespit etmede kullanılan göstergelerden biri <u>değildir</u>?**

A) Borç stoku / GSMH
B) İktisadi büyüme
C) Reel faiz oranları
D) Birincil bütçe dengesi
E) Parasal taban

YARGI YAYINEVİ

23. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre; harcama talimatı üzerine işin yaptırılması, mal veya hikmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin yürütülmesi görevi aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Harcama yetkilisi
B) Muhasebe yetkilisi
C) Ön mali kontrol uzmanı
D) Gerçekleştirme görevlisi
E) Üst yönetici

24. Faiz dışı kamu harcamalarının 500 milyar TL, faiz harcamalarının 50 milyar TL, bütçe gelirlerinin 480 milyar TL ve enflasyon oranının %50 olması durumunda operasyonel açık tutarı kaç milyar TL'dir?

A) 20 B) 45 C) 50 D) 70 E) 95

25. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerini oluşturan birim veya faaliyetlerden değildir?

A) Harcama birimleri
B) Muhasebe ve mali hizmetler
C) Ön mali kontrol
D) İç denetim
E) Dış denetim

YARGI YAYINEVİ

26. I. Temyiz
II. Yargılamanın iadesi
III. Karar düzeltilmesi
IV. İptal

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na göre, yukarıdakilerden hangileri Sayıştay hesap yargılamasında verilen son karara karşı başvurulabilecek kanun yollarındandır?

A) I ve II B) III ve IV
C) I, II ve III D) I, III ve IV
E) II, III ve IV

27. Cari yılda kullanılmayan ödeneklerin yıl sonunda iptal edilmesi aşağıdaki bütçe ilkelerinden hangisi çerçevesinde değerlendirilir?

A) Ayırım ilkesi
B) Yıllık olma ilkesi
C) Hesap verebilirlik ilkesi
D) Tasarruf ilkesi
E) Açıklık ve anlaşılır olma ilkesi

28. Devlete ait iktisadi bir işletme olan A Şeker Fabrikasında üreticiden alımlara ilişkin belirlenen fiyat sonucunda bir görev zararı oluşmuş ve bu zarar bütçeden karşılanmıştır.

Buna göre görev zararı, giderlerin ekonomik sınıflandırmasına göre aşağıdaki birinci düzey harcama kalemlerinin hangisinde gösterilir?

A) Sermaye giderleri
B) Sermaye transferleri
C) Cari transferler
D) Mal ve hizmet alım giderleri
E) Yedek ödenek

29. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisine tebliğ yapılamaz?

A) Mükellefin bilinen adresindeki eşine
B) Mükellefin kanuni temsilcisine
C) Mükellefin genel vekiline
D) Mükellefin iş yerindeki işçisine
E) Mükellefin komşusuna

30. Gerçek usulde vergiye tabi olmayan gül üreticisi çiftçi K, üretmiş olduğu gülleri ticari faaliyetle uğraşan T'ye satmış ve bedelini peşin olarak almıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre bu satışta düzenlenmesi gereken belgeyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) K müstahsil makbuzu düzenler.
B) K gider pusulası düzenler.
C) T gider pusulası düzenler.
D) T serbest meslek makbuzu düzenler.
E) T müstahsil makbuzu düzenler.

YARGI YAYINEVİ

31. Mükellef A, vergi dairesince tarh ve tebliğ edilen toplam 100.000 TL tutarındaki vergi ve cezası için vergi mahkemesinde açtığı davada duruşma yapılmasını talep etmiştir.

Buna göre,

I. Mükellefin isteği üzerine duruşma yapılır.
II. Gerekli olduğu durumlarda mükellefin mali müşaviri veya muhasebecisi de dinlenebilir.
III. Duruşma sadece temyiz aşamasında yapılabilir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

32. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi ücret olarak vergilendirilmez?

A) Sporculara yapılan transfer ödemeleri
B) Yarışma jürilerine yapılan ödemeler
C) Belediye meclis üyelerine yapılan ödemeler
D) Denetim kurulu başkanlarına yapılan ödemeler
E) Tahkim işi gereğince hakemlere yapılan ödemeler

33. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre, gayrimenkul satışından doğan değer artışı kazançlarının vergilendirilmesinde, satışa konu gayrimenkulün aşağıdaki yöntemlerden hangisiyle iktisap edilmiş olması durumunda elde edilen gelir vergilendirilmez?

A) Miras
B) Alacağın temliki
C) Trampa
D) Satın alma
E) İvaz karşılığında devir

34. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre, tam mükellef kurumlar ile yabancı kurumların Türkiye'deki iş yerleri arasında transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtıldığının tespitinde;

I. ilişkili kişinin varlığı,
II. taraflardan birinin banka olması,
III. hazine zararının doğmuş olması,
IV. işlemin emsallere uygunluk ilkesine aykırı olması

unsurlarından hangileri dikkate alınır?

A) I ve II B) III ve IV
C) I, II ve III D) I, III ve IV
E) II, III ve IV

YARGI YAYINEVİ

35. Keynesyen İktisadi Yaklaşıma göre toplam talep ve yatırım düzeyinin artırılmasında maliye politikasının para politikasına üstün olmasını sağlayan etki aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dışlama etkisi
B) Mali sürüklenme etkisi
C) Likidite tuzağı etkisi
D) Hızlandıran etkisi
E) Çarpan etkisi

36. Toplanan vergi hasılatına ek olarak fon ve benzeri adlar altında toplanan diğer benzeri nitelikteki gelirler, yerel yönetim kuruluşları ile parafiskal kurumlar tarafından toplanan gelirler ile dolaylı ve örtülü nitelikteki uygulamaların da dikkate alındığı kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mali zorlama
B) Vergi kapasitesi
C) Vergi kaması
D) Vergi çalılığı
E) Mali yük

37. Aşağıdakilerden hangisi iradi politikaların uygulama sorunlarından değildir?

A) Gecikmeler sorunu
B) Yapısal sınırlamalar sorunu
C) Politik sınırlamalar sorunu
D) Dışlama sorunu
E) Sosyal refah sorunu

38. Bütçe gelir ve giderlerinin fiilen gerçekleşip gerçekleşmediğini dikkate almadan ilgili mali yıl boyunca hükümetin kullanacağı net kaynakları (kamu taahhütlerini) kapsamayı amaçlayan bütçe açığı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birincil açık
B) Operasyonel açık
C) Sermaye açığı
D) Nakit açığı
E) Tahakkuk açığı

39. Ekonomide büyüme yavaşlayıp bir daralma başladığında herhangi bir politika kararı olmadan vergi gelirlerinin, büyümeden daha yüksek oranda düşmesine doğrudan neden olan unsur aşağıdakilerden hangisidir?

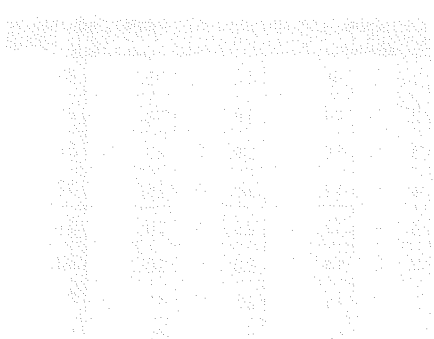
A) Dolaylı vergilerin payının dolaysız vergilerin üzerinde olması
B) Kişisel gelir üzerinden alınan vergilerde artan oranlılık
C) Geçici vergi uygulamasının olmaması
D) Sosyal programlar nedeniyle hanelerin gelirlerinin artması
E) Kamu tasarruflarının yüksekliği

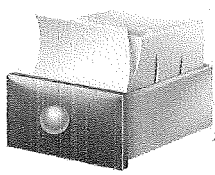
40. Arz yanlı iktisadi yaklaşımın temsilcilerinden Arthur B. Laffer'e göre, vergi oranlarındaki artışın belirli bir sınırdan sonra vergi gelirlerini düşürmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Faiz oranlarını arttırarak ekonomik faaliyetleri yavaşlatması
B) Kamu yatırımları yoluyla dışlama etkisi yaratması
C) Çalışma ve üretimi caydırarak matrahın küçülmesine neden olması
D) Bütçe açıklarını azaltarak dışlama etkisi yaratması
E) Toplam talebi azaltarak toplam arzı etkilemesi

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2021 CEVAP ANAHTARI									
1.	C	9.	C	17.	A	25.	E	33.	A
2.	B	10.	C	18.	E	26.	C	34.	D
3.	B	11.	C	19.	B	27.	B	35.	C
4.	B	12.	E	20.	A	28.	C	36.	E
5.	A	13.	B	21.	A	29.	E	37.	E
6.	D	14.	B	22.	E	30.	E	38.	E
7.	D	15.	C	23.	D	31.	D	39.	B
8.	D	16.	E	24.	B	32.	E	40.	C



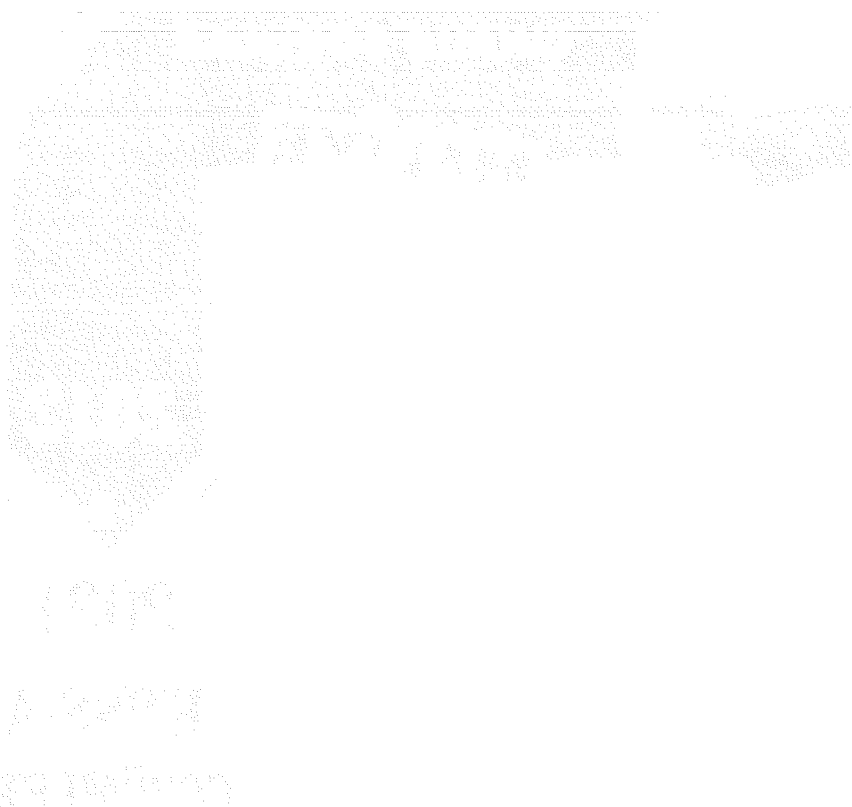


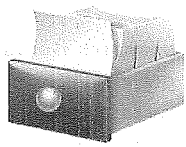
ÇIKMIŞ SORULAR

MALİYE

2012 - 2021

KPSS-A
ÇÖZÜMLERİ





MALİYE 2012 ÇÖZÜMLERİ

1. Tiebout Modeli "Ayağı ile oy vermek"

Bir yerel yönetimin, istediği hizmetleri vermesini sağlayamayan vatandaşın en uygun yerel üretim birimine göç etmesidir.

Göçü gerçekleştiren vatandaş tam bilgiye sahiptir. Bu noktada kendisine sunulacak hizmetlerin niteliğini ödemiş olduğu vergiye göre etkin bir şekilde değerlendirebilecektir. Sonuç olarak da kendine en uygun yerel yönetim birimini seçer.

CEVAP: D

2. Toplumsal yönden vergi ile fayda arasındaki ilişkiyi, "Kişilerin vergi ödemekle katlandıkları özverilerin toplamı, ortak hareket etmekle sağladıkları toplam faydaya eşit olmalıdır." sözü Emil Sax tarafından ortaya atılmıştır.

Siyasal karar alma konusu, sistemli bir şekilde ilk defa ve geçmiş yüzyılda İtalyan iktisatçıları tarafından incelemeye başlanmıştır. Modern kamu ekonomisi disiplininin de temelini atan bu iktisatçılar, kişisel tercihlerin kollektif karar alma sürecinde esas alınması gerektiğini ilk defa ileri sürmüşlerdir. İtalyan ekolünün bu görüşleri günümüzde, hangi malların üretileceğini ve fiyatının ne olacağını belirleyen temel unsurun, tüketici tercihleri olduğu biçiminde formüle edilmektedir. Ekonomide hangi malların üretileceğine ve hangi fiyattan satılacağına karar veren unsurun tüketici tercihleri olduğunu savunan bu görüş, tüketici egemenliği adıyla savunulmaktadır. Tüketici tercihleri ile politik kararlar arasındaki ilişki, Alman Emil Sax tarafından; vergi ödemekle kişilerin katlandıkları fedakarlıkların toplamı ile politik karar alma sonucu toplumun sağladığı toplam faydanın birbirine eşit olması gerektiği ifade edilmiştir.

CEVAP: C

3. **T.Hobbes "Leviathan Model"**

Kamu kesiminin büyümesi politik nedenlere bağlıdır. Politilacılar ve bürokratlar kendi menfaatleri ve güç maksimizasyonları için ihtiyaç olandan daha fazla harcama yaparlar. Sonuçta kamu harcamaları artacağı için kamu açıkları da büyür. Devlet kaynakları kendisine çekerek bir Leviathan'a dönüşürken biz de açığı büyümüş bir kamu kesimi ile karşı karşıya kalırız. Açığı büyümüş bu kamu kesimi aynı zamanda sadece kendisine hizmet veren yandaşlarına imkan sağlayan bir canavara dönüşür.

Leviathan; İncil'de tarif edilen ve önüne çıkan bütün canlıları yutan bir deniz canavarıdır.

CEVAP: B

4. **Baş Vergisi;**

Bireyler arasında ekonomik güç farklılıklarının bulunmadığı varsayımıyla kişi başına eşit miktarda alınan vergidir. Verginin konusu ve matrahı, yükümlünün kendisidir. Zaman içinde nüfus artışı, toplumsal ilişkilerin gelişmesi sonucunda baş vergisinin gerçek ödeme gücünü temsil etmemesi, adil olmaması, vergiyi ilkel bir uygulama haline getirmiştir. Ancak verginin konusu ve matrahı yükümlünün kendisinin olması gizlenmesini imkansız hale getirmektedir.

CEVAP: C

5. Vergi muafiyeti ve istisnası vergi harcamaları içinde yer alan kavramlardır. Vergi harcaması, devletin alması gereken bir vergi alacağından çeşitli isimler adı altında vazgeçip (muafiyet, istisna) hazineyi gelir kaybına uğratması olarak tanımlanabilir.

Muafiyet: Vergilendirilmesi gereken kişi ya da kişi gruplarının vergi dışı bırakılmasıdır. (Esnaf muaflığı-Diplomat muaflığı vb.)

İstisna: Vergilendirilmesi gereken konuların vergi dışı bırakılmasıdır. (Telif kazançları istisnası, ihracatta katma değer vergisi istisnası vb.)

CEVAP: A

6. Ödeme gücü ilkesi çerçevesinde vergilendirmede katlanılması gereken fedakarlıkla ilgili dört farklı görüş ileri sürülmüştür:

- **Eşit Fedakarlık Görüşü:** Ödenmesi söz konusu vergi dolayısıyla mükelleflerin sahip oldukları toplam faydadaki azalışın aynı düzeyde olması, bu yolla katlanılan fedakarlığın eşitlenmesini savunan görüştür. Bu durumda matrahın büyüklüğüne bakılmaksızın farklı gelire veya varlığa sahip olan kişiler aynı miktarda vergi ödeyecektir. Sabit miktarlı vergilere dayanak oluşturmaktadır.
- **Eşit Oranda Fedakarlık Görüşü:** Mükelleflerden varlıkları veya gelirleri yüksek olanların, az olanlara kıyasla toplumdan daha fazla fayda sağladıkları varsayılarak, ilk gruba giren mükelleflerin diğerlerine kıyasla daha fazla vergilendirilmesi gerektiğini savunan görüştür. Düz oranlı vergilere dayanarak oluşturmaktadır.
- **Eşit Marjinal Fedakarlık Görüşü:** Gelir arttıkça gelirin daha fazla kısmının vergi olarak alınması, dolayısıyla vergi yükünün artması anlayışına dayanır. Gelirin azalan marjinal faydası ile ilgilidir. Artan oranlı vergilere dayanak oluşturulmaktadır.
- **Minimum Fedakarlık (En Az Toplam Fedakarlık) Görüşü:** Vergileme suretiyle sağlanan toplam hasılatın, toplumun tüm kesimleri üzerinde yarattığı toplam fedakarlığın en az düzeyde olması gerektiğini savunan görüştür.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

7. **Sınıf usulü (basit) artan oranlılık;** vergilendirilecek matrahın dilimlere ayrılmasından sonra, her üst dilime geçişte, o dilim için öngörülen vergi oranının tüm matraha uygulanmasıdır.

Sınıf usulü artan oranlı tarifede, vergi oranı ile ortalama vergi oranı birbirine eşittir. Marjinal vergi oranı ise her ikisinden yüksektir ve matrah arttıkça daha da yükselmektedir.

Sınıf usulü artan tarife yukarıda ifade edilen yapısı dolayısıyla, harcanabilir gelir açısından gelir dağılımını tersine çevirebilme gibi bir olumsuzluğa sebep olabilecektir.

Sınıf usulü artan oranlı gelir vergisi tarifesi harcanabilir gelir açısından gelir dağılımı tersine çevirebilmektedir.

CEVAP: C

8. Baş vergisi veya herhangi bir diğer verginin maktu olarak alınması halinde sabit miktarlı vergiler söz konusudur.

Sabit miktarlı vergi tarifesi matrahın miktarı ne olursa olsun vergi miktarının değişmediği ve dolayısıyla, matrah arttıkça ortalama vergi oranının azaldığı tarifelerdir. Bu sebeple bu tür tarifelere "tersine artan oranlı tarife" (ric'i tarife) de denilmektedir. Bu tarifelerde vergi matrahtan bağımsız olarak sabit miktarlar şeklinde belirlenmektedir.

Matrah arttıkça, vergi tutarı değişmediği için ortalama vergi oranı giderek azalmaktadır.

Tersine artan oranlı tarife, tüketim üzerinden düz oranlı vergi alınması halinde, alınan verginin gelirle kıyaslanması halinde de söz konusu olabilmektedir. Buna göre, eşit miktarda tüketimi olan ve eşit miktarda tüketim vergisi ödeyen iki mükelleften geliri az olan, geliri fazla olana oranla daha fazla vergi yüküne katlanmak zorunda kalmaktadır.

CEVAP: D

9. Bir vergi tarifesinde uzunluk farkı, tarifede yer alan en yüksek matrah ile en düşük matrah arasındaki farktır. Soruda verilen tarifeye göre de en yüksek matrah 500, en düşük matrah 100'dür. Buna göre uzunluk farklı;

500 – 100 = 400 olmaktadır.

Bir vergi tarifesinde yükseklik farkı ise tarifede yer alan en yüksek vergi oranı ile en düşük vergi oranı arasındaki farktır. En yüksek vergi oranı 30, en düşük vergi oranı ise 10'dur. Buna göre yükseklik farkı; 30 – 10 = 20'dir.

CEVAP: E

10. Etkin vergi, verginin karar etkisi ile yakından ilişkili bir kavramdır. Verginin karar etkisi, vergi değişikliklerinin mükelleflerin tüketim, tasarruf ve yatırım kararları üzerinde yol açtığı değişikliklerdir. Verginin etkin bir vergi olması mükelleflerin davranış şekillerinde herhangi bir değişikliğe yol açmaması olarak tanımlanır.

CEVAP: B

11. Wagner Kanunu (Adolph Wagner)

"Devlet faaliyetlerinin sürekli artışı kanunu", A. Wagner'e göre;

- Toplumların sosyal gelişmeleri ile artan devlet faaliyetleri kamu harcamalarının artışının da en önemli nedendir.
- Bireylerin sosyal ilerleme istekleri, kalkınma, büyüme gibi iktisadi nedenler kamu harcamalarını artırır.
- Wagner kamu harcamalarının milli gelirden daha hızlı artacağını ifade eder. Dolayısıyla kamu harcamalarındaki artış oranı, milli gelirdeki artış oranına kıyaslandığında 1'den büyüktür. Bu durumu Wagner formüle etmiştir:

  $\Delta G/G/\Delta Y/Y > 1$
- Kamu harcamalarının artışında devlet şeklinin bir önemi yoktur.
- Wagner'e göre devlet faaliyetleri iki şekilde artmaktadır;
  - a. **Yoğunluğuna artış:** Devletin daha önce sunmuş olduğu hizmetleri daha kaliteli sunmasını ifade eder.
  - b. **Genişliğine artış:** Devletin daha önce sunmadığı yeni hizmet sunmasını ifade eder.

YARGI YAYINEVİ

W. J. Baumol "Dengesiz Büyüme Yaklaşımı"

Kamu sektörü, verimsizdir, emek yoğun üretim yapar ve teknolojiye çok açık değildir.

Özel sektör ise verimlidir, sermaye yoğun üretim yapar ve teknolojiye açıktır.

Gizli işsizliğin yüksek olduğu kamu sektöründe üretkenliğin düşük olmasına rağmen maliyetlerin artmış olması kamu harcamalarını artırır.

Peacock-Wiseman

"Sıçrama Tezi"

Kamu harcamaları; savaş, doğal afet, ekonomik kriz vb. olağanüstü nedenlerden dolayı sıçrama gösterir. Bu durumda kamu harcamaları ile birlikte kamu gelirleri de artmaktadır.

Olağanüstü durumun sona ermesinin ardından ne kamu harcamaları ne de kamu gelirleri eski seyrine dönmez. Vatandaşlar olağanüstü dönemlerde yüksek düzeyde vergiye alıştıkları için, geçici dönemin ardından da uyum sağlarlar.

Kamu harcamaları olağanüstü dönemler dışında artmayıp sabit kalır. Sabit kaldığı bu dönem **plato** olarak adlandırılır. Dışsal bir şok yaşanmadıkça kamu harcamaları yatay bir seyir izler. Bu durum **ratchet** etkisi olarak da adlandırılır.

Peacock-Wiseman'a göre; olağanüstü dönemlerde, örneğin savaş anında savaş harcamalarını artırırken sivil harcamaları azaltır. Toplam harcamalar içindeki bu değişiklik savaş bittiğinde eski halini alır. Ancak; toplam harcamalar azalmaz sadece savaş harcamalarının payı azalır. Azalan payın yerini sivil harcamaların payı alır. Bu duruma **yerini alma etkisi** denir.

CEVAP: D

12. Kamu Harcamalarının Artış Nedenleri

Kamu harcamalarının artış nedenleri gerçek artış nedenleri ve görünüşte artış nedenleri olmak üzere ikiye ayrılır:

Görüşüşte Artış Nedenleri

- Para değerinin düşmesi, enflasyon.
- Bütçe yöntem, teknik veya usullerinin değişmesi (safi usulden gayrisafi usule geçiş)
- Ayni ekonomiden nakdi ekonomiye geçiş
- Ülke sınırlarının genişlemesi
- Nüfus artışı (salt nüfusun değişmesi)
- Kamulaştırma faaliyetleri için yapılan giderler
- Kamu kesiminin örgüt yapısı veya yönetiminde yapılan değişiklikler

Bir topluma hizmet sunumu gerçekleştirilirken, hizmetin kalitesinde bir değişiklik söz konusu değilken, hizmetlerin bedellerinde artış oluyor ise görünüşte artış nedenidir.

Gerçek Artış Nedenleri

- Savaş, savunma, savaş teknolojisi giderleri
- Devlet anlayışındaki değişiklikler
- Kalkınma, büyüme gibi iktisadi nedenler
- Bir bölgenin il veya belediye olması gibi sosyal nedenler
- Doğal afetler
- Nüfus artışı (kamusal hizmetlere olan talep artıyor ise ya da kalite artışı yaşanıyorsa)
- Teknolojik yenilikler
- Geleneksel toplum yapılarının çözülmesi

Bir topluma hizmet sunumu gerçekleştirilirken, kamusal hizmetler miktar, ka-

YARGI YAYINEVİ

lite ve bedel olarak artıyor ise gerçek artış nedenidir.

Yaşanan bir savaş sonucu veya bir birleşme ardından ülkenin nüfusu artabilir. Bu durum bir görünüşte artış sebebidir. Çünkü; sunulan hizmete veya kişi başına düşen hizmet miktarında bir artış olmayacaktır. Ancak; nüfus artış sonucu yeni ihtiyaçlar ortaya çıkıyor ise devlet harcama miktarını artırmak zorunda kalacaktır. Bu da beraberinde daha fazla kamu harcaması gerektirdiği için gerçek artış nedenidir. Çünkü bu durumda hizmetin niteliği de devlet tarafından artırılmalıdır. Yaşam standardında bir yükselme sağlanmaktadır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

13. Bilimsel ve Ekonomik Sınıflandırma

Kamu kesiminin milli ekonomi içerisindeki büyüklüğünün belirlenmesi, yapılan kamu harcamalarının ekonominin bütünü üzerindeki etkilerinin tespit edilebilmesi bakımından kamu harcamaları ekonomik açıdan analiz edilir. Bilimsel ve ekonomik sınıflandırmayı reel harcama ve transfer harcaması olarak analiz ederiz.

a. Reel (Gerçek) Harcama

Devletin doğrudan mal ve hizmet alımına yönelik harcamalarıdır. Reel harcamalar;

- Ekonomide toplam talebin öğesini oluşturur.
- Milli geliri doğrudan etkileyerek artırır.
- Cari dönem üretim ve fiyat düzeyini etkiler.

Örneğin; Personel ödemeleri.

Devletin gerçek harcamaları ve cari yatırım harcaması olarak 2'ye ayrılır:

Cari Harcama

Yıl içinde bir veya birçok defa kullanmakla tükenen, kamu tüketimi ile ilgili olan, faydaları devamlılık göstermeyen, ama hemen hemen her yıl tekrar eden mal ve hizmetler için yapılan harcamalardır. Faydası genelde bir dönemle sınırlıdır.

Örneğin; Yolluk giderleri.

Yatırım Harcaması

Ekonomide sermaye birikimini sağlamak ve üretim araçları ve üretim gücünü artırmaya yönelik yapılan harcamalardır. Faydası süreklilik gösterir ve uzun döneme yayılır. Dayanıklı mal biçiminde faydası gerçekleşir.

Örneğin; Yeni bina alımı.

b. Transfer Harcaması

Milli gelir üzerinde doğrudan bir etkisi olmadan, sadece satın alma gücünün fertlere veya sosyal gruplara karşılıksız olarak aktarılmasına "transfer harcaması" denir.

Karşılıksız harcamalardır.

Örneğin; fakirlere yapılan yardımlar.

Transfer harcamaları kendi içinde 3'e ayrılır;

- Dolaylı – Dolaysız Transfer Harcama ayrımı
- Gelir – Servet (Sermaye) Transfer Harcama ayrımı
- Verimli – Verimsiz Transfer Harcama ayrımı

Sermaye teşkili Transfer Harcaması

Kanunun özel kesime ait olan taşınır sermaye malları ve daha önceki dönemlerde üretilmiş bulunan taşınmazları satın almak için gerçekleştirdiği harcamalardan oluşmaktadır. Karşılıksız bir harcama değildir.

Cari dönemde üretilmiş bir mal ve hizmet alımından dolayı yapılmadığı için gerçek harcama sayılmaz, sermaye teşkili transfer harcaması kabul edilir.

Örneğin;

- Eski bina alımları,
- kamulaştırma harcamaları,
- devletleştirme harcamaları,
- arazi/arsa alımları,
- hisse senedi, tahvil, bono alımları için yapılan harcamalar vs.

Adı transfer harcaması olsa da karşılıklıdır.

CEVAP: E

14. Transfer Harcaması

Milli gelir üzerinde doğrudan bir etkisi olmadan, sadece satın alma gücünün fertlere veya sosyal gruplara karşılıksız olarak aktarılmasına "transfer harcaması" denir.

Başka bir ifadeyle; bazı kaynakların, devlet bütçesi aracılığıyla kişi ve kurumlar arasında karşılıksız el değiştirmesi niteliği taşıyan kamu harcamalarıdır.

Karşılıksız harcamalardır.

Örneğin;

- Fakirlere yapılan yardımlar
- Burs ödemeleri
- Borç anapara ve faiz ödemeleri
- Sübvansiyonlar
- Emekli/malul aylıkları vb.

Mal ve hizmet talebi kendilerine ödemede bulunulan kişi ve kurumlar tarafından yapılır. Mal ve hizmet talebi bu şekilde dolaylı olduğundan milli gelir de dolaylı olarak artar.

Bir ekonomide devletin gerçek kamu tüketiminden bahsedebilmek için transfer harcamalarını kamu harcama toplamından çıkarmak gerekir.

YARGI YAYINEVİ

Transfer harcamaları kendi içinde 3'e ayrılır;

- Dolaylı – Dolaysız Transfer Harcama ayrımı
- Gelir – Servet (Sermaye) Transfer Harcama ayrımı
- Verimli – Verimsiz Transfer Harcama ayrımı

Dolaylı Transfer

- Bireylerin gelirlerini dolaylı olarak artıran transfer harcamalarıdır.
  - ✓ **Tüketici yönünden:** tüketicilere yönelik bazı mal ve hizmetlerin fiyatlarının ucuzlaştırılması yoluyla yapılan yardımlar sübvansiyonlardır.
  - ✓ **Üretici yönünden:** Maliyeti azaltmak için gerçekleştirilen vergi iade, yatırım indirimi, hazine teşvikleri vb.

Tüketim sübvansiyonlarını ayni transferlerden ayıran özellik, kişilerin özel durumunu dikkate almamasıdır.

Dolaysız Transfer

- Bireylerin gelirlerini doğrudan doğruya artıran transfer harcamalarıdır.

  Örneğin; Maluliyet aylıkları, fakirlere yapılan yardımlar, sosyal hizmetler için yapılan yardımlar, yiyecek, yakacak yardımı gibi ayni ve nakdi yardımlar dolaysız transferdir.

Gelir Transferi

- Kişilere yönelik transfer harcamalarıdır.

  Örneğin; öğrenci bursları, emekli memur aylıkları, dul ve yetim aylıkları vb.

Servet (Sermaye) Transferleri

- Kurumlara ve ülkelere yönelik yapılan transfer harcamalarıdır.

  Örneğin; savaş tazminatları, mesken yapım yardımı, dış borç faizleri vb.

Verimli Transfer

- Devletin üretimde yeni bir değer yaratmak amacıyla yaptığı iktisadi amaçlı yardımlardır.

  Örneğin; Yatırıma yönelik verilen teşvikler, sübvansiyon uygulaması vb.

Verimsiz Transfer

- Sosyal amaçlı yardım yapan devletin bu transferleri verimsizdir. Çünkü üretimde yeni bir değer yaratma çabası yoktur.

  Örneğin; Öğrenci bursları, emekli aylıkları vb.

Ülkemizde Transfer Harcamalarının Tasnifi

Ülkemizde transfer harcamaları 3 şekilde incelenir:

- Ekonomik (iktisadi) Transfer
- Sosyal Transfer
- Mali Transfer

Ekonomik Transfer

Devletin üretimi artırmak, aynı ve nakdi sübvansiyonlarla üretimi ve üreticiyi desteklemek, teşvik etmek için iktisadi amaçlı yapılan transferlerdir.

Örneğin; KİT sübvansiyonları.

Sosyal Transferler

Devletin düşük gelir gruplarına yönelik malul aylığı, öğrenci bursu, yaşlılık aylığı, dul ve yetim aylığı gibi harcamalarıdır.

Bütçeden sosyal güvenlik kuruluşlarına yapılan aktarmalar sosyal transfer niteliğindedir.

Belirli bir gelirin altında olanlara ya da hiç geliri olmayanlara belirlenen tutara kadar bir ödeme yapılmasını öngören "negatif vergi" uygulaması da sosyal transfer harcaması olarak kabul edilir.

Mali Transfer

Devletin kamu kurum ve kuruluşlarının açıklarını kapatmak için verdiği hazine yardımı gibi harcamalarını içerir.

Örneğin; Özel bütçeli kuruluşlara yapılan yardımlar.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

15. Saf kamusal mallar ya da başka bir ifadeyle tam kamusal mallar; devlet tarafından sunulabilen, bölünemez fiyatlandırılamaz ve pazarlanamaz mallardır. Bu malları özel mallardan ayıran iki temel özellik, tüketimlerinden kimsenin mahrum bırakılamaması (dışlanamazlık) ve tüketimlerinde rekabetin bulunmamasıdır. Bu özellikleri taşıyan kamu malları (hizmetleri) örnekleri olarak; ulusal savunma, bürokrasi, sokak lambası, deniz feneri gösterilebilir.

Tam kamusal malların tüketiminden hiç kimse mahrum bırakılamadığı için bu mallarda bedavacılık sorunu ortaya çıkmakta, üretimlerine siyasal karar alma mekanizması tarafından karar verilmekte ve finansmanları vergi ile sağlamaktadır.

Tüketimlerinde rekabet olmaması özelliği dolayısıyla, bu malları bazı bireylerin tüketmesi diğerlerinin tüketimini engellememekte ve ne kadar tüketilirlerse tüketilsinler diğer bireyler bakımından bir fayda kaybı doğmamaktadır. Bu özelliği itibariyle, bu malların üretilecek miktarların dolayısıyla üretimleri için yapılacak harcamaların nüfus miktarı veya artışıyla ilgili olmadığı, nüfus artışının bunların maliyetini artırıcı bir etki yapmayacağı söylenebilir.

CEVAP: A

16. Bilimsel ve ekonomik sınıflandırma içerisinde en geniş kapsamlı kısım; reel harcama-transfer harcama sınıflandırmasıdır. Devlet eğer ekonomiden doğrudan bir mal veya hizmet alıyor ise bunun ekonomide genişletici etkileri olacağı için bu bir gerçek (reel) harcamadır. Reel harcamalar elde edilen faydaya göre cari ve yatırım harcaması olarak değerlendirilir. Yukarıda da bahsettiğimiz gibi bulunulan cari dönemde fayda sağlıyor ise car har-

cama, ancak faydası uzun yıllara yayılıyor ise bu bir yatırımdır.

Devletin ekonomiden doğrudan mal ve hizmet almadığı karşılıksız harcamaları ise transfer harcaması kapsamında inceledik. Bir transfer harcaması gibi anılsa da sermaye teşkili harcaması karşılıklı olması ile transfer harcamasından ayrılır.

Kamu kesimi önceki yıllarda üretilen bir taşınmazı satın alıyorsa, örneğin bir eski binayı satın aldığında bu sermaye teşkili transfer harcamasıdır. Cari dönemde üretilen bir bina satın alınması ise bu reel harcamadır. Taşınmaz mallar içerisinde yer alan arsa ve arazilerde yeni bir üretim asla söz konusu olamayacağından bu tür harcamaların tümü sermaye teşkili transfer harcamasıdır.

CEVAP: E

17. Bazı dönemlerde devlet istisnai borç yöntemlerine başvurmaktadır. İstisnai borç yönetimi temel olarak ikiye ayrılır.

- **Konsolidasyon (Tahkim)**
- **Konversiyon**

Konsolidasyon (Tahkim)

Devletin kısa vadeli borçlarını uzun vadeli borç haline dönüştürmesidir.

Konversiyon (Değişim)

Devletin yüksek faizli tahvillerini düşük faizli tahvillerle değiştirmesidir. Yani yeni bir borç yaratmaktadır.

Konversiyon devletin borç yükünü hafifletmeye yöneliktir. Piyasa faiz oranlarının da beraberinde düşmesi gerekmektedir. Ancak; konsolidasyon tam aksine uzayan vade ile artan faiz sonucu borç yükünü artıran bir uygulamadır.

Cebrilik unsuru bakımından konversiyon üçe ayrılır:

- **Zorunlu Konversiyon:** devlet tek taraflı konversiyon kararı aldı ve yüksek faizli tahvilleri düşük faizli tahviller ile değiştirir. Tahvil sahibine seçim şansı bırakmaz.
- **Yarı İsteğe Bağlı Konversiyon:** devlet tahvil sahiplerine iki alternatif sunar. Ya tahvili düşük faizli yeni tahvil ile değiştirme ya da erken ödemeyi kabul etmek biçimindeki bu alternatifler için belli bir tanır. Eğer ki süre zarfında tahvil sahibi tercihini belirtmemiş ise değişikliği kabul etmiş sayarak konversiyona gidilir.
- **İsteğe Bağlı Konversiyon:** Tahvil sahiplerinin isteğe bağlı olarak ya konversiyona gidilir ya da devlet tahvilin üzerinde yazan bedeli öder.

CEVAP: C

18. Devletin 100 liralık tahvili %10 iskontolu olarak ve %3 ihraç ettiği varsayılsın. Bu durumda devlete borç veren alacaklı 100 lira nominal bedeli tahvili 90 liraya alacaktır. Ancak %3'lük faiz tahvil üzerinde yazılı tutar olan 100 lira üzerinden hesaplanacaktır. Bu durumda 3 lira faiz geliri elde edecektir. 90 lira borç verme karşılığında 3 lira tahvil geliri elde edilmesi halinde gerçek (reel) faiz oranı yaklaşık %3,3 olacaktır (3/90=0,03333)

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

19. Kısa Vadeli Borçlar (Dalgalı Borçlar)

Devletin nakit ihtiyacına göre artıp azalan kısa vadeli borçlar bu nedenle "dalgalı borç" olarak da ifade edilir. Kısa vadeli borçlar para piyasasından temin edilir.

Kısa vadeli borçlanmaya başvurma nedenleri

- Bütçe gelir ve giderleri arasındaki uyumsuzlukları gidermek
- Devlet açısından borç yükü düşüktür. Çünkü faiz oranları düşüktür.
- Devlet bütçesinin kısa vadeli parasal ihtiyacı karşılamak istenir.
- Para piyasasından kolaylıkla temin edilir.
- Formalite açısından pratik ve kolaydır.
- Uzun vadeli borçlanmaya zemin hazırlar.
- Devlet vergileme olanağı kalmadığı için başvurabilir.
- Ekonomide deflasyonist bir dönem yaşanıyor ise atıl olan fonlardan borçlanarak piyasaya aktarılıp ekonomik dengenin korunması amaçlanır.
- Olağanüstü durumların finansmanı için başvurulabilir.

Kısa vadeli borçlanma şekilleri

- **Hazine Bonoları**
- **Hazine Kefaletini Haiz Bonolar**
  - Günümüzde uygulaması söz konusu değildir.
  - Bu bonolar Hazine müsteşarlığı tarafından çıkarılmaz. Hazine kefaletini haiz bonolar; iktisadi devlet teşekkülleri ve iktisadi faaliyette bulunan özel bütçesi kuruluşlar çıkarmaktadır.

    Merkezi devlet teşkilatı dışındaki bazı kamu kuruluşları ve KİT'lerin çıkarttığı bonolara hazine kefil olur.
  - Hazine kefaletini haiz bonoları çıkaran kurum ve kuruluşlar mevsimlik ihtiyaçlarına yönelik fon sağlamak, hammadde veya ürün alımında kullanmak amacıyla ihraç ederlerdi.
  - Borçlanmanın söz konusu olması için hazinenin kefaleti şarttır.
  - Toprak mahsulleri ofisi ve Türkiye Şeker Fabrikası tarafından kullanılmalıdır.
- **Müteahhit Bonoları**
- **Olağanüstü Hallerde Çıkarılan Bonolar**
- **Bütçe Emanetleri ve Adi Emanetler**
- **Garanti Bonoları**
- **Merkez Bankası Avanslar**

Kuponlu tahviller uzun vadeli devlet iç borçlanma senedidir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

20. Konversiyon: Piyasada yüksek faizli tahvillerin düşük faizli tahvillerle değiştirilerek devletin borç yükünü hafifletme amacı taşıyan olağanüstü borç yönetimi işlemlerinden biridir.

Konsolidasyon (Tahkim): Devlet borçlanmasında kısa vadeli borcun uzun vadeli hale getirilmesidir. Olağanüstü borç yönetimi işlemlerinden biridir. Vade uzadığı için faiz oranları da yükselmekte ve borç yükü artmaktadır.

Amortisman: Devlet borçlarının anaparalarının azaltılması amacıyla yapılan ödemelerdir.

İfta: Borcun ödenmesi anlamına gelir.

CEVAP: A

21. **Konsodilasyon (Tahkim):** devletin kısa vadeli borçlarını uzun vadeli borç haline dönüştürmesidir. Devletin konsodilasyona başvurma nedenleri;
- Hazinenin nakit sıkıntısı çekmesi
- Piyasanın borcu ödemeye elverişli bir yapıda olmaması

Konsodilasyon 2'ye ayrılır;
- **Cebri (Zorunlu) Konsodilasyon:** devletin tek taraflı olarak borcun vadesini uzatmasıdır. Devlet bunu bir duyuru ile tahvil sahiplerine ilan eder ve itiraz etme hakkı tanımaz. Faiz ise bir miktar artış gösterir.
- **İsteğe Bağlı Konsodilasyon:** Devletin uzun vadeli borçlanmaya gitme yoludur. Yeni tahviller ihraç edilir ve devlete borç veren tasarruf sahiplerine yeni senetler almak veya borcunun ödenmesini talep etmek gibi seçenekler sunulur. Tasarruf sahibi menfaatini düşünerek kendi karar verir. En çok karşılaşılan konsodilasyon şeklidir.

  Vade uzadıkça devletin borç yükü artar.

Konsodilasyon sonuçları;
- Borcun vadesi uzar, bu nedenle uzayan her ay için taahhüt edilen faiz yükü nedeniyle devletin borç yükü artar.
- Kamu maliyesi ve ödeme planlarında rahatlama sağlar.
- Gelir dağılımında adaleti bozar.
- Devlete olan güven sarsılır.
- Hazinenin borçlanma olasılığı düşer.
- Zorunlu konsodilasyon borç verenlerin plan ve projelerini aksatır.
- Ekonomide deflasyon (durgunluk) meydana gelir.

CEVAP: B

22. Hazine kefilini haiz bonolar devletin kısa vadeli borçlanma aracıdır.

Hazine Kefaletini Haiz Borçlar
- Günümüzde uygulaması söz konusu değildir.
- Bu bonolar Hazine müsteşarlığı tarafından çıkarılmaz. Hazine kefaletini haiz bonolar; iktisadi devlet teşekkülleri ve iktisadi faaliyette bulunan özel bütçesi kuruluşlar çıkarmaktadır.

  Merkezi devlet teşkilatı dışındaki bazı kamu kuruluşları ve KİT'lerin çıkarttığı bonolara hazine kefil olur.
- Hazine kefaletini haiz bonoları çıkaran kurum ve kuruluşlar mevsimlik ihtiyaçlarına yönelik fon sağlamak, hammadde veya ürün alımında kullanmak amacıyla ihraç ederlerdi.
- Borçlanmanın söz konusu olması için hazinenin kefaleti şarttır.
- Toprak mahsulleri ofisi ve Türkiye Şeker Fabrikası tarafından kullanılmalıdır.

CEVAP: D

23. **Bütçenin Fonsiyonları**

A. Klasik
- Siyasi Fonksiyon
- Hukuki Fonksiyon
- İktisadi ve Mali Fonksiyon
- Denetim Fonksiyonu

B. Çağdaş
- Kaynak Tahsisi Fonksiyonu
- Gelir Dağılımı Fonksiyonu
- İstikrar Sağlama Fonksiyonu
- Kalkınma Fonksiyonu
- Konjonktürel Fonksiyon
- Telafi Edici Fonksiyon

YARGI YAYINEVİ

Kaynak Tahsisi Fonksiyonu: Bu fonksiyon özel ve kamu kesimi arasında kaynakların tahsisine etkinliği sağladığı gibi kamu kesimindeki birbirine rakip çıkar ve talep arasında tercih yapılması ve buna ilişkin karşılıklı dengelerin gözetilmesini amaçlar. Bu fonksiyon ekonomide tam rekabet koşullarının olmamasından dolayı çıkmış bir fonksiyondur.

CEVAP: E

24. Bütçenin Hukuki Fonksiyonu:

Bütçe ülkede mevcut bulunan hukuk sistemine uygun olarak hazırlanır, uygulanır ve denetlenir. Bütçe bir kanundur. Ancak bu kanun belirli özellikleri ile diğer kanunlardan ayrılır. Bu özellikler;

- Bütçe süreli bir kanundur.
- Bütçe Cumhurbaşkanı tarafından veto edilemeyen bir kanundur.
- Bütçe devletin mali hayatının belirleyicisi olan bir kanundur. Bütçede belirtilmeyen bir harcamanın yapılması ve gelirlerin toplanması mümkün değildir.

CEVAP: C

25. Bütçe Hakkı:

Vergi ve benzeri gelir kaynakları ile gerçekleştirilen kamu harcamalarının miktar ve bileşimini belirleme ve onaylanama hakkıdır.

Bütçenin mali işlevi, bütçenin sahip olduğu en eski klasik fonksiyondur. Mali fonksiyon, kamu harcamaları ve kamu gelirleri arasında denge sağlamaya çalışan fonksiyondur.

Bütçe parlamento tarafından hazırlandığı için siyasi bir boyuta sahiptir. Parlamentoyu oluşturan vekiller vaat eder, seçmenler de bu vaatlere göre siyasi tercihlerini ortaya koyarlar. Elbette seçilenler yeniden seçilebilmek için parti programlarında vaat ettiklerini gerçekleştirmeye çalışırlar. Dolayısı ile bütçeleri sadece teknik metinler olarak değerlendirmek mümkün değildir. Bütçe dışında baskı ve çıkar grupları parlamentolar üzerinde baskı kurarak kendi istediklerinin bütçelerde yer almasına çalışırlar.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

26. Bütçelerin sahip olduğu temel nitelikler 4T ilkesi olarak ifade edilir. Bunlar;

Tevzin: Bütçe demektir. Bütçede yer alan kamu gelir ve giderlerinin denkliği esastır.

Tahmin: Bütçe büyüklükleri bir tahmindir. Bütçedeki büyüklükler geleceğe yöneliktir.

Tahdit: Bütçe belirli bir dönem için hazırlanır ve uygulanır.

Tasdik: Bütçe uygulamaya girmeden önce onaylanır.

CEVAP: B

27. Bütçelerin sahip olduğu temel nitelikler 4T ilkesi olarak ifade edilir. Bunlar;

Tevzin: Bütçe demektir. Bütçede yer alan kamu gelir ve giderlerinin denkliği esastır.

Tahmin: Bütçe büyüklükleri bir tahmindir. Bütçedeki büyüklükler geleceğe yöneliktir.

Tahdit: Bütçe belirli bir dönem için hazırlanır ve uygulanır.

Tasdik: Bütçe uygulamaya girmeden önce onaylanır.

CEVAP: A

28. Bütçe Denkliğine İlişkin Teoriler

a. Klasik Bütçe Teorisi

Bütçe denkliği, bir başka ifadeyle mali denkliği esas alan teoridir.

b. Devri Bütçe Teorisi

Bir konjonktür devresindeki denkliği esas alan teoridir.

c. Telafi Edici Bütçe Teorisi

Ekonomiler tam istihdam noktasına gelinceye kadar bütçe açığı verilerek, ekonomik canlanma sağlamaktadır. Ancak bu noktadan sonra ekonomik denklik aranabilir.

Klasik Bütçe Teorisi

- Klasik maliye yaklaşımının görüşüdür.
- Katı bir yıllık denklik ilkesine dayanır (mali denklik)
- Bütçe ile iktisadi alanlara müdahale edilmemelidir.
- Devletin klasik görevlerini yerine getirmesi için kullanılmalı ve küçük hacimli olmalıdır.
- Kural olarak borçlanmaya başvurulmamalıdır.

Devri Bütçe Teorisi

- Bu teorinin öncülüğünü Alvin Hansen yapmıştır, ancak geliştiren Keynestir.
- Devri bütçe teorisinde 7 ile 10 yıl gibi bir dönemi kapsayan konjonktür devresinin bütünü itibariyle bütçe denkliği sağlanmalıdır.
- Devri bütçe teorisinde önemli olan ekonomik denkliktir.
- Bütçe canlanma konjonktüründe fazla verecek, bütçe fazlasını bütçe denkleştirme fonunda birikecektir. Biriktirilen bu fonlar daralma konjonktüründe verilecek bütçe açıklarını finanse etmek için kullanılacaktır.

Telafi Edici Bütçe Teorisi

- Keynesyen iktisatçılardan William Beveridge tarafından geliştirilen bu teori bütçe denkliği yerine "ekonomik denge" fikrine ve "bütçe açığı" politikasına dayanır.
- Depresyon içinde bulunan bir ekonomiyi genişleme aşamasına geçirebilmek ve tam istihdamı gerçekleştirebilmek için devlet özel sektör harcamalarındaki yetersizlikleri bütçe açıkları ile telafi edecek ve "ekonomik denge" noktasına ulaştırılacaktır. Bütçe açıkları ise borçlanma ile finanse edilecektir. Tam istihdam denge noktasında da tekrar denk bütçe uygulanacaktır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

29. 1982 Anayasası'na göre vergilendirme yetkisi yasama organı olan TBMM'ye aittir. Bu sonuç Anayasa'nın "Vergi Ödevi" başlıklı 73.maddesinin 3.fıkrasından çıkarılmaktadır. Verginin kanuniliği ilkesini düzenleyen 3.fıkra hükmü "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır" şeklindedir. Buna göre, verginin mükellefi, konusu, matrahı, vergiyi doğuran olay, tarifesi, istisnaları ve muafiyetleri gibi bütün esaslı unsurları kanunla yasama organı tarafından düzenlenecektir.

Ancak, 73.maddenin 4.fıkrası ile bu kurala bir istisna getirilmiştir. 4.fıkrada "vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnaları ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapma yetkisi"nin (kanunla) Cumhurbaşkanı'na verilebileceği kabul edilmiştir. Dolayısıyla vergilendirme yetkisi (verginin esaslı unsurlarını belirleme yetkisi) her ne kadar yasama organına aitse de,

verginin bazı esaslı unsurları bakımından Cumhurbaşkanı'na yetki devri yapılabilecektir.

Bu hükümden verilebilecek yetki ile ilgili bazı sınırlamalar çıkarılabilmektedir;

- Yetki ancak kanunla verilecektir.
- Yetki vergi, resim, harç ve benzeri maki yükümlülüklerin muafiyet, istisna, indirim ve oranlarına ilişkin olacaktır,
- Yetkinin kullanılacağı yukarı ve aşağı sınırlar kanunla belirtilecektir.

Cumhurbaşkanı'nın yetkisini hangi işlemle kullanacağı konusunda Anayasa'da bir açıklık bulunmamakta ve yetkinin Cumhurbaşkanı kararıyla kullanıldığı görülmektedir. Bugün pek çok vergi kanununda Cumurbaşkanı'na bu hükme dayalı yetkiler verildiği görülmektedir. KDV oranlarını belirleme yetkisi, gelir vergisi tevkifat oranlarını belirleme yetkisi, vergi kanunlarındaki pek çok istisnanın miktarını değiştirme yetkisi bunlar arasında sayılabilir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

30. Vergi Sorumlusu: Verginin ödenmesi bakımından alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir.

Verginin asıl borçlusu değildir.

Verginin ödenmesi bakımından sorumlu olan kişidir.

Vergi borçlusunun, malvarlığından vergi keserek kestiği bu vergiyi vergi dairesine öder.

Vergi sorumluluğu kanunun emrettiği için iradi temsil değil "kanuni temsil" söz konusudur.

Küçük, kısıtlı, tüzel kişilerin mükellef olmaları durumunda bunların ödevleri "kanuni temsilciler" tüzel kişiliği olmayanların mükellef olmaları durumunda bunların ödevlerini "teşekkülü idare edenler" veya "kanuni temsilciler" tarafından yerine getirilir. Küçük ve kısıtlılarda kanuni temsilci, veli veya kayyımıdır. Tüzel kişilerde kanuni temsilci ise tüzel kişiliğin yapısına göre değişir.

VERGİ KANUNLARINDA YER ALAN SORUMLULUK HALLERİ

- Vergi kesenlerin (Vergi tevkifatı yapanların) sorumluluğu
- Kanuni temsilcilerin sorumluluğu
  - Gerçek kişilerin (küçük ve kısıtlıların) temsilinde sorumluluk
  - Tüzel kişilerin temsilinde sorumluluk
  - Tüzel kişiliği olmayanların temsilinde sorumluluk
  - Türkiye'de bulunmayanların temsilinde sorumluluk
- Katma değer vergisinde sorumluluk
- Mirasçıların sorumluluğu
- Karnesiz hizmet erbabı çalıştıranların sorumluluğu
- Diğer sorumluluk halleri

Vergi Kesenlerin (Vergi Tevkifatı Yapanların) Sorumluluğu: Vergi sorumlusu verginin ödenmesi bakımından vergi dairesine muhatap olan kişidir. Mükelleflere ödeme yaparken vergi kesmeye (stopaj yapmaya) mecbur olanlar görevlerini yerine getiremedikleri takdirde vergilere bağlı alacaklara (gecikme faizi, gecikme zammı) ve vergi cezalarına vergi sorumluları muhatap olurlar, mal varlıklarından bunları ödemek zorundadırlar.

Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu: Küçük ve kısıtlıların kanuni temsilcileri, (veli, vasi, kayyım) vergisel ödevlerini yerine getirmediklerinde vergiler önce-

likle küçük ve kısıtlının mal varlığından alınır. Vergi küçük ve kısıtlının mal varlığından alınmazsa, kanuni temsilinin mal varlığından alınır. Kanuni temsilci, bu şekilde ödediği vergiyi küçük ve kısıtlıya rücu edebilir. Kanuni temsilcilerin yerine getirmedikleri ödevleri nedeniyle kesilen vergi cezaları ise kanuni temsilciye kesilir. Küçük ve kısıtlı cezanın muhatabı olmaz. Kanuni temsilcinin vergi cezasına rücu hakkı da yoktur.

Tüzel kişilerin kanuni temsilcileri vergisel ödevlerini yerine getirmediklerinde vergiler tüzel kişilik adına tarh edilir. Tüzel kişilikten alınamayan vergiler için kanuni temsilciye gidilir. Vergi cezalarına gelince, vergi cezaları idari vergi cezaları ve adli vergi cezaları olmak üzere iki türlüdür. İdari vergi cezalarını vergi dairesi keser, sadece parasaldır. İşte bu cezalar tüzel kişilik adına kesilir. Bu cezalar tüzel kişiden alınamadığında kanuni temsilciden alınır. Kanuni temsilci bunu rücu edebilir.

Adli vergi cezaları: Hapis cezalarını gerektiren vergi suçları için hükmolunan cezalardır. Fiili kim işlemişse cezanın muhatabı olur.

Sahte fatura düzenlemek hapis cezasını gerektirir. Düzenleme fiilini kim gerçekleştirirse adli cezaya da o muhatap olur.

Küçük ve kısıtlıların kanuni temsilcileri ödedikleri zam ve cezaları vergi mükellefine rücu edemezken, tüzel kişilerin kanuni temsilcileri ödedikleri zam ve cezaları vergi mükellefine rücu edebilir.

Katma Değer Vergisinde Sorumluluk: KDV kanunu madde 9: Mükelleflerin, Türkiye ikametgahının, işyerinin, kanuni ve iş merkezinin bulunması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Hazine ve Maliye Bakanlığı vergi alacağını güvence altına almak amacı ile vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödemesinden sorumlu tutulabilir. Bu mükelleflerin temsilcisi, vekili, mükellef adına hareket etmeye yetkili diğer bir kişi ya da kendine mal teslim edilen ya da hizmet ifa edilen kişidir.

Mirasçıların Sorumluluğu: Mirasçılar mirası red etmedikleri takdirde ölenin vergi borçlarından sorumlu olurlar. Ancak, her bir mirasçı miras payı oranında vergi borcundan sorumlu olur. Vergi cezaları ise ölümle birlikte düşer ve ortadan kalkar. Vergi cezalarından mirasçıları sorumlu değildir.

Karnesiz Hizmet Erbabı Sorumluluğu: Kazançları basit usulde saptanan ticaret erbabı ile gayrimenkul sermaye iradı elde edenler, yanlarında çalışan ücretlilerin vergi karnesi almalarını ve vergilerin ödemelerini sağlamakla sorumludurlar. Aksi takdirde vergi ve cezalara kendileri muhatap olurlar. Sadece vergiyi rücu edebilirler.

Müşterek (ortaklaşa) Sorumluluklar: Kanuni temsilcilerin vergi sorumlularının sorumluluğu müşterek sorumluluğa örnektir. Yani vergi dairesi mükellef ve vergi sorumlusu olan kişilerin aynı anda takip etme hakkına sahip değildir.

Müteselsil Sorumluluklar: Müteselsil sorumluluk da muhataplarının her biri borcun tamamından sorumludur ve vergi dairesi vergi alacağını borçluların herhangi birinden talep edebilir.

Müteselsil Sorumluluk Halleri

1. Tasfiye memurları; vergi borçlarını ödemeden veya bu borçlar için karşılık ayırmadan ortaklara kar dağıtılırsa müteselsil sorumludur.
2. Yeminli mali müşavir; mali müşavir ve muhasebeciler tasdik raporu düzenledikleri kanunlarla ilgili vergiyi, ceza ve gecikme faizlerinin müteselsil sorumlusudurlar.

3. Emlak vergisinde bir binaya iştirak halinde (elbirliği) malik olanlar, emlak vergisinin ödenmesinden müteselsil sorumludurlar.
4. Mal alım satımı ve hizmet ifası dolayısıyla kesilecek (stopaj yapılması gereken) vergilerin ödenmesinden alım-satıma taraf olanlar, hizmetlerden yararlananlar müteselsilen sorumludurlar.
5. Damga vergisinde, MTV'de, Veraset ve İntikal Vergisi'nde, ÖTV'de müteselsilen sorumluluk halleri vardır.

CEVAP: C

31. Vergiyi doğuran olayın vergi yükümlülerince gizlenmesi durumunda verginin tarhının vergi idaresince harekete geçilerek gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu durumda olağandışı tarh yöntemleri karşımıza çıkmaktadır. Olağandışı üç tarh yönteminden birisi de ikmalen vergi tarhıdır.

İkmalen vergi tarhı VUK'nun 29.maddesinde, "her ne şekilde olursa olsun, bir vergi tarh edildikten sonra , bu vergiye müteallik olarak ortaya çıkan ve defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak miktarı tespit olunan bir matrah veya matrah farkı üzerinden alınacak verginin tarh edilmesi" olarak tanımlanmıştır. Bu tanımdan ikmalen tarhiyatın özellerine ulaşılabilir:

- İkmalen tarh için daha önceden bir vergi tarhının yapılmış olması gerekir.
- Daha önceden yapılan tarhiyatta bazı matrah unsurlarını bildirmemesi veya eksik bildirmesi gerekmektedir.
- Matrah unsurlarındaki eksikliğin mükellefin defter, kayıt ve belgeleri veya kanuni ölçülerden yararlanılarak tespit edilebilmesi gerekmektedir.
- Beyan edilmediği tespit edilen matrah veya matrah farkı üzerinden vergi salınarak tahsil edilecektir.

Görüleceği üzere ikmalen vergi tarhında mükellef beyannamesini zamanında vermekte, ancak, matrahı eksik bildirmek suretiyle vergi kaybına sebep olmaktadır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

32. 6183 sayılı kanuna göre, bazı hallerde kamu alacağının takibi ve tahsilinin belli sürelerle ertelenmesi söz konusudur. Ertelemeyi gerektiren haller olarak; tecil, icranın yargı kararıyla geri bırakılması (tehiri) ve ölüm sayılabilir.

Bu hallerden tecil hali özelliklidir. Kamu borcunun; zamanında ödenmesi, haczin uygulanması veya haczedilen malların paraya çevrilmesi kamu borçlusunu çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve asli ve fer'i kamu alacağını karşılayacak miktarda teminat gösterilmiş olmak şartıyla alacaklı kamu idaresi veya yetkili kılacağı makamlar tarafından, kamu alacakları 36 ayı geçmemek üzere ve faiz alınarak tecil olunur. Tecil faizi oranı en son aylık %1, yıllık %12 olarak belirlenmiştir.

Başvurunun reddedilmesi halinde, ret kararının tebliği tarihinden itibaren verilecek 30 günlük sürede kamu borcunun ödenmesi halinde, ödediği tarihe kadar tecil faizi alınır.

CEVAP: D

33. Davanın geçerli olarak açılabilmesi için, dava dilekçesinin belli süreler içinde ilgili makama verilmesi gerekmektedir. Aksi taktirde ihlal edilen hakların ileri sürülebilmesi imkanı ortadan kalkacak ve haksız olarak salınan vergi ve kesilen cezaların tahakkuk ve tahsili engellenemeyecektir.

Vergi davalarında genel olarak dava açma süresi 30 gündür.

Dava açma süresi, mükellefe tebligatın yapıldığı günü izleyen günden itibaren hesaplanacaktır. Tebligat 20 Eylül 2011 tarihinde yapıldığına göre 21 Eylül 2011 tarihinden başlamak üzere 30. günün sonunda dava açma süresi sona erecektir ki, bu da 20 Ekim 2011 tarihine tekabül etmektedir.

CEVAP: A

34. Verginin kesinleşmesi tarhedilen vergiye veya kesilen cezaya karşı başvuru imkanının kalmamasıdır. Dolayısıyla, re'sen tarh edilen vergiye karşı herhangi bir başvuru imkanı mevcutsa vergi kesinleşmeyecektir.

- Mükellefin açmış olduğu davadan feragat etmesi halinde, vergiye karşı herhangi bir başvuru imkanı kalmayacağından vergi kesinleşecektir.
- Dava açma süresi hak düşürücü sürelerden olduğundan, mükellef dava açma süresini kaçırmışsa vergiye karşı başvuru imkanı kalmayacaktır.
- Aynı şekilde mükellef vergi mahkemesi kararına karşı zamanında temyiz yoluna gitmezse, yine başvuru imkanı ortadan kalkacak ve vergi kesinleşecektir.
- Mükellefin vergi mahkemesi kararına karşı temyiz yoluna gitmesi bu aşamada da davayı kaybetmesi üzerine başvurabileceği yol olan karar düzeltme yoluna gitmemesi durumunda da vergi kesinleşecektir.

Ancak, vergi mahkemesinde açmış olduğu davada mahkemenin mükellef aleyhine karar vermesi halinde, 30 günlük sürede Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yoluyla veya Danıştay'a temyiz yoluyla başvurma imkanı bulunduğundan, bu halde bu süreler geçmeden vergi kesinleşmeyecektir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

35. Mali uyumun miktarına ilişkin Ortodoks Kural ile Keynesyen Telafi Edici Yaklaşım arasındaki temel fark, Ortodoks Kural kamu açığının tümden ortadan kaldırılmasını savunurken, Keynesyen Telafi Edici Yaklaşım bunun gerekli olmadığını, hatta daraltıcı etkisi olacağını savunur. Ortodoks kurala göre (Geleneksel mali anlayış) devletin ekonomideki rolü olabildiğinde küçük olmalıdır. Mali uyum açısından da Ortodoks yaklaşım kamu açıklarının olmaması gerektiğini ifade eder. Ancak Keynesyen analizlerde kamu açıklarının tamamen ortadan kaldırılması bütçenin ekonomi üzerinde daraltıcı etkiler doğurabileceğini ifade eder.

CEVAP: A

36. Otomatik İstikrarlandırıcılar (stabilizatörler)

Otomatik istikrarlandırıcılar, ekonominin yapısında mevcut bulunan, ekonomideki konjonktürel dalgalanmaları hafifleten istikrar kuvvetleridir. Kamu harcama ve vergi politikası araçlarını kullanır.

Ekonomiyi genişletme dönemlerinde daraltan, daralma dönemlerinde genişleten düzenleyicilerdir.

En yaygın kullanılan otomatik stabilizatör:

- **Vergi hasılatındaki otomatik değişmeler:** En yaygın olan şahsi gelir vergisidir. Ekonominin refah dönemlerinde özel harcamaları kısıcı, ekonomiyi daraltıcı yönde etkilemekte, ekonominin daralma dönemlerinde özel harcamaların düşmesine engel olarak, ekonomide genişletici etki yaratmaktadır.

  Şahsi gelir vergisinin otomatik stablizatörlük fonksiyonu yerine getirebilmesi için;
  - Genel bir vergi olması, her çeşit gelir ve kazancı vergilendirmelidir.
  - Vergi tarifesi dik müterakki olmalıdır.
  - Vergi kaynaktan kesme (stopaj) usulüne göre tahsil edilmeli, kayıp ve kaçak olmamalıdır.
  - Mükelleflerin önemli bir kısmı gelir vergisinin en düşük diliminde yer almamalıdır.
  - Vergi götürme usulle tarh edilmemelidir.
- İşsizlik sigortası primleri ve işsizlik yardımları
- Toprak mahsullerine ödenen mali yardımlar
- Bireysel, ailesel ve kamusal tasarruflar
- Kendiliğinden meydana gelen bütçe açık ve fazlaları
- Ekonomide stoklardaki artış ve azalmalar

Özellikle ekonomide daralma dönemlerinde, talebin yetersiz olduğu konjonktürde firmalar tarafından işten çıkarmalar yaşanması muhtemeldir. Bu da işsizliğin artması ve direkt olarak talebin daha da azalması anlamına gelecektir. Toplam talebin yetersiz olduğu bu dönemlerde işten çıkarılan işçilere bağlanan işsizlik sigortası maaşları işçilerin direkt olarak gelir sağlamalarına neden olacaktır. Bu sayede işçiler çeşitli mal ve hizmetlere olan taleplerini gerçekleştirebileceklerdir. Bu sayede de işsizlik sigortası maaşları toplam talepteki yetersizliği gidermede otomatik olarak istikrar sağlamaya yardımcı olacaktır.

CEVAP: B

37. Fayda maksimizasyonu amacında koşan bireyler belirli bir refah seviyesine ulaşmak için mal ve hizmet tüketimine yönelebilirler. Ancak bu davranışlar bireysel tasarruflarda azalmaya neden olacaktır. Özellikle düşük gelirli kimselerin bu şekilde tüketimlerini arttırma çabaları zaten düşün olan bireysel tasarrufların iyice azalmasına neden olacaktır. Dolayısı ile azalan tasarruflar neticesinde yatırımlarında azalması kaçınılmaz bir sonuçtur. Bir ülkede yatırımların azalması ekonomik kalkınmanın önünde engel olacaktır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

38. Devletin, finansal kaynakları stratejik sanayi sektörlerine tahsis etmesiyle ekonomik büyümenin hızlanacağını savunan görüş Kalkınmacı Devlet Teorisi'dir.

"Kalkınmacı Devlet" teorisi isimli bu yaklaşımda özellikle Doğu Asya ve Japonya'nın gösterdiği harika performans ve başarının temelinde, piyasayla uyumlu veya onu izleyen devletten ziyade çeşitli kurumsal düzenlemelerle piyasaya öncülük eden bir devlet vizyonuna vurgu yapıldı. Aslında, değişimcilerin kalkınmacı devlet perspektifinde görülen özel mülkiyet ve piyasaya bağlılık, devlet müdahalesi ile iç içe girmektedir. Piyasa, küçük çapta bir siyasal elit ve ekonomi bürokrasisi tarafından yönetilirken, özel ekonomide yer alan iş dünyası ile bürokrasi eliti arasındaki ilişkiler kurumsallaştırılmıştır.

CEVAP: E

39. Bütçe açığına ilişkin temel kavramlar;

- **Bütçe Dengesi (BD):** Toplanan kamu gelirlerinin yapılan kamu harcamalarına yetmesidir. Matematiksel olarak ifade edersek;

  BD = T – G

  T = Vergiler

  G = Kamu harcamaları

  Buna göre;

  BD = 0 => denk bütçe

  BD > 0 => bütçe fazlası

  BD < 0 => bütçe açığı

- **Kamu Kesimi Borçlanma Gereksinimi (KKBG):** Kamu tüzel kişiliğini temsil eden bütün kurumları içermektedir. KKBG merkezi yönetim bütçesinin açıkları başta olmak üzere bunun yanı sıra; KİT'lerin kar/zararlarını, yerel yönetimlerin açıklarını, bütçe dışı fonlar, döner sermayeli kuruluşlar ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe dengelerini de içermektedir.

  Kısacası; kamu kesimini oluşturan bütün birimlerin toplam harcamaları ile toplam gelirleri arasındaki fark KKBG olarak adlandırılır. Aynı zamanda **Geleneksel Açık** olarak da ifade edilir.

  Sosyal Güvenlik kuruluşlarının gelirleri KKBG hesaplarında doğrudan dikkate alınmaz.

- **Birincil Bütçe Dengesi (Faiz Dışı Denge):** Faiz dışı kamu harcamaları ile kamu gelirleri arasındaki farktır. Borç faizlerini kapsamına almaz. Faiz dışı olan bu denge fazla şeklinde ise **faiz dışı fazla** olarak ifade edilir.

  Birincil Bütçe Dengesi (BBD) = T – (G-F) şeklinde ifade edilir.

  T = Vergiler

  G = Kamu harcaması

  F = Faiz

  Faiz dışı fazla; kamu kesiminin borçluluk durumu ölçmektedir. Maliye politikasının sürdürülebilirliğini değerlendirmektedir.

- **Birincil Açık:** Geleneksel bütçe açıklarından borç faiz ödemeleri için ayrılan miktarın çıkarılması ile bulunur.

  Birincil Açık = Geleneksel Açık – Faiz Harcamaları

  Birincil Açık; hükümetin bütçeyi kontrol edebileceği kısmı gösterir.

- **Operasyonel (İşlemsel) Açık:** Birincil açık ile reel faiz ödemelerinin

YARGI YAYINEVİ

toplamından oluşur. Yani; geleneksel bütçe açığından faiz ödemelerinin enflasyon etkisi ile aşınmaya uğrayan kısmının çıkarılması ile bulunur.

Operasyonel Açık = Birincil Açık + Reel aiz Ödemeleri

Operasyonel Açık = Geleneksel Açık – Enflasyondan aşınan faiz kısmı

Reel faiz ödemeleri > 0 => Operasyonel Açık > Birincil Açık

Reel faiz ödemeleri < 0 => Operasyonel Açık < Birincil Açık

Negatif veya pozitif faiz söz konusu olmadığında bu iki açık birbirine eşit olur.

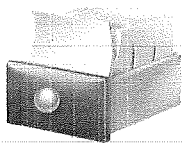
Operasyonel açığın, yüksek enflasyonun olduğu ekonomilerde çok düşük düzeyde çıkması olasıdır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

40. Maliye politikası araçlarının çarpan etkisine göre, kamu harcamalarının genişletici etkisi bu harcamalar eşit miktarda arttırılan vergilerin daraltıcı etkisinden daha fazladır. Denk bütçe çarpanında da kamu harcamalarındaki artış eşit miktarda vergilere finanse edildiğinde varsayımlar dahilinde, çarpan değeri 1 olacaktır ve milli gelir kamu harcamalarındaki artış kadar genişleyecektir. Kamu harcamalarının aynı miktarda vergilerle finanse edilmesi durumunda harcamaların genişletici etkisinin vergilerin daraltıcı etkisinden fazla olmasının temel nedeni vergilerin kişilerin tasarruflarından da ödenebilir olmasıdır.

CEVAP: A



MALİYE 2013 ÇÖZÜMLERİ

1. **Dışsallıklar:** dışsallıktan dolaylı olarak ilk kez bahseden A. Smith'dir. Ancak, dışsallığa ilişkin ilk sistemli çalışmayı yapan Knut Wicksel'dir.

Dışsallık bir üretim ya da tüketim faaliyetinin başka bir üretim ya da tüketim faaliyetini fiyat mekanizması dışında olumlu ya da olumsuz olarak etkilemesini gösterir. Fiyat mekanizması dışındadır dedik çünkü firmalar toplumа yayılan maliyetleri dikkate almazlar ve bir fiyat belirlemek mümkün değildir. Dışsallıklar bir piyasa başarısızlığıdır. Çünkü fiyatlandırılamaz bu nedenle de devlet müdahale etmek zorundadır.

Dışsallıkların özellikleri:

- Dışsallıklar kaynak dağılımında etkinliği bozar.
- Dışsallıklarda eksik ve ya fazla üretim ortaya çıkabilir.
- Olumsuz dışsallıklarda devlet müdahale etmez ise negatif etkileri artıracak fazla üretim ortaya çıkar.
- Olumlu dışsallıklarda eksik üretim ortaya çıkar.
- Olumsuz dışsallık durumunda marjinal sosyal maliyet marjinal özel maliyetten büyüktür.
- Olumlu dışsallıklar durumunda marjinal sosyal fayda marjinal özel faydadan büyüktür. Müdahale ile desteklenerek olumlu dışsallık yaratılmalıdır.
- Fiyatlandırılamaz, pazarlanamaz.

Dışsallık Türleri:

a. Pozitif – Negatif Dışsallık

Bir üretim ya da tüketim faaliyetinin ir başka üretim ya da tüketim faaliyetini olumlu olarak etkilemesi **pozitif dışsallık,** olumsuz olarak etkilemesi **negatif dışsallıktır.** Dört şekilde gerçekleşir:

- Tüketiciden – tüketiciye
- Tüketiciden – üreticiye
- Üreticiden – üreticiye
- Üreticiden – tüketiciye

b. Üretim – tüketim dışsallığı

Bir üreticinin üretim faaliyetlerinin; başka üretici ve tüketicilerin fonksiyonlarını bağımsız değişken olarak etkilemesine "üretim dışsallığı" denir.

Bir tüketicinin, başka tüketici ve üreticilerin fonksiyonlarını bağımsız değişken olarak etkilenmesine "tüketim dışsallığı" denir.

c. Marjinal – İnframarjinal Dışsallık

Bir üretim ya da tüketim faaliyetinde oluşan ek, ilave bir değişiklik bir başka üretim ya da tüketim faaliyetini olumlu ya da olumsuz olarak etkiliyorsa "marjinal dışsallık"tır. Bir üretim ya da tüketim faaliyetinde yapılan ek, ilave bir değişiklik göz ardı edilebiliyorsa "inframarjinal dışsallık"tır.

d. Parasal - teknolojik dışsallık

Firmaların maliyet koşullarında ortaya çıkan bir değişiklik mal ve hizmet fiyatlarında artış ya da azalış yaratıyorsa parasal dışsallıktır. Üretim ya da tüketim fonksiyonlarında reel etkiler meydana getiren dışsallık teknolojik dışsallıktır.

Soruda bahsi geçen dışsallık üreticiden – üreticiye pozitif bir dışsallıktır. Petrol arama şirketi bir üretici birim olarak diğer araştırmacı birimlere de fayda sağlamaktadır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

2. Ödeme gücü ilkesi çerçevesinde vergilendirmede katlanılması gereken fedakarlıkla ilgili dört farklı görüş ileri sürülmüştür:

- **Eşit Fedakarlık Görüşü:** Ödenmesi söz konusu vergi dolayısıyla mükelleflerin sahip oldukları toplam faydadaki azalışın aynı düzeyde olması, bu yolla katlanılan fedakarlığın eşitlenmesini savunan görüştür. Bu durumda matrahın büyüklüğüne bakılmaksızın farklı gelire veya varlığa sahip olan kişiler aynı miktarda vergi ödeyecektir. Sabit miktarlı vergilere dayanak oluşturmaktadır.
- **Eşit Oranda Fedakarlık Görüşü:** Mükelleflerden varlıkları veya gelirleri yüksek olanların, az olanlara kıyasla toplumdan daha fazla fayda sağladıkları varsayılarak, ilk gruba giren mükelleflerin diğerlerine kıyasla daha fazla vergilendirilmesi gerektiğini savunan görüştür. Düz oranlı vergilere dayanarak oluşturmaktadır.
- **Eşit Marjinal Fedakarlık Görüşü:** Gelir arttıkça gelirin daha fazla kısmının vergi olarak alınması, dolayısıyla vergi yükünün artması anlayışına dayanır. Gelirin azalan marjinal faydası ile ilgilidir. Artan oranlı vergilere dayanak oluşturmaktadır.
- **Minimum Fedakarlık (En Az Toplam Fedakarlık) Görüşü:** Vergileme suretiyle sağlanan toplam hasılatın, toplumun tüm kesimleri üzerinde yarattığı toplam fedakarlığın en az düzeyde olması gerektiğini savunan görüştür.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

3. Vergi mali bir yükümlülük olması ve kişilerin mal varlığını azaltıcı etkisi olması dolayısıyla tepki ile karşılanan bir olgudur. Vergi türlerinden biri olan gelir vergisinin de kişinin çalışma arzusu üzerinde iki etkisi söz konusudur. Bunlar gelir ve ikame etkisi olarak adlandırılır.

Gelir Etkisi: Vergi dolayısıyla geliri azalan yükümlünün eski gelir seviyesine ulaşmak için daha fazla çalışmasını ifade etmektedir.

İkame Etkisi: Yükümlünün yükselen vergi oranları sonucu daha fazla çalışmak yerine boş zamanı/dinlenmeyi tercih etmesini ifade eder.

Buna göre vergi nedeniyle ve verginin düzeyine göre yükümlü ya daha fazla çalışmayı ya da boş zamanı tercih etmek zorunda kalacaktır. Kişi gelir eksikliğini gidermek için daha fazla çalıştığı durumda verginin gelir etkisi söz konusu olacaktır.

CEVAP: D

4. Burada dikkat edilmesi gereken kavram pareto iyileştirmesidir.

Pareto iyileştirme; hiçbir bireyin refahını azaltmadan diğer bireylerin refahında artış sağlayabilme olgusudur.

Tanımından da anlaşılacağı üzere pareto; bireysel değerler üzerinden inceleme yapar.

CEVAP: D

5. **Vergilendirme Süreci (4T)**

Tarh; vergi kanunundaki matrah ve nispetler üzerinden verginin **hesaplanması** işlemidir.

Tebliğ; hesaplanan verginin mükellefine yazılı olarak **bildirilmesine** denir.

Tahakkuk; verginin ödenebilir aşamaya gelmesine denir.

Tahsil; verginin kanunlara uygun şekilde **ödenmesine** denir.

CEVAP: C

6. Hangi vergi olursa olsun konulan vergi, eğer mükelleflerin gelirindeki ve piyasadaki değişmeleri izleyebiliyorsa, takip edebiliyorsa konulan bu vergi **esnek** bir vergi diyebiliriz.

Kurumlar vergisinin vergi esnekliğinin artmasının doğrudan ilişkili olduğu durumu yani kurumlar vergisinin mükelleflerin gelirindeki piyasadaki değişmezleri izleyebilme olanağının artması cevabını sormuştur.

CEVAP: A

8. **Mali Anestezi:** mali yükümlülükleri mükellefleri tarafından farkına varılmadan yani hissetmeden yerine getirmesini ifade eder. Tüketim vergilerinin mali anestezisi yüksektir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

7. **Cebrilik Açısından Kamu Gelirleri**

Cebri Kamu Gelirleri

- Vergi
- Harç
- Resim
- Şerefiye
- Harcamalara katılma payı
- Parafiskal (vergi benzeri gelirler) gelir
- Borçlanmalar
- Para ve vergi cezaları
- Mali tekel geliri
- Fon geliri
- Senyoraj geliri (emisyon geliri – para basmaktan doğan gelir)
- Develüasyon geliri

Cebri Olmayan Kamu Gelirleri

- Mülk gelirleri (patrimuan gelir – mamelek gelir)
- Teşebbüs gelirleri
- Özelleştirme gelirleri
- Zorunlu olmayan borçlanmalar

CEVAP: D

9. **Gelir Vergisi Çeşitleri**

Sedüler gelir vergisi: mükelleflerin farklı kaynaklardan elde ettiği gelirler toplanmadan ayrı ayrı vergilendirilir.

- o Vergi oranları tek oranlıdır.
- o Kişisel ve ailevi özellikler dikkate alınmaz

Üniter gelir vergisi: mükellefin farklı kaynaklardan elde ettiği gelirler toplanır ve istisna, indirim, muafiyet dikkate alınarak kanunen indirebilecek giderler indirilir ardından artan oranlı tarife ile vergi alınır.

- o kişisel ve ailevi özellikler dikkate alınır.

Üniter gelir vergisi Türkiye'de uygulanır. Toplam ve ya global gelir vergisi olarak da adlandırılır.

Bileşik gelir vergisi: mükellefin farklı kaynaklardan elde ettiği gelirler öncelikle toplanmadan ayrı ayrı tek oranlı tarifeye tabi tutularak vergilendirilir. Daha sonra gelirler toplanır ve belirli bir tutarı aşarsa toplam tarifeye göre vergileme yapılır.

Sedüler ve üniter gelir vergisinin karmasıdır.

CEVAP: C

10. Dolaylı – dolaysız vergi ayrımı

Dolaylı Vergiler

- Yansıtılabilen vergilerdir.
- Kanuni mükellefi ve fiili mükellefi farklı kişilerdir.
- Vergi adaletine uygun düşmez
- Kişisel ve ailevi durumları dikkate almaz tersine artan oranlıdır.
- Mali anestezisi yüksektir. Konusu sürekli değildir.
- Objektif vergileme söz konusudur.

Harcamalar üzerinden alınan vergileri örnek verebiliriz.

Dolaysız Vergiler

- Yansıtılamazlar.
- Kanuni mükellefi ve fiili mükellefi aynı kişidir.
- Vergi adaletine uygundur.
- Kişisel ve ailevi durumları dikkate alır.
- Ödeme gücü ilkesine daha uygundur.
- Konusu süreklidir.
- Sübjektif vergileme söz konusudur.

Gelir üzerinden alınan vergiler örnek olabilir.

CEVAP: D

11. Bilimsel ve Ekonomik Sınıflandırma

Kamu kesiminin milli ekonomi içerisindeki büyüklüğünün belirlenmesi, yapılan kamu harcamalarının ekonominin bütünü üzerindeki etkilerinin tespit edilebilmesi bakımından kamu harcamaları ekonomik açıdan analiz edilir. Bilimsel ve ekonomik sınıflandırmayı reel harcama ve transfer harcaması olarak analiz ederiz.

a. Reel (Gerçek) Harcama

Devletin doğrudan mal ve hizmet alımına yönelik harcamalarıdır. Reel harcamalar;

- Ekonomide toplam talebin öğesini oluşturur.
- Milli geliri doğrudan etkileyerek artırır.
- Cari dönem üretim ve fiyat düzeyini etkiler.

Örneğin; Personel ödemeleri.

Devletin gerçek harcamaları ve cari yatırım harcaması olarak 2'ye ayrılır:

Cari Harcama

Yıl içinde bir veya birçok defa kullanmakla tükenen, kamu tüketimi ile ilgili olan, faydaları devamlılık göstermeyen, ama hemen hemen her yol tekrar eden mal ve hizmetler için yapılan harcamalardır. Faydası genelde bir dönemle sınırlıdır.

Örneğin; Yolluk giderleri.

Yatırım Harcaması

Ekonomide sermaye birikimini sağlamak ve üretim araçları ve üretim gücünü artırmaya yönelik yapılan harcamalardır. Faydası süreklilik gösterir ve uzun döneme yayılır. Dayanıklı mal biçiminde faydası gerçekleşir.

Örneğin; Yeni bina alımı.

b. Transfer Harcaması

Milli gelir üzerinde doğrudan bir etkisi olmadan, sadece satın alma gücünün fertlere veya sosyal gruplara karşılıksız olarak aktarılmasına "transfer harcaması" denir.

Karşılıksız harcamalardır.

Örneğin; fakirlere yapılan yardımlar.

Transfer harcamaları kendi içinde 3'e ayrılır;

- Dolaylı – Dolaysız Transfer Harcama ayrımı
- Gelir – Servet (Sermaye) Transfer Harcama ayrımı
- Verimli – Verimsiz Transfer Harcama ayrımı

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

12. 5018 sayılı Kamu Mali yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde bütçe hazırlanırken devletin hem harcamaları hem de ödenek kalemleri ayrılmaktadır. Analitik bütçe sistemi çerçevesinde idari sınıflandırma esas alınarak hangi birime ne kadar ödenek ayrılacağı düzenlenir. Bunun dışında özellikli ödenekler de kullanılmaktadır. Örneğin Yedek ödenek, örtülü ödenek ve savaş ödeneği gibi.

Bilimsel ve ekonomik sınıflandırma çerçevesinde ise yine analitik bütçe sistemi içerisinde devletin yaptığı harcama kalemlerine yer verilir. Milli gelire etki eden ve karşılığında doğrudan mal ve hizmet alınan harcamalar reel harcama kalemi olarak değerlendirilir. Bu harcamaları ise faydalarının etkisi bakımından cari ve yatırım harcama kalemleri olarak ayırırız. Örneğin personel gideri bulunulan cari dönemde fayda sağlayan bir cari harcamadır. Sermaye gideri ise ilerleyen yıllara da fayda sağlayan bir yatırım harcamasıdır.

5018 sayılı kanun kapsamında devlet kamu kesimine ve özel kesime borç da verebilir. Aynı zamanda bu kesimlerden borçlanmaya da gidebilir. Gerekli gördüğü durumlarda olağan haller de dahil olmak üzere kanunun verdiği hakla ek ödenek de açılabilir. Ancak özel ödenek kavramı bütçe sistemimizde kullanılmamaktadır.

CEVAP: E

13. Kamu Harcamalarının Artış Nedenleri

Kamu harcamalarının artış nedenleri gerçek artış nedenleri ve görünüşte artış nedenleri olmak üzere ikiye ayrılır:

Görüşüşte Artış Nedenleri

- Para değerinin düşmesi, enflasyon.
- Bütçe yöntem, teknik veya usullerinin değişmesi (safi usulden gayrisafi usule geçiş)
- Ayni ekonomiden nakdi ekonomiye geçiş
- Ülke sınırlarının genişlemesi
- Nüfus artışı (salt nüfusun değişmesi)
- Kamulaştırma faaliyetleri için yapılan giderler
- Kamu kesiminin örgüt yapısı veya yönetiminde yapılan değişiklikler

Bir topluma hizmet sunumu gerçekleştirilirken, hizmetin kalitesinde bir değişiklik söz konusu değilken, hizmetlerin bedellerinde artış oluyor ise görünüşte artış nedenidir.

Gerçek Artış Nedenleri

- Savaş, savunma, savaş teknolojisi giderleri
- Devlet anlayışındaki değişiklikler
- Kalkınma, büyüme gibi iktisadi nedenler
- Bir bölgenin il veya belediye olması gibi sosyal nedenler
- Doğal afetler
- Nüfus artışı (kamusal hizmetlere olan talep artıyor ise ya da kalite artışı yaşanıyorsa)
- Teknolojik yenilikler
- Geleneksel toplum yapılarının çözülmesi

Bir topluma hizmet sunumu gerçekleştirilirken, kamusal hizmetler miktar, kalite ve bedel olarak artıyor ise gerçek artış nedenidir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

14. W. Niskanen (Bürokrasi Modeli)

Niskanen'e göre;

- Kamu harcamalarının artışı bürokratların daha fazla gelir, güç ve prestij istemelerine bağlıdır.
- Bürokratların kendi faydasını maksimizasyon çabası, kamu işletmesini özel bir işletme gibi düşünmeleri devlet bütçesinin maksimize edilmesinden geçer ki bunun sonucunda kamu harcamaları artar.

CEVAP: E

15. Transfer Harcaması

Milli gelir üzerinde doğrudan bir etkisi olmadan, sadece satın alma gücünün fertlere veya sosyal gruplara karşılıksız olarak aktarılmasına "transfer harcaması" denir.

Başka bir ifadeyle; bazı kaynakların, devlet bütçesi aracılığıyla kişi ve kurumlar arasında karşılıksız el değiştirmesi niteliği taşıyan kamu harcamalarıdır.

Karşılıksız harcamalardır.

Örneğin;

- Fakirlere yapılan yardımlar
- Burs ödemeleri
- Borç anapara ve faiz ödemeleri
- Sübvansiyonlar
- Emekli/malul aylıkları vb.

Mal ve hizmet talebi kendilerine ödemede bulunulan kişi ve kurumlar tarafından yapılır. Mal ve hizmet talebi bu şekilde dolaylı olduğundan milli gelir de dolaylı olarak artar.

Bir ekonomide devletin gerçek kamu tüketiminden bahsedebilmek için transfer harcamalarını kamu harcama toplamından çıkarmak gerekir.

Transfer harcamaları kendi içinde 3'e ayrılır;

- Dolaylı – Dolaysız Transfer Harcama ayrımı
- Gelir – Servet (Sermaye) Transfer Harcama ayrımı
- Verimli – Verimsiz Transfer Harcama ayrımı

Dolaylı Transfer

- Bireylerin gelirlerini dolaylı olarak artıran transfer harcamalarıdır.
  - ✓ **Tüketici yönünden:** tüketicilere yönelik bazı mal ve hizmetlerin fiyatlarının ucuzlaştırılması yoluyla yapılan yardımlar sübvansiyonlardır.
  - ✓ **Üretici yönünden:** Maliyeti azaltmak için gerçekleştirilen vergi iade, yatırım indirimi, hazine teşvikleri vb.

Tüketim sübvansiyonlarını ayni transferlerden ayıran özellik, kişilerin özel durumunu dikkate almamasıdır.

Dolaysız Transfer

- Bireylerin gelirlerini doğrudan doğruya artıran transfer harcamalarıdır.

  Örneğin; Maluliyet aylıkları, fakirlere yapılan yardımlar, sosyal hizmetler için yapılan yardımlar, yiyecek, yakacak yardımı gibi aynı ve nakdi yardımlar dolaysız transferdir.

Gelir Transferi

- Kişilere yönelik transfer harcamalarıdır.

  Örneğin; öğrenci bursları, emekli memur aylıkları, dul ve yetim aylıkları vb.

Servet (Sermaye) Transferleri

- Kurumlara ve ülkelere yönelik yapılan transfer harcamalarıdır.

  Örneğin; savaş tazminatları, mesken yapım yardımı, dış borç faizleri vb.

Verimli Transfer

- Devletin üretimde yeni bir değer yaratmak amacıyla yaptığı iktisadi amaçlı yardımlardır.

YARGI YAYINEVİ

Örneğin; Yatırıma yönelik verilen teşvikler, sübvansiyon uygulaması vb.

Verimsiz Transfer

- Sosyal amaçlı yardım yapan devletin bu transferleri verimsizdir. Çünkü üretimde yeni bir değer yaratma çabası yoktur.

  Örneğin; Öğrenci bursları, emekli aylıkları vb.

Ülkemizde Transfer Harcamalarının Tasnifi

Ülkemizde transfer harcamaları 3 şekilde incelenir:

- Ekonomik (iktisadi) Transfer
- Sosyal Transfer
- Mali Transfer

Ekonomik Transfer

Devletin üretimi artırmak, aynı ve nakdi sübvansiyonlarla üretimi ve üreticiyi desteklemek, teşvik etmek için iktisadi amaçlı yapılan transferlerdir.

Örneğin; KİT sübvansiyonları.

Sosyal Transferler

Devletin düşük gelir gruplarına yönelik malul aylığı, öğrenci bursu, yaşlılık aylığı, dul ve yetim aylığı gibi harcamalarıdır.

Bütçeden sosyal güvenlik kuruluşlarına yapılan aktarmalar sosyal transfer niteliğindedir.

Belirli bir gelirin altında olanlara ya da hiç geliri olmayanlara belirlenen tutara kadar bir ödeme yapılmasını öngören "negatif vergi" uygulaması da sosyal transfer harcaması olarak kabul edilir.

Mali Transfer

Devletin kamu kurum ve kuruluşlarının açıklarını kapatmak için verdiği hazine yardımı gibi harcamalarını içerir.

Örneğin; Özel bütçeli kuruluşlara yapılan yardımlar.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

16. Soru çıkmış bir soru değildir. Değişmiş müfredata uygun uyarlama sorudur. 16/10/2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7254 sayılı kanunla Türkiye bütçe sisteminde değişikliğe gidilmiştir. Daha önce "Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme" sistemi kullanılırken yeni düzenleme ile "Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe" esasına geçilmiştir. Özetle bu düzenleme ile Türkiye'de performans bütçeden program bütçeye geçilmiştir. Bu kapsamda bütçe harcama sınıflaması da şu şekilde olmuştur.

1. Program sınıflama
2. Kurumsal sınıflama
3. Ekonomik sınıflama
4. Finansman tipi sınıflama

Bu yeni düzenlemeyle birlikte bütçe harcamalarında fonksiyonel sınıflama kaldırılmıştır.

Ancak teorik olarak fonksiyonel sınıflama soru olarak gelebilir. Bu soruda radyona karşı koruma bir çevre koruma hizmetidir ve hizmet türünü esas aldığı için fonksiyonel sınıflama içinde yer alır.

CEVAP: D

17. Bazı dönemlerde devlet istisnai borç yöntemlerine başvurmaktadır. İstisnai borç yönetimi temel olarak ikiye ayrılır.

- Konsolidasyon (Tahkim)
- Konversiyon

Konsolidasyon (Tahkim)

Devletin kısa vadeli borçlarını uzun vadeli borç haline dönüştürmesidir.

Konversiyon (Değişim)

Devletin yüksek faizli tahvillerini düşük faizli tahvillerle değiştirmesidir. Yani yeni bir borç yaratmaktadır.

Konversiyon devletin borç yükünü hafifletmeye yöneliktir. Piyasa faiz oranlarının da beraberinde düşmesi gerekmektedir. Ancak; konsolidasyon tam aksine uzayan vade ile artan faiz sonucu borç yükünü artıran bir uygulamadır.

Cebrilik unsuru bakımından konversiyon üçe ayrılır:

- **Zorunlu Konversiyon:** devlet tek taraflı konversiyon kararı aldı ve yüksek faizli tahvilleri düşük faizli tahviller ile değiştirir. Tahvil sahibine seçim şansı bırakmaz.
- **Yarı İsteğe Bağlı Konversiyon:** devlet tahvil sahiplerine iki alternatif sunar. Ya tahvili düşük faizli yeni tahvil ile değiştirme ya da erken ödemeyi kabul etmek biçimindeki bu alternatifler için belli bir tanır. Eğer ki süre zarfında tahvil sahibi tercihini belirtmemiş ise değişikliği kabul etmiş sayarak konversiyona gidilir.
- **İsteğe Bağlı Konversiyon:** Tahvil sahiplerinin isteğe bağlı olarak ya konversiyona gidilir ya da devlet tahvilin üzerinde yazan bedeli öder.

CEVAP: C

18. Nominal değer: 1000TL

Faiz oranı: %12

Vade sonundaki tahvilin getirisi;

1000 x 12/100 = 120TL

Ancak tahvilin gerçek faiz oranı %13,3'e çıkarsa bu tahvilin piyasa satış değeri;

x.13,3/100 = 120

x=900,25

x = 900TL tahvilin satış değeri

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

19. **Moratoryum:** devlet, vadesi gelmiş olan borcuna ilişkin olarak; anlaşma, mahkeme kararı veya kanuna dayanmadan aldığı tek taraflı bir kararla borçlarını ertelediğini ilan eder. Borcun ortadan kalkması söz konusu değildir. Ödemeler ertelenir ve faiz oranları yeniden belirlenir.

CEVAP: B

20. Faiz oranının aylık hesaplanması soruda belirtilmediğinden ve bileşik faiz en az bir yıllık

Vadelerde hesaplandığından ilk 6 aylık getirinin üzerinden tekrar ikinci 6 aylık getirinin hesaplanması gerekmektedir.

100x(5/100) = 5 TL ilk altı aylık getiri

105x(5/100)= 5.25TL ikinci altı aylık getiri

5 + 5,25 = 10,25TL toplam getiri ve bileşik faiz oranı

CEVAP: D

21. Borç servisi:

Devlet iç borcu ve devlet dış borcundan doğan ana para ve faiz ödemeleri ile bu borçlara ilişkin iskonto giderleri ile ücret ve diğer ödemeleri

Konsolidasyon:

Konsolidasyon ve tahkim olarak ifade edilen istisnai borç yönetim işlemi kısa vadeli bir borcun uzun vadeli hale getirilmesidir.

a) **Gönüllü Konsolidasyon:** en çok karşılaşılan konsolidasyon çeşididir. Tasarruf sahipleri yeni sunulan tahvillerden sağlayacakları faydaları değerlendirerek karar verirler.

b) **Zorunlu konsolidasyon:** devletin almış oluğu tek taraflı kararla konsolidasyona gitmesidir. Zorunlu konsolidasyonda devlet kısa vadeli senetlerin, çıkarılan uzun vadeli senetlerle değiştirildiğini ya da eski senetlerin sürelerinin uzadığını duyurur.

Bu uygulamada tahvil sahiplerinin seçim şansı yoktur.

Moratoryum: devletin mali anlamda güç durumda bulunduğu dönemlerde yeni bir anlaşma yapmak sureti ile borcun ödeme şekli ve süresini yeni esaslara bağlamasıdır.

CEVAP: A

22. Tezgah Üstü Piyasa:

Borsa dışında menkul kıymetlerin alınıp satıldığı piyasadır.

Örnek olarak bankalar repo piyasası verebilir

Önemli: borsadaki işlemleri broker yaparken, tezgah üstü işlemleri dealer yapmaktadır.

Sermaye piyasası: bir yıl ve daha uzun süreli menkul kıymetlerin alınıp satıldığı piyasalardır.

Para piyasası: bir yıldan daha kısa vadeye sahip menkul kıymetlerin alınıp sayıldığı piyasalardır.

Önemli: para piyasaları daha kısa vadeli olduğundan sermaye piyasasına göre daha likittir, daha güvenlidir. Kısa vadede fiyattaki dalgalanma uzun vadeye göre daha düşüktür.

Menkul kıymetler piyasası: menkul kıymetlerin, ait oldukları anonim şirketlerden bağımsız bir biçimde, bir sermaye transferine olanak vermeden alınıp satıldığı piyasadır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

23. Kesin Hesap Kanunu

Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanununun uygulama sonuçlarını onama yetkisini kesin hesap kanunuyla kullanır.

Kesin hesap kanunu teklifi, muhasebe kayıtları dikkate alınarak, merkezî yönetim bütçe kanununun şekline uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanır. Bu teklif, bir yıllık uygulama sonuçlarını karşılaştırmalı olarak gösteren değerlendirmeleri içeren gerekçesiyle birlikte izleyen malî yılın Haziran ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve bir örneği Sayıştaya gönderilir.

Kesin hesap kanun teklifinin ekinde;

a) Genel mizan,
b) Bütçe gelirleri kesin hesap cetveli ve açıklaması,
c) Bütçe giderleri kesin hesap cetvelleri ve açıklaması,
d) Bütçe gelir ve giderlerinin iller ve idareler itibarıyla dağılımı,
e) Devlet borçları ve Hazine garantilerine ilişkin cetveller,
f) Yılı içerisinde silinen kamu alacakları cetveli,

g) Mal yönetim hesabı icmal cetvelleri,
h) Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülen diğer belgeler,

yer alır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinin kesin hesabının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

İdarelerin faaliyet raporları, genel faaliyet raporu, dış denetim genel değerlendirme raporu ve kesin hesap kanunu teklifi ile merkezî yönetim bütçe kanunu teklifi birlikte görüşülür. Ancak, bu raporlar ile genel uygunluk bildirimi Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında öncelikle görüşülür.

Mahallî idare bütçeleri ile sosyal güvenlik kurumları bütçelerinin uygulama sonuçlarının kesin hesaba bağlanması, ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılır.

CEVAP: E

24. Devlet bütçesinin özellikleri:

- **Tahdit:** Bütçeler bir mali yıl için hazırlanır ve her yıl tekrarlanır. Bu anlamıyla bütçeler devri nitelik taşımaktadır.

  Bütçeler sınırlı süreli kanunlardır. Bir yıl için uygulanır. Bütçe uygulama yılına mali yıl adı verilir. Türkiye'de bütçe her yıl 3 yıllık olarak hazırlanır ancak 1 yıl için uygulanır.
- **Tahmin:** Bütçeler geleceğe yönelik bir tahmin ve öngörü niteliği taşır.
- **Tevzin:** Bütçelerin hazırlanırken denk olarak hazırlanması gerekir.
- **Tasdik:** Bütçeler mali yıla girmeden önce yasama organı tarafından onaylanmaktadır. Yani yürütme organının hazırladığı bütçeyi uygulayabilmesi için yasama organının ön izin vermesi gerekmektedir.
- Bütçe kaynağını Anayasa'dan alır.
- Bütçe özel bir kanundur. Bütçeler sınırlı süreli yetki verdikleri için ve Cumhurbaşkanı tarafından veto edilemeyen tek kanun olduğu için özel bir kanun sayılmaktadır.
- Hükümetin mali ve siyasi programı niteliğindedir.
- Bütçeler uygulama sırasında ve sonrasında yasama, yürütme ve yargı organlarınca denetlenir.
- Bütçe Türkiye'deki merkezi yönetim kapsamındaki tüm kurumları bağlar.
- Bütçe yasama organının tasarrufu niteliğindedir. Yürütme organının sadece programıdır. Bir yürütme tasarrufu değildir.

CEVAP: A

25. Bütçe İlkeleri:

a. **Bütçenin Genellik İlkesi:** Genellik ilkesi devlet maliyesinin tek bir varlık olarak ele alınması gerektiğini savunur. Buna göre bütün gelirler bir havuzda toplanıp bütün harcamalar yine bu havuzdan yapılır. Bu ilkeye göre hem gelirler hem giderler gayrisafidir. Yani gelir arkasına gider, gider arkasına gelir gizlenemez. Tüm gelir ve giderler ayrı ayrı gösterilmelidir. Buna **Gayrisafi Usul** denir. Gelirlerin genelliği ilkesi hiçbir vergi gelirinin herhangi bir hizmete tahsis edilememesi sonucunu da doğurur. Buna da **Adem-i Tahsis Usulü** denir.

b. **Bütçenin Birlik (Teklik) İlkesi:** Bu ilke devletin bütün gelir ve giderlerinin tek bir bütçe içinde toplanmasıdır. Devletin bütçesinin tek olması bütün gelir ve giderlerin görülmesine olanak sağlar. Bütçenin tek olması kesin bilgi edinmeyi ve denetimi kolaylaştırır. Türk bütçe sistemi birlik ilkesinin bir sapmasıdır.

YARGI YAYINEVİ

c. **Bütçenin Samimiyet İlkesi:** Bütçenin samimiyet ilkesine göre Maliye Bakanlığı'nca bütçe tahminlerinin gerçeği ve doğruyu yansıtacak biçimde hazırlanmasıdır.

d. **Bütçenin Doğruluk İlkesi:** Doğruluk ilkesinde objektif ve sübjektif doğruluktan bahsedilmektedir.
   - **Objektif Doğruluk İlkesi:** Bütçeyi oluşturacak gelir ve gider tahminlerinin bütçenin uygulanacağı mali yılın ekonomik duruma uygun olarak hazırlanmasını amaçlamaktadır. Bu ilkeye uygun bütçe hazırlanması için
     - Bütçe gelir ve gider tahminlerinin ileri ölçüm teknikleri kullanılarak hazırlanması
     - Geçmiş yıl gerçekleşmelerinin dikkate alınması
     - Kamu mali yönetiminin ekonomik ve mali yapısı ile ilgili sağlıklı verilerin olması
     - Mevcut verileri doğru şekilde yorumlayacak beşeri sermaye birikimine sahip olunması
     - Sağlıklı işleyen çağdaş bir devlet muhasebesinin olması ve yeterli düzeyde bir teknik alt yapının bulunmasıdır.
   - **Sübjektif Doğruluk İlkesi:** Bütçeyi hazırlayan ve kabul edenlerin iyi niyetli olmasını esas alır. Bütçe hazırlanırken içtenlikle hareket edilmelidir.

e. **Bütçenin Bölüm Bazında Onaylanması İlkesi:** Bütçenin parlamentoda kuruluşlar ve kuruluşların bütçelerindeki bölümler itibariyle görüşülmesi ve onanmasını ifade eder. 1961 Anayasası'ndan beri Türkiye'de bütçeler bölümler itibariyle görüşülüp onanmaktadır. Bu ilke yasamanın bütçe üzerindeki yetkisini güçlendirir. Buna göre her bir bölümün ödenek miktarı yasama organı tarafından belirlendiğinden değiştirilmesi de ancak yasama organı tarafından yapılabilir.

f. **Bütçenin Yıllık Olma İlkesi:** Yıllık olma ilkesi gelir gider ve tahminlerin doğruluk ihtimalini artırmak bütçe denetimini kolay ve verimli yapmak amacından kaynaklanmaktadır. Bu ilkeye göre bütçe gelir ve giderlerine ilişkin izin ve yetkilerin bir yıl için verilmesi öngörülmektedir. Bütçenin yıllık olması ilkesinin avantajları şunlardır:
   - Tahminlerin doğruluğu artar.
   - Denetim kolaylaşır.
   - İklimle paralellik sağlanır.
   - Ekonomik faaliyetlerin planlanması ve hesaplanması kolaylaşır.

g. **Bütçenin Alenilik (Açıklık) İlkesi:** Bütçede yer alan gelir ve gider kalemlerine hem parlamento üyelerinin hem de bütçeyle ilgilenen herkesin kolayca ulaşabilmesini ifade etmektedir.

h. **Bütçenin Anlaşılır Olma İlkesi:** Bu ilkeye göre bütçe uygulama sonuçlarını incelemek isteyen herkes tarafından kolaylıkla anlaşılacağı şekilde düzenlenmesi gerekir.

i. **Mali Saydamlık İlkesi:** Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyunun zamanında bilgilendirmesidir. Mali saydamlık ilkesi hesap verilebilirliği kolaylaştırır.

j. **Hesap Verme Sorumluluğu İlkesi:** Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uy-

YARGI YAYINEVİ

gun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınan mercilere hesap vermek zorundadır.

k. **Bütçenin Denkliği İlkesi:** Denklik ilkesine göre bütçede yer alan gelir ve giderler eşit olmalıdır.

l. **Bütçenin Önceden İzin Alma İlkesi:** Belirli bir mali yıla ait harcama yapma ve gelirleri toplama yetkisinin yasama organınca o mali yıl başlamadan önce bir bütçe yasası ile yürütme organına verilmesi önceden izin alma ilkesi olarak adlandırılır.

Bütçede önce giderler belirlenir, gelirlerin önceliğinden bahsedilemez.

CEVAP: B

26. Bütçe hakkı; kamu hizmetleri ve bu hizmetleri yapabilmek için toplanan kamu gelirleri hakkında karar verme yetkisidir.

İngiltere bütçe hakkının gelişimi konusunda örnek olmuş ilk ülkedir. İngiltere'de diğer monarşi ile yönetilen ülkelerde olduğu gibi kralın mülk gelirlerinin yetmediği zamanlarda, halka vergi için başvurulmaktaydı. Vergileme talebi Halk Meclisi'nce onaylanırsa yürürlüğe konulabilirdi. Ancak 10.yy'da kralın ağır ve adaletsiz vergi uygulaması 1215 tarihinde halk isyanı sonucu kral **Büyük Özgürlük Fermanı'nı (Magna Carta)** imzalamıştır. Tarihe ilk demokrasileşme metni olarak geçen bu belgede vergi ile olan ilkeler şunlardır;

- Krallık genel meclisinin onayı alınmaksızın zorla koruma parası ve yardım parası alamayacağı
- Bu tür bir yükümlülük konulmasının gerekli olduğu hallerde, meclisin yazılı çağrıda bulunacağı, karar altına alınmıştır.

Bu belgede vergilerin yasallığının (yasasız vergi olmaz ilkesi) ilk belgesidir.

Haklar Bildirisi: 1688 yılında yayımlanan haklar bildirgesi, parlamento tarafından onaylanmadıkça ve bu onay ilan edilmedikçe hiç kimsenin vergi, hediye, katılma payı ya da bağış adı altında ödemeye zorlanamayacağını belirten belgedir.

Haklar bildirgesi ile vergileme hakkı İngiltere'de tamamen parlamentoya tanınmış bir hak olmuştur.

Osmanlı dönemine ait ilk bütçe 1524-1525 yılı için düzenlenmiştir. Ancak Osmanlı döneminde ilk sistemli bütçe belgesi 1855 yılında hazırlanan Bütçe nizamnamesidir. İlk kez bütçe hakkı ise 1876 yılında Kanuni Esasi ile uygulanmıştır. Bütçe kavramı erine muvazene-i umumiye, muvazene-i maliye, muvazene defteri ve muhasebe-i umumiye gibi kavramlar kullanılmıştır.

Ülkemizde ilk kez "Milli Bütçe" kavramından ise 1961 Anayasa'sında bahsedilmiştir.

CEVAP: E

27. Bütçe denkliği teorilerini Geleneksel Bütçe Teorisi, Devri Bütçe Teorisi ve Telafi Edici Bütçe Teorisi olarak adlandırmak mümkündür.

Geleneksel Bütçe Teorisi:

Bu teoriye göre bütçede **yıllık denklik** esastır. Bütçenin mali yılsonunda gider ve gelirlerinin birbirine gerçek anlamda da denk olması gerekmektedir. Klasik bütçe teorisine göre kamu harcamaları devletin normal kamu gelirleri ile karşılanmalıdır. Bu gelirler; vergi, harç, resim, patrimuvan (mül ve teşebbüs) gelirleri gibi gelirlerden meydana gelmektedir.

YARGI YAYINEVİ

Geleneksel bütçe teorisinde mümkün olduğunca borçlanmaya başvurulmamalıdır. Borçlanma özel kesim tarafından kullanılacak kaynakların devlet tarafından israf edilmesinden başka bir şey değildir. Bunun dışında borçlar gelecek nesiller üzerine yükler getirmektedir. İlave olarak borçlanmanın bir alışkanlık haline gelmesi mali ve ekonomik dengeleri bozmaktadır.

Devri Bütçe Teorisi:

John Maynard Keynes tarafından geliştirilen devri bütçe teorisi, yıllık denklik yerine, 7 ile 10 yıl gibi bir dönemi içeren bir **konjonktür devresinde denklik** aramaktadır. Bu teoriye göre mali yıl içinde açık ya da fazla verilmesi çok önemli değildir. Önemli olan konjonktür devresinin sonunda dengeyi sağlayabilmektir. Ekonominin refah döneminde oluşan bütçe fazlaları depresyon dönemlerinde oluşan açıkları kapatabilecektir. Diğer bir ifadeyle devri bütçe teorisi 7 ile 10 yıllık devrelerle düzenli bir şekilde tekrarlanan buhranlar karşısında devletin kullanacağı mali araçlarla iktisadi denge üzerinde etki doğurabileceği ve bütçelerin konjonktürel rahatsızlıkla mücadelede aktif bir rol oynayacağı temeline dayanmaktadır. Devri bütçe teorik olarak görülse de kolay uygulanabilen bir teori olamamıştır. Çünkü devri bütçe bir takım varsayımlardan yola çıkmaktadır ve varsayımdaki bu unsurlara hakim olmak neredeyse imkansızdır. Devri bütçe teorisinin dayandığı varsayımlar şunlardır:

- Konjonktür devresinin süresinin açıklıkla ve kesinlikle bilindiği
- Refah ve depresyon devrelerinin süre ve yoğunluk bakımından birbirine eşit olduğu
- Uygulamacıların devrenin hangi aşamasında bulunduğunu teşhis edebildiği varsayımlarına dayanmaktadır.

Telafi Edici Bütçe Teorisi:

Bu teori yukarıda açıklanan iki teoriden de ayrılmaktadır. Geleneksel bütçe teorisi yıllık denkliği, devri bütçe teorisi de 7 ile 70 yıllık bir konjonktür devresinde denkliği esas aldığı halde telafi edici bütçe teorisi, ekonomide denkliğe önem vermektedir. Telafi edici bütçe teorisine göre ekonomik hayatı içinde düştüğü depresyondan kurtarmak ve ekonomiyi canlanma aşamasına getirmek için devletin bütçe açıklarını bir araç olarak kullanması gerekmektedir. Telafi edici bütçe teorisi ekonomi tam istihdam denge seviyesine geline denk bütçe uygulamasına geçilmelidir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

28. Genel Bütçeli İdareler

Genel bütçe, Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesidir.

Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri

(I Sayılı Cetvel)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
2) Cumhurbaşkanlığı
3) Anayasa Mahkemesi
4) Yargıtay
5) Danıştay
6) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
7) Sayıştay
8) Adalet Bakanlığı
9) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
10) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
10) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
11) Dışişleri Bakanlığı
12) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

13) Gençlik ve Spor Bakanlığı
14) Hazine ve Maliye Bakanlığı
15) İçişleri Bakanlığı
16) Kültür ve Turizm Bakanlığı
17) Milli Eğitim Bakanlığı
18) Milli Savunma Bakanlığı
19) Sağlık Bakanlığı
20) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
21) Tarım ve Orman Bakanlığı
22) Ticaret Bakanlığı
23) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
24) Devlet Arşivleri Başkanlığı
25) Diyanet İşleri Başkanlığı
26) İletişim Başkanlığı
27) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
28) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
29) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
30) Strateji ve Bütçe Başkanlığı
31) Jandarma Genel Komutanlığı
32) Sahil Güvenlik Komutanlığı
33) Emniyet Genel Müdürlüğü
34) Türkiye İstatistik Kurumu
35) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
36) Gelir İdaresi Başkanlığı
37) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
38) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
39) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
40) Avrupa Birliği Başkanlığı

CEVAP: D

29. Gelirin vergiye tabi tutulabilmesi için, fiilen ve ya hukuken mükellefin tasarrufu altına girmiş olması gerekmektedir böylelikle gelir vergisinde vergiyi doğuran olay gerçekleşmiş olmaktadır. Gelirin elde edilmesinde tahsil esası ve tahakkuk esası olmak üzere iki esas bulunmaktadır. Gelirin fiilen elde edilmesi (para ve ya malın alınması gibi) halinde tahsil esasına göre elde etme söz konusudur. Ücretler, serbest meslek kazançları, gayrimenkul sermaye iratları ve diğer kazanç ve iratlarda tahsil esası geçerlidir. gelirin hukuken elde edilmesi (alacak hakkının doğmasında olduğu gibi) halinde ise tahakkuk esasına göre elde etme söz konusudur. Ticari ve zirai kazançlarla menkul sermaye iratlarının elde edilmesinde tahakkuk esası geçerlidir. buna göre; ücretlerde gelirin elde edilmiş sayılabilmesi için, paranın nakden ödenmesi ve ya hesaba yatırılması gerekli iken, ticari kazançlarda gelirin elde edilebilmesi için, mükellef adına alacağın doğmuş olması yeterlidir.

Elde etme bakımından kazanç ve iratlar

Ticari kazançlar	Tahakkuk esası
Zirai kazançlar	Tahakkuk esası
Ücretler	Tahsil esası
Serbest meslek kazançları	Tahsil esası
Gayrimenkul sermaye iratları	Tahsil esası, Tahakkuk esası
Menkul sermaye iratları	Tahakkuk esası
Diğer kazanç ve iratlar	Tahsil esası

CEVAP: B

30. **Vergi:** devletin egemenlik gücüne dayalı olarak alınır.

- Cebridir.
- Kanunidir
- Karşılıksızdır
- Devlet ve yetkilendirdiği diğer kamu kurumlarınca tahsil edilir.
- Kesindir, geri ödenmez.
- Ödeme gücüne göre tahsil edilir.
- Mali amaç taşıdığı gibi ekonomik ve sosyal amaçlarla da tahsil edilir.
- Parasal olarak tahsil edilir.

YARGI YAYINEVİ

Harç: devletin egemenlik gücüne dayalı olarak alınan cebri bir kamu geliridir. Bireylerin yararlandıkları kamusal hizmet karşılığı devlete ödemiş oldukları bedeldir.

Vergilerden ayrılan en temel özelliği bireysek karşılığının olmasıdır.

Harç miktarı ile sunulan hizmet arasında bir bağ olmasa da orantılılık bulunmaktadır. Harçlar; mali, sosyal, ekonomik ve siyasal nedenlerden ötürü maliyetinin üzerinde ya da altında olabilir.

Ödenen harç çoğu zaman yararlanılan hizmetin değerinin üzerinde olabilir. Bu durumda aradaki fark vergi sayılır.

Resim: kamu kurum ve kuruluşlarının belli bir iş ya da faaliyetin yapılmasına izin vermeleri karşılığında aldıkları cebri bir kamu geliridir.

Resimler genellikle belediyelerin gelirleri arasında görülür.

Şerefiye: devletin veya belediyelerin yaptıkları bir bayındırlık veya imar hizmetinden dolayı ortaya çıkan değer artışı için gayrimenkul sahiplerinden tahsil edilen cebri kamu geliridir.

Şerefiyeler genellikle belediyelerin gelirleri arasında yer alır.

Değer artışından dolayı alınır.

Parafiskal Gelir: Parafiskal gelirler sosyal, ekonomik ve mesleki nitelikteki kamu ve ya yarı kamu biçimindeki kurumların yapmış oldukları harcamaları finanse etmek için kendi üyelerinden aidat ve ya pirim adı altında topladıkları bedellerdir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

31. Tahsil zamanaşımını kesen haller:

- Ödeme (kısmen)
- Haciz uygulaması
- Cebren tahsil ve takip işlemleri sonunda yapılan tahsilat
- Ödeme emri tebliğ
- Mal bildirimi, mal edinme ve artışlarının bildirilmesi
- Yukarıda belirtilen işlemlerden herhangi birinin kefile veya yabancı kişi veya kurumların temsilcilerine uygulanması veya bunlar tarafından yapılması
- Uyuşmazlık konusu kamu alacakları hakkında yargı organlarınca yürütmenin durdurulması kararı verilmesi
- Kamu alacağının teminata bağlanması
- Kamu alacağı için özel kanunlara göre ödemek üzere başvuruda bulunulması ve/veya ödeme planına bağlanması

CEVAP: B

32. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun birinci maddesinde yazılı olan kurumlardan, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar **tam mükellef**, kanuni ve iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye'de bulunmayanlar ise **dar mükellef** olarak adlandırılır.

İş merkezi uygulaması ile, kanuni merkezi dışarıda olsa da, işleri Türkiye'de olan kurumların tam mükellef olarak vergilenmesi istenmiştir. Bu şekilde, kanuni merkezin, vergi yükünün düşük olduğu bir ülkede gösterilerek Türkiye'deki vergi yükünün azaltılması önlenmek istenmektedir.

Tam mükellef kurumlar	Dar mükellef kurumlar
Kanuni iş veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar	Kanuni ve iş merkezinin her ikisinin de Türkiye dışında bulunan kurumlar
Gerek Türkiye'de gerekse yabancı ülkelerde elde ettikleri kazançlar üzerinden vergilendirilir.	Sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançtan vergilendirilirler.

NOT:

- Dar mükellef kurumlar Türkiye'de iş yeri veya temsilcileri vasıtasıyla faaliyet gösterip gelir elde ederler.
- Dar mükelleflerin yurt dışı kazançları ile ilgilenilmemektedir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

33. Verginin Tarhı:

Verginin tarhı Vergi Usul Kanunu'nda şu şekilde tanımlanmıştır. "vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağın miktar itibariyle tespit eden idari işlemdir."

İhtiyati tahakkuk:

Bu işlem kamu alacağının korunması esasına dayanarak yapılır. Vergi idaresi, vergi kaçırma şüphesi olan mükellefin henüz tahakkuk etmemiş bir vergi borcunu hemen tahakkuk ettirir.

- bu uygulama, vergi dairesinin müdürünün yazılı isteği üzerine defterdar ve/veya vergi dairesi başkanının vereceği karala ilgilidir.

İhtiyati haciz: ihtiyati haciz uygulamasında, borçludan teminat göstermesi istenmiştir; ancak belli edilen süre içinde teminat veya kefil göstermemiş veya gösterdiği kefil kabul edilmemiş, borçlu hakkında istediği para cezasına konu olan fiil dolayısıyla kamu davası açılmışsa vb. durumlarda kamu alacağını korumak adına bu işleme başvurulur

- bu uygulamaya alacaklı kamu idaresinin bulunduğu yerin vergi dairesinin başkanının kararıyla gidilmektedir.

Ödeme emri: idari, ödeme zamanı gelmiş ama ödenmemiş borçlar için mükelleflere yaptığı tebliğdir. İdari bir işlemdir.

NOT: idari işlemlerde dikkat edilmesi gereken husus amacın kamu yararı, konunun ise kamu hizmeti olmasıdır.

CEVAP: E

34. Adli vergi suç ve cezaları

1. Kaçakçılık suçu ve cezası
2. Kaçakçılığa iştirak suçu ve cezası
3. Vergi mahrumiyetinin ihlali suçu ve cezası
4. Mükelleflerin özel işlerini yapma suçu ve cezası

1. Kaçakçılık suçları ve cezaları

18 aydan 3 yıla hapis cezası gerektiren:

- Hesap veya muhasebe hilesi yapmak
- Gerçek olmayan kişiler adına hesap açmak
- Matrahın azalması sonucunu doğuracak şekilde başka defter, belge ve benzeri kullanmak
- Defter kayırlarını tahrip etmek veya gizlemek
- Muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlemek

3 yıldan 5 yıla hapis cezası gerektirenler:

- Sahte belge düzenlemek ya da kullanmak
- Defter, kayıt ve belgeleri yok etmek
- Sayfaları yok etmek

2 yıldan 5 yıla hapis cezası gerektirenler:

- Hazine ve Maliye Bakanlığı ile anlaşması bulunan kişilerin basabileceği belgeleri, bakanlık ile anlaşması olmadığı halde basmak veya bilerek kullanmak

2. Vergi mahremiyetinin ihlali suçu ve cezaları

- Vergi işlemleri ve incelemeleri ile uğraşan memurlar
- Mahkemelerden sadece vergi mahkemeleri, Danıştay'da görevli olanlar
- Veri kanunlarına göre kurulan komisyonlara iştirak edenler
- Vergi işlerinde kullanılan bilirkişiler vergi mahremiyeti kapsamında mükellefle ilgili kalması gereken bilgileri açıklayamazlar. Aksi takdirde ceza mahkemelerinde yargılanırlar.

Vergi mahremiyetinin ihlalinde 1 ile 7 yıl arası hapis cezası verilebilir. Ancak bu ceza genelde para cezasına çevrilir. Aynı suç kişi tarafından 2.kez işlenirse kamu hizmetlerinde kullanılmama cezasına çarptırılır.

3. Memurların mükellefin özel işlerini yapması suçu ve cezası

Vergi işlemleri ve incelemeleri ile vergi organlarında görevi olanların mükelleflerin vergi kanunlarının uygulaması ile hesap, yazı ve diğer özel işlerinin ücretsiz de olsa yapmaları yasaktır. Aksi takdirde ceza mahkemelerinde yargılanırlar. 6 ay ile 2 yıla kadar hapis cezası gerektirir ve genellikle para cezasına çevrilir.

4. Haysiyet, Şeref ve Haklara Tecavüz

Vergi mahremiyetini ihlal ederek açıklanan bilgilerle mükellefin haklarına şeref ve haysiyetine tecavüz 3 aydan 2 yıla kadar hapis cezası gerektirir. Ancak para cezasına çevrilebilir.

Kaçakçılığa iştirak: kaçakçılık suçlarına iştirak edenler maddi menfaat gözetmişlerse, suçun failine verilen cezanın aynısına, maddi menfaat gözetmemişlerse suçun failine verilen cezanın yarısıyla cezalandırılırlar.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

35. Gelirler politikası, ücretler ve fiyatlar üzerinde doğrudan müdahaleler yoluyla kontrol kuran politikalar şeklinde tanımlanabilir. İkinci Dünya Savaşı sonrasında devletin ekonomiye müdahalesini bir uygulama aracı olarak gündeme gelmiştir. Gelirler politikası özellikle de enflasyon ve işsizliğin aynı anda yaşandığı bir ortamda, para ve maliye politikalarının yetersiz kalması üzerine, bu politikaları tamamlayıcı bir biçimde uygulanmaktadır. Gelirler politikası, yasal veya gönüllü olmak üzere iki şekilde uygulanabilir. Yasal gelirler politikasına, kanuni düzenlemelerle sendikaların güçlerinin sınırlandırılması, ücret ve fiyatların yasalarla dondurulmasına karar verilmesi veya vergileme yoluyla yüksek ücret ve karların sınırlandırılması örnek gösterilebilir. Gönüllü gelirler politikası ise kanuni düzenlemeler yerine ücret artışlarının verimliliğine dayandırılması ya da fiyat artışlarının birim işgücü maliyetlerine dayandırılması gibi uygulamaları kapsamaktadır.

CEVAP: C

36. Monetarist İktisadi Yaklaşım'a göre;

- Ekonomideki dengesizlikler para arzındaki dalgalanmalardan meydana gelmektedir.
- Kısa dönemde parasal genişleme daha yüksek gelire neden olurken, uzun dönemde yalnızca enflasyon oranını belirleyecektir. Bu durumda ekonomistler para arzındaki artışı azaltacaktır, ancak bu da ekonomik durgunluğa sebep olabilecektir.
- Geçmişte yaşanan temek ekonomik durgunluklar parasal daralma sonucunda, enflasyonist gelişmeler ise parasal genişleme sonucunda olmaktadır.

Görüldüğü üzere Monetaristler maliye politikasından ziyade para politikasına ağırlık vermektedir. Monetaristlere göre maliye politikası araçları uygulanacak ise bu para arzından bağımsız uygulanmamalıdır.

CEVAP: C

37. Mali gelenekçiliğin varsayımlarını değiştiren nedenler arasında tüketim tipi devletten süzgeç devlet anlayışına geçiş vardır. Kamu girişimleri bazı durumlarda özel girişimlerden daha verimli olabilmektedir. Kamu harcamalarının tamamı tarafsız değildir. Kamu gelirleri de büyük ölçüde tarafsız değildir. Devlet borçların idaresi bakımından tarafsız kalması her zaman geçerli değildir.

CEVAP: D

38. y = milli gelir

k = çarpan

ΔG = Kamu harcamalarının değişim miktarı

c = marjinal tüketim eğilimi

t = vergi oranı

k = 1/[(1-c(1-t)]

k= 1/[0,8(1-0,2)] = 1/[1-0,8(0,8)] = 1/(1-0,64) = 1/0,36

y = k.ΔG

y = (1/0,36).100,000

y= 2777,778

y = 278,000TL

CEVAP: C

39. Hızlandıran etkisi:

Tüketim malları talebi ile yatırım malları talebi arasındaki ilişkiye dayalıdır. Tüketim malları üretimdeki küçük bir değişiklik, yatırım malları üretiminde çok daha büyük değişiklikler ortaya çıkaracaktır. Burada tüketim harcamaları ile yatırım harcamaları ilişkisi önem kazanmakta olup, söz konusu yatırımlar; tüketim harcamaları veya talep uyarılarak gerçekleştirilir. Bu uyarılma etkisi **hızlandırma** düzeyini gösteren katsayıya da **hızlandıran** adı verilir.

Çarpan etkisi:

Otonom harcamalardaki bir değişikliğin, milli gelirde yaratacağı artışlar veya azalışlar olup, bu kavramın özünde; her otonom yatırımın bir harcama ve gelir akımına yol açmasıdır.

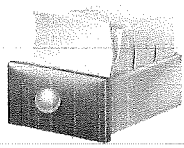
CEVAP: A

40. Tam çalışma düzeyindeki milli gelirden cari milli gelir çıkarıldığında her zaman bizim karşımıza durgunluk kavramını çıkarır.

Devlet durgunluk döneminde ortaya çıkan sorunları çözebilmek adına kamu harcamalarını artırmak durumundadır ya da vergi azaltmasına da gidebilir. "B" seçeneğinde verilen durgunluk döneminde devletin yapacağı ek harcama sorunların çözümünde kullanılacak doğru yoldur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ



MALİYE 2014 ÇÖZÜMLERİ

1. Kamusal mal ve hizmetler sadece toplumun belli bir kesimine değil tümüne fayda sağlayan mal ve hizmetlerdir. Toplumda yaşayan herkes bu mal ve hizmetlerden yararlanacaktır. Toplumda ki tüm bireyler kendilerine eşit koşullarda sunulan bu mal ve hizmetlerden faydalanırken her biri kendi faydasını maksimize etmenin peşine düşecektir. Bu mallardan yararlanma karşılığı hiçbir birey maliyete katlanmayacaktır ve bu sebeple de hiçbir birey talebini açıklamak istemeyecektir. Taleplerini iletmeleri doğrultusunda bireyler kendilerinden bir fiyat isteneceğini düşünürler.

   Başkalarına da bu malların sunulacağını tahmin eden bireyler taleplerini açıklamayacağı için bu malların üretim kararları siyasi süreçte alınır.

   Durumu başka bir dille ifade edecek olursak; kamusal mal ve hizmetlerin üretim kararlarının verilmesinde siyasi sürecin devreye girmesinin temel nedeni, bireylerin kamusal mal ve hizmetlere yönelik taleplerini açıklamak istememeleridir.

   CEVAP: A

2. R. Musgrave;

   Kamu harcamaları, savaş ve savunma harcamaları istisna tutulduğunda yani çıkarıldığında gerçekte artmamaktadır. Hatta milli gelire oranı istikrarlı bir seyir izlemektedir. Musgrave bu görüşünü ülkelerin kalkınma süreçlerini de dikkate alarak ortaya koymaktadır.

   CEVAP: E

3. **RAMSEY VERGİLERİ:** Etkinlik kaybının en az olduğu mal vergileridir. Talebin fiyat esnekliğinin düşük olduğu mallarda yüksek, yüksek olduğu mallarda ise düşük vergi uygulanması gerektiğini ifade eder.

   CEVAP: C

4. **Gizli artan oranlılık:**

   Aslında bir vergi tarifesi değildir. Düz oranlı bir vergi tarifesinde her matrahtan belirli bir düzeyde indirim yapılır. Bu düzey eşit miktarlardan oluşur. Bu durumda her bir mükellefin vergi yükü matrah arttıkça artmaktadır.

   CEVAP: D

5. **Genellik İlkesi;** Devletin yapacağı kamu harcamalarına finansman sağlamak adına herkesin vergi ödemekle yükümlü olduğunu ifade etmektedir.

   Belirlilik İlkesi; Vergi ye ilişkin iş ve eylemler ile vergi ile yapılacak işlemlerin açık ve anlaşılır olmasını mükelleflerin bu konuda keyfi uygulamalara maruz kalmamasını ifade eder.

   Verimlilik İlkesi; Verginin belli bir dönem için sunulacak kamu hizmetlerini karşılamaya yetecek finansmana sahip olması gerektiğini ifade eder.

   Uygunluk İlkesi; Vergilerin uygun yer ve uygun zamanda mükellefi en az zora sokacak şekilde alınmasını ifade eder.

   Etkinlik İlkesi; Verginin mükelleflerin tutumlarında değişikliğe sebep olmaması, üretim, tüketim ve yatırım kararlarını etkilememesidir.

   CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

6. **Yükseklik farkı;** tarifedeki en yüksek vergi oranı ile en düşük vergi oranı arasındaki farktır.

Tarife de en yüksek vergi oranı %40 en düşük vergi oranı ise %10 dur. Dolayısıyla tarifenin yükseklik farkı % 40 - % 10 = % 30 dur.

CEVAP: B

7. **CİZYE;**

Osmanlı Devleti'nde, Müslüman olmayanlara islamiyeti kabul etmeleri ya da cizye ödemeleri karşılığı hayatta kalmaları ya da savaşarak ölmeleri seçenekleri sunulurdu. Cizye ödeyenler, mal ve can güvenliği ile her türlü hakları bakımından devletin koruması altına alınır, din, günlük yaşayış ve ekonomik faaliyetlerinde serbest bırakılırdı.

Cizye, gayrimüslim vatandaşların hür ve mükellef olan erkeklerinden, yılda bir kez alınan baş vergisiydi. Sakatlardan, kadınlardan, çocuklardan ve din görevlilerinden alınmazdı.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

8. **Sabit Miktarlı (Maktu / Ric'i) Vergi Tarifesi;**

Matrah miktar olarak ne olursa olsun ödenecek vergi miktarının değişmediği tarifedir. Vergi matrahtan bağımsız şekilde hareket eder, oransal vergi söz konusu değildir ve miktar belirlenmiş ve sabittir.

Matrah arttıkça vergi tutarı değişmediği için ortalama vergi oranı giderek azalır. Bu nedenle bu tür tarifelere "tersine artan oranlı tarife" de denilmektedir.

Tersine Artan Oranlılık: Dolaylı vergiler ile sabit miktarlı vergilerde ortaya çıkan bir durumdur. Vergi tarifesi sabit miktarlı ya da sabit oranlı olabilir. Böyle bir durumda aynı tutarda vergi ödeyen mükelleflerin, ödemiş oldukları vergiler gelirlerine oranlandığında; gelir yükseldikçe ortalama vergi oranı düşer. Yani gelir içinde ödenen vergi-nin payı azalır. Örnek; KDV, Baş vergisi vb.

CEVAP: A

9. Kamu harcamalarının artış nedenleri gerçek artış ve görünüşte artış nedenleri olmak üzere ikiye ayrılır;

Görünüşte artış: Devlet tarafından bir topluma hizmet sunumu gerçekleştirilirken, hizmetin kalitesinde bir değişiklik olmamasına rağmen, hizmet bedellerinde artış olduğunda gerçekleşen artış nedenidir.

Nedenleri;

- Para değerinin düşmesi (enflasyon)
- Bütçe yöntem, teknik ve usullerinin değişmesi (safi usulden gayri safi usule geçiş)
- Ayni ekonomiden nakdi ekonomiye geçiş
- Ülke sınırlarının genişlemesi
- Nüfus artışı (salt nüfus artışı)
- Kamulaştırma faaliyetleri için yapılan giderler
- Kamu kesiminin örgüt yapısı veya yönetiminde yapılan değişiklikler.

Gerçek artış; Devlet topluma bir hizmet sunumu gerçekleştirirken, kamusal hizmetler miktar, kalite ve bedel olarak artıyor ise bu durum da gerçek artış nedenidir.

Nedenleri;

- Savaş, savunma, savaş teknolojisi giderleri
- Devlet anlayışındaki değişiklikler

- Kalkınma, büyüme gibi iktisadi nedenler
- Bir bölgenin il veya belediye olması gibi sosyal nedenler
- Doğal afetler
- Nüfus artışı (kamusal hizmetlere olan talep artıyor ise ya da kalite artışı yaşanıyor ise)
- Teknolojik gelişmeler
- Geleneksel toplum yapılarının çözülmesi

CEVAP: D

10. Soru çıkmış bir soru değildir. Değişmiş müfredata uygun uyarlama sorudur. 16/10/2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7254 sayılı kanunla Türkiye bütçe sisteminde değişikliğe gidilmiştir. Daha önce "Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme" sistemi kullanılırken yeni düzenleme ile "Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe" esasına geçilmiştir. Özetle bu düzenleme ile Türkiye'de performans bütçeden program bütçeye geçilmiştir. Bu kapsamda bütçe harcama sınıflaması da şu şekilde olmuştur.

1. Program sınıflama
2. Kurumsal sınıflama
3. Ekonomik sınıflama
4. Finansman tipi sınıflama

Bu yeni düzenlemeyle birlikte bütçe harcamalarında fonksiyonel sınıflama kaldırılmıştır.

Ancak teorik olarak fonksiyonel sınıflama soru olarak gelebilir.

CEVAP: C

11. Devletin ekonomiden doğrudan mal ve hizmet alımına yönelik olan harcamalarına **reel harcama** denir. Reel harcamalar sunulan mal ve hizmetlerin fayda düzeylerine göre ikiye ayrılır. Bunlar;

Cari harcama; Devletin bulunulan cari yılda gerçekleştirdiği ve içinde bulunulan cari döneme fayda sağlayan harcamalarıdır. Bu sebeple her yıl tekrar eder. Dayanıksız tüketim malına yöneliktir.

Örneğin; personel maaşları, genel yönetim giderleri, yolluklar, hacırahlar vb

Yatırım harcaması; Devletin bulunulan cari dönemde gerçekleştirdiği hem gerçekleştiği cari döneme hem de sonraki yıllara fayda sağlayan harcamalarıdır. Bu sebeple her yıl tekrar etmez. Çünkü dayanıklı sermaye malı alımına yöneliktir.

Örneğin, makine teçhizat alımı, yapı tesis gideri, büyük bakım onarım faaliyetleri, taşıt alımı, yeni bina alımı, personel alım harcamaları vb

Kalkınma carileri (yatırım carisi); Faydası bir yılı aşan, insana yatırım niteliğinde olan yani hem bulunulan yıla hem de gelecek dönemlere fayda sağlayan harcamalardır.

Örneğin; eğitim sağlık vb.

Yani hem bulunulan döneme fayda sağlarken hem de insan üzerindeki etkisi uzun yıllara yansıyan insana yönelik bir yatırım niteliğindedir bu harcama kalemi. Dolayısıyla yatırım harcamasıdır diyemeyiz.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

12. Kamu harcamalarının artış nedenleri gerçek artış ve görünüşte artış nedenleri olmak üzere ikiye ayrılır;

Görünüşte artış: Devlet tarafından bir topluma hizmet sunumu gerçekleştirilirken, hizmetin kalitesinde bir değişiklik olmamasına rağmen, hizmet bedellerinde artış olduğunda gerçekleşen artış nedenidir.

Nedenleri;

- Para değerinin düşmesi (enflasyon)
- Bütçe yöntem, teknik ve usullerinin değişmesi (safi usulden gayri safi usule geçiş)
- Ayni ekonomiden nakdi ekonomiye geçiş
- Ülke sınırlarının genişlemesi
- Nüfus artışı (salt nüfus artışı)
- Kamulaştırma faaliyetleri için yapılan giderler
- Kamu kesiminin örgüt yapısı veya yönetiminde yapılan değişiklikler.

Gerçek artış; Devlet topluma bir hizmet sunumu gerçekleştirirken, kamusal hizmetler miktar, kalite ve bedel olarak artıyor ise bu durum da gerçek artış nedenidir.

Nedenleri;

- Savaş, savunma, savaş teknolojisi giderleri
- Devlet anlayışındaki değişiklikler
- Kalkınma, büyüme gibi iktisadi nedenler
- Bir bölgenin il veya belediye olması gibi sosyal nedenler
- Doğal afetler
- Nüfus artışı (kamusal hizmetlere olan talep artıyor ise ya da kalite artışı yaşanıyor ise)
- Teknolojik gelişmeler
- Geleneksel toplum yapılarının çözülmesi

Görüldüğü gibi nüfus artışı hem gerçek hem de görünüşte artış nedenidir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

13. Tahvil faizleri piyasadaki tahvil talebine ve arzına göre piyasalar tarafından günlük belirleniyorsa buna değişken faizli tahvil denir. SPK tarafından yapılan son düzenleme ile değişken faizli tahvil yerine 3, 6 aylık veya 1 yıllık dönemli sabit faiz uygulamasına geçilmiştir.

CEVAP: D

14. **Kısa Vadeli Borçlar (Dalgalı Borçlar)**

Devletin nakit ihtiyacına göre artıp azalan kısa vadeli borçlar bu nedenle "dalgalı borç" olarak da ifade edilir. Kısa vadeli borçlar para piyasasından temin edilir.

Kısa vadeli borçlanmaya başvurma nedenleri;

- Bütçe gelir ve giderleri arasındaki uyumsuzlukları gidermek
- Devlet açısından boru yükü düşüktür. Çünkü faiz oranları düşüktür.
- Devlet bütçesinin kısa vadeli parasal ihtiyacı karşılanmak istenir.
- Para piyasasından kolaylıkla temin edilir.
- Formalite açısından pratik ve kolaydır.
- Uzun vadeli borçlanmaya zemin hazırlar.
- Devlet vergileme olanağı kalmadığı için başvurabilir.
- Ekonomide deflasyonist bir dönem yaşanıyor ise atıl olan fonlardan borçlanılarak piyasaya aktarılıp ekonomik dengenin korunması amaçlanır.
- Olağanüstü durumların finansmanı için başvurulabilir

CEVAP: E

15. Sendikasyon Kredileri:

Bir lider bankanın öncülüğünde iki ya da daha çok banka tarafından riski paylaşarak kullandırılan dış kredilerdir.

CEVAP: D

16. Borç yönetiminin unsurları;

- Borcun miktarı, borcun büyüklüğünü ifade eder
- Borcun bileşimi, yani borcun vadesi, faizi, geri ödeme koşulları gibi durumları ifade eder.

CEVAP: A

17. Düzenleyici Denetleyici Kurumlar

Düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesidir.

1. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
2. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
3. Sermaye Piyasası Kurulu
4. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
5. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
6. Kamu İhale Kurumu
7. Rekabet Kurumu
8. Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
9. Kişisel Verileri Koruma Kurumu
10. Nükleer Düzenleme Kurumu
11. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

18. Klasik bütçe teorisi;

Klasik iktisadi düşünceyi baz alır.

- Bütçede "mali denklik" (yıllık denklik) esastır.
- Bütçe, devletin sadece zorunlu hizmetleri sunması amacı ile küçük ve denk olmalıdır.
- Bütçe devletin ekonomiye yönelik bir müdahale aracı olamaz.
- Borçlanma mali denkliğe zarar verir düşüncesiyle borçlanmaya karşı çıkar
- Ödenek temellidir idari bazda ödenek ayrımı yapılır.

CEVAP: B

19. Orta Vadeli Program

Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, Cumhurbaşkanı tarafından en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren orta vadeli programın Resmî Gazete'de yayımlanması ile başlar.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın müşterek çalışmasıyla hazırlanır.

CEVAP: D

20. Bütçenin doğruluk ilkesi:

Doğruluk ilkesi; objektif doğruluk ve subjektif doğruluk olmak üzere ikiye ayrılır:

- **Objektif Doğruluk İlkesi:**
  Objektif doğruluk ilkesine uygun bütçe hazırlanması için;
  - Gelir ve gider tahminlerinde ileri ölçüm teknikleri kullanılmalıdır.
  - Kamu mali yönetiminin ekonomik ve mali yapısına ilişkin sağlıklı veriler olmalıdır.
  - Yeterli düzeyde beşeri sermaye birikimi olmalıdır.
  - Yeterli düzeyde teknik alt yapı ve çağdaş bir devlet muhasebe sistemi olmalıdır.
- **Subjektif Doğruluk İlkesi:**
  - Bütçeyi hazırlayanların ve kabul edenlerin iyi niyetli olmasını baz alır.

Verilen örneğe göre kuruma ait harcamacı yetkilisinin verilen ödeneği amacına uygun olarak harcamadığı tespit edilmiştir. Bu sebeple sübjektif doğruluk ilkesi ihmal edilmiştir.

CEVAP: B

21. Vergi kanunlarının yer bakımından uygunluğu incelenirken ülke ve kişi kriteri dikkate alınır. Buna bağlı olarak iki ilke şekillenmiştir. Bunlar mülkilik ve şahsilik prensipleridir.

- **Vergilerin mülkiliği (yerselliği) ilkesi:** Bir ülkenin sınırları içerisinde vatandaş olsun veya olmasın herkesin o ülke vergi kanunlarına tabi olmasıdır.
- **Kanunların şahsiliği (kişiselliği) ilkesi:** Kişi hangi ülkede bulunursa bulunsun vatandaşlık bağı ile bağlı bulunduğu ülkenin kriterlerine göre vergi ödemesini gerektirir.

Soruda ise devlet kendi tabiiyetinde ki vatandaşlarından vergi almalıdır dediği için şahsilik prensibi söz konusudur.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

22. Emsal Kira Bedelinin Uygulanacağı Durumlar:

1. Kiraya verilen mal ve hak emsal kira bedelinden düşük olursa veya
2. Mal ve haklar bedelsiz olarak başkalarına kullandırılırsa

Emsal Kira Bedelinin Tespiti;

1. Bina ve arazilerde: Emlak vergisi değerinin %5 idir.
2. Diğer mallarda ve haklarda: Maliyet bedelinin %10 dur.

Emsal Kira Bedelinin uygulanamayacağı Durumları:

1. Boş kalan gayrimenkullerin korunması amacıyla bedelsiz olarak başkalarının ikametine bırakılması
2. Binaların mal sahiplerinin usul, fün veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi
3. Mal sahibi ile birlikte akrabalarında aynı evde veya dairede ikamet etmesi
4. Genel bütçeye dahil daireler ve özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan her türlü kiralamalar

CEVAP: C

23. VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI;

Yasamadan doğan kaynaklar;

- Anayasa
- Uluslar Arası Vergi Anlaşması
- Kanun

Yargıdan doğan kaynaklar;

- Anayasa Mahkemesi Kararlar
- Danıştay içtihadi Birleştirme Kararları
- Diğer yargı Kararları

Yürütmeden doğan kaynaklar;

- Kanun Hükmünde Kararname
- Bakanlar kurulu Kararları (Yerine Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gelmiştir.)
- Tüzük (Kaldırılmıştır)
- Yönetmelik
- Tebliğler
- Özelge (Mukteza)
- Genelgeler
- Genel Yazılar
- Sirküler

Diğer kaynaklar;

- Örf ve Adetler
- Doktrin (bilimsel içtihat/öğreti)

CEVAP: A

24. Gecikme Zammı

- Verginin tahsil edilememesi durumunda, vade tarihinden itibaren her ay gecikme zammı uygulanmaktadır.
- Güncel oranı % 1,60'dır ve bir aydan az günler içinde uygulanır.
- Gecikme zammı vergi alacakları dışında vergi ziyaı cezası alacakları içinde uygulanır. Ancak bunun dışındaki idari vergi cezaları(para cezaları) için gecikme zammı hesaplanmaz.

CEVAP: C

25. Vergi borcunu kısmen ya da tamamen sona erdiren durumlar:

- Ödeme
- Zamanaşımı
- Takas
- Terkin (silme)
- Tahakkuktan vazgeçme
- Hata düzeltme
- Uzlaşma
- Af

Tecil bir erteleme işlemidir bir sona erme sebebi değildir.

CEVAP: A

26. Post Keynesyenler

John Robinson "Kapital Birikim"

- Piyasa başarısızlıklarını azaltmak için ekonomiye devlet müdahalesini savunurlar.
- Devlet müdahalesi;
  - Piyasaların etkinliğini artırır.
  - Yönetimde ve üretimde etkinlik sağlanır.
  - Serbest piyasa sisteminin öngörmediği zararlar bertaraf edilir.
- Ücret ve karar arasındaki gelir dağılımı mücadelesi sonucu piyasalar iyi çalışmaz ise bundan tüketim ve yatırım kararları etkilenir.
- Maliye politikasını sosyal değişimin gerçekleşmesinde önemli bir araç olarak görürler.
- Kişisel gelir dağılımını düzlemek amaçlı vergiler artan oranlı olmalı ve kamu harcamaları artırılmalıdır.
- Fiyatlandırma politikası mark-up fiyatlandırmadır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

27. Kıt kaynakların piyasa ya da devlet tarafından üretim faktörleri arasında dağıtılmasına "gelir dağılımı" denir.

Gelir sadece piyasa eliyle üretim faktörleri arasında dağıtılmış ise buna "fonksiyonel gelir dağılımı" yani "birincil gelir dağılımı" denir.

CEVAP: B

28. Toplam talep üzerinde cari bütçe fazlasının ya da cari bütçe açığının etkilerini ifade eden mali kaldıraç kavramı ilk kez Musgrave tarafından ortaya atılmıştır.

Mali kaldıraç $\Rightarrow (\Delta G - \Delta T) \cdot k$

$\Rightarrow (50 - 80) \cdot 2{,}5 = -75$

$\Delta G \Rightarrow$ Kamu harcamalarındaki değişim (400 – 350 = 50)

$\Delta T \Rightarrow$ vergilerdeki değişim

(380 – 300 = 80)

$K \Rightarrow$ çarpan = 2,5

CEVAP: A

29. Kamu kesiminin milli ekonomi içindeki büyüklüğünü kamu harcamaları / GSMH oranına bakarak ölçmekteyiz. Bir ülkenin gelişmişlik seviyesi arttıkça kamu harcamalarının GSMH içindeki payı da artmaktadır.

Kamu kesiminin milli ekonomi içindeki büyüklüğü =

Buraya kadar geldiğimiz noktadan da görmekte olduğumuz gibi kamu kesimi üretim kararını siyasal süreçte veriyor. Bir ülkenin gelişmişlik seviyesinin ölçümünde rol oynayan Kamu Harcamaları / GSMH rasyonu siyasi iktidarın tercihlerine göre değişkenlik gösterebilir.

Yukarıda gösterilen oran 0 ile 1 arasındadır. 1 e yaklaştıkça devlet müdahalesi maliye politikasının etkinliği artarken, 0 a yaklaştıkça daha liberal bir ekonomi karşımıza çıkar.

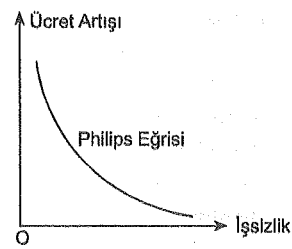
Bu durumda B ülkesindeki maliye politikası etkinliği A ülkesinden daha fazladır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

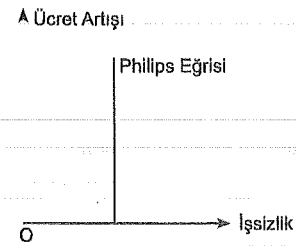
30. Stagflasyon ve Mücadeleye Yönelik Maliye Politikaları

Stagflasyon: Durgunluk içinde enflasyon halidir. 1970'li yıllarda ortaya çıkmıştır. Keynes'e göre; enflasyon ile işsizlik arasında negatif bir ilişki vardır. Bu durum Philips Eğrisi ile ifade edilir.



Phillips Eğrisine göre; işsizliğin düşük olduğu bir ekonomide enflasyon artmaktadır. Çünkü istihdam artışı likidite bolluğu ile fiyatlar genel düzeyini artırır.

Stagflasyon olgusu Philips Eğrisindeki ilişkinin uzun dönemde geçerli olmadığını göstermiştir. Uzun dönemde Philips Eğrisi doğal işsizlik oranında yatay eksene dik bir doğru halini almaktadır. Yani, enflasyon oranı ne olursa olsun işsizlik oranı değişmemektedir.



Monetaristlere göre stagflasyon olgusunu açıklayan durumdur.

Neo klasik yaklaşım ne de Keynesyen yaklaşım, stagflasyona yönelik bir önlem geliştirmemiştir. Ancak mücadeleye yönelik bazı politikalar geliştirilmiştir. Bunlar;

- **Gelirler Politikası (Ücret ve Fiyat Kontrolleri-Heterodox):** Devlet ücret ve fiyatlara müdahale edebilir ve böylece ücret ve fiyatları kontrol altına alabilir. Bu durum gelirler politikası olarak adlandırılır. Hatta devlet ücret ve fiyatları dondurabilir. Ancak bu durum rekabet kurallarına ters düşer.
- **Vergi Temelli Gelir Politikası:** Fiyat istikrarı açısından yüksek sayılan ücret sözleşmeleri vergi ile cezalandırılmış normal sayıları ücret sözleşmeleri ise vergi indirimi ile ödüllendirilmelidir.
- **Sektörel ve Bölgesel Ağırlıklı Önlemler:** Önemli olan stagflasyonu ortaya çıkaran belirli bir bölge ya da belirli bir sektör ise oraya yönelik önlemler almaktır. Global önlemler stagflasyona halinde enflasyonu körükler.
- **Para ve maliye politikalarının optimal bileşimi:** Daraltıcı para politikası çözüm yoludur. Bu durumda enflasyonu önlemeye çalışırken, işsizliğin çözümünde vergi indirimi ile genişletici maliye politikası uygulanabilir. Böylece para ve maliye politikaları eş anlı uygulanmış olur. Bu durum bizi Lafler Eğrisine götürür.

Stagflasyonla Mücadelede Maliye Politikası Araçları

Kamu harcama politikası;

Kamu harcamalarının kullanılması, ülke için aciliyeti olmayan yatırım harcamalarının ertelenmesi, kamu harcamalarının verimli alanlara yönlendirilmesi stagflasyonda etkilidir. Ayrıca devlet sübvansiyonlarla üretimi teşvik ederek işsizliğe çözüm önerileri de getirebilir

Kamu gelirleri politikası;

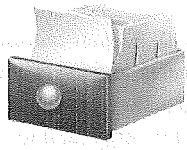
Vergiler aracılığı ile parasal ücret artışları sınırlandırıldığında dolaylı olarak fiyat artışlarının da önüne geçilmiş olunacaktır

Borçlanma politikası;

Borçlanma uzun vadeli düzenlenmelidir. Yalnız tek başına borçlanma politikası yeterli olmayacağı için para politikası ile koordineli olmalıdır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ



MALİYE 2015 ÇÖZÜMLERİ

1. **Dışsallık:** Bir üretim veya tüketim faaliyetinin başka bir üretim ya da tüketim faaliyetini, fiyat mekanizması dışında olumlu ya da olumsuz olarak etkilemesidir.

   Dışsallıktan dolaylı olarak ilk kez bahseden A. Smith'dir. Ancak, dışsallığa ilişkin ilk sistemli çalışmayı yapan Knut Wicksell'dir.

   Dışsallığın Özellikleri:

   - Dışsallıklar kaynak dağılımında etkinliği bozar.
   - Dışsallıklarda eksik veya fazla üretim ortaya çıkar.
   - Olumlu ya da olumsuz (negatif veya pozitif) olarak görülebilir.
   - Olumsuz dışsallıklarda devlet müdahale etmez ise negatif etkileri artıracak fazla üretim ortaya çıkar.
   - Olumlu dışsallıklarda eksik üretim ortaya çıkar.
   - Olumsuz dışsallık durumunda marjinal sosyal maliyet marjinal özel maliyetten büyüktür.
   - Olumlu dışsallık durumunda marjinal sosyal fayda marjinal özel faydadan büyüktür.
   - Fiyatlandırılmaz, pazarlanamaz.

   Dışsallık ekonomik birimler üzerinde fayda veya zarar vermesine göre sınıflandırılabilir. Eğer fayda sağlanmış ise "pozitif dışsallık" ya da "dışsal fayda"; zarar verici bir durum söz konusu ise "negatif dışsallık" ya da "dışsal zarar/maliyet" ortaya çıkacaktır.

   CEVAP: D

2. **Erdemli mallar:** Bazı kişi ya da kişi gruplarının ekonomik durumlarını iyileştirmek amacıyla ya bedelsiz olarak topluma sunulmakta ve finansmanı vergilerle sağlanmakta ya da piyasa fiyatının çok altında pazarlanmaktadır. Erdemli mal kavramından ilk bahseden bilim adamı R. Musgrave'dir.

   CEVAP: B

3. **İlk defa Musgrave tarafından ifade edilen erdemli mallar;** bazı kişi ya da kişi gruplarının ekonomik durumlarını iyileştirmek için ya bedelsiz olarak topluma sunulmakta ya da piyasa fiyatının çok altında pazarlanmaktadır. Belli kesimlere özel fayda sağlarken toplumsal fayda da sağlayan tüketiminde dışsal fayda doğan özel mal ve hizmetlerdir. Devletin genel itibariyle gelir yetersizliğine karşı sunmuş olduğu mal ve hizmetlerdir. Piyasaya bırakıldığında talep yetersiz kalır.

   Paternalistik devlet anlayışı hakimdir. **(Paternalistik devlet = Baba devlet = Dayatmacı devlet)** Bu nedenle bu mallar devletin vesayeti altında sunulur. Örneğin; Huzur evleri, yetiştirme yurtları vb.

   Erdemsiz mallar: Bireysel tüketimi söz konusu olan ancak tüketimi toplumsal anlamda zararlı olan mallardır. Toplumda bilgi yetersizliği nedeni ile sunulur. Bu tür malların üretimi ve tüketiminde devlet üretici ya da düzenleyici rol oynar. Aksi halde bu mallara karşı aşırı talep oluşacaktır. Örneğin; Alkol, sigara, uyuşturucu vb. Bu mal ve hizmetlere devlet müdahale etmediği takdirde "tercih çarpıklığı" oluşur.

   CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

4. **Şerefiye:** Devletin veya belediyelerin yaptığı bir bayındırlık veya imar hizmetinden dolayı ortaya çıkan değer artışı için gayrimenkul sahiplerinden tahsil edilen cebri kamu geliridir. Şerefiyeler genellikle belediyelerin gelirleri arasında yer alır.

CEVAP: C

5. **Vergi Muafiyeti:** Vergilendirilmesi gereken kişilerin kanun hükmü ile vergi dışı tutulmasıdır.

Vergi İstisnası: Vergi konusunun kanun hükmü ile vergi dışı bırakılmasıdır.

Muafiyet ve istisnalara aynı zamanda vergi harcaması da denmektedir. Bunlar mükellefler ödeme gücüne ulaştırılır iken devletin kanunla vergi almaktan vazgeçtiği kişi ya da konular olarak birer teknik şeklinde uygulamadadır.

CEVAP: B

6. **Azalan oranlı vergi tarifesi:** Vergi matrahı arttıkça, matraha uygulanacak vergi oranının azalması şeklinde ifade edilir. Türk vergi sisteminde böyle bir tarifeye yer verilmez.

Matrah arttıkça azalan vergi oranına ortalama vergi oranına eşittir. Ancak marjinal vergi oranı ortalama vergi oranından daha düşüktür ve gittikçe azalmaktadır.

CEVAP: B

7. **Gerçek Vergi Yükü:** Kişinin başkasına yansıttığı ve kişinin kendisine yansıtılan vergilerde dikkate alınarak vergi hesaplanır. Net (safi) vergi yüküne, kişiye yansıtılan vergiler eklenip, kişinin yansıttığı vergiler çıkarılır.

Net (safi) Vergi Yükü: Belirli bir dönemde ödenen toplam vergilerden o dönemde kamu hizmetlerinden sağlanan faydaların düşülmesi sonucu elde edilen değerin toplam gelire oranıdır.

CEVAP: D

8. **Klasik maliyecilere göre kamu harcaması;**

- Toplumsal ihtiyaçları karşılamaya yönelik olması
- Harcama yapma usullerine göre yapılması
- Parasal olarak yapılması
- Kamu harcamaları sınırlı ve tam kamusal mal ve hizmetlere yöneliktir ve verimsizdir.
- Mümkün olduğunca reel harcamalardan oluşur.
- Kamu harcamalarında idari sınıflandırma esastır.
- Kamu harcamalarının miktarı ile ilgilenmişlerdir işlevi ile değil.
- Merkezi yönetim ve yerel yönetimler tarafından yapılan harcamalardır. Mali amaçlı harcama yapılır. Müdahale söz konusu değildir. Bu nedenle ekonomik ve sosyal hayata müdahale niteliği taşımaz.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

9. **Sermaye transferi:** Genel bütçe dışındaki birimlere yatırım amaçlı yapılan karşılıksız harcamalardır. Yani; sermaye malı üreten kişi ve firmalar için söz konusudur.

Örneğin; Konut yapımı.

CEVAP: A

10. **Ekonomik Sınıflandırma**

1. **Personel giderleri:** Maaşlar, tazminatlar, ek ders ücretleri vb.
2. **Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet primi giderleri:** Kamu kurumları adına SGK'ya yatırılan işveren payları
3. **Mal ve hizmet alım gideri:** Büro malzemesi, kira, yakıt, telefon, haberleşme vb.
4. **Faiz giderleri:** Her türlü borç faiz ödemeleri.
5. **Cari transferler:** Görev zararları, hazine yardımları vb. (Sermaye birikimi için yapılan hariç)
6. **Sermaye giderleri:** Gayrimenkul, taşıt alımları, bilgisayar, mefruşat vb.
7. **Sermaye transferleri:** Bütçe dışına sermaye birikimini amaçlayan, yerel yönetimlere, özerk kuruluşlara yapılan karşılıksız ödemeler.
8. **Borç verme:** Yurt içi ve yurt dışı kurum ve kuruluşlara verilecek kredileri, alınan hisseleri ve bağışları kapsar.
9. **Yedek ödenek:** Merkezi yönetim bütçesine konulan ödenektir.

CEVAP: C

11. Otonom yatırımlardaki bir artışın milli gelirde meydana getireceği artış çarpan katsayısı ile ifade edilir. Tüketim harcamalarının miktarını marjinal tüketim eğilimi etkiler. Marjinal tüketim eğilimi küçük "c" ile gösterilir. Küçük "s" marjinal tasarruf eğilimini gösterir.

$c + s = 1 \Rightarrow s\downarrow \rightarrow c\uparrow \Rightarrow$ çarpan $\uparrow$

CEVAP: A

12. **Devlet Borçlarında Alacaklılara Sağlanan Ana Menfaatler:**

- Faiz
- Başabaşın Altında İhraç
- Primli İhraç
- İkramiyeli İhraç

Başabaşın Altında İhraç: Tahvillerin üzerinde yazan nominal değerin altında bir bedelle satılmasına "başabaşın altında ihraç" denir. Vade tarihinde ödeme yapılırken anapara ve faiz ödemesi nominal değer üzerinden yapılır.

Sonuçları:

- Tahvile olan talebi artırsa da devletin borç yükü de artar.
- Devlet borcunun anlaşılabilirliğini azaltır.
- Prosedürü fazladır, kırtasiyecilik artar.
- Konversiyona gitme olanağını kısıtlar.
- Gelir dağılımında adaleti bozar.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

13. **Uzun vadeli borçlar süreli (vadeli) ve süresiz (vadesiz) olarak ikiye ayrılır:**

Süresiz Borçlar: Devlete borç verenlerin anaparayı isteme hakkından feragat ettiği borçlanma şeklidir. Borç sözleşmesine rağmen sözleşmede bulunması gereken geri ödeme tarihi belli değildir. Geri ödeme şartlarına ilişkin usul ve esaslar devlet tarafından tek taraflı olarak belirlenir. Devlet süresiz borçlarda düzenli olarak faiz ödemesi yapacağını garanti eder. Yani borç verenler sadece faiz gelirini talep edebilir. Faiz oranları çok yüksektir. Genelde iç borçlanmada söz konusudur. TR hiç başvurmamıştır.

Süreli Borçlar: Devletin borç verenler ile yaptığı sözleşmede faiz ve anaparayı belli bir süre sonunda ödemeyi garanti ettiği borçlanma şeklidir. Yani devletin olağan borçlanma şeklidir.

CEVAP: A

14. **Hazine:** Devlet bütçesinin gelir ve giderlerini geliştiren devlete intikal eden değerleri koruyan ve gelir-gider arasındaki dengeyi kuran bir kurumdur.

Hazinenin Fonksiyonları;

- **Yer Bakımından Denklik:** Gelişmiş bölgelerde toplanan kamu gelirleri gelişmekte olan bölgelerdeki kamu harcamalarının finansmanında kullanılmasıdır.
- **Zaman Bakımından Denklik:** Hazinenin kamu gelirlerini topladığı zaman ile kamu harcamalarını yaptığı zamanlar farklı olduğunda hazinenin kaynak temin ederek bu dengeyi sağlamasıdır.

Hazine Nakit Yönetimine İlişkin Modern İlkeler:

- Ödeme vadelerini izleyerek ödeme vadesi geldiğinde gerekli nakdi hazırlamak
- Gerekli olduğu zamanda borçlanmak ve bu şekilde kamu borçlanma maliyetini en aza indirmek
- Nakit fazlalıklarının gerekli teminatlar karşılığında verimli yatırımlarda değerlendirilmesini sağlayarak riski en aza indirmek
- Kamu mevduatlarının merkez bankası veya ticari bankalarda hiçbir getiri elde etmeden çok düşük getirilerle birikmesinden kaçınmak

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

15. **Esnek Kredi Hattı:** Ekonomisi temelde iyi durumda olan ülkelere çabuk verilmek üzere IMF'nin dizayn ettiği bir kredidir. IMF ekonomik performansı başarılı olan bu ülkelere kredi kullandırırken zaman alıcı, prosedürü çok geniş analizlere dayanan stand-by anlaşmalarına ihtiyaç duymaz.

CEVAP: C

16. **Tamamlayıcı Ödenek:** Kesin hesap kanunlarında yıl içinde yapılan ödenek üstü harcamalar dolayısıyla yasada yer almasa da verilen ödenektir. Bu ödenek çeşidi sadece kesin hesap kanunlarında yer alır. Mütemmim ödenek olarak da adlandırılır.

CEVAP: D

17. Bütçe İlkeleri:

- Genellik İlkesi
  - Adem-i Tahsis
  - Gayrisafi Usul
- Birlik (Teklik) İlkesi
- Bütçenin Doğruluk İlkesi
- Açıklık İlkesi
- Tasarrufluk İlkesi
- Aleniyet (Şeffaflık) İlkesi
- Tahsis İlkesi (Ayırım İlkesi)
- Önceden İzin Alma İlkesi
- Denklik İlkesi
- Yıllık Olma ilkesi
- Giderlerin Bölümler İtibariyle Onanması İlkesi
- Fiskalite İlkesi

Kararlılık 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda yer alan bir bütçe ilkesi değildir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

18. Düzenleyici Denetleyici Kurumlar

Düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesidir.

1. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
2. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
3. Sermaye Piyasası Kurulu
4. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
5. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
6. Kamu İhale Kurumu
7. Rekabet Kurumu
8. Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
9. Kişisel Verileri Koruma Kurumu
10. Nükleer Düzenleme Kurumu
11. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

CEVAP: E

19. Kamu idareleri; Kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Stratejik planlama sürecinde genel ilkeler, "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile şu şekilde belirlenmiştir:

- Kamu idaresinin hizmetinden yararlananların, kamu idaresi çalışanlarının sivil toplum kuruluşlarının, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili diğer tarafların katılımları sağlanır ve katkıları alınır.
- Çalışmalar, strateji geliştirme biriminin koordinatörlüğünde tüm birimlerin katılım ve katkılarıyla yürütülür.
- Stratejik planların doğrudan doğruya kamu idarelerince ve idarelerin kendi çalışanları tarafından hazırlanması zorunludur. İhtiyaç duyulması halinde idare dışından temin edilecek danışmanlık hizmetleri sadece yöntem ve süreç danışmanlığı ile eğitim hizmetleri konularıyla sınırlıdır.

İlgili tüm kamu idareleri birbirleri ile uyum, işbirliği ve eşgüdüm içinde, hesap verme sorumluluğunun gereklerini dikkate alarak çalışır.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarda yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlamak durumundadırlar.

CEVAP: B

20. Bütçenin gelişim sürecinin esası, Bütçe Hakkına dayanır.

Bütçe Hakkı: Kamusal harcamalar ve bu harcamalar ile sunulacak kamusal hizmetlerin finansmanı için toplanacak kamu gelirlerinin toplanmasına ilişkin karar verme yetkisidir. Bütçe Hakkı Parlamentolara aittir.

Bütçe Hakkı ilk kez İngiltere'de doğmuştur ve 17. yy'da İngiltere'de uygulanmıştır. Bütçe Hakkına ilişkin ilk yazılı belge 19 Haziran 1215 tarihli Magna Carta Libertatum (Büyük Özgürlük Fermanı) adlı anlaşmadır.

Bütçe Hakkının uygulanmasında hükümetlerin bütçe ile ilgili yetkilerini sınırlandırmak temel amaçtır.

CEVAP: D

21. Verginin kanuna uygun surette ödenmesine "tahsil" denir. Verginin tahsili; mükellefin vergi borcunu, devletin ise alacağını ortadan kaldıran bir uygulamadır. Yani vergi borcunu sona erdiren hallerden biridir. İltizam usulü, ihale usulü, emanet usulü, halk temsilcileri aracılığıyla tahsil usulü, pul bandrol yapıştırılması yoluyla tahsil usulü, stopaj usulü gibi bir takım vergi tahsil yöntemleri kullanılmış olsa da; günümüzde vergiler devletin bizzat kendi ücretli memuru eliyle ve devletin araç gereçleri ile devlet adına toplanmaktadır. Mükellef vergi borcunu, bağlı bulunduğu vergi idaresine öder. Vergi çeşitlerine göre bağlı bulunan vergi idaresi farklılık arz etmektedir. Örneğin; Gelir vergisi mükellefin ikametgahının bulunduğu yer vergi idaresine ödenir. Mükellef vergi borcunu vergi idaresinin bulunduğu belediye sınırlarının dışındaki vergi dairelerine de yatırabilir. Bu durumda Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği bankalar aracılığı ile tahsilat gerçekleşir. Hazine ve Maliye Bakanlığına Ödemeler: Postaneler aracılığı ile; çizgili çek kullanmak suretiyle, banka kartı, kredi kartı vb. şekillerde yapılır. Çek kullanılarak yapılan ödemelerde paranın vergi dairesinin hesabına geçtiği tarih ödeme tarihidir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

22. VUK'na göre, vergi mükellefiyeti ve sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir. Yani küçük ve kısıtlılarda vergi mükellefi ve vergi sorumlusu olabilir. Bunların yerine getirmek zorunda olduğu görevler kanuni temsilcileri tarafından yerine getirilir. Temsil yetkisi; küçüklerde veli, akıl hastalarında vasi, kısıtlılarda ise kayyım tarafından yerine getirilir. Kanuni temsilcilerin sorumluluğunu yerine getirmemesi üzerine;

- Ödenmeyen vergi için öncelikle asıl mükellef olup da temsil edilen gerçek kişiye gidilir.
- Asıl mükellef gerçek kişiden tahsil edilemez ise mükellefin ödeme gücünün olmadığını gösteren bir aciz vesikası düzenlenmelidir.
- Aciz vesikasının ardından vergi borçlarından kanuni temsilci sorumlu tutulur.
- Kanuni temsilci ödediği vergiler için asıl mükellefe rücu etme hakkına sahip iken, cezalar kanuni temsilci adına kesilir ve kanuni temsilci temsil ettiği gerçek kişiye rücu edemez.

CEVAP: D

23. Mükellefi denetlemenin dört yolu vardır:

1. Yoklama
2. Vergi incelemesi
3. Arama
4. Bilgi Toplama

İhbar veya yapılan incelemeler sonucu, bir mükellefin vergi kaçırdığına ilişkin emareler söz konusu ise bu mükellef veya kaçakçılıkla ilgisi bulunan diğer şahıslar nezdinde ve bunların üzerinde arama yapılabilir. Arama yapmak için; Vergi inceleme yetkilerinin sulh yargıcından bunu istemesi ve sulh yargıcının arama yapılmasına karar vermesi şarttır.

CEVAP: C

24. Kurumlar vergisi kanununun 12. Maddesi "Örtülü Sermaye" müessesesini düzenlemiştir. Kurumların ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları her türlü borcun, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin 3 katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılacaktır.

CEVAP: C

25. Emsal kira bedeli: Mükelleflerin elde ettikleri kira gelirlerini düşük göstermeleri ihtimaline karşı emsal kira bedeli uygulanmaktadır. Şu durumlar için uygulanır;

- Kiraya verilen mal ve hakların kiralarının, emsal kira bedelinden düşük olması durumunda
- Söz konusu bu mal ve hakların bedelsiz olarak başkalarının kullanımına bırakılması durumunda

Emsal kira bedelinin tespiti;

1. Bina ve arazilerde emsal kira bedeli vergi değerinin %5'i
2. Diğer mal ve haklarda emsal kira bedeli maliyet bedelinin %10'u

Bazı durumlarda emsal kira bedeli uygulanmaz. Bunlar;

- Boş kalan gayrimenkullerin güvenliği sebebiyle bedelsiz olarak başkasının ikametinde bırakılması
- Gayrimenkulün mal sahiplerinin usul, füruğ veya kardeşlerinin ikametine bırakılması
- Mal sahibi ile beraber akrabalarının da evde veya dairede ikamet etmesi
- Genel Bütçeli İdareler, Özel Bütçeli İdareler ile İl Özel İdareleri, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan kiralamalardır.

Gayrimenkulün mal sahiplerinin usul, füruğ (üstsoy - altsoy) veya kardeşlerinin ikametine bırakılması durumunda emsal kira bedeli aranmayacaktır. Fakat mesken amacı dışında kullanılan (iş yeri) binalarda emsal kira bedeli uygulanacaktır.

CEVAP: D

26. c: Marjinal tüketim eğilimi

s: Marjinal tasarruf eğilimi

$c + s = 1 \Rightarrow c + 0{,}20 = 1 \Rightarrow c = 0{,}80$

Vergi çarpanı

$$k_t = -\frac{c}{1-c} = \frac{-0{,}80}{1-0{,}80} = -4$$

$100 \cdot (-4) = -400$

Yani 400 birim azaltır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

27. İktisat "pozitif iktisat" ve "normatif iktisat" olarak ikiye ayrılır. Pozitif iktisatta iktisadi olaylar ve davranışlar nedir-ne olmaktadır, nasıl olmaktadır bakış açısıyla incelenir. Yani genel sonuçlara ulaşılır. Örneğin; Para arzı (Ms) artınca fiyatlar artar gibi.

Normatif iktisatta ise; iktisadi olaylar ve davranışlar ne olmalı, ne olursa daha iyi olur gibi bir bakış açısı ile incelenir. İktisadi kararların iyiliği kötülüğü sorgulanır. Örneğin; deflasyon oluşmamalı gibi.

CEVAP: E

28. Para arzı Merkez Bankası gibi para otoriteleri tarafından belirlenmektedir.

İşlem güdüsü ve ihtiyat güdüsü ile para talebi milli gelirin bir fonksiyonudur.

Spekülasyon güdüsü ile para talebi ise faiz oranının fonksiyonudur.

Yatırım talebinin faize çok az duyarlı olduğu durumda Maliye Politikası daha etkilidir.

CEVAP: B

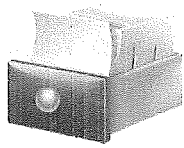
29. Ekonominin tam istihdam düzeyinde bulunduğu bir ekonomide toplam talebin toplam arzı aşması durumunda enflasyonist açık ortaya çıkar. Toplam talebin üretim artırılarak karşılanması mümkün olmamaktadır. Bu nedenle de talep artışı enflasyona yol açmaktadır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

30. Bütçe Açığı; Kamu gelirlerinin kamu harcamalarını karşılyamamasıdır. Günümüz dünyasında geçerli olan neoliberal politikalar mali kurallar çerçevesinde bütçe açıklarını zararlı görürler. Öte yandan ekonomide yaşanan bir durgunluk durumunda bütçe açıkları istikrar için etkili olacaktır.Bütçe açığının artması kamu ekonomisin payının artması iken azalması ise kamu ekonomisinin ekonomi üzerinde ki payının azalması yani kamunun ekonomi üzerindeki etkinliğin azalmasıdır.

CEVAP: B



MALİYE 2016 ÇÖZÜMLERİ

1. **Pigou-Dalton Sosyal Refahın Maksimizasyonu Yaklaşımı**

Ekonomideki kıt kaynaklar kamu kesimi ve özel kesim arasında dağıtılırken optimum noktanın sağlanması için gereken koşullar da ortaya konulur.

Kamu kesiminde optimum düzey belirlenirken; kamu harcamalarının marjinal sosyal faydası vergilerle katlanılan marjinal sosyal maliyetlere eşit olur. Eşitlenen bu nokta optimum nokta iken özel kesim ile kamu kesimi arasında kaynak aktarımı durur.

Bu yaklaşım vergilemenin artan oranlı tarifeye tabi tutulmasını öngörür. Artan oranlı tarife ile lüks tüketimini azaltan kesim, kaynaklarını devlete aktarır. Devletin aktarılan kaynaklar ile yaptığı harcamalar yüksek fayda sağlarken toplumsal refah artar. Yani; devletin yaptığı yüksek düzeyde harcama katlanılan büyük fedakarlığın sonucudur.

CEVAP: D

2. Devletin üstlenmiş olduğu rolleri koruyucu ve müdahaleci devlet açısından analiz ederken klasik iktisadi düşünce ve keynesyen iktisadi düşüncenin devlete bakış açısı yol gösterici olmaktadır.

Klasikler devlete kısıtlı düzeyde rol yüklemiştir. Yani onlar için ekonomi her daim tam istihdamda dengede olduğundan müdahaleye ihtiyaç duymazlar. Bu nedenle müdahale etmeyen bir devletinde ekonomide sunduğu hizmetler sınırlı düzeyedir. Devlet sadece adalet, diplomasi, savunma ve güvenlik gibi hizmetleri sunar. Yani mali amaç hüküm sürer.

YARGI YAYINEVİ

Keynes ile birlikte ekonomiye müdahale gelmiştir. Devlet artık sadece adalet, diplomasi, güvenlik gibi hizmetleri sunmakla kalmayıp ekonomik ve sosyal hayata da müdahale eden bir devlet olmuştur.

CEVAP: E

3. Bir malın fiyatının, o malın ortalama maliyetine belirli bir kar payı eklenmesiyle belirlenmesine dayanan bir tür maliyet üstü fiyatlandırma yöntemidir. R. E. Hall ile C. J. Hitchin çalışmaları ile ortaya çıkmıştır.

CEVAP: A

4. **Verginin yansıtılması:** Vergi kanunlarına göre ödenen bir verginin kısmen ya da tamamen başkalarına aktarılmasıdır.

YANSIMA TÜRLERİ

İleriye Doğru Yansıma

Verginin üretim tüketim zinciri içerisinde arzdan talebe doğru yansımasıdır. Hizmeti sunan satıcıdan, hizmetten yararlanan alıcıya yönelik bir yansımadır.

Geriye Doğru Yansıma

Verginin üretim tüketim zinciri içerisinde talepten arza (üreticiye) doğru yansımasıdır. Hizmetten yararlanan alıcıdan, hizmeti sunan satıcıya doğru olan bir yansımadır.

Kanuni Yansıma

Yasa koyucunun öngördüğü biçimde verginin yansıtılması halidir.

Fiili Yansıma

Yasa koyucu öngörmediği halde piyasa şartlarına göre verginin yansıtılmasıdır.

Sınırlı Yansıma

Verginin belirli bir yönde yansıtılarak bir üretim faktörü üzerinde kalmasıdır.

Sınırsız Yansıma

Vergi yükünün hissedilmeyecek hale gelene kadar sürekli olarak yansıtılmasıdır.

Mutlak Yansıma

Diğer vergiler ve kamu harcamaları sabitken, belli bir vergideki artışın gelir dağılımı üzerindeki etkisini ifade etmektedir.

Diferansiyel Yansıma

Kamu harcamaları sabitken belli bir verginin bir diğer vergi ile değiştirilmesi durumunda gelir dağılımında meydana gelen değişimin etkisini ifade etmektedir.

Biçimsel Yansıma

Yasal olarak vergiyi kimin ödediği üzerinde duran yansıma türüdür.

Efektif Yansıma

Mükelleflerin vergiye olan tepkileri, bu tepkinin ekonomide üretim faktörleri üzerindeki etkisini esas alan yansıma türüdür.

Çapraz Yansıma

Talep esnekliği yüksek olan bir mal üzerine konulan verginin talep esnekliği düşük olan malın fiyatına eklenerek oluşturulan yansıma biçimidir.

Çift Yansıma

Mükellef ödediği vergiyi yansıtırken, önce malın üretim maliyetine yansıması, sonra da malın fiyatına yansıtılmasıdır. Fiyata yansıyan vergi ise satıcının karını artırmaktadır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

5. Ödeme gücüne ulaşmada kullanılan teknikler dörde ayrılır;

- Artan oranlılık
- Ayırma ilkesi
- En az geçim (asgari geçim) indirimi
- Muafiyet ve istisnalar

Ayırma ilkesi;

Ücret geliri elde edenlerin, sermaye geliri elde edenlere kıyasla daha az vergilendirilmesini savunan ilkedir.

Çünkü;

- Emek geliri her zaman sermaye gelirlerine kıyasla daha fazla korunmaya muhtaçtır.
- Sermaye geliri emek gelirine göre daha yüksek gelir sağlar.
- Emekte vergi kaçırma zordur çünkü vergiler kaynağından kesilerek alınır ancak sermaye gelirlerinde vergi kaçakçılığı fazladır.
- Sermaye gelirleri emeğe göre daha istikrarlı ve sürekli gelir sağlar.

CEVAP: A

6. Verginin Matrahı Verginin üzerinden hesaplandığı iktisadi değer veya teknik - fiziki miktardır.

Vergi matrahı; ad-valorem matrah ve spesifik matrah olarak ikiye ayrılır:

Matrah Ad-Valorem Matrah (Değer esaslı matrah) Verginin üzerinden hesaplandığı iktisadi unsur parasal bir değer ise matrah advaloremdir.

Örn: Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi, Emlak Vergisi.

Spesifik Matrah (Miktar esaslı matrah) Verginin üzerinden hesaplandığı iktisadi unsur teknik ve/veya fiziki unsur gibi parasal olmayan bir durumda ise matrah spesifiktir.

Motorlu Taşıtlar Vergisi hem advalorem hem de spesifik vergidir.

CEVAP: C

7. Dönem başından dönem sonuna gerçekleşen vergi yükündeki değişme;

Dönem sonu vergi yükü / Dönem başı vergi yükü ⇒ %25 / % 20 = 1,25

CEVAP: C

8. Ülkemizde transfer harcamaları üçe ayrılır;

İktisadi transfer harcaması, sosyal transfer harcaması ve mali transfer harcamasıdır.

Ekonomik (İktisadi) Transferler

Devletin üretimini artırmak, ayni ve nakdi sübvansiyonlarla üretimi ve üreticiyi desteklemek, teşvik etmek için iktisadi amaçlı yaptığı transferlerdir.

Örnek: KİT sübvansiyonları

Sosyal Transferler

Devletin düşük gelir gruplarına yönelik malul aylığı, öğrenci bursu, yaşlılık aylığı, dul ve yetim aylığı gibi harcamalardır.

Bütçeden sosyal güvenlik kuruluşlarına yapılan aktarmalar sosyal transfer niteliğindedir.

Belirli bir gelirin altında olanlara ya da hiç geliri olmayanlara belirlenen tutara kadar bir ödeme yapılmasını öngören "negatif vergi" uygulaması da sosyal transfer harcaması olarak kabul edilir.

Negatif gelir vergisi, asgari geçim indirimi düzeyinin altında gelire sahip olanlara, asgari geçimini sağlayabileceği düzeye kadar devletin destek olmasıdır. Bunu devlet gerçekleştirirken yüksek gelir gruplarından daha yüksek düzeyde vergi alarak, asgari geçim düzeyinin altında olan gelir gruplarından vergi almayıp onlara gelir aktarımında bulunur. Öncüsü; **M. Friedman**'dır.

Negatif gelir vergisi gelir dağılımında adaletin sağlanması ve sosyal refah düzeyinin artması noktasında da etkilidir.

Mali Transferler

Devletin kamu kurum ve kuruluşlarının açıklarını kapatmak için verdiği hazine yardımı gibi harcamalarını içerir. Örnek: Özel bütçeli kuruluşlara yapılan yardımlar

CEVAP: A

9. **Reel (Gerçek) Harcama**

Devletin doğrudan mal ve hizmet alımına yönelik harcamalarıdır. Reel harcamalar;

- Ekonomide toplam talebin ögesini oluşturur.Milli geliri doğrudan etkileyerek artırır.
- Cari dönem üretim ve fiyat düzeyini etkiler.

Transfer Harcaması

Milli gelir üzerinde doğrudan bir etkisi olmadan, sadece satın alma gücünün fertlere veya sosyal gruplara karşılıksız olarak aktarılmasına "transfer harcaması" denir.

Başka bir ifadeyle; bazı kaynakların, devlet bütçesi aracılığıyla kişi ve kurumlar arasında karşılıksız el değiştirmesi niteliği taşıyan kamu harcamalarıdır.

Kamu sağlığını iyileştirmek için yapılan harcamalar örneğin sağlık ekibi istihdamı doğrudan mal ve hizmet alımı olduğu için reel harcama iken, satın alma gücü zayıf olanlara yapılan yardımlar herhangi bir mal ve hizmet alımına yönelik olmayan karşılıksız harcamalar olduğu için transfer harcamasıdır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. Kamu harcamalarının sınıflandırılması 3 temel noktada incelenir;

- İdari (organik – kurumsal) sınıflandırma
- Fonksiyonel (işlevsel) sınıflandırma
- Bilimsel ve ekonomik (iktisadi) sınıflandırma

İdari (Organik-Kurumsal) Sınıflandırma

İdari sınıflandırma harcamayı yapan birimleri esas alan sınıflandırma şeklidir. Bu sınıflandırma, devletin yapısı, organları, ifa ettiği fonksiyonlar göz önün-de tutulmak kaydı ile yapılır. Devlet bütçesinde ödenekler, kamu hizmetlerini yürüten çeşitli kuruluşlar arasında idari sınıflandırmaya göre dağıtılır. Devletin harcama yapan organları arasındaki bir sınıflandırma olduğu için bu sınıflandır-maya organik sınıflandırma da denilmiştir. Organik sınıflandırma klasik maliyecilerce benimsenir.

Harcamaların ulaştıkları hedeflerle ilgilenmez. Harcamacı birimin, ne kadar harcama yaptığının tespitine yarayan bir sınıflandırmadır. Bundan dolayı, yapılan hizmetlerin türü ve maliyetleri belirlenemeyeceği için maliyet-fayda analizi gibi analizler yapılamaz.

Fonksiyonel (İşlevsel) Sınıflandırma

Hizmeti yapan birim değil de yapılan hizmet esas alınarak sınıflandırmanın yapılmasıdır. Fonksiyonel sınıflandırma ile harcamacı birimlerin sunduğu hizmetin net olarak görülmesi sağlanmaktadır.

Devletin klasik ve sosyo - ekonomik nitelikteki hizmetleri göz önünde tutulur ve her bir hizmet grubu için yapılan giderler dikkate alınmaktadır. Aynı hizmet birden fazla kamu kuruluşu aracılığı ile gerçekleştiriliyor ise her kuruluşun o hizmet için yaptığı giderler toplanmakta ve böylece her hizmet için yapılan toplam giderler belirlenmektedir.

Bilimsel ve Ekonomik Sınıflandırma

Kamu kesiminin milli ekonomi içerisindeki büyüklüğünün belirlenmesi, yapılan kamu harcamalarının ekonominin bütünü üzerindeki etkilerinin tespit edile-bilmesi bakımından kamu harcamaları ekonomik açıdan analiz edilir. Buna imkan tanıyan sınıflandırma şekli ise bilimsel ve ekonomik tasniftir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

11. Monetaristler dışlama etkisi nedeniyle borçlanmaya karşı çıkarlar. Ancak ekonomide kısa dönemde genişletici bir etki sağlayacaklar ise bu durum merkez bankasının para arzını artırması ile olacağı için merkez bankasından borçlanmayı tercih ederler.

CEVAP: C

12. Cebri (Zorunlu) Borçlanma

Borç verecek tarafın hür iradesi dikkate alınmadan maddi veya manevi zorlama ile devletin tek taraflı iradesine dayalı olarak borçlanmasıdır. Burada amaç; tasarruf fazlasının zorla kamu kesimine aktarılmasıdır. Genelde iç borçlanmada söz konusu olur. Tasarrufu teşvik fonuna aktarılan paralar, yapılan OYAK kesintileri örnektik.

CEVAP: C

13. Denk bütçede "altın kural" vergilerle tüketim harcamaların eşit olması ve borçlanmaya sadece yatırım harcamalarının finansmanı için başvurulması anlamına gelmektedir.

CEVAP: E

14. Bazı dönemlerde devlet istisnai borç yönetimine başvurmaktadır. İstisnai borç yönetimi temel olarak ikiye ayrılır:

- Konsolidasyon (Tahkim)
- Konversiyon

Konsolidasyon (Tahkim)

Devletin kısa vadeli borçlarını uzun vadeli borç haline dönüştürmesidir. Devletin konsolidasyona başvurma nedenleri;

- Hazinenin nakit sıkıntısı çekmesi
- Piyasanın borcu ödemeye elverişli bir yapıda olmaması

Konsolidasyonun Sonuçları

- Borcun vadesi uzar, bu nedenle uzayan her ay için taahhüt edilen faiz yükü nedeniyle devletin borç yükü artar.
- Kamu maliyesinde ve ödeme planlarında rahatlama sağlar.
- Gelir dağılımında adaleti bozar.
- Devlete olan güven sarsılır.
- Hazinenin borçlanma olasılığı düşer.
- Zorunlu konsolidasyon borç verenlerin plan ve projelerini aksatır.
- Ekonomide deflasyon (durgunluk) meydana gelir. Bu nedenle devlet enflasyonist bir dönemde borcun vadesini uzatarak tasarruf sahiplerinin satın alma gücünü azaltmayı hedefler.

Konversiyon (Borçların Değiştirilmesi)

Devletin yüksek faizli tahvillerini düşük faizli tahviller ile değiştirmesidir. Ya-ni yeni bir borç yaratılmış olunur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

15. Konversiyon (Borçların Değiştirilmesi)

Devletin yüksek faizli tahvillerini düşük faizli tahviller ile değiştirmesidir. Yani yeni bir borç yaratılmış olunur.

Konversiyon devletin borç yükünü hafifletmeye yöneliktir. Piyasa faiz oranlarının da beraberinde düşmesi gerekmektedir. Ancak; konsolidasyon tam aksine uzayan vade ile artan faiz sonucu borç yükünü artıran bir uygulamadır

Devlet konversiyon ile borç yükünü azaltır. Devlet faizleri bu yöntemle düşürmeye gittiğinde piyasa faiz oranları da azalış eğiliminde olmalıdır. Buna bağlı çıkardığı yeni tahviller düşen piyasa faiz oranından yüksek faizli olmalı. Devlet bu yöntemle mali koşullarını düzeltebilir noktaya gelmeyi hedeflerken halkın bunu benimsemesi için konversiyon işlemi anlaşılabilir yapılmalıdır. Ancak bu durumda başarılı bir konversiyon söz konusu olur.

Konversiyonun Sonuçları

- Borç yükü azalır. (Başabaşın altında konversiyon ve fark ödemeyi gerektiren konversiyon hariç)
- Devlete olan güven sarsılır.
- Hazinenin devam eden süreçte kredibilitesi düşer.
- Gelir dağılımını olumlu yönde etkiler.

CEVAP: D

16. Bütçe hukukunun kaynakları

Yasamadan Doğan Kaynaklar;

- Anayasa
- Kanunlar
- Uluslararası Mali Anlaşmalar

Yürütmeden Doğan Kaynaklar;

- Cumhurbaşkanlığı kararnameleri
- Cumhurbaşkanı kararları
- Yönetmelikler
- Tebliğler

Yargı Organından Doğan Kaynaklar;

- Anayasa Mahkemesi Kararları
- İçtihadı Birleştirme Kararları
- Diğer Yargı Kararları

Diğer Kaynaklar;

- Doktrin (Bilimsel İçtihatlar)
- Örf ve Adet

CEVAP: B

17. Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

- İş, mal veya hizmet karşılığın olarak belirlenen tutardan daha fazla ödeme yapılması
- Herhangi bir mal alınmadan, iş ya da hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması
- İşlerin, mal alımı veya hizmet sunumunun rayiç bedelinden daha yüksek bir fiyatla alınması veya yaptırılması
- İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin kanuna aykırı gerçekleştirilmesi
- Kanununda öngörülmediği halde ödeme yapılmış olması

Durumları esas alınır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

18. Gelir Bütçesinin Hazırlanmasında ve Tahmininde Kullanılan Yöntemler

Genel bütçe gelir teklifi Cumhurbaşkanlığı tarafından, diğer bütçelerin gelir teklifleri ilgili idarelerce hazırlanır. Ülkemizde gelir tahmini Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılır.

İki tür tahmin yöntemi vardır.

Otomatik Usuller (Basit Yöntem): Tahmin belli bir kurala bağlı olarak yapılır. İstikrarlı ekonomilerde isabetli sonuçlar verir ve objektiftir. Bu yöntemde 3 tür tahmin yapılır.

Bir önceki yıl usulü: Bir önceki yıl gerçekleşmiş bütçesinin gelir tutarı olduğu gibi tahminde kullanılır.

Ortalama usulü: Bütçesi tamamlanmış son birkaç yılın gelir tutarlarının ortalaması tahminde kullanılır.

Ortalama artış oranına göre artma usulü: bütçesi tamamlanmış son birkaç yılın yıllar itibariyle artış oranları tespit edilir. Oranların ortalaması alınır ve son yılın gelir tutarı ortalama oran kadar arttırılarak tahmin oluşturulur.

Ekonomik dalgalanmaların yaşandığı ülkelerde sapmalara yol açar. Tahminin yapılacağı yıldaki ekonomik, sosyal ve diğer gelişmeler göz ardı eder.

Doğrudan Doğruya (Serbest) Tahmin Usulü: Türkiye' de ilke olarak bu yöntem kullanılır. Maliye bakanlığı doğrudan doğruya takdir yetkisini kullanır. Önceden belirlenmiş herhangi bir kurala bağlı olunmadan tahmin yapılır.

CEVAP: D

19. Merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin sunulması

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifi malî yılbaşından en az yetmiş beş gün önce Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında dikkate alınmak üzere Cumhurbaşkanlığı tarafından;

a) Orta vadeli programı da içeren bütçe gerekçesi,
b) Yıllık ekonomik rapor,
c) Vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli,
d) Kamu borç yönetimi raporu,
e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin son iki yıla ait bütçe gerçekleşmeleri ile izleyen iki yıla ait gelir ve gider tahminleri,
f) Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri,
g) Merkezî yönetim kapsamında olmayıp, merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların listesi, eklenir.

CEVAP: E

20. Bütçe hakkı; kamu hizmetleri ve bu hizmetleri yapabilmek için toplanan kamu gelirleri hakkında karar verme yetkisidir.

Önceden izin alma ilkesi:

Yasamanın, yürütmeye gelir toplama gider yapma gerek duyulduğunda borçlanabilme konusunda yetki vermesini ifade eder. Çünkü kamu kaynağını kullanmak, elde etmek parlamentonun iznine tabidir. Bu izin doğrultusunda hazırlanan bütçe parlamento tarafından mali yıla girmeden onaylanmalıdır.

CEVAP: D

21. İYUK madde 20'ye göre; resen araştırma ilkesi

- Danıştay ile idare ve vergi mahkemeleri, bakmakta oldukları davalara ait her çeşit incelemeleri kendiliklerinden yaparlar. Mahkemeler belirlenen süre içinde lüzum gördükleri evrakın gönderilmesini ve her türlü bilgilerin verilmesini taraflardan ve ilgili diğer yerlerden isteyebilirler. Bu hususlaki kararların, ilgililerce, süresi içinde yerine getirilmesi mecburidir. Haklı sebeplerin bulunması halinde bu süre, bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir.
- Taraflardan biri ara kararının icaplarını yerine getirmediği takdirde, bu durumun verilecek karar üzerindeki etkisi mahkemece önceden takdir edilir ve ara kararında bu husus ayrıca belirtilir.
- Ancak, istenen bilgi ve belgeler Devletin güvenliğine veya yüksek menfaatlerine veya Devletin güvenliği ve yüksek menfaatleriyle birlikte yabancı devletlere de ilişkin ise, Başbakan veya ilgili bakan, gerekçesini bildirmek suretiyle, söz konusu bilgi ve belgeleri vermeyebilir. Verilmeyen bilgi ve belgelere dayanılarak ileri sürülen savunmaya göre karar verilemez.
- Danıştay, bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinde dosyalar, bu Kanun ve diğer kanunlarda belirtilen öncelik veya ivedilik durumları ile Danıştay için Başkanlar Kurulunca diğer mahkemeler için Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca konu itibariyle tespit edilip Resmi Gazete' de ilan edilecek öncelikli işler göz önünde bulundurulmak suretiyle geliş tarihlerine göre incelenir ve tekemmül ettikleri sıra dahilinde bir karara bağlanır.

YARGI YAYINEVİ

Bunların dışında kalan dosyalar ise tekemmül ettikleri sıraya göre ve tekemmül tarihinden itibaren en geç altı ay içinde sonuçlandırılır.

Takdir komisyonu kararının dayanağı olmadığı gerekçesi ile vergilemenin kaldırılamayacağı ifade edilmiştir.

CEVAP: D

22. Tahakkuku Tahsile Bağlı Vergiler ve Tahsili

Bu vergiler; tahsil edildikleri anda tahakkuk eden vergilerdir. Vergi en kısa sürede tahsil edildiği için vergilendirme süreci de zaman tasarrufu sağlar.

Örneğin;

- Harçlar
- Damga vergisi
- Eğlence vergisi
- Değerli kağıtlar vergisi

Tahakkuku tahsile bağlı vergilerde dava açma süresi tahsilatın yapıldığı tarihi izleyen günden başlar.

CEVAP: B

23. V.U.K md: 16'ya göre;

Vergiye ilişkin hesaplarda veya vergilendirmede yapılan hatalar yüzünden verginin fazla veya eksik istenmesi veya alınmasına "vergi hatası" denir.

Hata nedeniyle fazla tahakkuk ettirilen verginin tahakkukundan vazgeçilerek, fazla tahsil edilen kısım iade edilecek ve vergi borcu iade edilen kısım kadar sona erecektir.

Düzeltme Talebi dava açma süresi içinde yapılmışsa	– Bu başvuru dava açma süresini durdurur. – Talep reddedilir ise, kalan süre içinde vergi mahkemesinde dava açılabilir.
Düzeltme Talebi dava açma süresi geçiktikten sonra yapılmışsa	– Talep reddedilir ise **şikayet** yoluyla Maliye Bakanlığına başvurulabilir. – Maliye Bakanlığınca da reddedilirse bu karara karşı vergi mahkemesinde dava açılabilir. – Düzeltmede zaman aşımı süresi 5 yıldır.

CEVAP: C

24. Diğer Kazanç ve İratlar

Diğer kazanç ve iratlar değer artış kazançları ve arızi kazançlar olarak ikiye ayrılırlar.

DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

GVK geçici 56. maddesinde sayılan mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazancı olarak kabul edilmiş, "elden çıkarma"; kanunun saydığı mal ve hakların "satışı", "bir bedel karşılığında devir ve temliki", "trampa edilmesi", "takası", "kamulaştırılması", "devletleştirilmesi" ve "bir ticaret şirketine sermaye olarak konulması" olarak tarif edilmiştir.

YARGI YAYINEVİ

Kanunda sayılan mal ve haklar;

1. Menkul kıymetlerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar: Anonim şirketler ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin çıkardıkları "hisse sentleri" ile, anonim şirketler, kamu tüzel kişiliğine sahip kuruluşlar ve devletin çıkardığı "tahvillerin"; iktisap tarihinden itibaren 2 yıl içeri-sinde elden çıkarılması durumunda elde edilen diğer kazanç ve irat olarak vergiye tabi olacaktır.
2. GVK 70/5. maddesindeki hakların elden çıkarılması: Süre sınırlaması olmaksızın arama, işletme, imtiyaz hakları ve ruhsatlan, alâmetifarika, marka, ticaret unvanı vb. hakların elden çıkarılmasından doğan değer artışı kazançlarının kanundaki tutarı geçen kısmı diğer kazanç ve irat olarak vergiye tabi olacaktır.
3. Telif haklarının ve ihtira beratlarının elden çıkarılması: Telif haklarının ve ihtira beratlarının müellif, mucit veya kanuni mirasçıları dışında biri tarafından elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarının kazançlarının kanundaki tutarı geçen kısmı diğer kazanç ve irat olarak ver-giye tabi olacaktır.
4. Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılması: Şahıs şirketleri, limitet şirket ve kooperatiflerdeki ortaklık paylarının elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarının kazançlarının kanundaki tutarı geçen kısmı diğer kazanç ve irat olarak vergiye tabi olacaktır.
5. Faaliyeti durdurulan bir işletmenin kısmen veya tamamen elden çıkarılması: Ortaya çıkan değer artış kazancının kazançlarının kanundaki tutarı geçen kısmı diğer kazanç ve irat olarak vergiye tabi olacaktır.
6. GVK 70. maddesinin 1, 2, 4, 7 bentlerindeki mal ve hakların elden çıkarılması: Arazi, bina, voli mahalleri ve dalyanlar, gayrimenkul olarak tescil edilen haklar ile gemi ve gemi payları gibi mal ve hakların iktisap tarihinden başlayarak 4 yıl içerisinde elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarının kazançlarının kanundaki tutarı geçen kısmı diğer kazanç ve irat olarak vergiye tabi olacaktır.

YARGI YAYINEVİ

ARİZİ KAZANÇLAR

1. Arizi olarak ticari muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere aracılıktan elde edilen kazançlar,
2. Ticari veya zirai bir işletmenin faaliyetiyle, serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi halinde elde edilen kazançlar,
3. Gayrimenkullerin tahliyesi, kiracılık hakkının devri karşılığında alman tazminatlar ile peştemallıklar,
4. Arizi olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri nedeniyle tahsil edilen hasılat,
5. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerin terk ettikleri işlerle ilgili sonradan elde ettikleri kazançlar,
6. Dar mükelleflerin elde etikleri arizi kazançlardır.

Kazancı yıllık beyannameyle bildirmek zorunda olanlar bu istisnadan yararlanamazlar.

CEVAP: A

25. GVK madde 61'e göre ücret:

"Ücret işverene tabi ve belirli bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayın ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir."

Ücretin Özellikleri:

- Hizmetin işverene tabi olarak verilmesi
- Hizmetin bir işyerine bağlı olarak yapılması
- Ödemenin hizmet karşılığı yapılması
- Ödeme para ayın ya da para ile temsil edilebilen menfaatler şeklinde olmalıdır.

Asgari geçim indirimi: Asgari geçim indirimi, ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı üzerinden hesaplanmaktadır. Bu oran;

Mükellefin kendisi için: % 50

Çalışmayan eş için: % 10

İlk iki çocuğun her biri için: % 7, 5

Üçüncü çocuk için %10

Üçüncüden sonraki her bir çocuk için: % 5 olacaktır.

Ücretliler gerçek kişiler olduğu için yani kişisel nitelikte olduğu için asgari geçim indirimine tabidir.

CEVAP: B

26. Otomatik İstikrarlandırıcılar (stabilizatörler)

Otomatik istikrarlandırıcılar, ekonominin yapısında mevcut bulunan, ekonomideki konjonktürel dalgalanmaları hafifleten istikrar kuvvetleridir. Kamu harcama ve vergi politikası araçlarını kullanır.

Ekonomiyi genişleme dönemlerinde daraltan, daraltma dönemlerinde genişleten düzenleyicilerdir.

YARGI YAYINEVİ

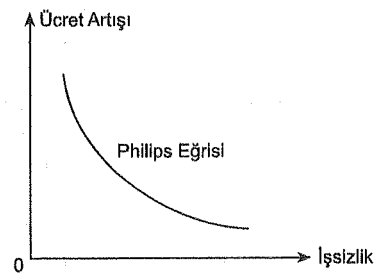
Vergi hasılatındaki otomatik değişmeler: En yaygın olan otomatik stabilizatör şahsi gelir vergisidir. Ekonominin refah dönemlerinde özel harcamaları kısıcı, ekonomiyi daraltıcı yönde etkilemekte, ekonominin daralma dönemlerinde özel harcamaların düşmesine engel olarak, ekonomide genişletici etki yaratmaktadır.

Şahsi gelir vergisinin otomatik stablizatörlük fonksiyonunu yerine getirebilmesi için;

- Genel bir vergi olmalı, her çeşit gelir ve kazancı vergilendirmelidir.
- Vergi tarifesi dik müterakki olmalıdır.
- Vergi kaynaktan kesme (stopaj) usulüne göre tahsil edilmeli, kayıp ve kaçak olmamalıdır.
- Mükelleflerin önemli bir kısmı gelir vergisinin en düşük diliminde yer al-mamalıdır.
- Vergi götürü usulle tarh edilmemelidir

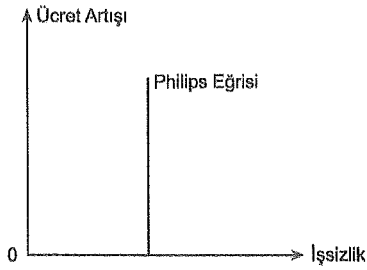
CEVAP: C

27. Stagflasyon: Durgunluk içinde enflasyon halidir. 1970'li yıllarda ortaya çıkmıştır. Keynes'e göre; enflasyon ile işsizlik arasında negatif bir ilişki vardır. Bu durum Philips Eğrisi ile ifade edilir.



Phillips Eğrisine göre; işsizliğin düşük olduğu bir ekonomide enflasyon artmaktadır. Çünkü istihdam artışı likidite bolluğu ile fiyatlar genel düzeyini artırır.

Stagflasyon olgusu Philips Eğrisindeki ilişkinin uzun dönemde geçerli olmadığını göstermiştir. Uzun dönemde Philips Eğrisi doğal işsizlik oranında yatay eksene dik bir doğru halini almaktadır. Yani, enflasyon oranı ne olursa olsun işsizlik oranı değişmemektedir.



Monetaristlere göre stagflasyon olgusunu açıklayan durumdur.

Ne klasik yaklaşım ne de Keynesyen yaklaşım, stagflasyona yönelik bir önlem geliştirmemiştir. Ancak mücadeleye yönelik bazı politikalar geliştirilmiştir. Bunlar;

Gelirler Politikası (Ücret ve Fiyat Kontrolleri-Heterodox): Devlet ücret ve fiyatlara müdahale edebilir ve böylece ücret ve fiyatları kontrol altına alabilir. Bu durum gelirler politikası olarak adlandırılır. Hatta devlet ücret ve fiyatları dondurabilir. Ancak bu durum rekabet kurallarına ters düşer.

Vergi Temelli Gelir Politikası: Fiyat istikrarı açısından yüksek sayılan ücret sözleşmeleri vergi ile cezalandırılmış normal sayıları ücret sözleşmeleri ise vergi indirimi ile ödüllendirilmelidir.

Sektörel ve Bölgesel Ağırlıklı Önlemler: Önemli olan stagflasyonu ortaya çıkaran belirli bir bölge ya da belirli bir sektör ise oraya yönelik önlemler almaktır. Global önlemler stagflasyona halinde enflasyonu körükler.

Para ve maliye politikalarının optimal bileşimi: Daraltıcı para politikası çözüm yoludur. Bu durumda enflasyonu önlemeye çalışırken, işsizliğin çözümünde vergi indirimi ile genişletici maliye politikası uygulanabilir. Böylece para ve maliye politikaları eş anlı uygulanmış olur. Bu durum bizi Lafler Eğrisine götürür.

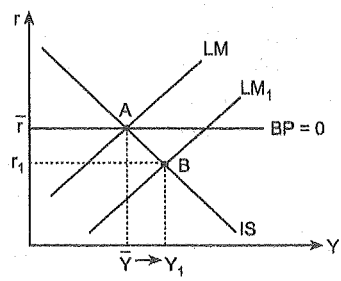
CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

28. Sabit Döviz Kuru Sistemi

Ulusal paranın yabancı paralar karşısındaki değeri kamu otoriteleri tarafından belirlenir. Döviz kurunun piyasadaki arz ve talebe göre dalgalanmasına izin verilmez.

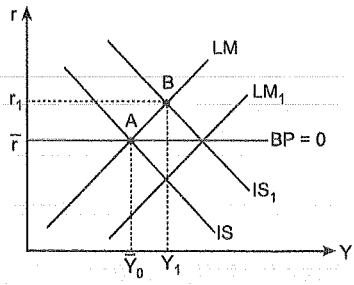
Para Politikası



BP = Ödemeler Dengesi

Merkez Bankası para arzını artırdığında LM eğrisi sağa kayar. Sonuç itibariyle faiz oranları düşer ve bu durum yatırımları teşvik ederek gelir düzeyini artıracaktır. Yurtiçi ve yurtdışı faiz oranlarının eşit olduğunu varsayarsak; yurtiçi faiz oranlarındaki azalma dışarıya sermaye çıkışına neden olur. Yani; yatırımcılar faiz oranlarının daha yüksek olduğu yurtdışında yatırım yapmayı tercih ederler. Ödemeler dengesinde açığa sebep olan bu durum aynı zamanda ulusal paranın değer kaybetmesine de neden olmaktadır. Merkez Bankası sabit olan döviz kurunu korumak için; piyasaya döviz ihraç eder piyasadan Türk lirası çeker. Bu durumda para arzı azaldığında LM eğrisi başlangıç noktasına geri döner.

Maliye Politikası



Genişletici bir maliye politikası ile kamu harcamaları artırıldığında IS eğrisi sağa kayacak ve faiz oranı ile gelir düzeyi artacaktır. Faiz oranları arttığında yurtdışından ülkeye sermaye girişi olur, ödemeler dengesi fazla vererek ulusal para değer kazanır. Merkez Bankası sabit döviz kurunun değerini korumak için piyasadan döviz toplar, karşılığında piyasaya para sürer. Yani, para arzını artırır. LM eğrisi sağa kayar; yurtiçi faiz oranları yurt dışı faiz oranlarına eşit oluncaya kadar sabit döviz kurunda

CEVAP: B

29. Denk Bütçe Çarpanı

Denk bütçe çarpanı; kamu harcamalarının aynı miktardaki vergiler ile karşılanması durumunda milli gelir seviyesindeki değişimi gösteren katsayıdır.

Kamu harcamalarının (G) MG üzerindeki genişletici etkisi $\Rightarrow Y = \frac{1}{1-c} \cdot (Go)$

Vergilerin (dolaylı vergilerin M. G üzerindeki daraltıcı etkisi $\Rightarrow Y = \frac{-c}{1-c}$ (T)

MG = Milli gelir

Denk Bütçe $\Rightarrow$ G = T ise milli gelir üzerindeki net etkisi;

$$\frac{1}{1-c} + \frac{-c}{1-c} = \frac{1-c}{1-c} = 1$$

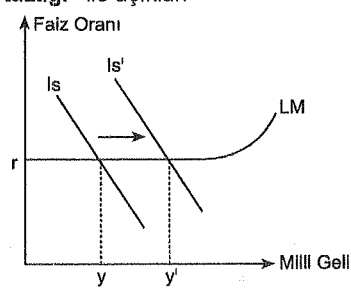
Denk bütçe çarpanı 1'dir.

Denk bütçe çarpanının 1 olması için kamu harcamalarının reel harcama, vergilerin ise dolaylı vergi niteliğinde olması gerekmektedir. Bu nedenle transfer harcamalarını içermez.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

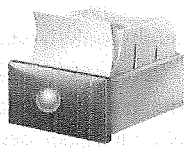
30. Ciddi bir durgunluk halinde para politikası araçları ile ekonomiye müdahale başarı getirmeyecektir. Bunu **"likidite tuzağı"** ile açıklar.



Piyasada faizlerin en düşük seviyeye geldiği noktada, para arzı ne kadar artırılırsa artırılsın, artık faiz oranı düşmemektedir. Bu faiz oranı düzeyinde spekülatif para talebinin faiz esnekliği sonsuzdur.

Faizlerin düşük olduğu noktada yatırımcılar yatırımlarını artırmazlar. Yani; yatırımların faiz esnekliği sıfırdır. Para politikası ile faiz oranını düşürme amaçlı bir politika toplam talebi artırmayacak ve ekonomi sürekli eksik istihdam düzeyinde kalacaktır. buradan da anlaşılıyor ki; para politikası etkinsiz, maliye politikası tam etkindir.

CEVAP: A



MALİYE 2017 ÇÖZÜMLERİ

1. **Erdemli mallar (Merit mallar):** Erdemli mal kavramını literatüre kazandıran düşünür R. Musgrave'dir. Erdemli (merit) mallar toplumun sağlığı ve refahı açısından gerekli olduğu hâlde yeterli bilgi, eğitim veya gelir düzeyi olmadığı için talebin yetersiz kaldığı mal veya hizmettir. Süt, Aşı, Halk ekmek, bakım evleri, yetiştirme yurtları, ucuz konut, öğrenci bursları gibi mal veya hizmetlerdir.

   Erdemsiz Mallar (Demerit): Tüketiminin hoş karşılanmadığı tütün, alkol, uyuşturucu, fuhuş gibi mallardır. Bu malların tüketimleri toplum için zararlı olan mallardır. Negatif dışsallığı arttırır. Erdemli mal ve hizmetleri devlet ya kendisi sunar ya da özel kesimin üretimini teşvik eder. Erdemsiz malların üretim ve tüketimini devlet kontrol eder veya yasaklar. Ancak bu malların tüketiminde devlet müdahalesi olmadığında tercih çarpıklığı ortaya çıkmaktadır. Burada tercih çarpıklığından kasıt; toplum sağlığı gibi önemli bir konuda vatandaşların tercihlerinin zararlı tüketimlere eğilmesidir. Bazı devlet anlayışları içinde erdemli malların kullanımı zorunlu tutulmaktadır. Genellikle bu devletler otoriter devletlerdir. Çünkü bu yaklaşımda toplumu oluşturan fertler otoriteye ihtiyaç duyan bir topluluk olarak görülür. (Paternalistik devlet anlayışı-Organik devlet)

   CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

2. Kamusal malların ortak tüketim özelliği piyasa işleyişini aksatır. Çünkü piyasada bir malın kullanımından bir bireyi dışlamak başka bir deyişle kullanımdan mahrum bırakmak için kullanılan mekanizma fiyattır. Oysa kamusal mallarda fayda bölünemediğinden fiyatlandırılma olanakları yoktur. Bu durumda kullanım karşılığında bireylerin gönüllü olarak bir fiyat ödemesinde bulunması olanaksızdır, kamusal malların finansmanı vergilerle yapılır. Demek ki kamusal mallar sadece devlet tarafından üretilen ve herkesin kullanımına açık olan mallardır. Ancak toplumdaki bazı bireyler bu mallardan vergi vermeksizin faydalandıklarından "bedavacılık sorunu" ortaya çıkar. Bedavacılık, bireylerin tam kamusal mala ilişkin taleplerini açıklamak istememeleridir.

   CEVAP: D

3. Klasik Liberal maliye görüşünün taraf-sız devlet anlayışı uzun dönem etkili olmuştur. Ancak daha sonra meydana gelen birinci dünya savaşı, olumsuz ekonomik olaylar, bilimsel gelişmeler, ikinci dünya savaşı ve refah devleti anlayışları liberal ilkelerle ekonomilerin yönetilemeyeceğini bazı devlet müdahalelerinin kaçınılmaz olduğunu ortaya koymuştur. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı talep yetersizliği nedeniyle ortaya çıkmıştır. Klasiklerin tam rekabet varsayımı krizle birlikte çökmüştür. Maliye teorisinde bu duruma piyasa başarısızlığı denir. Tam rekabet piyasa varsayımlarının çökmesiyle birlikte devletin ekonomiye müdahale gerekçeleri oluşmuştur.

Piyasa Başarısızlığı: Tam rekabet piyasalarının etkin işlemesini sağlayan mekanizmaların işlemez hale gelmesi ya da tersi yönde işlemesi olarak tanımlanabilir. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın maliye düşüncesi üzerindeki en TEMEL etkisi ise, liberal anlayışı yansıtan tarafsız devlet yaklaşımının yerini müdahaleci yaklaşımın almasıdır. Modern / Müdahaleci maliye anlayışıyla birlikte kamu kesimine ekonomik ve sosyal fonksiyonlar yüklenmiştir. Bu fonksiyonlar "Tahsis", "İstikrar" ve "Bölüşüm" olarak ifade edebileceğimiz fonksiyonlardır. Kamu kesiminin ekonomiye müdahale nedenleri ise şöyle özetlenebilir;

- **Kaynakların etkin tahsisi:** Bu fonksiyon altında şu nedenlerle ekonomiye müdahale etmek zorunlu hale gelmiştir.

  Ortak malların aşırı kullanımı sorunu

  Tam kamusal malların özel ekonomilerce üretilmemesi sorunu

  Yarı kamusal malların eksik üretimi sorunu

  Dışsallıklar

  Ölçeğe göre artan ekonomilerin getirdiği doğal monopoller sorunu

  Asimetrik bilgi sorunu ya da bilgi yetersizliği
- **Ekonomide istikrarın sağlanması:** tam istihdam fiyat istikrarının sağlanması
- **Gelir dağılımında adaletin sağlanması**

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

4. Rawls'çı Sosyal Refah Fonksiyonu

John Rawls (1921- 2002), ekonomistlerin ve maliyecilerin uzun zamandır arayış içinde oldukları bir adalet kıstasına cevap getirmiştir. Bir sosyal politika değişikliği, toplumda bazı bireylerin refahını artırırken bazılarınınkini azaltıyorsa, bunun adil olup olmadığına nasıl karar verilecektir? Rawls'a göre, bir politika, toplumda en kötü durumdaki bireylerin refahını artırıyor ise bu kabul edilebilir bir politikadır. Bu sonuç, Rawls'un kendi adalet teorisi içinde belirli varsayımlardan yola çıkarak ulaştığı bir ilkedir (farklılık ilkesi).

Toplumda A bireyinin refahı 200, B bireyinin refahı 400 birim olsun. Uygulanan sosyal veya ekonomik bir politika sonucunda A, 250 birim faydaya ulaşırken, B, 300 birim fayda düzeyine iniyor ise, bu durum Bentham'cı sosyal refah fonksiyonuna göre kabul edilemez, Rawls'çı sosyal refah fonksiyonuna göre ise kabul edilebilir bir durumdur.

CEVAP: B

5. Anayasa'nın 73.maddesine göre;

Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler, kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.

Vergileme yetkisi, devletin egemenlik yetkisine dayanarak vergi alma konusunda sahip olduğu hukuki ve fiili gücüdür. Dar anlamda vergileme yetkisi, sadece vergi koymaya ilişkin yetkisiyken, Geniş anlamda vergileme yetkisi ise devletin kamu gücüne dayanarak koyduğu her türlü mali yükümlülüğe ilişkin yetkidir.

Vergileme yetkisinin kullanılmasında hukuki, iktisadi, mali, siyasal, toplumsal, kültürel psikolojik sınırlar bulunmaktadır.

Vergilemenin Hukuki Sınırı: Anayasası'nın 2. maddesine göre "Türkiye bir hukuk devletidir". Hukuk devleti denildiğinde, yönetilenlere hukuk güvenliği sağlayan devlet düzeni anlaşılmaktadır. Hukuk devletinde, devletin tüm organlarının eylem ve işlemleri hukuk kuralları çerçevesinde yürütülür ve kişi hak ve özgürlükleri anayasal güvence altındadır. Hukuk devletinde, devlet vergilendirme yetkisini hukuk kuralları çerçevesinde kullanmaktadır. Ayrıca vergilerin kanuniliğinin yanı sıra diğer anayasal ilkelere de uygunluğu sağlanmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 73. maddesine göre "herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür". Bu madde vergileme yetkisine anayasal bir sınır getirmekte ve devletin egemenliğinden kaynaklanan vergi salma yetkisinin sınırının herkesin mali gücünü aşmayacak şekilde kullanılması gerektiğini ifade etmektedir.

Vergilemenin İktisadi Sınırı: Kamu gelir ve giderleri milli gelir veya milli servetin bir parçasıdır. Bu nedenle kamu gelir ve giderlerinin büyüklüğü milli gelir seviyesiyle sınırlıdır.

Vergilemenin Mali Sınırı: Mevcut bir verginin oranının arttırılmasına veya yeni konulan bir vergiye rağmen vergi gelirlerinde artık bir artışın olmadığı noktadır.

Vergilemenin Siyasal Sınırı: Vergilemenin siyasal sınırı, esasen siyasal iktidarların oy kaybetme endişesine dayanmaktadır. Siyasal partiler, kamu hizmetlerini sunarken kazanacakları oyları, vergilerle ilgili düzenlemeleri yaparken ise kaybedecekleri oyları dikkate almaktadırlar.

Vergilemenin Toplumsal ve Kültürel Sınırı: Vergilemenin sınırının belirlenmesinde toplumların iktisadi gelişmişlik düzeyleri ile sosyal yapılarından kaynaklanan bazı özel durumlar ile Kültürel ve ırkla ilgili bazı özelliklerin vergilemenin sınırının belirlenmesinde etkili olmasıdır.

Vergilemenin Psikolojik Sınırı: Vergilemenin yükümlülerin davranışlarında mali verimliliğini azaltacağı veya vergilerin istenmeyen etkiler meydana getireceği noktadır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

6. Vergi

Devletin ve vergilendirme yetkisi verilen diğer kamu kuruluşlarının egemenlik gücüne dayalı olarak kişilerden karşılıksız ve cebren topladığı gelirlerdir. Vergiler, toplam kamu gelirleri içinde en yüksek paya sahip gelirlerdir.

Vergilerin özellikleri

- Karşılıksızdır. Vergide devletin, kişinin şahsına yönelik özel ve doğrudan bir karşılık vaadi ve taahhüdü olmamasıdır.
- Cebren (zora dayalı) alınır. Anayasadan alınan egemenlik gücünün kullanımıdır.

- Yasaldır. (yasallık-kanunilik ilkesi) vergi ve diğer mali yükümlülükler kanunla kaldırılır.
- Nihai/kesindir. Ödenmiş bir vergi borcu geri alınamaz.
- Süreklidir. Vergi devlet için sürekli gelirdir.
- Parasaldır para ve benzerleri aracılığıyla tahsil olunur.
- Ödeme gücüne göre alınır.
- Mali, sosyal ve ekonomik amaçla alınır.
- Devlet ya da yetkilendirdiği kuruluşlar tarafından alınır.

CEVAP: A

7. A. LAFFER EĞRİSİ

Laffer'in görüşü vergilemenin sınırı ile ilgilidir. Fiili vergi oranı, optimal vergi oranından düşükse, devlet vergi oranını artırarak vergi hasılatını arttırabilir. Vergi oranı düşük olduğundan gelir etkisi ikame etkisinden büyüktür,

Fiili vergi oranı, optimal vergi oranına eşitse; vergi hasılatı maksimumdur.

Fiili vergi oranı optimal vergi oranını aşmışsa; devlet vergi oranlarını artırmaya devam ederse vergi hasılatı düşmeye başlar. İkame etkisi gelir etkisinden büyük olur. Ancak vergi oranları bu noktadan sonra düşürülürse vergi hasılatı artar.

CEVAP: E

8. Toplam vergi 10 TL. bu verginin birim başına 4 TL'sini tüketici ve 6 TL'sini üretici ödemiştir. Vergi sonrası satılan ve satın alınan miktar 500 olduğuna göre;

500 × 4 = 2000 TL tüketici vergi ödemiş

500 × 6 = 3000 TL üretici vergi ödemiştir.

Bu durumda devletin toplam vergi hasılatı ise 5000 TL'dir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

9. Vergilemede fayda (mübadele) teorisi, vergiyi kamu hizmetlerinden elde edilen faydanın bir karşılığı olarak gören teoridir. Bireyci yaklaşımların bir sonucu olan fayda teorisi 17. ve 18. Yüzyılların doğal hukuk anlayışına dayanır. Bu görüşe göre vergi bazen, kamusal hizmetlerin mübadele değeridir, bazen devletin yurttaşlarının can ve mal güvenliğini koruma karşılığı aldığı bir sigorta primidir, bazen de sosyal üretim giderlerine katılma payıdır. Anlaşılacağı üzere fayda teorisi günümüz vergileme anlayışına uygun değildir. Çünkü;

Günümüz vergi teorisinde vergi karşılıksızdır ve kamusal hizmetlerin karşılığı olarak görülmez.

Faydaya göre vergi almak kamusal hizmetlerin büyük bölümünün bölünemez nitelikte olması ve ortak tüketilmesi nedeniyle bireylerin bu hizmetlerden sağladığı faydaların tespit edilmesini güçleştirmekte hatta bazı kamusal hizmetlerde faydanın tespiti imkansız hale gelmektedir.

Aynı zamanda kamusal mallara ilişkin talebin bedavacılık sorunu nedeniyle tespit edilememesi bilgi eksikliğine (asimetrik bilgiye) neden olmakta ve faydaya göre vergi almayı imkansız hale getirmektedir.

Son olarak günümüzde vergiler mükelleflerden ödeme güçleriyle orantılı olarak tahsil edildiğinden ödeme gücü olmadığı için vergi ödemeyen kişilerde kamusal hizmetlerden fayda elde etmektedir. Bu nedenle vergiler sadece belli bir kamusal hizmetin finansmanında kullanılmamakta diğer tüm kamusal nitelikli hizmetlerin finansmanında kullanılmaktadır. Bu nedenle ödenen vergi ile o verginin kullanıldığı kamusal hizmet arasında hiçbir ilişki olmayabilir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

10. Üretim – tüketim zincirinde sadece tek bir aşamada alınan vergilere tek aşamalı vergiler denilir. Bu vergiler ya sadece üretim aşamasında ya da sadece satış aşamasında alınan toplu muamele vergileridir. İstihsal (üretim) veya istihlak (tüketim) vergileridir. Dolayısıyla soruda yer alan toptan şatış vergisi, perakende satış vergisi, istihsal vergisi ve ithalat muamele vergisi tek aşamalı iken yayılı muamele vergisi (örneğin KDV) tek aşamalı değil üretim tüketim zincirinin her aşamasında alınır.

CEVAP: C

11. William J. Baumol Nispi Verimlilik Yaklaşımı: William J. Baumol'a göre; kamu harcamalarının artış nedeni kamu kesiminde kullanılan girdi fiyatlarının artışıdır. Baumol özel kesim ile kamu kesimi arasında ortaya çıkan verimlilik farkının kamu harcamalarını arttırdığı görüşünü ileri sürer. Buna göre özel sektördeki emeğin verimliliği yüksektir ve bu durum özel sektörde çalışan emeğin ücretlerinin de yüksek olmasına neden olmaktadır. Bu nedenle kamu sektörünün aynı düzeyde hizmet sağlayabilmesi için emeğin özel sektöre kaymasını önlemelidir. Bunu önleyebilmek için de verimlilik artışı olmaksızın emeğin ücretlerini yükseltir. Kamu harcamaları düşük verimlilikten kaynaklanan maliyet artışı nedeniyle artar.

CEVAP: D

12. **A. WAGNER:** Sürekli artış (kamu harcamalarındaki artış kanunu). Zamanın sanayileşmiş ülkelerini incelemiş ve bu ülkelerde sanayileşme dolayısıyla üretim ve bunun soncunda milli gelir yükselirken kamu harcamalarının da arttığını saptamış ve bundan devletin mali ihtiyaçları ile mili gelir arasında bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır. Kamu harcamalarının milli gelirden daha hızlı arttığını söylemiştir. Kamu harcamalarının artışı devlet faaliyetlerinin artışının bir sonucudur. Toplumların sosyal ilerleme istekleri devlet faaliyetlerini arttırmakta ve böylece kamu harcamaları artmaktadır. Sanayileşme, sosyal gelişmeler, kentleşme, altyapının geliştirilmesi gibi alanlarda ortaya çıkan devlet faaliyetleri kamu harcamalarını arttırmıştır. Kamu harcamalarının mutlak ve sürekli olarak artış gösterdiğini savunan Wagner; Kamu harcamalarına olan talebin gelir esnekliğinin 1'den büyük olduğunu savunur. Bunun anlamı harcamaların gelirden daha çok arttığıdır.

CEVAP: E

13.

Kapalı ekonomi		
	Vergi otonom	**Vergi gelire bağlı**
Harcama çarpanı	1/1-c	1/1-c(1-t)
Vergi çarpanı	c/1-c	c/1-c(1-t)
Transfer çarpanı	c/1-c	c/1-c(1-t)
Açık ekonomi		
	Vergi otonom	**Vergi gelire bağlı**
Harcama çarpanı	1/1-c+m	1/1-c(1-t)+m
Vergi çarpanı	c/1-c+m	c/1-c(1-t)+m
Transfer çarpanı	c/1-c+m	c/1-c(1-t)+m

CEVAP: E

14. Enflasyonla mücadelede uygulanacak maliye politikası kamu harcamalarının azaltılması, vergilerin arttırılması şeklinde uygulanacak daraltıcı politikalardır. Dolayısıyla enflasyonist bir dönemde cari harcamaları azaltmak enflasyon üzerinde olumlu bir etki yaratacaktır. Aynı zamanda yatırım harcamalarının kısılması fiyatlar genel düzeyi üzerinde bu harcamaların çarpan etkisinin azalması nedeniyle kısa dönemde düşüş yönünde bir etki yaratacaktır. Enflasyonist dönemlerde bireylerin doğrudan tüketimini arttıran çocuk yardımları gibi transfer harcamalarının da kısılması enflasyonun azalması yönünde etki yapacaktır. Tam tersi olarak bu tür harcamaların deflasyonist dönemlerde arttırılması ise tüketim artışına neden olacağından ekonominin durgunluktan çıkmasına yardımcı olacaktır. Ancak deflasyonist dönemlerde uygulanacak genişletici maliye politikaları neticesinde ortaya çıkacak kamu harcama artışları toplam talebi arttıracağından ekonomide genişletici etki yaratacaktır.

CEVAP: C

15. Gerçek (reel) Harcamalar

Toplam talebin bir öğesini oluşturan ve bu niteliğiyle cari dönem üretimini ya da fiyat düzeyini etkileyen harcamalardır. Gerçek harcamalar doğrudan mal ve hizmet talebi yaratır. Çünkü bu tür harcamalar, mal ve hizmet alımına yapılan harcamalardır. Gerçek harcamaların ekonomideki genişletici, çoğaltan etkisi cari dönemde ortaya çıkar.

Reel harcamalar kendi içinde 3 sınıfa ayrılır.

Cari harcamalar

Devletin tüketim malı alımına yönelik olan ve faydası bir dönemle sınırlı olan harcamalardır. Personel giderleri, yolluklar, genel yönetim giderleri, malzeme alımları, küçük demirbaş alımları, küçük bakım onarımlar, kırtasiye giderleri gibi harcamalardır.

Bu harcamalar her yıl tekrarlanır ve sadece ilgili oldukları bütçe dönemini etkilerler.

Yatırım harcamaları

Ekonominin üretim gücünü (üretkenliği) ve sermaye stoğu artışına yol açan harcamalardır. Bu harcamalar dayanıklı mallara yapılır ve sağladıkları faydalar uzun sürelidir. Etüt ve proje giderleri, yapı tesis giderleri (bina yapımı), makine ve teçhizat alımı, taşıt alımı, büyük onarım giderleri gibi harcamalar.

YARGI YAYINEVİ

Kalkınma (yatırım) Carileri

Faydası genellikle bir yılı aşan, insana yatırım (beşeri sermaye) niteliğindeki harcamalardır. Kalkınma carileri eğitim, sağlık harcamalarıdır.

Transfer harcamaları

Milli gelirde değişiklik yaratmayan ve sadece satın alma gücünün bireyler ve sosyal gruplar arasında el değiştirmesine neden olan harcamalardır. Yapıldığı anda üretim faktörlerine doğrudan talep yaratmaz. Bu tür harcamalar mal ve hizmet alımlarına sebep olmaz, karşılıksızdır. Ekonomide yeni akımlar doğurmaz. Kamu kesiminden bütçe aracılığıyla özel kesime gelir, kaynak ve satın alma gücü aktarımlarına yol açar. Şekli olarak negatif vergiye benzer. Sübvansiyonlar, borç faizi ödemeleri, işsizlik maaşı, memura piyasa ücretlerinin üstünde ödenen tutar, emekli maaşları, öğrenci bursları, hazine yardımları, yoksullara yapılan gıda, yakacak yardımları gibi harcamalardır.

CEVAP: E

16. **Yatırım harcamaları:** Ekonominin üretim gücü (üretkenliği) ve sermaye stoğu artışına yol açan harcamalardır. Bu harcamalar dayanıklı mallara yapılır ve sağladıkları faydalar uzun sürelidir. Etüt ve proje giderleri, yapı tesis giderleri (bina yapımı), makine ve teçhizat alımı, taşıt alımı, büyük onarım giderleri gibi harcamalar.

CEVAP: A

17. Devlet borçlanmasında (istikraz) uzun süreli borçlar süreli ve süresiz olmak üzere ikiye ayrılır.

Süreli (devamsız) borç: Devleti ile alacaklı arasında borç sözleşmesi yapıldığı anda borcun ödenme şekli, biçimi ve vadesi belli olan devlet borçlarıdır.

Süresiz (devamlı) borç: Devlet ile alacaklı arasında borç sözleşmesi yapıldığı anda borcun bir vadeye bağlanmadığı, devletin belli bir zamanda ödeme taahhüdü altına girmediği ve alacaklının ana parayı isteme hakkının olmadığı sadece faizi talep edebildiği devlet borçlarıdır.

CEVAP: A

18. **Konsolidasyon (Tahkim):** Kısa vadeli devlet borçlarının uzun vadeli devlet borçlarıyla değiştirilmesidir. Eski sözleşme şartları vadenin uzatılması dışında aynen geçerlidir. Ana para aynı faiz oranı biraz artırılır vade uzatılır veya süresiz hale getirilir. Ancak vadenin uzaması dolayısıyla faiz miktarı artar

Cebri (Zorunlu) Konsolidasyon; Tahvil sahibine herhangi bir alternatif tanınmaz. Faiz biraz artırılarak vade uzatılır

İsteğe Bağlı (ihtiyari) Konsolidasyon

Sözleşme şartları aynen devam edebilir veya Konsolidasyona gidilebilir

Konsolidasyon Sonuçları

- Devletin uzun dönemde borç yükü artar.
- Kısa dönemde kamu dengelerinde rahatlama olur.
- Devlet borçlarını uzun süreli bir ödeme planına bağlama olanağı sağlar.
- Alacaklılarda kamu kredisine karşı güven sorunu oluşur.
- Devletin yeni borçlanmasını zorlaştırır.
- Enflasyonist dönemlerde enflasyonun düşmesine katkı yapar.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

19. 4749 sayılı Kamu Finansmanı Ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un Tanımlar başlıklı 3. Maddesine göre;

Devlet borcu

Türkiye Cumhuriyeti adına Müsteşarlığın borçlu sıfatı ile taraf olduğu ya da üstlendiği her türlü malî yükümlülükleri,

Devlet dış borcu

Hazine tarafından; herhangi bir dış finansman kaynağından belirli bir itfa planına göre geri ödenmek üzere sağlanan finansman imkânları ile borç üstlenimi ve Hazine garantileri kapsamında üstlenilen her türlü mali yükümlülüğü,

Devlet iç borcu

Hazine tarafından yurt içinde ihraç olunan Devlet iç borçlanma senetleri, Hazinenin geçici nakit ihtiyacını karşılamak için yurt içi piyasalardan yaptığı borçlanmalar ve senede bağlı olup olmadığına bakılmaksızın Hazine tarafından üstlenilen her türlü malî yükümlülükleri,

Devlet iç borçlanma senetleri

Hazine tarafından yurt içinde ihraç edilen borçlanma senetlerini,

Devlet tahvili

İhraç edildikleri tarih itibarıyla bir yıl (364 gün) ve daha uzun vadeli Devlet iç borçlanma senetlerini,

Hazine Bonosu

İhraç edildikleri tarih itibarıyla vadeleri bir yıldan kısa olan (364 güne kadar) Devlet iç borçlanma senetleridir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

20. Devlet borçlarının sürdürülebilir olması açısından önemli bir kavram borç yüküdür. Bir devletin borç yükü belli bir dönemdeki toplam borç stoğunun o dönemdeki gayri safi yurtiçi hasılasına bölünmesiyle bulunur.

Borç stoğu / GSYİH oranı 1'e eşit olursa o ülke borçlarını sürdüremez hale gelir. Bu nedenle devlet borçlarının sürdürülebilir olması için oranın 1'in altında bir değerde olması veya en azından o değerde sabit tutulması gerekir.

CEVAP: A

21. İç borçlanma devletin yurtiçinden yapmış olduğu borçlanmadır. Genellikle de kendi para birimi cinsinden olmaktadır iç borçlanma. Devletler çeşitli nedenlerle iç borç alma yoluna başvururlar. İç borçlanma bir anlamda vergi gelirlerinin belli koşullar altında arttırılamadığı durumlarda verginin alternatifidir. Eğer vergi oranları optimal düzeyde, vergi çeşitleri çok fazla ve bu nedenle yeni vergiler konulamıyorsa veya vergi yükünü arttıracak yeni düzenlemeler yurttaşlarca tepkiyle karşılanıyorsa iç borçlanma devlet açısından önemli bir alternatiftir. Bunun yanı sıra devlet bütçeleri yıl sonu itibariyle denk olsa bile yıl içinde dönemler itibariyle dengesizlikler olabilecektir. Buna literatürde bütçenin zaman bakımından denkleştirilmesi denir. O halde iç borçlar bu nedenle de alınabilmektedir. Devletin iç borçlanmaya başvurmasının bir başka nedeni ise; başka bir iç borcun kapatılması yani röfinansmandır. Son olarak devlet borçlanmayı bir maliye politikası aracı olarak da kullanabilecektir. Şöyle ki enflasyonist dönemlerde fazla parayı ekonomiden çekmek, deflasyonist dönemlerde ise parayı kısa dönemde ekonomiye dahil etmek amacıyla borçlanabilecektir.

CEVAP: E

22. Döviz (kambiyo) Garantili İhraçta devlet tahvilleri bir yabancı paraya endekslenir. Anapara ve faiz yerli para cinsinden alındığı için borcun itfa tarihinde yine anapara ve faizler yerli para cinsinden ödenir. Ancak vade tarihinde dövizin değerinde bir artış olursa tasarruf sahiplerine artış kadar fark ödenir. Böylece tasarruf sahiplerinin tahvilleri enflasyona karşı garanti altına alınmış olur. Böyle bir durumda aslında devlet ulusal paranın değer kaybedeceğini öngörür. Bu da devletin borç yükünü arttırır. Borç verenlerin geliri korunduğundan hem gelir dağılımı bozulur hem de bu durum enflasyona yol açabilir.

CEVAP: B

23. 5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu'nun 2. Maddesinde bu kanunun kapsamı açıklanmıştır. Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar. Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir. Aynı kanunun 3. Maddesinde ise; münhasıran bu Kanunun uygulanmasında; Uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerini kapsar. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvellerde yer alan genel bütçeli idareleri, (II) sayılı cetvellerde yer alan özel bütçeli idareleri ve (III) sayılı cetvelde yer alan Düzenleyici ve denetleyici kurumları kapsar.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

24. **Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Program Bütçe**

Kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların politikalar, kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Kamu idareleri, program bütçeye uygun olarak yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, amaç, hedef ve performans göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

Kamu idareleri bütçelerini, kalkınma planı, Cumhurbaşkanlığı programı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı, stratejik planları ile program yapısına uyumlu şekilde ve performans esasına dayalı olarak hazırlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Kamu idareleri, bütçeleri ile stratejik plan ve performans programlarını izlemek ve değerlendirmek amacıyla nesnel, sistematik ve düzenli olarak veri toplar ve analiz eder. İzleme ve değerlendirme sonuçları idare faaliyet raporlarında gösterilir.

Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

CEVAP: B

25. **Genellik İlkesi:** Bütün gelirlerin olduğu gibi bütçeye alınması, bütün giderlerin de bütçeden yapılması ilkesidir. Devletin bütün gelir ve giderlerinin bütçede gösterilmesidir. Genellik ilkesinin geçerli olabilmesi için iki unsurun bir arada olması gerekir. Bunlar;

Adem-i Tahsis

Belli gelirlerin, belirli giderlere tahsis edilemeyeceğini ortaya koyan unsurdur. Belirli bir kamu geliri özel olarak bir gidere karşılık gösterilmez.

Gayrisafi Usul

Kamu gelir ve giderlerinin bütçede mahsup işlemi yapılmadan ayrı ayrı gösterilmesidir.

Birlik (Teklik) İlkesi

Devletin tüm gelir ve giderlerinin tek bir bütçe içinde toplanmasıdır. Başka adlarla başka bütçelerin olmamasıdır.

Bütçe Dışı Fon: Kaynağını bütçe dışından alan, kendi gelir kaynakları olup, bu kaynakları kendi amaçları için harcayan yönetimlerdir. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere bütçe dışı fon uygulamaları bütçenin genellik ve birlik ilkesine aykırıdır. Öncelikle adem-i tahsisi bozarlar, bütçelerinin de ayrı olması nedeniyle teklik ilkesine aykırıdırlar.

CEVAP: D

26. **5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanunu'nun 32. Maddesinde**

Harcama talimatı ve sorumluluk şöyle açıklanmıştır;

Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır. Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.

CEVAP: E

27. **Bütçe Hesaplarının Kapatılması Yöntemleri**

Egzersiz (Hesap Dönemi) Yöntemi

Mali yıl bitmesine rağmen, hesaplar, ödeneklerin tümü harcanıncaya, gelirlerin tümü toplanıncaya kadar kapatılmaz. Kapama tam anlamıyla harcamalar yapılınca, gelirler toplanınca yapılır.

Sakıncaları:

- Bütçenin yıllık olma ilkesine aykırıdır.
- Mali yılların hesapları birbirine karışır.
- İsraf ve savurganlığa yol açar
- Ödemelerin, hizmetlerin gecikmesine yol açar.
- Bütçe kesin hesabı gecikir.
- Yasamanın denetimi zayıflar.
- Jestiyon (Yönetim Dönemi) Yönetimi

Hesaplar mali yılın sonunda kapatılır. Mali yılda tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş giderler ve tahsil edilmemiş gelirler, ödendiği ve tahsil edildiği yılda gelir-gider yazılır. Türkiye'de bazı istisnalarıyla uygulanır. Bu istisnalar; mahsup işlemleri, bütçe emaneti, avansın, kredinin kapatılması.

CEVAP: A

28. Merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin sunulması

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifi malî yılbaşından en az yetmiş beş gün önce Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında dikkate alınmak üzere Cumhurbaşkanlığı tarafından;

a) Orta vadeli programı da içeren bütçe gerekçesi,
b) Yıllık ekonomik rapor,
c) Vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli,
d) Kamu borç yönetimi raporu,
e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin son iki yıla ait bütçe gerçekleşmeleri ile izleyen iki yıla ait gelir ve gider tahminleri,
f) Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri,
g) Merkezî yönetim kapsamında olmayıp, merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların listesi, eklenir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

29. Vergi Usul Kanunu'nun 34. Maddesinde, İkmalen ve re'sen tarh edilen vergiler "İhbarname" ile ilgililere tebliğ olunur. Nev'i ve doğuşu ayrı olan vergiler için ayrı ihbarname kullanılır hükmü getirilmiştir.

CEVAP: A

30. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Madde 1 – Bu kanun hükümleri ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanır. Yukarıda yazılı vergi, resim ve harçlara bağlı olan vergi, resim ve zamlar da bu kanuna tabidir. Bu kanunun hükümleri kaldırılan vergi, resim ve harçlar hakkında da uygulanır. Madde 2 – Gümrük idareleri tarafından alınan vergi ve resimler bu Kanuna tabi değildir. Bu vergi ve resimlerle ilgili olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242. maddesi hükümleri uygulanır şeklinde hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla Gümrük Vergisi Vergi Usul Kanunu'na tabi değildir.

CEVAP: E

31. Tahsil zamanaşımı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da düzenlenmiştir. Bu kanunun Madde 102'de – Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar demiştir. Para cezalarına ait hususi kanunlarındaki zamanaşımı hükümleri mahfuzdur. Zamanaşımından sonra mükellefin rızaen yapacağı ödemeler kabul olunur.

Zamanaşımının kesilmesi: Madde 103 – Aşağıdaki hallerde tahsil zamanaşımı kesilir:

1. Ödeme,
2. Haciz tatbiki,
3. Cebren tahsil ve takip muameleleri sonucunda yapılan her çeşit tahsilat,
4. Ödeme emri tebliği,
5. Mal bildirimi, mal edinme ve mal artmalarının bildirilmesi,
6. Yukarıdaki 5 sırada gösterilen muamelelerden her hangi birinin kefile veya yabancı şahıs ve kurumlar mümessillerine tatbiki veya bunlar tarafından yapılması,
7. İhtilaflı amme alacaklarında kaza mercilerince bozma kararı verilmesi,
8. Amme alacağının teminata bağlanması,
9. Kaza mercilerince icranın tehirine karar verilmesi,
10. İki amme idaresi arasında mevcut bir borç için alacaklı amme idaresi tarafından borçlu amme idaresine borcun ödenmesi için yazı ile müracaat edilmesi.
11. Amme alacağının özel kanunlara göre ödenmek üzere müracaatta bulunulması ve/veya ödeme planına bağlanması.

Kesilmenin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren zamanaşımı yeniden işlemeye başlar. Zamanaşımının bir bozma kararıyla kesilmesi halinde zamanaşımı başlangıcı yeni vade gününün rastladığı; amme alacağının teminata bağlanması veya icranın kaza mercilerince durdurulması hallerinde zamanaşımı başlangıcı teminatın kalktığı ve durma süresinin sona erdiği tarihin rastladığı; takvim yılını takip eden takvim yılının ilk günüdür.

İlgili kanun maddelerinden hareketle mükellefe ödeme emri tebliği zamanaşımının kesilmesine neden olacaktır. Soruda 05.05.2015 tarihinde ödeme emri tebliği yapılmıştır. Dolayısıyla ödeme emrinin tebliğ edildiği takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl sayılacak. Bu durumda zamanaşımı 31.12.2020 tarihinde dolacaktır.

CEVAP: E

32. Gelir Vergisi Kanunu'na göre vergiyi doğuran olay iki esasa bağlanmıştır. Bunlardan birincisi tahakkuk esası diğeri ise tahsil esasıdır. Tahakkuk esası, verginin doğumu için gelirin hukuken ya da hesaben elde edilmiş olmasını yeterli görürken, tahsil esasında ise gelirin hukuken ya da hesaben elde edilmiş olması yeterli değildir ve bir de o gelirin fiilen veya nakden elde edilmiş olması gerekir. Yine Gelir Vergisi Kanunu'na göre verginin konusuna giren kazanç ve iratlardan Ticari ve Zirai Kazançlar tahakkuk esasına diğerleri tahsil esasına göre vergilendirilir. Dolayısıyla soruda bahsi geçen vergi mükellefi ticari kazanç sahibi bir tacir olduğundan tahakkuk esasına göre vergilendirilecektir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

33. Katma Değer Vergisi'nin 1. Maddesinde Verginin konusunu teşkil eden işlemler şöyle sıralanmıştır.

Madde 1 – Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:

1. Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,
2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı,
3. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler,

Teslim ilgili kanunun 2. Maddesinde şöyle açıklanmıştır;

Madde 2 –

1. Teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdii teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeci veya sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir.
2. Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının iki veya daha fazla kimse tarafından zincirleme akit yapılmak suretiyle, malın bu arada el değiştirmeden doğrudan sonuncu kişiye devredilmesi halinde, aradaki safhaların her biri ayrı bir teslimdir.
3. Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar da mal teslimidir.
4. Kap ve ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinin mutat olduğu hallerde teslim bunlar dışında kalan maddeler itibariyle yapılmış sayılır. Bunların yerine aynı cins ve mahiyette kap ve ambalajlar ile döküntü tali maddelerin geri verilmesinde de aynı hüküm uygulanır.
5. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir.

CEVAP: B

34. Kurumlar Vergisi Mükellefleri

KVK MADDE 2-

1. **Sermaye şirketleri:** 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ile benzer nitelikteki yabancı kurumlar sermaye şirketidir. Bu Kanunun uygulanmasında, Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tâbi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar sermaye şirketi sayılır.
2. **Kooperatifler:** 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa veya özel kanunlarına göre kurulan kooperatifler ile benzer nitelikteki yabancı kooperatifleri ifade eder.
3. **İktisadî kamu kuruluşları:** Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup, faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticarî, sınaî ve ziraî işletmeler iktisadî kamu kuruluşudur.

   Yabancı devletlere, yabancı kamu idare ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup, bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları dışında kalan ticarî, sınaî ve ziraî işletmeler, iktisadî kamu kuruluşu gibi değerlendirilir.

YARGI YAYINEVİ

4. **Dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmeler:** Dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları dışında kalan ticarî, sınaî ve ziraî işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmeler, dernek veya vakıfların iktisadî işletmeleridir. Bu Kanunun uygulanmasında sendikalar dernek; cemaatler ise vakıf sayılır.

   İktisadî kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmaması mükellefiyetlerini etkilemez. Mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesi bunların iktisadî niteliğini değiştirmez.

5. **İş ortaklıkları:** Yukarıdaki fıkralarda yazılı kurumların kendi aralarında veya şahıs ortaklıkları ya da gerçek kişilerle, belli bir işin birlikte yapılmasını ortaklaşa yüklenmek ve kazancını paylaşmak amacıyla kurdukları ortaklıklardan bu şekilde mükellefiyet tesis edilmesini talep edenler iş ortaklıklarıdır. Bunların tüzel kişiliklerinin olmaması mükellefiyetlerini etkilemez.

CEVAP: D

35. Opearasyonel ya da İşlemsel Açık, birincil açık ile reel faiz ödemelerinin toplamından oluşan açıktır.

Opresyonel Açık = 5 + 5 = 10 milyar TL olacaktır.

CEVAP: B

36. Deflasyonla (Durgunluk) Mücadelede Maliye Politikası (Genişletici Maliye Politikası)

Deflasyon ya da durgunluk, fiyatlar genel düzeyinde sürekli ve hissedilir düşüşler olarak tanımlanacağı gibi cari fiyat düzeyinde toplam arzın toplam talepten yüksek olması biçiminde de tanımlanabilmektedir. Deflasyonun ortaya çıkışında talep kaynaklı etmenler (tüketicilerin tasarruflarını artırması, para arzının daraltılması, bütçe fazlası verilmesi, kredi arzında düşüş) etkili olabildiği gibi, maliyet kaynaklı etmenler(üretim faktör fiyatlarının ucuzlaması, teknolojik gelişme kaynaklı maliyet düşüşleri) etkili olabilmektedir.

Ancak, gerek tanım gerekse ortaya çıkan etkiler açısından deflasyonla mücadelede; enflasyonla mücadelede uygulanan politikaların genel olarak tersinin uygulanması gerekmektedir. O nedenle genel olarak kamu harcamaları artırılmalı, vergiler düşülmeli, bütçeler büyük ve açık vererek (en azından denk) biçimde hazırlanmalıdır.

Deflasyonla mücadelede kamu harcamalarının artırılması gerekmektedir. Hangi harcama türü artırılırsa artırılsın, toplam talepte artışa neden olacaktır.

Reel harcamalar ekonomiye doğrudan katıldığı için, milli gelirde çarpan mekanizması ile daha genişleyici etki meydana getirir. Oysa, transfer harcamalarında, transfer ödemesinin yöneldiği gelir grubunun marjinal tüketim eğilimine göre ekonomide genişletici etki meydana getirecektir. Yatırım harcamaları ya da kalkınma carilerinde toplam talep artışı sağlandığı gibi ülkenin üretken kapasitesi de artırılmaktadır.

Deflasyonla mücadele yapılması gereken vergilerde indirime gidilmeli-

YARGI YAYINEVİ

dir. İstisna, muafiyet ve indirimlerin kapsamları genişletilebilir.

Gelir vergisi konjonktürel esnekliği en yüksek vergi olmasına karşın en elverişli vergi değildir. Gelir vergisindeki indirimin bir kısmı tasarruflara giderek, tamamen toplam talepte artış göstermeyebilir.

Gider vergilerinde yapılacak (KDV gibi dolaylı vergilerde) indirimler, toplam talepte daha genişleyici etkiler meydana getirecektir.

Bu dönemde yapılacak vergi indirimlerinin dar tabanlı vergiler (damga vergisi, eğlence vergisi, emlak vergisi gibi) yerine geniş tabanlı vergilerde (gelir vergisi, katma değer vergisi gibi) uygulanması gerekmektedir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

37. Otomatik İstikrar Sağlayıcılar (Stabilizatörler)

Maliye politikasının kendi içerisinde yaşadığı bazı sınırlar sorunların çözülmesini zorlaştıracaktır. Maliye politikasının yaşadığı en büyük sorun gecikme sorunu olarak ifade edilmektedir. Gecikme sorununun etkisini azaltarak maliye politikasının başarısını arttıran yardımcı mekanizmalara otomatik istikrar sağlayıcı denilmektedir. Gecikme sorununu ortadan kaldırmalarının nedeni, bu mekanizmaların karar alınmasını beklemeksizin sorun ortaya çıkar çıkmaz kendi kendine devreye girerek sorunun büyümesini engellemesinden kaynaklanır. Ancak unutulmamalıdır ki bu mekanizmalar ortaya çıkan sorunları tek başlarına yok etmekten çok sadece varolan sorunun büyümesini engellemek suretiyle uygulanacak politikanın başarı şansını arttırırlar. Otomatik istikrarlandırıcılar şöyledir;

Artan Oranlı (Kişisel) Gelir Vergisi:

Artan oranlı gelir vergisinin konjonktürel esnekliği, artan oranlılığı nedeniyle yüksektir. Konjonktürel esneklik kavramı verginin, milli gelirdeki değişikliklere uyum sağlama gücü olarak ifade edilmektedir. Milli gelirdeki artış ve azalışları kolay takip edebilen buna göre hasılatında milli gelirle doğru yönlü bir değişiklik meydana gelen vergilerin konjonktürel esnekliği yüksektir.

Kurumlar Vergisi:

Kurumlar vergisinin konjonktürel esnekliği gelir vergisine nazaran daha küçüktür. Çünkü bu vergi sabit oranlı uygulanmaktadır. Sabit oranlı uygulanması matrah artışlarıyla beraber hasılatında da artış olacağı anlamına gelir ancak bu artış gelir vergisindeki kadar olmayacağından toplam talep üzerinde yaratacağı etki de sınırlı kalacaktır. Otomatik istikrar sağlama gücü gelir vergisine göre daha küçüktür.

Servet Vergisi:

Servet vergilerinin konjonktürel esnekliği çok düşük kabul edilmektedir. Çünkü stok değişkenler üzerinden alınan bu vergi, milli gelir gibi akım bir değişkendeki değişikliklerden etkilenmeyecektir. Bu nedenle otomatik istikrar sağlama gücü nötrdür.

İşsizlik Sigorta Primleri:

Enflasyon dönemlerinde nominal gelirlerdeki artışla beraber işsizlik sigorta primleri de artmakta ve böylece kişisel gelirlerde bir azalma yaratılmaktadır. Dolayısıyla toplam talep düzeyindeki artış dizginlenerek enflasyonist eğilim yavaşlatılmaktadır.

Durgunluk dönemlerinde ise tam tersi bir süreç ortaya çıkmakta; nominal gelirlerdeki azalışla beraber sigorta prim kesintileri de azalmakta ve toplam talep düzeyindeki azalış yavaşlatılmaktadır.

Tarımsal Destekleme Alımları:

Tarım ürünlerinin fiyatlarındaki rutin dalgalanmanın engellenmesine dönük olarak uygulanan bir otomatik istikrar sağlayıcıdır. Tarımsal hasılanın miktarı iklim koşulları ve piyasa şartlarından ötürü sürekli dalgalanmakta ve bunu takip ederek fiyatları da dalgalanmaktadır. Tarımsal hasıla ekonominin can damarlarından biridir, çünkü aslında birçok sektörün hammaddesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarımsal hasıla fiyatlarındaki bir dalgalanma tüm ekonomiyi etkiler. Bu nedenle devletler ürünün bol olduğu dönemlerde piyasaya alıcı olarak girerek ürünün fiyatında aşırı derecede düşme olmasını engellerler. Kıt olduğu dönemlerde ise daha önce alımı gerçekleşmiş ürünlerin satılması suretiyle bu kez de fiyatta oluşacak aşırı artışları engelleyebilirler.

Birey Tasarrufları:

Canlanma dönemlerinde nominal gelirlerdeki artışla beraber kişisel tasarruflarda artar böylece toplam talep düzeyi azaltılmış yani artışı yavaşlatılmış olur. Daralma dönemlerinde ise tam tersi nominal gelirlerdeki azalma tasarrufları da azaltarak toplam talep artışı sağlar.

Dağıtılmayan Kurum Karları (Şirket tasarrufları):

Canlanma dönemlerinde aynı bireyler gibi nominal gelir artışı ile birlikte şirketlerde tasarruflarını arttırırlar ve toplam talep düzeyinde bir gerileme yaratılır. Daralma dönemlerinde ise tam tersi gerçekleşecektir.

Kendiliğinden Ortaya Çıkan Bütçe Açık ve Fazlaları:

Canlanma dönemlerinde vergilerdeki artış nedeniyle piyasadaki fazla fonlar devlet eline geçer ve bütçe fazla verir bu sayede toplam talep azalışı gerçekleşir. Daralma dönemlerinde ise vergi gelirlerindeki gerileme nedeniyle bütçe açık verir yani piyasada ek bir toplam talep artışı gerçekleşmiş olur.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

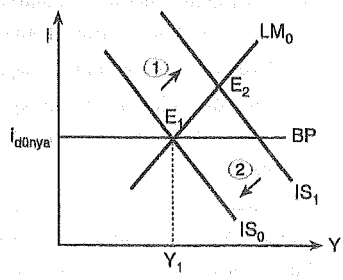
38. **Mali Sürüklenme:** Bir ekonomide vergi gelirlerindeki otomatik artışın ekonomi üzerinde ters etki yaratarak büyüme hızını düşürmesine mali sürüklenme (fiscal drag) denir. Mali sürüklenme genellikle enflasyonist dönemlerde ortaya çıkar. Enflasyon, gelirlerin nominal olarak (görünürde) artmasına ve kişilerin, artan oranlı tarife nedeniyle giderek daha yüksek vergi oranlarına girmelerine ve dolayısıyla daha fazla vergi ödemelerine yol açar. Reel gelirleri artmadığı halde daha fazla vergi ödedikleri için kullanılabilir gelirleri düşen kişiler, tüketim harcamalarını azaltmak zorunda kalırlar. Bu gidişin sonucu olarak da ekonomide toplam talep düşer. Talep düşüşü GSYH'nın da düşmesine yol açar. Sonuçta ekonomide enflasyonla birlikte resesyona yani slumpflasyona doğru gidiş başlayabilir. Böyle bir durumda uygulanacak maliye politikası, vergi tarifelerinin enflasyondan dolayı görünürde artan gelirleri vergilemeyecek biçimde yeniden düzenlenmesini gerektirir.

CEVAP: E

39. İthalatı ikame edecek sanayileşme programı, yurt dışından ithal edilmekte olan malların, uygulanan koruyucu ve özendirici önlemlerle yurt içinde üretilmesini öngören bir sanayileşme stratejisidir. İthal ikamesi ile dış koruma daima el ele gider. Kurulan endüstriler, her türlü dış ticaret ve kambiyo politikalarıyla dış piyasanın rekabetinden korunmaya çalışılır. Bu nedenle ülke içinde üretilecek sanayi mallarını korumak amacıyla bu malların ithalatında yüksek vergiler konur, sanayi karları üzerinden alınan vergiler düşük tutulur, sanayi devlet tarafından teşvik edilir, diğer sektörlere ilişkin kararlar alınırken sanayiye gelir aktaracak şekilde bu kararlar verilir ve sanayinin ihtiyacı olan ara ve yatırım mallarının ithalatında kolaylıklar sağlanır.

CEVAP: C

40. Tam sermaye hareketliliği durumunda BP eğrisi (ödemeler bilançosu denge eğrisi) yatay olur.



Grafikte E_1 noktasında iç ve dış denge sağlanmıştır. Soruya göre maliye politikası ile örneğin kamu harcaması artışı ile IS sağa kaysın (1)

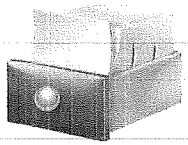
E_2 noktasında iç denge sağlanmış ancak faiz dünya faizi üzerine çıkmıştır.

Bu durumda ülkeye döviz girişi olur. Döviz boşalır. Soru esnek döviz kuruna göre sorulduğu için bollaşan döviz, döviz kurunu düşürür. Döviz kurundaki düşme ihracatı azaltır, ithalatı artırır yani net ihracat azalır. Bu durumda IS eğrisi (IS_1) sola kayar (2) ekonomi tekrar E_1 noktasında dengeye gelir.

Sonuçta tam sermaye hareketliliği ve esnek kur altında maliye politikası hasıla (Y) üzerinde etkin değildir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ



MALİYE 2018 ÇÖZÜMLERİ

1. Stiglitz'e göre piyasa başarısızığı;

Stiglitz'e göre bir kamu malı olan bilginin sağlanmasında da devlet müdahaleci rol üstlenmelidir.

Eksik Piyasalar

Piyasaların etkin çalışmasını gelecek hakkında tam bilgiye sahip olmamak olumsuz yönde etkilemektedir. Piyasaların maliyetlerini artıran bu durumlara karşı devlet müdahaleci rol üstlenmelidir. Devletin yasal düzenlemeleri bu noktada önemlidir. Genelde, piyasanın arz yanında problem oluşur. Tüketiciler maliyetleri karşılamaya hazır olduğu halde, talebi karşılayacak bir arz söz konusu değildir. Örneğin; sigorta ve sermaye piyasaları. Stiglitz'e göre bu piyasalardaki aksaklıkların 3 nedeni vardır:

- Ortaya çıkan yeni buluşların hızla gelişecek yeni piyasalar yaratması,
- Muamele maliyetlerindeki artış,
- Asimetrik bilgi

Asimetrik Bilgi

Üretici ya da tüketici birimlerden herhangi birinin diğer taraf hakkında yeterli bilgiye sahip olmamasıdır. Üretici ya da tüketici birimlerden herhangi birinin sadece tek taraflı bilgiye sahip olduğu durumda piyasalarda "ahlaki risk" ve "ters seçim" problemleri ortaya çıkmaktadır.

Ahlaki risk (Moral hazard)

Tam bilgiye sahip olan ya üretici firmadır ya da tüketicidir.

Ters seçim

Tam bilgiye sahip olanın tek taraflı olarak firma olduğu durumdur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

2. Tam Kamusal Mal ve Hizmetler

Kolektif mal ve hizmetler, saf kamusal mal ve hizmetler, pür mallar olarak da adlandırılır.

Özel mallardan ayırarak kamusal malların tanımını yapan isim Samuelson'dur.

Samuelson 1954 yılında hangi mal türlerinin kamu malı olduğunu ve bunların özelliklerini, özel mallardan olan farklarıyla birlikte ortaya koymuştur.

Özellikleri

- Faydaları bölünemez.
- Fiyatlandırılamaz. Finansmanı cebri kamu geliri olan vergiler ile sağlanır.
- Faydasından hiç kimse mahrum bırakılamaz. Dışlanamaz.
- En büyük problemi bedavacılık sorunudur. (Free-Rider)
- Tüketiminde rekabet yoktur.
- Pazarlanamaz.
- Piyasada alınıp satılamayacağı için özel sektör üretim yapamaz.
- Üretim kararı siyasal süreçte alınır.
- Bireysel tüketim ve fayda söz konusu olmadığı için gelir dağılımını etkileyemezler.

Tam kamusal mal ve hizmetler piyasa başarısızlığı nedenidir. Çünkü fiyatlandırılamaz ve faydasından kimse dışlanamaz. Bu nedenle de devlet tarafından üretilir.

Örnek: Adalet, diplomasi, savunma güvenlik.

Yök Hizmetleri ise eğitim hizmetlerinin temelini oluşturan yarı kamusal bir mal ve hizmettir.

CEVAP: D

3. Dışsallık, bir üretim veya tüketim faaliyetinin bir başka üretim veya tüketim faaliyetini olumlu ya da olumsuz olarak etkilemesidir. Piyasada, pozitif etki yayan dışsallıklar da eksik üretim varken, negatif dışsallık yayan ekonomiler de fazla üretim vardır. Bu durumlar hem kaynak tahsisinde etkinliği, hem gelir dağılımında adaleti hem de ekonomik istikrarı olumsuz etkilediği için bu durumlara aktif devlet müdahalesi şarttır. Bu şekilde devlet müdahalesi ile dışsallıklar içselleştirilmeye çalışılmaktadır. Dışsallıklara yönelik piyasaya dayalı çözüm yolları sunarken;
   - Tarafların (zarar veren – zarar gören) minimum maliyete katlanması ile mümkündür.
   - Mülkiyet esaslı çözüm oluşturarak mülkiyeti elinde bulunduran tarafın zarar verse de zarar görse de zararı gidermesi ile de giderilebilir.
   - Devlet ise kimi zaman harcamalar ile kimi zaman ise vergiler ile çözüm bulabilir.

   Özel mülkiyet varlığı piyasaya dayalı bir çözüm yoludur bir başarısızlık sebebi değildir.

   CEVAP: E

4. **Gelir Dağılımını Belirlemede Kullanılan Yöntemler**

   A. Lorenz Eğrisi

   Bir ülkede elde edilen milli gelirin toplumun değişik kesimleri tarafından elde edilen paylarını birikimli olarak gösteren yöntemdir. Öncelikle kişi başına gelir en küçükten en büyüğe doğru sıralanır ve toplumun belirli bir yüzdesinin milli gelirden aldığı yüzde paylar belirlenir.

   Mutlak eşitlik söz konusu ise; toplumun en düşük gelir elde eden %10'u milli gelirin %10'unu alır. Ancak; mutlak eşitlik olmaması durumunda toplumun en düşük gelirli %10'unu milli gelirden %5 pay alır. Bu durum eşitsizliğin boyutunu belirler.

   B. Dalton-Atkinson Ölçütü

   Dalton-Atkinson ölçütüne göre; bir toplumun mevcut gelir dağılımından herkesin gelirden eşit oranda pay aldığı bir duruma, yani mutlak eşitlik durumuna geçerken vazgeçmeyi kabul ettiği gelirdir.

   C. Yoksulluk Endeksi

   Belirli bir gelirin altındaki nüfusun toplam nüfusa oranı olarak hesaplanır ve bu gelirin altındaki kesim yoksul olarak değerlendirilir.

   D. Yoksulluk Sınırı

   Genellikle bir kişi veya hane halkının gıda, giyim, konut, eğitim ve sağlık gibi beşeri ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için gerekli olan gelir düzeyine göre hesaplanır.

   E. Açlık Sınırı

   Bir kişinin beslenebilmesi için alması gereken gıdaya karşılık gelen gelir düzeyi ile ölçülür.

   F. Yoksulluk Farkı

   Bir kesimin yoksulluk sınırının üzerine çıkarılması için gerekli gelir transferi konusunda bilgi verir.

   G. Kuznets Katsayısı

   Ancak Laffer eğrisi vergi oranları ile vergi hâsılatı arasındaki ilişkiyi gösteren bir eğridir.

   CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

5. Bu soru hatalı bir sorudur. ÖSYM'ye bu soru ile ilgili bir iptal başvurusu yapılmadığı için soru iptal edilmemiştir. Gerekçesi; 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı kanunun 23. Maddesi ile Motorlu Taşıtlar Vergisi tarifelerinde değişikliğe gidilmiş ve 197 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelen (I) sayılı tarifenin "1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri" başlıklı bölümü iki sütun eklenmek suretiyle bu taşıtların değeri de bir vergileme ölçüsü olarak kabul edilmiştir. Bu düzenleme ile MTV hem spesifik hem de advalorem bir vergiye dönüşmüştür.

CEVAP: E

6. Bazı ülkelerde yıllık beyan esasına tabi bildirim ve ödemelerde vergiyi doğuran olay ile verginin ödenmesi sırasındaki süreyi kısaltmak amacıyla, kazandıkça öde (pay as you earn) diye adlandırılan bir yöntem uygulanmaktadır.

CEVAP: B

7. **Verginin Kapitalizasyonu**

Menkul veya gayrimenkul herhangi bir malın üzerinden kaldırılan verginin ya da bu malın geliri üzerindeki verginin kaldırılması ile malın sermaye değerinin artmasıdır.

CEVAP: D

8. Kaldorun genel harcama vergisi, kişilerin ve ailelerin yapmış oldukları harcamaları artan oranlı bir şekilde vergilendiren dolaysız bir harcama vergisidir. Normal koşullarda harcama vergileri dolaylı vergilerdir. Fakat kaldor için beyana ve kişiye bağlı olan vergiler dolaysız dır. Kısa bir süre yalnızca İngiltere'nin sömürgesi olan ülkelerde kullanılmıştır.

Özellikleri;

- Artan oranlıdır.
- Şahsi vergilerdir.
- İstisnalara yer verir.
- Yıllık harcamaların toplamı üzerinden hesaplanır.
- Gelir ve servetin beyanına dayalıdır.

CEVAP: B

9. **Verginin yansıtılması:** Vergi kanunlarına göre ödenen bir verginin kısmen ya da tamamen başkalarına aktarılmasıdır.

Verginin yansıması dört aşamada gerçekleşir;

a. **Verginin ödenmesi aşaması:** Verginin kanuni mükellefi tarafından ödenmesi aşamasıdır. Çünkü verginin ödenmeden yansıtılması çokta söz konusu değildir.

b. **Verginin vurgusu aşaması:** Ödenen vergiye karşı baskıyı hisseden mükellefin vergiyi yansıtma yollarını aradığı aşamadır.

c. **Verginin aktarılması (devredilmesi) aşaması:** Piyasa şartlarına uygun olarak verginin başkasına aktarıldığı aşamadır. Verginin yayılması söz konusudur.

d. **Verginin yerleşmesi aşaması:** Vergiyi artık yansıtmanın mümkün olmadığı durumda verginin bir kişi üzerinde kalmasıdır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

10. Mülk ve teşebbüs gelirleri devletin cebri olamayan yani gönüllü olarak elde ettiği kamu gelirleridir.

Mülk Geliri (Patrimuan Gelir-Mamalek Gelir): Kamuya ait taşınır veya taşınmazların satılması ya da kiralanması sonucu elde edilen gelirlerdir.

Örnek: Yollar, deniz kıyıları, kütüphaneler, pazar yerleri vb.

Teşebbüs Gelirleri: Kamuya ait işletmelerin elde ettikleri gelirlerdir.

Örnek: Kamu İktisadi Teşebbüslerinin (KİT) elde ettiği gelir.

Oysa ki para ve vergi cezaları devletin gelir elde etmek amacıyla değil de toplumsal düzeni sağlamak adına elde ettiği cebri kamu geliridir.

CEVAP: B

11. **Geniş Anlamda Kamu Harcaması (İktisadi Anlamda Kamu Harcaması)**

- Devletçe yapılan tüm hizmetlerin maliyetine giren unsurların tamamını kapsar.
- Hizmetin görülmesi gayesiyle kullanılan bütün kaynakları içermektedir.
- Harcamayı yapan birim fonksiyonel olarak incelenir.
- Merkezi yönetim, yerel yönetim, SGK, KİT ve vergi harcamaları bu kapsamdadır.
- Modern maliye anlayışını yansıtır.

Devletin kanunla almaktan vazgeçtiği kamu gelirlerine **vergi harcaması** denir.

Vergi harcamaları muafiyet, istisna ve indirimlerden oluşur.

Muafiyet, kişi ya da kişi guruplarından devletin kanunla almaktan vazgeçtiği kamu geliridir.

İstisna, konu ya da konu guruplarından devletin kanunla almaktan vazgeçtiği kamu gelirleridir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

12. Harcamalar; harcama programları dahilinde rasyonel olarak hazırlanıp bütçe ile ilişkilendirilmelidir. Bu sayede yıllık programlar ile bütçe arasında bir ahenk sağlanacaktır. Bu nedenle kamu harcamalarının sınıflandırılması hazırlanan programlara kolaylık sağlarken faydası da yüksek olacaktır. Bu sayede harcamayı yapacak olan harcamacı birimler tespit edilebilir iken aynı zamanda harcamaların işlevi ve maliyetleri de ortaya konulacaktır. Bu durum ise meclis etkinlik ve denetimini artırırken bütçede objektifliği de artıracaktır. Objektifliği artan bütçe ise kamuoyuna daha sağlıklı bilgiler sunan şeffaf bir yapıdadır.

CEVAP: D

13. **Wagner Kanunu (Adolph Wagner)**

"Devlet faaliyetlerinin sürekli artışı kanunu", A. Wagner'e göre;

Toplumların sosyal gelişmeleri ile artan devlet faaliyetleri kamu harcamalarının artışında da en önemli nedendir. Bireylerin sosyal ilerleme istekleri, kalkınma, büyüme gibi iktisadi nedenler kamu harcamalarını artırır. Wagner kamu harcamalarının milli gelirden daha hızlı artacağını ifade eder. Dolayısıyla kamu harcamalarındaki artış oranı, milli gelirdeki artış oranına kıyaslandığında 1'den büyüktür. Bu durumu Wagner formüle etmiştir:

$$\frac{\frac{\Delta G}{G}}{\frac{\Delta Y}{Y}} > 1 \text{ şeklindedir.}$$

Kamu harcamalarının artışında devlet şeklinin bir önemi yoktur.

Wagner'e göre devlet faaliyetleri iki şekilde artmaktadır;

a. **Yoğunluğuna artış:** Devletin daha önceden sunmuş olduğu hizmetleri daha kaliteli sunmasını ifade eder.

b. **Genişliğine artış:** Devletin daha önce sunmadığı yeni bir hizmet sunmasını ifade eder.

CEVAP: A

14. Hızlandıran; Tüketim mallarına yönelik talebin toplam değişikliğinin yatırımlar üzerinde meydana getireceği değişikliği ifade etmektedir. Dayanıklı tüketim mallarına ilişkin harcamalarda meydana gelecek değişiklik yatırımların belli bir katsayıya göre artmasına ya da azalmasına yol açmaktadır. Buna "hızlandıran" denir.

B = Hızlandıran katsayısı

Y = I + I(y) + C(y)

Y = Gelir

I = Otonom yatırımlar

I(y) = Uyarılmış yatırımlar

C(y) = Gelire bağlı tüketim

Belirli bir dönemde tüketimdeki değişme ile yatırımlar arasındaki ilişki;

It = B(Ct – Ct – 1) şeklinde ifade edilir.

$$B = \frac{I_t}{C_t - C_{t-1}} \text{ dir.}$$

CEVAP: D

15. Kamu Harcamalarının Artış Nedenleri

Kamu harcamalarının artış nedenleri gerçek artış nedenleri ve görünüşte artış nedenleri olmak üzere ikiye ayrılır:

Görünüştü Artış Nedenleri

- Para değerinin düşmesi (enflasyon)
- Bütçe yöntem teknik veya usullerinin değişmesi
  (Safi usulden gayrisafi usule geçiş)
- Ayni ekonomiden nakdi ekonomiye geçiş.
- Ülke sınırlarının genişlemesi
- Nüfus artışı (salt nüfusun değişmesi)
- Kamulaştırma faaliyetleri için yapılan giderler
- Kamu kesiminin örgüt yapısı veya yönetiminde yapılan değişiklikler.

Gerçek Artış Nedenleri

- Savaş, savunma, savaş teknolojisi giderleri.
- Devlet anlayışında değişiklikler.
- Kalkınma, büyüme gibi iktisadi nedenler.
- Bir bölgenin il veya belediye olması gibi sosyal nedenler.
- Doğal afetler.
- Nüfus artışı (kamusal hizmetlere olan talep artıyor ise ya da kalite artışı yaşanıyor ise)
- Teknolojik yenilikler ve sanayileşme
- Geleneksel toplum yapılarının çözülmesi sonucu sosyal güvenlik hizmetlerinin devlet eliyle sunulması

CEVAP: C

16. Sübvansiyon devlet tarafından bütçeden bir takım iktisadi ya da sosyal hedeflere ulaşmak için hem üreticiye hem de tüketiciye yapılan mali yardımlardır. Bu yardım daha çok özel kesimdeki üretici birimlere sağlanır. Bu sayede belli malların fiyatları azalır. Çünkü üretici firma aldığı mali yardım ile bütçesine ek gelir sağlayarak malların veya sunacağı hizmetin girdi maliyetlerini azaltmış olur. Bu durumda desteklenen üretim firmanın arzını artırırken toplumun ihtiyaçlarına da gereği kadar cevap verir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

17. Konversiyon (Borçların Değiştirilmesi)

Devletin yüksek faizli tahvillerini düşük faizli tahviller ile değiştirmesidir. Yani yeni bir borç yaratılmış olunur.

Cebrilik unsuru bakımından konversiyon üçe ayrılır:

a. **Zorunlu Konversiyon:** Devlet tek taraflı olarak konversiyon kararı alır ve yüksek faizli tahvilleri düşük faizli tahviller ile değiştirir. Tahvil sahibine seçim şansı bırakmaz.

b. **Yarı İsteğe Bağlı Konversiyon:** Devlet tahvil sahiplerine iki alternatif sunar. Ya tahvili düşük faizli yeni tahvil ile değiştirme ya da erken ödemeyi kabul etmek biçimindeki bu alternatifler için belli bir süre tanır. Eğer bu süre zarfında tahvil sahibi tercihini belirtmemiş ise değişikliği kabul etmiş sayarak konversiyona gidilir.

c. **İsteğe Bağlı Konversiyon:** Tahvil sahiplerinin isteğine bağlı olarak ya konversiyona gidilir ya da devlet tahvilin üzerinde yazan bedeli öder.

Konversiyon Uygulamaları

1. **Başabaştan yapılan konversiyon:** Tahvilin üzerinde yazan nominal bedel değiştirilmeden, daha düşük oranlı tahville değiştirilmesidir.
2. **Başabaşın altında konversiyon:** Tahvilin nominal değeri yükseltilip, faiz oranı düşürülen yeni bir tahville değiştirilmesidir. Borcun nominal miktarı artsa da, faiz yükü azalır.
3. **Fark ödemeyi gerektiren konversiyon:** Ödenen faiz miktarı değiştirilmez fakat tahvil sahiplerinden bir fark alınır. Böylece tahvil sahiplerinin gelirinde bir değişme olmaz. Piyasa faiz oranlarının düşüşünden bir miktar ana para farkı ödeyerek korunmaktadırlar. Devletin anapara artışından kaynaklı borç yükü artar.
4. **Kademeli konversiyon:** Tahvil faiz oranları, piyasa faiz oranlarının düzeyine adım adım kademeli olarak indirilir. Kademeli konversiyona gidileceğini ve kademeli konversiyon tahvimini devlet bir süre önce ilan eder.

Konversiyonun Sonuçları

- Borç yükü azalır. (Başabaşın altında konversiyon ve fark ödemeyi gerektiren konversiyon hariç)
- Devlete olan güven sarsılır.
- Hazinenin devam eden süreçte kredibilitesi düşer.
- Gelir dağılımını olumlu yönde etkiler.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

18. İç Borçlanma

İç borç devletin iç piyasasında ihraç ettiği borçlardır.

İç borçlanmaya başvurma nedenleri;

- Kamu açıklarına finansman sağlamak
- Bütçede, gelir ve giderler arasında zaman yönünden uyumsuzlukları gidermek, hazinenin kısa süreli nakit ihtiyacını karşılamaya yöneliktir.
- Yatırımlara finansman sağlamak
- Vadesi gelen borçları ödemek amacıyla finansman sağlamak
- Konjonktürel dengesizliklerle mücadele etmek
- Olağanüstü durumlarda finansman sağlamak
- Vergi yükünün fazla olması
- Tasarrufları belirli yatırımlara kanalize etmek

- Kısa vadeli borçları uzun vadeli borç haline getirmek
- Sınırlı ve pratik bir prosedürle borçlanılır genellikle iç piyasa tercih edilir.

CEVAP: D

19. İç borçlanma kaynakları:

a. **Bireyler:** Devletin borçlandığı ilk kaynak bireylerdir. Bireyler borçlanırken alternatif yatırım araçlarının getirisini dikkate alırlar. Devlet tahvilleri kamu kuruluşlarının uzun vadede finansman ihtiyacını karşılarken, hazine bonoları kısa vadede finansman ihtiyacı için ihraç edilir. Bireylerden borçlanmanın ekonomi üzerindeki ilk etkisi daraltıcı olsa da, enflasyonist dönemlerde en etkili borçlanma kaynağıdır.

b. **Özel ve Mali Kurumlar:** Devlet bireyler dışında, şirketlerden, sosyal güvenlik kurumlarından ve diğer kurumlardan da borçlanmaktadır. Sosyal güvenlik kurumları ve devlete borç veren diğer kurum ve kuruluşların (KİT) topladıkları kaynakların önemli bir bölümünü devlete aktarmaları yasalarında düzenlenmektedir. Ucuz bir borçlanma kaynağıdır. Piyasa faiz oranlarının altında borçlanmaya gidilir. Hatta çoğu zaman vadesi uzatılır ya da silinerek geri ödenmemesi yoluna gidilir.

c. **Ticari Bankalar:** Bankalar büyük rezervlere sahip olduğundan devlet tahvillerinin en büyük alıcılarıdır. Ancak; kaydi para yarattığı için ekonomide enflasyonist etki meydana getirir. Deflasyonla mücadelede etkili bir borçlanma kaynağıdır.

d. **Merkez Bankası:** Devletin en kolay başvurabileceği borçlanma kaynağıdır. Ancak; Merkez Bankası borcu para basarak karşılayacağından para arzı artar. Ekonomide doğrudan genişletici etki yaratır.

Deflasyonla mücadelede etkilidir.

Devlet iç piyasadaki likiti toplayarak bunu ekonomiye kaynak olarak aktarmadığında piyasada nakit akımı gerçekleşmediğinden ekonomide deflasyonist bir etki oluşacaktır.

CEVAP: B

20. Başabaşın Altında İhraç (İskontolu İhraç)

Tahvillerin üzerinde yazan nominal değerin altında bir bedelle satılmasına "başa başın altında ihraç" denir. Vade tarihinde ödeme yapılırken anapara ve faiz ödemesi nominal değer üzerinden yapılır.

Pratik!

Nominal Değeri 100 TL olan tahvil ihraç edilmiştir. Bu tahvilin ihracı %10 iskontolu olarak yapılacaktır.

Yani, üzerinde yazılı değeri 1000 TL olan tahvilin satışı, 900 TL'den gerçekleştirilecektir. Vade sonunda ana parası ve faizi 1000 TL üzerinden ödenir. İskontolu yani indirimli satış sonrası oluşan 100 TL lik fark ise "İhraç primi"dir.

Başa başın altında ihraç;

- Tahvile olan talebi artırsa da devletin borç yükü de artar.
- Devlet borcunun anlaşılabilirliğini azaltır.
- Prosedürü fazladır, kırtasiyecilik artar.
- Konversiyona gitme olanağı kısıtlar.
- Gelir dağılımında adaletsizliği artırır.

CEVAP: C

21. **Kamu Kesimi Borçlanma Gereksinimi (KKBG):** Kamu tüzel kişiliğini temsil eden bütün kurumları içermektedir. KKBG merkezi yönetim bütçesinin açıkları başta olmak üzere bunun yanı sıra; KİT'lerin kar/zararlarını, yerel yönetimlerin açıklarını, bütçe dışı fonlar, döner sermayeli kuruluşlar ve sosyal güvenlik kuruluşlarının bütçe dengelerinde içermektedir. Kısaca; kamu kesimini oluşturan bütün birimlerin toplam harcamaları ile toplam gelirleri arasındaki fark KKBG olarak adlandırılır. Aynı zamanda **Geleneksel Açık** olarak da ifade edilir. *Sosyal Güvenlik kuruluşlarının gelirleri KKBG hesaplarında doğrudan dikkate alınmaz.*

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Milli Eğitim Bakanlığı, Sayıştay ve İç İşleri Bakanlığı Merkezi Yönetime dahil olduğundan kamu kesimi borçlanma gereği içerisinde de açıklarına yer verilir. Ancak sosyal güvenlik kurumu bir parafiskal kurumdur ve asla genel bütçede yer almaz bu sebeple açığı da KKBG tanımında doğrudan dikkate alınmaz.

CEVAP: B

22. **Merkez Bankası:** Devletin en kolay başvurabileceği borçlanma kaynağıdır. Ancak; Merkez Bankası borcu para basarak karşılayacağından para arzı artar. Ekonomide doğrudan genişletici etki yaratır.

Deflasyonla mücadelede etkilidir.

CEVAP: C

23. **Torba (Lump-Sum) Bütçe Sistemi**
- En eski bütçe sistemidir. Ayrıca en basit bütçe sistemidir.
- Ödenekler harcamacı kuruluşlara toplu olarak verilir ve sınırlama getirilmez.
- Harcamacı kuruluşlar nereye ne kadar harcayacaklarına kendileri karar verirler. Yani harcamacı birimlerin yetkileri geniştir, onların harcamalarını yaptıkları yerlerin tespiti bu nedenle zordur.

FAYDALARI
• Bütçenin hazırlanması ve değerlendirilmesi kolaydır. • Birimlerin harcama politikalarına müdahale edilmez. • Ayrıntıya girilmez, zaman tasarrufu sağlar.
SAKINCALARI
• Denetimi zayıftır. • Siyasilere geniş yetkiler verir. • Harcamaların etkilerini tespit etmek zordur.

CEVAP: A

24. **BÜTÇE DENKLİK TEORİLERİ**

1. GELENEKSEL BÜTÇE TEORİSİ
- Klasik iktisadi düşünceyi baz alır.
- Bütçede "mali denklik" (yıllık denklik) esastır.
- Bütçe, devletin sadece zorunlu, hizmetleri sunması amacı ile küçük ve denk olmalıdır.
- Bütçe devletin ekonomiye yönelik bir müdahale aracı olamaz.
- Borçlanma mali denkliğe zarar verir düşüncesiyle borçlanmaya karşı çıkar.

YARGI YAYINEVİ

Klasikler için borçlanma olağanüstü bir kamu geliridir. Devlet gelirini vergiler ile sağlamalı. Hatta tarafsız bir vergileme anlayışı olmalıdır.

2. DEVRİ BÜTÇE TEORİSİ

Keynes tarafından geliştirilen devri bütçe teorisinin öncüsü Alvin Hansen'dir.

- Devri Bütçe Teorisinde, 7 ile 10 yıllık konjonktürel dönemler halinde denklik aranır.
- Yıl içinde gerçekleşen açık ve fazlalardan çok konjonktür devresinin sonunda oluşan "ekonomik denklik" önemlidir.
- Bütçe canlanma dönemlerinde fazla verir. Daralma dönemine girildiğinde; fazla verilen dönemde fonlara aktarılan fazlalar ekonomiye aktarılarak, daralma dönemindeki açıkları finanse eder.

3. TELAFİ EDİCİ BÜTÇE TEORİSİ

William Beveridge tarafından geliştirilmiştir. William Beveridge de bir Keynesyen iktisatçıdır.

- "Ekonomik Denge" ve "Bütçe Açığı" politikalarına dayanır.
- Ekonomi, tam istihdam ve istikrar halinde olmalıdır. Bu durum bütçe açığı gerektirir.
- Depresyon içindeki bir ekonomide, özel sektör tam istihdamı sağlayamayacağı için bu görevi devlet üstlenecektir. Devlet, ekonomi tam istihdama ulaşıncaya kadar bütçe açığı vermeli, bu noktadan sonra denklik aranmalıdır.
- Bütçe açıkları borçlanma ile finanse edilir.
- İstihdam denge noktasına ulaşınca tekrar denk bütçe uygulanır.

Devlet bütçesinin milli gelir içindeki önemi arttıkça, telafi edici bütçenin başarı şansı da artar.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

25. Mali Kontrol

Ön mali kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile mali hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.

Ön mali kontrol süreci, mali karar ve işlemlerin hazırlanması yüklenmeye girişilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşur.

Kamu idarelerinde ön mali kontrol görevi, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütülür.

Harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgari kontroller, mali hizmetler birimi tarafından ön mali kontrole tabi tutularak mali karar ve işlemlerin usul ve esasları ile ön mali kontrole ilişkin standart ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Kamu idareleri, bu standart ve yöntemlere aykırı olmamak şartıyla bu konuda düzenleme yapabilir.

Avrupa birliği ile uyum sağlamak amacıyla harcama öncesi kontrol kavramı "ön mali kontrol" haline getirilmiştir.

Ön Mali Kontrol işlemi aşağıdaki süreçlerden geçer:

- Mali karar ve işlemlerin hazırlanması
- Yüklenmeye girişilmesi
- Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi
- İş ve işlemlerin belgelendirilmesi

Harcamacı birim

↓

Mali Kararlarını Gerekçeli olarak

⇓

Mali Hizmetler Birimi

Mali hizmetler birimi görüşlerini yazı ile hazırlanan görüş belgesi idari birimlerin ödeme emri belgesine de eklenir.

CEVAP: C

26. Performans Bütçe Sistemi:

- İş yürütme veya hizmet bütçesi olarak da ifade edilmektedir.
- Kamu hizmetlerinin kendisi ve hizmetlerin birim maliyetleri önemlidir.

Performans bütçe sistemi 3 aşamadan oluşmaktadır:

1. Yapılacak işlerin sınıflandırılması
2. Kamusal hizmetlerin performans ölçümleri
3. Hedeflerini ve gerçekleşen maliyetler arasındaki farkların raporlanması

En yüksek hizmet çıktısına ulaşarak, etkinlik ve verimliliği artırmak ve en az maliyetle en yüksek hizmeti elde etmek amaçtır.

1912 yılında ABD'de uygulanmış.

FAYDALARI
• Yöneticileri değerlendirerek, hesap vermelerini sağlar. • Mali saydamlığı sağlar. • Harcama sonrası çıktı ve sonuçları önemser. • Maliyet-Fayda analizi gibi analiz tekniklerini kullanır. • Gerçekleşmeyen hedeflerinde nedenleri raporlarla yer alır. • Çağdaş bir denetim anlayışı vardır.
SAKINCALARI
• Bütçenin siyasi yönü ihmal edilir. • Teknik alt yapı ve daha yoğun beşeri sermaye gerektirdiği için maliyetlidir. • Çağdaş denetim anlayışı nedeniyle siyasiler tarafından sevilmez. • Tüm kamusal hizmetlere uygulanamaz. Tam kamusal mal ve hizmetlerin performans denetimi yapılamaz.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

27. Merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin sunulması

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifi malî yılbaşından en az yetmiş beş gün önce Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Merkezî yönetim bütçe kanun teklifine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında dikkate alınmak üzere Cumhurbaşkanlığı tarafından;

a) Orta vadeli programı da içeren bütçe gerekçesi,
b) Yıllık ekonomik rapor,
c) Vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli,
d) Kamu borç yönetimi raporu,
e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin son iki yıla ait bütçe gerçekleşmeleri ile izleyen iki yıla ait gelir ve gider tahminleri,
f) Mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri,
g) Merkezî yönetim kapsamında olmayıp, merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların listesi, eklenir.

CEVAP: E

28. Harcama Yetkilisi: Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir. Harcama yetkilisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilmesine ve devredilmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca belirlenir. Harcama yetkisinin devredilmesi, yetkiyi devredenin idari sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Gerçekleştirme Görevlisi: Harcama talimatı üzerine, işin yaptırılması, mal ve hizmetin alınması, teslim almaya

ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

Muhasebe Yetkilisi: Muhasebe hizmetlerinin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olan kişidir.

Bu durumda harcama yetkilisinin verdiği talimat üzerine gerçekleştirme görevlisi eylemi gerçekleştirir. Düzenlediği ödeme emrini ise muhasebe yetkilisi tarafından hayata geçirir.

CEVAP: D

29. İstisnalar

a. Eğitim ve öğretimde kazanç istisnası:

Okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim, özel eğitim ve özel okulların işletilmesinden elde edilen kazançlar, okulların faaliyete geçtiği vergilendirme döneminden itibaren 5 vergilendirme dönemi gelir vergisinden istisnadır.

b. İhracat İstisnası:

Sadece dar mükelleflere yöneliktir. İş merkezi Türkiye'de olmamak ve satın alınıp imal edilen malların Türkiye'de satılmaması koşuluyla geçerlidir.

c. PTT acenteleri kazanç istisnaları

d. Sergi ve panayır istisnası

f. Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunanların kazançlarına yönelik istisna

Risturn istisnası gelir vergisinde değil kurumlar vergisinde yer alan bir istisna haddidir.

CEVAP: E

30. Diğer Kazanç ve İratlar

Diğer kazanç ve iratlar değer artış kazançları ve arızi kazançlar olarak ikiye ayrılırlar. Gelir vergisinin ilk altı unsuruna girmeyen kazançlar burada değerlendirilir.

DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

GVK geçici 56. maddesinde sayılan mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazancı olarak kabul edilmiş, **"elden çıkarma";** kanunun saydığı mal ve hakların "satışı", "bir bedel karşılığında devir ve temliki", "trampa edilmesi", "takası", "kamulaştırılması", "devletleştirilmesi" ve "bir ticaret şirketine sermaye olarak konulması" olarak tarif edilmiştir.

Kanunda sayılan mal ve haklar;

Beyan Edilmeyen Değer Artış Kazançları;

- Borsada işlem gören hisse senetleri
- Hazine bonosu ve devlet tahvillerinin elden çıkarılması
- İki yıldan daha az süreyle elde tutulmak kaydıyla tam mükellef kurumlara ait hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

Beyan Edilen Değer Artış Kazançları;

Aşağıda sayılan değer artış kazancı unsurlarının 11.000 TL si vergiden istisnadır. 11.000 TL yi aşan kısmı beyan edilir.

- Telif haklarının ve ihtira beratlarının müellifleri, mucitleri ve bunların kanuni mirasçıları dışında kalan kimseler tarafından elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
- Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
- Faaliyeti durdurulan bir işletmenin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasından doğan kazançlar
- Elde ediliş şekli ne olursa olsun arazi, bina, maden suları, taş ocakları gibi gayrimenkul ve hakların elde ediliş tarihinden başlayarak beş yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar

YARGI YAYINEVİ

- Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları, ihtira beratı, alameti farika, marka, ticaret unvanı, her türlü teknik resim, desen, model, plan ile sinema ve televizyon filmleri, ses ve görüntü bantları, sanayi ve ticaret ve bilim alanlarında elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgilerle gizli bir formül veya imalat usulü üzerindeki kullanma hakkı veya kullanma imtiyazı gibi hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar.

ARİZİ KAZANÇLAR

Beyan Edilecek Arizi Kazanç Unsurları;

24.000 TL ' si istisna tutulmak kaydıyla beyan edilir;

- Arızi olarak ticari muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere aracılıktan elde edilen kazançlar,
- Gayrimenkullerin tahliyesi, kiracılık hakkının devri karşılığında alman tazminatlar ile peştamallıklar,
- Arızi olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri nedeniyle tahsil edilen hasılat,

Beyan Edilmeyecek Olan Arızi Kazanç Unsurları;

- Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerin terk ettikleri işlerle ilgili sonradan elde ettikleri kazançlar,
- Ticari veya zirai bir işletmenin faaliyeti ile serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi, henüz başlamamış olan böyle bir faaliyete hiç girişilmemesi, ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen hasılat.
- Dar mükelleflerin Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yaptıkları taşıma işlerinden elde etikleri arızi kazançlardır

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

31. **Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı:** Tam mükellef gerçek kişi veya kurumların doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kar payının veya oy kullanma hakkının en az %50 ' sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştirakleri ifade etmektedir.

Transfer fiyatlandırması: KVK madde 13 ' e göre, kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır. Alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

Örtülü Sermaye: Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi içim örtülü sermaye sayılır.

Zarar Mahsubu: Kurumların ticari faaliyetlerinden doğan zararlar, aşağıdaki durumlarda sonraki dönemlerde doğan kazançlarından indirilebilir:

- Geçmiş 5 yılın zararları
- Devir ve bölünme durumunda zarar mahsubu
- Yurt dışı zararların mahsubu

Girişim Sermayesi: Fon fazlası olan gerçek veya tüzel kişilerin, yatırıma ihtiyaç duyan şirketlere yatırım yaparak şirketin büyümesi ve elde ettiği kar üzerinden gelir elde etme şeklidir.

CEVAP: C

32. Kanuni zamanaşımı süresi dolduktan sonra ortaya çıkan vergi hataları düzeltilemez. Düzeltme zamanaşımı süresi, zamanaşımı süresinin son yılı içinde tarh ve tebliğ edilen vergilerde hatanın yapıldığı ilan yolu ile tebliğ edilip vergi mahkemesinde dava konusu yapılmaksızın tahakkuk eden vergilerde mükellefe ödeme emrinin tebliğ edildiği ihbarname ve ödeme emri ilan yoluyla tebliğ edilen vergilerde 6183 sayılı Kanuna göre hacizin yapıldığı, tarihten başlayarak bir yıldan aşağı olmaz.

CEVAP: A

33. VERGİ SUÇ VE CEZALAR (VERGİ CEZA HUKUKU)

Vergi cezaları kişinin malvarlığına yönelik cezalardır. Objektif sorumluluğun olduğu vergi cezalarında kasıt aranmaz ve bunlar kabahatlerden kaynaklanır. Adli vergi suçlarında cezaların kanuniliği ilkesi geçerlidir.

Vergi cezaları idare tarafından öngörülen ve yargı organları tarafından öngörülen cezalar olmak üzere ikiye ayrılır. Bunlar;

İdari cezalar;	*Yargısal cezalar;*
• Vergi ziyaı cezası • Usulsüzlük cezası • Genel Usulsüzlük Cezası I. Derece Genel Usulsüzlük II. Derece Genel Usulsüzlük • Özel Usulsüzlük Cezası	• Kaçakçılık • Vergi Mahremiyetini İhlal • Mükelleflerin Özel İşlerini Yapma
• Para cezası gerektiren vergi cezalarıdır. • Vergi idaresi tarafından tespit edilir.	• Hapis cezası gerektirir. • Yargı organları tarafından tespit edilir.

Özel Usulsüzlük Suçları
(V.U.K md. 353)

Özel usulsüzlük suçları, genel usulsüzlük suçlarına göre daha ağır eylemleri bünyesinde barındırmaktadır. Vergi mükellefleri şekli ödevlerini daha ağır noktalarda ihlal etmektedirler.

Özel Usulsüzlük Suç ve Cezaları

- Verilmesi ve alınması gereken fatura, gider pusulası müstahsil makbuzu ve serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması ya da düzenlenen bu belgelerde gerçek dışı tutarlarının bulunması halinde; düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine belgelerde yer alması gereken tutarın %10 tutarında özel usulsüzlük cezası kesilir.
- Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi yolcu taşıma listesi, sevk irsaliyesi, günlük müşteri listesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından düzenlenme zorunluluğu taşıyan belgelerin, düzenlenmemesi, kullanılmaması, bulundurulmaması, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı tutarlarla yer verildiğinin veya gerçeğe aykırı düzenlendiğinin tespit edilmesi halinde özel usulsüzlük cezası kesilir
- Nihai tüketiciler; fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu fiş vb almaz ise asgari cezanın $\frac{1}{5}$'i kadar özel usulsüzlük cezası kesilir.

YARGI YAYINEVİ

- Günlük kasa defteri, günlük perakende satış ve hasılat defter ve Hazine ve Maliye Bakanlığına günü gününe zorunluluğu getirilen defterlerin, tutulmaması, iş yerlerinde bulundurulmaması, yazılması gereken işlemlerin günü gününe kayıt edilmemesi, inceleme elemanlarına ibraz edilmemesi, vergi levhası bulundurma zorunluluğu bulunan mükelleflerin bulundurmaması durumunda özel usulsüzlük cezası kesilir.
- VUK'da belirtilen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına, bu noktada belirtilen bilgisayar programlarının üretim ve kullanılmasına ilişkin kural ve standartlara uymayanlara.
- Vergi kimlik numarası alma ve kullanma zorunluluğuna uyulmaması.
- Vergi konusunda gerekli belgelerin basımı ile ilgili bildirim ödevinin yerine getirilmemesi.
- Hazine ve Maliye Bakanlığının özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen aracın durmaması.
- Damga vergisi ödenmemiş veya noksan ödenmiş kâğıtları, vergi ve cezası tahsil edilmeden onaylanan veya örneklerini çıkarıp veren noterler adına her kâğıt için tahsil edilemeyen damga vergisi adına özel usulsüzlük cezası kesilir.
- Bilgi vermekten çekinenler ve kanuni ibraz yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere özel usulsüzlük cezası kesilir.
- **BİRLEŞME;**
  - Vergi ziyaı cezasında tek bir fiil ile farklı vergi türleri ziya uğramış olursa her vergi bakımından ayrı ayrı ceza kesilir.
  - Tek bir fiil ile vergi ziyaı ve genel usulsüzlük birlikte olursa bunlara ait cezalardan sadece miktar itibariyle en ağırı kesilir.
  - Ayrı ayrı yapılmış olan vergi ziyaı veya usulsüzlükten dolayı ayrı ayrı ceza kesilir.
  - Tek bir fiil ile özel usulsüzlük ve vergi ziyaı birlikte işlenmiş ise cezalar ayrı ayrı kesilir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

34. VUK madde 313 e göre; işletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkuller ile ya da kanunun 269 uncu maddesi gereğince gayrimenkul gibi değerlenen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman konusunu teşkil eder.

İlgili mevzuat gereğince sözleşme süresinden sonra bedelsiz olarak Devlete veya Devletçe tensip olunan bir teşekküle veya belediyeye intikali öngörülen amortismana tabi iktisadi kıymetlerden sermayenin veya özel maliyet bedellerinin itfası hükümlerine göre amortismana tabi tutanlar, genel hükümler uyarınca ayrıca amortismana tabi tutulmazlar.

Değeri 50.000.000 (1000 TL) lirayı aşmayan alet, edavat, mefruşat ve demirbaşlar amortismana tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu had topluca dikkate alınır.

Arazide Amortisman;

Boş arazi ve boş arsalar amortismana tabi değildir.

Ancak;

- Tarım işletmelerinde vücuda getirilen meyvalık, dutluk, fındıklık, zeytinlik ve güllüklerle inclr bahçeleri ve bağlar gibi tarım tesisleri
- İşletmede inşa edilmiş olan her nevi yollar ve haklar; amortismana tabi tutulur.

CEVAP: A

35. Maliye Politikasının Amaçları Arasındaki Çatışmalar

- **Fiyat istikrarı ile tam istihdam arasındaki çatışma**

Ekonomi tam istihdamda dengede iken, fiyatlar genel düzeyi yükselişe geçer. Fiyatlar Genel düzeyinde sürekli bir yükseliş gözlemlenmiş ise bu durum enflasyona sebep olur. Enflasyonu önlemek için harcamaları kısmak gerekirken, tam istihdamı sağlamak için artırmak gerekir. Bu durumun nedeni azalan verimler kanunudur.

- **Belirli bir tüketim düzeyine ulaşma ile iktisadi kalkınma arasındaki çatışma**

Kalkınma için, ekonomide yatırımlara yönlendirilecek toplam tasarrufları artırmak gerekir. Ancak düşük gelirli vatandaşların belirli bir yaşam standardına ulaşma amacı, yatırımlara kanalize edilerek toplam tasarruf hacmini düşürür.

- **Ekonomik ve sosyal haklarla maliye politikası amaçları arasındaki çatışma**

Mülkiyet hakkı, çalışma hürriyeti gibi haklar, toplumsal fayda, kamu yararı, ekonomik ve sosyal kalkınma gibi hususlarla sınırlandırılmaktadır.

- **Maliye politikası amaçları ve araçlarının amaçları arasındaki çatışma**

Maliye politikasının amacını gerçekleştirmeye yönelik bir maliye politikası aracının diğer maliye politikası aracı ile çatışması.

Fakat durgunluk ortamında devlet talebi artırıcı ve ekonomiyi canlandırıcı politikalar uygulamalıdır. Bu durumda ekonomide canlandırıcı politikalar firma maliyetlerini de azaltacağından işsizlik azalacaktır. Yani bu durum yukarıda bahsedilen durumların aksine bir çatışma değil istenilen bir politika uygulamasıdır.

CEVAP: E

36. Operasyonel (İşlemsel) Açık: Birincil açık ile reel faiz ödemelerinin toplamından oluşur. Yani; geleneksel bütçe açığından faiz ödemelerinin enflasyon etkisi ile aşınmaya uğrayan kısmının çıkarılması ile bulunur.

Operasyonel Açık = Birincil Açık + Reel Faiz Ödemeleri

Operasyonel Açık = Geleneksel Açık − Enflasyondan aşınan faiz kısmı

Reel faiz ödemeleri > 0 ⇒ Operasyonel Açık > Birincil Açık

Reel faiz ödemeleri < 0 ⇒ Operasyonel Açık < Birincil Açık

Negatif veya pozitif faiz söz konusu olmadığında bu iki açık birbirine eşit olur.

Operasyonel açığın, yüksek enflasyonun olduğu ekonomilerde çok düşük düzeyde çıkması olasıdır.

CEVAP: A

37. Durgunluk (Deflasyon) fiyatlar genel seviyesindeki aşağı doğru düşüş halidir. Toplam talep yetersizliğinden kaynaklanır. Yani; toplam arzın toplam talepten fazla olmasıdır.

Durgunluğun milli gelire etkileri;

- Eksik istihdam
- İşsizlik artışı
- Fiyatlar genel düzeyindeki düşüş

YARGI YAYINEVİ

- Ekonomide üretilen mal ve hizmetler için talep yetersizliği
- Ekonomide üretim kapasitesi atıl kalır.

Deflasyonist açık; Bir ekonomide toplam talep toplam arzdan düşük ise aradaki fark deflasyonist açıktır.

Bütçe açığı; durgunluğun temel mücadele araçlarındandır.

Durgunluk halinde ekonomi atıl kapasitede bulunduğundan bütçe açığının ilk etkisi üretim üzerinde beklenmektedir.

CEVAP: B

38. Gelir dağılımına adalet, gelir grupları arasındaki eşitsizliklerin azaltılması olarak ifade edilir. Bu adalet gelişmekte olan ülkelerde sağlanabilmiş bir noktada değildir. Çünkü; tarım sektörü ile sanayi sektörü arasında üretim faktörleri dağılımında eşitsizlik söz konusudur. Bu ülkelerde eğitim ve sağlık hizmetleri topluma eşit koşullarda sunulmamaktadır. Gelir düzeyi düşük olan kesimde eğitim yetersizliğinden de kaynaklı nüfus artış hızının yüksek olması gelir grupları arasındaki farkı açmaktadır. Emek ve sermaye gelirlerinin adil dağılmaması ekonomide istikrarı bozarken işsizliği de artırmaktadır.

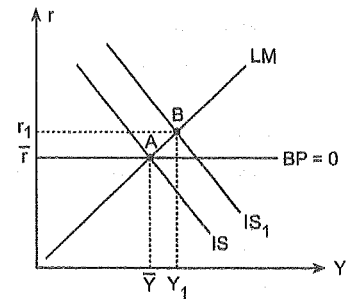
CEVAP: E

39. Esnek Döviz Kuru Sistemi

Döviz kurları, piyasa güçleri tarafından arz ve talep koşullarına göre belirlenmektedir. Yalnız günümüzde hiçbir ülke tam esnek kur politikası uygulamamaktadır. Uluslararası dengelere göre başta Merkez Bankası olmak üzere çeşitli araçlarla denge döviz kuruna müdahale edilir.

Devletin uyguladığı bir maliye politikası ile kamu harcamaları artırıldığında IS eğrisi sağa kayacak ve yurtiçi faiz oranları ile gelir seviyesi yükselecektir. Yükselen faiz oranları beraberinde sermaye girişini de getirir ve ulusal para değer kazanır. Değer kazanan ulusal para ihracatı azaltarak ithalatı artırır. Bu durum IS eğrisinin başladığı noktaya geri dönmesine neden olur.

Serbest Döviz kurunda maliye politikası etkin DEĞİLDİR.



Maliye Politikası

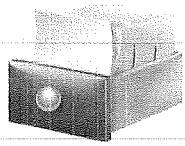
CEVAP: A

40. Başarılı bir maliye politikası için;

- Maliye politikası diğer politikalarla ahenkli bir şekilde yürütülmelidir.
- Ekonomik hayatta oluşan soruna doğru teşhis getirilmelidir.
- Soruna ilişkin kararlar zamanında alınmalı ve zamanında uygulanmalıdır.
- Soruna ilişkin alınan tedbirler halka benimsetilmelidir.
- Etkili maliyeciler ve siyasetçiler olmalıdır.

Haliyle maliye politikası işlemine gerek duyulan bir noktada harekete geçerken aradaki süreçte sorunun doğru teşhis edilmesi gerekir.

CEVAP: A



MALİYE 2019 ÇÖZÜMLERİ

1. Tam kamusal mal ve hizmetler (kolektif mallar) toplumsal açıdan önem taşıyan mallardır. Devlet tarafından üretilmez ise, başka şekilde üretilemeyecek mal ve hizmetler olarak nitelendirilir. İlk kez Paul Samuelson tarafından ortaya atılan bu malların özellikleri;

- Fiyatlandırılamaz.
- Pazarlanamaz.
- Tüketiminde rekabet söz konusu değildir.
- Toplumsal ihtiyaçtır (ortak tüketim)
- Kişisel talebe konu edilemez.
- Faydaları bölünemez.
- Hiç kimse yoksun bırakılamaz (tüketiminde dışlama yoktur.)
- Bireyler taleplerini açıklamak istemeyeceğinden, üretimi siyasal süreç ile belirlenir.
- Finansmanı vergiler ile sağlanır.
- Kamu harcamaları veya kamu politikası aracılığı ile sağlanan mal ve hizmetlerdir.

Örneğin: savunma, adalet, diplomasi vb.

CEVAP: D

2. Doğal tekeller üretiminde yüksek maliyet ortaya çıkacağı için piyasada rekabetin sağlanamadığı, oluşacak olan piyasa başarısızlığı nedeniyle üretimi tek başına devletin üstlendiği tekel oluşumudur. Ölçeğe göre artan getirinin, ölçeğe göre azalan maliyetlerin ve yüksek yatırım maliyetlerinin söz konusu olduğu görülür. Maliyetleri artan küçük firmaların başarılı olması beklenemez. Bu nedenle batık maliyet ortaya çıkar. Doğal tekellere devlet müdahalesi nedenleri;

- Özel firmanın doğal tekel olması durumunda kaynak israfına ve refah kaybına yol açması
- Çapraz sübvansiyonun ortaya çıkması
- Stratejik önem
- Batık maliyetin rekabeti önlemesi

Çapraz sübvansiyon; bir üretim alanındaki zararın başka bir üretim alanındaki kar ile telafi edilmesidir.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

3. Refah ekonomisi iki temel düşünce üzerine kurulmuştur. Biri Paretocu refah yaklaşımı diğeri Pigoucu yaklaşımdır.

Paretocu refah teorisi kendi içinde ikiye ayrılır.

a) Birinci en iyi teorem: tam rekabet koşullarının sağlandığı piyasa modeli olarak tanımlandırılır (Pareto optimalite sağlanmıştır). Tam rekabet sağlanmış olduğundan devletin piyasaya müdahale etmesine gerek yoktur.

b) İkinci en iyi teorem: piyasada tam rekabetin sağlanamaması durumu olarak tanımlanır. Bu nedenle devlet piyasaya otonom harcamalar, sübvansiyonlar ve vergi politikaları ile müdahale etmelidir. (Brochier-Tabatoni-Dishamps)

Birinci en iyi teoreme bakacak olursak. Pareto optimum gelir dağılımındaki adalet ile ilgilenmez.

Pigoucu refah: sosyal refahın sağlanması için; üretim araçları arasında bir değişiklik olmaksızın ulusal gelir art-

malıdır ve servet zenginlerden fakirlere aktarılmalıdır. Buna göre Pigoucu yaklaşım refah maksimizasyonu sağlamak için gelirin zenginden fakire doğru transfer edilmesini yani eşit dağıtılmasını savunur.

CEVAP: D

4. Kalkınmacı devlet anlayışı genel itibariyle devletin ekonomi içindeki payı olarak açıklanmış olup, 20.yy'da Keynesyen politikalar ile bu kapsam genişlemiştir. Kısacası eski kalkınmacı devlet anlayışı 1929 büyük buhran öncesi klasik yaklaşım olarak kabul edilirken, yeni kalkınmacı devlet anlayışı 1929 sonrası Keynesyen yaklaşım (modern) olarak adlandırılır.

KLASİKLER (1929 ÖNCESİ DÖNEM)
• Devletin ekonomik ve sosyal hayata müdahalesine karşıdır.
• Devlet kötü bir girişimcidir. Tarafsız maliye anlayışı benimsenmiştir.
• Devlet sadece temel hizmetleri (adalet, savunma vb.) yerine getirmelidir.
• Görünmez el vardır.
• Devlet olağanüstü koşullar dışında borçlanmaya başvurmamalıdır.
• Ekonomi tam istihdamdadır.
• Kurumsal yapı önemsenir.
• Anayasal açıdan devlet faaliyetleri sıkı denetime tabidir.
• Ortaya çıkan hizmet faydası değil devamlılık esastır.
• Dış ticaret serbesttir. A. Smith mutlak üstünlükler teorisini savunurken, D. Ricardo karşılaştırmalı üstünlükler teorisini savunur. Smith'e göre ülkeler ucuza ürettikleri mallarda uzmanlaşmalı ve ihraç etmeli, pahalıya ürettikleri malları ithal etmelidir.

MODERNLER (1929 SONRASI DÖNEM)
• Devlet ekonomik ve sosyal hayata müdahale etmelidir.
• Taraflı maliye anlayışı benimsenmiştir. (devlet bütçe fazlası verebilir.)
• Görünmez el yoktur.
• Piyasa tam istihdamda değildir.
• Borçlanma olağan gelir kaynağıdır.
• Faaliyetler sonucunda ortaya çıkacak fayda önemsenir.
• Rekabetçi piyasa varlığını savunurlar.

CEVAP: C

5. **Kanuni yansıma:** verginin hukuki düzenlemeler ile bir başkasına devredilmesidir.

Fiili yansıma: verginin piyasa koşulları içerisinde bir başkasına devredilmesidir.

Mutlak yansıma: kamu harcamaları sabit sayıldığında belli bir vergide oluşan artışın gelir dağılımı üzerinde yarattığı etkidir.

Biçimsel yansıma: verginin kim tarafından ödendiğinin araştırılmasıdır.

Efektif yansıma: vergiye karşı tepkinin araştırılmasıdır.

CEVAP: B

6. **Mali sürüklenme (fiscal drag):** bir ekonomide gelirlerdeki otomatik artışın ekonomi üzerinde ters etki yaratarak büyüme hızını düşürmesidir.

Ramsey kuralı (ters etkinlikler yasası): devletin mükelleflerden vergi alması sonucunda ortaya çıkacak etkinlik kaybının asgari düzeyde tutan malların vergisidir. Esnekliği düşük olan maldan yüksek vergi, esnekliği düşük olan maldan düşük vergi alınmalıdır.

YARGI YAYINEVİ

Ricardian denklik: bireyler rasyonel olduklarından bugün vergi yerine finanse edilen borcun gelecekte vergi olarak tahsil edileceğini ön gördükleri için bugün ödemedikleri vergiyi tasarruf ederek gelecekte borcun finansmanında kullanırlar ve bu sayede mükelleflerin ekonomik kararları olumsuz etkilenmez kısacası dönemler arası denklik sağlanır borç gelecek nesillere yük bindirmez.

Olivera-tanzi etkisi: verginin tarhı ile tahsili arasında geçen süre içerisinde yaşanacak enflasyon nedeniyle vergi hâsılat kaybının ortaya çıkmasıdır.

Wagner kanunu: kamu harcamalarının sürekli artışı kanunu ($\Delta G/G/\Delta Y/Y$) > 1 (e_y^d>1) kamusal hizmetlere olan talep 1 den büyük olduğu için kamu harcamalarının milli gelir içindeki payı sürekli artar.

CEVAP: B

7. **Vergi yükü:** belirli bir dönemde ödenen vergiler ile bu ödemeleri yapan mükelleflerin aynı dönemdeki gelir ve servetleri arasındaki rakamsal ilişkidir.

Vergi nispeti (vergi oranı): vergi borcunu hesaplamak amacıyla vergi matrahına uygulanan rakamsal karşılıktır.

Vergi mükellefi: üzerine vergi borcu düşen gerçek veya tüzel kişidir.

Vergi matrahı: verginin belirli giderler düşüldükten sonra vergiye konu olan kısmıdır.

Vergi konusu: üzerine vergi konulan ve bu nedenle doğrudan ya da dolaylı bir şekilde verginin kaynağını oluşturan ekonomik unsurdur.

CEVAP: E

8. Klasik iktisatçılardan olan John Stuart Mill, Adam Smith gibi vergilemede adalet için mükelleflerin, devletin koruması altında elde ettikleri gelire orantılı olarak katkıda bulunması gerektiğini savunmaktadır. Klasik iktisatçılar adil vergi uygulamasında vergi oranının sabit ve düşük olması gerektiğini savunmuşlardır.

CEVAP: B

9.

A. Smith vergileme ilkeleri	A.Wagner vergileme ilkeleri
– Adalet	1. Mali ilke
– Uygunluk	– Verimlilik
– Belirlilik	– Esneklik
– İktisadilik	2. Ahlaki ilke
	3. İktisadi ilke
	4. İdari ilke
	– Uygunluk
	– Belirlilik
	– İktisadilik

Samimiyet ilkesi bir bütçeleme ilkesi olup sübjektif doğruluk olarak da adlandırılır. Bütçeyi hazırlayan ve uygulayanların iyi niyetli olmasıdır.

CEVAP: E

10. Değer üzerinden yüzdelik hesaplanan tarife ad valorem tarifedir. Örneğin gelir vergisi. Miktar, unsur üzerinden litre, ağırlık gibi göstergelerle hesaplanan tarife spesifik tarifedir. Örneğin MTV. Bireyin ödeme gücünü gözeten vergiler subjektif(şahsi) vergi tarifesidir. Bireyin ödeme gücünü dikkate almayan vergiler objektif(gayrişahsî) vergi tarifesidir. Ric'i tarife ise tersine artan oranlı tarifenin diğer adıdır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

11. Verimli harcamalar milli geliri ve üretimi, devletin elde ettiği hâsılatı arttıran ve piyasa başarısızlıklarına neden olmayan harcamalardır. Bu nedenle verimli harcamalar dışlama etkisine neden olmamalıdır.

CEVAP: B

12. Harcamaların gerçekte ve görünüşte artış nedenleri ortaya konulurken dikkat edilmesi gereken nokta harcama artışı sonucunda miktar ve verimlilikte bir artışın sağlanıp sağlanmadığıdır. Yapılan harcama ile miktar ve verimlilik artıyor ise harcamalar gerçekte, yapılan harcama ile miktar ve verimlilik değişmiyor ise harcamalar görünüşte artmış olur.

GERÇEK ARTIŞ NEDENLERİ	GÖRÜNÜŞTE ARTIŞ NEDENLERİ
1. Siyasal nedenler 2. Sosyal nedenler 3. Askeri nedenler 4. Ekonomik nedenler 5. Teknolojik nedenler	1) Para değerinin düşmesi 2) Para ekonomisinin yaygınlaşması 3) Bütçeleme sisteminin safi usulden gayrisafi usule değişmesi 4) Devletleştirme ve kamulaştırma

Nüfus artışı ve ülke sınırlarının genişlemesi ise hem gerçekte hem de görünüşte artış sebebi olarak nitelendirilmelidir. Kişi başına yapılan harcama aynı kaldığı takdirde nüfus artıyorsa harcamalar görünüşte artacaktır. Kişi başına yapılan harcama ile nüfus birlikte artıyorsa bu durumda harcamalar gerçekte artacaktır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

13. **Sabit maliyet:** üretim miktarında yaşanan değişikliklere dağlı olmaksızın değişmeyen maliyettir. Örnek kira, işçi maaşları vb.

Değişken maliyet: üretim miktarında oluşacak değişime karşılık değişkenlik oluşturan maliyettir (üretim miktarı arttığında artan, azaldığında azalan). Örneğin hammadde gideri, işçilik gideri vb.

Sosyal maliyet: kamu kesimi tarafından üretilen bir hizmetin toplum üzerinde oluşturduğu toplam maliyettir. Dolayısıyla kamu yatırımlarının dolaylı ve dolaysız tüm maliyetleri sosyal maliyet olarak adlandırılır.

Özel maliyet: bir iktisadi işletme tarafından faaliyetini yürütmek amacıyla kiralanan gayrimenkullerle ilgili olarak, kiracı tarafından yapılan ve kiralanan gayrimenkulün iktisadi değerini ve ekonomik ömrünü devamlı suretle artıran harcamaların toplamıdır.

Kuruluş maliyeti: bir işletmenin faaliyete geçinceye kadar ya da gelişme için yaptığı ve karşılığında maddi kıymet sağlanmayan giderlerdir.

CEVAP: C

14. Thomas Hobbes, Leviathan adlı kitabında devleti doğal olmayan yapma bir cisim olarak belirtir. Leviathan; yedikçe büyüyen ve ağırlığı altında ezilip ölen mitolojik deniz canavarı olarak tanımlanır. Bu bilgiler ışığında Leviathan Devlet Modeli devletin sınırlandırılması gereken bir güç olduğu sonucunu ortaya çıkarır. Bu nedenle anayasal olarak devlet gücü kısıtlanmaya çalışılmış mali anayasal sistemler üretilmiş ve böylece Anayasal iktisat görüşü ortaya çıkmıştır. Anayasal iktisadın özellikleri;

- Buchanan tarafından ortaya konulan kamu tercihi teorisi temelini oluşturur.
- Kamu kesiminin büyümesi bürokratik ve siyasal süreç içerisinde çeşitli aktörlerin çıkar sağlama çabaları sonucunda ortaya çıkar. Örneğin siyasilerin oy maksimizasyonu nedeniyle kamusal harcamaları arttırması.
- Devletin anayasal çerçevede sınırlandırılması gerekir. Sınırlandırılmazsa devlet hantallaşır ve toplum refahı azalır. Olumsuz sonuçlar ortaya çıkar.
- Siyasilerin oy maksimizasyonu amaçlı hareket etmeleri kamusal başarısızlığa neden olur. (mali aldanma)

Bürokratlar kamusal hizmet maliyetleri minimize edip en yüksek faydaya ulaşmak yerine oy maksimizasyonu amacıyla hizmet maliyetlerini arttıracaklarından kamu bütçesini arttırarak fayda maksimizasyonu sağlamış olurlar.

CEVAP: E

15. Kamu harcamalarının hizmet türü açısından sınıflandırılmasına fonksiyonel (işlevsel) sınıflandırma adı verilir. Fonksiyonel sınıflandırmanın avantajları;

- Harcamalar birbiri ardına gizlenmez.
- İsraf riski azalır.
- Etkin denetim ve muhasebeleştirme sağlanır.
- Fayda maliyet karşılaştırmaları yapılabilir.
- Kaynak kullanımında etkinliği arttırır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

16. Pigou ve Dalton tarafından ortaya atılan kamu harcamalarının ekonomik sınıflandırılması kendi içerisinde ikiye ayrılır. Mal ve hizmet alımına yönelik (karşılıklı) harcamalar gerçek, mal ve hizmet alımına yönelik olmayan (karşılıksız) harcamalar transfer harcamaları olarak tanımlanmıştır.

1. Gerçek harcamalar: mal ve hizmet alımına yönelik arzı ve talebi etkileyen harcamalardır.

a) Cari harcamalar: faydası 1 yılı aşmayan, sıklıkla tekrar eden, doğrudan doğruya talebi ve dolaylı olarak arzı etkileyen harcamalardır. (memur maaşı)

b) Yatırım harcamaları: faydası 1 yılı aşan, sıklıkla tekrar etmeyen, doğrudan arzı ve dolaylı talebi etkileyen harcamalardır.(altyapı)

c) Kalkınma carileri: faydası 1 yılı aşan, insana yönelik harcamalardır. (eğitim, sağlık)

2. Transfer harcamaları: mal ve hizmet alımına yönelik değildir.

a) Sosyal transferler: sosyal hayatı dengeye getirmek, sosyal statüyü korumak amacıyla gerçekleştirilen karşılıksız harcamalardır. Düşük gelirliye yöneliktir. Gelir dağılımında adalet sağlar.(emekli maaşı)

b) Mali transferler: başlangıç sermaye oluşumu sağlamak veya bütçe açık finansmanı oluşturmak amacıyla yapılan karşılıksız harcamalardır. (savaş tazminatları)

c) Ekonomik transferler: üretimi artırmaya yönelik gerçekleştirilen karşılıksız harcamalardır. (sübvansiyon)

d) Sermaye teşkili için transfer harcamaları: transfer harcamaları içinde karşılıklı olan harcamalardır. Devletin beşeri, menkul veya gayrimenkul sermayesini arttırır.(kamulaştırma)

CEVAP: C

17. Merkez Bankası avansları para basma anlamına geldiğinden uzun vade de ekonomik istikrara zarar veren borçlanma çeşididir. Bu nedenle 25.04.2001 tarihli Merkez Bankası Kanunu ile yürürlükten tamamen kaldırılmıştır.

CEVAP: C

18. Vadesine göre borçlar akademik anlamda üçe ayrılır. Vadesi 1 yıla kadar olan kısa vadeli borçlar. Vadesi 1yıldan başlayarak 5 yıla kadar olan orta vadeli borçlar. Vadesi 5 ve 5 yıldan daha fazla olan uzun vadeli borçlar. Uygulamada ise vadesi 1 yıla kadar olan borçlar kısa vadeli (dalgalı), vadesi 1 ve 1 yıldan fazla olan borçlar uzun vadeli (konsolide) borçlar olarak tanımlanır.

Uzun vadeli borçlar ise, süreli ve sürekli borç olmak üzere 2'ye ayrılır. İtfa süresi belli olan ve süre sonunda sona eren borçlara süreli borç; itfa süresi belirli olmayan, anapara ödemesinin garanti edilmediği yalnızca faizin ödendiği borçlar ise süresiz(sürekli) borçlardır.

CEVAP: B

19. Devlet borç senetleri satış yöntemleri;

- Doğrudan satış yöntemi
- Halka arz yöntemi
- TAP yöntemi
- Iskontolu senetler
- Enflasyona endeksli senetler
- Sabit faizli kupon ödemeli senetler
- Değişken faizli senetler
- Özel amaçlı ihraçlar

Tap yöntemi: Hazine; merkez bankasına, yatırımcılar tarafında istenildiği an satın alınabilmesi amacıyla değişken faizli ve uzun vadeli tahvilleri depo eder. Bu yönteme musluk sistemi veya satışa arz yöntemi de denilmektedir. Genellikle 1-5 yıllık vadeler ile çıkarılır. 3, 6 ayda veya yılda bir faiz ödemesi yapılır. Geçmiş ihalelerde kullanılan tahvil faizlerine, dövize veya ÜFE'ye endekslenerek çıkarılır.

CEVAP: D

20. Kira sertifikası (sukuk), bir varlığa sahip olmayı veya ondan yararlanma hakkını gösteren, yatırımcısına belirli dönemlerde sabit veya değişken getiri sağlayan, ikincil piyasalarda alım satıma konu edilebilen faizsiz sermaye piyasası ürünüdür. Bu nedenle elde edilecek olan gelir kira geliri payı olacaktır.

CEVAP: A

21. Konversiyon(değişim) yüksek faizli borç senedinin düşük faizli borç senedine dönüştürülmesidir. Bu durumda devlete olan güven azalır. Devletin borç yükü artar. Konversiyon türleri;

- Başa baştan (basit usulde) konversiyon
- Başa başın altında konversiyon
- Fark ödemeyi gerektiren konversiyon
- Kademeli (aşamalı) konversiyon

CEVAP: E

22. Para piyasası: parasal fonların arz ve talep edildiği piyasalar olarak adlandırılır. Para piyasasında gerçekleşen işlemler 1 yıldan kısa süreli işlemlerdir.

Sermaye piyasası: Tahvil, hisse senedi gibi uzun vadeli menkul kıymetlerin alınıp satıldığı piyasaların tümüdür.

Mevcut bu piyasalar organize edilmiş ve organize edilmemiş olmak sureti ile ikiye ayrılır. Organize edilmiş piyasalar borsa üzerinden işlem gören, işlem kuralları çok net belirlenmiş piyasalardır. Organize edilmemiş piyasalar ise tezgâh üstü piyasa denilen, işlem kuralları esnek olan piyasalardır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

23. Faaliyet raporlarına ilişkin bilgiler 5018 sayılı kamu mali yönetimi ve kontrol kanununun 6. Bölümünde yer alan 41. Maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre birim faaliyet raporu her yıl harcama yetkilileri tarafından hazırlanır ve üst yöneticiye gönderilir. Birim faaliyet raporu ışığında üst yöneticiler tarafından idari faaliyet raporu hazırlanır. Merkezi yönetim kurumları ve sosyal güvenlik kurumlarının faaliyetlerine ilişkin idari faaliyet raporu birer örnek halinde Sayıştay ve cumhurbaşkanına gönderilir. Mahalli idarelere ilişkin idari faaliyet raporu çevre ve şehircilik bakanlığına gönderilir.

Merkezi yönetim ve sosyal güvenlik kurumlarına ilişkin genel faaliyet raporu cumhurbaşkanı tarafından hazırlanır ve Sayıştay'a gönderilir. Mahalli idarelere ilişkin genel faaliyet raporu çevre ve şehircilik bakanlığı tarafından hazırlanarak halka duyurulur ve birer örnek halinde cumhurbaşkanı ve Sayıştay'a gönderilir.

CEVAP: A

24. Türkiye'de 2008 yılından buyana stratejik plana dayalı performans bütçe sistemi uygulanmaktadır. Ancak 16/10/2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7254 sayılı kanunla Türkiye bütçe sisteminde değişikliğe gidilmiştir. Daha önce "Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme" sistemi kullanılırken yeni düzenleme ile "Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe" esasına geçilmiştir. Stratejik plan ayağında eylül ayının ilk haftasının sonuna kadar orta vadeli program, hazine ve maliye bakanlığı ile strateji ve bütçe başkanlığının işbirliğinde hazırlanır. Cumhurbaşkanı tarafından hazırlanacak bütçe kanun teklifi mali yılbaşından önceki en geç 75. günde meclis başkanlık divanına sunularak bütçenin kanunlaştırılması süreci başlar. Bütçeleme yılı sona erdikten sonra ise hesap verme sorumluluğu gereği iç, dış ve yasama denetimleri gerçekleştirilir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

25. Bütçe teklifinin hazırlanmasında dikkate alınan ilkeler:

- Orta vadeli programda belirlenen **temel büyüklükler** ile **ilke ve esaslar**,
- Kalkınma planı ve yıllık program öncelikleri ile kurumun stratejik planları çerçevesinde belirlenmiş **ödenek tavanları**,
- Kamu idarelerinin stratejik planları ile uyumlu çok yıllı bütçeleme anlayışı,
- İdarenin performans hedefleri.

Yukarıdaki bilgilerden de anlaşılacağı üzere bütçe teklifleri ekonomik sınıflandırmaya göre değil, idarelerin performans hedeflemeleri ve stratejik planlarına göre oluşturulur.

CEVAP: D

26. Merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerleme oranına göre artırılarak uygulanır. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe veya yeniden değerleme oranına göre artırılarak belirlenen bütçe uygulaması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girişilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dâhil edilir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 19. Maddesinde yer alan bu bilgiler ışığında geçici bütçenin en çok 6 ay uygulanabileceği hükmü kaldırılmıştır.

CEVAP: E

27. Ülkemizde bütçe hesaplarının kayıtlarının tutulmasına ilişkin uygulanan jestiyon yöntemi (yönetim dönemi yöntemi) uygulanmaktadır. Buna ilişkin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 51. Maddesi göre; "Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilir.

Tahakkuk ettirilecek giderler Devlet muhasebesi kayıtlarında ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde gösterilir.

Bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir.

YARGI YAYINEVİ

Kamu hesapları malî yıl esasına göre tutulur. Malî yılın bitimine kadar fiilen yapılmış olan ödemelerden mahsup edilememiş olanların, ödenekleri saklı tutulmak suretiyle, mahsup işlemleri malî yılın bitimini izleyen bir ay içinde yapılabilir. Zorunlu hallerde bu süre, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bütçe giderleri için bir ay, diğer işlemlerde iki ayı geçmemek üzere uzatılabilir."

CEVAP: D

28. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 45. Maddesine göre;" Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, kamu hizmetlerinin zorunlu kıldığı durumlarda gereken nicelikte ve nitelikte taşınır ve taşınmazları, yurt içinde veya yurt dışında, bedellerini peşin veya taksitle ödeyerek veya finansal kiralama suretiyle edinebilirler. Kamu idareleri, taşınmaz satın alma veya kamulaştırma işlemlerini yetki devri yoluyla bir başka kamu idaresi eliyle yürütebilir. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin edindiği taşınmazlar Hazine adına, diğer kamu idarelerine ait taşınmazlar ise tüzel kişilikleri adına tapu sicilinde tescil olunur. Hazine adına tescil edilen taşınmazlar **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı** tarafından yönetilir. Bu tescil işlemleri, adına tescil yapılan idarenin taşınmazın bulunduğu yerdeki ilgili birimine bildirilir."

CEVAP: A

29. VUK kapsamında vergi idaresi vergi alacağının değerinin korunması amacıyla gecikme zammı ve gecikme faizi uygular. Mükellef tarafından vergi borcunun zamanında ödenmemesi durumunda (tahsil gecikmesi) gecikme zammı, tahakkukun geciktirilmesi halinde re'sen, idarece ve ikmalen tarh işlemi gerçekleşir ve tahakkuk tarihine kadar gecikme faizi uygulanır.

CEVAP: A

30. VUK'nun 107. Maddesine göre; "vergi usul kanunu hükümlerine göre tebliğ yapılacak kimselere, 93 üncü maddede sayılan usullerle bağlı kalınmaksızın, tebliğe elverişli elektronik bir adres vasıtasıyla elektronik ortamda tebliğ yapılabilir. Elektronik ortamda tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, elektronik ortamda yapılacak tebliğle ilgili her türlü teknik altyapıyı kurmaya veya kurulmuş olanları kullanmaya, tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirmeye ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılacakları ve elektronik tebliğe ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

31. VUK'na göre vergi idaresi vergi alacağını güvence altına alabilir. Bunun için teminat ve kefalet isteme, ihtiyati tahakkuk ve ihtiyati haciz uygulama, cebren tahsil, iptal davası açma gibi yöntemlere başvurabilir. Zamanında ödenmeyen kamu alacakları için, ilgili vergi dairesi borçluya ödeme emri gönderebilir ve cebren tahsil uygulayabilir. Borçlu ödeme emrinin üzerine 15 gün içinde borcu ödemeli veya mal bildiriminde bulunmalıdır. Borçlu aynı zamanda 15 gün içerisinde mahkemeye dava açma hakkına sahiptir.

CEVAP: C

32. Aşağıda gösterilen intikaller Veraset ve İntikal Vergisinden istisnadır:

a) Veraset tariki ile intikal eden ev eşyası ile murise ait zat eşyası ve aile hatırası olarak muhafaza edilen tablo, kılıç, madalya gibi eşya;

b) Değerleri 10 uncu maddeye göre belirlenen menkul ve gayrimenkul mallardan evlatlıklar da dâhil olmak üzere alt veya üst soy ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinin 400.000.000 lirası **(334.534 TL)** (alt veya üst soy bulunmaması halinde eşe isabet eden miras hissesinin 800.000.000 lirası **(669.479 TL)**;

c) Örf ve âdete göre verilmesi mutat bulunan hediye, cihaz, yüzgörümlüğü ve drahomalar (Gayrimenkuller hariç);

ç) Bilumum sadakalar;

d) İvazsız suretle vaki intikallerin 10.000.000 lirası **(7.703 TL)**

e) Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 14.3.2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hâsılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerin 10.000.000 lirası **(7.703 TL)**;

f) Üçüncü maddenin (a) ve (b) fıkraları şümulüne giren şahısların statüleri gereğince maksatları içinde usulüne uygun olarak yaptıkları yardımlar.

Birey A tam mükellef olduğu için ve gayrimenkulün yukarıda sayılan istisnaların üzerinde değere sahip olması nedeniyle gayrimenkulün değerinin tamamı beyan edilir ve hesaplanan verginin tamamı ödenir.

CEVAP: A

33. Aşağıda yazılı ücretler Gelir Vergisinden istisna edilmiştir.

1. Köylerde veya son nüfus sayımına göre belediye içi nüfusu 5 000'i aşmayan yerlerde faaliyet gösteren ve münhasıran el ile dokunan halı ve kilim imal eden işletmelerde çalışan işçilerin ücretleri
2. Gelir Vergisinden muaf olanların veya gerçek usulde vergilendirmeyen çiftçilerin yanında çalışan işçilerin ücretleri
3. Toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihsali ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışanların münhasıran yer altında çalıştıkları zamanlara ait ücretleri
4. Köy muhtarları ile köylerin kâtip, korucu, imam, bekçi ve benzeri hizmetlilerine köy bütçesinden ödenen ücretler ile çiftçi mallarını koruma bekçilerinin ücretleri
5. Hizmetçilerin ücretleri (Hizmetçiler özel fertler tarafından evlerde, bahçelerde, apartmanlarda ve ticaret mahalli olmayan sair yerlerde orta hizmetçiliği sütninelik, dadılık, bahçıvanlık, kapıcılık gibi özel hizmetlerde çalıştırılanlardır.) (Mürebbiyelere ödenen ücretler istisna kapsamına dâhil değildir)
6. Sanat okulları ile bu mahiyetteki enstitülerde, ceza ve ıslahevlerinde, darülacezelerin atölyelerinde çalışan öğrencilere, hükümlü ve tutuklulara ve düşkünlere verilen ücretler
7. Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (işverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 6.000.000 lirayı **(23 TL)** aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şarttır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir.)
8. Genel olarak maden işletmelerinde ve fabrikalarda çalışan işçilere ve özel kanunlarına göre barındırılması gereken memurlarla müstahdemlere konut tedariki ve bunların aydınlatılması, ısıtılması ve suyunun temini suretiyle sağlanan menfaatler ile mülkiyeti işverene ait brüt alanı 100 m2'yi aşmayan konutların hizmet erbabına mesken olarak tahsisi suretiyle sağlanan menfaatler (Bu konutların 100 m2'yi aşması halinde, aşan kısma isabet eden menfaat için bu istisna hükmü uygulanmaz)

YARGI YAYINEVİ

9. Hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri
10. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen emekli, maluliyet, dul ve yetim aylıkları (506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20. maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen aylıkların toplamı, en yüksek Devlet memuruna çalışılan süreye bağlı olarak ödenen tutardan fazla ise aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.) (Genel, katma ve özel bütçelerden ödenen bu nevi aylıklar dâhil)
11. 3308 sayılı Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kanununa tâbi çırakların asgari ücreti aşmayan ücretleri
12. Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen emekli, maluliyet, dul ve yetim aylıkları
13. a) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerin yanında çalışan hizmet erbabına, işverenin Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretler

    b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerin, Ekonomi Bakanlığından alınan izne istinaden kurulan bölgesel yönetim merkezlerinde münhasıran merkezin faaliyet izni kapsamında istihdam ettikleri hizmet erbabına Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretler
14. Yüz ve daha aşağı sayıda işçi çalıştıran işyerlerinde bir, yüzden fazla işçi çalıştıran işyerlerinde iki, amatör sporcu çalıştıranların, her yıl milli müsabakalara iştirak ettiklerinin belgelenmesi ve bu amatör sporculara ödenen ücretler. (Asgari ücretin iki katını aşmamak kaydıyla)
16. İşverenlerce, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (İşverenlerce bu hizmetlerin verilmediği durumlarda, ödemenin doğrudan bu hizmetleri sağlayan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine yapılması şartıyla, her bir çocuk için aylık, asgarî ücretin aylık brüt tutarının %15'ini aşmamak üzere bu istisnadan yararlanılır. Kreş ve gündüz bakımevi hizmetini sağlayanlara yapılan ödemelerin belirlenen istisna tutarını aşan kısmı ile hizmet erbabına bu amaçla nakden yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir. Bu bentte yer alan %15 oranını, asgarî ücretin aylık brüt tutarının %50'sine kadar artırmaya ve kanuni seviyesine getirmeye Cumhurbaşkanı, bu istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.)
17. Kamu kurum ve kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu veya kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan müesseselerde uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren yetkili sivil havacılık otoritesince sertifikalandırılmış kabin memurlarına ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin %70'i (Cumhurbaşkanı, bu oranı %100'e kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.)

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

34. Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti gerçekleşen ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının 75.000 Türk lirasına kadar olan kısmı, kanunda sayılan şartlar ile gelir vergisinden istisnadırlar.

CEVAP: D

35. **Çarpan etkisi:** bağımsız yatırımlarda meydana gelen bir artış veya azalışın, milli gelire etkisidir.

Otonom yatırım: mal veya hizmet üretmek için yapılan fakat kar amacı gütmeyen yatırımlardır.

Hızlandıran etkisi: Tüketim harcamalarında meydana gelen bir birimlik değişmenin, yatırımlar üzerinde oluşturduğu etkidir.

Mali zorlama: mükelleflerden ödeme güçlerinin üzerinde vergi alınmasıdır.

Uyarılmış yatırımlar: milli gelirdeki değişimlerden etkilenen yatırımlardır.

CEVAP: C

36. Üzerinde vergi baskısı hisseden gerçek veya tüzel kişi mükellefler vergiden kaçınma yollarına başvururlar. Firmanın faaliyetlerinden sağladığı gelirin vergisi faiz gelirinden alınan vergiden daha büyük olduğu için firma daha az ödeme yapacağı faiz geliri vergisini benimser ve faaliyetleriyle gelir elde etmek yerine faiz geliri elde etmeyi tercih eder.

CEVAP: A

37. Genişletici mali daralma, kamu kesiminin ekonomi içerisindeki payının azalması ve özel kesimin bu faaliyetleri devralması anlamına gelmektedir. Örneğin sağlık hizmeti devlet tarafından üretilirken, kamu kesiminin bu hizmet üretimini azaltıp sağlık hizmetini özel kesimin üretmesidir. Böylece kamu sektörü daralsa da özel sektör devralacağı için ekonomide genişletici etki ortaya çıkacaktır. Bu durumun gerçekleşebilmesi için 2 mekanizma kullanılabilir. Özel sektör yatırımlarında artış've faktör verimliliğindeki artış ifadeleri sorunun doğru cevapları olarak kabul edilmelidir. Dolayısıyla sorunun iki cevabı vardır. Sorunun iptaline ilişkin başvuru yapılmıştır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

38. Kamu harcamalarının kamu gelirlerinden büyük olması durumunda aradaki fark merkezi yönetim bütçe açığını ortaya koyacaktır. Merkezi yönetim bütçe açığına geleneksel açık veya kamu kesimi borçlanma gereksinimi de denilmektedir.

Kamu harcamalarının kamu gelirlerinden küçük olması durumunda aradaki fark merkezi yönetim bütçe fazlasını ortaya koyar.

Merkezi yönetim bütçe açığı / fazlasından faiz harcamaları çıkarılır ise birincil açık / fazla ortaya çıkar.

Geleneksel açık=kamu harcamaları-kamu gelirleri

Birincil açık=geleneksel açık-faiz harcamaları

CEVAP: C

39. 1929 ekonomik buhranı öncesi kabul görmüş klasik maliye görüşü; A. Smith, D. Ricardo, J. B. Say, T. R. Malthus, J. S. Mill gibi düşünürler tarafından savunulmuştur. Fizyokratların görüşlerinden esinlenen ve temel alan klasik görüşün başlangıcı savunucusu A. Smith'in yazdığı Ulusların Zenginliği kitabının çıkış tarihi olan 1776'dır. Klasik görüşe ilişkin bazı varsayımlar:

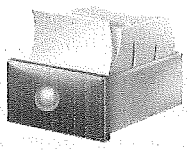
- Bireyler rasyoneldir.
- Ekonomide tam istihdam söz konusudur.
- Piyasa şeffaftır.
- Fiyatlar esnektir.
- Görünmez el teorisi geçerlidir.
- Devlet ekonomik sosyal hayata müdahale etmemelidir.
- Devlet temel hizmetleri üretmelidir.(adalet, savunma, diplomasi)
- Her arz kendi talebini yaratır.(Say yasası)

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

40. Milton Fridman tarafından ortaya atılan negatif gelir vergisi bir çeşit sosyal transfer harcaması kalemidir. Sosyal transferler gelir dağılımında adalet sağlayan, düşük gelirliye yönelik harcamalardır. Fakirlik boşluğu, asgari geçim seviyesi gibi uygulamalar bu kapsamda ortaya çıkmıştır. Peacock ve Wiseman'ın buna ilişkin bir teoremi yoktur.

CEVAP: B



MALİYE 2020 ÇÖZÜMLERİ

1. Hizmet sektöründe görülen, taraflardan birinin, anlaşma yapıldıktan sonra, hizmet verilirken diğer tarafa zarar verecek şekilde davranışlarda bulunması sonucu ortaya çıkmaktadır. Ahlaki tehlike, dünyada sigortacılık sektörü ile gündeme gelmiştir. Sigorta yaptıran insanların önceki kadar özenli ve tedbirli davranmamaları ahlaki tehlikeye neden olur.

CEVAP: B

2. Doğal tekeller üretilecek mal ve hizmetin özelliğinden dolayı toplam maliyetler içerisinde sabit maliyetleri yüksek olan pozitif ölçek ekonomi olan yapılardır. İlk başta yüksek olan maliyetler üretim arttıkça azalır. Elektrik, telefon, su, demiryolu, doğal gaz ve metro sektörlerinde görülür. Marjinal maliyet fiyatlandırması yapılması durumunda zarara neden olmaktadır.

CEVAP: D

3. Refah İktisadı'nın İkinci Temel Teoremi Etkinliği bozmadan götürü vergi ve transferlerle daha farklı bir gelir dağılımının tesis edilmesidir.

CEVAP: C

4. Simon KUZNETS 1955 yılında yayınladığı "Ekonomik Gelişme ve Gelir Eşitsizliği" adlı makalesinde iktisadi kalkınmanın ilk evrelerinde gelir eşitsizliğinin kalkınma ile birlikte artacağını, ancak ekonomik gelişme devam etikçe önce gelir eşitsizliğinin duracağını, sonra da azalacağını fikrini ortaya atmıştır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

5. **Devletin Egemenlik Gücüne Dayanan Gelirleri;**
   1. Vergi
   2. Harç
   3. Resim
   4. Şerefiye
   5. Harcamalara Katılma Payı
   6. Parafiskal Gelirler
   7. Mali Monopoller
   8. Emisyon(Para Basma)
   9. Fonlar
   10. Develüasyon
   11. Zorunlu Borçlanma
   12. Para ve Vergi Cezaları

   Devletin Egemenlik Gücüne Dayanmayan Gelirleri:
   1. Mülk ve Teşebbüs Gelirleri (Mamelek ,patrimuvan, devlet emlak geliri)
   2. Bağış ve Yardımlar
   3. Özelleştirme
   4. İhtiyari Borçlanma

CEVAP: A

6. **İltizam usulü:** Osmanlıda vergilerin bir bölümünün belli bir bedel karşılığında devlet tarafından üçüncü kişilere devredilerek toplatılması yöntemi.

CEVAP: E

7. Arz esnekliği < talep esnekliği durumunda, maktu vergi alınırsa üretici rantındaki azalma tüketici rantındaki azalmadan büyük olur.

CEVAP: C

8. Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir. İşveren yanında çalıştırdığı işçilerin maaşından vergi kesintisi yapıp, vergi dairesine ödemekle sorumludur.

CEVAP: B

9. Vergilemede Ayırma İlkesi: Aynı tutardaki emek gelirinden daha az sermaye gelirinden daha fazla vergi alınmasıdır.

CEVAP: D

10. Kamu harcamaları arttıkça kişilerin ödeyecekleri vergilerinde artması sonucu bir bireyin kamu malından tüketeceği her ekstra birim için yapması gereken ödemeye vergi fiyatı denir

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

11. Reel harcamalar, yatırım harcamaları ve cari harcamalar olarak ikiye ayrılır. Devletin üretim faktörü alarak yaptığı harcamalardır. Ekonominin genel verimini artırma amacı taşır. Doğrudan ya da dolaylı olarak sermaye oluşumuna katkı sağlar. Tam istihdam düzeyinde reel harcamaların artışı özel kesimde dışlama yaratabilir.

CEVAP: A

12. I sayılı cetvel, Genel Bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin harcamaları dar anlamda kamu harcamalarına girmektedir. Sağlık Bakanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi I sayılı cetvelde yer alır.

CEVAP: D

13. Ekonomik istikrar için deflasyon döneminde transfer harcamalarının artırılması gerekir.

CEVAP: E

14. – Kamu kesimin büyük ölçüde emek-yoğun üretim yapar, emeğin verimi sanayide olduğu kadar hızlı artmaz.
– Bu durum kamu hizmetlerinin birim maliyetinin yükselmesine neden olduğundan kamu harcamaları reel olarak artar.

CEVAP: C

15. Mali kaldıraç, kamu harcamaları ve vergilerdeki değişimlerin, toplam talep üzerindeki etkilerinin ağırlıklı toplamından oluşur ve aşağıdaki formülle ifade edilir;

Mali Kaldıraç = $(\Delta G - \Delta T)\, k$

ΔG, kamu harcamalarındaki değişimi, ΔT, vergilerdeki değişimi ve k, maliye politikası çarpanını ifade eder

CEVAP: D

16. Colin Clark kamu harcamalarının milli gelire oranının % 25'i geçmemesi gerektiğini söyler.

CEVAP: B

17. **Klasiklerin borçlanma hakkındaki görüşleri:**

- Üretici sahadan, üretici olmayan aktarılmıştır
- Verginin iskonto ettirilmiş halidir
- Bireyin sermayesini azaltır
- Ulusal sermayeye diğer kamu gelirlerinden daha fazla zarar verir
- Gelecek nesiller yük çeker
- Borçlanma ile yapılan yatırımlarla faizin üstünde bir gelir sağlanırsa, gelecek nesiller yük çekmez.
- Olağanüstü kamu geliridir.
- Yalnızca Fiskal(mali) amaçlarla alınır
- Altyapı yatırımları için borçlanmaya başvurabilir.
- Borç faizleri diğer bütçe harcamalarını baskılar.
- Borçlanma bütçe denkliğini bozar.

CEVAP: C

18. Hazineye doğrudan bir nakit girişi sağlamayan ancak senet verilen kurum ile hazine arasında borç-alacak ilişkisi doğuran borç senetleri özel tertip devlet tahvilleridir.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

19. Hazine garantileri kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ödenen bütün tutarlar ile risk yönetimi kapsamında önceden öngörülmesi mümkün bulunmayan ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan Hazine ve Maliye Bakanlığına ait risk hesabından karşılanır. Hesaptan, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç ve Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda belirtilen haller dışında kullanım yapılamaz.

CEVAP: A

20. Gerçek faiz oranının nominal faiz oranından farklı olmasına neden olan neden olan unsurlar şunlardır:

- Tahvillerin başa başın altında ihracı
- Tahvillerin primli oluşu
- Tahvillerin piyangolu oluşu
- Tahvillere tanınan vergi istisnası

CEVAP: C

21. Sargent ve Wallace'ın Hoş Olmayan Monetarist Aritmetik diye adlandırıldıkları analize göre; bütçe açığı-borç-faiz sarmalı sürecinde başlangıçta borçlanma ile finanse edilen bütçe açıkları, sonrasında para basılarak finanse edilir.

CEVAP: A

22. Vadesi gelen kamu borçlarının para basarak ödenmesine monetizasyon denir.

CEVAP: D

23. Soru çıkmış bir sorudur ancak değişen mevzuata uyarlanmıştır. 16/10/2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7254 sayılı kanunla Türkiye bütçe sisteminde değişikliğe gidilmiştir. Daha önce "Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme" sistemi kullanılırken yeni düzenleme ile "Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe" esasına geçilmiştir. Özetle bu düzenleme ile Türkiye'de performans bütçeden program bütçeye geçilmiştir. Bu kapsamda bütçe harcama sınıflaması da şu şekilde olmuştur.

1. Program sınıflama
2. Kurumsal sınıflama
3. Ekonomik sınıflama
4. Finansman tipi sınıflama

Bu yeni düzenlemeyle birlikte bütçe harcamalarında fonksiyonel sınıflama kaldırılmıştır.

Ancak teorik olarak fonksiyonel sınıflama soru olarak gelebilir.

CEVAP: B

24. Bütçe yıllık olarak kapatılmayıp, gelirlerin tamamı toplanıp, harcamaların tamamının harcanmasından sonra bütçe hesaplarının kapatılmasına egzersiz yöntemi denir.

CEVAP: B

25. Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir.

Bu amaçla;

a) Görev, yetki ve sorumlulukların açık olarak tanımlanması,

b) Hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması,

c) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından sağlanan teşvik ve desteklemelerin bir yılı geçmemek üzere belirli dönemler itibarıyla kamuoyuna açıklanması,

d) Kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması, zorunludur.

Mali istatistiklerin uluslar arası standartlara uygun bir şekilde düzenli olarak yayımlanmalıdır

Kamu idarelerinde uluslar arası standartlara ve genel kabul görmüş standartlara uygun muhasebe sisteminin olması gerekmektedir

Kamu kaynakları kullanılarak sağlanan teşvik ve desteklerin önceden belirlenmiş raporlama standartlarında düzenli olarak yayımlanmalıdır.

Malî saydamlığın sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınmasından kamu idareleri sorumlu olup, bu hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca izlenir.

CEVAP: E

26. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre Kamu Denetçiliği Kurumu, Ankara Üniversitesi, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ve Savunma Sanayi Başkanlığı özel bütçeli kamu idarelerinde yer alır.

CEVAP: D

27. Vali tarafından hazırlanan bütçe tasarısı eylül ayı başında il encümenine sunulur. Encümen, bütçeyi inceleyerek görüşüyle birlikte kasım ayının birinci gününden önce il genel meclisine sunar. İl genel meclisi bütçe tasarısını yıl başından önce aynen veya değiştirerek kabul eder.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

28. Her bütçe döneminde kurum bütçelerinin program bazında yürütülen hizmetlerinin hiç yapılmamış gibi yeniden gözden geçirilerek ele alındığı ve faaliyetler için karar paketlerinin oluşturulduğu bütçe sistemi Sıfır tabanlı bütçe sistemidir

CEVAP: B

29. **Mükellefiyette hata:** Açık olarak vergiye tabi olmayan veya vergiden muaf bulunan kimselerden vergi istenmesi veya alınmasıdır.

CEVAP: E

30. **Mücbir sebepler:**

1. Vergi ödevlerinden her hangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;
2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;
3. Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;
4. Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması; gibi hallerdir.

- Mücbir sebeplerden her hangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez.
- Bu takdirde tarh zamanaşımı işlemiyen süreler kadar uzar. Bu hükmün uygulanması için mücbir sebebin malüm olması veya ilgililer tarafından ispat veya tevsik edilmesi lazımdır.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı, mücbir sebep sayılan haller nedeniyle; bölge, il, ilçe, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla mücbir sebep hali ilân etmeye ve bu sürede vergi ödevlerinden yerine getirilemeyecek olanları tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki vergi türleri ve işyerleri itibarıyla; beyannamelerin toplulaştırılması, yeni beyanname verme süreleri belirlenmesi ve beyanname verme zorunluluğunun kaldırılması şeklinde de kullanılabilir. Mücbir sebeplerden birinin bulunması halinde tarh zaman aşımı, işlemeyen süre kadar uzar.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

31. 193 sayılı Gelir vergisi kanununa göre Özel kreş ve gündüz bakımevleri ile okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okullarının işletilmesinden elde edilen kazançlar, ilgili Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde beş vergilendirme dönemi gelir vergisinden müstesnadır

CEVAP: D

32. Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmıyan işlerin iş verene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır. Tahkim işleri dolayısiyle hakemlerin aldıkları ücretler ile kollektif, adi komandit ve adi şirketler tarafından yapılan serbest meslek faaliyeti neticesinde doğan kazançlar da, serbest meslek kazancıdır.

CEVAP: B

33. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17 maddesine göre Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler istisnadır.

CEVAP: B

34. Kiraya verilen mal ve hakların kira bedelleri emsal kira bedelinden düşük olamaz. Bedelsiz olarak başkalarının intifaına bırakılan mal ve hakların emsal kira bedeli, bu mal ve hakların kirası sayılır. Bina ve arazide emsal kira bedeli, yetkili özel mercilerce veya mahkemelerce takdir veya tespit edilmiş kirası, bu suretle takdir veya tespit edilmiş kira mevcut değilse Vergi Usul Kanununa göre belirlenen vergi değerinin % 5'idir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

35. 1929 buhranında Neoklasiklere göre sorun arz tarafında bulunuyordu , yani işçilerin maaşlarının yüksek oluşundan kaynaklanıyordu. Keynes ise problemin ekonomide yeterli talep bulunmamasını sebep olarak gösterdi. Keynes'e göre devlet, piyasada durgunluk olması durumunda maliye ve para politikası aracılığıyla toplam talebi artırmalı ve bu sayede ekonomiyi yeniden canlandırması gerekiyordu.

CEVAP: B

36. Otomatik stabilizatör, kendiliğinden denge sağlayıcı mekanizma olarak tanımlanabilir. Vergilerin otomatik stabilizatör olarak kullanılması için vergilerin gelir esneklikleri bilinmelidir. Gelir esneklik değeri, bir verginin —vergi mevzuatında değişiklik yapılmaksızın— ekonominin refah dönemlerinde daha yüksek, gerileme dönemlerinde ise daha düşük bir gelir sağladığını gösterir. Fakat, gelir esnekliği yüksek olan bir verginin otomatik olarak ekonomik istikrarı sağlayıcı etkisinin kuvveti, ayrıca bu verginin sağladığı gelirin yüksekliğine bağlıdır. Servet vergilerinin gelir esnekliği konusunda, her şeyden önce, bir ekonomideki servetin kaynak itibariyle bileşimi ve dağılımı büyük bir rol oynar. Gerçekten, menkul değerlerin payı ne kadar fazla olursa servet vergisinin ekonomik istikrarı sağlayıcı etkinliği de o nispette artar. Servet üzerinden alınan servet vergisinin gelir esnekliğinin düşük olduğu için ekonomik dalgalanmalar karşısında "nötr" kaldıkları söylenebilir.

CEVAP: D

37. Enflasyon ile mücadelede harcama politikası izlendiğinde kamu harcamaları kısılır ve bundan en çok yatırım harcamaları etkilenir. Kısa dönemde yatırım harcamalarının talebi azaltıcı etkisi, uzun dönemde ise üretimi arttırıcı etkisi görülmektedir. Dolayısıyla yatırım harcamalarında yapılacak kısıntı fazla dirençle karşılanmamaktadır. Uzun dönemde planlanan yatırımlar ertelenebilir, mevcut yatırımlar ise daha uzun döneme yayılarak aşırı talep baskısı kontrol altına alınabilir.

CEVAP: A

38. Maliye Politikası Amaçları:

1. Fiyat İstikrarı: Ekonomide enflasyonist ve deflasyonist eğilimlerin kontrol edilmesi, tam istihdamın sağlanması ve işsizlik oranlarının düşürülmesi. Bugün enflasyonsuz tam istihdam amacına ulaşmak imkânsızdır. Bu nedenle, devletin fiyat istikrarı ve tam istihdam amaçları arasında bir değişim oranını belirlemesi gerekir.
2. Gelir Dağılımında Adaleti Sağlamak: Toplum tarafından kabul edilebilir bir gelir dağılımının sağlanması.
3. Ekonomik Büyüme ve Gelişmeyi Sağlamak: ekonomide dengeli büyüme hızının sağlanması ve korunması.

CEVAP: D

39. Maliye politikası yöntemlerinden biri olan formül esnekliği; konjonktürde herhangi bir değişim olmaksızın hükümetin olası bir değişime karşı otomatik olarak devreye girecek politikayı benimsemesidir. Yani politikanın kendiliğinden devreye gitmesi ile otomatik istikrarlandırıcıya, politikayı hükümetin belirlemesi şekliyle de ihtiyarı politikaya benzemektedir.

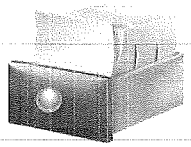
Hükümet enflasyon oranlarının belirli bir seviyeyi geçmesi durumunda vergi oranlarının da buna bağlı olarak artmasını önceden bir formüle bağlayabilir. Böylece konjonktür gerçekleştiği zaman iradi maliye politikasının olası gecikmeleri yaşanmadan müdahale söz konusu olacaktır. Formül esnekliği, iradi politikalar ile otomatik istikrar sağlayıcıların eksikliklerini ve sakıncalarını gidermek için ortaya atılmıştır.

CEVAP: A

40. Staglasyon üretim kapasitelerinin, işsizliğin ve yetersiz bir iktisadî büyüme ile yüksek bir fiyat artışının birlikte göründüğü iktisadî durumları ifade etmek için kullanılan bir kavramdır. Stagflasyonun nedeni yapısal işsizlikle mücadele dozunun iyi ayarlanmamasına, ücretlerin aşağıya doğru esnek olmamasına, eksik rekabet koşullarında firmaların yüksek fiyat politikalarına, gelir paylaşımı mücadelesinin şiddetlenmesine, uygulanan yanlış iktisat politikalarına ve dış ekonomik faktörlere bağlamaktadırlar. Stagflasyonla mücadelede kullanılan maliye politikasına ilişkin araçların, özel yatırımları özendirici, çalışma arzusunu arttırıcı ve özellikle teknik gelişmeyi hızlandırıcı yönde kullanılmaları gerekir. Bu da ancak mikro temelli politikalarla uyumlu bir maliye politikasıyla gerçekleşir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ



MALİYE 2021 ÇÖZÜMLERİ

1. Kamu mallarının optimum üretim koşullarını ortaya koyan Samuelson (1954) daha önce Bowen'in kısmi denge modeliyle gösterdiği, Musgrave'in ve Lindahl'in gönüllü değişim modelleriyle verdiği kamu mallarına ilişkin denge koşulunu, Pareto optimumu çerçevesine yerleştirmiştir.

Özel (X) ve kamusal (G) iki mal ve A ve B gibi iki bireyin olduğu bir ekonomide kamu malları için etkinlik koşulu;

MRSA XG + MRSB XG = MRTXG olarak elde edilmektedir.

Bunun anlamı, bireylerin özel ve kamusal mal arasındaki marjinal ikame hadleri toplamının bu iki mal arasındaki marjinal dönüşüm haddine eşit olmasıdır. Yani bireylerin ek bir birim kamu malı elde etmek için vazgeçmek isteyecekleri özel mal miktarlarının toplamı, ek bir birim kamu malı üretilmesi için vazgeçilmesi gereken özel mal miktarına eşit olmalıdır.

Bu bilgilerden hareketle Samuelson Genel Denge modelinde, birden fazla birey için kamusal mal talebini incelemiş, kamusal malda üretim miktarı sabit olduğu için bireylerin kamusal mal için ödemeye razı oldukları bedellerin dikey toplamıyla vergi fiyatına ulaşmıştır.

CEVAP: C

2. **PİGOCU VERGİLER**

Dışsallıkla mücadele yollarından biri kamusal çözümdür. Bu konuda negatif dışsallıklara müdahalede Pigocu vergiler kullanılmaktadır.

Negatif dışsallıkların içselleştirilmesi amacıyla vergi alınması fikrine Pigou vergisi denir. Pigou vergisine kirlilik vergisi de denmektedir.

Pigocu vergilerde negatif dışsallığa neden olan firmalara verdikleri zararların maliyetini vergi yoluyla yüklenmektedir

Pigoucu vergilerin özellikleri

1. Düzeltici bir vergidir.
2. Pigou vergisinde marjinal özel maliyet, marjinal sosyal maliyete eşitlendiği noktada kaynak dağılımında etkinliği sağlar.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

3. **MALİ YANILSAMA**

Vergi ödeyicilerinin, kamu kesiminin büyüklüğünü, ödedikleri vergiye göre değerlendirdiklerini ve bazı vergileri alternatiflerine göre daha düşük (yüksek) algıladıkları için kamu kesimini de olduğundan daha küçük (büyük) olarak değerlendirdikleri fikrine dayanmaktadır.

Vergi ödeyeciler bazı vergileri yeterince algılayamazlar ve kamu harcamalarının fiyatını daha düşük olarak görürler; bunun sonucunda kamu hizmet talebi artar.

Mali yanılsamanın kaynakları arasında şu hususlar sayılabilir:

- Vergi sisteminin karmaşıklığı
- Vergilerin artan oranlılığı
- Vergilerdeki otomatik artışlar
- Vergileme yerine borçlanma veya para basmanın tercih edilmesi

CEVAP: B

4. İlk olarak 1956 yılında Leibenstein tarafından ortaya konan "X-etkinsizliği" tekelci firmanın, üzerinde herhangi bir rekabetçi baskı hissetmemesinden ötürü maliyetlerini mümkün olan en düşük seviyeye düşürmemesi (yüksek maaş ödemeleri, aşırı istihdam vb.) neticesinde refah kaybının artmasıdır. Zaman zaman kamu kesiminde de kötü yönetimden kaynaklı X Etkinsizliği görülmektedir. Bunun temel nedeni bürokrasinin aynı tekelci bir firma gibi kamu hizmet üretiminde tekel olması nedeniyle kötü yönetim sonucunda kaynakların etkin dağıtılamamasıdır.

CEVAP: B

5. **GÖTÜRÜ (KESİM) USUL**

Vergi miktarının götürü olarak tespit edilmesi durumunda bir grup (kesim) mükellef aynı matrah ölçüsüyle vergilendirilir. Yani o grupta yer alan tüm mükellefler açısından ödenecek vergi miktarı aynıdır.

Örneğin ülkemizde Gelir Vergisi'nde kanunda sayılmış ücretlilerin vergi matrahları götürü usulde tespit edilir. Bu grupta yer alan ücretlilerin hepsi için yıllık gelir vergisi matrahı, takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının %25'i olarak hesaplanmaktadır. Bu nedenle bu grupta yer alan ücretlilerin gerçekte ne kadar ücret aldıklarının bir önemi yoktur.

Götürü (Kesim) usulünde, mükelleflerin gerçek gelirleri, gerçek vergi matrahları, ödeme güçleri dikkate alınmaz. Bu yönüyle de vergi adaletini bozar.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

6. **VERGİ YANSIMASINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

A- MİKRO FAKTÖRLER

1- Vergilendirilen Malın Arz ve Talep Esnekliği

Arz esnekliği durumunda

Arz esnekliği sonsuz ise verginin tamamı tüketiciye

Arz esnekliği sıfır ise verginin tamamı üreticiye

Talep esnekliği durumunda

Talep esnekliği sonsuz ise verginin tamamı üreticiye

Talep esnekliği sıfır ise verginin tamamı tüketiciye

Arz-talep Esnekliği Karşılaştırması

Arz esnekliği > talep esnekliği ise Çoğu tüketicide Azı üreticide

Talep esnekliği > Arz esnekliği ise Çoğu üreticide Azı tüketicide

Talep esnekliği = Arz esnekliği ise Yarısı tüketici Yarısı üretici

2- Vergilerin Türüne Göre

Dolaysız (Dar Tabanlı) Vergilerde yansıma

Bu tür vergiler gelir ve servet üzerinden alınan vergilerdir. Bu tür vergilerde vergi yüklenicisi ve vergi mükellefi genellikle aynı kişilerdir. Bu yüzden vergiyi yansıtmak zordur. Örneğin gelir vergisinde yer alan ticari kazançları, ücrete oranla yansıtmak daha kolaydır.

Dolaylı (Geniş Tabanlı) Vergilerde yansıma

Bu tür vergiler harcama üzerinden alınan vergilerdir. Bu tür vergilerde vergi yüklenicisi ve vergi mükellefi genellikle ayrı ayrı kişilerdir. Bu yüzden vergiyi yansıtmak kolaydır. Geniş tabanlı vergiler, dar tabanlı vergilere oranla ileriye doğru daha kolay yansıyabilir.

3- Vergilendirilen Malın Türüne göre

Zorunlu mallarda yansıma

Bu tür malların tüketiminden vazgeçilemediği için vergiyi yansıtmak kolaydır.

Zorunlu Olmayan-lüks mallarda yansıma

Bu tür malların tüketiminden vazgeçilebildiği için vergiyi yansıtmak zordur.

4- Piyasa Yapısına göre

Tam Rekabet piyasaları

Kısa dönemde fiyatlar veri olduğundan vergiyi yansıtmak ancak uzun dönemde bazı firmaların piyasadan çekilmesiyle mümkündür.

Eksik Rekabet piyasaları

Tam rekabet piyasalarına göre yansıma daha kolaydır.

Monopol piyasaları

Diğer piyasalara göre daha kolay yansır. Vergi kar üzerine konursa, tümü tüketiciye yansır. Malın fiyatı üzerine konursa bir kısmı tüketiciye yansır.

Oligopol piyasalar

Monopole göre yansıma daha zordur. Az sayıda bulunan satıcılar aralarında anlaşırsa vergi yansır.

5- Vergi Oranlarına göre:

Yüksek oranlı vergilerde vergiyi ileriye doğru yansıtmak zordur. Düşük oranlı vergilerde vergiyi ileriye doğru yansıtmak kolaydır.

B- MAKRO FAKTÖRLER

1- Ekonomik Konjonktür

Ekonominin daralma ya da genişleme dönemleridir.

Ekonominin genişleme dönemlerinde talep fazlalığı olduğundan vergiyi yansıtmak kolaydır.

Ekonominin daralma dönemlerinde talep açığı olduğundan vergiyi yansıtmak zordur.

YARGI YAYINEVİ

2- Para Politikaları

Parasal tabana yapılan müdahalelerdir.

Sıkı para politikası durumunda piyasadan para çekilir yani parasal taban daralır. Bu durum harcanabilir geliri azaltacağından vergi yansıması zorlaşır.

Gevşek para politikası durumunda piyasaya para sürülür yani parasal taban genişler. Bu durum harcanabilir geliri arttıracağından vergi yansıması kolaylaşır.

3- Vergilerin Kamu Harcamalarına Dönüşme Hızı

Harcamalar pozitif, vergiler negatiftir. Bu durum toplanan vergilerin süre itibariyle erken harcamaya dönüşmesi durumunda vergi yansımasını kolaylaştırır.

CEVAP: D

7. Servet Üzerinden Alınan Vergiler

- Servet vergileri, servetin el değiştirmesinden ve servet stoğu üzerinden alınan dolaysız vergilerdir.
- Bu tür vergiler özellikle servetin yeniden dağılımı üzerinde etkiye neden olan vergilerdir.
- Servet vergilerinin bazıları konuları itibariyle subjektif iken bazıları da objektif niteliktedir. Ülkemizde Veraset ve İntikal Vergisi subjektif iken diğer servet vergileri objektiftir.
- Servet vergileri servet unsurlarının tamamı üzerinden tek seferde vergi alınması şeklinde de olabilir (genel servet vergileri), servet unsurlarının tek tek vergilendirilmesi şeklinde de olabilir (özel servet vergileri).
- Türkiye'de Emlak Vergisi, Motorlu Taşıtlar Vergisi ve Değerli Konut Vergisi özel servet vergileri iken, Veraset ve İntikal Vergisi genel servet vergisidir.

CEVAP: D

8. **VERGİ YÜKÜ TANIMLARI**

1- Bireysel Vergi Yükü

Kişinin belli bir dönemde ödediği vergiler ile o dönemde elde ettiği gelir arasındaki oransal ilişkidir.

2- Toplam Vergi Yükü

Bir ülke toplumunun belli bir dönemde ödediği vergiler ile o dönemde elde edilen gelir (GSMH-GSYİH) arasındaki oransal ilişkidir.

3- Net Vergi Yükü

Belli bir dönemde ödenen vergilerden kamu hizmetlerinden sağlanan faydaların düşülerek milli gelire oranlanmasıyla bulunur.

4- Gerçek Vergi Yükü

Ödenen vergilerle yansıyan vergilerin toplamından, kamu hizmetlerinden sağlanan faydalarla yansıtılan vergilerin toplamının düşüldüğü ve gelire oranlandığı vergi yükü tanımıdır.

5- Sektörel Vergi Yükü

Sektörün belli bir dönemde ödediği vergiler ile o dönemde elde ettiği gelir arasındaki oransal ilişkidir.

6- Bölgesel Vergi Yükü

Bölgenin belli bir dönemde ödediği vergiler ile o dönemde elde ettiği gelir arasındaki oransal ilişkidir.

7- Aşırı Vergi Yükü

Yukarıdaki yüklerin artması sonucunda vergilemenin neden olduğu etkinlik kaybıdır.

CEVAP: D

9. **Vergi Harcaması**

Vergi kanunlarında yer alan istisna, muafiyet ve indirimler nedeniyle vazgeçilen gelirlerdir.

Muafiyet

Vergilendirilmesi gereken kişilerin (mükelleflerin) kanunlarla vergi dışı bırakılmasıdır. Subjektif vergi mükelleflinin sınırlandırılmasıdır. Türk Vergi Sistemi'nde yer alan diplomat muaflığı, esnaf muaflığı gibi uygulamalar buna örnek teşkil eder.

İstisna

Vergilendirilmesi gereken vergi konularının kanunlarla vergi dışı bırakılmasıdır. Objektif mükelleflığin sınırlandırılmasıdır. Eğer vergi konusu tamamen vergi kapsamı dışında tutuluyorsa tam istisna, bir kısmı vergi kapsamı dışında tutuluyorsa kısmi istisna söz konusudur. Türk Vergi Sistemi'nde birçok istisnaya yer verilmiştir.

Vergi İndirimi

Mükellefin normal düzenlemelere göre ödemesi gereken verginin, matrahtan ve vergiden yapılan indirim yoluyla azaltılmasıdır. Örneğin, engelli indirimi gibi.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

10. **a- Yükseklik farkı**

Artan oranlı bir vergi tarifesinde en yüksek vergi oranı ile en düşük vergi oranı arasındaki farktır.

Soruda verilen tarifeye göre yükseklik farkı

%35 - %10 = %25

b- Uzunluk farkı

Artan oranlı bir vergi tarifesinde en yüksek matrah ile en düşük matrah arasındaki farktır.

Artan oranlı bir vergi tarifesinde uzunluk farkı sabitken yükseklik farkı arttırılırsa tarife dik sert bir tarifeye dönüşür ve vergi adaleti bozulur. Ancak artan oranlı bir vergi tarifesinde yükseklik farkı sabitken uzunluk farkı arttırılırsa tarife yumuşar ve vergi adaleti artar.

CEVAP: C

11. GERÇEK (REEL-EFEKTİF-FAKTÖR) HARCAMALAR

Toplam talebin bir öğesini oluşturan ve bu niteliğiyle cari dönem üretimini ya da fiyat düzeyini etkileyen harcamalardır. Gerçek harcamalar doğrudan mal ve hizmet talebi yaratır. Çünkü bu tür harcamalar, mal ve hizmet alımına yapılan harcamalardır. O halde reel harcamalar karşılıklı harcamalar olarak karşımıza çıkmaktadır. Reel harcamalar ekonomide yeni akımlara neden olur. Bu nedenle gerçek harcamalar ekonomide doğrudan genişletici bir etkiye sahiptir.

Reel Harcamalar Kendi İçinde 2 Sınıfa Ayrılır:

a- Cari harcamalar

Devletin tüketim malı alımına yönelik olan ve faydası bir dönemle sınırlı olan harcamalardır. Personel giderleri, yolluklar, ısıtma, aydınlatma, yakıt, kira gibi genel yönetim giderleri, malzeme alımları, küçük demirbaş alımları, küçük bakım onarımlar, kırtasiye giderleri gibi harcamalardır.

Bu harcamalar her yıl tekrarlanır ve sadece ilgili oldukları bütçe dönemini etkilerler. Bu nedenle cari harcamanın konusu hizmetin faydası süreksiz, harcama ise tekrar eder.

b- Yatırım harcamaları

Ekonominin üretim gücünü (üretkenliği) ve sermaye stoğu artışına yol açan harcamalardır. Bu harcamalar dayanıklı mallara yapılır ve sağladıkları faydalar uzun sürelidir. Bu nedenle yatırım harcamasının faydası sürekli, harcama ise tekrar etmez.

Etüt ve proje giderleri, yapı tesis inşaat giderleri (bina yapımı), makine ve teçhizat alımı, taşıt alımı, büyük bakım onarım giderleri gibi harcamalardır.

c- Kalkınma (Yatırım) Carileri

Faydası genellikle bir yılı aşan, insana yatırım (beşeri sermaye) niteliğindeki harcamalardır. Kalkınma carileri eğitim, sağlık harcamalarıdır.

TRANSFER HARCAMALARI

Milli gelirde değişiklik yaratmayan ve sadece satın alma gücünün bireyler ve sosyal gruplar arasında el değiştirmesine neden olan harcamalardır. Yapıldığı anda üretim faktörlerine doğrudan talep yaratmaz. Bu tür harcamalar mal ve hizmet alımlarına sebep olmaz, karşılıksızdır. Ekonomide yeni akımlar doğurmaz. Kamu kesiminden bütçe aracılığıyla özel kesime gelir, kaynak ve satın alma gücü aktarımlarına yol açar. Sübvansiyonlar, borç faizi ödemeleri, memura piyasa ücretlerinin üstünde ödenen tutar, emekli maaşları, öğrenci bursları, hazine yardımları, yoksullara yapılan gıda, yakacak yardımları gibi harcamalardır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

12. Devletin yol yapımı için yapmış olduğu harcama bir reel harcamadır. Bu nedenle bu soruda kullanılacak çarpan formülü 1/1-c olacaktır. İşlem aşağıdaki gibi olacaktır.

1/1-0,75 x 1.000.000 = 4.000.000

CEVAP: E

13. TRANSFER HARCAMALARI

Milli gelirde değişiklik yaratmayan ve sadece satın alma gücünün bireyler ve sosyal gruplar arasında el değiştirmesine neden olan harcamalardır. Yapıldığı anda üretim faktörlerine doğrudan talep yaratmaz. Bu tür harcamalar mal ve hizmet alımlarına sebep olmaz, karşılıksızdır. Ekonomide yeni akımlar doğurmaz. Kamu kesiminden bütçe aracılığıyla özel kesime gelir, kaynak ve satın alma gücü aktarımlarına yol açar. Sübvansiyonlar, borç faizi ödemeleri, memura piyasa ücretlerinin üstünde ödenen tutar, emekli maaşları, öğrenci bursları, hazine yardımları, yoksullara yapılan gıda, yakacak yardımları gibi harcamalardır.

CEVAP: B

14. Kamu Giderlerinin Özellikleri

- Toplumsal ihtiyaçları karşılamaya yönelik olması
- Yetkili kişilerce kanunlara dayalı olarak yapılır.
- Belirli usullere uyularak yapılması
- Parasal olarak yapılması
- Sürekli artış eğilimi içinde olması
- Mali (Fiskal) ve mali olmayan (Ekstra Fiskal) amaçlarla yapılır.

Kamu harcamalarının bu özelliklerinden hareketle bu harcamaların yetkili makamlarca yapılmış olması gerekir ve harcama yapma konusunda bu makamların kanunla yetkilendirilmiş olması gerekir. Kamu tüzel kişilerinin harcama yetkisinin kanunlarla verilmiş olması hukuki niteliği ortaya koyar.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

15. GERÇEK (REEL-EFEKTİF-FAKTÖR) HARCAMALAR

Toplam talebin bir öğesini oluşturan ve bu niteliğiyle cari dönem üretimini ya da fiyat düzeyini etkileyen harcamalardır. Gerçek harcamalar doğrudan mal ve hizmet talebi yaratır. Çünkü bu tür harcamalar, mal ve hizmet alımına yapılan harcamalardır. O halde reel harcamalar karşılıklı harcamalar olarak karşımıza çıkmaktadır. Reel harcamalar ekonomide yeni akımlara neden olur. Bu nedenle gerçek harcamalar ekonomide doğrudan genişletici bir etkiye sahiptir.

Reel Harcamalar Kendi İçinde 2 Sınıfa Ayrılır:

a- Cari harcamalar

Devletin tüketim malı alımına yönelik olan ve faydası bir dönemle sınırlı olan harcamalardır. Personel giderleri, yolluklar, ısıtma, aydınlatma, yakıt, kira gibi genel yönetim giderleri, malzeme alımları, küçük demirbaş alımları, küçük bakım onarımlar, kırtasiye giderleri gibi harcamalardır.

Bu harcamalar her yıl tekrarlanır ve sadece ilgili oldukları bütçe dönemini etkilerler. Bu nedenle cari harcamanın konusu hizmetin faydası süreksiz, harcama ise tekrar eder.

b- Yatırım harcamaları

Ekonominin üretim gücünü (üretkenliği) ve sermaye stoğu artışına yol açan harcamalardır. Bu harcamalar dayanıklı mallara yapılır ve sağladıkları faydalar uzun sürelidir. Bu nedenle yatırım harcamasının faydası sürekli, harcama ise tekrar etmez.

Etüt ve proje giderleri, yapı tesis inşaat giderleri (bina yapımı), makine ve teçhizat alımı, taşıt alımı, büyük bakım onarım giderleri gibi harcamalardır.

c- Kalkınma (Yatırım) Carileri

Faydası genellikle bir yılı aşan, insana yatırım (beşeri sermaye) niteliğindeki harcamalardır. Kalkınma carileri eğitim, sağlık harcamalarıdır. Örneğin, öğretmen, doktor, hemşire maaşları gibi.

CEVAP: C

16. Reel harcamalar, devletin üretim faktörü satın almak için yaptığı harcamalardır. Devlet üretim faktörlerini bazı durumlarda doğrudan satın alırken, bazı durumlarda kiralayarak, bazı durumlarda da piyasada üretilen mal ve hizmetleri satın almak için kamu harcaması yapar. Bu şekilde üretim faktörlerinin geliri artar ve bir gelir akımı ortaya çıkar. Ekonominin üretim kapasitesini arttırmaya yönelik olan reel harcamalara ayrıca, gelir yaratıcı harcamalar, gerçek harcamalar, efektif harcamalar, faktör harcamaları da denir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

17. Konversiyon (Borç Değişimi)

Yüksek faizli borçların düşük faizli borçlarla değiştirilmesidir. Devletin konversiyona başvurmasının temel amacı; faiz yükünü hafifleterek, borç yükünü azaltmaktır. Konversiyon için en uygun ortam piyasa faiz oranlarının düştüğü ortamlardır. Eğer devlet piyasa faizlerinin düştüğü bir ortamda konversiyona başvurmazsa piyasa fazileri yeniden yükselebilir. Konversiyonlar borcun faiz yükünü azaltırken, devlete olan güveni azaltır, hazinenin kredibilitesini düşürür, gelecekte borçlanmayı zorlaştırır.

Konsolidasyon (Tahkim)

Konsolidasyon (tahkim), kısa vadeli devlet borçlarının uzun vadeli devlet borçlarıyla değiştirilmesidir. Konsolidasyonda konversiyonda olduğu gibi yeni bir borç söz konusu değildir. Eski sözleşme şartları vadenin uzatılması dışında aynen geçerlidir. Ana para aynı faiz oranı biraz artırılır vade uzatılır veya süresiz hale getirilir. Ancak vadenin uzaması dolayısıyla faiz miktarı artar.

Moratoryum

Devletin tek taraflı olarak borç servisini karşılayamadığını alacaklılara ilanıdır. İçinde bulunduğu zor koşullar nedeniyle borcu daha sonraki dönemlere ertelemesidir. Devlet moratoryum ilan ettiği zaman alacaklılarla borcu yeniden yapılandıracaktır. Türkiye 1958 yılında moratoryum ilan etmiştir.

Ödeme (İtfa/Borcun Amortismanı)

Vadesi dolan borcun usule uygun olarak ödenmesi borcu sona erdirir.

Devlet, borçlarının anaparasını azalmak amacıyla borcun ödenmesi (itfa/amortismanı) borcu sona erdirir.

CEVAP: A

18. TAP (Tapping-Musluk Sistemi), adı altında bir yöntemdir. Bu sistemde Hazine, yatırımcıların istedikleri zaman satın alabilecekleri uzun vadeli, değişken faizli tahvilleri Merkez Bankası'na depolamaktadır. Yatırımcılar Merkez Bankası'ndan alana kadar bu tahvillerin mülkiyeti Hazineye aittir. Merkez Bankası "Tap" satışları süresince sadece aracı ve depolayıcı görevini görmektedir. Bu tahvillere 3 ay, 6 ay veya yılda bir faiz ödenebilmekte, vadeleri ise; 1 ile 5 yıl arasında değişmektedir. Faizler genellikle geçmişte yapılan Hazine ihalelerine, dövize ya da TÜFE'ye endekslidir.

CEVAP: E

19. İsteğe Bağlı Olmayan (Cebri-Zorunlu) Borçlanma

Şartları devlet tarafından belirlenmiş borçlanma senetlerinin, önceden belirlenen bazı kişi veya kurumlar tarafından satın alındığı borçlanma türüdür. Bu tür borçlanmada şartları tek taraflı olarak devlet belirler. Ancak zora dayansa da devlet anapara ve faiz ödemesinden vazgeçmediği için borç niteliği taşır. Devletler cebri yolla borçlanmaya genellikle olanüstü koşullarda başvururlar. Çünkü olağan bir dönemde devletin zorla borç alma ihtiyacı genellikle olmaz.

Cebri borçlanma öncelikle devlete duyulan güveni zedeler. Aynı zamanda cebri borçlanma ekonomi üzerinde olumsuz etkiye neden olur. Özellikle harcanabilir geliri azaltacağından tüketim üzerinde vergi gibi daraltıcı bir etkiye neden olur.

Cebri borçlanmalara bakıldığında genellikle devletlerin bu borcu ne zaman ödeyeceğine dair bir takvim oluşturmadığı görülür ve alınan borçlar uzun dönemler sonar ödenmiştir. Bu durum cebri borçlarda borcun yüksek enflasyona maruz kalmasına ve faizin negatife dönmesine neden olmaktadır. Böylece tasarruf sahipleri açısından anapara da kısmen değer kaybetmektedir.

Cebri Borçlanma Çeşitleri

a- Tam Zorlama

Devletin borcun koşullarını tek taraflı olarak belirlediği ve borç verenlerin iradesini hiçbir şekilde dikkate almadığı borçlanmadır. Doğal olarak devlet burda kanun gücünü kullanır.

b- Zorlama Tehdidi

İhraç edilen borç senetlerinin satılmayan kısımlarının tasarruf sahiplerine sonradan zorla satılacağının ilan edilmesidir. Bu durumda tasarruf sahipleri sonraki zorla satışın koşullarına maruz kalmamak için alabilecekleri kadar borç senedi satın almaya zorlanacaktır.

c- Manevi Zorlama

Savaş gibi olağanüstü dönemlerde devlet çeşitli propaganda yöntemleriyle yurttaşları devlete borç vermeye zorlar. Yani devlet manevi duyguları kullanarak, örneğin, savaş gibi bir dönemde devlete borç vermenin temel bir yurttaşlık ödevi olduğu, borç vermemenin ise vatana ihanetle eş değer olduğu propagandası yaparak yurttaşları borç vermeye zorlar.

d- Zorla Tasarruf Yaratan Borçlanma

Ülkede tasarruf oranlarının çok düştüğü ve kaynak sıkıntısının yaşandığı dönemlerde devletin yurttaşları tasarrufa yönlendirecek şekilde yapmış olduğu borçlanmadır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

20. Devirli Kredi

Borç verene karşı krediyi kullanan kuruluşun borçlu olduğu kredidir. Hazine'nin yurt dışından sağlayarak kamu kuruluşlarına aktardığı döviz kredileri, devredilmiş kredi anlamında kullanılmaktadır. Devirli krediler kurum ve kuruluşların projelerinin finansmanı için dış kreditörlerden alındıktan sonra ilgili kuruluşlara devredilen, kreditöre karşı Hazine'nin borçlu olarak kabul edildiği, buna karşılık da kurum veya kuruluşun Hazine'ye borçlandığı kredilerdir.

Program Kredileri

Makroekonomik programlar çerçevesinde, doğrudan veya hazine garantisi altında, kamunun finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla alınan dış kaynağı ifade eder.

Teknik Yardım Kredileri

Teknik bilgi, proje ve danışmanlık hizmetleri, yöneticilerin, personelin eğitimi, bir tesisin işletilmesi gibi konularda alınan hizmetlerdir.

CEVAP: A

21. Dış Borç Türleri

1- Kalkınma Kredileri: Ekonomik kalkınmanın finansmanı amacıyla alınan kredilerdir.

a- Proje Kredileri

Ekonomik kalkınmaya ilişkin belli bir projenin gerçekleştirilmesi amacıyla alınan ve sadece bu proje için kullanılan kredilerdir. Bu tür krediler somut bir üretim ünitesinin desteklenmesi amacıyla verilir.

b- Program Kredileri:

Makroekonomik programlar çerçevesinde, doğrudan veya hazine garantisi altında, kamunun finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla alınan dış kaynağı ifade eder. Bu kredinin en temel özelliği belirli bir projeye bağlı olmadan ham madde ve yan mamul mal ithalatını finanse etmek amacıyla verilen krediler olmasıdır. Dolayısıyla kalkınma programlarının gerçekleştirilmesi ve üretim kapasitesinin ihtiyacı olan ithalatın finansmanı için kullanılan kredilerdir.

c- Bağlı (Koşullu/Şartlı) Krediler

Kredinin alacaklı tarafından belirlenen koşullarda kullanılabildiği kredilere bağlı krediler denir. Alacaklı ülke krediyi üç koşula bağlayabilir.

1. Orjinde/Temelde Bağlı Krediler

Finansmanın (kredinin), alacaklı ülke içinde (kredi veren ülke) kullanılması koşuluyla verilen kredilerdir. Bu durumda borçlu ülke alacaklı ülkeden dilediği malı satın alabilir.

2. Mala Bağlı Krediler

Finansmanın (kredinin) hangi malda kullanılacağını alacaklı ülkenin belirlemesi koşuluyla verilen kredilerdir. Bu durumda borçlu ülke alacaklının belirlediği malı almak zorundadır.

3. Orjinde –Mala Bağlı Krediler

Finansmanın hem alacaklı ülke içinde kullanılması hem de hangi malda kullanılacağının alacaklı ülkenin belirlenmesi koşuluyla verilen kredidir.

Bağlı krediler beraberlerinde bazı riskleri de getirmektedir. Bunlar; malların serbest dolaşımının engellemesi, modası geçmiş teknolojilerin transferi ve mal ve hizmetlerin olduğundan yüksek fiyattan satılması şeklinde olabilmektedir.

d- Serbest /Koşulsuz krediler

Kredinin kullanımı konusunda alacaklının ortaya koyduğu herhangi bir şartın olmadığı kredilerdir.

e- Satıcı (İhracat) Krediler

Bu krediler hükümetlerce değil özel firmalarca yurtdışındaki firmanın (satıcının/ihracatçının) kendi ürettiği mal ve hizmetin satın alınması amacıyla tamamen ticari koşullarda sağladığı kredilerdir. Krediyi veren satıcı firmalar krediyi, kendilerine teminat veren bazı özel kurum ya da yarı kamu kuruluşu niteliğinde büyük mali kuruluşların denetiminde vermektedirler. Bu kuruluşlar kredi işlemlerinde %80-%90 riski üstlenmekte, kalan %10-20'si satıcı üzerinde bırakmaktadırlar. Böylece krediyi küçük pay dışında veren satıcı firma değil bu mali kurumlar üstlenmektedir.

f- Tecil /Borç Erteleme Kredileri

Vadesi gelen borcun vadesinin uzatılması amacıyla alınan kredilerdir. Yani vadesi gelmiş borcun yeni bir sözleşmeyle vadesinin ertelenmesidir.

YARGI YAYINEVİ

g- Röfinansman Kredileri

Vadesi gelmiş borcun, başka bir borçla kapatılmasıdır.

2- Dış Yardımlar

Gelişmiş ülkelerin gelişmekte olan ülkelere uygun koşullarda vermiş olduğu kredilerdir. Bu tür kredilerin faiz, vade gibi unsurları piyasa koşullarından daha uygundur. Bu krediler iki yanlı yardım (yardım eden bir ülke, yardım alan bir ülke) şeklinde olabileceği gibi çok yanlı yardımlar (yardım alan bir ülke, yardım yapan birden fazla ülke) şeklinde de olabilir.

3- Konsorsiyum Dış Yardımları

Bir grup ülkenin ya da uluslararası kuruluşun gelişmekte olan ülkelerin dış finansman ihtiyacını gidermek amacıyla oluşturduğu birliktir.

4- Teknik Yardımlar

Teknik bilgi, proje ve danışmanlık hizmetleri, yöneticilerin, personelin eğitimi, bir tesisin işletilmesi gibi konularda alınan hizmetlerdir.Bu tür kredilerde yardımı alan ülkeye doğrudan bir para verilmesi söz konusu değildir. Para teknik yardımı yapacak kuruluşa verilir, ödemesini ise yardımı alan ülke yapar.

5- Sendikasyon Kredileri

Bir bankanın liderliğinde iki ya da daha çok banka tarafından risk paylaşımı esası ile ortaklaşa verilen dış kredilerdir.

6- Seküritizasyon Kredisi

Teminat gösterilerek alınan dış kredilerdir. Örneğin kamu bankalarının mevduatlarının güvence gösterilmesi buna örnek teşkil eder.

7- Ariyere Borç

Merkez Bankası'nın transfer edemediği, ithalatçıların döviz alacağı şeklindeki borçlardır. Banka döviz kıtlığı nedeniyle ithalatçıların bankadaki dövizlerini ödeyememesi durumudur.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

22. Günümüzde devletlerin borçlanmasında en temel neden bütçe açıklarının kapatılmasıdır. Bütçe açıkları kronikleşen ülkelerde borç yükü giderek artar ve devlet borçlarının sürdürülebilirliği giderek zorlaşır. Bütçe açığı; olağan kamu giderlerinin kamu gelirlerini aşan kısmıdır. Belli bir zaman dilimi içinde o zamana kadar oluşan bütçe açıklarının toplam değerine de borç stoku denir. Burada devlet borçlarının sürdürülebilirliği açısından önemli olan belli bir bütçe döneminde verilmiş olan bütçe açığı değil borç stokunun hangi düzeyde olduğudur.

Devletlerin borç yükü, borç stokunun gayri safi yurtiçi hasılaya oranlanmasıyla bulunur.

Borç Yükü = Borç Stoku/GSYİH

Eğer bu oran 1'e eşitse artık o ülkenin borçlarını sürdürebilme olanağı kalmamış demektir. Buna mali iflas denir. Bu nedenle oranın 1'in altında bir değer alması ve o değerde sabtlenmesi en azından borçların sürdürülebilir olacağını gösterir. Avrupa Birliği bu konuda bir kriter geliştirmiş ve oranın en çok %60 olabileceğini ifade etmektedir.

Borç Stokunu Etkileyen Faktörler

Borç stoku, reel faiz oranı, büyüme oranı, faiz dışı denge (birincil bütçe dengesi) gibi unsurlardan etkilenir. Borç stokundaki değişim aşağıdaki formülle ifade edilir.

$$\Delta B = B(r-g) - F$$

ΔB = borç stokundaki değişme

B = borç stoku

r = reel faiz oranı

g = büyüme oranı

F, burada üç anlam taşımaktadır. Faiz dışı bütçe dengesi (birincil bütçe dengesi), faiz dışı fazla (birincil bütçe fazlası), faiz dışı açık (birincil bütçe açığı).

CEVAP: E

23. Ülkemizde Bütçeden Gider Yapmaya Yetkililer

a- Harcama Yetkilisi

Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

Ancak, teşkilât yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan idareler ile bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan idarelerde harcama yetkisi, üst yönetici veya üst yöneticinin belirleyeceği kişiler tarafından; mahallî idarelerde İçişleri Bakanlığının, diğer idarelerde ise Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürütülebilir.

Kanunların veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin verdiği yetkiye istinaden yönetim kurulu, icra komitesi, komisyon ve benzeri kurul veya komite kararıyla yapılan harcamalarda, harcama yetkisinden doğan sorumluluk kurul, komite veya komisyona ait olur.

b- Gerçekleştirme Görevlileri

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

Elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanından yararlanmak suretiyle yapılacak harcamalarda, veri giriş işlemleri gerçekleştirme görevi sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Gerçekleştirme görevlileri, bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar.

Kamu borç yönetimine ilişkin olanlar da dahil giderin çeşidine göre aranacak gerçekleştirme belgelerinin şekil ve türleri merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için Hazine ve Maliye Bakanlığınca, mahallî idareler için İçişleri veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca, sosyal güvenlik kurumları için de bağlı veya ilgili oldukları bakanlıklar tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

c- Muhasebe Yetkilisi

Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir. Memuriyet kadro ve unvanlarının muhasebe yetkilisi niteliğine etkisi yoktur.

Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütülür. Muhasebe yetkilileri gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine verirler.

Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde;

a) Yetkililerin imzasını,
b) Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,
c) Maddi hata bulunup bulunmadığını,
d) Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri,

kontrol etmekle yükümlüdür.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

24. Operasyonel (İşlemsel) Açık

Bütçe açığından faiz ödemelerinin sadece enflasyon etkisi ile aşınmaya uğrayan kısmının çıkarılması ile bulunur. İşlemsel açık, özellikle enflasyonun yüksek olduğu ülkeler için daha anlamlı bir bütçe açığı türüdür.

Enflasyonist ekonomilerde, ulusal para cinsinden borç verenler kayba uğrar, borç alanlar ise bir kazançlı çıkar. Enflasyonist ortamda, nominal faiz oranlarında enflasyon oranı kadar meydana gelen artış, enflasyonun anapara üzerinde meydana getirdiği aşınmayı ifade eder. Ancak nominal faiz oranları enflasyondan daha fazla artıyorsa, devletin borç senedi sahiplerine doğru reel bir kaynak transferi gerçekleşir. İşlemsel açık, faiz ödemelerini sadece bir gelir aktarımı olarak, yani yeni talep yaratıcı bir unsur olarak ele alır.

Bu bilgilerden hareketle soruda verilen değerlere göre;

Birincil (Faiz dışı açık) = 500 – 480 = 20 milyar TL

Faiz harcamaları 50 milyar TL ve enflasyon %50 olduğuna göre, enflasyondan arındırılmış faiz harcamaları 25 milyar TL'dir. Enflasyondan arındırılmış faiz harcamalarına reel faiz harcamaları denir.

Operasyonel Açık = Birincil Açık + Reel Faiz Harcamaları = 20 + 25 = 45

CEVAP: B

25. BÜTÇENİN DENETİMİ

A- İç Kontrol Sistemi

İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar

Kontrolün yapısı ve işleyişi

Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur.

a- Ön malî kontrol

Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.

Ön malî kontrol süreci, malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girişilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşur.

Harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgarî kontroller, malî hizmetler birimi tarafından ön malî kontrole tâbi tutulacak malî karar ve işlemlerin usûl ve esasları ile ön malî kontrole ilişkin standart ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir. Kamu idareleri, bu standart ve yöntemlere aykırı olmamak şartıyla bu konuda düzenleme yapabilir.

b- İç denetim

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danış-

manlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir.

İç denetçi bu görevlerini, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir.

İç denetçi, görevinde bağımsızdır ve iç denetçiye asli görevi dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılamaz.

İç denetçiler, raporlarını doğrudan üst yöneticiye sunar. Bu raporlar üst yönetici tarafından değerlendirmek suretiyle gereği için ilgili birimler ile malî hizmetler birimine verilir. İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemler, üst yönetici tarafından en geç iki ay içinde İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilir.

B- Dış denetim

Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin malî faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanmasıdır.

Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları dikkate alınarak;

Kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, malî tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin malî denetimi ile kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin malî işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti,

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi, suretiyle gerçekleştirilir.

CEVAP: E

26. 6085 sayılı Sayıştay Kanununa göre;

Hesap Yargılaması

Kanunlarla belirlenen sorumluların hesap ve işlemlerinin mevzuata uygun olup olmadığının yargılama yoluyla kesin hükme bağlanmasını ve bununla ilgili kanun yollarını ifade eder.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na göre hesap yargılamasında son karara karşı aşağıdaki kanun yollarına başvurulabilir.

1. Temyiz

Sayıştay dairelerince verilen ilamlar Sayıştay Temyiz Kurulunda temyiz olunur. Bu Kurulca verilen kararlar kesindir.

2. Yargılamanın iadesi

İlgililer tarafından yargılamanın iadesi istenebileceği gibi Sayıştay dairelerince de doğrudan doğruya buna karar verilebilir.

3. Karar düzeltilmesi

Temyiz Kurulu kararları hakkında, ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere bazı sebeplerle karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

27. Jestiyon (Yönetim Dönemi) Yönetimi

Hesaplar mali yılın sonuna kapatılır. Mali yılda tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş giderler ve tahsil edilmemiş gelirler, ödendiği ve tahsil edildiği yılda gelir-gider yazılır.

Türkiye'de bütçe hesapları kapama yöntemlerinden Jestiyon kullanılır ve bu nedenle cari yılda kullanılmayan ödenekler yıl sonunda iptal edilir. Bunun temel gerekçesi bütçenin bir yıl için hazırlanması ve uygulanmasıdır. Böylece bütçenin yıllık olma ilkesi sağlanmış olur.

CEVAP: B

28. 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na Göre Ülkemizde Ekonomik Sınıflamanın 1. düzey aşağıdaki gibidir;

Birinci düzeyde, dokuz sınıflama yapılmıştır, bunlar;

Personel giderleri

Sosyal Güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri

Mal ve Hizmet Alım Giderleri

Faiz giderleri

Cari transferler

Sermaye giderleri

Sermaye transferleri

Borç verme

Yedek ödenekler

Cari transferler

Sermaye birikimi hedeflemeyen cari nitelikli mal ve hizmet alımlarında kullanılmak amacıyla karşılıksız olarak yapılan harcamalardır. Ayni transferler analitik bütçe sınıflandırmasının kapsamı dışında tutulmuştur. Cari transferler, kimin yararlandığına göre değil kime ödendiğine göre sınıflandırılmaktadır. İkinci düzeyde cari transferler, görev zararlarını, hazine yardımlarını, hane halkına yapılan ödemeleri, sosyal güvenlik kurumlarına, yurtdışına yapılan transferleri ve kâr (kazanç) amaçlı olmayan kurumlara yapılan transferleri içermektedir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

29. Verginin Tebliği

Vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların, yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesine verginin tebliği denir

Tebliğ mükelleflere, bunların kanuni temsilcilerine, umumi vekillerine veya vergi cezası kesilenlere yapılır.

Tüzelkişilere yapılacak tebliğ, bunların başkan, müdür veya kanuni temsilcilerine, vakıflar ve cemaatler gibi tüzelkişiliği olmayan teşekküllerde bunları idare edenlere veya temsilcilerine yapılır. Tüzelkişilerin müteaddit müdür veya temsilcisi varsa tebliğin bunlardan birine yapılması kafidir.

Tebliğ, kendisine tebligat yapılacak kimsenin bulunmaması halinde ikametgah adresinde bulunanlardan veya işyerlerinde memur ya da müstahdemlerinden birine yapılır. (Muhatap yerine bu şekilde kendisine tebliğ yapılacak kimsenin görünüşüne nazaran 18 yaşından aşağı olmaması ve bariz bir surette ehliyetsiz bulunmaması gerekir.)" denilerek vergilendirmede tebliğ yapılacak kimseler belirtilmiştir.

CEVAP: E

30. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Madde 235

Müstahsil makbuzu

Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilerden satın aldıkları malların bedelini ödedikleri sırada iki nüsha makbuz tanzim etmeye ve bunlardan birini imzalayarak satıcı çiftçiye vermeye ve diğerini ona imzalatarak almaya mecburdurlar. Mal tüccar veya çiftçi adına bir adamı veya mutavassıt tarafından alındığı takdirde makbuz bunlar tarafından tanzim ve imza olunur.

Çiftçiden avans üzerine yapılan mubayaalarda, makbuz, malın teslimi sırasında verilir.

Müstahsil makbuzunun tüccar veya alıcı çiftçi nezdinde kalan nüshası fatura yerine geçer.

Müstahsil makbuzunda en az aşağıda yazılı bilgiler bulunur:

1. Makbuzun tarihi;
2. Malı satın alan tüccar veya çiftçinin soyadı, adı, unvanı ve adresi;
3. Malı satan çiftçinin soyadı, adı ve ikametgah adresi;
4. Satın alınan malın cinsi, miktarı ve bedeli.

Bu maddede yazılı makbuzlar hiçbir resim ve harca tabi değildir.

Müstahsil makbuzları seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.

Bu bilgilerden hareketle müstahsil makbuzu tacir T tarafından düzenlenecektir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

31. Yazılılık İlkesi (Yazılı Yargılama Esası)

İYUK m.1/2 uyarınca "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinde yazılı yargılama usulü uygulanır ve inceleme evrak üzerinde yapılır." İdari yargılama usulünde yazılama yargılamanın temel kural olduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda, İYUK m.16'ya göre, dava dilekçesi ve davacının birinci savunmasına cevap dilekçesi, davalı idarenin birinci ve ikinci savunma dilekçeleri yazılı olmak zorundadır.

Bunun tek istisnası İYUK'un 17'nci maddesinin 1 ve 4'üncü fıkralarda belirtilen hallerde zorunlu olarak veya hakimin kendi isteğiyle duruşma yapılabilir olmasıdır. İYUK'un 17/1'inci maddesi "Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinde açılan iptal ve 53 bin Türk Lirasını aşan tam yargı davaları ile tarh edilen vergi, resim ve harçlarla benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları toplamı 57 bin Türk Lirasını aşan vergi davalarında, taraflardan birinin isteği üzerine duruşma yapılır." şeklindedir. Bu durumda duruşma talebi bu madde hükmü gereği parasal sınıra bağlanmıştır.

Ancak parasal sınıra bağlı kalınmadan da duruşma yapılabilmektedir ki bu uygulama 2577 sayılı İYUK'un 17/4'üncü maddesinde belirtilmiştir. Bu düzenleme, "1 ve 2'nci fıkralarda yer alan kayıtlara bağlı olmaksızın Danıştay, mahkeme ve hâkim kendiliğinden duruşma yapılmasına karar verebilir." şeklindedir. Bu durumda İYUK m. 17/1 deki şartlarının gerçekleşmemesine rağmen taraflardan birisi duruşma yapılmasını talep edebilir.

Anayasamızın 138'inci maddesine göre hâkimler, Anayasa'ya kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. Bu nedenle

yargılamada temel taş, "vicdani kanaattir." Vicdani kanaatin oluşum yeri ise "duruşmadır". Duruşma kavramı, davacı ile davalının hâkim karşısında hazır halde bulundukları bir yargılama aşamasıdır. Mahkemenin daha öncesinde belli bir zamanda tarafların iddialarını bir defa daha sözlü olarak hâkim karşısında dile getirdikleri bir yargılama aşamasıdır. Duruşma, HMK ve CMK'de detaylı ele alınmasına karşın İYUK'da (madde 17) kendine fazla yer bulamamıştır.

Duruşma talebinin dava dilekçesinde ya da savunma ve savunmaya cevap dilekçelerinde yapılması zorunludur. Aksi durumda mahkeme isteği kabul etmek zorunda değildir. Duruşma isteminin nasıl yapılacağına ilişkin kanun herhangi bir şekil zorunluluğu öngörmediğinden duruşma isteği dilekçenin herhangi bir yerine yazılabilir. Ancak uygulamada; mahkemenin dikkatini çekmek için dilekçenin en üstüne yazılıp ayrıca dilekçe içinde de belirtilmektedir.

Danıştay 4. Dairenin Esas No: 2020/784, Karar No: 2020/2659 sayılı kararında istinaf başvuru dilekçesinde duruşma talebinde bulunulmasına karşın söz konusu duruşma talebi hakkında değerlendirme yapılmaksızın karar verilmesinin yargılama usulüne uygun düşmediği yönünde karar verilmiştir.

Duruşma davetiyesi duruşma tarihinden en az 30 gün önce gönderilir. Duruşma yapıldıktan sonra en geç 15 gün içinde karar verilir ve ara karar verilen hallerde, bu kararın yerine getirilmesi üzerine, dosyalar öncelikle incelenir (İYUK m.19). Duruşmaları başkan yönetir (İYUK m.18/2). Tek hakimle karar verilen davalarda hakim, kurul halinde bakılan davalarda mahkeme başkanı yönetir. Duruşmalarda taraflara ikişer defa söz verilir. Taraflardan yalnız biri gelirse onun açıklamaları dinlenir; hiç biri gelmezse duruşma açılmaz, inceleme evrak üzerinde yapılır (İYUK m.18/3).

Vergi yargısında duruşmalarda sözlü beyan yapılır ve herhangi bir tutanak altına alınmaz. Hakimler konu ile alakalı sözlü beyanları not alırlar. Uygulamada, şahit ifadesi alınabilmesi için şahitler notere davet edilmekte ve ifadesi noter huzurunda alınmaktadır. Yani şahit ifadeleri, duruşmada hâkimin huzurunda tutanaklara geçirilmemekte noterde kayıt altına alınmaktadır. Noterde kayıt altına alınan ifadeler dava dosyasına sonradan eklenmektedir.

Doç. Dr. Murat BATI; vergi hukuku (genel hükümler), ankara, 2021, s.540-541

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

32. Gelir Vergisi Kanununa Göre

Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı olarak verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir. Ücretin unsurları; işverene bağlı olma, belli bir işyerine bağlı olma, hizmet karşılığı olarak ödeme yapılmasıdır.

Aynı zamanda Ücretin **ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı** veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile **kazancın belli bir yüzdesi** şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

Özel olarak ücret kabul edilen gelirler şunlardır:

- İstisna dışında kalan emeklilik, maluliyet, dul ve yetim aylıkları
- Evvelce yapılmış veya gelecekte yapılacak hizmetler karşılığı verilen para, mal ve sağlanan menfaatler
- Bazı meclis üyeleri ile komisyon üyelerine sağlanan imkanlar
- Yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile tasfiye memurlarına yapılan ödemeler
- Bilirkişilere, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve jüri üyelerine yapılan ödemeler
- Sporculara yapılan ödemeler
- Yemek ve yatma giderleri karşılığında ödenen gündeliklerin istisna haddini aşan kısımları
- Emekli dul ve yetimlere yapılan ödemelerin istisna haddini aşan kısımları
- İşten çıkarma tazminatlarının istisna haddini aşan kısımları

Ancak tahkim işleriyle uğraşan hakemlere yapılan ödemeler serbest meslek kazancıdır.

CEVAP: E

33. Gelir Vergisi Kanununa Göre Değer Artışı Kazançları:

Aşağıda yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazançlarıdır.

1. İvazsız (karşılıksız) olarak iktisap edilenler ile tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri hariç, menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar.
2. Hakların (ihtira beratları hariç) elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
3. Telif haklarının ve ihtira beratlarının müellifleri (eser sahibi), mucitleri ve bunların kanunî mirasçıları dışında kalan kimseler tarafından elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
4. Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
5. Faaliyeti durdurulan bir işletmenin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
6. İktisap (elde etme) şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) mal (gerçek usulde vergiye tâbi çiftçilerin ziraî istihsalde (üretimde) kullandıkları gayrimenkuller dahil) ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak beş yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar (Kooperatiflerin ortaklarına bu sıfatları dolayısıyla tahsis ettikleri gayrimenkulleri tahsis tarihinde ortak tarafından satın alınmış sayılır.).

Burada "elden çıkarma" deyimi, yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temliki, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade eder. Bu bilgiden de anlaşılacağı üzere miras veya bağış yoluyla edinilen mallar veya haklar elden çıkarılırsa gelir vergisine değer artış kazancı olarak tabi olmayacaktır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

34. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu 13. Maddeye göre

Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı

Kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır ve hazine zararı doğmuş olur. Alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

İlişkili kişi; kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder.

Ortakların eşleri, ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır.

CEVAP: D

35. Keynes'e göre, durgunluğa giren bir ekonomide likidite tuzağı nedeniyle para politikası etkin olmayacaktır. Likidite tuzağı varsayımına göre, para arzını artırmak suretiyle faiz oranları belli bir düzeye kadar düşürülebilir. Ancak bu düzeyden sonra para arzındaki artışlar, faiz oranlarını düşürmeyecek ve yatırımlar artmayacaktır. Ayrıca faiz oranları ne kadar düşük olursa olsun, durgunluk ortamında firmalar yatırım yapmaktan kaçınacaklardır. Bu durumda devletin kamu harcamaları ve vergileri kullanarak, toplam talep yetersizliğini giderecek şekilde müdahale etmesi kaçınılmaz olacaktır.

CEVAP: C

36. Mali Zorlama

Mükelleflerden ödeme gücünün üzerinde vergi alınmasıdır.

Vergi Kapasitesi

Bir ülke ekonomisinin taşıyabileceği maksimum vergi yükü sınırını ifade eder.

Vergileme Kapasitesini Etkileyen Unsurlar Şunlardır;

- Mükelleflerin vergi bilinci, vergi ahlakı
- Gelir dağılımı biçimi
- Trampa ekonomisinin gücü
- Kişi başına düşen gelir
- Milli gelir düzeyi
- Ekonominin dışa açıklığı
- Toplumun tüketim kalıpları

Vergi Kaması veya Vergi Takozu

Ücretler bakımından değerlendirildiğinde bir işçinin işverene maliyeti üzerindeki tüm vergi ve sosyal güvenlik kesintisi gibi yasal yüklerin (ancak bu yüklerden aileye yönelik destekler düşüldükten sonra) toplam işçi maliyetine olan oranıdır.

Mali Yük

Fon ve benzeri adlar altında toplanan gelirler ile yerel yönetimlerin, sosyal güvenlik kurumlarının tahsil ettiği gelirler ile diğer gelirlerin ödeyenler üzerinde neden olduğu yüktür.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

37. Maliye Politikasının Sınırları (Uygulama Sorunları)

Maliye politikasının üç temel sınırı mevcuttur. Bu sınırlar maliye politikasının uygulanmasını zorlaştırırken aynı zamanda etkisinin azalmasına yol açacaklardır. Bunlar:

a) İşlemsel Sınırlamalar:

İşlemsel sınırlarda kendi içinde ikiye ayrılır. Bunlar politika uygulanırken karşılaşılan sorunlardır. Bunlardan biri mali işlemlerin büyüklüğüne dair, bir diğeri ise uygulamanın zamanlamasına ilişkin sorunlardır:

- Mali işlemlerin büyüklüğü sorunu; uygulanacak maliye politikasında kamu harcamaları ve vergilere ilişkin büyüklüklerin net olarak tespit edilmesinde karşılaşılacak sorundur. Örneğin, enflasyonla mücadele için kamu harcamalarının azaltılması gerektiği belirtilmektedir. Ama bunun hangi miktarda yapılacağını net olarak belirlemek çok güç bir iştir. Keza vergilerin arttırılması gereği ortaya konulurken vergi oranlarında ne kadarlık bir ayarlama yapılacağını belirlemekte aynı derecede zor olacaktır. Haddinden fazla uygulanacak büyüklükler ekonomiyi işsizlik sorununa sürükleyebilecektir.
- Gecikme sorunu; maliye politikasının uygulamasına dönük büyüklükleri tespit etmek yeterli değildir. Bir de hesaplanan büyüklüklerin doğru zamanda uygulanabilirliğini sağlamak gerekir. Ancak maliye politikası üç tane gecikme yaşamaktadır. Tanıma, uygulama ve tepki gecikmesi. **Tanıma gecikmesi;** konjonktürel süreç içerisinde oluşan problemin tam ve doğru olarak tespit edilmesi olarak ifade edilir. Yani her şeyden önce ekonomide ortaya çıkan sorunun ne olduğu belirlenmelidir. Ardından buna dönük kararların alınması yani uygulanacak politikaya ilişkin büyüklüklerin tespit edilmesi gerekir. Alınan kararların uygulanması da maalesef gecikmeye uğrayacaktır. Çünkü kamu harcamasına ilişkin alınan kararın uygulanması için bütçe beklemek gerekecektir. Buna **uygulama gecikmesi** denir ve son olarak alınan kararların uygulanmasına piyasanın tepki vermesi de belli bir süre alacaktır. Buna ise **tepki gecikmesi** denilmektedir.

b) Yapısal Sınırlamalar:

Uygulanan maliye politikalarının başarısını azaltacak bir diğer unsur da ekonomik yapılardan kaynaklanan sorunlardır şüphesiz. Ülkelerin ekonomik ve sosyal yapılanması maliye politikalarının tam olarak uygulanmasını zorlaştırır. Her şeyden önce ekonomide baş gösteren sorunların genele ilişkin mi yoksa sektörel yapılara ilişkin mi olduğunu doğru gözlemek gerekir. Ayrıca sendikal yapılanmalarda alınan kararların uygulamasının önünde duran yapısal sınırlar olarak ifade edilmektedir.

c) Siyasi (Politik) Sınırlamalar:

Siyasiler çıkarcı yaklaşımları nedeniyle tam bir maliye politikası uygulamaktan kaçınacaklardır. Enflasyonla mücadele edilirken hem harcamaların kısılması hem de vergilerin arttırılması kaçınılmaz olarak oy kaybı anlamına geleceğinden politikacılar politikayı tam olarak uygulamaktan kaçınacaklardır. Özellikle vergi artışına sıcak bakılmayacaktır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

38. Birincil Açık

Birincil kamu açığı, kamu kesiminin borçlanabilirlik düzeyini gösteren, bütçe açığından net faiz ödemelerinin çıkarılması ile ulaşılan açıktır. Diğer adı, faiz dışı fazla/açık olan birincil açık, hükümetin bütçenin (borç faizi ödemeleri buradan yapıldığı için) kontrol edebileceği kısmını gösterir ve kamu açıklarının sürdürülebilirliğini göstermesi açısından önemlidir. Bir ülkede kamu bütçesi, uzun süre birincil açık veremez. Borç stokunu arttırmadan faiz ödemelerini karşılayabilmek için, bütçede faiz dışı fazla verilmesi gerekir.

Operasyonel (İşlemsel) Açık

İşlemsel açık, bütçe açığından faiz ödemelerinin sadece enflasyon etkisi ile aşınmaya uğrayan kısmının çıkarılması ile bulunur

Tahakkuk Açığı

Kamu kesimi tahakkuk açığı, mali yıl içinde devletin kullanması gereken gerçek net kaynakları elde etmeye çalışır. Bu açık, nakit ödemeye dönüşmemiş olan harcamalar aracılığıyla elde edilen açıktır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

39. Ekonomide ortaya çıkan problemlerin çözümünde hükümetin müdahalesine gerek kalmadan istikrarsızlığı kendiliğinden azaltan her türlü mekanizmaya, otomatik stabilizatör veya istikrar sağlayıcı denilmektedir. Kamu harcamaları ve vergilerin otomatik istikrar sağlayıcı olarak işlev görür. Vergilerin otomatik istikrar sağlama güçleri, (i) verginin konjonktürel esnekliğine ve (ii) vergi tabanının genişliğine bağlıdır. Buna göre bir verginin esnekliği ne kadar yüksek ve verginin tabanı ne kadar geniş ise otomatik istikrar sağlayıcılık gücü o kadar artar. Vergilerin konjonktüre olan duyarlılığı vergi esnekliği demektir. Vergi esnekliğinin formülü şudur;

$$E_t = \frac{\Delta T / T_0}{\Delta Y / Y_0}$$

Bu formülde geçenler:

ΔT : Toplam vergi miktarındaki değişme

T_0 : Dönem başındaki vergi miktarını

ΔY : Toplam gelir düzeyindeki değişme

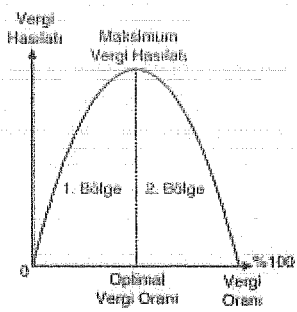
Y_0 : Dönem başındaki gelir düzeyi

Artan oranlı gelir vergisinde vergi esnekliği 1'den büyük çıkar. Bunun anlamı vergi gelirlerinin milli gelire olan duyarlılığı yüksektir. Milli Gelir %1 artıyorsa (azalıyorsa), vergi gelirleri % 1 den daha fazla artar (azalır). Yani ekonomik büyüme yavaşladığında vergi gelirlerinin milli gelirdeki azalış oranında daha fazla oranda veya ekonomik büyüme arttığında büyümden vergi gelirlerinin daha fazla oranda artmasının sebebi artan oranlılıktır.

CEVAP: B

40. LAFFER EĞRİSİ

Laffer'in görüşü vergilemenin sınırı ile ilgilidir. A. Laffer vergi oranları ile vergi hasılatı arasındaki ilişkiyi açıklamıştır.



Şekilde 1. Bölge

Bu bölgede fiili vergi oranı, optimal vergi oranından düşüktür. 1. Bölgede devlet vergi oranını artırarak vergi hasılatını arttırabilir. Çünkü bu bölgede vergi oranı düşük olduğundan gelir etkisi ikame etkisinden büyüktür.

Verginin Gelir Etkisi

Vergideki artış sonucunda geliri azalan bir bireyin, eski gelir düzeyini devam ettirmek için DAHA FAZLA ÇALIŞMASINA yol açan etkidir. Daha çok düşük gelir gruplarında ortaya çıkan bir etkidir.

Verginin İkame Etkisi

Vergideki artış sonucunda geliri azalan bir bireyin, daha az vergi ödemek için ÇALIŞMAK YERİNE DİNLENMEYİ tercih etmesine yol açan etkidir. Mükellef boş zamanı çalışmaya tercih eder. Yüksek gelir gruplarında ortaya çıkmaktadır ve artan oranlı vergi sistemlerinde ortaya çıkan bir etkidir.

Şekilde 2. Bölge

Bu bölgede fiili vergi oranı, optimal vergi oranından büyüktür. 2. Bölgede devlet vergi oranını arttırırsa vergi hasılatı azalır. Çünkü bu bölgede vergi oranı yüksek olduğundan gelir etkisi ikame etkisinden küçüktür. Ancak vergi oranları bu noktadan sonra düşürülürse vergi hasılatı artar. Fiili vergi oranı, optimal vergi oranına eşitse; vergi hasılatı maksimumdur.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ



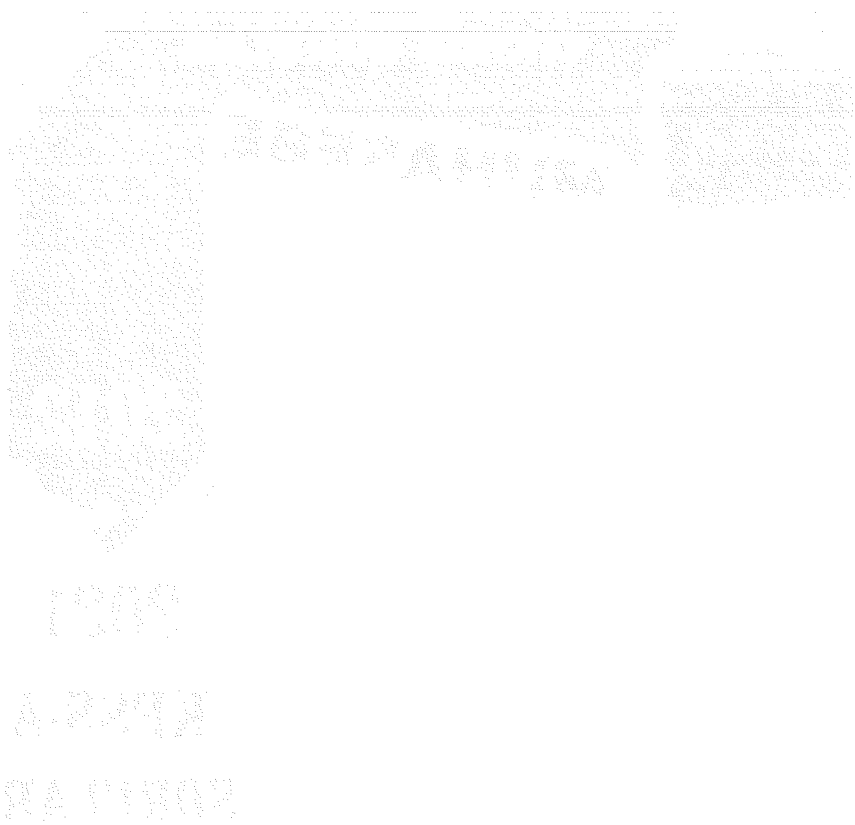
ÇIKMIŞ SORULAR

MUHASEBE

2012

2021

KPSS-A SORULARI



MUHASEBE 2012 SORULARI

1. İşletmenin bankaya yatırdığı yabancı paranın, Bankalar hesabına Türk lirası cinsinden kaydedilmesi, aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisinin gereğidir?

A) Tutarlılık B) Özün önceliği
C) Parayla ölçülme D) Önemlilik
E) Tam açıklama

2. İşletmenin 2010 yılı sonu itibarıyla öz sermayesi ₺960.000, yılın başında ise ₺920.000'dir.

Aynı yıl içinde işletmeden çekilen değerler toplamı ₺90.000, işletmeye eklenen değerler toplamı ise ₺140.000 olduğuna göre, işletmenin kâr veya zararı kaçtır?

A) ₺270.000 kâr
B) ₺90.000 kâr
C) ₺40.000 kâr
D) ₺50.000 zarar
E) ₺10.000 zarar

3. İşletmenin ithal edeceği mallar için ödeyeceği gümrük vergisi, aşağıdaki hesapların hangisinde muhasebeleştirilmelidir?

A) Hesaplanan KDV
B) Verilen Sipariş Avansları
C) Ödenecek Vergi ve Fonlar
D) Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar
E) Ödenecek Diğer Yükümlülükler

YARGI YAYINEVİ

4. İşletmede, sermaye taahhüdü yerine getirildiğinde hangi hesaba, ne şekilde kayıt yapılmalıdır?

A) Sermaye hesabının borcuna
B) Sermaye hesabının alacağına
C) Ödenmemiş Sermaye hesabının borcuna
D) Ödenmemiş Sermaye hesabının alacağına
E) Ortaklardan Alacaklar hesabının borcuna

5. Bir işletmede, 2011 Mayıs ayı sonu itibarıyla İndirilecek KDV hesabının kalanı ₺245.000, Hesaplanan KDV hesabının kalanı ₺430.000'dir.

Ödenecek KDV tutarı ₺90.000 olarak belirlendiğine göre, Mayıs ayı sonu itibarıyla yapılan kayıtla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Hesaplanan KDV hesabı ₺340.000 borçlandırılır.
B) İndirilecek KDV hesabı ₺245.000 borçlandırılır.
C) Hesaplanan KDV hesabı ₺430.000 alacalandırılır.
D) Devreden KDV hesabı ₺90.000 borçlandırılır.
E) Devreden KDV hesabı ₺95.000 alacalandırılır.

6.

VERİLEN AVANSLAR	1500	
KASA		5100

Hatalı olarak yapılan bu muhasebe kaydı, aşağıdakilerden hangisiyle düzeltilebilir?

A) Verilen Avanslar hesabının borcuna ₺3600 kaydedilmesiyle
B) Verilen Avanslar hesabının alacağına ₺3600 kaydedilmesiyle
C) Kasa hesabının borcuna ₺3600, Verilen Avanslar hesabının alacağına ₺1500 kaydedilmesiyle
D) Kasa hesabının alacağına ₺1500 kaydedilmesiyle
E) Kasa hesabının borcuna ₺5100 kaydedilmesiyle

7. **Giderlerini 7/B seçeneğine göre muhasebeleştiren bir işletme, Genel Yönetim Giderleri tutarını yansıtırken aşağıdaki hesaplardan hangisini, ne şekilde kullanmalıdır?**

A) Gider Çeşitleri Yansıtma hesabı borçlu
B) Gider Çeşitleri Yansıtma hesabı alacaklı
C) Genel Yönetim Giderleri Yansıtma hesabı alacaklı
D) Genel Yönetim Giderleri Yansıtma hesabı borçlu
E) Genel Üretim Giderleri Yansıtma hesabı alacaklı

YARGI YAYINEVİ

8. İşletme 01.08.2010 tarihinde, ₺1.000.000 nominal değerli finansman bonolarını banka aracılığıyla ₺952.000'e satmıştır.

Finansman bonoları 6 ay vadeli olduğuna göre, 2011 yılı dönem başı bilançosunda aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Finansman Giderleri - Aktif - ₺40.000
B) Menkul Kıymetler İhraç Farkı - Aktif - ₺32.000
C) Menkul Kıymetler İhraç Farkı - Pasif - ₺8000
D) Çıkarılmış Bonolar ve Senetler-Pasif - ₺992.000
E) Çıkarılmış Bonolar ve Senetler-Pasif - ₺48.000

9. **Aşağıdakilerden hangisi, kâr yedekleri arasında yer alır?**

A) Özel Fonlar
B) Hisse Senedi İptal Kârları
C) Hisse Senetleri İhraç Primleri
D) iştirakler Yeniden Değerleme Artışları
E) Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları

10. İşletmenin, satın aldığı mal için düzenlenen fatura karşılığında müşteri çeki ciro etmesi hâlinde,

I. Satıcılar hesabı alacaklı,
II. Yurtiçi Satışlar hesabı alacaklı,
III. Alınan Çekler hesabı alacaklı,
IV. Ticari Mallar hesabı borçlu,
V. Hesaplanan KDV hesabı borçlu

kayıtlarından hangilerinin kullanımı doğrudur?

A) I ve IV B) I ve V
C) II ve IV D) III ve IV
E) III ve V

11. Artışların borç tarafına, azalışların alacak tarafına kaydedildiği hesaplar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gelir hesapları
B) Borç hesapları
C) Öz kaynak hesapları
D) Pasifi düzenleyici hesaplar
E) Aktifi düzenleyici hesaplar

12. Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabına ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Kesin mizanda alacak kalanı verir, bilançonun pasifinde yer alır.
B) Kesin mizanda borç kalanı verir, bilançonun aktifinde yer alır.
C) Kesin mizanda borç kalanı verir, gelir tablosunda yer alır.
D) Kesin mizanda alacak kalanı verir, gelir tablosunda yer alır.
E) Kesin mizanda kalan vermez, gelir tablosunda yer alır.

YARGI YAYINEVİ

13. İşletmenin keşide ettiği senedin kabulü hâlinde işletmenin yapacağı kayıtla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Alacak Senetleri hesabı borçlandırılır.
B) Alacak Senetleri hesabı alacaklandırılır.
C) Borç Senetleri hesabı alacaklandırılır.
D) Borç Senetleri hesabı borçlandırılır.
E) Satıcılar hesabı borçlandırılır.

14. İşletmenin aldığı depozito ve teminatlar, aşağıdaki hesap gruplarının hangisinde izlenir?

A) Mali Borçlar
B) Ticari Borçlar
C) Diğer Borçlar
D) Alınan Avanslar
E) Borç ve Gider Karşılıkları

15. İşletme tarafından düzenlenen bir çekin tahsil edildiği, bankadan gönderilen dekonttan anlaşılmıştır.

Buna göre, yapılması gereken kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Kasa hesabı borçlu
B) Bankalar hesabı borçlu
C) Alınan Çekler hesabı alacaklı
D) Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabı borçlu
E) Alınan Çekler hesabı borçlu

16. Aşağıdakilerden hangisi, amortisman hesaplama yöntemlerinden biri değildir?

A) Olağanüstü yöntem
B) Normal yöntem
C) Direkt yöntem
D) Azalan kalanlar yöntemi
E) Artan kalanlar yöntemi

17. -19. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

İşletmede, dönem sonu stok tutarı ₺230.000, dönem içi alışları ₺1.870.000, yurt içi satışları ₺2.125.000'dir. Alış iadeleri ₺85.000, satıştan iadeler ₺90.000, faaliyet giderleri ₺320.000'dir. Ticari Mallar hesabının borç toplamı ise ₺2.190.000'dir.

17. Buna göre, işletmede dönem başı stok tutarı kaç TL'dir?

A) 320.000 B) 324.000
C) 336.000 D) 345.000
E) 405.000

18. Buna göre, işletmede satışların maliyeti kaç TL'dir?

A) 2.195.000 B) 1.960.000
C) 1.875.000 D)1.790.000
E) 1.685.000

YARGI YAYINEVİ

19. Buna göre, işletmenin faaliyet kârı veya zararı kaç TL'dir?

A) ₺350.000 zarar
B) ₺160.000 zarar
C) ₺75.000 kâr
D) ₺160.000 kâr
E) ₺245.000 kâr

20. Tekdüzen Hesap Planı'nda 7/A seçeneğini uygulayan bir işletme, aşağıdaki hesaplardan hangisini kullanmaz?

A) Direkt ilk Madde ve Malzeme Giderleri
B) İlk Madde ve Malzeme Giderleri
C) Hizmet Üretim Maliyeti
D) Araştırma ve Geliştirme Giderleri
E) Finansman Giderleri

21. Gelir tablosu hesapları arasında bulunan Dönem Kârı veya Zararı hesabının alacak kalanı, aşağıdaki hesaplardan hangisine aktarılır?

A) Önceki Dönem Gelir ve Kârları
B) Dönem Net Kârı
C) Dönem Net Zararı
D) Dönem Net Kârı veya Zararı
E) Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yükümlülük Karşılıkları

22. İşletmenin düzenlediği genel geçici mizanda Satıcılar hesabının borç toplamı ₺1.876.000, alacak toplamı ₺1.776.000 olarak belirlenmiştir. Yapılan incelemede, bilgisayar alımı için yapılan ₺50.000 tutarındaki ön ödemenin Satıcılar hesabına kaydedildiği belirlenmiştir.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Verilen Avanslar hesabı ₺150.000 borçlandırılmalıdır.
B) Verilen Avanslar hesabı ₺100.000 borçlandırılmalıdır.
C) Verilen Sipariş Avansları hesabı ₺150.000 borçlandırılmalıdır.
D) Verilen Sipariş Avansları hesabı ₺100.000 borçlandırılmalıdır.
E) Verilen Sipariş Avansları hesabı ₺150.000 alacaklandırılmalıdır.

23. İşletme, 2010 yılında alacak ve borç senetleri için reeskont işlemi uygulamayı unutmuştur.

Bu durum, aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisine uyulmadığını gösterir?

A) Parayla ölçülme
B) Özün önceliği
C) İhtiyatlılık
D) Tam açıklama
E) Tutarlılık

YARGI YAYINEVİ

24.

DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	XXX	
BORÇ SENETLERİ		XX

Bu kayıt, aşağıdaki işlemlerden hangisine aittir?

A) Alacaklarla ilgili senet alınması
B) Borç Senetleri hesabına yapılan hatalı kaydın düzeltilmesi
C) Diğer Çeşitli Alacaklar hesabına yapılan hatalı kaydın düzeltilmesi
D) Düzenlenen poliçenin kabulü
E) Hatır senedi düzenlenmesi

25. İşletme, sattığı malların iadesiyle ilgili olarak ortaya çıkan taşıma giderlerini üstlenmiştir.

Buna göre, ilgili tutar aşağıdaki hesaplardan hangisine kaydedilmelidir?

A) Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
B) Satılan Ticari Mallar Maliyeti
C) Satıştan İadeler
D) Yurtiçi Satışlar
E) Ticari Mallar

26. İşletme, mal alırken verdiği 23.000 avro tutarındaki borç senedini ₺2,03 kuruyla kayıtlara almış, dönem sonu kuru ise ₺2,30 olarak belirlenmiştir.

Buna göre, dönem sonunda yapılacak kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Finansman Giderleri hesabı borçlu ₺6210
B) Finansman Giderleri hesabı borçlu ₺52.900
C) Kambiyo Zararları hesabı borçlu ₺6210
D) Borç Senetleri hesabı alacaklı ₺52.900
E) Borç Senetleri hesabı borçlu ₺6210

27. B İşletmesi, C İşletmesine olan ₺100.000 tutarındaki senetsiz borcuna karşılık ileri vadeli ₺105.000 tutarlı bir senet vermiştir.

Buna göre B İşletmesi, bu olayla ilgili muhasebe kaydında,

I. Alıcılar hesabı borçlu ₺100.000,
II. Finansman Giderleri hesabı borçlu ₺5000,
III. Alacak Senetleri hesabı borçlu ₺105.000,
IV. Satıcılar hesabı borçlu ₺100.000,
V. Borç Senetleri hesabı alacaklı ₺105.000,
VI. Alacak Senetleri hesabı alacaklı ₺105.000

kayıtlarından hangilerini yapmalıdır?

A) I, II ve III B) I, II ve V
C) I, IV ve VI D) II, IV ve V
E) II, IV ve VI

YARGI YAYINEVİ

28. İşletme; elinde bulunan demirbaşa, eşit tutarlı amortisman yöntemiyle amortisman hesaplamaktadır. Ekonomik ömrü 5 yıl olan demirbaş, dördüncü yıl içinde ₺80.000 kârla senet karşılığında satılmıştır.

Buna göre, birikmiş amortismanları ₺60.000 olan demirbaşın satışı karşılığında alınan senet tutarı kaç TL'dir? (KDV oranı % 15'tir.)

A) 92.000 B) 120.000
C) 138.000 D) 140.000
E) 161.000

29.- 30. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

A İŞLETMESİ (Bin TL)
31.12.2010 Tarihli
Bilanço

AKTİF		PASİF	
DÖNEN VARLIKLAR	?	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	21.150
		UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	?
DURAN VARLIKLAR	16.650	ÖZ KAYNAKLAR	12.500
	?		?

Yukarıda bilançosu verilen A İşletmesinin vergi öncesi kâr tutarı ₺19.260.000, finansman giderleri ₺3.690.000, vergi oranı ise % 20'dir.

29. **A İşletmesinde Ekonomik Verimlilik oranı 0,85 olduğuna göre, Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar toplamı kaç TL'dir?**

A) 7.400.000 B) 14.500.000
C) 27.000.000 D) 31.500.000
E) 39.500.000

30. **A İşletmesinde Varlıkların Kârlılığı oranı kaçtır?**

A) 0,21 B) 0,23 C) 0,25
D) 0,32 E) 0,37

31. Bir işletmenin vergiden önceki kârı ₺2.880.000, dönemin finansman giderleri ₺240.000, vergi oranı ise % 25'tir.

Buna göre işletme, elde ettiği kârla finansman giderlerini kaç kez karşılar?

A) 8 B) 9 C) 10
D) 12 E) 13

YARGI YAYINEVİ

32.

Z İŞLETMESİ
31.12.2010 Tarihli Bilanço **(Bin TL)**

AKTİF		PASİF	
DÖNEN VARLIKLAR	?	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	21.400
		UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	23.450
DURAN VARLIKLAR	?	ÖZ KAYNAKLAR	?
	?		?

Yukarıda bilançosu verilen Z İşletmesinin, Finansal Kaldıraç oranı 0,39 ve Dönen Varlık / Duran Varlık oranı 1,5 olduğuna göre, Dönen Varlıklar toplamı kaç TL'dir?

A) 44.850.000 B) 46.000.000
C) 69.000.000 D) 76.700.000
E) 103.500.000

33. (Bin TL)

	2009	2010
370 - Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	1540	3450
371 - Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri	860	2410

Yukarıdaki bilgilere göre, nakit akım tablosunda yer alan ödenen vergi ve benzerleri kaleminin tutarı kaç TL'dir?

A) 680.000 B) 1.040.000
C) 1.720.000 D)1.900.000
E) 3.090.000

34. Aşağıdakilerden hangisi, mali yapı analizinde kullanılan oranlardan biridir?

A) Maddi Duran Varlıklar Devir Hızı oranı
B) İç Kaynaklar oranı
C) Fon Akım oranı
D) Stok Bağımlılık oranı
E) Cari oran

35. İşletmenin bankadan talep ettiği altı ay (180 gün) vadeli ₺500.000 tutarındaki kredi, ₺45.000 faiz kesilerek ₺455.000 olarak ödenmiştir.

Buna göre, bankanın uyguladığı faiz oranı yüzde kaçtır?

A) 18,0 B) 11,1 C) 9,9
D) 9,0 E) 3,0

36. Yalnızca pekmez alım satımı yapan işletmenin bir dönem boyunca yaptığı alışlar aşağıda verilmiştir.

Şişe miktarı	Şişe birim fiyatı
8000 adet (5 litrelik)	₺10
25.000 adet (2 litrelik)	₺5
10.000 adet (1 litrelik)	₺3

Söz konusu alışlar için dönem boyunca katlanılan nakliye maliyetleri KDV hariç ₺43.000 olup bu maliyet, pekmezlere litre esasıyla dağıtılmaktadır.

Buna göre, 5 litrelik şişeler hâlinde alınan pekmezin toplam maliyeti kaç TL'dir?

A) 123.000 B) 117.200 C)97.200
D) 88.000 E) 67.800

YARGI YAYINEVİ

37. Üç ortaklı bir şirkette Ortak A'nın sermayesinin Ortak B'nin sermayesine oranı 2/5'tir. Ortak C'nin sermayesi ise Ortak A ve Ortak B'nin sermayeleri toplamının yarısından ₺300.000 fazladır.

Şirket sermayesi ₺4.500.000 olduğuna ve sermaye payları üzerinden % 11 kâr payı ödeneceğine göre, ortakların kâr payları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	Ortak A	Ortak B	Ortak C
A)	88.000	220.000	187.000
B)	88.000	242.000	165.000
C)	88.000	286.000	121.000
D)	44.000	297.000	121.000
E)	121.000	167.000	174.000

38. ₺120.000 tutarındaki paranın $\frac{1}{4}$ ü ve $\frac{3}{4}$ ü farklı bankalara yatırılarak ₺5400 faiz elde edilmiştir.

Buna göre, toplamı % 8 olan faiz oranları sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) 2-6 B) 3-5 C) 4-4
D) 5-3 E) 6-2

39. Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 23) Borçlanma Maliyetleri Standardı'na göre, aşağıdakilerden hangisi özellikli varlıklar arasında yer almaz?

A) Stoklar
B) Menkul kıymetler
C) Yatırım amaçlı gayrimenkuller
D) Maddi olmayan duran varlıklar
E) İmalat tesisleri

40. Faizi dönem sonunda ödenecek olan 3 ay vadeli Türk lirası mevduat hesabına ödenecek faiz tutarları, banka tarafından ay sonları itibarıyla aşağıdaki hesaplardan hangisine kaydedilmelidir?

A) Karşılıklar - Türk Parası
B) Muhtelif Borçlar-Türk Parası
C) Alacaklı Geçici Hesaplar- Türk Parası
D) Ödeme Emirleri - Türk Parası
E) Faiz ve Gider Reeskontları - Türk Parası

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2012 CEVAP ANAHTARI									
1.	C	9.	A	17.	A	25.	A	33.	E
2.	E	10.	D	18.	C	26.	C	34.	B
3.	B	11.	D	19.	B	27.	D	35.	A
4.	D	12.	E	20.	B	28.	C	36.	C
5.	E	13.	A	21.	D	29.	B	37.	A
6.	A	14.	B	22.	A	30.	D	38.	B
7.	B	15.	D	23.	E	31.	A	39.	B
8.	C	16.	C	24.	E	32.	C	40.	E



MUHASEBE 2013 SORULARI

1. I. Parayla ölçülme
II. Maliyet esası
III. Tutarlılık
IV. Dönemsellik
V. Tarafsızlık ve belgelendirme

Finansal olayların tahakkuk esasıyla muhasebeleştirilmesinde yukarıdaki muhasebe temel kavramlarından hangileri etkilidir?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
D) I ve V E) II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi, Tekdüzen Muhasebe Sisteminin öngördüğü stok kalemlerinden biri değildir?**

A) Ticari mallar
B) Yarı mamuller
C) İlk madde ve malzemeler
D) Hizmetler
E) Mamuller

3. _____ / _____
Ticari Mallar X
Alacak Senetleri X
_____ / _____

Bu kayıt aşağıdaki işlemlerden hangisine aittir?

A) Alınan mal karşılığında senet ciro edilmesi
B) Alınan mal karşılığında senet düzenlenmesi
C) İade edilen mal karşılığında senet ciro edilmesi
D) İade edilen mal karşılığında senet verilmesi
E) İade edilen mal karşılığında vadeli çek alınması

YARGI YAYINEVİ

4. İşletme, yurt dışından getireceği bir makine için bankada üretici firma lehine akreditif açtırmıştır.

İşletme bu işlemde aşağıdaki hesaplardan hangisini borçlandırmalıdır?

A) Bankalar
B) Verilen Avanslar
C) Yapılmakta Olan Yatırımlar
D) Diğer Maddi Duran Varlıklar
E) Verilen Sipariş Avansları

5. Bir anonim şirket, ihraç ettiği tahvilleri aşağıdaki hesap gruplarının hangisinde izlemelidir?

A) Menkul Kıymetler
B) Mali Duran Varlıklar
C) Mali Borçlar
D) Borç ve Gider Karşılıkları
E) Sermaye Yedekleri

6. Stok hareketlerini sürekli envanter yöntemiyle izleyen bir işletmede, kredili olarak satılmış olan bir malın iade edilmesi hâlinde aşağıdaki işlemlerden hangisi yapılmaz?

A) Alıcılar hesabı alacaklandırılır.
B) Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı alacaklandırılır.
C) Satıştan İadeler hesabı borçlandırılır.
D) Ticari Mallar hesabı borçlandırılır.
E) Yurtiçi Satışlar hesabı borçlandırılır.

7. Aşağıdaki hesaplardan hangisi, Stoklar grubunda yer almaz?

A) Mamuller
B) Verilen Avanslar
C) İlk Madde ve Malzeme
D) Verilen Sipariş Avansları
E) Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı

YARGI YAYINEVİ

8. I. Genel Yönetim Giderleri
II. Reeskont Faiz Gelirleri
III. Önceki Dönem Gelir ve Kârları
IV. Menkul Kıymet Satış Kârları

Yukarıdaki hesaplardan hangileri, Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar arasında yer alır?

A) I ve III B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

9. Aşağıdaki işlemlerden hangisinin muhasebeleştirilmesinde Finansman Giderleri hesabı kullanılmaz?

A) Bankadan alınan krediye faiz tahakkuk etmesi
B) Çıkarılan tahvillere faiz tahakkuk etmesi
C) Alınan teminat mektubu için komisyon ödenmesi
D) Alacak senetlerinin tahsili için komisyon ödenmesi
E) Borç senedinin, ileri vadeli ve daha fazla tutarlı senetle değiştirilmesi

10. Hisse Senedi İptal Kârları hesabı, aşağıdaki hesap gruplarının hangisinde yer alır?

A) Sermaye Yedekleri
B) Kâr Yedekleri
C) Olağandışı Gelir ve Kârlar
D) Menkul Kıymetler
E) Mali Duran Varlıklar

11. Borç senetleri için hesaplanan reeskont tutarının muhasebeleştirilmesinde aşağıdaki kayıtlardan hangisi yapılmalıdır?

A) Borç Senetleri Reeskontu hesabı borçlu - Reeskont Faiz Gelirleri hesabı alacaklı

B) Borç Senetleri Reeskontu hesabı borçlu - Reeskont Faiz Giderleri hesabı alacaklı

C) Borç Senetleri hesabı borçlu - Reeskont Faiz Gelirleri hesabı alacaklı

D) Reeskont Faiz Giderleri hesabı borçlu - Borç Senetleri Reeskontu hesabı alacaklı

E) Reeskont Faiz Gelirleri hesabı borçlu - Borç Senetleri Reeskontu hesabı alacaklı

12. Aşağıdaki işlemlerden hangisinin muhasebeleştirilmesinde, basit madde kullanılması yeterli değildir?

A) Satıcıların hesabına havale gönderilmesi

B) Kredili olarak yapılan satış sonrasında çek alınması

C) Özel maliyet harcaması yapılması

D) Tamamına karşılık ayrılmış olan alacağın tahsil edilememesi

E) Mal alımı için nakit avans verilmesi

YARGI YAYINEVİ

13. Aşağıdaki işlemlerin hangisinde, finansman gideri ortaya çıkmaz?

A) Alacak senedinin iskonto ettirilmesi

B) Hisse senedi ihracı

C) Tahvil faizi ödemesi

D) Borç senedinin yenilenmesi

E) Bankaya kredi faizi ödemesi yapılması

14. İşletme, 31.12.2010 tarihinde belirlediği 26.850 TL tutarındaki elektrik tüketim bedelini ilgili hesaplarda muhasebeleştirmiştir. Söz konusu işleme ilişkin fatura 09.01.2011 tarihinde 31.515 TL olarak işletmeye ulaşmıştır. (KDV oranı % 10'dur.)

Buna göre, 09.01.2011 tarihinde yapılacak kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Genel Üretim Giderleri hesabı borçlu 28.650 TL

B) İndirilecek KDV hesabı borçlu 2.685 TL

C) Maliyet Giderleri Karşılığı hesabı borçlu 26.850 TL

D) Genel Üretim Giderleri hesabı alacaklı 1.800 TL

E) Maliyet Giderleri Karşılığı hesabı borçlu 28.650 TL

15. I. Parasal varlıklar
II. Parasal kaynaklar
III. Parasal olmayan varlıklar
IV. Parasal olmayan kaynaklar

Yukarıdaki bilanço kalemlerinden hangilerinin, enflasyona karşı düzeltilmesi gerekir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

16. Bir işletme, büro olarak kullandığı binasını, tadilat yaptırmak üzere bir taahhüt işletmesine teslim etmiştir. Taahhüt işletmesi bir süre sonra aşağıdaki faturayı sunmuştur. (KDV ihmal edilecektir.)

	Tutar (TL)
Binanın boyanması	10.000
Asansör montajı	80.000
Koltuk takımı alımı	8.000

Buna göre, taahhüt işletmesine banka havalesiyle gönderilen 98.000 TL ile ilgili yapılması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Binalar 98.000
Bankalar 98.000
——— / ———

B) ——— / ———
Genel Yönetim Gider. 98.000
Bankalar 98.000
——— / ———

C) ——— / ———
Binalar 88.000
Genel Yönetim Giderleri 10.000
Bankalar 98.000
——— / ———

D) ——— / ———
Demirbaşlar 98.000
Bankalar 98.000
——— / ———

E) ——— / ———
Binalar 80.000
Genel Yönetim Gider. 10.000
Demirbaşlar 8.000
Bankalar 98.000
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

17. İşletme; 900.000 TL nominal bedelli, yıllık % 12 faizli, 9 ay vadeli finansman bonolarını 840.000 TL bedelle 01.12.2012 tarihinde banka aracılığıyla ihraç etmiştir.

Buna göre, aynı tarihte yapılması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Bankalar 840.000
Menkul Kıymetler
İhraç Farkı 60.000
Çıkarılmış Bonolar ve Senetler 900.000
——— / ———

B) ——— / ———
Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları 840.000
Bankalar 840.000
——— / ———

C) ——— / ———
Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları 900.000
Menkul Kıymetler
İhraç Farkı 60.000
Bankalar 840.000
——— / ———

D) ——— / ———
Bankalar 840.000
Çıkarılmış Tahviller 840.000
——— / ———

E) ——— / ———
Bankalar 840.000
Finansman Giderleri 60.000
Çıkarılmış Bonolar ve Senetler 900.000
——— / ———

18. Bir işletme, 01.09.2011 tarihinde A Firmasına kiraladığı iş yerinin 1 yıllık kira bedeli olan 12.000 TL'yi banka aracılığıyla tahsil etmiştir. (Vergiler dikkate alınmayacaktır.)

Buna göre, işletmenin yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Bankalar 12.000
Faaliyetlerle İlgili Diğer Gelir ve Kârlar 12.000
——— / ———

B) ——— / ———
Bankalar 12.000
Gelecek Aylara Ait Gelirler 12.000
——— / ———

C) ——— / ———
Bankalar 12.000
Gelecek Aylara Ait Gelirler 4.000
Gelecek Yıllara Ait Gelirler 8.000
——— / ———

D) ——— / ———
Bankalar 12.000
Özel Fonlar 12.000
——— / ———

E) ——— / ———
Bankalar 12.000
Diğer Satış Gelirleri 12.000
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

19. İşletmede; 2011 yılında oluşan zararın, 2012 yılında elde edilen kârdan indirilerek kapatılmasına 2013 yılında karar verilmiştir.

Bu kararla ilgili olarak yapılması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Dönem Net Kârı X
Dönem Net Zararı X
——— / ———

B) ——— / ———
Geçmiş Yıllar Kârları X
Geçmiş Yıllar Zararları X
——— / ———

C) ——— / ———
Geçmiş Yıllar Kârları X
Dönem Net Zararı X
——— / ———

D) ——— / ———
Dönem Net Kârı veya Zararı X
Dönem Net Kârı X
——— / ———

E) ——— / ———
Dönem Net Kârı X
Geçmiş Yıllar Zararları X
——— / ———

20. Yalnızca tek tip ticari mal alıp satan işletmenin bir dönem boyunca yaptığı alışlar tarih sırasıyla aşağıda verilmiştir.

Miktar (Adet)	Birim alış fiyatı (TL)
3.000	10
5.000	11
2.000	12

İlgili dönemde 9.000 adet ticari mal satılmıştır.

İşletme LIFO yöntemini kullandığına göre, ilgili dönemde satılan ticari mal maliyeti kaç TL'dir?

A) 10.000 B) 12.000
C) 97.000 D) 98.000
E) 99.000

21. İşletmenin bir ay içinde satmış olduğu ticari mallar için hesapladığı KDV tutarı 90.000 TL'dir. İşletme, aldığı ticari mallar ve hizmetler için ise 65.000 TL'lik KDV indirim hakkı elde etmiştir. İşletmenin önceki aylardan devreden KDV alacağı ise 8.000 TL'dir.

Buna göre, işletmenin ay sonunda yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A)
Hesaplanan KDV	90.000	
İndirilecek KDV		65.000
Devreden KDV		8.000
Ödenecek Vergi ve Fonlar		17.000

B)
Hesaplanan KDV	90.000	
İndirilecek KDV		65.000
Ödenecek Vergi ve Fonlar		25.000

C)
İndirilecek KDV	65.000	
Devreden KDV	25.000	
Hesaplanan KDV		90.000

D)
İndirilecek KDV	65.000	
Devreden KDV	17.000	
Hesaplanan KDV		82.000

E)
Hesaplanan KDV	90.000	
İndirilecek KDV		65.000
Faaliyetlerle İlgili Diğer Gelir ve Kârlar		25.000

YARGI YAYINEVİ

22. - 23. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

İşletmenin bir dönemine ait bazı veriler aşağıdaki gibidir.

	(TL)
Birikmiş Amortismanlar	240.000
Yasal Yedekler	55.000
Kıdem Tazminatı Karşılığı	65.000
Geçmiş Yıllar Kârları	195.000
Ödenmemiş Sermaye	280.000
Özel Fonlar	75.000
Banka Kredileri	450.000
Sermaye	2.000.000
Dönem Net Zararı	45.000
Ortaklara Borçlar	120.000

22. Yukarıdaki bilgilere göre, işletmenin Öz Kaynaklarının toplamı kaç TL'dir?

A) 1.880.000 B) 1.935.000
C) 2.000.000 D) 2.055.000
E) 2.120.000

23. Yukarıdaki bilgilere göre, işletmenin Kâr Yedeklerinin toplamı kaç TL'dir?

A) 55.000 B) 130.000
C) 195.000 D)345.000
E) 390.000

24. - 26. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

A İşletmesi 20.11.2011 tarihinde 1,78 TL kuru üzerinden 50.000 dolarlık kredili mal ihraç etmiştir. Yıl sonuna kadar tahsil edilemeyen bedel 15 Aralık itibarıyla ihtilaflı konuma girmiş ve hukuki takip için 3.000 TL ödenmiştir. Dönem sonu kuru 1,79 TL'dir. Ertesi yıl masraflar ile alacağın % 80'i 1,79 TL kuru üzerinden tahsil edilmiş, kalanı ise silinmiştir.

YARGI YAYINEVİ

24. A İşletmesinde, ihracatla ilgili yapılması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alıcılar hesabı borçlu - Yurtiçi Satışlar hesabı alacaklı

B) Alacak Senetleri hesabı borçlu - Yurtdışı Satışlar hesabı alacaklı

C) Alınan Çekler hesabı borçlu - Ticari Mallar hesabı alacaklı

D) Alıcılar hesabı borçlu - Yurtdışı Satışlar hesabı alacaklı

E) Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı borçlu - Ticari Mallar hesabı alacaklı

25. A İşletmesinin, 2011 yılına ait dönem sonu kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Genel Yönetim Giderleri hesabı 3.000 TL borçlu -Kasa hesabı 3.000 TL alacaklı

B) Şüpheli Ticari Alacaklar hesabı 92.000 TL borçlu -Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı hesabı 92.000 TL alacaklı

C) Alıcılar hesabı 500 TL borçlu, Genel Yönetim Giderleri hesabı 3.000 TL borçlu - Bankalar hesabı 3.500 TL alacaklı

D) Şüpheli Ticari Alacaklar hesabı 89.500 TL borçlu -Alıcılar hesabı 89.500 TL alacaklı

E) Karşılık Giderleri hesabı 92.500 TL borçlu - Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı hesabı 92.500 TL alacaklı

26. A İşletmesinin, 2012 yılında yapması gereken kayıtta;

I. Alıcılar,
II. Şüpheli Ticari Alacaklar,
III. Konusu Kalmayan Karşılıklar,
IV. Faaliyetlerle İlgili Diğer Gelir ve Kârlar

hesaplarından hangilerini alacaklandırması gerekir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) II ve III
E) II ve IV

27. İşletmenin net çalışma sermayesi 110.000 TL, Duran Varlıklar toplamı 2.450.000 TL ve Dönen Varlıklar toplamı 1.250.000 TL ise aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Aktif toplamı 3.810.000 TL'dir.
B) Öz Kaynaklar toplamı 2.560.000 TL'dir.
C) Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar toplamı 2.560.000 TL'dir.
D) Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar toplamı 1.140.000 TL'dir.
E) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar toplamı 1.140.000 TL'dir.

28. İşletmede, döneme ilişkin Satılan Ticari Mallar Maliyeti 100.000 TL, ortalama stok 5.000 TL ve ortalama ticari alacaklar 20.000 TL ise ortalama stokta kalma süresi kaç gündür?

A) 30 B) 20 C) 18 D) 10 E) 5

29. I. Stok devir hızı oranı
II. Varlıkların kârlılığı oranı
III. Fiyat-Kazanç oranı
IV. Finansman oranı

Yukarıdakilerden hangileri, faaliyet oranları arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve IV
E) III ve IV

YARGI YAYINEVİ

30. Aşağıdaki işlemlerden hangisi fon kaynağı meydana getirir?

A) Uzun vadeli yabancı kaynaklardaki azalışlar
B) Kısa vadeli yabancı kaynaklardaki azalışlar
C) Dönen varlıklardaki artışlar
D) Duran varlıklardaki artışlar
E) Dönen varlıklardaki azalışlar

31. Aşağıdakilerden hangisi, fon akım tablosunda fon girişi sağlamayan gelirler arasında yer alır?

A) Karşılık giderleri
B) Reeskont faiz gelirleri
C) Reeskont faiz giderleri
D) Gelecek aylara ait giderlerin döneme ilişkin kısımları
E) Menkul kıymet satış kârları

32. Gelir tablosunun dikey analizinde, faaliyet kârlılığının olağan kârlılıktan düşük olduğu görülen bir işletmeyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi kesin olarak doğrudur?

A) İşletme, esas faaliyetlerinden daha fazla kâr etmektedir.
B) İşletme, kârının önemli bir kısmını satış gelirlerinden sağlamaktadır.
C) İşletme esas faaliyetlerinden çok, diğer faaliyetlerinden gelir sağlamaktadır.
D) İşletmede satışların maliyeti yüksektir.
E) İşletmenin diğer satış gelirleri yüksektir.

33. Etiket fiyatının % 20 eksiğine satılan bir mal için 192 TL'lik fatura düzenlenmiştir.

Buna göre, malın satışında uygulanan indirim tutarı kaç TL'dir?

A) 12 B) 24 C) 36
D) 48 E) 52

34. İşletme, KDV dâhil 103.500 TL'ye sattığı maldan satış tutarı üzerinden % 25 kâr elde etmiştir. (KDV oranı % 15'tir.)

Buna göre, işletme söz konusu malı kaç TL'ye satın almıştır?

A) 78.260 B) 77.625
C) 75.000 D) 73.928
E) 72.000

35. 200.000 TL'nin bir kısmı yıllık % 10 faiz oranıyla, diğer kısmı ise yıllık % 12 faiz oranıyla bankaya yatırılarak 3 ayın sonunda 5.400 TL faiz elde edilmiştir.

Buna göre % 12 faiz oranıyla yatırılan kısım kaç TL'dir?

A) 60.000 B) 70.000
C) 80.000 D) 100.000
E) 120.000

YARGI YAYINEVİ

36. 3 yıl vadeli, 3 milyon TL tutarındaki kredinin yıllık faiz oranı % 25'tir. Kredi ödemeleri, her yıl sonunda anaparanın üçte birinin faiziyle birlikte ödenmesi şeklinde yapılacaktır.

Buna göre ikinci yıl sonunda ödenmesi gereken tutar kaç TL'dir?

A) 1.250.000 B) 1.500.000
C) 1.750.000 D) 2.000.000
E) 2.250.000

37. Aşağıdakilerden hangisi, finansal tablo kalemlerinin ölçüm esaslarından biri <u>değildir</u>?

A) Net şimdiki değer
B) Tarihî maliyet
C) Cari maliyet
D) Gerçekleşebilir değer
E) Bugünkü değer

38. - 39. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

2011 yılı başında kurulan bir üretim işletmesinin 2011 yılı verileri aşağıdaki gibidir.

	Tutar (TL)
İlk madde ve malzeme alımı	100.000
Dönem sonu ilk madde ve malzeme stokları	10.000
Direkt işçilik giderleri	50.000
Genel üretim giderleri	30.000
Dönem sonu yarı mamul stokları	12.000

38. Bu bilgilere göre, işletmede üretime gönderilen ilk madde ve malzeme tutarı kaç TL'dir?

A) 202.000 B) 110.000
C) 92.000 D) 90.000
E) 42.000

39. Bu bilgilere göre, işletmede tamamlanan mamul maliyeti kaç TL'dir?

A) 202.000 B) 190.000
C) 182.000 D) 170.000
E) 158.000

40. Aşağıdakilerden hangisi, denetimde çalışma kâğıtlarının sağladığı faydalardan biri değildir?

A) Denetim ücretinin hak edildiğinin göstergesi olmak
B) Denetim raporunun hazırlanmasına esas olmak
C) Denetim çalışmalarının yürütülmesine yardımcı olmak
D) Denetçi açısından bir savunma aracı olmak
E) Gelecekteki denetim çalışmalarına yardımcı olmak

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2013 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	9.	D	17.	A	25.	E	33.	D
2.	D	10.	A	18.	C	26.	D	34.	E
3.	A	11.	A	19.	B	27.	E	35.	C
4.	B	12.	C	20.	E	28.	C	36.	B
5.	C	13.	B	21.	A	29.	A	37.	A
6.	E	14.	C	22.	C	30.	E	38.	D
7.	B	15.	E	23.	B	31.	B	39.	E
8.	D	16.	E	24.	D	32.	C	40.	A

MUHASEBE 2014 SORULARI

1. **Aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisi gereğince, doğduğu hâlde henüz gerçekleşmemiş gelir ve kârlar kayıtlara alınmaz?**

A) Tam açıklama
B) İhtiyatlılık
C) Önemlilik
D) Özün önceliği
E) Parayla ölçülme

2. İşletme, KDV dâhil 483.000 TL tutarında mal satın almış, malların nakliyesi için KDV hariç 2.000 TL ödemiştir. Satın alınan 3.220 TL tutarındaki mal, istenen nitelikte olmaması nedeniyle, faturayla satıcı işletmeye iade edilmiş, bu nedenle satıcı firma 3.680 TL'lik iskonto faturası düzenlemiştir. (KDV oranı % 15'tir.)

Buna göre, işletmenin net alışlarının maliyeti kaç TL'dir?

A) 414.000 B) 416.000
C) 422.000 D) 424.000
E) 455.000

YARGI YAYINEVİ

3. İşletme, kredili olarak aldığı 20.000 TL'lik mala ilişkin borcunun tamamını vadesinden önce ödediği için 500 TL indirim elde etmiştir.

İşletmenin, bu işleme ilişkin yapması gereken kayıtla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Ticari Mallar hesabı 500 TL alacaklandırılır.
B) Ticari Mallar hesabı 500 TL borçlandırılır.
C) Alıcılar hesabı 500 TL borçlandırılır.
D) Kasa hesabı 500 TL borçlandırılır.
E) Faaliyetlerle İlgili Diğer Gelir ve Kârlar hesabı 500 TL alacaklandırılır.

4. İşletme, bankadan sağladığı kredi için cüzdanında bulunan hisse senetlerinden bir bölümünü teminat olarak vermiştir.

Bu işlem ne şekilde kaydedilebilir?

A) Hisse Senetleri hesabı borçlu – Bankalar hesabı alacaklı
B) Hisse Senetleri hesabı borçlu – Banka Kredileri hesabı alacaklı
C) Hisse Senetleri hesabı borçlu – Hisse Senetleri hesabı alacaklı
D) Bankalar hesabı borçlu – Hisse Senetleri hesabı alacaklı
E) Banka Kredileri hesabı borçlu – Hisse Senetleri hesabı alacaklı

5. Önceki dönem sonu itibarıyla 10.000 TL'lik karşılık ayrılmış olan menkul kıymetlerin 1/5'i, kayıtlardaki alış maliyetini aşan bir bedelle satıldığında karşılık hesabıyla ilgili olarak yapılması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) 10.000 TL alacaklı
B) 10.000 TL borçlu
C) 2.000 TL alacaklı
D) 2.000 TL borçlu
E) 1.000 TL borçlu

6. Vergi Usul Kanunu'na göre, aktifleştirilen kuruluş giderleri aşağıdakilerden hangisiyle değerlenir?

A) İtibari değer
B) Tasarruf değeri
C) Maliyet bedeli
D) Mukayyet değer
E) Rayiç bedel

7. Aşağıdakilerden hangisi, Tekdüzen Muhasebe Sistemi'nde Gider Çeşitleri başlığı altında yer almaz?

A) İlk Madde ve Malzeme Giderleri
B) Çeşitli Giderler
C) Faiz Giderleri
D) Amortismanlar ve Tükenme Payları
E) Vergi, Resim ve Harçlar

YARGI YAYINEVİ

8. Bir sermaye şirketinde dönem içinde elde edilen bir gelirle ilgili olarak peşin ödenen vergi, dönem sonunda aşağıdaki hesaplardan hangisine aktarılır?

A) Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar
B) Ödenecek Vergi ve Fonlar
C) Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları
D) Diğer Borç ve Gider Karşılıkları
E) Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri

9.

Dönem Net Kârı	XX	
Geçmiş Yıllar Kârları		XX

Bu kayıt, aşağıdaki olaylardan hangisine aittir?

A) Geçmiş Yıllar Kârları hesabının kapatılması
B) Dönem net kârının belirlenmesi
C) Geçmiş yıllar kârlarının, dönemin kârına eklenmesi
D) Önceki dönem kârının, geçmiş yıllar kârları arasına aktarılması
E) Dönemin kârının iptal edilmesi

10. İşletme, 01.01.2009 tarihinde 8 yıl süreyle kiraladığı iş yerine 15.01.2012 tarihinde asma tavan ve seramik döşeme yaptırarak KDV hariç 270.000 TL ödemiştir. (KDV oranı % 18'dir.)

Buna göre, işletmenin 31.12.2012 tarihinde yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A)
Genel Yönetim Giderleri	54.000	
Birikmiş Amortismanlar		54.000

B)
Genel Yönetim Giderleri	54.000	
Gelecek Aylara Ait Giderler	216.000	
İndirilecek Kdv	48.600	
Kasa		318.600

C)
Özel Maliyetler	54.000	
Birikmiş Amortismanlar		54.000

D)
Genel Yönetim Giderleri	54.000	
İndirilecek Kdv	9.720	
Kasa		63.720

E)
Genel Yönetim Giderleri	270.000	
İndirilecek KDV	48.600	
Kasa		318.600

11. I. Araştırma ve Geliştirme Giderleri
II. Karşılık Giderleri
III. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
IV. Komisyon Giderleri

Yukarıdaki hesaplardan hangileri, Faaliyet Giderleri arasında yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız IV
C) I ve II D) I ve III
E) II ve IV

YARGI YAYINEVİ

12. Alış maliyeti 20.000 TL ve faydalı ömrü 5 yıl olan bir araç için azalan bakiyeler yöntemine göre amortisman hesaplanmaktadır.

Buna göre, araç için ikinci yılın sonunda ayrılacak amortisman tutarı kaç TL'dir?

A) 2.880 B) 4.000 C) 4.800
D) 8.000 E) 12.800

13. I. İlk Madde ve Malzeme Giderleri
II. Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
III. Hizmet Üretim Maliyeti
IV. Üretim Maliyet

Yukarıdaki hesaplardan hangileri, Tekdüzen Hesap Planı'nda 7/B seçeneği arasında yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve IV
E) II ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında düzenlenen gelir tablosunda yer almaz?

A) Brüt Satışlar
B) Satıştan İadeler
C) Satış İskontoları
D) Satışların Maliyeti
E) Faaliyet Giderleri

15. Bir işletme, Adana'da yeni bir şube açmak için 50.000 TL harcama yapmıştır.

Bu harcamaları banka kredisiyle karşılayan işletmenin, muhasebe kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisini borçlandırması gerekir?

A) Genel Yönetim Giderleri
B) Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri
C) Araştırma ve Geliştirme Giderleri
D) Finansman Giderleri
E) Yapılmakta Olan Yatırımlar

16. Personel taşımacılığı hizmeti alan bir işletme, yaptığı envanter çalışmaları sonucunda, peşin olarak ödediği KDV hariç 26.000 TL'lik tutarın 9.000 TL'lik kısmının izleyen döneme ait olduğunu belirlemiştir. (KDV oranı % 18'dir.)

Buna göre, işletmenin yapması gereken kayıtta aşağıdakilerden hangisinin kullanımı doğrudur?

A) İndirilecek KDV hesabı alacaklı 1.620 TL
B) Gelecek Aylara Ait Giderler hesabı borçlu 9.000 TL
C) Gelecek Aylara Ait Giderler hesabı borçlu 10.620 TL
D) Genel Yönetim Giderleri hesabı alacaklı 10.620 TL
E) Gider Tahakkukları hesabı alacaklı 9.000 TL

17. S İşletmesi tarafından dönem sonunda yapılan iskontonun, alıcıların cari hesabına kaydedildiği bildirilmiştir.

S İşletmesinin, bu işleme ilişkin yapması gereken kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Satış İskontoları hesabı borçlu
B) Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı alacaklı
C) Alıcılar hesabı borçlu
D) Yurtiçi Satışlar hesabı borçlu
E) Ticari Mallar hesabı alacaklı

YARGI YAYINEVİ

18. - 19. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

KDV dâhil 57.500 TL'ye 24.05.2011 tarihinde satın alınan bir demirbaşın ekonomik ömrü 10 yıldır. İşletmede amortismanlar azalan bakiyeler yöntemiyle hesaplanıp direkt yöntemle kaydedilmektedir. (KDV oranı % 15'tir.)

18. Buna göre, 2013 yılı dönem başı bilançosunda demirbaşın değeri kaç TL olarak gösterilmelidir?

A) 57.500 B) 50.000 C) 40.000
D) 32.000 E) 25.600

19. Demirbaş 26.09.2013 tarihinde 5.000 TL kârla satıldığına göre, kaç TL'lik fatura düzenlenmiştir?

A) 35.190 B) 42.550 C) 51.750
D) 63.250 E) 71.875

20. - 21. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

T İşletmesinin 31.12.2012 tarihli bilançosu aşağıdaki gibidir.

T İşletmesi
31.12.2012 tarihli Bilanço (Bin TL)

Aktif		Pasif	
DÖNEN VARLIKLAR	?	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	?
Hazır Değerler	1.200		
Ticari Alacaklar	5.415		
Ticari Mallar	?	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	6.440
DURAN VARLIKLAR	14.623	ÖZ KAYNAKLAR	12.103
	?		?

20. T İşletmesinin finansman oranı 0,95 olduğuna göre, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar tutarı kaç TL'dir?

A) 2.520.000 B) 3.920.000
C) 5.663.000 D) 6.300.000
E) 8.183.000

21. T İşletmesinin net işletme sermayesi tutarı kaç TL'dir?

A) 1.743.000 B) 2.943.000
C) 3.283.000 D) 3.920.000
E) 5.180.000

YARGI YAYINEVİ

22. Aşağıdakilerden hangisi, devamlı sermayeyi ifade eder?

A) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar + Dönen Varlıklar
B) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar + Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar
C) Dönen Varlıklar – Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
D) Duran Varlıklar + Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
E) Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar

23. Bir işletmede; Dönem Net Kârı, Öz Kaynaklar, Dönen Varlıklar, Duran Varlıklar ve Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar tutarları bilinmektedir.

Buna göre, bu işletmede

I. öz kaynaklar devir hızı oranı,
II. duran varlıkların kârlılığı oranı,
III. finansal kaldıraç oranı

hesaplamalarından hangileri <u>yapılamaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

24. I. Net Satış Hasılatı
II. Satışların Maliyeti
III. Genel Yönetim Giderleri
IV. Alınan Krediler

Yukarıdakilerden hangileri, Nakit Akım Tablosunda dönem içi nakit girişleri arasında <u>yer almaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız IV
C) II ve III D) III ve IV
E) II, III ve IV

25. Yıllık % 8 faiz oranıyla 3 aylığına bankaya yatırılan bir miktar para, 3 ay sonunda faiziyle birlikte 6 aylığına % 10 faiz oranıyla yeniden yatırılmıştır. (Bir ay 30 gün alınacaktır.)

Alınan toplam faiz tutarı 15.620 TL olduğuna göre, bankaya ilk yatırılan tutar kaç TL'dir?

A) 180.000 B) 200.000
C) 210.000 D) 220.000
E) 250.000

26. Satın alınan 18 ayar 21 gram altın bileziğe 2.016 TL ödenmiştir. (Saf altın 24 ayardır.)

Ödenen bu bedelin % 20'si işçilik olduğuna göre, bilezikteki saf altın için ödenen tutar kaç TL'dir?

A) 1.842,75 B) 1.807,00
C) 1.612,80 D) 1.512,20
E) 1.209,60

27. **KDV hariç 1.000 TL'ye satın alınan ve KDV dâhil 1.375 TL'ye satılan bir malın, maliyet üzerinden elde edilen kâr oranı ile satış üzerinden elde edilen kâr oranı arasındaki fark kaçtır?** (KDV oranı % 10'dur.)

A) 5,0 B) 20,0 C) 22,5
D) 25,0 E) 27,5

28. **Aşağıdaki unsurlardan hangisi, denetim kanıtlarının güvenilirliğini etkilemez?**

A) İlgililik
B) Zamanlılık
C) Kanıtın kaynağı
D) Kanıtın maliyeti
E) Tutarlılık

YARGI YAYINEVİ

29. I. LIFO
II. FIFO
III. Ağırlıklı ortalama maliyet
IV. Hareketli ağırlıklı ortalama maliyet

Uluslararası Muhasebe Standartları'na göre, dönem sonunda mevcut stokların değerlenmesinde yukarıdaki yöntemlerden hangileri kullanılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) II ve III
E) III ve IV

30. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye Muhasebe Standardı (TMS) 18 - Hasılat Standardı'na göre hasılatın doğduğunun kabulü için gerekli şartlardan biri değildir?**

A) Malın sahipliğiyle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya devredilmesi
B) Malın üzerindeki kontrol ve yönetsel etkinliğin sürdürülmemesi
C) Malın teslim edilmiş olması
D) Hasılat tutarının güvenilir olarak ölçülmesi
E) Yüklenilecek olan maliyetin güvenilir olarak ölçülmesi

KPSS 2014 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	7.	C	13.	E	19.	B	25.	D
2.	B	8.	E	14.	C	20.	D	26.	E
3.	A	9.	D	15.	B	21.	D	27.	A
4.	C	10.	A	16.	B	22.	E	28.	E
5.	D	11.	E	17.	A	23.	A	29.	A
6.	D	12.	C	18.	D	24.	C	30.	C



MUHASEBE 2015 SORULARI

1. Alınan ileri tarihli çekin Alınan Çekler hesabı yerine Ticari Alacaklar grubuna kaydedilmesi, aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisinin gereğidir?

A) Sosyal sorumluluk
B) Tarafsızlık ve belgelendirme
C) Tutarlılık
D) Özün önceliği
E) Tam açıklama

2. Muhasebenin, ilgili tarafların beklentilerine göre değil; kendi kavram ve kurallarına göre bilgi üretmesi aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisinin gereğidir?

A) Sosyal sorumluluk
B) Kişilik
C) Tarafsızlık ve belgelendirme
D) Tam açıklama
E) Önemlilik

YARGI YAYINEVİ

3. Dönem sonu envanter işlemleri sırasında öncelikle yapılması gereken işlem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Maliyet hesaplarının kapatılması
B) Vergi karşılıklarının ayrılması
C) Kârın veya zararın gelir tablosunda netleştirilmesi
D) Kârın veya zararın bilançoda gösterilmesi
E) Peşin ödenen vergilerin düşülmesi

4. İşletme, maliyeti 30.000 TL olan mal karşılığında 35.000 TL'lik ileri tarihli bir çek almıştır.

Buna göre, yapılması gereken kayıtta muhasebe temel kavramları gereği aşağıdakilerden hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı alacaklı 30.000 TL
B) Alacak Senetleri hesabı borçlu 35.000 TL
C) Alıcılar hesabı borçlu 35.000 TL
D) Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı borçlu 35.000 TL
E) Alınan Çekler hesabı borçlu 35.000 TL

5. Dönem sonu envanter çalışmaları sırasında, dönem içinde belirlenen ancak nedeni saptanamamış olan kasa fazlasına ilişkin hesap kayıtlardan çıkarılmıştır.

Buna göre, muhasebe içi envanter kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Kasa X
Sayım ve Tesellüm Fazlaları X

B) ——— / ———
Sayım ve Tesellüm Fazlaları X
Dönem Kârı veya Zararı X

C) ——— / ———
Sayım ve Tesellüm Fazlaları X
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar X

D) ——— / ———
Sayım ve Tesellüm Fazlaları X
Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar X

E) ——— / ———
Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar X
Sayım ve Tesellüm Fazlaları X

Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri hesabı, aşağıdaki hesap sınıflarından hangisinin içinde yer alır?

A) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
B) Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar
C) Gelir tablosu hesapları
D) Maliyet hesapları
E) Dönen Varlıklar

YARGI YAYINEVİ

7. Bir işletme, kiraladığı iş yerine 15.000 TL tutarında ahşap dolap yaptırmış, bedelini peşin ödemiştir.

Buna göre, yapılması gereken muhasebe kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisi borçlandırılır?

A) Genel Yönetim Giderleri
B) Yapılmakta Olan Yatırımlar
C) Özel Maliyetler
D) Kasa Gelecek
E) Aylara Ait Giderler

8. İşletmede, Satıcılar hesabına bağlı yardımcı hesapların görünümü aşağıdaki gibidir.

Satıcı 1	
9.000	A

Satıcı 2	
B	32.000

Satıcı 3	
38.000	C

İşletmenin, her bir satıcıya olan borcu 9.000 TL'den az, 18.000 TL'den fazla olmayıp satıcılara olan toplam borcu 40.000 TL'dir.

Buna göre; A, B ve C yerine gelebilecek tutarlar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

	A	B	C
A)	27.000	28.000	51.000
B)	24.000	21.000	53.000
C)	22.000	14.000	47.000
D)	21.000	21.000	56.000
E)	18.000	23.000	60.000

9. İşletme 01.08.2014 tarihinde, 1 yıl vadeli ve ödemesi faiziyle birlikte kredi dönemi sonunda yapılacak olan % 16 faizli, 300.000 TL tutarında kredi almıştır.

Buna göre, işletmenin 31.12.2014 tarihinde yapacağı kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Banka Kredileri hesabı alacaklı 348.000 TL

B) Banka Kredileri hesabı alacaklı 48.000 TL

C) Banka Kredileri hesabı alacaklı 320.000 TL

D) Finansman Giderleri hesabı borçlu 28.000 TL

E) Gider Tahakkukları hesabı alacaklı 20.000 TL

10. I. Dönem Kârı veya Zararı hesabı 10.000 TL borçlandırılır.

II. Dönem Net Zararı hesabı 10.000 TL borçlandırılır.

III. Dönem Net Zararı hesabı 10.000 TL alacaklandırılır.

IV. Dönem Net Kârı hesabı 10.000 TL alacaklandırılır.

V. Dönem Net Kârı hesabı 10.000 TL borçlandırılır.

Dönem Net Kârı veya Zararı hesabının 10.000 TL alacak kaydı yapılarak kapatılması durumuyla ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız II B) Yalnız V

C) I ve IV D) I ve V

E) III ve IV

11. Bir işletmenin Ticari Mallar hesabıyla ilgili bilgiler aşağıdaki gibidir.

	(Bin TL)
Dönem başı stok	620
Dönem sonu stok	820
Alışlar	3.000
Alış iadeleri	140
Alış giderleri	450
Alış iskontoları	300

Buna göre, işletmenin Satılan Ticari Mallar Maliyeti kaç TL'dir?

A) 2.810.000 B) 3.010.000

C) 3.210.000 D) 3.690.000

E) 3.760.000

YARGI YAYINEVİ

12. Maliyet değeri 60.000 TL, birikmiş amortismanı 36.000 TL olan bir makine yenileme amacıyla 41.000 TL'ye çek karşılığında satılmıştır. (KDV dikkate alınmayacaktır.)

Buna göre, satış işlemiyle ilgili yapılması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A)
Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri 41.000
Birikmiş Amortismanlar 36.000
Tesis, Makine ve Cihazlar 60.000
Özel Fonlar 17.000

B)
Alınan Çekler 41.000
Birikmiş Amortismanlar 36.000
Tesis, Makine ve Cihazlar 24.000
Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar 53.000

C)
Alınan Çekler 41.000
Birikmiş Amortismanlar 36.000
Tesis, Makine ve Cihazlar 60.000
Özel Fonlar 17.000

D)
Alınan Çekler 41.000
Tesis, Makine ve Cihazlar 60.000
Birikmiş Amortismanlar 36.000
Özel Fonlar 65.000

E)
Alınan Çekler 41.000
Birikmiş Amortismanlar 36.000
Tesis, Makine ve Cihazlar 60.000
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 17.000

YARGI YAYINEVİ

13. **İşletmenin alacağını tahsil etmesinin, bilanço toplamı üzerindeki etkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?**

A) Aktifi artırır.
B) Aktifi azaltır.
C) Aktifi değiştirmez.
D) Pasifi artırır.
E) Pasifi azaltır.

14. **Aşağıdakilerden hangisi gelir tablosu kalemi değildir?**

A) Brüt Satış Kârı veya Zararı
B) Vergi Kârı veya Zararı
C) Faaliyet Kârı veya Zararı
D) Dönem Kârı veya Zararı
E) Olağan Kâr veya Zarar

15. I. Mamuller hesabı alacaklı
II. İlk Madde ve Malzeme hesabı alacaklı
III. Genel Yönetim Giderleri hesabı borçlu
IV. Hizmet Üretim Maliyeti hesabı borçlu
V. Genel Üretim Giderleri hesabı borçlu

Bir lokanta işletmesinde depodan birimlere aktarılan temizlik malzemelerinin kaydında, yukarıdaki hesaplardan hangilerinin kullanımı doğrudur?

A) I ve III B) I ve V C) II ve III
D) II ve IV E) II ve V

16. - 17. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Üç ay vadeli olarak satılan KDV hariç 250.000 TL tutarındaki malın ödemesinin alıcı tarafından 15 gün içinde banka hesabına havale edileceğinin bildirilmesi nedeniyle 9.000 TL indirim yapılmıştır. (KDV oranı % 18'dir.)

16. Satıcı işletmenin satış ve tahsilat işlemleri nedeniyle yapması gereken kayıtlarda aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı yanlıştır?

A) Bankalar hesabı borçlu 286.000 TL
B) Alıcılar hesabı alacaklı 295.000 TL
C) Satış İskontoları hesabı borçlu 9.000 TL
D) Yurtiçi Satışlar hesabı alacaklı 9.000 TL
E) Hesaplanan KDV hesabı alacaklı 45.000 TL

17. Alıcı işletmenin alış ve ödeme işlemleri nedeniyle yapması gereken kayıtlarda aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Bankalar hesabı alacaklı 295.000 TL
B) Ticari Mallar hesabı alacaklı 9.000 TL
C) Ticari Mallar hesabı borçlu 241.000 TL
D) Satıcılar hesabı borçlu 286.000 TL
E) İndirilecek KDV hesabı alacaklı 8.100 TL

YARGI YAYINEVİ

18. - 19. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Z İşletmesi; 01.11.2014 tarihinde 420.000 TL tutarında mal satarak karşılığında 6 ay vadeli, % 18 faizli senet almıştır. Satış işlemi aynı tarihte kayda alınmıştır.

18. 31.12.2014 tarihinde iç iskonto yöntemine göre hesaplanan reeskont tutarı yaklaşık olarak kaç TL'dir?

A) 5.780 B) 5.940 C) 8.670
D) 23.770 E) 34.680

19. Bu bilgilere göre, hesaplanan reeskont tutarının muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Finansman Giderleri XX
Alacak Senetleri Reeskontu XX
——— / ———

B) ——— / ———
Reeskont Faiz Giderleri XX
Alacak Senetleri Reeskontu XX
——— / ———

C) ——— / ———
Reeskont Faiz Giderleri XX
Alacak Senetleri XX
——— / ———

D) ——— / ———
Alacak Senetleri Reeskontu XX
Alacak Senetleri XX
——— / ———

E) ——— / ———
Satış İskontoları XX
Alacak Senetleri Reeskontu XX
——— / ———

20. Satın alınan makinenin kısa vadeli yabancı kaynaklarla finanse edilen kısmı aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Negatif devamlı sermaye
B) Net işletme sermayesi
C) Negatif işletme sermayesi
D) Brüt işletme sermayesi
E) Pozitif işletme sermayesi

21. Aşağıdakilerden hangisi Fon Akım Tablosunda fon kaynağı olarak <u>yer almaz</u>?

A) Hisse senetleri ihraç primleri
B) Dönen Varlıklar tutarındaki azalışlar
C) Duran Varlıklar tutarındaki azalışlar
D) Ödenen temettüler
E) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki artışlar

22. Aşağıdakilerden hangisi, birden fazla döneme ilişkin rakamların analizine imkân sağlayan bir analiz türü <u>değildir</u>?

A) Yatay analiz
B) Dikey analiz
C) Karşılaştırmalı tablolar analizi
D) Eğilim yüzdeleri analizi
E) Dinamik analiz

YARGI YAYINEVİ

23. - 24. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

D İşletmesiyle ilgili bazı veriler aşağıdaki gibidir.

Finansal kaldıraç oranı	: 0,40
Finansman oranı	: 1,50
Dönen Varlıklar / Duran Varlıklar oranı	: 0,75
Aktif toplamı	: 3.850.000 TL
Stoklar	: 957.000 TL
Devamlı sermaye	: 2.695.000 TL

23. Bu bilgilere göre, D İşletmesinde net çalışma sermayesi kaç TL'dir?

A) 385.000 B) 495.000
C) 770.000 D) 1.155.000
E) 2.310.000

24. Bu bilgilere göre, D İşletmesinde asit-test oranı kaçtır?

A) 0,1 B) 0,2 C) 0,3
D) 0,6 E) 0,7

25. İşletme, bankada açtırdığı 3 ay vadeli, yıllık % 9 faizli hesaba 100.000 TL yatırmış ve faizleri almadan vadeyi aynı şartlarla iki kez uzatmıştır.

Buna göre, işletmenin süre sonunda elde ettiği brüt faiz tutarı yaklaşık olarak kaç TL'dir?

A) 29.500 B) 6.900 C) 6.765
D) 6.120 E) 4.550

26. Bir işletmedeki işçilerin % 80'i üretim biriminde çalışmaktadır. Üretim biriminde çalışanların ise % 80'i kadındır.

Üretim biriminde çalışan erkeklerin % 50'si evli olup evli olmayanların sayısı 22 olduğuna göre, işletmede çalışanların sayısı toplam kaçtır?

A) 88 B) 110 C) 176
D) 220 E) 275

27. Dört farklı ürün, sırasıyla 0,4; 0,3; 0,2 ve 0,1 oranlarında kullanılarak 100 kg'lik bir karışım hazırlanmıştır. Ürünlerin alış fiyatları sırasıyla KDV hariç 15 TL, 20 TL, 30 TL ve 60 TL'dir. (KDV oranı % 15 olarak alınacaktır.)

İşletme, satışlarını % 20 kârla yaptığına göre, karışımın kilogram satış fiyatı kaç TL olmalıdır?

A) 33,12 B) 42,48 C) 43,20
D) 46,58 E) 48,30

28. **Aşağıdaki işletme türlerinin hangisinde, Tekdüzen Muhasebe Sistemi kapsamında uygulanan işlemler ile Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda önerilen yöntemler uyumsuzluk gösterir?**

A) Ticari işletmeler
B) Sınai işletmeler
C) İnşaat taahhüt işletmeleri
D) Turizm işletmeleri
E) Nakliyat işletmeleri

YARGI YAYINEVİ

29. **Denetçinin; denetim sırasında uygulayacağı denetim tekniklerinin türünü, uygulama zamanını ve kapsamını belirlemek üzere öncelikle aşağıdakilerden hangisini incelemesi gerekir?**

A) Denetlenecek firmanın mali tablolarını
B) Denetlenecek firmanın defterlerini
C) Denetlenecek firmadaki iç kontrol sistemini
D) Denetlenecek firmadaki iş bölümünü
E) Denetlenecek firmadaki yönetim kurulu tutanaklarını

30. Bir işletmenin üretim giderleriyle ilgili bazı bilgiler aşağıdaki gibidir.

	(TL)
Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	30.000
Direkt İşçilik Giderleri	40.000
- Sabit 15.000	
- Değişken 25.000	
Genel Üretim Giderleri	50.000
- Sabit 27.500	
- Değişken 22.500	

Değişken maliyet yöntemine göre, işletmede dönemin üretim maliyeti kaç TL'dir?

A) 30.000 B) 42.500 C) 70.000
D) 77.500 E) 120.000

KPSS 2015 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	7.	C	13.	C	19.	B	25.	B
2.	A	8.	C	14.	B	20.	C	26.	E
3.	A	9.	E	15.	D	21.	D	27.	A
4.	B	10.	A	16.	D	22.	B	28.	C
5.	D	11.	A	17.	B	23.	B	29.	C
6.	E	12.	C	18.	D	24.	D	30.	D

MUHASEBE 2016 SORULARI

1. İşletme, ihtiyaç fazlası olan 50.000 TL'yi bankaya vadeli mevduat olarak yatırmak yerine kasada tutmayı tercih etmiş ve 300 TL faiz geliri elde etmekten mahrum kalmıştır.

İşletmenin elde edemediği bu tutar aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

A) Kaybedilmiş kazanç
B) Muhasebe maliyeti
C) Fırsat maliyeti
D) Zarar
E) Kârdan zarar

2. **Aşağıdakilerden hangisi Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan muhasebenin temel kavramlarından biri değildir?**

A) Tahakkuk esası
B) İşletmenin sürekliliği
C) Önemlilik
D) Tam açıklama
E) İhtiyatlılık

3. I. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
II. Genel Yönetim Giderleri
III. Gelecek Aylara Ait Giderler
IV. Amortismanlar ve Tükenme Payları
V. Gider Tahakkukları

Yukarıdakilerden hangileri dönem ayırıcı hesaptır?

A) I ve III B) I ve V C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

YARGI YAYINEVİ

4. İşletme 18.000 TL nominal değerli senetli alacağının tasarruf değerini dönem sonu itibarıyla 16.500 TL olarak hesaplamış ve gerekli kayıtları yapmıştır.

Buna göre, ertesi dönem yapılacak kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Alacak Senetleri Reeskontu hesabı alacaklı 1.500 TL
B) Reeskont Faiz Gelirleri hesabı alacaklı 1.500 TL
C) Reeskont Faiz Gelirleri hesabı borçlu 1.500 TL
D) Reeskont Faiz Giderleri hesabı borçlu 1.500 TL
E) Reeskont Faiz Giderleri hesabı alacaklı 1.500 TL

5. **Banka hesabına tahakkuk ettirilen faiz gelirinden stopaj yoluyla ödenen vergi, aşağıdaki hesaplardan hangisine kaydedilir?**

A) Finansman Giderleri
B) Ödenecek Vergi ve Fonlar
C) Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar
D) Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri
E) Ödenecek Diğer Yükümlülükler

6. İşletme, aktifleştirilecek özel maliyet bedelleriyle ilgili harcamaların belirli bir dönem içinde yapılmasına karar vermiştir.

Buna göre, harcamaların yapılmasıyla ilgili muhasebe kaydında;

I. Yapılmakta Olan Yatırımlar,
II. Özel Maliyetler,
III. İndirilecek KDV

hesaplarından hangileri borçlandırılır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. İşletme, kredili olarak aldığı 40.000 TL'lik mal karşılığında ileri tarihli çek vermiştir.

Buna göre, yapılması gereken kayıtta muhasebe temel kavramları gereği aşağıdakilerden hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Satıcılar hesabı borçlu
B) Satıcılar hesabı alacaklı
C) Borç Senetleri hesabı borçlu
D) Borç Senetleri hesabı alacaklı
E) Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabı alacaklı

8. ——————— / ———————
Yasal Yedekler XXX
---------- ? ---------- XXX
——————— / ———————

Bu muhasebe kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisi alacaklandırılır?

A) Geçmiş Yıllar Kârları
B) Geçmiş Yıllar Zararları
C) Statü Yedekleri
D) Ortaklara Borçlar
E) Dönem Net Kârı

YARGI YAYINEVİ

9. - 10. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

İşletme 1.000.000 TL olan sermayesini 1/4 oranında artırmaya karar vermiş ve hisse senetlerini 600.000 TL'ye banka aracılığıyla satmıştır. Sonraki dönemde, oluşan farkın 300.000 TL'lik kısmının sermayeye eklenmesi ve bu tutardaki hisse senedinin ortaklara bedelsiz olarak verilmesi kararlaştırılmıştır.

9. **Bu bilgilere göre, işletmenin hisse senedi satışına yönelik olarak yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?**

A) ——————— / ———————
Bankalar 600.000
Sermaye 600.000
——————— / ———————

B) ——————— / ———————
Bankalar 600.000
Sermaye 250.000
Hisse Senetleri İhraç Primleri 350.000
——————— / ———————

C) ——————— / ———————
Bankalar 600.000
Ödenmemiş Sermaye 350.000
Hisse Senetleri İhraç Primleri 250.000
——————— / ———————

D) ——————— / ———————
Bankalar 600.000
Ödenmemiş Sermaye 250.000
Olağandışı Gelir ve Kârlar 350.000
——————— / ———————

E) ——————— / ———————
Bankalar 600.000
Ödenmemiş Sermaye 250.000
Hisse Senetleri İhraç Primleri 350.000
——————— / ———————

10. Bu bilgilere göre, işletmenin bedelsiz hisse senedi ihracına yönelik olarak yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Menkul Kıymet
Satış Kârları 300.000
Sermaye 300.000
——— / ———

B) ——— / ———
Hisse Senedi
İptal Kârları 300.000
Sermaye 300.000
——— / ———

C) ——— / ———
Hisse Senetleri
İhraç Primleri 300.000
Ödenmemiş Sermaye 300.000
——— / ———

D) ——— / ———
Hisse Senetleri
İhraç Primleri 300.000
Hisse Senedi
İptal Kârları 300.000
——— / ———

E) ——— / ———
Sermaye 300.000
Hisse Senetleri
İhraç Primleri 300.000
——— / ———

11. İşletmede maliyet hesaplarının kapatılmasında maliyet fark hesapları kullanıldığında, aşağıdaki maliyet hesaplama yöntemlerinden hangisinin esas alındığı söylenebilir?

A) Fiilî maliyet yöntemi
B) Tam maliyet yöntemi
C) Standart maliyet yöntemi
D) Değişken maliyet yöntemi
E) Normal maliyet yöntemi

12. İşletmenin; 01.12.2015 tarihinde yıllık 0,09 faizli olarak 3 ay vadeli açtırdığı 40.000 TL'lik vadeli hesapla ilgili olarak envanter işlemleri sırasında yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir? (Bir yıl 360 gün olarak alınacaktır.)

A) ——— / ———
Bankalar 300
Faiz Gelirleri 300
——— / ———

B) ——— / ———
Gelir Tahakkukları 900
Faiz Gelirleri 900
——— / ———

C) ——— / ———
Bankalar 40.255
Peşin Ödenen
Vergiler Ve Fonlar 45
Bankalar 40.000
Faiz Gelirleri 300
——— / ———

D) ——— / ———
Gelir Tahakkukları 300
Faiz Gelirleri 300
——— / ———

E) ——— / ———
Gelir Tahakkukları 255
Peşin Ödenen
Vergiler ve Fonlar 45
Faiz Gelirleri 300
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

13. - 14. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

İşletmede bir döneme ilişkin bazı veriler aşağıdaki gibidir.

	Tutar *(TL)*
Direkt ilk madde ve malzeme giderleri	200.000
Direkt işçilik giderleri	75.000
Genel üretim giderleri	125.000
Dönem başı yarı mamul stoku	30.000
Dönem sonu yarı mamul stoku	10.000
Dönem başı mamul stoku	40.000
Dönem sonu mamul stoku	80.000

13. Bu bilgilere göre, üretilen mamullerin maliyeti kaç TL'dir?

A) 410.000 B) 420.000
C) 430.000 D) 440.000
E) 450.000

14. Bu bilgilere göre, satılan mamullerin maliyeti kaç TL'dir?

A) 360.000 B) 370.000
C) 380.000 D) 390.000
E) 400.000

YARGI YAYINEVİ

15. Yarısı nakden ödenip kalanı 1,80 TL kuruyla bankadan sağlanan kredi karşılığı açtırılan 100.000 dolarlık akreditifle ilgili olarak bankanın bildirdiği 2.500 TL tutarındaki faiz ve 0,01 TL'lik kur artışı ödenmiştir.

Buna göre, yapılması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Verilen Sipariş Avansları 3.500
Kasa 3.500
——— / ———

B) ——— / ———
Kambiyo Zararları 1.000
Banka Kredileri 1.000
——— / ———

C) ——— / ———
Verilen Sipariş Avansları 3.500
Bankalar 3.500
——— / ———

D) ——— / ———
Verilen Sipariş Avansları 3.000
Kasa 3.000
——— / ———

E) ——— / ———
Verilen Sipariş Avansları 3.000
Satıcılar 3.000
——— / ———

16. Aşağıdaki işlemlerden hangisi bilanço toplamını değiştirir?

A) Poliçe düzenlenmesi
B) Hisse senedinin, alış fiyatına satılması
C) Ticari malın, maliyetine satılması
D) Ticari malın, çek ciro edilerek alınması
E) Senetli alacağın, teminat için bankaya gönderilmesi

17. İşletme, değeri düşen ticari malları için önce karşılık ayırmış, bir süre sonra aynı dönem içinde bu malları satamadığı için imha etmiştir.

Buna göre, yapılması gereken muhasebe kayıtlarında aşağıdaki hesaplardan hangisi kullanılmaz?

A) Ticari Mallar
B) Konusu Kalmayan Karşılıklar
C) Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı
D) Diğer Stoklar
E) Karşılık Giderleri

18. İşletme, 25.09.2015 tarihinde 60.000 TL'ye bir binek otomobil satın almıştır. Otomobilin ekonomik ömrü 5 yıl olup işletmede normal amortisman yöntemi kullanılmaktadır. (KDV ihmal edilecektir.)

Vergi Usul Kanunu'na göre, işletmenin 31.12.2015 tarihli bilançosunda otomobil için Birikmiş Amortismanlar tutarı kaç TL'dir?

A) 24.000 B) 12.000 C) 8.000
D) 4.000 E) 3.000

19. **Maddi Duran Varlıklar (TMS-16) Standardı'na göre, aşağıdaki harcamalardan hangisi maddi duran varlığın maliyet unsuru değildir?**

A) Personel eğitim giderleri
B) Montaj giderleri
C) İthalat vergileri
D) Nakliye giderleri
E) Mesleki ücretler

20. **Muhasebe temel kavramlarından tutarlılık kavramına uygun şekilde hazırlanmış olan finansal tabloların, Türkiye Muhasebe Standartları-Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre aşağıdaki niteliksel özelliklerden hangisine sahip olduğu söylenebilir?**

A) İhtiyaca uygun olma
B) Doğrulanabilirlik
C) Anlaşılabilirlik
D) Zamanında sunulma
E) Karşılaştırılabilirlik

YARGI YAYINEVİ

21. **Aşağıdakilerden hangisi, Fon Akım Tablosunda fon kullanımı olarak yer almaz?**

A) Dönen Varlıklar tutarındaki artışlar
B) Duran Varlıklar tutarındaki artışlar
C) Olağan kâr
D) Olağan zarar
E) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki azalışlar

22. **Aşağıdakilerden hangisi işletmenin, stoklarına olan bağımlılığını gösterir?**

A) (Dönen Varlıklar - Stoklar) / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
B) [(Stoklar + Ticari Alacaklar) - Ticari Borçlar] / Devamlı Sermaye
C) (Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar - Hazır Değerler) / Stoklar
D) Satılan Ticari Mallar Maliyeti / Ortalama Ticari Mal Stoku
E) Üretim Maliyeti / Ortalama Yarı Mamul Stoku

23. Finansal tabloların analizinde kullanılan dikey yüzdelerin hesaplanmasında, aşağıdakilerden hangisi uygun bir baz (temel) oluşturmaz?

A) Bilanço analizinde, hesap sınıfı toplamı
B) Gelir tablosu analizinde, Dönem Kârı veya Zararı tutarı
C) Bilanço analizinde, aktif toplamı
D) Bilanço analizinde, hesap grubu toplamı
E) Gelir tablosu analizinde, Net Satışlar tutarı

24. Bir sermaye şirketinin karşılaştırmalı bilançolardaki bazı hesaplarının görünümü aşağıdaki gibidir.

	Önceki Dönem	Cari Dönem
Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	54.600	68.200
Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri	32.000	39.000

Buna göre, şirketin cari dönemde ödenen vergi ve benzerleri tutarı kaç TL'dir?

A) 22.600 B) 29.200 C) 54.300
D) 61.600 E) 83.500

25. Aşağıdaki maliyet sistemlerinden hangisi birlikte uygulanamaz?

A) Sipariş maliyeti-Tahminî maliyet-Tam maliyet
B) Sipariş maliyeti-Tahminî maliyet-Normal maliyet
C) Sipariş maliyeti-Tahminî maliyet-Değişken maliyet
D) Evre maliyet-Sipariş maliyeti-Tam maliyet
E) Evre maliyet-Standart maliyet-Normal maliyet

YARGI YAYINEVİ

26. Aşağıdakilerden hangisi Genel Üretim Gideri olarak muhasebeleştirilmez?

A) Direkt ilk madde ve malzemeler
B) Endirekt işçilik giderleri
C) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler
D) Çeşitli giderler
E) Amortisman giderleri

27. Aşağıdakilerden hangisi genel kabul görmüş denetim standartlarından biri değildir?

A) Mesleki eğitim standardı
B) Yeterli kanıt toplama standardı
C) Muhasebe ilkelerine uyum standardı
D) Görüş bildirme standardı
E) Ekonomik etkenler standardı

28. İşletme, kasasındaki nakit fazlası 40.000 TL'yi yıllık % 12 faizle, 30 gün vadeli olarak bankaya yatırmıştır. (Bir yıl 360 gün olarak alınacaktır.)

Buna göre, işletmenin vade sonunda bankadan geri alacağı toplam tutar kaç TL'dir?

A) 40.300 B) 40.400 C) 40.480
D) 40.600 E) 40.720

29. Bir mağazadaki ürünler % 25 indirimlidir. Aynı mağaza, peşin satışlarını artırmak amacıyla peşin satışlarda kasada % 20 ilave indirim uygulamaktadır.

Buna göre, ilk satış fiyatı 500 TL olan bir ürün peşin olarak satıldığında alıcının ödemesi gereken tutar kaç TL'dir?

A) 225 B) 250 C) 275
D) 300 E) 375

30. Üretim işletmesi, komisyoncu aracılığıyla 168.000 TL'ye aldığı 1.200 kg ham madde için alış fiyatı üzerinden % 3 komisyon, % 4 sigorta ve 3.360 TL taşıma ücreti ödemiştir. (KDV ihmal edilecektir.)

Buna göre, ham maddenin birim maliyeti işletme için kaç TL'dir?

A) 142,8 B) 144,2 C) 147
D) 149,8 E) 152,6

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2016 CEVAP ANAHTARI									
1.	C	7.	D	13.	B	19.	A	25.	D
2.	A	8.	B	14.	C	20.	E	26.	A
3.	E	9.	E	15.	D	21.	C	27.	E
4.	B	10.	C	16.	A	22.	C	28.	B
5.	C	11.	C	17.	B	23.	B	29.	D
6.	D	12.	D	18.	D	24.	D	30.	E



MUHASEBE 2017 SORULARI

1. I. Yabancı kaynaklara ilişkin ilkeler
II. Öz kaynaklara ilişkin ilkeler
III. Gelir tablosu ilkeleri

İşletmelerde geçmiş yıl zararlarının indirim kalemi olarak gösterilmesi yukarıdakilerden hangisi yada hangilerinin gereğidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi Tekdüzen Muhasebe Sisteminde 7/B seçeneğine göre gider çeşitleri başlığında yer almaz?**

A) Memur Ücret ve Giderleri
B) Çeşitli Giderler
C) Faiz Giderleri
D) Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
E) Vergi, Resim ve Harçlar

3. **İşletmelerin yılsonlarındaki bilanço düzenlemeleri aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisinin gereğidir?**

A) Maliyet esası B) Önemlilik
C) İhtiyatlılık D) Süreklilik
E) Dönemsellik

4. **Türkiye Finansal Raporlama ve Muhasebe Standartlarına göre tam bir** "finansal tablolar seti" **hazırlayan işletme aşağıdaki tablolardan hangisini düzenlemek zorunda değildir?**

A) Kar dağıtım tablosu
B) Bilanço
C) Gelir tablosu
D) Öz kaynak değişim tablosu
E) Nakit akım tablosu

YARGI YAYINEVİ

5. Kasada yapılan sayımda 1.000 TL noksan tespit edilmiş ve araştırılmak üzere ilgili hesaplara kayıt edilmiştir. Araştırma sonucunda fark nedeninin belirlenememesi üzerine tutarın veznedardan tahsil edilmesine karar verilmiş ancak veznedar kendisinden tahsilat yapılmadan işten ayrılmıştır.

Veznedarın işten ayrılması sonucunda işletmenin yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A)
Sayım ve Teselüm Noksanları 1.000
Kasa 1.000

B)
Personelden Alacaklar 1.000
Kasa 1.000

C)
Personelden Alacaklar 1.000
Sayım ve Teselüm Noksanları 1.000

D)
Diğer Çeşitli Alacaklar 1.000
Personelden Alacaklar 1.000

E)
Personelden Alacaklar 1.000
Diğer Çeşitli Borçlar 1.000

YARGI YAYINEVİ

6. İşletme önceki yıl 18.000 TL maliyetli ticari malının yarısına karşılık ayırmıştır. Malın tamamını cari yılda KDV hariç 7.000 TL'ye çekle satmıştır

Buna göre yapılacak kayıtta aşağıdakilerden hangisinin kullanımı doğrudur? (KDV oranı %18)

A) İndirilecek KDV hesabı 1.260 TL alacaklı

B) Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı 9.000 TL borçlu

C) Konusu Kalmayan Karşılık hesabı 2.000 TL alacaklı

D) Satılan Mamüller Maliyeti hesabı 18.000 TL borçlu

E) Önceki Dönem Gider ve Zararları hesabı 11.000 TL borçlu

7. İşletmenin bir KDV dönemi içinde ödediği KDV tutarı, tahsil ettiği KDV tutarından daha az ve önceki dönemden devreden KDV mevcut değil ise aradaki fark için yapılacak kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devreden KDV hesabının borcunda

B) İndirilecek KDV hesabının borcunda

C) Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabının alacağında

D) Hesaplanan KDV hesabının alacağında

E) Devreden KDV hesabının alacağında

8. T İşletmesi, personeli olan Mehmet Bey'e işletme aktifinde kayıtlı bulunan bir otomobilin dönemsel bakımını yaptırması için 1.500 TL avans ödemesi yapmıştır. Mehmet Bey bu işe ilişkin olarak %18 KDV dahil 1.180 TL ödeme yapmış olup fatura ve avans kalanını işletmeye iade etmiştir.

Buna göre, iade işlemleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Personel Avansları hesabı 1.500 TL borçlu
B) Genel Yönetim Giderleri hesabı 1.500 TL borçlu
C) Hesaplanan KDV hesabı 180 TL borçlu
D) Kasa hesabı 320 TL borçlu
E) İş Avansları hesabı 1.180 TL alacaklı

9. İşletme 01.12.2014 tarihinde, 100.000 TL'yi %6 faiz oranı üzerinden 1 yıl vadeli olarak bankaya yatırmıştır.

Buna göre, 31.12.2014 tarihinde yapılması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A)
Bankalar	500	
Faiz Gelirleri		500

B)
Gelir Tahakkukları	500	
Faiz Gelirleri		500

C)
Bankalar	500	
Faiz Giderleri		500

D)
Bankalar	6.000	
Faiz Giderleri		6.000

E)
Gelir Tahakkukları	6.000	
Faiz Gelirleri		6.000

YARGI YAYINEVİ

10. Bir işletme alış değeri 40.000 TL olan hisse senetlerinin yarısını 15.000 TL'ye çekle satmıştır. Hisse senetlerinin tamamı için ayrılmış olan karşılık tutarı 6.000 TL'dir.

Buna göre satış kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisi kullanılmaz?

A) Alınan Çekler
B) Hisse Senetleri
C) Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı
D) Menkul Kıymet Satış Karları
E) Menkul Kıymet Satış Zararları

11. Stok hareketlerini sürekli envanter yöntemiyle izleyen bir işletmede aşağıdaki işlemlerden hangisi ticari mallar hesabına kaydedilmez?

A) Mal satışları
B) Mal satışlarının maliyeti
C) Mal alışları
D) Dönem başı mal mevcudu
E) Mal alış iadeleri

12. Bir işletme, 15.000 TL tutarındaki senedi gününde tahsil edememiş ve borçluya gönderdiği ihtarname nedeniyle notere 60 TL ödemiştir. Senedin borçlusu daha sonra 16.000 TL'lik yeni bir senet vererek eski senedi değiştirmiştir.

Buna göre senedin değiştirilmesi ile ilgili olarak yapılacak kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alacak Senetleri hesabı 15.060 TL alacaklı

B) Alacak Senetleri hesabı 15.940 TL borçlu

C) Faiz Gelirleri hesabı 1.060 TL alacaklı

D) Finansman Giderleri hesabı 60 TL borçlu

E) Diğer Ticari Alacaklar hesabı 15.060 TL alacaklı

13. Üretim maliyetlerini aylık olarak hesaplayan Z İşletmesi 2016 yılında üretimde kullanacağı makinelerin bir yıllık amortisman tutarını dönem başında 240.000 TL olarak tahmin etmiştir.

Buna göre, 31.3.2016 tarihinde amortismanlara ilişkin olarak yapılacak muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Genel Üretim Giderler 240.000
Birikmiş Amortismanlar 240.000
——— / ———

B) ——— / ———
Genel Üretim Giderleri 240.000
Maliyet Giderleri Karşılığı 240.000
——— / ———

C) ——— / ———
Genel Üretim Giderleri 20.000
Maliyet Giderleri Karşılığı 20.000
——— / ———

D) ——— / ———
Genel Üretim Giderleri 20.000
Birikmiş Amortismanlar 20.000
——— / ———

E) ——— / ———
Maliyet Giderleri Karşılığı20.000
Genel Üretim Giderleri 20.000
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

14. Bir işletme, 180 gün vadeli olarak 1 Ekim tarihinde çıkardığı 500.000 TL tutarındaki finansman bonosunu peşin değeri olan 425.000 TL üzerinden A Bankası aracılığı ile satıyor.

Buna göre, 31 Aralık tarihinde işletmenin yapacağı kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gider Tahakkukları hesabı 37.500 TL borçlu
B) Bankalar hesabı 37.500 TL alacaklı
C) Çıkarılmış Bonolar ve Senetler hesabı 37.500 TL alacaklı
D) Menkul Kıymetler İhraç Farkları hesabı 75.000 TL alacaklı
E) Finansman Giderleri hesabı 37.500 TL borçlu

15. **Aşağıdaki hesaplardan hangisi dönemsellik kavramı gereği kullanılan** "dönem ayırıcı" **hesap tanımlamasına uymaktadır?**

A) Gider Tahakkukları
B) Önceki Dönem Gider ve Zararları
C) Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları
D) Geçmiş Yıllar Karları
E) Yapılmakta Olan Yatırımlar

16. **Aşağıdaki hesaplardan hangisi yıl sonunda Dönem Karı veya Zararı hesabına aktarılmaz?**

A) Genel Yönetim Giderleri
B) Hisse Senedi İptal Karları
C) Satılan Ticari Mallar Maliyeti
D) Yurtiçi Satışlar
E) Menkul Kıymet Satış Karları

YARGI YAYINEVİ

17. Stoklarını izlemekte aralıklı envanter yöntemini kullanan bir işletmenin, bir döneme ait stok hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Tutar TL
Dönem başı ticari mal mevcudu	6.000
Dönem sonu ticari mal mevcudu	4.000
Alış giderleri	1.000
Satışlar	25.000
Dönem içi mal alışları	15.000
Satıştan İadeler	2.500
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	600
Genel Yönetim Giderleri	400
Finansman Giderleri	1.250

Buna göre, işletmenin Faaliyet Karı kaç TL'dir?

A) 2.250 B) 3.500 C) 4.500 D) 5.500 E) 8.000

18. T işletmesi 1 $ = 3,2 TL iken Z Bankasında 01.10.2015 tarihinde %12 faiz oranı üzerinden 6 ay vadeli 3.000 $ tutarında hesap açtırmıştır.

Buna göre, 31.12.2015 tarihinde 1$ = 3 TL iken işletmenin yapacağı yıl sonu kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gelir Tahakkukları hesabı 28,8 TL borçlu
B) Faiz Gelirleri hesabı 28,8 TL alacaklı
C) Bankalar hesabı 627 TL alacaklı
D) Kambiyo Zararları hesabı 600 TL borçlu
E) Bankalar hesabı 628,8 TL alacaklı

19. 770 Genel Yönetim Giderleri hesabında toplanan 120.000 TL'nin, dönem sonu itibarıyla ilgili hesaba aktarılması için aşağıdaki kayıtlardan hangisi yapılmalıdır?

A)
690 Dönem Karı veya Zararı 120.000
770 Genel Yönetim Giderleri 120.000

B)
771 Genel Yönetim Giderleri
Yansıtma Hesabı 120.000
690 Dönem Karı veya Zararı 120.000

C)
632 Genel Yönetim Giderleri 120.000
771 Genel Yönetim Gid. Yansıtma Hesabı 120.000

D)
770 Genel Yönetim Giderleri 120.000
771 Genel Yönetim Gid. Yansıtma Hesabı 120.000

E)
632 Genel Yönetim Giderleri 120.000
770 Genel Yönetim Gid. 120.000

20. Aşağıdaki hesaplardan hangisi 7/B seçeneği ile 7/A seçeneğinde ortak bulunmaktadır?

A) Finansman Giderleri
B) İlk Madde ve Malzeme Giderleri
C) İşçi Ücret ve Giderleri
D) Amortisman ve Tükenme Payları
E) Çeşitli Giderler

YARGI YAYINEVİ

21. Stoklar standardındaki "işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyetleri ve satış giderleri toplamının düşülmesi sonucu elde edilecek tutar" **ifadesindeki kavram aşağıdaki kavramlardan hangisinin tanımıdır?**

A) Gerçeğe uygun değer
B) Maliyet bedeli
C) Net gerçekleşebilir değer
D) Net satış değeri
E) Stokların satış maliyeti

22. Ekonomik ömrü 5 yıl olan bir makineyi 50.000 TL'ye satın alan bir işletme, azalan bakiyeler yöntemine göre üçüncü yılın sonunda kaç TL amortisman ayıracaktır?

A) 39.200 B) 20.000
C) 12.000 D) 10.000
E) 7.200

23. 2016 yılı sonunda bir işletmenin aktifinde kayıtlı değeri 25.000 TL olan bir makine bulunmaktadır. Bu makine 2015 yılında satın alınmış olup ekonomik ömrü 5 yıldır. Makinenin satın alındığı yıl azalan bakiyeler yöntemi ile amortisman ayıran işletme 2016 yılı sonunda normal amortisman yöntemi uygulamaya karar vermiştir.

Bu işletmenin 2018 yılında ayıracağı amortisman kaç TL olacaktır?

A) 3.750 B) 3.900 C) 5.000
D) 5.400 E) 7.500

24. Bir işletme 2016 yılı içinde 12.000 avro tutarında alacak tahsilatı yapmış ve bunu 1€ = 3,80 TL kuruyla kayıtlara almıştır. 2016 yılı içinde 7.000 avroyu 1€ = 3,85 TL kuruyla TL'ye çevirmiştir. 31.12.2016 tarihinde kur 1€ = 3,88 TL'dir

Bu işletme 02.4.2017 tarihinde kalan avroları 1€ = 3,95 TL kuruyla Türk Lirası'na çevirdiğine göre Kambiyo Karları hesabına kaç TL kaydedecektir?

A) 750 B) 500 C) 450
D) 350 E) 250

25. Bir işletme dönem sonu envanter işlemlerinde, aktifinde 300.000 TL bedelle kayıtlı bulunan 4 ay vadeli ve yıllık %20 faiz oranlı bir alacak senedini reeskonta tabi tutacaktır.

Dış iskonto yöntemine göre bu senedin bilanço gününde değeri kaç TL'dir?

A) 220.000 B) 240.000
C) 280.000 D) 290.000
E) 320.000

YARGI YAYINEVİ

26. T İşletmesi peşin satış fiyatı 20 TL / adet olan 100 adet malı, 6 ay vadeli olarak 01.12.2014 tarihinde 22 TL'den satın almıştır.

Stoklar Standardına göre bu işletmenin yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir? (KDV ihmal edilecektir)

A) Ticari Mallar hesabı 2.000 TL borçlu
B) Ticari Mallar hesabı 2.200 TL
C) Alıcılar hesabı 2.200 TL borçlu
D) Satıcılar hesabı 2.000 TL alacaklı
E) Finansman Giderleri hesabı 200 TL borçlu

27. Bir ürün, üretici işletmeden sonra toptancı ve perakendeci zinciriyle tüketiciye ulaşmaktadır. Tüketici ürünü perakendeciden 106.480 TL'ye satın almıştır. Her aşamada kar oranı %10 olup satışlar peşin olarak gerçekleştirilmiştir.

Buna göre, toptancının satış kaydı aşağıdakilerden hangisidir? (KDV ihmal edilecektir)

A) Yurtiçi Satışlar hesabı 106.480 TL alacaklı
B) Ticari Mallar hesabı 96.800 TL alacaklı
C) Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı 80.000 TL alacaklı
D) Yurtiçi Satışlar hesabı 96.800 TL alacaklı
E) Kasa hesabı 88.000 TL borçlu

28. Bir işletme 1$ = 3 TL iken 2.000 dolar satın almıştır. Bu işletme satın aldığı doların tamamını kullanıp kalanı için senet düzenleyerek %18 KDV hariç 6.000 TL tutarında ticari mal almıştır. Satın alma işleminin gerçekleştiği tarihte 1$ = 2,8 TL'dir.

Bu işlemle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Ticari Mallar hesabı 6.000 TL borçlu
B) İndirilecek KDV hesabı 1.080 TL borçlu
C) Borç Senetleri hesabı 1.480 TL alacaklı
D) Kambiyo Zararları hesabı 400 TL borçlu
E) Kasa hesabı 5.600 TL alacaklı

29. I. Dinamik analiz
II. Yönetim analizi
III. İç analiz

Yukarıdakilerden hangileri yapılış amacına göre sınıflandırılan analiz türleri arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

30. Aşağıdakilerden hangisi finansal tablo analizinde, bilanço ve gelir tablosu kalemleri birlikte kullanılarak elde edilen oranlardan biri değildir?

A) Öz kaynak karlılık oranı
B) Ticari alacak devir hızı
C) Stok devir hızı
D) Aktif devir hızı
E) Yabancı kaynak oranı

YARGI YAYINEVİ

31. Bir finans yöneticisi, finansal tablolar analizi yaparken aşağıdaki oranların hangisinde doğrudan anlamlı bir sonuca ulaşamaz?

A) Net Satışlar / Dönen Varlıklar
B) Dönen Varlıklar / Toplam Varlıklar
C) Net Kar / Net Satışlar
D) Faaliyet Giderleri / Öz Kaynaklar
E) Net Kar / Toplam Varlıklar

32. Bir yıl içinde ödenecek borçları toplamı 250.000 TL ve cari oranı 2 olan bir işletme, faaliyetlerinde kullanmak üzere bedelinin tamamını 2 yıl sonra ödeyeceği 300.000 TL'lik bir makine satın almıştır.

Buna göre, işletmenin öz kaynakları kaç TL'dir?

A) 250.000 B) 300.000
C) 500.000 D) 550.000
E) 800.000

33. Z Üretim işletmesine ait bilgiler aşağıdaki gibidir.

Toplam sabit maliyetler :	600.000 TL
Birim değişken maliyet :	30 TL
Birim satış fiyatı :	60 TL

Buna göre Z Üretim İşletmesinin satışlar üzerinden %30 brüt kar sağlayabilmesi için kaç TL'lik satış yapması gerekir?

A) 3.000.000 B) 2.400.000
C) 1.200.000 D) 3.600.000
E) 1.800.000

34. Bir işletmenin karşılaştırmalı bilançolarından alınan bazı veriler aşağıdaki gibidir.

	Önceki Dönem	Cari Dönem
Kar Yedekler	17.800	21.400
Yasal Yedekler	12.600	13.200
Olağanüstü Yedekler	5.200	8.200
Geçmiş Yıllar Karları	10.000	8.000
Dönem Net Karı	35.400	37.800

Buna göre, işletmede dağıtılan temettü tutarı kaç TL'dir?

A) 29.800 B) 31.800
C) 33.800 D) 34.200
E) 36.200

35. Bir işletmenin 31.12.2016 tarihli bilançosundan alınan bilgiler aşağıdaki gibidir.

Kasa :	23.000
Demirbaşlar :	52.000
Stoklar :	104.000
Bankalar:	36.000
Kısa vadeli banka kredileri :	94.000
Kısa vadeli satıcılar :	24.000
Sermaye :	150.000

Buna göre, işletmenin nakit oranı kaçtır?

A) 0,7 B) 0,6 C) 0,5
D) 0,4 E) 0,3

36. Bir üretim işletmesinin döneme ilişkin kar tutarı 60.000 TL, toplam satış tutarı 400.000 TL ve mamül başına katkı oranı 0,40'tır.

Buna göre, işletmenin dönem ilişkin sabit maliyet tutarı kaç TL'dir?

A) 36.000 B) 100.000
C) 184.000 D) 240.000
E) 276.000

YARGI YAYINEVİ

37. Stoklar Standardında açıklanan dönüştürme maliyetleri hangi maliyet unsurlarından oluşmaktadır?

A) İlk madde malzeme maliyetleri ve mamül maliyetine eklenen genel üretim giderleri
B) Mamül maliyetine eklenen genel üretim maliyetlerine ve direkt işçilik maliyetleri
C) İlk madde malzeme maliyetleri ve direkt işçilik maliyetleri
D) Sabit ve değişken genel üretim giderleri
E) Mamül maliyetine eklenen değişken genel üretim maliyetleri ve direkt işçilik maliyetleri

38. Aşağıdakilerden hangisi üretilen mamülün maliyetini oluşturan unsurlardan biri değildir?

A) Direkt ilk madde ve malzeme giderleri
B) Endirekt madde giderleri
C) Direkt işçilik giderleri
D) Endirekt işçilik giderleri
E) Pazarlama satış ve dağıtım giderleri

39. Aşağıdakilerden hangisi maliyet muhasebesinin fonksiyonlarından biri değildir?

A) Planlamaya yardımcı olmak
B) Üretilen hizmetlerin maliyetini hesaplamak
C) Üretilen mamüllerin maliyetini hesaplamak
D) Finansal tabloları hazırlamak
E) Gider kontrolüne yardımcı olmak

YARGI YAYINEVİ

40. Bir üretim işletmesinin üretimini yaptığı mamüle ilişkin geçmiş dönemlerdeki miktar ve maliyet bilgileri aşağıdaki gibidir.

Aylar	Üretim Miktarı (adet)	Toplam maliyet TL
Ocak-Mart	45.000	560.000
Nisan-Haziran	52.000	630.000
Temmuz-Eylül	47.000	580.000
Ekim-Aralık	50.000	610.000

"En Düşük En Yüksek Hacimler Yöntemine" **göre bu mamülün birim değişken maliyeti kaç TL'dir?**

A) 15 B) 12,27 C) 10 D) 9,45 E) 9

KPSS 2017 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	9.	B	17.	B	25.	C	33.	A
2.	C	10.	D	18.	D	26.	A	34.	C
3.	E	11.	A	19.	C	27.	D	35.	C
4.	A	12.	E	20.	A	28.	E	36.	B
5.	D	13.	C	21.	C	29.	B	37.	B
6.	B	14.	E	22.	E	30.	E	38.	E
7.	D	15.	A	23.	A	31.	D	39.	D
8.	D	16.	B	24.	D	32.	A	40.	C

MUHASEBE 2018 SORULARI

1. Bir muhasebecinin uygulamalarından bazıları şu şekildedir:

- İşletmenin dönem sonu kâr-zarar durumuna göre stok değerleme yöntemlerinde değişiklikler yapmaktadır.
- Yabancı paralı işlemleri Türk lirasına çevirerek kaydetmektedir.
- Bankalardan kredi alımında yaşanmaması için finansal tabloları, kredi alımına uygun olarak düzenlemektedir.
- İhtiyaç duyduğu zaman, işletme ortaklarından şirket adına borç para almakta ve bunu şirketin borcu olarak kaydetmektedir.

Buna göre, muhasebecinin aykırı davrandığı muhasebe kavramlarının tamamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tutarlılık - Kişilik - Tam Açıklama
B) Sosyal Sorumluluk-Parayla Ölçme
C) Tutarlılık - Sosyal Sorumluluk - Kişilik
D) Dönemsellik - Parayla Ölçme - Tam Açıklama
E) Parayla Ölçme - Kişilik - Dönemsellik

2. Aşağıdaki kalemlerden hangisi bilanço kapsamında değildir?

A) Arama Giderleri
B) Hazırlık ve Geliştirme Giderleri
C) Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri
D) Gelecek Aylara Ait Giderler
E) Komisyon Giderleri

3. Süt ürünleri üreticisi bir işletme, yöredeki gerçek usulde vergiye tabi olmayan köylülerden topladığı sütleri kullanarak üretim yapmaktadır.

Buna göre sütlerin, üretici köylüden satın alınması sırasında düzenlenmesi gereken makbuz ve bu makbuzun kim tarafından düzenlenmesi gerektiğiyle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

	Makbuz	Düzenleyen
A)	Müstahsil makbuzu	Satış yapan köylü
B)	Müstahsil makbuzu	Üretici işletme
C)	Perakende satış fişi	Satış yapan köylü
D)	Fatura	Üretici işletme
E)	Gider pusulası	Satış yapan köylü

4. İşletmenin varlıkları veya kaynakları üzerinde henüz olumlu veya olumsuz etkisi olmayan ve sonuç hesaplarını ilgilendirmeyen olayların muhasebe kayıtlarına aktarılması amacıyla açılan hesap aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dönem ayırıcı hesaplar
B) Düzenleyici hesaplar
C) Nazım hesaplar
D) Öz Kaynak hesapları
E) Kâr Yedekleri hesapları

YARGI YAYINEVİ

5. Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine göre, aşağıdakilerden hangisi Kâr Yedekleri hesap grubunda yer almaz?

A) Yasal Yedekler
B) Statü Yedekleri
C) Diğer Kâr Yedekleri
D) Hisse Senetleri İhraç Primleri
E) Özel Fonlar

6. K İşletmesi, aktifinde 5.000.000 TL ile kayıtlı bulunan bir iş makinesini, 01.10.2016 tarihinde L İşletmesine kira bedelinin tamamını 01.04.2018 tarihinde tahsil etmek üzere aylık kira bedeli 10.000 TL üzerinden 24 aylığına kiraya vermiştir.

L İşletmesi 01.04.2018 tarihinde 24 aylık kira bedelinin tamamını çek keşide etmek suretiyle ödediğine göre, bu tarihte K İşletmesinin yapacağı kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
101 Alınan Çekler 240.000
649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 240.000
——— / ———

B) ——— / ———
101 Alınan Çekler 240.000
181 Gelir Tahakkukları 150.000
281 Gelir Tahakkukları 30.000
649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 60.000
——— / ———

C) ——— / ———
101 Alınan Çekler 240.000
380 Gelecek Aylara Ait Gelirler 60.000
181 Gelir Tahakkukları 180.000
——— / ———

D) ——— / ———
101 Alınan Çekler 240.000
380 Gelecek Aylara Ait Gelirler 180.000
181 Gelir Tahakkukları 60.000
——— / ———

E) ——— / ———
380 Gelecek Aylara Ait Gelirler 60.000
181 Gelir Tahakkukları 150.000
281 Gelir Tahakkukları 30.000
103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri 240.000
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

7. Bir işletmenin 20.000 TL tutarındaki ticari alacağı borçlusu tarafından vadesinde ödenmemiş ve bu alacak için dava açılmıştır. Bu işletmenin söz konusu alacak için borçlusundan teminat olarak aldığı 5.000 TL tutarında bir senet bulunmaktadır.

İşletme, dönem sonunda bu alacak için karşılık ayırmaya karar verdiğine göre, yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Şüpheli Ticari Alacaklar 10.000
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı 10.000
——— / ———

B) ——— / ———
Karşılık Giderleri 15.000
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı 15.000
——— / ———

C) ——— / ———
Şüpheli Ticari Alacaklar 10.000
Alıcılar 10.000
——— / ———

D) ——— / ———
Karşılık Giderleri 20.000
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı 20.000
——— / ———

E) ——— / ———
Karşılık Giderleri 5.000
Alıcılar 5.000
——— / ———

8. Aktif hesapların işleyiş biçimiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Aktif hesaplarda açılış kaydı, hesabın borç tarafında yer alır.
B) Aktif hesaplar borç kalanı verirler veya kalan vermezler.
C) Aktif bir hesaptaki azalış, hesabın alacak tarafına kaydedilir.
D) Aktifte yer alan düzenleyici bir hesaptaki artış, hesabın borç tarafına kaydedilir.
E) Aktif bir hesabın bakiyesini artırmak için hesabın borç tarafına kayıt yapılır.

9. K Anonim Şirketi, toplam sermayesi 235.000 TL olan L Anonim Şirketinin hisse senetlerinden 40.000 TL nominal bedelli kısmını, geçici yatırım düşüncesiyle satın almıştır. Bir süre sonra K Anonim Şirketi, eski hisse senetlerine ilave olarak 80.000 TL'lik nominal bedelli hisse senedi daha satın alarak L Anonim Şirketine ortak olmuştur.

Buna göre, K Anonim Şirketinin yapacağı yevmiye kaydıyla ilgili aşağıdakiler den hangisi doğrudur?

A) Hisse Senetleri hesabı 80.000 TL borçlu
B) Hisse Senetleri hesabı 120.000TL alacaklı
C) Bağlı Ortaklıklar hesabı 120.000 TL borçlu
D) İştirakler hesabı 120.000 TL borçlu
E) İştirakler hesabı 120.000 TL alacaklı

YARGI YAYINEVİ

10. Tekdüzen muhasebe sistemine göre, aşağıdakilerden hangisi Maddi Olmayan Duran Varlık grubunda yer almaz?

A) Haklar
B) Özel Maliyetler
C) Şerefiye
D) Arama Giderleri
E) Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri

11. Vergi Usul Kanunu'na göre kıymeti düşen mallar aşağıdaki yöntemlerden hangisiyle değerlenir?

A) Maliyet bedeli
B) İtibarı değer
C) Mukayyet değer
D) Vergi değen
E) Emsal bedeli

12. Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ve kira süresi sonunda mal sahibine bırakılacak olan varlıkların bedellerini kapsayan harcamaların izlendiği hesap aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yapılmakta Olan Yatırımlar
B) Araştırma ve Geliştirme Giderleri
C) Özel Maliyetler
D) Şerefiye
E) Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri

13. Aşağıdakilerden hangisi işletmelerde, bir malın varlık olması için taşıması gereken özelliklerden biri değildir?

A) Daha önceden satın alma gibi bir işlem yoluyla ortaya çıkması
B) Üzerinde işletmenin kontrolünün olması
C) Kontrolün bilanço gününde de mevcut olması
D) Gelecekte ekonomik bir yarar sağlama yeteneğinin olması
E) Ediniminde öz kaynakların kullanılmış olması

14. Un üretimi yapan bir işletmede üretim sonucunda elde edilen 4.000 TL değerindeki kepek, aşağıdaki hesapların hangisinde takip edilir?

A) Ticari Mallar
B) Yarı Mamuller-Üretim
C) Mamuller
D) Diğer Stoklar
E) Diğer Dönen Varlıklar

15. Yurt dışından ithal edilen bir ticari mal için gümrük komisyoncusuna, %15 gelir vergisi kesildikten sonra 4.250 TL ve brüt tutar üzerinden %18 KDV nakden ödenmiştir.

Buna göre, yapılması gereken kayıtla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Ticari Mallar hesabı 5.000 TL borçlu
B) Komisyon Giderleri hesabı 4.250 TL borçlu
C) Kasa hesabı 5.150 TL alacaklı
D) Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabı 750 TL alacaklı
E) İndirilecek KDV hesabı 900 TL borçlu

16. K İşletmesi sanayi tipi tüp ticareti ile uğraşmaktadır. İşletme, önceki bir tarihte müşterisi Bay M'den 20.000 TL depozito bedeli tahsil etmiş ve bu tutarı muhasebe kayıtlarına geçirmiştir. Müşteri Bay M, boş tüplerin %70'ini K İşletmesine iade etmiş ve kalan tüpleri kaybettiğini belirtmiştir. Bunun üzerine K İşletmesi depozito bedelinin %70'ini banka hesabına havale ederek müşteri Bay M'ye iade etmiş ve kalan tutarı ilgili hesaplara aktarmıştır.

Buna göre, K İşletmesinin depozito iadesi sırasında yapacağı kayıtla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Alınan Depozito ve Teminatlar hesabı 14.000 TL borçlu
B) Bankalar hesabı 20.000 TL alacaklı
C) Diğer Maddi Duran Varlıklar hesabı 6.000 TL alacaklı
D) Diğer Gider ve Zararlar hesabı 6.000 TL alacaklı
E) Alınan Depozito ve Teminatlar hesabı 20.000 TL alacaklı

YARGI YAYINEVİ

17. A İşletmesi, dönem sonunda yapmış olduğu envanter çalışmaları sırasında Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabında bulunan 12.000 TL'lik tutarın, bir sonraki dönemin geliri olduğunu tespit etmiştir.

Bu durumda, A İşletmesinin yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Gelir Tahakkukları 12.000
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 12.000
——— / ———

B) ——— / ———
Gelecek Aylara Ait Gelirler 12.000
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 12.000
——— / ———

C) ——— / ———
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 12.000
Gelecek Aylara Ait Gelirler 12.000
——— / ———

D) ——— / ———
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 12.000
Diğer Olağan Dışı Gelir ve Kârlar 12.000
——— / ———

E) ——— / ———
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 12.000
Önceki Dönem Gelir ve Kârları 12.000
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

18. T Anonim Şirketinin 31.12.2017 tarihindeki dönem kârı 200.000 TL'dir. 2017 yılına ilişkin kurumlar vergisi oranı ise %20'dir.

Buna göre, işletmenin vergi kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
691 Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları 40.000
371 Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri 40 000
——— / ———

B) ——— / ———
691 Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları 40.000
370 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları 40.000
——— / ———

C) ——— / ———
370 Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları 40.000
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar 40.000
——— / ———

D) ——— / ———
193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar 40.000
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar 40.000
——— / ———

E) ——— / ———
371 Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri 40.000
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar 40.000
——— / ———

19. Cari yılda 80.000 TL dönem net kârı elde eden bir işletmenin sermayesi 500.000 TL, ödenmemiş sermayesi 50.000 TL'dir. İşletmenin önceki yıllarda ayırmış olduğu I. tertip yasal yedek akçe tutarı ise 87.000 TL'dir.

Buna göre, İşletmenin bu yıl ayıracağı I. tertip yasal yedek akçe tutarı kaç TL'dir?

A) 3.000 B) 4.000 C) 8.000
D) 16.000 E) 30.000

20.

Borç Senetleri	XX	
Sayım ve Tesellüm Noksanları		XX

Bu kayıt, aşağıdaki işlemlerden hangisiyle ilgilidir?

A) Nedeni araştırılan kasa noksanının, ödendiği hâlde kayıtlara geçirilmemiş olan bir senetten kaynaklandığının belirlenmesi

B) Kasa sayım noksanının nedeninin bulunamamasından dolayı kasa sorumlusuna senet imzalatılması

C) Kasa sayım noksanının muhasebeleştirilmesi

D) Kasa sorumlusu tarafından düzenlenen borç senedinin bulunamaması

E) Vadesi gelmiş borç senedinin bulunamaması

YARGI YAYINEVİ

21. A İşletmesi, kendisine verilen toplam 300.000 TL mal siparişinin %20'sini mal tesliminden 2 ay önce tahsil etmiştir. 2 ay sonra mal teslim edilmiş ve geriye kalan tutar %18 KDV'siyle birlikte banka aracılığıyla tahsil edilmiştir.

Buna göre mal satış işlemiyle ilgili muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A)

Bankalar	60.000	
Alınan Sipariş Avansları		60.000

B)

Ticari Mallar	60.000	
Alınan Sipariş Avansları		60.000

C)

Bankalar	354.000	
Alınan Sipariş Avansları		60.000
Yurtiçi Satışlar		240.000
Hesaplanan KDV		54.000

D)

Bankalar	294.000	
Alınan Sipariş Avansları	60.000	
Yurtiçi Satışlar		300.000
Hesaplanan KDV		54.000

E)

Bankalar	294.000	
Alınan Sipariş Avansları	60.000	
Hesaplanan KDV		54.000
Ticari Mallar		300.000

22. T İşletmesinin, 31.12.2017 tarihinde ticari faaliyetlerinden kaynaklanan 200.000 TL'lik senetli borcu bulunmaktadır. Senetlerin üzerindeki faiz oranı %10 olup vadeleri 31.05.2018'dir. T İşletmesi senetli alacak ve borçlarını tasarruf değeri üzerinden değerlemeye tabi tutma politikasını benimsemiştir. Söz konusu senedin tasarruf değeri 192.000 TL olarak hesaplanmıştır.

Buna göre, T İşletmesinin 31.12.2017 tarihinde yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———

Reeskont Faiz Giderleri	8.000	
Borç Senetleri Reeskontu		8.000

B) ——— / ———

Borç Senetleri Reeskontu	8.000	
Reeskont Faiz Gelirleri		8.000

C) ——— / ———

Alacak Senetleri Reeskontu	8.000	
Reeskont Faiz Gelirleri		8.000

D) ——— / ———

Reeskont Faiz Giderleri	8.000	
Borç Senetleri		8.000

E) ——— / ———

Reeskont Faiz Giderleri	8.000	
Alacak Senetleri		8.000

YARGI YAYINEVİ

23. Z Bankası, Y İşletmesinin bankadaki vadeli mevduat hesabına 25.000 TL faiz tahakkuk ettirmiş ve bu tutar üzerinden %15 gelir vergisi kestikten sonra geriye kalan tutarı işletmenin ilgili hesabına yatırılmıştır.

Buna göre, Y İşletmesinin yapacağı muhasebe kaydıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Faiz Gelirleri hesabı 25.000 TL alacaklı

B) Faiz Gelirleri hesabı 21.250 TL alacaklı

C) Bankalar hesabı 25.000 TL borçlu

D) Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabı 3.750 TL alacaklı

E) Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabı 3.750 TL alacaklı

24. Bir işletmenin ticaretini yaptığı Z malına ilişkin 01.08.2017-31.08.2017 dönemi bilgileri aşağıdaki gibidir:

01.08.2017	Önceki aydan devir	1.000 adet x 9 TL/adet
05.08.2017	Satın alınan	1.500 adet x 11 TL/adet
10.08.2017	Satılan	800 adet
15.08.2017	Satılan	500 adet
22.08.2017	Satın alınan	1.200 adet x 16 TL/adet
27.08.2017	Satılan	1.000 adet

İlk giren ilk çıkar (FIFO) yöntemine göre, 27.08.2017 tarihinde satılan malların maliyeti kaç TL'dir?

A) 9.000 B) 11.000 C) 12.000 D) 12.500 E) 13.500

25. Bir işletmenin 2017 yılı Ticari Mallar hesabına ilişkin hesap hareketleri aşağıdaki dibidir:

Dönem Başı Ticari Mal Stoku	23.000 TL
Dönem İçi Ticari Mal Alışları	117.000 TL
Alıştan İadeler	8.000 TL
Alış İskontoları	5.000 TL
Net Satışlar	150.000 TL
Brüt Satış Kârı	35.000 TL

Buna göre, dönem sonunda ticari malların değeri kaç TL'dir?

A) 9.000 B) 12.000 C) 17.000
D) 25.000 E) 42.000

26. Bir işletmenin maddi duran varlıklarıyla ilgili bilgiler aşağıdaki gibidir:

Maddi Duran Varlık	Ekonomik Ömür (Yıl)	Maliyet (TL)
Tesis, Makine ve Cihazlar	5	60.000
Demirbaşlar	3	40.000

Buna göre söz konusu işletmede amortismanlar, azalan bakiyeler yöntemiyle ve Vergi Usul Kanunu hükümleri dikkate alınarak hesaplanıyorsa 2. yıl amortisman tutarı kaç TL'dir?

A) 23.200 B) 56.666 C) 24.400
D) 58.400 E) 79.866

YARGI YAYINEVİ

27. KLM AŞ'nin 31 Aralık 2017 tarihindeki gelir tablosunun bazı kalemleri aşağıdaki gibidir:

Olağan Kâr veya Zarar	750.000 TL
Olağandışı Gider ve Zararlar	150.000 TL
Olağandışı Gelir ve Kârlar	50.000 TL
Kurumlar vergisi oranı	%20

KLM AŞ'nin ticari kârıyla mali kârı eşit olduğuna göre, dönem net kârı veya zararı kaç TL'dir?

A) 480.000 B) 520.000
C) 600.000 D) 640.000
E) 650.000

28. Bir işletme 23.07.2017 tarihinde 50.000 $ tutarındaki malı, yurt dışına kredili satmıştır. İşlem tarihindeki kur 1 $ = 3,8TL'dir. 18.12.2017 tarihinde, satışla ilgili tahsilat gerçekleştirilmiştir. Tahsilat tarihindeki kur ise 1 $ = 3,9TL'dir.

Bu işletmenin 18.12.2017 tarihinde Tekdüzen Muhasebe Sistemi'ne göre yapacağı muhasebe kaydıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Yurtdışı Satışlar hesabı 5.000 TL alacaklı
B) Kambiyo Kârları hesabı 5.000 TL borçlu
C) Alıcılar hesabı 5.000 TL borçlu
D) Alıcılar hesabı 195.000 TL alacaklı
E) Yurtdışı Satışlar hesabı 195.000 TL alacaklı

29. Aşağıdakilerden hangisi bir işletmenin kısa vadeli borç ödeme yeteneğinin belirlenmesinde kullanılır?

A) Öz kaynak oranı
B) Yabancı kaynak oranı
C) Cari oran
D) Stok devir hızı
E) Brüt satış kârı oranı

30. Satış maliyetlerinin artması aşağıdaki oranlardan hangisini azaltır?

A) Nakit oranı
B) Stok bağımlılık oranı
C) Stok devir hızı oranı
D) Yabancı kaynak oranı
E) Faaliyet kârı oranı

31. Aşağıdakilerden hangisi, TMS 7 Nakit Akış Tabloları Standardına göre hazırlanan Nakit Akış Tablosu'nda, Finansman Faaliyetlerinden Sağlanan Nakit Akışları bölümünde raporlanmaz?

A) Hisse senedi ihracından kaynaklanan nakit girişleri
B) Malı borç ödemelerinden kaynaklanan nakit çıkışları
C) Temettü ödemelerinden kaynaklanan nakit çıkışları
D) Maddi duran varlık satışıyla ilgili nakit girişleri
E) Sermaye artışından kaynaklanan nakit girişleri

YARGI YAYINEVİ

32. KLM AŞ'nin Nakit Akış Tablosu'ndaki bazı bilgileri aşağıdaki gibidir:

İşletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışları	850.000 TL
Yatırım faaliyetlerine ilişkin nakıt akışları	(500.000 TL)
Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları	230.000 TL

KLM AŞ'nin dönem başı nakit ve nakit benzerleri mevcudu 20.000 TL ise dönem sonu nakit ve nakit benzerleri mevcudu kaç TL'dir?

A) 250.000 B) 270.000
C) 580.000 D) 600.000
E) 1.100.000

33. Finansal analiz açısından aşağıdaki kalemlerin hangisindeki artış işletme için olumsuzdur?

A) Satıştan İadeler
B) Konusu Kalmayan Karşılıklar
C) Sermaye
D) Gelir Tahakkukları
E) Satış Gelirleri

34. Gömlek üretimi yapan bir işletme, 2018 faaliyet döneminde 20.000 TL kâr elde etmeyi hedeflemektedir. İşletmenin toplam sabit maliyeti 100.000 TL, gömleğin birim değişken maliyeti 10 TL, satış fiyatı ise 20 TL'dir.

Buna göre işletme, hedeflediği kâr tutarına ulaşabilmek için kaç adet gömlek satmalıdır?

A) 1.000 B) 2.000 C) 10.000
D) 11.000 E) 12.000

35. T işletmesinin 2016 yılı verilerine göre, dönen varlıklarının toplamı 100.000 TL ve bu tutarın içinde stokların değeri 10.000 TL'dir. Ayrıca işletmenin kısa vadeli yabancı kaynaklarının toplamı 50.000 TL'dir. 2017 yılında dönen varlık toplamının değişmediği varsayımıyla işletme, stoklarını 2 kat artırmış ve kısa vadeli yabancı kaynaklarını önceki yıla kıyasla %20 azaltmıştır.

Buna göre, 2017 yılında T İşletmesinin likidite oranı kaçtır?

A) 1 B) 1,5 C) 1,8
D) 2 E) 2,5

36.

VARLIKLAR	2017	2016	Değişim (TL)	Değişim (%)
I. Dönen Varlıklar - Ticari Alacaklar	40.000	45.000	-5.000	-11,11
II. Duran Varlıklar - Maddi Duran Varlıklar (net)	65.000	58.000	+7.000	+12,07

Buna göre, örnek uygulamaya ilişkin finansal analiz tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karşılaştırmalı analiz
B) Yüzde yöntemi ile analiz
C) Trend analizi
D) Oran analizi
E) Fayda maliyet analizi

YARGI YAYINEVİ

37.

Maliyetler	Hizmet Maliyet Yerleri		Üretim Maliyet Yerleri	
	Yemek-hane	Kalite Kontrol	Kesme	Boyama
1. Dağıtım Sonuçları	400.000	200.000	50.000	100.000
Yemekhane Bölümü	20	50	30	20
Kalite Kontrol Bölümü	10	15	150	50

Yukarıdaki bilgiler kullanılarak doğrudan dağıtım yöntemiyle hesaplama yapıldığında, kesme maliyet yerinin yemekhane maliyet yerinden alacağı pay kaç TL olur?

A) 50.000 B) 60.000
C) 150.000 D) 160.000
E) 240.000

38. A Üretim İşletmesinin bir dönemdeki hammadde hareketleri aşağıdaki gibidir:

Alış 50 TL/kg	1.000 kg
Alış 60 TL/kg	1.000 kg
Üretime sevk	1.500 kg
Alış 80 TL/kg	500 kg
Üretime sevk	600 kg

Aralıklı envanter yöntemini uygulayan İşletmenin, bu dönemde üretime sevk ettiği hammaddenin maliyeti ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre kaç TL'dir?

A) 122.000 B) 123.000
C) 124.000 D) 126.000
E) 128.000

39. Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan her türlü risk ve yararların devredildiği sözleşmedir. Varlığın mülkiyetinin devredilip devredilmemesi ise sözleşmenin niteliğini değiştirmez.

Yukarıdaki açıklama, Kiralama İşlemleri Standardı kapsamındaki hangi kiralama işlemini tanımlar?

A) Satış ve gen kiralama sözleşmeleri
B) Fınansal kiralama
C) Basit kiralama
D) Faaliyet kiralaması
E) Kiralama ve gen alış sözleşmeleri

YARGI YAYINEVİ

40. K İşletmesinde ilk madde ve malzeme hareketleri aşağıdaki gibidir:

- Dönem başı stok: 10.000 TL
- Dönem içi satın alınan 12.000 TL
- Dönem sonu stok: 8.000 TL

K işletmesi bu dönemde 20.000 TL işçilik gideri, 15.000 TL genel üretim gideri yaptığına göre, üretim maliyeti toplamı kaç TL'dir?

A) 37.000 B) 39.000
C) 40.000 D) 42.000
E) 49.000

KPSS 2018 CEVAP ANAHTARI									
1.	C	9.	C	17.	C	25.	B	33.	A
2.	E	10.	D	18.	B	26.	C	34.	E
3.	B	11.	E	19.	A	27.	B	35.	D
4.	C	12.	C	20.	A	28.	A	36.	A
5.	D	13.	E	21.	D	29.	C	37.	E
6.	C	14.	D	22.	B	30.	E	38.	D
7.	B	15.	B	23.	A	31.	D	39.	B
8.	D	16.	C	24.	B	32.	D	40.	E

MUHASEBE 2019 SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Tek Düzen Hesap Planı'nda yer alan düzenleyici hesaplardan biridir?

A) Diğer Borç ve Gider Karşılıkları
B) Maliyet Giderleri Karşılığı
C) Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri
D) Borç Senetleri Reeskontu
E) Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler

YARGI YAYINEVİ

2. T İşletmesi 12.000 TL + %10 KDV tutarındaki malı satıcıya iade etmiştir. İşletmenin satıcıya herhangi bir borcu bulunmamaktadır. Satıcı işletme; iade aldığı malın KDV'sini peşin ödemiş, kalanı için müşterisinden aldığı çeki T İşletmesine ciro etmiştir.

Buna göre T İşletmesinin iadeyle ilgili yapacağı kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ 12.000
KASA 1.200
TİCARİ MALLAR 12.000
HESAPLANAN KDV 1.200
——— / ———

B) ——— / ———
SATIŞTAN İADELER 12.000
İNDİRİLECEK KDV 1.200
KASA 1.200
——— / ———

C) ——— / ———
TİCARİ MALLAR 12.000
İNDİRİLECEK KDV 1.200
KASA 1.200
ALINAN ÇEKLER 12.000
——— / ———

D) ——— / ———
KASA 1.200
ALINAN ÇEKLER 12.000
SATICILAR 12.000
HESAPLANAN KDV 1.200
——— / ———

E) ——— / ———
KASA 1.200
ALINAN ÇEKLER 12.000
TİCARİ MALLAR 12.000
HESAPLANAN KDV 1.200
——— / ———

3. Aşağıdakilerden hangisi bilançonun hem aktifinde hem de pasifinde azalmaya yol açmaz?

A) Satıcılara olan borç için çek ciro edilmesi
B) Personele olan ücret borcu için bankaya ödeme emri verilmesi
C) Ortaklara temettü ödenmesi
D) Geçmiş yıl zararının dönem kârıyla kapatılması
E) Satın alınan hisse senetlerinin değerinin düşmesi

4. **Gelir ve giderlerin nakit esasına göre değil de tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisinin gereğidir?**

A) İşletmenin sürekliliği
B) Kişilik
C) Maliyet esası
D) Dönemsellik
E) Özün önceliği

5. **Aşağıdaki hesaplardan hangisi Tek Düzen Hesap Planı'nda Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar grubu içinde gösterilmez?**

A) Çıkarılmış Tahviller
B) Ortaklara Borçlar
C) Kıdem Tazminatı Karşılığı
D) Maliyet Giderleri Karşılığı
E) Alınan Depozito ve Teminatlar

6. T İşletmesi; tanesini 1.000 TL'ye satın aldığı 100 adet cep telefonunun, kur artışı nedeniyle toplam piyasa değerinin 120.000 TL'ye çıktığını tespit etmiştir.

Bu işletmenin, kurdan kaynaklı artışı kâr olarak muhasebeleştirememesi aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisiyle ilgilidir?

A) İhtiyatlılık
B) Özün önceliği
C) Tutarlılık
D) Kişilik
E) Parayla ölçülme

YARGI YAYINEVİ

7. **Aşağıdakilerden hangisi Tek Düzen Hesap Planı'nın Hazır Değerler hesap grubundaki hesaplara kaydedilmez?**

A) Cüzdandaki yabancı paralar
B) Cüzdandaki çekler
C) Yolda olan paralar
D) Vadesi gelmiş kuponlar
E) Cüzdandaki hisse senetleri

8. Bir işletme, dönem sonunda senetli alacaklarını tasarruf değeriyle değerlemeye karar vermiştir. Yapılan değerlemede 17.000 TL nominal değerli alacak senedinin tasarruf değeri 15.000 TL olarak tespit edilmiştir.

İşletmenin bu işlemle ilgili dönem sonunda yapacağı muhasebe kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Alacak Senetteri hesabı 17.000 TL alacaklı
B) Alacak Senetleri Reeskontu hesabı 15.000 TL alacaklı
C) Alacak Senetleri Reeskontu hesabı 2.000 TL borçlu
D) Reeskont Faiz Giderleri hesabı 2.000 TL borçlu
E) Reeskont Faiz Gelirleri hesabı 2.000 TL alacaklı

9. A İşletmesi 30.000 TL'lik veresiye borcuna karşılık Bay C'ye 20.000 TL'lik çek keşide etmiş ve 10.000 TL'lik çek ciro etmiştir. Bay C, ilerleyen günlerde bankaya giderek çeklerin toplamı olan 30.000 TL'yi tahsil etmiştir.

Buna göre Bay C çekleri tahsil ettiğinde A İşletmesinin yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
SATICILAR 30.000
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ 30.000
——— / ———

B) ——— / ———
SATICILAR 30.000
ALINAN ÇEKLER 10.000
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ 20.000
——— / ———

C) ——— / ———
BORÇ SENETLERİ 30.000
ALINAN ÇEKLER 10.000
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ 20.000
——— / ———

D) ——— / ———
ALINAN ÇEKLER 10.000
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ 20.000
BANKALAR 30.000
——— / ———

E) ——— / ———
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ 20.000
BANKALAR 20.000
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

10. Bir işletme, uzun vadeli yatırım amacıyla KLM AŞ'nin nominal birim değeri 100 TL olan hisse senetlerinden 2.000 adedini 250.000 TL ödeyerek satın almıştır. Bu işletmenin satın aldığı hisse senetleri, KLM AŞ'nin sermayesinin %15'i oranındadır.

Buna göre işletmenin hisse senetlerini satın aldığında yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
HİSSE SENETLERİ 250.000
KASA 250.000
——— / ———

B) ——— / ———
İŞTİRAKLER 250.000
KASA 250.000
——— / ———

C) ——— / ———
HİSSE SENETLERİ 200.000
KASA 200.000
——— / ———

D) ——— / ———
BAĞLI MENKUL KIYMETLER 250.000
KASA 250.000
——— / ———

E) ——— / ———
İŞTİRAKLER 200.000
DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR 50.000
KASA 250.000
——— / ———

11. Bir işletmenin bankayla yaptığı sözleşmeye göre, işletmenin kredi kartıyla yaptığı satışların bedelleri bir ay sonra banka hesabına aktarılmaktadır.

Bu işletme; kredi kartıyla bir satış yaptığında satıştan ortaya çıkan alacağını, aşağıdaki hesaplardan hangisinin borç tarafına kaydeder?

A) Alıcılar
B) Bankalar
C) Diğer Ticari Alacaklar
D) Gelecek Aylara Ait Gelirler
E) Gelir Tahakkukları

12. K İşletmesi, ABC AŞ tarafından 01.02.2018 tarihinde ihraç edilen nominal birim değeri 100 TL, yıllık faiz oranı %12, vadesi 9 ay olan bonolardan; 100 adedini 01.06.2018 tarihinde adedi 104 TL'den banka aracılığıyla satın almış ve alış değeri lazerinden kaydetmiştir. K İşletmesi bu bonoların tamamını 01.09.2018 tarihinde adedi 107,5 TL'den banka aracılığıyla satmıştır.

K İşletmesinin bu satış işlemine ilişkin yapacağı yevmiye kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

(Vergi ve fonlar dikkate alınmayacaktır.)

A) Bankalar hesabı 10.400 TL borçlu
B) Faiz Gelirleri hesabı 700 TL alacaklı
C) Menkul Kıymet Satış Zararları hesabı 150 TL borçlu
D) Menkul Kıymet Satış Kârları hesabı 50 TL alacaklı
E) Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları hesabı 10.750 TL alacaklı

YARGI YAYINEVİ

13. Bir işletmede, alış fiyatı 12.000 TL olan hisse senetleri için 2.000 TL karşılık ayrılmıştır. İzleyen dönemde söz konusu hisse senetlerinin yarısı 6.000 TL'ye banka aracılığıyla satılmıştır.

Buna göre işletmenin, hisse senetlerini sattığında yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
BANKALAR 6.000
MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI 1.000
HİSSE SENETLERİ 6.000
KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR 1.000
——— / ———

B) ——— / ———
BANKALAR 6.000
MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI 2.000
HİSSE SENETLERİ 6.000
KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR 2.000
——— / ———

C) ——— / ———
BANKALAR 6.000
HİSSE SENETLERİ 6.000
——— / ———

D) ——— / ———
BANKALAR 6.000
MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI 2.000
HİSSE SENETLERİ 6.000
MENKUL KIYMET SATIŞ KÂRLARI 2.000
——— / ———

E) ——— / ———
BANKALAR 6.000
MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARLARI 1.000
HİSSE SENETLERİ 6.000
MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI 1.000
——— / ———

14. Aşağıdaki hesaplardan hangisi doğmuş fakat henüz istenebilir durumda olmayan gelirlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılır?

A) Gelir Tahakkukları
B) Diğer Hazır Değerler
C) Alıcılar
D) Gelecek Aylara Ait Gelirler
E) Konusu Kalmayan Karşılıklar

15. T İşletmesi, turistik bir bölgede hediyelik eşya satmaktadır. İşletme 07.08.2018 - 11.08.2018 tarihleri arasında 20.000 avro tutarında mal satmıştır. Satış işlemi 1 avro = 4 TL kur üzerinden muhasebe kayıtlarına geçirilmiştir. Satışlardan tahsil edilen 20.000 avro, 12.08.2018 tarihinde 1 avco = 4,09 TL kur üzerinden işletmenin bankadaki döviz tevdiat hesabına yatırılmıştır.

Buna göre T İşletmesinin 12.08.2018 tarihinde 20.000 avroyu bankaya yatırdığında yapacağı muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

(KDV dikkate alınmayacaktır.)

A)
BANKALAR 80.000
YURTİÇİ SATIŞLAR 80.000

B)
BANKALAR 1.800
KAMBİYO KÂRLARI 1.800

C)
BANKALAR 81.800
YURTİÇİ SATIŞLAR 81.800

D)
BANKALAR 81.800
YURTDIŞI SATIŞLAR 81.800

E)
BANKALAR 81.800
KASA 80.000
KAMBİYO KÂRLARI 1.800

YARGI YAYINEVİ

16. MSI AŞ'nin 31.12.2018 tarihi itibarıyla bilanço kalemlerine ait bazı bilgileri aşağıdaki gibidir:

Hesap Adı	Tutar (TL)
Binalar	250.000
Verilen Sipariş Avansları	35.000
Yapılmakta Olan Yatırımlar	15.000
Demirbaşlar	30.000
Birikmiş Tükenme Payları	26.000
Arama Giderleri	15.000
Taşıtlar	150.000
Birikmiş Amortismanlar	172.000

Buna göre MSI AŞ'nin Maddi Duran Varlıklarının toplamı kaç TL'dir?

A) 247.000 B) 268.000
C) 273.000 D) 299.000
E) 308.000

17. Bir işletmenin dönem sonundaki kesin mizanında yer alan hesaplarının kalanları aşağıdaki gibidir:

Hesap Adı	Tutar (TL)
Kasa	4.000
Satıcılar	2.000
Geçmiş Yıllar Kârları	1.000
Şüpheli Ticari Alacaklar	1.500
Ticari Mallar	6.000
Banka Kredileri	2.500
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı	500
Ödenmemiş Sermaye	1.000

Bu işletmenin Sermaye hesabının tutarı kaç TL'dir?

A) 5.500 B) 6.500
C) 7.000 D) 7.500
E) 8.500

18. Bir üretim işletmesi; üretim atölyesinde çalışan işçiler için 18.000TL, muhasebe servisinde çalışanlar için ise 10.800TL kıdem tazminatı hesaplanmıştır.

İşletmenin dönem sonunda bu işlemle ilgili yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
KARŞILIK GİDERLERİ 28.800
KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 28.800
——— / ———

B) ——— / ———
ÖNCEKİ DONEM GİDER VE ZARARLARI 28.800
KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 28.800
——— / ———

C) ——— / ———
GENEL ÜRETİM GİDERLERİ 28.800
KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 28.800
——— / ———

D) ——— / ———
GENEL ÜRETİM GİDERLERİ 18.000
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 10.800
KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 28.800
——— / ———

E) ——— / ———
GENEL ÜRETİM GİDERLERİ 28.800
MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI 28.800
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

19. Bir işletme 17.05.2018 tarihinde yaptığı kasa sayımında kasada 1.600 TL olduğunu tespit etmiş, muhasebe kayıtlarında 1.400 TL olarak görünen kasa mevcudu için gerekli kayıtları yapmıştır. Yapılan araştırma sonucunda, 200TL tutarındaki alacağın tahsil edilmesine karşın kayda alınmasının unutulduğu anlaşılmıştır.

Bu işletmenin durumu tespit ettiğinde yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
KASA 200
ALICILAR 200
——— / ———

B) ——— / ———
ALICILAR 200
SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI 200
——— / ———

C) ——— / ———
SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI 200
KASA 200
——— / ———

D) ——— / ———
KASA 200
SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI 200
——— / ———

E) ——— / ———
SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI 200
ALICILAR 200
——— / ———

20. Bir işletme, satışlarını %10 kârla yapmakta ve sürekli envanter yöntemini kullanmaktadır.

Bu işletme, daha önce nakden sattığı mallardan KDV hariç 2.200 TL'lik kısmını iade olarak aldığında aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenir?

(KDV oranı %10'dur.)

A) Brüt satış kârı 2.000 TL azalır.
B) Brüt satış kârı 2.200 TL azalır.
C) Satışların maliyeti 2.000 TL artar.
D) Stoktaki mallar 2.000 TL artar.
E) Net satışlar420 TL azalır.

21. ABC AŞ'nin 01.01.2018 - 31.12.2018 dönemi gelir tablosuna ait bazı verileri aşağıdaki gibidir:

Gelir Tablosu Kalemleri	Tutar (TL)
Brüt Satışlar	950.000
Satışların Maliyeti	300.000
Satıştan İadeler	200.000
Satış İskontoları	50.000
Araştırma ve Geliştirme Giderleri	150.000
Genel Yönetim Giderleri	300.000
Karşılık Giderleri	50.000

Buna göre ABC AŞ'nin Brüt Satış Kârı veya Zararı kaç TL'dir?

A) 50.000 TL zarar
B) 100.000 TL zarar
C) 100.000 TL kâr
D) 400.000 TL kâr
E) 450.000 TL kâr

YARGI YAYINEVİ

22. Bir işletme 1 Mart tarihinde kiralamış olduğu satış deposunun bir yıllık kirasını 18.000 TL + %10 KDV olarak banka aracılığıyla aynı gün ödemiş ve yaptığı ödemeyi aşağıdaki gibi kaydetmiştir:

———— / ————

PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 18.000
İNDİRİLECEK KDV 1.800
BANKALAR 19.800

———— / ————

Bu durumda işletmenin dönem sonunda yapması gereken düzeltme kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A) ———— / ————
GİDER TAHAKKUKLARI 3.000
PAZARLAMA. SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 3.000
———— / ————

B) ———— / ————
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER 3.000
PAZARLAMA. SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 3.000
———— / ————

C) ———— / ————
GELECEK YILLARA AİT GİDERLER 18.000
PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 3.000
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER 15.000
———— / ————

D) ———— / ————
PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 18.000
BANKALAR 15.000
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER 3.000
———— / ————

E) ———— / ————
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER 16.800
PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 15.000
İNDİRİLECEK KDV 1.800
———— / ————

23. KLM AŞ, sermaye artırma kararı almış ve nominal değeri 200.000 TL olan hisse senetlerini bütün yasal işlemleri yerine getirdikten sonra banka aracılığıyla 250.000 TL'ye satmıştır.

Buna göre hisse senetleri satıldığında KLM AŞ'nin yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A)
BANKALAR 250.000
HİSSE SENETLERİ 200.000
MENKUL KIYMET SATIŞ KÂRLARI 50.000

B)
BANKALAR 250.000
SERMAYE 200.000
HİSSE SENEDİ İHRAÇ PRİMLERİ 50.000

C)
BANKALAR 250.000
ÖDENMEMİŞ SERMAYE 200.000
HİSSE SENEDİ İHRAÇ PRİMLERİ 50.000

D)
BANKALAR 250.000
ÖDENMEMİŞ SERMAYE 250.000

E)
ÖDENMEMİŞ SERMAYE250.000
SERMAYE 250.000

YARGI YAYINEVİ

24. **Aşağıdaki değerleme ölçülünden hangisi Türkiye Muhasebe-Finansal Raporlama Standartlarında yer alır?**

A) Rayiç bedel
B) Borsa rayici
C) Vergi değen
D) Net gerçekleşebilir değer
E) Emsal bedeli

25. **Maddi Duran Varlıklar Standardı'na göre, aşağıdakilerden hangisi amortisman politikası ve uygulaması açısından geçerli değildir?**

A) Amortisman oranları değiştirilebilir niteliktedir.
B) Amortisman oranları yararlı ömür dikkate alınarak belirlenebilir.
C) Kullanılan amortisman oranları her yıl gözden geçirilip, gerekirse, değiştirilebilir.
D) Duran varlıkların amortismanları; satın alma tarihine bakılmaksızın, yıllık olarak hesaplanır.
E) Azalan bakiyeler, doğrusal amortisman veya üretim miktarına göre amortisman yöntemleri kullanılabilir.

26. Finansal Tabloların Sunuluşu Standardı kapsamında hazırlanan Tam Set Finansal tablolar içinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Finansal Durum Tablosu
B) Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
C) Nakit Akış Tablosu
D) Öz Kaynaklar Değişim Tablosu
E) Fon Akım Tablosu

27. Bir işletmenin dönem başında varlıklarının toplamı 12.000 TL, borçlarının toplamı ise 4.000 TL'dir. Dönem içinde ortaklardan 2.500 TL borç alınmış ve ortaklara 800 TL ödeme yapılmıştır.

Bu işletmenin dönem sonunda varlıklarının toplamı 16.000 TL ve borçlarının toplamı 9.000 TL olduğuna göre işletmenin kâr veya zararı kaç TL'dir?

A) 200 TL kâr
B) 1.000 TL kâr
C) 2.500 TL zarar
D) 2.700 TL zarar
E) 3.500 TL zarar

YARGI YAYINEVİ

28. Bir işletme 10.08.2014 tarihinde 36.000 TL maliyet bedeliyle bir binek otomobili aktifine kaydetmiştir. Bu otomobil, Vergi Usul Kanunu'na göre aktife kaydedildiği hesap dönemi için normal amortisman yöntemi kullanılarak amortismana tutulmuştur.

Buna göre işletmenin 2018 yılı sonunda binek otomobille ilgili yapacağı amortisman kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

(Amortisman oranı %20'dir.)

A) ——— / ———
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 4.200
TAŞITLAR 7.200
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR 11.400
——— / ———

B) ——— / ———
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 11.400
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR 11.400
——— / ———

C) ——— / ———
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 3.000
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR 3.000
——— / ———

D) ——— / ———
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 7.200
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR 7.200
——— / ———

E) ——— / ———
TAŞITLAR 11.400
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR 11.400
——— / ———

29 - 30. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

29. Bir işletmeye ait bazı bilgiler aşağıdaki gibidir:

Net İşletme Sermayesi	20.000 TL
Devamlı Sermaye	90.000 TL
Dönen Varlıklar	30.000 TL
Duran varlık devir hızı	10
Finansal kaldıraç oranı	7,2

Buna göre işletmenin Net Satışlar toplamı kaç TL'dir?

A) 200.000 B) 300.000
C) 700.000 D) 900.000
E) 1.000.000

30. Buna göre işletmenin Öz Kaynaklar toplamı kaçTL'dir?

A) 28.000 B) 30.000
C) 35.000 D) 40.000
E) 70.000

31. Aşağıdakilerden hangisi bir gelir tablosu kalemi olmadan hesaplanabilir?

A) Satışların maliyeti oranı
B) Ekonomik verimlilik oranı
C) Faizleri karşılama oranı
D) Alacak devir hızı oranı
E) Otofinansman oranı

YARGI YAYINEVİ

32. Bir işletmenin net satışlarındaki artış, aşağıdaki hesapların hangisinde artışa neden olmaz?

A) Alınan Çekler
B) Alacak Senetleri
C) Hisse Senetleri
D) Kasa
E) Alıcılar

33. Bir işletmenin 2018 yılında, geçen yıla göre sabit maliyetlerinde %20 artış, katkı oranında ise %20 azalış gerçekleşmiştir.

Buna göre 2018 yılında başa baş noktası tutarının 2017'ye oranla gösterdiği değişiklikle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) %20 azalmıştır.
B) %40 azalmıştır.
C) %50 azalmıştır.
D) %40 artmıştır.
E) %50 artmıştır.

34. Bir işletmenin gelir tablosuna ait bazı verileri aşağıdaki gibidir:

Gelir Tablosu Kalemleri	Cari Dönem Tutar (TL)	(%)
Brüt Satışlar	250.000	108,69
Satış İndirimleri	20.000	8,69
Net Satışlar	230.000	100,00

Buna göre finans yöneticisi hangi analiz tekniğini kullanarak analiz yapmaktadır?

A) Gelir maliyet analizi
B) Oran analizi
C) Dikey analız
D) Eğilim yüzdeleri analizi
E) Yatay analiz

35. **Nakit Akış Tablosu düzenlenirken aşağıdakilerden hangisi işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışları içinde yer almaz?**

A) Satılan mallardan elde edilen nakit girişleri
B) Royalti, ücret, komisyon ve diğer hasılatla ilgili nakit girişleri
C) Maddi duran varlık satışından elde edilen nakit girişleri
D) Alım satım amaçlı elde bulundurulan sözleşmelerle ilgili nakit girişleri ve çıkışları
E) Satın alınan mallara ilişkin nakit çıkışları

YARGI YAYINEVİ

36. M İşletmesinin 31.12.2018 tarihli bilanço hesap gruplarının dikey yüzdeleri aşağıdaki gibidir:

Dönen Varlıklar	%40	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	% 20
Duran Varlıklar	%60	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	% 15
		Öz Kaynaklar	%65
Aktif Toplam	%100	Pasif Toplam	%100

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İşletmenin net işletme sermayesi pozitiftir.
B) İşletmenin cari oranı 1'den büyüktür.
C) Dönen varlıkların finansmanında devamlı sermayeden yararlanılmıştır.
D) İşletmenin devamlı sermayesi kısa vadeli yabancı kaynaklarından fazladır.
E) Duran varlıkların finansmanında kısa vadeli yabancı kaynaklardan yararlanılmıştır.

37. T İşletmesinin ortaklarından Bayan H, sermaye taahhüdüne karşılık 50.000 TL tutarındaki parayı ve 100.000 TL tutarındaki ticari malı işletmeye teslim ederek taahhüdünü yerine getirmiştir.

Bu işlemin oranlar üzerindeki etkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Cari oran artar.
B) Öz kaynakların yabancı kaynaklara oranı azalır.
C) Asit test oranı artar.
D) Finansal kaldıraç oranı azalır.
E) İç kaynaklar oranı azalır.

38. Bir üretim işletmesi 2018 yılı Haziran ayında 20.000 adet, Temmuz ayında 30.000 adet, Ağustos ayında 60.000 adet ve Eylül ayında 70.000 adet mamul satmayı planlamaktadır. Her ay; bir sonraki aya ait satış miktarının %10'u kadar dönem sonu mamul stoğu bulundurmak isteyen işletmenin, Haziran ayı dönem başı mamul miktarı ise 5.000 adettir.

Bu işletmenin Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında üretmesi gereken mamul miktarı kaç adettir?

	Haziran	Temmuz	Ağustos
A)	12.000	21.000	57.000
B)	18.000	33.000	61.000
C)	22.000	36.000	66.000
D)	25.000	33.000	66.000
E)	28.000	39.000	73.000

39. **Aşağıdakilerden hangisi satışlardan sağlanan her bir liranın yüzde kaçının, sabit maliyetleri karşılamaya ve kâra katkı sağlamaya hizmet ettiğini belirlemek amacıyla hesaplanan bir orandır?**

A) Katkı payı oranı
B) Asit test oranı
C) Faaliyet kaldıraç oranı
D) Mali rantabilite oranı
E) Finansman oranı

40. **Mamul maliyetine, yalnız dolaysız üretim giderlerini yükleyen ve genel üretim giderlerini ise tümüyle maliyetler dışında bırakan maliyet hesaplama yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Asal maliyet yöntemi
B) Tam maliyet yöntemi
C) Evre maliyet yöntemi
D) Standart maliyet yöntemi
E) Tahminî maliyet yöntemi

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2019 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	9.	E	17.	B	25.	D	33.	E
2.	E	10.	B	18.	D	26.	E	34.	C
3.	D	11.	C	19.	E	27.	D	35.	C
4.	D	12.	D	20.	D	28.	B	36.	E
5.	A	13.	A	21.	D	29.	C	37.	B
6.	A	14.	A	22.	B	30.	A	38.	B
7.	E	15.	E	23.	C	31.	E	39.	A
8.	D	16.	C	24.	D	32.	C	40.	A

MUHASEBE 2020 SORULARI

1. **Muhasebe ilke ve standartlarının dayanağını oluşturan ve muhasebeye ilişkin sorunların çözümünde uygulamaya yön veren evrensel nitelikteki unsurlara ne ad verilir?**

   A) Muhasebe değerleme yöntemleri
   B) Tekdüzen hesap planı
   C) Tekdüzen hesap çerçevesi
   D) Genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri
   E) Muhasebe politikaları

2. **Aşağıdaki hesaplardan hangisi sadece duran varlıklar arasında yer alır?**

   A) İştirakler
   B) Alıcılar
   C) Ortaklardan Alacaklar
   D) Gelir Tahakkukları
   E) Verilen Depozito ve Teminatlar

3. **Aşağıdakilerden hangisi aktifi düzenleyici hesaplardan biri değildir?**

   A) Alacak Senetleri Reeskontu
   B) Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı
   C) Birikmiş Amortismanlar
   D) Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı
   E) Gelir Tahakkukları

YARGI YAYINEVİ

4. **Aşağıdakilerden hangisi muhasebenin temel işlevlerinden biri değildir?**

   A) Bilgilerin kaydedilmesi
   B) Bilgilerin raporlanması
   C) Bilgilerin sınıflandırılması
   D) Hataların ortaya çıkarılması
   E) Sonuçların yorumlanması

5. Alıcı işletme, satıcı işletmeye KDV hariç 30.000 TL tutarındaki ticari malı iade etmiştir. Satıcı işletme KDV tutarını peşin olarak, mal bedelini ise çek ciro ederek ödemiştir.

   Satıcı işletmenin yapması gereken kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

   (KDV oranı %15'tir.)

   A) Hesaplanan KDV hesabı 4.500 TL alacaklı
   B) Alınan Çekler hesabı 30.000 TL borçlu
   C) İndirilecek KDV hesabı 4.500 TL borçlu
   D) Yurtiçi Satışlar hesabı 30.000 TL borçlu
   E) Satıştan iadeler hesabı 34.500 TL borçlu

6. **Dönem sonunda alacak senetlerinin tasarruf değerleriyle raporlanması durumunda, bir sonraki dönemin başında yapılacak olan iptal kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?**

A) Reeskont Faiz Giderleri hesabı borçlandırılır.
B) Alacak Senetleri hesabı alacaklandırılır.
C) Alacak Senetleri Reeskontu hesabı alacaklandırılır.
D) Reeskont Faiz Giderleri hesabı alacaklandırılır.
E) Reeskont Faiz Gelirleri hesabı alacaklandırılır.

7. Bir işletmenin gerçeğe uygun değerle değerlenen varlıklarına ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir:

Karşılık Giderleri	XXX	
Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı		XXX

Bu kayıt Aşağıdakilerden hangisine ait olabilir?

A) İştirak yatırımı yapılan şirketin zararıyla ilgili karşılık ayrılmasına
B) Fiyatı düşen menkul kıymetlerin satılamaması nedeniyle karşılık ayrılmasına
C) Nominal değerinin altında ihraç edilen finansman bonosundan kaynaklanan farklara
D) Menkul kıymetlerin zararla satılmasından dolayı oluşan farklara
E) Borsa rayici alış bedelinden düşük olan menkul kıymetler için karşılık ayrılmasına

YARGI YAYINEVİ

8. T İşletmesi KDV dâhil 17.700 TL'ye ticari mal satın almış ve bunların nakliyesi için KDV hariç 300 TL'lik gidere katlanmıştır.

Buna göre satın alınan ticari malın maliyeti kaç TL'dir?

(KDV oranı %18'dir.)

A) 15.000 B) 15.300
C) 15.354 D) 18.000
E) 18.054

9. **Pasif hesapların ve pasifi düzenleyici hesapların işleyişiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Pasif hesaplar alacak kalanı verir.
B) Pasif hesaplardaki artışlar, ilgili hesabın alacak tarafında izlenir.
C) Pasif hesaplardaki azalışlar, ilgili hesabın borç tarafında izlenir.
D) Pasifi düzenleyici hesaplar, borç kalanı verir.
E) Pasifi düzenleyici hesaplardaki artışlar, ilgili hesabın alacak tarafında izlenir.

10. Dönem sonunda yapılan envanter çalışması sonucunda; dönem içinde kasa noksanı olarak muhasebeleştirilen 20.000 TL'nin, Satıcı Bay Y'ye olan senetli borcun ödenmesinden kaynaklandığı tescil edilmiştir.

Buna göre dönem sonunda yapılacak kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Satıcılar 20.000
Sayım ve Tesellüm Noksanları 20.000
——— / ———

B) ——— / ———
Borç Senetleri 20.000
Sayım ve Tesellüm Noksanları 20.000
——— / ———

C) ——— / ———
Borç Senetleri 20.000
Kasa 20.000
——— / ———

D) ——— / ———
Sayım ve Tesellüm Noksanları 20.000
Kasa 20.000
——— / ———

E) ——— / ———
Borç Senetleri 20.000
Satıcılar 20.000
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

11. ABC AŞ'nin daha önce ihraç etmiş olduğu 60.000 TL değerindeki tahvillerin vadesi, cari dönemin sonu itibarıyla 12 ayın altına düşmüştür.

Buna göre ABC AŞ'nin cari dönemin sonunda tahvillerle ilgili yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) ——— / ———
Çıkarılmış Bonolar ve Senetler 60.000
Çıkarılmış Tahviller 60.000
——— / ———

B) ——— / ———
Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları 60.000
Çıkarılmış Tahviller 60.000
——— / ———

C) ——— / ———
Çıkarılmış Tahviller 60.000
Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler 60.000
——— / ———

D) ——— / ———
Çıkarılmış Tahviller 60.000
Tahvil Anapara Borç. Taksit ve Faizleri 60.000
——— / ———

E) ——— / ———
Çıkarılmış Bonolar ve Senetler 60.000
Tahvil Anapara Borç. Taksit ve Faizleri 60.000
——— / ———

12. Bir işletme; aktifinde kayıtlı değeri 200.000 TL ve birikmiş amortismanı 120.000 TL olan, üretimde kullandığı makineyi aynı amaçla kullanmak üzere daha yüksek teknolojiye sahip bir makine satın almak için KDV dâhil 177.000 TL'ye satmış ve karşılığında çek almıştır. İzleyen yılda yeni makine KDV dâhil 472.000 TL'ye satın alınmış karşılığı bankadan ödenmiştir. Yeni alınan makinenin yararlı ömrü 10 yıl olup amortismanları normal amortisman yöntemiyle hesaplanarak endirekt yöntemle kaydedilecektir.

Buna göre işletmenin yeni alınan makineyle ilgili ilk yıl yapacağı amortisman kaydı aşağıdakilerden hangisidir? (KDV oranı %18'dir.)

A) ——— / ———
Özel Fonlar 40.000
Birikmiş Amortismanlar 40.000
——— / ———

B) ——— / ———
Genel Yönetim Giderleri 40.000
Birikmiş Amortismanlar 40.000
——— / ———

C) ——— / ———
Genel Üretim Giderleri 40.000
Özel Maliyetler 40.000
——— / ———

D) ——— / ———
Genel Üretim Gid. 7.200
Özel Fonlar 40.000
Birikmiş Amortismanlar 47.200
——— / ———

E) ——— / ———
Özel Maliyetler 47.200
Birikmiş Amortismanlar 47.200
——— / ———

YARGI YAYINEVİ

13. Stok değerleme işlemlerinde ilk giren ilk çıkar (FIFO) yöntemini kullanan ve sürekli envanter yöntemini uygulayan bir işletme, satışlarını %10 kârla yapmaktadır. Bu işletme, ay içinde beş kez birer adet mal satın almıştır. Satın alma sırasına göre, KDV hariç birim maliyetler aşağıdaki gibidir:

Satın Alma Sırası	Satın Alma Maliyeti (TL)
1	5.000
2	6.000
3	7.000
4	10.000
5	12.000

Ay içinde üç adet mal satan bu işletmenin satış kayıtlarında aşağıdakilerden hangisinin kullanımı doğrudur? (KDV oranı %10'dur.)

A) Yurtiçi Satışlar hesabı 18.000 TL alacaklandırılır.

B) Ticari Mallar hesabı 18.000 TL borçlandırılır.

C) Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı 18.000 TL borçlandırılır.

D) İndirilecek KDV hesabı 1.980 TL alacaklandırılır.

E) Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı 40.000 TL borçlandırılır.

14. I. Diğer İndirimler
II. Diğer Gelirler
III. Diğer Satışların Maliyeti
IV. Diğer KDV

Yukarıdaki hesaplardan hangileri Dönem Kârı veya Zararı hesabının borç tarafına kaydedilerek kapatılır?

A) I ve II B) I ve III
C) I ve IV D) II ve III
E) II ve IV

15. Tekdüzen Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan gelir tablosundaki Olağan Kâr veya Zararın hesaplanmasında aşağıdakilerin hangisi dikkate alınmaz?

A) Araştırma ve Geliştirme Giderleri
B) Satılan Ticari Mallar Maliyeti
C) Konusu Kalmayan Karşılıklar
D) Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri
E) Hisse Senedi İptal Kârları

16. İşletmenin 2019 yılı faaliyet bilgileri aşağıdaki gibidir:

Yurtiçi Satışlar	450.000 TL
Satış Iskontoları	12.000 TL
Alış Iskontoları	17.000 TL
Brüt Satış Zararı	9.000 TL
Genel Yönetim Giderleri	26.000 TL
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	18.000 TL
Faiz Gelirleri	34.000 TL
Kambiyo Kârları	29.000 TL

Buna göre işletmenin 2019 yılı dönem kârı veya zararı kaç TL'dir?

A) 63.000 TL kâr
B) 10.000TL kâr
C) 9.000 TL zarar
D) 63.000TL zarar
E) 10.000 TL zarar

YARGI YAYINEVİ

17. Aşağıdakilerden hangisi Tekdüzen Muhasebe Sistemi 7/A Seçeneğinde yer alan maliyet hesaplarından biri değildir?

A) Maliyet Giderleri Karşılığı
B) Genel Yönetim Gider Farkları
C) Genel Üretim Giderleri Verimlilik Farkları
D) Hizmet Üretim Maliyeti
E) Araştırma ve Geliştirme Giderleri

18. Tekdüzen Muhasebe Sistemi 7/B Seçeneğinde yer alan Gider Çeşitler (Yansıtma Hesabının alacağına kayıt yapılırken aşağıdaki gelir tablosu hesaplarından hangisine borç kaydı yapılmaz?

A) Satılan Mamuller Maliyeti
B) Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
C) Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri
D) Araştırma ve Geliştirme Giderleri
E) Genel Yönetim Giderleri

19. Bir üretim işletmesinde esas üretim maliyet merkezinde çalışan bir işçinin brüt ücreti 30.000 TL, sosyal güvenlik işçi payları 4.200 TL, sosyal güvenlik işveren payları 7.500 TL ve vergi kesintileri 5.300 TL'dir.

7/A Seçeneği'ni uygulayan bu işletmenin işçilik giderlerinin tahakkukuna ilişkin yapılacak muhasebe kaydıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri hesabına 7.500 TL alacak kaydedilir.

B) Genel Üretim Giderleri hesabına 11.700 TL borç kaydedilir.

C) Personele Borçlar hesabına 20.500 TL alacak kaydedilir.

D) Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabına 5.300 TL borç kaydedilir.

E) Direkt işçilik Giderleri hesabına 41.700 TL borç kaydedilir.

YARGI YAYINEVİ

20. Bir üretim işletmesinde aralık ayı başında ilk madde ve malzeme stoku 13.000 TL'dir. İşletme, dönem içinde %18 KDV dâhil 43.660 TL tutarında ilk madde ve malzeme alımı yapmıştır. Aralık ayı sonunda İlk Madde ve Malzeme hesabının kalanı 20.000 TL'dir. Aralık ayında kullanılan malzemenin tamamının işletmenin üretim faaliyetiyle ilgili olduğu tespit edilmiştir. Bunların %20'si endirekt malzeme niteliğindedir.

7/A Seçeneği'ni uygulayan bu işletmenin aralık ayındaki ilk madde ve malzeme kullanımıyla ilgili yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A)
Direkt İlk Madde ve Malz. Giderleri	37.000	
İlk Madde ve Malz.		37.000

B)
İlk Madde ve Malzeme	20.000	
Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri		20.000

C)
Direkt İlk Madde ve Malz. Giderleri	40.000	
Genel Yönetim Giderleri	10.000	
İlk Madde ve Malzeme Giderleri		50.000

D)
Direkt İlk Madde ve Malz. Giderleri	24.000	
Genel Üretim Giderleri	6.000	
İlk Madde ve Malzeme		30.000

E)
Direkt İlk Madde ve Malz. Giderleri	29.600	
Genel Üretim Giderleri	7.400	
İlk Madde ve Giderleri		37.000

21. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Muhasebe Standartları'na göre dolaylı yöntemle hazırlanan nakit akış tablosunda, döhem net kârına eklenmesi gereken ve işletmede nakit çıkışına neden olmayan giderler arasında yer almaz?

A) Reeskont faiz giderleri
B) Borç ve gider karşılıklarına ait giderler
C) Konusu kalmayan karşılıklar
D) Amortisman giderleri
E) Varlık değer düşüklüğüne ait karşılık giderleri

22. A İşletmesi muhasebe standartlarını uygulayan halka açık bir anonim ortaklıktır. Dönem sonunda (31.12.2019) stoklarda bulunan ve maliyet değeri 90.000 TL olan bir emtia için 40.000 TL karşılık ayırmıştır. Karşılık ayrılan bu emtia izleyen dönemde 18.02.2020 tarihinde 70.000 TL bedelle satılmıştır. Bu tarihte finansal tablolar henüz onaylanmış değildir.

Buna göre 31.12.2019 tarihli finansal tablolarla ilgili işletmenin yapacağı işlem aşağıdakilerden hangisinde gerekçesi ile birlikte doğru olarak verilmiştir?

A) Dönem sona erdiği ve finansal tablolar düzenlendiği için bir işlem yapılmaz.
B) Finansal tablolar henüz onaylanmadığı için düzeltme yapılmalıdır.
C) Bu olay bilanço tarihinden sonra ortaya çıktığı için düzeltme yapılmaz.
D) Finansal tablolar henüz onaylanmadığı için bu olayla ilgili sadece dipnotlarda bilgi verilmesi yeterlidir.
E) Bu olay tahmin değişikliği gerektirdiği için finansal tablolar ileriye doğru düzeltilmelidir.

YARGI YAYINEVİ

23. TMS 12 Gelir Vergileri Standardına göre bir varlığın veya borcun bilançodaki defter değeri ile vergi açısından taşıdığı değer arasındaki fark, aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

A) Sürekli fark
B) Kayıtlı fark
C) Süre farkı
D) Önemli fark
E) Geçici fark

24. TMS 2 Stoklar Standardına göre aşağıdakilerden hangisi stok maliyetine dâhil edilmez?

A) Dönüştürme maliyetleri
B) Normalin üzerinde olan fire ve kayıplar
C) İade alınamayan vergiler
D) Bir sonraki aşama için gerekli olan depolama maliyetleri
E) Alış giderleri (taşıma, yükleme, boşaltma)

25. Bir işletmenin dönen varlıklar toplamı 1.200.000 TL, net işletme sermayesi 500.000 TL ve aktif toplamı 3.000.000 TL'dir.

Buna göre işletmenin devamlı sermaye toplamı kaç TL'dir?

A) 700.000 B) 1.300.000
C) 1.800.000 D) 2.300.000
E) 2.500.000

26. Dönem içinde 3.000 TL'lik vadeli çek düzenleyen bir işletme dönem sonunda ilgili tutarın Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabında olduğunu saptamıştır.

Dönem sonunda özün önceliği kavramı gereği ilgili tutar için yapılacak işlem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Borç Senetleri hesabının alacak tarafına kaydedilir.
B) Alacak Senetleri hesabının borç tarafına kaydedilir.
C) Alınan Çekler hesabının borç tarafına kaydedilir.
D) Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabının alacak tarafına kaydedilir.
E) Bankalar hesabının alacak tarafına kaydedilir.

27. Bir işletme, 01.09.2019 tarihinde izleyen 5 aylık ofis kira bedeli olarak 2.000 TL ödemiş ve tamamını Genel Yönetim Giderleri hesabında muhasebeleştirmiştir.

Dönem sonunda yapılacak muhasebe kaydıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Genel Yönetim Giderleri hesabı 1.600 TL alacaklandırılır.
B) Gelecek Yıllara Ait Giderler hesabı 400 TL borçlandırılır.
C) Gelecek Aylara Ait Giderler hesabı 400 TL borçlandırılır.
D) Genel Yönetim Giderleri hesabı 400 TL borçlandırılır.
E) Gelecek Aylara Ait Giderler hesabı 1.600 TL alacaklandırılır.

YARGI YAYINEVİ

28. Bir işletme, 01.12.2019 tarihinde 1 $ = 6 TL kuru üzerinden 1.000 $ tutarında yıllık %6 faiz oranıyla 3 ay vadeli mevduat hesabı açtırmıştır.

31.12.2019 tarihinde 1 $ = 6,2 TL, vade sonunda 1 $ = 6,1 TL'dir.

31.12.2019 tarihinde işletme aşağıdaki muhasebe kaydını yapmıştır:

Bankalar	200	
Gelir Tahakkukları	31	
Faiz Gelirleri		31
Kambiyo Kârları		200

Buna göre izleyen dönemde vade sonunda Faiz Gelirleri hesabına kaydedilecek tutar kaç TL'dir?

A) 61 B) 62 C) 91,5 D) 92 E) 93

29. **Aşağıdaki analiz tekniklerinden hangisi finansal tablolarda yer alan bir kaleme ilişkin tutarın, bulunduğu grubun toplam tutarı içindeki payını hesaplamak için kullanılır?**

A) Oran analizi
B) Karşılaştırmalı tablolar analizi
C) Trend analizi
D) Dinamik analiz
E) Dikey analiz

30. Stoklu çalışan bir işletmenin cari oranının 1 olması durumunda net işletme sermayesi ve asit-test oranı aşağıdakilerden hangisidir?

	Net İşletme Sermayesi	Asit-Test Oranı
A)	Pozitif	Birden küçük
B)	Negatif	Bire eşit
C)	Sıfır	Birden küçük
D)	Pozitif	Bire eşit
E)	Sıfır	Birden büyük

YARGI YAYINEVİ

31. Bir üretim işletmesi yalnızca gömlek üretimi yapmakta ve bunları nakit karşılığı satmaktadır.

Buna göre aşağıdaki hesaplardan hangisi bu işletmenin dönem sonunda hazırlayacağı bilançoda yer almaz?

A) Ticari Mallar
B) İlk Madde ve Malzeme
C) Yarı Mamuller - Üretim
D) Mamuller
E) Kasa

32. KLM AŞ'nin 31.12.2019 tarihindeki nakit akış tablosunun bazı verileri aşağıdaki gibidir:

Sermaye Artırımından Sağlanan Nakit	700.000 TL
Hisse Senedi İhraç Primlerinden Sağlanan Nakit	150.000 TL
Ödenen Temettüler	50.000 TL

Buna göre KLM AŞ'nin finansman faaliyetlerine ilişkin net nakit akışı kaç TL'dir?

A) 200.000 B) 650.000
C) 700.000 D) 800.000
E) 850.000

33. Faiz ve vergi öncesi kârı 3.000 TL borçlarının toplam kaynaklarına oranı 0,40 ve özkaynaklarının toplamı 12.000 TL olan bir işletmenin ekonomik rantabilite (verimlilik) oranı yüzde kaçtır?

A) 6,25 B) 10 C) 12,75
D) 15 E) 16,25

34. Yatırım kârlılığı oranı aşağıdakilerin hangisinden yararlanılarak hesaplanabilir?

A) Aktif devir hızı ve kâr marjı
B) Aktif devir hızı ve cari oran
C) Brüt satış kârlılığı ve likidite oranı
D) Dönem net kârlılığı ve alacak devir hızı
E) Sürekli sermaye ve dönem kârlılığı

35. X İşletmesinin Brüt Satışlar ve Satışların Maliyeti hesap gruplarının yıllar itibarıyla trend yüzdeleri aşağıdaki gibidir:

	2011	2016	2017	2018	2019
Brüt Satışlar	100	95	125	140	150
Satışların Maliyeti	100	110	120	155	175

Buna göre aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Satışların maliyetinde, baz yılına göre istisnasız olarak her yıl artış olmuştur.
B) 2019 yılında satışların maliyetindeki artış, brüt satışlardaki artıştan daha fazla olmuştur.
C) Brüt satışlarda, baz yılına göre istisnasız olarak her yıl artış olmuştur.
D) 2017 yılında işletmenin brüt satış kârlılığında, baz yılına göre artış olmuştur.
E) 2016 yılında işletmenin brüt satış kârlılığında, baz yılına göre azalış olmuştur.

36. K İşletmesinin 2019 yılına ait bazı bilgileri aşağıdaki gibidir:

Kredili Net Satışlar	180.000 TL
Dönem Başı Ticari Alacaklar	8.000 TL
Dönem Sonu Ticari Alacaklar	4.000 TL
Satışların Maliyeti	120.000 TL

Buna göre ticari alacakların devir hızı kaçtır?

A) 10 B) 15 C) 20 D) 30 E) 40

37. I. Üretim maliyeti
II. Fırsat maliyeti
III. Satın alma maliyeti
IV. İnşa maliyeti

Yukarıdakilerden hangileri temel finansal tablolarda raporlanan maliyet türleri arasında <u>yer almaz</u>?

A) Yalnız II B) Yalnız IV
C) I ve III D) II ve IV
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

38. Dönemde 500 adet mamul üreten bir işletmenin üretim maliyetleri aşağıdaki gibidir:

Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	40.000 TL
Direkt İşçilik Giderleri	30.000 TL
Sabit Genel Üretim Giderleri	20.000 TL
Değişken Genel Üretim Giderleri	10.000 TL

Buna göre değişken maliyet yöntemini kullanan bu işletmenin birim mamul maliyeti kaç TL'dir?

A) 100 B) 140 C) 160 D) 180 E) 200

39. ——————— / ———————
Ortaklara Borçlar XXX
Ödenmemiş Sermaye XXX
——————— / ———————

Bu kayıt aşağıdaki işlemlerin hangisi için yapılır?

A) İşletmede arttırılan sermaye dolayısıyla ortağın işletmeye borçlanması

B) Sermayenin azaltılması nedeniyle işletmenin ortağa borçlanması

C) Sermayenin azaltılması nedeniyle ortağa ödeme yapılması

D) İşletmedeki sermaye artırımı sırasında ortağın sermaye taahhüdünde bulunması

E) Ortağa düşen kâr payının ortağa ödenmeden işletmedeki sermaye artırımında kullanılması

40. **Çalışma kâğıtlarının dosyalanmasında kullanılan cari dosyada aşağıdakilerin hangisi bulunur?**

A) İşletmenin ana sözleşmesi

B) Denetim programı

C) Yönetim kurulu tutanakları

D) Önceki yıl denetim raporu kopyaları

E) Hesap planı ve açıklamaları

YARGI YAYINEVİ

KPSS 2020 CEVAP ANAHTARI									
1.	D	9.	E	17.	A	25.	D	33.	D
2.	A	10.	B	18.	A	26.	A	34.	A
3.	E	11.	D	19.	C	27.	C	35.	C
4.	D	12.	A	20.	D	28.	A	36.	D
5.	C	13.	C	21.	C	29.	E	37.	A
6.	E	14.	B	22.	B	30.	C	38.	C
7.	E	15.	E	23.	E	31.	A	39.	E
8.	B	16.	B	24.	B	32.	D	40.	B



MUHASEBE 2021 SORULARI

1. Gerçekleşmemiş satışlar, gelir ve kârlar gerçekleşmiş gibi veya gerçekleşenler gerçek tutarından fazla veya az gösterilmemelidir.

Bu ifade aşağıdakilerden hangisi için doğrudur?

A) Bilanço ilkeleri - İhtiyatlılık kavramı
B) Gelir tablosu ilkeleri - İhtiyatlılık kavramı
C) Bilanço ilkeleri - Tutarlılık kavramı
D) Gelir tablosu ilkeleri - Tutarlılık kavramı
E) Bilanço ilkeleri - Önemlilik kavramı

2. **Aşağıdakilerden hangisi dönem sonu envanter işlemleri sırasında işletme varlığı olarak dikkate alınmaz?**

A) Satın alınmış fakat işletmeye henüz ulaşmamış mallar
B) Temsilcilerin, şubelerin ve satış memurlarının nezdindeki mallar
C) Konsinye olarak işletmede bulunan mallar
D) Üretim sürecine henüz girmemiş hammaddeler
E) Alıcının kabul şartına bağlı olarak müşteriye gönderilen mallar

YARGI YAYINEVİ

3. I. Dönem Kârı veya Zararı
II. Dönem Net Kârı veya Zararı
III. Dönem Net Kârı

Yukarıdaki hesaplardan hangileri genel kesin mizanda kalan verir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi personele ait net ücretin hesaplanmasında dikkate alınmaz?**

A) Sosyal güvenlik primi işçi payı
B) Brüt ücret
C) Damga vergisi
D) Gelir vergisi matrahı
E) İşsizlik sigortası primi işveren payı

5. Stoklarını aralıklı envanter yöntemine göre izleyen bir işletmede 80.000 TL tutarındaki ticari malın 5.000 TL'lik kısmının değer kaybına uğradığı tespit edilmiştir. İşletme bu malları daha uygun bir fiyatla satmayı planladığı için dönem sonunda ihtiyatlılık kavramına uygun olarak gerekli kayıtları yapmıştır. İzleyen dönemde bu mallar satılamamış ve satılma ihtimalinin de olmadığı değerlendirilerek bedelsiz olarak hurdacılara verilmiştir.

Söz konusu ticari malların elden çıkartılmasıyla ilgili yapılacak kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisi borçlandırılır?

A) Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı
B) Diğer Stoklar
C) Ticari Mallar
D) Konusu Kalmayan Karşılıklar
E) Satılan Ticari Mallar Maliyeti

6. A İşletmesi üretimde kullanmak üzere deri satın almış ve bunların işletmeye ulaştırılması için nakliye bedeli ödemiştir.

İşletmenin satın aldığı deri ve derinin nakli için ödemiş olduğu tutarların kaydedileceği hesaplar sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) İlk Madde ve Malzeme - İlk Madde ve Malzeme
B) Ticari Mallar - Ticari Mallar
C) Ticari Mallar - Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
D) İlk Madde ve Malzeme - Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
E) İlk Madde ve Malzeme - Genel Üretim Giderleri

YARGI YAYINEVİ

7. Bir işletme, birim fiyatı KDV hariç 100 TL'den 500 adet ticari malı çek ciro ederek satın almış ve bunların nakliyesi için KDV dâhil 590 TL nakliye bedelini peşin olarak ödemiştir.

Bu işlemleri tek bir kayıtla muhasebeleştiren işletmenin yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

(KDV oranı %18'dir.)

A)
TİCARİ MALLAR	50.500	
İNDİRİLECEK KDV	90	
KASA		50.590

B)
TİCARİ MALLAR	59.590	
KASA		590
ALINAN ÇEKLER		59.000

C)
TİCARİ MALLAR	50.500	
İNDİRİLECEK KDV	9.090	
KASA		590
ALINAN ÇEKLER		59.000

D)
TİCARİ MALLAR	50.500	
İNDİRİLECEK KDV	9.090	
KASA		59.590

E)
TİCARİ MALLAR	50.590	
İNDİRİLECEK KDV	9.000	
KASA		590
ALINAN ÇEKLER		50.000

8. **Katma değer vergisi ve muhasebeleştirilmesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Ay içinde işletmenin ödediği KDV tutarı, tahsil ettiği KDV tutarından küçükse aradaki fark izleyen ayda vergi dairesine ödenir.

B) İşletme bir ay içinde ödediği KDV'lerin toplamını, aynı ay içinde tahsil ettiği KDV'lerin toplamıyla karşılaştırır.

C) Devreden KDV, izleyen aya devreden katma değer vergilerinin izlendiği hesaptır.

D) İşletmenin ay içinde tahsil ettiği KDV tutarı, ödediği KDV tutarından büyükse aradaki fark Devreden KDV hesabına kaydedilir.

E) İşletmenin ay içinde ödediği KDV tutarı, tahsil ettiği KDV tutarından küçükse aradaki fark Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabına alınır.

9. ABC AŞ'nin 31.12.2020 tarihi itibarıyla Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabının borç kalanı 3.850 TL'dir.

İşletme, dönem sonu işlemleri sırasında bu hesaptaki tutarı aşağıdaki hesaplardan hangisine aktararak kapatır?

A) Ödenecek Vergi ve Fonlar

B) Ödenecek Diğer Yükümlülükler

C) Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri

D) Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları

E) Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri

YARGI YAYINEVİ

10. D İşletmesi önceki yıl elde edilen kârı ortaklara dağıtmayarak geçmiş yıl zararlarının karşılanmasında kullanmıştır.

Bu işlemle ilgili yapılacak kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisi alacaklandırılır?

A) Geçmiş Yıllar Kârları

B) Dönem Net Kârı

C) Olağanüstü Yedekler

D) Dönem Net Zararı

E) Geçmiş Yıllar Zararları

11. F İşletmesinin kredili olarak satın aldığı 94.400 TL'lik ticari mal bedelini vadesinden önce ödemesi nedeniyle satıcı tarafından 400 TL kasa iskontosu yapılmıştır.

F İşletmesinin bu işlemle ilgili yapacağı kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisi borçlandırılır?

A) Diğer Olağan Gider ve Zararlar

B) Satıştan İadeler

C) Satış İskontoları

D) Ticari Mallar

E) Satıcılar

12. Z Üretim İşletmesi üretim atölyesi çalışanlarıyla ilgili kıdem tazminatı yükünün 31.12.2021 tarihi itibarıyla 120.000 TL olacağını tahmin etmektedir. 31.12.2020 tarihli bilançoda yer alan kıdem tazminatı tutarı 96.000 TL'dir.

Buna göre, 2021 yılı kıdem tazminatı yükünü aylara eşit olarak dağıtmak isteyen işletmenin yapacağı aylık kayıtlarda aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Kıdem Tazminat Karşılığı hesabı 2.000 TL borçlu
B) Karşılık Giderleri hesabı 2.000 TL borçlu
C) Maliyet Giderleri Karşılığı hesabı 2 000 TL alacaklı
D) Kıdem Tazminat Karşılığı hesabı 24.000 TL alacaklı
E) Genel Üretim Giderleri hesabı 24.000 TL borçlu

13. **Bir işletmenin gelir tablosunu inceleyen potansiyel bir yatırımcı, bu tabloda aşağıdaki bilgilerden hangisini göremez?**

A) Satılan hizmet maliyetini
B) Faaliyet giderlerini
C) Kuruluş ve örgütlenme giderlerini
D) Uzun vadeli borçlanma giderlerini
E) Satış indirimlerini

YARGI YAYINEVİ

14. ABC AŞ'nin 31 Aralık 2020 tarihli gelir tablosundaki bazı veriler aşağıdaki gibidir:

Net Satışlar	842.000 TL
Satılan Hizmet Maliyeti	480.000 TL
Araştırma ve Geliştirme Giderleri	20.000 TL
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	100.000 TL
Genel Yönetim Giderleri	12.000 TL
Reeskont Faiz Giderleri	30.000 TL
Kambiyo Kârları	2.000 TL

Buna göre ABC AŞ'nin faaliyet kârı kaç TL'dir?

A) 202.000 B) 230.000
C) 250.000 D) 262.000
E) 350.000

15. Bir işletme 1 Aralık 2020 tarihinde bankada yıllık %6 faiz oranıyla 3 ay vadeli 10.000 dolar tutarında mevduat hesabı açtırmıştır.

1 Aralık 2020 tarihinde 1 dolar = 5,00 TL'dir.

31 Aralık 2020 tarihinde ise 1 dolar = 6,00 TL'dir.

Buna göre, dönem sonunda faizle ilgili yapılacak kayıtta aşağıdakilerden hangisinin kullanımı doğrudur?

A) Gelir Tahakkukları hesabı 10 000 TL alacaklı
B) Gelir Tahakkukları hesabı 300 TL borçlu
C) Kambiyo Kârları hesabı 10.000 TL borçlu
D) Faiz Gelirleri hesabı 300 TL borçlu
E) Bankalar hesabı 10.300 TL alacaklı

16. A İşletmesinin bir dönemine ilişkin bazı bilgiler aşağıdaki gibidir:

Dönem başı aktif toplamı	500.000 TL
Dönem sonu aktif toplamı	800.000 TL
Dönem başı yabancı kaynaklar toplamı	250.000 TL
Dönem sonu yabancı kaynaklar toplamı	450.000 TL
Dönem içi nakit sermaye artışı	1.250.000 TL

Buna göre, işletmenin dönem sonu itibarıyla kâr veya zarar durumuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) 350.000 TL kâr etmiştir.
B) 300.000 TL kâr etmiştir.
C) 100 000 TL kâr etmiştir.
D) 100.000 TL zarar etmiştir.
E) 150.000 TL zarar etmiştir.

17. Bir üretim işletmesinde 10'ar işçi iki vardiya olarak saat ücreti 10 TL'den çalışmaktadır. Ocak ayında günde 8 saatten 20 gün çalışan işçiler, bu sürenin %10'unu makinelerin normal bakım ve onarımları nedeniyle üretim yapmadan geçirmişlerdir.

Buna göre, ocak ayındaki işçiliklerin tahakkukunda boşa geçen süreye karşılık gelen tutar nasıl muhasebeleştirilir?

A) Genel Yönetim Giderleri hesabı 3.000 TL borçlandırılır.
B) Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları hesabı 3.800 TL borçlandırılır.
C) Genel Üretim Giderleri hesabı 3.200 TL borçlandırılır.
D) Genel Üretim Giderleri hesabı 2.200 TL borçlandırılır.
E) Diğer Olağan Gider ve Zararlar hesabı 4.800 TL borçlandırılır.

YARGI YAYINEVİ

18. A İşletmesi, kullandığı kısa vadeli banka kredisine ilişkin dönem faizini, aynı bankadaki vadesiz hesabından ödemiştir. Ödenen faize ilişkin maliyet hesabını, dönem sonunda ilgili gelir tablosu hesabına aktarmıştır.

I. Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri - borç kaydı
II. Finansman Giderleri alacak kaydı
III. Finansman Giderleri Yansıtma - alacak kaydı
IV. Banka Kredileri - alacak kaydı
V. Gider Tahakkukları - borç kaydı

Aktarma işlemi için yapılan kayıtta yukarıdaki hesaplardan hangilerinin kullanımı doğrudur?

A) I ve II B) I ve III
C) I ve IV D) II ve V
E) III ve V

19. **Hizmet Üretim Maliyeti hesabında dönem içinde toplanan tutarın dönem sonunda kapatılması için yapılacak kayıtta aşağıdaki hesaplardan hangisi kullanılır?**

A) Gider Çeşitlen Yansıtma Hesabı
B) Yarı Mamuller - Üretim
C) Satılan Hizmet Maliyeti
D) Diğer Satışların Maliyeti
E) Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı

20. Bir ticaret işletmesi aralık ayında 8.000 TL tutarında ambalaj malzemesi kullanmıştır.

7/B Seçeneği'ni uygulayan işletmenin bu işlemle ilgili yapması gereken muhasebe kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisi borçlandırılır?

A) İlk Madde ve Malzeme
B) Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri
C) Genel Üretim Giderleri
D) İlk Madde ve Malzeme Giderleri
E) Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri

21. **TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar Standardı'na göre, iştirak edilen işletmenin finansal ve faaliyet politikalarına ilişkin karar alma süreçlerine katılma gücünü ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Önemli etki
B) Kontrol
C) Müşterek kontrol
D) Etkinlik
E) Sahiplik

22. I. Üretim miktarı yöntemi
II. Azalan bakiyeler yöntemi
III. Fevkalade amortisman yöntemi

Yukarıdakilerden hangileri, TMS 16 Maddi Duran Varlıklar Standardında benimsenen amortisman hesaplama yöntemleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

23. **TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu Standardına göre, bir varlığın dönen varlıklar grubuna alınması için aşağıdakilerden hangisi aranan özelliklerden biri değildir?**

A) Normal faaliyet döngüsü içinde nakde çevrilmesinin beklenmesi
B) Yatırım faaliyetleri için kullanılması
C) Esas olarak ticari amaçla elde tutulması
D) Normal faaliyet döngüsü içinde tüketilmesinin veya satılmasının amaçlanması
E) Raporlama döneminden sonraki 12 ay içinde nakde çevrilmesinin beklenmesi

24. **Tarafsızlık ve belgelendirme muhasebe temel kavramına uygun olarak hazırlanmış finansal tablolar, aynı zamanda Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS/TFRS) göre hangi niteliksel özelliğe sahip olmuş olur?**

A) Anlaşılabilirlik
B) Doğrulanabilirlik
C) İhtiyaca uygun olma
D) Karşılaştırılabilirlik
E) Zamanında sunulma

25. B İşletmesi, genel müdürlük olarak kiraladığı bina için çek ciro ederek 10.000 TL + KDV tutarında onarım yaptırmıştır. Onarım işini binanın sahibi olan şahıs üstlenmiştir. Ödenen toplam tutar aylık kira tutarına eşit olduğundan aynı ayın kirasına sayılmıştır.

Bu işlemle ilgili muhasebe kaydı için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

(KDV oranı %18'dir.)

A) Alınan Çekler hesabı 11.800 TL borçlandırılır.

B) Gelecek Aylara Ait Giderler hesabı 10.000 TL borçlandırılır.

C) Hesaplanan KDV hesabı 1.800 TL borçlandırılır.

D) Genel Yönetim Giderleri hesabı 11.800 TL borçlandırılır.

E) Özel Maliyetler hesabı 11.800 TL borçlandırılır.

26. C İşletmesi, daha önce 4.000 TL'sini avans olarak aldığı 20.000 TL'lik ticari mal siparişini teslim etmiştir. Avans mahsubu sonrasında kalan tutar ve KDV için bir çek alınmıştır.

Ticari malların satışına ilişkin muhasebe kaydıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

(KDV oranı %18'dir.)

A) Alınan Çekler hesabı 19.600 TL borçlandırılır.

B) Verilen Sipariş Avansları hesabı 4.000 TL alacalandırılır.

C) Alınan Sipariş Avansları hesabı 4.000 TL borçlandırılır.

D) Yurtiçi Satışlar hesabı 20.000 TL alacalandırılır.

E) Hesaplanan KDV hesabı 3.600 TL alacalandırılır.

YARGI YAYINEVİ

27. Tasarruf değeri 7.980 TL olan ve bilanço tarihi itibarıyla vadesine 3 ay kalan bir senetli alacak için dönem sonunda yapılan muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir:

——————— / ———————

REESKONT FAİZ GİDERLERİ 520

ALACAK SENETLERİ REESKONTU 520

——————— / ———————

Yukarıda verilen bilgilere göre alacağın vade sonundaki değeri kaç TL'dir?

A) 7.370 B) 7.460 C) 7.520 D) 8.400 E) 8.500

28. H İşletmesi 6 ay vadeli, 50.000 TL nominal değerli finansman bonosu ihraç ederek bunları banka aracılığıyla 46.000 TL'ye satmıştır.

Bu işlemle ilgili yapılacak muhasebe kaydı için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Menkul Kıymetler İhraç Farkı hesabı 4.000 TL borçlandırılır.

B) Finansman Giderleri hesabı 4.000 TL alacaklandırılır

C) Bankalar hesabı 50.000 TL borçlandırılır.

D) Çıkarılmış Bonolar ve Senetler hesabı 46.000 TL alacaklandırılır.

E) Çıkarılmış Tahviller hesabı 50.000 TL alacaklandırılır.

29. Satışların Maliyeti Tablosu aşağıdakilerden hangisinin tamamlayıcısı niteliğindedir?

A) Fon Akım Tablosu
B) Gelir Tablosu
C) Kâr Dağıtım Tablosu
D) Net İşletme Sermayesi Değişim Tablosu
E) Nakit Akış Tablosu

30. Aşağıdakilerden hangisi işletmenin likidite durumunu analiz ederken kullanılmaz?

A) Cari oran
B) Stok devir hızı oranı
C) Stok bağımlılık oranı
D) Otofinansman oranı
E) Alacak devir hızı oranı

31. Aşağıdakilerden hangisi özet gelir tablosunda yer alan ana bölümlerden biri değildir?

A) Kambiyo Zararları
B) Faaliyet Giderleri
C) Satış İndirimleri
D) Finansman Giderleri
E) Satışların Maliyeti

32. Faaliyet kaldıracıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Sabit maliyetler arttıkça faaliyet kaldıracı artar.
B) Güvenlik payı arttıkça faaliyet kaldıracı azalır.
C) Toplam katkı payının kâra bölünmesiyle hesaplanabilir.
D) Toplam kaynaklar içinde yabancı kaynakların oranı hakkında bilgi verir.
E) Toplam maliyetler içinde sabit maliyetlerin oranı hakkında bilgi verir.

YARGI YAYINEVİ

33. Satışlarının tamamını kredili olarak yapan bir işletmede alacak devir hızı 6, net satışlara göre hesaplanan stok devir hızı 4, ortalama stok tutarı 1.500 TL ve dönem başı ticari alacak tutarı 1.300 TL'dir.

Buna göre işletmenin dönem sonu ticari alacak tutarı kaç TL'dir?

A) 4.000 B) 3.000 C) 2.700
D) 1.700 E) 700

34. Net kâr tutarı 540.000 TL, net kâr marjı 0,2 ve varlık devir hızı 1,8 olan bir işletmenin varlıklarının toplam tutarı kaç TL'dir?

A) 600.000 B) 972.000
C) 1.500.000 D) 1.800.000
E) 4.860.000

35. Bir işletmede Ticari Mallar hesabının son üç yıldaki dönem sonu bilanço değerleri aşağıdaki gibidir:

1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl
1.000 TL	1.500 TL	2.250 TL

Birinci yıl değerlerini baz alarak trend analizi yapan bu işletmede Ticari Mallar hesabı için yıllar itibarıyla sırasıyla hesaplanacak trend yüzdeleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) 100 - 150 - 225
B) 75 - 100 - 150
C) 225 - 150 - 100
D) 100 - 50 - 50
E) 100 - 150 - 150

36. Aşağıdakilerden hangisi bir işletmenin stok devir hızının yüksek olabileceğine ilişkin bir göstergedir?

A) Stok alışlarının veya üretiminin, satışlara göre yüksek olması
B) Gelecek yıllarda fiyatların yükseleceği beklentisiyle stoklara aşırı derecede yatırım yapılması
C) Yıl sonunda değiştirilen stok değerleme yöntemi nedeniyle stokların değerinin yüksek hesaplanması
D) Stokların, pazardaki talebe kıyasla az miktarda üretilmesi ve kısa sürede elden çıkarılması
E) Çeşitli nedenlerle satılabilirliği kaybolmuş malların, maliyet bedelleriyle stoklarda birikmesi

37. Aşağıdakilerden hangisi giderlerin faaliyet (iş) hacmiyle ilişkilerini esas alarak maliyetlerin kapsamını belirleyen maliyet sistemlerinden biri değildir?

A) Tam maliyet sistemi
B) Değişken maliyet sistemi
C) Normal maliyet sistemi
D) Asal maliyet sistemi
E) Standart maliyet sistemi

38. Başa baş noktası satış tutarı 100.000 TL ve katkı oranı 0,2 olan A İşletmesinin 200.000 TL'lik fiilî satış hacminde kârı kaç TL'dir?

A) 20.000 B) 40.000
C) 60.000 D) 100.000
E) 120.000

YARGI YAYINEVİ

39.

BANKALAR	XX	
ORTAKLARDAN ALACAKLAR		XX
FAİZ GELİRLERİ		XX

Bu kayıt aşağıdaki işlemlerden hangisi için yapılır?

A) Ortağın işletmeden alacağına karşılık faiz tahakkuk ettirilmesi
B) Ortağın sermaye taahhüdünü ve gecikme nedeniyle tahakkuk eden faizi ödemesi
C) Ortağın işletmeye olan sermaye taahhüdü karşılığında bankadan elde ettiği faiz gelirini getirmesi
D) İşletmenin bankadaki mevduat hesabına faiz tahakkuk ettirilmesi
E) İşletmenin ortaktan olan alacağının vadesinin faiz geliri elde edilerek uzatılması

40. Denetçinin, işletmenin finansal tablolarını denetlerken vereceği makul güvence kapsamında göz ardı edebileceği yanlışlıkları tespit etmek için denetimin planlama aşamasında yapacağı işlem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Önemlilik tutarının belirlenmesi
B) Kanıt toplama tekniklerinin belirlenmesi
C) Riskin önceliklendirilmesi
D) İşletme çevresinin tanınması
E) İç kontrol sisteminin incelenmesi

KPSS 2021 CEVAP ANAHTARI									
1.	B	9.	E	17.	C	25.	D	33.	E
2.	C	10.	E	18.	B	26.	B	34.	C
3.	C	11.	E	19.	E	27.	E	35.	A
4.	E	12.	C	20.	D	28.	A	36.	D
5.	A	13.	C	21.	A	29.	B	37.	E
6.	A	14.	B	22.	C	30.	D	38.	A
7.	C	15.	B	23.	B	31.	A	39.	B
8.	D	16.	E	24.	B	32.	D	40.	A



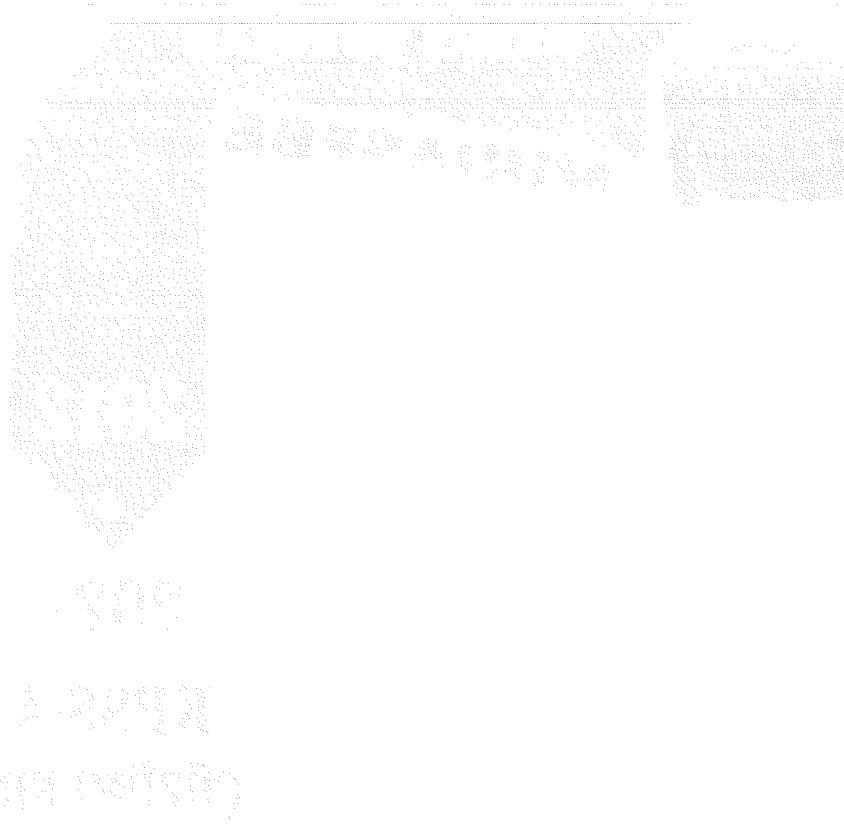
ÇIKMIŞ SORULAR

MUHASEBE

2012 - 2021

KPSS-A

ÇÖZÜMLERİ





MUHASEBE 2012 ÇÖZÜMLERİ

1. Para ile Ölçülme kavramı gereği yabancı paralı muhasebe işlemleri ulusal para birimine çevrilerek kayda alınır.

CEVAP: C

2. Kar / Zarar = D. Sonu Özsermaye – D.başı Özsermaye + Çekilen değerler – Eklenen değerler

= 960.000 – 920.000 + 90.000 – 140.000

Zarar = –10.000

CEVAP: E

3. Satın almak üzere siparişe bağlanan stoklarla ilgili olarak yapılan avans, akreditif, masraf, gümrük vergileri ve KDV hariç her türlü giderler "Verilen Sipariş Avansları" hesabında izlenir.

CEVAP: B

4. – Sermaye taahhüt edilirse;

Ödenmemiş Sermaye	X	
Sermaye		X

– Taahhüt yerine getirilirse;

Varlık hesabı (Kasa, Tic. Mal.)	X	
Ödenmemiş Sermaye		X

CEVAP: D

5. Hesaplanan KDV 430.000
İndirilecek KDV 245.000
Öd. Ver. ve Fonlar 185.000

olması gerekiyor. Ancak belirlenen KDV borcunun 90.000 TL olduğu görülmektedir. Bu durumda işletmenin Devreden KDV'si bulunduğu anlaşılmaktadır.

Hesaplanan KDV	430.000
İndirilecek KDV	245.000
Devreden KDV	95.000
Öd. Ver. ve Fonlar	90.000

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

6. Verilen kayıtla borç ve alacak tutarları eşit değildir.

5.100 – 1.500 = 3.600 TL fark düzeltilmelidir. Aradaki fark kadar Kasa hesabı borçlandırılabilir. İkinci yol olarak fark kadar Verilen Avanslar hesabı borçlandırılabilir.

CEVAP: A

7. 7/B seçeneğinde yer alan gider hesapları Gider Çeşitleri Yansıtma hesabı alacaklandırılarak Gelir Tablosu hesaplarına aktarılır.

Genel Yönetim Giderleri	X	
Gider Çeşitleri Yansıtma		X

CEVAP: B

8. Nominal değerinin altında ihraç edilen menkul kıymetlerin satış fiyatı ile nominal değeri arasındaki fark "Menkul Kıymetler İhraç Farkı" hesabının borcunda izlenir.

Nominal değer 1.000.000
Satış fiyatı 952.000
48.000 ihraç farkı

Bankalar	952.000	
Menkul Kıymet İhraç Farkı	48.000	
Çıkarılmış Bono ve Senetler		1.500.000

Dönem sonunda ihraç farkının ilgili döneme ait olan 5 aylık kısmı ihraç farkı hesabından "Finansman Giderleri" hesabına aktarılır.

31.12.

Finansman Giderleri	40.000	
Menkul Kıymet İhraç Farkı		40.000

48.000 / 6 ay × 5 ay = 40.000

İzleyen yıl dönembaşı bilançosunda Menkul Kıymetler İhraç Farkı hesabı bilançonun pasifinde 8.000 TL olarak yer alır.

CEVAP: C

9. Kâr Yedekleri şu hesaplardan oluşmaktadır:

- Statü Yedekleri
- Olağanüstü Yedekler
- Yasal Yedekler
- Özel Fonlar
- Diğer Kâr Yedekleri

CEVAP: A

10. Ciro edilen çek karşılığında ticari mal satın alındığında şu şekilde kayıt yapılmalıdır;

Ticari Mallar	X	
İndirilecek KDV	X	
Alınan Çekler		X

CEVAP: D

11.
- Aktif hesaplar; bilançonun solunda yer alır. Artışlar borcunda, azalışlar alacağında izlenir.
- Pasifi düzenleyici hesaplar; bilançonun sağında yer alır. Artışlar borcunda azalışlar alacağında izlenir. Düzenleyici hesaplar bulunduğu yerin tersi işlemektedir.

CEVAP: D

12. Dönem sonunda Kesin Mizan düzenlenmeden önce Gelir Tablosu hesapları kapatılır. Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabı bir Gelir Tablosu hesabı olduğu için Kesin mizanda kalan vermez.

CEVAP: E

13. Soruda keşideci yani senedi düzenleyen kişi ile lehdar yani senedi tahsil edecek kişi aynı kişidir. Poliçe kabul edildiğinde şu kayıt yapılır:

Alacak Senetleri	X	
Alıcılar		X

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

14. Ticari Borçlar şu hesaplardan oluşur:

- Satıcılar
- Borç Senetleri
- Borç Senetleri Reeskontu
- Alınan Depozito ve Teminatlar
- Diğer Ticari Borçlar

CEVAP: B

15. Çek düzenlendiğinde (keşide edildiğinde), Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabının alacağına kaydedilir. Çek ödemeleri banka hesabından yapıldığı için Bankalar hesabı alacaklandırılır.

Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri		X
Bankalar		X

CEVAP: D

16. Direkt yöntem amortisman hesaplama yöntemi olmayıp amortisman kayıt yöntemidir. Diğer seçeneklerde yer alan yöntemler amortisman hesaplama yöntemleri arasında yer alır.

CEVAP: C

17.

Ticari Mallar			
D.Başı mevcut	X	Alış İade	85.000
D.İçi Alışlar	1.870.000	Alış İsk.	–
Alış Gideri	–		
	2.190.000		85.000

X + D. içi alış + Alış Gideri = Borç toplamı

X + 1.870.000 + 0 = 2.190.000

X = 320.000

CEVAP: A

18. Aralıklı envanterde satışların maliyeti şu formülle hesaplanır;

STMM = Tic. Mal. hs'nın borç kalanı – D. sonu stok

(Borç topl. – Alacak topl.)

= (2.190.000 – 85.000) – 230.000

= 1.875.000

CEVAP: C

19.

– Brüt Satışlar	2.125.000
– Satıştan iadeler (–)	(90.000)
– Satış İskontoları (–)	(–)
– Net Satışlar	2.035.000
– STMM (–)	(1.875.000)
Brüt satış kar/zararı	160.000
– Faaliyet Giderleri (–)	(320.000)
Faaliyet Kar/Zararı	(160.000)

CEVAP: B

20. İlk Madde ve Malzeme Giderleri 7/B seçeneğinde yer alır. Dolayısıyla 7/A seçeneğini uygulayan işletmeler kullanmaz.

CEVAP: B

21. 690- Dönem Kârı veya Zararı hesabının borç kalanı vermesi işletmenin dönemi zararla kapattığını, alacak kalanı vermesi ise işletmeni dönemi kâr ile kapattığını gösterir. Her iki durumda da 690- Dönem Kârı veya Zararı hesabı ters kaydedilerek kapatılır. Karşısındaki hesap 692- Dönem Net Kârı veya Zararı hesabı olur.

Dikkat: Soruda Kurumlar Vergisinden bahsedilmemiştir. İşletme dönemi kâr ile kapattığında Kurumlar Vergisi de göz önüne alındığında aşağıdaki kayıt yapılır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

22. Satıcılar hesabı alacak kalanı veren pasif bir hesaptır. Ancak soruda verilen tutarlara göre Satıcılar hesabı 100.000 TL borç kalanı vermiştir. Duran varlık alımı için ödenen avanslar Verilen Avanslar hesabının borcunda izlenir. Fakat soruda Satıcılar hesabına avansın yazıldığı belirtilmiştir,

– Yanlış kayıt

Satıcılar	150.000	
Kasa		150.000

– Olması gereken kayıt ise;

Verilen Avanslar	150.000	
Kasa		150.000

Hatalı kayıt ile olması gereken kayıt karşılaştırıldığında yapılması gereken düzeltme kaydı şu şekilde olacaktır:

Verilen Avanslar	150.000	
Satıcılar		150.000

CEVAP: A

23. Tutarlılık kavramı; muhasebe uygulamaları için seçilen muhasebe politikalarının, birbirini izleyen dönemlerde değiştirilmeden uygulanması gereğini ifade eder. Ayrıca benzer olay ve işlemlerde kayıt düzenleri ile değerleme ölçülerinin değişmezliğini ve mali tablolarda biçim ve içerik yönünden tek düzeni öngörür. Soruda uygulanan bir muhasebe politikasının cari dönemde uygulanmasının unutulması bu kavrama aykırıdır.

CEVAP: E

24. Hatır senetleri komşuluk veya iş ilişkilerine dayandırılarak düzenlenen senetlerdir. Hatır senedi düzenleyen işletme aşağıdaki gibi kayıt yapmalıdır:

Diğer Çeşitli Alacaklar	X	
Borç Senetleri		X

Hatır senedi düzenleyen işletmenin alacağı ticari olmadığı için Diğer Çeşitli Alacaklar hesabında izlenir.

CEVAP: E

25. Satılan malların iadesiyle ilgili nakliye gideri satıcı firma tarafından üstlenilirse yapılan bu gider satış gideridir ve şu şekilde kayda alınmalıdır:

Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	X	
Kasa		X

CEVAP: A

26. Yabancı paralı borç senedi ile ilgili dönem sonu kaydı istendiğine göre kur farkı hesaplanmalıdır.

Senet düzenlendiğinde avro kuru 2,03 TL

dönem sonu avro kuru 2,30 TL

Bu durumda 0,27 kuruşluk kur artışı vardır. Ancak buradaki kur artış borcun değerini arttıracağından olumsuzdur ve zarar yazılmalıdır.

31.12.

Kambiyo Zararları	6.210	
Borç Senetleri		6.210

$23.000€ \times \underbrace{(2,03 - 2,30)}_{0,27} = 6.210$

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

27. Soruda verilen B işletmesi borçlu, C işletmesi alacaklı işletmedir. İstenen B işletmesinin kaydı olduğuna göre şu şekilde kayıt yapılmalıdır:

Satıcılar	100.000	
Finansman Giderleri	5.000	
Borç Senetleri		105.000

CEVAP: D

28. Normal amortisman yöntemine göre 5 yıllık ekonomik ömür olduğunda amortisman oranı %20 dir. Normal amortismanda her yıl aynı tutarda amortisman payı ayrılır. Birikmiş amortisman 3 yılda 60.000 TL ise yıllık amortisman payı (60.000/3 yıl) 20.000 TL'dir. Maliyet bedeli ise

20.000 TL × 5 yıl = 100.000 TL olacaktır.

Maliyet	100.000 TL
Birikmiş amort.	(60.000 TL)
Net Değer	40.000 TL
Kâr	80.000 TL
	120.000 TL satış fiyatı

Ancak KDV satış fiyatına eklenmelidir.

$120.000 \times \underbrace{1{,}15}_{\text{KDV oranı}} = 138.000$ TL senedin üzerinde yazan değerdir.

CEVAP: C

29. Ekonomik Rantabilite

$$= \frac{\text{Dönem Karı} + \text{Finansman Gideri}}{\underbrace{\text{Özkaynaklar} + \text{UVYK}}_{\text{Devamlı Sermaye}}}$$

$$= \frac{19.260.000 + 3.690.000}{12.500.000 + \text{UVYK}}$$

= 0,85 olduğuna göre

UVYK = 14.500.000 TL'dir.

CEVAP: B

30.

Dönem kârı	19.260.000
Vergi tutarı (19.260.000 × 0,20)	(3.852.000)
Net kâr	15.408.000

$$\text{Varlıkların Kârlılığı} = \frac{\text{Net Kâr}}{\text{Aktif (Pasif)}}$$

$$= \frac{15.408.000}{48.150.000}$$

= 0,32 dir.

CEVAP: D

31. Vergi ve gider kârdan düşülüp net kâr bulunmalıdır.

Dönem karı	2.880.000
Vergi (2.880.000 × 0,25)	(720.000)
Finansman gideri	(240.000)
Net kâr	1.920.000

$$\frac{\text{Net kâr}}{\text{Finansman Gideri}} = \frac{1.920.000}{240.000}$$

= 8 kez

CEVAP: A

32. Kaldıraç Oranı

$$= \frac{\text{Borçlar (KVYK + UVYK)}}{\text{Pasif (Aktif)}}$$

$$0{,}39 = \frac{44.850}{\text{Pasif}}$$

Pasif (Aktif) = 115.000.000 TL

$\frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{Duran Varlıklar}} = \frac{15 \cdot 3k}{10 \cdot 2k}$ olsun.

Aktif = Dönen Varlıklar + Duran Varlıklar

115.000.000 = 3k + 2k

k = 23.000.000

Dönen varlık sorulduğu için;

3 × 23.000.000 = 69.000.000 TL'dir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

33. **2009 yılında;**

Ödenecek vergi 1.540.000 TL

Peşin ödenen vergi (860.000 TL)

2010 yılında ödenecek vergi 680.000 TL olacaktır.

2010 yılında ise;

2009 yılından gelen vergi bu yıl ödeneceğine göre 2010 yılında 680.000 TL ödenmiştir. Bu yılda peşin ödenen vergi tutarı da 2.410.000 TL olduğuna göre, ödenen vergi toplamı

(680 + 2.410) 3.090.000 TL dir.

CEVAP: E

34. Mali yapı oranları işletmenin borçlanma oranlarıdır ve şu oranlardan oluşur:

- Kaldıraç Oranı
- Finansman Oranı
- Otofinansman (içkaynaklar) Oranı
- Borç / Özsermaye Oranı
- Faizin Kazanılma Sayısı
- Duran Varlıklar / Özsermaye Oranı
- Devamlı Sermaye Bağımlılık Oranı

CEVAP: B

35. Faiz 45.000 TL olduğuna göre, basit faiz formülünden bankanın uyguladığı faiz oranı bulunur.

Faiz = Anapara × Faiz Oranı × Vade

$$45.000 = 500.000 \times \frac{t}{100} \times \frac{6}{12}$$

t = 18

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

36. – Öncelikle şişe maliyetlerini hesaplayalım.

8.000 ad × 10 TL = 80.000 TL

25.000 ad × 5 TL = 125.000 TL

10.000 ad × 3 TL = 30.000 TL

– Her şişenin litresini hesaplayalım;

8.000 ad × 5 lt = 40.000 lt

25.000 ad × 2 lt = 50.000 lt

10.000 ad × 1 lt = + 10.000 lt

100.000 lt

5 litrelik şişenin maliyeti sorulduğu için 43.000 TL nakliye masrafı da toplam maliyette 5 litrelik şişeye düşen payı bulunmalıdır:

$$\frac{40.000}{100.000} \times 43.000 = 17.200 \text{ TL}$$

5 lt şişeye düşen nakliye gideri maliyetidir.

80.000 + 17.200 = 97.200 TL

5 litrelik şişeye düşen toplam maliyettir.

CEVAP: C

37. $\frac{A}{B} = \frac{2}{5}$ ise A = 2k B = 5k olsun.

C, A ile B'nin toplamının yarısından 300.000 TL fazlaysa

$$C = \frac{A+B}{2} + 300.000$$

$$C - 300.000 = \frac{A+B}{2}$$

2C – 600.000 = A + B denklemini bulmuş oluruz.

Ortakların sermaye payları toplamı;

A + B + C = 4.500.000

2C – 600.000 + C = 4.500.000

3C = 5.100.000

C = 1.700.000 → sermaye payı

A + B = 2.800.000 TL'dir.

2k + 5k = 2.800.000

k = 400.000 TL

A = 2 × 400.000 = 800.000 TL (sermaye payı)

B = 5 × 400.000 = 2.000.000 TL (sermaye payı)

%11 kâr payları hesaplanmalıdır:

A	B	C
800.000	2.000.000	1.700.000
× 0,11	× 0,11	× 0,11
88.000	220.000	187.000

CEVAP: A

38. $120.000 \times \frac{1}{4} = 30.000$ TL A bankası

$120.000 \times \frac{3}{4} = 90.000$ TL B bankasına yatırılan para A bankasının faiz oranı x, B bankasının faiz oranı (8 – x) olsun.

Faiz = Anapara × Faiz Oranı × Vade

$$5.400 = \left(\frac{30.000 \cdot x \cdot 1\,yıl}{100}\right) + \left(\frac{90.000 \cdot (8-x) \cdot 1\,yıl}{100}\right)$$

x = 3

A bankası faiz oranı 3, B bankası faiz oranı 5 tir.

CEVAP: B

39. Özellikli varlıklar;

- Stoklar
- İmalat Tesisleri
- Enerji Üretim Tesisleri
- Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Menkul kıymetler özellikli varlıklar arasında yer almaz.

CEVAP: B

40. 31.05.2002 tarihi itibariyle "Faiz Gelir ve Gider Reeskontları ve Tahakkukları" ayrı kalemler olarak Merkez Bankası bilançosunda gösterilmeye başlamıştır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ



MUHASEBE 2013 ÇÖZÜMLERİ

1. Gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi, gelir ve giderlerin aynı döneme ait gider ve zararlarla karşılaştırılması **Dönemsellik Kavramı** gereğidir.

CEVAP: B

2. Stoklar grubu, aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- İlk Madde ve Malzeme
- Yarı Mamûller
- Mamûller
- Ticari Mallar
- Verilen Sipariş Avansları
- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Karşılığı (-)
- Diğer Stoklar

CEVAP: D

3. Ticari mal alındığında, Ticari Mallar hesabı borçlandırılır. Alacak senedinde azalış olduğunda Alacak Senetleri hesabı alacaklandırılır. Yani ticari mal alınmıştır ve karşılığında senet ciro edilmiştir. Ciro, alacak hakkının 3. Kişiye devredilmesidir.

B şıkkı ile karıştırmamak lazım çünkü; senet düzenlendiğinde Borç Senetleri hesabı alacaklandırılır.

CEVAP: A

4. Akreditif, alınacak olan varlık için bankanın garantör sıfatı ile aracı olmasıdır. Akreditif kredisi açıldığında 'Banka Kredileri' hesabı alacaklandırılır.

Duran Varlık alımı için yapılan avans ödemeleri, 'Verilen Avanslar' hesabının borcunda izlenir. Yapılması gereken kayıt;

Verilen Avanslar	XXX	
Banka Kredileri		XXX

Eğer akreditif, kredi ile değil de mevduat hesabından karşılanırsa alacaklı hesap 'Bankalar' olur.

CEVAP: B

5. Mali Borçlar; işletmenin bilanço tarihi itibariyle vadesine 1 yıldan daha fazla süre olan, banka ve diğer finans kurumlarından aldığı krediler ile işletme tarafından ihraç edilmiş menkul kıymetlerin yer aldığı gruptur.

CEVAP: C

6. Satış iadesi durumunda yapılacak kayıt:

Satıştan İadeler	XXX	
İndirilecek KDV	XXX	
Alıcılar		XXX

Ayrıca sürekli envanter yöntemi olduğu için, iadenin maliyetten düşürülmesi gerekir:

Ticari Mallar	XXX	
Satılan Ticari Mallar Maliyeti		XXX

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

7. Stoklar grubu, aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- İlk Madde ve Malzeme
- Yarı Mamûller
- Mamûller
- Ticari Mallar
- Verilen Sipariş Avansları
- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Karşılığı (-)
- Diğer Stoklar

CEVAP: B

8. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar grubu aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- İştiraklerden Temettü Gelirleri
- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri
- Faiz Gelirleri
- Reeskont Faiz Gelirleri
- Kambiyo Kârları
- Komisyon Gelirleri
- Konusu Kalmayan Karşılıklar
- Diğer Olağan Gelir ve Kârlar

CEVAP: D

9. A) Bankadan alınan krediye faiz tahakkuk etmesi;

———— / ————

Finansman Giderleri XXX
Banka Kredileri XXX

———— / ————

B) Çıkarılan tahvillere faiz tahakkuk etmesi durumunda;

———— / ————

Finansman Giderleri XXX
Gider Tahakkuklar XXX

———— / ————

C) Teminat mektubu için komisyon ödenmesi durumunda;

———— / ————

Finansman Giderleri XXX
Kasa XXX

———— / ————

D) Alacak senetlerinin tahsili için komisyon ödenmesi durumunda;

———— / ————

Kasa XXX
Genel Yönetim Gid. XXX
Alacak Senetleri XXX

———— / ————

E) Borç senedinin ileri vadeli senetle değiştirilmesi durumunda;

———— / ————

Borç Senetleri XXX
Finansman Giderleri XXX
Borç Senetleri XXX

———— / ————

CEVAP: D

10. Hisse Senedi İptal Kârları hesabı 'Sermaye Yedekleri' grubunda yer alır. Sermaye Yedekleri şu hesaplardan oluşur;

- Hisse Senedi İptal Kârları
- Hisse Senedi İhraç Primleri
- Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları
- İştirakler Yeniden Değerleme Artışları
- Maliyet Artış Fonları
- Diğer Sermaye Yedekleri

CEVAP: A

11. Borç senetlerine dönem sonunda reeskont işlemi uygulandığında aşağıdaki şekilde kayıt yapılır;

———— / ————

Borç Senetleri Reeskontu XXX
Reeskont Faiz Gelirleri XXX

———— / ————

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

12. **Basit Madde;** yevmiye kaydında bir hesabın borçlu, bir hesabın alacaklı olduğu madde türüdür.

A) Satıcıların hesabına havale gönderilmesi durumunda;

Satıcılar	XXX	
Bankalar		XXX

B) Kredili satış sonrası çek alınması durumunda;

Alınan Çekler	XXX	
Alıcılar		XXX

C) Özel Maliyet harcaması yapılması durumunda;

Özel Maliyetler	XXX	
İndirilecek KDV	XXX	
Kasa		XXX

D) Tamamına karşılık ayrılmış alacağın tahsil edilmesi durumunda;

Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı	XXX	
Şüpheli Ticari Alacaklar		XXX

E) Mal alımı için nakit avans verilmesi durumunda;

Verilen Sipariş Avansları	XXX	
Kasa		XXX

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

13. A) Alacak Senedinin iskonto ettirilmesi durumunda;

Kasa	XXX	
Finansman Giderleri	XXX	
Alacak Senetleri		XXX

B) Hisse senedi ihracı durumunda;

Önce taahhüt kaydı yapılır,

Ödenmemiş Sermaye	XXX	
Sermaye		XXX

Sonra satış yapılır,

Bankalar	XXX	
Ödenmemiş Sermaye		XXX

C) Tahvil faizi ödenmesi durumunda;

Finansman Giderleri	XXX	
Gider Tahakkukları	XXX	
Bankalar		XXX

D) Borç senedinin yenilenmesi durumunda;

Borç Senetleri	XXX	
Finansman Giderleri	XXX	
Borç Senetleri		XXX

E) Bankaya kredi faizi ödenmesi durumunda

Finansman Giderleri	XXX	
Bankalar		XXX

CEVAP: B

14. Tahmini hesaplanan giderler, 'Maliyet Giderleri Karşılığı' hesabının alacağında izlenir. 31.12.2010 tarihinde yapılması gereken kayıt;

Genel Yönetim Giderleri	26.850	
Maliyet Giderleri Karşılığı		26.850

Söz konusu elektrik faturası 09.01.2011 tarihinde gelmiştir, bu durumda gider kesinleştiği için Maliyet Giderleri Karşılığı hesabı borçlandırılarak kapatılır. Elektrik tüketimi KDV hariç

(31.515 / 1,10) 28.650 TL'dir. Fakat işletme söz konusu gideri 31.12.2010 tarihinde 26.850 TL olarak kaydetmişti. Dolayısıyla (28.650 – 26.850) 1.800 TL eksik yükleme söz konusudur. Fatura geldiğinde bu fark, dönemin gideri olarak kaydedilir.

09.01.2011 tarihinde yapılması gereken kayıt;

Maliyet Giderleri Karşılığı	26.850	
Genel Yönetim Giderleri	1.800	
İndirilecek KDV	2.865	
Satıcılar		31.515

CEVAP: C

15. Enflasyon muhasebesinde; enflasyona karşı düzeltilmesi gereken bilanço kalemleri parasal olmayan varlıklar ile parasal olmayan kaynaklardan oluşur. Çünkü; enflasyon durumunda parasal olmayan kalemlerin nominal değerleri artar, satın alma güçleri değişmez. Dolayısıyla nominal değerlerdeki artışların bilançoya yansıtılması için, nominal değerlerin enflasyona göre düzeltilmesi gerekir.

CEVAP: E

16. Asansör Montajı → Binanın değerini artıracağından dolayı binanın maliyetine eklenir.

Binanın Boyanması → Binanın değerini artırmayacağından dolayı ilgili gider hesabında izlenir.

Koltuk Takımı Alımı → İşletmenin sahip olduğu büro malzemeleri, 'Demirbaşlar' hesabında izlenir.

Yapılması gereken kayıt;

Binalar	80.000	
Genel Yönetim Giderleri	10.000	
Demirbaşlar	8.000	
Bankalar		98.000

CEVAP: E

17. Finansman bonosu ihraç edildiğinde, nominal değer üzerinden 'Çıkarılmış Bono ve Senetler' hesabı alacaklandırılır. Menkul kıymetler nominal değerin altında satılırsa, satış fiyatı ile nominal değerin arasındaki fark, pasifi düzenleyici aktif hesap olan 'Menkul Kıymet İhraç Farkları'nın borcunda izlenir.

Nominal Değer900.000 TL
- Satış Fiyatı 840.000 TL

60.000 TLİhraç Farkı

Yapılması gereken kayıt;

Bankalar	840.000	
Menkul Kıymet İhraç Farkları	60.000	
Çıkarılmış Bono ve Senetler		900.000

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

18. Yıllık kira geliri 12.000 TL ise aylık kira geliri (12.000 / 12) 1.000 TL'dir.

01.09.2011 – 31.12.2011 tarihleri arasındaki süre 4 aydır. Dolayısıyla cari dönemin geliri (4 x 1.000 TL) 4.000 TL'dir. Arta kalan 8.000 TL izleyen yılın geliridir. Dönemsellik kavramı gereği, her gelir ve her gider ilgili olduğu dönemde gösterilmelidir. Yapılması gereken kayıt;

Bankalar	12.000	
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar		4.000
Gelecek Yıllara Ait Gelirler		8.000

Ancak cevap anahtarına bakıldığında bu çözüm görülmemektedir. Tarafımızca bizim yaptığımız bu çözüm, 'Dönemsellik Kavramına' uygun görülmüştür. Ancak KPSS'de sorunun çözümü C şıkkındaki gibi kabul edilmiştir. O zaman söz konusu işletmenin dönem sonunda 'Gelecek Aylara Ait Gelirler' hesabını kapatıp, 'Diğer Olağan Gelir ve Kârlar' hesabına aktarması gerekecektir.

CEVAP: C

19.
- Öncelikle 2011 yılı zararı, bir gün sonra geçmiş yılla ilgili olacağından 2012 yılının dönem başında aşağıdaki gibi kapatılması gerekir;

Geçmiş Yıllar Zararları	XXX	
Dönem Net Zararı		XXX

- Daha sonra 2012 yılının kârı, bir gün sonra geçmiş yılla ilgili olacağından 2013 yılının dönem başında aşağıdaki gibi kapatılması gerekir;

Dönem Net Kârı	XXX	
Geçmiş Yıllar Kârları		XXX

- Son olarak, işletmenin geçmiş yıl zararını yine geçmiş yıl kârı ile kapatmaya karar verdiğinde yapacağı kayıt;

Geçmiş Yıllar Kârları	XXX	
Geçmiş Yıllar Zararlar		XXX

CEVAP: B

20. Lifo yöntemine göre, son alınan ticari mal ilk olarak çıkarılır. 9.000 adet satış yapıldığına göre;

3. alım:

2.000 adet x 12 TL = 24.000 TL

2. alım:

5.000 adet x 11 TL = 55.000 TL

1. alım:

2.000 adet x 10 TL = 20.000 TL

7.000 adet 99.000 TL

Satılan Ticari Mallar Maliyeti

CEVAP: E

21. Hesaplanan KDV= 90.000 TL

İndirilecek KDV= 65.000 TL

Hesaplanan KDV > İndirilecek KDV. Bu durumda işletmenin devlete KDV borcu doğar ve bu borç 'Ödenecek Vergi ve Fonlar' hesabının alacağında izlenir.

90.000 – 65.000 = 25.000 TL

Fakat işletmenin önceki aylardan KDV alacağı (Devreden KDV) 8.000 TL'dir ve öncelikle borcuna mahsuben alacağını kapatması gerekir. Yapılması gereken kayıt;

Hesaplanan KDV	90.000	
İndirilecek KDV		65.000
Devreden KDV		8.000
Ödenecek Vergi ve Fonlar		17.000

25.000 – 8.000= 17.000 TL

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

22. Özkaynaklar, aşağıdaki gibi hesaplanır;

Ödenmiş Sermaye	**1.720.000**
• Sermaye	2.000.000
• Ödenmemiş Sermaye(-)	(280.000)
+ Kâr Yedekleri	**130.000**
• Yasal Yedekler	55.000
• Olağanüstü Yedekler	0
• Statü Yedekleri	0
• Özel Fonlar	75.000
• Diğer Kâr Yedekleri	0
+ Sermaye Yedekleri	**0**
• Hisse Senedi İhraç Primleri	0
• Hisse Senedi İptal Kârları	0
• MDV Yeniden Değerleme Art.	0
• İştirakler Yeniden Değ. Art.	0
• Maliyet Artış Fonları	0
• Diğer Sermaye Yedekleri	0
+ Geçmiş Yıllar Kârları	**195.000**
- Geçmiş Yıllar Zararları	**(0)**
+ Dönem Net Kârı	**0**
- Dönem Net Zararı	**(45.000)**
ÖZKAYNAKLAR	**2.000.000**

CEVAP: C

23.

Kâr Yedekleri	**130.000**
Yasal Yedekler	55.000
Olağanüstü Yedekler	0
Statü Yedekleri	0
Özel Fonlar	75.000
Diğer Kâr Yedekleri	0

CEVAP: B

24. Kredili (Veresiye) ticari mal ihraç edildiğinde yapılacak kayıt;

50.000 $ x 1,78 = 89.000 TL

Alıcılar	89.000	
Yurtdışı Satışlar		89.000

CEVAP: D

25. Alacak ihtilaflı(şüpheli) hâle gelmesinden dolayı hukuki takip için yapılan masraflar, daha sonra alıcıdan tahsil edilecek düşüncesiyle 'Alıcılar' hesabında izlenir. 15.12.2011 tarihinde yapılacak kayıt;

Alıcılar	3.000	
Kasa		3.000

Söz konusu alacağın yıl sonundaki değeri (50.000$ x 1,78) 89.5000 TL'dir. 3.000 TL'lik masrafla beraber alacağın toplam tutarı 92.500 TL'dir.

- Alacak ihtilaflı(şüpheli) hale geldiğinde yapılacak kayıt;

Şüpheli Ticari Alacaklar	92.500	
Alıcılar		92.500

- Şüpheli alacağa dönem sonunda karşılık ayrıldığında;

Karşılık Giderleri	92.500	
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı		92.500

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

26. Şüpheli alacağın 40.000 $'lık kısmı(50.000 $ x 0,80) ile takip masrafı tahsil edilecektir.

40.000 $ x 1,79 TL= 71.600 TL

+ 3.000 TL

74.600 TL

tahsil edilen tutur.

Yapılması gereken kayıt;

Kasa	74.600	
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı	92.500	
Şüpheli Ticari Alacaklar		92.500
Konusu Kalmayan Karşılıklar		74.600

CEVAP: D

27. Net Çalışma Sermayesi= Dönen Varlıklar – Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

110.000 = 1.250.000 – Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar= 1.400.000 TL'dir.

CEVAP: E

28. Ortalama Stokta Kalma Süresi= 360 / Stok Devir Hızı formülü ile hesaplanır.

Dolayısıyla öncelikle Stok Devir Hızı'nın bulunması gereklidir.

Stok Devir Hızı= Satışların Maliyeti / Ortalama Stoklar

= 100.000 / 5.000

= 20

Ortalama Stokta Kalma Süresi= 360 / 20

= 18 gündür.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

29. Faaliyet Oranları aşağıdaki gibidir;

- Alacak Devir Hızı
- Alacakların Ortalama Tahsil Süresi
- Dönen Varlık Devir Hızı
- Maddi Duran Varlık Devir Hızı
- Stok Devir Hızı vb.

Devir hızlarıyla ilgili formüller, Faaliyet Oranları arasında bulunur.

CEVAP: A

30. Fon Kaynağı; bilançonun Aktifinde azalış,

Pasifinde artış yaratır.

BİLANÇO	
(–)	(+)

Fon Kullanımı, bilançonun Aktifinde artış,

Pasifinde azalış yaratır.

BİLANÇO	
(+)	(–)

Dolayısıyla, dönen varlıklardaki(aktifteki) azalışlar fon kaynağıdır.

CEVAP: E

31. İşletmeye fon girişi sağlamayan gelirler şunlardır:

- Reeskont Faiz Gelirleri
- Konusu Kalmayan Karşılıklar
- Gelecek Aylara Ait Gelirler'in cari döneme ait kısmı
- Gelir Tahakkukları'ndaki artışlar

CEVAP: B

32. **Dikey Yüzde= İlgili Kalem / Net Satışlar**

Sorudaki bilgiler doğrultusunda örnek vermek gerekirse; Faaliyet Kârı 100.000 TL, Olağan Kâr 150.000 TL, Net Satışlar 500.000 TL olsun

$$\text{Faaliyet Kârının Dikey Yüzdesi} = \frac{100.000}{500.000}$$

$$= \%20$$

$$\text{Olağan Kârın Dikey Yüzdesi} = \frac{150.000}{500.000}$$

$$= \%30$$

Dolayısıyla işletme, esas faaliyetlerinden çok (faaliyet kârı), diğer faaliyetlerden (olağan kâr) gelir sağlamaktadır.

CEVAP: C

33. 100 TL'lik satışta %20 indirim var ise, indirimli satış fiyatı 80 TL'dir.

80 TL'lik indirimli satışta	╲╱	20 TL indirim var ise
192 TL'lik indirimli satışta		X TL indirim vardır.

X= 48 TL

CEVAP: D

34. Öncelikle KDV, daha sonra kârın ayıklanması bize ilgili ticari malın maliyetini verecektir.

KDV'siz Satış Tutarı → 103.500 / 1,15= 90.000 TL

Kârsız Tutar (Maliyet) → 90.000 / 1,25= 72.000 TL

CEVAP: E

35. 200.000 TL'nin % 10 faiz oranıyla yatırılan kısmına B dersek, %12 faiz oranıyla yatırılan kısmı (200.000 – B) olur.

Faiz Geliri= Anapara x Faiz Oranı x Vade

5.400= B x 0,10 x (3 / 12) + (200.000 – B) x 0,12 x (3 / 12)

B= 120.000 TL olarak bulunur. Fakat bizden istenen %12 faiz oranıyla yatırılan kısımdır(200.000-B).

200.000 – 120.000= 80.000 TL

CEVAP: C

36. Her yıl anaparanın 3'te biri, yani 1.000.000 TL'lik kısım ödenecektir(3.000.000 / 3).

1. YIL:	
Anapara	=1.000.000 TL
Faiz (3.000.000 x 0,25)	= 750.000 TL
Toplam Ödeme	=1.750.000 TL
2. YIL:	
Anapara	=1.000.000 TL
Faiz (2.000.000 x 0,25)	= 500.000 TL
Toplam Ödeme	=1.500.000 TL

NOT: 2.yıl dikkat edilmesi gereken husus şudur; ilk yıl anaparanın 1.000.000 TL'lik kısmı ödendiği için kalan anapara tutarı 2.000.000 TL'dir ve dolayısıyla faiz kalan tutar üzerinden hesaplanacaktır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

37. Finansal tablo kalemlerinin ölçüm esasları şunlardır:

- **Tarihi Maliyet(Maliyet Bedeli):** Bir varlığın elde edildiği andaki değeridir.
- **Cari Maliyet(Yenileme Maliyeti):** Bir varlığın elde edilmesi için gereken güncel tutardır.
- **Gerçekleşebilir Değer(İtfa Değeri):** Bir varlığın elden çıkarılması halinde elde edilecek nakit ve ya nakit benzerlerinin tutarıdır.
- **Gerçeğe Uygun Değer:** Pazarlık ortamında bir varlığın el değiştirmesi ve ya bir borcun ödenmesi durumunda ortaya çıkacak olan değerdir.
- **Bugünkü Değer(Kullanım Değeri):** Bir varlığın, ileride yaratacak olan nakit girişlerinin bugünkü değerleri ile gösterilmesidir.

CEVAP: A

38.

Dönem başı ilk madde ve malzeme	0
+ Dönem içi alınan ilk madde ve malzeme alışları	100.000
KULLANILABİLİR İLK MADDE ve MALZEME	100.000
-Dönem sonu ilk madde ve malzeme	(10.000)
KULLANILAN (ÜRETİME GÖNDERİLEN) İLK MADDE ve MALZEME	90.000 TL

CEVAP: D

39.

KULLANILAN İLK MADDE ve MALZEME	90.000
+ Direkt işçilik giderleri	50.000
+ Genel üretim giderleri	30.000
TOPLAM ÜRETİM MALİYETİ	170.000
+ Dönem başı yarı mamûl	0
DÖNEMİN ÜRETİM MALİYETİ	170.000
-Dönem sonu yarı mamûl	(12.000)
TAMAMLANAN (ÜRETİLEN) MAMÛL MALİYETİ	158.000 TL

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

40. Denetimde kullanılan çalışma kağıtlarının sağladığı faydalar aşağıdaki gibidir;

- Denetim raporunun hazırlanmasına esas olmak,
- Denetim çalışmalarının yürütülmesine yardımcı olmak,
- Gelecekteki denetim çalışmalarına yardımcı olmak,
- Denetçi açısından bir savunma aracı olmak.

NOT: Çalışma kağıtlarının yeni düzenlemede adı, 'denetim belgeleme' olmuştur.

CEVAP: A

MUHASEBE 2014 ÇÖZÜMLERİ

1. İhtiyatlı olmak; temkinli davranmak, risklerden kaçınmak anlamlarına gelmektedir. Bu kavrama göre bir giderin gerçekleşme ihtimalinin olması kayıt altına alınması için yeterli bir sebeptir. Ancak yine bu kavrama göre, doğmuş olduğu halde henüz kesinleşmemiş gelirler kayıt altına alınamaz.

CEVAP: B

2. Maliyet esası kavramı gereğince, ticari mal satın alma sürecinde yapılan tüm gidérler ticari mal maliyetini oluşturur. Ticari mal maliyetini oluşturan unsurlar içinde gümrük vergisi, özel tüketim vergisi gibi vergiler de sayılabilir. Ancak, niteliği gereğince KDV maliyet unsuru olarak kabul edilmez yani ticari mal maliyetine eklenmez. Dolayısıyla öncelikle satın alma, iade ve iskonto işlemlerindeki KDV ayrıştırılmalıdır (soruda maliyete eklenecek nakliye giderinin zaten KDV hariç tutarı verilmiştir). KDV ayrıştırma işleminde KDV dâhil tutar 1+KDV oranına bölünür. Buna göre;

Satın alma: 483.000/1,15 = 420.000 TL

İade: 3.220/1,15= 2.800 TL

İskonto: 3.680/1,15= 3.200 TL

Soruya göre, net alış maliyetinin bulunması için toplam alış maliyeti hesaplanmalı, iade ve iskonto toplam tutarından düşülmelidir.

Toplam alış maliyeti: Satın alma tutarı + Alış giderleri → 420.000+2.000= 422.000 TL

İade ve iskonto toplamı: 2.800+3.200= 6.000 TL

Net alış maliyeti: 422.000-6.000= 416.000 TL

CEVAP: B

3. Satın alınan ticari mallar için sonradan hak kazanılan indirimler söz konusu ticari malların maliyetinden düşülmelidir. Ticari mal satın alma sürecinde satın alma tutarı ve süreçteki tüm giderler yani toplam maliyet tutarı 153- Ticari Mallar hesabının borcuna kaydedilir. İskonto tutarının ticari mal maliyetinden düşülmesi için ise 153- Ticari Mallar hesabı indirim tutarı kadar alacaklandırılmalıdır. Yapılacak muhasebe kaydı şöyledir:

320 Satıcılar	20.000	
153 Ticari Mallar		500
100 Kasa		19.500

CEVAP: A

4. Satın aldığı hisse senetlerini alt hesaplar düzeyinde takip eden bir işletme (cevap şıklarından anlaşılan durum budur) hisse senedi satın aldığında 110- Hisse Senetleri hesabını, "Cüzdandaki Senetler" (ya da farklı bir isimdeki) alt hesabını borçlandırır. Hisse senetlerinin herhangi bir sebeple işletmeden çıkması halinde ise 110- Hisse Senetleri hesabı, "Cüzdandaki Senetler" alt hesabı alacaklandırılır. Hisse senetlerinin teminata verilmesi halinde, söz konusu hisse senetlerinin teminatta olduğunun takip edilmesi

için 110- Hisse Senetleri hesabı, "Teminattaki Senetler" alt hesabı borçlandırılır. Yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

110 Hisse Senetleri		
- Teminattaki Senetler	XX	
110 Hisse Senetleri		
- Cüzdandaki Senetler		XX

CEVAP: C

5. Daha önce satın alınan menkul kıymetlerin, dönem sonu itibariyle piyasa değerinin alış değerinin altına düşmesi halinde işletmeler "ihtiyatlılık" kavramı gereğince karşılık ayırabilir. Karşılık ayırma kaydında 654- Karşılık Giderleri hesabı borçlandırılır, 119- Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı alacaklandırılır. Bir sonraki dönemde karşılık ayrılan menkul kıymetlerin satış fiyatı, en az alış fiyatı kadar olursa geçen dönem sonunda yapılan karşılık ayırma kaydının iptal edilmesi gerekir.

Soruya göre geçen dönem sonunda menkul kıymetler için 10.000 TL'lik karşılık ayrılmıştır. Bu menkul kıymetlerin 1/5'i satıldığına göre 10.000/5= 2.000 TL'lik kısmının karşılığının iptal edilmesi gerekir. Karşılık iptal etme kaydında geçen dönem sonunda alacaklı açılan **119- Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı borçlandırılır.** 644- Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabı alacaklandırılır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

6. **Mukayyet değer:** Bir iktisadi kıymetin muhasebe kayıtlarında gösterilen hesap değeridir. "Kayıtlı değer" ya da "Defter değeri" olarak da ifade edilir. Aşağıdaki iktisadi kıymetler mukayyet değer ile değerlenir:
   - Çekler de dahil olmak üzere senetsiz alacak ve borçlar
   - Aktifleştirilen kuruluş ve örgütlenme giderleri ile peştemallıklar
   - Tahakkuk edilmiş ancak ödenmemiş giderler ile tahakkuk etmiş ancak tahsil edilmemiş hasılatlar
   - Gelecek dönemler için peşin tahsil edilmiş hasılatlar ile gelecek dönemler için peşin ödenmiş giderler
   - İdrak edilmemiş mahsuller için yapılan giderler
   - Karşılıklar

CEVAP: D

7. Üretim maliyetlerini gider çeşitlerine göre izleyen işletmeler, Tekdüzen hesap planındaki (79 koduyla başlayan) 7/B seçeneği dâhilindeki hesapları kullanırlar. Üretim maliyetlerini işletme fonksiyonlarına göre izleyen işletmeler ise 7/A seçeneği dâhilindeki hesapları kullanırlar. 7/A ya da 7/B seçeneği kapsamındaki hesap gruplarının hiç birinde "Faiz Giderleri" adında bir hesap bulunmaz.

CEVAP: C

8. Dönem içerisinde elde edilen bir gelir dolayısıyla peşin ödenen vergiler 193- Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar hesabının borcuna kaydedilir. Dönem sonunda bu hesap (alacaklandırılarak) 371- Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri hesabına (borcuna) aktarılır.

CEVAP: E

9. İşletmenin elde ettiği net kâr dönem sonunda 590- Dönem Net Kârı hesabının alacağına kaydedilir. Bir sonraki dönem başında ise bu hesapta bulunan tutar 570- Geçmiş Yıllar Kârları hesabına aktarılır. Bu aktarma kaydında 590- Dönem Net Kârı hesabı borçlandırılarak kapatılır, 570- Geçmiş Yıllar Kârları hesabı alacaklandırılarak açılır.

CEVAP: D

10. İşletmenin kiralamış olduğu gayrımenkul için yaptırmış olduğu kalıcı değerler 264- Özel Maliyetler hesabında izlenir. "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" hesap grubunda bulunan bu hesapta izlenen kıymetler, dönem sonlarında yapılan amortisman kayıtları ile gidere dönüştürülür. Kaç yıl amortisman kaydı yapılacağı ise kiralama sözleşmesindeki süreye bakılarak tespit edilir. Her dönem sonunda yapılacak amortisman kaydında kiralanan gayrımenkulün hangi işletme fonksiyonunda kullanıldığına bağlı olarak ilgili maliyet hesabı borçlandırılır (Şıklara göre kiralanan gayrımenkulün işletmenin yönetim fonksiyonunda kullanıldığı anlaşılmaktadır), 268- Birikmiş Amortismanlar hesabı da alacaklandırılır.

Soruda 2009 yılında 8 yıllığına (2017 yılına kadar) kiralanan gayrımenkul için 2012 yılında asma tavan ve seramik kaplama yaptırıldığı bilgisi verilmektedir. Buna göre, 2012 yılından 2017 yılına kadar (2012 dahil - 2017 hariç) 5 yıl boyunca amortisman ayrılmalıdır. Her yıl ayrılacak amortisman tutarı ise 270.000/5= 54.000 TL'dir.

CEVAP: A

11. 63- Faaliyet Giderleri hesap grubunda yer alan hesaplar şunlardır:

630- Araştırma ve Geliştirme Giderleri

631- Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

632- Genel Yönetim Giderleri

653- Komisyon Giderleri hesabı ve 654- Karşılık Giderleri hesapları 65- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar hesap grubunda yer alır.

CEVAP: E

12. Azalan bakiyeler yönteminde amortisman oranı, normal amortisman oranının iki katıdır (%50'yi aşamaz). Sorudaki aracın faydalı ömrü 5 yıl ise normal amortisman oranı 1/5= 0,2'dir. Dolayısıyla azalan bakiyeler yönteminde kullanılacak oran 0,2x2= 0,4'tür. Azalan bakiyeler yöntemine göre ilk iki yıla ait amortisman tablosu aşağıdaki gibi oluşturulabilir:

Yıllar	Kayıtlı Değer	Net Değer	Amortisman Payı	Birikmiş Amortisman
1. yıl	20.000	20.000	20.000 x 0,4= 8.000	8.000
2. yıl	20.000	20.000-8.000 = 12.000	**12.000 x 0,4 = 4.800**	8.000 + 4.800 = 12.800

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

13. 7/B seçeneği dâhilinde kullanılan hesaplar şunlardır:

790- İlk Madde ve Malzeme Giderleri

791- İşçi Ücret ve Giderleri

792- Memur Ücret ve Giderleri

793- Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

794- Çeşitli Giderler

795- Vergi, Resim ve Harçlar

796- Amortisman ve Tükenme Payları

797- Finansman Giderleri

798- Gider Çeşitleri Yansıtma

799- Üretim Maliyet

710- Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri hesabı ile 740- Hizmet Üretimi Maliyeti hesabı 7/A seçeneğinde kullanılan hesaplardandır.

CEVAP: E

14. Satış bedelinin nominal tutarı ile gerçeğe uygun değeri arasındaki fark (özellikle vade farkı), TMS 18 Hasılat standardının 29 ve 30. paragrafları ile TFRS 9 uyarınca faiz geliri olarak muhasebeleştirilir. İşletmenin satış işlemi gerçekleştikten sonra yaptığı iskonto ise söz konusu faiz gelirinden düşülür. Dolayısıyla "Satış İskontosu" olarak kaydedilemez. Bundan dolayı Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında düzenlenen gelir tablosunda "Satış İskontoları" kalemi yer almaz.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

15. Yeni bir şube açmak için yapılan giderler 262- Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri hesabına borç kaydedilerek aktifleştirilir. Alacaklı hesap ise yapılan harcama türüne bağlı olarak değişir. Sorudan işletmenin açık banka hesabından kullandığı kredi ile harcama yaptığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla alacaklı hesap da 300- Banka Kredileri hesabı olmalıdır.

CEVAP: B

16. Sorudan personel taşımacılığı hizmeti dolayısıyla peşin ödenen tutarın ödeme tarihinde yanlışlıkla dönem gideri olarak kaydedilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum dönem sonu envanter işlemleri sırasında anlaşıldığında, gelecek döneme ait olan tutarın (soruda 9.000 TL) 180- Gelecek Aylara Ait Giderler hesabına aktarılma suretiyle düzeltme kaydının yapılması gereklidir. Bu düzeltme kaydında 180- Gelecek Aylara Ait Giderler hesabı borçlandırılmalı, ilgili maliyet hesabı (örneğin 770- Genel Yönetim Giderleri hesabı) da alacaklandırılmalıdır.

CEVAP: B

17. Satış faturası kesildikten sonra yapılan iskontolar 611- Satış İskontoları hesabında izlenir. Alıcıya dönem sonunda yapılan iskonto aşağıdaki gibi kaydedilir:

611 Satış İskontoları	XX	
120 Alıcılar		XX

CEVAP: A

18. Söz konusu demirbaşın kayıtlı değerinin bulunması için öncelikle alış tutarının KDV'den arındırılması gerekmektedir. Buna göre demirbaşın kayıtlı değeri: 57.500/1,15= 50.000 TL'dir.

Azalan bakiyeler yönteminde normal amortisman yöntemi oranının 2 katı kullanılır. Demirbaşın kullanım ömrü 10 yıl olduğuna göre normal amortisman oranı 1/10= 0,1'dir. Dolayısıyla azalan bakiyeler oranı 0,1x2= 0,2'dir.

Söz konusu demirbaşın 2013 yılı değerinin bulunması için 2011 ve 2012 yıllarında ayrılan amortisman tutarlarının hesaplanması gereklidir. Buna göre ilk iki yılın amortisman tutarları aşağıdaki gibi hesaplanabilir:

Not: Amortisman kaydında direkt yöntem benimsenmişse, her yıla ait kayıtlı değerin hesaplanabilmesi için hesaplanan amortisman paylarının bir önceki yılın kayıtlı değerinden düşülmesi gereklidir. Amortisman hesaplanırken direkt yöntem benimsenmişse ilgili duran varlığın net değeri kayıtlı değere eşit olur.

Yıllar	Kayıtlı Değer (Net Değer)	Amortisman Payı
2011	50.000	50.000 x 0,2= 10.000
2012	50.000 - 10.000 = 40.000	40.000 x 0,2 = 8.000
2013	40.000-8.000= 32.000 TL	

CEVAP: D

19. 32.000 TL net değerli demirbaş 5.000 TL kârla satıldığına göre satış fiyatı %15 KDV hariç 37.000 TL olur. Fatura tutarının bulunması için bu tutara KDV eklenmelidir. KDV: 37.000x0,15= 5.550 TL'dir. Dolayısıyla düzenlenen fatura 37.000+5.550= 42.550 TL tutarında olmalıdır.

CEVAP: B

20. Finansman oranı aşağıdaki formülle hesaplanır:

$$\text{Finansman Oranı} = \frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}}$$

0,95= 12.103/(KVYK+6.440)

(KVYK+6.440)x0,95= 12.103

0,95KVYK+6.168=12.103

0,95KVYK= 5.985

KVYK= 5.985/0,95

KVYK= 6.300 (x1.000)

CEVAP: D

21. **Net İşletme Sermayesi= Dönen Varlıklar - KVYK**

KVYK toplamı bilindiğine göre Dönen Varlık Toplamı hesaplanmalıdır.

Aktif Toplamı = Pasif Toplamı → Pasif Toplamı = 6.300 + 6.440 + 12.103 = 24.843 TL

Dönen Varlık Toplamının bulunması için Aktif Toplamından Duran Varlıklar Toplamını çıkarmak yeterlidir. Buna göre Dönen Varlık Toplamı= 24.843-14.623= 10.220

Buna göre Net İşletme Sermayesi= 10.220 - 6.300= 3.920 (x1.000) TL'dir.

CEVAP: D

22. Uzun vadeli yabancı kaynaklar ile Öz Kaynakların toplamı "Devamlı Sermaye" olarak ifade edilir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

23. Öz kaynaklar devir hızı aşağıdaki formülle hesaplanır:

$$\text{Öz Kaynak D.H.} = \frac{\text{Öz Net Satışlar}}{\text{Öz Kaynaklar}}$$

Net satışların tutarı bilinmediği için Öz kaynaklar devir hızı oranı hesaplanamaz.

Duran varlıkların kârlılığı oranı aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$\text{Duran Var. Kârl.} = \frac{\text{Dönem Net Kârı}}{\text{Duran Varlıklar}}$$

Sorudaki verilerle bu oran hesaplanabilir.

Finansal kaldıraç oranı aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$\text{Finans. Kald. Or.} = \frac{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}}{\text{Pasif Toplamı}}$$

Pasif toplamı için Toplam Yabancı Kaynaklar ile Öz Kaynaklar toplanabilir.

Sorudaki verilerle bu oran hesaplanabilir.

CEVAP: A

24. Nakit akış tablosunda genel olarak işletmenin nakit para girişleri ve nakit para çıkışları yer alır. Satışların maliyeti, işletmenin sattığı mal ya da hizmetlerin maliyetini gösteren bir veridir. Nakit girişi ya da çıkışına sebep olmaz. Genel yönetim giderleri ise nakit girişine değil ancak nakit çıkışına sebep olabilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

25. F: Faiz

n: faiz oranının payı

t: vade

a: anapara olmak üzere;

İlk yatırılan paranın faizi F1, ikinci yatırılan paranın faizine F2 olsun

İlk yatırılan paranın anaparası a1, İkinci yatırılan paranın anaparası a1+F1 olur.

Buna göre F1= a1x8x3/1.200 → F1= 0,02a1 sonucu çıkar

F2= (a1+F1)x6x10/1200 → F2= 0,05a1+0,05F1 sonucu çıkar

F1+F2= 15.620 → Yukarıdaki değerler yerine koyulduğunda aşağıdaki denklem ortaya çıkar. Denklem çözüldüğünde a1 yani ilk yatırılan para tutarı ortaya çıkacaktır.

15.620= 0,02a1+0,05a1+0,05(0,02a1)

15.620=0,071a1

A1= 15.620/0,071

A1= 220.000 TL

CEVAP: D

26. Ödenen 2.016 TL'nin %20'si işçilik olduğuna göre, %80'i 18 ayar altın için ödenen tutardır. Buna göre 18 ayar altın için ödenen tutar: 2.016x0,80= 1.612,80 TL'dir. Saf altın için ödenen tutarı bulmak için basit bir orantı kurulabilir:

18 → 1.612,80 TL

24 → ?

1.612,80x18/24= 1.209,60 TL

CEVAP: E

27. Kâr oranının hesaplanabilmesi için KDV hariç tutarlar kullanılmalıdır. KDV dahil 1.375 TL'ye satılan bir malın KDV hariç tutarı 1.375/1,1= 1.250 TL'dir.

Maliyet 1.000 TL, Kâr 250 TL olduğuna göre maliyet üzerinden kâr oranı: 250/1.000= %25'tir.

Satış fiyatı 1.250, Kâr 250 TL olduğuna göre satış fiyatı üzerinden kâr oranı: 250/1.250= %20'dir. Dolayısıyla bu iki oran arasındaki fark yüzde 5'tir.

CEVAP: A

28. Denetim kanıtlarının güvenilirliğini etkileyen unsurlar şunlardır:

1. Kanıtın ilgili olması
2. Kanıtın elde edildiği kaynak
3. Kanıtın tarih açısından uygunluğu
4. Kanıtın objektifliği

Tüm bu unsurların toplamı kanıtın tutarlı olması ile ilgilidir. Kanıtın elde edilme maliyetinin güvenilirliğe etkisi yoktur.

Not: Bu soru ÖSYM tarafından yanlışlıkla "Tutarlılık" olarak cevaplanmıştır.

CEVAP: D

29. Uluslararası Muhasebe Standartlarına göre, dönem sonunda mevcut stokların değerlenmesinde LIFO (Son Giren İlk Çıkar) yöntemi kullanılamaz.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

30. TMS 18'e göre mal satışına ilişkin olarak hasılatın gelir olarak değerlendirilebilmesi için aşağıda yer alan şartların yerine gelmesi durumunda hasılat olarak gelirlere kaydedilip muhasebeleştirilir. Bu şartlar;

a. Malların sahipliği ile ilgili risk ve getirilerin alıcıya devredilmiş olmalı;
b. İşletmenin sahip olduğu mallar üzerinde yönetim etkinliğini sürdürmemesi;
c. Hasılat tutarının güvenli bir biçimde ölçülmesi;
d. İşleme ilişkin ekonomik yararların işletmece elde edilmesinin muhtemel olması;
e. İşleme ilişkin maliyetlerin güvenilir biçimde ölçülebilmesi.

Bu standarda göre, mal teslim edilmemiş olsa bile mal satışına ilişkin hasılat gelir olarak değerlendirilir.

CEVAP: C



MUHASEBE 2015 ÇÖZÜMLERİ

1. Özün Önceliği kavramına göre mali olay ve işlemler kaydedilirken, biçimlerinden önce finansal özellikleri ve işletme için ifade ettiği gerçek değer göz önünde tutulmalıdır. İleri vadeli çeklerin "Hazır Değerler" hesap grubu yerine "Ticari Alacaklar" ya da "Ticari Borçlar" hesap grubundaki ilgili hesaplara kaydedilmesi de bu kapsamda değerlendirilir.

CEVAP: D

2. Sosyal Sorumluluk kavramı, muhasebe sisteminin uygulanmasında belli kişi ve grupların değil, tüm toplumun çıkarlarının gözetilmesi gerektiğini, bunun için de gerçeğe uygun, tarafsız ve dürüst davranılması gerektiğini ifade eder.

CEVAP: A

3. (Verilen şıklar arasında değerlendirme yapılmalıdır)

İşletmeler, dönemde yapmış oldukları maliyetleri 7 ile başlayan hesaplara yani maliyet hesaplarına kaydederler. Maliyet olarak değerlendirilmeyen diğer tüm giderler ise 6 ile başlayan gider hesaplarına kaydedilir. Dönem sonunda kâr ya da zarar sonucuna ulaşılabilmesi için tüm gelir ve gider hesapları 690- Dönem Kârı veya Zararı hesabına aktarılmalıdır. 7 ile başlayan hesapların yani maliyet hesaplarının da gelir tablosunda yer alabilmesi ve 690- Dönem Kârı veya Zararı hesabına aktarılabilmesi için ilgili gider hesaplarına yansıtılmaları gerekir. Bu yansıtma işlemi neticesinde maliyet hesapları kapanmış olacaktır. Maliyet hesapları kapatıldıktan sonra tüm gelir ve gider hesapları 690- Dönem Kârı veya Zararı hesabına aktarılır ve dönem kârı (veya zararı) hesaplanmış olur. Bu aşamadan sonra (dönem kârla kapatılmışsa) kurumlar vergisi hesaplanır, kurumlar vergisi karşılığı ayrılır, peşin ödenen vergiler mahsup edilir. Dönem net kârının gelir tablosunda ve bilançoda gösterilebilmesi için gerekli kayıtlar yapılır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

4. Satışla ilgili olarak yapılması gereken kayıt şöyledir (KDV ihmal edilmiştir):

——————— / ———————

121- ALACAK SENETLERİ 35.000
600- YURTİÇİ SATIŞLAR 35.000

——————— / ———————

621-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ 30.000
153- TİCARİ MALLAR 30.000

——————— / ———————

Satış karşılığı alınan ileri vadeli çekin 101- Alınan Çekler hesabı yerine 121- Alacak Senetleri hesabına kaydedilmesi "Özün Önceliği Kavramı" gereğincedir.

CEVAP: B

5. Dönem içerisinde tespit edilen kasa fazlası 100- Kasa hesabının borcuna karşılık 397- Sayım ve Tesellüm Fazlaları hesabının alacağına kaydedilir. Dönem sonunda sebebi tespit edilemeyen ve sonuca bağlanmasına karar verilen kasa fazlaları için yapılacak kayıtta 397- Sayım ve Tesellüm Fazlaları hesabı borçlandırılır, 679- Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar hesabı alacaklandırılır.

CEVAP: D

6. 170- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri hesabı, 17 kodlu aynı isimli hesap grubu içerisinde Dönen Varlıklar hesap sınıfında yer alır.

CEVAP: E

7. Kiralanmış gayrimenkule değerini artırıcı nitelikte yaptırılan, kira süresi sonunda mal sahibine bedelsiz bırakılacak veya sökülmesi halinde değersiz hale gelecek tesisat için yapılan harcamalar 264- Özel Maliyetler hesabında izlenir.

CEVAP: C

8. 320- Satıcılar hesabı bilançonun pasif tarafında bulunan bir hesaptır. Bu hesapta işletmenin ticari mal satın aldığı kişilere olan veresiye borçları izlenir. Her bir alt hesabın alacak kalanı işletmenin o satıcıya kalan veresiye borcunu göstermelidir. Soru şıklar üzerinden değerlendirildiğinde.

A) 1. Satıcı: 27.000-9.000= 18.000 (şart tutmuştur), 2. Satıcı: 32.000-28.000= 4.000 TL (9.000 TL'den az olmama şartı tutmamıştır)

B) 1. Satıcı: 22.000-9.000= 15.000 (şart tutmuştur), 2. Satıcı: 32.000-21.000= 11.000 TL (şart tutmuştur), 3. Satıcı: 51.000-38.000= 13.000 TL (şart tutmuştur), toplam borç: 15.000+11.000+13.000= 39.000 TL (toplam borcun 40.000 TL olma şartı tutmamıştır.

C) 1. Satıcı: 24.000-9.000= 13.000 (şart tutmuştur), 2. Satıcı: 32.000-14.000= 18.000 TL (şart tutmuştur), 3. Satıcı: 47.000-38.000= 9.000 TL (şart tutmuştur), toplam borç: 13.000+18.000+9.000= 40.000 TL (şart tutmuştur)

D) 1. Satıcı: 21.000-9.000= 12.000 (şart tutmuştur), 2. Satıcı: 32.000-21.000= 11.000 TL (şart tutmuştur), 3. Satıcı: 56.000-38.000= 18.000 TL (şart tutmuştur), toplam borç: 12.000+11.000+18.000= 41.000 TL (toplam borcun 40.000 TL olma şartı tutmamıştır.

E) 1. Satıcı: 18.000-9.000= 9.000 (şart tutmuştur), 2. Satıcı: 32.000-23.000= 9.000 TL (şart tutmuştur), 3. Satıcı: 60.000-38.000= 22.000 TL (18.000 TL'den fazla olmama şartı tutmamıştır).

CEVAP: C

9. Dönemsellik kavramı gereğince toplam faiz giderinin 2014 yılına ait kısmı, 2014 yılının dönem sonucunu etkilemek üzere bu yıla gider olarak kaydedilmelidir. Söz konusu kredi 01.08.2014 tarihinde çekilmiştir. 31.12.2014 tarihine kadarki 5 aylık (Ağustos - Aralık) süre için faiz hesaplanmalı ve dönem sonunda faiz tahakkuk kaydı yapılmalıdır. Buna göre;

5 aylık faiz: 300.000x16x5/1.200= 20.000 TL'dir. Yapılacak faiz tahakkuk kaydı ise şöyledir:

780- Finansman Giderleri	20.000	
381- Gider Tahakkukları		20.000

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

10. 692- Dönem Net Kârı veya Zararı hesabının borç kalanı vermesi, dönemin zarar ile kapatıldığının göstergesidir. Dönem net zararının bilançoda da gösterilmesi için 692- Dönem Net Kârı veya Zararı hesabı alacaklandırılarak kapatılır. Bir bilanço hesabı olan 591- Dönem Net Zararı hesabı ise borçlandırılarak açılır.

CEVAP: A

11. Aralıklı envanter yönteminde 153- Ticari Mallar hesabının kalanı işletmenin ticari mallarının "Net Alışlar" tutarını göstermektedir. Satılan Ticari Mallar Maliyetini hesaplamak için ise Net Alışlar ile Dönem Sonu Mal Mevcudunun farkını hesaplamak yeterli olacaktır. Sorudaki veriler yerleştirildiğinde 153- Ticari Mallar hesabının dönem sonu görünümü aşağıdaki gibi olacaktır.

BORÇ 153-TİCARİ MALLAR ALACAK HESABI (x1.000 TL)

Dönem başı mal mevcudu	620	Alış iadeleri	140
Dönem içi alışlar	3.000	Alış iskontoları	300
Alış giderleri	450		
TOPLAM	4.070	TOPLAM	440

Hesabın kalanı yani net alışlar tutarı: 4.070-440= 3.630 TL'dir.

Satılan Ticari Mallar Maliyeti= Net Alışlar - Dönem Sonu Mal Mevcudu

STMM= 3.630-820= 2.810 (x1.000) TL

CEVAP: A

12. Satış karşılığında çek alındığı için 101- Alınan Çekler hesabı satış tutarı kadar (41.000 TL) borçlandırılmalıdır.

Amortisman ayırma kaydında alacaklı çalışan 257- Birikmiş Amortismanlar hesabı satış dolayısıyla borçlandırılarak kapatılmalıdır (36.000 TL)

Satılan makinenin kayıtlardan çıkarılması için 253- Tesis Makine ve Cihazlar hesabı kayıtlı değer üzerinden (60.000 TL) alacaklandırılmalıdır.

Söz konusu makinenin satışından elde edilen kâr ya da zararı hesaplamak için öncelikle makinenin net değeri hesaplanmalıdır.

Net Değer = Kayıtlı Değer - Birikmiş Amortisman

Net Değer = 60.000-36.000= 24.000 TL

24.000 TL net değerli makine 41.000 TL'ye satılmışsa, bu satıştan 41.000 - 24.000 = 17.000 TL kâr elde edilmiş demektir. Makine yenilenmek amacıyla satıldığı için söz konusu kâr tutarı 549- Özel Fonlar hesabının alacağına kaydedilmelidir.

CEVAP: C

13. Alacak tahsilatı ile birlikte işletmenin bilançosunun aktifinde bulunan hesaplardan tahsilat ile ilgili olanında artış, alacak ile ilgili olanında ise azalış olacaktır. Dolayısıyla aktif (ve dolayısıyla pasif) toplamında değişiklik olmaz.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

14. Gelir tablosunda yer alan toplam noktaları şunlardır:

A. BRÜT SATIŞ KÂRI VEYA ZARARI
B. FAALİYET KÂRI VEYA ZARARI
C. OLAĞAN KÂR VEYA ZARAR
D. DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI
E. DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI

Gelir tablosunda Vergi Kârı veya Zararı diye bir bölüm yoktur.

CEVAP: B

15. Temizlik malzemesi satın alındığında 150- İlk Madde ve Malzeme hesabının borcuna kaydedilerek aktifleştirilir. Temizlik malzemesi kullanılmak üzere ilgili birime aktarıldığında ise hizmet üretiminin maliyet unsurlarından bir tanesi olduğu için 740- Hizmet Üretim Maliyeti hesabının borcuna karşılık 150- İlk Madde ve Malzeme hesabının alacağına kaydedilir.

CEVAP: D

16. 600- Yurtiçi Satışlar hesabı iskonto nedeniyle alacaklandırılamaz. Yapılan iskonto 611- Satış İskontoları hesabının borcunda izlenir.

Satış işleminde yapılması gereken kayıt şöyledir:

KDV: 250.000x0,18= 45.000 TL

120- ALICILAR	295.000	
600- YURTİÇİ SATIŞLAR		250.000
391- HESAPLANAN KDV		45.000

Tahsilat işleminde yapılması gereken kayıt şöyledir:

102- BANKALAR	286.000	
611- SATIŞ İSKONTOLARI	9.000	
120- ALICILAR		295.000

CEVAP: D

17. Daha önce satın alınan mal için elde edilen iskonto tutarı ticari malın maliyetinden düşülmek üzere 153- Ticari Mallar hesabının alacağına kaydedilir.

Alış işleminde yapılması gereken kayıt şöyledir:

153- TİCARİ MALLAR	250.000	
191- İNDİRİLECEK KDV	45.000	
320- SATICILAR		295.000

İskonto işleminde yapılması gereken kayıt şöyledir:

320- SATICILAR	295.000	
153- TİCARİ MALLAR		9.000
102- BANKALAR		286.000

CEVAP: B

18. İç iskonto yöntemine göre aylık faiz aşağıdaki gibi hesaplanır: (RF: Reeskont faizi, A: Senedin nominal değeri n: Faiz oranının payı t: kalan vade olmak üzere)

$$RF = \frac{Ant}{1.200 + (nt)}$$

Kalan vade 31 Aralık tarihinde sonraki vadeyi kapsamaktadır. Söz konusu 6 ay vadeli senet 01.11.2014 tarihinde alınmıştır. Vadesinin 2 ayı 2014 döneminde geçmiştir. Dolayısıyla kalan vade 4 aydır.

$$RF = \frac{420.000 \times 4 \times 18}{1.200 + (4 \times 18)}$$

$$RF = \frac{30.240.000}{1.272}$$

Reeskont faizi = 23,773 (yaklaşık 23.770 TL)

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

19. Hesaplanan reeskont faiz tutarı 657- Reeskont Faiz Giderleri hesabının borcuna karşılık, 122- Alacak Senetleri Reeskontu hesabının alacağına kaydedilir.

CEVAP: B

20. Uzun vadeli amaçlarla satın alınan duran varlıkların finansmanında özkaynakların ya da uzun vadeli yabancı kaynakların kullanılması tercih edilir. Satın alınan duran varlık maliyetinin tamamının ya da bir kısmının kısa vadeli kaynaklarla finanse edilmesi halinde "Net İşletme Sermayesini*" azaltıcı etkisi olacaktır. Bu etki dolayısıyla satın alınan bir duran varlığın kısa vadeli yabancı kaynaklarla finanse edilen kısmına "**Negatif İşletme Sermayesi**" adı verilir.

*Net İşletme Sermayesi= Dönen Varlıklar - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

CEVAP: C

21. Fon akım tablosunda yer alan fon kaynakları 5 grupta toplanabilir.

a. Aktif Değerlerde Azalışlar
b. İşletmenin Ödenmiş Sermayesinde Artış
c. İşletmenin Borçlarında Artışlar
d. Net İşletme Sermayesinde Azalış
e. Net Gelir (Kar)

Temettü ödemesi yukarıdaki sınıflandırmada yer almamaktadır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

22. **Dikey analiz:** Dikey analiz ile bir mali tabloda yer alan bir kalemin aynı mali tabloda yer alan belirli bir kaleme ya da grup toplamına oranlanması ve bulunan sonucunun yüzde olarak ifade edilmesine dayanan bir analiz tekniğidir. Tek dönemi kapsayan mali tablolara uygulanan bir analiz tekniği olduğu için "statik" bir analizdir.

Diğer şıklar aşağıda değerlendirilmiştir:

Yatay analiz: İşletmenin mali tablolarının birbirini izleyen iki veya daha fazla dönemler itibariyle tutar ve oran açısından karşılaştırıldığı analiz türüdür.

Karşılaştırmalı tablolar analizi: Yatay analiz, karşılaştırmalı tablolar analizi olarak da isimlendirilir.

Eğilim yüzdeleri analizi: Mali tablo kalemlerinin birbirini izleyen yıllar içerisinde göstermiş oldukları değişim eğilimlerinin tespit edilmesi için uygulanan analiz türüdür. Birden fazla yılı kapsayan bir analiz olduğu için "dinamik" bir analiz yöntemidir.

Dinamik analiz: Mali tablo kalemlerinin birbirini izleyen yıllar içerisinde göstermiş oldukları değişim eğilimlerinin tespit edilmesi için uygulanan analiz türüdür. Birden fazla yılı kapsayan bir analiz olduğu için "dinamik" bir analiz yöntemidir. Dinamik analiz bir analiz tekniği değil, analiz türüdür. Birden fazla yılı kapsayan analiz tekniklerinin tamamı "dinamik" olarak nitelendirilir.

CEVAP: B

23. Net Çalışma Sermayesi= Dönen Varlıklar - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Dönen Varlıklar şu şekilde hesaplanabilir:

Dönen Varlıklar/Duran Varlıklar oranı %75 olması, 75 birim dönen varlığa karşılık, 100 birim duran varlık olduğunu gösterir.

Aktif Toplamı = Dönen Varlıklar + Duran Varlıklar

Buna göre 1 birim X olarak ifade edilirse;

75X+100X=3.850.000 TL

175X=3.850.000 TL

X= 22.000

Dönen Varlıklar: 75X → 75x22.000= **1.650.000**

Duran Varlıklar: 100X → 100x22.000= 2.200.000 TL

Kısa Vadeli Yabancı Kaynak Toplamı şu şekilde hesaplanabilir:

Devamlı sermaye: Uzun vadeli yabancı kaynaklar + Özkaynaklar

Aktif toplamı = Pasif toplamı → Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar = Pasif Toplamı - Devamlı Sermaye

KVYK= 3.850.000 - 2.695.000= **1.155.000 TL**

Net Çalışma Sermayesi = 1.650.000-1.155.000 = 495.000 TL

CEVAP: B

24.

$$\text{Asit Test Oranı} = \frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$$

$$\text{Asit Test Oranı} = \frac{1.650.000 - 957.000}{1.155.000}$$

$$\text{Asit Test Oranı} = \frac{693.000}{1.155.000} = 0,6$$

CEVAP: D

25. AF: Anapara + Faiz

A: Anapara

n: Dönemlik Faiz oranı

t: Dönem sayısı olmak üzere

Dönemlik faiz oranını bulmak için yıllık faiz oranı 12'ye bölünmeli ve 3 ile çarpılmalıdır.

Dönemlik faiz oranı (n) = 0,09/12*3 = 0,0225

$AF=a(1+n)^t$

$AF=100.000x(1+0,0225)^3$

AF= 100.000x1,06903

AF=106.903 TL

Çıkan sonuçtan anapara çıkarıldığında toplam faiz bulunur.

106.903 - 100.000 = **6.903 (Yaklaşık 6.900) TL**

CEVAP: B

26. Üretim biriminde çalışanların yarısı evli, yarısı evli değildir. Evli olmayanların sayısı 22 ise üretim biriminde çalışan erkek sayısı toplamı 22x2= 44'tür. Üretim biriminde çalışların %80'i kadın ise 44 kişilik erkek grup %20'lik dilimi oluşturmaktadır. Üretim biriminde çalışan toplam işçi sayısının bulunması için basit bir orantı yeterli olacaktır. Buna göre %20'lik dilim 44 kişi ise %100'lük dilim → 100x44/20= 220 kişidir. Üretim biriminde toplam 220 kişi çalışmaktadır.

İşyerinde çalışanların %80'i üretim biriminde çalıştığına göre ve %80'lik dilim 220 kişiye denk geliyorsa %100'lük dilime denk gelen kişi sayısı yine basit bir denklemle bulunabilir. 100x220/80= 275 kişi.

CEVAP: E

27. Toplam 100 kilogramlık bir karışım oluşturulmuştur. Buna göre her bir ürünün karışıma maliyeti aşağıdaki gibi olacaktır:

1. Ürün: 40 kg x 15 TL= 600 TL
2. Ürün: 30 kg x 20 TL= 600 TL
3. Ürün: 20 kg x 30 TL= 600 TL
4. Ürün: 10 kg x 60 TL = 600 TL

Toplam maliyet: 2.400 TL

Firma %20 kâr ile çalıştığına göre KDV hariç satış fiyatı 2.400x0,2+2.400 TL= 2.880 TL olmalıdır. KDV eklendiğinde 100 kg'lık karışımın satış fiyatı 2.880x0,15+2.880= 3.312 TL olur. Kilogram fiyatı ise 33,12 TL olur.

CEVAP: A

28. Tekdüzen muhasebe sistemi kapsamında uygulanan işlemler ile Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında önerilen yöntemler İnşaat ve taahhüt işletmelerinde uyumsuzluk göstermektedir.

CEVAP: C

29. İç kontrol, örgüt planı ile işletme varlıklarını korumak, muhasebe bilgilerinin doğruluğunu ve güvenilirliğini araştırmak, faaliyetlerin verimliliğini arttırmak, saptanmış yönetim politikalarına bağlılığı özendirmek amacıyla kabul edilen ve uygulamaya konulan tüm önlem ve yöntemler bütünü olarak tanımlamıştır. Denetçinin; denetim sırasında uygulayacağı denetim tekniklerinin türünü, uygulama zamanını ve kapsamını belirlemek üzere öncelikle firmanın kurmuş olduğu iç kontrol sistemini incelemesi gerekmektedir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

30. Değişken maliyet yöntemi; üretilen mamullerin gerçek maliyetinin, o mamuller için yapılan (değişken) üretim giderlerinden oluştuğunu ve bu nedenle, dönem içinde üretim olsa da olmasa da ortaya çıkan sabit genel üretim giderlerinin üretim maliyetleri dışında tutulması gerektiğini kabul eder. Bu yöntemde tüm değişmez (sabit) nitelikteki giderler, bir maliyet unsuru olarak değil, bir dönem gideri olarak kabul edilir.

Bu yönteme göre üretim maliyetini oluşturan unsurlar şunlardır:

- Direkt ilk madde ve malzeme giderleri
- Direkt işçilik giderlerinin değişken kısmı
- Genel üretim giderlerinin değişken kısmı

Üretim Maliyeti= 30.000 + 25.000 + 22.500 = 77.500 TL

CEVAP: D



MUHASEBE 2016 ÇÖZÜMLERİ

1. Fırsat maliyeti; vazgeçme maliyeti ve alternatif maliyet olarak da adlandırılır. Bu maliyet, ilgili sonuç uğruna kaçırılan net kazanç tutarıdır.

CEVAP: C

2. Muhasebenin temel kavramları şunlardır:
   - Sosyal sorumluluk
   - Kişilik
   - İşletmenin sürekliliği
   - Dönemsellik
   - Maliyet esası
   - Para ile ölçme
   - İhtiyatlılık
   - Tutarlılık
   - Tam açıklama
   - Tarafsızlık ve belgelendirme
   - Özün önceliği
   - Önemlilik

   Tahakkuk esası ise "Dönemsellik" kavramı gereği uygulanan işlemdir.

CEVAP: A

3. Dönem ayırıcı hesaplar şunlardır:
   - Gelir Tahakkukları
   - Gider Tahakkukları
   - Gelecek Aylara Ait Giderler
   - Gelecek Aylara Ait Gelirler
   - Gelecek Yıllara Ait Giderler
   - Gelecek Yıllara Ait Gelirler

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

4. Bir alacak senedinin tasarruf değeri; nominal değerinden reeskont faiz tutarının çıkarılması ile bulunur. Yani reeskont faiz tutarı nominal değerden, tasarruf değerinin çıkarılması ile hesaplanabilir. Buna göre sorudaki senedin reeskont faiz tutarı: 18.000-16.500= 1.500 TL'dir. Reeskont faiz tutarı dönem sonunda aşağıdaki gibi kaydedilmelidir.

———————— / ————————

657- Reeskont Faiz Giderleri 1.500
  122- Alacak Senetleri
    Reeskontu 1.500

———————— / ————————

Ertesi dönemin ilk günü ise reeskont iptal kaydı yapılmalıdır. Bu kayıtta alacaklı açılan 122- Alacak Senetleri hesabı borçlandırılarak kapatılmalı, 657- Reeskont Faiz Giderleri hesabının zıttı olan 647- Reeskont Faiz Gelirleri hesabı ise alacaklandırılmalıdır.

———————— / ————————

122- Alacak Senetleri
  Reeskontu 1.500
647- Reeskont Faiz Gelirleri 1.500

———————— / ————————

CEVAP: B

5. Dönem içerisinde, işletme gelirlerinden üçüncü kişiler tarafından stopaj usulü ile kesilen vergi tutarları 193- Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar hesabına (borç) kaydedilir.

CEVAP: C

6. 264- Özel Maliyetler hesabı 26- Maddi Olmayan Duran Varlıklar hesap grubunda yer alan bir hesaptır. Kiralanmış gayrimenkuller için yapılan; gayrimenkulün değerini, verimini artırmakla birlikte, sökülemeyecek (gayrimenkul sahibine bırakılacak) nitelikteki harcamalar bu hesapta aktifleştirilir ve toplam harcama kira süresi boyunca amorti edilir.

Sorunun cevabı, cevap anahtarında D seçeneği olarak görünmektedir. Ancak 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabı, 25- Maddi Duran Varlıklar hesap grubunda bulunan bir hesaptır. Bu hesap 264- Özel Maliyetler hesabına konu olan harcamaların aktifleştirilme sürecinde kullanılamaz.

CEVAP: D

7. İleri vadeli çekler, muhasebe temel kavramlarından "özün önceliği" kavramına göre senet olarak kaydedilmelidir. Yapılması gereken kayıt aşağıdaki gibidir:

———— / ————

153- Ticari Mallar XXX
321- Borç Senetleri XXX

———— / ————

CEVAP: D

8. Türk Ticaret Kanunu hükümlerince ayrılan yedekler 541- Yasal Yedekler hesabının alacağına kaydedilir. Yasal yedekler geçmiş yıllarda yapılmış zararların mahsubunda kullanılabilir. Böyle bir karar alındığında 541- Yasal Yedekler hesabı borçlandırılır, 580- Geçmiş Yıllar Zararları hesabı alacaklandırılır.

CEVAP: B

9. İşletme 1.000.000 TL'lik sermayesini (1.000.000 / 4) 250.000 TL arttırma kararı aldığında şu şekilde kayıt yapılır:

———— / ————

Ödenmemiş Sermaye 250.000
Sermaye 250.000

———— / ————

Taahhüt edilen sermaye için hisse senetleri 300.000 TL'ye satılmış yani 50.000 TL prim elde edilmiştir. Sermaye artırımı sırasında elde edilen primle sermaye yedeklerine eklenir. Bu yedek "Hisse Senetleri İhraç Primleri" hesabında izlenir.

- Hisse senetlerinin satış kaydı şu şekilde olacaktır:

———— / ————

Bankalar 600.000
Ödenmemiş Sermaye 250.000
Hisse Senetleri İhraç Primleri 350.000

———— / ————

CEVAP: E

10. İhraç priminin sermayeye eklenmesine karar verildiğinde öncelikle Sermaye taahhüt kaydı yapılmalıdır. Sermaye taahhüt kaydı aşağıdaki gibi olmalıdır:

———— / ————

501- Ödenmemiş Sermaye 300.000
500- Sermaye 300.000

———— / ————

Sonraki aşamada, 520- Hisse Senedi İhraç Primleri hesabı borçlandırılarak, 501- Ödenmemiş Sermaye hesabı alacaklandırılarak kapatılır ve hisse senedinin sermayeye eklenmesi süreci tamamlanmış olur.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

11. Üretim işletmelerinin "Maliyetlerin Saptanması Zamanına" göre maliyet takibinde tercih edebilecekleri iki yöntem vardır.

1- Fiili Maliyet Yöntemi

2- Standart Maliyet Yöntemi

Fiili maliyet yönteminde işletmeler, üretim süreci tamamlandıktan sonra oluşan verilere göre muhasebe kayıtlarını oluştururlar.

Standart maliyet yönteminde ise işletmeler, üretim maliyetlerinin kontrol altına alınabilmesi için üretim sürecinden önce çeşitli bilimsel ve teknik yöntemlerle üretim maliyetlerine yönelik bir takım standartlar belirler ve üretim ile ilgili muhasebe kayıtlarını henüz üretim süreci tamamlanmadan bu standartlar dâhilinde yaparlar. Üretim süreci tamamlandığında önceden belirlenmiş standartlar ile gerçekleşmiş veriler karşılaştırılır. Aradaki farklar ise "maliyet fark hesapları" ile kayıt altına alınır. Böylece hem farklar tespit edilmiş olur hem de üretim süreci tamamlanmadan önce yapılmış olan muhasebe kayıtları düzeltilmiş olur.

CEVAP: C

12. Soruda envanter işlemleriyle ilgili kayıt istenmiştir. Bankaya açtırılan 3 aylık vadeli hesabın faizine ait 1 aylık kısmı 2015 aralık ayına denk gelmektedir. Bu nedenle dönem sonunda 1 aylık faiz hesaplanıp tahakkuk hesabında izlenmelidir.

Faiz = Anapara × Faiz Oranı × Vade

$= 40.000 \times 0,09 \times \frac{1}{12}$ ay

= 300 TL

(2015 yılında tahakkuk eden faiz)

31/12

Gelir Tahakkukları	300	
Faiz Gelirleri		300

/

CEVAP: D

13. Üretilen mamul maliyeti şu şekilde hesaplanır:

	(TL)
• Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri (+)	200.000
• Direkt İşçilik Giderleri (+)	75.000
• Genel Üretim Giderleri (+)	125.000
• Dönembaşı yarı mamul stoku (+)	30.000
• Dönemsonu yarı mamul stoku (–)	(10.000)
Üretilen mamul maliyeti	420.000 TL

CEVAP: B

14. Mamul maliyeti bulunduktan sonra satılan mamul maliyeti ise;

Üretilen mamul maliyeti	420.000
Dönembaşı mamul stoku (+)	40.000
Dönemsonu mamul stoku (–)	(80.000)
Satılan Mamul Maliyeti	380.000

CEVAP: C

15. 100.000 $'lık akreditif hesabının yarısı ödenmiş ise 50.000 $'lık akreditif tutarının kur farkı hesaplanmalıdır. Kur artışının 0,01 TL'lik olduğu belirtilmiştir.

50.000 $ × 0,01 = 500 TL Kur artışı

\+ 2.500 TL Faiz

3.000 TL akreditif hesabında izlenir.

/

Verilen Sipariş avansları	3.000	
Kasa		3.000

/

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

16. Bilanço toplamının değişmesi için varlık ve kaynaklarda aynı yönlü-aynı tutarlı (artış ya da azalış) değişim gerçekleşmesi gerekir. Seçenekler aşağıda değerlendirilmiştir:

Poliçe düzenlenmesi: Poliçenin hangi sebeple düzenlendiğine dair ayrıntı soruda verilmemiştir. Ancak diğer seçenekler değerlendirilerek poliçenin varlık alışı gibi bir sebeple düzenlendiği sonucuna ulaşılabilir. Örneğin, ticari mal alışı sonucu poliçe düzenlenmiş olması varsayımında; 153- Ticari Mallar (Varlık) → Artış, 321- Borç Senetleri (Kaynak) → Artış. **Bilanço toplamı artar.**

Hisse senedinin alış fiyatına satılması: Nakit satıldığı varsayımında; 100- Kasa (Varlık) → Artış, 110- Hisse Senetleri (Varlık) → Azalış. Bilanço toplamı değişmez.

Ticari malın maliyetine satılması: Nakit satıldığı varsayımında; 100- Kasa (Varlık) → Artış, 153- Ticari Mallar (Varlık) → Azalış. Bilanço toplamı değişmez. (Dikkat: Satış yapıldığında bir gelir tablosu hesabı olan 600- Yurtiçi Satışlar hesabına kayıt yapılır. Sürekli envanter yönteminde satış sonrası ticari mal maliyeti hemen kayıtlardan düşülür. Aralıklı envanter yönteminde ise bu düşüş ancak dönem sonunda yapılacak satılan ticari mallar maliyeti hesaplamasına etki eder. Her iki durumda da maliyetine satılan ticari mallar bilanço toplamını değiştirmez).

Ticari malın çek ciro edilerek alınması: 153- Ticari Mallar (Varlık) → Artış, 101- Alınan Çekler (Varlık) → Azalış. Bilanço toplamı değişmez.

Senetli alacağın teminat için bankaya gönderilmesi: Bu kayıtta 121- Alacak Senetleri hesabı aynı tutar üzerinden hem borçlandırılır hem alacaklandırılır. Dolayısıyla bilanço toplamı değişmez.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

17. Varlıklar için karşılık ayırma işlemi ile varlıklarla ilgili öngörülen zarar tutarı kayıt altına alınır. Öngörülen zarardan daha düşük zarar edilmesi halinde (ya da bazı durumlarda kâr elde edilmesi halinde) öngörülen zarar ile gerçekleşen zarar arasındaki fark, 644- Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabına kaydedilir. Soruya göre malların tamamı imha edilmiştir. Öngörülen zararın tamamı gerçekleştiği için 644- Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabı kullanılmaz.

Değeri düşen ticari malların diğer mallardan ayrılması için aşağıdaki kayıt yapılmıştır:

157- Diğer Stoklar	XX	
153- Ticari Mallar		XX

Karşılık ayırma kaydı aşağıdaki gibidir:

654- Karşılık Giderleri	XX	
158- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (–)		XX

Ticari mallar imha edildiğinde ise aşağıdaki kayıt yapılmalıdır:

158- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (–)	XX	
157- Diğer Stoklar		XX

CEVAP: B

18. Vergi Usul Kanunu'na göre satın alınan binek otoları için "Kıst Amortisman Yöntemi" uygulanır. Bu yöntemde KDV dahil tutar üzerinden amortisman hesaplanır. Binek oto için ilk yıl aktife girdiği aydan dönem sonuna kadar geçen sürenin amortismanı -yani kullanıldığı ay kadar- hesaplanır.

Eylül ayında alındığı için dönem sonuna kadar 4 ay binek oto kullanılmıştır. Şu şekilde hesaplama yapılır:

1. yıl amortisman payı

$$= \frac{\text{Maliyet} \times \frac{\text{Amortisman Oranı}}{12 \text{ ay}}}{} \times \text{kullanım süresi}$$

$$= \frac{60.000 \times 0,20}{12 \text{ ay}} \times 4 \text{ ay}$$

= 4.000 TL'dir.

Not:

$$\text{Amortisman Oranı} = \frac{1}{\text{Ekonomik Ömür}}$$

$$= \frac{1}{5 \text{ yıl}} \Rightarrow 0,20$$

CEVAP: C

19. TMS-16'ya göre Maddi Duran Varlığın maliyet unsurları:

- İthalat vergileri
- İade edilmeyen alış vergileri
- Satın alma fiyatı
- Montaj giderleri
- Nakliye giderleri
- Mesleki ücretler

arasında yer alırken personel eğitim giderleri bu unsurlar içinde yer almaz.

CEVAP: A

20. Tutarlık kavramı dikkate alındığında hazırlanan Finansal Tablolar, Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS)'na göre niteliksel özellik olarak Karşılaştırılabilirlik özelliğine uygun olarak hazırlanır. Yani istenilen dönemlerin finansal tabloların karşılaştırılıp yorumlanması bu iki standarda uygunluk gösterir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

21. Genel kural olarak aktif azalışları ile pasif artışları fon kaynağı yaratırken aktif artışları ile pasif azalışları da fon kullanımına neden olur. Olağan kâr pasifte artış yarattığı için fon kaynağı olarak değerlendirilmelidir.

CEVAP: C

22. İşletmenin stoklarını satmadan kısa vadeli borçlarını ödeyebilme gücünü gösteren Asit Test oranının 1'den küçük çıkması, işletmenin kısa vadeli borçlarını ödeyebilmek için mutlaka stok (ticari mal) satması gerektiğini (ya da hızlı bir şekilde alacak tahsilatı yapması gerektiğini) gösterir. Asit test oranı 1'in altına düştüğünde kullanılacak yardımcı oranlardan biri de Stok Bağımlılık oranıdır. Stok bağımlılık oranı aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$\text{Stok Bağ. Or.} = \frac{\text{KVYK} - \text{Hazır Değerler}}{\text{Stoklar}}$$

CEVAP: C

23. Dikey yüzdeler analizinde; bir finansal tablonun içinde yer alan hesap kalemlerinin kendi grupları ve genel toplamdaki yüzdesel dağılımı analiz edilir. Gelir tablosunun dikey analizinde ise şu şekilde analiz formülize edilmiştir:

Gelir Tablosu hesaplarının net satışlara oranı $= \frac{\text{Hesap Tutarı}}{\text{Net Satışlar}} \times 100$ formülde de görüldüğü gibi "Dönem Kârı veya Zararı" hesabı değil, grup toplamına yani "Net Satışlar" tutarına oranlanarak dikey analiz yapılmaktadır.

CEVAP: B

24.

	Önceki Dönem	Cari Dönem
Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (Kurumlar Vergisi)	54.600	68.200
Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülükleri (Peşin Ödenen Vergiler)	- 32.000	- 39.000
	22.600	29.200
	↓	↓
	cari dönemde ödenecek	sonraki dönemde ödenecek

Yukarıdaki tabloya bakıldığında önceki dönemden gelen 22.600 TL vergi ile Cari dönemde ödenen 39.000 TL'lik vergi (22.600 + 39.000) 61.600 TL cari dönemde ödenen vergiler toplamıdır.

CEVAP: D

25. Maliyet hesaplama sistemlerinin oluşturulmasında kullanılabilecek hesaplama yöntemleri üçe ayrılır:

1- Maliyetlerin Saptanma Şekline Göre Maliyet Yöntemleri

a. Sipariş Maliyet Yöntemi

b. Evre (Safha) Maliyet Yöntemi

2- Maliyet Kapsamına Göre Maliyet Yöntemleri

a. Tam Maliyet Yöntemi

b. Değişken Maliyet Yöntemi

c. Normal Maliyet Yöntemi

d. Direkt (Asal) Maliyet Yöntemi

3- Maliyetlerin Saptanma Zamanına Göre Maliyet Yöntemleri

a. Fiili (Gerçekleşmiş) Maliyet Yöntemi

b. Standart Maliyet yöntemi

İşletmeler yukarıdaki üç grubun her birinden en az bir yöntemi seçerek maliyet hesaplama sistemini oluşturabilir. **Evre Maliyet ve Sipariş Maliyet** yöntemleri aynı gruptan olduğu için aynı anda uygulanamaz.

CEVAP: D

26. Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri ile Direkt İşçilik Giderleri, Genel Üretim Gideri olarak kaydedilemez.

CEVAP: A

27. Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları:

1. Genel Standartlar:
- Mesleki eğitim ve uzmanlık standardı
- Bağımsızlık standardı
- Mesleki dikkat ve özen standardı

2. Çalışma Alanı Standartları:
- Planlama ve yardımcıların gözlemlenmesi standardı
- İç kontrolün incelenmesi standardı
- Kanıt toplama standardı

3. Raporlama Standartları:
- Genel kabul görmüş muhasebe İlkelerine uygunluk standardı
- Genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine tutarlılık standardı
- Açıklık standardı
- Görüş bildirme standardı

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

28. Soruda vade sonunda Anapara + Faiz toplamı istenmektedir. Öncelikle faiz hesaplanmalıdır:

Faiz = Anapara × Faiz Oranı × Vade

$$= 40.000 \times 0,12 \times \frac{1}{12} \text{ ay}$$

= 400 TL

	(TL)
Anapara	40.000
Faiz +	400
	40.400

40.400 TL vade sonunda bankadan alınacak tutardır.

CEVAP: B

29. 500 TL × 0,25 = 125 TL indirim tutarı

500 – 125 = 375 TL indirimli satış tutarı

375 × 0,20 = 75 TL kasada yapılan ilave indirim tutarı

375 – 75 = 300 TL peşin alışta indirimli satış tutarıdır.

CEVAP: D

30. Öncelikle toplam alış tutarı üzerinden yapılan giderler hesaplanmalıdır;

168.000 × 0,03

= 5.040 TL komisyon gideri

168.000 × 0,04

= 6.720 TL sigorta gideri

+ 3.360 TL taşıma gideri

15.120

15.120 TL toplam giderdir ve maliyete eklenir.

168.000 + 15.120 = 183.120 TL toplam alış maliyetidir.

Birim maliyet sorulduğu için 183.120 TL / 1.200 kg = 152,6 TL/kg birim maliyettir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ



MUHASEBE 2017 ÇÖZÜMLERİ

1. Öz kaynakların bilanço da net değeri ile gösterilebilmesini sağlamamak amacıyla Dönem Net Zararının ve Geçmiş Yıllar Zararlarının indirim olarak gösterilmesi Öz Kaynaklara ilişkin ilkeler arasında yer alır.

CEVAP: B

2. 7/B seçeneğinde maliyet giderleri büyük defterde **çeşit esasına** göre izlenmektedir. Kullanılan hesaplar:

- 790 İlk Madde ve Malzeme Giderleri Hs.
- 791 İşçi Ücret ve Giderleri Hs.
- 792 Memur Ücret ve Giderleri Hs.
- 793 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler Hs.
- 794 Çeşitli Giderler Hs.
- 795 Vergi Resim ve Harçlar Hs.
- 796 Amortisman ve Tükenme payları Hs.
- 797 Finansman Giderleri Hs.
- 798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hs.

Tek Düzen Hesap planında Faiz Giderleri isminde hesap kullanılmamaktadır.

CEVAP: C

3. Dönem sonlarında mali tabloların hazırlanması dönemsellik kavramı gereğincedir.

CEVAP: E

4. **Türkiye Finansal Raporlama ve Muhasebe Standartlarına göre tam bir "finansal tablolar seti" içerinde yer alan tablolar şunlardır:**

1. Finansal Durum Tablosu (Bilanço)
2. Finansal Performans Tablosu (Gelir Tablosu)
3. Nakit Akım Tablosu
4. Öz Kaynak Değişim Tablosu
5. Dipnotlar

Kar Dağıtım Tablosu tam set içerisinde yer almamaktadır.

CEVAP: A

5. Kasa noksanlığı belirlendiğinde yapılacak kayıt:

——————— / ———————

Sayım ve Tesellüm Noksanları 1.000
Kasa 1.000

——————— / ———————

Noksanlığın personelden tahsil edilmesi kararlaştırılınca yapılacak kayıt:

——————— / ———————

Personelden Alacaklar 1.000
Sayım ve Tesellüm Noksanları 1.000

——————— / ———————

Personel işten ayrılınca yapılacak kayıt:

——————— / ———————

Diğer Çeşitli Alacaklar 1.000
Personelden Alacaklar 1.000

——————— / ———————

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

6. Değeri düşen ticari malların diğer mallardan ayrılması için aşağıdaki kayıt yapılmıştır:

157- Diğer Stoklar	18.000	
153- Ticari Mallar		18.000

Karşılık ayırma kaydı aşağıdaki gibidir:

654- Karşılık Giderleri	9.000	
158- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı		9.000

Mal satışı yapıldığında aşağıdaki kayıt yapılmalıdır:

101- Alınan Çekler	8.260	
600- Yurt İçi Satışlar		7.000
391- Hesaplanan KDV		1.260

Satılan ticari malların maliyet kaydında 157- Diğer Stoklar hesabı alacaklandırılarak, 158- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı borçlandırılarak kapatılmalıdır. İki hesap arasındaki tutar farkı ise 621- Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesabının borcuna kaydedilmelidir. Yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

158- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı	9.000	
621- Satılan Ticari Mallar Maliyeti	9.000	
157- Diğer Stoklar		18.000

CEVAP: B

7. İşletmenin dönem içinde ödediği KDV tutarı İndirilecek KDV hesabının borcuna kayıt edilir, tahsil ettiği KDV tutarı ise Hesaplanan KDV hesabının alacağına kayıt edilir. Ay sonunda iki hesap karşılaştırılarak tahakkuk kaydı yapılır. Devreden KDV Tutarı olmadığına göre:

İndirilecek KDV > Hesaplanan KDV İse fark Devreden KDV hesabına aktarılır.

Hesaplanan KDV > İndirilecek KDV ise fark Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabına aktarılır.

Hesaplanan KDV	xx	
İndirilecek KDV		xx
Ödenecek Vergi ve Fonlar		xx

CEVAP: D

8. **İş Avansları Hesabı:** İşletme hesabına mal ve hizmet satın alınması, gider ve ödemeleri yapması için kişilere verilen avanslarının izlendiği hesaptır. Avans verilince yapılacak kayıt:

İş Avansları	1.500	
Kasa		1.500

İş dönüşü 1.180 TL harcama yapılmış kalan tutar işletmeye iade edilmiştir. Yapılan harcama gider olarak kayıt edilir. (1.180 / 0,18 = 180 TL KDV)

Genel Yönetim Giderleri	1.000	
İndirilecek KDV	180	
Kasa	320	
İş Avansları		1.500

CEVAP: D

9. Dönemsellik kavramı gereğince mevduat hesabına işleyen bir aylık faiz dönem sonunda tahakkuk esasına göre kayda alınır.

Faiz Tutarı = 100.000 × % 6 × 1 / 12
= 500 TL

Yapılacak kayıt :

Gelir Tahakkukları	500	
Faiz Gelirleri		500

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

10. Hisse senetleri için geçen dönem sonunda yapılan karşılık ayırma kaydı aşağıdaki gibidir:

654- Karşılık Giderleri	6.000	
119- Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı		6.000

(Hisse senetlerinin yarısı satıldığı için hesaplamalar ve çözüm buna göre yapılmıştır). 20.000 TL'lik hisse senetleri için 3.000 TL karşılık ayrılması, bu hisse senetlerinin 17.000 TL'ye satılacağının ve bu satıştan 3.000 TL zarar olacağının öngörüldüğünü gösterir. 20.000 TL alış bedelli hisse senetleri 15.000 TL'ye satılmıştır. İşletmenin öngördüğünden daha fazla zarar edilmiştir. Dolayısıyla satış kârından söz edilemez. Satışla ilgili yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

101- Alınan Çekler	15.000	
119- Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı	3.000	
655- Menkul Kıymet Satış Zararları	2.000	
110- Hisse Senetleri		20.000

CEVAP: D

11. Sürekli Envanter yönteminde Ticari Mallar hesabına aşağıdaki işlemler kayıt edilir:

Borç Ticari Mallar	Hesabı Alacak
Dönem başı mal mevcudu	Alış iadeleri
Dönem içi mal alışları	Alış iskontoları
Alış giderleri	Satışların maliyeti
Satış iade maliyeti	

Satış işlemleri Yurt İçi Satışlar hesabına kayıt edilir.

CEVAP: A

12. Vadesinde tahsil edilemeyen ve noter aracılığı ile ödeme ikazı (protesto) yapılan senetler Diğer Ticari Alacaklar hesabında izlenir ve masraflarda üzerine eklenir.

Yapılacak kayıt :

Diğer Ticari Alacaklar	15.060	
Alacak Senetleri		15.000
Kasa		60

Protestolu senet için borçlusu ile anlaşılıp 16.000 TL yeni senet alınmıştır aradaki fark faiz geliri olarak kayıt edilir.

Senet değişiminde yapılacak kayıt :

Alacak Senetleri	16.000	
Diğer Ticari Alacaklar		15.060
Faiz Gelirleri		940

CEVAP: E

13. **Maliyet Giderleri Karşılığı hesabı,** aylık maliyetlerin belirlenmesi amacıyla gelecek aylarda veya yıl sonunda kesin tahakkuku yapılacak giderlerden aylık maliyetlere pay verilebilmesi amacıyla tahmini olarak hesaplanan amortisman, bakım-onarım, ikramiye, ücretli izin, finansman gideri gibi giderlere ilişkin tahmini gider karşılıklarının izlendiği hesaptır.

Yıllık amortisman gideri 240.000 TL olarak tahmin edilmiş olup aylık 20.000 TL Genel Üretim Gideri olarak kayıt edilecektir. Her ay yapılacak kayıt :

Genel Üretim Giderleri	20.000	
Maliyet Giderleri Karşılığı		20.000

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

14. **Finansman Bonosu,** anonim şirketlerin kısa vadeli fon ihtiyacını karşılamak için ihraç ettiği borçlanma araçlarıdır. İskonto esası ile peşin değer üzerinden satışa sunulur. Nominal değer ile kayda alınır. Peşin değer ile nominal değer arasındaki fark pasifi düzenleyici aktif hesap olan Menkul Kıymetler İhraç Farkları hesabına kayıt edilerek ait olduğu döneme Finansman Gideri olarak kayıt edilir.

Bono ihraç kaydı: (1 Ekim)

Bankalar	425.000	
Menkul Kıymetler İhraç Farkları	75.000	
Çıkarılmış Bono ve Senetler		500.000

Menkul kıymetler ihraç farkları hesabına kayıt edilen 75.000 TL 180 gün (6 ay) için katlanılan finansman gideridir. (75.000 / 6 = 12.500 TL aylık) Dönem sonunda 3 aylık faiz dönemsellik kavramı gereğince gidere dönüştürülür. Yapılacak kayıt: (12.500 × 3 = 37.500 TL)

Finansman Giderleri	37.500	
Menkul Kıymetler İhraç Farkları		37.500

CEVAP: E

15. **Dönemsellik kavramı gereğince kullanılan dönem ayırıcı hesaplar şunlardır:**

- Gelir Tahakkukları
- Gelecek Aylara Ait Giderler
- Gelecek Yıllara Ait Giderler
- Gider Tahakkukları
- Gelecek Aylara Ait Gelirler
- Gelecek Yıllara Ait Gelirler

CEVAP: A

16. Dönem sonunda Dönem Karı veya Zararı hesabına 6 Nolu Gelir tablosu (Gelir ve Gider hesapları) aktarılır. Hisse Senedi İptal Karları hesabı bilançoda yer alan pasif karakterli hesaptır. Kar / Zarar hesabına devredilmez.

CEVAP: B

17. Aralıklı envanter yönteminde Satılan Ticari Malın Maliyeti dönem sonunda sayım yapılarak bulunur.

Ticari Mallar hesabına aşağıdaki işlemler kayıt edilir:

Borç	Ticari Mallar	Alacak
D.Başı Mal	6.000	Alış İadeleri
Mal Alışları	15.000	Alış İskontoları
Alış Giderleri	1.000	
	22.000	

STMM = Ticari Mal H.Borç Kalanı – Dönem sonu mal

STMM = 22.000 – 4.000

STMM = 18.000 TL

Satışlar		: 25.000
Satış İndirimleri		: 2.500–
Satış iade	2.500	
Net Satışlar		: 22.500
STMM		: 18.000 –
Brüt Satış Karı		: 4.500
Faaliyet Giderleri		: 1.000 –
Ar-Ge Gid		
Paz.S.D.Gid.	600	
Genel Yön.Gid.	400	
Faaliyet Karı		: 3.500

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

18. Yabancı paralı işlemler parayla ölçülebilme kavramı gereğince işlemin yapıldığı günkü kur ile TL olarak kayda alınır.

1.10.2015 tarihinde 3.000 $ × 3,20 = 9.600 TL bankaya para yatırılmıştır.

Dönem sonunda banka mevduatı için önce değerleme işlemi yapılır sonra dönemsellik kavramı gereğince elde edilen 3 aylık faiz geliri için tahakkuk işlemi yapılır.

Değerleme 3.000 $ × 3 = 9.000 TL bu durumda banka mevduatı TL olarak azalmıştır Kambiyo Zararı oluşur 600 TL.

Kambiyo Zararları	600	
Bankalar		600

Faiz Geliri = 3.000 $ × 12 / 100 × 3 / 12 = 90 $

TL karşılığı 90 $ × 3 = 270 TL

Gelir Tahakkukları	270	
Faiz Gelirleri		270

CEVAP: D

19. 7 Nolu maliyet hesapları dönem sonunda öncelikle yansıtma hesapları kullanılarak 6 nolu Gelir Tablosu hesaplarına aktarılır. Yapılacak kayıt :

632 Genel Yönetim Giderleri	120.000	
771 Genel Yönetim Gid. Yansıtma Hesabı		120.000

CEVAP: C

20. 7/A ve 7/B seçeneklerinde ortak olarak yer alan tek hesap Finansman Giderleri hesabıdır

CEVAP: A

21. Türkiye Muhasebe Standartları Stoklar 2 standardındaki işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyetleri ve satış giderleri toplamının düşülmesi sonucu elde edilecek tutar **net gerçekleşebilir değeri** ifade eder.

CEVAP: C

22. Normal Amortisman oranı

100 / 5 yıl = % 20

Azalan kalanlar yönteminde normal oranın 2 katı amortisman hesaplanır. (%20 × 2 = %40)

Azalan kalanlar yönteminde ayrılan amortisman tutarı varlığın maliyet bedelinden düşülerek net değer üzerinden amortisman hesaplanır. Bu bilgilere göre :

1. yıl: 50.000 × % 40 = 20.000

2. yıl: (50.000 – 20.000) × %40 = 30.000 × %40 = 12.000

3. yıl: (30.000 – 12.000) × %40 = 18.000 × %40 = 7.200

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

23. Normal Amortisman oranı 100 / 5 yıl = % 20

Azalan kalanlar yönteminde normal oranın 2 katı amortisman hesaplanır. (%20 x 2 = %40)

Azalan kalanlar yönteminde ayrılan amortisman tutarı varlığın maliyet bedelinden düşülerek net değer üzerinden amortisman hesaplanır. Bu bilgilere göre :

2015 yılı : 25.000 x % 40 = 10.000 TL

2016 yılında normal amortisman yöntemine geçilmiştir. Varlığın kalan ömrü 4 yıl amortisman ayrılacak kalan tutarsa 25.000 – 10.000 = 15.000 TL'dir. Normal amortisman yönteminde her yıl eşit olarak amortisman ayrılır :

$\frac{15.000}{4yıl}$ = 3.750 TL kalan her yıl ayrılacak tutardır.

CEVAP: A

24. 12.000 € alınmış 7.000 € yıl içinde TL ye çevrilmiştir. Dönem sonunda kalan 5.000 € için 3,88 kuru ile değerleme işlemi yapılır. Dönem sonundan sonra satış işleminde alış kuru olarak 3,88 kuru dikkate alınacaktır. Buna göre satış işlemi için:

Satış Tutarı:5.000 € x3,95 = 19.750TL

Dönem Sonu:5.000 €x3,88= 19.400TL

Kambiyo Karları 350 TL

Kasa (TL)	19.750	
Kasa (€)		19.400
Kambiyo Karları		350

CEVAP: D

25. Senedin dış iskonto yöntemine göre peşin değeri şöyle bulunur :

PD = Nominal Değer x (1 – (Faiz oranı x Vadeye kalan süre))

PD = 300.000 x (1 – (20 / 100 x 4 / 12))

PD = 280.000

CEVAP: C

26. TMS 2 Stoklar standardına göre vadeli olarak satın alınan malların vade farkı maliyete dahil edilmez. Vade farkı ait olduğu döneme finansman gideri olarak kayıt edilir.

Ticari Mallar hesabına 20 x 100 = 2.000 TL olarak kayıt edilir. 2 x 100 = 200 TL ise 6 ay için katlanılan vade farkıdır. Mal alış kaydı:

Ticari Mallar	2.000	
Ertelenmiş Ticari Borç Vade Farkı	200	
Satıcılar		2.200

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

27.

	Alış Fiyatı	Kar %10	Satış Fiyatı
Üretici:	——	——	100 x
Toptancı:	100 x	10 x	110 x
Parekendeci:	110 x	11 x	121 x

Tüketici ürünü parekendecinin satış fiyatı üzerinden satın aldığına göre 121 x = 106.480 TL dir.

$$x = \frac{106.480}{121} = 880 \text{ TL}$$

Toptancının kaydı sorulduğuna göre 110 . 880 = 96.800

Kasa	96.800	
Yurt İçi Satışlar		96.800

CEVAP: D

29. **Analiz Türleri:**

Yapılış amacına göre: Yönetim, Yatırım, Kredi

Kapsamına göre: Statik, Dinamik

Yapanın kimliğine göre: İç, Dış

CEVAP: B

30. $$\frac{\text{Yabancı}}{\text{Kaynak Oranı}} = \frac{\text{KVYK} + \text{UVYK}}{\text{Pasif Toplamı}}$$

Bu oranın hesaplanmasında sadece bilanço hesapları kullanılmaktadır.

CEVAP: E

28. Ticari Mallar : 6.000 TL

İndirilecek KDV: 6.000×%18 = 1.080 TL

Toplam 7.080 TL mal alınmış 2.000 $ × 2,80 = 5.600 TL lik dolar ödemesi yapılmıştır kalan tutar için senet düzenlenmiştir.

7.080 – 5.600 = 1.480 TL

Ancak dolarlar alış bedeli ile izlenmekte olup 2.000 $ × 3 = 6.000 TL olduğu için Kambiyo Zararı söz konusudur 6.000 – 5.600 = 400 TL

Bu bilgilere göre yapılacak kayıt:

Ticari Mallar	6.000	
İndirilecek KDV	1.080	
Kambiyo Zararları	400	
Kasa ($)		6.000
Borç Senetleri		1.480

CEVAP: E

31. $$\frac{\text{Net Satış}}{\text{Dönen Varlıklar}}$$

⇒ Bu oran Dönen Varlık Devir Hızını ifade eder.

$$\frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$$

⇒ Bu oran Dönen Varlıkların aktif toplamı içindeki payını ifade eder.

$$\frac{\text{Net Kar}}{\text{Net Satışlar}}$$

⇒ Bu oran Net Kar marjını ifade eder.

$$\frac{\text{Net Kar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$$

⇒ Bu oran Aktif Karlılığını ifade eder.

$$\frac{\text{Faaliyet Giderleri}}{\text{Öz Kaynaklar}}$$

⇒ Bu oran bir anlam ifade etmez.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

32. Cari Oran = $\frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{K.V.Y.K}}$

Dönen Varlık = Cari Oran × KVYK

Dönen Varlık = 2 × 250.000

Dönen Varlık = 500.000 TL

Makine duran varlıklarda yer alır. 2 yıl sonra ödenecek borç ise U.V.Y.K larda yer alır.

Buna göre:

B	Ticari Mallar	A	
Dönen Varlıklar	500.000	K.V.Y.K	250.000
		U.V.Y.K	300.000
Duran Varlıklar	300.000	Öz Kaynak	X
Aktif Toplamı	800.000	Pasif Toplamı	800.000

250.00 + 300.000 + Öz Kaynak = 800.000

Özkaynak = 800.000 – 550.000

Özkaynak = 250.000 TL

CEVAP: A

33. Kar = Üretim Mik.x (Br Satış - Br Değişken Gid.) – Sabit Gid.

Üretim Miktarı X adet olsun

Satış Tutarı = 60 X

Brüt Kar = 60 X · % 30 = 18 X

18 X = X · (60 – 30) – 600.000

18 X = 30 X – 600.000

30X – 18X = 600.000

12X = 600.000

X = 600.000 / 12

X = 50.000 adet

Satış Tutarı = 60 X = 60 · 50.000 = 3.000.000 TL

CEVAP: A

34. Önceki Dönem Net Karı: 35.400 TL +

Kardan Ayrılan Yedek

Akçe tutarı: 3.600 TL–

(21.400 – 17.800 = 3.600 TL)

Dönem Karından Dağıtılan Kar 31.800 TL +

Geçmiş Yıl Karından Dağıtılan Kar 2.000 TL +

Toplam Dağıtılan Kar Payı 33.800 TL

CEVAP: C

35. Nakit Oran = $\frac{\text{Hazır Değerler + Menkul Kıymetler}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$

Hazır Değerler = Kasa + Banka = 23.000 + 36.000

Hazır Değerler = 59.000 TL

Menkul Kıymet = 0

Kısa Vadeli Yab. Kay. = KV Banka Kredi + KV Satıcı

Kısa Vadeli Yab.Kay=94.000 + 24.000

Kısa Vadeli Yab.Kay.= 118.000

Nakit Oran = $\frac{59.000}{118.000} = 0,5$

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

36. $\text{Katkı Oranı} = \dfrac{\text{Birim Satış Fiyatı} - \text{Birim Değişken Gider}}{\text{Birim Satış Fiyatı}}$

Katkı oranı 0,40 olduğuna göre:

Birim Satış Fiyatı = 100 X

Birim Değişken Gider = 60 X olarak bulunur.

$\text{Satış Miktarı} = \dfrac{\text{Toplam Satış Tutarı}}{\text{Birim Satış Fiyatı}}$

$\text{Satış Miktarı} = \dfrac{400.000}{100X} = \dfrac{4.000}{X}$ A adet

Kar = Toplam Satış – (Sabit Gider + Top. Değişken Gider)

$60.000 = 400.000 - \left(SG + 60X \cdot \dfrac{4.000}{X}\right)$

60.000 = 400.000 – (SG + 240.000)

60.000 = 160.000 – SG

SG = 160.000 – 60.000

SG = 100.000 TL

CEVAP: B

37. TMS-2 Stoklar standardına göre dönüştürme maliyetler direkt işçilik giderleri ile genel üretim giderlerinden oluşmaktadır.

CEVAP: B

38. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri Gelir Tablosunda Faaliyet Giderleri bölümünde yer alan bir hesaptır. Üretilen mamüllerin maliyetine dahil edilmez.

CEVAP: E

39. Maliyet muhasebesi üretim işletmelerinde üretilen mamüllerin birim maliyetinin hesaplanabilmesi amacıyla kullanılan muhasebe sistemidir. Planlamaya yardımcı olmak, kontrol sağlamak, gider kontrolüne yardımcı olmak gibi fonksiyonları vardır.

Finansal tabloların hazırlanması finansal (genel) muhasebenin fonksiyonudur.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

40. "En Düşük En Yüksek Hacimler Yöntemine" göre mamülün birim değişken maliyeti hesaplanırken faaliyet hacminin en yüksek ve en düşük olduğu aylar hesaplamaya dahil edilir diğer aylar dikkate alınmaz. Bu nedenle

	Üretim mik.	Hacim
En düşük ay: Ocak-Mart	45.000 ad	560.000 TL
En yüksek ay: Nisan-Haz.	52.000 ad	630.000 TL

$\text{Birim Değişken Gider} = \dfrac{\text{En yüksek hacim} - \text{En düşük hacim}}{\text{En yüksek üretim} - \text{En düşük üretim}}$

$\text{Birim Değişken Gider} = \dfrac{630.000 - 560.000}{52.000 - 45.000}$

$\text{Birim Değişken Gider} = \dfrac{70.000}{7.000} = 10 \text{ TL / adet}$

CEVAP: C

MUHASEBE 2018 ÇÖZÜMLERİ

1. Tutarlılık kavramı, işletme tarafından uygulanan muhasebe uygulamaları ve politikalarının birbirini izleyen dönemlerde değiştirilmeden uygulanması gerektiğini ifade eder.

Sosyal Sorumluluk Kavramı, muhasebe sisteminin uygulanmasında belli kişi ve grupların değil, tüm toplumun çıkarlarının gözetilmesi gerektiğini, bunun için de gerçeğe uygun, tarafsız ve dürüst davranılması gerektiğini ifade eder.

Kişilik kavramına göre işletme sahip ya da ortaklarından, yöneticilerinden, personelinden ya da diğer ilgililerinden farklı bir kişiliğe sahiptir.

Buna göre, 1. madde "Tutarlılık" kavramına aykırıdır, 3. madde "Sosyal Sorumluluk" kavramına aykırıdır, 4. madde, "Kişilik" kavramına aykırıdır.

CEVAP: C

2. 653- Komisyon Giderleri hesabı, 65- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar hesap grubunda yer alan bir gelir tablosu hesabıdır. Diğer seçenekler aşağıda değerlendirilmiştir:

271- Arama Giderleri: 27- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap grubunda yer alan bir bilanço hesabıdır.

272- Hazırlık ve Geliştirme Giderleri: 27- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap grubunda yer alan bir bilanço hesabıdır.

262- Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri: 26- Maddi Olmayan Duran Varlıklar hesap grubunda yer alan bir bilanço hesabıdır.

181- Gelecek Aylara Ait Giderler: 18- Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları hesap grubunda yer alan bir bilanço hesabıdır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

3. Defter tutan çiftçilerin veya toptancıların, defter tutmayan çiftçilerden satın aldıkları ürünler karşılığında düzenledikleri ticari belgeye müstahsil makbuzu denir. Müstahsil makbuzunu defter tutmakla yükümlü olan işletme düzenler.

CEVAP: B

4. İşletmenin varlıklarını, kaynaklarını, gelirlerini, giderlerini değiştirmeyen ancak izleyen günlerde değiştirme ihtimali bulunan olayların muhasebeleştirilmesinde **Nazım Hesaplar** kullanılır. Nazım hesaplar diğer hesaplarla aynı kayıtta yer almazlar. Yani bir nazım hesap ancak başka bir nazım hesapla eşleştirilebilir. Nazım hesaplar tek düzen hesap planında 9 numaralı hesap sınıfı ile kodlanmıştır. Önceden oluşturulmuş standart bir nazım hesap listesi yoktur. İşletmeler 9 ile başlayan hesap kodları ile diledikleri isimle nazım hesap oluşturup kullanabilirler.

CEVAP: C

5. 54- Kâr Yedekleri hesap grubunda yer alan hesaplar şunlardır:

540- Yasal Yedekler

541- Statü Yedekleri

542- Olağanüstü Yedekler

548- Diğer Kâr Yedekleri

549- Özel Fonlar

520- Hisse Senetleri İhraç Primleri hesabı 52- Sermaye Yedekleri hesap grubunda yer alır.

CEVAP: D

6. K işletmesi → Kiraya veren (soruya konu olan)

L işletmesi → Kiralayan

Aylık kira bedeli 10.000 TL'dir. Toplam gelir tutarı 10.000x24 ay= 240.000 TL'dir. Dönemsellik kavramı gereğince bu tutarın ait oldukları dönemlere dağıtılması gerekmektedir. Soruda belirtilmemesine rağmen, şıklardan işletmenin aylık aralıklarla mali tablolar düzenlediği anlaşılmaktadır. İşletme Ekim 2016 tarihinden 31.12.2017 tarihine kadar (2016 yılından 3 ay, 2017 yılından 12 ay olmak üzere toplam 15 ay) her ay sonunda aşağıdaki kaydı yapmalıdır:

——————— / ———————

281- Gelir Tahakkukları 10.000
649- Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 10.000

——————— / ———————

31.12.2017 tarihi itibariyle bu kayıt toplamda 15 kere yapılmış olmalıdır. Buna göre 281- Gelir Tahakkukları hesabında biriken tutar 15 ay x 10.000TL= 150.000 TL olmuştur.

Bir sonraki yılda gelir tahsilatı yapılacağı için 31.12.2017 tarihinde 281- Gelir Tahakkukları hesabında birikmiş olan tutar 181- Gelir Tahakkukları hesabına aktarılmalıdır. Bu aktarma kaydı aşağıdaki gibi olmalıdır:

——————— / ———————

181- Gelir Tahakkukları 150.000
281- Gelir Tahakkukları 150.000

——————— / ———————

Bundan sonraki 3 ay boyunca her ay sonunda aşağıdaki kayıt yapılmalı ve aylık gelir tutarı ait olduğu aya (döneme) kaydedilmelidir:

——————— / ———————

181- Gelir Tahakkukları 10.000
649- Diğer Olağan Gelir ve Kârlar 10.000

——————— / ———————

Bu kayıt da toplam 3 kere yapıldığında (toplamda 30.000 TL), 181- Gelir Tahakkukları hesabında 150.000 + 30.000 = 180.000 TL birikmiş olur.

Tahsilat gününde 181- Gelir Tahakkukları hesabı bu tutar üzerinden alacaklandırılarak kapatılmalıdır. Tahsil edilmiş olan ancak henüz gelir olarak kaydedilemeyen* 240.000-180.000= 60.000 TL'lik kira tutarı ise 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabına kaydedilmelidir. Çek alınarak tahsil edilen tutar olan 240.000 TL ise 101- Alınan Çekler hesabının borcuna kaydedilmelidir.

*Nisan ayına ait 10.000 TL'lik gelir tutarı 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabı yerine doğrudan 649- Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabına kaydedilebilirdi.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

7. İşletmeler tahsil edemediği ve "şüpheli alacak" olarak niteleyip, kayıt altına aldıkları alacakları için karşılık ayırma yoluna gidebilirler. Karşılık ayırma kaydında 654- Karşılık Giderleri hesabı borçlandırılır, 129- Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı hesabı alacaklandırılır. Söz konusu şüpheli ticari alacağın teminat altındaki kısmı karşılığa konu olmaz. Buna göre toplam 20.000 TL'lik şüpheli ticari alacağın 5.000 TL'lik kısmı teminatlı ise 15.000 TL'lik kısmı için karşılık ayrılmalıdır.

CEVAP: B

8. Düzenleyici hesap niteliğindeki hesaplar bilançoda bulundukları konumun aksi yönündeki hesaplar gibi çalışır. Yani bilançonun aktifinde yer alan bir düzenleyici hesap aslında pasif karakterlidir. Benzer şekilde bilançonun pasifinde yer alan bir düzenleyici hesap da aslında aktif karakterlidir.

Aktif karakterli hesapların çalışma prensibi: Açılış borç tarafından yapılır, artışlar hesabın borcuna kaydedilir, azalışlar hesabın alacağına kaydedilir. Açık olan aktif karakterli bir hesap ancak borç bakiyesi verebilir.

Pasif karakterli hesapların çalışma prensibi: Açılış alacak tarafından yapılır, artışlar hesabın alacağına kaydedilir, azalışlar hesabın borcuna kaydedilir. Açık olan pasif karakterli bir hesap ancak alacak bakiyesi verebilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

9. Geçici yatırım amacıyla hisse senet alındığında aşağıdaki şekilde kaydedilmiştir (banka hesabı aracılığıyla alındığı varsayılmıştır):

110- HİSSE SENETLERİ	40.000	
102- BANKALAR		40.000

Ortak olma amacıyla hisse senedi satın alındığında 11- Menkul Kıymetler hesap grubundaki hesaplara değil 24- Mali Duran Varlıklar hesap grubundaki ilgili hesaba kaydedilmelidir. Ortaklık payına göre kaydedilecek hesap aşağıdakilerden biri olmalıdır:

Ortaklık oranı <%10 → 240- Bağlı Menkul Kıymetler

Ortaklık oranı >= %10 - <50 → 242- İştirakler

Ortaklık oranı >%50 → 245- Bağlı Ortaklıklar

L Anonim Şirketinin toplam sermayesi 235.000 TL'dir. K Anonim Şirketi 40.000+80.000= 120.000 TL'lik hisse senedi alarak L Anonim Şirketine yaklaşık %51 ortaklık oranı ile ortak olmuştur. Dolayısıyla L Anonim Şirketi son satın alım neticesinde K anonim şirketinin "Bağlı Ortaklığı" olmuştur. Dolayısıyla söz konusu hisse senetlerinin tamamı 245- Bağlı Ortaklıklar hesabına kaydedilmelidir. Daha önce satın alınan hisse senetlerinin kayıt altına alındığı 110- Hisse Senetleri hesabındaki tutar da bu hesaba aktarılmalıdır. 80.000 TL'lik hisse senetlerinin alındığı tarihte (banka hesabı aracılığıyla satın alındığı varsayılmıştır) yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

245- Bağlı Ortaklıklar	120.000	
110- Hisse Senetleri		40.000
102- Bankalar		80.000

CEVAP: C

10. 271- Arama Giderleri hesabı 27- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap grubunda yer almaktadır. 26- Maddi Olmayan Duran Varlıklar hesap grubunda yer alan ve seçeneklerde yer alan diğer hesapların hesap kodları şöyledir:

260- Haklar

264- Özel Maliyetler

261- Şerefiye

262- Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri

CEVAP: D

11. **Emsal bedel:** Gerçek bedeli bilinemeyen veya doğru tespit edilemeyen bir malın, değerleme günde satılması halinde emsaline göre belirlenen değeridir. Vergi Usul Kanununa göre kıymeti düşen mallar emsal bedeli ile değerlenir.

CEVAP: E

12. Kiralanmış gayrimenkule değerini artırıcı nitelikte yaptırılan, kira süresi sonunda mal sahibine bedelsiz bırakılacak veya sökülmesi halinde değersiz hale gelecek tesisat için yapılan harcamalar bu **264- Özel Maliyetler** hesabında izlenir. Kiralanan gayrimenkulün temizliği, bakım/onarımı için yapılan harcamalar bu hesabın konusunu oluşturmaz.

CEVAP: C

13. Bir mal ediniminde özkaynak kullanılmış olması o malın varlık olması için taşıması gereken özelliklerden biri değildir. Mallar borçlanma yoluyla da edinilmiş olabilir.

CEVAP: E

14. Üretim sürecinde ortaya çıkan ve ekonomik kıymeti olan her türlü yan ürün 158- Diğer Stoklar hesabında izlenir.

CEVAP: D

15. "Maliyet Esası" kavramı gereğince bir ticari mal satın alınırken yapılan tüm giderler (nakliye, sigorta, komisyon, KDV dışındaki diğer tüm vergiler vs.) söz konusu ticari malın maliyetine eklenmek üzere 153- Ticari Mallar hesabının borcuna kaydedilir. Gümrük komisyonu için yapılan gider de bu kapsamda değerlendirilmelidir.

Gümrük komisyoncusuna KDV hariç net 4.250 TL ödeme yapılmıştır. Gümrük komisyoncusunun toplam geliri yani brüt tutarın hesaplanması için net tutar 1-Gelir Vergisi Oranına bölünmelidir.

Buna göre toplam gider (brüt tutar) 4.250/(1-0,15)= 5.000 TL'dir. Gümrük komisyoncusunun gelirinden kesilen gelir vergisi gelecek ay gümrük komisyoncusu adına devlete ödenmek üzere, 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabının alacağına kaydedilir. KDV brüt tutar üzerinden hesaplanmıştır: 5.000x0,18= 900 TL. Buna göre, KDV ile birlikte Gümrük komisyoncusuna ödenen toplam tutar 4.250+900= 5.150 TL'dir. Yapılacak kayıt şöyledir:

153- Ticari Mallar	5.000	
191- İndirilecek KDV	900	
100- Kasa		5.150
360-Ödenecek Vergi ve Fonlar		750

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

16. K işletmesi depozitolu tüpleri verdiğinde (depozito tutarını banka aracılığıyla tahsil ettiği varsayımında) aşağıdaki gibi bir kayıt yapmıştır.

102- Bankalar	20.000	
326- Alınan Depozito ve Teminatlar		20.000

İşlem neticelendirildiği için 326- Alınan Depozito ve Teminatlar hesabı borçlandırılarak kapatılmalıdır. Bay M, elindeki boş tüpleri iade ettiğinde, iade ettiği oranda depozito ücretini geri alabilecektir. Kaybettiği boş tüplerin parasını alamayacaktır.

İşletmelerin depozito olarak kullandığı kaplar ve benzerleri 256- Diğer Maddi Duran Varlıklar hesabında izlenir. Bay M boş tüpleri eksik teslim ettiğinde, geri alınamayan boş tüplerin kayıttan düşülmesi gerekir. Bunun için de 256- Diğer Maddi Duran Varlıklar hesabı alacaklandırılır.

K işletmesi boş tüpleri teslim aldığında ve teslim aldığı tüplere ilişkin depozito tutarını iade ettiğinde aşağıdaki kaydı yapmalıdır:

İade alınan boş tüplerin oranı: % 70 → Ödenen tutar 20.000 TLx0,7= 14.000 TL

Kaybolan boş tüplerin değeri: 20.000 - 14.000 = 6.000 TL

326- Alınan Depozito ve Teminatlar	20.000	
256- Diğer Maddi Duran Varlıklar		6.000
102- Bankalar		14.000

CEVAP: C

17. Dönem geliri olmamasına (bir sonraki döneme ait bir gelir olmasına) rağmen (yanlışlıkla) dönem geliri olarak kaydedilen 12.000 TL'lik tutar, dönem sonunda 180- Gelecek Aylara Ait Giderler hesabına aktarılmalıdır. Bu aktarma kaydında 180- Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabı borçlandırılmalıdır. Gelir hesabı olan ve dönem içerisinde yalnızca alacak tarafına kayıt yapılabilen 649- Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabı ise düzeltme amacı ile borçlandırılmalıdır.

CEVAP: C

18. Kurumlar vergisi: 200.000 x 0,2 = 40.000 TL'dir. Hesaplanan bu tutarın gelir tablosunda gösterilebilmesi için aşağıdaki kayıt yapılır:

690- Dönem Kârı veya Zararı	200.000	
691- Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları		40.000
692- Dönem Net Kârı		160.000

Bu kayıttan sonra söz konusu kurumlar vergisi tutarının bilançoda gösterilebilmesi için aktarma kaydı yapılması gereklidir. Bu aktarma kaydında, 691- Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları borçlandırılarak kapatılır, bir bilanço hesabı olan ve bilançonun pasifinde yer alan 370- Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları hesabı alacaklandırılarak açılır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

19. 1. Tertip yasal yedek akçe → 1TYYA

1. Aşama: Yasal üst sınır tutarının hesaplanması

Yasal üst sınır tutarı ödenmiş sermayenin %20'sidir. İşletmenin ödenmiş sermayesi 500.000 TL - 50.000 TL = 450.000 TL'dir. Buna göre yasal üst sınır 450.000 TL x 0,2 = 90.000 TL'dir.

2. Aşama: Bu yıl ayrılabilecek olası 1TYYA tutarının hesaplanması

Bu yıl ayrılabilecek olası 1. TYYA tutarı, safi kârın %5'idir. Safi kâr, dönem net kârının, geçmiş yıllar zararlarından arındırılmış kısmıdır. Soruda geçmiş yıl zararı ile ilgili bir bilgi olmadığına göre dönem net kârı aynı zamanda safi kârdır. Bu yıl ayrılabilecek olası yedek akçe tutarı ise; 80.000 x 0,05 = **4.000 TL**'dir.

3. Aşama: Değerlendirme

Bu aşamada geçmiş yıllarda ayrılmış ve 1TYYA tutarı ile bu yıl ayrılabilecek olası 1TYYA tutarının toplamı, 1TYYA limiti ile karşılaştırılır. Buna göre,

Geçmiş yıllarda ayrılan 1TYYA tutarı 87.000 TL'dir. Bu yıl ayrılabilecek olası 1TYYLA tutarı ise 4.000 TL idi. Üst limitin aşılmaması için bu yıl (4.000 TL değil), 3.000 TL 1TYYA olarak ayrılabilir.

CEVAP: A

20. Kasada bulunan para tutarı ile 100- Kasa hesabının borç kalanı belli aralıklarla karşılaştırılır. Kasada bulunan (fiziki) para tutarı, 100- Kasa hesabının borç kalanından düşük ise "kasa noksanı" olarak değerlendirilir. Kasa noksanının sebebi kısa sürede bulunamazsa, daha sonra araştırılmak üzere kayıt altına alınır. Kasa noksanının tespit edilmesi durumunda yapılacak kayıt şöyledir:

———————— / ————————

197- Sayım ve Tesellüm Noksanları XX
100- Kasa XX

———————— / ————————

İlerleyen tarihte kasa noksanının sebebi bulunduğunda, 197- Sayım ve Tesellüm Noksanları hesabı alacaklandırılarak kapatılır. Kasa noksanına sebep olan duruma ilişkin hesap da borçlandırılır (Soruda 321- Borç Senetleri hesabı).

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

21. Sipariş ile birlikte avansın tahsil edildiği (banka aracılığıyla tahsil edildiği varsayılmıştır) tarihte yapılan kayıt şöyledir:

300.000 x 0,20 = 60.000 TL

———————— / ————————

102- Bankalar 60.000
340- Alınan Sipariş Avansları 60.000

———————— / ————————

Satışın gerçekleşmesi ve malın teslimi ile birlikte kalan tutar (ve KDV) tahsil edildiğinde 340- Alınan Sipariş Avansları hesabı borçlandırılarak kapatılmalıdır. Toplam satış tutarı (300.000 TL) 600- Yurtiçi Satışlar hesabının alacağına kaydedilmelidir. Toplam satış tutarından hesaplanan KDV tutarı (300.000x0,18= 54.000 TL) 391- Hesaplanan KDV hesabının alacağına kaydedilmelidir. İşletmenin tahsil ettiği tutar da (300.000-60.000+54.000= 294.000 TL) 102- Bankalar hesabının borcuna kaydedilmelidir.

CEVAP: D

22. Reeskont faiz tutarı, senedin nominal değerinden tasarruf değerinin çıkarılması ile kolayca hesaplanabilir. Buna göre reeskont faiz tutarı: 200.000-192.000= 8.000 TL'dir. Borç senetlerinin reeskont kaydında, 322- Borç Senetleri Reeskontu hesabı borçlandırılır, 647- Reeskont Faiz Gelirleri hesabı alacaklandırılır.

CEVAP: B

23. Tahakkuk eden faiz tutarı 642- Faiz Gelirleri hesabının alacağına kaydedilir. İşletmenin faiz gelirinden bankaca kesilen gelir vergisi stopajı 193- Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabının borcuna kaydedilir. Stopaj tutarından düşülen net faiz tutarı ise işletmenin bankadaki para tutarını artırdığı için 102- Bankalar hesabının borcuna kaydedilir. Yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

Stopaj: 25.000x0,15= 3.750 TL

102- Bankalar	21.250	
193- Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	3.750	
642- Faiz Gelirleri		**25.000**

CEVAP: A

24. Fifo yönteminde, stoklara giren malların giriş sırasıyla çıkacağı (satılacağı) varsayılır. Fiziki olarak hangi partiden mal çıktığı önemsizdir. Sorudaki veriler bu yönteme göre aşağıdaki gibi değerlendirilir:

10.08.2017 (Toplam 800 adet satılmıştır)

Devirden 800 ad. x 9₺ = 7.200₺

Bu satış ile birlikte devir partisinde 200 adet mal kalmıştır.

15.08.2017 (Toplam 500 adet satılmıştır)

Devirden	200 ad.	x	9₺ =	1.800₺
05.08.2017 tarihli alıştan	300 ad.	x	11₺ =	1.800₺
Toplam Maliyet				**5.100 TL**

Bu satış ile birlikte devir partisinde mal kalmamıştır. 05.08.2017 tarihli alış partisinde 1.200 adet mal kalmıştır.

27.08.2017 (Toplam 500 adet satılmıştır)

Satılan malların tamamı 05.08.2017 tarihli alış partisinden karşılanabilmektedir.

05.08.2017 tarihli alıştan	1.000 ad.	x	11₺ =	11.000 ₺

CEVAP: B

25. Satılan Ticari Mallar Maliyeti= Net Alışlar - Dönem Sonu Mal Mevcudu. Soruda Dönem Sonu Mal Mevcudu sorulmaktadır.

Dönem Sonu Mal Mevcudu: Net Alışlar - Satılan Ticari Mallar Maliyeti

Net alış tutarı 153- Ticari Mallar hesabının kalanıdır. Buna göre sorudaki veriler 153- Ticari Mallar hesabına yerleştirilmelidir.

YARGI YAYINEVİ

BORÇ 153-TİCARİ MALLAR HESABI ALACAK

(x1.000 TL)

Dönem başı mal mevcudu	23.000	Alış iadeleri	8.000
Dönem içi alışlar	117.000	Alış iskontoları	5.000
Alış giderleri	---		
TOPLAM	140.000	TOPLAM	13.000

Kalan (Net Alışlar) = 140.000 - 13.000
= 127.000 TL

Gelir tablosundaki yerleşimden alınan aşağıdaki kesit ile Satılan Ticari Mallar Maliyeti bulunabilir:

.....	.....
Net Satışlar	150.000 TL
STMM	?
Brüt Satış Kârı	35.000 TL
.....	.....

Buna göre Satılan Ticari Mallar Maliyeti = 150.000 – 35.000 = 115.000 TL'dir.

Dönem Sonu Mal Mevcudu: 127.000-115.000= 12.000 TL

CEVAP: B

26. Azalan bakiyeler yönteminde amortisman oranı, normal amortisman oranının iki katıdır (%50'yi aşamaz). Sorudaki makinenin faydalı ömrü 5 yıl ise normal amortisman oranı 1/5= 0,2'dir. Dolayısıyla azalan bakiyeler yönteminde kullanılacak oran 0,2x2= 0,4'tür. Sorudaki demirbaşın kullanım ömrü üç yıl ise, normal amortisman oranı 0,33'tür. Bu oranın iki katı 0,50'yi geçtiği için demirbaş için ayrılacak amortisman payının hesaplanmasında 0,50 oranı kullanılacaktır.

Azalan bakiyeler yöntemine göre makinenin ilk iki yıla ait amortisman tablosu aşağıdaki gibi oluşturulabilir:

Yıllar	Kayıtlı Değer	Net Değer	Amortisman Payı	Birikmiş Amortisman
1. yıl	60.000	60.000	60.000 x 0,4= 24.000	24.000
2. yıl	60.000	60.000 - 24.000 = 36.000	36.000 x 0,4 = **14.400**	24.000 + 14.400 = 38.400

Azalan bakiyeler yöntemine göre makinenin ilk iki yıla ait amortisman tablosu aşağıdaki gibi oluşturulabilir:

Yıllar	Kayıtlı Değer	Net Değer	Amortisman Payı	Birikmiş Amortisman
1. yıl	40.000	40.000	40.000 x 0,5= 20.000	20.000
2. yıl	40.000	40.000 - 20.000 = 20.000	20.000 x 0,5 = **10.000**	20.000 + 10.000 = 30.000

İkinci yılda ayrılacak toplam amortisman tutarı: 14.400+10.000= 24.400 TL'dir.

CEVAP: C

27. "Olağan Kâr veya Zarar" noktasından itibaren gelir tablosunun görünümü aşağıdaki gibi olacaktır:

.....	.....	.....
OLAĞAN KÂR VEYA ZARAR		750.000
Olağan Dışı Gelir ve Kârlar	50.000	
Olağan Dışı Gider ve Zararlar (-)	-150.000	
DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI		650.000
DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIĞI (-)		- 130.000
DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI		520.000

YARGI YAYINEVİ

"Olağan Kâr" tutarına, "Olağandışı Gelir ve Kârlar" eklenmiş, tutardan "Olağandışı Gider ve Zararlar" çıkarılmıştır. Böylece "Dönem Kârı" bulunmuştur. Dönem Kârı üzerinden %20 Kurumlar Vergisi (650.000x0,20= 130.000 TL) hesaplanmıştır. Hesaplanan Kurumlar Vergisi Dönem Kârından çıkarıldığında "Dönem Net Kârı" bulunmuştur.

CEVAP: B

28. Parayla Ölçülme kavramı gereğince yabancı para cinsinden yapılan işlemler, muhasebe kayıtlarına (o günkü kur ile hesaplanan) Türk Lirası cinsinden kaydedilir. 23.07.2017 tarihinde ticari malı sattığında aşağıdaki kaydı yapmıştır:

50.000$x3,8 TL= 190.000 TL

23.07.2017

120- ALICILAR	190.000	
601- YURTDIŞI SATIŞLAR		190.000

Tahsilat tarihinde dolar kuru yükselmiştir. Dolar kurunun yükselmesi, Türk Lirası cinsinden daha yüksek tutarda satış yapıldığı anlamına gelir. Ticari mal satışlarında olumlu kur farkları ilgili satış hesabına kaydedilir (Soruda 601- Yurtdışı Satışlar hesabı). Buna göre;

Tahsilatın yapıldığı günkü değer	*50.000$x3,9 TL*	*=195.000 TL*
Çekin alındığı günkü değer	*50.000$x3,8 TL*	=190.000 TL
Sonuç (Kambiyo kârı)		5.000 TL

120- Alıcılar hesabı, satışın yapıldığı günkü tutarı üzerinden alacaklandırılarak kapatılır. (Tahsilatın banka aracılığıyla yapıldığı varsayımında) Tahsilatın yapıldığı günkü kur üzerinden hesaplanan satış tutarı 102- Bankalar hesabının borcuna kaydedilir. Olumlu kur farkı ise 601- Yurtdışı Satışlar hesabına alacak kaydedilir.

Tahsilat günü yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

18.12.2017

102- BANKALAR	195.000	
601- YURTDIŞI SATIŞLAR		**5.000**
120- ALICILAR		190.000

CEVAP: A

29. İşletmenin kısa vadeli borç ödeme yeteneğini ölçen oranlar şunlardır:

- Cari Oran
- Asit-test oranı
- Nakit oranı

Bu oranlarla birlikte Asit -test oranının 1'den küçük çıkması halinde aşağıdaki oranlar da kısa vadeli borç ödeme yeteneğini ölçer:

- Alacak devir hızı oranı
- Stok devir hızı oranı
- Stok bağımlılık oranı

CEVAP: C

30. Faaliyet kârı oranı yapılan satışların işletmenin elde ettiği faaliyet kârına etkisini gösterir. Faaliyet kârı oranı şu şekilde hesaplanır: Faaliyet Kârı/Net Satışlar.

Gelir tablosunun Faaliyet Kârı toplamına kadarki kısmı aşağıdaki gibidir:

60- BRÜT SATIŞLAR	XXXXX
61- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	(X)
NET SATIŞLAR	**XXXX**
62- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	(XX)
BRÜT SATIŞ KÂRI	**XXX**
63- FAALİYET GİDERLERİ (-)	(X)
FAALİYET KÂRI	**XX**

Görüldüğü gibi, satışların maliyetinin artması brüt satış kârının ve faaliyet kârının azalmasına sebep olur.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

31. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, işletmeye sermaye sağlayanların işletmenin gelecekteki nakit akışlarından talep edecekleri kısmın belirlenmesini sağlamak üzere ayrı olarak açıklanır. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları örneklerine aşağıda yer verilmiştir:

a) Hisse senedi ve diğer öz sermaye araçlarının ihracından sağlanan nakit girişleri,

b) Sermayenin azaltılması veya işletmenin kendi hisse senetlerini almasıyla ilgili nakit çıkışları,

c) Borçlanma araçları ihracı ve diğer uzun ve kısa vadeli krediler ile sağlanan nakit girişleri,

d) Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları,

e) Finansal kiralama sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları

CEVAP: D

32. Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri mevcudu aşağıdaki gibi hesaplanır:

İşletme faaliyetlerine ilişkin nakit akışları	850.000 TL
Yatırım faaliyetlerine ilişkin nakit akışları	-500.000 TL
Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları	230.000 TL
Nakit ve nakit benzerlerinde meydana gelen değişim	**580.000 TL**
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri mevcudu	20.000 TL
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri mevcudu	**600.000 TL**

CEVAP: D

33. Satış iadeleri, işletmenin net satışlarını azaltıcı bir unsur olduğu için satış iadelerinin artışı işletme açısından olumsuz bir durumdur.

CEVAP: A

34. $$\text{Hedeflenen Satış Miktarı} = \frac{\text{Toplam Sabit Giderler} + \text{Hedeflenen Kâr}}{\text{Birim Katkı Payı}}$$

Birim Katkı Payı= Birim Satış Fiyatı - Birim Değişken Gider → 20-10= 10 TL

$$\text{Hedeflenen Miktar} = \frac{100.000 + 20.000}{10} = 12.000 \text{ ad.}$$

İşletme hedeflediği kâr tutarına ulaşmak için 12.000 adet gömlek satmalıdır.

CEVAP: E

35. Likidite oranının bir diğer adı da Asit test oranıdır.

$$\text{Asit test oranı} = \frac{\text{Dönen Varlıklar} + \text{Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$$

2017 yılına ait veriler:

Dönen Varlıklar: Değişmemiştir → 100.000 TL

Stoklar: 2 kat artmıştır → 10.000x2= 20.000 TL

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar: %20 azalmıştır → 50.000-(50.000x0,20)= 40.000 TL

$$\text{Asit test oranı} = \frac{100.000 - 20.000}{40.000} = 2$$

CEVAP: D

36. İşletmenin mali tablolarının birbirini izleyen iki veya daha fazla dönemler itibariyle tutar ve oran açısından karşılaştırıldığı analiz türü "Karşılaştırmalı Analiz" ya da "Yatay Analiz" olarak adlandırılır. Bu analiz ile mali tablolarda yer alan kalemlerin zaman içerisinde göstermiş olduğu değişimler "tutar" ve "yüzde" cinsinden ortaya konulur.

CEVAP: A

37. Doğrudan dağıtım yönteminde Birinci Dağıtım sonucu gider yerlerinde toplanan giderlerin dağıtımında, dağıtılacak gider yerlerinin kendi aralarındaki hizmet ilişkisi dikkate alınmaz. Giderler, Doğrudan esas üretim gider yerlerine dağıtılır.

Yemekhane gider yerinin dağıtılacak gideri 400.000 TL'dir. Kesme ve boyama gider yerlerinin dağıtım anahtarı; Kesme gider yeri: 30, Boyama gider yeri: 20 olmak üzere; 30+20= 50 birimdir. Kesme üretim yerinin alacağı oran ise 30/50= 0,60'dır.

Buna göre Kesme gider yerinin, yemekhane gider yerinden alacağı pay 400.000x0,6= 240.000 TL'dir.

CEVAP: E

38. Ortalama maliyet yöntemine göre, değerleme yapılacağı zaman satın alınan hammaddelerin maliyet değerlerinin ortalaması alınarak "ortalama birim maliyet" belirlenir. Üretime sevk edilen ve depoda kalan hammaddelerin ve maliyetleri ortalama birim maliyet üzerinden hesaplanır.

Açıklama	Miktar (kg)	Tutar (TL)	Tutar (TL)
Alış	1.000	50	50.000
Alış	1.000	60	60.000
Alış	500	80	40.000
Toplam	**2.500**		**150.000**

$$\text{Ortalama Birim Maliyeti} = \frac{\text{Toplam Stok Giriş Maliyeti}}{\text{Toplam Stok Giriş Miktarı}}$$

$$\text{Ortalama Birim Maliyeti} = \frac{50.000 + 60.000 + 40.000}{1.000 + 1.000 + 500} = \frac{150.000}{2.500}$$

$$= 60₺$$

Dönemde 1.500+600= 2.100 kg hammadde üretime sevk edildiğine göre toplam maliyet: 2.100 kg x 60 TL= **126.000** TL'dir.

CEVAP: D

39. Soruda verilen tanım, TMS-17 "Kiralama İşlemleri" standardında yer alan, Finansal Kiralama kavramının tanımıdır.

CEVAP: B

40. Toplam üretim maliyeti Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri, Direkt İşçilik Giderleri ve Genel Üretim Giderlerinin toplamından oluşur. Soruda Direkt İşçilik Giderleri ve Genel Üretim Giderleri verilmiştir. Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderlerinin hesaplanması gerekir. Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri, Dönembaşı Stok tutarı ile Dönem İçi Alışların toplanması ve Dönem Sonu Stoktan çıkarılması ile bulunur.

Dönem Başı Stok (+)	10.000 TL
Dönem İçi Alışlar (+)	12.000 TL
Dönem Sonu Stok (-)	-8.000 TL
Direkt İlk Madde Malzeme Giderleri	**14.000 TL**

Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	14.000
Direkt İşçilik Giderleri	20.000
Genel Üretim Giderleri	15.000
Toplam Üretim Maliyeti	**49.000 TL**

CEVAP: E

MUHASEBE 2019 ÇÖZÜMLERİ

1. Tek düzen hesap planında bilanço hesaplarının yanındaki (-) işareti o hesabın düzenleyici bir hesap olduğunu ve karakterine ters bir konumda olduğunu gösterir. Aktif tarafta yer alan düzenleyici hesaplar pasif karakterli, pasif tarafta yer alan düzenleyici hesaplar aktif karakterlidir. Bilançonun pasifinde yer alan 322- (veya 422) Borç Senetleri Reeskontu hesabı aktif karakterli bir hesap olmakla birlikte 32- (veya 42) Ticari Borçlar hesap grubunu düzenlemek üzere (-) işaretli olarak bilançonun pasif tarafında yer alır.

CEVAP: D

2. Alınan ticari malların iade edilmesi durumunda **153- Ticari Mallar hesabı ile 391- Hesaplanan KDV hesabı alacaklandırılır.** İade neticesinde yapılan tahsilat (veya mahsup) ile ilgili hesaplar ise borçlandırılır. Sorudaki bilgilere göre, T işletmesi KDV dolayısıyla nakit tahsilat yapmış olduğu için 100- Kasa hesabını borçlandırmalı, kalan tutar için almış olduğu çek dolayısıyla da 101- Alınan Çekler hesabını borçlandırmalıdır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

3. Seçenekler aşağıda değerlendirilmiştir:

Satıcılara olan borç için çek ciro edilmesi:

320- Satıcılar hesabı borçlu (Kaynak) → Azalış,

101- Alınan Çekler hesabı alacaklı (Varlık) → Azalış.

Bilanço toplamı azalır.

Personele olan ücret borcu için bankaya ödeme emri verilmesi:

335- Personele Borçlar hesabı borçlu (Kaynak) → Azalış,

103- Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabı alacaklı (Kaynak)*1 → Artış

Bilanço toplamında değişiklik olmaz.

Ortaklara temettü ödenmesi:

331- Ortaklara Borçlar hesabı borçlu (Kaynak) → Azalış,

102- Bankalar hesabı alacaklı (Varlık) → Azalış

Bilanço toplamı azalır.

Geçmiş yıl zararının dönem kârı ile kapatılması:

590- Dönem Net Kârı hesabı borçlu (Kaynak) → Azalış

580- Geçmiş Yıllar Zararları hesabı (Varlık)*2 → Azalış

Bilanço toplamı azalır.

Satın alınan hisse senetlerinin değerinin düşmesi:

654- Karşılık Giderleri hesabı borçlu (Gider) → Artış

119- Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı (Kaynak)*1 → Artış

Gider hesapları bilanço toplamını azaltır.

*1- Bu hesaplar kaynak hesabı olmasına karşın düzenleyici niteliği ile bilançonun aktifinde yer alırlar.

*2- Bu hesap bir varlık hesabı olmasına karşın düzenleyici niteliği ile bilançonun pasifinde yer alır.

CEVAP: B

4. Dönemsellik kavramına göre gelir ve giderler **tahakkuk esasına** göre kaydedilir. Tahakkuk esasına göre, gelirler henüz tahsil edilmemiş olsa bile ya da peşin tahsil edilmiş olsa bile ait olduğu döneme kaydedilir. Benzer şekilde giderler henüz ödenmemiş olsa bile ya da peşin ödenmiş olsa bile ait olduğu döneme kaydedilir.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

5. Kısa vadeli yabancı kaynaklar, işletmenin 1 yıl veya daha kısa vadede ödemekle yükümlü olduğu borçlarının bulunduğu bölümdür. Tahviller, işletmelerin uzun vadeli finansman ihtiyaçları dolayısıyla çıkarmış oldukları menkul kıymetlerdir. Dolayısıyla 405-Çıkarılmış Tahviller hesabı **"Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar"** hesap grubunda yer alan bir hesaptır.

CEVAP: A

6. **İhtiyatlılık** kelime anlamı olarak tedbirlilik, temkinli olma, ileride karşılaşılabilecek risklerin göz önünde bulundurulması anlamlarına gelir. Muhasebe sisteminde ihtiyatlılık kavramının bir gereği olarak gelirler (kesin olarak) gerçekleşinceye kadar kaydedilmezken, giderlerin (ya da zararların) kayıtlara alınabilmesi için gerçekleşme ihtimalinin bulunması yeterlidir.

Soruya göre, satın alınan cep telefonlarının kur artışına bağlı olarak artan değerlerinin kâr olarak kaydedilebilmesi için satışının gerçekleşmiş olması gereklidir.

CEVAP: A

7. İşletmenin kasasında ya da banka hesaplarında bulunan ya da çok kısa süre içerisinde bulunacak olan (yoldaki) paralar ile çok kısa sürede paraya dönüşme kabiliyetine sahip çekler ve benzer diğer varlıklar **hazır değer** olarak nitelendirilir.

İşletmelerin kısa vadeli amaçlarla satın almış oldukları ve ellerinde tuttukları hisse senetleri **11- Menkul Kıymetler** hesap grubunda izlenir. Uzun vadeli amaçlarla satın almış oldukları ve ellerinde tuttukları hisse senetleri ise **24- Mali Duran Varlıklar** hesap grubunda izlenir.

CEVAP: E

8. Senetlerin nominal değerleri ile tasarruf değerleri arasındaki fark "reeskont faizi" olarak adlandırılır. Soruya göre senetli alacakların reeskont faiz tutarı 17.000-15.000= 2.000 TL'dir. Söz konusu alacak senetlerinin dönem sonu kaydı aşağıdaki gibi olmalıdır:

657- REESKONT FAİZ GİDERLERİ	2.000	
122- ALACAK SENETLERİ REESKONTU		2.000

CEVAP: D

9. A işletmesi daha önce bir başkasından almış olduğu çeki 101- Alınan Çekler hesabının borcuna kaydetmiştir. A işletmesi C işletmesine olan borcuna karşılık çek ciro ettiğinde ve çek keşide ettiğinde aşağıdaki kaydı yapmıştır:

320- SATICILAR	30.000	
101- ALINAN ÇEKLER		10.000
103- VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ		20.000

Bu kayıtla birlikte 101- Alınan Çekler hesabı kapanmış olur. C işletmesi bu çeki tahsil etmesi, A işletmesini ilgilendiren bir işlem değildir. Keşide edilen çeklerin ödemeleri ise banka hesabından yapılır. Dolayısıyla A işletmesinin keşide ettiği çekin banka hesabından ödenmesine ait kayıtta 103- Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabı borçlandırılmalı, 102- Bankalar hesabı alacaklandırılmalıdır.

CEVAP: E

10. Kısa vadeli ya da uzun vadeli amaçlarla satın alınan hisse senetleri, satın alma fiyatı üzerinden muhasebeleştirilir. Hisse senetlerinin nominal değerinin muhasebe kaydında yeri yoktur. Buna göre soruya ilişkin kayıtta kullanılacak tutar 2.000 adet x 100 TL= 20.000 TL'dir.

Kısa vadeli amaçlarla satın alınan hisse senetleri ortaklık oranına bakılmaksızın 110- Hisse Senetleri hesabının borcuna kaydedilir. Uzun vadeli amaçlarla alınan hisse senetlerinde ise ortaklık oranına göre aşağıdaki hesaplardan ilgili olanının borcuna kaydedilir:

Ortaklık oranı <%10 → 240- Bağlı Menkul Kıymetler

Ortaklık oranı >=%10 veya <= %50 → 242- İştirakler

Ortaklık oranı > %50 → 245- Bağlı Ortaklıklar

CEVAP: B

11. Tekdüzen hesap planında kredi kartlarının ayrıca takip edilebileceği hesaplar yoktur. Bir işletme kredi kartı ile yaptığı satışların bedelini belli bir vade sonunda alıyorsa söz konusu tutarı 127- Diğer Ticari Alacaklar hesabının borcuna kaydeder. **Not:** Kredi kartı ile yapılan satışa ait tutar çok kısa sürede tahsil edilebiliyorsa 108- Diğer Hazır Değerler hesabı kullanılır.

CEVAP: C

12. K işletmesi nominal adet değeri 100 TL'den 100 adet bonoyu 01.06.2018 tarihinde satın almıştır. Bonoların ihraç tarihi ile satın alma tarihi arasında 4 ay vade bulunmaktadır. K işletmesinin bonoları satın aldığı tarih itibariyle söz konusu bonolara 10.000x4x12/1.200= 400 TL faiz işlemiş durumdadır. İşleyen faiz 198- Diğer Dönen Varlıklar hesabının borcuna kaydedilmelidir.

YARGI YAYINEVİ

Söz konusu bonolar 10.400 TL'ye satın alındığına göre alış değeri 10.400-400= 10.000 TL'dir. Yani söz konusu bonolar ihraç tarihindeki değeri üzerinden satın alınmıştır. Satın alınan tarihte aşağıdaki muhasebe kaydı yapılmalıdır:

112- ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI	10.000	
198- DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	400	
102- BANKALAR		10.400

Söz konusu bonolar 01.09.2018 tarihinde satılmıştır. K işletmesinin elde ettiği faiz gelirinin hesaplanması için satın alma tarihi ile satış tarihi arasında işleyen faiz hesaplanmalıdır. Buna göre K işletmesinin bonoları elinde tuttuğu 3 aylık sürede bonolara işleyen faiz 10.000x3x12/1.200= 300 TL'dir (642- Faiz Gelirleri hesabının alacağına kaydedilmelidir). Buna göre bonoların 01.09.2018 tarihindeki (faiz işlemiş tutar dâhil) net değeri 10.000+400+300= 10.700 TL'dir. K işletmesi 10.700 TL net değerli bonoları 10.750 TL'ye sattığına göre bu bonolardan 50 TL satış kârı elde etmiştir. Satış tarihinde yapılması gereken kayıt aşağıdaki gibidir:

102- BANKALAR	10.750	
110- ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI		10.000
198- DİĞER DÖNEN VARLIKLAR		400
642- FAİZ GELİRLERİ		300
645- MENKUL KIYMET SATIŞ KÂRLARI		50

CEVAP: D

13. İşletme 12.000 TL'ye satın aldığı hisse senetleri için 2.000 TL karşılık ayırdığına göre bu hisse senetlerinin **tamamının** satışından 2.000 TL zarar edeceğini öngörmüş demektir (soruda yarısı satılmış, yarısı için öngörülen zarar tutarı 1.000 TL'dir). Karşılık ayırma kaydı aşağıdaki gibidir:

654- KARŞILIK GİDERLERİ	2.000	
119- MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI		2.000

Geçen dönemde karşılık ayrılan hisse senetleri satıldığında satış sonucunun kârlı/zararlı/başabaş olup olmadığına bakılmaksızın 119- Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı borçlandırılarak hesap tutarı azaltılmalıdır (hisse senetlerinin tamamı satıldıysa hesap kapanır). Soruda hisse senetlerinin yarısı satıldığına göre 119- Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı 1.000 TL borçlandırılmalıdır.

Hisse senetlerinin yarısının satışına ilişkin öngörülen zarar 1.000 TL'dir. Ancak öngörülen zarar gerçekleşmemiştir. Öngörülen zarar gerçekleşmediği için 644- Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabı 1.000 TL alacaklandırılmalıdır.

Hisse senetleri satıldığında alış fiyatı üzerinden (yarısı 6.000 TL) 110- Hisse Senetleri hesabının alacağına kaydedilir. Banka hesabına yatan 6.000 TL için de 102- Bankalar hesabı borçlandırılır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

14. Tahakkuk etmiş olmakla birlikte henüz tahsil edilebilir durumda olmayan gelirler 181 (veya 281) Gelir Tahakkukları hesabının borcunda izlenir.

CEVAP: A

15. Kasadaki yabancı paranın bankaya yatırılması durumunda toplam yabancı para tutarı kasaya giriş kur değeri üzerinden 100- Kasa hesabının alacağına kaydedilir (20.000x4,0= 80.000 TL). Paranın bankaya yatırıldığı günkü kur üzerinden hesaplanmış tutar da 102- Bankalar hesabının alacağına kaydedilir (20.000x4,09= 81.800 TL). İki tutar arasındaki olumlu fark ise 646- Kambiyo Kârları hesabının alacağına kaydedilir (81.800-80.000= 1.800 TL). **Not:** Kur farkı olumsuz olsaydı 656- Kambiyo Zararları hesabının borcuna kaydedilirdi.

CEVAP: E

16. **Maddi Duran Varlıklar** hesap grubunun kodu Tekdüzen hesap planında 25 ile başlar. Soruda verilen ve kodu 25 ile başlayan hesaplar toplandığında (257- Birikmiş Amortismanlar hesabı düzenleyici bir hesap olduğu için negatif değere sahiptir) **25- Maddi Duran Varlıklar** hesap grubu toplamı ortaya çıkar:

252- Binalar	250.000 TL
258- Yapılmakta Olan Yatırımlar	15.000 TL
255- Demirbaşlar	30.000 TL
254- Taşıtlar	150.000 TL
257- Birikmiş Amortismanlar (-)	-172.000 TL
Toplam	**273.000 TL**

CEVAP: C

17. **Sermaye= Varlıklar – Borçlar**

Varlıklar	
100- Kasa	4.000 TL
128- Şüpheli Ticari Alacaklar	1.500 TL
129- Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-500 TL
153- Ticari Mallar	6.000 TL
Varlıklar Toplamı	**11.000** TL
Borçlar	
300- Banka Kredileri	2.500 TL
320- Satıcılar	2.000 TL
501- Ödenmemiş Sermaye (-)	-1.000 TL
570- Geçmiş Yıllar Kârları	1.000 TL
Borçlar Toplamı	**5.500** TL

Sermaye= 11.000-5.500= 6.500 TL

CEVAP: B

18. Dönem sonunda hesaplanan kıdem tazminatları, hesaplamaya tâbi işçilerin çalıştığı işletme fonksiyonuna göre ilgili maliyet hesaplarının borcuna karşılık 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabının alacağına kaydedilir. Soruya göre muhasebe biriminde çalışan işçiler için 770- Genel Yönetim Giderleri hesabı, üretim atölyesinde çalışan işçiler için ise 730- Genel Üretim Giderleri hesabı kullanılmalıdır.

CEVAP: D

19.

Kasadaki tutar	:	1.600 TL	
Kasa hesabı kalanı	:	1.400 TL	
Sonuç	:	200 TL	(Kasa fazlası)

Kasada kayıtlarda görünen tutardan daha fazla para vardır (kasa fazlası). Sebebi belirlenemeyen kasa fazlası aşağıdaki gibi kaydedilir:

YARGI YAYINEVİ

/

100- KASA 200
397- SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI 200

/

İlerleyen bir tarihte kasa fazlasının sebebi tespit edildiğinde (ya da tespit edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda) 397- Sayım ve Tesellüm Fazlaları hesabı borçlandırılarak kapatılır. Tespit edilen sebep ile ilgili hesap ise borçlandırılır (soruda alıcıdan yapılan tahsilatın kaydının unutulması sebebi tespit edilmiş dolayısıyla 120- Alıcılar hesabı kullanılmıştır). **Not:** Kasa fazlasının sebebinin tespit edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda 649- Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabı veya 679- Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar hesabı alacaklandırılır).

CEVAP: E

20. Soruda işletme KDV hariç 2.200 TL'ye sattığı ticari malı iade almıştır (KDV'nin mal maliyetine etkisi yoktur dolayısıyla değerlendirme dışı bırakılmalıdır). Bu malların işletmeye maliyeti 2.200/1,10= 2.000 TL'dir.

Sürekli envanter yönteminde satışı yapılan ticari malların iade alınması halinde maliyet iptal kaydı yapılır. Satılan malların iade alınması ve maliyet iptal kaydında 153- Ticari Mallar hesabının borcuna kayıt yapılması ile birlikte işletmenin stokları hem fiili olarak hem de kaydi olarak artacaktır.

/

153-TİCARİ MALLAR 2.000
621- SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ 2.000

/

CEVAP: D

21.

A- BRÜT SATIŞLAR	950.000 TL
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	-250.000 TL
1. Satıştan İadeler(-) -200.000 TL	
2. Satış İskontoları(-) -50.000 TL	
C- NET SATIŞLAR	**700.000 TL**
D- SATIŞLARIN MALİYETİ	-300.000 TL
BRÜT SATIŞ KÂRI	**400.000 TL**

CEVAP: D

22. Dönemsellik kavramı gereğince gelir ve giderler tahakkuk esasına göre kayıt altına alınırlar. İşletme 01.03 tarihinde bir yıllık kirayı ödemiştir. Aylık kira bedeli: 18.000 TL/12 ay= 1.500 TL'dir. 1 yıllık kiranın 10 aylık (Mart → Aralık) kısmı (1.500 TL x 10 ay= 15.000 TL) cari yıla, 2 aylık(Ocak → Şubat) kısmı ise (1.500 TL x 2 ay= 3.000 TL) bir sonraki yıla aittir. Kiranın ödenmiş olduğu gün aşağıdaki kayıt yapılmalıydı:

/

760- PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ 15.000
280- GELECEK YILLARA AİT GİDERLER 3.000
191- İNDİRİLECEK KDV 1.800
102- BANKALAR 19.800

/

Düzeltme kaydında 760- Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri alacaklandırılmalı ve olması gereken tutara düşürülmelidir. Alacaklı hesap ise (düzeltme kaydı dönem sonu yapıldığı için) 180- Gelecek Aylara Ait Giderler hesabı olmalıdır. **Not:** Dönem içinde bir düzeltme kaydı yapılsaydı 760- Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri hesabı alacaklandırılır, 280- Gelecek Yıllara Ait Giderler hesabı borçlandırılırdı.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

23. Sermaye artırımı dolayısıyla hisse senedi ihraç etme kararı alındığında klasik sermaye taahhüt kaydı yapılır:

501- ÖDENMEMİŞ SERMAYE	200.000	
500- SERMAYE		200.000

İhraç edilen hisse senetleri satıldığında 501- Ödenmemiş Sermaye hesabı alacaklandırılarak kapatılır. Satış sonucu banka hesabına yatan para 102- Bankalar hesabının borcuna kaydedilir. İhraç edilen hisse senetleri nominal değerinin üstünde bir fiyata satılmışsa aradaki olumlu fark **520- Hisse Senedi İhraç Primleri** hesabının alacağına kaydedilir.

CEVAP: C

24. "Net gerçekleşebilir değer" seçeneği haricindeki değerleme ölçülerinden hiç biri Türkiye Muhasebe-Finansal Raporlama Standartlarında yer almaz.

CEVAP: D

25. Duran varlık amortismanı hesaplanırken dikkate alınacak kriterlerden bir tanesi de amortisman ayrılacak duran varlığın satın alınma tarihidir.

CEVAP: D

26. Finansal Tabloların Sunuluşu Standardı kapsamında hazırlanan Tam Set Finansal Tablolar şunlardır:

Dönem sonu finansal durum tablosu (Bilanço)

Döneme ait kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu

Döneme ait özkaynak değişim tablosu

Döneme ait nakit akış tablosu

Önemli muhasebe politikalarını ve diğer açıklayıcı bilgileri içeren dipnotlar,

CEVAP: E

27. Öz sermaye yöntemi ile dönem sonucu hesaplamak için aşağıdaki gibi bir hesaplama tablosu oluşturulabilir:

DS öz sermaye tutarı= Dönem sonu varlıklar - Dönem sonu borçlar → 16.000 - 9.000= 7.000 TL

DB öz sermaye tutarı= Dönem başı varlıklar - Dönem başı borçlar → 12.000 - 4.000= 8.000 TL

Dönem sonu öz sermaye tutarı (+)	:	7.000 TL
Dönem başı öz sermaye tutarı (-)	:	-8.000 TL
Ortaklarca çekilen değerler (+)	:	800 TL
Ortaklarca eklenen değerler (-)	:	-2.500 TL
Sonuç	**:**	**-2.700**

Sonuç (-) çıktığı için zarar yapılmıştır sonucuna ulaşılır.

CEVAP: D

28. Kıst amortisman hesabında ilk yıl ve son yıl haricindeki tutarlar klasik şekilde hesaplanır. İlk yıl amortisman tutarı klasik bir şekilde hesaplanan yıllık amortisman tutarının, satın alınan ayın da dahil olduğu kalan ay sayısına bölünmesi ile bulunur. Bulunan bu amortisman tutarı son yıla eklenir.

Yıllık amortisman tutarı: 36.000x0,2= 7.200 TL'dir.

İlk yılda ayrılacak amortisman tutarı: 7.200 TL x 5 ay /12 ay = 3.000 TL'dir.

Son yıla eklenecek amortisman tutarı: 7.200-3.000= 4.200 TL'dir.

YARGI YAYINEVİ

2018 yılı söz konusu taşıt için amortisman ayrılacak son yıldır. Dolayısıyla 2018 yılı sonunda 7.200+4.200= 11.400 TL amortisman ayrılmalıdır. Maddi duran varlıklar için amortisman ayırma kaydında ilgili maddi duran varlığın kullanıldığı işletme birimine bağlı olarak ilgili maliyet hesabı (soruda 770- Genel Yönetim Giderleri) borçlandırılır, 257- Birikmiş Amortismanlar hesabı alacaklandırılır).

CEVAP: B

29. Duran varlık devir hızı Net Satışların, Duran Varlık toplamına bölünmesi ile bulunur. Duran varlık devir hızı soruda bellidir ancak Duran Varlık toplamı soruda doğrudan verilmemiştir. Duran Varlıklar toplamı için aşağıdaki yol izlenmelidir:

Net İşletme Sermayesi= Dönen Varlıklar-Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

20.000= 30.000 - KVYK → KVYK= 30.000-20.000= 10.000 TL

Devamlı Sermaye= Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar

Pasif Toplamı= KVYK + Devamlı Sermaye → Pasif Toplamı= 10.000+90.000= 100.000 TL

Aktif Toplamı = Pasif Toplamı

Aktif Toplamı = Dönen Varlıklar + Duran Varlıklar

100.000 = 30000 + Duran Varlıklar → Duran Varlıklar = 100.000 - 30.000= 70.000 TL

Duran Varlık Devir Hızı= Net Satışlar/Duran Varlıklar

10 = Net Satışlar/70.000 → Net Satışlar= 70.000x10= **700.000 TL**

CEVAP: C

30. Bu soruda bir önceki soru ile aynı veriler kullanılmıştır.

Dikkat: 7,2 sonucu veren bir finansal kaldıraç oranı olamaz. Soruda bu yönden hata vardır. Soru çözümünde Finansal Kaldıraç Oranı 0,72 olacak şekilde yorumlanmıştır.

Pasif Toplamı= KVYK + UVYK + Öz Kaynaklar

Pasif Toplamı= Toplam Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar

UVYK ve Öz Kaynaklar toplamına ulaşmak için Finansal Kaldıraç formülü kullanılabilir.

Finansal Kaldıraç Oranı = Toplam Yabancı Kaynaklar/Pasif Toplamı

0,72 = Toplam Yabancı Kaynaklar / 100.000

Toplam Yabancı Kaynaklar= 100.000 x 0,72= 72.000

Pasif Toplamı= Toplam Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar

100.000= 72.000+Öz Kaynaklar

Öz Kaynaklar= 100.000 - 72.000 = **28.000 TL**

CEVAP: A

31. Otofinansman Oranı= (Kâr Yedekleri - Geçmiş Yıl Zararları)/Ödenmiş Sermaye

Otofinansman oranının hesaplanması için herhangi bir gelir tablosu kalemine ihtiyaç yoktur.

CEVAP: E

32. Ticari mal satışı yapıldığında karşılık olarak nakit ya da banka hesabı vasıtasıyla para alınabilir, çek alınabilir, kredili ya da senetli alacak oluşabilir. Hisse senedi bir yatırım aracıdır. Ticari mal satışı dolayısıyla hisse senedi alınmaz.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

33. **Satış Tutarına Bağlı Başabaş Noktası = Toplam Sabit Giderler / Katkı Oranı**

Toplam sabit giderler 50 birim, Katkı oranı ise 0,5 birim olsun. Buna varsayıma göre başabaş noktası= 50/0,5= 100 birim olacaktır.

Sabit maliyet %20 arttığında (50+50x0,2)= 60 birim olur, katkı oranı %20 azaldığında (0,5-0,5x0,2)= 0,4 birim olur. Bu varsayıma göre başabaş noktası= 60/0,4= 150 birim olacaktır. Başabaş noktası tutarı bir önceki varsayıma göre %50 artmıştır.

CEVAP: E

34. Dikey analiz ile bir mali tabloda yer alan bir kalemin aynı mali tabloda yer alan belirli bir kaleme ya da grup toplamına oranlanması ve bulunan sonucunun yüzde olarak ifade edilmesine dayanan bir analiz tekniğidir. Dikey analiz gelir tablosuna uygulanacaksa ve genel toplama göre yapılacaksa "Net Satışlar" 100 olarak kabul edilir ve gelir tablosundaki diğer kalemler buna göre oranlanır.

CEVAP: C

35. TMS-7 Nakit Akış Tabloları standardına göre "Maddi duran varlık satışından elde edilen nakit girişleri" "İşletme Faaliyetlerine İlişkin Nakit Akışları" içinde değil, "Yatırım Faaliyetlerine İlişkin Nakit Akışları" içinde yer alır.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

36. Seçenekler şu şekilde değerlendirilebilir:

A) Net İşletme sermayesi; Dönen Varlıkların, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardan fazla olduğu durumlarda pozitif çıkar. Tabloya göre Dönen Varlıklar, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardan fazladır.

B) Cari oran= Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Yabancı **Kaynaklar** → Dönen Varlıklar, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardan fazla olduğu için sonuç 1'den büyük çıkar.

C) Devamlı Sermaye = Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar → Dönen Varlıklar, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardan fazla olduğu için finansmanında mutlaka devamlı sermaye kalemlerinden en az biri kullanılmıştır.

D) 80 birim Devamlı Sermayeye Karşılık 20 birim Kısa Vadeli Yabancı Kaynak vardır.

E) 60 birimlik Duran Varlık finansmanında 20 birimlik Kısa Vadeli Yabancı Kaynak kullanılmış olabilir. Ancak mutlaka Devamlı Sermaye kalemlerinden de yararlanılmıştır. Dolayısıyla "yalnızca Kısa Vadeli Yabancı Kaynak kullanılmıştır" anlamına gelebilecek bu ifade yanlıştır.

CEVAP: E

37. Sermaye taahhüt kaydı aşağıdaki gibidir:

——————— / ———————

501- ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-) XX

500- SERMAYE XX

——————— / ———————

501- Ödenmemiş Sermaye hesabı 50- Ödenmiş Sermaye hesap grubunu düzenleyen bir hesaptır. Toplam sermayenin ne kadarının ödenmiş olduğunu göstermek üzere bu grupta (-) değerle yer alır. Taahhüt edilen sermaye ödendiğinde 501- Ödenmemiş Sermaye hesabı alacaklandırılarak kapatılır. Bu durumda 50- Ödenmiş Sermaye hesap grubunun değeri artmış ve dolayısıyla işletmenin öz kaynaklarının yabancı kaynaklar karşısındaki oranı da **artmış** olur.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

38. **Haziran:** Planlanan dönem sonu stok tutarı: 30.000x0,1= 3.000 adettir. Haziran ayında 20.000 adet mamul satışı hedeflenmektedir. Haziran ayı dönem başı stok tutarı ise 5.000 adettir. Yani hedeflenen satış için 5.000 adet zaten işletme stoklarında yer almaktadır. Hedeflenen satış için 15.000 adet daha üretmelidir. Bununla birlikte planlanan dönem sonu stok tutarı için ayrıca 3.000 adet daha üretmelidir. Dolayısıyla Haziran ayında üretmesi gereken mamul sayısı 15.000+3.000= **18.000** adettir.

Temmuz: Planlanan dönem sonu stok tutarı: 60.000x0,1= 6.000 adettir. Temmuz ayında 30.000 adet mamul satışı hedeflenmektedir. Temmuz ayı dönem başı stok tutarı ise 3.000 adettir. Yani hedeflenen satış için 3.000 adet zaten işletme stoklarında yer almaktadır. Hedeflenen satış için 27.000 adet daha üretmelidir. Bununla birlikte planlanan dönem sonu stok tutarı için ayrıca 6.000 adet daha üretmelidir. Dolayısıyla Temmuz ayında üretmesi gereken mamul sayısı 27.000+6.000= **33.000** adettir.

Ağustos: Planlanan dönem sonu stok tutarı: 70.000x0,1= 7.000 adettir. Ağustos ayında 60.000 adet mamul satışı hedeflenmektedir. Ağustos ayı dönem başı stok tutarı ise 6.000 adettir. Yani hedeflenen satış için 6.000 adet zaten işletme stoklarında yer almaktadır. Hedeflenen satış için 54.000 adet daha üretmelidir. Bununla birlikte planlanan dönem sonu stok tutarı için ayrıca 7.000 adet daha üretmelidir. Dolayısıyla Ağustos ayında üretmesi gereken mamul sayısı 54.000+7.000= **61.000** adettir.

CEVAP: B

39. Katkı payı oranı; katkı payı tutarının, satış tutarına oranıdır. Bu oran "Satış Tutarına Bağlı Başabaş Noktası" hesaplanırken "Sabit Giderler Toplamına" bölünür.

CEVAP: A

40. Asal maliyet yönteminde, mamul maliyeti hesaplanırken yalnızca Direkt İlk Madde Ve Malzeme Giderleri ile Direkt İşçilik Giderleri kullanılır. Genel Üretim Giderleri mamul maliyeti hesaplanmasında kullanılmaz.

CEVAP: A

MUHASEBE 2020 ÇÖZÜMLERİ

1. Soruda verilen tanım **"Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri"** kavramına aittir.

CEVAP: D

2. İşletmenin uzun vadeli hisse senedi yatırımları, işletmenin ortaklık oranına bağlı olarak 24-Mali Duran Varlıklar hesap grubunda bulunan aşağıdaki hesaplarda izlenir.

Ortaklık oranı< = %10

→ 240- Bağlı Menkul Kıymetler

Ortaklık oranı > %10, < = %50

→ 242 – İştirakler

Ortaklık oranı > %50

→ 245 – Bağlı Ortaklıklar

Kısa vadeli hisse senedi yatırımları ise Dönen Varlıklar hesap sınıfındaki 11-Menkul Kıymetler hesap grubunda yer alan 110-Hisse Senetleri hesabında izlenir.

Diğer seçeneklerde bulunan hesapların dönen varlıklar ve duran varlıklar hesap sınıflarındaki kodları aşağıdaki gibidir:

120/220 – Alıcılar

131/231 – Ortaklardan Alacaklar

181/281 – Gelir Tahakkukları

126/226 – Verilen Depozito ve Teminatlar.

CEVAP: A

3. 181/281-Gelir tahakkukları hesabı bilançonun aktifinde yer alır ancak düzenleyici bir hesap değildir.

CEVAP: E

4. Birinci sınıf tacirler açısından muhasebenin temel işlevleri ve bu işlevler ile bağlantılı defterler şunlardır:

Kaydetme: Mali nitelikli verilerin tarih sırası ile günlük deftere kaydedilmesi...

Sınıflandırma: Günlük deftere kaydedilen verilerin büyük defterde bulunan hesaplar aracılığıyla sınıflandırılması...

Özetleme/Raporlama: Kaydedilen ve sınıflandırılan verilerin belirli amaçlar dolayısıyla bilanço, gelir tablosu ve diğer ek mali tablolar aracılığıyla özetlenmesi, rapor haline getirilmesi...

Analiz ve Yorumlama: Mali tablolardaki verilerin çeşitli analiz teknikleri ile analiz edilmesi ve ortaya çıkan sonuçların belli kriterler dâhilinde yorumlanması...

CEVAP: D

5. Satılan ticari malların iade alınması durumunda 610-Satıştan İadeler hesabı satış tutarı üzerinden borçlandırılır. Bu tutar üzerinden hesaplanan KDV tutarı ise 191- İndirilecek KDV hesabının borcuna kaydedilir. İade neticesinde yapılan geri ödeme ya da alıcının cari borcundan düşme durumlarına bağlı olarak ilgili hesap ya da hesaplar alacaklandırılır. Sorudaki verilere göre yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

——————— / ———————

610-Satıştan İadeler	30.000	
191-İndirilecek Kdv	4.500	
100-Kasa		4.500
101-Alınan Çekler		30.000

——————— / ———————

CEVAP: C

6. Dönem sonunda hesaplanan reeskont faiz tutarı aşağıdaki gibi kaydedilir:

657-Reeskont Faiz Giderleri	XXX	
122-Alacak Senetleri Reeskontu		XXX

Bir sonraki dönem başında yapılacak iptal kaydında 122-Alacak Senetleri Reeskontu hesabı borçlandırılarak kapatılır. Alacaklı hesap ise 657-Reeskont Faiz Giderleri hesabının zıttı olan 647-Reeskont Faiz Gelirleri hesabıdır.

122-Alacak Senetleri Reeskontu	XXX	
647-Reeskont Faiz Gelirleri		XXX

CEVAP: E

7. İşletmenin kısa vadeli menkul kıymet yatırımları 11-Menkul Kıymetler hesap grubundaki ilgili hesaplarda izlenir. İşletmenin satın almış olduğu menkul kıymetlerin piyasa fiyatının dönem sonu itibariyle alış fiyatının altına düşmesi durumunda işletmeler, **ihtiyatlılık** kavramı gereğince olası zarar için karşılık ayırma yoluna gidebilirler. Menkul kıymetler için karşılık ayırma kaydında 654- Karşılık Giderleri hesabı borçlandırılır, 119- Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı alacaklandırılır.

CEVAP: E

8. Maliyet esası kavramına göre bir varlığın satın alma sürecinde, satın alma işlemi ile ilgili yapılan tüm giderler ilgili varlığın maliyetine eklenir. KDV haricindeki diğer tüm vergiler de (ÖTV, gümrük vergisi) bu kapsam dâhilinde değerlendirilir. KDV ise niteliği gereği maliyet unsuru sayılamaz. Buna göre öncelikle KDV dâhil tutardan, KDV tutarının ayrıştırılması gerekir. Satın alınan mal bedeli: 17.700/1,18= 15.000 TL'dir. Nakliye gideri de maliyete eklendiğinde ortaya çıkan sonuç 15.300 TL olmaktadır. Nakliye giderinin KDV oranının da %18 olduğu ve ödemenin çek keşide edilerek yapıldığı varsayımlarına bağlı olarak yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

153-Ticari Mallar	15.300	
191-İndirilecek Kdv	2.754	
103-Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri		18.054

CEVAP: B

9. Bilançonun pasifinde yer alan hesaplar nitelik olarak iki şekilde gruplandırılabilir. Bu gruplandırma ve hesapların genel işleyişi aşağıdaki gibidir:

1. **Pasif karakterli hesaplar:** İlk kayıt ve artışlar hesabın alacak tarafına kaydedilir. Azalışlar hesabın borcuna kaydedilir. Bu tür hesaplar ya kalan vermez ya da alacak kalanı verebilir.
2. **Pasifi düzenleyici hesaplar:** İlk kayıt ve artışlar hesabın borç tarafına kaydedilir. Azalışlar hesabın alacağına kaydedilir. Bu tür hesaplar ya kalan vermez ya da borç kalanı verebilir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

10. Dönem içerisinde tespit edilen kasa noksanı aşağıdaki gibi muhasebeleştirilmiştir:

197-Sayım ve Tesellüm Noksanları	20.000	
100-Kasa		20.000

Dönem sonunda yapılacak kayıtta 197-Sayım ve Tesellüm Noksanları hesabı alacaklandırılarak kapatılmalıdır. Sayım noksanının ödenmiş olan ama kayıtlara geçirilmemiş bir senet dolayısıyla oluştuğu tespit edildiğine göre borçlu hesap da 321-Borç Senetleri hesabı olmalıdır.

CEVAP: B

11. ABC A.Ş. uzun vadeli finansman ihtiyacını karşılamak için tahvil ihraç ettiğinde aşağıdaki kaydı yapmıştır (banka hesabı aracılığıyla ihraç ettiği varsayımına göre):

102-Bankalar	60.000	
405-Çıkarılan Tahviller		60.000

Dönem sonu itibariyle tahvillerin vadesinin 1 yılın altına düşmesi durumunda 405-Çıkarılmış Tahviller hesabı borçlandırılarak kapatılır. 304-Tahvil, Anapara Borç Taksit ve Faizleri hesabı ise alacaklandırılır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

12. Satılan makinenin net değeri (Kayıtlı değer - Birikmiş Amortisman): 200.000 – 120.000 = 80.000 TL

KDV hariç satış tutarı: 177.000 /1,18 = 150.000 TL

80.000 TL net değerli makine 150.000 TL'ye satıldığına göre bu satıştan 70.000 TL kâr elde edilmiştir. Satış, yenileme amaçlı olduğu için bu tutar 549-Özel Fonlar hesabına kaydedilmelidir. Satışla ilgili yapılması gereken kayıt aşağıdaki gibidir:

101-Alınan Çekler	177.000	
257-Birikmiş Amortismanlar	120.000	
253-Tesis Makine ve Cihazlar		200.000
391-Hesaplanan Kdv		27.000
549-Özel Fonlar		70.000

Satın alınan makine ise aşağıdaki gibi kaydedilmelidir (KDV hariç tutar: 472.000/1,18 = 400.000 TL):

253-Tesis Makine ve Cihazlar	400.000	
191-İndirilecek Kdv	72.000	
102-Bankalar		472.000

Söz konusu makinenin ekonomik ömrü 10 yıl olduğuna göre amortisman oranı 1/10 = %10'dur. Buna göre makineye her yıl 400.000 x 0,1 = 40.000 TL amortisman ayrılacaktır. Makinenin amortismanının 70.000 TL'lik kısmı ise 549-Özel Fonlar hesabından karşılanacaktır. İlk yılda amortisman tutarının tamamı 549-Özel Fonlar hesabından karşılanabilmektedir. Dolayısıyla İlk yıl amortisman kaydında 549-Özel Fonlar hesabı borçlandırılmalı, 257-Birikmiş Amortismanlar hesabı alacaklandırılmalıdır. Bu kayıtla birlikte 549-Özel Fonlar hesabında 70.000-40.000 = 30.000 TL kalmıştır.

Not: İkinci yıl amortisman kaydında 549-Özel Fonlar hesabında kalan 30.000 TL yine bu hesabın borcuna kaydedilmeli (bu kayıtla birlikte hesap kapanmıştır), 10.000 TL ise 730-Genel Üretim Giderleri hesabının borcuna kaydedilmelidir. Sonraki 8 yılda her dönem sonunda yapılacak amortisman ayırma kaydında 730-Genel Üretim Giderleri hesabının tutarı 40.000 TL olmalıdır. Alacaklı hesap her kayıtta 257-Birikmiş Amortismanlar hesabıdır.

CEVAP: A

13. Satılan ve kalan ticari malların maliyetinin belirlenmesinde **ilk giren ilk çıkar (FIFO)** yönteminin kullanılması halinde, yapılan satışlarda ticari malların en erken satın alınandan başlamak üzere sonraki tarihlerde satın alınanlara doğru satıldığı varsayılır. Maliyet ve dolayısıyla satış kârı hesaplaması da buna göre yapılır.

Buna göre satılan üç adet ticari mal aşağıdaki sırayla ve maliyetle çıktığı varsayılmıştır.

5.000x1 + 6.000x1 + 7.000x1= 18.000 TL

Ticari mallar %10 kârla satıldığına göre satış fiyatı: 18.000x1,1 = 19.800 TL'dir. KDV ise 19.800x0,1 = 1.980 TL'dir.

Sürekli envanter yöntemini kullanan işletme bu satışla ilgili aşağıdaki kayıtları yapacaktır (satış karşılığı çek alındığı varsayılmıştır):

101-Alınan Çekler	21.780	
600-Yurtiçi Satışlar		19.800
391-Hesaplanan Kdv		1.980
621-Satılan Ticari Mallar Maliyeti	18.000	
153-Ticari Mallar		18.000

CEVAP: C

14. Gider hesapları dönemde borç tarafından çalışır ve dönem sonu itibariyle borç kalanı verir, gelir hesapları ise dönemde alacak tarafından çalışır ve dönem sonu itibariyle alacak kalanı verir.

Gider hesapları 690-Dönem Kârı veya Zararı hesabına aktarılıp kapatılırken alacaklandırılır. Gider hesaplarının toplam tutarı 690-Dönem Kârı veya Zararı hesabının borcuna kaydedilir.

Gelir hesapları ise 690-Dönem Kârı veya Zararı hesabına aktarılıp kapatılırken borçlandırılır. Gelir hesaplarının toplam tutarı 690-Dönem Kârı veya Zararı hesabının alacağına kaydedilir.

Soruda gider hesapları sorulmuştur. Seçenekler aşağıda değerlendirilmiştir:

I. (612) Diğer İndirimler: Gider hesabıdır.

II. (602) Diğer Gelirler: Gelir hesabıdır.

III. (623) Diğer Satışların Maliyeti: Gider hesabıdır.

IV. (192, 292, 392) Diğer KDV: Gelir ya da gider hesabı değildir. Bilanço hesabıdır.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

15. 521-Hisse Senedi İptal Kârları hesabı bir bilanço hesabıdır. Gelir tablosu kalemlerinin hesaplanmasında kullanılmaz.

Soru ile ilgili ek bilgi:

Olağan Kâr hesaplanırken aşağıdaki hesap gruplarının içerisinde bulunan hesaplar kullanılır:

60. Brüt Satışlar
61. Satış İndirimleri
62. Satışların Maliyeti (B seçeneğindeki 621- Satılan Ticari Mallar Maliyeti)
63. Faaliyet Giderleri (A seçeneğindeki 630- Araştırma ve Geliştirme Giderleri)
64. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar (C seçeneğindeki 644- Konusu Kalmayan Karşılıklar)
65. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar
66. Finansman Giderleri (D seçeneğindeki 661- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri)

CEVAP: E

16. Brüt Satış Zararı toplam noktasından başlamak üzere, gelirler bu toplama eklendiğinde, giderler de bu toplamdan çıkarıldığında **Dönem Kârı veya Zararı** tutarına ulaşılır. Soruda **Brüt Satış Zararı** toplam noktasının hesaplanmasında kullanılan 600-Yurtiçi Satışlar hesabı ile 611-Satış İskontoları hesabı ile bir gelir tablosu kalemi olmayan "Alış İskontoları" tutarları da verilmiştir. Bu tutarlar hesaplamaya dahil edilmemelidir. Aşağıdaki hesaplama tablosu oluşturulurken ilgili hesapların gelir tablosundaki yerleri dikkate alınmıştır.

BRÜT SATIŞ ZARARI (-)	**–9.000**
630-Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	–18.000
632-Genel Yönetim Giderleri (-)	–26.000
642-Faiz Gelirleri (+)	+34.000
646-Kambiyo Kârları (+)	+29.000
DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI	10.000

Sonuç pozitif çıktığı için işletme dönemi kâr ile kapatmıştır sonucuna ulaşılır.

CEVAP: B

17. 373-Maliyet Giderleri hesabı bir maliyet hesabı değil, bir bilanço hesabıdır.

CEVAP: A

18. 798-Gider Çeşitleri Yansıtma hesabı 7/B seçeneğini kullanan üretim işletmelerinin üretim, faaliyet ve finansman giderlerini, gelir tablosu hesaplarına ve 799-Üretim Maliyet hesabına yansıtılmasında kullanılan hesaptır.

<u>622-Satılan Mamuller Maliyeti hesabı bu kapsamdaki hesaplardan biri değildir.</u>

Bu yansıtma işlemi genel olarak aşağıdaki şekilde yapılır:

630-Araştırma ve Geliştirme Gid.	XXX	
631-Pazarlama Satış ve Dağ. Gid.	XXX	
632-Genel Yönetim Giderleri	XXX	
660-Kısa Vadeli Borçlanma Gid.	XXX	
661-Uzun Vadeli Borçlanma Gid.	XXX	
799-Üretim Maliyet	XXX	
798-Gider Çeşitleri Yansıtma		XXX

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

19. Sorudaki verilere göre yapılması gereken muhasebe kaydı ile bu kayıttaki hesapların tutarlarına ilişkin ayrıntı aşağıdadır:

730-Genel Üretim Giderleri	37.500	
360-Ödenecek Vergi ve Fonlar		5.300
361-Sosyal Güvenlik Kesintileri		11.700
335-Personele Borçlar		**20.500**

730-Genel Üretim Giderleri

İşçilerin işverene toplam maliyetidir. Brüt Ücret + Sosyal Güvenlik İşveren Payları → 30.000 +7.500 = 37.500 TL

360-Ödenecek Vergi ve Fonlar:

İşverenin **vergi sorumlusu** sıfatı ile işçinin brüt ücretinden kestiği damga vergisi ve gelir vergisi tutarları toplamıdır → 5.300 TL

361-Sosyal Güvenlik Kesintileri

İşçi ve İşverene ait sosyal güvenlik kesintileri toplamıdır

→ 4.200 TL +7.500 TL= 11.700 TL

335-Personele Borçlar:

İşçinin eline geçecek net tutardır. Brüt Ücret - (Vergi Kesintileri + Sosyal Güvenlik Kesintisi İşçi Payları) → 30.000 TL – (5.300 TL + 4.200 TL) = 20.500 TL

CEVAP: C

20. Öncelikle dönem içerisinde alınan ilk madde ve malzemelere ait tutarın KDV'den arındırılması gerekir. Buna göre alınan ilk madde ve malzeme tutarı: 43.660/1,18= 37.000 TL'dir. 150-İlk Madde ve Malzeme hesabının dönem sonu itibariyle görünümü şöyledir:

150-İLK MADDE VE MALZEME

13.000	20.000
37.000	
50.000	20.000

Hesap kalanı:

50.000-20.000 = 30.000TL

→ (%20 Endirekt: 6.000 TL, %80 Direkt: 24.000 TL)

Dönemde 30.000 TL'lik ilk madde ve malzeme tüketimi yapılmıştır. Bu tüketim tutarının direkt nitelikli olan kısmı 710-Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri hesabına, endirekt kısmı ise 730-Genel Üretim Giderleri hesabının borcuna kaydedilmelidir. Toplam tüketim tutarı 150-İlk Madde ve Malzeme hesabının alacağına kaydedilmelidir.

CEVAP: D

21. 644-Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabı bir gelir hesabıdır. Nakit çıkışına neden olmayan giderler arasında yer almaz. Nakit çıkışına neden olmayan giderler şunlardır:

- Amortisman Giderleri
- Varlık Değer Düşüklüğüne ve Kaynaklara Ait Karşılık Giderleri
- Reeskont Faiz Giderleri
- 180/280 Gelecek Aylara Ait Giderlerden cari dönemde gidere dönüştürülen kısım
- 381/481 Gider Tahakkukları Kaynaklı Giderler
- 308/408 Menkul Kıymet İhraç Farklarının çıkarılan tahvilin ve diğer borçlanma belgelerinin vadesine göre gidere dönüştürülmesi
- 170-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetlerinin 622 Satılan Hizmet Maliyetine aktarılması
- Alınan Avansların mahsubu
- Diğer nakit çıkışı gerektirmeyen giderler

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

22. Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 10)'da;

"Finansal Tabloya Alınma ve Değerleme Esasları", "Raporlama döneminden (bilanço tarihinden) sonraki düzeltme gerektiren olaylar" başlığı altında "işletmeler; raporlama döneminden (bilanço tarihinden) sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltmekle yükümlüdür" ifadesi geçmektedir.

Aynı başlığın açıklandığı bölümde (b) maddesinde konuyla ilgili ayrıntılı bilgi verilmektedir.

CEVAP: B

23. Varlık ya da borç kalemlerinin ilk kayıt edildiği değerleri ile vergiye konu olacak değerleri arasında, TMS ve vergi mevzuatındaki çeşitli değerleme ilkeleri nedeniyle ortaya çıkan farklara, "geçici farklar" denilmektedir. Standartlar da geçici farklar kavramını; "bir varlığın veya borcun finansal durum tablosundaki (bilanço) defter değeri ile bunların vergi açısından taşıdıkları değerler arasındaki farklardır" (TMS-12: 1) şeklinde tanımlamıştır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

24. TMS 2 Stoklar Standardında (10) Stokların Maliyeti başlığında, "Stokların maliyeti ; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir" ifadesi yer almaktadır.

Seçenekler aşağıda değerlendirilmiştir:

A) **Dönüştürme maliyetleri:** Söz konusu standartta stok maliyetine eklenmesi hususu ayrı bir başlık altında (12, 13 ve 14. maddelerde) ayrıntılarıyla verilmiştir.

B) **Normalin üzerinde olan fire ve kayıplar:** "Diğer Maliyetler" başlığı altında 16. maddede "stok maliyetine eklenmeyen ve dönem gideri kabul edilen örnekler arasında yer almaktadır.

C) **İade alınamayan vergiler:** 11. Madde; "Satın Alma Maliyeti" başlığı altında, stok maliyetine eklenmesi gereken satın alma maliyetleri arasında iade alınamayan vergiler de sayılmıştır.

D) **Bir sonraki aşama için gerekli olan depolama maliyetleri:** "Diğer Maliyetler" başlığı altındaki 16. Maddede (b) alt maddesinde bir sonraki aşama için gerekli olan depolama maliyetlerinin de stok maliyetine dahil edilmesi gerektiği açıklanmıştır.

E) **Alış giderleri (taşıma, yükleme, boşaltma):** 11. Madde "Satın alma maliyeti" başlığında alış giderlerinin de stok maliyetine eklenmesi gerektiği açıklanmıştır.

CEVAP: B

25. Net İşletme Sermayesi= Dönen Varlıklar - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

İşletmenin Net İşletme Sermayesi: 500.000 TL ve Dönen Varlıkları 1.200.000 TL ise Kısa Vadeli Yabancı Kaynakları

1.200.000 - 500.000 = 700.000 TL'dir.

Devamlı Sermaye = Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar →

Devamlı Sermaye = Aktif (Pasif) Toplamı – Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Devamlı Sermaye

= 3.000.000 – 700.000 = 2.300.000 TL

CEVAP: D

26. Özün önceliği kavramına göre vadeli çekler senet olarak değerlendirilmelidir. Buna göre dönem sonu itibariyle tespit edilen, işletmenin keşide ettiği vadeli çekler 103- Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabından 321- Borç Senetleri hesabına aktarılmalıdır. Bu aktarma kaydı aşağıdaki gibi olmalıdır:

———————— / ————————

103-Verilen Çekler ve Ö.E. XXX

321-Borç Senetleri XXX

———————— / ————————

CEVAP: A

27. Toplam kira ödemesi 2.000 TL ise aylık kira bedeli 2.000/5= 400 TL'dir. 2019 dönemine ait olan gider tutarı (Eylül, Ekim, Kasım, Aralık): 400x4= 1.600 TL'dir. Peşin ödenmiş olmasına rağmen 2020 dönemine ait olan (1aylık) gider ise 400 TL'dir. 01.09.2019 tarihinde yapılması gereken doğru kayıt şöyledir:

———————— / ————————

770-Genel Yönetim Giderleri 1.600

281-Gelecek Yıllara Ait Giderler 400

100-Kasa 2.000

———————— / ————————

Bu kayıt doğru yapılmış olsaydı dönem sonunda 281- Gelecek Yıllara Ait Giderler hesabından 181- Gelecek Aylara Ait Giderler hesabına aktarma yapılacaktı. Hatalı kayıt dönem sonunda tespit edildiğinden 770- Genel Yönetim Giderleri hesabına yazılan fazla tutarın (400 TL), 281- Gelecek Yıllara Ait Giderler hesabına aktarılması anlamsız olacaktır. Söz konusu tutar doğrudan 181- Gelecek Aylara Ait Giderler hesabına aktarılmalıdır. Yapılacak aktarma kaydı şöyledir:

———————— / ————————

181-Gelecek Aylara Ait Giderler XXX

770-Genel Yönetim Giderleri XXX

———————— / ————————

CEVAP: C

28. Toplam faiz gelirinin 1 aylık kısmı 2019 dönemine, 2 aylık kısmı ise 2020 dönemine aittir. 2 aylık faiz geliri 1.000$ x 2 ay x 6/1.200 = 10$'dır. 2020 dönemine ait faiz geliri, faiz gelirinin kaydedileceği tarihteki kur üzerinden hesaplanmalıdır. Buna göre 2020 dönemine ait faiz geliri 10$ x 6,1 TL = 61 TL'dir.

CEVAP: A

29. Dikey analiz tekniğinde mali tabloda yer alan bir grup toplamı 100 kabul edilir ve mali tablodaki diğer kalemler buna göre oranlanarak her kaleme ilişkin tutarın bulunduğu grubun toplam tutarı içindeki payı hesaplanır.

CEVAP: E

30. Cari Oran

$$= \frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$$

Bu oranın 1 olması Dönen Varlıklar ile Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar tutarlarının birbirine eşit olduğu anlamına gelir. Buna göre net işletme sermayesi ve asit test oranı aşağıda değerlendirilmiştir:

Net İşletme Sermayesi: Dönen Varlıklar - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Dönen Varlıklar ile Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar birbirine eşitse, birbirinden farkı 0 olur.

Asit Test Oranı

$$= \frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$$

Dönen Varlıklardan Stoklar çıkarıldığında çıkan sonuç Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar toplamından küçük olacağı için Asit Test Oranı sonucu birden küçük olacaktır.

CEVAP: C

31. Bir üretim işletmesinin ürettiği ve sattığı ürünler **"mamul"** olarak adlandırılmaktadır. Yalnızca ürettiklerini satan bir üretim işletmesinin ticari mal stoku olmayacağı için işletmenin dönem sonu bilançosunda 153- Ticari Mallar hesabı olmaz. Diğer Seçenekler aşağıda değerlendirilmiştir:

150-İlk Madde ve Malzeme: Gömlek üretimi için gerekli hammaddelerin izlendiği hesaptır.

151-Yarı Mamuller-Üretim: Üretim sürecinde belli bir seviyeye gelmiş ancak üretimi henüz tamamlanmamış gömleklerin izlendiği hesaptır.

152-Mamuller: Üretimi tamamlanmış ve henüz satışı gerçekleşmemiş (stoktaki) gömleklerin izlendiği hesaptır.

100-Kasa: Nakitlerin izlendiği hesaptır.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

32. Nakit akış tablosunda finansman faaliyetlerine ilişkin net nakit akışının hesaplanması için finansman faaliyetleri ile ilgili nakit girişlerine ait tutarlar toplanır, finansman faaliyetleri ile ilgili nakit çıkışları çıkarılır.

Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakitler ile finansman faaliyetlerine ilişkin nakit kullanımları aşağıda özetlenmiştir:

Nakit artışları (+)	Nakit çıkışları (–)
Kısa vadeli yabancı kaynak artışları	Kısa vadeli yabancı kaynak ödemeleri
Uzun vadeli yabancı kaynak artışları	Uzun vadeli yabancı kaynak ödemeleri
Sermaye artışı (+700.000)	Ödenen temettüler (–50.000)
Hisse senedi ihraç primleri (+150.000)	Sermaye azaltılması

Sorudaki verilere ilişkin nakit artış ve çıkışları yukarı koyu karakterlerle gösterilmiştir. Buna göre KLM A.Ş.'nin finansman faaliyetlerine ilişkin net nakit akışı:

700.000+150.000-50.000 = 800.000 TL'dir.

CEVAP: D

33. Ekonomik Rantabilite

$$= \frac{\text{Faiz ve Vergi Öncesi Kâr}}{\text{Kaynak (Pasif) Toplamı}}$$

İşletmenin yabancı kaynaklarının toplam kaynaklara oranı 0,40 ise 40 birim yabancı kaynağa karşılık 100 birim toplam kaynağı (Pasif toplamı) var demektir. Toplam kaynaklar, yabancı kaynaklar ile öz kaynakların toplamından oluşur. Yabancı kaynak tutarı 40 birimse, öz kaynak tutarı 60 birim olur. Öz kaynaklara yani 60 birime denk gelen tutar 12.000 TL ise toplam kaynaklara yani 100 birime denk gelen tutar 12.000x100/60 = 20.000 TL'dir. Buna göre;

Ekonomik Rantabilite Oranı= 3.000/20.000 = %15 olarak bulunur.

- Bazı kaynaklarda, Ekonomik Rantabilite Oranının hesaplanmasında payda kısmında Devamlı Sermaye (Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar + Öz Kaynaklar) tutarının olması gerektiği geçmektedir. Soruya ve seçeneklere göre hangi formülün uygulanması gerektiğine karar verilmelidir.

CEVAP: D

34. Bir işletmenin yaptığı kısa ve uzun vadeli yatırımların tamamı işletme bilançosunun aktifinde gösterilir. İşletmenin yatırımlarının kârlılığını ortaya koyan oran (Dupont kontrol şeması) şöyledir:

Yatırımların Kârlılığı = Kâr marjı x Aktif devir hızı

Yatırımların Kârlılığı

$$= \frac{\text{Dönem Net Kârı}}{\text{Net Satışlar}} \times \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Aktifler (Varlıklar)}}$$

Kâr Marjı — Aktvif Devir Hızı

CEVAP: A

35. Trend analizinde baz alınan bir yıla 100 değeri verilir ve diğer yıllardaki veriler bu değere göre oranlanır. Soruda trend analizi neticesinde oluşan değerler hazır verilmiştir. Sadece sayılara bakılarak yorum yapılabilir.

2016 yılında, baz alınan 2015 yılına göre brüt satışlarda azalış olduğu için brüt satışlarda baz yıla göre istisnasız her yıl artış olduğu bilgisi yanlıştır.

CEVAP: C

36. Alacak Devir Hızı

$$= \frac{\text{Kredili Satışlar}}{\text{Ortalama Ticari Alacaklar}}$$

Ortalama Ticari Alacaklar

$$= \frac{\text{Dönem Başı Ticari Alacaklar} + \text{Dönem Sonu Ticari Alacaklar}}{2}$$

Ortalama Ticari Alacaklar

= (8.000 + 4.000) / 2 = 6.000

Alacak Devir Hızı

= 180.000/6.000 = 30

CEVAP: D

37. Bilanço ve gelir tablosu "temel mali tablolar" olarak nitelendirilirler. Temel mali tablolarda bu mali tabloları çıkaran işletmenin niteliğine göre, ticari mal satın alma maliyeti, üretilen mamul maliyeti, üretilen hizmet maliyeti, inşa maliyeti gibi maliyetlere ilişkin bilgilere ulaşılabilir.

Bir işletmenin iktisadi bir karar alırken vazgeçmek zorunda olduğu alternatiflerden ikinci en iyi alternatif fırsat maliyeti olarak nitelendirilir. Fırsat maliyetinin mutlak bir karşılığı olmadığı için niteliği gereği finansal tablolarda raporlanan maliyet türleri arasında yer almaz.

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

38. Mamul maliyetinin hesaplanmasında kullanılan "maliyet kapsamına göre maliyet yöntemleri" ve bu yöntemlerde kullanılan hesaplama yöntemleri şunlardır:

(Tüm maliyet yöntemlerinde Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderlerinin tamamı ile Direkt İşçilik Giderlerinin tamamı hesaplamaya dâhil edilir. Genel Üretim Giderlerine ait tutarların hangi kısmının hesaplamaya dahil edileceği yöntemden yönteme değişir).

- Tam maliyet yöntemi → Genel üretim giderlerinin tamamı
- Değişken maliyet yöntemi → Genel üretim giderlerinin değişken kısmı
- Normal maliyet yöntemi → Genel üretim giderlerinin değişken kısmı + kapasite kullanım oranına göre genel üretim giderlerinin sabit kısmı
- Direkt (asal) maliyet yöntemi → Genel üretim giderleri hesaplamaya dahil edilmez.

Soruda değişken maliyet yöntemi sorulmuştur. Buna göre üretilen mamullerin toplam maliyeti:

40.000 + 30.000 +10.000 = 80.000 TL'dir. Dönemde 500 adet mamul üretildiğine göre birim mamul maliyeti: 80.000/500 = 160 TL'dir.

CEVAP: C

39. Geçmiş döneme/dönemlere ait kâr payının ortaklara dağıtılması ile ilgili muhasebe kaydı (kâr yedekleri göz ardı edildiğinde) şöyledir:

——————— / ———————

570-Geçmiş Yıllar
Kârları XXX
331-Ortaklara Borçlar XXX

——————— / ———————

Sermaye artırımı yapılması kararlaştırıldığında öncelikle sermaye taahhüt kaydı yapılır. Bu kayıt aşağıda gösterilmiştir.

——————— / ———————

501-Ödenmemiş
Sermaye XXX
500-Sermaye XXX

——————— / ———————

Sermaye taahhüdünün belli bir kısmının ya da tamamının ortaklara dağıtılan (ancak henüz ödenmeyen) kâr payından karşılanması kararlaştırılmışsa buna ilişkin tutar 331-Ortaklara Borçlar hesabının borcuna karşılık, 501-Ödenmemiş Sermaye hesabının alacağına kaydedilir.

CEVAP: E

40. Cari dönemin denetiminde kullanılacak bir sonraki denetimde kullanılmayıp yeniden düzenlenecek çalışma kağıtlarına cari dosya denir. Cari dosyada yer alan çalışma kağıtlarına aşağıdaki belgeler örnek olarak verilebilir:

- Denetim sözleşmesi
- Denetim programı,
- Denetim mizanı,
- Çalışma mizanı,
- Önemli rasyolar ve trend analizleri
- İşletme personeli ile yapılan görüşme tutanakları,
- Doğrulama mektuplarına gelen cevaplar
- Hesap analiz cetvelleri,
- İç kontrol değerlendirme formları (anket formu, akış şemaları ve notlar)
- Yapılan yazışmaların kopyaları
- İşletmeden alınan yazılı beyanlar, yönetim teyit mektupları
- Yönetim kurulu ve genel kurul toplantı tutanakları,
- Düzeltme tabloları

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ



MUHASEBE 2021 ÇÖZÜMLERİ

1. Gelir tablosu ilkelerinin amacı; satışların, gelirlerin, satış maliyetlerinin, giderlerin, kâr ve zararlara ait hesapların ve belli dönemlere ait işletme faaliyeti sonuçlarının sınıflandırılmış ve gerçeğe uygun olarak gösterilmesini sağlamaktır. Gerçekleşmemiş satışlar, gelir ve kârlar gerçekleşmiş gibi veya gerçekleşenler gerçek tutarından fazla veya az gösterilmemelidir ilkesi de **Gelir Tablosu** ilkelerinden bir tanesidir.

   İhtiyatlılık kavramı da bu ilke temelinde, giderlerin henüz gerçekleşmese bile gerçekleşecekmiş gibi kayıt altına alınmasını; gelirlerin ise ancak kesinleştikten sonra kayıt altına alınmasını öngören muhasebe temel kavramıdır.

   CEVAP: B

2. **Konsinye:** Bir satıcının, başka bir satıcı, dağıtıcı veya komisyoncuyla mallarının ederini satıldıktan sonra almak üzere yaptığı satışa "konsinye" denir. İşletmede konsinye olarak bulunan mallar, bir başka işletmeye ait olmakla birlikte işletme aracılığıyla satışa çıkarılacak olan mallar olduğu için işletme varlıkları arasında yer almaz.

   CEVAP: C

3. 690- Dönem Kârı veya Zararı hesabı, dönem sonucu olan brüt kâr veya zarar tutarının gelir tablosunda gösterilmesi için kullanılan hesaptır. Brüt kâr veya zarar tutarı tespit edildikten sonra bu hesap kapatılır ve bu hesabın kalanı gelir tablosunda net kâr veya zararın gösterilmesi için kullanılan 692- Dönem Net Kârı veya Zararı hesabına aktarılır. Net kâr veya net zarar tespit edildikten sonra bu hesabın kalanı da ilgili bilanço hesabına aktarılarak kapatılır (Net Zarar → 591- Dönem Net Zararı, Net Kâr → 590- Dönem Net Kârı). Envanter sürecinde kapatılan bu hesaplar genel kesin mizanda kalan vermezler.

   590- Dönem Net Kârı veya 591- Dönem Net Zararı hesapları ise net kâr/zarar tutarının bilançoda gösterilmesi için kullanılan hesaplardır. Bu hesaplar (diğer tüm bilanço hesapları gibi) genel kesin mizan ve sonrasında bilanço ve gelir tablosu çıkarıldıktan sonra kapatılırlar. Dolasıyla bu hesaplar genel kesin mizanda kalan verirler.

   CEVAP: C

4. Personelin net ücretinin hesaplanması için, brüt ücretten doğrudan ya da dolaylı olarak hesaplanan aşağıdaki kesintilerin toplamı çıkarılır:

   SGK İşçi Payı

   İşsizlik Sigortası İşçi Payı

   Gelir Vergisi

   Damga Vergisi

   İşverene ait olan ve yine işçinin brüt ücretinden hesaplanan aşağıdaki kesintiler ise işçinin net ücretine etki etmez:

   SGK İşveren Payı

   İşsizlik Sigortası İşveren Payı

   CEVAP: E

5. Ticari mallar değer kaybına uğradığında, işletmenin stoklarındaki diğer ticari mallardan ayrılması için aşağıdaki kayıt yapılmıştır:

157- DİĞER STOKLAR 80.000
- Değeri Düşen Mallar
153- DİĞER STOKLAR 80.000

Dönem sonunda yapılan karşılık ayırma kaydı ise aşağıdaki gibidir:

654- KARŞILIK GİDERLERİ 5.000
158- STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI 5.000

Bu kayıt işletmenin söz konusu ticari malları gelecek dönemde 75.000 TL'ye satabileceğini öngördüğünü gösterir. Ancak satış gerçekleşmemiştir. Değeri düşen ticari malların bedelsiz olarak hurdaya verilmesi durumunda 157- Diğer Stoklar hesabı alacaklandırılarak, 158- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı ise borçlandırılarak kapatılmalıdır. 75.000 TL'lik beklenmeyen zarar ise 659- Diğer Olağan Gider ve Zararlar (ya da 689- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar) hesabının borcuna kaydedilmelidir. Yapılacak kayıt aşağıdaki gibi olmalıdır:

158- STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI 5.000
659- DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR 75.000
157- DİĞER STOKLAR 80.000
- Değeri Düşen Mallar

CEVAP: A

6. Maliyet esası kavramı gereğince bir varlığın satın alma sürecindeki satın alma ile ile ilgili tüm giderler ilgili varlık maliyetine kaydedilmelidir. Buna göre üretimde kullanılmak üzere deri satın alındığında aşağıdaki kayıt yapılmalıdır:

Varsayım: 15.000 TL'lik deri satın alınmıştır: (Peşin satın alındığı ve KDV olmadığı varsayımı ile)

150- İLK MADDE VE MALZEME 15.000
100- KASA 15.000

Söz konusu derilerin nakliye gideri için yapılacak muhasebe kaydı yine aynı şekilde aşağıdaki gibi olmalıdır:

Varsayım: 500 TL nakliye gideri yapılmıştır: (Peşin ödeme yapıldığı ve KDV olmadığı varsayımı ile)

150- İLK MADDE VE MALZEME 500
100- KASA 500

Bu kayıtlar ile birlikte üretimde kullanılacak derinin toplam maliyeti 15.500 TL olarak tespit edilmiştir.

CEVAP: A

7. Maliyet esası kavramı gereğince bir varlığın satın alma sürecindeki satın alma ile ile ilgili tüm giderler ilgili varlık maliyetine kaydedilmelidir. Yine bu kavram gereğince KDV bir maliyet unsuru olamaz. Satın alınan ticari malların toplam maliyeti:

Satın alma:	100 TL x 500 adet=	50.000 TL
KDV'den arındırılmış nakliye gideri:	590/1,18=	500 TL
Toplam Maliyet:		**50.500 TL**

YARGI YAYINEVİ

Satın alınan ticari mallar toplam maliyet tutarı üzerinden 153- Ticari Mallar hesabının borcuna kaydedilmelidir. Satın alma sürecinde ödenen KDV tutarları ise 191- İndirilecek KDV hesabının borcuna kaydedilmelidir. Satın alma işlemine ait KDV tutarı (KDV hariç olduğu için satın alma tutarı üzerinden hesaplanmalıdır) 50.000 TL x 0,18= 9.000 TL'dir. Nakliye giderine ait KDV tutarı ise 590-500=90 TL'dir. Toplam indirilecek KDV tutarı: 9.000+90= **9.090 TL**'dir.

Ticari mal bedeli çek ile ödendiği için KDV dahil tutar olan 59.000 TL 101- Alınan Çekler hesabının alacağına, KDV dahil nakliye bedeli olan 590 TL ise nakit ödendiği için 100- Kasa hesabının alacağına kaydedilmelidir.

CEVAP: C

8. İşletmenin satın almaları dolayısıyla ödediği KDV tutarları 191- İndirilecek KDV hesabının borcuna kaydedilir. İşletmenin satışlar dolayısıyla alıcılardan tahsil ettiği KDV tutarları ise 391- Hesaplanan KDV hesabının alacağına kaydedilir. Bir ay boyunca bu hesaplarda toplanan KDV tutarları ay sonunda birbirleri ile karşılaştırılır. Bu karşılaştırma işlemine KDV mahsubu (tahakkuku) işlemi adı verilir. KDV mahsubu işlemine ait muhasebe kaydında 191- İndirilecek KDV hesabı alacaklandırılarak, 391- Hesaplanan KDV hesabı borçlandırılarak kapatılır. Karşılaştırma sonucuna KDV mahsup kaydında kullanılacak diğer hesaplar aşağıda açıklanmıştır.

191- İndirilecek KDV hesabının kalanı > 391- Hesaplanan KDV hesabının kalanı → İşletme, tahsil ettiğinden fazla KDV ödemiştir. İki hesap arasındaki fark gelecek ayda tekrar değerlendirilmek üzere 190- Devreden KDV hesabının borcuna kaydedilir.

391- Hesaplanan KDV hesabının kalanı > 191- İndirilecek KDV hesabının kalanı → İşletme, ödediğinden fazla KDV tahsil etmiştir. İki hesap arasındaki fark gelecek ay ödenmek üzere 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabının alacağına kaydedilir.

CEVAP: D

9. Dönem içerisinde 193- Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabının borcunda biriken tutar (borç kalanı tutarı), dönem sonunda aşağıdaki kayıt ile 371- Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri hesabına aktarılır.

——————— / ———————

371-DÖNEM KÂRININ
PEŞİN ÖDENEN VERGİ
VE DİĞER
YÜKÜMLÜLÜKLERİ **3.850**
193- PEŞİN ÖDENEN
VERGİ VE FONLAR 3.850

——————— / ———————

CEVAP: E

10. Geçen dönem sonunda elde edilen kâr tutarı 590- Dönem Net Kârı hesabının alacağına kaydedilmiştir. Bir sonraki dönem başında 590- Dönem Net Kârı hesabı aşağıdaki kayıtla 570- Geçmiş Yıllar Kârları hesabına aktarılır:

——————— / ———————

590- DÖNEM NET KÂRI XX
570- GEÇMİŞ YILLAR
KÂRLARI XX

——————— / ———————

570- Geçmiş Yıllar Kârları hesabında bulunan tutarın bir kısmı ya da tamamı ile geçmiş yıllara ait zarar karşılanacaksa aşağıdaki kayıt yapılmalıdır:

——————— / ———————

570- GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI XX
580- GEÇMİŞ YILLAR
ZARARLARI **XX**

——————— / ———————

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

11. F işletmesi kredili (veresiye) borcunun iskontolu ödemiş olsa da için borcunun tamamının kayıtlı olduğu 320- Satıcılar hesabı borçlandırılarak kapatılmalıdır. Elde edilen iskonto, F işletmesinin satın aldığı ticari malların maliyetini düşürdüğü için 153- Ticari Mallar hesabı alacaklandırılmalıdır. F işletmesinin borcunu nakit ödediği varsayımı ile ödediği tutar da 100- Kasa hesabının alacağına kaydedilmelidir. Yapılacak kayıt aşağıdaki gibi olmalıdır (KDV yok sayılmıştır):

——————— / ———————

320- SATICILAR 94.400
153- TİCARİ MALLAR 400
100- KASA 94.000

——————— / ———————

CEVAP: E

12. 2020 dönem sonunda bilançoda yer alan kıdem tazminatı tutarı 96.000 TL olduğuna göre ve 2021 dönemi sonunda bu tutarın 120.000 TL olacağı tahmin edildiğine göre 2021 yılında ayrılacak kıdem tazminatı tutarı karşılığı toplam 120.000-96.000= 24.000 TL'dir. İşletme bu tutarı aylık olarak kayıtlara yansıtmak istediğine göre her ay 24.000 TL/12 ay= 2.000 TL tutarında kıdem tazminatı karşılığı ayırmalıdır. Giderlere ilişkin tahminler ilgili gider/maliyet hesabının (soruya göre 730- Genel Üretim Giderleri) borcuna karşılık 373- Maliyet Giderleri Karşılığı hesabının alacağına kaydedilir. Buna göre aylık tahmini olarak ayrılacak 2.000 TL'lik kıdem tazminatı tutarı her ay sonunda aşağıdaki gibi kayıt altına alınmalıdır.

——————— / ———————

730- GENEL ÜRETİM GİDERLERİ 2.000
373- MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI 2.000

——————— / ———————

Not: İşletme yukarıdaki kaydı 11 ay boyunca yaptıktan sonra 373- Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında biriken tutar 2.000 TL x 11 ay= 22.000 TL olmuştur. Aralık ayı sonunda yapılacak aktarma kaydı ise aşağıdaki gibi olmalıdır (bir sonraki dönemde kıdem tazminatı ödenmesi gereken işçi olmadığı varsayımına göre):

——————— / ———————

730- GENEL ÜRETİM GİDERLERİ 2.000
373- MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI 22.000
472- KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 24.000

——————— / ———————

CEVAP: C

13. Tekdüzen hesap planına göre, kuruluş ve örgütlenme giderleri dönem içerisinde bir bilanço hesabı olan 262- Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri hesabı ile aktifleştirilmeli ve sonrasında her dönem sonunda itfa yoluyla gidere dönüştürülmelidir. Kuruluş ve örgütlenme giderleri ile bilgilere ancak bilanço ile ulaşılabilir.

CEVAP: C

YARGI YAYINEVİ

14. Soruda verilen veriler gelir tablosunun ilgili yerlerine yerleştirilerek sonuca ulaşılabilir:

	TL	TL
Net Satışlar		842.000
62- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		-480.000
622- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	-480.000	
BRÜT SATIŞ KÂRI		**362.000**
63- FAALİYET GİDERLERİ		-132.000
630- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-20.000	
631- Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-100.000	
632- Genel Yönetim Giderleri (-)	-12.000	
FAALİYET KÂRI		**230.000**

646- Kambiyo Kârları hesabı ile 657- Reeskont Faiz Giderleri hesapları, Faaliyet Kârı hesaplandıktan sonra "Olağan Kâr" toplamının hesaplanması için kullanılan hesaplar olduğu için Faaliyet Kârı hesaplanırken kullanılmaz.

CEVAP: B

15. Toplam faiz 10.000x6x6/1.200= 300$'dır. Aylık faiz ise 300/6= 50$'dır. 2020 dönemine ait olan 1 aylık (Aralık) faiz tutarı aşağıdaki faiz tahakkuk kaydı ile 2020 gelirleri arasına katılmalıdır. Parayla ölçülme kavramı gereğince söz konusu tutar Türk Lirası cinsinden kayıt altına alınmalıdır. Türk Lirası tutar hesaplanırken dönem sonundaki güncel kur kullanılmalıdır. Buna göre kayıt altına alınacak faiz geliri tutarı 50$ x 6 TL= 300 TL'dir.

——————— / ———————

181- GELİR TAHAKKUKLARI 300

642- FAİZ GELİRLERİ 300

——————— / ———————

CEVAP: B

16. Öz Sermaye Karşılaştırılması yoluyla kâr/zarar hesaplanması aşağıdaki gibi yapılır:

Dönem Sonu Öz Sermaye Tutarı	+	
Dönem Başı Öz Sermaye Tutarı	(-)	
Ortaklarca Çekilen Değerler	+	
Ortaklarca Eklenen Değerler	(-)	
Sonuç	+	→ Kâr
	(-)	→ Zarar

İşletmenin öz sermaye tutarı varlıklardan, yabancı kaynakların çıkarılması ile bulunabilir. Buna göre dönem sonu öz sermaye tutarı: 800.000-450.000= 350.000 TL, dönem başı öz sermaye tutarı: 500.000-250.000= 250.000 TL'dir. Ortaklarca çekilen değer yoktur. 250.000 TL'lik sermaye artışı (ortaklarca eklenen değer) vardır. Buna göre kâr/zarar hesabı aşağıdaki şekilde yapılabilir:

Dönem Sonu Öz Sermaye Tutarı	350.000 TL
Dönem Başı Öz Sermaye Tutarı	-250.000 TL
Ortaklarca Çekilen Değerler	0 TL
Ortaklarca Eklenen Değerler	-250.000 TL
Sonuç	**-150.000 TL (Zarar)**

CEVAP: E

17. İşçiler iki vardiya halinde çalıştığına göre ve her vardiyada 10'ar işçi çalıştığına göre üretimde toplam 20 işçi çalışmaktadır. Ocak ayındaki toplam işçilik gideri aşağıdaki gibi hesaplanabilir:

20 işçi x 8 saat x 20 gün x 10 TL

= 32.000 TL

YARGI YAYINEVİ

Maliyet muhasebesini 7/A seçeneğine göre izleyen bir işletmede üretici işçilerin üretimde geçirdikleri süreye denk gelen işçilik gideri 720- Direkt İşçilik Giderleri hesabında izlenmektedir. Üretici işçilerin esas üretim faaliyeti haricinde olmakla birlikte üretimle ilgili olmak üzere işyerinde geçirdikleri süreye denk gelen işçilik gideri ise 730- Genel Üretim Giderleri hesabında izlenmektedir.

Toplam işçilik giderinin %10'u üretim makinelerinin bakım ve onarımına ayrıldığına göre 32.000 TL'lik toplam işçilik giderinin %10'u (32.000x0,10= 3.200 TL) 730- Genel Üretim Giderleri hesabının borcuna, kalan tutarın tamamı (32.000-3.200= 28.800 TL) 720- Direkt İşçilik Giderleri hesabının borcuna kaydedilmelidir.

CEVAP: C

18. Banka kredisine ilişkin faizin ödeme kaydı aşağıdaki gibi olmalıdır:

——————— / ———————

780- FİNANSMAN GİDERLERİ XX
102- BANKALAR XX

——————— / ———————

Soruda 780- Finansman Giderleri hesabındaki tutarın dönem sonunda ilgili gelir tablosu hesaplarına aktarılması işlemi sorulmuştur.

780- Finansman Giderleri hesabına ait tutarın gelir tablosunda görünebilmesi için dönem sonunda yansıtma kaydı yapılmalıdır. Bu yansıtma kaydında söz konusu tutar, **781- Finansman Giderleri Yansıtma** hesabı kullanılarak **660- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri** ve **661- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri** hesaplarına yansıtılır. Soruda yalnızca 660- Kısa Vadeli Yansıtma Giderleri hesabı ile ilgili bilgi vardır. Finansman Giderinin yansıtma kaydı aşağıdaki gibi olmalıdır.

——————— / ———————

660- KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ XX
781- FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA XX

——————— / ———————

Not: Bir sonraki aşamada 781- Finansman Giderleri hesabı borçlandırılarak, 780- Finansman Giderleri hesabı alacaklandırılarak kapatılır.

CEVAP: B

19. Hizmet üretim işletmelerinde, hizmet üretimine ait giderler dönem içerisinde 740- Hizmet Üretim Maliyeti hesabının borcuna kaydedilir. Dönem sonunda bu hesapta toplanan tutarın (hesabın borç kalanı) gelir tablosunda gösterilebilmesi için yansıtma kaydı yapılmalıdır. Bu yansıtma kaydında söz konusu tutar, 741- Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma hesabı kullanılarak 622- Satılan Hizmet Maliyeti hesabına aktarılır.

——————— / ———————

622- SATILAN HİZMET MALİYETİ XX
741- HİZMET ÜRETİM MALİYETİ YANSITMA XX

——————— / ———————

Soruda 740- Hizmet Üretim Maliyeti hesabının kapatılmasına ilişkin kayıt sorulmaktadır. Yukarıdaki yansıtma kaydından sonra dönemde borçlu çalışan ve borç kalanı veren 740- Hizmet Üretim Maliyeti ile yansıtma kaydında alacaklı açılan 741- Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma hesapları aşağıdaki kayıt ile kapatılır.

——————— / ———————

741- HİZMET ÜRETİM MALİYETİ YANSITMA XX
740- HİZMET ÜRETİM MALİYETİ XX

——————— / ———————

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

20. Satın alınan ilk madde ve malzemeler 150- İlk Madde ve Malzeme hesabının borcuna kaydedilir. 7/B seçeneğini **kullanan** işletmelerde, satın alınan ilk madde ve malzemeler kullanıldıkça, kullanılan ilk madde ve malzemelere ait tutar **790- İlk Madde ve Malzeme Giderleri** hesabının borcuna karşılık, 150- İlk Madde ve Malzeme hesabının alacağına kaydedilir.

CEVAP: D

21. TMS 28- İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırım Standardına göre İştirak; yatırımcı işletmenin önemli etkisinin bulunduğu işletmedir. Aynı standartta önemli etki kavramı ise soruda verildiği gibi tanımlanmıştır.

CEVAP: A

22. TMS-16 Maddi Duran Varlıklar standardına göre bir varlığın amortismana tabi tutarının yararlı ömrü boyunca sistematik olarak dağıtmak için aşağıdaki yöntemler kullanılabilir:

- Doğrusal amortisman yöntemi
- Azalan bakiyeler yöntemi
- Üretim miktarı yöntemi.

CEVAP: C

23. TMS-1 Finansal Tabloların Sunuluş Standardına göre bir varlık aşağıdaki kriterlerden herhangi birine uyduğu takdirde dönen varlık olarak sınıflandırılır: (a) işletmenin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesinin, satılmasının veya tüketilmesinin beklenmesi; (b) özellikle ticari amaçla elde bulundurulması; (c) bilanço gününden sonra oniki ay içinde paraya çevrilmesi; veya (d) (TMS 7) Nakit Akış Tablosu'nda tanımlandığı gibi bilanço tarihinden sonra en az oniki ay içinde bir borcun ödenmesi için kullanılmak üzere veya başka bir nedenle sınıflandırılmamış olmak koşuluyla, nakit veya nakit benzeri olanlar.

Diğer tüm varlıklar duran varlık olarak sınıflanacaktır.

CEVAP: B

24. TMS-1 Finansal tabloların sunuluşu standardına göre finansal tablolarda sunulan finansal bilginin özellikleri aşağıdaki gibi olmalıdır:

Temel Niteliksel Özellikler: İhtiyaca Uygunluk, Önemlilik, Gerçeğe Uygun Sunum

Destekleyici Niteliksel Özellikler: Karşılaştırılabilirlik, Anlaşılabilirlik, **Doğrulanabilirlik** ve Zamanında Sunum

Destekleyici niteliksel özelliklerden Doğrulanabilirlik özelliği, mali nitelikli olay ve işlemlerin, muhasebe temel kavramlarından "Tarafsızlık ve Belgelendirme" kavramına uygun olarak objektif belgelere dayandırılması ve bu belgelerin mümkün olduğunca önyargılardan ve hatalardan arındırılmış bir şekilde, işletmenin gerçek durumunu yansıtacak şekilde kayıtlara alınmış olması gerektiğini ifade eder.

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

25. Söz konusu binanın onarım işi binanın sahibine aittir. B işletmesi sonuç olarak her ay ödemiş olduğu kirasını ödemiştir. Yapılacak kayıt her ay yapılan kira ödeme kaydından farklı olmayacaktır. Gelir vergisi stopajı yapılmadığı varsayımına dayalı olarak yapılması gereken kayıt aşağıdaki gibi olmalıdır:

——————— / ———————

770- GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 11.800

101- ALINAN ÇEKLER 11.800

——————— / ———————

CEVAP: D

26. Soruda ticari mal satışı için avans alan işletmenin kaydı sorulmuştur. Satış yapan işletmenin muhasebe kayıtlarında 159- Verilen Sipariş Avansları hesabı kullanılamaz. Bu hesap ticari malı satın alan işletmenin muhasebe kayıtlarında kullanılmalıdır. Soru ile ilgili diğer detaylar aşağıdaki gibidir:

Avans alındığında (avansın nakit alındığı varsayımı) ile aşağıdaki kayıt yapılmalıdır:

——————— / ———————

100- KASA 4.000

340- ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI 4.000

——————— / ———————

Sipariş teslim edildiğinde ve mal satışına ilişkin kalan tutar tahsil edildiğinde 340- Alınan Sipariş Avansları hesabı borçlandırılarak kapatılmalıdır. KDV dahil toplam fatura tutarı, 20.000x1,18= 23.600 TL'dir. C işletmesinin aldığı çekte yazılı tutar 23.600-4.000= 19.600 TL olmalıdır.Yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

——————— / ———————

101- ALINAN ÇEKLER 19.600

340- ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI 4.000

600- YURTİÇİ SATIŞLAR 20.000

391- HESAPLANAN KDV 3.600

——————— / ———————

CEVAP: B

27. Tasarruf Değeri= Nominal Değer – Reeskont Faiz Tutarı

Nominal değer aynı zamanda senedin vade sonundaki değerini de gösterir. Buna göre nominal değerin tespiti için senedin tasarruf değerine, reeskont faiz tutarını eklemek yeterlidir.

Nominal Değer= 7.980+520= 8.500 TL

CEVAP: E

28. Nominal değerinden düşük bir tutarla ihraç edilen (satılan) finansman bonolarının nominal değerleri ile satış değerleri arasındaki tutar farkı 308- Menkul Kıymetler İhraç Farkı hesabının borcuna kaydedilir. İhraç edilen finansman bonoları, nominal değerleri ile 305- Çıkarılmış Bono ve Senetler hesabının alacağına kaydedilmelidir. İhraçla ilgili yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

——————— / ———————

102- BANKALAR 46.000

308- MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKI 4.000

305- ÇIKARILMIŞ BONO VE SENETLER 50.000

——————— / ———————

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

29. Gelir tablosunun satışların maliyetini gösteren bölümü aşağıdaki gibidir:

A. BRÜT SATIŞLAR
B. SATIŞ İNDİRİMLERİ
C. SATIŞLARIN MALİYETİ (-)
1- Satılan Mamuller Maliyeti
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti
3- Satılan Hizmet Maliyeti
4- Diğer Satışların Maliyeti

Satışların Maliyeti Tablosu, Gelir Tablosunun bu bölümünde bulunan kalemlere ait tutarların nasıl oluştuğunu ayrıntılı olarak gösteren tablodur.

CEVAP: B

30. Oran analizinde, işletmenin kısa vadeli borçlarını ödeme kabiliyetini gösteren oranlara likidite oranları adı verilir. Temelde likidite oranları aşağıdaki gibi sınıflandırılır:

- Cari oran
- Asit test oranı
- Nakit oranı (Disponibilite oranı)

Asit test oranı, işletmenin stoklarını satmadan, kısa vadeli borçlarını ödeyebilme gücünü ölçen orandır. Bu oranın 1'in üstünde ya da 1 çıkması işletmenin stoklarını satmadan kısa vadeli borçlarını ödeyebilme gücüne sahip olduğunu gösterir. Asit test oranının 1'den küçük çıkması halinde işletmenin likidite gücünün tespiti için aşağıdaki yardımcı oranlar kullanılır:

- Alacak devir hızı oranı
- Stok devir hızı oranı
- Stok bağımlılık oranı

Otofinansman oranı, işletmenin mali yapı dengesinin tespitinde kullanılan bir hesaptır. Likidite oranları arasında yer almaz.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

31. Özet Gelir Tablosu, içeriğinde yalnızca hesap gruplarını barındıran gelir tablosu tipidir. Özet Gelir Tablosu aşağıdaki gibidir:

A- BRÜT SATIŞLAR
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)
C- NET SATIŞLAR
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)
BRÜT SATIŞ KÂRI VEYA ZARARI
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)
FAALİYET KÂRI VEYA ZARARI
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)
OLAĞAN KÂR VEYA ZARAR
İ- OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)
DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI
K- DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)
DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI

656- Kambiyo Zararları hesabı G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR hesap grubunda (65 koduyla başlayan hesap grubu) yer alan bir hesaptır. Bu hesap dönem içinde çalışmışsa ancak Ayrıntılı Gelir Tablosunda gösterilir.

CEVAP: A

32. Toplam kaynaklar içinde yabancı kaynakların oranı hakkında bilgi veren oran "Finansal Kaldıraç" oranıdır.

CEVAP: D

33. $\text{Alacak Devir Hızı} = \frac{\text{Kredili Satışlar}}{\text{Ortalama Ticari Alacaklar}}$

Kredili satış tutarının hesaplanması için Stok Devir Hızı formülünden faydalanılabilir.

$\text{Stok Devir Hızı} = \frac{\text{Kredili Satışlar}}{\text{Ortalama Stoklar}}$

$4 = \frac{\text{Net Satışlar}}{1.500}$

Net Satışlar= 1.500x4= 6.000 TL'dir.

Alacak devir hızı formülüne veriler yerleştirildiğinde dönem sonu ticari alacak tutarı bulunabilir.

$6 = \frac{6.000}{\text{Ortalama Ticari Alacaklar}}$

Ortalama Ticari Alacaklar = 6.000/6
= 1.000 TL

Ortalama Alacaklar, dönem başı ticari alacak tutarı ile dönem sonu ticari alacak tutarının toplanması ve ikiye bölünmesi ile hesaplanır. Ortalama Ticari Alacakların 1.000 TL olması için dönem başı ticari alacaklar ile dönem sonu ticari alacakların toplamının 2.000 TL olması gerekir. Dönem başı ticari alacak tutarı 1.300 TL olduğuna göre dönem sonu ticari alacak tutarı 2.000-1.300= 700 TL'dir.

CEVAP: E

34. $\text{Varlık Devir Hızı} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Ortalama Varlıklar}}$

Soruda dönem başı ve dönem sonu varlık tutarlarına ilişkin ayrıntılı bilgi olmadığı için Ortalama Varlıklar yerine Toplam Varlıklar bulunacaktır.

Kâr marjı %20'dir. İşletmenin elde ettiği kâr tutarı toplam satışlarının %20'si kadarsa, net satışları 540.000x100/20= 2.700.000 TL'dir.

$1,8 = \frac{2.700.000}{\text{Toplam Varlıklar}}$

Toplam Varlıklar = 2.700.000 / 1,8
= 1.500.000 TL'dir.

CEVAP: C

35. Mali tablo kalemlerinin birbirini izleyen yıllar içerisinde göstermiş oldukları değişim eğilimlerinin tespiti için uygulanan analiz tekniğine "trend analizi" adı verilir. Bu teknikte baz yıl olarak seçilen bir yıla ait veri 100 kabul edilir ve diğer yıllardaki veriler buna göre oranlanır.

Ticari mallar hesabının değişimi için tespit edilen baz yıl **1. yıl** olduğuna göre bu yıla ait oran **100** kabul edilmelidir. Diğer yıllara ait trend yüzdeleri ise aşağıdaki gibi hesaplanır:

$\text{Eğilim Yüzdesi} = \frac{\text{İlgili yılın hesap tutarı}}{\text{Baz yılın hesap tutarı}} \times 100$

2. Yıl Eğilim Yüzdesi $= \frac{1.500}{1.000} \times 100 = \mathbf{150}$

3. Yıl Eğilim Yüzdesi $= \frac{2.250}{1.000} \times 100 = \mathbf{225}$

CEVAP: A

36. $\text{Stok Devir Hızı} = \frac{\text{Satılan Ticari Mallar Maliyeti (ya da Net Satışlar)}}{\text{Ortalama Stoklar}}$

Formüle göre pay ne kadar büyük olursa ya da payda ne kadar küçük olursa stok devir hızı o kadar yüksek çıkacaktır. Stokların, pazardaki talebe kıyasla az miktarda üretilmesi ve kısa sürede elden çıkarılması, hem payı büyütür hem de paydayı küçültür. Stok devir hızı yüksek çıkar.

Diğer tüm seçeneklerde işletmenin elinde tuttuğu stokların tutarı yüksek olacağı için payda büyüyecek, stok devir hızı azalacaktır.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

37. Kapsamına göre maliyet sistemleri 4 tanedir:

- Tam maliyet sistemi
- Değişken maliyet sistemi
- Normal maliyet sistemi
- Direkt (Asal) maliyet sistemi

Standart maliyet sistemi, maliyetlerin saptanma zamanına göre maliyet sistemlerinden bir tanesidir.

CEVAP: E

38. Satış tutarı üzerinden başabaş noktası aşağıdaki formülle hesaplanır:

$$\text{Satış Tutarı BBN} = \frac{\text{Toplam Sabit Giderler}}{\text{Katkı Oranı}}$$

Buna göre sabit giderler toplamı: 100.000x0,2= 20.000 TL'dir.

200.000 TL'lik fiili satış hacminde kârın hesaplanabilmesi için Hedeflenen Kâr formülü kullanılabilir.

$$\text{Hedeflenen Kârda BNN} = \frac{\text{Toplam Sabit Giderler} + \text{Hedeflenen Kâr}}{\text{Katkı Oranı}}$$

$$\text{Katkı Tutarı}$$

$$200.000 = \frac{20.000 + \text{Hedeflenen Kâr}}{0,2}$$

40.000= 20.000+Hedeflenen Kâr

Hedeflenen Kâr= 20.000 TL

CEVAP: A

YARGI YAYINEVİ

39. Ticari olmayan herhangi bir sebebe bağlı olarak işletme ortaklarından alacak oluştuğunda 131- Ortaklardan Alacaklar hesabı borçlandırılır. Ortaklardan olan alacak tahsil edildiğinde ise bu hesap alacaklandırılır.

102- Bankalar hesabının borçlandırılması, 131- Ortaklardan Alacaklar hesabının alacaklandırılması ve 642- Faiz Gelirleri hesabının alacaklandırılması, faizi ile birlikte ortaktan olan alacağın banka aracılığıyla tahsil edildiği (bir başka bakış açısıyla, işletme ortağının işletmeye olan borcunu faizi ile birlikte işletmenin banka hesabına ödemiş olduğu) anlamına gelir. Böyle bir anlam yalnızca B seçeneğinden çıkarılabilmektedir.

CEVAP: B

40. Bağımsız denetçinin amacı, işletme tarafından hazırlanmış olan finansal tablolarda önemli yanlışlıkların olmadığına dair makul güvence sunacak bir denetim görüşüne ulaşmaktır. Finansal tablolarda bazı yanlışlıkların olması olanaklıdır. Bu yanlışlıklar kasıtlı veya kasıtsız olarak yapılabilir. Kasıtlı yapılan yanlışlıklar hile, kasıtsız olanlar ise hata olarak tanımlanmaktadır. Eğer finansal tablolarda hataların veya hilelerin neden olduğu yanlışlıklar finansal tablo kullanıcılarının bu finansal tabloya bakarak verecekleri kararları etkiliyor yani değiştiriyor ise bu yanlışlık önemli olarak kabul edilir. Bu bağlamda denetçinin, işletmenin finansal tablolarını denetlerken vereceği makul güvence kapsamında göz ardı edebileceği yanlışları tespit etmek için denetimin planlama aşamasında yapacağı işlem önemlilik tutarının belirlenmesidir denilebilir.

CEVAP: A